1

In hoc volume continetur
Gorras sup matheum
i lectura gorre fr̄ ag̃

Gorra super Mattheum

ratione ... quamvis etiam subiicit proprietas verbi. persona ¶ Oporte[t]

aut medico ... quam de singulorum constructione pronominum dicam, differre [de] eorum proprietatibus

ex quibus manifestum fiat tradendo documentum constructionis. ¶ Quoniam ...

discretiva et singularis demonstrationis pronominis, quae fit in utraque ... principio ...

in fine casuum, de certa videamus. ¶ Primitivorum igitur quae sunt demonstrativa pronominum

absoluta, alia discretiva, absoluta dicuntur quae non egent alterius adiectione personae, ...

... apud illos vocantur ... ut ego. Discretiva sunt quae egent alterius

adiectione ... alia in tertia persona ... in compositis nominibus ne-

cesse ... ad alias ... fieri personas absoluta vero ... pro se proferuntur ...

nos autem pronomen eadem et discretiva et absoluta sunt ... me ... me

... autem non discretiva ... Absoluta ...

absoluta magis ... plerumque discretiva ... ut ego dico, ille autem non ...

aut pronomini relativo ... quae ... nova ... recordatione pronominum ...

significant. Ut Virgilius: postquam ... Hectora navibus appulit ipse refert oculos

claros ... demonstrativa non aliquorum supradictorum loco nominum ... rela-

tivum ... demonstrationem ... non possunt ... ¶ Relativa vero ... lo-

co nominum ... non possunt ... ¶ ... ipse refert oculos claros

ponat ... non colligit duas ... ad Iovem ... principium ...

facit ... ad diversas ... Aiax venit ad ...

... pugnavit ... cum de eo dicam ...

... ad quas ... possunt ... Aiax ... ad ...

id fortiter pugnavit ... ¶ In ...

bus non ponentur ... ¶ ...

... non ponere ... ¶ ...

... ¶ ...

... ad ostendendum ... oculos ...

... demonstrativo ... ¶ ...

... oculos ...

... honos sit nos ...

Quoniam in ante expositis libris de partibus omnibus impleverim ... Apolloni[i]

auctoritatem sumus secuti, aliorum et doctorum seu nostrorum sive Graecorum ...

... necessaria ... potuerim ... ¶ Sic ...

... de ordinatione ... vocatur ... sequitur ...

... ¶ ...

... tractaturus ... de ordinatione ...

solet fieri ad constructionem omnis perfectae ... necessaria ad auctorum expositionem

... debemus ... quemadmodum litterae apte coeuntes fa-

ciunt syllabas, syllabae dictiones, sic et dictiones orationem ¶ Hoc ... de litteris ...

demonstratur ... quae ... dicuntur ab Apollonio prima materies vocis humanae in-

dividua ... ostendit litterarum ...

... syllabas ... legitur ... legitur ... ¶ ...

... recipiunt syllabae ... coeuntes ...

bilem dictionem perficiunt ... manifestum ... ut ... dictiones ...

constructionem perfectae ... aptam structuram ... ordinationem recipiant ...

... sensibile ... intelligibile ... elementum ... perfectae ...

... efficiunt syllabas ... ordinatio ... intelligibilium ... imaginem quandam

syllabae perficiat adiectione ... aptissime ordinatur

... syllaba ... aptissime ... ¶ ...

omnes ... constructionum ... ¶ ...

Possumus autem ... ut ...

... syllaba ut ... Cicero ...

... ¶ ...

... poeta ... ut ...

... ¶ ...

... ¶ ...

... ¶ ...

... ¶ ...

menucho · cinori · pmogi certe est · In agoe ep. Vatti mis. sic ore locuta est

habidar ore · Id in xj · zlacimis lra sit abortis · Te ne tex mutande pui deleta venitz

mudit Fortuna in · Item e drus sit suplicacio e tex . sic ex mix cu expletur

ucitores quanti ... plex ex supplicacie venit · Hec no ones ievenim supplicacie

potitas · ut ibat et potuit · i et no potuit · no ibat · Tercie silt fuit passiones pde

fectione lre i sille · i doctis · i dnis lre · ut audacter paudacter sunt psuit · Ille ut co

moxit · promouit · Horaci in · ii · carmin · At ille qui me comouit meli no tangere cla

mo · din pdoy · accessus · paccessiftis · Horaci in · iiij · qui me surpuerit in · psurri

puerat · dedit · ut urbs quam antiq fuit · de est · in · qua · silt · h secu · me · ne · icepto · de

sistere uicta · de e · n · dicebat · Incopositis est id sol fieri · ut icubue mari totz asc

dis · imis · una eur nothus et ruit · peruit · de e · n · spoicie · adpfectone plene

omis · inhit i illa · se i qlz de e isine · ubu · ut ugil · in · iii · eneidos · in sola mi tu

palinanchis imago · de e · n · ubi est · adpfectione plene dis · Hec · n · apocopa

possunt ea dici · qui sit iplena dictione · t · q ilra ut silla sensu pse carentibus

Tracois est sit defico · ut ap terenciu inenucho · Ego ne illa · quam illi · qui me · qui no

de e · xj · adpfectone plene dis · qui illu sposuit in · qui me cepit eri · qui no sinsep

diguer aduentu no · Tex si semel dicta oracio · l · b · l · ver · l · sepi eade itelligit

ut magna gla e uiris · prudecia · fortitudo · z pudicicia · iusticia · temperancia

Hec · em subaudit magna e uiris gla · et semel dcm est · Ab · spii · au litter · fuem

l scripte inspectoe · l · auriu sensu dimidicatum · sic q icohonu ordinacoe discepcam

fidestet · utru recta sit · an no · Nam si isp ga sit solecismu facier · est elemet

dicitur inconcinne coeundis · e in inconcinitas lray · l sillay · l eis actoenui isinglis

dicoibz fac barbarismu · Sic uero recta ro septe docet lray · egrua iunctura · sic

z recta dis compoicoem ro ordinacois ostendit · Sicuti sposita elemta no ta icola

nantibz · et i uocalibz · t i sillis · sz eda sposita elemta ut indipco · a · re · io · spoi

ta lz · ut · ac · oc · au eu · t · r · b · posuit · aspiraces uocalib aduicte i pncipio sille

ineniunt · ut habeo · herm · hirco · ho · hora · hum · ec · b · loco osonantis poita · i

i · l · k · tz · mutuo sillay ponunt · i · idepitate sille sp pcedit uocalem z

z h sinodochen · i · uero pdcone · tota sille et sponitur · ut pr i pncipio in

tui texnie colum

ur cito m · ii inuectiuarum · Quousq tandem abutere catilina paciencia nra

Relacoem · ut quousq misit q doctora didici · Infinite · ut quisq uideat e nemo

Et localia qd adubia fanusse p pallo ponunt auctores · Tpalia no p locali

numq · ut ver m · v · h pars enee suspensa blanda mari · Gaudia preparat m

tem · h p tc posuit · Id in ij · eneidos · In par eneas thoro sic orsus ab alto

In pro postea · et p deinde · Quonia de hiis q loco articulox accipi posst

apud latinos · insup dicis ostendimus · et de gnalibus dinitis et relacis · i irroga

tis nobis · q relacois ea stoyci inter articulos pone solebant · et de adubus q k

ex eis nascuntur · l · eox diusas sequitur signes · Tercia est excessimo · de psois credo

q cosictione dissere · Articuli eni cu noibz in one accipiuntur · ea no pnoibz

Neq en apud grecos pnoia demostratiua · quippe pseres ostendencia psonas · q i pma gnico

ne articulos sunt posst et sposito capacia · qz lancias caz ut docuim · Et mau

festu q · ideo z casus recipiunt pnoia · ut p certo noie subeatur · i · p ous eius casib

pnnax oim discrecia sunt · ut quod deest noi pru districio · ea loco illox placita cople

ant · et noia qde cas · ubi uo gn · Itaq undiq declinant duas gnales declacoes

amunicia una nox · altam ubi · Hec pconfusione · fz p aptissima pcionem

terminacionum · itererunt casuale declione · Est eni planu qd si in eadem pre fierent

due decloes · coingebat casus inuracoem ipedimto fieri pru disericoi · et eius psc

naru cnsicioe corrupi casuu pperare · Ex casus qd pron discendas · est ac

mei · mi · me · Persona uo · mei · my · sui · Psona uo z casu mei · t · sz · est i olz

pronoim discernitur · sup dis i psois et casibz · In qd animu manifestatur · sic dist

tuncione q in utroq pte eox differre · u inpncipiu z fine · Hec cu declo ta casu

u · qua psonaru · ad yda ptes absistens · i · adu · z ub · fine urebat · ut bonus · na · nu

bom · bone · boni · q · cho · bis · bo · Non arbitror necessariu ee · siquis grar · Scen

cam inpuoie cocedebat · mag · cmmacio · quemadmod in lib · qua inpncipio

Ora opotebat semel cocedere · in pri fine · Et hz st racionabile ctu · qppe etps

n · ibo · sadmod nos ostendimus · Et manifestu q vo pteras i casus iure obtine

at fine · Ptra pnu q p noie accipitur · z imitatur n · z etn q · q acadus q eo

sgnu · i · abre q p innascitur · et si ideo obtinz magis ptes dia finis aut pno

mis casus obtinebit p finem ut pronom nocet · qppe q imitatur nois pter

Incipit glosa super Apocalipsim

Hunc librum Magister Blasius dedit Collegio artistarum pro libraria theologie. Oretur pro eo. 1483

Sume tibi librum grandem et scribe

Sume tibi librum grandem et scribe in eo stilo hominis [illegible]

[illegible]

in celum ad aientes ad medium. Hic est liber de quo est xxiiii. Ecclesiastici. Omnia liber vite et altissimi [illegible]

[illegible]

iiiior euangeliste licet ipsi conueniant
quantum ad litteralem intelligentiam quia
iiiior facies unum de quatuor animalibus si-
cut i. intelligentia litteralis dicit apostolus
2a Cor. 3o. Nos autem revelata facie
gloriam dei speculantes. Item quantum ad
intelligentiam moralem quia magis habebat
habebat iiiior partes de qua manu-
um Ez. 1o. Et manus hominis sub pennis
eorum. Item quantum ad intelligentiam finalem
quia pedes eorum pedes recti de quatuor
pedibus dicit agitur. Ioh. Considerate volu-
cres et pedibus et peccatorum primo
pedes eorum ad malum currunt. iiiior
autem facies intelligentie finales
possunt dici iiiior partes discretiones hy-
storia scilicet prophetiales et simplex
que prohibet et precipit hortatur et
dissuadet. Quatuor autem penne
intelligentie spiritualis i. sensus alle-
gorici dici translatio ymaginatio compa-
ratio et pluralis. Quatuor autem manus
possunt dici quo ad sensum moralem pre-
cepta mandata testimonia et exempla
in quibus concordant ut dicit prophetia scilicet
agit. Et licet in istis iiiior modis
concordant tamen distinguntur primo quia
agitur agit de christi humanitate. Unde
tenet figuram hominis in descriptione
illorum iiiior animalium. Ezech. 2o
agitur non de christo. Unde tenet fi-
guram leonis. Lucas non de sacerdo-
cio. Unde tenet figuram vituli
Johannes de eius deitate. Item tenet figuram
aquile. 2o et 3o. Et 3o rab. in glosa.
Et tamen angelus in concordantia iiiior
euangeliorum agitur tenet figuram leonis
Et apocalypsi iiiio primum animal simile
leoni quia dignitate christi regiam ma-
xime inducit. Quidam agitur non figuram
hominis quia sapientiam et doctrinam christi
videtur declarare quam ab ea incipit
Lucas non figuram vituli eo quod di-
gnitatem christi sacerdotalem traxit vituli
et a sacerdotio incipit. Primus cum ita
deca iiiio continet que iiiior consueverunt
evangelia. Item vero agitur diminimus licet
alii qui scripserunt pro sumpsione scripsis-
se. Iohannes primum glosa iiiior evangelia sunt
recepta. Item multi alii scripserunt ubi
sit inter iiiior in quadriga domini
in iiiior partes mundi trahentes.

Et agitur scripsit hebraice in iudea. Marcus
grece in ytalia. Lucas grece in achaya
Johannes grece in asya. Item 2o glosa ut gre-
gorius quadrifaria morte perempt-
um corpus predicatores vivificant. Qua-
druplex mors apte cuilibet intelligitur
Et sic prima mors est transgressio legis
naturalis. 2a legis moysi. 3a transgres-
sio evangelii sive legis christi. Item apte
possunt dici ingressu prima incarna-
tionis ingressu. 2a in progressu. 3a in
regressu. 4a post regressum imperfecte
Et plene que est in communi dispo-
sitione. 3a communi digne reprehen-
sionis. Talis quamvis magis istorum
quam aliorum euangeliorum recipiuntur. Pt.
Et quia isti historiam euangelii sunt dili-
genter presentis ordo autem istorum euangeliorum
et unus potest dici agitur agitur de humanitate
nitate et ideo primus quia primo debet
cognosci homo adulte et dignitate
sua. Unde apostolus vii. Indicabo tibi
homo quid bonum est et marcus
agit autem de resurrectione 2 ro 29. quia
cum consideret quod sit et qualis et a quo et
per quid resurgit. Ephesios. Surge
qui dormis et. Lucas autem agit de
sacerdotio quia per ipsum cognitionem et peccatorum
purgationem immolat semetipsum
pro bonorum operum consummatione per quos
voluntatem sacrificabit. Johannes non
agit de celestibus quia per deum solat ho-
minem per contemplationem. Et iacob prius
lyam accepit post modum rachelem.

Matheus ex iudea sicut

In ordine primus ponitur. Prologus
in tres partes dividitur. In
prima prima auctor describitur. In 2a
operis distinguitur vel divisio in quatuor.
In 3a fructus promittitur vel in quo ex-
ponitur. Auctor non describitur ex
iiiior ex nomine quia Matheus ex
origine quia iudeus ex ordine fide-
li quia primus ex conditione quia ad deum
vocatus dicitur quod Matheus qui interpretatur
donatus quia et levi dictus et Lucas
vero qui interpretatur assumptus ipse eciam
et publicanus vocatur. Agitur ex hoc
tamen nota quorum unum desi-
gnatio cuilibet quod committit sic
publicanus sicut iste qui accepit

scilicet Matheus / 3m generacione qua ascendit
a Levi ita ex statu culpe domo
nunc assumptus est ad officium gratie
et predicacionis / Unde dico predica
torius cum dicit ex Iudea quia Iudeus
fuit additur ordo quia sicut in ordine
librorum primus posuit iste librum / ita in
Iudea primus autem illis vel sit quasi
illis de Iudea / contra illos scripsit
librum / in Iudea scilicet ipse in Iudea et
Iudeis et Iudaice id est Ebrayce scripsit
Ergo dicit Matheus fuit ad peccatorum
invocacionem / ad donum gratie quod ex In
dea fuit ad Iudeorum confortacionem
ne desperent / quod librum primus fecit
ad omnium mundi commendacionem
ne aliquem de presenti diffidant Unde
dicitur cum dicit primus vocatus de qua
nisi ut ex fuit ex publicis actibus
qui sunt enim thelonia vectigalia
vel pedagia et cum a publico qua
primus fecit Iudea thelonia / Unde
publicanus dicitur huiusmodi teloneorum ex
actores vel quia publica actus educi
tur eorum in generacionem Secunda pars de operis
ystud distinguitur quo ad tria primo quo
ad procedendi formam / 2o quo ad
est nunc satisfaccionis 2o quo ad
causa est eorum omnium ergo dicitur
quibus modus procedendi et quomodo primus
et quomodo sufficiencia probat modus
autem procedendi maxime quantum ad
principium libri in quo generacionem Christi
texit generalis notificat quo ad tria
quo ad generacionis principium quia duo patres
scilicet Abraham et David quo ad genera
cionis processum qui fuit per XL partes
quo ad generacionis finem qui fuit Christus
vere cum gordo et ceteris in principibus
texebatur dicit ergo ita scripsit ergo Matheus
primus id est primo summus vel po
nens de generacione Christi id est in serie genera
cionis ex principiis duorum id est duo filii
duos honores dei patrum Abraham et
David cum dicit liber generacionis / Christi
filii David filii Abraham vel predicta
duorum scilicet gentium horum patriarcharum
et regum duorum dico virum Abraham
cum primo consilio scripta fuit ex
maior dei / Sed in incarnacione non
misterium quia spiritualis incepit a Christo
altius scilicet David cum 2m cor
et voluntate dei electus fuit primo

Ps 13 / Actuum 13 / Inveni David
filium Yesse virum secundum cor meum quo de
ad differenciam Saul qui electus est
in ira dei vel quia dicit ad expressionem
magnitudinis ipsius David / Sic ergo
Abraham ex institucione David ex elec
cione designatur tanquam specialibus
progenitoribus / Scilicet cum principibus
patriarchis et regibus Christi natus
sic quaterno / Sic ostendit modum
procedendi quo ad generacionis progressum
per XL partes quas fecit in multas per
tres quaterdenas quarum prima procedit
ab Abraham usque ad David 2a a David
usque transmigracionem Babilonis a trans
migracione Babilonis usque ad Christum
Et hoc est quod dicit sic scilicet primus duobus
principibus scilicet Abraham et David / qua
terdenario iuncto scilicet primum generacionis
conformiter ponit hoc est explicito
ordine hoc est ponitis et hanc geno
logia ter quaterdenis principium
scilicet prime quaterdene a credendi fide
id est a fidei Abraham qui fuit via ad
credendum et maiorem de fide commen
datur est eciam primus apostolus qui fidem
de electis tempore id est usque ad David tempus
qui primus fuit a deo electus in regem
primo de XIIII ordines id est procedens
usque post omnes generaciones Abraham
usque ad David ex electis id est a David
usque ad transmigracionem id est tempus de
quo in Mt. XII / diligens scilicet quater
dena 2a transmigracionis dicitur usque ad
Christum inclusive diffiniens scilicet 2am
quaterdenam de cuius id est complentem Sed
dicit de cuius ergo id est de cursu cuius id est de
scendendo procedit ad Mariam sed quasi ascen
dendo procedit adventus domini / scilicet id est
carnem ostendit generacionem Christi et non
satisfaccionis certe eo procedendi finem
est quo est tempus 2m et Christus pro hac procedit
cum sic ad ostendendum quomodo in eciam misterium
primo quantum ad ea quod scribebat 2o ad
eum quem scribebat ibi Ut scilicet quod effectum
ostendit / 3o quantum ad Christum de quo scri
bebat / Et dei opus nostre dominans
Et hoc est quod dicit Et intuitus et ita ostendit
generacionem domini ex primis et nichil
preter et tempus sit satisfaccionis numero
et tempus numero scilicet quaterdenario cum de
cem ad decalogum numerus addebatur

resumitur per quaterdenarium triplicem
generacionem de ewangelio ad misterium eius nam
tempore patriarcharum regum et ducum primo
enim fuerunt patriarche 2o reges 3o du-
ces et per hunc ordinem enumerat
genealogiam. Sic et se esse 2a racio
et se peccatores et publicanos per incar-
nationem ostendit xpus et in hoc quod
dicit xpum de peccatoribus et peccatoribus
venisse et se esse ostendit et cum
quales signa [illegible] visione Ezech-
ielis prophete primo est homo et de quadr-
ata per [illegible] et [illegible] et prin-
cipalius aliis [illegible] cum 2a ro.
et de xpus ipse demonstrans. i.
humanitatem de [illegible] sicut Ieronimus
[illegible] in hiis spiritualibus quorum generacio-
nes ponit et per eos generacione quorum
non [illegible] primo apparet esse
[illegible] xpum operante i. manifestante
a principio [illegible] eius manifestacionis [illegible]
de [illegible] dum ibi peccatores enumerat quod
xpus pro peccatoribus venisse quod sola mi-
sericordia non dum quod multi eorum qui
in eius genealogia notantur. Sed
operante a principio. [illegible] q. d. [illegible]
[illegible] quod [illegible] ipsum [illegible] non negat
[illegible] operetur a principio [illegible] et de
et hoc est [illegible] 3o [illegible] [illegible]
non operatur et ego operor. Omnium dicens
quorum omnium i. generacionem primum
in genealogia ordinatorum tempus quod
ponit ibi [illegible] tamen [illegible] ordo quo
unus ponitur post alium [illegible] in ordi-
ne [illegible] [illegible] ordo
temporis quod [illegible] illos ponit [illegible]
lege [illegible] lege tamen [illegible] quat-
ernarium qui faciunt 42 [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] filii
Israel [illegible] [illegible] per [illegible]
[illegible] ita nos per [illegible] [illegible]
[illegible] in nominibus [illegible] genealo-
gia [illegible] [illegible] [illegible]
dispositio i. venerabilis [illegible] quia
per tres quaterdenas disponitur [illegible]
ad ostendendum quod xpus est deus i.
quod deus est homo in xpo unitus
[illegible] ordinatur [illegible] et
implentur in xpo deo et homine quod
[illegible] quod xpus est deus et homo
[illegible] est fidei i. [illegible] credentibus

qui filius est homo [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] ubi venit plenitu-
do temporis [illegible] factus sub lege i. obe-
diens legi quod [illegible] et hostia
legalis per xpo oblata est. Natus
[illegible] [illegible] passus de carne
[illegible] [illegible] xpo in carne pas-
so [illegible] ut sit de xpo
[illegible] in [illegible] i. de
struxit legem [illegible] [illegible]
[illegible] xpi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vetus homo [illegible]
[illegible] et [illegible] i. [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] hostia [illegible] figura [illegible]
[illegible] vel in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod xpus
resurrexit a mortuis [illegible] in cor-
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] non [illegible] et [illegible]
[illegible] illius nomen quod [illegible]
[illegible] et [illegible] et alii iusti [illegible] [illegible]
quorum filii [illegible] [illegible] quod eos
imitantes quod [illegible] relativa [illegible]
[illegible] ponit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] xpi
fideles [illegible] iam antiquorum [illegible]
filii [illegible] [illegible] [illegible] filii
et antiqui iusti patres non [illegible] et
ita nomen filiacionis eius amissum
[illegible] filiacionis et nomen [illegible]
[illegible] in [illegible] xpus [illegible] veniens
[illegible] et [illegible] multos [illegible]
ad fidei [illegible] et sic [illegible] sunt filii an-
tiquorum [illegible] [illegible] et an-
tiqui iusti [illegible] sunt patres eorum [illegible]
xpus utrumque nomen [illegible]
[illegible] [illegible] honorabiliter ostendit
[illegible] est quod [illegible] nomen patris
i. [illegible] amissum per generacionem
filiorum restitutum [illegible] i. [illegible]
[illegible] et hoc in filio i. ad honorem
filii et nomen filii i. filiacionis
[illegible] per [illegible] [illegible]
restitutum in filiis quos ad fidem
[illegible] et [illegible] antiquorum
[illegible] [illegible] et hoc [illegible] i. ad honorem
patris [illegible] in [illegible] honorant
[illegible] quod honor patris est ho-
nor filii et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quid [illegible] [illegible]

omnes propria miraculosa et probata sunt tibus opus Christi et unum ad patrem. Ioannis x: ego et pater unum sumus, et ibidem: si mihi non vultis credere operibus credite ut cognoscatis et credatis quia pater in me est et ego in patre. Quam quia hic subditur operis utilitas et sed duplex: una pertinet ad affectum, alia ad intellectum; una ad perfectionem gratie, alia ad perfectionem doctrine. De prima ibi: nobis enim in hoc studio argumenti sunt de[illegible] in quo evangelio Mathei utile est desiderantibus Deum, i. doctrina dei est desiderantibus hanc noticiam beneficiorum dei scire prima media illius perfecta cognoscere, i. principium et medium et finem; hic opus sit scire ut per unumquemque que scit apostolus volens usque ad finem legentes intelligat et vocacionem apostoli Mathei prodentis [illegible] in teloneo de quo agitur ix, et opus evangelii i. gesta et doctrina Christi de quibus evangelium [illegible] opus evangelii de quo [illegible] Christo in modo omnis sit [illegible] et dileccionem Dei [illegible] nem nascentis i. concepta dilectione noluit incarnari et de virgine nasci atque in eo sic intelligant ista ordina i. intellectum corporis [illegible] recognoscant in quo apprehensi sunt i. apprehendi appetunt i. considerata apostoli [illegible] vocacione et divine dilectionis magnitudine qua noluit incarnari agnoscant magnitudinem gratie dei qua nos apprehendit ut eum apprehendere nequeant ut sicut nos apprehendit condescensione ne ita nos apprehendamus eum in participacione glorie sue. Philippenses 3º: sequor autem si quomodo apprehendam in quo et apprehensus sum a Christo. Primo plus nos fatigatos et fugatos usque ad [illegible] clavos et mortem in crucem est et apprehendit, resurrexit tunc et nos primo apprehendimus eum. Alii exponunt prima i. historica, media i. allegorica, perfecta i. moralia; vel prima i. [illegible] a principio evangelii usque ad predicacionem Christi et miraculorum opera, perfecta i. eius passionem resurrectionem et ascensionem. Nobis enim hoc in studio. Ecce alia utilitas que pertinet ad perfectionem doctrine sunt in studio argumenti i. istius prologi; prologus enim est argumentum quod arguit i. ostendit intentum quia in quo intencio sunt scilicet tradere legentibus fidem i. veritatem rei geste i. rerum gestarum a Christo que de evangelio explicantur sed in isto prologo simul dicuntur et breviter implicantur et non tacentibus primo manifeste de operantis disposicione ex diligenti intelligencia i. considerandum quia hoc ab eterno pro nobis disposuit operari. Alii exponunt istam partem de intencione quam habuit in transferendo istud evangelium de hebreo in latinum et hoc hic evangelium sumitur pro racione. Scilicet hic argumenti i. racionis participare [illegible] ut multas raciones moventes ad transferendum hic sunt precipua ut in studio scilicet quod beneficia dei i. utilitatem divine [illegible] evangelii et divine dispensationis considerandam [illegible] non tacemus.

Liber generacionis.

Sicut flumen de loco voluptatis egrediens ad irrigandum paradisum dividitur in iiii^or capita, sic evangelium Mathei egrediens ad irrigandum animam doctrina regalis dignitate [illegible] indicante dividitur in iiii^or partes [illegible] et in iiii^or que regaliter decent dignitatem scilicet genealogiam, sapienciam, potenciam et clemenciam que in [illegible] excellentissime in Christo indicat ubi dicens Ieremie 23 in adventu quo ad potenciam: dominus legifer noster, quo ad sapienciam dominus noster rex, quo ad genealogiam ipse veniet et salvabit nos, quo ad clemenciam. Ergo in hoc evangelio agitur de Christo in iiii^or: primo genealogia regia primo et 2º capitulo; 2º sapiencia legislatoris 3º capitulo et sic deinceps usque ad xxvi capitulum; 3º potencia iudicis xxvi et xxvii capitulis; 4º clemencia salvatoris xxvii et xxviii. Et de [illegible] de hiis iiii^or Ieremie: Suscitabo David germen iustum et regnabit rex et sapiens erit et faciet iudicium et iusticiam in terra; in diebus illis salvabitur Iuda. Prima ergo [illegible] in ea quibus in scriptus erat titulus

regalis iuxta 2a [illegible] nazareno
rex iudeorum ostendit quod primo fuit
et rex 2o rex iudeorum 3o naza-
renum primus ostenditur [illegible] genera-
tionis modum ca. 1o [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ca. 2o ibi Cum natus
esset 3o predicationis locum ca. 3o
2o [illegible] [illegible] defunctio autem [illegible]
Generationem autem Christi ostendit primo
[illegible] ad [illegible] [illegible] 2o [illegible]
[illegible] modum ibi Generatio autem Christi
sic erat. In primo ostendit [illegible] [illegible]
ad Christum [illegible] [illegible] et 2o [illegible]
dignitatis et excellentie singularis
[illegible] prima [illegible] [illegible] primo titulus 2o
[illegible] ibi Abraham genuit 3o
epilogus ibi Omnes itaque generationes In
titulo [illegible] [illegible] arbor fructus et
radix arbor est generationis de qua
fructus est Christus radix Abraham
et David dicit Liber generationis Ihesu
Christi filii David filii Abraham sed
hic est glo[illegible] planior [illegible] [illegible]
est liber generationis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut visio [illegible] Si enim [illegible]
[illegible] sit [illegible] non oportet [illegible]
hic est liber [illegible] [illegible] nulla
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Christi generatio [illegible] Ihesu [illegible]
[illegible] non ad [illegible] vel Ihesu
Christi ad [illegible] aliorum qui sic [illegible]
sunt vel Ihesu [illegible] ad [illegible] Christi
[illegible] ad humana [illegible] Et nota quod
dicit liber [illegible] [illegible] [illegible]
2m illud [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad libros quod dicit generationes
[illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible]
audivit [illegible] [illegible] quod dicit Ihesu [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] quod dicit
Christi [illegible] [illegible] infidelitatem
iudeorum qui messiam id est Christum non
dum venisse [illegible] Abraham
genuit Ysaac hic incipit titu-
lus qui dividitur in tres quaterdenas
[illegible] prima ab Abraham usque ad David
2a a David usque ad transmigrationem
Babilonis ibi David autem rex 3a
a transmigratione Babilonis usque ad
Christum ibi Et post transmigrationem que con-
tinet patriarchas prima 2a reges
3a [illegible] [illegible] primo [illegible] nat-
am ingressum Egypti 2o nat. in Egyp-
to ibi Phares autem 3o nat. post

egressum ibi Naason autem [illegible] magis
[illegible] significat generationem [illegible] in anima
penitente 2a in anima proficiente
3a in anima perfecta. Generatio spiritualis
in anima penitente ostenditur 2m tres gradus
penitentie primo inchoatio 2o [illegible] processus
3o in consummatione inchoatio penitentie
inchoant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
cia et [illegible] [illegible] [illegible]
sunt [illegible] [illegible] fides bonitatis divine
que intelligitur per Abraham. Spes venie
que per Ysaac. [illegible] sunt [illegible]
[illegible] in qua est [illegible] [illegible]
do [illegible] [illegible] amatum que per Iacob
Confessio que per Iudam. Satisfactio
que per fratres eius. Consummatio est [illegible]
timor offense que per Phares qui
interpretatur divisio. Amor glorie qui per
Zaram qui interpretatur oriens. Horror
vehemens qui per Esrom qui dicitur
sagittam. [illegible] spiritualis Christi
generatio in anima proficiente [illegible] progressum
[illegible] que continet [illegible] generationes
2m [illegible] [illegible] progressum
primum est electio boni a malo quod
per Aram qui dicitur electus 2m est vo-
luntas prompta in bono [illegible] que
per Aminadab qui dicitur spontaneus
3m [illegible] [illegible] [illegible] a
bono que per Naason qui dicitur
serpentinus. Quartum est [illegible] vel [illegible]
gaudii in complacendo quod per Salmon
qui dicitur sensibilis. [illegible] 3a generatio
Christi in consummatione penitentie [illegible]
[illegible] [illegible] generationes 2m [illegible]
[illegible] [illegible] primum est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] que per Booz
[illegible] in quo est robur 2m [illegible] [illegible]
ad opera [illegible] que per Obed [illegible]
qui dicitur serviens 3m est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est fortitudo
finalis perseverantie que designatur per David
id est manu fortis. Primo queritur quare
[illegible] dicitur liber generationis quam liber predi-
cationis vel passionis vel resurrectio-
nis vel [illegible] cum de omnibus agatur
hic [illegible] est [illegible] nominat
et dignitate generationis que est de

virgine sine viri semine. Alia propter
debitorum consuetudinem commendandam qui
nomen suis libris imponunt a princi-
piis voluminum ut patet in Gen. Exo-
dus et ecclesiastici et [illegible] a primo
Item queritur quare istos duos scilicet et
David et Abraham posuit in prologo
potius quam alios. Item queritur quare duos
et unum non tantum. Item queritur quare David
preposuit Abrahe cum [illegible] esset antiqui-
or primus. Ad primum quod istis duobus
in veteri testamento solis facta est ex-
presse promissio de Christo. Ex cuius nasci-
tivo David enim ipsius [illegible] ad
David [illegible] et non [illegible] in
Abrahe Gen. 22 in semine tuo be-
nedicentur omnes generationes. Ad 2m
dico quod utrique promiserat non unum
tantum. Item ut dignitas sacerdotalis
et regalis origine [illegible] ostenderetur in
Christo sacerdotalis ex Abraham regalis
ex David. Ad 3m assignatur quadruplex
ratio. prima quia dignitas regia ma-
ior est quam [illegible] 2a ra-
tio quia David [illegible] fuit ideo
ut ex sola [illegible] natus [illegible]
rector [illegible] 3a quia cum
[illegible] facta est pro-
missio David. Quarta ne ordo genea-
logie perturbaretur quia sicut [illegible]
[illegible] est altius. Item
quare potius nominat Iudam quam alios
fratres. Ad primum quia de ipsius stirpe tantum de-
scendit Christus. Item [illegible] quod
[illegible] Sed quare [illegible]
fratres Esau et Jacob. Ad primum quia illi
[illegible] sunt. Isti
non [illegible] sunt 12 patriarche in qui-
bus numerus apostolorum signabatur. Item
queritur de [illegible] inter Mattheum et Lucam
in descriptione genealogie quare [illegible]
[illegible] Ad primum quare
Matheus [illegible] descendendo Lucas ascendendo.
Ad 2m quia Matheus [illegible] generationem carnalem
que tendit ad Christum descendendo.
Lucas autem spiritualem ascendendo secundum
quam [illegible] baptismo per Christum ascendimus
ad deum. Item queritur quare Matheus [illegible]
posuit genealogiam, Lucas [illegible] post
baptismum Christi. Unde de eo [illegible] quia
per baptismum efficimur filii dei per spiritua-

les fratres Christi secundum [illegible] Item quare
Matheus posuit genuit, Lucas qui fuit loquitur.
Ad 1m quia genuit pertinet ad carna-
lem generationem, qui fuit ad spiritualem
[illegible] accepimus [illegible] Item quare
Item queritur quare Matheus [illegible] gene-
rationem ab Abraham usque ad Christum,
Lucas a Christo usque ad Adam. Ad primum
quia spiritualis generatio [illegible]
omnes qui in Christo nati sunt filii
dei ideo Lucas processit usque ad Adam.
Matheus vero qui generationem carnalem
Iudeis scribebat ab Abraham incepit
a quo incepit [illegible] generatio Iude-
orum. Unde [illegible] dicta circumcisio
in distinctionem. Item est quod Matheus tantum
per filios naturales, Lucas adoptivos
et legales. Item est quod Matheus per Sa-
lomonem a David descendit, Lucas
a David per Nathan ascendit qui
fuit filius adoptivus. Item est
quod Matheus ponit [illegible] quia [illegible]
Lucas [illegible] quia [illegible] solvuntur
tres differencie. Item Abraham ge-
nuit Ysaac, Ysaac genuit Jacob.
Glo. [illegible]
[illegible] simul [illegible]
[illegible] simul [illegible] Ad primum [illegible] est
[illegible] actus
[illegible] sine usu liberi arbitrii subia-
cent [illegible] actu [illegible] altius
actus non [illegible] Item quare
posuit hic [illegible] mulieres quarum
due gentiles scilicet Ruth et Raab, due
meretrices scilicet Thamar et uxor Urie
et non mulieres alias sanctas excepta beata
virgine. Ad primum quod ad significandum quod
Christus cuius generatio scribebatur ad
salutem non Iudeorum tantum sed et genti-
lium non iustorum sed et peccatorum veni-
ebat. Item alia ratio ut ostenderet pec-
catum parentum non obesse filiis. Unde
[illegible] per hoc nos erudivit [illegible]
[illegible] in progenitorum malicia
[illegible] in nobis. Crisostomus [illegible]
[illegible] generatio clara quam mores
[illegible] et quod nocet ei genera-
tio vilis quam mores adornant
[illegible] nascitur et terra non [illegible]
[illegible] eligitur et [illegible] terra [illegible]

2m quod habetur in glo. Iste enim yesse
alio nomine vocatur ysai quem hic
vocatur yesse. 2o sm glo. ut im-
pletum confirmaretur vaticinium ys. xi egre-
dietur virga de radice yesse. Item ad
quid convenit moabitide xxv ut in-
venitur impletum vaticinium ysa.
xvi o. Emitte domine agnum dominato-
rem terre. 3o quare dicitur de david
potius rex quam de aliis. Unde
de primus rex de iuda secundum electionem
dei fuit et ceteri post ipsum reges
in regni solio confirmati sunt. Et
de ipso dicitur quod habet regnum david.
Iste ex ea que fuit urie. Istius uxor
quare non notatur proprio nomine bersa-
bee sicut alie mulieres infames.
2o tres nominate sunt quia ex
actionibus suis laudem meruit
ut et thamar in zelo prolis Gen
38 Raab in receptione exploratorum
Iosue 2o Ruth sequendo socrui pau-
perum. Ruth primo in hac autem illa
[illegible] peccati invenitur primo ex
aggregatur quia david peccavit
cum ea et cum viro suo. Unde ad
agnicionem peccati ponitur nomine viri
sui. david autem rex. hic incipit
2a quaternarius in qua significatur
spiritualis generacio christi in ista pro-
le 2a in iiiior gradibus quorum
primus est in voluntate bonorum 2us
in declinacione malorum 3us in ope-
ratione mandatorum 4us in impletione con-
siliorum. Ad primum gradum pertinet
tria quietudo cordis ad recipiendum
hominem quam designat Salomon
i. pacificus latitudo caritatis
ad proximum quod designat Roboam
i. latitudo populi. Subiectio volun-
tatis ad deum quam designat abias
i. pater dominus in [illegible] amoris et ti-
moris subiectio [illegible]. Ad 2m gra-
dum qui est profectus in declinacione
malorum similiter tria pertinent vitacio
scandali quod designat aza i. tollens
vitacio [illegible] iudicii quod designat
Iosaphat i. iudicans vitacio con-
temptus proximi quod signat ioram
i. excelsus. 3m signatur vitacio

mali in affectu per 2m i. cogitatum
per 3m in effectu. Ad 3m gradum
qui est profectus in operatione mandatorum
pertinet iiiior gradus quia obser-
vanda sunt mandata in statu adver-
sitatis et prosperitatis. Ad statum adversitatis
pertinet duo. fortitudo in aggre-
diendo terribilia vel difficilia
quod signat ozias i. robustus domini
vel fortitudo paciencia in sustinen-
do adversa quod signat Ioathan i.
perfectus. Iac. 1o paciencia opus per-
fectum habet. Ad statum prosperitatis per-
tinet duo scilicet continencia ad [illegible]
in bono incommutabili quam signat
Ezechias i. confortavit me dominus.
Ad 4m gradum qui est in adimple-
tione consiliorum pertinet quatuor
primum est oblivio terrenorum quam
designat manasses i. oblivio
2m est susceptio doni magis spe-
cialis incrementi quod signat
Amon i. [illegible] Mt xi Ve-
nite ad me omnes qui laboratis
3m est devotio et [illegible] perfectus
[illegible] quam signat Iosyas i. in-
censum domini [illegible] dirigatur oratio
mea sicut incensum. 4m est spa-
cio respectu futuri primi quem signat
Ieconias i. preparacio. Et post trans-
migracionem hic est 3a quaternarius
quem signat generacionem christi in ista prole
2m in quatuor gradibus. primus at-
tenditur quantum ad perfectionem religio-
sorum 2us prelatorum 3us activorum
4us incipientium. Convenit omnibus scilicet
perseveranciam. Et post transmigracionem
Babilonis i. post transitum a statu
imperfectionis requiritur perfectio religiosorum
ad quam pertinet tria obediencia prompta
quam signat iechonias i. preparacio volun-
taria paupertas quia nichil aliud
quam deum querit quam signat Salatiel
i. petitio mea deus. legalis disci-
plina quam signat zorobabel i. magi-
ster confusionis quia disciplinat confusi-
onem peccati. Ad perfectionem prelatorum pertinet
iiiior [?] scilicet prima solicitudo ad
subditos quam signat abiud i. pater
meus doctrina excitans pigros

qua signat eliachim .i. resuscitans
Tercia nupcie spiritualis qua signat
azor .i. adiutus Quarta sanctitas inter
alios insignis qua signat sadoch
.i. iustus ad perfectionem activorum pertinet
ut dicitur sed perfecto caritatis ad proximos
que signat achim .i. frater meus perfecto
amoris ad deum qua stat eliud .i. deus
meus perfecto fidei ad deum in adversis
qua stat eleazar .i. deus meus ad
iutor perfecto humilitatis in prosperis ut
omnia reputentur dona dei qua
stat nathan .i. donum ad perfectionem vero
perseveranciam pertinet tamen sed supplan
tacio viciorum qua stat iacob .i. suppla
tator continuus profectus virtutum que
stat ioseph .i. accrescens Constancia
fidei immobilis qua stat in hoc cum
dicitur virum marie que interpretatur stella
maris que est polus qui immobilis
monetur et certa notitia perseve
rancie Per hos autem omnes significatur
christus quia ea genuit reos inpu
tata peccatorum nomine sicut eciam pla
ne patet in glossa Item queritur Ioram
autem genuit oziam Contra in 4°
Regum 8° dicitur quod Ioram genuit oc
choziam et in 4° Regum dicitur 12 dicitur quod oc
chozias genuit ioas et in 4° Regum
xiiii dicitur quod Jacob genuit amasiam
et 4 Regum xiiii dicitur quod amasias ge
nuit oziam sive azariam quod idem est
sicut dicit glossa primo paralipomenon iii° Io
ram genuit ochoziam cuius filius
Jacob et huius amasias filius genuit
azariam et iste est ozias et preter
ibi ultimus genealogiam usque ad trans
migracionem babilonis Respondeo tres obmi
ssi sunt vel quia sponte elegerunt sunt te
rre genealogiam per 3 quatuor generaciones
vel quia Ioram se miscuit semini Ie
zabel in 4° Regum viii° io usque ad quartam
generacionem excluditur a genealogia Et
tunc queritur quare alii peccatores ponuntur
Respondeo isti fuerunt mali et malis alii
licet mali cum ex bonis et bonos ge
nuit Item quia solent vindicari pec
cata parentum usque in 3am et quartam
generacionem io in quartam generacionem redit
ordo Ioram et tunc pacifice reg

nat successores illis bene instructis
Item Iezias genuit Iechoniam Contra
primo Joachim patrem Iechonie 2° 4
paralipomenon 3° Respondeo ad hoc est duplex opinio
Prima dicit quod duo fuerunt Iechonie unus
pater et alter filius et neuter vocatus est
Joachim Iozias genuit Joachim
sive Iechoniam qui sunt est pater
terre deceadis .i. quatuor decem a tertia
que est in dicitur et decias dicitur Joachim
hic genuit alium qui silicet vocatus
est Joachim sive Ieremias qui est
principium sequentis terre decades Ali
qui licet in unus nominatur bis Ie
chonias et Joachim dictus est et ita
una est persona secundum rem dicitur sed
cognitionem sive nomine Et sic sunt
generacionem Iosias genuit Ieconiam
maiorem et fratrem eius et Iechoniam
minorem non in se sed in filio suo scilicet
Iechonia maiore et fratres eius Iosias
enim tres habuit filios primus est
Joachim qui dictus est Iechonias 2°
Joathan qui dictus est eciam sellum
Ieremie 22 3° malachias sive zedechi
as De quibus in 4° Regum xxiii° Item
et post transmigracionem babilonis
Queritur quare hic non fit mencio
de captivitate sicut de transmigracione
Respondeo quia christus non descendit per fili
os captivitatis scilicet sedechiam sed per
filios transmigracionis scilicet Iechoniam
Item zorobabel genuit abiud Contra
primo paralipomenon 3° capitulo dicitur quod zoroba
bel genuit mozella et nulla fit
ibi mencio de abyud Respondeo ad hoc dicit
glossa 3° paralipomenon ex incuria scriptorum mul
ta depravata sunt et obmissa
Item abyud genuit eliachim Contra
tamen in nullo textu vel hystoria invenitur
genealogia ab hoc loco usque ad ioseph
Unde accitur Respondeo annales fuerunt apud
iudeos ubi continebatur generacio
regalis quorum multos herodes fecit
comburi et forte ioseph primum nomina
legerat ibi et retinuit vel eciam
bene noverat per quos eorum huius no
ticia habebat Item mathan genuit
Jacob Jacob autem genuit ioseph
Contra luce 3° dicitur mathan genuit
heli Ely autem genuit ioseph.

Xº in glo. Dicit quod mathan et mathias fuerunt fratres ex diversis patribus mathan de Salomone descendit, mathias non per nathan alium filium david ex quibus mathan duxit uxorem Estha nomine et mortuus est eamdem postea duxit mathias ut suscitaret semen fratris defuncti qui post unicum filium non dicebatur reliquisse semen. Unde philosophus dicit de iis Si quis moritur sine liberis etc. ex qua genuit Ely et ita fratres uterini fuerunt, Jacob et Ely. Ely autem duxit uxorem et mortuus est sine liberis quam postea duxit eius frater Jacob genuit ei Joseph virum Marie et ita Joseph secundum legem erat filius Ely et secundum naturam filius Jacob. Tribus enim modis dicitur filius naturalis legalis et adoptivus. Ergo posuit naturalem vel legalem generationem Joseph virum Marie. Apponit autem quod ad Christum ducta est a david usque ad Joseph cum Christus non ex semine Joseph natus est. Xº dicit servat ordinem Iudeorum quibus scribebat, ne opus suum spernerent qui non texunt genealogias ducem per mulieres, et non per mariam sed per Joseph generationem texuit. Fuerunt enim de una tribu et ita eiusdem generis. Sed unde habetur quod fuerunt de una tribu Xº in lege scriptum erat quod non commiscerentur tribus inter se ulterius. Unde eam tamquam propinquam accepit. Sed contra sepe invenitur commixtio tribuum maxime regie et sacerdotalis sicut habetur de Josaba filia regis uxore pontificis iiiiº Regum xj. Item david accepit filiam Saul que erat de tribu Benjamin primo Regum xviijº. Xº illa sola mulier ad quam veniebat hereditas patris non poterat nubere viro de alia tribu quia propter confusionem hereditatum fiebat talis prohibicio. Ad mariam non veniebat hereditas, quia non ei esset unica ideo secundum legem non habebat nubere viro de cognatione sua ut 27 Num. Causa noluit deus in principio mysterium nominis tantis nedum manifestum esse ne sponte prima impugnent opus suum. Unde et beata virgo sub hac occultacione ait ego et pater tuus dolentes querebamus te.

Cum esset desponsata mater eius Marie quia virginitatem vovit Luce primo super illud: Quoniam virum non cognosco. Ex hoc apparet quod vovit virginitatem aut consensit in carnalem copulationem et sic non fuit virgo virtute quia non et si sic non fuit vere coniux quia coniux tenetur reddere debitum si exigatur a viro suo. Xº ad primum dicendum quod vovit de sua virginitate saltem in corde intelleximus tamen desponsata fuit quia duplex ratio: prima ex parte partus ut per sponsum genealogia declaratur. Secunda ex parte partus ut diabolo celaretur. Tercia ex parte matris ne lapidaretur. Quarta virgo de genere sacerdotali consequenter in templo conversabatur licet etc. Quinta ex parte Joseph ut utique obsequeretur. Ad secundum dicendum quod consensit implicite non explicite. Consensit enim divine inspiracioni matrimonii contrahere et omnibus que ex illa inspiracione sequerentur. Sperabat tamen quia numquam carnalem copulam sentiam et talis consensus non minuit virginitatis puritatem nec impedit coniugium nec etc. per hoc patet solucio ad obiecta. Item post conceptum salvatoris virgo festina ascendit in montana ad visitandum Elizabeth et mansit cum ea tribus mensibus usque ad nativitatem Johannis et tunc rediit. Ab hoc enim reditu incepit Joseph estimare et intueri eam concepisse. Videtur ergo quod insufficienter prosequitur ordinem annunciacionis concepcionis salutacionis Elizabeth. Xº dicit quod scribens Iudeis intendebat eis Christum ostendere esse quem promissum erat ad quem intentum facit ordo annunciacionis primo impediuisset quia non possent prophetas Luce non scribens gentibus ordinem condidit ipsius partus ad ostendendum eius excellenciam et sicut quia per angelum nunciatum de spiritu sancto conceptus de virgine natus est de spiritu sancto. Queritur si Joseph invenit eam habere in utero de spiritu sancto quod noluit eam dimittere. Xº duplex primo ut legatur dimissum sic inventa est in utero habens et erat de spiritu sancto et hoc inventum est a Joseph. Sed tunc queritur cum hoc esset

super naturam rerum quod inventum est
a Joseph. 2° ex circumstanciis/ omnibus
circumstanciis quibus fornicacio nisi
solet argui defficientibus ymaginabatur
aperit enim sola suspicio gracie dei
unde magis credebat eius castitati
quam ventri eius plus gracie quam na-
ture. Et hoc novit aliquam supernaturacionem
vel scripture impleccionem que dicit
Ecce virgo concipiet etc./ Christi autem gene-
racio sic erat. Secundus declaravit generacionis
Christi materialem principium et declarat
generacionis modum ubi primo ponit ty-
tulum/ 2° tractatum ibi/ Cum esset despo-
sata ubi ponit primo modi exposicio
2° modi probacio ibi Joseph autem
vir eius ubi ponitur primus Joseph
dubitacio/ 2° dubitantis certificacio
ibi/ Hec autem eo cogitante/ Sunt
ergo matris impugnacio mariti dubi-
tacio dubii certificacio. Dicit ergo Christi autem
id est de quibus natus est Christus sed
quo modo de virgine et muliere non
secundum generacionem sic erat cum dicit/ Et cum
esset desponsata etc./ vel hoc posset
referri ad precedens sic generacio i. precios
generacionis sic erat ordinata ... quibus
ut dictum est ... melius primo
legitur/ Cum esset desponsata mater
Jhesu non quia prius fuit mater quam dicitur de-
sponsata unde intelligendum est
illa que post fuit mater Jhesu. 2°
ut primo nichil novum terminis ac-
cidens sine difficultate capetur/ An-
tequam convenirent generaliter habitacionem
non quod postea convenirent sicut
nec sequitur iste non penituit an-
tequam mortuus est ergo post penituit
sed est modus loquendi sicut Genesis
... corvus non revertebatur donec
exsiccarentur aque vel secundum Rab.
antequam convenirent i. antequam nupcias
in solempnia celebrarent i. inventa
est ... a Joseph ex timore ventris
in utero habens i. gravida de spiritu sancto
i. opere et virtute spiritus sancti/ Hic est
decimus modus ... Joseph autem
hic subditur dubitacio Joseph que
concordant tria scilicet justicia misericordia
et prudencia/ Justicia in inveniendo
una in nolendo et in ...
nolendo/ innocentem tradimus et
nolendo pregnantem dimittere/ Et hoc
est quod dicitur Joseph autem vir eius

cum esset justus et nollet eam
tradimus i. appellare vel diffamare
vel ulterius in domum vel in conjugium
ducere et dicitur a quibusdam quod est ulterius producere
voluit occulte dimittere eam.
Hec autem eo cogitante/ Hic sequitur
certificacio Joseph triplex primo per reve-
lacionem angelicam/ 2° per scripture
perfeccionem ibi/ Hoc autem totum factum
est/ 3° per evidenciam exsur-
gens autem a sompno/ In prima facit
angelus tria primo confortat Jo-
seph de periculo cum dicit/ Noli timere
2° certificat de partu cum dicit
Quod enim in ea/ 3° pronunciat de fu-
turo cum addit/ Pariet autem tibi
ubi pronunciat tria/ primo filii
nativitatem/ 2° nati nominacionem
ibi/ Et vocabis nomen eius
3° nominis racionem ibi Ipse enim sal-
vum faciet/ Dicit ergo Hec autem eo
cogitante i. deliberante/ Ecce an-
gelus domini apparuit/ et hoc triplici
racione primo viri justi homo faci-
lem in instantem justo proposito/ 2°
propter honorem viri ... dimissa
... suspicionem/ 3° ut
intelligens Joseph concepcionis mo-
dum teneret se ... virgin-
em/ glo. ne ultimus ... du-
bietas que commendabat equitas
... / Noli timere quater dicit
angelus hoc verbum Noli timere scilicet
Zacharie Marie Joseph et pastoribus
Excludit autem in Zacharia timorem
mortis in Maria pudorem timoris
virginalis in Joseph timorem hesi-
tacionis in pastoribus timorem in
pellite visionis/ Quod enim in ea
natum est/ nasci in ea et generari
nasci de ea est in luce progressum
secundum duplicem nativitatem in utero
et ex utero ... filius conceptus nobis co-
rpus ... et virgo concepit deus
et homo concepcionis modum a spiritu
sancto. Unde ergo quod ea a quo ... ea
et quod in ea/ Eccl. xxiiij./ Ego
mater pulchre dileccionis et/ Et ...
timor ... quod turbata est in
sermone ... prudencie quia
cogitabat qualis esset ista salu-
tacio pulchre dileccio quo fiet ...
... spes de incarnacione/

ecce ancilla domini / Sed ultimus
videamus quid intra quia melius
est quod intrinsecus latet hoc est
de quo Eccl. 21 primo omnis via
vitas quis via in multis vitas i. doc-
tus viens in bellis vita i. prius
Sed ultimus videamus a quo intra ea
est quia de spiritu sancto quia a spiritu
sanctificata repleta obumbrata i.
ingnata / pariet autem filium sicut
stella solem Sirach 24 / orietur
stella ex Jacob sicut virga florem
ysa xi / egredietur virga de radice
yesse sicut terra germen / ysa 45 o
aperiatur terra et germinet salvatorem
Et vocabis nomen eius Jhesum
vide brevitatem virtutem quia
Jhesus in nomine sit in virtute / actuum
2o / non est aliud nomen sub celo pre
delicabilius in populo / Cant. 1o o-
leum effusum nomen tuum / Hic
erit filius faciet i. quod clemencia
pelagium fide firmata crede-
rem in eo in quo supra apertis
eorum in quo potencia quia appropriacione
in Jhesu domini non est per naturam sed
potenciam divinam / hoc autem totum factum
est ut impleretur Joseph angelica revel-
acione hic certificatur angelus primo
quo ad tria primo quo ad prius de vir-
ginis conceptionem 2o quo ad conceptum
nativitatem / ubi ecce pariet 3o quo
ad nati nominacionem ubi / Et voca-
bis dicit hoc autem totum sed quod hoc
nubit quod de virgine concipiet quod non legitur
fuerit factum est ut adimpleretur i.
fierent completum fuerit / quod dictum est
a domino quia non sufficienter pretenta
sunt ex adulteram homo ut impleretur
dicit de facto illius qui omni exceptione
maior est ut dicitur a domino et hoc
per prophetam dicentem ysa. vii / ecce
virgo concipiet unde hoc admiracionem
cum dicit ecce conceptionis veritate
cum subdicit virgo in utero habebit
i. concipiet / hec signum est non
utilitatem conceptionis quia pariet et
vocabitur etc. / Sed tunc restat obiectio

Obiectio

si non habebat causam qua dimo-
vimus eam noluit / Respondeo licet
non esset timens constans non tamen
ad plenum erat securus unde in dubio
eius fluctuabat animus non tamen

media eligens noluit noluit
eam dimittere timens eam tenere
quia gaudia non audebat eam retinere
quia sancta / Item quia si proclamasset
si iniuste fecisset 2o melius
vel non est in iniustum cum de quo iniustum
in iniuste quia vero si sciret
credisset potest ibi pariter innocens sed
si scilicet fuisset eam non potest unum
aliud videtur dicere ad parte sed quod
Joseph credidit eam sine dubitatione
esse a spiritu sancto impregnatam ideo dimit-
tere eam noluit quia se indignum
tanto dono reputavit hoc igitur
noluit non ex suspicione sed ex hu-
miliacione sicut petrus luce quinto
exi a me quia homo peccator sum domine
et tunc exponitur et nollet eam
traducere i. in coniugium vel in domum
ducere / Item apparuit in sompnis
quare non manifeste apparuit sicut
zacharie virgini et pastoribus / Respondeo
quia magne fidei erat Joseph
unde non indigebat visione sensi-
bili pastores autem homines rudes
erant / Item zacharias minus cre-
debat / Item beata virgo habebat viro
de se consentire / Alia ratio est
ut eo ipso ostenderet ipsum Joseph am-
biguum esse sopitum quia eius animus
dormitabat cum in ambiguo fluc-
tuat / Item quare nominat Joseph
filium david / Respondeo secundum rab-
bi ut maria que de cognatione erat
de david eum monstraret ostendere
eius ut pater ad medium de
messia remorderet eius facti / david
de hoc dicitur est impletum
in maria / Item cum fuerit tibi de-
sponsata quare dicit Coniugem tuam
2o hec quinque dicit a prima fide et
desponsacione / potius quam coniunctione
carnis quia corporum / Ex de spiritu sancto
sunt primo de patre filius eius est
patris filius / Ita opera trinitatis sunt
indivisa quia a tota trinitate / Item
si de spiritu sancto quare filius eius est
2o ex parte 2 et quod deus est a solo
est a solo patre et quod homo est
de substancia matris sed a tota trinitate
ut tantum et eciam sed hoc opus attribuitur
spiritui sancto quia ibi relucet maxime

gra diuine bonitatis et excellencia
caritatis que appropriatur spiritui sancto. Ad a-
ddiu sed dicit quod xpus ad aliam naturam
non est de spiritu sancto, id est non eius filius
set humanam, et si est ab eo non tamen
de substancia eius, id est naturalis filius
non per adopcionem cum non sit filius ad-
optiuus. Item ut adimpleretur. Con-
cepcio non est causa incarnacionis
Augustinus 2m Crisostomum. Sed testimonium a pro-
phetis habetur. Unde hic ut non tenetur
causaliter sed consequenter ad rei euentum
sequitur testimonium premissum complementum
Ecce quod non est vocatus Emanu-
el sicut predixit propheta sed Ihesus.
Augustinus. Ihesus respicit finem aduentus
scilicet salutem populi. Emanuel illud quod
est ad finem scilicet suam coniunctionem inter
homines. a fine non principalius de-
bet nomen imponi. Item accepit
coniugem suam. Contra sed acceptam
non dimiserat. Augustinus 2m Crisostomum. Non
in domum acceperat eam sed in animo
non dimiserat eam de domo sed de animo
deposuerat. Item et non cognoscebat
eam. Loquitur de cognicione specu-
latiua et coniugali. Si de specula-
tiua quantum ad primum 2m videtur falsum
quia inueniret eam pregnantem aut
quantum ad intellectum quod etiam videtur
falsum quia desponsauerat eam. Si
de coniugali non videtur verum quod sequitur
donec peperit quia tunc non cognouit
eam. Ad primum de qualibet cognicione potest in-
telligi de cognicione speculatiua
quantum ad primum dicit glossa. Ioseph ma-
riam faciem ad faciem videre non poterat
quam spiritus sanctus a concepcione imple-
uerat et hoc propter claritatem que in vultu
radiabat donec peperit. Non enim ea emi-
nauerat de cognicione intellectiua
quantum ad intellectum dicit Crisostomus. Vel non
cognoscebat quia tam vnigeniti
dei sedes fuerat sed postquam peperit tunc co-
gnouit eam quod dignior et preciosior
sedes fuerat quam totus mundus. De co-
gnicione coniugali etiam potest intelli-
gi et tunc donec non dicit tempus determina-
tum perfecti sed ponit pro eterno. Item
filium suum primogenitum. Contra
primo dicitur ipsum sedem sed peccatum non

genuit aliud cum sequitur fratres qui
dicuntur postea ortos de maria quos fratres
domini appellant. Augustinus 2m. Sed ab xpo
dicitur primogenitus triplici modo. Primo
ipse 2o vocatur ubi ciuitas. Col.
primo primogenitus ante omnem cre-
aturam. Secundo in hoc 2o vocatur incar-
nati singulariter vnitus hic. 2o pe-
perit filium suum primogenitum. 3o vi-
tam 2o vocatur eius manu dignitas
quo ad potenciam. Ego primogenitum
ponam illum et quo ad gratiam Roma.
viii. conformes fieri ymaginis
filii sui ut sit ipse primogenitus in
multis fratribus et quo ad gloriam Apoc.
2o primogenitus mortuorum ut dicitur
primogenitus propter nacionem precedentem
non processum sequentem. Et vocabit
nomen eius primo ab angelis reue-
lantibus 2o ab apostolis predicantibus
3o a fidelibus credentibus. Emanu-
el quod interpretatur nobiscum deus no-
biscum per participacionem. Io. primo
verbum caro factum est et habitauit in nobis
nobiscum per continuam habitacionem Baruch
iiio post hec in terris visus est no-
biscum per eukaristie exhibicionem Mat.
vltimo. Ecce ego vobiscum sum omnibus
diebus etc. Terra noua ponit ysayas
qui euloquitur illum et est nomen
secundum rem unde hic Emanuel
quia deus et homo. aliud Gen.
ix. Vocabitur nomen eius ad-
mirabilis in incarnacione deus et in-
victorem operum fortis imperator 2m
racione victorie ysa viii. Vocabitur
nomen eius accelera passione de-
trahe dyaboli potestatem spolia mitte
predare mundum. Exsurgens autem Io-
seph. hic 3o ostenditur Ioseph certificatus
post euidenciam quod obediens angelo
ubi angeli precipit rei venit
ubi commendatur Ioseph quod ob-
ediuit sine dilacione quia sine di-
minucione. Exsurgens. quia fecit p-
recepit ei angelus sine mutacione
quia accepit ubi commendatur in Ioseph
castitas et dignitas quia accepit in
maria virginitas et fecunditas quod
et non cognoscebat eam donec peperit
in filio veritas et pietas quia ipse
et vocauit nomen eius dicit Gre.
Exsurgens autem ipse sancti non p

evigilans a sompno non ea dubi
tacionis qua dubitacionis fecit sicut
precepit. non tamen quod precepit sed sicut
precepit in quo notatur prompta obedien
cia ut fiat quod precipit non tamen bonum
sed etiam bene. Et accepit coniugem
suam ad vitandum infamiam. Significat
hoc celandum adventum salvatoris
ad congruum obsequium virginis nazareth
ad nomen coniugis non tamen ad officium
coniugale. Et non cognoscebat eam
cognicione coniugali donec peperit fi
lium suum. non dicit multo minus potest
primogenitum. non post quem alius sed
ante quem nullus. Et vocavit nomen
eius ihesum. Mattheus. octava die circumcisionis
primum annotavit nomen quod nomen illud
primo fuit ab angelo ignoratum [illegible] 3o
Et nomen eius a quo nomen [illegible] eius
si nosti [illegible] [illegible] balbuciens [illegible]
non loquebatur sed exprimere non po
tuit. Je. 33. Hoc est nomen eius quod
vocabunt eum dominus iustus noster. Ihesus
dominus vere potens ad excipiendum
suum captum. Ihesus iustus vere in
fans ad vindicandum presepe
inimicum. Ihesus noster vere [illegible] ad
placandum precium natum. Secundo
a patribus [illegible] ante legem. Unde
Jacob patriarcha Gen. 33. dicit in
[illegible] nomen appellans. Et ille cun
[illegible] nomen meum quod est [illegible]
Et in lege. Unde moyses legislator
tor. Ex. 3o. Si dixerint mihi quod nomen
eius quid dicam eis. Et post legem
Unde Judicum xiii. Cur ubi no
men est. Tercio in signis prefiguratum
prefigurabant. Quorum primo Ihesus fi
lius Nave in commendacionem poten
cie hic est enim qui populum in terram
promissionis induxit et terram sub
dixit. 2o Ihesus filius Syrach in
commendacionem sapientie Ecclesiastici primo
doctrinam sapientie [illegible]. 3o Ihesus sacer
dos magnus in commendacionem
bonitatis Zach. vi. Capitulum.

Cum natus esset ihesus.

In precedenti capitulo ostensum
est quod ipse filius marie Ihesus est rex
per seriem genologie. Hic ostendit quod
est rex iudeorum per miraculum factum
in apparicione stelle. Ubi ad signum pro
dictum magorum inquisicio fit de re
ge nato in ierusalem et in bethleem
et commotus herodes ibidem dum [illegible]

quia illi cum querebant ad vene
randum iste ad perdendum quia bonum
malum convertit. xiii. agitur primo
de inquisicione primo in ierusalem 2o in
bethleem. Ibi Herodes autem audiens.
In prima agitur de inquisicione in ie
rusalem primo magorum ex devocione
2o herodis ex perturbacione. Ibi Audiens
autem herodes. In prima implicatur
tempus in quo [illegible] et prophetas ad pro
bandum quod ipse est rex iudeorum pro
locus sed [illegible] de civitate scilicet in
bethleem iude. Quantum ad 2o tempus
alienigena regnante. Secundum illud Gen. non
auferetur sceptrum de iuda [illegible] et
in diebus illis. 3o nomen stelle orietur
Num. xxiiii. Orietur stella ex iacob
ut dicit. Ecce magi ab oriente ve
nerunt. Ubi tangit primo quantitatem
magnitudinem quia magi. Secundo
quantitatem sollicitudinem quia ab
oriente venerunt. 3o quesitum de persona
ne quia natus est rex iudeorum.
quibus vero quia vidimus stellam
eius intencionis certitudinem quia
venimus adorare eum. Et quo [illegible]. Cum natus
esset ihesus. De qua natalitate Ys.
ix. Parvulus natus est nobis. In
bethleem iude. De quo loco agitur
[illegible] Et tu bethleem nequaquam minima
es in milibus iude. Ex te enim
egredietur qui sit dominator in israel.
Addit autem iude ad differenciam alterius
bethleem que est in galilea que est
in tribu neptalim. De qua Jos. xviii.
In diebus herodis scilicet ascalonite. An
tipa. agrippa. Iste ascalonita ne
cavit pueros Antipa iohannem. Agrippa
jacobum. Claudius in carcere petrum.
Ecce magi. Non malefici sed calde
orum philosophi qui primi sic dicti a magni
tudine scientie et dignitatis. Et philoso
phi et reges persarum in terra quos
enim greci philosophos et perse magos et
hebrei scribas latini magos appel
lant. Et 3o dicuntur magi incantato
res et malefici. Ab oriente. Ergo
iudei nasci eum in meridie fidei perdit
quia fides est lumen [illegible]. Di
cunt. Ubi est qui natus est rex
iudeorum. Ecce duo vnum per modum
interrogacionis scilicet ubi est. Aliud
per modum supposicionis Qui na
tus est. Ubi supponunt [illegible] quod na
tus est et quod rex et quod rex iudeorum

est natus pacis effectus consolacionis
(Luc. 2o) Annuncio vobis gaudium et
rex effectus veneracionis (Cant. 3o) Egre-
dimini filie Syon et videte regem. (Sed
nos iudeos) effectus religionis (ps.)
Notus in iudea deus etc. Fuit ergo
tytulus a magis increatus et a
iudeis reprobatus (Joh. xix) noli
scribere rex iudeorum etc. a spiritu sancto confirmatus (ibi-
dem) quod scripsi scripsi. (Vidimus enim
stellam eius) quasi stellam, pastores
angelum, audita quam viderunt ap-
paret quod audibus i. simplicibus
per ipsum et vera cum simplicibus
sermocinacio eius, pastoribus tan-
quam humilibus per angelum, sed magis
tanquam plus peccatoribus signum. Ro-
manorum 8o [illegible] cuius eius
a [illegible] unde peccata etc. (Et venimus
pro adorare) consuluit cum singulis veni-
unt pastores ut testificent Luc. 2o
transeamus usque in Bethleem etc. Ve-
niunt reges ut adorent ut hec
venerunt senes ut gratulent Luc.
2o de Symeone et venit in spiritu
in templum etc. primo ad prelatos
2o ad activos 3o ad contemplati-
vos primi vident et predicant 2i
veneratur et dant 3i ample-
xantur et tenent venerunt autem 13
die post nativitatem non post annum
quia non erat in presepio sed in Egypto
(Audiens autem Herodes) hic ponitur
Herodes inquisicio ex perturbacione
ubi primo ponitur causa perturbacionis
nativitatis, 2o certificacione de loco
3o inquirit tempus sideris ibi (Tunc
Herodes clam vocatis magis) 4to
de loco et tempore certificatus inquirit
personam nati regis ibi (Et mittens
illos in Bethleem) Circa primo Herodes
in ista turbacione 2o turbatus po-
pulus inquisicio ibi (Et congregans)
3o respons(i)o via solucio ibi (At illi)
4to solucionis confirmacio ibi (Sic enim
scriptum est) Dicit ergo (Audiens autem
Herodes rex) regem natum de gente
iudeorum eciam ipse esset iudeus
turbatus est regno revoluto ad
iudeos ipse expelleretur a regno et
semine eius post ipsum ideo omnes
codices in quibus genealogia regia
texitur cremavit (Et omnis Ihero-
solima cum eo) et hoc vel causa adu-
lacionis vel causa timoris ne pax

inter regiones vexaretur vel nunc
regibus inter se litigantibus plus vexa-
retur et in seculis ita litigantibus iudeis
inde conuenit sic regibus sibi adu-
lantibus plus veneretur (Et congregans
in (?) unum convenit diligencia) (omnes
principes sacerdotum qui a David in-
stituti erant ad serviendum in templo
(Et scribas populi) qui in moralibus pre-
cepta instruebant populum suscitabant
i. inquirebant ut sciret quasi bono
affectu ubi Christus nasceretur Christum
cum unctum nominat quia more
iudeorum qui reges inungunt (At
illi dixerunt) (In Bethleem iude) quod hic notandum
cognoscunt quod non ex ignorancia
sed ex cordis malicia credere nolu-
erunt, Bethleem primo dicta est effra-
ta i. uberis furore i. a Farre qui
fuit in tempore Ruth postea Bethleem
i. domus panis ab habundancia
panis panis vel effrata ab ypa-
lia Herodes (?) prius consuevit, Beth-
leem propter nativitatem Christi Jo. 6o
Ego sum panis vivus (Sic enim
scriptum est per prophetam) Et tu Bethle-
em suplicacionis confirmacio pro auctoritate
que dicitur minor civitas de Beth-
leem regione, quia terra iuda
dignitate (Et nequaquam minima
es dignitate) causam (Ex te exiet
dux) Et ergo et tu Bethleem terra iu-
da terra mea vel est effrata (nequa-
quam minima es in principibus iuda
excellencia dignitatis) Ex te e-
xiet dux q. d. non moratur sed
exiet velut cum pars immoratus
est Christus (Dux) i. Christus per dux
in unius sancti etc. eum regit po-
pulum etc. ps. ipse reget nos in se-
cula dicta ergo Bethleem et racione no-
minis et racione condicionis et racione ge-
neris secundum nomen domus panis
secundum condicionem domus principis
secundum genus domus salvatoris
dicta ergo ex nomine quia in Bethleem
quia effrata quia civitas David
quia concepit Christo quia civitas
David racione originis per primum
dux David quia effrata que inter-
pretatur racione plenitudinis scilicet primo
plenitudo gracie et veritatis quia Beth-
leem que interpretatur domus panis
racione refectionis (Tunc Herodes clam

In margin: querite v.

ad me omnes qui laboratis etc. / Et
bene congruit quia tercium mundi
quia contra iustiorum ad adventum
Christi / et cum vincturus fuit david
1° R. 7° ubi [illegible] vinctus est
deos celebratum / Aliud ultimo
in quo presignabat claritatis
et unitatis gaudium ibi sacrificium
solempnizatum 3° R. 8° in quo signa
bat verum sacrificium et in mutabile
regnum [illegible] gaudium in ad
ventum Christi quia quis digne pen
set gaudium angelorum laudantium
pastorum videncium regum adoran
cium principum credencium / Luc. 2°
annuncio vobis gaudium magnum
Item contra Christi nativitatem post ad
ventum Christi / Unde missis eos / Et
mittens in bethleem occidit etc.
Et ad maiorem [illegible] Christi fuit quam
nobile corde invenit Christi dictus
sine duritie et quam utile qui re
gat populum regat per omnia sufficiendo
et sapientiam omnia disponendo per clemen
tiam sine iusticiam omnia salvando
de quibus [illegible] Bernardus de nativitate domini
glorie nostre / Tunc cognito [illegible] loco
herodes clam vocatis magis / Ipsi
remotis sacerdotibus et scribis timu
bat eum ne forte vellent regem sin
gularis amatores et intelligentes
astuciam herodis consilium magis
credunt ut promisit regem occul
taverunt nescientes quia iudicio
esset in mundi Christi vellet quod ipse
diligenter didicit ab eis tempus
stelle que apparuit eis / tempus stel
le quibus non prius ne vellet pro
insidias sed tempus stelle quod vellet
signum cognoscere et venit prius
hic querit quod agit scilicet de magis
obmittens de pastoribus Luc. 2°
Et nota quod iudeis portat testimonium
generum quod erat fortius apud eos
et magis movebat eos ad cre
dendum Luc. vel 2° / Item quare agit
obmittit de circumcisione et purifi
catione virginis et oblatione pueri
in templo que omnia precesserunt
Et omnia ista consueta erant apud
iudeos / Unde non accepisset ea
in testimonium vite vel veritatis implen
te vel implende sed in honorem

legis et legalium confirmatorem Gen
tilibus autem quod [illegible] erant apud
quos non erant consueta ut in tempus
deciperent exemplum congruitatis Christi
et testimonii impleri [illegible] de
[illegible] assumpsit [illegible] Item
in diebus herodis regis quare Christus de tali
tempus nativitatis per dies herodis potius
quam augusti cesaris qui dignior
erat sicut Luc. 3° capitulo Anno 15
imperii tiberii cesaris etc. / Et 7°
glosa non ponitur [illegible] quod fuit
ut iudeis impleretur prophetia Gen. 49
non auferetur sceptrum de iuda / Et sic
patet quod Christus venit ex quo de
fecit [illegible] rex non erat de [illegible]
[illegible] 7 Tempus herodis ponitur prophetia
danielis impleta de [illegible]
quoniam post ea septimanas LXX annorum
Christi [illegible] nasciturus predicat ma
a tempore illo usque ad tempus herodis
de septimana [illegible] complete sunt
dicit Christus / Et nomine tempus forte
apparebit [illegible] / Et nota
nunc persuadebat iudeis quod Christus
natus est erat [illegible] magnus /
Item vidimus stellam [illegible] eius
[illegible] quo ducti sunt per stellam
Et 27 [illegible] legi apud aliquos
illos magos ex libris Balaam
[illegible] stelle [illegible] accepisse
[illegible] quod erat [illegible]
[illegible] in [illegible] oriente [illegible]
[illegible] apud quos fuerant scripta
[illegible] nova [illegible] de apparitura
stella hic [illegible] singulas gentes
ascendebat in monte nomine
victorialis et orando deum [illegible]
[illegible] quibus [illegible] expectabant
si forte [illegible] stella [illegible] ge
[illegible] donec apparuit illis
descendens super montem [illegible] in
[illegible] forma pueri [illegible]
[illegible] docuit eos et
precepit ut pergerent in iudeam
Item querit quare venit in ierusalem
et non directe in bethleem quia iam
agnoscit [illegible] non sciebat
quod ierusalem regnabat herodes [illegible]
quod non intelligebat legis mi
sterium [illegible] qui regem vivente a
lium regem nunciat [illegible]

tempore principis in presepio. Item
queritur quare obmissis iudeis non
duxerit eos stella in bethlehem. In
primo ad primum dicendum quod per Balaam
audierant regem nasciturum de israel
[illegible] in urbe ubi erat
caput regni israel et magis proprium le-
gis esse invenit. Ad aliud dicendum
quod tum desiderabat regem futurum quem non
timebat presentem. Ad 3um dicendum
quod hoc fuit ad confundendum perfidi-
am iudeorum. Unde Rabanus ut non per
ductu sideris sed etiam prophetarum testimonio
nativitas innotesceret salvatoris.
Item queritur [illegible] discesserunt magi
quam non sustinuerunt dicere apertius
ut magi audientes testimonium
prophetie in fide magis confirmarentur.
Fulgencius tamen videtur dicere quod
ex sua deliberatione venerunt id est
et non ductu stelle. Unde tunc non
viderunt stellam. Item queritur de tempore
apparitionis stelle. Primo dupliciter est
super hoc opinio. Una dicit quod uno
anno ante nativitatem domini apparuit
stella et ab illo tempore arripuerunt
iter quibus [illegible] ante
credebat stellam. Herodes autem occi-
debat pueros 2° anno post nativitatem
domini et sic consonat quod dicitur a bimatu
et infra id est a duobus annis
a tempore illo quo apparuit stella. Alia
est opinio et est Augustini contra
eos qui dicunt quod in die nativitatis
primo apparuit stella qua visa
magi ceperunt venire. Unde
Fulgencius: stella domini nati-
vitatis nuncia nusquam apparuit sed ca-
[illegible] et magis proprie
disputaverunt quem magis perfecto
officio [illegible]. Item queritur quomodo
ita cito potuerunt venire et tamen
quod super dromedarios et camelos.
Quod autem dicitur a bimatu et infra
non est quin quod hoc fecit Herodes
non propter tempus exquisitum a ma-
gis sed propter habundanciam malici-
e ut nullomodo posset Christus
evadere. Item queritur de numero stelle
utrum fuerit una de ceteris. Ad quod

dicitur quod non correspondit [illegible]
quibus ab aliis differebat primo ratione
motus quia alie ab oriente in occi-
dentem, ista ab oriente in meridiem ferebatur
[illegible] ferebatur. Ita enim palestina
a persida iacet. 2° ratione temporis quia
in media die sole apparente appare-
bat. 3° ratione cursus quia non ha-
bebat continuum sed per vices apparebat
et occultabat. 4° ratione status
quia prius se [illegible] et super caput
pueri stetit [illegible]
unde [illegible] motus [illegible]
[illegible] stelle [illegible].
Item queritur utrum Herodes
credebat scripture. Et credebat
quomodo posset impedire non erat nisi
[illegible] hoc dicit. Item non cre-
debat ad quid credebat. Respondeo credit
de loco nativitatis eius sed non
credit quod contra ipsum agere posset.
Item at illi dixerunt [illegible]
hoc debebant mali. Et 2° [illegible]
[illegible] audisti commendari
fidelibus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] magis [illegible]
[illegible] 2° quod frau-
dare et interrogare. 3° quo fine ubi
et cum inveneritis dicit ergo et mit-
tens [illegible] vel regnandi vel
presumptionem [illegible] de primo enim
de primo dicit non de rege [illegible]
et nomine principatus eum notabat
sustinebat et nomen potestatis eius
mittebat. Ut et ego veniens ado-
rem eum finxit per eum [illegible] et
[illegible] vellet adorare quem in prima
cogitatione nolebat interficere. Et
hoc ut ad ipsum magi alacrius ve-
nirent et minus caverent quorum erat
futurus rex ab eo ipsum abscondentes.
Et cum audissent. Hic [illegible]
de inquisicione [illegible] in bethlehem
primo ad adorandum 2° ad [illegible]
dum ibi. Et responso accepto. Primo
a magis queritur et inveniunt. 2°
ab Herode queritur nec inveniunt.
Circa inquisicionem magorum

determinat primo quod venit 2o quo
modo venientes invenerunt ibi Et intran-
tes domum venit autem festinater
quia cum audissent statim dimaliter
quia ecce stella similiter quod viden-
tes deus qo Qui cum audissent regem
scilicet auditu obedientie non pro eum pro
sequebatur deum quem querebat abierunt sine
mora sine malicia cuius contrarii magis
mali supplicantes et ecce stella quam
viderant in oriente antecedebat eos usque dum veniens
staret supra scilicet domum secundum eius
qualitate Hostium vicina erat quia
aliter non distinguatur domus ubi erat
puer quia super caput pueri ut in mate
hic est qui natus est rex ut quem
non poterat vivere loquendo indicat
saltem videntes autem stellam magi
stella quam amiserant gavisi sunt
gaudio magno valde Ubi est [illegible]
in cultaris est labora ad describendum
magnitudinem gaudii primo notatur
primo magnitudo gaudii scilicet cogi-
tatu affectu et effectu vel 2a inveniendi
gavisi sunt quia quod querebant in
veniebant Sed gaudio magno quia
viderunt angeli sed sunt Sed gaudio
magno valde quia non inaniter la-
boraverunt vel gavisi sunt quia hoste
evaserunt scilicet herodem Sed gaudio ma-
gno quia ducem recuperaverunt stel-
lam Sed magno valde quia regem
invenerunt scilicet christum hic est triplex gau-
dium scilicet de veritate glorie de pal-
ma victorie de invencione glorie vel
gaudium est de vita hic Jo. 16.
Cum peperit gaudium magnum
de vita glorie Unde 13o Cord cogitant et
Sed magnum valde de vita glorie Joh.
16. Et gaudium vestrum nemo tollet
a vobis. Et intrantes domum De
quo prenuntiantes invenerunt ubi
implicatur tamen scilicet a quibus inveniuntur
quia a querentibus et prementibus Unde
dicit intrantes id est infra ea intrantes
per angustam portam et ubi inveniuntur
quia in domo scilicet ecclesie militantis
et triumphantis Ps Beati qui habitant in
domo tua. Cum quo inveniuntur quia
cum maria filius maria quia ipse
sine maria non nascitur sine maria
non invenitur sine non crucifigitur
ipsa cum in ista incarnationis
maria

eciam sine ea non nascitur Luce 2o
invenerunt mariam et ioseph Et ipsa
eciam passionis ideo sine ea non cruci-
figitur Jo. 19. Stabat iuxta crucem
ihesu mater eius Et intrantes domum
id est ecclesiam De quo Luce 2o et forte
tunc in eius pedibus tenebat puerum
supra genua et ibi manet 40 diebus
et ita dicitur ecce quo invenientes
ostendunt sine honorem quia de presepia
sua corporali quod reddunt spirituali
quia adorant temporali quod immedi-
ate obtulerunt plus quippe non sed homo
nisi corpus et animam et temporalia Et
go Et procidentes in quo humilitas
adoraverunt in quo fides adorave-
runt in espa lata quia non carnem
tantum sed in carne verbum Unde adorat
carnem verbum in infancia sapienciam
in infirmitate virtutem in forma ho-
minis divinam maiestatem Et apertis
thesauris suis etc. dona commen-
dabilia ratione preciositatis quia de
thesauris suis et ratione proprietatis quod
de suis non alienis ratione pre-
cios quod obtulerunt non post longas
preces tardiderunt ratione libertatis
quod nemo non nisi non debita
ratione significacionis quia aurum
thus et mirram Glo. fidem sacra-
mentis persunt munibus aurum
regi thus deo mirram mortali
Et et ita ut tenebant in christo scilicet
regia maiestas nec divinitas et
humana mortalitas Confun-
duntur tres errores scilicet iudeorum qui
eum tantum hominem credunt arrian-
orum qui non eciam verum si fan-
tasticum corpus assumpsisse dicunt
nestorianorum qui christum in duas
naturas dividunt cum indicat magos
non alia deo et alia homini sed uni
homini et deo eadem unica obtulis-
se vel ad literam aurum ad inopie suste-
tacionem thus contra stabuli fetorem
mirram pro membrorum pueri debilium
confortacione Beda vel eciam sic
tenendo quod obtulisse hec tria
quia singulos singula Et responso
accepto per revelacionem et in visi-
onem a magis subditur hic eius simpul
revelacio sed de invencio absolu-
cione ubi ponitur primo cautela

ad salvandum primum / 2° ministerio ad perdendum eum ubi. Tunc herodes videns quod illusus esset etc. prima duplex cautela attenditur prima magorum contra dolum herodis latentem et hec per divinam revelationem, 2a ioseph contra iram et furorem herodis patentem et hec per angeli de fuga admonitionem ubi cum recessissent. In prima cautela revelationis implicatur causa primo secundum quam in sompnis 2° materiam quam ne redirent ad herodem 3° probationem quia per aliam viam. Ergo et ipso accepto secundum glosam non per angelum sed per deum ne ministerium sibi communicaretur. In sompnis quia levem persuasionem credebat ne redirent ad herodem ne pueros innotescerent propria nati Christi ut ne molestaret eos propter fidem Christi per aliam viam reversi sunt / dicitur quod per naves conductis navibus suas naves postmodum combussit herodes audito [illegible] de quo solet exponi illud psalmi vehementi conteres naves tharsis. Moraliter notandum qui venerunt quia sapientes magi et hii sunt contemplativi Eccli. [illegible] Cor sapientis ubi conscientia activi [illegible] 10. [illegible] cogitat in [illegible] filius sapiens et contemplativus Eccli. 3° Cor sapientis intelligit in sapientia / [illegible] venerunt quia [illegible] spiritus [illegible] est triplex [illegible] et honoris de quibus prima Jo. 2° nolite diligere mundum neque ea que in mundo sunt omne quod est in mundo [illegible] / [illegible] suscitavit [illegible] iustum [illegible] 3° cum ducatum venit quia stelle que est [illegible] hortatio doctrine Dan. xij. Qui ad iustitiam erudiunt [illegible] stella [illegible] apoc. 2°. Dabo tibi stellam matutinam Eccli. [illegible] Eccli. primo Quasi stella matutina in [illegible] quid invenerunt quia primo herodem qui [illegible] gloriaris in [illegible] significatur triplex gloria impediens [illegible] ad [illegible] prima de [illegible] sic in pellibus [illegible]

Secundum de temporali habundantia sic [illegible] pellis implemus / 3° de pietate presumpta sic pellibus calceamur. Hec triplex gloria fallax prohibetur. Jere. 9 quod non glorietur sapiens in sapientia sua etc. Sed relicto herode inveniunt ihesum cum maria [illegible] cum auxilio marie [illegible] sine maria ihesus non inveniunt sine maria spiritus sanctus non datur actuum primo. Erant perseverantes in oratione cum maria. Sine maria nuptie non celebrantur. Johannis 2° nuptie facte sunt in chana galilee maria cum est [illegible] nuptiarum [illegible] sine maria [illegible] non celebrantur. Eccli. 24. Ego quasi aque ductus exivi de paradiso / maria est ductus sine [illegible] non sine [illegible] ihesus non inveniunt. Eccli. xxiiij. Transite ad me omnes qui [illegible] / Quarto ad quid venerunt quia ad offerendum quod [illegible] instinctu satisfacientes de quo offerunt [illegible] 12 Thamar [illegible] agno actum Eccli. 22 [illegible] sunt thamar et [illegible] Sapientie [illegible] de quo contemplatur Eccli. 2° In [illegible] intelligentia [illegible] est / Quarto quid offerunt quia aurum thus et mirram / [illegible] statum aurum elemosine multiplicatis [illegible] 10 fecit [illegible] de auro purissimo thus devote orationis ps. Dirigatur oratio mea / mirram mortificationis carnis. Cant. 5 manus mee distillaverunt mirram aurum voluntarie paupertatis quia [illegible] intra civitatem quod [illegible] et aurum [illegible] thus obedientie [illegible] propria voluntatis Eo [illegible] totum thus mirram castitatis que mortificat carnis Judith 10 lavit corpus suum et unxit se mirra optima aurum meditationis de quo Job 3° dormirent [illegible] cum principibus qui possident aurum thus devotionis Eccli. 50 Quasi thus ardens in igne mirram bone operis Eccli. 24 Quasi mirra electa quo

redierunt quia sompno accepto dis-
suadetur malum. sed ne redirent
ad herodem per quem diabolus vel peccatum
intelligitur non enim redeundum est ad herodis
dominia cum diabolus in decidit a
quibus ad herodis colloquium quod fran-
dulentum. sed clam vocavit ma-
gos ad herodis amorem quod suspi-
cabatur / ut et ego veniens ado-
rem eum / eum tamen non proponeret invade-
re bonum quia palliat vitium. sed ma-
datorum mea et aspiciorum ipsos. vias
tuas domine demonstra michi et per-
duc me ad patriam / quia in virtu-
sua i. in gloriam ipse placebo do-
mino in regione vivorum / Cum
autem recessissent hic datur cau-
tela joseph contra furorem herodis
patiente et hoc per angelum de fuga
admonente ubi ponitur primo
admonitio angelica 2o joseph
obediencia ibi Cum consurgens
admonet autem angelus de ap-
tatione ad fugiendum ibi surge et ac-
cipe ibi et fuge de mora ibi et
esto ibi donec dicam tibi futurum est
enim / Cum consurgens / hic ponitur
obediencia joseph que commendatur
primo super executio 2o prophetie ad
impletio ibi ut adimpleretur / Ser-
vat autem in [illegible] in execucione se-
cretam fugam noctis et cum fu-
turus est enim [illegible] quod fraudes non
latent deum nocte quod nox magis
competit fuge quia dies vel ne
possent accusare fugam a videntibus
apud turrim et erat ibi usque ad obitum
[illegible] hic querit et cum stella quare
stella occultata fuit eis in [illegible]
[illegible] ingressi iudeam stel-
la deserunt iudicia ut cognoscant
ex lege [illegible] 2o multiplicentur
iudicia vel testimonia vel mora
quia divino deserunt auxilio quod
querunt humanum vel 2m glossam
non decebat signum infidelibus
datum apparere domesticis legis et
prophetas / Remia si moysen et pro-
phetas non audiunt neque si ali-
quis et [illegible] ducebat vel quod
superflue quia erant in via et de
illa certificati [illegible]

ut videntes stellam magis intelli-
gerent dignitatem et dicunt apud
se quid sit iste cui tremens celi stel-
la ministrat / quia non erat dignum
quod manifestaret primum nec domus
illustris nec urbs clara nec insignis fama
Qui in venit primum cum maria / et 2o
dicitur quare non sit mencio de joseph.
[illegible] 2m hylarium et rabanum divina
dispensacione hoc actum est ut illa
hora joseph absens esset ne pater
eius crederetur vel suspicionis occa-
sio daretur. sed in [illegible] joseph tacetur
quia ullum de officiis admitendi
puerum commemoratur / Puerum primum
cum maria quia preposuit puerorum
matri [illegible]. [illegible] quod puer principali-
ter [illegible] antiquior dignitate et
[illegible] [illegible] [illegible] procumbentes
[illegible] quia ibi erat [illegible] loci et con-
suetudine aliorum regum non in
[illegible] sed in [illegible] et vilibus
pannis involutum / unde et deum
credidissent nisi sic honorassent
[illegible] et sompno accepto / cum non pos-
set interrogato videtur quod male di-
cant ut hii sompnum acciperent [illegible]
licet non possit [illegible] tamen possit
[illegible] unde glossa sicut moyses
tacens clamabat [illegible] sim-
sit isti pro affectu interrogabat quod
iubet voluntas divina Qui cum
audacter venissent per herodem com-
moniti sunt occulte fuge et redire
per aliam viam non potant scanda-
lizari de deserta [illegible] impleto [illegible]
[illegible] in omnibus mirasset [illegible]
[illegible] in [illegible] non credebat nemo
homo [illegible] inter ponere signa [illegible]
[illegible] ne sit scandalizati
quia iam fundati erant in fide in
testimonio stelle et prophetie Qui cum
autem recessissent autem hoc fuit [illegible]
tamen post recessum magorum et [illegible]
[illegible] [illegible] recessit ad purificacionem
suam et non cum [illegible] vidit [illegible]
[illegible]. [illegible] et sic est impleto
tempore purificationis marie et obla-
to ihesu in templo [illegible] promittit
[illegible] sed luce [illegible] [illegible] sup-
posita est [illegible] quidem quibus
[illegible] distulit herodes ad inquisicionem

pri xpo sedm glo͞m vl'similiter
tu herodi renunciarent nō fuisset
credidit illos a stella fallaci de-
ceptos et ideo ad se p confusione
nō esse reuersos ideo agnoscendo pro-
quirunt dom⁹ ab aliis audiunt
ut apprehensa ancilla et tunc magos
nō esse deceptos s; ab eis se illu-
sum esse intellexit. Item fuge in
egiptu. Dicit Aug. in persona io-
seph o angele dei tu mecum reue-
lasti et q nascitur ex ea dispensacio
est quod iubes nos fugere aut
quod filius dei fugit ante homines.
Ro quadruplex est fuga. s. simpli-
citatis prius [illegible] fugit nimis
nimie p̄cipite hāc nō fugit in-
firmitatis sicut Elyas an Ieza-
bel 3º reg. xix° dispensationis mat.
xº. Si vos persecuti fuerint in ci-
vitate. Jo. vi. Ubi fugit fugit
xpus ne fiat rex dispensationis
ut hic. Aug. Processit nō necessi-
tate s; dispensatione et potestate eadem qua
nūc nos pependit in ligno prius
latuit in egipto. Item quare Christus
quare vadit in egiptu magis qu[am]
deficit alia terra ex adiutus [illegible]
eius. Egiptus constituit in umica
Ro hoc fecit ad ostendendum mi-
sericordiam quia nunc hostes suos incredulit
venit ad vivificandum [illegible] Ys. 3º
Ecce dominus ascendit super nubem le-
vem etc. ad insinuandum vitam
futuram s; q a iudeis nō receptus
predicatores iussit ad gentes que
erant cultores ydolorum. Unde per
historias ipso ingrediente Egip-
tum corruerunt omnia ydolorum te-
pla. Dicit quod constituit in apolin q
vocatur cinitas solis. Et est ar-
gumentum quod inter malos possumus
late. Unde et egiptus primo re-
mustrata sunt diversis regionibus
ad tollenda ydola. Item ut adim-
pleretur quod prophetia sunt ea fuge xpi
prophetie aprobant nullam intulit
necessitatem sed fuga xpi prophetie ap-
banit vitate. Ubi hic ut tenetur
consuetudine. Item ex egipto vocavi
filium meum. Dicit hic Ieronymus
quod in nos legitur et videtur impos-
sibile ebrayca; p cerpi d nt

q deus eduxit eum de egipto
Unde Ozee xi. In egipto vocavi filium
meum. Maria p fuga ista signatur fu-
ga iusti a pravo et a predicatione peccati
ut considerandum sunt s; fugientes
persone loci fuge et tempus more fu-
gientes persone sunt maria et ioseph
puer. Spiritualiter maria .i. amaritudo
.i. amaritudo penitencie
puer ihesus .i. puritas conscientie. Ioseph
.i. augmentum virtutum et gratie. Item ipsa
in hominibus in istis locis quia
instituit in Bethleem luce 2º pu-
venit prius maria et ioseph
processit in egiptum ut hic in
reditu in terram israel. Vos bonum
ergo illuminate in Illam. Item Tunc quo
maneas sive fugias sive rede-
as unum habe societate. Uinitas
locus fuge est egiptus .i. status
penitentie in qua est meror in co-
sideratione temporis in dolore contritionis
angustia in pudore confessionis in
labore satisfactionis tenebre in mia
cione decrasionis v occultacione
intencionis. Sic enim opus debet
fieri in publico ut in tenebris ma-
neat in occulto. Item 3º Admo-
nes de afflictione egipti in terram
israel. Tempus more est usque ad obi-
tum herodis .i. usque ad mortem cuius-
libet cui assunt inpugnaciones
hostis. Et tunc ex egipto penitentie voca-
bitur ad terram israel .i. visionis divine.
Tunc herodes videns quoniam illusus esset a magis iratus est valde
Hic subditur magnifico primo abso-
lute et tangitur tria unum quod pertinet
ad maliciam herodis ad plenitudinem
primum s; magorum illusio. Et in quod
pertinet ad execucionem crudelitatis
s; puerorum occisio ibi Et mittens.
Tercium quod pertinet ad veritatis considera-
s; prophetie adimpletio ibi Tunc ad-
impletum est. Dicit ergo. Tunc s; hys
fieris videns herodes quoniam illusus
esset a magis quod nō redierunt
ad ipsum iratus est valde tunc ipse co-
temptum sum tum ipse timidus a
mittendi regnum. Et mittens. Occa-
de fecit pueros lunares usque lingua
p gladio occidit aut nō statim
sed post annum et iiii dies post
natitate domini tempus cum distulit

temp[or]is infantes q[uod] patet ex p[re]cepte
b[ea]torum enim dilacionis duplex causa
assignatur p[ri]ma q[ui]a p[ri]mo credidit
magos decept[u]s et eo ad ip[su]m no[n]
rediss[e] tanq[uam] confusos s[up]p[er]sedebat sed vul-
gat[um] h[e]r[o]dis que dicta sunt de puero in
templo cognovit sic alliciet et tunc
in morte xp[ist]i p[ro]perans pueros occidit
alia ro est q[ui]a iuit romam ut co[n]-
sulet sup[er] h[e]r[o]dis que dicebantur de
xp[ist]o. Omnes pueros ut xp[istu]s non ef-
fugeret in bethleem et in omnib[us] finib[us]
eius ut nullus locus eum absco[n]-
deret A bimatu et infra ut ne
etates eum excluderet Bimatu[m] non de
pacum duorum annorum abis et ang-
wi de abiemo a viii. i. dial duorum
annorum vel temp[or]is A bimatu et
infra. i. a bimo et infra seco[n]dum omnes
qui habebant duos annos vel min[us]
alii aut[em] dicunt A bimatu et infra
. i. a bimo et post natos in[fra] ad
quib[us] annos s[ed] in originali non est
forte dicitur h[ic] p[ro]p[ter] opinione[m] s[e]cu[n]d[u]m
q[ua]m dicunt stella app[ar]uisse ante
nativitat[em] xp[ist]i p[er] a[n]n[u]m. Tunc imple-
tu[m] est. Hic solvitur via[m] q[uaestio]
ne cu[m] dicitur Tunc impletu[m] est glo[ssa]
q[ui]a ante fiet hec in h[i]is sunt
semper impletu[m] nec q[ua]lit[er] sonabat
ad futur[um] p[ro]mittebat Vox in ra-
ma. Sed[um] l[itte]ram sic exponitur vox
in rama glo[ssa] i. in excelsis sic in-
t[er]pretatur et non accipit p[ro] loco q[ui]a
in omnib[us] finib[us] occisi sunt q[ui]a ma-
gnitudinem clamoris Ploratus sicut
tu ad flet[us] puerorum et ululat[us]
q[uod] magis est qu[am] ad lamentu[m]
mi[ser]um puerulorum parebant q[uod] do-
lor[um] p[ro]p[ter] in[te]r[i]us duplici stil[o]
p[ro]pr[ie] et alienu[m]. Rachel plorans
Rachel interpretatur bethleem q[ui]a ra-
chel sepulta fuit iuxta bethleem
gen[esis] 35 et ex eius corpus hospi-
cio in tris nomen accepit unde
mo[re] ip[s]ius d[icitu]r Rachel secisse qui
in illo loco gerebantur vel sed[um] q[uod] scd
modu[m] loquendi dicitur hic q[uod] ibi fuit
tantus dolor et luctus q[uod] mortua
[com]p[ar]ati et lugere debent si possent
q[ui]a non tan[tum] in bethleem s[ed] i[n] omnib[us]
finib[us] eius pueri occisi sunt vel
dicit q[uod] multos Rachel filios de
tribu beniamin occisos q[ui]a [con]tigu[i]
ubi p[ro]p[ter]

et p[ro]ximi sunt tribus iuda et
beniamin Noluit consolari q[ui]a
q[ui]a non sunt p[ro]p[ter] revocandi ad vitam
et loquitur 3[o] affirmaci carnal[iter]
all[egorice] Rachel i. videns eccl[es]ia est
que plorat duo g[e]n[er]a filiorum s[cilicet]
bonos et malos, bonos q[ui]a vel de
eos cruciari in iust[e] s[ed] q[ui]a s[cit]
eos bonos non vult consolari t[em]p[or]a-
l[ite]r s[ed] eternalit[er] p[ost] Renuit consolari
a[n]i[m]a mea memor fui dei malos
ut impenitentes q[ui]a videt eos
dep[er]dere et q[ui]a videt eos irre-
parabilit[er] p[er]ditos non vult conso-
lari Osee 13 consolacio mea ab-
scondita est ab oculis meis Mo-
ralit[er] occidunt pueros multi et mul-
tiplicit[er] p[ro]p[ter] subingendo ex[em]p[l]o
p[ri]mo herodes detruncando ut he-
rodes antiochus suspendendo p[ri]mi
machabeorum p[ri]mo credi sagitta
do. ps. 13 in salmanasar stringente
d[e]notat occisio p[er] voluptates
in gladio detruncante inflictio
p[er] adversitates In sagitta p[er]
de longe p[er]cuciente timor futu[re]
adversitatis In suspensione spes
future audacio futu[re] p[ro]sp[er]itatis
hic g[e]n[er]e dispalens q[uod] p[ro]p[ter] i. dis-
sipans p[er] invidia q[uan]tu[m] herodes
i. gloriant p[er] sup[er]biam qu[a]m medius
i. mis[er]ans s[ed] p[er]ime culpa[m] p[ro]
malam inventam qu[a]m antio-
chus i. silencium paupertas p[ro]
sin dulcedinem paupertatis p[ro]p[ter] pau-
p[er]tate[m] enim celat et divicias s[e]u[m]
gerit hic occidit pueros secundu[m]
in 3[a] afflictiones que sunt gau-
dentes p[ro]p[ter] p[ro]sp[er]itates spes futu[re]
glorie t[er]cia p[ro]p[ter] adversitatis
et timor futur[i] Et est notabil[e]
q[uod] interficiunt pueri in quib[us] sit ili-
cia in bethleem in signo humilita-
tis a bimatu et infra in signo
p[ri]ma et ipsos cu[m] p[ro]pria lugit
eccl[es]ia Defuncto aut[em] herode Deci-
to sup[er]ius q[uod] xp[istu]s esset rex p[er]
modu[m] genealogie et q[uod] rex iudeo-
rum p[er] miraculum stelle hic declar-
at 3[a] p[ar]te tituli s[cilicet] q[uod] naza-
renus p[er] modu[m] conv[er]sacionis ubi
declaratur quomodo venit
in nazareth q[ui]a p[er] amonicio[n]e[m]
anglica de reversione q[uam] ponit[ur]

primo angeli apparicio / 2° apparicionis monicio ibi surge / 3° monicionis assecucio ibi mortui enim sunt
[27] Ad monicionem eius Joseph assensio ibi qui consurgens accepit 1ª ipsius causa apparicionis temporis quia defuncto herode modus quia in sompnis locus quia in egipto dicit 2° defuncto autem herode scilicet antipatris filio qui primo alienigena regnavit in iudea per vitam et dictus est ascalonita et dicitur in hystoriis quod toto corpore corrupto et a domino plaga intercutanea percusso ut de corpore eius vermes scaturirent proximo dolore sibi manum amputat / Ecce angelus domini apparuit etc. post septem annos quibus mansit in egipto unde sicut dicitur in hystoriis 30° anno regni herodis natus est christus 28° eius regni fuit mortuus est herodes in sompnis Joseph et multo in sompnis ad designandum quod Joseph plenus miser fuit in opinione quod enim in sompnis videt secundum fantasiam videtur opinioni vel non vitari vel communibus quia non dum publice revelabatur. Cum angelus hoc officium deferebat in egipto ubi latebat / dicens surge et accipe puerum etc. non filium tuum. et matrem eius et vade in terram israhel sed non desinat sibi angelus loqui ut secundum gloriam angelus iterum revelat et Joseph frequenti allocucione reddit certiorem / defuncti enim sunt etc. in assecucio Joseph qui querebat etc. i. vitam pueri qui consurgens etc. hic subditur reditus et primo in terram israhel 2° in nazareth ibi audiens autem ibi adventum in nazareth prodit archelaum audiens autem dicit propterea timor ibi et timuit timoris ad monicionem ibi et admonitus ad monicionem processus in galileam ibi secessit in galileam processum adventus in nazareth quem in scriptura ibi et veniens habitavit scriptura ut adimpleretur ibi ut adimpleretur / dicit ergo qui consurgens tamquam obediens et promptus / accepit puerum tamquam nutricius solicitus / et matrem eius tamquam custos obsequiosus / et venit in terram israhel / terra israhel aliquando dicitur terra tribuum 12 aliquando terra 10 tribuum ut post divisionem regni et tunc terra iuda dicitur ex opposito de terra duarum tribuum scilicet iuda et Beniamin vel iude tamen quia non angelus non distinxit in qua parte terre israhel Joseph generaliter habitaret terre israhel intellexit iudeam quia non videbatur alicubi tam proprium debere habitare nisi in ierusalem ubi erat templum et celebrabatur sollempnitas angelus autem voluit intelligi galileam quia ex qua iudei molestabant et ultima regio erat et vilior terra filiorum israhel ideo dicitur gallia vel galilea non fingit similiter propter nazareth autem erat vilissima inter civitates galilee unde primo an nazareth potest aliquid boni esse Jo. 1 etc. et hoc est quod dicitur audiens autem quod archelaus filius herodis regnavit in iudea terra duarum tribuum scilicet iude et beniamin et ita in ierusalem que erat in sorte beniamin pro herode patre suo timuit illo ire etc. illo est adverbium loci neque archelaus crudelitatis primi respecta aliqua occasione propter aliquid signum in pueris de bethleem. Et admonitus non mutat angelus propter aptum sed corrigit errorem precantis quia iudeam non declinavit et angelus locuto apertius nazareth etc. etiam gloriam ut dubitatur Joseph angelus revelat et frequenti eius allocucione reddit certiorem / [27] de puero vero filio quem longo tempore videre non sperabat multas expensas fecit in primo dat pauens in sompnis secessit in partes galilee / et veniens in civitatem que vocatur nazareth ut adimpleretur etc. ut quidam non tollit quia non est ei hic effectus sed causa veri etc. ut impletionis prophete quod dictum est per prophetas qui nazareus vocabitur / sed dicitur quod prophetas nominat quod non etiam

auctoritate protulit secundum glossam
secundum veritatem collegit secundum quod
Nazarenus interpretatur florens vel viridis
vel secundum Ebraicam veritatem virgultum
[illegible] de radice eius ascendit naza-
reus interpretatur. Secundo propter magos quia
Herodes credebat illos magos
confusos esse ideo timebat ne ipsum
decepissent et quos credebat se pos-
se [illegible] complendum. Et [illegible]
[illegible] sapiens nescit id non licet com-
plendum [illegible] et in omnibus finibus eius
cum audivit Herodes quod Christus natus esset
in Bethleem quem timebat [illegible]
post. Ad [illegible] crudelitatis in illo
modo tenet non est contenta vasta-
tione in Bethleem sed et vicina lo-
ca vastavit. Item quaeritur utrum Christus
fuit causa occisionis puerorum cum per
regem eos posset. [illegible] dicendum quod non
sed crudelitas Herodis nec tamen nole-
bat Christus nisi pro tunc dignitatis ergo
non fuit causa eterne salvationis Hero-
des causa talis destructionis. Item
Abymelech cum Herodes fecit non in-
esse vindicam et infra [illegible] quaere in
Judicum quod expressit a magis [illegible]
quare Abymelech occidit. [illegible]
[illegible] timebat ne pueri et [illegible]
simulabant. Dicendum pro paulo supe-
rioritate vel infra sunt sibi confor-
maret vel ex effrenata crudeli-
tate fecit. Quaeritur utrum innocen-
tes sunt martires [illegible] quod non quia passi-
onibus non meruerunt et sunt volunta-
te et in fine ordinate sed innocentes
usum volendi et in fine ordina-
di non habebant [illegible] est
testis sed innocentes testificari non
potuerunt. Ad hoc est dicendum quod triplex
est genus martirii quorum unum fuit
virtutis voluntate et non actu ut
Johannes evangelista. Secundum voluntate
et actu ut Stephanus. Tertium
actu et non voluntate ut innocen-
tes. Unde ordinatur consequenter post
nativitatem domini secundum [illegible] di-
gnitatis martirii primo Stephani
secundo Johannes tertio innocentum. Nam di-
lectus ecclesie Christus candidus in Jo-
hanne rubicundus in Stephano
[illegible] in infantibus innocentum qui
cum non sint mortem suppli-
cii [illegible] sunt voluntatis [illegible]
[illegible] non loquendo sed moriendo

testificati sunt [illegible] non de causa
[illegible] martires pro iusticia
ut Abel, pro lege ut [illegible], pro sa-
lute populi ut Christus, pro fide Christi
ut Stephanus, pro Christo ut inno-
centes, pro libertate ecclesie ut Thomas,
pro assertione veritatis ut [illegible] Johan-
nes, pro arguitione peccati ut Johannes
baptista. Item quaeritur quare tempore nativita-
tis Christi in salute mundi tot ma-
la crebrescant [illegible] homicidiorum fi-
guras homicidia. Contra illud ps.
Orietur in diebus eius habundan-
tia pacis. Dicendum secundum [illegible] [illegible]
tus est deus quod per contraria dispen-
sationis suae opera complet magis-
que virtutibus tribulationes et minatio-
nibus discipulos dat per mortem
dispensat vincere. Item quaeritur unde quod
dicat defuncti sunt cum de morte
Herodis tamen legitur. Primo Herodes
et [illegible] eius in morte domini
sed [illegible] mortem erant
[illegible] secundum Josephum Herodes in
morte sua precepit de nobilibus
Judeorum interfici ut sic cogeret
Judeos in morte sua flere qui cum
obierunt vel Herodes mortuus est
quo ad [illegible] alii quo ad potestatem.
Item recessit in Galilea sed quare
non timuit illuc ire sicut in
Judeam cum Archelaus regnaret.
Dicendum secundum glossam Archelaus non po-
terat in Nazareth que remota
erat quia in Jerusalem que caput erat
regni et assiduus ibi erat Arche-
laus vel secundum [illegible] [illegible]
in Nazareth non solum propter timo-
rem sed patrie amore cogente ibi enim
fuit conceptus [illegible] quaeritur [illegible]
si timuit [illegible] ire in Judeam
quare per singulos annos [illegible]
Maria et Joseph cum puero ascen-
debat in Jerusalem [illegible]. Ad quod
videtur sic ante erat dominium re-
gnum Archelai et sic poterant ire
et latere in multitudine populi co-
nvenientis in Jerusalem vel [illegible]
[illegible] et sic illud intelligendum
est post exilium vel mortem
Archelai. Unde glossa Archelaus
post [illegible] [illegible] [illegible]

obtinens s̄ȝ in polensens s atpbcio
xpūe eicctus est in longum exilium et
tūc diuisum est regnum in iiii^or tetr-
archas quarum una s̄ȝ galilea fuit eius
obtinuit luc 3° anno 15 imperii ti-
berii cesaris moralit nazarenus iste
s̄ȝ xpūs elegit sibi tres ciuitates
s̄ȝ bethleem nazareth et iherusalem
prima significat penitentes 2^a pre-
dicantes 3^a perfectos in nazareth fuit
xpūs conceptus educatus conuersatus
mirabiliter conceptus luc 1° missus
est gabriel etc. humiliter educatus ut
hic humiliter conpositus ut luc 1° et
erat subditus illis Sic spiritualiter per
primam concipitur educatur conuersatur
in nobis nam in prima debet esse
timor amor et maior timor ma-
li amor boni et maior primus esse
aut i. salus timore mali declina-
te concipitur ys xxvi^o a timore tuo
domine concepimus spiritum salutis amo-
re boni operante educatur jo. meus
cibus est ut faciam voluntatem
patris mei qui misit me virgine
perseverante conuersatur in utero conuersatur
ps cum ipso sum in tribulacione Sed
maria fuit in nazareth a patre per an-
gelum salutata a spiritu sancto obumbrata
a filio fecundata luc 1° missus est
angelus in bethleem fuit natus
inuentus adoratus natus de virgine
ineffabiliter inuentus stella duce
mirabiliter adoratus a magis humiliter
Sic spiritualiter per doctrinam saciam
nascitur in cogitacione inuenitur in
perfide adoratur placitur ergo pri-
bus nascitur prima pet 1° renati
non ex semine corruptibili s̄ȝ incor-
ruptibili per verbum dei et per vobis in me
sapiencie 1° et non inueniunt ab his
qui non temptant illum apparet autem
his qui habent fidem in illum in illum
placiam adoratur ps adorate domino
gloriam eius adorate dominum in
aula sancta eius Sic flos iste flo-
ruit in concepcione et hic in naza-
reth et sic flos s̄ȝ xpūs concipitur
i flos s̄ȝ in nazareth et de flore s̄ȝ
de virgine et in floro tempore s̄ȝ i marcio
cio Sic apparuit in natiuitate et hic

in bethleem ut sic panis xpūs
in domo panis s̄ȝ in bethleem
pane nutriret In iherusalem vero emi-
cuit in passione refloruit in
resurrectione sed refulsit in ascensione
Ergo flos iste virgo in nazareth
concepit in bethleem peperit in
iherusalem amisit frequenter iste amit-
titur in loco sublimi qui conser-
natur in humili etc.

In diebus autem illis

Existencia xpī suprime regia
dignitatis hic ostenditur excel-
lencia in sapiencia et doctrine in tra-
dicione noue legis nouus primus pre-
cursor vz johannes 2° legislator s̄ȝ jhesus
tunc venit johannes secundum illud
malachie 3° ecce ego mitto an-
gelum meum etc. In prima intro-
ducitur johannes primo loquens ad pe-
nitentes 2° ad impenitentes ibi vi-
dens autem multos phariseos
In prima i^o penitentes preparat ad
penitenciam et regnum xpī primo verbo
predicacionis 2° signo baptismatis
ibi Tunc ibat ad eum In prima p^o
declaratur forma predicacionis 2°
commendacio predicatoris ibi hic est
enim de quo prima cum vitam despi-
ciat restat ut eius doctrina
contempnatur dicit ergo In diebus
autem illis s̄ȝ ante hic que fecerunt
non de quibus ante dictum est et me-
diate s̄ȝ cum iam xpūs esset quasi 30
annorum vnde In diebus autem illis
i. ipsis hic qui fecerunt contigerunt
secundum quod dicitur in principio euangeliorum
in certa in illo tempore preterit autem quasi
omnia ab infancia saluatoris
usque ad predicacionem festinans ma-
gis ad nobilia gesta xpī ut ad
doctrinam et miracula de quibus principaliter
intendit venit per manifestacionem
quia ibi fuit ab inicio job 38
numquid produces luciferum in tempore
suo venit per officium sui inchoacionem
joh 1° hic venit ut testimonium perhiberet
et johannes baptista joh 1° Qui mi-
sit me baptizare in deserto iudee
ut secundum anshelmum ex loci qualitate

et nomine ad penitenciam invitavit et in
gloriam quia iudei a deo deserti clamant
qui interia est pena ut redeant
iudei dicit ad dirigendum deserti egypti pre-
dicans et docens penitenciam / Glosa
quia a pena incipit cum tamen
in baptismo sit gratis remissio
quia tribus est modis penitencie
primum est errores et omnia tula
ante baptismum abrenunciare et
condempnare 2o post baptismum
lapsos penitenciam revocare 3o quo
sunt cottidie a levibus purgantur
peccatis sine quibus vita non agitur
Nunc pena hic precedit pena
baptismi / Appropinquabit enim re-
gnum celorum sicut penitenti Jacobi
4o appropinquate deo et appropinquabit
nobis / Omnia nobilia circa predi-
cacionem Johannis tempus persona loco
materia. Circa tempus in diebus illis
scilicet cum esset Christus 30 annorum vel
sit tempus aptum predicacioni sicut
hic et Ezech. 1o factum est in 30
anno etc. / aptum placacioni / Unde
Joseph cum esset 30 annorum stetit
et rector egipti / Item David aptum
regni unde David erat 30 annorum
cum regnare cepit 2o Reg. 5o / Secundo
persona quia baptista aptior persona ad
predicandum in quo nichil ligat
prima / Cor. vi / Gracia dei sum
id quod sum. Gracia enim dat et agere
et perficere / Felix doctor qui vas
gracie continere / Johannes enim dicitur
in quo est gracia et ministerium gracie in pre-
dicando / Quia baptista peccatorum gracia
quia predicans / 3o locus quia in
deserto unde in quo excludit tria
loca delicata que incorporate et ma-
na / Contra triplex vicium predicatorum
qui non in locis grandibus solitu-
dinibus et promissionibus volunt predica-
re / et sic excludit gula superbi-
am et iustitiam In triplex desertum venit
Johannes primo in utero predicans gaudium
exultacionis luce primo exulta-
vit infans in utero 2o in mundo
predicans penitenciam in remissionem peccatorum
ut hic 3o ut in inferno predicans

leticiam ablucionis Luce 1o preibis
ante faciem domini et est in mundo. Sy-
cut preparare ad dandam sciencia etc. et inter
quibus addit per viscera misericordie dei nostri
et in inferno / in quibus illuminare hiis
qui in tenebris et in umbra mortis
4to materia quia penitenciam agite Ecce
materia brevis ad discendum levis
ad intelligendum quia agite non dis-
putate utilis ad merendum quia
appropinquabit regnum celorum agite
gloriam penitenciam non scilicet que est dap-
natorum / Sap. 5o / Scientes nunc pe-
nitenciam agentes etc. / non coactiva
que est latronum / Eccl. vo / Sum su-
rem est confessio i. pena nobis
ficta sicut est ypocritarum sed quam-
habebi. xvj / non enim invenit penitencie
locum / non desperati que est proditorum
sicut Jude infra 2a. penitencia
ductus retulit argenteos Secundo
vanum de qua Crisostomus pena cor mun-
dat sensus illuminat ad suscepcionem
Christi hominum precordia preparat primo
Johannes suadet bonum multis agi-
te penitenciam / 2o promittit bonum premium
appropinquabit enim regnum celorum
hic est enim de quo dictum est / Hic
subditur commendacio Johannis primo
per Ysaiam / 2o per claritatem ibi ipse
autem Johannes / Commendat autem eum
ipsa ex officio predicacionis / et
temporis elapsi ex insigno
singularis sanctitatis et sic sufficienter
commendatur et ab officio doctrine et
amicto vite et hoc est quod dicit / Hic
est enim de quo dictum est / Ipsa enim
est enim fuerunt hec verba baptiste
vel Ewangeliste quod hic dicit quod sunt
verba Ewangeliste dicentis hic scilicet Johannes
baptista est / de quo dictum est per Ysaiam
dicentem vox clamantis scilicet Christi
predestinati in Johanne ad literam vel sic
Judea deserta et destituta clamat
aut Christus qui humano celi lon-
ge posito per malicia sordium illud
qui longe a peccatoribus salus et qui
fuerunt per inobedienciam ysaie xxx /
Benedicti audite / Quia videte quem
abnegando ysaie hanc penitenciam ysaie
18 Clama ne cesses Johannes ante

dr vox secundum Rabanum quia sicut vox verbi
ita Johannes christum ad aures hominum detulit
Joh. 1° hic venit in testimonium. Secunda ratio
sicut verbum in voce sic christus in Johanne
clamavit ut hic. Tertia ratio sicut ad
modum vocis verbo informato transivit
Johannes. Jo. 3° illum oportet crescere me autem
minui. 4ª ratio sicut vox mentis con
ceptum ita Johannes christum manifestavit
hic primo predicans eum ante faciem
domini preparare viam eius et hoc est quod
sequitur. Parate viam domini per abiectionem
viciorum ne sit montuosa per superbiam,
tenebrosa per invidiam, spinosa per
avariciam, potrosa per iracundiam, tediosa
per accidiam, lutosa per luxuriam, lu
brica per gulam. Ysa. 42. parate viam populo
planum facite iter et eligite lapides
et elevate signum ad populos. Rectas
facite semitas eius per bonam operum
rectam intencionem. Hebr. xii. Gressus
rectos facite pedibus vestris ut non
claudicans quis erret, claudicat
qui modo pendet ad dexteram per amo
rem humane prosperitatis modo ad sini
stram per timorem mundane adversita
tis vel modo ad precepta, semper ad
consilia pertinent. Ipse autem Johannes
hic commendat Johannem baptistam
ex modo vite et primo quantum ad ne
cessitatem asperitatis 2° quantum ad victum preci
bi. Esca autem eius erat dicit ergo
Ipse autem Johannes hic commendat
Johannem baptistam ex modo vite. Ha
bebat vestimentum. Crisostomus. Commune
vestimentum ad 3es causas pertinet autem
ad specie visionis aut ad delicias
corporis aut ad tegumentum nuditatis
duobus prioribus modis non congruit
filius dei. De pilis camelorum. Ca
pe. 5°. Camelus super omnes qui in
venti sunt veste peregrina i. preciosa
que omnia in longinqua sunt tamen
vitie. Et zona pellicea circa lum
bos eius que zona erat de cruda
pelle et pilosa. Unde vere comparatur
Helye de quo iiij. reg. 1°. Vir pilo
sus accinctus zona pellicea. Es
ca autem eius erat. Crisostomus. Locuste
sunt animalia quedam minuta tamen
que non in altum volancia que ma
ducabat Johannes in heremo constitutus

et mel silvestre inveniri in tru
ncis arborum vel in herbis precipue
sicut illud primo Re. 14. Ingressus
est populus in saltum et apparuit flu
ens mel. Rabanus dicit in dialogis de vitis patrum
Sanctus Alius Sancti Jeronimi minime
genus locustarum fuisse in deserto
inde de quo pastus est Johannes et
usque hodie apparent quasi in cor
pusculis in modum digiti ma
nus gracilibus et brevibus in herbis
facile capiuntur coctique in oleo
pauperum prebent victum et ibidem
esse arbores lata folia habentes
et rotunda lactei coloris et mellei
saporis que natura fragiles manibus
confringuntur et ea dicuntur
hic mel silvestre. Totum ergo quod erat
in Johanne pertinebat ad predicacionem et locum
quia desertum et habitus, quia cilicium
et cibus quia locuste et sermo
quia primo verbum et opere quia baptismus
aspersiones ad bonum. Cum hic
introducitur Jo. operans primum
ad regnum Christi sed baptismus ad bonum.
Ad primum. Ibi tunc audita est
3° fama. Exibat ad eum Ierosolima
quantum ad habitantes in civitate. Et
omnis Iudea quantum ad regionem
adiacentem. Et omnis regio circa
Iordanem quantum ad duas tribus et
dimidiam quibus illa terra data
est. Et baptizabantur ab eo. Glosa. Bap
tismate penitencie non peccata dimit
tente. Confitentes peccata sua quisque
sua vel verbo. Crisostomus. Confessio pec
catorum est in signum boni mentis
et testimonium consciencie timentis deum
Videns autem multos ex diversis
Johannes pro omnio quantum ad penitenti
bus hic determinatur quantum ad in
penitentes ubi tanguntur iiij
primo increpacio respectu mali
2° admonicio respectu boni
faciendi ergo 3° comminacio respectu
pene ibi securis 4° instructio
in fide ibi ego quidem baptizo
vos in aqua. Increpat autem duobus
primo de tanta malicia culpe
2° de consideracione pene ibi
Genimina viperarum quis demonstravit vobis dicit ergo
Videns autem Johannes multos ex

deo revelante intelligens cogi-
taciones corruptivas sicut me-
dicus videns colorem egrotantis
intelligit speciem passionis. Multos
inquit phariseorum et saduceorum. Glo(sa)
non confitentes peccata sua in hystro-
rijs de qui tres erant secte iudeorum
a communitate et aliorum opinione dista-
tes scilicet saducei pharisei et esseni et
et pharisei dicebantur a phares quod est di-
visio quia ab aliis iudeis divisi
secundum quandam ad inter austeritatem et sup-
sticionum observanciam portabant
enim spinas in fimbriis vestimentorum
ad excitacionem afflictionis carnis
et in brachiis philateria id est cedulas
in quibus inscriptus erat decalogus
ut sic memoriter mandata decalogi
observarent. Animas et salvandas cre-
debant resurgere in hac vita
et talibus corporibus premiandas usque ad
diem iudicii. Saducei dicti a sadoc
et iusto resurrectionem negabant dicen-
tes animas cum corporibus interire nec angelum
et libros quinque moysi recipiebant
hominum semper erant sicut inter socia-
les de esseis qui erant religiosi-
ssime vite et multe abstinencie
in multis tamen erant errantes non
fit mencio in evangelijs quod Christo
non ita contradicebant sicut alii
venientes ad baptismum suum non ob
veram religionem sed ypocrite timore
dixit eis progenies viperarum.
Vipera secundum eius cum mordet ad
aquam fugit si aquam non invenit
moritur. Item in partu viscera matris
corrumpit. Item picta a foris intus
est venenosa. Sic ad baptismum
isti currebant post facta morsura
ut solum penam mortis evaderent.
Item corrumpunt viscera matris sue syna-
goge prophetas persequendo. Item quia
a foris erant pulchri sed intus vene-
no pleni dicit ergo progenies viperarum
id est venenosi filii venenosorum pa-
trum. Infra 23 Implete mensuram
patrum vestrorum. Quis demonstravit
vobis non penitentibus fugere a ven-
tura ira que est a malignis pro
vinccionis eterne q. d. nisi penitenciam
faciatis non intentur. Facite ergo dignos

fructus penitencie. scilicet sic quis demo-
stravit vobis quod sollicitudine potius
evaderetis sententiam futuri iudicii sed nec
ignorancia vos excusat ego demonstrabo vobis. Facite ergo dignos
fructus penitencie. Hic subdit amonicio
ubi amonet duo primo sinthetis
ad condignam satisfaccionem. 2° cavere a
supersticionis elacione ibi et ne cepe-
ritis. Ergo more periti medici primo ostendit
morbum cum dicit progenies viperarum
2° detegit periculum cum subdit quis
demonstravit vobis. 3° apponit re-
medium cum addit Facite ergo dignos
fructus penitencie id est penitencia fructuosa
et condignam. Facite, ergo non de-
struite discontinuate quia nemo
mittens manum suam ad aratrum
et respiciens retro, Luc. 9. Et fructi-
feram ut informet caritas quia ca-
ritate non possit fructum gracie id est de-
secundo ultimo omnia opera vestra fiant
in caritate digna ut mensuret equi-
tas quia secundum qualitatem et quantitatem
delicti debet esse pena. Apoc. 18
Quantum glorificavit se etc. Compa-
rant penitentes arbori cuius radix
est contricio frondes confessio
flores spes de novo fructus bona
opera et amor gracie diffusio. Et ne
ceperitis dicere. Hic amonet cavere a
supersticione ubi ponit primo morbum
2° remedium ibi dico enim
vobis. dicit ergo Et ne ceperitis dicere
iactando intus sive glorificando Patrem
habemus Abraham de cuius iusticia
confidendo quasi nos iustos re-
putantes sine scitis nichil. Cuius contrarium
docuit dictum cum erant iudei
nos patrem habemus Abraham
apostolus iusticiam pacis reputantes
se iustos esse. Hoc est enim glori-
acio aliquorum religiosorum qui
gloriantur de fundatoribus et de vita
dictorum bonitate quibus debet
dici illud Et filii Abrahe estis
opera Abrahe facite. Hoc est enim
gloria aliquorum nobilium in propria
carne sed cuius ... et ho-
norum ab contemptu. Cuius. Quid
prodest ei quod mores perdidat
quo ela' a' quid notet ei quo

vilis que mores adornat. Nam aurum de terra nascitur et non est terra, et aurum quod eligitur terra non contempnitur, quia melius est. Sic de vili genere clarus quam de claro genere contemptibilis. Nam multo melius est ut intelligent pueros quam tenere hunc filium quam ut in patribus gloriari. Dicere enim nobis. q. d. nolite gloriari quia Abrahe estis et in carne sed non secundum imitacionem, que melior est filiacio. Quia potens est deus de lapidibus istis suscitare [illegible] i. de gentibus qui lapidibus et ydolis serviebant suscitare filios Abrahe secundum imitacionem fidei. Gregorius: Nimirum de lapidibus filii Abrahe suscitati sunt, quia gentilium corda dura in Abrahe semine i. in Christo crediderunt, et cuius filii facti sunt, cuius semini crediderunt merito. Gal. iii°. Si autem vos Christi, ergo semen Abrahe estis et in promissione heredes. Et dicit tunc ostendisse xii lapides quos Josue tulit de Jordane, per quos gentiles significantur, tracti de profundo erroris et ydolatrie. Secundum Hylarium de lapidibus istis i. de incredulis [illegible] per infidelitatem suscitare filios Abrahe per fidem. Unde non est glorianda de fide in carne sed in fide. Secundum Crisostomum qui inquit: Judei putabant hoc dictum de gentibus, ego aliter intelligo. Nam estimantes nisi nos patres sumus filii patriarche, dicere eis possit de lapidibus homines suscitare in cognacionem eius qui a principio ita factum est. Iam enim securis. Hic post increpacionem et amonicionem subdit comminacionem, et primo de presenti periculo, 2° de futuro supplicio. Omnis ergo arbor. Dicit ergo ita dicam efficite ergo fructum dignum i. cito debetis facere penitenciam. Iam enim securis ad radicem posita est. Unde Beda: Securis est Christus, arbor [illegible] plures varys captivitatibus percussus sed semper aliqua radice remanebat ad resurgendum. Preterea aut commissum in opere vindicatum est per [illegible] principalem captivitatem [illegible] Tito et Vespesiano.

Securis i. Christus qui constat ex manubrio humanitatis et ferro quo tectus fuit et ferro deitatis quo scidit. Posita est quia adhuc [illegible] expectat reliquias. Ad radicem arborum i. ad fidem [illegible] ut volentes credere de terra [illegible] infert. Omnis ergo arbor. Homo arbor est generis humani cuius rami alii sunt aridi ut increduli et incendio parati, alii virides et horum quidam infructuosi ut ypocrite [illegible] precedentes [illegible], quidam fructuosi ut boni catholici. Securis est sentencia extremi iudicii. Si arbor ista in ramis percutitur, eius rami [illegible] tollunt sed radicitus percussa cum genere hominum succiditur. Sic succisio [illegible] horum in fine [illegible] horum extremi iudicii. Secundo arbor homo [illegible] vita [illegible] mors succisio mortis. Nox et dies quasi duo [illegible] vite et [illegible] est arbor quia ubi ceciderit sive ad austrum paradisi sive ad aquilonem inferni ubi erit [illegible] potest arbor in quam magis declinant rami et fructus, sic homo cadit ubi [illegible] magis inclinatur [illegible] et opera [illegible] infert. Omnis ergo arbor. Sive arbor [illegible] acceptacione, sive ex [illegible] allegacione sive alicuius [illegible] que non facit fructum bonum. Distinctio [illegible] quia non solum que facit fructum malum sed que non facit fructum bonum [illegible] excidetur [illegible] in morte et in ignem mittetur [illegible] post mortem sed in igne [illegible] excidetur a celo [illegible] ad penam dampni et in ignem mittetur inferni [illegible] quantum ad penam sensus. Jo. 15. Omnem palmitem in me non ferentem fructum tollet. Arbor ergo dampnabitur homo sive fructus malos faciat ut heretici et [illegible] sive fructu careat ut ociosi sive fructus bonos non habeat ut ypocrita et fructus. Ego quidem baptizo. Hic post increpacionem penitentie amonicionem [illegible] contracionem

pene subditur instructio in fide in-
timit ergo baptista primo respectu ad co-
nventus suum / 2° respectu sui ibi
Cuius ventilabrum in manu. Aut a dignita-
tis Christi commendat ex ipsius capacitate
sui deficientis a Christo tangens triplicem
[illegible] primo respectu officii
2° infinitatis [illegible] ibi
Qui autem post me / 3° indignitatis
in gratia ibi Cuius non sum dignus
Secundum ponit tres magnificentias
Christi primo in potentia, Qui autem
post me / 2° in gratia ibi Cuius
non sum dignus / 3° in efficacia
Ipse autem baptizabit primo quantum
ad personam unitam / 2° quantum ad pro-
priam naturam assumptam / 3° quantum ad
officium excellentiam. Dicit ergo Ego
quidem q. d. [illegible] non sicut sine
tu [illegible] / et in [illegible] [illegible]
[illegible] / et [illegible] non [illegible] mea sed illius
quem precedo. Ego quidem baptizo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] autem illis quod Johannes esset
Christus quem sic [illegible] iudei
Ego quidem baptizo vos in aqua
tantum sed non in spiritu. In penitentiam
i. docens vos penitere non po-
tens vos lavare a peccatis ab [illegible]
Explicat ergo baptismum sui officii
quia baptizo modicum et magna
fructum est in penitentiam significandum
et [illegible] / Qui autem post me ve-
turus est scilicet ad predicandum et bap-
tizandum ad moriendum fortior
me est quia ille homo est et deus
ego homo tantum ille dominus ego ser-
vus / ille imperator ego miles
[illegible] fortis est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fortior qui [illegible] potest
[illegible] fortis qui regnum celorum pre-
dicat fortior qui donat. Fortis qui
baptizat in penitentia [illegible]
fortior qui [illegible] remissionem for-
tior Christus est et respectu [illegible]
[illegible] / Et autem fortior illo [illegible]
venit [illegible] Et fortior in [illegible] [illegible]
[illegible] 2° fortior me [illegible] in
[illegible] et respectu [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] ad-
dit / Cuius non sum dignus calcia-

menta [illegible] [illegible] primo [illegible] 2° [illegible]
[illegible] / Cuius non sum dignus corri-
giam calciamenti vel calciamentorum
solvere potuit autem Johannes baptista
utrumque dicere vel diverso vel eodem tem-
pore. Sic dicit unus evangelista alius
alium [illegible] tamen omnes veritatem
narraverunt / Exponitur autem [illegible] litteraliter
et mistice / Cuius non sum dignus
[illegible] q. d. non sum dignus [illegible] ei
[illegible] in [illegible] [illegible] ut est purgare
calciamenta [illegible] est aliqua creatura
digna nisi per gratiam [illegible] vel
non sum dignus me reputare [illegible]
secundum illud [illegible] / non sum dignus
discalciare ipsum [illegible] [illegible] ex-
ponitur uno modo sic ut intelligatur
per calciamentum [illegible] [illegible]
[illegible] per [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] secundum illud [illegible]
[illegible] ad nos calciata [illegible]
Et est sensus non sum dignus modum
unionis [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] in Christo explicare [illegible]
[illegible] eius quis enarrabit /
Alio modo sic / Cuius non sum dignus
calciamenta portare i. predicationem no-
minis eius portare per mundum sed hoc
non habebat [illegible] sicut apostoli
[illegible] sicut dicitur [illegible] se
dignum debet reputare tam digno
officio / 3° sic Cuius non sum dignus
calciamenta [illegible] i. discalciare ipsum
et sponsi nomine [illegible] usurpare
quia non dignus sponsus ecclesie
sed servus Christi i. [illegible] Christi
Tangit hic historiam legis [illegible]
que mos erat ut si quis eam que
sibi competebat uxorem accipere nollet
ille ei calciamentum solveret qui
ad hanc sponsam [illegible] [illegible]
accederet / Ex [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] discalciabat eum et [illegible]
[illegible] in faciem eius / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] erat [illegible] [illegible] [illegible]
ut si [illegible] alter alteri pro [illegible] [illegible]
discalciabat se et dabat calciamentum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] non discalciabat [illegible] ipse
[illegible] ut dicitur [illegible] / Et sic [illegible]
[illegible] nolens eam ducere [illegible]
et [illegible] ipse discalciabat eum / ut
dicitur de [illegible] [illegible] ipse [illegible] bap-

tizabit . i . a peccatis purificabit . i . igne
i . spiritu sancto qui est ignis / Trenorum p°
De excelso misit ignem in ossibus
meis vel igne spiritus sancti in presenti vel ig-
ne purgatorii in futuro / Si quod pro
baptismo contrahatur prima Corinthiorum iii
3° Salvus tamen erit sic per ignem / pro
spiritu sancto i . purificacionem in baptismi su-
sceptione / igne dileccionis de quo
Luce xii° Ignem veni mittere / igne tri-
bulacionis de quo ps Igne me ex-
aminasti Igne predicacionis ps Ignitum
eloquium tuum vehementer est . i .
triplex baptismus scilicet fluminis sanguinis
flaminis fluminis in aqua / flaminis
in penitencia sanguinis in martirio / Cuius
ventilabrum hic instruit de fide sci-
dencium futurum ad tempus Christi pertinent
primo discrecionis / 2° purificacionis
i . et permundabit / 3° execucionis ibi
et congregabit / Dicit ergo Cuius venti-
labrum i . discrecio iudicii / ventila-
brum est instrumentum quo grana spo-
liantur a paleis a ventilando . i . ma-
nu . i . potestate eius . Jo . v Pater omne
iudicium dedit filio / Et permundabit
aream suam . i . ecclesiam suam in qua sunt
boni mixti cum malis / unde mo-
do mundabit discernendo malos et no-
stre tunc malos et malos supra xiii / Exi-
bunt angeli et separabunt etc. Area
secundum papiam dicitur do dicitur eo quod de-
be(t) vasta planicie vel ab arando
do abeundo / abarendo dicitur quia
debet esse arida / Sic eciam debet
esse absque prophanitate instite
et arida per sinistre abstinencie / Et con-
gregabit triticum suum in horreum suum Plu-
ribus locis . i . electos qui intus sunt
candidi ad modum tritici prudenti-
ciarum / extimus rubicundi paciencia
genus moribus utiles famuntibus
multiplices aliorum consilio in hor-
reum suum . i . in celeste habitaculum
paleas . i . malos leves per superbi-
am pallidos prudencia steriles
per invidiam / aridos per avariciam
infructuosos per accidiam / molles per
carnales gencianos / comburet igni
inextinguibili duplici actione et
passione quia non extinguetur ipsi vel
ignis eorum non extinguetur actione
quia non extinguet . i . occidet et co-
mburet / ps . cuius deparet eos
Exaudi domine dampnatos iuxta qua paleas
acta quia comburet igni pertua
quia igni non extinguibili / Tunc
venit Ihesus De tunicato de quo per-
hic dicitur de legislatore ubi po-
nitur primo commendacio legislatoris
2° lacio legis vii° capitulo / In principio por-
tiplex commendacio primo mentis
2° doctrine i . Cum audisset Ihesus
x° capitulo 3° fame i . Et abiit opi-
nio commendatur vita per sanctitate
doctrina per veritate fama per
miraculorum potestate vita non comme-
datur primo quantum ad opa virtutum
ad victoriam temptacionum i . Et accessit
temptator ait commendatur ante
in 3 ibus operacionibus virtutum p . pena .
absconditur triplex radix genialis vi-
cio primo in humilitate qui fugit
honores et appetit vilitate contra
superbia vite 2° in contemptu mundi
qui fugit divicias et appetit pau-
pertate contra concupiscenciam oculorum
quod vocatur in deserto in quo ductus
est capitulo iiii° i . Et cum ieiunasset
in prima primo ondit / 3° in mor-
tificacione carnis qui contemnat
voluptates quod vocatur in ieiunio
capitulo iiii° i . Et cum ieiunasset In
prima primo ondit quam humilitas
in suscepcione baptismi secundum humana
nitate 2° magnificencia in decla-
racione deitatis i . Et ecce celi aperti
sunt In prima ondit primo virtus humi-
litatis 2° effectus virtutis ibi bap-
tizatus autem Ihesus / In prima ondit
virtus ipsius humilitatis primo quanti
ad progressum in actu 2° quantum ad
circumstancias actus i . Tunc venit Ihesus a Galilea
ubi ondit primo humilitas persone
2° constancia salvatoris i . Tunc venit
Ihesus 3° instinccio de humilitate
i . Sic enim decet nos
2° consensus Johannis audita instruc-
cione i . Tunc dimisit eum dicit gl-
osa . Ab hic Johannis predica-
bat et baptizabat et tunc Ihesus
30 annorum erat secundum lucam ab nullo
sacerdote vel predicatore fuit vel vi-
litatis / Venit Ihesus qui non ege-

bat qui alios salvaret. Veniat
qui Ihesus erat a Galilea. Ad literam
quia in Nazareth latuit que quidem
est in Galilea. Interpretatur autem transmi-
gratio et ipse mirabilem transitum fe-
cit a summo patris in summum matris a celo
usque ad mundum ab ancilla dei usque
ad pedes sui in Iordanem qui inter-
pretatur descensus descendens usque
ad uterum virginis usque ad manda-
ta legis usque ad baptismum Iohannis.
Est autem Iordanis flumen quod oritur
ad radices Libani ex duobus fon-
tibus scilicet Ior et Dan. Ad Iohannem
dominus ad servum imperator, ad semi-
fero sol ad lucifero. Ut baptiza-
retur ab eo maior a minore ut non
dedignaretur minorem. Iohannes autem
prohibebat eum dicens. Propter et huma-
nitatem vel salvatorem et servi-
torem regem et militem. Iste nomi-
nabat ex magnitudine humilitatis.
i. prohibebat ex reverentia huma-
nitatis dicens. Ego debeo a te bapti-
zari quia fortior et maior me es
et tu venis ad me, tu qui non
indiges. Respondens autem Ihesus dixit
ei Sine modo me baptizari a te
sic enim faciendo decet nos ad-
implere omnem iusticiam. Glossa per-
fectam humilitatem que habet 3 gra-
dus scilicet subdere se maiori et praeferre
se pari vel praeferre se minori et hoc est
habundans sufficiens, iste subdere
se pari vel praeferre se minori et hoc est
habundans, iste subdere se minori
vel praeferre et hoc est habundans perfecta vel
secundum Rab. sic decet nos exempla
dare omnis iusticie implende ut
discant homines neminem sper-
nenda baptismi perfectum esse vel omnem
iusticiam dicit Ihesus facto quod dicit. Unde
secundum Cris. prius baptizari voluit
et postea docuit. Actio primo cepit
Ihesus facere et docere. Tunc dimisit eum
scilicet ut baptizaretur. Consensit quod tenebat
eum Iohannes reverentia prohibendo
sed dimisit obediendo. Baptizatus
autem Ihesus confestim ascendit quod
quam se humiliabit. Luc. 18 [illegible] in
quod baptizati in Christo statim proficiunt
ad virtutes et ad dignitates celesti-
ales et de carnalibus fiunt spirituales.

Sine modo

Ascendit in quem de aqua et est argu-
mentum quod in alio liquore quam in aqua
non potest fieri baptismus. Ascendit ad hu-
[illegible] contra diabolum ad ymnum
devincendum ad quem humanum labium
[illegible] Et ecce celi. Hic post humiliacionem
ostendit Christo magnificentia nobili-
tatis cum attestantur primo celum
in apertione, 2o spiritus sanctus in colum-
be specie. Et vidit, 3o pater in voce
ibi Et ecce vox de. Hic Et ecce ap-
erti sunt ei celi i. tantus fulgor cir-
cumfulsit Christum in baptismo ut vide-
retur empireum reseratum. Et secundum
Bedam fulgor iste tunc duravit
quam diu predicta vox audita est
et cum ipsa terminatus est. Et hoc signum
quod baptizatis in Christo aperitur celum.
Et vidit spiritum scilicet Christus vel Iohannes
spiritum dei descendentem. Christus enim ab
instanti conceptionis sue fuit plenus
spiritu sancto. Sed descendit in signo vi-
sibili. Unde addit sicut columbam
et hoc triplici ratione. Primo ad indi-
candum aliis quod spiritus sanctus erat
in Christo plenissime quod notatur (ali)
in tegro. in columba. Secundo ad innuendum
quod spiritus sanctus datur in baptismo suis
accedentibus [illegible]. 3o ad ostendendum
quod ipse est qui per spiritum sanctum bapti-
zat intus mundando a sordibus.
Et venientem super se i. super capud Christi
non [illegible] spiritus sanctus sicut Iohannes
vel alios, quod addit manentem
et bene quia in eo fuit plenissime
gratia. 3o datus est spiritus sanctus non ad
[illegible] pacifice quia in Christo nichil di-
splicuit [illegible] requiescet super eum
spiritus timoris domini. Continue vel
quia in nobis [illegible] et [illegible] datur
et frequenter contristatur et alias [illegible]
Et ecce demonstracio ad homines.
Vox de celis i. patris celestis dicens
non ut Christo indicet quod nesciat
sed ut auditoribus predicat. Hic secundum
quod deus sim est quod ipse est et non
Hic est filius meus dilectus
quia de natura sua genitus. Dilectus
naturaliter quia non in tempore adoptatus.
In quo michi complacui assumi
humanitate [illegible], quia in fine
temporis incarnatus est. Dominus dixit
ad me filius meus es tu. Vel secundum

q(uod) homo est filius meus sim(ilite)r q(uod)
hic p(er) vnione(m) n(on) alij p(er) adoptione(m)
g(rati)e dilectus quia conceptus (et) na
tus sine displicen(cia) filij ire [illegible]
alij nascunt(ur) filij ire. In quo m(ihi) con
placui q(uod) patet (et) p(er) gr(aci)am vnionis
(et) p(ro)pt(er) gr(aci)am singul(arem) hominis (et) p(ro)pt(er) gr(aci)am
capitis hic enim placet p(at)ri p(er) se s(ed) alij
p(ro)pt(er) ip(su)m. Simile vbi [illegible] tra(ns)
figuracione. hic q(ueri)tur p(ri)mo utru(m)
baptismus iohannis fuit sacr(amentu)m q(uod) sic
q(uia) fuit sacre rei signu(m) s(cilicet) baptismi
Christi. Contra nullius rei fuit sacr(amentu)m n(ec)
ve(ri)tatis q(uia) t(un)c iohannes no(n) excedunt
sacrificia legalia s(ed) deficiunt [illegible]
[illegible] (et) p(ro)pt(er) h(oc) misit ad iohanne(m) no(n) no
ne quia non [illegible] s(ed) signi
Ad p(rimu)m sacr(amentu)m accipit(ur) [illegible] p(otes)t dici
sacr(amentu)m rei signu(m) sic p(otes)t dici sacr(amentu)m
[illegible] signu(m) et [illegible] sic no(n) p(otes)t
dici sacr(amentu)m. Ad 2m obiectu(m) dicendu(m) q(uod) d(icitu)r
sacr(amentu)m nove legis no(n) p(ro)pt(er) principale(m)
institucione(m) s(ed) p(ro)pt(er) disposicione(m) p(otes)t di
sposicio reducit(ur) ad idem genus cum
[illegible] disposicio. 3o q(ueri)tur a quo fuit
institutu(m) q(uod) a deo quia ille fecit
eius auctor sit s(ed) iohannes [illegible]
dicit de eo Qui misit me bap(tiza)
re. Contra q(uod) a deo instituit(ur) d(icitu)r dei
(et) no(n) hominis ut d(icitu)r baptismus [illegible]
ut pauli. Sicut d(icitu)r [illegible]
quia d(icitu)r baptismus iohannis [illegible]
[illegible] no(n) d(icitu)r baptismus pauli
Sicut d(icitu)r [illegible] utru(m)que
Christus tradidit [illegible] (et) baptismus
Ad p(rimu)m obiectum dicendum q(uod) est insti
tucio [illegible] exp(re)ssa [illegible] ip(su)m
(et) occulta p(ro)ut [illegible] d(icitu)r
aut [illegible] iohannis institucionis
no(n) [illegible] sicut aliqua insti
tuit p(er) moysen [illegible] institu
cionis (et) [illegible] sicut baptismus
[illegible] institutum p(er) iohanne(m). Sed quare
vocatur baptismus iohannis no(n) sic baptismus
pauli q(uia) etiam baptizauit paulus [illegible]
q(uia) [illegible] fuit [illegible] institucionis
(et) [illegible] q(uia) cessauit
baptismus (et) totaliter q(uod) fiebat in
Christi baptismo s(ed) lauabat corp(us) [illegible]
[illegible] in baptismo quo baptiza
bat paulus [illegible] (et) [illegible] insti
tucio a Christo. Ad 3m dicendum q(uod) homo
est [illegible] (et) h(oc) [illegible] ad

vocem (et) significacione(m) s(ed) no(n) inst(ru)
[illegible] baptismi quia q(ua)ntu(m) ad ap(er)ta
no(n) ad sp(iritu)m quo ad ablucione(m) ex
teriore(m) no(n) interiore(m). 4o q(ueri)tur
utru(m) baptismus conferebat gr(aci)am q(uod) sic qu(ia)
p(ri)mo d(icitu)r q(uod) erat in remissione(m)
peccatorum. Contra actuum [illegible] iohannes
baptizauit q(ui)dem aqua uos aut(em) bap
tizabimini in sp(irit)u s(an)cto no(n) post multos
hos dies [illegible] hic q(ueri)tur si impri
mebat caracterem q(uod) si no(n) dimit
tebat culpam nec conferebat gr(aci)am nec
imprimebat caracterem [illegible]
Contra [illegible] effectum non
p(ro)mebat. Ad p(rimu)m dicendum q(uod) bap
tismus iohannis [illegible] fuit institutus p(ro)
[illegible] baptismi Christi (et) fuit
sacr(amentu)m 2o ad [illegible] fide in baptismo
Christi [illegible]
[illegible] Christi q(ui) baptizat. 2o fuit
sacr(amentu)m nove legis [illegible]
[illegible] ad q(uod) institutum fuit
efficiebat (et) no(n) aliud (et) io nec pecc(atu)m
tollebat nec gr(aci)am conferebat nec caracte(rem)
imprimebat. Ad obiectu(m) dicendu(m) q(uod)
erat in remissione peccatorum no(n) p(er)
se s(ed) [illegible] q(uia) p(re)parabat ad
baptismum Christi in quo erat remissio
peccatorum. Ad alia patet solucio. 5to
q(ueri)tur utru(m) baptizati baptismo ioh(annis)
erant rebaptizandi baptismo Christi q(uod) non
plus valet baptismus Christi ficte ac
cedenti quam baptismus iohannis deuote
accedenti s(ed) p(ri)mi [illegible] ficte no(n) erant
rebaptizandi [illegible] alij. Contra hic d(icitu)r
Ego vos baptizo [illegible] ip(s)e aut(em)
baptizabit uos [illegible] quidam dicunt
q(uod) baptismus iohannis in nomine Christi
susceptus cum fide trinitatis (et) imposicione
manuum equipollebat baptismo
Christi. Unde tales no(n) erant rebaptizandi
[illegible] (et) [illegible] d(icitu)r q(uod) tales re
baptizandi erant quia [illegible] ad
aliud baptismum si sine eo sufficeret. Ad
ad obitu(m) dicendum q(uod) no(n) valet plus
[illegible] ad effectum g(raci)e s(ed) plus ad im
pressionem caracteris [illegible] venit
[illegible] ut bap(tizaretur). Contra q(uod) Christus no(n)
indigebat [illegible] ad hoc ve
niebant [illegible] damascenus assi
gnat vij causas [illegible]
no(n) purgacione indigens s(ed) [illegible]
faciens ut capiat draconis in

aqua contexat ut peccata diluat
ut vetustatem ade spoliat ut aquas
sanctificet ut legem impleat ut mi
sterium trinitatis revelet ut nobis
exemplum daret. Tempus baptismi christi secundum
aliquos videtur dicit quidam quod baptismus
christi incepit sexta etate. alii quod
ab ipso Johanne incepit id est lex et prophete
ad Johannem. alii quod a passione domini
quia remota est et impleta. alii
et communiter quod a nativitate domini aqua
cum gratia coaptantur. Item quo ante
de verbo baptizabat. Glossa ab originali
mundari. Cum Johannes ab utero
mundatus fuit et sanctificatus. Primo
ab originali id est a pena debita ori
ginali que est carentia visio
nis divine vel ab originali id est a fomi
te secundum quod dicitur magis ac magis
debilitari vel mundari remissionem
effectum mundacionis consequi. Item
Johannes prohibebat. Videtur
peccasse non conformans voluntatem
suam divine. Responsio nesciebat Johannes
utrum Christus hoc dissimulare vel
let tunc ad precavendum voce. Sed
Johannes fecit. Unde ex humilitate
prohibuit sed statim monitioni eius
assensit. Item quomodo de baptismo
christi utrum hic incepit. Respondeo dicendum
baptismum fuit instituendum institu
it institutum insinuavit insi
nuatum confirmavit verbo et facto. Johannes
verbo Johannes iii. nisi quis renatus
fuerit ex aqua et spiritu sancto etc. Cum bap
tizatus est a Johanne ut habetur Luce
3o instituit et facto et verbo. facto cum
discipuli eius aliter Johannes iiii.
verbo cum misit discipulos ad predi
candum et baptizandum Luce x. instituit
confirmavit verbo et facto. facto cum de eius
latere sanguis et aqua exiverunt
Johannes 19. verbo cum post resurrectionem misit
discipulos suos predicare et baptizare
Matthei ultimo. Euntes in mundum etc.
Item baptismus christi passio resurrectio
ascensio prima apparuit celebriter [illegible]
quo differunt. Responsio Celum dicitur aperi
ri non proprie sed similitudinarie quod potest
esse vel secundum rem vel secundum mani
festacionem. Secundum rem dicitur aperiri
[illegible] secundum [illegible] amocionem

impedimenti vel aditus sicut per baptismum
vel in essentia sicut [illegible] passione. Secundum
manifestacionem dicitur aperiri vel quo ad
sensum sicut in resurrectione vel quo ad
locum sicut in ascensione. Impedimen
tum quod notatur tripliciter. Primum quo ad
obligacionem hominis. Tercium quo
ad sinum iudicis et impedimentum
[illegible] tollit prima. Item Johannes
dat formam vivendi predicandi et
sanctificandi nam eius vita dura et
quo ad victum durus et quo ad vestitum
asperum et quo ad locum desertum. Eius doc
trina fuit de deo fuit de seipso fuit de
proximo. Eius operatio fructuosa quia
multos nondum baptizando sanctificando.
In primo fuit exemplar religio
sorum in 2o doctorum in 3o prelatorum.
Sed cum Johannes esset predicator omnis
in prima quo ad claustrales [illegible]
as quo ad clericos regio quo ad lay
cos venient existentes peccata sua
tam venialia quam mortalia [illegible]
ret et Johannes cum eis ad sanctificandum
eos verbo et exemplo.

Tunc ductus est etc.

Christus commendat vitam
[illegible] ex humilitate qua refugit
honores mundiales hic commendatur
ex contemptu mundi qui refugit divi
cias temporales et deinde ex morti
ficatione carnis qua refugit divi
cias corporales. Ibi Et cum ieiunasset.
Ut dicitur est contemptus mundi et
hoc ponit in deserto temptatus a dyabolo
dicit glossa. Tunc id est statim post baptismum
ad significandum quod post acceptionem
spiritus sancti dyabolus acrius insurgit
in nos et nos in ipsum secundum illud
Ecci. ii. Fili accedens ad servitutem
dei etc. Item secundum Crisostomum quia
hic habuit spiritum dei non fuit contentus
vivere ociose sed spiritus sanctus mittit eos
ad bonum agendum cum mali spiritus
contrariantur. Ductus est a spiritu etc.
Ductus est hic dicitur. Expulit eum
spiritus quod [illegible] agebatur a spiritu Luce [illegible]
in [illegible] dicitur in [illegible] opera trini
tatis quia expulsus potencia patris
ductus sapientia filii agebatur [illegible]
mate spiritus sancti expellitur eum quia

tribulationes ducitur per rationes agitur
per permissiones. In deserto ad litteram
quod est inter iericho et iherusalem ubi homo
incidit in latrones Luc. x°. Assump-
tus spiritu sancto non ignorante primo duce-
batur non nolente cogente sed benigniter
hoc volente ut temptaretur. Non
sic dicitur ut dyabolus temptaret eum quia
dyabolus non temptare potuit christum nisi
ipse christus dimitteret. Voluit
autem christus temptari ut temptationes nostras su-
peraret et temptatos confortaret et nos vin-
cendo doceret. Sic enim faciunt athle-
te qui cum discipulos suos vincere do-
cent etiam cum aliis certant et sic
discipulos arte doceant. Et cum ieiu-
nasset ieiunavit in remedium
peccati nostri [illegible] ob probra [illegible]
ubi acciderunt super me in exemplum
vincendi [illegible] post baptismum non lascivie
et ebrietati sed ieiunio intendendi oportet
in commendationem ieiunii. Ieiuna-
verunt tres magni viri in solitu-
dine scilicet christus de quo hic dicitur alius in
monte scilicet monte scilicet moyses Exo-
di 24 tertius in itinere scilicet helyas 3° Reg. 19
primus devicit hostem insignis homo
[illegible] secundus accepit le-
gem tertius pervenit ad dei revelationem
quorum in primis dicitur 1°. Ecce tempus
ieiunii, natitas xl diebus ieiunio
mensuram ponere ut commendationem
nove legis [illegible] ostendit testem
sic enim ieiunavit moyses et helyas
ut [illegible] quadragenarium [illegible]
insinuaret. Est enim signum obmis-
sionis culpe satisfactionis pene
et consummationis iustitie. Primum patet
ex istis [illegible] redit quadra-
genarius qui est annus remissionis
[illegible] quia [illegible] decalo-
gi per quatuor [illegible] facit fa-
ciendum est. [illegible] enim cum decem
quater denarius facit. 3° patet quia
hic [illegible] decimas [illegible]
et primicias. Sunt autem in anno 3
66 dies quorum decima est 36 et
[illegible] remanent [illegible] ad
[illegible] unus quia [illegible] non potest addi
Tres autem [illegible] possunt [illegible]
[illegible] sunt ieiunia

in corpore christi per tres dies iste numerus
[illegible] 40 annis [illegible] filios
israel in deserto 40 mensibus publice
predicavit in mundo 40 septima-
nas fuit in utero virginis quia [illegible]
[illegible] mensibus 40 diebus ieiunavit
in deserto 40 horis fuit in sepul-
cro. Addit autem et noctibus ne in
nocte comedisse putaretur. Item
in signum quod [illegible] et in diebus
prosperitatis et noctibus adversitatis contra
dyabolum nos munire. Postea esu-
riit [illegible] ne super mensuram ieiunas-
set [illegible] manifestaret esse
[illegible] et ut dyabolo [illegible] temp-
tandi occasio [illegible] occasio
data dyabolo ad temptandum scilicet
locus temporis et [illegible] in loco [illegible]
[illegible] esse solitudine et ita [illegible]
[illegible] tempore aptitudinem quia
post ieiunium et ita debilis po-
terat esse in [illegible]
et ita [illegible] potuit inclinari
sicut [illegible] fuit. Vi-
dete tamen in hac temptatione prima
[illegible] ieiunium et [illegible]
[illegible] contra paradisum [illegible]
ieiunium contra [illegible] et
[illegible] contra [illegible]. Et acce-
dens temptator. Sicut primus [illegible]
[illegible] est vita christi [illegible] adopta-
[illegible] hic [illegible] ad
victoriam temptationis quia [illegible]
[illegible] congressum
primum de gula 2m de superbia ibi
Tunc assumpsit eum dyabolus in
sanctam 3° de avaricia. Et iterum
assumpsit eum. In primo persuadetur
voluptas [illegible] ad [illegible]
[illegible] in 2° [illegible] ad [illegible]
[illegible] in 3° error [illegible] ad [illegible]
[illegible] Contra carnalem voluptatem
resistit [illegible] Non in solo
[illegible] scriptum est. Contra [illegible]
[illegible] opponit [illegible]
[illegible] ibi dicit [illegible]
[illegible] Contra errorem
de [illegible] adorando opponit precepta
[illegible] dominum adorandi [illegible]
dicit ei ihesus vade sathanas
[illegible] temptationem [illegible] dyabolum
[illegible] quod accidit dubitando

Si filius dei es dic / et tunc
dicit est facere explorando / ut
lapides / Et hoc est quod dicitur / Et
accedens sibi ipse scilicet temptator
scilicet dyabolus qui dicitur temptator propter
officium suum et affectum quem habet
ad temptandum / dixit ei scilicet christo /
conveniens / si filius dei es non dicit
Si es ipsius filius confessionem quasi ex-
plorando ubi videat quod bla-
diendo diligencius credit ab eo
aliquid extorquere / Sit filius
dei appareas dic ut esuriem repel-
las / ut lapides isti panes fiant
Quasi cogitavit apud se si potest
de lapidibus panes facere filius dei
est si autem non potest homo est /
At ipsius sapiencia non manifestando
se quod temptacionem expellendo dicebat
ei scriptum est deuteronomio 18 / non
in solo pane vivit sed corporali vivit
homo quod dicit licet esuriem tu dicis
potest solo pane esuriente sustenta-
re / Verba non in solo pane / id est non
oportet de lapidibus facere / Item tu
suades de cibo corporali non de spiri-
tuali quod melius / unde tua suasio
sio magis est temptacio quam compassio
Auctoritate scripture utitur christus secundum
Rabanum quia vult humilitate vincere
non potentie divinis nobis exemplum
ut quociens scilicet a pravis hominibus
aliquid patimur ad doctrinam pocius
excitemur quia ad vindictam / Item
auctoritate veteris legis propter impro[ba]cio-
nem racionis contra hereticos / Item auctoritate
de novo propter confirmacionem nove legis
evidenter inducitur / signatur quod dicit
secundum hoc apostolus avultor ... suadet
dyabolus ut lapis id est doctrina prima
sub aliqua specie distorcionis vertatur
in panem id est in mollitiem quod dicit / Es
filius dei non indiges tanta peni-
tencia de tecto / unde achab vineam
naboth concupiit in ortum 3o regum
21 / Unde libanius convertitur / in excel-
mentum quod interpretatur mollis quod sit
frequenter honoris festitatis in poriculis
Unde iudei petierunt a pylato
ne corpus Ihesu manere in die
festo / Tunc assumpsit eum / Hic
incipit secunda temptacio scilicet de superbia

ubi implicantur tria de temptatore
primo instancia quod non cessit
secundo malicia qua de secundo insti-
gat eum Tunc duxit ei / 3o fallacia
qua auctoritate allegat eum Scriptum
est et hoc est tunc scilicet postquam
devictus est ut saltem in sublimitate
vinceat assumpsit eum dyabolus
et in eius ex paciencia non ex
impotencia secundum permisit assumi
et hoc corporaliter glossa et per aliquos
cum in brachiis portavit secundum
alios ad manum duxit / secundum civi-
tatem id est in urbem quia dicebatur
sancta respectu aliarum in quibus ydo-
la colebantur in ea autem erat templum
et sancta scriptura et cultus unius dei
et statuit eum / id est collocavit ad
litteram vel 2m quosdam suggessit
ut iret dominus tamen non suggestioni
eius sed spiritui sancto ductus est
dominus super pinnaculum templi id est super
fastigium summitatem templi / pinna
enim dicitur superior pars rei et maxime
murorum unde pinnacula dicitur quod super-
emineret dicto presens in palesti-
na enim erant tecta plana ubi
erant sedes doctorum et a latere que-
dam lapidicaciones ne quis in
eadem labetur ut habetur deuteronomio
22 vel pinnaculum deambulato-
rium circa muros templi ubi similiter
ascendebant sacerdotes propter predican-
tes quod dicitur tabulatum 3o regum vi / et
dixit ei vel suggerendo interius
vel vocaliter loquendo exterius / Si fi-
lius dei es iterum in omnibus hiis
temptacionibus hoc dyabolus agit
ut intelligat si filius dei est
sed christus sic se in omnibus temperat ut
ambiguum relinquat / Cogita-
bat dyabolus quod si ascenderet per aera
volando sine lesione filius
dei esset / Unde dicit / Mitte te de-
orsum non ad celi ascensum
sed ad descensum vocat quia omnes
cadere adoptat / Dixit ergo non im-
pulit quod propria voluntate potest precipi-
non potest / Et ipse christus super verbis
est auctoritate et ideo ipse assumit
auctoritatem scripture et hoc non ut veritas

ministrat sed ut errores ingerat /
Scriptum est enim etc. tria beneficia
angelorum que introducit dyabolus
loquens de xpo tamquam de ipso que
et maiorem conveniunt in membris eius
scilicet custodia diligencia et cautela
custodia in bono i. ut custodiant
te. cautela in malo i. ne forte
offendas ad lapidem pedem tuum
pes affectus lapis temptacio offensa
casus / diligencia quantum ad istud quod
dicit in manibus portabunt te. q. d.
dyabolus mitte te deorsum nichil mali
habebis quia angeli custodient te
dicit illi ihesus rursum / Ecce nichil
motus vel indignatus sed eum
magna modestia scripturis non
ei rendit rursum scriptum est d. ut
e agno perferent omnia testimonia
ut fide legis confirmet facta / Non temp-
tabis dominum deum tuum. breuius et ex-
ficacius ipsum q. d. Eciam si tu nichil
velit temptare dominum eum possis pedibus
descendere possim. io non apparet eo
quod scriptum est / Non temptabis dominum
deum tuum. Ecce hic dicit quia deum
ne manifestacione deum. Et est
hic argumentum quod ubi ex humana
racione vel auxilio habet homo quid
faciat non debet deum temptare ubi de-
ficit humana racio committit deo
non temptando sed devote confitendo
ad 9. Multos dyabolus valitur elevat
ut levius et gravius trahit ad
ruinam et sicut casum sicut cornix in
ciam elevat / ut ab altando deicien-
do frangat / Sic pingil sanctum tra
elevat / ut prostrat vnde illud
Job 30 Elevasti me et quasi super ven-
tum ponens allisisti me / Ecce pre-
latos subiunit elacio. io ad tale
locum assumpsit promisit ut in ibi
dyabolus consessit ut in talibus locis
positi resistent dyabolo. Angelus quanto
in loco superiori tanto in periculo
maiori versantur / Tunc assumpsit eum
Secunda 3 congressus scilicet in tempta-
cupiditatis et avaricie ubi multipli-
cauit temptacio de xpo primo paria in
hoc quod totiens se temptari permisit
2o eius sapiencia / hoc quod sic temptor

resistit eis / Tunc dixit ei ihesus
3o eius potencia / in hoc quod ei
ab angelis ministratum fuit / i. Tunc
reliquit eum. primum gloriosum semper
secundum magis / 3m maiorem pati-
enciam in temptato vndecumque / 4or temp-
tacionum prima temptationis diligencia
quia virtus non deficit / secundo
eius inclinacio quia deficiens
in argumentis ad inveniendum loca
se convertit / i. in montem excelsum
sicut balaam et balaac num.
xxiii / 3o eius fallacia quia
concupiscibilia vana pretendit
i. Et ostendit ei / 4to eius malicia
quia hic abiti intendit ibi
Et dixit ei / et hoc est quod dicit
Et iterum assumpsit eum. ut si non ex
uno tamen ex reliquis superaret
in montem excelsum valde / locum
longinquum temptacionum ut i. desto
super pinnaculum ubi kathedra
doctorum de vana gloria sit et in
monte ubi videntur hec temporalia
temptat de avaricia vel quia avaricia
semper alta petit vel ut hic dyabolus
descendit sed de monte excelso ne
cadat faciat ys. 14 / Quomodo cecidi-
sti lucifer etc. / Et ostendit ei omnia
regna mundi et gloriam eius osten-
dit sensum ostendit intellectum secundum
descripcionem vel in maculose quia
omnia regna in modico conclu-
do vel in terra depingendo ut
in mappa mundi vel imagines mun-
di in quibus ipsa sunt non ipsa parti-
culariter ostendendo ad auditum
quo dominetur ubique narrando
vel ostendit intellectum quia intelligen-
cia plena est formis. licet eum
angelus habeat actualem similitudinem
omnium vel illa similiter potuit
representare intellectui xpi / Et dixit
ei hec omnia tibi dabo. q. dicit
faciam te regem. non hoc quod posset
sed mendacit et arrogat. Loquitur
hoc dyabolus qui est mendax et pater eius
ipse mendacii. si cadens tamquam
inferior adoraveris me tamquam
superiorem / Secunda dyabolus cultum

dum nititur resurgere. Unde et
ab inicio precepit dominus similiter sicut
dicitur ib. ig. Et bene dicit Si cadens
adoraveris me. Quia nunquam sine
casu dyabolus adoratur. Et e contrario
quasi consideranti medium genus
temptacionis est avaricie temptacio
cum dicit Hec omnia tibi dabo. Sicut
temptacio est ydolatrie. Unde dicitur
quod avaricia est ydolorum servitus ad eph.
3o. Tunc dixit ei. Hic subditur
prudentis sapiencia primo in repulsa
malicie. 2o in racione repulse.
Scriptum est enim. Hoc est tunc scilicet
cum ad cultum dyabolicum et divi-
nam gloriam usurpavit. Dixit
ei Ihesus Vade sathanas id est rece-
de a me. Quia adversarius es in-
nitati. Et dixit Ihesus quasi cum in-
dignacione quod non in precedentibus
temptacionibus ut discamus illius
exemplo iniurias nostras equanimiter
sustinere. Dei autem iniurias nequaquam
ad auditum non sufferre. Scriptum
est enim Deut. vi. Deum in quo
potencia que appropriatur patri. Deum
in quo sapiencia que appropriatur filio.
tuum in quo bonitas que appropriatur
spiritui sancto. Adorabis. Litera nostra
habet timebis et illi soli quo ad vo-
luntatem exhibicionem serviens quia nunc
et si non dicit quod vel adorabis interi-
us fide spe et caritate et servies
exterius operibus soli serviture latrie.
Et sic serviunt templorum in quo ad
hoc exercet milicia christiana
contra que dominum opponere (?) scutum
sanguinum. Jeiunium contra
gulam. Oracionem contra superbiam.
Elemosina contra avariciam.
Tunc reliquit eum et cetera. Post
temptacionem quantitatis subditur
triumphus deitatis. Erat enim Christus
in singulis actibus et verus deus
et verus homo. Ostenditur in principio
carnalis generacionis humanitas cum
dicitur filii David filii Abraham. In
medio generacionis ostenditur deitas cum
dicitur Christus enim meam natum est. In
adoracione magorum excellen-
cia deitatis in fuga in Egiptum
infirmitas humanitatis in bapti-

humanitas in apercione celorum divini-
tas. Cum docet humilitas humilitatem
cum facit miracula maiestas deitatis.
Tunc ergo post contemptum mundi quia
ductus est a spiritu in desertum post
maceracionem carnis que et cetera. Et cum ieiu-
nasset. Post superacionem hostis quia
accessit temptator. Reliquit eum
dyabolus tamquam confusus ex de-
triumpho tamquam alienus a dei operacio-
ne tamquam expulsus a regno. Reliquit
eum dyabolus scilicet luce et hoc quantum ad
tempus scilicet usque ad tempus passionis
tunc per iudeos pugnavit putans
eum dice timore mortis in quo
insti(?)... ad cautelam quia licet
aliqua temptacionem superemus tamen
dyabolus est paratus ad pugnandum in
veniendum. Et ecce angeli domini
astiterunt non in adiutorium sed ad
ministrandum. Unde sequitur Et mini-
strabant ei. Angeli ministrabant scilicet
in quibus autem nescimus dicit Chrisostomus(?)
nichil nisi ministrabant ei. Hic
queritur de ordine temptacionum. Utrum
quia media scilicet quod ponitur 3a
secundum Lucam 2a. Dicendum quod Lucas
vadit secundum ordinem rei geste. Et
secundum convenienciam temptacionis primo
homini facte. Quia primum hominem
temptavit primo de gula cum dixit
quare precepit vobis comedere.
2o de vana gloria cum dixit
eritis sicut dii. 3o de avari-
cia cum addit scientes bonum et
malum in hiis enim in quibus dyabolus
vicerat primum hominem noluit
Christus temptari et vincendo inimi-
cum hominis opera. Et contra
angelos de concordia quod oritur. Et contra
dicitur quod nulla est que sunt prima
temptacio scilicet an de superbia vel ava-
ricia quo dicitur Zacharias... aperit alterum
Zo. in Itinerario dicit quod non est expressum
in scriptura sed ex ordine locorum patet
quia. Mundum ergo quod prima tempta-
cio sunt in deserto ubi fortiter conveniunt
aque satiare. Et Zacharie 2.
in monte excelsi ascendendo pinaculum
3a in ierusalem prima de gula 2a
de avaricia 3a de superbia utrum

ante oms fte sut vna die nel
in diuisis no est exp̄ssimu ꝯ septa
ptez quit quia no expius de lapi
dibꝫ fecit panes xo͡ pmo ut dy
abolo lateret eius diuinitas qm
si cognouissent nunq̄ dnm glie
crucifixissent p͡a cor͡ ii͡ Beda
ut p humilitatē ꝛ paupertatē mag
quam potenciam nos vince docet
sont nichil faciamꝰ ad ipius
dya͡l. cera si bonum est quod suggerit
q͡o ut oculos nostros caueamꝰ Item
angelis suis mandauit Beda
... quibꝫ dr ꝯ cor͡ diuas exponit
de capite eom glo exponit de xo
in manibꝫ tollunt xpm in ascen
sione ne pedes .i. apli eius offen
dant ad lapidem .i. legē scriptā in
lapide 2o mal .i. simpliciter quod
totum intelligit de xpo quia in
digentie auxilio anglico ꝛ illaz
ptem subtrat in qua not eius
conlocato semper asside ꝛ basiliscum
ambulabis Cum aut audisset
circa comendacionē ute xo͡ sub
subdit comendacio doctrine ubi
ponit dupx doctrina pmo pnie
2o iusticie ibi ꝯ ambulans aut
ihūs doctrina pnie est medicina
de malo doctrina iusticie est
in operando bonum In pma pmo
tangit operandi ordinē 2o pdi
cacionis materiā ibi Exinde cepit
ihūs eciā doctrina determinat pmo
tempus quod assumpsit pdicacionē Joh
i͡o loco ibi Secessit in galileam
ubi tangit pmo de spacio loci edu
cacionis 2o aduentus de loco
pmiciatis ꝯ venit ꝛ ibi pmo
spe͡ cat locum 2o confirmat ut
adimpleret quod dictum est Nondum
quod alt ad luc pmittunt ea que
ponunt inter baptism ꝯ ꝛ capcionē
Johannis que refert Johes ewangelista
ꝯ qualiter post visionē xpi de
deserto denunciatum est a Johe baptista
esse agnus dei ꝛ hic secuti sunt ꝯ
Andreas ꝛ alius discipulus ꝛ pe
trus venit ad eum ꝛ qualiter in
crastino inuenit philippum Et
philippus adduxit fratrem suum
nathanaelem Jo. p͡o ibi vocatus

ma͡t in galilea ꝛ anno revolu
to mutauit aquā in vinum Joh
i͡o. et anno iterum revoluto iuit
in capharnaum eum mr̄e ꝛ alijs
discipulis in pascha sequenti iuit
in ierlm ꝛ eiecit vendētes et
ementes in templo Remansit
aut tunc aliquātulum in iudea
ꝛ baptizabat .i. p discipulos suos
non per se Jo 3o et Jo. baptizabat
in aqua Tunc in vidimt disci
puli Johannis discipulis ihū tunc
cepissent aliquantulum dūs ꝛ ma
sit in iudea usque eciā capcio et
tunc captus ꝛ incarceratus ē Johes
quare reuertunt discipuli Johannis ihū
tunc vidiens ihūs in galilea
pdicauit in synagogis apte sin
ꝯ Tempus dūd pp me ... ꝛ no
luit eum sacerdotes pripatue
ꝛ iuit in capharnaum ꝛ innotuit
in mare petro ꝛ fratres suos luc
7o 3o vocauit eos binos ꝛ binos
sicut hic ꝛ sic sunt ter xo vocato
pma in cognicione ꝛ familiaritate
Joh 1o 2 in discipulatu luc 7o
3 in aplatum ut hic ꝛ alt pmo
dt go alt pmittens vultu Cum
aut audisset ihūs a discipulis
Jo. vel a fama publica quia nolebat
lt loquitur mo hom quia nec
iterum latebat hib. 4o eciā iudea
ꝛ apta sunt oculis eius quod Joh tra
ditus esset pp͡e in carcerem qui fuit
pma die mayi post pascha anno
domini 31 ꝛ occisus in imminente
pascha sequenti secessit pp͡e a iudea
insidiantibꝫ sibi phariseis quia maior
Johe fiebat quam vendentes ꝛ emen
tes de templo eiecerat in galileam
Et Eciā secessit non timens mortē
sed passionē sua optimo tempore re
seruans ut fugiendi pctm nobis
exemplū daret ut pphciam impleret
ut discipulos ... pupilli suos
doceret pma ita secessit in galilea
ꝛ venit in nazareth ut hic luc
4o Et relicta ciuitate naza
reth ipe eum reprobant qui habunt quod
nemo pphā sine honore nisi in
pria sua Jo. 4 vēt ꝛ habitauit in
capharnaum que sunt galilee una
in decē in qua erat nazareth.

ubi secessit et mansit ihesus aliquando
gentilium quam postea dedit Salomon
regi tiri quia posuit ibi gentes qua
tiranni venit et habitavit 3o Reg. 9. et
ibi erat capharnaum Mathei 4. scilicet
iuxta mare galilee situm i. iuxta
stagnum genezareth. capharnaum
dicitur situm in finibus zabulon et
neptalim et isti fuerunt duo filii Ja
cob a quibus nominate sunt regiones
in quibus habitavit in quarum con
finio erat capharnaum. Erat autem
neptalim in galilea gencium et
in portu dicto terra zabulon in
galilea iudeorum et confinio illo
dominus cepit predicare ut ad iudei et
gentiles confluerent predicacionem
suam in quo ostendebatur quod ad elec
tionem gencium veniat et iudeos
ut adimpleretur. Hic subdit prophe
te testimonium ubi ponit tria possessorum
primus quia terra zabulon possessionis
situs quia via maris possidencium
ritus quia populus gencium qui ambu
labat. Dicit ergo ut adimpleretur id ut
terra gencium [illegible] quod dictum est
per ysaiam dicentem [illegible]
prudente ys. 9. 3. zabulon et
terra neptalim quia terra illa erat
in sorte illarum duarum tribuum et erat
continua via galilee. Unde subdit
via maris i. iuxta mare. trans i.
ultra iordanem respectu [illegible]
que terra est galilee i. in galilea
gencium. Secundo quod dicitur in ys. tempore
predicacionis christi alleviata est primo
ab honore [illegible] peccatorum et novis
simo aggravata est. Tercio [illegible]
obstinacionem iudeorum in errore
permanencium populus gencium. Hic
tangit duplicem ritum primo iu
deorum 2o gentilium vel credentibus
et implicatur quadruplex differen
cia inter iudeos et gentiles. prima quia
iudei subiecti legi gentiles sine
lege. Tibi dicitur populus qui est
collectio plurium et sub uno
iure [illegible] isti non et quia am
bulant per carnales observancias
legis. isti sedebat per [illegible] in
fidelitatis. Luce 18. cecus sede
bat secus viam. 3o quia illi in
tenebris quia erant sub lege ob
umbracio sicut corpus aereum
isti in umbra mortis quia ydolatria

quia in maiori proximitate ad um
bram peccati nam umbra cum infri
gidat et mortificat vegetabilia
quia lux et calor confortat. 4o quia
lux est illis in illis orta. Erat
apud iudeos erat agnicio dei sed non
videbat precedentibus tenebris peccatorum
apud gentiles non. Non dicitur ideo orta eis
ista lux sunt christi vel christi doctrina
christi vita dicitur Jo. 1o. Erat lux et
vita. Et similiter in hac prophecia no
tantur duo scilicet miseria humana et
misericordia divina. Miseria hominis
duplex quia ambulabat et sedebat
ambulabat in tenebris ignoranc
ie. Ps. nescierunt neque intellexerunt in
tenebris ambulant. Baruch. Abicit sicut tenebras
in facie. Mt. 22. ligatis manibus
et pedibus mittite eum in tenebras. Secundo ad 2as
et ad 3as. Ambulabat quoad tenebras
sed sedebat in regione umbre mortis.
Simpliciter est mors prima iudeus propter
continua destruccionem quia [illegible] iudeis
[illegible] 7o. Infixerunt ossa
illa. Secunda corporis propter continua
dissolucionem [illegible] umbra vero
[illegible] est tempus [illegible] tercia umbra
[illegible] propter continuam resolucionem.
Job. 10. antequam vadam et non rever
tar. Secundo ad terram tenebrosam
et [illegible] misericordia dei in visione et
orta lucis. Vidit lucem magnam
qui preter quia puericia christi et [illegible]
[illegible] Sap. 7. candor est lucis
eterne. Candor est lux in [illegible]
rupta. Ecclesia doctrine christi in
predicacione. Jo. 12. ambulate
dum lucem habetis ut non tenebre
vos comprehendant. Tercia potencia
christi in miraculorum operacione. Jo. 9.
Quamdiu sum in mundo lux sum
mundi. Et orta est eis ista lux
sub triplici gradacione. Prima nova [illegible]
in diversa [illegible] peccati [illegible]
[illegible] 8o. Ego sum lux mundi qui
sequitur me non ambulat in tene
bris. Job 10. Quia magna impo
tencia sine comparacione. Job. 1o. Lux
in tenebris lucet. Luce 1o. Visitavit
nos oriens ex alto. Exinde cepit ihesus.
Hic predicacionis ma
teria exponitur. Et quia prius baptiza
tus ubi innuit in eo plenitudo
gracie veritatis testimonium. Post quam
temptatus ubi innuit in eo fortitudo

pro victoria tempestatum per quod a
Iosue testificatur ubi dicitur in co-
stitudo honestatis ad predicandum
per quod tenditur ubi significatur
quod de simili lege incipit ...
sicut sol reperitur Andream cepit
Ihesus vidit et dixit / non tunc dica-
te contra loquentes qui dicunt et
non faciunt Mathei 23 non tunc pro-
ste contra diffluentes non ob...
ste contra negligentes non de...
contra recadentes sed agite penitentiam
est medicina quia ad sanandum
morbum est armatura ad vincendum
bellum est clavis ad reserandum
celum ideo subdit / appropinquabit
enim regnum celorum / Sicut enim
elongatur salutis peccatum ita appro-
pinquat penitentiam Ambulans autem
Ihesus post doctrinam premissam subditur
hic doctrina perfectorum sed instruc-
tionibus ponitur primo discipulorum no-
titia qui sunt capaces doctrine per-
fectorum 2o personalis Christi predicatio
vel ambulat Ihesus iuxta mare Galile-
e secundo apostolorum duplex titulus primo
Petri et Andree 2o Jacobi et Jo-
hannis vel et procedens inde vidit
prima persona in relinquendo sua
2a persona in relinquendo sua et
suos ... ponitur primo vocatio
duorum 2o obedientia vocatorum
vel ... / ... sed
Christo dum ... ambulant
et vidit et ... in primo ...
laborem in 2o amorem in 3o dis-
cretionem dicit ergo ambulans autem
Ihesus sine expensis ... ad ...
... Jeremie 12 ... Ihesus ... de-
sine ... ad lassitudinem Jo-
hannis 4o Ihesus fatigatus ex itinere Sic
... compunctus ut ...
... ad instructionem Luce 22 Ego
in medio vestrum sum sicut qui
ministrat / iuxta mare Galilee
quod dicitur mare licet dulces aque
fuerat iuxta eorum consuetudinem
Hebreorum qui omnem congregationem
aquarum vocant maria / Et sunt
2 nomina huius maris dicitur enim mare
Galilee adiacenti regione mare
Tyberiadis a iuxta stante civitate
Stagnum Genezareth ... ...
quasi ... ...

... ... sol ... locus
Genezareth ... 13 ... ut
dicit Beda non stadiis in lon-
gitudine et 40 in latitudine
extenditur vidit duos fratres non
tantum corporali quam spirituali ...
magis ad corda quam facies re-
spiciens / Simonem qui vocatur
Petrus quasi per cognominatus
... non sunt ei impositum hoc no-
men petrus dubium est / Mathei
16 ut ... confessus est filium dei
... est ... ei / ... Petrus
vel in electione ... ubi dicitur
Et imposuit nomen Symoni
Petrus ... 3o ... ... Simo-
nem quem cognominavit Petrum
vel ... primo fuit sibi nomen
promissio ... 3o fuit ei impositum
Mathei 16 fuit confirmatum / Et
hoc est nomen Petri et latinum — Simonis
et grecum cephas ebreum / Et
Andream fratrem eius ... Simonis
obedientis Petrum agnoscens et
Andream ... / ... ergo
obedientiam ... ... illud ...
... ...
... ...
... ... sicut et do-
... Simon ... ... nullus
ad ... ... / ... ...
... / ... ... nullus
confirmat / ... ...
... ad ... ...
... ... / Sunt enim ...
... piscatores eligunt ... ...
qui ... ... dignitatis ...
... ... / ...
... ... et ... ...
non est ... ubi ... ...
qui ... ... / non ... ...
ubi ... ... qui ... ...
non est ... ubi ...
... quia faciam vos fieri piscatores
tores hominum / Et loquitur ... ...
... ...
... ... / doctor labo-
rat ... ... faciat ut ... faciat
... ...
homo debet laborare ut faciat
predicare ... piscatores hominum
non ... ...
... ...

qui pisces maris / Sed quare predica
tores eligit / Unde .glo. super (Jeronimi)
piscatores illiterati mittuntur ad
predicandum ne fides credentium
non in virtute dei sed in eloquencia
hominum sive doctrina putaretur / Et
illi dicuntur obvia vocatorum que co-
mendatur quia prompta / Et illi
gemino quia integra relicto / rethibus
quia recta secuti sunt eum / primo
officium 2m personis / 3m professi in
Sed ad quid relinquunt retia quia
in hoc docuit nos apostoli quia nemo
potest terrena possidere et perfecte ad celes-
tia properare / Dicit enim Augustinus et terre
continuo ondit quia inter celestia et
terrestria nulla potest esse convencio / ce-
lestia quia spiritualia et terrena sensu-
alia sunt terrestria quia ponderosa et quo-
niam deorsum deponunt Sed non ne-
cessario retia respexerunt quo professe reli-
quunt quia alio / Ad quod glosa presta
obedientia quia et superpositum respexerunt
non ex voluntate vel amore vel cu-
piditate sed ex necessitate vite re-
spexerunt Generaliter in quo sunt res
de quibus mencio fit hic, mare
naves retia et piscatores / Mare
mundus propter instabilitatem quia mun-
dus transit 2o nominatur mare
galilee quod interpretatur rota propter
volubilitatem propter falsitatem quia
non est ibi requies in eo quando mun-
do 2o dicitur mare tyberiadis quod
interpretatur visio propter vanitatem
Quod dicitur ecclesiastes primo vanitas vanitatum
2o dicitur stagnum genezareth quod
generans auras vanitatis / na-
vis est cupiditas que diversifi-
catur secundum diversitatem navium de-
portatorum ad lucrum / Sunt enim
naves mercatorum raptorum sive
piratorum et piscatorum Sic cupi-
ditas tendit quia ad lucrum prava
tiones quedam per rapinas et de-
predationes quedam per fatigacionem
diversarum arcium primus contra
hos contendere naves tharsis / Ma-
ximi quia fuerunt malas societates
tates 2o palip 2o vermia Josaph
scilicet fedus cum ochozia percussit deus

[illegible] Sedis discordio et ululatu ysa. 22
ululate naves maris / 2m sunt Naves bo-
nistio 2o machabeorum xii dicit quod iudeis
portum cum navibus succendit id est mun-
dum cum omnibus galopis sive
retia sunt artes et sunt lucrum mun-
di magis rethe est diaboli le-
gitur physica Galliem Sunt enim
tria rethia genera in mundo Sunt
enim quedam retia ad portandum
paleas id est divicias mundi hec sunt
avarorum Job 18 emisit in rethe
pedes suos et cavaris tenebit la-
queo propter tenacitatem planta eius
ad capiendas aves id est secundum digni-
tates hec sunt ambiciosorum ezechielis
et laqueus fuit istis speculacionis
et sicut rethe dicit expansum super
thabiniacum dicitur sacerdotibus / quedam
ad capiendos pisces id est carnales
voluptates per hoc / Petrum cum
sermonibus illis sunt pisces mun-
di amatoribus / Et procedens inde
quod est 2a vocatio et potest dividi sic
procedens dicit quo et procedens in id est
a loco illo in alium vidit duos fratres
post alios apostolis duos enim vocat
secundum duos destinat luce 10 primo
propter duos preceptos caritatis / ma-
dos sunt et genere / 2o propter duplicem
salute operandum scilicet corporis et anime
3o propter duplex mandatum caritatis
scilicet dei et proximi / 4o propter secundum ter-
custodie et emolumentum societatis
ecclesiastes 4o melius est esse duos quam
unum sunt / 4o propter testimonium veritatis
de ut 9 in ore duorum vel trium sunt
Jacobum zebedei et filium ex quando
super lapidi et Johannem fratrem Jaco
bus interpretatur luctator Johannes gra-
tiam scilicet habitus luctu et gra-
cia per luctum fit supplantatio
viciorum per gratiam plantatio virtutum
in navi cum zebedeo patre eorum
quia tamquam sine ex [illegible] tenebra
reficientes retia sua. Sicut compo-
nentes et reparantes quod maxime est
paupertatis indicium vetera compone-
bant quia nova emere non
habebant Et vocavit eos et subdit
istis promissio sicut precedenti-
bus scilicet faciam vos fieri piscatores

[illegible] et forte dictum est quod primus
ut in presentibus intelligent quare
primum nullum capiendi exemplum
habuerunt eo in cito nocte con-
dunt addere retia. Illi ergo pri-
mum isti quoque in primo voca-
tionis fuerunt. Illi autem statim
retia relinquunt et patrem. Unde Glossa
addit et non in quo tamen significatur
quod relinquunt. Dicit discipuli Christi
actus carnales qui per retia nos
[illegible] qui per navem vel carnales
qui patrem [illegible] in [illegible] actio
peccati in navem possessio mundi vel
[illegible] affectus consanguinitatis potest
intelligi. Genesis 12 egredere de terra
cognacionis tue. / Secundum sicut cir-
cuibat Dominus [illegible] propter animam
qua [illegible] apud [illegible] ipsorum
cum [illegible] edificantium.
[illegible] 23 [illegible] magna est [illegible]
anni. / Et circuibat Ihesus civita-
tes post vocacionem. Hic subdit
Christi personalem predicacionem ubi in-
troducit primo ut doctor quia
docens, 2° ut predicator quia et
predicans, 3° ut medicus quia [illegible]
[illegible] doctor [illegible] predicator
[illegible] medicus languidorum. Et
ergo: Et circuibat Ihesus in quo osten-
ditur eius sollicitudo. [illegible] Christus sicut
salvator doctor suos instruit
[illegible] solliciti quia studiosi [illegible]
benignum [illegible] qui [illegible] vel
[illegible] instruit. / Et ergo circuibat ex-
cludit pigriciam quia dicit totam
excludit personarum accepcionem vel
noticiam quia dicit Galileam exclu-
dit delicatam predicacionem. Erat enim
Galilea vilis et parva provincia
contra illos qui nolunt predica-
re nisi in famosis locis et ubi lau-
[illegible]. Et quia dicit in synagogis
ubi plures et doctores conveni-
bant excludit doctrine [illegible]
Et predicans evangelium regni, quia
docet venire ad regnum non fa-
bulas non [illegible] de quibus [illegible]
[illegible] magni fabula-
tores [illegible] non ut lex tua. Et sanans
omnem languorem [illegible] quantum ad

passiones corporales et omnem
infirmitatem quantum ad passio-
nes spirituales / ut ostendatur hic
conditor utriusque vel languorem
quantum ad morbos [illegible]
[illegible] et omnem infirmitatem quantum
ad alios in populo, id est in tota [illegible]
[illegible] et [illegible] ergo predicat diligenter
quia circuibat generaliter quia totam
Galileam [illegible] quia in synago-
gis [illegible] quia [illegible] 7 [illegible]
[illegible] quia sanans et opinio
eius abiit [illegible] commendacio
Christi primo quo ad vitam, 2° quo
ad doctrinam hic, 3° eius [illegible]
commendacio quo ad famam ut
sic doceat nos exemplis [illegible]
et [illegible] commendatur ante
eius famam per duo primo per mul-
titudinem [illegible] 2° per [illegible]
[illegible] / Secundum sicut [illegible]
prima [illegible] et [illegible] infirmita-
tem a Christo sanatam. Infirmitas
aut aufert [illegible] vel [illegible] et non
et tamen aut ledit ab [illegible]
et [illegible] vel [illegible] sicut demoniaci [illegible]
dolor [illegible] compressio-
[illegible] celestium et in [illegible]
aut ledit ab [illegible] aut ex
qualitate materie ut languidi
aut ex qualitate ut tormenta
primo [illegible] diminutive et in
[illegible] per hos significant
et [illegible] per languidos
in peccatis consueti per oppressos
tormentis magnis [illegible] peccatis [illegible]
ti quos torquet [illegible]
per lunaticos id est [illegible] et [illegible]
per demoniacos [illegible] malicia
[illegible] vel superbi per paraliticos
[illegible] vel [illegible] dicit ergo
Et abiit opinio eius, id est odor
bone fame in totam Syriam no-
tum [illegible] que large [illegible]
dicitur omnis regio ab [illegible] us-
que ad mare magnum [illegible]
Iudeam [illegible] quodam
[illegible] cuius caput est Damas-
cus [illegible] non comprehendit
Iudeam primo accepit [illegible] et ab-
tulerunt ei omnes male habentes
[illegible] curat [illegible] ut [illegible] audiat

in variis languoribus
i. malis vel contentis (?) et tormentis ab inequa-
litate humorum et comprehensos vel
acutis passionibus et qui demonia
habebant i. qui vexabantur a demo-
nibus et lunaticos. lunatici di-
cuntur secundum Iero. [illegible] et R. non qui
per incrementa lune in novilunio
vel in crementum lune sustinebant
amentiam sed demones illi tempore eos
vexabant cupientes creaturam lune
in infamiam et paraliticos qui
privantur usu membrorum talium et
curavit eos i. valitudini corporis
restituit ideo dicit [illegible] ma-
[illegible] et noli oblivisci [illegible]. Et secu-
te sunt eum turbe multe et speci-
ficat hic primo de galilea et de-
capoli. Decapolis est regio
decem urbium et dicitur a deca quod est de-
cem et polis quod est civitas. et de
Jerosolimis quantum ad civitatem
et de iudea quantum ad regionem sive
ad regionem sive ad alios de tri-
bu iuda et de trans iordanem i.
de duabus tribubus et dimidia [illegible]
[illegible] et sequuntur diversi et propter
differentes causas alii propter instructionem
ut discipuli alii propter curationem ut
infirmi, alii propter observationem ut iudei,
[illegible] propter refectionem ut famelica-
ti propter admirationem visionum ut
curiosi, hic [illegible] signa cibus
blasphemia doctrina [illegible]
[illegible] turba secuta fuit,
[illegible] quibus videntur et lo-
ca a galilea i. rota [illegible]
curiosi quibus dicitur [illegible] 2o [illegible]
galilea [illegible] de capoli
[illegible] ut per observa-
tiam de [illegible] conveniunt
quibus dicitur [illegible] 19 [illegible]
[illegible] de [illegible] observatores
et [illegible] qui dicitur [illegible]
[illegible] occidis [illegible]
a [illegible] familia ut con-
fitendo peccata sua et gratias age-
re de quibus [illegible] doc-
trina [illegible] orabit
[illegible] de transiordani
discipuli ut [illegible] et [illegible]
[illegible] et lavant 3o

[illegible] et [illegible] super [illegible] trans ior-
dani i. [illegible] peccata in doctrina a-
postolorum et in istis quinque civitatibus
significantur quinque status hominum qui
secuntur Christum per galileam i. transmi-
grationem status penitentium per decapo-
lim i. decalogi opera status acti-
vorum per iherusalem [illegible] visionem
status contemplativorum per iudeam i. con-
fessionem status prelatorum per transior-
danem status innocentium propter resti-
tutionem [illegible] per baptismum quod fecit
in iordane. Hec omnia [illegible]
traditur est. [illegible] propter [illegible]
[illegible] primo propter leges quas observabat
[illegible] qui recipiebat [illegible]
non licet tibi habere uxorem [illegible]
[illegible] 18 [illegible] acti large
[illegible] ethymologia nomen i. bona
annunciatio sit hoc propter evan[illegible]
vel [illegible] i. doctrina Christi sic non
[illegible] vel in [illegible] modo [illegible] accipi-
[illegible] in [illegible] concordat lege [illegible]
[illegible] 18 [illegible] qui ambulat
in tenebris [illegible] dicitur quantum ad
iudeos [illegible] mandatum
[illegible] lex et [illegible] habebat
lege [illegible] tenebre erant in lege
quo ad cerimonialia que observa-
bant [illegible] quantum ad moralia que
[illegible] observabat [illegible] a
[illegible] capitulo
[illegible] una [illegible]
est [illegible] non statim [illegible]
predicat [illegible] non omnes indigebat
omnes [illegible] filii [illegible] 2o
alia [illegible] est [illegible]
est prima tabula post [illegible]
[illegible] 3o ut [illegible] sit predicatio
discipulis et [illegible] baptiste et [illegible]
baptista [illegible] a penitentia
[illegible] duos [illegible] in vocatione
discipulorum videntur dissentire
[illegible] tempore et loco et [illegible] tempore [illegible]
[illegible] dicunt [illegible] eos
notos post adventum Christi [illegible] ca-
pharnaum [illegible] loco [illegible]
[illegible] dicunt in galilea
[illegible] iordanem [illegible]
[illegible] notos [illegible]
[illegible] est

vocacio apostolorum scilicet in simplicitate nati
uitatis et hec prima de qua Iohannis primo in
disciplinatum et hec 2a de qua luce 5
in apostolatum et hec 3a de qua hic et ponitur
primo 2o non sunt diuisitas in loco
tempore et modo, glossa super id uidit alios
duos glossa caritas non est nisi inter
duos eorum aliquis posset se diligere
per caritatem 2o caritas .i. perfectum
caritatis expressum quod est de deo dili
gendo et proximo dilecto sunt uia plus
ibi implicantur uel inter duos est ff
dilecto duos in qua uel re uel voce
sicut diliges uia et signus dili
git se differt a se voce sicut di
liges et diliens habet cum plures nomina
neat scilicet 12 capitulo de istis tamen loquitur
3o uia prius quattuor quod maiores
dat intelligi certos, secundum glossa mystice
in oriente innuens presignat illorum qui ani
mas eripiunt de profundo et in
partibus mundi 4o super id sincas
bonis langbook et carnali infini
tate non sunt magni sunt quam in
racionis fit magnum est 5o po
tentie diuine cum nichil est diffici
le non sunt magni secundum me creata
et infinite que in hic non potuit uel
sunt magni absolute secundum vero regnum
quod predicabat non erat ita magnum
quod hic resuscitati uel euadi mortu
i erant in regno glorie non secundum quam
euabat si magnum non erat 6o ma
gnum eius erat a apostoli hic cogitabant
ad regnum 7o quia dicit quod postea Iohannis Bap
no fecit miracula 8o in eius
dignum autem non fecit plurimis nec
per hoc multitudinem credentium habet
que ad ipsas ipsum signorum annun
ciacione apparet

Uidens autem ihesus

Uidens autem ihesus turbas
ab illa parte 3a capitulum scilicet tunc uenit
ihesus a galilea in iordanem ponita
est commendatio legislatoris quod super de
lacio noue legis ubi ponitur primo le
gislacio generalis 2o legis lacie pro
mulgacio specialis capitulo 10 in principio
in prima ponitur primo legis edicio
per uerba 2o edicti confirmacio per uerba et
miracula capitulo 8 in fine et et factum
est cum consummasset ihesus uerba hec
prima diuiditur in exordium et nar
racionem ibi 4 beati pauperes et conclusionem
in fine capituli 7 ibi omnis ergo qui
audit uerba hec et faciat in exor
dio ostenditur exaltacio legis in narra
cione legis edicio in conclusione
edicti confirmacio excitat autem ad no
uitatem legis sancta que ostendit differenciam
noue et ueteris legis, quantum
ad lacionem quia in lacione ueteris
descendit dominus in montem, Exo
19 hic ascendit descendit ad infi
ma significat promissionem celestem
sed hic noue et noua legi 2o
quod illa data est terribilis Exo 19
ceperunt audire et ista amica
bilis quod et cum sedisset accesse
runt 3o quod illa absconditum scilicet sub
signis quod signat in fumigacio
ne et caligine modo ista plane
et euidens quod et aperiens os sum
3 plexus ergo differentia ueteris et noue le
gis implicatur una quantum ad effectum
scilicet amor et timor alia quantum ad
intellectum scilicet occultacio et manife
stacio 3a quantum ad effectum scilicet promissio
celeste et terrenum uel in ascensu
montis sublimitas in ascensu
doctoris auctoritas in apertione oris
profunditas noue legis intelli
gencias ergo auditoris. Uidens
autem ihesus turbas quia liberi
mitare nolens multitudinem nec
solis discipulis loquitur, ascendit
in montem 2o et cetera in hoc exer
citabat ad docendum sicut quidam
artifex utilis oportunitate excitatur
ad operandum, ascendit in montem
scilicet thabor qui est in galilea se
cundum [illegible] secundum michi ibi doceret non potuit
ubi pueri erat 2o in monte ascen
dit ad predicandum primo ut impleret
prophetiam ysaie 40 super montem ex
celsum ascende tu qui euangelizas
syon 2o in signum uirtutis in quo
consistere debet qui instituaz doce
di legis. Ubi in terra est amicus timus
ut quod de celo loquitur, et cum se
disset tamen magister auctoritatis tamen
prelatum similis ex hoc loco tenetur
quod qui primo fit prelatus stat predica
tor ut in unitas ad pugnam et ope
racionem quam religiosus et contemplatis
sedet ut unitas ad quietem

accesserunt ad eum discipuli eius
tanquam magistro devoti tanquam
familiares dilecti tanquam spiritualiter vocati
[illegible] / accedite ad eum et illumina
mini. Et aperiens os suum tanquam
profunditatis et magna sapientie domini
[illegible] in ecclesiastico altissimi
[illegible] aperiens os suum docebat
eos dicens et bene dicit / Et aperiens
docebat scilicet eos ut penitus dubita
tio doceat quod tunc non loquitur solum
sed etiam taceus docet dicit ergo tamen scilicet
aperiens docet et dicit admirandi
[illegible] septem scilicet litteralem
allegoricum et moralem. Beati pau
peres spiritu. Hic subditur tractatus sum
marius ubi docet modum bene viven
di et in regulas vite docet primo
virtus purgativa anime scilicet beatitudo
que est anime perfectio et secundo [illegible] pur
gatoria que est iustitia generalis
et est anime perficientis ibi Beati
estis cum [illegible] virtus non purga
te anime vocatur hic beatitudo
vel quia in merito est ad beatitudinem
vel quia anima iam purgata facit
statim evolare ad statum beatitudi
nis vel quia dat securitatem
mente sine timore. Sunt enim quedam
que cum [illegible] ad aliquem perfecti
[illegible] sicut enim [illegible] sanat
aliquam virtus [illegible] ad ponere ad
operandum [illegible] admirat [illegible] opera
do virtus fructus delectat post opus
beatitudo consummat in fine operis
Dicitur igitur [illegible] purgat a
[illegible] culpe virtus [illegible] po
tentie [illegible] difficultate [illegible]
re [illegible] tedium in fatigatione
[illegible] opere [illegible] omnia hec purgativa
sunt. Beatitudo non iam purgati a
nimi status est et perfecti ponit
autem hic 8 beatitudines quarum
prime septem perficiunt octava per
[illegible] declarat et probat ibi Beati qui per
secutionem patiuntur vel septem perfi
ciunt in statu prosperitatis [illegible]
in statu adversitatis [illegible] septem
[illegible] in patiendo di
stingui autem septem potentie [illegible] co
[illegible] ad vires anime quia
tres prime perficiunt irascibilem

[illegible] paupertas mititas et luctus
due sequentes concupiscibilem [illegible]
esuries iustitie et misericordia due ulti
me rationalem scilicet mundicia et pax. Octa
va ergo rationalem quantum ad [illegible]
[illegible] delectationes que sunt in divi
tiis honoribus et delictis perficit pau
pertas [illegible] voluntaria abdicatio
omnium delectabilium quantum ad [illegible]
[illegible] passiones voluntatis [illegible]
[illegible] voluntas vi
[illegible] perficit mi
titas quantum ad [illegible] passio
nes in voluntatis [illegible] volun
tas non potest plene [illegible] ut est
[illegible] in [illegible] difficultas
ad bonum pronitas ad malum per
ficit luctus quantum ad [illegible] plen
[illegible] non [illegible] concupisci
bilis quantum ad desiderium respectu
boni perficit esuries quantum ad pas
sionem respectu mali perficit miseri
cordia [illegible] quantum ad [illegible] co
templationem [illegible] perficit
cordis mundicia quantum ad affectio
nem amoris summe bonitatis [illegible]
[illegible] omnibus motibus [illegible] perfi
cit [illegible] pacis vel sic tres [illegible]
beatitudines ordinat ad [illegible]
[illegible] ipsius boni inferioris scilicet [illegible]
ordinat paupertas ipsius ma
li aut pene [illegible] ordinat
mititas aut culpe sic luctus
[illegible] elongantur a
[illegible] due alie ordinant ad [illegible]
[illegible] papatu [illegible]
lis [illegible] iustitia [illegible]
beneficiam [illegible] due ultime
ordinant ad superiorem scilicet deum [illegible]
[illegible] mundicia [illegible]
[illegible] passionibus [illegible]
beatitudinum in [illegible]
[illegible] sic / Beatitudo [illegible]
consistit [illegible] omnis mali
et in adeptione omnis boni. [illegible]
[illegible] mali pene [illegible] perturbat
[illegible] passio [illegible]
[illegible] pauperes [illegible]
[illegible] / [illegible] mali
pene [illegible] perturbat [illegible]
[illegible] / [illegible] mali
[illegible] lugentes [illegible]
[illegible] / [illegible] adeptione omnis boni [illegible]

gaudium est quo adeptione beatitudinis
creatae multo iustius multo meritorie
operatur homo / Secunda adeptione beati-
tudinis increatae multo mundiorem
erit visio dei / multo pacis filiatio
dei ut purissimum splendeat imago
dei in aspectu perfectius amoris simili-
tudo in affectu / Tertia prima pertinet
ad passibilitatem in adeptione libertatis in
corpore possessio receptionis in respectu
plenae libertatis a miseria consolatio
duo principia sunt computabilis in
adeptione beatitudinis creatae dignitatis
ut dictum est et societas erit condig-
digna per iustitiam et semper condignum
praemium / alia duo sunt venalis
in adeptione beatitudinis increatae di-
ut dictum est et mundo et diligendo
contemnere pro beatitudine sic paradisi
primo angelorum quae intrat per regnum
dein non ad quas beatitudines
ponuntur duo primo pertinet ad
beatitudinem meriti 2° et pertinet
ad beatitudinem praemii dicit glossa Beati pauperes
pauperes spiritu [illegible] doctrina quae a
beatitudine incipit videlicet 2° doc-
trinae nominatae in beatitudine sic naturae
in spiritu humilitatis secundum utilitatem in
regni possessione et hic dicit paup-
eres non simpliciter sed spiritu quod non omnis
paupertas beatificat est enim triplex
paupertas scilicet voluntaria necessaria et
simulatoria prima laudabilis secunda
tollerabilis 3a detestabilis prima pau-
pertas christi / 2a paupertas mundi / tertia
paupertas diaboli prima cum merito
2a sine merito 3a cum demerito unde
ypocritis de prima dicitur hic Beati pau-
peres spiritu quod exponitur triplex primo sic
spiritu id est spirituali voluntate per de no-
ti gratiae ut excludatur coacta
falsa et vana in tenendo falsa id est ypo-
critis vana in philosophis / Iacobus 2° no-
nne deus elegit pauperes in hoc
mundo / 2° sic pauperes spiritu id est in
optima sine reputatione intellectu
pauperes spiritu humilis est secunda
2° sic pauperes spiritu id est non in flatu
tu non de se confidentes sed timidi si-
bicut [illegible] dicit pauper cum deo timi-
dus et sic pauperes spiritu implicat

utrumque voluntariam pro Christo 3° regeta-
tis, id est humilitatis et secundum timorositatis
de prima dicitur hic Beati pauperes
et id est beati quod paupertas voluntaria
facit agilem ad sequendum Christum
Matthaei 19 / Ecce nos reliquimus
omnia Grave est ad intrandum pa-
radisum / Matthaei 19 facilius est
camelum transire [illegible] divitem ad
intrandum regnum caelorum quod acquisi-
tum est in pretio pauperum / Matthaei
19 omnis qui reliquerit domum
et cetera centuplum accipiet / quoniam ipsorum est re-
gnum caelorum glossa / Ipsius quae sta-
tuos et hic primo de sine quam
hospitalia et domus dei pau-
perum sunt pretio cum venditione
Christi emptum est ager in sepul-
turam peregrinorum id est pauperum pani
significat regnum caelorum 2° sine
legali hic cum disposuit in testa-
mento suo pauperibus et afflictis
Lucae 22 vos estis qui permansistis
mecum et ego dispono vobis pauperi-
bus alligatum est / et dicas pau-
perum tuorum ne obliviscaris in
finem et cetera 3° sine emptione du-
plici in persona Christi venalis hoc
quod regnum caelorum quo emitur
paupertate regnum vilitate gloria
labore requies vita morte et hic
videtur primo multo ut timor sine
diffidentia sim videat securitas
quae nobis in ipsorum est abiectionis
et humilitatis sublimitatis id est Re-
gnum indigentiae et paupertati
copiositas id est caelorum Sequitur
Beati mites quia ipsi possidebunt
terram per paupertatem sequitur mititas
quae est enim paupertas multorum largitur
in malis et non nisi est quod sic
mites vel mansueti quidem est
sicut enim dicit [illegible] sicut leonis
dictis est qui aliud non offendit
mansuetus quam si offendentes
tollerat / vel mansueti qui man-
suetis cum facile est sustinere
non malum pro malo reddere mitis
non qui nulla animi commotione
turbatur sed in animi bonitate
ingiter perseverat Gregorius mitis dicit

in affectu. mansuetus in effectu
christus ut exponitur in glo. primo
mitis est quem amaritudo non afficit
2o mitis est quem rancor vel ira
non vincit sed equanimiter omnia sustinet
3o mitis est qui non irritat nec
irritatur non nocet nec nocere cogitat
2o comprehendit tres virtutes leni-
tatem equanimitatem et innocentiam
lenitas est quantum ad motum mentis
equanimitas ad insultus hostis
innocentia quantum ad actus hostis
Et sic excludit triplicem amaritu-
dinem per lenitatem plenitudinem ... li-
nis per innocentiam impatientiam per lo-
quacitatem. Et ideo dicitur. Beati mites etc.
2us est beati quia per oppositum per effectum per
sanctum per oppositum quia mititas
et rabies opponuntur sed rabies in cor-
de christiano est insania ergo mititas
beatitudo per effectum quem facit in
passibilibus mitis enim 2o in proximum
patitur sed non dolet ubi lesi-
ones non sentit mititas est sic
mollis culcita que dura suavia
intra recipit in quo animus lenis
requiescit Eccli 19 felices qui
non habent animi sui duritiam 3o per
perfectum quia ipsi possidebunt terram
secundum triplicem quam terram quam
gemunt quia continet terram mundi
corporis terram paradisi. Terram mundi de-
serviunt et mites ideo eam possidere
non merentur quia pacifice regunt
mites Eccli 10 sedes ducum
superborum destruxit et sedere fecit
mites pro eis ps. mansueti here-
ditabunt terram. Terram corporis possident
quia mites sunt domini in se ira-
cundi aut sic quod non subiciunt
sensualitatem. Luc 21 in pa-
tientia vestra possidebitis animas vestras. Re-
lictum est terra de qua enim 2o cre-
des et in terra ibis que terra paradi-
si mites enim qui quiete et pacifice
possident domini in terra morien-
tium ideo inmutabiliter vicissitudinis mites
possidebunt quiete domini in terra
viventium. Dicitur enim sabbatum ex sab-
bato usque ultimo. Ezech 19 Machab.
agmen fortis mediat regnum quod
esset bona et terra que erat optima

et supposuit humeros ad portandum
Elige ergo asinum non attendunt
impatientes monachi. Beda sicut re-
gimen celorum pauperibus et terra mitibus
quando ergo superbis et contentiosi in-
iustitiis relinquunt. Beati qui lu-
gent quoniam ipsi consolabuntur. Ter-
tia beatitudo que recte prima sequitur
et secundam post contemptum namque mundi
paupertatem postquam mentis
per mansuetudinem vacans sibi homo
nichil in se invenit nec aliis
nisi flebile et ideo sequitur luget. Sed beati
qui sua lugent peccata. beatiores
qui aliena. qui enim aliena
luget etiam est quod sua non habet
que lugeant. Sunt enim quinque causae
luctus quarum due respiciunt cul-
pam propriam scilicet et alienam due scilicet
penam scilicet presentem et eternam 7a gloriam
lugendum est ergo in hac vita primo
propter peccata propria secundum ps. et nasi
lugens et contristatus sic humilia-
bar 2o pro alienis peccatis et mise-
riis 2o Reg. 9 absalon ut luget David
eum ergo prevenire et ... lamentum
unigeniti fac tibi planctum etc.
3o pro incolatu prolixitate miserie. De
quo Eccli 7 melius est ire ad
domum luctus quam ad domum con-
vivii in illa enim finis cunctorum
admonetur hominum. 4o periculo
et dubio pene eterne Iob 13 Sine
fuerint nobiles eius sive igno-
biles non intelliget i. opera sua
lia si bona vel mala attamen
caro eius non dum vivit dolebit
et anima eius super semetipsam luge-
bit Eccli 19 nemo scit an odio
vel amore dignus sit. Quinto propter dilatio-
nem glorie usque ultimo. Letamini cum Ierusalem
et exultate omnes qui diligitis
eam gaudete cum ea gaudio uni-
versi qui lugebatis super eam et hoc
pendit. Beati qui lugent luctum
Legitur quadrimpertitam ne beatificat quod
est magis eucu in templo cerne
in quo lavatur sacerdotes 2o
vinum lavatorium i. claustrum animi
in quo lavatur regulares per ps. la-
vabo per singulas noctes lectum

Baptismus in domo dei in quo mun-
dantur fideles. Secundo est alia de-
lacia aquarum qua 29 Baptismus aquarum
Sicut supra Jo. [illegible] lacinus bapti-
zata [et] limpidius balneo
in pomerio zizanie dan. 12 Quar-
tum medium 1° ignatum magda-
lene luc 4° cisterna bethleem cuius
aquas desiderauit dauid 2° Reg. 23
natatorium siloe ubi cecus irrep-
uisi Jo. 9 flumina iordanis in
quo naaman mundatur 4 Reg. 5°
Cella vinaria in qua prosperi intro-
ducuntur cant. 2° mare rubrum in quo
submergitur egiptus i. exercitus diabolicus
Exo 14 aque in quibus capita dra-
conis contribulantur. Sicut de quo
probatica piscina in qua bestie offeren-
de i. oves mundantur Jo. 7 hec
quinque porticus habet i. quinque casus de
quibus dictum est supra. 10 Beati qui lu-
gent quoniam ipsi consolabuntur
ipsi plenarie in futuro. Contra quinque
luctus contra supra dicta transgressione
Je. 31 convertam luctum eorum in gau-
dium et consolabor eos et letificabo
a dolore suo. contra secundum de priorum
[m]alum et malorum [illegible] pro
in convertendo dominus captivitatem syon
ps 20 consolamini popule meus dicit
dominus deus vester contra 3um de longa ex-
ilii liberatione ys. 21 Gaudium et
leticiam tenebunt et fugiet gemitus
et dolor ego ipse consolabor vos
contra 4um de cruciatione pene futu-
sicut consolatus est Joseph fratres
suos Gen 40 luc 16 recordare quia rece-
pisti bona [in vita tua] contra secundum in adep-
cione glorie ys ultimo ego consolabor
vos et consolabimini in jerusalem et
videbitis et gaudebit cor vestrum ps.
hec Secundum multitudinem dolorum in corde
meo consolationes tue. Sicut quo
peccatoris risus vertitur in gaudium lu-
ctum et gaudium in merorem Ja 4to
ita iustorum luctus vertitur in conso-
lacionem Jo xvi plorabitis et fle-
bitis vos mundus autem gaudebit
vos autem contristabimini sed tristicia vestra etc.
Sequitur quomodo qui ex hac ham-
orint hic quarunt de contristatione e-
rum et cetera et lucas in relacione

huius sermonis que contrarietas
videtur esse in quo in loco predica-
cionis uidetur quod dicatur in monte ipsi
audientes in quantitate sermonis de-
cem luc. vi descendens ihesus de
monte stetit in loco campestri
et turba discipulorum eius et multi-
tudo copiosa plebis etc. lucas
g° refert hunc sermonem factum in loco
campestri luc in monte ipse dominus
predicasse stando ipse sedendo refert
fecit ille predicasse discipulis et turbis
hic tamen discipulis iste ille non re-
fert nisi iiii beatitudines ipse octo
Sed addit dicunt quidam quibus con-
sentire videtur augustinus quod unus sit
sermo quod utrumque ewangelista refert diuersi-
mode sed eandem dei veritate. Turbis
quippe irruentibus ascendit dominus
in superiorem montis ubi per noctem
in oracione die 3° elegit xii quos
et apostolos nominavit deinde descendit
cum eis in planiciem montis ubi
[illegible] in qua stetit dominus congre-
gauerunt turbe et turbis congregatis
cum sedisset accesserunt propinquius
discipuli [struck] familiares et ho-
nibiles tunc proposuit sermonem prin-
ad discipulos dicens Et eleua-
tis oculis in discipulos suos di-
cebat luc vi signans ad quos parti-
cularis sermo. Et quod octo ponit in 8
beatitudinibus luc comprehendit in 4
causa brevitatis ut patet ibi. Alii
autem dicunt quod duo fuerunt sermones
unus ad discipulos tantum sedendo
et hic prius modo doctoris et hunc nar-
rat mattheus. Alius in valle sive in
planicie montis factus ad omnes
et stando per modum predicatoris et
hunc narrat luc. Et hec discipulis
tamquam perfectioribus plures posuit
beatitudines sed turbis tamquam
imperfectioribus pauciores et brevius
explicavit et sic nulla est con-
trarietas et sic videtur magis conso-
nare textum secundum quod quia apte dicit
discipulis in monte congregatis
sermonem suum fecisse. Sequitur
tum [struck] alie beatitudines que ve-
niunt in scriptura ut beatus vir
qui non abiit etc. beatus vir qui

qui timet dominum. Beati qui au-
diunt verbum dei et custodiunt. Et nota hic
ponuntur octo et non plures. Unde alie-
[illegible] dicendum ad hoc quod beatitudo multi-
pliciter dicitur primo [illegible] et hec est
paupertas spiritualis. Unde beati dicuntur
pauperes cum hec sint [illegible] et ipse me-
lius qui te beatum dicunt ipsi te deci-
piunt. 2o specialiter pro large sic gra-
[illegible] facies quia facit digni-
tudine [illegible]. Unde beatus vir
cuius est auxilium abs te. 3o aliquando
[illegible] sicut habitus ad prin-
cipium [illegible] virtus for-
tunata et donum spiritus sancti et fructus
potest dici beatitudo et de aliis obiecit-
hic. 4o specialiter et ipse sic est actus
sine perfecto purgate anime im-
mediata ad beatitudinem sic su-
mitur hic. 5o [illegible] beatitu-
do prima que est [illegible] increata
[illegible] que est deus et creata que
est [illegible] honoris [illegible]
[illegible] hic que
distinguntur ut dictum est. Et [illegible]
[illegible] beatitudines quare paupertate
posuit. 4o [illegible] est prima [illegible]
prima opponitur initio viciorum scilicet
superbie. 2o quia est initium
beatitudinis sicut timor sapientie.
3o quia est prima perfecto sequenda
[illegible] secundum [illegible] Si vis
perfectus esse vade et vende omnia
que habes etc. et patet in glossa.
Item paupertas est defectus beatitu-
do perfecto defectus et perfecto opposita
sunt ergo paupertas et beatitudo non
[illegible]. Item beatus est dives quia
accipe sed divites possunt dici pau-
pes oportet accipe ergo divicie ma-
gis faciunt beatum quam paupertas.
Ad [illegible] 30 dicendum. Beatus dives
sicut hic beati pauperes. 2o Sicut
egressus mali est ingressus virtutis
sic egressus a cupiditate mundi
est ingressus ad caritatem vel cari-
tate dei et quia paupertas volun-
taria propter amorem [illegible] facit ma-
xime egredi ad caritatem dei in
qua completa est beatitudo. Ad
obiectum dicendum quod defectus temporalis et
perfecto spiritualis non sunt opposita

quia non sunt respectu eiusdem sicut de-
fectus cupiditatis et perfecto caritatis.
Ad secundum dicendum quod actiue contingit
aut propter cognitionem iusticie aut
propter solam coactionem fortune. Primo
beatus est actiue. 2o beatus est dicitur.
Ad 3m dicendum quod non dicitur simpliciter beatus
divites sed cum [illegible] combinus
Sed qui inventus est sine macula
et qui post aurum non abiit nec in
[illegible] speravit quem vos sint indi-
[illegible] sequitur. Quis est hic
et laudabimus eum magis aut in-
venitur in voluntate paupertatis. Beati
qui esuriunt et siciunt iusticiam quoniam
ipsi saturabuntur. Hic quarta beatitudo
que vere sequitur tres predictas. Qui
enim [illegible] contempsit et mores
[illegible] et etiam [illegible]
iam potest iusticiam sitire quod prius non
poterat. Est autem ista beatitudo pro nobis
[illegible] 3o a [illegible] eius paupertas
[illegible] abiecit [illegible]
iniurias non sentit luctu commis-
sa deluit. Quod qui sequitur ad ce-
lum erigit quarum prima est non
tantum iusticia quia esuriens sine de-
siderio iusticie quia in presenti perfectam
iusticiam non possumus habere
sed possumus esurire. Ideo non sufficit nobis
habere iusticiam nisi iusticiam faciamus
vel esuriamus et ut magis faciat nos
iustos. Sed hic esurire opera iusticie
intelligamus. Et dicit. Qui esu-
riunt iusticiam non dicit prudenciam
vel temperanciam vel fortitudinem sed
iusticiam que est virtus generalis
ad omnes [illegible] hic accipitur [illegible]
ab ea generalis iusticie [illegible]
[illegible] est iusticia que [illegible]
[illegible] est deo proximo
et sibi. Deo tamen honorem caritatis amo-
rem [illegible] timorem [illegible] proxi-
mo tamen obedienciam superiori con-
cordiam pari beneficienciam inferiori
sibi tamen munditia cordis custodia
angelica disciplina carnis. Hic ergo beati
qui esuriunt et siciunt iusticiam non
sitiam [illegible] sicut avari qui esuri-
entes et sicientes [illegible] divici-
as [illegible] mundi sicut cupidi per
divites [illegible] voluptates

quota

nos

nos

sta

eternale sicut voluptuosi sicut
filius prodigus Luc. 15. Non possunt
solacium sicut superbi ps. 72. Sed in-
gratus et iniustus esurientes similes
arbori precepit impius super pau-
peres. Isti non beati, sed magis sicut
qui esuriunt et nunquam saturabuntur teste
Ys. 65. Ecce servi mei comedent
et vos esurietis. Ubi implicatur quod
fame sine cibo, siti sine refectione,
confusione sine solacio, ululatu sine
remedio. Sed qui esuriunt iusti-
ciam quia quanto plus habent desiderant
secundum illud Eccli. 24. Qui me edunt
me adhuc esurient. Quoniam ipsi sa-
turabuntur teste beato Augustino. Luc. 1o.
Esurientes implevit bonis. Tunc
anima eius sitit rationalis summa ve-
ritate cum intimum datur perspicacio fidei
irascibilis summa bonitate cum
intimum datur perspicacio fidei irasci-
bilis summa sublimitate cum inte-
rum datur perspicacio spei concupisci-
bilis summa bonitate cum intimum
datur perspicacio caritatis. Sed sua
glorificatione ps. Sitivit in te ani-
ma mea, quam multipliciter et caro mea.
Sed saturabuntur ista esuries cum
apparuerit gloria domini quia rationalis vi-
sionis concupiscibilis dilectione ira-
scibilis fruitione. Sed sua glori-
ficatione ps. 16. Tunc vi-
debis quo ad rationalem et affluens quo
ad concupiscibilem et mirabitur quo ad
irascibilem et dilatabitur cor tuum quo
ad corporis gloriam. Anima non solum
sistet gloria in anima sed dilatabitur
usque ad corpus ut totus homo
reimpleatur. i. Cor. 2. Et similiter
saturati sunt. Si opponatur quod Eccli.
24. dicitur Qui edunt me adhuc
esurient et qui bibunt me adhuc si-
tient. Respondetur de beatis sicut dicit quod sumitur
non fastidiunt quo sunt magis sci-
unt quo in gloria non saturantur quod
esuriant. Nota quod esuries dicit primo
indigenciam rei quam habens appetit.
Alio modo dicit complacenciam rei quam habens
non fastidit sicut habens cultellum
in manu dicit petenti ego indigeo

[margin: septima]

primo non est in esuries sed 2o
et hoc supponit satietatem et tollit
fastidium. Beati misericordes quoniam [margin: quinta]
ipsi misericordiam consequentur. Post
iusticiam recte ponitur misericordia. Quia
misericordia sine iusticia descendit ad
remissionem, iusticia sine misericordia
descendit ad crudelitatem. Una cum
alia incedit secundum equitatem.
Unde glossa: iusticie lenitas est misericordia [margin: vindicando]
in vindicando, ne nimis perdat
misericordie lenitas est iusticia, robo-
rando ne nimium vilescat. Ad-
ditur autem misericordia super iusticiam
quia per iusticiam redduntur debita,
per misericordiam dantur propria. Et ideo misericordia
cordis iusticia super malos. Sed
inordinata est nisi primus sit misericordia
sibi ipsi pro se ipso et sic. Misericordia
hominis est triplex. Prima ipsa ad se
ipsum propriam Eccli. 30. Miserere anime
tue placens deo et contine et con-
grega cor tuum in sanctitate. 2. Secunda
proximi per beneficenciam. Lc. videns
eum samaritanus misericordia motus est
et appropians alligavit vulnera eius.
3. filialis ad deum per compassionem
Job 2o. Miseremini mei etc. Sed hec
prima misericordia operabatur super con-
tricione Joseph Amos 6. Prima
consequitur misericordiam in remissione
omnis culpe. Mich. 7. Miserebitur et
ultime redimuntur iniquitates. Hec est
sponsa de qua ps. Misericordia domini
plena est terra. 2. consequitur misericorditer
in diminucione pene et misericorditer
multiplicatur. pri. 21. Anima enim pro-
nus est ad misericordiam. Unde dicitur benedicetur
de panibus enim suis dedit pauperi
Anima cum diminuit aliquis pena
meretur que diminucionem. Dan. 4. Pecca-
ta tua elemosinis redime et iniquitates
tuas misericordiis pauperum. 3. consequitur
gloriam in aspectu glorie. pri. 14.
Qui miseretur pauperi beatus est. Et ideo
beati misericordes quoniam ipsi misericordiam con-
sequentur. Nam non contra Jac. 2. Illi non
fiet misericordia qui non fecit misericordiam.
Beati mundo corde quoniam ipsi deum vide- [margin: vj]
bunt. Sexto loco ponitur cordis munditia

dicta quia ad ymaginem dei condit(us)
6o die amisit quam xpus victa
te recuperavit. Sed aut ad alia se
quuntur quia sextus beatitudinis procedencium
cum gradibus purgacionis est mundicia
cordis ne in uno mandatorum offen
dens animo reus omnium fiat. Sed sit
mundus sicut domus sine palea a
naranee sicut speculum sine macula
livoris sicut aer sine nube suspi
cionis sicut vas sine fractura iracun
die sicut oculus sine albugine
invidie sicut argentum sine rubigine ac
cidie sicut pellis sine pinguedine
gule. Unde Job. Beati qui mundo corde
quos non arguunt consciencia peccatorum. Et
dicit corde non sufficit sicut ypo
crite fallaces quibus dicitur infra 23
Ve vobis scribe et pharisei qui mundatis
quod deforis est intus autem etc. non tamen
corpore sicut mundam dimittens de
quibus infra 12 invenit eam va
cantem scopis mundatam et orna
tam vacantem a bono opere mundatam
in corpore ornatam in veste. Sed corde
ut munda sit a venali ab errore
male instruente concupiscibil(em)
ab amore male inflammante irascibil(em)
a timore male humiliante. Et ille sic
mundo corde. Beati qui ipsi deum
videbunt. Et hoc quia mundicia
proxime unit summe beatitudini. Unde
ps. quis ascendet in montem
domini. Sunt autem hic primo passionis
dilectionis puri. Qui diligit
cordis mundiciam propter graciam labi
orum habebit amicum. 2o passionis solici
tudinis. Jo. a. Si mundus est et rectus
incessanter statim evigilabit ad te.
3o per appetitum beatitudinis. Unde ps.
Cor mundum crea in me deus. Et
hoc qui ipsi deum videbunt in presenti
similitudine sicut de Stephano
Actuum vii et in futuro gloriosius
quia quanto mundicia maior tanto
visus potencior. Beati pacifici qui
filii dei vocabuntur. Septimo loco
ponitur beatitudo pacis quia in sabbato
septime etatis dabitur pax plenarie
sequentibus beatitudinibus premiis. Dicit
autem post beatitudinem sequitur quia ad
gradus pacis qui hic purgatorum
est dicitur non nisi bona voluntate

pax mittitur. Luce 2o Et in terra pax
hominibus bone voluntatis. dicit ergo
Beati pacifici non dicit pacientes quia
hoc pertinet ad 8am beatitudinem que
est mitius sunt pacifici qui pro pace
faciende reformande et conservande
sive in se sive in aliis vigilant
pacem conturbantur quibus bella lites in
imicicias inquietudines et mole
stie. Pacifici ergo sunt qui bellis sopien
dis litibus componendis simultatibus
sopiendis inquietudinibus quietan
dis molestiis mitigandis insistunt.
Hec autem sunt officia filii dei sicut in
ps. ibi confregit portas arcum
scutum gladium et bellum. Ideo de paci
ficis dicitur. Quoniam filii dei vocabuntur.
Et non beati qui filii dei qui sunt
deo gaudentes in terra quasi nunc prius
filii sponsi lugere quamdiu sponsus
est cum illis. Quia deo filius prima Jo.
3o Karissimi nunc filii dei sumus
et nondum apparuit nobis quid erimus
quia tunc apparuit similes ei erimus quia
heredes dei. Roma. 8 Si autem
filii dei et heredes. heredes quidem dei.
vocabuntur appellatione prima Thess. 5o
omnes nos quidem filii lucis estis
et filii dei. A malis in iudicio Sap.
5o Ecce quo computati sunt inter fili
os dei. A xpo in primo Jo. xxv Ve
nite benedicti patris mei. Beati qui per
secucionem paciuntur propter iusticiam
quoniam ipsorum est regnum celorum. Determina
ta beatitudine et distincta penes
agere hic determinatur penes pati
ens sicut beatitudo patrie distinguitur
penes animarum et corporum sic beatitu
do vie que est ymago quedam
et similitudo illius in precedentibus
beatitudinibus que consistunt in perfec
cione passionis. Unde ancelle que hic
per regnum intelligitur ponitur ante
cedentem hac beatitudine. primo sermo
generaliter 2o specialiter convertens sermonem
ad apostolos ibi Beati estis cum maledi
xerint vobis. In prima implicantur
tria. pena in passione. causa in iusti
cia. permanencia in remuneratione con
gruens. Beati qui etc. Quasi dicit non tamen beati
qui operantur sed etiam qui persecu
cionem paciuntur. non propter scelera ut

malefici et latrones et [illegible] p[illegible] pe
x° nemo propter patiatur ut fur aut
homicida aut maledicus sed pro insti
ciam defendendam ut machabei aucta
dem ut Jeremias praedicandum ut bap
tista dicendum ut thomas fama pro
bis quod patiuntur propter iusticiam beati
beati et non beati / Quoniam ipsorum est re
gnum celorum / et quo ad incolarum
et beati dicuntur quia iniustus statim evo
lant ad regnum quod non fuerunt mi
tes vel pauperes vel alias beati / Et
merito debetur pacientibus regnum quia
quadruplex ratio inter sanctorum apoc. 10
participes in tribulacione et regno
[illegible] 2° Si sustinemus et con
regnabimus inter pugnatores [illegible]
quia regnum celorum vim patitur [illegible]
[illegible] luc. 22. vos estis / Qui per
mansistis mecum [illegible] patria
[illegible] [illegible] pro iusticia sunt vocati et
[illegible] in insidiam in futuro patria
[illegible] et advocatum sunt [illegible] iusticia
cum non [illegible] in iusticia [illegible] sicut
[illegible] albedo nigra in [illegible]
tudinis stabit per advocatus [illegible]
[illegible] potest iudicium [illegible] quia [illegible]
erit iusticie sicut [illegible] [illegible]
Cap. v° [illegible] iusti accipient re
gnum decoris [illegible] / Octavo at loco
ponitur quia signat generalis [illegible]
[illegible] loco [illegible] sicut [illegible] [illegible]
que per octava [illegible] signatur
[illegible] non sunt [illegible] octave nisi in
festis [illegible] de morte [illegible]
[illegible] [illegible] et Johannis quorum celebratur
nativitas et octava propter specialem privi
legium / propter oracionem [illegible] / [illegible]
[illegible] in maria / propter [illegible]
sanctificacionis in christo / propter [illegible]
[illegible] in Johanne / Et in istis [illegible]
[illegible] gaudium magnum [illegible] [illegible]
[illegible] Beati qui persecucionem paciuntur
[illegible] [illegible] redit ad caput [illegible]
[illegible] / ad hoc ergo non [illegible] prodit
vel beatitudo non est distincta [illegible]
[illegible] quod debet replicari ad omnes
beatitudines [illegible] [illegible] quod non [illegible] octa
na beatitudo sed perdendo illam [illegible]
ad alios ergo [illegible] sic / Beati pau
pes [illegible] qui persecucionem paciuntur
propter iusticiam [illegible] [illegible] erit ergo etiam

ista beatitudo ponitur alias ut [illegible]
patitur cum quis aut a se aut
ab alio [illegible] aut voluntate sub
[illegible] sibi que placent et [illegible]
[illegible] que displicent / Sub [illegible]
do aut in quantum sibi sunt impe
dimenta quod sit per paupertate aut
in quantum aliis per victoriam quod sit
per [illegible] [illegible] que sibi displi
cent [illegible] sit [illegible] / Si aut ab
alio paciatur aut [illegible] [illegible]
Si [illegible] [illegible] insultus [illegible]
est [illegible] ut non reddat ma
lum pro malo [illegible] sustinentis
[illegible] que magis appetit [illegible]
[illegible] et [illegible] / Si [illegible] [illegible] [illegible]
ad insultum [illegible] est pax ut [illegible]
[illegible] [illegible] totum [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] cordis ut
voluntas non inficiatur / Et sic [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ambit aliam quia [illegible]
est quedam passio [illegible] [illegible]
[illegible] primum pauperibus et persecucionem
pacientibus [illegible] Quoniam ipsorum est
regnum celorum promittitur / [illegible] mul
tiplex [illegible] [illegible] [illegible] quod non
est [illegible] primum [illegible] quia ibi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] regnum [illegible]
[illegible] / alia est quod in regno
includuntur duo divicie et [illegible]
[illegible] promittitur ergo pauperibus [illegible] re
gnum [illegible] ad divicias [illegible]
qui [illegible] abrenunciat temporalibus
propter christum in futuro gaudebunt
[illegible] pacientibus [illegible] ad [illegible]
quia [illegible] propter christum [illegible]
in futuro cum christo [illegible] domi
nabuntur / Cap. 1° [illegible] stabunt iusti
[illegible] magna et [illegible] accipient regnum
decoris [illegible] 3° est quia maxime [illegible]
[illegible] [illegible] voluntaria pau
pertas est [illegible] [illegible] [illegible]
quia cum oportet [illegible] [illegible] quo
ad delectabilia mundi [illegible] [illegible]
quod in precedentibus beatitudinibus
generalem [illegible] ponit [illegible] non [illegible]
generalem [illegible] specialem [illegible] addit
[illegible] ad apostolos [illegible] [illegible]
beati [illegible] [illegible] [illegible] fuerit propter
[illegible] [illegible] difficultatem propter
[illegible] [illegible] [illegible] indiget [illegible]
[illegible] ad [illegible] ut [illegible] et

[illegible]

armavit quos missurus erat sicut agnos inter lupos. Matth. 10. Beati estis cum maledixerint. Sic per signalem similitudinem subdit specialem persuasionem. Persuadet autem dominus discipulis suis ut fideliter ad passiones primo ex passionis causa cum dicit propter me. 2o ex premio cum subdit gaudete. 3o ex aliorum exemplo cum addit Sic enim persecuti sunt. Quo ad primum per ista verba [illegible] exempla [illegible] dicunt alliciunt ad patiendum pugnam enim persequuntur bonos tripliciter scilicet verbis et factis verbis dupliciter vel presentes sic est maledictio vel absentes sic est detractio. In medio autem ponitur persecutio in factis contrarians ordine rei quando primo enim maledicunt presentibus 2o fugant de loco ad locum 3o detrahunt absentibus et hoc est quod dicit Beati estis cum vos persecuti fuerint [illegible] cum maledixerint vobis improperantibus homines ut ponit [illegible] carnales et infideles. Glossa opprobrio in faciem contumelias dixerint et persecuti. Glossa persequentur enim et vim inferre vel insidias imponere. Prima persecutio est duplex una manifesta et violenta, alia occulta et fraudulenta. Et dixerint omne malum. Glossa omnia genera malignandi cum famam absentium lacerant. Adversum me mentientes propter me. Ecce tria genera ad beatitudinem homo maledictionis scilicet [illegible] corde cum dicitur adversum vos non propter vos sed [illegible] correpcionis [illegible] cum subditur mentientes non vere dicentes [illegible] intencionis cum addit propter me quod dicitur per exclusionem peccatorum ut fures [illegible] non propter lucra [illegible] ut [illegible] cupidi non propter favorem hominum ut glossa [illegible] quod bonum est propter verbum dei Apoc. 6o vidi subtus altare dei animas interfectorum propter verbum dei. Gaudete in illa die. Ecce premium alliciens ad patiendum quod tangitur duplex premium spei in presenti cum dicitur gaudete et rei in futuro cum subditur ecce merces vestra. Dicit glossa gaudete interius in corde et exultate exterius in corpore i. [illegible] gaudium

exterius [illegible] vel duplex gaudium [illegible] propter duplicem stolam scilicet anime et corporis vel propter [illegible] et [illegible] gaudete quo sicut mercatores in lucro vel [illegible] Actu. 5. Ibant apostoli gaudentes etc. Et exultate sicut [illegible] in [illegible] fructibus [illegible] venientes [illegible] et flebant mittentes semina sua. Quoniam merces vestra i. in quo sufficiencia [illegible] multum copiosa est in quo affluencia sine [illegible] dignum in celis in quo indeficiencia [illegible] Gen. 15. Ego sum merces tua magna nimis. Vita eterna [illegible] dicitur [illegible] alii corona [illegible] fructus [illegible] et hoc merces [illegible] debetur laboranti et negocianti Matth. 20. Voca operarios et redde illis mercedem. Sua corona [illegible] prima Cor. 9. Et illi quidem ut corruptibilem coronam accipiant nos autem incorruptam. Fructus [illegible] triplex fructus [illegible] 30 Gal. ultimo quod seminaverit homo et [illegible] et metet [illegible] regnum [illegible] Jac. 2o. Nonne deus elegit pauperes in hoc mundo divites in fide et heredes regni. Sic enim persecuti sunt. Ecce exemplum persuadens ad sustinendum sic [illegible] quod non est novum si nos patiamur quia sic crudeliter [illegible] persecuti sunt prophetas ut [illegible] Jeremiam [illegible] qui fuerunt ante vos et ita dant nobis exempla et animum patiendi [illegible] elephantibus ostendunt sanguinem uve et mori ad acuendos eos in prelio i. [illegible] Christi et [illegible] mori [illegible] 2o [illegible] 3o [illegible] sic sancti sunt [illegible] dicta vide [illegible] passiona [illegible] exemplis [illegible] quia [illegible] agit de iustitia generali secundum [illegible] omnes [illegible] purgatoriam et quia [illegible] iustitiam duo consideranda in operando scilicet debitum opus et debitum modum secundum [illegible] 16 [illegible] quod iustum est [illegible] 10 docet primo opus iusticie 2o modum operandi iuste [illegible] Attendite ne iustitiam vestram

Ipp^a pmo docet iusticia ha-
bundans que ptinet ad platos
et doctores, vnde concludit nisi ha-
bundauerit iusticia vra / 2o iusticia
pfecta siue sufficiens que ptinet
ad omnes i. audistis qr dictum est an-
tiquis. vnde concludit estote ergo pfecti
etc. ante finem. vita plati vel
doctoris sup vitam aliorum est pmo
quantum ad exemplum qr debet esse exem-
aliorum quantum ad edificacionem 2o quan-
tum ad deum quia debet fulgere aliis
quantum ad dei gloriam et honorem ibi sic
luceat lux vra 3o quantum ad se
ipsum ut pfecte impleat pdicatio-
nem i. nolite putare quia veni
Ipp^a ponit iiii^or similitu-
dines prima de sale 2a de luce i. vos
estis lux 3a de ciuitate i. non
potest ciuitas 4a de lucerna ibi
neque accendunt lucernam In his
iiii^or ostendit quadripharie ex-
emplum ad edificacionem aliorum pa-
ruo dant exemplum ad bonum
sal et lux. sed sal exemplum i. mobi-
lium ut condimentum saporis lux
exemplum in fide ut illuminacio veritatis
vel sal quantum ad exemplum actiue lux
contemplatiue vno et lucerna sed
ciuitates cum impugnacionibus he-
resis lucerna cum tenebris erro-
rum distinguntur sic quia platus
debet esse contra [illegible] sal ad in-
corrupcionem sanitatis illuminare
ad veritatem intelligenciam acquisita
ab hostibus defendere pcunctis defensa
ad amorem dei accendere p lucernam
Item 2m iiii^or opposita pdicatorum
aplorum secundum ordinem successiua
[illegible] pdicacio aplorum pmo sal contra
fatuitates iudeorum quibus pmo
pdicauerunt 2o lux cum tenebris
errorum gencium qui ydola ado-
rauerunt 3o ciuitas contra impugnacio-
nes hereticorum qui postea surrexerunt
4o lucerna cum erroribus et vicia
xpianorum que postea secuta
sunt Item via humana [illegible] est
infatuata ideo indiget sale ob-
scurata ideo indiget luce concul-
cata ideo indiget ciuitate adin-
uata infrigidata ideo indiget
lucerna inflammata Ipp^a tangit

ta que sequuntur euacuacionem salis
pmo mitti de naui ex amissione
glorie 2o mitti foras ex amissi-
glie 3o conculcari ex amissione
[illegible] vel ppter inutilitatem sui
[illegible] officii contemptum [illegible]
tangit ergo officium in sale [illegible]
[illegible] in euacuacione [illegible] malum
[illegible] in splicientes [illegible] et
ergo vos estis sal q. d. omnes non
debetis deficere in tribulacionibus
quia defectus in multis occasio
ruine est vos estis sal ter-
re. Sal enim terram sterilem [illegible] facit
condit carnes exsiccat a putre-
factione conseruat ex aqua et igne
conficit in omni sacrificio offertur sic
exemplum sanctitatis [illegible] affec-
tum mitigando sterilem facit
[illegible] desiderio sapiendo condit car-
nem mortificando desiccat a
putredine libidinis restringendo
conseruat ex aqua deuocionis
et igne dilectionis decoquitur [illegible]
[illegible] conficitur in omni
ope digerendo et moderando [illegible]
est sal [illegible] aquis [illegible]
2o [illegible] est sal de quo [illegible] [illegible]
in omni oblacione offeres sal [illegible]
si sal euanuerit euanescit sal [illegible]
liquefit et qr coagulat a cali-
do et sicco ideo liquescit a frigido
et humido frigiditas est timor
aduersitatis humiditas dissolucio
pspitatis ex quibus [illegible] ancilla
[illegible] caritatis ergo euanescit platus
vel doctor si cedit [illegible] malum est
si deficit [illegible] peius est si deneat
pessimum est [illegible] euanescit
sal i. platus cupiditate affectus
timore succumbens errore subuersus
[illegible] platus aduersis depssus in
quo salietur platus vel [illegible] 2o
[illegible] exponitur pmo sic in quo
salietur [illegible] ipsum sal i. p que eius
fatuitas emendabitur [illegible] 3o
[illegible] medebitur [illegible] appetet
[illegible] 2o sic in quo salietur [illegible]
[illegible] subditus i. p quos [illegible]
[illegible] reconciliabitur [illegible]
instruetur reconciliabitur eum de-
ficit mediator inter deum et [illegible]

impugnabitur cum desit confessor vel
debitum et peccati instrumentum cum defi-
ciat doctor vel ignorancia. Ad
nichilum valet ultra nisi in utili-
tate lux [illegible]. Et dicit sal infatuatum
est in quo condiatur neque in terram ne-
que in sterquilinium utile est non tunc
quod prohibet eam generare non sterquili-
nio quia non sunt eam fecundare nisi
ut mittatur foras penitencialem
offitium vel per sententiam confessoris vel est
hereticus vel peccator publicus vel
eciam multo sic confessor si est occultus
vel ultro. Conculcetur de terra de
tua et de mistico tuo deponatur
te. Et hoc est quia sibi nocet et
aliis non prodest. Et conculcetur
ab hominibus vel per contemptum sibi in-
sidientes vel in ipsum credentes
post eum primo cadit a sanctis
dispensatur. Sed ab non conculcatur qui tri-
bulacionem patitur sed qui defendendo
infatuatur. Vel ad nichilum valet
ultra desperacionem gracie, prima corporis et
terra dei finem quod finem et vani-
tates foras per amissionem glorie. Apostolus
ultimo effectus eiectus et vendicta.
Et conculcetur ab hominibus per dap-
nacionem perpetuam. Vos ergo ponetur cum
in conculcacione vel luto platearum.
Ergo conculcabuntur ab hominibus in
mundo per elisionem ab angelis in
iudicio per separacionem a demonibus
in inferno per afflictionem. Vos estis
lux mundi. Glossa: lux emendando,
lux docendo, id est sal et exemplis
lux in doctrinis. Notandum ordo primo
bene vivere, deinde recte docere.
Sed lumen proprietas in eo lux
intus per quam omnis illuminatur.
Deus enim lux non illuminata
sed illuminans. Johannes: non erat ille
lux apostoli, sed apostoli vel lux illu-
minata et illuminans; prima est sic
lux solis, secunda sicut lux lune,
tercia sicut lux terre. Non potest civitas
abscondi ad condimentum salis
et radium lucis sequitur protectio civi-
tatis, quod deo appetitur quia estis quasi
civitas collacionis ubi estis
quasi super montem placationis ad

quod posita est, ubi quia non in ab-
sconsionem sed in manifestacionem defen-
sionis hoc est quod dicit. Non potest, id est non
debet abscondi civitas, timore
remissionis, sollicitudine publi-
ce. Non docet claris viros esse civitatis
super montem civitas posita, id est ma-
nifestatos ad regimen in ea consiste-
re et in repulsionem impugnancium
quod primo dedit te in civitatem mu-
nitam et columpnam ferream et murum
eneum per columpna pacientia firmam
quam in modum sic dedit tenebit
in sanctitate munita sanctitas
et constans per murum eneum perseve-
rancia quam in modicis non
inmicescit. Hec ita signat cum dicit
super montem posita sanctitate et pravi-
tate et firmitate. Neque accendunt
lucernam etc. Similitudo dicit
dum persuasionem in quibus ordinatur
plato ad quid sint quod ad condi-
dendum affirmat ad illuminandum intellectum
domini sequentes dum per abnegacionem
in quibus ordinatur ad quid non sunt
quasi nunc in absconsionem ponere nunc
in occultacionem ponere. De hoc ultimo
dicit: Neque accendunt lucernam ubi
tangitur modo lucerna accensa
id est prelatus instructus modius sup-
positus, id est amor vel timor in or-
dinatus candelabrum sustinens
id est cottidie vel singularis domus
illuminata, id est mundus. Dicit ergo neque
accendunt lumen quod sit ardore
vite bone lucernam, id est prelatum
per pari lucernam ego meo. Et
ponunt eam sub modio vel cela-
tur vitam vel timore perturba-
tus, id est timidus vel in pusillanimitate
cordis vel amor voluptatis car-
nalis vel ut ponatur sub mensa
mediis talis. Beda: licet modo
prohibent lucernam ponere in inmo-
dicis in abscondito timoris lucem
quod subiacet pusillanimitatis sub
lecto voluptatis lucem sub modio
cupiditatis ut hic. Sed super
candelabrum, id est super ecclesiam quam ubi-
que baiulat. Unde candelabrum
quam candelabrum esse quia candelam
fert. Vel sicut candelabrum id est super

aug firm 2 stabile cum 26 lucerna
accendens sup candelabrum stans est
quod quod facimus sup statu stabile
Et hoc ut luceat omnibus ut omnibus
in diffinit qui in domo sunt i. in
domo dei. Sic luceat lux vestra de or
dine doctoris quo ad proximum. Et
determinat q de ordine quo ad deum
d. sic ut prius dictum est luceat
i. per exemplum fulgeat splendeat
lux vestra i. vita bona luci
da in corde per puritatem intencionis pur
itate in opere per sanctitatem coram hominibus
ut informa. tam vita qua doctrina
Romanorum 12 providentes bona
non tantum coram deo sed etiam coram omnibus
hominibus ut videant opera vestra
bona quorum attamen glorificent
non blasphement enim per vos blas
phematur qui non faciunt quod docent
ubi lingua magniloqua manus
ociosa doctrina lucida vita tene
brosa non est monstrosa. Glorificent
igitur non nos sed patrem vestrum a quo
omne lumen bonum Ja. 1o. omne
datum optimum. Non carnalem sed spiritu
alem qui in celis est. In celis di
citur spatialiter licet ubique sit tamen dicitur
propter maiorem refulgenciam sue opera
tionis vel in celis i. in sanctis in qui
bus celis est per graciam vita quorum
est lucida quantum ad se ipsam propter pu
ritatem conscientie Io. Et lux predicta quan
tum ad proximum propter bona famam
2o. lucet coram hominibus honorificata
quantum ad deum propter gloriam 2o. glorificatur
deus. Nolite putare. Sicut dictum
est supra super sermonem domini. Et apostolica
vita triplicatur quantum ad proximum ut
sit ad eius edificationem quantum ad
deum ut sit ad eius gloriam et honorem
quantum ad se ipsum per doctrinam et operis
implecionem ut hic ubi primo dominus
ponit exemplum in lege et prophetis
2o. determinat implecionis modum ibi
Amen quippe dico vobis. In prima
primo premittit falsam opinionem
in apostolis 2o. ponit se in exem
plum implecionis legis et prophetarum i.
non veni solvere. Ac si dicat discipuli
audientes potestatem quam nova puta
verunt vellent eum adnullare eloquiis

legis et prophetarum per antefatam oc
ut dicens. Nolite putare quoni
am in errorem inducti. Quod veni
solvere legem et prophetas prohibendo
ne fiant. Solvitur enim qui consumma
liter facta vocat eorum. Cum continen
ciam veteris testamenti comprehendit
in duobus in lege et prophetia. Est non
lex prohibens in declinando malum
prophetia in operando bonum lex opera
dorum prophetia credendorum. Lex in
operans prophetia premonens. Et ideo
consummans. Unde libri apocriphorum
qui narrant facta prophetarum prophetia
sunt. Non veni solvere. Quod precep
ta posuit et non prohibuit sed ad
implere in lege et prophetis erant quam
moralia iudicialia cerimonia
lia promissa et sacrificia supplevit
cristus omnia moralia perficien
do ipsum. Ideo dicens non occides
ego autem dico vobis quod omnis qui
irascitur etc. Unde perfecit non
tantum manu sed et animo. Iudicialia
temperando. Sed rigorem iusticie per be
nignitatem unde sicut ibi infra audistis
oculum pro oculo ego autem dico vobis
non resistere malo. Cerimonialia
ad spiritualem intentionem refundendo pro
missa exhibendo et meliora pro
mittendo. Sacrificia rerum signa
ta ostendendo. Dico prima erant in
lege sub racione boni ad faciendum
sed moralia simpliciter in uniformitate
temporis et subiti iudicialia mu
tabiliter et pro tempore. Alia autem sub racio
ne ad signandum operanda ut
cerimonialia in modo differencijs
sed in diversis sacrificiorum distinctione et
operatione et mundicia et in abs
tinencia sollempnitatum vel ad signi
ficandum appetenda ut promissa
ut promissio fluctibus lactis et
mellis vel timor vel ad signan
dum sicut ritus sacrorum pharisei et intel
ligencie et timoris. Operandi pertinet
ad effectum appetenda ad affectum cre
denda ad intellectum. Amen quip
pe dico vobis. Post exemplum

implecionis subdit implendi
modum et primo quantum ad preceptum legis ut
fiant magna et minima precepta
2o aliud preceptum doctoris scilicet ut faci-
at et doceat eam ibi / Qui enim quod docuit
dicit quod Amen quippe dico vobis
Amen amen non est grecum nec
latinum sed hebreum et ponitur quandoque no-
minaliter ut Apoc 3o Hec dicit amen
id est veritas quandoque verbaliter ut in oracionibus
et hoc quando ... ut hic amen id est vere
et fideliter / Donec transeat celum et
terra / id est inmutentur elementa ab
hac mutabili forma in immuta-
bilem scilicet anquam firmatur iste mun-
dus / Iota unum et apex id est minima
littera inter alias litteras que uno
ductu fit apex est particula littere que
ponitur in summitate ad distinccionem
ab aliis hec exponit augustinus
quia nec minimum preceptum nec mi-
nima precepta particula / non preibit
a lege id est non remanebit quin
impleatur suo tempore vel capite vel
in corpore / Donec omnia fiant id est
spiritualiter impleantur / Aliter yota
que est decima littera in alphabeto
greco decalogum significat A-
pex qui non est littera sed signum littere
significat preceptum singulare Alii
quippe signat preceptum figuram
sed per quorundam punctos potius vel in
fra vel supra distinguitur / et illi
puncti dicuntur apices quia quasi nec mi-
nimum morale nec minimum figurale
nec minimum mandatum preteribit donec
omnia fiant / Glossa id est spiritualiter im-
pleantur aut in presencia perficiantur
aut figuratum impleccione consumentur
quod factum est in ipso tempore et eciam conti-
nue fit usque ad consummacionem seculi
Qui ergo solverit hic subdit modum
implendi a parte doctoris ubi doc-
torum triplicem differenciam ponit prima eius
qui male facit et male docet
2a eius qui benefacit et bene docet
ibi / Qui autem fecerit et docuerit
3a eius qui bene docet sed non facit
ubi Nisi habundaverit iusticia vestra
et hoc est quod dicit Qui ergo solverit

transgrediendo unum de minimis istis
mandatis id est de mandatis decalogi
que dicuntur minima tum ad intelligendum tum
precipientis perspicientis tum quantum ad remune-
racionem minima. Cristi mandata
corporis in actu facilia sunt non occi-
des et ideo remuneracione modica in
precio non magna. Mandata vero spi-
ritualia in actu difficilia
sunt et ideo in remuneracione magna
in precio ante minima / Et docuerit
sic homines scilicet solvere sicut ipse
solvit minimus vocabitur in regno
celorum / id est minimus id est vilissimus
reputabitur ab eis qui sunt in regno
celorum ipso ibi non existente vel minimus
quia ibi nullus minimus sed omnes ma-
gni aliquando exponit sic Qui ergo
solverit unum de mandatis istis trans-
grediendo et docuerit sic homines
id est ... sicut ego minimus vocabitur
in regno celorum id est in presenti ecclesia
magnus reputatur qui facit et docet
minor qui facit sed non facit minimus
qui docet et non facit / Cum minimus
est qui non facit nec eciam docet /
Ideo talis non est in ecclesia computandus
ad alios quod operis et ideo non reputa-
tur guidonis illos / Qui autem
fecerit et docuerit hic 2a differen-
tia commendabilis doctoris scilicet et ... vita
quia refulget per exemplum et ... doc-
trina qua docet per magisterium
et ... magnificencia qua pollet
quantum ad premium / Unde ait primo
primum quandoque sermonem feci de omnibus
et nota solus doctor magnus habet
in mundo plausum et honorem in popul-
o per miraculorum operum in medio
per meritum associacionem in celo pau-
cula paucorum / Dico autem vobis
hic 3a differencia eius qui docet et non
facit tales autem scribe et pharizei
ubi procedit dominus arguendo / Dico
autem vobis implicando / Nisi
habundaverit comminando non intra-
bitis dicit quod Dico autem quod non
sufficit regnum acquirendum sermo
predicacionis sine virtute operis sicut
in scribis et pharizeis ideo dico vobis
nisi ergo / omnis verba magna sunt

irrita vob' spaliq qui in ppt' soli
tudine vocati estis / quia nisi ha
bundant' [iusticia] dignitas vra pp' ut fa
ciatis q' pdicatis plusq' ma scbaroru' et
phalizeoru' qui dicunt et no faciunt
no intrabitis in regnu' celoru' Cuss
Cum minime negliges dcat' psup
sit quis est ut hic no minus in
celo s; maxime in p'senti supplicio
hcat' hic quod' Sic luceat lux
vra cora' hominibus / Cont' infra q
attendite ne iusticiam vram faciatis
tis / cora' hominibus 2o in ope bono
querenda est gl'a diuina et s' hm
hic s; fugienda pp'a gl'a sine mu
ndalis et sic loquitur infra vj' Grego
Sic opus fiat in publico ut inte
cio maneat in occulto / Jte donec
transeat celu' et t'ra / Con' ista min'
transibunt p' ubo dnd ceb; finati st
Cem p'o Gr. T'ra i. cuntu stat 2o
transibunt no quitu ad substam sed
quitu ad effectu q' mo hnt q' no
insistunt gnacom et corruptom
aialiud et plantarum / Jte yota unu
et loquitur hebreis quia no dicit
yoth q' est hebraicu s; yota q' est
grecu / 2o q' qz est decima lra
grece decalogu significat q' no
voth et de decalogo loquitur i' et m
q' solnit Con' Jok. v no pt solui
scriptura 2o no solnitur simpl' nisi
sed quo ad illud qui no finat q'
solui Jte qui fecerit et docuerit quit
angti mrch docens minimo et facie
ns minima vocabitur magnus
2o no intrat p'ipse ut qui fecit mi
ma et no maiora sed ut ondat
q' maiora etiam nisi ad minima
opetet facere vnde in dc'tate dixit
fecerit et docuerit no addens ma
iora et minora Jte nisi habundant
iusticia vra plusq' phariseorum et s'
barum / Con' xx' gl'c scbe q' pharizei
dicunt iusti / sy enis iusticia phari
zeoru' impiorum quia tu ei qui no
cat iusticia no comparet Cam
iusticiam que cat Jte Actid. 18 de
vetel lege dz hc est hominis q' nisi

nos nisi et / 2o si superhabundant
aliud homines nullo minus illud
portare potimus 2o iusti dicunt si
et in appnciam no sedm cscienciam
Vnde iusticia coram cat in opini
one hominu no inmt. vel iusticia coram
cat quo ad exteriora opatus / Vnde
Cuius / ieiunabat orabat decimas
dabant ad q' dom quamuis mo
si quos dant p'pter p'ena et cu
pditate p'pter commoda ultimus
p'pter spiritalis intellectus absentiatis
et hoc remoto no agunt ibi cum
ex timore hic no s; ex amore opa
m' sicut plurime no audiant die
norde q' iusticia scribarum et phariseorum
desciebant in spiritu in duobus ma
dicit hnndum Primo in corde qz
et si opa bona no bn intencio vera
infra 23 Omnia omnia opa sua
faciunt ut videantur ab hominibus
Cmo Con' p'o Cor' q' / omnia i
glam dei facite / 2o in ore quia si
locuti opa no bn ope infra 23
dicunt enim et no faciunt alligant
cum bona gnua / cmo contra
Cetr. vj' bonis mechanis sua
sapientis 3o in ope qz aliq minora
faciebat et no maiora infra 23
Ve vobis scbe et phari qui a deci
matis anetum et cimnum et lin
quitis que grauiora sunt legis
Cmo Con' pu ix in omni ope tuo
dic etc / 4o in gnpacione qz exteri
mundi no interius infra 23 Ve
vobis scbe et phari qui mundatis
q' deforis est intus aut etc / Vnde
petebat infra 13 quare no la
uat discipuli tui manus cum ma
ducat panem etc / Cmo Con' pu 12
Cogitaciones robusti semper in habun
dancia 5o in nti' qz disciminis
multus et fructus nullus infra 23
Ve vobis scbe et phari qui dmit
maria et alduy etc / Cmo Con' pu
12 Inquiendam iusticia ultra mo
dica cogitaciones impiorum etc
dicabam / Audistis qz dictum est anti
quis / Exponit docuit hundate
iusticiam ad quam tenentur doctores

hec docet sufficientie sine peccatum
ad quam tenet omnis christiana et
hec actio ut ordinat omnes motus
anime quantum ad irrationale quod
est irascibilis et quantum ad irrationale
que in parte concupiscibilis nascitur due
passiones scilicet ira et concupiscentia
ordinat eos primo irrationales
2o rationales vel Audistis quia dictum
est antiquis. In ordine inter
irrationabilium ordinat primo ir
rascibilem quantum ad passionem ire
2o concupiscibilem quantum ad passionem
concupiscentie vel Audistis quia dictum
est antiquis. Hec sunt due passi
ones generales dominantes in cor
poribus nostris et quia ira primo impe
dit sua consideratione / Circa est quod
post multiplicationem que concupiscentia
lo primo reprimit iram concupiscentiam
legis valet sit prima / primo repli
cat prohibitionem legis / 2o perfectionem
prohibitionis ibi Ego autem dico
vobis / In prima primo replicat pro
hibitionem culpe / 2o explicat an
tiquitatem pene vel Qui autem occi
derit / dicit quod omnes quo iusticia
det in nobis homicida / Audistis
quia dictum est antiquis. Exo 20
non dicit ego dixi vel filius meus — nova
dixit innuens quod lex non imme
diate data est a deo / ipso primo moy
sen. angelo mediante Gal. 3. vel
ut primo repelleret cito dixisset
Deut. 8 / Quinquaginta annos
non dum habes et tu dicis te demum
primum habere / Non occides. Scilicet homo
per hominem / Qui autem occiderit ac
tualiter et iniuste reus erit iu
dicio i. testium acceptione vel iu
dicio legis punientis i. morte
quia lex punit eum talionem
Exo. 21 / Ego autem dico vobis / Hic
explicat perfectionem dicte prohibitionis
ubi dat duplex preceptum primo affirma
tivum / 2o negativum vel Si quis offeres
In prima prohibet primo motum ire
in animo / 2o indignationis signum
vel Qui autem dixerit fratri suo Racha
3o vituperationis verbo deliberato

Nō iudaico vetus lex

vel Qui autem dixerit fatue primo
motum ire coercendo iudicio 2o
consilio 3o gehenna / primum enim
est reum in iudicio conditionaliter
similiter psalmi 37 ... mandu
... / 3m est gehenne / 2m iudicium / 3m
gehennam ... sicut et
gradus culpe sicut ordinatio
sine / In primo enim est sola ira
In 2o ira cum signo / In 3o ira cum
vituperationis expressione. Gehen
na non damnationem hec non dubi
tans sicut iudicium vel pena mi
tior sicut consilium id penitentie
damnandi quia est culpa occulta
tunc venit iudicium non quia est
culpa sed non quantitas pene tunc
venit in consilium quia utrumque est
manifestum tunc non restat nisi illatio
pene / Et hoc est ita dictum est an
tiquis non occides ego autem dico
vobis i. plus impono vel ex
plano sic illam in publicis in
gressi cepit opus legis exte
rius non dissolvit animus generaliter
quia incessit motum interiorem fratri
suo non mero ut sit ira non per
vitium non per zelum reus est iu
dicio i. digna accusatione apud
deum. Cris. Radix occisionis
est ira quam radicem abscindit
ramos destruit / Ephe. 4o Sol
non occidat super iracundiam vestram.
Qui autem dixerit fratri suo Racha
quod est grecum secundum Augustinum et Cris.
non est vox aliquid significans
racha sed solum motum indigna
tionis animi. Secundum Jeronimum
Racha hebraicum est quod cenos
grece i. inanis vacuus quod nos
absque cerebro possumus interpretari
Cris. dicit quod racha non magne
contumelie verbum est sed pro iuvenibus
omnis ubi dicitur domus contemptum
in lingua syrorum. Et Racha eo
omni modo est iniuria in
dignatio sed 3o est indignatio
admiratio. Reus erit consilio
i. consilii iudicum de danda sententia

in animam quam et ita venit in noti
ciam culpe. Cum autem dixisset fra
tri i. cum irus est ad determinata
verba et viam processit non modi
cus furor est quem dominus comminatur
infatuato dicenti et blasphemanti et
rogati. Reus erit gehenne. Ipsa
gehenna dicitur a ge quod est terra
et ennon locus. Ennon erat
locus in quo ydolis generatus
sub tempore captivitatis repletus est ille
locus cadaveribus mortuorum secundum
vaticinium Jeremie et ignis est in fe-
tore maximo vel dicitur a ge quod est
terra et ennone profundo quia in
profundo terre. Si ergo offeres. Superius
condempnavit irascibilem preceptum
negativum scilicet prohibicionem. Hic
subdit hic preceptum affirmativum
quod est duplex. Primum est reconci
liacionis respectu fratris, 2um con
cordie respectu adversarii ibi Esto
consenciens. Circa reconciliacionem
tangit quadruplicem causam factoris
rem cum notatur in offerente materiam
que notatur in munere reconcilia
cionis formam que notatur in fratris
reconciliacione finem quam notatur in ob
lacionis accepcione. Et hoc est quod
dicitur Si ergo offeres. Secundum unum locus
Rabanus amarior dicit cum prohibet ira
scens multo plus prohibet mala
que omnino tendit ad ulterius dicit
ergo oblacio esse ex odio quod notatur i.
offeres non suffert ab te de proprio
quod notatur i. munus tuum non alicuius
loco congruo quod notatur i. ad altare
i. in ecclesia vel altare est fides per
quam imponit super altare tuum vitu
los etc. ergo sensus Si offers promis
munus boni operis ad Christum et ibi
Recordatus fueris. Hic exponitur tripli
citer de ledente de odiente et de susti
nente. primo de ledente sic et ibi
Recordatus fueris quod frater quem lesisti
habet aliquid adversum te pro illata
iniuria relinque. 2o sic de odi
ente sic Si recordatus fueris i.
ex odio illata tibi iniuriam me

moratus fueris quod frater aliquid habet
adversum te i. aliquid unde ad
irascitur tibi et ita similiter odium. 3o
de leso sustinente sic Si recordatus cum
quod Si tibi illata iniuria
est a fratre utrum dicas eius amici
ciam querere. Videlicet quod sit ut dum
gratiam compellat quem prior quod fuerit
rogasti et indulsisti. Relinque
munus tuum i. coram altari vel coram
deo non dicitur recepto quia dominus munus
non repellit sed caritate promi
quevit. Unde per caritatem proximo
persolvat quam munus suum placate
adoptat. Et vade prius ad fratrem
si presens fuit vel astans vade si
absens est. Reconciliari fratri tuo
si lesisti satisfaciendo vel ve
niam petendo si odisti rancorem
deponendo si odit ad amiciciam
revocando quantum in te est. Et tunc
post reconciliacionem veniens ad
deum quod recipis. offeres munus tuum
Gregorius. Munus non accipit nisi
prius discordia ab animo expellatur
etc. Si cogitatu offendisti co
gitatu reconciliare si verbis ver
bis si factis factis. Esto consenciens. Hic
subdit preceptum de concordia haben
da circa adversarium ubi primo ponit
monicionem 2o monicionis racionem
ibi Ne forte tradat te dicit ergo Esto
consenciens quod dicit ita ut dictum
est cum fratribus habenda concordia
non tantum cum fratribus vel etiam cum ad
versariis et ideo Esto consenciens
i. benivolus et benignus sicut
habetur in glossa. Adversario tuo i. ho
mini tibi adversanti cito propter cau
telam periculi. Dones enim ad se
mpiternum periculum. Dum es in via
i. in presenti vita dum est locus reme
diendo. Augustinus exponit de verbo
dei sive de Christo quem dicit adversarium
sed bonis et utilis quod suggerit contra
rium malis cum consenciendum
est et hec sub premissa meritum sim
plicium quod preceptum et declaracio
completi 2e lectionis. Omnis scriptura
divinitus inspirata utilis est

ad docendum in faciendo argu-
endum in cavendo ad corripiendum
a timore ad instruendum perfec-
tiori q. d. ne tardes contra eum et
ei misericordiam implicat perseverancia
animi cum dicit esto adherencia
cum dicit consenciens festina-
cionem cum dicit cito opportunitas in-
stancia cum addit dum es in
via cum eo ne forte quia vel dubitabi-
le tua est mors ideo dicit forte
quia sit eveniet vel non tradat
te sic i. cum quam tardas iudi-
ci i. christo cui pater omne iudicium
dedit Io 5o et iudex tradat te
ministro i. dyabolo exactori qui
colligit zizania Matthei 13 et
in carcerem mittaris i. in infernum
q. d. esto consenciens proximo
per benivolenciam primo domino
[illegible] dum es unus aut po-
tius in infernum mitteris infernus
optime dicitur carcer propter multa
inclusionem Ysaie 12 claude-
bis in carcere supplicium propter compe-
dicionem ps ad alligandos re-
ges eorum in compedibus propter ver-
mium corrosionem Ysaie ult. ver-
mis eorum non morietur propter te-
nebrositatem Matthei 27 mittite
in tenebras exteriores propter peno-
sitatem Matthei 27 ibi erit fletus
et stridor dencium ps pluet su-
per peccatores etc. propter perpetuitatem in-
[illegible] amen dico tibi i.
vere dico tibi non exies inde
donec reddas novissimum quadrantem i. minima peccata sicut
supra primo et non cognoscebat
eam donec peperit [illegible] donec
non significat finem pene sed continua-
cionem [illegible] q. d. reddes et in-
[illegible] quadrans secundum
significacionem est 4a pars nummi
vel libre secundum compotistas [illegible]
4a pars dici [illegible] Beda 7o
[illegible] minimum quod habet deus mi-
nuta in novissimo quadrante
significat nichil immune derelictum
[illegible] eciam momenta sicut [illegible]

solet dici [illegible] ad seres secundum
angustinum [illegible] significant
carnalem generacionem vitam secundum
[illegible] ita pena que [illegible]
in terra respectu aliorum elementorum
q. d. quia non [illegible] ignis per [illegible]
itatem vel aereus per [illegible]
tem [illegible] vel aqueus per [illegible]
ciam baptismalem sed terrenus
per [illegible] adherenciam ideo non
[illegible] [illegible] conglutinatus
est in terra [illegible] Beda 7o
novissimum quadrantem i. peccata le-
viora et minora est quadrans
in peccato [illegible] operis alius cogitacionis
alius delectacionis alius assensus qui cum
non [illegible] in [illegible]
per quadrantem intelligo [illegible] in
[illegible] primo [illegible]
2o multiplicitate 3o [illegible]
novissimum perpetuitate oportet
[illegible] reddere pene perpetuitatem sed
non perpetuitate [illegible]
reddere [illegible] [illegible]
peccata [illegible] primo
racione iudicis propter severitatem
unde dicit ne forte tradat te
iudici 2o racione ministri propter
horribilitatem unde subdit et
iudex tradat te ministro 3o
racione loci propter tenebrositatem
unde addit et in carcerem mitteris
4o racione durationis propter perpetui-
tatem unde supponit amen dico
[illegible] sic [illegible] qui irascitur
fratri suo reus erit iudicio [illegible]
omnis irascens peccat mortaliter
[illegible] raca [illegible] et noli te [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non
peccat [illegible] secundum [illegible]
malum [illegible] ad nocendum [illegible]
[illegible] est venialem et [illegible]
iudicio [illegible] in iudicio non [illegible]
[illegible] sed [illegible]
ut timeat se culpabilem [illegible]
deliberacione et assensu 3o [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] aliud peccato [illegible]
[illegible] libidinem [illegible]

ut hic dr ad a. quod amor inscie
et est virtus s. ipa pzelu vt fri
sius quod qui nascit pagano s. et
iudeo no potest eni no sint fides
nec grn ie nra. 2o est s. pcesso
pfidei unitate et hoc duplicit
vel secundum possibilitatem vel secundum
auctoritatem primo et sco omnes simul
fides et loquntur 3o no st ancti
quit angeli quam in tpe no po
suerunt nomine latinum s. ebreum
4o quia secundum ang. nox est
nox prima vel quia mel affe
cti significat quia difficile est
nubstan per fitme. com Gal. 2o
o insensati galathe. et luc ult.
o stulti et tardi corde ad creden
dum. 3o no licz dicer ad contemp
tu pponere sed ad contrarium cultu
rem relinque ibi unusquisque tum
lo. et vt offin. imitari no
det. com ad notum quod offin
imitari pt. 1o no pt imitari p
pria voluntate vel auctoritate vel in
actiis s. ex auctoritate legis vel plu
ti opera et in melius imitari pt
unde bene reddit qui melius
reddit. Vt nade pns ex hoc
videtur quod caritas sit for ad proxi
mu quia ad deum. com. i. ordi
diligendorum ponitur deus. 4o
caritas dei for est p nuz amor
proximi p manifestacione. vt
hic dr quia vna no est sine alia
Ve esto consenciens adversario tuo
com. dyabolus est adversarius cui
eni est resistendum prima petri
ultimo. no ei consenciendum. 2o
loquitur de adversario qui est viator
nobiscum sicut in lra. dyabolus
nec est nec pt esse viator nobiscum
Sz adhuc opponitur quia multi
viatores suggerunt mala cuthe
et ita adversantur eis et tum illis no
est consenciendum. 3o consensus
hic dicit concordia ppone. pati
enciam in adversis no concordiam
cultu pfiniorum in malis. Au
distis quia dictum est antiquis.

ordinata irascibili quantum ad pas
sionem ire hic ordinatur concu
piscibilis quantum ad passionem co
cupiscencie que maxime est domina
tiva et ordinatur p inviolabilem
quod est ultima malicie et femine co
iuncto contemnenda inter concubi
dine actiis. Secundum hic accipitur
inordinacio duplex in generacione
et in separacione. Vnde primo amovet
illicitam generacionem. 2o illicitam sepa
racionem ibi dictum est antiquis quia
quicumque dimiserit. In prima primo in
troducit legis prohibicionem in qua
expresse prohibetur magis et implicite
aniamus. 2o eius explanacionem
in qua expresse prohibetur et magis
et animus ibi Ego autem dico vobis
ubi primo ponit dampnabilem
inchoandi intencionem. 2o etiam
ondit removendi occasionem
ibi Et si oculus tuus dexter. Audi
stis. Et no solum prohibitum est mo
tus irascibilis ad nocendum s. etiam
motus concupiscibilis ad delectandum
audistis quia dictum est. Ego. vo
antiquis et vos capita antiquorum
no debetis ignorare. No mechaberis
prohibet aut actus ex
terne exterior secundum doctorem re
putacionem s. tamen secundum hic volup
tas exterior secundum dictum explana
nacionem est. Vnde sequitur. Ego
aut cui credendum et obedien
dum est. Dico vobis quia summus deus
et lator legis. quia omnis qui
viderit mulierem aliena ad con
cupiscendum eam. i. ea intencione
et animo ut concupiscat eam quod
no est titillacio suppleme concubie
libidinis iam mechatus est eam
in corde suo. Cris. Si mecho et
concupiscens ne etiam plus fuerit tum
in adulteris eo dampnum hic no
mine mechancius omnem carna
lem delectacionem accipit. hic quod
cum delicta superiori legem p
voluptate inferiorum prohibita tunc
Et si oculus tuus. Vnde quia ostendit
dampnabilem esse mechandi in

tencionem sinistrum ordit in mon-
dum sinistrum occasionem sinistra occasio
potest esse vel a nobis dimissus si passio-
nis et cum bona intencione. Secundo oculus
dexter scandalizat te aut per contra-
rium et manus scandalizat te aut
potius dexter motu interior per
manum dextram motu exterior et
cum bona intencione vnitur ut per
dextram bona intencio significatur
vel est occasio vel a nobis sed ab
alio et hoc a consiliario qui dicitur
oculus aut ab amico qui dicitur ma-
nus. Hoc est Si oculus tuus dexter
idest respectus subiectus ex bona inten-
cione scandalizat te idest est tibi
occasio ruine. Verbi gratia: Erat aliqua
religiosa respexi et dilexi deo
illam visitaui assidue ut inspirarem
illam et forte in bono bonum est
iste respectus sed est inceptio in
scandalum etiam hoc illud in spectu
bonum quod sensus est malus. Item
si oculus dexter idest contemplatio
vertitur in arrogantiam dimitte
eam et transi ad actiuam quia melius
est per actiuam saluari quam per con-
templationem dampnari per me. Item
si oculus dexter idest sensus intellectus
vel usus rationis scandalizat te
in fide vel in dubiis. Erue eum
idest non genuas ad rationem quam quod
sensualitatem [illegible]. Item si oculus
tuus idest consiliarius vel pater vel
[illegible] vel socius scandalizat te ad
illicita trahendo. Erue eum repro-
bando eum resistendo ei et pro-
ice abs te a te elongando amorem tuum
fugiendo. Expedit enim quia magis
vtile est et minus dampnosum
ut pereat vnum membrorum tuorum
idest quod habes vel tuum membrum sci-
licet actiuum vel scilicet consiliarium
quam totum corpus tuum sed tu et ipse
mittatur in gehennam. Similiter ex-
ponendum est de manu. Si manus
tua idest tactus vel comparatio etiam
bona cooperatione facit vel vita
actiualis vel amicus vel adiutor
[illegible] ut prius. Hic [illegible] dicit

[illegible] mulierem ad concupiscendum
eam qui concupiscit eam mechatus non
sic [illegible] concupiscentia. Pro con-
cupiscentia est ex subito motu sine
deliberatione et intencione faciendi
et hec est venialis et dicitur a [illegible] passio
quam diffiniunt motum subitum
sine deliberatione boni vel mali
operis. Secunda est concupiscentia cum deli-
beratione vel intencione perficiendi
et hec est mortalis vel passio secun-
dum quam diffiniunt affectum deliberati-
uum si sit locus perficiendi et hoc
ultimo modo melius exponitur
cum dicitur [illegible] mulierem ad concupiscendum
ut in [illegible] attento intencio qua
cum dicitur qui concupiscit. Alii dicunt
quod hoc dictum est ad maiorem expressi-
onem ut dissuadeat non tantum concupi-
scencia sed etiam concupiscentie prouocatiua
[illegible] ponit visum plus
illa. Secundo mulieres facilius et co-
mmunius prouocat quam plures ab
[illegible] vel [illegible]. Beda
[illegible] dicitur hic ponendo mortem
que est ad delectationem. Item qui vi-
derit mulierem [illegible] non
imponit legem [illegible] sicut [illegible]
[illegible] capiti [illegible] facit
[illegible] idem mechatus est
[illegible] contingit concupiscere venia-
liter [illegible] non mechatur. [illegible] legitur
de concupiscentia deliberata que implicat
consensum in opere et delectationem [illegible]
vel [illegible] est
de communi concupiscentia veniali cogi-
tat [illegible] mechatur disposi-
tiue [illegible] in concupiscentiam mortalem et
[illegible]. Item si oculus dexter
[illegible] ita scandalizat similiter ad
quod hoc dicitur dexter [illegible] dexter non
[illegible] respicit actum scanda-
lizandi sed [illegible] et si [illegible]
[illegible] est dexter qui est [illegible] vel
[illegible] plus et similiter [illegible] significat
[illegible] intencionem in opere [illegible]
si [illegible] est illud quod [illegible]
[illegible] occasionem ad ruinam sed
intencio dexter et ideo quod magis

Item querit utrum liceat ad liberandum se possit
sit se membra abscindere. Dicendum quod
nullus debet hoc precisione corporis
sanum autem membrum quod est in sana
salute debet abscindere. Ad idem membrum
corruptum ne corrumpat corpus
sine peccato potest abscindi ergo multo
plus ne corrumpat animam. Ad idem
[illegible] de quibus dicitur
sit facere utilius [illegible] cum non sit
bona immo mala, non licet de
struenda sed vitanda. Unde non licet
intelligendum ad literam [illegible] potest autem
non membra sed abusionem [illegible] disci
plina et timori. Unde [illegible]
[illegible] sibi occasionem [illegible] ad m
[illegible] abscindit irregularis esset.
Ad primum obitum dicendum quod [illegible]
[illegible] ut dicendum quod me
brum non est causa scandali sed no
[illegible] sed voluptas mala abscin
denda est. Ad secundum dicendum quod non est
utilitas corruptionis animae quod cor
ruptio corporis sicut est utilitas
membri alio corrupto. Ad ultimum
dicendum quod non [illegible] in [illegible] sed expo
situr [illegible] occidit se medi
[illegible] sicut [illegible]
[illegible] occidit se medicum [illegible]
Et si dextra manus tua potest abscindi de
dextra manum sicut de dextro oculo
[illegible] quod dextra manus volun
tas est animae similiter corporis si ergo
dextra scandalizat similiter quod faci
et [illegible] est ne quod in ubi
est optimum labatur in [illegible]. Si
enim dextra oculus et dextra manus
scandalizat quanto magis [illegible]
in [illegible] similiter sunt. Si enim anima
labitur quanto magis corpus quod ad
peccatum proximum est. Dicendum est autem
prohibita illicita [illegible]
[illegible] corporum hoc prohibet illi
citas separationis ubi [illegible] promis
sionem [illegible] primo cum [illegible]
[illegible] promisso secundo promissio
[illegible] Ego autem dico ubi
Et hoc est quod dicitur. Dicendum est autem
[illegible] sic ne audi
ens [illegible] putaret [illegible]

[illegible] et mandavi duos
[illegible] amplitudinem
[illegible] dixit de prima [illegible]
non de alia per [illegible] promisit
[illegible]. Dicendum est autem non dicitur
antiquis sicut primo quia non
[illegible] antiquos sed [illegible]
dicendum quod ne [illegible] sibi de
[illegible] sed eas in vita
[illegible] non dicitur quibus [illegible]
[illegible] dicendum est [illegible] quod ignotos
et alienos a deo quibus hoc dicendum
est. Omnis quicumque dimiserit
id est dimittere voluerit uxorem
suam sibi subiungendum dicit [illegible]
libellum repudii dimittere uxo
rem suam promissionis sunt [illegible]
[illegible] libellum repudii [illegible]
[illegible] in illo libello [illegible]
[illegible] dicens quia [illegible]
et licentia nubendi alii. Hic querit
utrum [illegible] sunt lici
ta vel peccatum [illegible] quod non
sit peccatum vide Malachie [illegible]. Si
odio habens eam dimittere [illegible]
[illegible] non permittit peccatum. [illegible]
[illegible] secundum legem uxo
rem dimittit [illegible]
[illegible] committit [illegible] ad [illegible]
[illegible] quia non
[illegible] dimittit [illegible]
adulterat facit quia eam in
adulterium [illegible] compensit.
[illegible] in lege [illegible] secundum
[illegible] ut [illegible] bona quedam
secundum [illegible] ut maiora
mala quedam secundum permissionem
ut minora mala [illegible]
[illegible] maiora mala [illegible]
[illegible] non [illegible] admissum [illegible]
[illegible] alieno quod sunt [illegible]
[illegible] peccatum [illegible]
[illegible]
[illegible] sunt peccatum
non licitum [illegible] homi
cidium. Ad obitum dicendum quod [illegible]
loquitur permissive sicut [illegible]
[illegible] est non debent fieri ma
la ut fiant bona [illegible]
[illegible] ne fiant maiora
ut in correctione sua. Item
querit utrum sint peccatum permitten

s moysi / sic error cui no resi
stit approbat sed moyses erat in iste
hunc errorem ... competenter cum
manifesto sermone de sint obui
a. Auctoritates sunt canonis ... 9o
multiplex est permissio una con
cessionis qua licita conceduntur
ut monachis conceditur iniunctione
precum abbatis / Alius dispensa
tionis qua illicita licita fiunt per
dispensationem ut eis monacho con
ceditur iniunctione precum abbatis alio
dispensationis qua illicita licita
fiunt per dispensationem ut eis mo
nacho permittitur carnes comedere
et indulgentie qua permittitur ad
tempus oppositum est in lege ut supra
importune / 4o tollerantie qua super
mala dissimulatur ne fiant
peiora / et sustinentie sicut deus
permittit mala ut inde pueris
et inde eliciat bona / permissio
ergo tollerantie qua prelatus non potest
vel nolet resistere non est prelato pec
catum sicut est in preposito ante
res in canone intelligitur
in quo specialiter aliquod homo
non timetur et eminet maius
malum / Item queritur si repudia
ta potest reconciliari cum ... 9o
23 prohibetur repudiatam mulie
rem recipi ... repudiatur uxor
propter odium si propter odium ... esse
reconciliandam / Ro in repudio
sunt permissum aliquid illicitum
ut uxorem dimittere ad perpetuum
et licitum ut libellum sibi dare
ad permissum et licitum ut uno anno
ex ... mulier pro iniuriis uxorem
sibi reconciliari aliud prohibitum
et illicitum ut mulier ... iniuri
as contra ... vir
mulier ... viros simul ...
et post ... iniurias reconciliari
esset cum adultera ... 5o quod
licitum est viro repudiatam
reconciliari nisi post ... eam
adulterii ... et lo
quendo ut ... quod vir est
de sententia lata secundum iusticiam

suspicione non de lata secundum iusticiam
permittentur ad aliud ... quod ...
tum permittebatur ut exigitur 2o
certa potest reconciliari similiter
repudiata propter cordis contumeliam
Ad aliud ... quod non eodem ...
queritur quid operabatur illa permissio
dimorum ... quod non erat in ...
localis pena ... testimo
dubitatur libellum repudii / Item queritur
que fuit causa repudii / Ro causa
... aliqua propter quam mulier
erat ab honorabilibus viris de utro
... aliud eodem ... 9o
22 / 3 implicantur in ... tria
... et ... fiunt ... propter
unitatem ... timore homi
cidii ... unitatem ... eodem ...
unitatis amicitie / ... quod
eodem unitatem ... Item
queritur quare fuit repudium ... le
... non in lege ... ubi quere
ibi Ego autem dico vobis / potest est
permissio ... ponit ... permissionis re
... ubi primo repudium ...
2o ... / ibi / Et
qui dimiserit / et ... est ... dicat
Ego autem dico vobis ... omnis
qui ... / ... lex ... omnis
... ad omnes fideles ... dico
... non tenet in illis ... sunt
de ... ut si ... ...
infidelium ... / Qui
dimiserit uxorem suam ... sepa
... ad ... quippe potest
dimittere ... ut ...
tiones ... timor /
Item sola voluntate ... non ...
... dimittere
propter votum ... religionis
Item ... non ...
... dimittere in ... ut
in ... in ...
Item post ... quia ...
... dimittere ... religio
nis / ... fornicationis ...
... quod ... quid ...
... dimittere ...
... uxor adultera et dimit
tenda et vir ... vitandus

facit eam .i. dat ei occasionem
moechandi quia sine causa dimit-
tit eam a se. Et qui dimissam du-
xit adulterat quia non est solu-
tum primi coniugium. Hic quaeritur
super illo dico autem. Glossa non sol-
vendo sed supplendo. Contra primo solvit
quia tollat penitus permissionem
Respondeo non solvit quod est munus sed sup-
plet. Praeter excepta causa fornicationis
Contra fornicatorum amborum sed
non sit divortium. Respondeo non propter for-
nicationem alterius quae est minus
peccatum. Respondeo adulteram dimittere
licitum est in odium adulterii fidei
non servatae et ideo quum non est culpa
adulterantis vel adiungitur culpa
alterius coniugis non licet dimittere.
Sunt autem septem casus in quibus
non licet adulterantem dimittere uxorem.
Primus est si ipse vir adulterium co-
mittit. Secundus si ab ipso uxor prostitu-
itur. 3us si credit virum probabiliter
mortuum et alteri nubit et viro re-
deunte statim ad ipsum redit.
4o cum ab alio sub specie viri sui co-
gnoscitur. 5us cum ab alio violenter
non tamen per metum opprimitur. Sextus
quum eam reconciliavit vel publice
adulterantem retinuit. Septimus
cum fidelis ab infideli dimissa
secundum ritum suum alteri nubit et
postea uterque ad fidem conversus cogitur
priorem eam recipere. Praeterea quaeritur
utrum teneatur eam dimittere quod sic.
Ieronimus dicit crudelis est et iniquus
qui castam dimittit et stultus
et iniquus qui retinet moecham. Contra
unus quisque licite dimittit suum
dimittere. Respondeo si fornicatio est occul-
ta quae probari non potest et propter tale di-
mitti non debet propter scandalum non
potest negare debitum nisi ecclesia co-
gat ad oppositum. Aut manifesta
quae probari potest et tunc vel pertinax
in malicia et tunc tenetur dimittere
ne videatur negligens de corrigendo
sic loquitur Ieronimus. Aut non et tunc non tenetur.
Item quaeritur utrum similiter uxor adul-
teros viros possit dimittere quod non quia
in veteri lege non licebat uxori

virum repudiare sicut econverso. Contra
nunc [illegible] dimittere. Contra [illegible]
[illegible] quod [illegible] praecepit. Praeterea quod
feminas recommendat. Respondeo in ope-
ternali viri et mulieris ad legalia
lex iudicat. Ita et vita divor-
tii ad abiectionem dotis quod non est
simile quia repudium permitte-
batur ad vitandum homicidium
cum proclivius [illegible] magis in viro
quam in muliere divortium permitti-
tur propter fidei fractionem ad quam obser-
vandam tenetur uterque. Praeterea quaeritur
si post divortium possit reconcilia-
ri quod non. Canon in quodam capitulo
quemadmodum [illegible] diffinitum est nul-
la [illegible] reconciliatione [illegible]. Contra post
sententiam divortii bene latam non
potest maior iniuria. Contra Deus
reconciliat sibi sponsam id est animam
fornicantem et paenitentem. Respondeo
quod aliter [illegible] potest reconciliari
incorrigibilis non debet. In casu
quo potest autem uterque consentit con-
cordant reconciliationi et tunc
debet fieri. Alter non concordat
et tunc aut innocens petit re-
conciliari sibi et si non [illegible]
nit statim debet cogi. Aut econver-
so non debet cogi aut nocens.
nocente ut cum alter moechatus
est post divortium et sic debet cogi
ad abiectionem dotis quod prima fuit per-
missa non perpetua. Unde [illegible]
[illegible] Praeter ex-
cepta causa fornicationis. Contra
[illegible] illicitas
[illegible] licet uxorem dimittere. Respondeo
triplex est fornicatio et triplex
dimissio. Est enim fornicatio [illegible]
[illegible] infide-
litatis [illegible] iniquitatis. Dimissio non triplex
est [illegible] ad [illegible]
et quo ad [illegible] et quo
ad cohabitationem temporalem [illegible]
non corrigatur [illegible] fornicatio
[illegible] peccati si est pecca-
tum uxor non potest dimitti si
non scandalum est potest dimitti
quo ad cohabitationem temporalem [illegible]

formatur et tunc dimittitur ut
scandalum non ut scortum et scan-
dalo cessante de facili reconci-
liatur et sic loquitur Augustinus. Item
quia deus est antiquus or-
natus viribus irrationabilibus
irascibili et concupiscibili quantum
ad passiones suas hic ordinat
ad rationalem et primo in visu 2o
in verbo i. Audistis quia dictum est
oculum pro oculo. In prima primo
prohibetur inordinatio veritatis
increate que in vanum accipitur
cum falsum iuratur. 2o precipitur
ordinatio respectu veritatis create
que sit per verum visum [illegible]
tamen i. Ego autem dico vobis non
in presentia prohibet primo iurare
per creatorem 2o per creaturam ibi
neque per celum et ibi primo per crea-
turam naturalem 2o artificialem ibi
neque per Jerusalem. Creaturam non na-
turalem tangit duplicem supremam sc.
celum inferiorem sc. terram. Dicit ergo
primo proponens legis preceptum de iu-
ramento explanans et supplens ipsum ibi
Audistis quia dictum est antiquis
Non periurabis et cetera. Sic
mandatum Exodi 20 Non falsum
testimonium dicas contra proximum tuum. Dicit
Crisostomus [illegible] veniens ad [illegible]
simul testimonium descendit. Secundo quod
quod definito definitur ad 2 non
[illegible] non [illegible] eli-
git vel mentiri vel falsum vel quod
per mandatum non prohibetur in lege
sicut sumitur quod prohibet hic illud
Reddes autem domino. Non ydola
sunt creature iuramenta tua
Sed numquid iurare est preceptum
[illegible] quod sit domino reddendum
Secundo non est preceptum sed sub con-
ditione i. si iurare te oportet in
vanis per deum non per creaturas [illegible]
[illegible] referuntur ad deum Crisostomus
iurat per creaturas dupliciter peccat
primo quod non reddit deo quod suum
2o quia eas deificat per quod iurat
Ego autem dico vobis quod deo non solus
sed supplens non iurare omnino non
iurare in omni casu quia in aliquo

casu iurandum est in aliis vero non
[illegible] Augustinus non primitus iurare pro-
hibuit sed occasionem periurii quia pe-
riurium est decernit eum dicit non
iurare omnino quod non superstitiosum
est renovavit [illegible] eum
admisit. Neque per celum quia per
celum intelligitur omnis creatura natura-
lis inferior per Jerusalem omnis cre-
atura artificialis et hic. Neque
per celum quia thronus eius est
hic dicit [illegible] deo 2 gloriam non
iurent per creaturas neque veni-
[illegible] ultra deum vel [illegible]
[illegible] michil [illegible]
[illegible] est contra ydola-
tras qui putant ibi quasi ad
[illegible] contra [illegible]
tes qui falsum iurant quod non
credunt et ideo dicit neque per
celum quia michil [illegible]
thronus dei est vel quia putan-
tes quod thronus dei non deus est
[illegible] neque per terram
quia scabellum pedum eius est Sed
celum thronus dei est sublimitate
[illegible] terra scabellum propter in-
fimitate [illegible] ultimo
[illegible] celum pedes [illegible] terra
scabellum pedum [illegible]
[illegible] est magnum
[illegible] a celo usque ad terram
neque per Jerusalem quia civitas
magni regis est quodam cultu
dei deputata loquitur secundum con-
suetudinem hebreorum qui [illegible]
[illegible] et templum neque per
caput tuum iuraveris quia licet
caput tuum non tamen opus tuum
quod non potes unum capillum
quod minimum est in capite album
aut nigrum facere loquendo de colore
naturali et sic non licet iurare per cre-
aturas credendo ad minus ibi
[illegible] ita iuramentum non obligat
alias licet bene iuret sicut [illegible]
[illegible] non cogit necessitas ad
iurandum est ut sicut est [illegible]
ita et in [illegible] vel sicut [illegible]
ita et [illegible] in opere et simili-
ter respondendum est non non quod autem
est [illegible] malo est i. ab

infirmitate vel suspicione illius quod
sibi mutuando non credit / sequitur
... non pro mutabis ... 2m
quod prima ... sit mortale peccatum
cum sit transgressio precepti / Contin
ue dacendo iocosum veniale est
... & pro nimio iocoso. 4o ... minus
... mortale est ... primo mendax
relatio quod consistit cum deliberatione sine
iocosum secundo mortale si sine de
liberatione non est / 2o licite iura
menti transgressio quod si ex impedi
mento legittimo contingit non
est mortale alias potest esse
2o illicita iuramento que non est
est mortale peccatum ut cum in ...
imputatur ex vim / 4o reatus pec
catum in anima & iste reatus ... est
venialis est mortalis ut dictum
est / ad obiectum dicendum quod contingit
transgredi cum deliberatione & hoc
... ut sine hoc ... cohibet
ad aliud dicendum quod in mendacio
iocoso contemptus est ... circ
are ... in ... iocoso deliberatio
... contemptus est ... contra
Item non iurare omnino quod iurare
est illicitum. Contra deus & angeli
iurant. dominus qui sine peccato non
possunt / 2o sicut in bonis na
turalibus quedam sunt appetenda
... ut sanitas ... sunt medi
cine in bonis moralibus quedam sunt
appetenda ... ut actus virtutum
quedam ... ut ex aliqua
necessitate ut cura ... non quia
mala sed quia periculosa ex hoc ...
est iuramentum quod licet bonum in
se tamen periculosum ... lubricum
lingue & irreverencia nominis
dei / Ergo licitum est quia bonum sed
non sine causa & cautela quia periculo
sum / ... non hic quantum de eius
cautela que debet adhiberi
2o ad hoc ... sit iuramentum
tria requiruntur & primum ex parte rei
ex qua iuratur ... aliter
non esset confirmandi veritas
alterius ex parte cause pecunia in
iuste ... non esset iura
di debita necessitas / 3m ex parte iu
rantis i. iudicium sine districtio

aliter non esset debita periculi cau
tela ... 4o Jurabis dicit dominus
in veritate & iudicio & iusticia
Item neque per celum quod non licet
iurare per creaturas ad quod primus
... Et quis per creaturas iura
vit ... punitur. Contra. ...
Joseph ... per salutem pharaonis
... consueverunt iurare per ...
2o per creaturas quandoque iurare
contingit ... iurando
aliquid venerando aut iura
mento tamquam preciosum ... com
... aut ... in ea p
... aut ...
... ad usum que ... ...
iurans deo ... ...
primo pertinet ad fidelitatem
2m ad dolositatem / 3m ad affectionem
4m ad ... primo & 2o
est illicitum / 3o & 4o est licitum
Item per illud quod ... a malo est non iurantis
sed recipientis quod non licet ...
... Contra. Iudex et
ecclesiasticus recipit ... cum
iuramento 2o aut ... aliud
maiorem ... peccat ...
... non & ... aut exigit
ut plerumque fides ... & sic
non peccat ... sine ... fi
des ... & ... monet du
bitando 2o non aut ... assen
tiendo & tunc veniale peccat
... suspicionis / ad ... dicendum
quod aliquis est a malo culpe aliquis
a malo pene quia timet decipi
aliqui dicunt quod ... non iurare
omnino preceptum est apostolis tantum
quia eo ... ...
... debebat ... a ...
... si ... quia
... esse ... ... solo
... credetur ... in debito
... ex debita causa iurant
Romani qui audissent quia deum
est ... ordinatum ...
nali in bello sic ordinat ea
in bonum & primo quantum ad pa
cienciam in pressione iniuriarum

2o ad sufficienciam exigencie in
remulacione ibi Qui [illegible] petit da
ei / 3o quantum ad civilitatem in incorpo
i audisti quia dictum est diliges
proximum tuum. In prima primo subdit
paciam ut dimic [illegible] primo
respectu lesionis corporis / 2o respectu
ablacionis rerum et Et ei qui vult
tecum / 3o respectu operum vel anga
riarum personarum Et quicumque te
angariaverit. Proponit ergo legis
rigorem et moderando addit enim
preceptorum / Audistis quia dictum est
Exo. 21 et de ut ergo loquitur de mo
ralibus addit antiquis quia
illa sunt iura antique legis
[illegible] nalis [illegible] infest [illegible]
tibus [illegible] non sit de iudicia
libus ut hic oculum pro oculo
et dentem pro dente. Est autem lex tho
nis una in [illegible] quia dictat
lex naturalis que componat eum [illegible]
[illegible] Et quecumque vultis ut
faciant vobis et alterum [illegible]
[illegible] quia concedit lex moysi
[illegible] cum quadam cautela
modum posuit tamen pro pena
tam [illegible] ut [illegible]
timore quia [illegible] ne ultra me
[illegible] vel modum ipsa [illegible]
Ego autem dico vobis non re [illegible]
[illegible] sunt ad patrem / primus est
non plus reddere / 2us minus red
dere et hic additum est pro tradicionem
phariseorum qui dabant eo discipli
nas una minus / 3us non malum
non reddere / 4us pati ea amplius
tollerare. Primi duo sunt in lege
in 3o incipit enim ubi dicit
non resistere malo. Et ne aliquis
intelligeret de malo culpe cui
[illegible] resistendum est / addit de ma
lo pene. Sed si quis percusserit te
in dexteram maxillam prebe ei
et alteram i. paratus sis ad ampli
ora sustinendum in hoc est consu
mata enim [illegible] Qui venit
[illegible] legem implere [illegible]
sed non [illegible] si dicis dignus
est [illegible] sed tamen non [illegible]

dignus repente [illegible] discipulus illius
[illegible] qui eum maledicit non male
dicebat prima pet. 2o. Et alterius
[illegible] crimis [illegible] compassi
one sicut in membro [illegible] paciam [illegible]
sti dyabolus [illegible] corporis percussit [illegible]
[illegible] Et [illegible] ab
homine quidam [illegible] dia
[illegible] vicisti aliter exponitur sic Si
quis impetravit te [illegible] reli
giosus [illegible] medico percusserit
te in dexteram maxillam prebe ei
aliam non sinistram sed aliam dexteram
i. paciam [illegible] libenter pro bono ope
[illegible] Et qui vult tecum in
iudicio contendere in iudicio i.
contencione agere / [illegible] difficile
est [illegible] dimittere [illegible] difficilius
est sine peccato [illegible] et
tunicam tuam tollere i. vestes interiores
[illegible] contencione dimitte
ei et palium i. vestes exteriores
i. antiquam contencionem [illegible] et
[illegible] anima [illegible]
[illegible] impatiam [illegible] de sim
plicius contendere convenit / aliter
exponitur sic Qui vult tunicam
tuam tollere i. [illegible] vel [illegible] bo
dimitte ei et palium i. corpus et
[illegible] negocia / Et quicumque te
angariaverit angaria [illegible] indebiti
[illegible] ipsa in persona vel
[illegible] i. iusta / et [illegible] ab
[illegible] angaria est [illegible] Et qui
[illegible] te in [illegible] in debito [illegible]
[illegible] cogit [illegible] 21.
angariaverit [illegible] mille
passus [illegible] est [illegible]
[illegible] sicut [illegible] non est [illegible]
[illegible] in [illegible] qui non sunt [illegible]
[illegible] angariatus [illegible]
vel in millenario [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] Vade cum eo alia duo
i. paciens fiet si amplius te
[illegible] cum millenario [illegible]
[illegible] in [illegible] millenarius
[illegible] in [illegible] consistit [illegible]
paciencie [illegible] in corpore [illegible] et [illegible]

et si angariaverit in corpore quod significatur per mille passus faciat eum ratione et voluntate que significantur per alia duo Job primo Erant enim tria milia camelorum / Camelus ungulas scindit in quo discretio ad hominis voluntatem se submittit in quo comparatio et voluntas / 2o quaeritur oculum pro oculo aut lex talionis petitur et peccant iudices seculares qui morte morte plectuntur aut non et eciam in consilio perfectionis addit / Si dicas ymo non resistere malo quod prohibetur in lege lenitatis ergo non queras vlcionem neque mortem eius in iniurie tamen tuo corpore / Ro talionis concessa erat iudicialiter secundum premissa in iniurato sunt agere et in iniuriante ad penam talionis petitur Ergo quantum ad partem privatam non quantum ad iudicem potest tamen iudex remittere secundum qualitatem cause et persone / Ad obiectum dicendum quod non est additio secundum opinionem iudeorum et non statuenti se posse vlcisci ut sunt adhuc carnales vani et iudei / Item non resistere malo Ergo iniuria non est repellenda Ad idem Ro 12 non vos metipsos defendentes fratres karissimi contra paulus vir restitisse actuum 22 ubi comminatum est militibus per hominem Romanum esse ut illicitus ab iniuria salvaretur Ad idem cum lis canonizata licet vim vi repellere contingit aut ex libidine vindicte sic non licet aut zelo iusticie et tunc aut sit impediendo sine malicia persuadendo nobis maliciam et omnibus licet et paulus resistit nec prohibetur licet aut cum violencia repugnando et tunc aut est publica in iniuriam et tunc debet impugnari manu publica et manu militari aut personalis et privata et tunc si est necessitas inevitabilis scilicet quod non potest evitari nec per fugam nec per libera / nec per aliud impedimentum sit in privata et sine armis permittitur

clericis et laycis in iniuriam repellere et quod flagitia maleficos et cum moderamine inculpante tutele qui aut publica et cum armis non permittitur clericis secundum laycis quod dictum est cum moderamine et in instanti non enim esset moderamen si sine armis repeteretur et cum armis repugnaretur et in iniuriis tamen et expediens omnibus magis est in privatis iniuriis non resistere nisi simulet impediendo impedimenta tamen eius aut non prohibetur contentio quia sunt fratres eius qui ad hec sunt ordinati et pertinet ad maiorem perfectionem ut patet solucio / Ad obiectum Item prebe ei et alteram contra Christus hec non fecit in passione qui dabat ei alapas Ro prebe alteram non est porrigere alteram maxillam secundum patienter sustinere et aliam percussionem / Item et ei qui tecum vult contendere in iudicio ex quo videtur quod non liceat alicui sua repetere contra fratres corporis in sine iudicio contra licet glo / Omnia mea licet iniuste repetere Ro Repetere sua contingit duobus modis aut coram iudice in fideli et sic non licet et maxime ubi eciam licet libertate coram fideli et hoc dupliciter aut contencione et cum scandalo et hoc nulli licet aut modeste et cum iusticia sic infirmis et imperfectis licet perfectis non simpliciter Repetere non sine contencione et sine scandalo non coram iudice omnibus licet Et contra Apostolus prohibetur sic cum religiosi sint in statu perfectionis secundum dicit contra supra 19 Si vis perfectus esse et sic repetunt sua peccant mortaliter Ad idem est dicendum cum ab renunciaverint omnibus non habent sua ergo nec possunt repetere prima Cor 13 Caritas non querit que sua sunt Glo caritas non querit ablata Ro repetere aliquid contingit dupliciter aut ut sua propter utilitatem propriam sic perfectis non licet aut ut conservacionis propter utilitatem communem sic licet eciam perfectis Est autem utilitas communis duplex ex parte refrenandos malorum quia si tollerentur nec repetendi daretur malis occasio peccandi Job 29 Conterebam malos etc / 2a est

Quod licet sua repetere

unitas et pax reipublice quod dissi
patur si non licet sua repetere. Apostolus
Colliciti servare unitatem spiritus et
3ᵒ est infirmorum consolacio. Quia dona
sunt talia non solum ad sustentacionem
Sicut ubi lenatur eius statim non
ad plenum per solucionem. Ad hoc dico
et si non sunt sua in ipso sunt tamen
in communi et ita non communi. Licet
repetere vel si non sunt domini et in
ipso in communi sunt tamen ad v
tatem deputatas. Tamen magis ex
pedit medici precepte significacionem
quam medicus repetere. Sed ad dictum
quod caritas non repetit ablata verum
est propter utilitatem propriam posita uti
litatem communem. Communia propria communia
propriis non propria quibus autem potest pro
dicit cum bonum commune ipso iure commit
tamen liceat repetere quod est superfluum
quod non est de superfluum et alicuius
est indigencium. Sed alicuius non licet
repetere. Ipso tamen de superfluis quia
de necessariis competit restitucio vel re
petitio secundum .l. mag. qui dicit et
Beda in glosa est dicta est superfluis
potest repeti ad dispensandum non ad
retinendum tamen et potest etiam repetere
ad retinendum quia superfluum est tamen
ad dispensandum non ad retinendum.
Omnia autem dicta de minimis pacienter
sustinendo et in corpore et in rebus dicta
sunt maxime presentis temporis ecclesie pri
mitive. Dominus enim prout in tempore loque
batur quo ad vindictam mandum misit
apostolos tanquam spirituales medicos ad
insulsos freneticos multa passuros.
Sicut enim erant in pro fugiendo ecclesiam
fundatam et debant primos impetus
persecutorum sustinere quorum datur ut in
bono simulitatis rabiem vincerent tamen
minorum ut videtur comparabilem
ut corpus mansuetum ad fidem con
verterent. Beda. Quibus. Quod tamen
minus quod percucienti maxillam pre
bere non omnibus perfectis et dignis animi
iter sedat et paciencia et qui vim
at ad penam provocat. Quod autem
petit a te da ei. Supremus dominus
ordinat vocale quia ad pacienciam
oppressionem iniuriarum sic ordinat eam

quo ad beneficenciam in liberalitate ege
norum ubi monent ad duo in quibus
debet esse beneficencia quo ad ad dandum
2ᵒ quo ad acomodandum. Et volenti
mutuare dicit .5. Quod autem quod de ita
debeo esse paciens in adversis presentis
et in calumpniis alienis ideo dicit
Quod autem petit a te
da ei ambobus. Primo in necessi te
nis sunt tollerat ipse possit et secundum
dans sibi in indigentibus et negligit su
per ipsis panis est qui tu detines vi
duarum et dimittere quem tu recludis
miserorum redempcio et absolucio pecunia
quam tu in terram fodis tot mala gesi
as in unde quot bona possis pre
dare. Ideo non vendat vendit qui utilitas
peres comparat in eccli et ne pretas
datum augmentanti. Ait v. mang
eius tamenaliter qui de facili vol
unt vendit qui beneficium per ecclesiat
in prima 3ᵒ. Ne dicas amico tuo et
venite et cras dabo cum statim possis
dare. Quod autem cito dat bis dat. Vendit
qui pauperi improperat. Eccli 20. Datum
insipientis non erit tibi utilis oculi
enim eius septemplices sunt exigna
dabit et multa improperabit. Vendit
qui tristi vultu dat. 2 Cor. 9 non
ex tristicia aut ex necessitate. Hylarem enim
datorem diligit deus. Eccli 27. In
omni dato hylarem fac vultum tuum.
Vendit qui vicissitudinem expectat
Eccli 19. Tu cum invitas inopes
da pauperi. Luc. 9. Cum facis con
vivium voca pauperes. Et volenti mu
tuare id est acomodare a te ne avertaris
id est non mutuando vel mutuum
differendo vel diminuendo de re
et sicut tuo absque usura. Ideo quo indi
get acomodabis. Gloss. Quicquid da
te sine usura qui dat sub usura
videtur pena facere domino. Sic nec non
dat dat sua sed aliena tollit vi
detur necessitatis sed in maiorem mittit
solvit ab uno vinculo sed pluribus
ligat. Basilius. Pecunia usuraria
morsum aspidis percussus ab aspide
delectatus vadit in sompnum et per sua
vitate corporis moritur ita venen
latens pecunia membra disminuit
sic qui sub usura accipit suo tempore

q beneficium sentit sed vsura per omnes
facultates suas discurrit et totum inde-
bitum genuit et tota massa corrumpit
ut dicit [illegible]. Date mutuum nichil inde
sperantes hoc quidem in primo tamen obmittitur
communiter quia non peccat mortaliter si non
dat petenti. Secundo in duobus casibus pre-
est et contra dicat ei preparare et tamen ex-
trema necessitate 29 et cum paratur et magna
gravia et si non in ultima necessitate et di-
ues habet multa superflua ut reponit quibus
vel melius dispensare. Et sic etiam
et opus misericordie debitum non super erro-
gationis hoc 3 [illegible] 30. Necessitatem pau-
peris non defraudes sed redde ei debi-
tum suum. Quod qui habet ut non mittit
habet teneatur ad hoc precipit modo multis
est donum mutuis a manu dant
in precepto ut appareas mamona iniqui-
tatis dicit [illegible] 3o honora dominum de tua
substantia et de primitiis frugum tuarum da
pauperibus compassionis a corde ipsa
la [illegible] efficacie eminenti amaritudinis
actum 3o dicit petrus argentum et aurum
non est mihi quod autem habeo hoc tibi do con-
solationis in ore [illegible] 18 non ne ad
dolorem refrigerabit ros sic et verbum me-
lius quam datum preciu alle. Date sicut
mentibus et [illegible] substantionis
[illegible] Osee 22 Ei in dies acomodatum
[illegible] tibi tace sublimationis non permissi-
bus sed cum eo sublimabis. Item primo
debet remittere [illegible] ut nos
[illegible] ad primum non tenetur pau-
per sed ad tamen ultra locum et tempore [illegible]
[illegible] Si deficit facultas dandi obsequium
vel affectum vel verbum. Si sit in in of-
ferre qui obtulit magdalena [illegible] luce
vii o lacrimas compassionis capillos
subvencionis oscula obsecrationis
vngentum consolationis. Item quidem de
quo debet dari de proprio tamen vel de alieno
et si de proprio tamen utrum de superfluo
tamen vel etiam de necessario ad quam dicendum
quod de proprio debet fieri alienum non dispen-
sare esse sed quo ad dominium et dispensa-
tionem et de hoc non licet dari ut [illegible]
in extrema necessitate vel quo ad dominium non
quo ad dispensationem sicut licet dari dispen-
satore vel dominus prohibeat. Ad ad dicendum
quod ad superfluum et necessarium responde ad
superfluum ut tamen necessitate [illegible] 2
sua vincendi ad necessitatem [illegible] primo
debet etiam fieri et 2o [illegible] 3o

non debet. Quia volentibus a te mutuari
ne avertaris. i. mutuum dare et sine
vsura. Contra videtur quod licitum sit dare ad
vsuram de [illegible] 23 non fenerabis pro-
ximo tuo sed alieno. Ad idem licet
accomodare domum vel equum pro pre-
tio locato et recipere. Secundo non licet acci-
pere lucrum de mutuo tamen de accomo-
dato vel locato licet. Et est ratio quia
in accomodato vel locato res de-
teriorat ut usum sed non sicut in mutuo
vino equum bona reddit. Alia ratio
quia in accomodato non transit totum
periculum in recipiente et res peat et
sua sua sed in mutuo transit totaliter
tamen cum ideo ad mutuum recipientem
pertineat totum periculum rei absconditum
inde quod mutuans vellit inde habere
emolumentum. Tertio ratio est quia de ac-
comodato transferretur dominium sicut
in mutuo. Sed mutuum dicitur quia
de meo sit tuum. Tamen ergo videtur lucrum
de re non sua sed aliena. Quarta ratio est
quia usus rei accomodate de natu-
ra utilis est sed pecunie usus non sit
sed contrariis industria. Tamen inspicien-
dum quod vellit ad lucrum reportare
ex industria aliena. Quinta ratio est
quia pecunia est mensura quedam in commu-
tationibus qua mediante sit adequa-
tio dati et accepti. Tamen minus tradere
et magis accipere dispositas est mensu-
ra. Sexta ratio est quia mutuum bene-
ficium addit quo sublimemur in digni-
tatem. Tamen iniquum est quod illud quod
instituitur pro beneficio vertatur in gravamen
et incrementum. Ad primum obiec-
tum dicendum quod dominus precepit promissio quedam
minoris boni quedam minoris mali
talis est permissio fenerandi alieno
ubi cum mala quod autem permittitur i.
expresse permitti et tamen tacite prohibere
ad ad 2 quod non est. Sicut romanis dicit
Audistis quia dictum est. Superius ordi-
nauit dominus i. ouales, primo quo
ad paciam in inimicos, 2o quo ad bene-
ficiam in dilectionem congenerorum. Item
3o ordinat ad caritatem vel dilectionem
inimicorum ibi ordinantur minoris primo
repetitio preceptis in amanti legalis.
2o explanatio eiusdem preceptis ibi
Ego autem dico vobis. 3o ad hoc preceptis
[illegible] ut sitis filii [illegible]
[illegible] audistis quia dictum est.

dicitur ig. Diliges proximum tuum
et affectu sic ligat omnes et effectu
sic ligat potentes pro loco et tempore.
Et odio habebis inimicum tuum. Secundum
ulti / non est scriptum in lege sed est
tradicio phariseorum qui addebat hoc
quod habetur dicitur ig. diliges amicum
tuum io arguebat a [illegible] ergo o-
dio habebis inimicum [illegible] collige-
bat ex hoc quod dicitur Exo. 22 inimicum
[illegible] inimicis tuis et non facies [illegible]
[illegible] sed destruens eos et [illegible]
non [illegible] secundum [illegible] ut mis-
[illegible] Saul perdidit re-
gnum quia pepercit Agag primo Re.
xv [illegible] deus odit inimicos suos
[illegible] inimicos ergo et nos debemus odio
habere [illegible] ita videtur addicio phariseorum
racionabilis sed non est quia debemus di-
ligere inimicos quia bona est non
quantum ad culpam. Ad primum dicendum arguunt
[illegible] quod tenet in opposito secundum
quod aliquando dicitur de eis secundum quod op-
ponitur non secundum quod conveniunt ut
visibile dicitur de albo [illegible] quod convenit
cum nigro sed distinguitur secundum quod
opponitur. Unde diligere dicitur de amico
secundum quod convenit cum inimico sed in
[illegible] non [illegible] secundum [illegible]
[illegible] convenit [illegible] secundum quod opponitur
ad secundum dicendum quod loquitur de inimicis
rei publice quantum ad culpam non
quantum ad naturam et de destructione que
fit amore iusticie non rancore et
libidine vindicte. Ad 3m dicendum
quod mutatur propter culpam et diligere
propter naturam non repugnat. Ad aliud
dicendum quod Saul perdidit regnum propter
inobedienciam non propter sui maliciam.
Ad 3m dicendum quod deus odit in malis
culpam et diligit naturam. Ego autem dico
hic subdit explanacio [illegible]
perfectionis in qua docet inimicos diligi
et hoc triplici [illegible] inimicorum primo
affectu cordis cum dicit diligite. 2o
affectu operis cum subdit benefacite.
3o [illegible] oracionis cum addit et orate.
dicitur ergo Ego autem dico vobis diligite
inimicos vestros. tamen propter deum quamvis
[illegible] diligenda sunt non tamen
filii sed et canes non tamen [illegible] sed et

[illegible] et [illegible] et [illegible]. Tamen propter
[illegible] quod filii dei sunt [illegible] ipsam [illegible]
magis indigent diligi. Tamen propter
nos quod [illegible] et [illegible] sine ma-
[illegible] ubi [illegible] [illegible]
solvunt debita peccatorum. Benefacite
hiis qui oderunt vos. tamen propter
conformitatem quia homines sunt
[illegible]. Iterum tua ne despe-
dis. Tamen propter utilitatem [illegible]
Si bene facis inimico tuo amplius
fecisti. Tamen propter [illegible] [illegible]
[illegible] noli negare quod deus tibi ne-
gat [illegible] gradus [illegible]
[illegible] ad perfectionem [illegible] mandati [illegible]
est [illegible] ad [illegible] [illegible]
2us est ut non amplius inferat [illegible]
a [illegible] sustinuit. 3us est ne [illegible]
faciat ea que passus est [illegible]
4us est ne [illegible] ad [illegible] iniuriam
sustinendam [illegible]. 5us est ut [illegible]
ad maiora se [illegible] quod illius [illegible]
6us est non odisse eum [illegible] patitur
7us est diligere [illegible]. 8us est ei
benefacere libenter [illegible]. 9us est
deum pro adversariis deprecari. Unde [illegible]
orate pro persequentibus per manifestam
iniuriam et calumpniantibus per apparentem
iusticiam sed [illegible] fraudulen-
ciam vel persequentibus [illegible] calump-
niantibus [illegible] vel persequentibus in
persona calumpniantibus in rebus
vel fama [illegible] actu-
[illegible]. Domine ne statuas illis hoc
peccatum. Act. [illegible] 22. [illegible] glo-
[illegible] modis [illegible]
[illegible] et [illegible] corporis [illegible]
[illegible] diligit orat et benefacit ut
sitis filii. post perfeccionem evangelica
subdit hic [illegible] ad [illegible] et hec
[illegible] primo [illegible] / 2a exemplum
2 hic [illegible] perfectionis
[illegible] secundum [illegible]
[illegible] est [illegible] addendo [illegible]
ubi [illegible] filii [illegible] 2us [illegible]
diligit [illegible] / diligite orate be-
nefacite [illegible] ut sitis filii patris vestri
qui in celis est. [illegible] continuacionem
nobilitatis [illegible] hereditatis
[illegible] quod [illegible] cumulat [illegible]
[illegible] et [illegible] magis

est inquit cedi palmis q(uod) esse
inter p(er)fectionis est sine tunica (et) pa
lio incedere / quia esse inmoderate con
stancie est (et) iniuria passiui fere
pacientie quia iniuria est sine grauius
est ad angariam compellenti libet sed
vel maxilla alia p(re)bere sicut cum
esse pacifici celsius est benedicere
p(er)sequentibus quia p(ro)ximorum mole
stias sustinere / Qui solem suum pat(ris)
vestri ad litteram. Sol enim est vere lucis
(et) caloris est. Secundo principium agen
tis plurima racione honoris est prin
cipium in racione materie spiritualiter. Fac
tus omni quantum ad manifestatio(nem)
veritatis. Sap. v. Sol intelligentie
non est ortus nobis (et) pluit sup(er)
vniversitatem. Rab. exponit de so
le iusticie (et) pluvia doctrine. Hic q(ueri)
tur / Diligite inimicos vestros / vtrum
sit preceptum vel consilium q(uod) preceptum
[illegible]. Si diligitis eos qui vos di
ligunt quam mercedem habebitis / Glo.
nulla in celo quod sine dilectione non
est salus. Et q(uod) consilium Luc. vi. sup(er)
id Diligite inimicos. Hoc p(er)fectorum est.
Et q(uod) in nullo [illegible] quia non incli
nat ad odium quod diligere est cont(ra)
[illegible]. Ratio affectus dilectionis [illegible] est
[illegible] quo [illegible] [illegible]
sic est preceptum / non enim optandum est
malum [illegible] (et) [illegible] in quantum malo
[illegible] tamen optandum est in quantum
est sibi vel rei publice salubris est
[illegible] (et) iste attenditur aut quo
ad spiritualem vitam (et) est preceptum /
omnibus enim optandum est bonum gracie
(et) glorie / aut quo ad temporalem (et) in articulo
necessitatis est preceptum [illegible] [illegible] in
[illegible] sui vel alterius aut p(re)t(er)
articulum necessitatis sic non est preceptum
de inimicis p(re)ter [illegible] consilium de inimicis
non rei publice nec est consilium nec
preceptum / Ad obiectum [illegible] [illegible] non
inclinat ad odium [illegible] [illegible] inimico
(et) beneficere hiis / Eccl. xii. Bene
fac humili (et) ne dederis impio. Ratio
sicut distinctum est de affectu dilectionis
ita de effectu intelligendum. Ad obiectum
[illegible] q(uod) loquitur de [illegible] impio sed ipsius
[illegible] homo diligendus est et [illegible]
[illegible] in [illegible] impiis / Item
orate pro persequentibus / Queritur vtrum sit
preceptum vel consilium. Ad hoc. Orare i(n)

generali id est non excludere ab orationibus
preceptum est orare in speciali p(er)fectionis est
[illegible] vt sitis filii. Cum sine hiis simus
filii dei p(er) fidem Io. i. Dedit illis potesta
tem filios dei fieri / Ratio sine hiis non
est fides forte secundum quod p(ro)cedunt sub
precepto vel loquitur de filiatione expresse
imitationis vel amplioris [illegible]
nis / Qui patris vestri. Quamvis hic non
dicit patris mei Aug. Crisostomus hoc. Facit
vt sermonem de hoc optimo (et) hic sit fra
ter / Qui in celis est. Cum vbi
[illegible] / Ratio ascendendo in celum [illegible]
illic es (et) [illegible] vbique est deus
sed dicitur esse in celo quia magis velut
operibus eius [illegible] in magnitudine
[illegible] [illegible] / Bonitas intelligitur
vel in celis id est in sanctis vel gratia angeli
deus est in se vt [illegible] [illegible] in mun
do vt actor (et) rector / in angelis
vt [illegible] (et) decor in ecclesia vt ad
iutor (et) liberator in reprobis vt
terror (et) horror / Qui solem suum
facit oriri quod [illegible] [illegible]
sunt beneficia communia bonis (et) malis
Si enim diligitis [illegible] [illegible] diuine
perfectionis subdit [illegible] [illegible]
imperfectionis cum est addendum (et) primo
quantum ad actum [illegible] / (et) [illegible]
vel est si salutaueritis / Et hec est [illegible]
Si enim diligitis quod dicitur diligite
inimicos non tantum amicos diligentes
vos / Si enim diligitis eos qui vos
diligunt quam mercedem habebitis. Hic
est de [illegible] quod dicitur nulla diligere dili
gentes est naturale / diligere non dili
gentes est [illegible] maxime non diligere
non diligentes imperfectionis communis
Nonne (et) publicani hoc faciunt. Glo.
[illegible] publica vectigalia exi
gunt vel publica negocia vel lucra
seculi sectantur / Et secundum Rab. dun
[illegible] [illegible] publico [illegible] Ro
manorum qui patres vos ordinauit
[illegible] Si amaueritis amantes publica
[illegible] est quod faciemus nos qui
non amamus sed emulamur fratres [illegible]
[illegible] (et) [illegible] [illegible] [illegible]
Et si salutaueritis fratres vestros tantum ita
vt non inimicos quid amplius facietis
[illegible] ad perfectionem / Nonne ethnici id est gen
tiles hoc faciunt. Ethnos grece gens

latum dr̃ cum psuasio tpi corru
tibus pdere ud ei q̃ deus est bene
facite inimicis / condicit / ut sitis
filii patris vr̃i qui bis facit bonis
et malis / Ite ei deus est diligite
inimicos condicit i. Si diligitis il
los qui vos diligunt etc. Ite ei dic
tu est / Orate pro persequentibus vos con
uidit i. et si salutaveritis etc. Sa
lutacio cum habeatur pro oracione
est / Estote ergo pfci / Ista premis
sus monicionum conclusio q. d. ego
prefectum docui xpi in pre celesti
posui et quia doctrina dat ut c
plicat / Estote ergo pfci / inimicos
diligendo / odientibus benefaciendo
persequentibus orando sicut pr vr̃
celestis pfc̃us ut hic deus et
intus q. d. ita pfca faciatis ut
mamam effici filii dei patris et ex
pressione mutacionis per graciam ad
operacionis p adepcionem eterne hereditatis
attendite iusticiam vrãm / Superius
docuit salvator iusticiam debitam
hic docet modum / Et quia constancie
in mirabiles sit adhuc ad iuste
ficat io reducit omnia ad unum mo
dum scilicet ad intencionem debitam et hec
duplex / primo quantum ad simplicitatem
in operando / 2° quantum ad prudenciam
in discernendo scilicet / Infra io esto
te ergo prudentes sicut serpentes et sim
plices sicut columbe / Attendite
a falsis prophetis Infra vij. Infra
primo removet duplicitatem in
tencionis / 2° ponit regulam simp
licitatis / petite et dabitur / vobis
In prima removet triplicem duplicitatem
primo intencionis que fuit in y
pocritis / 2° affeccionis que est in
mundanis ibi / Nemo potest servi
re duobus Infra vj / 3° cogitacio
nis que fuit in presumptuosis ibi
nolite iudicare / Infra vij / opera
iusticie sunt opera satisfaccionis scilicet
elemosina contra peccatum in proximum
oracio contra peccatum in deum ieiunium contra
peccatum in seipsum ut contra 3s iniurias
peccatorum / Removet ergo primo dup
licitatem operum iusticie generaliter
2° in operibus tamen specialiter et primo
in elemosina ibi cum facis elemosinam
2° in oracionis ca° vj° ibi / Et cum

oraveritis etc. / Et hoc est quod dicit atten
dite i. cauti estote scilicet contra insidias
superbie que eciam bonis operibus insidia
tur pro io dicit / ne iusticiam vestram
i. opera iusticie faciatis coram hominibus
sed ut videamini ab eis i. propter gloriam
et favorem mundi / non propter dei laudem
non propter edificacionem proximi Gal.
primo si hominibus placerem servus
dei non essem / et io ab eo non remu
nerandi / Alioquin mercedem non habebitis
apud patrem / cum amore non fecistis
illi sed mercedem habuistis cum lau
de mundi operamini vel honorem ergo
ergo supponit opus debitum et hortatur
fieri indebitum / sicut hominum co
mmunicat per opus duplicem scilicet veniencia
mercedis diuine / Cum facis elemosinam
Ex generali duplicitate in operibus in
iusticie prohibitorum descendit specialiter
ad opus elemosine ubi primo exclu
dit modum indebitum / 2° instruit
debitum modum ibi te autem faciente
In prima dicit opus eorum replicat
in ergo cauendam scilicet modum propositum
q. est xpi ypocritarum motivum q.
est ambicio honoris duplicem q. a
missio tenorem / Et hoc est q. dicit
misericordis distribucionem a te communiter
ita noli facere iusticiam ut videaris
ab hominibus / Cum ergo facis elemosinam
non tuba precinas ut docens ypoli
tuba canere ante te i. innotescere ut
glorieris in laude tua vel forte
ad literam tonicando populum tubis
canebant ut omnes venirent q. ad
spectaculum eorum clamans dicebat / Sicut
ypocrite faciunt Augustinus ypocrita
qui simulat q. non simulator ali
enius persone 2° dicit ab ipsos q. sub
et cristes dans et subando laudes in
sinagogis ut videatur a sapientibus
et vicinis ut videantur a turbis
et hoc non ut dent bonum exemplum
videntibus sed ut honorificentur ab ho
minibus / Amen sicut lapa ex abscon
sa non posset sic et ut opus iusti
absconditum non est ergo i. ipsa de elemo
sina que videtur sed que sic fit ut
videatur quia tales precium intendunt
honore laudis et suffitione et io
amittunt vitam et eternum unde sequitur
Amen dico vobis receperunt mercedem

sua scilicet pro bono elemosine sed pena
conspirat pro mala intencione. Te autem
faciente: exclusio indebito modo hic
instruit debitum modum faciendi ele-
mosinam ubi primo presupponit bona
operacionem, 2º imponit bona inte-
cionem i. nesciat sinistra tua. 3º pro-
mittit remuneracionem futuram ibi
et pater tuus etc. Dicit ergo Te autem faciente
elemosinam quod est opus de genere bonorum
nesciat sinistra tua sicut et ab sini-
stra est intencio prava dextera in-
tencio recta. Secundum Anshelmum si-
nistra vicium dextera virtutes. Est ergo
sensus: nesciat sinistra tua i. non
se immisceat intencio vane lau-
dis vel vicium aliquod dum preceptum de-
impleri satagis. Augustinus in viii° libro quod
ad dexteram sit nomine domino, propterea non
sunt que a sinistris sunt. Et expo-
nenda nesciat id est in nesciat quod
est in abscondito id est ut sit elemosina
tua in abscondito i. secundum intencionem inten-
cionis et si non secundum rectam operacionis
exterioris. Est coram hominibus faciente
non facias ut non videatur et coram
hominibus non facias ut videaris. Et
pater tuus qui videt in abscondito
id est deus reddet tibi et si non nunc
tamen in futuro. Eccli. 7 Altissimus retri-
butor paciens est. Hic queritur
si diligitis eos qui vos diligunt quam
mercedem habebitis q. d. nullam. Contra
deus magis diligit amicos quam
inimicos ergo et nos sic ergo me-
lius. Respondeo ceteris paribus dilectio
inimicorum maior est meritoria quam
amicorum quia difficilior, tamen est
maior conatus bone voluntatis
quia prior tamen est ex motu gratie non
nature inclinatis quia liberalior quia non
est ex debito vel merito precedentis. Unde
non excludit a dilectione eleccorum
mercedem sed minuit minorem. Ad obiectum
dicendum quod est inequalitas non ex parte
dei diligentis sed dilectorum quorum unum
magis disponit se ad suscipien-
dum officium divine dilectionis quam alius
Item inimici sint mali. Item estote
perfecti sicut pater vester. Contra non est perfec-
tum in deo i. in hac presenti domine
et non est secundum opera tua. Respondeo licet

sicut dicit simplici et proporcionaliter
non proporcionis sine commensura-
cionis vel plenitudine in generali
non in speciali. Sicut deus est perfectus
perfectione sibi cognita ita nos sed
hominibus commoda. Item ut honorificemini
ab hominibus videtur quod sit licitum quia bonum
quia honor mutuus est bonus. Ro-
manorum 12 honore invicem preve-
nientes. Respondeo licet honor sit bonus
in se tamen intentum ut finis operis
non est bonus sicut cibus in se est
bonus et licitus tamen finis tibi non
est bonus nec licitus. Item et pa-
ter qui videt in abscondito. Contra
primo videt in aperto. Hebreos
iiii° omnia nuda et aperta sunt
oculis eius. Respondeo videre de ab-
scondito non excludit sed includit
a minori videre de aperto et dicit hic
de abscondito quia retribuit bonis
secundum intencionem cordis hominibus
occultam. Vel dicendum quod videre de ab-
scondito est videre per approbacionem sic non
videt omnia sed tantum videt bona
in aperto est videre per simplicem spe-
culacionem sic videt omnia. Et

Et cum oratis non

Tercium docet modum
debitum dandi, hic 2º docet modum
debitum orandi, et ut opposita iuxta
se posita magis elucescant tan-
git duplicem modum indebitum primus
est iudeorum, 2us gentilium, primus
in ostentacione, 2us in multiloquio
procedit autem ostentacio ex amore
vanitatis contra ad ordinacionem
affectus multiloquium ex suspicione
infidelitatis contra ad errorem in-
tellectus. Consequenter docet modum orandi
duplicem, primo ut sit oracio occulta
contra ostentacionem, 2º ut sit brevis contra
ubi contra multiloquium. Secundum hoc
dividitur in partes duas. Primo re-
movet modum indebitum oraci-
onis docens modum ei oppositum. 2º
in debito modo multiloquii do-
cens modum ei oppositum ibi Orantes
autem nolite multum loqui. In prima
primo dissuadet ostentacionem, secundo
suadet occultacionem ibi Tu autem cum
oraveris. In prima tangit tria. Primo

supposicionis boni vel Sic oratur publico
mali vel non eius comminacionem dampni
vel Amen dico vobis / Consequenter ergo Et cum oratis
non eritis / id est non esse debetis / sicut
ypocrite qui amant orare in synagogis
id est in locis publicis in quibus erat con-
cursus aspicientium insignia reli-
gionis / et in angulis platearum
in plateis ut videantur vel anguli
ut non velle videri videatur ut ma-
gis laudarentur et quia orant et quia
in abscondito esse ... / stantes orare
mos more hebreorum qui stando orat
quia legem stando acceperunt Ideo ig-
itur stantes non sunt culpandi sicut phari-
sei hic vel pharisei ante stans et ...
ut videantur ab hominibus non in-
tendunt exaudiri sed videri. Cris.
o insania ... volunt
quod desiderant inreprehensibilis ypo-
crisis et propter affectionem mala / quia
amant orare / non enim vere orant
et propter astuciam simulacionis / quia in
angulis / et propter pravam intencionem
quia ut videantur ab hominibus
et propter dampnosam sequelam / Unde
subdit / Amen id est vere dico vobis
receperunt mercedem suam id est laudem
transitoriam / de qua Iob 20 Gloria
quia laus impiorum brevis et per-
gaudium ypocrite ad instar puncti
Receperunt ergo mercedem suam sed tamen
recipient mercedem vel penam eternam
quia simulatores et callidi pro-
vocant iram dei / Tu autem cum oraveris
Expresse dissuasit modum indebitum
orandi ostentacionis / hic suadet
modum debitum primo ponendo infor-
macionem / 2o promissionem ibi / Et pater
tuus / Informat autem orantem
quantum ad tria primo quantum ad locum
ut sit secretus ibi intra in cubiculum
2o quantum ad sensum ut sit clausus ibi
Et clauso / 3o quantum ad affectum ut
sit pius ibi / Ora patrem in abscondito
Quasi dicat non ita faciunt ypocrite / Tu autem
cum oraveris secreta oracione intra in
cubiculum tuum id est locum secretum / ad
exemplum ... in iudith iudith viii
in camera thobie iiio in ... actuum
x. Et clauso hostio / hostium id est car-
nalis sensus per quem hic ... im-
probe ... et hic fantasmatum

orantibus obstrepunt ora patrem tuum
in abscondito. Cris. / Orans nichil no-
vum faciat nec clamet nec manus
expandat nec impudenter oculos
tollat ut nobilis fiat Ioh. iiii o
veri adoratores / adorabunt in spiri-
tu / Et pater tuus / cui honorem ...
impendis qui videt in abscondito
in cordibus reddet tibi fructum orationis
omnia provocant ad orandum et quia
pater est et quia omnium contemplator est et quia
remunerator est videt enim in abscon-
dito sed reddet in aperto sic enim de-
bitorum gratus existunt / Orantes autem
Expresse dissuasit indebitum mo-
dum ostentacionis suadens modum
debitum oppositum hic suadet modum
indebitum multiloquii suadens modum
debitum ei oppositum / primo ergo dissuadet
modum indebitum / 2o suadet modum
debitum ibi Sic ergo orabitis dissua-
det ergo quadrupliciter primo verbo / Ergo
... vel Sicut ethnici / 3o ... ibi
Nolite ergo vel Scit enim pater vester / Consequenter
ergo Orantes nolite autem multum
loqui quia multiloquium omnis perdit
devocionem mentis / Aug. / Cum ro-
gas deum pietate opus est non
verbositate sicut ethnici faciunt
Beda / Cris. sic faciunt ipsi quod orat
ydola surda rogant mortuos
putant enim quod in multiloquio suo
exaudiantur Beda assignat causam
istorum ... putant enim quod ...
... verbis demoneat nisi
absens est vocet et quod nescit verborum
ambagibus doceat ... mala
et ... ab oracione ... vel monendi
... Nolite ergo assimilari
eis scilicet multiloquio et maxime
intencione tali / multiloquium Scit
enim pater quod opus est vobis ...
petitur ... oracionem corde ...
audiunt ... vel penitus
... clamaverint ego exaudiam
eos / hic ... cum oracio sit ad deum
ieiunium ... elemosina
propter proximum / primo de oracione 2o
de ieiunio 3o de elemosina debe-
[illegible] ... agit de istis non per
obiecta actuum sed per intenciones
agencium / elemosina non habet magis

fiat in conspectu hominum salute illius cui
dat oratio non tamen quod [illegible] sin
gularem est solempnis non quia est [illegible]
ieiunium numero et elemosine magis
consideratur favor humanus ideo sunt
ei subnexa / Item ieiunium et elemosina
sunt quasi due ancille orationis / Tobie
12 Bona est oratio cum ieiunio et elemosina
[illegible] esse in medio / Item quod dicit in sin
gulari Cum facis elemosinam sed in plu
rali Cum ieiunatis et oratis. Ideo quia ieiunium
et oratio sint in omnibus petende non sic
facere elemosinam omnibus / Item quod plura
liter orate [illegible] de modo [illegible] singu
lariter ait tu autem cum oraveris / 3o ad [illegible]
[illegible] orationes [illegible] communes cum
aliis hominibus et privatis Item quod
dicit cum amat orare / non dicit quod orant
de elemosina [illegible] / cum facis elemosinam
non dicit cum amas facere / 4o quod ypo
crite [illegible] non orant / sed amant
inde orantes in fructu orationis tal
[illegible] est sed fructu elemosine tal
est [illegible] quod orans [illegible] sit ei
[illegible] sicut [illegible] / Item
in sinagogis [illegible] quod ma
[illegible] sit [illegible] in ecclesiis orare
[illegible] non vetat orare in ecclesiis
sed eo proposito ut videatur ab hominibus / Item
nolite multum loqui [illegible] multiloquium
in oratione petitum est / [illegible] Crisostomus
[illegible] quod [illegible] arguat qui
orationem sua longo sermone prosequuntur
[illegible] Iudicat deus non in omni [illegible]
[illegible] / [illegible] vel [illegible]
in transgressione orare. Ideo [illegible]
nat multiloquium de infidelitate
sed non multas lacrimas multas ob
secrationes in cordis puritate
[illegible] faciunt / Item scit enim pater vester
[illegible] quibus [illegible] deus non [illegible]
[illegible] rogamus [illegible] loquimur
Ideo multiplex est causa orationis notabilis
ad deum / prima est ut obsequium hono
ris debitum impendatur [illegible]
[illegible] ignoranti [illegible] rogare sciente
[illegible] ubi [illegible] obsequium
2o ut [illegible] ; [illegible] in glosa
ut rogari et veniam ut bonitas
eius [illegible] ad plures et status
iusticie [illegible] ad subiectos / 3o ut
devotio [illegible] / Sic ergo orabitis
[illegible] modo in debito quo utitur

ecclesia hic docet modum debitum
et brevem et primum quo utitur catho
lici ubi primo docet brevem orationem
2o subdit causam [illegible] in oratione
petitur ibi Scit enim deus pater vester / 3o oratio
de [illegible] in [illegible] tenetur et quam
in [illegible] ordinis [illegible] capitulo [illegible]
[illegible] in terram / [illegible] ordi
nat cum subditur Sanctificetur nomen
tuum. In conclusione confirmacio per
[illegible] oportet [illegible] Amen / [illegible]
aut [illegible] complicat [illegible]
rogati [illegible] filii per
fidem [illegible] primo dicit illis [illegible]
filios dei fieri [illegible] regenerant
[illegible] nobis [illegible]
[illegible] 2o Sic deus dilexit mundum
ut filium suum [illegible] /
Qui es in celis id est in sanctis
[illegible] angelis [illegible]
dicamus [illegible] in [illegible]
[illegible] diligis / Qui es in celis
de quibus [illegible] enim [illegible] faciunt
[illegible] digna [illegible] fide [illegible]
[illegible] / Sanctificetur nomen tuum
Hic ponuntur et disponuntur petitiones
omnes petibiles et appetibiles continentes
[illegible] sunt vii Appetibile enim
quod petitur est triplex, scilicet collacio boni
ablacio mali et confirmacio utriusque
Bonum autem quod petitur conferendum est
triplex bonum celeste [illegible] gracie bonum
[illegible] bonum temporale [illegible]
malum autem quod petitur auferendum est
triplex [illegible] preteritum et futurum [illegible]
ut dimittatur [illegible] ut [illegible] futurum
ut caveatur / prima ergo peticio est
ut confirmemur in bono sine malo
de qua dicitur Sanctificetur nomen tuum
id est fiat in nobis honor tuus nos
[illegible] Dignare nos in [illegible] mundi co
[illegible] ut [illegible] cuncti
te glorificent et clarificent / Sancti
ficetur nomen tuum in nobis per veram
[illegible] cognicionem [illegible] in [illegible]
[illegible] dilectionem [illegible] per firma
[illegible] toto homine
per bona opera ut [illegible] sit in nobis
sapientia filii dei [illegible] sancti

⁊ sum patris operacio ⁊ divina trinitas
[illegible] eni [illegible] notificat corp
pa / Sanctificetur nomen tuum q e pr
ut te tamquam filii ꝑ honoremus
nomen tuum q est dns ut te tam
quam ꝑ timeamus / nomen tuum q
est iesus ut a te salvatore laus
deamus / nomen tuum . q e xpc
ut a te xpo xpianam vitam
ꝑ teneamus ut deamus nomen
xpi ⁊ opa antixpi / ergo sancti
ficetur ꝑ benivolenciam cordis ꝑ
reverenciam ⁊ oracionem pfficientiam
in ope ꝑ gliam incremi[illegible]
Adveniat regnum tuum . Secunda
ꝑseverantibus datur donum glorie ideo
hic subditur . 2ª peticio . s . donum
glorie / Adveniat . i . ad nos veniat
regnum tuum de quo mt xxv . bene
dicti patris mei ⁊c / Tunc eni
regnabit in nob non mundus non
dyabolus non carnalis affectus
Similiter regnum dei est quadruplex
scripture de quo infra 2 . Auferetur
a vob regnum dei gre de quo luc
xvii . Regnum dei [illegible] de quo
mt 13 colliget de regno eius
omnia scandala . Glorie de quo luc
20 . Beatus qui manducat panem
in regno / Adveniat . i . ad nos
veniat regnum . i . scripture [illegible]
nos ⁊ destruat regnum erroris et
ignorancie . Regnum ecclesie xpi
p dilatacionem ⁊ exaltacionem ⁊ de
struat regnum synagoge antique
Regnum gre dei ⁊ destruat regnum
malicie pcti / regnum eterne glorie
⁊ destruat regnum pntis miserie
⁊ fortune / Fiat voluntas tua . qr
ꝑseverantibus bonum glorie ꝑ bonum
gre ideo hic subditur 3ª peticio boni
gre / fiat voluntas tua . [illegible]
eni dei voluntas fit in nob [illegible]
voluntas dei ꝑ fit ideo oramus
ut libertas nri [illegible] ꝑ gram
sue voluntati / Similiter fiat vo
luntas tua . i . [illegible] ꝑ
opus pnie de qua voluntate

Thes. 4º hec est voluntas dei sancti
ficacio vestra ut sciat [illegible] / Item sanctificatoris
salvatoris [illegible] ꝑseverancie
Joh . vi . hec est voluntas patris mei
ut omne quod dedit michi [illegible]
in salvatoris [illegible] glorificatore ꝑ
[illegible] glorie / Joh . vi . hec est voluntas
patris mei qui videt filium ⁊c / Sicut
in celo . materiali in quo omnia te
nent ordinem ⁊ cursum suum . / Et in
terra . i . in hominibus servando pacem ⁊
concordiam Job . 22 / Qui facit con
cordiam in sublimibus suis / Similiter
Sicut in celo ⁊ in terra . Celum quad
druplex . s . in angelis ita in hominibus
sicut in iustis ita ⁊ in peccatoribus
sicut in xpo ita et in ecclesia
sicut in [illegible] ita ⁊ in voluntate
spiritualitatis / Panem nostrum sub
stancialem . qr ita ꝑ gram in ꝑse
verantibus glorificanda indiget
corporali sustentacione ideo hic subdi
tur 4ª peticio . s . boni [illegible] ⁊ nutrimenti
[illegible] . Ideo qui petit petit panem non
pisces non carnes . i . non aliquod
superfluum sed quod necessarium est hoc quod
significatur ꝑ panem . [illegible] / Simi
liter inter homines aqua ⁊ panis
Item panem nostrum . qr addit [illegible]
[illegible] duplici racione . Primo ut
nemo sibi temporalia appetat [illegible]
omnia que nob deus dat [illegible]
[illegible] multitudinibus non so
lum nob dat sed etiam aliis ꝑ nos
ut de eo quod a [illegible] a deo [illegible]
in [illegible] [illegible] . 2º ut ne
mo sibi aliena usurpet . [illegible] qui
de iniusticia panem manducat [illegible]
panem manducat qui [illegible] petere
alienum . Item supersubstancialem . i . addi
tum substancie ad sustentacionem / Item quo
tidianum / [illegible] non anni ut a
deo annis [illegible]
natum / Item [illegible] [illegible]
possimus [illegible]
[illegible] dat [illegible]
qui sumus filii [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] dicit
xpus da michi [illegible] quod dedi [illegible]

Cristi largitorem habe debitorem
homo et feneratorem. Hodie in presenti
vel hodie quia nescimus si in crastinum
permaneamus. Item pro cibo cottidiano
iussit orare ut ne parve ultionis
cura corrumpat eius animum dici vero
in futurum esse nescitis qua ob causam
in illius sollicitudine torqueamini. Cla-
rius: Da panem per me ad [illegible]
languorem. Ps. Surgite postquam
sederitis qui manducatis panem doloris
intelligencie corporis sumite. Cant.
xv. Cibavit eum in mente panem vite
et ad impinguacionem amoris. Io. vi.
Ego sum panis vivus. Panem
glorie ad delectacionem saporis. Luc.
xiv. Beatus qui manducat panem
in regno dei. Panem nostrum. De quo Christi
est. Et sic habebimus quinque panes
de quibus saciavit dominus quinque mi-
lia hominum. Io. vi. de quibus dicitur.
Et dimitte. Quia nemo potest duobus
dominis servire bono et malo ideo post peti-
tiones bonorum conferendi subdit peticiones
mali auferendi. Et ponitur ista peticio
pro amocione mali preteriti vel culpe
perpetrate de qua dicitur: Et dimitte.
Tu qui habes potestatem dimittendi nobis
debitoribus debita nostra, id est peccata quibus
anima obligatur ad penam. Luce
xii. Stulte hac nocte repetent
animam tuam a te. Sed qui vult impetrare
misericordiam a deo necesse est ut ex-
hibeat proximo. Ideo sequitur: Sicut
et nos dimittimus debitoribus nostris, id est
relaxamus iram et malivolentiam.
Eccli. 28. Relinque proximo te ledenti
peccanti et peccata solventur. In hoc ex-
cluditur error Pelagianorum qui ne-
gant parvulos post baptismum. Et ne nos
inducas, quasi diceret: et si permittas duci
per [illegible] ut temptemur non tamen inducas
per consensum ut succumbamus. Dicit
enim inducimur id est tendimur quando
efficacia habet in nobis et vincimur.
Sed libera nos a malo, id est ut a ma-
lis omnibus liberemur. Subditur vii.
et ultima peticio pro amocione ma-
li [illegible] quasi diceret: et dimitte preterita
ut caveamus a futuris et liberemur

a presentibus libera ergo nos a malo
ne nos obruat per cupiditatem
quia totus mundus in maligno po-
situs est. I Joh. ultimo. A malo
carnis ne nos absorbeat per vo-
luptatem quia non habitat in me
id est in carne mea bonum sed quod
nolo malum illud facio hoc
ago. Roman. vii. A malo dyaboli
ne nos perdat per iniquitatem. Matth.
xv. Filia mea male a demo-
nio vexatur. Ps. Liberator meus
de inimicis iracundis. Amen.
Optacio est ad impletionem omnium
peticionum. Et habet potest accipi huius
peticionis quia peticio que pertinet
ad bona patrie sic sunt tres prime
aut ad bona vie sic sunt iiii.
ultime. Ad bona patrie pertinent
tria scilicet clarificacio summe veritatis
ut in nobis fiat summe observantie
quod petitur ibi: Sanctificetur nomen
tuum, id est clarificetur. Beatum enim est quod
sit in terra per nomen eius notificatur
nobis. Prima Joh. 3o. Similes ei e-
rimus quia videbimus eum. Secunda est
apprehensio summe maiestatis ut
percipiatur summe sine quod petitur ibi:
Adveniat regnum tuum. Luc. 7. [illegible]
dum regnare. Apoc. v. Accipiet
regnum decoris. Fruicio summe
bonitatis ut diffunditur sit summe
in perfectione quod petitur ibi: Fiat vo-
luntas tua sicut in celo, id est in an-
gelis, et in terra, id est in hominibus. Hec
fiet illa voluntas: volo pater ut ubi
ego sum illic et [illegible]. Sic ergo pe-
titur beatitudo [illegible] notitia
[illegible] regno incorruptibilis
in complemento voluntatis. Ad bo-
na pertinet iiiior. [illegible] adiutorium
ad benefaciendum quod petitur ibi: Panem
nostrum. Auxilium ad malum vitan-
dum [illegible] est ut [illegible] est [illegible]
[illegible] Et aliter accipiuntur
iste peticiones per vii. virtu-
tes ita quod dicitur: Sanctificetur nomen
tuum. Adveniat per fidem
eius corda est sanctificatur. Ad-
veniat regnum tuum per spem
eius est regnum expectatur. Fi-
at voluntas tua per caritatem

cuius est voluntate dei compleri / 4m panem nostrum cotidianum da nobis hodie petimus fortitudinem cuius est in adversis confortari / 5m Et dimitte nobis debita nostra / petimus iusticiam cuius est unicuique ius suum reddere / 6m Et ne nos inducas / petimus prudenciam cuius est futura mala cavere. 7a Sed libera nos a malo petimus temperanciam cuius est pravis malis abstinere. Aliter contra septem vicia / prima peticio est contra luxuriam que non sufficit se polluere / 2a contra avariciam que non regnum celi cupit sed terre / 3a contra accidiam que nichil facit / 4a contra gulam cui panis non sufficit / 5a contra rancorem que iniuriam non dimittit / 6a contra superbiam que in temptacionem inducit / 7a contra invidiam que alterius malo gaudet / Si enim dimiseritis / hic subdit in dicta peticione racionem / quinta enim condicione [illegible] peticionis posita difficilis. Ideo hic persuadet ad illam scilicet ad dimittendum aliis / ubi primo ostendit commodum dimittentis / 2o dispendium retinentis ibi Si autem non dimiseritis / dicit ergo / Si enim non dimiseritis non retinendo in corde nec appetendo vindictam hominibus peccata eorum scilicet peccata in vos commissa / dimittet et vobis pater vester celestis peccata vestra. Crisostomus. Ideo autem patrem celestem meminit ut per hoc commoveat auditorem. Nichil enim ita deo assimilat sicut tibi iniuriam facientibus ignoscere. Inconveniens est autem si talis patris filius fidelis efficiatur et ad celum vocatus terrena querit et inter homines [illegible] scilicet carnis / Si autem non dimiseritis hominibus nec pater vester celestis dimittet nobis peccata vestra / Unde dicit / vestra quia hec sola est operacio hominis et passio scilicet peccatum. In malo enim potest per se non de bono sed in quantum adiuvatur a domino / et ipsi [illegible] procedit scilicet a destruccione accidentis potencie [illegible] / Dicendum est quod talis passus videtur

in convertibilibus / Quippe qui dimittere et dimitti sunt convertibilia ideo ad dimissionem sequitur dimissio, et ad non dimissionem non dimissio / Iacobi 2o. Iudicium fiet ei sine misericordia qui non fecit misericordiam / Hic queritur de oracione dominica quare tot paucis verbis complectitur. Respondeo propter vii causas primo ut cicius sciatur / 2o ut melius retineatur / 3o ut frequencius dicatur / 4o ut tedium dicendo removeatur / 5o ut de ignorancia se non excuset / 6o ut fiducia impetrandi detur / 7o ut in devocione mentis non in verborum multitudine unius omnes audiat / Item cum deus sit ubique quare dicit Qui es in celis / 1o ut innuat quod sit celestes velit habere filios / Item ut [illegible]brantes celestia appetamus / Item ut in celis hereditatem filiorum dei cogitemus / Item quia in celis magis relucent divine operaciones. Item ut in celis i. in sanctis per graciam / Item Lucas ponit tamen quinque peticiones iste vii quomodo intelligitur. Dicendum ut iste superfluus. 2o ut Matheus magis explicite et sic sunt septem licet magis implicite / Unde sub omnibus primis intelligit 3am scilicet fiat voluntas tua quia in postulacione animi qui petit sanctificacionem qui intendit in 2a impleri voluntas divina quia petit adveniat in 3a. Similiter illam Sed libera nos a malo intelligit in illa / Et ne nos inducas in temptacionem ut sciat unusquisque se liberari a malo cum non inducitur in temptacionem / Item quod eciam mutaverunt formam hanc doctores cotidianum ubi scriptum dicit supersubstancialem / Respondeo non fuit intencionis domini dare formam petendi quo ad verba sed solum quo ad ipsa petita / Item Sicut et nos dimittimus / cum solus deus peccata dimittit non homo quare [illegible] / Respondeo quo ad lesionem alterius in quantum sunt duo inimicicia contra proximum et culpa contra deum primum potest

et debet dimittere quomodo legitur et in
dignus. Item si tenemur debita dimit-
tere petat qui repetit debitum
et emendam super iniuria sibi facta.
Quarto sequitur idem non loquitur de debi-
to pecunie vel iusticie exhibende
sed rancoris vel inimicicie remit-
tende. Item qui servat rancorem vere
petere debet hanc oracionem. Sicut et
nos dimittimus. Item petit conditionem sicut
patet ex dispositione conceptus di-
mitte nobis si dimittimus [illegible] non
dimitte si non dimittimus. Quarto ta-
lis autem loquitur in persona ecclesie
et non petat ut remissionem [illegible]
impetrat aut in persona propria
et loquitur adiciendo et intelli-
gendo de sua remissione et si
petat aut de interne remissionis
sic non petat ut sit sciens. Dimit-
te nobis sicut et nos dimittimus
[illegible] de interne sed non de suo. 2 non
inveniatur ut dicit eorum [illegible]. Item quare
non est apposita conditio in aliis
peticionibus sicut in ista ut diceret
Da nobis panem sicut et nos damus.
Quarto quia in nostra potestate non est
dare sicut dimittere ut ad [illegible]
tenemur sicut ad [illegible] dimittere ut
a nobis sit temporalia sicut malinos
legitur. Item Et ne nos inducas in
temptationem [illegible] deus neminem
temptat [illegible] Quarto [illegible]
[illegible] Quarto
aliud est temptari et quod sit cum homo
simpliciter pulsat. Aliud incidere in
temptationes quod sit cum in pulsus
resistendo impugnat. Aliud sub-
duci quod sit cum decipit. Aliud [illegible]
ci quod sit cum consentit et delectatur
duo [illegible] prima non sunt mala sed
materia virtutis. Alia duo mala
et de hiis loquitur hic. Sed contra
[illegible] deus non sit inducat [illegible] con-
[illegible] mali male petimus ab eo
ne nos inducas. Quarto non [illegible]
causaliter sed permissive deserendo
non sufficiendo. Et ita ne nos in-
ducas id est induci permittas in tem-
ptationem. Item queritur de ordine istarum pe-
ticionum cum [illegible] primo sunt decli-
nare a malo deinde facere bonum
[illegible] in utroque [illegible] [illegible]

te sicut ordinem. Quarto [illegible] hic
ordine dignitatis. Dignum enim
est bonum consummatum deinde [illegible]
simpliciter ultimo a nocivo mali.
Cum autem ieiunatis. Supra
dissuasit duplicitatem ypocrisis
ab elemosina et oratione. Hic a ieiunio
et primo dissuadet modum indebi-
tum, secundo suadet modum debitum
ibi Tu autem cum ieiunas. Ipse pro-
cedit primo dehortando falsam simula-
tionem, secundo arguendo fraudulentam [illegible]
ibi Exterminant enim, tertio terminando
futuram dampnacionem ibi Amen di-
co vobis. Dicit ergo Cum ieiunatis
quod expedit propter [illegible] Nolite fieri
non solum prohibet facere sed velle
cum dicit Nolite, id est voluntate
enim est prima radix meriti [illegible]
fieri prohibet non [illegible]
[illegible] dominus quod non [illegible]
nis qui ieiunat non dicit nolite
esse tristes sed nolite fieri [illegible]
aut ieiunium volunt fieri [illegible]
[illegible] quia [illegible] pallentes apparent
tristes non sunt sed fiunt. Sicut ypo-
crite tristes in apparencia ut ipsa vul-
tus tristicia sit ieiunii [illegible]
Excludit autem dominus a ieiunio
[illegible] voluntate ibi Nolite fie-
ri ibi fieri affectum ypocrisis
ibi Exterminant enim facies suas id est
demoliunt vel dissipant ve-
nustatem vultus. [illegible]
enim est proprie extra terminos [illegible]
vel [illegible] facere vel [illegible] sed sic
hic dicit [illegible] Exterminant
id est extra terminos humane condicionis
abducunt et hic dicit facies quia
magis apparent, non brachia non
pedes. [illegible]
nimio [illegible] et nimio [illegible]
vultum et vestem et [illegible]
tenendum est ut appareant hominibus
ieiunantes sed [illegible] vel
plures alii [illegible] non sunt
sicut [illegible] homines [illegible]
gunt in ypocrisi dominus determi-
nationem que est futura [illegible]
[illegible] que est [illegible] perceptionem
que est [illegible] Amen dico
vobis [illegible] est [illegible]

receperunt mercedem suam. Sicut dicit
receperunt non recipient quia tal-
lis laus a deo brevis est quia meri-
tis de parti 3º non est tutum labiis
hominum committere gloriam suam. Accepta-
[illegible] sine sed et sine clamore [illegible]
laus tua patria in ore meo non
in tua sed in mea parte est cum
meo labio possum laudare vel de-
rogare etc. Cum autem ieiunandi [illegible]
in hoc loco abstinet [illegible]
cupidus gule gloria [illegible] Ecce quod
quare dicit ypocriti cum ieiunatis et [illegible]
tum [illegible] in sigillo. Tu qui cum
ieiunas [illegible] superius [illegible]
ieiunium in malo quod sunt multi [illegible]
[illegible] suadet ieiunium in bonorum qui sunt
pauci. Tu autem cum ieiunas. Hic sua-
det modum ieiunandi debitum ubi
tangit tria: primo ieiunantis debi-
tam operacionem, 2º operacionis [illegible]
ne videaris; 3º hic operantis remu-
neracionem ibi Et pater tuus. Dicit autem
Tu autem cum ieiunas unge caput
tuum. Sicut dicit Ieronimus videtur [illegible]
in regno olim [illegible]
[illegible] ab [illegible] accipere
a palestinis quibus erat mos in
festo caput ungere. Unge ergo caput
tuum, id est [illegible] et [illegible]
et faciem tuam lava. [illegible] non
sordidus appareas. Unde dicit [illegible]
unge oleo leticie [illegible]
lava aqua mundicie [illegible]
[illegible] faciem. [illegible] duas
partes [illegible] lava faciem, id est con-
scienciam a malo [illegible] unge caput
id est mentem in bono gaudendo [illegible]
[illegible] [illegible] unge caput
id est [illegible] [illegible]
pes respiciendo lava faciem [illegible]
[illegible] [illegible] et
laudes [illegible] quod et suadet
[illegible] cum addit [illegible] patri tuo [illegible]
[illegible] pro glorificacione pro adoptione
qui in celis maiestate [illegible]
[illegible] tibi [illegible] abscondito in ab-
scondito cordis [illegible]
[illegible] in abscondito [illegible]
[illegible] quia magna multitudo et pater
[illegible] qui non obliviscitur [illegible]

sua qui videt in abscondito, id est
approbat [illegible] in [illegible]
reddet tibi talis [illegible] mercedem.
[illegible] reddet mercedem laborum
suorum. Nolite thesaurizare. [illegible]
[illegible] docuit simplicitatem inten-
cionis in operibus iusticie. Cum dixit
attendite ne iusticiam vestram faciatis
coram hominibus, hic docet simplicitatem
in operibus [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] in duobus, id est thesauro
et in oculo. Dicens in primo [illegible]
[illegible] thesauri [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] id est lucerna
corporis tui. Unde agit primo de col-
lacione thesauri cordis, 2º de lucerna
oculi simplicis intencionis. In pa-
rte primo ponit prohibicionem [illegible]
collocando thesauro in [illegible]
2º ammonicionem [illegible] ponendo [illegible]
id est tuto ibi Thesaurizate vobis. In
prima primo ponit suam [illegible]
2º [illegible] ad hoc [illegible] ibi Ubi e-
rugo. Dicit ergo ita faciatis bona opera
non [illegible] hominum ut [illegible]
[illegible] amorem quod magis sunt
[illegible] quam [illegible] congregando
ut [illegible]. Unde dicit Noli-
te thesaurizare vobis in terra [illegible]
terrena congregando [illegible]
[illegible] emolumentum querendo [illegible]
tuali opere [illegible]
est [illegible] Ubi e-
rugo id est rubigo [illegible] thesaurum
aut de metallis aut de vestibus aut
de lapidibus preciosis [illegible]
[illegible] erugo et tinea [illegible] fures
[illegible] est quod dicit [illegible]
depositum tua [illegible]
reposita patitur [illegible]
[illegible] ab insensibili ut
est erugo, a sensibili ut est tinea,
a rationali ut sunt fures. [illegible]
[illegible] quod est in metal-
lis [illegible] avaricia [illegible] tinea que
de veste nascitur et vestes consumit
[illegible] per fures superbia ut [illegible]
[illegible] per superbiam omnia bona
furantur [illegible] suggestio-
ne [illegible] in dilectione [illegible]

in consumpcione et operacione. Jac. v. Agite nunc divites plorate ululantes in miseriis que advenient vobis / Thesaurizate autem vobis / Hic subdit amonicionem respondendo instructo / ubi admonet primo militorum copiositatem ibi thesaurizate utilitatem ibi vobis prosperitatem ibi thesauros premiorum ibi in celo ad delectabilitatem / ubi est thesaurus etc. Quoad primum thesaurizate autem vobis i. ad utilitatem vestram non dominorum thesauros i. premia militorum in celo / in quo est serenitas / 2m sequitur / ubi neque erugo demolitur / quia ibi nulla vetustas / ubi neque tinea / quia ibi nulla passibilitas / et ubi fures non effodiunt nec furantur / quia ibi nulla violencia neque fraus quia nec latro ibi nec serviens nec fraus nec tirannus / Quia ubi est thesaurus tuus ibi est cor tuum / Quasi diceret et si vel pro eo veniat non primarum sustinebis laetitiam in inferioribus affectionibus et corporibus sed celestibus cadens et michil ex celestium cogitare potens / Lucerna corporis tui / Superius egit de collacione thesauri in celis in quo intendebat rectitudo appetitus contemptu honorum terrenorum / hic agit de simplicitate oculi in quo intendebat rectitudo affectus in intencione prudencium / et primo [illegible] hominis [illegible] ostendit per dispositionem interiorem / nam oculus [illegible] est quasi lucerna quia dirigit motus interiores hominis ponit comparacionem [illegible] / 2o distinccionem agens oculo qui duplex / ibi Si oculus tuus 3o conclusionem duplicis obtenebracionis in malis / ibi Si ergo lumen quod intus est [illegible] Lucerna corporis tui est oculus tuus / nomine oculi duo accipiuntur scilicet intencio et lumen fidei [illegible] et nomine corporis duo cogitaciones operum exteriorum et cogitaciones interiores sine [illegible] et primo oculo correspondere [illegible] 2m 2o quia intencio est directiva operum fides [illegible] / Si ergo oculus tuus / hic subdit distinccionem oculi agens primo de simplici / 2o de duplici / ibi Si autem oculus tuus. dicit ergo Si ergo oculus tuus fuerit simplex

i. intencio recta fides sincera / totum corpus tuum lucidum erit / i. cogitaciones operum interiorum erit luminosa quia directa et sinata / Secundum quod ergo dicit oculus simplex intencionis qui ad unum conveniunt affectu [illegible] et discrecio [illegible] et non ad diversa et est [illegible] est caritas i. voluntate et veritas in oracione quia caritas congaudet veritati prima Cor. xiii. Job xxxi. non cogitabam [illegible] ad intencionem [illegible] / Si autem oculus tuus nequam fuerit i. intencio prava vel ad amacionem [illegible] in caritate de qua Beda / Oculum nequam duo constituunt mala accio que non comprobat [illegible] et pravitas que diligit iniquitatem / Totum corpus tuum tenebrosum erit [illegible] totum corpus tuum erit i. congeries operum tenebrosa [illegible] oculos [illegible] in [illegible] tenebroso [illegible] michil [illegible] et mundialibus [illegible] in temporalibus [illegible] bonum non sentit / Oculus ergo simplex [illegible] simplicitas [illegible] placacionis vel adulacionis oculus nequam est in opposito / Si ergo lumen / hic subdit conclusionem [illegible] bonorum [illegible] / Si lumen quod intus est / Si bona que agis quia mala intencione fuerint tenebrosa sunt ipse tenebre [illegible] i. quid de eis que per se mala sunt et mala intencione fiunt quod dicitur duplex obtenebracio est et prave intencionis et prave operacionis / [illegible] et in Augustino lumen dicit intencio quia homini nota sunt tenebre [illegible] quia cuius intencionis [illegible] est quia nescit utrum tendat ad bonum vel ad malum / Est ergo sensus Si lumen quod in tenebris est [illegible] i. si intencio qua operaris que tibi nota est [illegible] per malam pravitatem perdiderit quanto plus [illegible] cuius dubius est [illegible] quia et si aliud [illegible] quod non bona bona intencione tibi nichil prodest quia quod tibi imputabitur non quod illi evenerunt / vel [illegible] sensus / Si intencio est corrupta et tenebre

multo mag deus vel fm peccatis
ex illa intencione alit pro vlteriori
mte rector ecclie qui bene oculos dt
quia salutaris plebi subiecta fm
qd dt que percipiens mte ita gt
rector eccle curabit quanto magis
curabit plures sibi subiectos eccle
mq in deo similitudinem vim qr
similitudinis deus q ocius ali
quod est receptum corporis 3m qr
natiuus s simplicitas 4m qr
imperditiuus s ingrancia vel dupli
citas. Nemo pt Tm mis re
movit intencionem que est i ipo
ctt. Hic removet dp affectus
que est i mundanus que solici
tudine sua cupiunt adipisci ter
na, terrena et celestia. Quod no
contingit io dissuadet solicitudo
mundana multiplici rone. Primo
quia est dampnosa. 2o qr irremo
bilis et superflua. i. Nonne aia
plus est. 3o qr laboriosa i no
lite ergo soliciti esse in crastinum.
Primo ondit dampnosa eo q
excludit a simore dei ad dnes
adhg primo gnaliter ponendo. 2o
eius probacionem i Sunt enim vnum
3o conclusionem i no potestis deo
4o ex conclusione sequitur solicitu
dinis probacionem elicit i Ideo
dico vobis. Dt ergo. Nemo potest
duobus dnis servire. Eius pbata
quia in gle mundi et dei. no the
zauro terre et celi no octo neque
simplici hoc. Eius oculus
no pt intendere in celo et in terra. Hic
et thezaurizando duobus in quibus
dominis diuers et inter se dissimilibus
qualis sunt deus et dyabolus
virtus et vicium. Sus duos dicit
eos qui gra ingruunt neque duo
utrique esse vnu ponens omnis
si vnu vellet. Duo ergo deus et
dyabolus, celu et mundus, caro et
spus, virtus et vicium, etc. Tm
bonum non claudicas in duas
ptes. Deinde pbat q ponit at
sunt enim vnum odio habebit s dyabolum
et carnalem appetitum mundi et al
terum diligit s deum vomis instinc
tu celium. Sunt enim in simplicia
affectionis fragis vnum sustinebit

s dyabolum que homo peccando patit
no diligit et alterum contempnet s d
qr accidit in pura affectioni peccato
no potestis. Hic concludit ex pdt
qr deus et mamona inter se diffi
dt servando. No potestis deo servire
et mamone. Secundus mamona
siriace diuicie latine. et dt hoc
nomine esse demonis eius qui p
est diuicijs. no qr i dnacoe eius
sunt. sz qr eis vtitur ad decipiendum
audiat ergo hic auarus qui vocabulo
censetur xpiano no posse simul
dt duobus servire. Et ey hii di
cit qui habent diuicias sed qui
sunt diuicijs qui enim diuicias
suus est diuicias custodit ut h
ius. Qui aut sunt illis excussi
ingiti distribunt eas ut dnis. Ideo
dico vobis. Dubanis qr no potestis
deo servire et mamone et solicitu
do humana vite carnalis esset servire
et mamone. Ne soliciti sitis aie
vre. i. carnali vite que cibo sustenta
tur inde mandicaris neque corpori vro
q duo tangit necessaria ad sustenta
tionem vite. alimentum et vestimentum
alimentum propter corrupcionem intrinsecus
que est actio caloris consumendo hu
li vestimentum propter corrupcionem extrin
secus que est maxime i mutacio
nis aeris. Sic ergo prohibet solicitudo
circa necessaria quanto plus circa superflua
in mandicacione cogunt gulosos in
indumento gle vane gloriosos i vita
mamone. Luc xvj Erat quidam diues
in quo cupiditas qui induebatur
bysso et purpura in quo vanitas
et epulabatur cottidie splendide
in quo gulositas. Nonne aia. Hic
dissuadet mundana solicitudinem
qr irremediabiles et superflua. Primo
dei sumpta a comparacione ad dnes
2o vbi sumpta a comparacione ad celos
i Respicite volatilia. Primo
est a maiori tis si maius dona
bile dat ex amore et minus dabit
facile. In necessitate sz deus dedit nobis
maiora sz aiam et corpus. ergo da
bit minora sz cibum et vestimenta
Ey bonum est plures solicitudo esse
dicit ergo Nonne aia plus est q
esca q. d. longe plus est et corpus

plus quam vestimentum q. d. si anima
quippe ad ymaginem dei facta raciona-
lis in mortalis, capax beatitudinis
quam non esca vel indumentum. Respicite
volatilia. Hic subdit racionem ad idem
sumptam per comparacionem ad celorum et
primo ad altum et ad irracionabile
sensibile. 2° ad altum irracionabile
insensibile ibi Et de vestimento. 3°
per comparacionem et racionabilem ibi Nolite
ergo solliciti esse. Per comparacionem ad irraciona-
bile sensibile dupliciter primo ut ordinatur
ad vitam ut aves, 2° ordinatur
ad racionem ut corpus humanum ibi
Quis autem vestrum. Prima racio talis
est magis curandum est de hiis qui
sunt maioris precii. Sed curat de vola-
tilibus providendo eis sine solli-
citudine quia non seminant neque
metunt ergo multo plus de hominibus
et hoc est quod dicit Respicite volatilia celi.
Et excludit ab eis ea in quibus
est sollicitudo humana cum dicit
quoniam non serunt neque metunt neque
congregant in horrea. Et est notabile
quod non dicit non volant ad grana
quia non prohibet prudenciam et laborem
sed sollicitudinem et avariciam. Et pater
vester celestis pascit illas. Ps. Qui
dat iumentis escam illorum etc. Pr-
imum scit, quam vester celestis qui sit
habemus. Quamvis rex militibus
debitam non permittit alimoni-
am, tamen deus famulis suis non
ministrat cibaria, quamvis pater non dat
filiis alimenta. Nonne vos magis
pluris estis illis. Magis [illegible] etc.
q. d. multo maioris precii estis eis
[illegible] et de nobis habemus et [illegible]
no, [illegible] magister antiquus [illegible] glosa-
tores exponunt illud. Unde quod
volatilia fecit deus propter homines,
homines autem propter se ipsum. Si ergo ani-
malibus ministrat propter homines,
quomodo non hominibus ipsis ministrat
propter se ipsum. Quis autem vestrum.
Hic addit racionem ad idem sumpta ex
comparacione ad corpus humanum et est
racio talis: minus est corpus conservan-
cius est debitam quantitatem producere
ergo hoc est sed non humane sollicitu-
dinis ergo et ad hoc etc. Quis autem

vitam capitatis et studio et sollicitu-
dine potest addere ad staturam suam aliam
[illegible] ad etatem suam cubitum
unum q. d. nullo modo, sed per [illegible] augu-
menti quibus cum tanta sollici-
tudine non dedit quia quid deus
incrementum dat, dabit et nutri-
mentum per que vident [illegible]
Et de vestimento. Hic removet
sollicitudinem vestimenti per compara-
cionem ad irracionabile insensibile ad
lilia et hec racio a minori sic: maior
providencia impenditur [illegible] sunt
maioris precii. Sed deus de vestimentis
providet floribus sine eorum sollicitudine
ergo multo plus hominibus qui sunt
maioris precii. Primo ergo in [illegible]
deus contra indebitam sollicitudinem
2° ostendit [illegible] notam [illegible]
ibi Considerate. 3° ostendit formam
sua racione ibi Dico autem vobis. Dicit
ergo Et de vestimento quid solliciti
estis. Unde hic dicitur non opus
prohibuit sed sollicitudinem. Consi-
derate lilia agri. Unde non dicit
[illegible] aut cygni [illegible] vilitate
maiorem. Hec et talia fenum vocat
ut de minoribus persuadeant ma-
iora. Quomodo crescunt. Scilicet pretiosis
coloribus induta. Non laborant
coloribus se ornando, neque nent
indumenta sibi conficiendo quibus
et laborant. Ad viros pertinet quod
et nent, ad feminas cum regalia
ornamenta accedunt. Unde subdit
Dico autem vobis, ergo de [illegible] veri-
tate dubitare non debetis, quoniam nec
Salomon qui palacijs [illegible] floruit
in gloria sua [illegible] divicijs
[illegible] et potestate alia [illegible] ma-
ximo regno suo. Comparatus non
est in vestibus ornatus tam pulcre
sicut unus ex istis. Habemus quod
color [illegible] floris est [illegible]
quod [illegible], quod candi-
dum [illegible] quod [illegible]
[illegible] consilio [illegible]
[illegible] est [illegible]. Si autem fenum
hic formatur racione a minori et vocat
lilium fenum dicens Si autem fenum
et vile agri et non [illegible] quod est
hodie et cras in clibanum mittitur
et non incorruptibile [illegible] habent

indigentie / alii in aliorum [illegible] admodum
tantum ut dicitur sicut et columbe
[illegible] pro futuro accipitur
dens sic misit sic [illegible]
tune sine sollicitudine / quanto magis
vos. sed nescit / et in nocte venit
vos autem magis quam ipse venerabiles
qui estis in mortalibus / quam estis
[illegible] ad gloriam sempiternam / vos autem modi
ce fidei .i. qui de dei providencia
dubitatis / nolite ergo solliciti esse
hic removet sollicitudinem per
comparacionem ad alias venerabiles / 2o
ad deitatis ut sunt gentiles / 2o de
melius .s. deum primum querere est enim per
[illegible] / 3o concludit proposito dicens hoc esse
sollicitus ibi querite ergo primum regnum
dei / sunt ergo prima [illegible] ex comparacio
ne ad gentes / [illegible] primum ex diffi
dencia divine providencie est vita [illegible]
sollicitudo et anxietas temporalium
est huiusmodi sicut patet in gentibus que nul
la [illegible] ergo dicit ergo concludendo
[illegible] et addendo / nolite ergo / et
[illegible] ibi nolite / scilicet
solliciti esse [illegible] .i. [illegible] ma
ducatis quid bibetis hoc pertinet ad
alimentum / aut quo operiemur / hoc
pertinet ad vestimentum quo con
[illegible] quis dabit nobis carnes
ad vescendum / Rabanus hoc [illegible]
[illegible] videtur [illegible] quam pro victu
vel vestimento [illegible] sibi
vel [illegible] quibus vita
ducunt alimenta vel indumenta
requirunt / hec enim omnia gentes
inquirunt [illegible] fidelis
a gentili [illegible] infidelitas [illegible]
sollicitat / Crisostomus [illegible]
nis fortuna / credunt esse non pro
videncia / neque iudicio dei vitas
suas gubernari estimant / sed incerto
[illegible] et ideo timent / et [illegible]
dant quasi qui neminem habeant
gubernatorem / qui autem credit se iu
dicio dei gubernari escam suam in ma
nu dei committat / unde sequitur
Scit enim pater vester quia omnibus hiis
indigetis / et est alia [illegible] non est
pater [illegible] qui non [illegible] filiis
quorum novit indigenciam / sed pater ve
ster [illegible] ut non
dubitetis de effectu / querite ergo primum
hic concludit de quo [illegible] debet esse
sollicitus quia de eternis non de terrenis

ubi multiplicat [illegible] bonum scilicet celeste
spirituale / temporale / primum est bonum glorie
2m gracie / 3m fortune / [illegible] est maius
2m minus / 3m minimum / [illegible] debet
esse in intencione tamquam primum / 2m
in operacione tamquam medium / 3m in
adiectione [illegible]
[illegible] est quod dicit nolite solliciti esse
querendo temporalia sed eterna bona querite
ergo primum .i. precipue regnum dei
aliquod [illegible] movet quatuor
[illegible] / regnum [illegible] regnum
[illegible] / [illegible] v. accipiendo
regnum [illegible] / [illegible]
[illegible] colligere ut de regno [illegible]
[illegible] utilitas [illegible] xxxv. [illegible]
nos [illegible] et non est [illegible]
[illegible] ostendit [illegible] addit
et iusticiam eius [illegible] effectum vi
[illegible] / [illegible] apud altissimum [illegible] v. / et omnia hec
[illegible] adicientur vobis / addi
cientur dicit non [illegible]
[illegible] regno vel [illegible]
[illegible] non [illegible] sed addicientur
[illegible] aliquid indicat esse quod
datur [illegible] addit [illegible]
in intencione [illegible] temporali
tas debet esse / nolite ergo solliciti re
movet [illegible] sollici
tudinem / primo quia [illegible] / 2o
venalis et [illegible]
laboriosa et afflictiva / ubi primo
ponit [illegible] / [illegible]
[illegible] ibi Crastinus enim dies
2o [illegible] ibi sufficit [illegible]
et [illegible] est ita [illegible] spiritualia
et addicientur temporalia / nolite ergo so
liciti esse in crastinum .i. in futurum
[illegible] ad [illegible] vadit
non est sollicitus de [illegible] qui
ad fontem de bibendo / sed de [illegible]
[illegible] et fontibus [illegible]
dei providencia [illegible] / Rabanus solli
citudinem de futuris prohibet / de presentibus
non [illegible] / Crastinus enim
dies sollicitus erit / [illegible] futurus
dies [illegible] et non
ante [illegible] in [illegible] non
sollicitus [illegible] anxietate [illegible]
[illegible] est [illegible] presentibus
[illegible] de presentibus [illegible] non ita
de futuris / [illegible] sufficientes
futurorum [illegible] est [illegible]

relinquamus/ ut sic. Crastinus enim
dies sc. i. illi qui erunt in crastino
sibi solliciti erunt q. d. tu necessitatibus utere
diebus vnicuique i. crastinum ut sic satis [illegible]
bit t' sollicitudinem dies crastinus et [illegible]
corporis generat [illegible]. Sufficit
enim diei malicia sua. id est pena
et culpe quasi dicat [illegible] sua solli-
citudine non oportet addere aliam
/hic dicitur nolite solliciti esse.
cum martha sollicita fuit [illegible] solli-
citudo petri est sine qua non potest
duci vita activa. Item ad Romanos
xii. sollicitudine non pigri. Item
est sollicitudo etiam spiritualia et hec bo-
na de qua Ro. xii. et est etiam temporalia
et hec aut est modesta sed prudentia
et hec bona aut nimia in [illegible] qua
impedimur ne celestibus intendamus
ut tangit glo. et hec mala prohibetur
hic a domino. Item quid [illegible]
[illegible] iii° [illegible] voluntas [illegible]
[illegible] Item est sollicitu-
do prudencie que [illegible] et aba-
[illegible] que prohibetur. Item respicite
volatilia/ quia [illegible] non ponit
[illegible] in [illegible] et moyses qui non fue-
runt solliciti sed [illegible] manibus
Item [illegible] sic si [illegible] illos
possuissent forte [illegible] dicere
non [illegible] illos [illegible] omnis
occasio abscinditur. Item nolite so-
liciti esse in crastinum/ Corpus prima
ad corp. [illegible] apostolus fuit sollicitus
de collectis faciendis. Item videmus
multos sibi in futurum necessaria [illegible]
[illegible] et non [illegible] glorie non labor
et prudentia dampnatur sed sollicitudo
mentem suffocat/ ad hoc licet [illegible]
[illegible] non [illegible] ad hoc
licet [illegible] ad [illegible] non [illegible] qua
[illegible] animo [illegible]
[illegible] duobus [illegible]
[illegible] quod [illegible]
ut ex [illegible] dei [illegible] ut ex [illegible]
tute dyaboli [illegible] nullum opus
est indifferens [illegible]
non [illegible] committe-
[illegible] dei [illegible]
[illegible] alii [illegible] concedunt [illegible]
ullum opus indifferens/

Nolite iudicare ut non iudicabimini et ce

alia parte attendite ne [illegible]
dissuadet duplicitatem intencionis
que est in ypocritis qui vnum ostendunt
et aliud intendunt/ 2° in dupli-
citate affectionis que est in mundi-
nis qui et mundum et deum volunt co-
lere/ hic 3° dissuadet duplicitatem
cogitacionis/ que est in presumptuosis
et superbis hominibus qui cogitant
de se bona et de aliis mala et [illegible]
de se et de aliis male iudicat [illegible]
duplicitas magis est in intellectu
et magis in affectu/ ista magis in
intellectu cuius actus est iudicare
est autem iudicium triplex ex auctoritate
ut prelatorum et dignitate vite ut
iustorum/ ex perfectione doctrine ut doc-
torum/ et [illegible] contingit abuti iudi-
cio [illegible] modis/ et secundum hoc [illegible]
[illegible] in tribus [illegible] prohibet primo
iudicium temerarium ex defectu
auctoritatis. 2° iudicium presumptuo-
sum ex indignitate vite [illegible]
[illegible] 3° iudicium
[illegible] ex [illegible] doctrine
nolite [illegible] In prima
primo ponit prohibicionem/ 2° prohibi-
cionis [illegible] et non iudicabi-
mini. 3° [illegible] explanacionem [illegible]
quo enim iudicio/ dicit ergo/ nolite
iudicare/ augustinus [illegible] ista temporalia
peccant in futurum [illegible] est quo
animo fiet cum possit simplici cor-
de fieri et duplici [illegible] sed
[illegible] nolite iudicare ad Ro. xiiii.
[illegible] non manducat manducantem
non iudicat/ tu quis es qui iu-
dicas alienum servum [illegible] Cor.
iiii° nolite ante tempus iudicare
ante tempus [illegible]
te veritas [illegible] et in-
[illegible] dubia [illegible]
et non iudicabimini [illegible]
temerario iudicio [illegible] ad Ro. 2
existimas o homo qui iudicas [illegible]
effugies tu iudicium dei In quo
enim iudicio. hic subditur [illegible]
explanacio [illegible] duo iu-
dicium et mensuram. iudicium refer-
tur ad culpe et pene qualitatem
mensura ad quantitatem/ dicit ergo/
In quo iudicio .i. [illegible] sive iusto
ut in iusto misericordi ut [illegible]
iudicaveritis alios iudicabimini
q. d. secundum voluntatis qualitatem
[illegible] actionis erit [illegible]

[illegible]

Iudicium primo sicut fecit iudex
in dño sic Hester vii Aman suspen-
sus est in patibulo quod parauerat
mardocheo. Et in qua mensura
mensi fueritis. glo. inter. modum
culpe et pene mensura ubi xxx
vii. t. mensura eorum mensuram eum
abiectum fecit iudicabit eum
supra quod dicitur nolite iudicare Ioh.
7 xix. Iuste iudicate primo
tuo de viri bonorum iudices et
magistros constitues in portis tuis
Item Mt. xviii. Si peccauerit in te
frater tuus vade corripe eum. Si cor-
rectio non sit sine precedenti iudicio
...
Iudicium diuinum et
humanum diuinum aut auctoritate ordi-
naria in trinitate. Auctoritate de hoc autem
in xpo homine primum est triplex
dispensationis debite et in presenti et in
futuro. Sap. xii ut enim est aliud
quod tu cui cura est de omnibus
ut ostendas quoniam iuste iudicas iudi-
cium. ubi in° Item ad iudicandum
dicitur probationem in presenti prima pet.
iiii°. Tempus est ut incipiat iudi-
cium a domo dei retributionis in futuro
Roma 2° 2. Thezaurizat iram in
die ire et reuelationis iudicii
xpi est multiplex duplex in presenti et
duplex in futuro in presenti discretionis
hominis Io. ix. In iudicium ego veni
in mundum ut qui non vident videant
tionis de mundo Io. xii. nunc
iudicium est mundi nunc princeps
mundi eicietur. In futuro examinatio-
nis dan. vii. In iudicium sedit
et libri aperti sunt promulgationis
ps. Iudicabit in nationibus i.
sententiam promulgabit quo ad bonos
conquassabit capita quo ad malos
Iudicium humanum distinguitur quadru-
plex scilicet debitum et hoc prelatorum ps.
iuste iudicate. dignum et hoc du-
plex unum condempnationis infra
12. Regina austri surget in iudi-
cio cum generatione hac et condem-
nabit eam. Aliud approbationis in-
fra xix. Sedebitis et vos super
sedes xii iudicantes. licitum et hoc
est discretionis in rebus dubiis i. ma-
nifestis et hoc est bonum. 1a. Cor. 2°
Spiritualis autem omnia iudicat. teme-
rarium et hoc dicitur temerarium incom-

indicantes primo quia non habet auctori-
tatem Romanorum viii°. glo. Iudicium teme-
rarium est quod cuius non est commissa
iudicat sine de incognitis siue
de occultis. 2° quia non dignitatem
Ro. 2°. In quo alterum iudicas teipsum
condempnas eadem agis que iudicas
3° quia non habet sapientiam de interioribus primo
Cor. Nolite ante tempus iudicare
...
iudicium temerarium ...
...
viii. Filium ... filii ...
non iudicantes ...
...
...
fiat. Romanorum xiiii. Qui non man-
ducat ... et qui ... rei ...
tis. Io. ... nolite iudicare ...
... iudicium iudicate
... ad nos iudicium generaliter
temerarium specialiter ... prosolu-
to ad omnia ad obiecta. Alii sic
exponunt nolite i. non appetatis
iudicare i. iudicandos condempnare
... oportet ex officio condempnare
iudicandos. Et non iudicabimini
Cor. 4° ... 7°. Omnes nos ma-
nifestari oportet ante tribunal xpi. Hic
loquitur hic de iudicio condempnatio-
nis eplus de iudicio retributionis
Item in quo enim iudicio. Cor. iudi-
cant quia temerarie ... et a deo
iudicabuntur temerarie ...
est Ro. 2 in quo non dicit ...
... sicut infra 26. in gla-
dio pugnat gladio peribit peccato
commisso ... Item et in mensura
eorum mensura qua ... peccato tempora-
li ... et ... e-
ternitas in equalis mensura. Ro. 7
ysidorus sicut ... temporali contentu
dicit accepta perpetua ... volun-
tate temporali morte perpetua ... bello
diuinus perpetua accipit finitus
sit ... in peccato. Alibi 7. Aug. 7
de ciuitate pena que est finita re-
spicit actum peccati infinitas dila-
tionis boni i. finitum quod contempsit
uel quod est quia licet actus transi-
erit ... voluntas ... manet ...
non penituit. Et quid autem iudices
post quia dissuasit iudicium teme-

rarum. Quo defectu ductus homo arguit iudicium presumptuosum ob indignitatem iudicantis. Ubi arguit in primo considerationem intencionis, 2º locucionis dicens: Quid autem vides, 3º simulacionem operis cum in defectu debiti ordinis, ibi: ypocrita. Dicit ergo: Quid autem, id est quomodo vides festucam, id est minimum vel leve peccatum, quod de facili consumitur, sicut festuca ardore caloris in oculo, id est in intencione fratris tui, trabem autem in oculo tuo, id est magnum et grave peccatum in intencione tua non vides, quasi diceret: cum habes oculum aptum ad iudicandum aliena et minima peccata et clausum ad iudicandum tua et magna. Romanorum 2º: In quo alium iudicas te ipsum condempnas. Unde Ieronimus: Eris te magis quam proximum quem illum reprehendis, et non te rapi in ... sicut ypocrita corrigens eum, cum dicit: turpe est doctori cum culpa redarguit ipsum. Aut quomodo, id est qua consciencia et qua occasione dicis fratri tuo minus potenti per loquendo dissimulacionem humilitatis, per apparenciam: Sine eiciam festucam de oculo tuo, id est peccatum de intencione tua corripiendo te, et ecce trabes in oculo tuo. Ecce alium accusat et se excusat. Crisostomus: Videt festucam et eicere non est omnium, sed doctorum et prelatorum. Ypocrita, scilicet qui fingit in aliis bonum arguit ut iustus videatur. Eice trabem de oculo tuo, scilicet quia per multa primo quam magis eum cognitor quam alterius, quam magis videt quam maiora quam minora, quam magis te diligis quam alium, quam in maiori peccato magis periclitaris, et tunc videbis quod non intus quam ceratus caligine et imbuti peccati non potes eicere festucam de oculo fratris tui. Hic est ordo: primo mundari, postea mundare alios. Iohannis viii: Qui sine peccato est primus in eam mittat lapidem. Nolite sanctum. Postquam dissuasit iudicium temerarium et presumptuosum, hic dissuadet iudicium indiscretionis doctrine seu dispensacionis divinorum et per consequens docet cautelam in iudicando et corrigendo et ordinem docet. Hic cautelam quidem in docendo vel sacra ministrando, ubi primo ponit prohibicionem, 2º prohibicionis racionem, ibi: ne forte. Dicit ergo: Nolite sanctum, id est carnalia sacra ...

vel sacre scripture misteria dispensando sacra. Unde quantum dicit: Nolite dare, et non dicit dicite, quia aliquorum indignus dare sanctum, sed non ex voluntate canibus, id est oblatrantibus doctoribus dictis vel canibus, id est prius conversis et peccata iterum reversis. Ubi non legitur multo magis vendere. Neque margaritas, magis precium notat sanctum, et margaritas secundum quod non debet mollari, et margaritas quod non debet contempni. Mittatis ante porcos, id est contemptores et immundos ubi dei secundum fides. Augustinus: Sed ne forte faciunt magna non recipi contemptum et odium primum ad porcos, secundum ad canes refertur. ... Unde qui credit despicit ipse sibi iniuriam facit. Ne forte conculcent nos, pedibus ... conculcando et conspuendo et contemnendo pedibus suis, scilicet intellectu et affectu. Glossa: Audit homo [illegible] et displicet ei et ... et conversi per canes ... reversi a nobis. Disrumpant nos deprehendendo et blasphemando fidei simplicitatem impugnando. Secundum dictum sanctum sunt sacramenta ut baptismus, eukaristia, margarite vero misteria quia sicut margarite inclusae conchis primo gemme sunt in profundo maris, ita misteria in libris posita inclusa sunt posita in profunditate sensus scripturarum. ... exponenda sunt sicut ... Quid autem dicis fratri tuo: Sine eiciam. Hic innuit quod peccator non possit digne corrigere. Non peccatum non absolvit a precepto divino, quia non a correctione cum sit in precepto divino. Si volens corrigere alium qui corrigit aut ut prelatus cui incumbit ex officio suo, tunc peccat mortaliter ... de officio suo sive occultum sive publicum, et peccat. Aut privata tunc non peccat nisi scandalizet. Ad obiectum dicimus quod prius tenetur corrigere tamen indigne hoc faciendo peccaret. Alii dicunt quod privatus peccat corripiendo. Ideo nolite sanctum dare canibus. Hic ostendit quod predicanti sua doctrina nihil confert ... sicut ... et corrodunt. Augustinus: De pastoribus in ... cum reverentia ... audi-

1

at invidat alii sapiet alii cogno
scet 4o illis de quibus est spes et
posterius licet dari aliis. non nisi
faciunt cum bonis admixti. Unde
Greg. non est liber predicandi qui
prelatores efficiunt. propter discunt
et magis amant. Petite et dabitur vobis. Cum primis i com
mit duplicitatem intentionis hoc pro
singulari simplicitate quia hic in cle
natur cordis inconformitate ad
deum quod maxime fit peccatum. ubi pro
dat petendi preceptum. 2o impetran
di promissum. Omnis enim qui petit.
3o impetrationis modum. Sciendum
ergo multas in prima ponit tria
petite querite et pulsate. Petite
secundum Aug. 7 enim sunt maiora
prohibita quia virtus humana transmit
tit eos ad deum cuius gratia nihil est im
possibile. Petite secundum glo. fide
querite spe pulsate perseverando ad
optando. Petite orando
querite vivendo. Pulsate clamando
dando. Petite sapientiam ad in
telligendum. querite gratiam ad merendum
pulsate ianua ad ingrediendum
Item petite veniam peccatorum querite
gratiam virtutum pulsate ad gloriam
premiorum et hec ad incipientes proficien
tes et perfectos. Item quo ad quinque latos
virgines et martires. petite spiritum id
quod est petendum et dabitur vobis a
deo ia p. 10. Omne datum optimum et
cum cum redemptione et invenietis
in deo. Eccl. dulcissime simul omnes
et pulsate cum instancia
et aperietur vobis. Primum proximo
si quis invenerit. Omnis enim
qui petit. Hic subdit impetrandi pro
missum et confirmat per exemplum. Aut
quis ex vobis. Promittit ergo tria pro
3. Omnis enim qui petit. Item 3o
quod petentibus accipientibus ab eo.
Item Paulus petiit ut recederet ab
eo stimulus carnis et non accepit.
2a Cor. 12. Item mater filiorum Ze
bedei infra 20. Item Io. super 1. Jo. 12.
Si quis petierit patrem in nomine
meo dabit vobis glo. Cum petitio
sint secta pertinent et ad salutem
Paulus quod petiit non expediens salu

ti quia mala que nos hic primit
ad salutem consistunt. mater filiorum Ze
bedei non secundum ordinem salutis. Et
qui querit invenit. Sapientie primo
in simplicitate cordis querite illum
quia invenitur ab his qui non temptant
illum. Item proverbia. Sap. 2o querimus
et non invenimus illum. Item prov. p.o quere
consurgunt et non invenient. 2o pro
pter quesierunt ubi non debuit. Sicut in lecto
quia et plateis et in hiis temporalibus de
lectando sed cum pertransissent me. Et inde
illum Damascenus in pulbis.
quesierunt cum non debuit. scilicet in morte
et pulsanti aperietur. scilicet regni. Quod aperit
per cognitionem cum invenit. Acti persecuti
onis pro hoc patet que dicit apertum
de fratre et in aliis de patri que aperi
tio i. plena manifestatio regnat
in futuro. Aut quis est ex vobis
Cum primis posuit promissum hic confir
mat per exemplum ubi primo ponit exemplum
2o ex ipso arguit ibi Si ergo vos. Exemplum
ponit in filio petente aperiat ante
panem aut piscem. Luce 11. addit
3. 7 a. ovum. Per panem intelligitur caritas
que sicut panis confortat corpus sic
caritas corda. Per panem cum bonis
consistunt aliqui ultro fortes. Unde
nos dilecto Item quia sicut sine
pane omnis mensa deficit sic si
caritate omnis virtus est mortua 1a
Cor. 13. Si linguis hominum loquar et
Per piscem intelligitur fides que sicut pisces
generant et latent in aquis sic fi
des in enigmate doctrine. Item que
sicut piscis sic fides attingit
de invisibilibus nec tangit tabula
cum sensibus ponit. Intelligitur spes
que sicut in ovo non est fetus sed
spes. sic spes non est de presentibus sed de
futuris in pane ergo gratia dilectionis
in pisce gratia cognitionis in ovo gratia
expectationis intelliguntur. Hiis bonis tria
opposita conveniunt que patres filiis
non largiuntur. Lapis pro pane et serpens
pro lapide cordis duricia contra
caritati Job 41. Cor eius indurabitur
quasi lapis. Pro serpente perversitas erroris
contra fidei 2 Cor. 11. Timeo
ne sicut serpens seduxit Evam
in scorpione perversitas desperacionis

gra spei / Tercia sicut scorpio ca
uda pungit sic desperacio finem noc
Sic hijs verbis plana est littera / Vos
ergo nos homo pater carnalis et mat
ter eius in natura / Tercio si pecierit filius
suus homo pater meus et vester filius
christianus / panem i. caritatem numquid
lapidem i. duriciam cordis porriget
illi q. d. non / Ezech. xi / Auferam
vobis lapideum cor et carnem cordis et dabo
eis cor penitentem / Aut si piscem
pecierit i. fidem in visibilem / numquid
scorpionem porriget illi i. vene
num perfidie q. d. non / In figura cuius
Joh. ultimo accepit ihesus panem
et dedit discipulis suis similiter et
piscem / Si ergo vos hic argument
a minori et procedit per argumentum
in triplici comparacione primo dantis
ad dantem primo quia sicut liberalitas
et bonitas dei excedit liberalitatem
et bonitatem hominis / 2o respectu
ad recipientem quia multo magis di
gni sunt filii spirituales quam carnales
3o dati ad datum quia data spiritualia
multo magis sunt meliora quam corpora
lia quia illa sunt pro conservacione
animi in corruptibili et hec pro con
servacione carnis corruptibili et
hec est quod concludit / Si ergo vos cum
sitis mali multo magis deus / cum sitis
mali / multo magis pater optimus vo
ster dabit multo magis pater optimus
magister sapientissimus bona data
nobis a deo / Filius vester quanto magis
pater vester qui est in celis dabit bo
na spiritualia et eciam petentibus
se quia pater vester uult dare quia in celis
est dare et non dabit bona petentibus
se non sua / Amen non denegamus
petentibus et non petite et accipietis
Omnia ergo quecumque dato mandato
orationis admicto premisso ad fidu
ciam impetrationis hic addit man
datum de mutuo [illegible] ad dilectionem quod con
sistit in duobus primum pertinet ad
dilectionem proximi / 2o ad dilectionem
dei ibi Intrate vel primum de agendo
et 2m de paciendo vel primum de perficien
do et 2o de perseverando in prima po
nit preceptum / 2o ostendit quod est
obligatorium ibi hec omnia / dicit ergo

omnia ergo q. d. Si vultis petita
accipere quesita invenire pulsan
tes intrare / Omnia quecumque vul
tis ut faciant vobis
homines utilia et vos eadem facite
illis hec non ab alio expectetis
quod alteri feceritis / Sed aut duplex sit
preceptum legis naturalis unum negativum
de quo Thob. 4o quod ab alio odis tibi
fieri vide ne alteri facias / aliud
affirmativum / De quo hic in affirma
tivo includitur negativum hec enim est lex
et prophete et hec et in hoc implentur et im
plebitur Roma. 13 / Qui diligit
proximum legem implevit quia
non proximo sicut deo nec deus sicut
proximo diligitur / Intrate per an
gustam / Hic dat mandatum dilectio
nis dei vel precepti ipsius faciendi
ubi primo ponit monitionem / secundo
rationem monitionis ad eius perfectionem
ibi quia lata est / dicit ergo Intrate
q. d. quamvis difficile sit et angu
stum ut facias alii quod tibi vis fieri
tamen meritorium est et introitus celi
idest dicit Intrate per angustam por
tam / quadruplicem porta secundum
quem nisi non recipit nisi quis ex
uit se a pecc. et deponit sarcina
mundi hec porta regni celi / econtra
lata via dyaboli / Crisostomus porta per
dicionis dyabolus porta vite christus
lata porta dyabolus non magnitudine
potestatis sed superbia effrenate licencie
dilatatus / Angusta porta christus
non parvitate potestatis sed racione humi
litatis / Item caritas facit unicos
diligere et omnia postponere propter deum
et hec ligat Gen. 28 non est hic
aliud nisi domus dei et porta celi
econtra est lata porta voluptatis
que effrenat Sap. 2o / Venite et
fruamur et religionis [illegible] ut
laudat omnia in porta opera eius
ut [illegible] et passionis de qua
Job In fine hystrasti pangu
stiam bene passionis secundum ma
gis pedibus [illegible] latum pedibus
ingressum / Quia lata est / Hic
subdit de monicione et hec
duplex prima monitio exterius
2a monitio interius quia
angusta est via tribulacionis

implicat / in itinere latitudine
in fine perdicionem et tamen in viatoribus
multitudinem. dicit ergo / Intrate per angu-
stam portam / culpa mortalis et
precipue media / voluptas delecta-
cionis ad peccatum ducens. Unde omnia
que sunt uxor filii amici hono-
res et quidquid est in hoc seculo
quod delectat mentem delectacionis sunt. Ergo
lata in ingressu sed spaciosa in progressu
et angustiosa in egressu. Unde ad-
dit / que ducit ad perdicionem scilicet eternam
sive vel perdicionem et ve et gehenne gehe-
nnam sicut quibus dicitur perditum quod bo-
num potest uti, ad actum debitum et tamen
quod est inutile. Multi intrant per
viam dicitur Gen. p° Stultorum est
infinitus numerus / quia angusta est por-
ta in ingressu et arta via in progressu
que ducit ad vitam in egressu
et tamen pauci sunt qui inveniunt eam
pauci enim sunt qui querunt pau-
ciores qui inveniunt paucissimi
qui perveniunt et hoc quia nigri ... ea-
dunt viam penitencie quam tamen sequentur
et non tamen. Unde / ne appeciaris quia
arta via sed quo ducit vel aliam quia
lata sed ubi desinit / sequitur Ergo
nos bene sumus mali / Unde Gen. p°
vidit deus cuncta que fecerat et
erant valde bona / Ro. Bonum sunt
homines creatione vel sed mali cor-
ruptione mali / omnes enim nascuntur
filii ire vel mali dum non in se
sed ... dei ... Et omnes justi nove
legis patrum inestimate vel ... glori-
mali i. amatores scilicet mali ac-
quirentes et mali perdentes opera
dentes / Intrate per angustam
portam / Unde infra ... quod enim
[illegible] suave est et onus meum
leve / Ideo latum mandatum tuum ni-
mis / Ro. introitum penitencie vel obe-
diencie vel religionis angustus est
in principio sed latus in medio sed am-
plissimus in fine / Psalmista dilatam
te ... equitatis quas eo
ingressus fuis ... vel secundum enim
dicunt omnes beati quod non ... comparacio-
ne ad inde deus hic in se sit ... in
penitencia in comodo respectu futuri glorie
ideo lata est / Unde Gen. ambu-
lavimus vias difficiles et ... per-
verte minorem ... libentes in-
ceras. Ro. Quia est ... sunt ...

secundum iudicium hominis non unde vel
tale ibi consistunt. Dampnati enim
enim ... sit ducentia ad peccatum et non
ergo debent permittere de via ad peccatum
Ro. loquitur de peccati primi vel cautelis
que transmittit ad vitam iusti que
pervenit ad peccatum et ... / porta ... est
ingressus ad incipientes in via pro-
gressus quo ad proficientes vita
tunc quo ad pervenientes / Similiter
dico de porta culpe et via ... hominis
sic loquens de lata porta dicit / qui
intrant sed de angusta dicit / qui in-
veniunt. Unde ... diversitas Ro.
quia lata porta patet et omnibus se of-
fert / ideo non indiget ut queratur
et ideo non dicit inveniunt eam. Sed an-
gusta ignoratur nisi ... quod oportet
querere ut inveniatur / Ro. et pau-
ci sunt qui intrant / Unde Apoc. 2°
Vidi turbam magnam et Lo. de Blas
Ro. nulla sunt in se sed pauci in com-
paracione malorum ... quantum quia
a paucis inveniuntur via arta cum
sit melior / Ro. quia triplex est impe-
dimentum virtutis apte invenire et
hoc triplex ... virtutis cecitas hominis per
iustitie voluntatis defectus ... Unde
Ps. dominus de celo prospexit super
filios hominum ut videat si est in-
telligens / Unde per invidiam regimen hominis
secundum / omnes enim 3° Secundum
... regimen et hoc triplex
inultacione impugnando dolositas
infallendo solicitudo investando
Eph. vi / non est collucta nobis
adversus carnem et quo ad primum Unde
Spiritualia quo ad secundum ... re-
quicie quo ad 3um. ... quesitores
et quia triplex quia vita est porta ideo facili-
trat quia angusta via non libera-
biliter ... quia sumus non nisi
... non multum ... attenditur / Attendite a falsis
Ro. Primus est brevis instructio circa
intencionem quantum ad simplicitatem
columbinam in faciendo bonum / hic
instruunt quantum ad astuciam serpentinam
in vitando malum quod magis decipit
sub specie pietatis / Contingit autem hoc

dicitur et secundum quod docet caute decep-
torum ypocritas florum decipiencium ostendit
primo sub specie bonitatis 2o sub specie
unitatis ibi nos omnes qui dicitis hic
3o sub specie veritatis ibi apostoli dicit in
prima dei est hereticos 2a florum sunt
3a antixpianorum in primus ostenditur felicitas
operis in 2is locucionis in tertiis
intencionis in prima primo monet
flores ypocritas caute 2o docet eos co
gnoscere describens eos tripliciter primo quantum
ad exteriorem conuersacionem ibi qui veni
unt ad nos 2o quantum ad interiorem affe
ctionem vel intencionem at 3o quantum ad
operum receptionem vel a fructibus eorum cognoscetis
ergo attendite 2o 7 hylarii quia paucorum
est iniuncte arte via fraudulen
ciam eorum qui se in veniunt exponit
ne ab illa nos impediant et dicens
attendite i. attente cauete a falsis
prophetis .i. a deceptoribus hereticis ypocritis
malis falsis fratribus et similibus qui de vi
sione mendace et ymaginacionem fraudu
lenta et seductionem cordis sui pro
phetant vobis Ieremias. Tres falsi
prophete sunt scilicet caro mundus et dyabolus
primus quidem est concupiscentia carnalis pro
mittens delectacionem et solucionem amari
tudinis proverbiorum 5o fauus distillans
labia meretricis hoc signatur per Ba
laam qui docuit Balaach ut scandalum
[illegible] Apocalypsis 2a cupiditas mundialis
promittens sufficienciam et solucionem inopi
am finalem Luce xii anima habes
multa bona etc. hoc signatur per Se
meyam de quo Ieremias 29 pro eo quod prophetant
vos Semeyas et fecit vos con
fidere in mendacio ideo dicit dominus
non videbit bonum quod ego faciam. Tercius
est dyabolus sive superbia falsas promit
tens exaltacionem et solucionem abiectio
nis quia qui se humiliat exaltatur etc. hoc
signatur per Sedechiam 3o Regum ultimo
qui fecit sibi cornua ferrea et propheta
bat regi Achab ut ascenderet Ramath
Ramath autem interpretatur excelsum. Qui
veniunt ad nos primo decipiendos in
vestimentis ovium .i. sub specie religi
onis et pietatis 2o ibi 3o sentencies specie
pietatis virtutem eius abnegantes an
gustia vestimenta ovium 7 sunt blanda
verba scilicet religionis signa; intus
ceteri

autem sunt lupi rapaces quia virtute
ab intellectu caritatem ab affectu sanctita
tem ab effectu rapiunt. Primo actus 10
attendite vobis et universo gregi etc. quia
ego scio quod intrabunt post discessionem
meam lupi rapaces non parcentes
gregi. Lupus quidem ypocrite implacabile
odium habent insaciabilem voraci
tatem desiderium habent festinum impetum.
Et in vestimentis ovium 7 veniunt quia
ostendunt simplicitatem simulant man
suetudinem ostentant humilitatem sunt
ad propriam utilitatem eorum. A fructibus
eorum cognoscetis eos. Hic describit eos
quantum ad opera ubi ponit primo mo
dum cognoscendi 2o confirmat hoc ex
dictis primo particulari vel numquid col
ligunt 2o generali. Sic omnis arbor.
3o ex particulari elicit generale per in
duccionem 3o ex utroque concludit ibi
ergo ex fructibus. Dicit ergo licet aliter sint ex
terius in conuersacione aliter interius in
affectione et ita difficile cognoscuntur
tamen a fructibus eorum .i. ab operibus eorum
cognoscetis eos finaliter. Seneca
nemo potest diu se et verum [illegible]
ficta cito in naturam suam recidunt
quibus veritas non subest. Qui autem ex so
lido nascuntur tempore in melius proficiunt
deinde probat quod possunt ex particu
lari sic primo a fructibus cognoscuntur
distincte ex fructibus diversis genere ho
mines. Dicit ergo numquid colligunt de spi
nis .i. de non iusticie spina est
scilicet peccatum et peccator et malicia peccati
scilicet [illegible] peccatum est spina quia
facile intrat et difficile exit a
corde pungit et magis in morte
sed est ignis vehemens Job xxviii
paganum pungit homines [illegible] et ce
teri totum spine peccator similiter dici
spina quia pungit per detraccionem facile
intrat [illegible] delectabilia parum
complectitur alius adheret per multa de
[illegible] de quibus 2o Regum penultimo
prevaricacionis quasi spine pungunt
diminuentis sibi dominum spine quia pungit
per sollicitudinem adherent per tenacitatem
diligentem per cupiditates ignem spine
spine suffocat semen inspiracionem
.i. gratiam sive semen in natura .i. vocis
lege 2o semen plantatum sive doctrina de
spinis non colligunt bene bone sive opera
iusticie scilicet labrusce .i. iniquitates
quo ad primas non ledunt consciencie

sed labrusce: exterius remorsus intus
quo ad alias tribulationes etc. sed labru
sce: persone quo ad 3as / Et multi spinx
est tribulus et est spinx gemina de pla
sma 70. 2o Ex quibus non colligunt ficus
et nec de tribulo gemine carnalis ficus
religionis quia ad se ipsum / nec de tribu
lo concupiscentie oculorum ficus subnectentis
quo ad proximum 7 nec de tribulo ficus humil
compassionis quo ad deum / Sic omnis
arbor. hic confirmat per unum exemplum
generale ad cognitionem quomodolibet hominis
introducit. Et in arbore primo arbo
res facientes fructum / 2o non facientes
ibi Omnis ergo arbor que non facit fruc
tum / Prima primo ponit exemplum
arboris fructifere quo ad actum fruc
tificandi / 2o quo ad potestatem ibi Non
potest arbor dicit ergo quod [illegible] ex pestif
sicut enim ex pestiferis arboribus mali
non expectantur boni fructus sed a bo
na expectantur boni et a mala mali / Si
militer arbor bona dicit vir bonus
vel voluntas bona radices cogita
tiones folia verba fructus opera que
flexa sunt. arbor mala vir malus
vel voluntas mala / Consequenter
ergo nomine dicit / Omnis arbor bo
na i. voluntas bona fructus bonos
i. opera bona facit / mala autem arbor
fructus malos facit nam interior ac
tus bonitatis causa est immediata ac
tus exterioris infra 12. Bonus ho
de thesauro cordis sui profert bona
ambobus actibus unius operis unum nomen
imponit / Et non ita est quod non potest
arbor bona i. voluntas bona in quan
tum huiusmodi / fructus malos facere i.
mala opera quia fructus spiritus est
caritas gaudium et pax Gal. 5
neque facere quia manifesta sunt
opera carnis que sunt fornicatio in
munditia etc. / Omnis arbor / hic
subdit [illegible] arboris non fructificantis
potest enim arbor mala esse / vel quia
malum committit / vel quia bonum ob
mittit / huius ergo tangit detrimentum cum
dicit / Omnis arbor que non facit fructum
bonum infert dampnum cum subdit
excidetur i. a consortio omnium bonorum
separabitur quod est gravissimum in dampnatis
Supplicium cum addit / Et in ignem
mittetur scilicet gehenne / Crisostomus dicit sunt
pene que dicunt excidi et in ignem
mitti non quod plurimum solum pertime
scunt gehennam quam illius amissionem
glorie amarius gehenne ipsius supplicium
horrenda est nobis gehenna et supplicium

Margin: arbor mala fructus bonos potest

ad horribile tamen si quis ponat 10
gehennas nichil tale dicturus est quale
a bona illius glorie repelli exosum esse christo
Ex fructibus. Hic infert finem predictorum ex
fructibus eorum cognoscetis eos sicut pro
batum est / Cuius finis bonus [illegible]
bonum hypocrite cognoscunt quia superbos
opprimunt maioribus detrahunt minima
redarguunt contemptum impugnant
in bonis incepta, fastidiunt in adversis
murmurant in dignitatibus se iactant
non faciunt que dicunt / Non omnis qui dicit
hic ostendit falsitas decipientium hypocr
itatis ubi ostendit primo quod ad salutem
non sufficiunt verba confessionis / 2o quod
exigitur execucio divine voluntatis ibi
Sed qui facit / dicit ergo / Non omnis qui
dicit mihi domine in quo tangunt in hypocr
itatis simulatorum divine in quo tangunt
corde despiciunt sicut dicit domine qui deum
tantum in ore confitetur / Ps. 29 Hic
populus labiis me honorat [illegible]
et opere sed non in corde sicut hypocrite vel
tales canunt falsum [illegible] infra 21
Domine domine aperi nobis / tertio qui corde et ore
et opere / sed illi deficiunt in 3o non ingre
dientur intrabit in regnum celorum / et
quanto magis ille qui nec in corde nec
de nec opere confitetur deum / Sed qui facit
voluntatem patris mei qui in celis est
ipse intrabit in regnum celorum / Hic
sunt Attendite a falsis prophetis / Ex quo
arguunt heretici quod non sunt occidendi sed
cavendi si eos falsos prophetas appellamus
2o non sequitur si iubet cavere quod
prohibeat / Ex quibus potius cavendi sunt
a lupis quam a [illegible] et a canibus [illegible]
[illegible] quod isti sunt occulte mali
ita necessaria est cautela contra eos alii ap
ti glosa a fructibus eorum / Quia multa bona
exterius faciunt aliter enim hypocrite non
reputarentur esse boni / Sed heretici habent
duo genera operum occulta et manifesta
non dicuntur fructus eorum sed vestimenta omnium
occulta autem sunt fructus quia huiusmodi in
tendunt generaliter in aliis prima desinunt
et [illegible] manifestat cum querenti sunt ca
[illegible] que operanda simulaverunt ut digni
tates et honores et sic possunt cognosci et
etiam abutentes operibus / Non potest arbor
i. voluntas bona fructus bonos facere
Contra primum peccatum fuit a voluntate
non mala quia ante peccatum fuit malum
ergo bona. 2o a bona voluntate fuit
non inceptum bona sed in quantum mala
et defectibilis / Hic excidetur / Crisostomus dicit
quod pena dampni est gravissima contra quia
parvuli non baptizati quod est contra Aug. 7

Vel a bona voluntate sua / 2° pena
dampni vel dampnum quidam voluntatem sub
tractio tanti boni cum confusione et multo detestationibus
cionis sic est confusio vel sine confusione et
multo sic est benignissima et mitissima
Vnde non omnis qui dicit michi domine
Roman Joel 2° omnis quicumque invoca
verit nomen domini salvus erit. Item Math
eodem omnis qui petit accipit. Vnde ab
iecta intentione de invocatione et completa
peticione et voce cordis oris et operis quod de
ficit de incompleta ubi est divisio cordis
vel operis. Item qui facit voluntatem patris
mei / Et intrat quando non dicit voluntatem
meam cum eadem sit, utriusque voluntas /
Nota hic intrare notant amabiliqua
dicionis quasi super hic ad eorum inf
initatem nunc erat gradus / vi gra
datim pergit ad sua manifestacionem
quilibet dicent michi / hic post 3a derivatio peti
ciones ad decipientes sub specie pietatis et
invidentis vel sub specie bone inten
cionis et nunc sunt cognosci nisi ad
iudicium / primo ostendit talium fraudu
lencia / 2° iudicaria de illis sententia
Et tunc confitebor / in prima ostendit primo
eorum fraudulenciam quia dicunt in vocabunt
2° tempus operum pietatis dicunt quod allega
bunt ibi in nomine tuo / Et ad tempus
pietas hominis et suspicionis vel in cogi
tando sicut et ipsa vel agendo et hec
vel in abiciendo malum et sic eiciendo
demonium vel faciendo bonum sit et opo
situm / Et hec est multi dicent michi
venit multi quia stultorum est infinitus
numerus Eccl. 1° in die illa nobili
in die iudicii cum locuti corda et
tacebunt ora quia non prius interrogatur
sed conscientia disceptent et non erunt testes a
dulatores homines sed angeli videntes Do
mine in nomine tuo. in invocacione
nominis tui prophetavimus. i. occulta divi
cionis quasi dixit quod dum prophetasse ut Saul
primo Reg. xix. Balaam 23 num. Cay
phas Jo. xi. / Et in nomine tuo demo
nia eiecimus / Luc. ix / vidimus qui
dam in nomine tuo eicientem demonia
qui non sequitur nos / Luc. x. / nolite
gaudere quia spiritus subiciuntur vobis / et in
nomine tuo virtutes multas fecimus
Cor. xiii / Et si habuero omnem fidem ita
ut montes transferam / Et tamen non est
magnum virtutes operari / quia magi
pharaonis restiterunt Moysi multa fecerunt
mirabilia. propter hoc quod dicit in nomine
tuo. Vnde non intelligitur aut utilitas
intencionis potest dici de filiis prophetarum.
Reg. 4. ad quos prophetavit in no
mine mendacii aut virtus invoca

cionis nominis Christi de Christo quod assumens
prophete virtutes facere de morna eicere
unde dominus non eius multi quia operantur
sed vel in vocacione Christi nominis / hoc ag
tur ad condempnationem eorum qui invocat
et in utilitate eorum qui videt vel au
dient conceditur / Et tunc confitebor
illis / hic subdit iudicium de illis sententia
que dupliciter / primo ad reprobacionem
2° quantum ad abiectionem / primum inspicit
vinum / 2m supplicium. i. discedite /
dicit ergo / et tunc quando cessat dissimulacio et
apparet pena confitebor illis. i. faciam
ut si confiteri / Quia numquam novi vos
noticia approbacionis aut sicut repro
bos quos cognoscendo iudicat non
aut approbat voluntatem que ab ipso di
scordat / numquam ergo novit quia non
finaliter approbavit. Sicut indulgen
tiam qua se operatur / vel numquam no
vi vos / noticia predestinacionis. hic
2° novit deus qui sunt eius / non
cognoscit aliquis ab aliquo vel
distancia vel tenebra vel mutacione
aliqua / peccatores aut longe a deo
distant quia longe a peccatoribus salus
numeribus ambulat per viam et siuit
hic neque intellexerunt ab alio et ma
li se transmittunt Ierem. 2 / Et non
obstinatum est amor mutatum est co
lor optimus Ideo dicit deus / non novi
vos discedite a me omnes alios bo
nos glorificate / Infra 25 / Ite ma
ledicti in ignem eternum et non sine cau
sa addit / Qui operamini iniquitatem
discedite. i. dimisi per iniustitiam eo
te in eternam dampnacionem / hic quasi
discedite a me / Roman hoc est impossibile
quia deus ubique est per se et essencialiter
in eis / Vnde ubique est presencia dei per se
sed non vel obiectum beatitudinis. Qui
operamini / Roman Joh. ix / venit nox
quando nemo potest operari / ergo post mortem
non est operis / Vnde hic dicit quia affectus
malus adherens remanet in eis
Vnde non dicit qui operati estis sed qui
operamini / quia iniqui post mortem
non desinunt esse iniqui quia et si peccare
non possunt peccandi voluntatem non amit
tunt / Vidimus aut quibus turba
tur per se sicut patet in divinis ibi
omnes hec qui audit / Sicut in
exordio legis lacionis sancti est ex
citatio instructio sic modo in con
ponit commendatio virtutes ad ob
servancia preceptorum utilitates sequen
tes et dampna et primo per utilitates

obseruancium / 2º per distincta comparacionem
ibi Et omnis qui audit / In prima
primo tangit meritum obediendi / 2º
fructum meriti et hunc duplicem primum in
conformacione boni ibi assimilabitur
2m in vitacione mali ibi Et descen
dit pluuia et hoc est quod dicit Gaude
do omnis ergo id est quilibet qui au
dit aure interiori intelligendo verba
mea que hic locutus sum ut Apostolus
et facit ea in affectu caritatis adim
plendo ea. primo Estote factores verbi
dei et non auditores tantum Assimilabitur
viro hic audit primum fructum
in conformacione ad Christum vel ad
virum iustum et hoc in tribus in potencia
que viro in sapiencia que sapienti in bo
nitate que qui edificauit domum
dicit ergo assimilabitur viro sapienti id est
Christo qui est dei virtus et sapiencia dei
Cor. 1º Prouerbiis est vir parens et
sapiens qui edificauit sibi domum
suam id est ecclesiam Prouerbiis 9 altissimus sa
piencia edificauit sibi domum super
petram id est super seipsum prima Cor. pe
tra autem erat Christus / vel viro sapienti
id est cuilibet viro iusto a vigore fidei a
virtute spei a virtute caritatis / sa
pienti qui regit et regitur sapiencia
Cor. 3º Ut sapiens architectus fun
damentum posuit / qui fundauit do
mum suam id est conscienciam supra petram
id est super Christum / descendit in monte
id est mente eminenciam parate legi dei
id est virtutum sciencia edificate domum
id est conscienciam Et descendit pluuia hic
subdit fructum qui est in cauendo
temptacionis malicie ubi ponit primo
temptacio varia 2º temptacionis vic
toria ibi Et non cecidit / 3º victorie
causa ibi fundata enim / In prima ta
git primo temptacionem varia 2º impe
tum ibi Et irruerunt tangit autem tria
temptacionum genera per que ... sollicite
ad destruccionem domus concurrere
in quo significatur vniuersum genus
temptacionum / Et primo bonum genus
pluuia mentis carnalis concupiscencia
de qua dicit / Et descendit pluuia
Prouerbiis 19 tecta iugiter perstillancia
mulier litigiosa 2º flumine cupi
ditatis / de qua subdit et venerunt flu
mina Apoc. xii misit serpens de ore
suo aquam post mulierem ut faceret
eam trahi a flumine / 3º vento super
bia mentis de qua addit / Et flauerunt

venti Job xxi quasi ... sicut
verba ventosa vel secundum Glo. In pluuia
aeree ... ideo dicit
descendit In flumine potenti ... ideo
ideo dicit venerunt In vento ... timoris
inflacio ideo dicit flauerunt quia a flatu
nomen est / vel sic In pluuia temptacio
voluptatis triplex que ... guttatim
cadit et domum fedat Ps. 8
in absconsionem a turbine et a pluuia
Et hec pluuia triplex diuiciarum deli
ciarum et honorum In flumine temptacio
aduersitatis / Ps. xcii Adducet dominus a
quas fluminis fortes et hoc flumine
est triplex iniurie permissionis et corpo
ris ... tribulacione
In vento temptacio persuasio et hec est triplex
hic ventus / persuasio enim sit promi
nas hic est ventus turbinis Eze
chiel primo / vel per blandicias hic est
ventus austri Eccl. xviii vel per
suggestionem hic est ventus aquilonis
Eccl. 43 et irruerunt in eum temptacio
num impetuositas in domum illam
id est conscienciam iusti vel ecclesiam dei
et non cecidit temptacionibus succum
bendo dominus enim iacuit in tempta
cione inclinatur in delectacione cadit
in consensu et est casus magnus et co
...tum quia sic cadit a gracia maior
in opere quia sic cadit a vita ma
ximus in obstinacione quia sic
cadit a vita / fundata enim erat
supra petram id est super Christum primo per fidem
Matth. xvi Et super hanc petram edi
ficabo ecclesiam meam prima Cor. 3º
fundamentum aliud nemo potest
ponere / 2º per caritatem Eph. In caritate
fundati et radicati / Heb. vi fun
damenta enim / Supra petram solida
per imitacionem prima Pet. ... quasi
fundamentum sapienti / Et omnis qui
audit verba mea / hic ostendit dam
num contempnencium primum est assimila
cio dyaboli / 2m est casus periculosus ibi Et
cecidit / 3m grauitas supplicii ibi
Et fuit ruina eius dicit ergo / Et
omnis qui audit verba mea / hec de
quibus sermo dominicus est in monte / Gal.
vi et postea de non iurando de non
concupiscendo et huiusmodi que magis
facienda sunt quia ... et ita autem
tica quia hec id est verba Jo. xv Si
non venissem et locutus eis non

supra petram non fundavit et non fundat ea primo id est contempnet. Simul erit no stro stulto id est dyabolo vel cuique ma lo gentili vel modo simili culpa et cul pa similis in pena. Qui fundavit domum suam id est conscienciam vel operum congeriem in fiducia et amore tem porum vel in instabilitate viciorum arena cupiditati temporum com paratur quia stultus sit qui amat di vicias fructum non capit ex eis Ecclesiastici 5. Arena fluida sit supponit volunt ad umbram. Capitulo v. Arena fluctibus concussa id est mundo persecutionibus ... 13. Item aliena congregacio malorum eat quia in mirabilis per multiplicitatem [illegible] primo Stultorum infinitus est numerus quia dissonancia per dissensiones prima Cor. xi. Audivi inter vos scissuras quia stultus ad honorem [illegible] Job xv. Congregacio ypo crite sterilis. Et eo sequitur cum in petram quia descendit pluvia sicut pluvie etc. pluvie ipsum est mollicies ecce blandicie flumina [illegible] trahe ecce moles ventorum [illegible] vigor ecce in [illegible]. Et ir ruerunt subito in fletum et simul in domum illam male fundatam et cecidit peccatum. ps. 20 [illegible] nos per infirmitate cadam. Et fuit est ruina eius magna. Quia venit usque ad perditionem [illegible] 29. In multiplicacione impiorum mul tiplicabuntur scelera et ruinas eorum iusti videbunt et non magna quia secundum omnes doctores petra Christus est in fundamentum stetit [illegible] descendit [illegible] [illegible] ps. [illegible] in latebris ab sconsionis [illegible] 2o ingredere in petram abscondere in fossa humo a facie tim oris domini [illegible] canticum 2o Columba mea in foraminibus petre et hoc quo ad contemplacionem [illegible] 30. Collocat in petra cubile suum et hoc quo ad activos in speculum contemplacionis Exodi 33. Sta in petra et videbis posteriora mea [illegible] ps. Statuit supra petram [illegible] in

[illegible] expugnacionis primo Re[gum] [illegible]. Et iussit [illegible] torrente in solacium desolacionis ps. super exaltasti me [illegible] spiritualis effu sionis. Effudit [illegible] per tres aquas [illegible] 20. [illegible] ad petram [illegible] ps. percussit petram et [illegible] Job 29. petra fundebat mihi rivos olei. [illegible] 32. ut su geret mel de petra prima Cor. 10. Bibebant autem de spirituali consequenti eos petra. Et similis est ei [illegible] verba [illegible] actum est de legislacione [illegible] de [illegible] consumacione et primo quantum ad fide [illegible] 2o quantum ad fidem disci pulorum capitulo 8. [illegible] dominus [illegible] turbas multas [illegible] ante turbas consumatur [illegible] dominus [illegible] primo in verbo 2o in facto capitulo viii. Et factum est cum consummasset [illegible] ad ordinandam [illegible] in verba tria insi nuatur primo ex parte locucionis consumacio 2o ex parte audi encium admiracio admirabantur turbe 3o ex parte loquentis potestas in docendo. Erat enim docens [illegible]. Et factum est cum consumasset Ihesus verba hec [illegible] ex [illegible] [illegible] vel [illegible] hic primo [illegible] 10. Consummacionem et abrevia cionem faciet dominus [illegible] omnis terre. Admirabantur turbe super doctrina eius quia nunquam sic lo cutus est homo Job vii [illegible] [illegible] quid laudare non possum admirari. Erat enim docens eos sicut potestatem habens quia [illegible] primo 27. [illegible] non [illegible] legis [illegible] potestate constitutus illos do cebat [illegible] dominus et [illegible] legis [illegible] sua [illegible] habebat sicut imperator et addit et mutat quod vult. [illegible] autem doctor [illegible] est legis quia [illegible] legi [illegible] addere [illegible] [illegible] subtrahere ad sensum [illegible] intellectum [illegible] [illegible] predicat [illegible] de lege non sic de Christo. Ecclesiastici 8.

Et deinde voluit facere, et primo
cuius potestatis plenus est. Est hoc sicut
sicut potestatem habens infirmos sanandi
miracula faciendi. 3° sicut peri-
tus in hiis imprimendi et gaudendi cor-
da audiencium ad se, ps. Vox domini
in virtute, vox domini in magnificencia.
Et sicut dicit Beda: Primo doctor
in potestate eius fit eo ea que docet
operatur. Vn. Confringitur vox in ligno.
Magnificencia et maius decora non
sicut scribe et pharisei qui dicunt et non
faciunt. Vel Scribe qui tamen ea que
sunt in lege Moysi ad instruccionem
data ea tractabat pharisei quando tamen
verbum recordabat. Scribe enim doce-
bant superficialiter, sed pharisei faciebat
quod nichil ad laudem hominum. Sed opponi-
tur: et solus discipulis fecisse ser-
monem et non narrat hic quod turbe
locutus fuisse quod est quod dicitur amira-
vit. Et dico duplex: primo si dicamus
eundem sermonem fuisse quod Matheus et Luce
refertur, tunc credendus est Luca, quia
et commiasse quod ubi turbe admirate
sunt turbe, hec non fuisse sermo-
nis dubitantur. 2° si dicantur duos
fuisse sermones tunc dicendum quod Christus
in cacumine montis sermonem habuisse
a populo ad locum campestrem qui est
in latere montis descendisse, et hunc eundem
sermonem fecisse recapitulando quibus-
dam intermissis, et hunc ultimum Matheus ac-
cepit et eius quemadmodum dimittit
quod hic turbe admirare intro-
ducuntur. Et hoc est quod dicitur. Capitulum viii.

Cum autem descendisset

Ihesus in medietate actio
est de confirmacione fidei Christi quantum
ad curacionem demoniacus, et hic a-
git de eodem quantum ad curacionem demo-
niacus in scilicet, ubi ostenditur dominica vero
primo super corporales cura, 2° super
spirituales, ut Et ecce autem secundo. Agit
tamen corpus ab anima simplici vi-
si naturali que operatur per se reparare et
maior vigent virtutis eius cor-
poris universalis lepra est incipiens
a venis et facta in ceteris quali quod
viget in cerebro et operatur in omnibus
sensu et motu eius corporis est
paralisis quod mali que operatur

in corde et est calor naturalis pro-
cedens ad arterias ad eius corporis
partes febris secundum. Et agit hic de
competencie ipsi primo lepra, 2° pali-
tici, ubi Cum autem introisset in Capher-
naum; 3° febricitantis, ubi Et cum venisset
in domum Petri. Prima curacio fit
per tactum et verbum, 2° per verbum tantum,
3° per tactum tantum. Prima confert ab
infirmo rogatus, 2° ab alio rogatus,
3° rogatus a nullo. Prout ordo secundum maio-
rem difficultatem morbi curandi
quod lepra minus curabit deinde palis
ultimo febris. Tertio in maiorem
universalitatem lepra enim est morbus
universalis subito et tamen palisis non
subito sed tamen febris subito sed non tem-
poris prout ordo miraculorum. Et misti-
ce prima primo sanat Iudeos lep-
rosos, 2° gentiles paliticos, 3° socrus Petri
quantum ad reliquias Iudeorum pu-
tantur credituros sunt de Iudeis de-
inde gentiles in fine reliquias sal-
vandi sicut hec notatur in officio mis-
se quod officium incipit in dextro cornu
sit ad sinistrum et reddit ad dextrum
salvavit at primum in medio misse in [illegible]
introitu civitatis, 3° in termino misse [illegible]
in uxore ad domum Symonis
que lepra signat heresim, contra fidem palis
accidiam, contra spem febris que est
calor innaturalis vicium contra caritatem
et sic sanat secundum virtutum ordinem
circa curacionem leprosi ponit primo an-
tecedencia, 2° concomitancia, ubi Et ecce
venit leprosus; 3° consequencia, ubi Et ait
illi Ihesus. In prima primo ponuntur
tempus curacionis, 2° locus curacionis
ubi Cum autem descendisset, 3° petitio cura-
cionis, ubi Et ecce leprosus. Omnia
exigebant miraculum et optimitas
temporis. Unde dicitur Cum descendisset Ihesus
de monte. In monte enim docuit
apostolos descendit in vallem ut doce-
ret turbas et sanaret infirmos et edifi-
caret turbas signis. Unde subditur Se-
cute sunt eum turbe multe, que semper
et incarnacionem movebantur ad faciendum
miracula et devoto et instancia
ex parte rogantis. Unde addit Et ecce
leprosus, ubi subditur de devoto et in-
stancia ex parte rogantis que ostenditur
in 3ibus. Si quod accessit fideliter quo ad

rationalem similiter quo ad visibilem sim-
pliciter quo ad generabilem. Et sic ac-
cessit ex toto primo cum fide cordis cum
dicit: Et ecce leprosus veniens non
tamen passibus corporis quam fide mentis.
2° cum humilitate corporis, unde subdit
Adorabat eum, quod primo dicit genu flexo,
Luce 5 dicit procidit in faciem suam, que
omnia humilitatem indicant. 3° cum
oratione oris cum subdit dicens Domine, Luce
5 expressius dicit Rogavit eum dicens;
ubi ista tria concurrunt, nichil denegatur
a deo. scilicet fides. Jacobi primo: postulet in
fide nichil hesitans. humilitas Eccli. 35:
oratio humiliantis se nubes penetrabit.
oratio Luce xi: petite [illegible] et acci-
pietis. Allegavit autem iste leprosus tria
in [illegible] eum ad sua peticio-
nem: equitatem, bonitatem et potestatem.
Equitatem cum dicit Domine, ad quem pertinet
ex equitate subvenire famulis. Sa-
pientie 12: Et ob hoc quod dominus omnium es
omnibus parcere facis te. Bonitatem in
hoc cum subdit si vis. Eius enim vo-
luntas est bonitas prima. Thym. 2°:
Qui vult omnes homines salvos fieri.
potestatem in hoc cum addit potes me
mundare. Sap. 12: Subest tibi cum
volueris posse. Ex fide ergo leprosi incli-
navit potestatem, meruit humilitas
equitatem, oratio bonitatem, et ideo secu-
ta est curacio. Et extendens manum
Ihesus tetigit eum. curacionem concomita-
tur primo modus, 2° effectus ibi Et con-
festim. dicit ergo Extendens Ihesus manum
quod fuit liberalitatis contra avaros. Pro-
verbiis: manum suam aperuit inopi
et palmas suas extendit. tetigit quod fuit hu-
militatis contra superbos. dicens volo quod fuit
pietatis contra invidos. mundare quod fuit
potestatis contra incredulos. Christus non
[illegible] tacta est lepra curata est sed [illegible] pro-
misit ut [illegible] quod non tetigit prop-
ter lepre curacionem sed ut solveret legem id est
legis cerimonias. Sola autem volun-
tas fuit causa curacionis preceptum autem
propter astantes. Ps. Omnia quecumque vo-
luit dominus fecit. Sed sciendum [illegible]
ta facit: tangit, imperat et vult.
Tangit contra Manicheum qui ait
Christum habere corpus fantasticum.
Vult contra Fotinum qui ait Christum
habere inefficacem voluntatem secundum
deitatem, dicentes quod [illegible]
velle vel nolle nichil [illegible] in

re. Imperat contra Arrium qui ait
Christum esse purum creaturam et ut
posse [illegible] imperando sed exorando. ergo in
hoc quod dicit tetigit ostendit veritatem
humanitatis, in hoc quod dicit volo
ostendit affectum efficacem pietatis, in
hoc quod dicit mundare ostendit virtutem potestatis.
Et confestim mundata est lep-
ra eius, quia ipse dixit et facta sunt
[illegible] nichil medium inter precep-
tum eius et opus. Ergo festinanter
quia confestim, totaliter quia munda-
ta, tam [illegible] designat quod
lepra eius [illegible] non statim post
descensum de monte hoc miraculum
fecit sed postquam fecit sermonem turbis
in loco campestri sicut narratur
Luce vi. [illegible] de ordine mira-
culorum non quod Marci capitulo primo et Luce
5° et 7 primo ponit demoniacum
curatum, 2° socrus Petri a febre libera-
tam [illegible] leprosum mundatum quod
non sic [illegible] hic [illegible] ordine
historie, alii ordine misterii. Na-
[illegible] primo ponitur demoniaci
curacio [illegible] quod maior est
[illegible] curacione [illegible] corporis
[illegible] ut intelligeretur
[illegible] peccavit
[illegible] vir [illegible]
[illegible] de loco quia hic dicit
cum descendisset de monte. Luce 5 dicit
cum esset in una civitatum [illegible]
glo. [illegible] post descensum de monte
aliquod fuit intervallum antequam intraret
in Capharnaum et in illo intervallo
fuit sanatus leprosus. quod autem pro lo-
co ponit Luce non dicit cum esset in
una civitatum scilicet in Capharnaum
et ipsa illa [illegible] postquam sermonem
in monte [illegible] ad miracula
[illegible] et ut ubi [illegible]
bus [illegible] in
[illegible] mirabilior appareret in operibus
[illegible] lepram [illegible]
[illegible] et ex hoc
appareret novum testamentum [illegible]
[illegible] lege esse que lepram
excludebat non sanabat. [illegible]
eciam [illegible] sunt [illegible]
omissione [illegible] tetigit [illegible]
videtur quod male [illegible] in
lege [illegible] potuit mundare
solo verbo ergo [illegible] tetigit [illegible]
[illegible] noluit [illegible] naaman

lepsum q d[ixi]t. r. 2o lex no[n] p[ro]hi
bent tangi lepsum ne tangentes
inquinarentur / no[n] aut[em] a lep[ro]so inqui
nari potuit q[uia] m[u]ltos curavit signa[vi]t. Ite[m]
ut ostenderet q[uod] nullum debemus abhor
rere infirmum / Ite[m] ut ostenderet q[uod] no[n]
erat sub lege / Et ait illi Ihesus hic
ponitur consequentia ad curatione[m]
et primo preceptum occultacionis. s[cilicet]
ut factum miraculum occultaret s[ed] non
manifestacionis. s[ed] ut p[er] sacerdo
tibus ostenderet / Sed vade. 3o
oblacionis. s[cilicet] munus preceptum
in lege offere / Et offer munus
et hoc est q[uod] d[icit] / Et ait illi. Ihesus
vade nemini dixeris / p[ro]pter miraculum
q[uod] factum est / Sed vade ostende te
sacerdotibus / quorum erat discernere le
pram / Sicut eorum arbitrio se
parabantur ita non sine eorum arbitrio
ad consorcium aliorum admittebantur
Et offer munus q[uod] precepit Moyses
levitici 14. s[cilicet] duos passeres vivos
Aug[ustinus] non d[icit] q[uod] precepto ego ne dra
torem legis facere videatur / In te
stimonium illis. i. contra illos si non
crediderint viso miraculo. sed p[ro]
illis in testimonium salutis si credi
derint. vel in testimonium illis. i. ut
eorum testimonio firmius habeatis
Aug[ustinus] ideo iubet offerri munera ne pu
taretur velle eam expellere dicat
munera tamen a mundato accepi
stis et quod mundo non qui lepsum ex
pellitur / hec glossa. vade nemini di
xeris / Ideo eorum et opera dei reve
lare et confiteri honorificum est. Pro
una secundum Aug[ustinum] et ut ostenderet non
vulgarandum nostra opera beneficia sed
premendum ut non solum abstineamus
a mercede p[ro]pter gl[ori]e iactanciam
[illegible] facit ad medicum [illegible] et le
p[ro]. 2o alia secundum Rab. s[cilicet] crescens
[illegible] clamorem / Beda ait [illegible] neces
[illegible] q[uod] simoni[illegible] illud quod pre
scribat 2o alia secundum Aug[ustinum] / non
simpliciter prohibet ut non aliis dicat
sed ut ante a sacerdoti se ostenderet
[illegible] diceret, ne forte si aliis aliquem
[illegible] et [illegible] ad [illegible]
audirent sacerdotes et occasionem
[illegible] lepre p[ro]pter odium et inimi

cicias xpi expellerent eum de [illegible]
q[uod] lepsum non recipientes munda
tum. Item sunt precepta tacere quod trans
gressor fuit ille [illegible] d[icit] [illegible] primo
q[uod] predicavit ubique / 2o est preceptum
obligacionis in quo est voluntas
dei de impletione Gen. 20 [illegible]
[illegible] / Item est preceptum probacionis
in quo est voluntas dei de [illegible]
cione ad actum ut de abraham Gen.
22. Item est preceptum instructionis
in quo est voluntas dei non quo
ad actum sed ad [illegible] illud ut hic
ubi docuit nos ne diligeremus
bona nostra ad ostentacionem / Item
non fuit transgressor. Item ostende te
sacerdotibus. videtur q[uod] frustra mit
tit eum ad illos cum ipse sit legis
dominus et lepris mundatus 2o hoc
fecit ut ostenderet s[ed] posse illud q[uod]
lex non potest / 3o propter miraculi con
firmacionem. s[cilicet] ut testes essent mund
[illegible] / 3o propter ipsorum utilitatem ut
videntes crederent et salvarentur
4o propter instructionem nostram. s[cilicet] similiter
quo ad nos et honorem quo ad sacer
dotes / Item offer munus [illegible]
[illegible] venit ad [illegible]
legalia quod non debent [illegible] ca
[illegible] debent [illegible] sa
[illegible] consummatum esset signa
tum. i. donec corpus xpi fuit glori
ficatum / Spiritualiter lepsum significat
genus humanum lepra originali
infectum et propter hoc ad varia peccata
[illegible] capitalia peccata [illegible]
[illegible] lepra in carnis [illegible]
[illegible] significant. superbia hec
lep[ra] [illegible] 2o paralip. 26. / luc
21. [illegible] esset Ihesus in domo Symo
nis leprosi [illegible] / hec est lep
[illegible] / In ponderositate ac
[illegible] hec est lep Moysi / Exo. 4o
[illegible] misit manum in sinum
protulit lepram / In [illegible] gula
hec est lep [illegible]
[illegible]
est lep. [illegible]
[illegible]
luxuria hec est lep Joab 2o Re.
[illegible]
[illegible] si [illegible]

cogit cum alio. Sic ipsa sagax spiris
lavat se quia vadit ad eum et sic
decipit hominem sicut dicit plinius
Emundat autem lepr[osum] quibus modis ab
lucione per quam significatur contritio q
p. 7. dicitur est lavare septies sicut
... per quam confessio. luc. 17. ostendite vos sacerdotibus qui dum irent
mundati sunt. Separatio per expulsio[nem] num. 12 de maria que fuit
extra castra septem diebus in reclusione
per quam religio ut maria [illegible]
mundata est in reclusione. Ergo q
Tactu per ablucionem [illegible] ut quod
vade. hic implicatur septuplex confessionis conditio scilicet primo quod sit non
velata non extorta ibi vade. con
illos ad quos oportet venire. 2o aperta non ficta ibi ostende. Job 31. Si
abscondit [illegible]. 3o propria non aliena
ibi te tua non aliena accusans. 4to
integra non diminuta ibi sacerdoti sin
gulari. 5o prompta non dilata ibi et offer
scilicet in presenti. 6o satisfactoria non diminuta ibi munus tuum scilicet torta pane
inefficaci auditu sermonis diu
ginalis virtutes in observancia mentis
et corporis castitatis in operibus pietatis
Cum autem introisset. post mundacionem
leprosi sequitur curacio paraliticii servi centurionis ubi primo ponitur peticio centurionis pro servo. 2o promissio curacionis a christo ibi. Ait illi ihesus
3o fides centurionis de promisso ibi
Et videns. 4o ex precedenti promissione
intendendo dicitur Et dicit ihesus centurioni. In prima tangitur primo tempus petitionis. 2o persona petentis ibi accessit
3o forma peticionis ibi domine dicit ergo
Cum autem introisset in capharnaum
Sed cum dixisset tractato sermone [illegible] expressum non est per quantum tempus inter
illud capharnaum municipatur villa
[illegible] quia ad suam confessionem
magis indigebat. miraculum. accessit ad eum centurio. i. quidam gentilis qui sub se centum milites habebat. tunc enim terra subita erat. Romanis [illegible] accessit demigrans
[illegible] dominus [illegible] cordis [illegible]
[illegible] ratione fidei [illegible] princeps militum ex [illegible] anglorum
Rogans eum pro [illegible] dicit [illegible]
[illegible] quibus verbum [illegible]

dicens domine. hic subditur peticionis forma
in qua exprimitur in dicens ponitur deo
a quo petit ibi domine in persona in eo
pro quo petit ibi puer meus iacet
in domo. magnitudo infirmitatis
ibi paraliticus. angustia ibi similiter
ibi et male torquetur. dicit ergo. domine
in cuius potestate sunt omnis morbus
et sanitas. mors et vita. 1 Reg. 2o
Dominus mortificat et vivificat. scilicet
puer meus. Secundum litteram hic nominans puerum ab etate vel familiaritate potius quia a [illegible] contemptibiles qui famulos dedignantur iacet in domo contra [illegible]
dives qui infirmos expellunt de
domo sua et mittunt ad hospitale
ps. 41. 3. Dominus opem ferat illi super lectum doloris eius et non [illegible]
infirmus sed paraliticus. 2d apa q
est res et [illegible] solutio [illegible] resolutio
membrorum. Et male torquetur
[illegible] infirmitate tamen non exposuit
sed venit dum sanitatis impetrationem eius dimisit. Et ait illi
ihesus. hic subditur promissio curationis
a christo. ubi implicatur in christo tria
dignitatis sublimitas ibi ego sub
limitatis humilitas ibi veniam
humilitatis utilitas ibi et curabo eum
Nota qui ad sanandum filium reguli
venire noluit nec videtur divicias
honorare ad servum venit ne similem
[illegible] [illegible] Gregorius
[illegible] superbia [illegible] qui
[illegible] non [illegible] quia ad ymaginem
dei facti sunt sed divicias et honores venerantur. Et ait. hic 3o subditur fides centurionis ubi primo ponitur
[illegible] 2o fides eius a christo commendato ibi Audiens autem ihesus miratus est
3o [illegible] humilis confessionis gentium ad fidem [illegible] ibi dico autem
vobis quod multi. In prima tangit
primo centurionis humilitas in confessione sue indignitatis. 2o fides eius
in confessione divina potestas ibi sed tantum dic
3o prudencia in efficacia persuasionis ibi nam et ego sum homo. Primo dicit
Et respondens centurio ait domine
eum esse [illegible] a domo sicut
[illegible] vel forte [illegible] ait
domine non sum dignus. Sic et [illegible]
gentiles [illegible] Beda

ribus propter ydolorum proximitatem que forte
adhuc habebat in domo et io timebat offendere xpistum quem credebat
deum esse. Et intres sub tectum meum
non dicit in palatium non in domos
[illegible] sub tectum propter humili
tatem et consideracionem magnitudinis xpisti
[illegible] indignum se [illegible]
dignum non in cuius [illegible]
xpistus intraret. Vnde dicit [illegible]
miser homo [illegible] domine non sum di
gnus [illegible] cuius non sum dignus
soluere calciamentum. Et iam [illegible]
[illegible] luc. xv. peccaui in celum
et terram [illegible] multiplicati [illegible]
Job. [illegible] homo natus de muliere
vt intres sub tectum meum tam
angustum tam immundum tam
ruinosum. Sed tantum dic verbo et sana
bitur puer meus. [illegible] sibi [illegible]
gentilis iste qui ipse dixit et sta
tim. Beda. Magna fides que [illegible]
[illegible] ex facto. Dic ergo verbo per
quod omnia creantur joh. primo. Omnia per
ipsum [illegible] verbo per quod omnia reguntur
heb. primo. portans omnia verbo virtutis
sue. [illegible] verbo per quod omnia sanantur
ps. misit verbum suum et sanauit eos.
Nam et ego homo sum. [illegible]
[illegible] in efficacia [illegible]
[illegible] amore [illegible] verbo [illegible]
[illegible] talis [illegible] verbum
dei [illegible] homo [illegible] subiti
verbo meo qui sum homo et non deus
[illegible] et non dominus [illegible] et hoc [illegible]
dicit dominus ita dic tu verbo et fiet
[illegible] et ego homo sum [illegible] et ita [illegible]
fragilis [illegible] humanitati similis
factus est. Sub potestate constitutus habens
sub me milites et ita fortitudine [illegible]
[illegible] Et dico huic vade
et vadit [illegible] ad [illegible] im
plendum [illegible] Et alio. Ante

Vria

[illegible] Et alij veni et venit
[illegible] ad officium implendum
[illegible] fac hoc et facit
[illegible] ergo iste fragilis [illegible]
[illegible] fortune [illegible] sub potestate [illegible]
titudinem potestatis sibi collate et quan
tum ad eos [illegible] conditionis [illegible]
milites et quantum ad eos [illegible] similis
[illegible] concludit [illegible]
eo [illegible] et vnus vadit et alius
venit. Multo plus xpistus dominus a

dominus dicat infirmitati vade et vadit
et sanitati veni et venit et paralitico
fac hoc et faciet. Si iste qui erat [illegible]
[illegible] et gentilis qui tot habet
milites et servos de vnico [illegible]
[illegible] sollicitus fuit quid [illegible]
[illegible] qui multos habent [illegible]
[illegible] Audiens autem Ihesus. Hic
subditur fides centurionis commenda
[illegible] a domino [illegible]
admiracione [illegible] signum admiracionis [illegible]
[illegible] Et hoc est Audiens
autem Ihesus [illegible] sub velamento carnis
cognouisset centurio excellenciam
diuinitatis miratus est i. ad mira

Bapte

[illegible] dixit
fidem centurionis [illegible]
[illegible] Amen dico vobis non in
[illegible] tantam fidem in israel [illegible]
israel [illegible] tanta fide [illegible]
[illegible] tanta fide [illegible]
[illegible] Amen dico vobis. [illegible] occasi
accepta in fide [illegible] gentilis predicit
dominus conversionem gentilium. Primo ergo
dicit conuersio gentilium [illegible] ex opposito
reprobacio iudeorum filij autem regni
[illegible] conformi
[illegible] quia multi [illegible] quia
ab oriente et occidente [illegible] quia venient
[illegible] recumbent. Dicit ergo dominus
Dico autem vobis quod multi ab orien
te et occidente i. ex omni parte ve
nient [illegible] ad fidem [illegible] fi
lij [illegible] de longe venient et recum
bent i. [illegible] cum
abraham et ysaac et iacob in regno
celorum. luc. 13. Et faciet illos discum
bere. Filij autem regni i. iudei
in quibus regnabat deus vel [illegible]
[illegible] vel electione [illegible] promissio
nis [illegible] reputacio
nis eicientur in tenebras exterio
res [illegible] Exteriores
[illegible] tenebre [illegible]
[illegible] damnacionis
ibi erit fletus et stridor dentium.
[illegible] fletus de ardore et stridor de
[illegible] de frigore [illegible] Job. 24
Ad calorem nimium transient ab
aquis niuium [illegible]
tenebre [illegible] inordinacioni [illegible]
fletus [illegible] inordinacioni [illegible]
[illegible] stridor dentium [illegible] cordia
[illegible] insensibilis [illegible] argumentum

corum gesticos de resurrectione corporum
nam fletus et stridor dentium pro instru-
mentis sunt. / Et dixit ihesus centuri-
oni / hic ponitur execucio curacionis ubi
dominus primo dat fiduciam impetrandi
2° ostenditur meritum postulantis, ibi Et sicut
credidisti. 3° sequitur effectus cura-
cionis ibi Et sanatus est. / Et hoc est /
Et dixit ihesus centurioni / id est roganti
tibi pro centurione vel ipse se presentaverit
affuit vade id est revertere in tuas / Et
sicut credidisti fiat tibi / Quasi fidu-
ciam credidit salutem impetrasse pro suo
ut fide robusta magis in ipso [illegible]
[illegible] quod perficit quecumque vellet
[illegible] et impetrare posse. Et sana-
tus est puer eius filius [illegible] in ipsa
hora qua dixit fiat tibi / Quia
non curatur successive sed facile et
in momento temporis virtute credit [illegible]
qualiter accessit ad eum centurio / Con-
cordia vero dicitur quod misit ad eum seniores
[illegible] [illegible] primo quod accessit
et si non personaliter tamen per nuncios sal-
tem [illegible] fuit. / 2° accessit et
si non corporaliter tamen spiritualiter per fidem [illegible]
dicitur ad eum et illum animi [illegible] / 3° for-
te utrumque fecit misit et venit [illegible]
seniores tamquam familiaribus [illegible]
[illegible] / Et puer meus iacet in
domo / [illegible] qua non facit eum
[illegible] sicut illi [illegible] primo quia [illegible]
[illegible] paliticum [illegible] per [illegible] — Rn°
[illegible] maior fuit fides huius quia
illorum credidit enim quod absens posset
eum curare / Et ego veniam et curabo
eum / [illegible] ad quod promisit ire cum
[illegible] in absencia sua curavit eum
[illegible] ut [illegible] fidem centurionis / ut
diceret / Domine non sum dignus / Hic non
ut nos doceat non magis nos at-
tollere et contempnere medicos / In hoc
confunditur avaricia medicorum qui
ad pauperes [illegible] nolunt de quibus
[illegible] [illegible] sed ad divites [illegible]
Sed dic verbo / [illegible] hoc dicit
tu sine verbo sufficeret curare / [illegible] hoc
dixit [illegible] ex infidelitate sed ex [illegible]
sunt alii [illegible] quod a christo curatus est
2° ad fidem christi [illegible] provocaret / Et miratus
ammiratus est / [illegible] ammiracio est [illegible]
[illegible] animi sua [illegible] novitate
[illegible] [illegible] [illegible] que non
[illegible] christo / [illegible] Secundum [illegible]
[illegible] [illegible] motus est [illegible] [illegible]

non [illegible] sunt signa sed [illegible]
[illegible] signat [illegible] esse ubi
in [illegible] / Tantam non inveni tantam fidem in israel
[illegible] maior fuit in israel abraham
et in beata virgine et in apostolis [illegible] ad
[illegible] de abraham secundum [illegible] de [illegible]
non de omnibus [illegible] / [illegible]
et [illegible] nisi forte [illegible]
fides [illegible] [illegible] [illegible] ut fiat
comparacio signi ad signatum non fi-
gurati ad figurans [illegible] / Non inveni
in [illegible] qui sunt ad [illegible]
de beata virgine et de apostolis [illegible]
[illegible] illi ad quos loque-
batur sicut dicimus nemo est in hac
domo excludendo illos ad quos
loquimur / vel fides [illegible] magis [illegible]
[illegible] ad cognicionem credendorum
[illegible] ad [illegible] aliqua in fide
[illegible] ad devocionem [illegible] ad [illegible]
laudis christi [illegible] [illegible]
[illegible] non laudatur leprosus in fide
qui dixit si vis potes me mun-
dare / sicut iste qui petiit [illegible]
[illegible] leprosus in lege a [illegible]
[illegible] non [illegible] in modi-
co simon [illegible] plus laudatur
[illegible] in magno [illegible] / et
puer [illegible] dicit [illegible] laudatur
ubi [illegible] non audet / Et cum abra-
ham ysaac et iacob / [illegible] quia — B
[illegible] 3° [illegible] [illegible] quia [illegible]
[illegible] est promissio de terra promis-
sionis [illegible] signatur patria beatorum
[illegible] [illegible] laudet
[illegible] [illegible] qui non recipiunt
vetus testamentum / Ibi fletus et
stridor dencium / [illegible] fletus sit
corporalis [illegible] stridor [illegible] cor-
poralis ex quo est dencium / [illegible]
fit illa pena [illegible] effusio corporalis
lacrimarum [illegible] [illegible] quan-
titatem maris / [illegible] in fletu corpo-
[illegible] [illegible] lacrimarum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
celi motu nulla est corporis alte-
racio / vel generacio vel corrupcio esse
potest / vel [illegible] capitis et oculorum
turbacio et obnubilacio [illegible] est
[illegible] [illegible] stridor nullam
[illegible] resolucionem / Ibi multi ab ori-
ente [illegible] [illegible] fides gencium
signatur que venit ab oriente / [illegible]
[illegible] in magis qui primi crediderunt

Ro. Centurio dr principalis genuit
qr primus credidit an°. doctus fuit a
xpo sto magi non est primum credidimus
ex edocti per libros Balaam et per
indicium nove stelle. Spualiter p
paliticum signatur peccator et spualiter de
sidiosus primo propter fatuitatem ipsius
intellectus qui puer dicitur ad secularem
indicium omne stultissimus est prov.
12 Jo 2° cap. 10 nolite puer effici
sensibus / 2° propter pusillitatem voluntatis
qui iacet quo vult et non vult piger
Jo Eccn 2° Jacuit in terra servus
puer / 3° propter imbecillitatem boni
operandi et affectus qui paliticus / in
qualibus enim est immobilitas fixa
et motus / Eccl xvi instant i mobi
les ... propter corruptionem respectu
proximorum in domo Amos ...
... relicti fuerint decem viri in domo
una et ipsi morientur / Exito propter anxi
tatem respectu et Et male torquetur
desidia enim occidunt pigrum ...
enit dns veniendo ad eum suffra
gantibus meritis ipsorum / Sanavit autem
dns tres paliticos unum qui iace
bat cum multitudine languentium Jo. v
alium qui iacebat in grabato Math.
ix alium qui fuit centurionis de quo
hic primus signatur male dormientes
per secundum male expeditos / per 3m
male acquirentes / qui et iacendo
in mundo acquirunt Et cum venisset
Ihesus hic agitur de 3° miraculo scilicet
de curatione mulieris febricitantis re
gina dei quia et medicus et gubernat
ut mulier curata sit ubi tangitur
primo curationis locus 2° modus
ibi vidit socrus 3° affectus ibi
Et dimisit eam / Xpus autem dimittat
in duobus primo in affectu com
passionis quia vidit iacentem
et febricitantem / 2° in tactu pietatis
ibi Et tetigit dicit ergo Et cum
venisset Ihesus in domum petri
et in die sabbati accepturus cibum comite
batur ad discipulos honorans eos
et docens humilia / ... Excogito
qualis erat domus piscatorum ut
dedignatur dns sub vilia tecta
eorum subintrare docens humilia
vidit oculo compassionis socrum eius
id est matrem uxoris sue iacentem ex de
bilitate virtutis et febricitantem ex a
cerbitate infirmitatis / Ey luc. 4° dr

q tenebatur magnis febribus / Et
tetigit manum eius pr. ad levandum
enim inabilis esset medicus qui
ad pulsus tactum sanare infirmum
luc. 4° dr / Et stans super illam
id est in ea illa imperavit febri Verbum
ergo ad imperandum imperavit ad sa
nandum tetigit ad levandum
Et dimisit / hic subditur curationis
effectus ubi tangitur primo febricitantis
curatio / 2° curationis manifestatio
quia surrexit et ministravit ergo
Et dimisit eam febris quod fuit ma
gnum Et surrexit / quod fuit maius
et ministrabat eis quod fuit maximum /
Beda / Naturale est febricitantibus inci
pientes sanitate lassescere et mole
stiam egritudinis sentire sed sanitas
que dno imperio datur tota simul
redit et eo roborata incipit et fir
matur ut admirabilius sine continuo
ministrare sufficiat / quod non facit ars
medicinalis / Restat eius miracula
que secuntur facta sunt ante Symonem
dum in monte sedit luc. 4° et 6°
primo dr quod mateus quoque male descri
bit 4° ibi hec quoque sequitur ordinem
legislacionis sine invertit sensus
dicit ... et peccata committit Vel quomodo
quare non dicitur petrus duxit ad
domum suam eum sibi magis tem
bat curam de familia quam ceteri
eorum Ex° propter ignoranciam dni qui
nichil ignorare credebat et omnia
dispensare prout oporteret / Item propter
utilitatem proximi noluit enim cu
racionem aliorum impedire vel predica
cionem tunc sequens xpum nesci
bat tunc socrus sua egrotare / Et
in domum petri ... Joh. primo ca
tenus dr fuisse de Bethsayda / ergo
domus eius non erat in Capharnaum
Beda eorum hec quoque primo dr / Venit
in domum Symonis et Andree
idem quod domum habebant in Caph
arnaum petrus et andreas qui pisca
tores erant et in vendebant ...
nia / Et tetigit manum eius / Cor
rt ... mutandi consuetudinem qui vel
... non permisit se tangi a mag
dalena in morbi ... / Jo. 20
videtur quod non ... debuit ... quibus
ubis solum curat quibus modo ex
tendit / quibus utrasque facit ...

ducens medicina sic aut deus vel
medicus manum tangit ad sana
ndum eam. Spiritualiter febricitans
est quod generaliter omnis sicut esse tempus
mus. illud Jo 2o. omne quod est in
mundo etc. et sic sunt triplices febres
quedam ex corruptione in spiritibus quedam
ex corruptione in humoribus et 3a ex
corruptione in membris. Spiritualiter
calor naturalis propter gredians consu
natur / prima fuit superbia. de qua
ps. Super cecidit ignis et non vide
runt etc. 2a luxuria. de qua Job. 31.
ignis est usque ad consummacionem
3a avaricia / de qua eccl. 23 anima
calida quasi ignis ardebit / ad hanc
venientes Xpus videt per graciam illumi
nantem imperat per graciam iustificantem
tangit manum per graciam adiuvantem
et sic dimittit eam febris. Que
singit in confessione multiplicat
in satisfactione. Ergo per lepram
culpa originalis. paraliticum culpa
actualis in obmittendo / per febrem
culpa actualis in committendo in
te. Vespere autem facto. Supius est
ostensa divina virtus super curatiam
corporalem / hic ostenditur super spiritualem
et primo super spiritum angelicum / 2o super
spiritum humanum. ibi. Et omnes male
habentes curavit. Dicit ergo per hoc sufficiens ad
implendum vel ut adimpleret. etc. ergo
Vespere autem facto. hoc est ergo Cum iam sol
occidisset / obtulerunt ei ipsi turbe
multos demonia habentes i. vexa
tos a demonibus. Ante adventum
xpi maior potestas fuit permissa
dyabolo. Unde 2 cor. mundi princi
pabat demoniacis sed per xpum
eiecta est potestas eius. Joh. Nunc
princeps huius mundi eicietur
foras. et eiciebat spiritus verbo. Sy
ps ab increpacione tua fugient
etc. ergo devocio turbe ex tribus
primo ex tempus traditate quia non ex
tant in vespere quod competit misso
ry. Lab. cum non in medi.
sed ad necessaria eundum quod sol occub
cuius gratia in terra mittitur. ut sinit
tu multum afficiat / 2o ex devocione
quia obtulerunt / 3o ex proximi compas
sione quia multos demoniacos habentes
et omnes male habentes / prima paci
ebantur spiritu alieno sed secunda iste

spiritu proprio ut adimpleretur. conse
quenter non tamen quod deus per ysa. 53.
ipse portavit et infirma accidebat sicut
nobis anfficet / Sunt de demo
niis miraculi ad predicta. Ponit
obervatur ora. Prioris ne dicant
in principe demoniorum predicta
fecisse / non statim ostendit. scilicet utro
conius super demones. etc. eciam verbo
solo sine tactu eiciebat demo
nes. Secundo ut magis ostendat potentiam
super potestates. Tertio ut in multi
tudine predicacionis. Ipse infirmi
tates et egrotaciones. vide altius
suscepit. Primo infirmitatem acceperat
refertur ad susceptionem vel passibilitatem
egrotacionem portavit ad tollendam
cia passionis. Sed secundum quod magis
sufficit ad propositum. Primo primo si
a maior quam si infirmitates spirituales
les destruxit per donacionem multo
to plus corporales sicut destruendo et
pando. q. d. Si pro manus potest
et minus. Secundo ambo non sibi ut
ipse tollerent. Primo sibi sunt per
ignoranciam et culpa. Secundo non
sibi i. non per sua culpa. Spiritua
liter per lepram culpa originalis. parali
ticum culpa obmissionis. per febrem
culpa commissionis / per vexatos
demonio culpa erroris intel
ligendi autem illius turbas. Sup
ius posuit potenciam ad confir
macionem turbarum / hic ponit po
tenciam ad confirmacionem discipulorum
ubi tanguntur due vocaciones / primo a
statu iusticie ad statum perfectionis.
et hoc significat per vocacionem discipuli
nolentis sepelire patrem suum / 2o
a statu culpe ad statum equitatis
hoc autem significat per vocacionem cuius
eius officium erat plenum periculis
infra. q. Et cum transisset inde vi
dit hominem. In prima primo ponit
vocacio / 2o vocacionis confirmacio
vel etiam accedentis eo. Similiter 2am
vocacionem confirmat per miracula
sed dicit miracula. hoc 2 quod quidem
fuit excitancia ad penitenciam
mansuetas ne superbiant. Dispiciebant
illa ad amorem bonitatis ne de
sperent in prima vocacione dico.

impedimenta retinencia i. more
ȝnlo pietatis sibi est societati dm
ingentis / 2º in distitione lectore
in vocacione discipuli propter sepulturam
patris dum regnum retardavit. i.
Alius autem de discipulis. In prima
ponitur primus missio dm discipl
a turba separentur / 2º persona
sibi societati eius se ingerentis
i. Et accedens unus. 3º persona dm
eum repellentis i. dicit ei ihesus
etc. Videns autem ihesus turbas
multas circa se etc. iussit
ire trans fretum i. trans mare quod dicebatur stagnum genezareth. Et iussio
sua dicitur 3º die a cenacione
tunc petri / nam illa die intra
in domum / ut dicit aug. primo sermone lucae
[illegible] de inde alia die iussit ire
trans fretum ut separaret eos a
turbis hec est cum [illegible] plateis
competit quo missio nam turbe
multe sunt tunc multe quam turbant
[illegible] omni parte io dicit circumstantes
ab [illegible] ne se ad meliora
tenderet apostoli ne posteriora
recolat a dextris ne desideret eterna
a sinistris ne timeat supplicia / Et
accedens corporaliter non spiritualiter unus
scriba i. legis peritus ait illi etc. [illegible]
dum [illegible] quod eum regnum nolebat xpm
cum luce temporalis et cum iactancie
[illegible] unde typum gerit Saba
[illegible] qui in [illegible] israhel
noluit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non dicit dum quod [illegible]
[illegible] non [illegible] venit sequar
te quocumque ieris / Ecce vide quantum
timor non dignus se estimat [illegible]
tam [illegible] admirari iste putabat se
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] regnum [illegible] et repulsus est
a domino / Et dicit ei ihesus [illegible]
repulsio eius a domino quam ad eum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
primo eius fraudulencia [illegible] typo
vulpes / 2º eius iactancia [illegible] typo
volucres / 3º eius [illegible] [illegible] co
paracione ipsorum ad paupertatem filij
hominis / Et hoc est quod dicit ei ihesus
Vulpes foveas habent ad defendendum
ad rapinas abscondendum ad latitandum

Et volucres celi nidos / ad quos
ascendunt et confugiunt / filius autem
hominis i. virginis [illegible] [illegible] [illegible]
nominat generis sui [illegible] [illegible]
[illegible] sue non habet ubi reclinet
caput suum i. modicum [illegible] ubi
ubi reclinet / q.d. tua intencio est
[illegible] regnum [illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] audita autem xpi paupertate
destitit amplius / unde [illegible] / non
autem videt sequi te pauperem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] videbat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ubi doctor [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] xpi non
illius gloriam [illegible] [illegible] gloriam
Alius autem de discipulis. Hic removet
secundum impedimentum retardans
ubi [illegible] retardacio [illegible] [illegible]
2º ad meliora exortacio ex parte xpi
i. autem ait illi ihesus etc. Alius
autem non [illegible] persona [illegible] moribus
et intencione [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de discipulis illi [illegible] notat
hic dum [illegible] illi propter pietatis
[illegible] ad sepeliendum patrem [illegible] de
[illegible] iste [illegible] [illegible] [illegible]
permittit non [illegible] querens sed
[illegible] lucas de discipulis eius
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] ait illi
[illegible] quod est [illegible] permitte me
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vo
[illegible] sunt [illegible] alius se ingessit / [illegible]
[illegible] sepelire patrem meum [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] expleta [illegible] [illegible]
pietate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vocatus [illegible] helya [illegible]
osculor [illegible] [illegible] patrem meum
et matrem meam. Et sic sequar te. Ihesus
autem ait illi [illegible] [illegible] [illegible]
Sequere me non obstante [illegible] patris
tui q.d. non est de [illegible] caritatis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et dimitte
mortuos / morte culpe sepelire
mortuos suos. morte [illegible] sibi a
[illegible] vinculo [illegible] / vel [illegible]
Et est argumentum contra [illegible]
tes / se de religione [illegible] [illegible]
[illegible] cum tardantes / Si enim [illegible]

nolunt retardari que ex predicatione
diuina parte in forte ex contactu
mortui contaminarentur et ab amico
retraherentur. quarto primo addit Tu autem se-
quere me et annuncia regnum dei / Sed
quia quidam non perdidit eum cum Tho-
bias laudatur / de sepultura mortuorum
Ro [illegible] alius in vocatione dicit sequere
te statim cum petens non simpliciter
recedere quia aliquando que sepelient
et sunt a magis mortuis recedere non op-
tebat / Et ascendente eo post vocationem
subdit hic vocationis [illegible] cum
immaculata excitancia ad inveniendum
[illegible] maiestatis ubi manifestatur
potestas diuina primo super creaturam sensi-
bilem et hec in sedatione maris / 2o
creaturam sensibilem et hec in [illegible]
demonis ibi Et cum venisset trans fretum
3o super creaturam compositam ex utraque
et hoc in sanatione paralitici / ca. ix. / In
prima primo agit de tempestate
maris / 2o de sedatione tempestatis
ibi Tunc surgens imperavit / 3o de a-
miratione sedationis ibi porro homines
In prima primo agit discipulorum [illegible]
in mari sequentium navigationem / secundo
maris conturbationem ibi Et ecce motus
3o navigantium trepidationem ibi Et
accesserunt ad eum / 4o trepidationis
mitigationem ibi Et dicit eis / In prima
tangitur tamen primo ex parte nostri
dispensatio cum dicit Et ascendente eo
[illegible] ut deus terre et maris ap-
pareat [illegible] cum miracula fecit in ter-
ra ideo transiit ad mare ut ibi faciat
2o ex parte christi humilitatem cum subdit
in naviculam. unde beda ascendit
in navem mercatoris vel piratarum et
in corticulam sed piscatoris. luce 5o
ascendens in unam navem que erat
symonis 3o ex parte discipulorum fi-
delitatem ibi Secuti sunt eum discipuli eius
luce 20 Eum non [illegible] eius sunt
[illegible] non potest / Et ecce motus
hic sequitur maris perturbatio [illegible]
[illegible] tanta motus facti sunt dicit Et ecce
motus non [illegible] sed [illegible] post [illegible]
conturbatos profundum maris magnus
ut [illegible] mari magnus
in mari / [illegible] in stagno genezareth
2o [illegible] imminentiam naufragii unde
subdit ita ut navicula operiretur
et dicitur non submergeretur quia navicula [illegible]

conteri potest submergi non potest cuius
signa sunt in marca non / Sed a
3o [illegible] remedii unde addit
Ipse non dormiebat immobilis dor-
miunt qui [illegible] dormit post
[illegible] non dormitabit neque dormiet
et ergo dormiebat hic corpore sed
vigilabat deitate / Cant. 5o Ego
dormio et cor meum vigilat / Et
accesserunt hic ostenditur discipulorum
trepidatio [illegible] metus [illegible]
quia accesserunt affectibus clamaverunt
vocibus oraverunt precibus et hoc est
Et accesserunt ad eum discipuli eius
non tamen passibus corporis quia affectibus
mentis / hebr. / adeamus cum fi-
ducia ad thronum glorie eius / Et su-
scitaverunt eum evigilando clamo-
ribus post [illegible] qui ob dormie-
dno ubi allegaverunt [illegible] ponere
dicit [illegible] potes exponunt sua indi-
gentiam prima / [illegible] in eo quod pre
timore [illegible] petunt [illegible] / Salva
nos / post Salvum me fac deus
quoniam intraverunt [illegible] Ab evader
et dilecti dei discipuli salvationem no-
bis [illegible] et periculum timetis
vita nobis est et de morte so-
liciti estis Et ideo quod dixerunt Sal-
va nos sunt fiducie quod perimus
pusillanimitatis quod [illegible]
infidelitatis [illegible] [illegible] [illegible]
patio / Quid timidi estis modi-
ce fidei / redarguit [illegible] in eis duo
[illegible] pusillanimitatem et fidei mo-
dicitatem quod multum reprehensibile
est in discipulis christi / post [illegible]
dantur timore ubi non erat timor
Tunc surgens hoc de tempestate
maris hic subditur de sedatione
tempestatis / ubi tangit primo causam
2o effectum ibi Et facta est / dicit ergo
Tunc post preces discipulorum subdit
Surgens tunc [illegible] imperavit
cum [illegible] ventis cum impetu
[illegible] et mari cum [illegible] [illegible]
[illegible] / post [illegible] et stetit [illegible]
[illegible] / Et facta est tranquillitas
[illegible] tempestate tranquillitatem
facit [illegible] [illegible] mari in mal-
[illegible] de [illegible] magna processit et to-
talis [illegible] magna accessit post

in duas p[ar]tes p[ar]titur mat[eri]a / porro ho
mines / hic 2° subd[it]ur tertia q[uae] m[...]
nacio[n]em p[ar]tes / Et p[ri]mo q[ua]ntu[m] ad d
2° q[ua]ntu[m] ad actu[m] dic[it] / q[ui] dubitabat
porro mirati sunt q[ui]a magna
[et] inscrutabilia facit [et] mirabilia
absq[ue] n[umer]o Job p[ri]mo homines non
discipuli [sed] naute [et] ceteri qui erant
in navi Unde q[u]alis est hic Ewa[n]g[e]l[ist]a
[Pr]op[ter] hominem suspenditus [...]
[...] bat ideo dicunt q[u]alis est hic
q[ui]a sicut homo dormit [et] sicut
deus mirabilia facit / Et admi
rant[ur] homine[m] dormiente[m] [et] deu[m]
imp[er]antem [et] creatura[m] obedientem
Unde addit q[uia] venti [et] mare obe
diunt ei Ecc[lesiastici] 43 In p[re]cepto eius
silebit ventus [et] cetera Sic [...] [...]
ti sunt enim discipuli quare non sunt
secuti eum turbe ut in convivio [...]
[...] hoc fecit miraculu[m] [...] [in] compa
ratione p[re]cedentium miraculorum tunc habes
[...] adde ubi ante et strictio
timoris est afflictas orbis [...]
assunt [...] ipse dixit dormiebat
[...] quare h[oc] facit [...] tria
ut fidem discipulorum p[ro]baret / ad orat[ionem]
excitaret / [et] sic sua[m] pote[n]ciam ostenderet [et]
dormiendo vera[m] humanitate[m] demo
straret / In miraculis enim [...] [...]
[...] ad ostendendum veritate[m] [...]tatis
[et] [...] ad ostendendum veritatem divinitatis
[...] sup[er] illud secuti sunt eum discipuli
[...] ut i[n] [...] [...] [et] cetera
secuti sunt discipuli non imbeciles
[sed] firmi [...] enim erant ad sequendu[m]
[sed] non p[er]icula sustinendum sine timore
[...] modice fidei [...] [...]
[...] fides [...] non dum habebant
ex toto vel modicam q[ua]ntum ad effi
caciam [sed] non dum q[ua]ntum ad fervorem [...]
quare [...] eum timore in
p[er]iculis sit [...] [...] [...] ex
[...] nomine fidei sunt [...]
arguuntur de timore non q[ua]ntum ex ti
more [sed] q[ua]ntum ex fidei hesitatione
p[ro]cedit / [...] enim dubitant
de p[otes]tate divina q[uo]d non posset tam
dormiens q[ua]ntum vigilans vel tam
in [...] q[ua]ntum in terra / [...] aliud
in p[ro]p[ri]o / [...] sunt fidei non ex
[...] [...] sup[er] illud homines mira
ti sunt [...] non discipuli [...]
dubitaverunt [et] timuerunt [...] [...]

[...] [...] homines mirati sunt
et naute homines qui erant in [...]
[et] discipuli [sed] non discipuli tam q[ua]ntum alii
[...] [...] [...] imp[er]at ventis et mari
[...] [...] imperat imp[er]antem sentit
[...] ista sunt i[n]animata [...] in [...]
[...] [sed] sic loquitur quia sunt obedientia
divine voluntati ac si sentirent [...]
[...] imp[er]at ut non ex casu
[sed] ex imp[er]io dei ista sedacio fieri cre
deretur / [...] [...] imp[er]io comminatus est
deus ut non ex illusione demonis
[sed] [...] p[otes]tate [...] [...] ostendat [...] spi
ritualit[er] navicula p[otes]t dici ecclesia
in qua ascendit Jhesus p[er] regimen [et] gu
bernacionem / discipuli sunt omnes in ea [...]
vel navicula est penitentis anima
qua ascendit Jhesus p[er] iustificacionem
discipuli seq[ue]ntes [...] [...] [...]
affectiones / mare mundus [...] / hoc ma
re magnum [...] / [...] magnum [...]
[...] multip[lex] [...] est triplex
impulsus ventorum [...] est temptacio a
dyabolo Job p[ri]mo, ventus vehemens
irruit a regione deserti / Turbacio
maris est temptacio a mundo / Commo
cio tempestatis hic est temptacio a car
ne [...] [...] filii accedebant ad fun
dame[n]ta [...] in iusticia et timore
[...] est a nobis deus cre
bris [...] / [...] ad
liberand[um] nos q[u]alis est hic / Triplici
de [Christ]o legitur [...] scilicet quis q[u]alis
[...] / [...] q[ui]d de p[er]sona [...]
[...] est hic qui eciam p[e]cc[a]ta di
mittit / Triplex p[otes]t dari [...] p[ri]ma
in designacione [...] Joh[annis] p[ri]mo hic
est qui baptizat in sp[irit]u s[an]c[t]o / Alia [...]
designacione [...] Danielis 3° hic
est deus n[oste]r [et] non estimabit alius
[...] eum hic [...]
in designacione [...] p[ri]mo Joh[annis] [...]
hic est qui [...] p[ro]phetia [...]
[...] Jhesus [Christu]s de [...] [...] Joh[annis]
p[ri]mo / hic filius dei [et] ita potens
[...] [et] [...] / q[u]alis fuit de
condicione ut hic / Q[u]alis e[st] hic
[...] p[otes]t dari [...] [...] sponsus Cant[icorum]
[...] / Q[u]alis est dilectus [...] dilectus
[...] candidus [et] rubicundus [...] tal[is]
est [...] dilectus [...] [...]
ut [...] nos [...] [...] [...]
[...] ut hic p[ri]ma Cor[inthios] 13 q[u]alis

celestis t(er)res et celestes / s(ecundu)m q(uan)titat(em)
& magnitu(dinem) h(abe)t p(ro)p(ter) intimu(m) eius
q(uan)tus sit iste / ad q(uo)d p(er)ti(ne)t i(n) p(ri)ncipio al(tio)r
omnib(us) sublimi(ta)te / ps(almus) excelsus sup(er)
om(ne)s gentes d(omi)n(u)s / lacior omnib(us) i(n)
mensitate / ps(almus) d(omi)nabit(ur) a mari usq(ue)
ad mare / longior omnib(us) eternitate /
exo(di) xv d(omi)n(u)s regnabit i(n) et(er)num et ult(ra)
de h(ui)us l(ati)t(udi)n(e) iob p(ri)mo / excelsior celo
e(st) / Et cu(m) venisset ad fretu(m) posito
miraculo in quo ondit(ur) d(omi)na u(ir)tus
sup(er) creatura(m) corp(or)ale(m) / hic po(nit)(ur) mira
culu(m) in quo ondit(ur) d(omi)na u(ir)t(us) sup(er)
creatura(m) sp(irit)uale(m) / s(cilicet) in eiectio(n)e demo
nis / Et(iam) co(n)di(ti)o mach(ini)s p(ri)mo p(er) an
tecedentia / 2° concomitancia i(bi) Et ecce
clamauit / 3° consequentia ib(i) in ma
gno imp(er)io / Antecedentia p(er)t(ine)t tria
t(em)p(or)us l(oc)us (et) p(er)sonar(um) status / t(em)p(or)e
cu(m) d(icitu)r Et cu(m) venisset transfretau(er)at
ult(ra) s(cilicet) stagnu(m) genezareth / locus
cu(m) d(icitu)r subd(itu)r in regione gerazenor(um)
gerasa e(st) urbs arabie trans iordane(m)
iuxta galaad qua(m) in colebat ia
cob gen(esis) 22 no(n) longe a stagno
d(i)c(t)o in quo porci p(re)cipitati s(u)nt / P(er)
occurrerunt ei hic descr(ibitu)r p(er)sonas p(er)so(n)a
p(ri)mo ab eg(ri)tudi(n)e q(uia) demoniac(us) /
2° ab h(ab)itac(i)o(n)e q(uia) i(n) monume(n)tis /
3° ab acc(i)o(n)e q(uia) s(a)eui / 4° ab af
fecc(i)o(n)e q(uia) ut nemo / d(icitu)r g(lossa) / occ(ur)
rerunt q(ue) ei s(cilicet) xp(ist)o / duo h(ab)entes
demonia s(cilicet) legionem q(ue) co(n)ti(ne)t 6
milia 666 (et) q(uo)d q(ui)d nome(n) est
tibi legio exeuntes de monume(n)tis
ad literam ys(aias) 62 h(ab)itabunt i(n) sepul
chris (et) de lubris no(cturni)s d(or)mi(en)t s(cilicet) im
mu(n)dus q(ui)a ins(an)i (et) in alios fremen
tes ita ut nemo posset transire
p(er) viam illam / hic en(im) intendit pe
nitentes in nos demones s(cilicet) obstruit
nob(is) viam vite de uno istor(um) d(icitu)r luc(e)
8 q(uod) vinciebatur cathenis (et) compe
dibus (et) rup(tis) vincul(is) agebatur a
demonibus in desertu(m) (et) e(st) co(ntra) illos
religiosos quos vincla obse(ruantie) n(on)
p(ossu)nt tene(re) q(uo)d exeunt de monume(n)tis
i(d est) de claustris quib(us) s(u)nt mortui mu(n)
do (et) h(oc) ad secularia negocia ut
ad mercatores (et) alias causas / Et ecce
clamau(er)unt hic tan(gitu)r co(n)comitans ip(s)i(us)
miraculu(m) que s(u)nt tria s(cilicet) demoni(oru)m
co(n)quere(n)tium petic(i)o / Erat a(utem) no(n)
longe / petenciu(m) exaudic(i)o i(bi) Et
ait illis ite / in h(ui)us l(ati)t(udi)ne ostendit(ur)

p(re)ssura obiecta q(uo)d h(ab)ebat sup(er) demones
p(ri)mo est torquendi q(uo)d est magnu(m)
2° eiciendi q(uo)d est maius / 3° p(ro)
iectio(n)e(m) concedendi q(uo)d est maxi(mum) 7
in p(ri)ma p(ri)mo tan(gitu)r demonu(m) af
flicc(i)o q(ui)a clamau(er)unt / 2° afflictor(um)
conquestio i(bi) q(ui)d nob(is) (et) 3° co(n)
questionis ca(usa) i(bi) venisti / d(icitu)r g(lossa) / Et
ecce clamau(er)unt i(n)uite d(e)i sentientes
ys(aias) 65 clamabitis p(re) dolore cordis /
Q(ui)d nob(is) (et) tibi ih(es)u fili dei q(uasi) d(icat)
nichil est tibi co(mmun)e (et) nob(is) / tu
d(omi)n(u)s (et) nos diaboli / tu humil(is) nos
sup(er)bi / tu venisti salua(re) / nos p(er)
d(er)e / 2 cor(inthios) 6 q(ue) a(utem) co(n)uentio xp(ist)i
ad belial h(ic) ex(ponitu)r dubitas d(icitu)r s(ic) fi(lii)
dei os h(ic) credit(ur) tormentis appell(ant)
ih(es)u fily dei / pena eni(m) oculos ap(er)it
quos culpa claudit in h(oc) ante
dicunt q(ui)d nob(is) (et) confundunt iud(e)
os qui dicebant / in belzebub p(ri)nci
pe demonior(um) eicit demonia /
in h(oc) q(uod) dicunt fily dei confundunt
arrianos / Beda hic pendi p(otes)t
q(uan)ta sit arrian(orum) nestorianorum
vesania q(ui) ip(su)m creatura(m) (et) d(eu)m ne
ga(n)t q(uem) filium dei altissimi demo
nes credunt / et continue misisti
venisti hic an(te) t(em)pus p(er)d(er)e nos /
angu(stia)s. Credebat eni(m) in die iudicii
futura(m) sibi dampnac(i)o(n)e(m) / Torque
bat(ur) du(m) p(er)p(atim) p(re)dicat xp(istu)s increpando /
(et) alic(i)o(n)e(m) cessando / Erat a(utem) no(n)
longe hic subd(itu)r (et) demonu(m) peti
cio (et) p(ri)mo ponit(ur) peticionis occa
sio / 2° ip(s)a peticio / i(bi) demones a(u)t(em)
rogabant / d(icitu)r g(lossa) / Erat a(utem) no(n)
longe s(cilicet) a demonibus grex porcor(um)
multor(um) p(er) via(m) i(bi) d(icitu)r / erant aut(em)
ad duo milia pascentes in monte
(et) c(etera) / Demones a(utem) rogabant
eu(m) / angu(stia)s. hic h(ab)es q(uo)d demones
nullam(m) h(ab)ent p(otes)tate(m) nocere ho
minib(us) / qui n(isi) petentib(us) nocere p(er)mit
tentes si eicis nos hinc / ab
h(ui)us ho(mi)nib(us) quos vexamus p(er)mit
te nos i(d est) p(er)mitte mitte in grege(m)
porcor(um) h(oc) petunt ut saltem sic ho
mines affligant in aliquo vel
s(ecundu)m q(uod) ip(s)i porc(i) ho(min)ib(us) li
bent(er) inh(ab)itant / Beda nisi q(ui)s
mo(re) porci vixit in eu(m) diabolus
p(otes)tate(m) n(on) accipit / nisi forte ad
p(ro)bandu(m) Et ait illis ite / h(ic) p(er)d(itu)r
petenciu(m) exauditio ubi ponit(ur)

primo divina permissio / 2o demonia
corporum liberatio ibi at illi exeuntes / 3o
demonum in porcos ingressio ibi abi-
erunt in porcos / Et hoc est / et aut
illis permissione non impatiente sed
scilicet in porcos / At illi exeuntes scilicet
de corporibus obsessis abierunt in por-
cos glossa Cum homines porcini sunt
facti capiuntur ab occupationibus porci-
ni homines sunt a mundo comedentes
per gulam pingues per luxuriam et lu-
to iacentes per accidiam in terra fodi-
entes per avariciam spinati per
iracundiam Et ecce magno impetu
abiit tamen subsequencia mirabilem tria
primum est in grege pastorum ibi pastores
autem 3m est sentencia generatorum
ibi Et ecce bona civitas / dicit glossa
Et ecce grex quia evidenter magno
impetu per exilit (?) agitantibus
demonibus totus grex quod immergitur
in mare scilicet tiberiadis quod erat prope et
et mortui sunt magnus (?) hoc dicit glossa
glossa Et ecce mare id habet aquas
dulces non salsas sed more hebreorum
vocatur mare pastores autem hic subditur
timor pastorum primo in motu quod
fugierunt / 2o in timido quod [illegible]
[illegible] verbo quod nunciaverunt dicit glossa
pastores autem scilicet porcorum fugierunt
scilicet timore periculi et venientes in ci-
vitatem scilicet gerasenorum nunciaverunt
omnia que acciderant de porcis et
et de hiis qui habuerunt demonia quo
sanati sint per christum / Ecce quod timo-
re perciderunt et [illegible]
et [illegible] ergo [illegible] ut nunciarent
Et ecce tota civitas hic subse-
quenter generatorum [illegible]
et primo [illegible] 2o verbo ibi Et rogabat
eum / dicit glossa Et ecce tota civitas
exiit obviam ihesu scilicet ut videret
quod factum erat luc. 8. Exierunt autem
videre quod factum est / Et rogabant eum
hoc [illegible] ut transirent a finibus eorum
[illegible] non per superbiam rogant sed esti-
mantes se indignos sua presencia vel
forte quod timuerunt amplius [illegible]
dampnificari in amissione porcorum
[illegible] hic / recesserunt ei dominus / dicit
[illegible] 7 et luc. 8 [illegible] et
non dominus [illegible] angit [illegible] dominus
[illegible] clarior fuit et
famosior [illegible] maxime dolebat
ista regio de quo [illegible]
[illegible] recesserunt quod non amabant

eum presenciam quo porcis fugierunt
2o recesserunt non ad commorandum
sed ad [illegible] vel forte recesserunt
ei non voluntate sua sed virtute divina
[illegible] ihesu filii dei quo cognoverunt
ihesum esse filium dei / dicit augustinus
et ambrosius non noverunt demoni consilium
dispensacionis / si enim cognovissent
numquam dominum glorie crucifixissent 2o non
cognoverunt ex certa sciencia sed ex coniectu-
ris quibusdam opinabantur / Item
venisti ante tempus perdere nos / dicit
[illegible] eis faciebat presencia christi torquebat
demones cum [illegible] dicunt ante tempus
2o [illegible]
[illegible] magnum tormentum est demonibus
[illegible] et tanto [illegible]
tunc quanto [illegible] possident [illegible]
presencia bonorum est tormentum malorum
[illegible] 2o [illegible] est nobis eciam ad
[illegible] ad aliud dicit quod [illegible] tor-
quet [illegible] non amissione [illegible]
ad [illegible] hic [illegible]
[illegible] fecit dominus
quod demones rogaverunt 2o non [illegible]
[illegible] persuasionem sed propter multiplicem
eorum utilitatem quarum prima est
ut ex magnitudine [illegible] do-
ceantur homines qua [illegible]
qui insidiabantur eis / 2a ut ad [illegible]
porcos se non posse nisi permissi [illegible]
dant / 3a ut innotescat quod [illegible]
[illegible] homines per [illegible]
salute hominum [illegible] non [illegible] sal-
vator hoc [illegible] dicens [illegible]
ut per [illegible] porcorum hominibus
salutis occasio [illegible] / [illegible] digni-
tate hominis ostenderetur [illegible]
dignior bestiis homo cum [illegible] salu-
tem duorum hominum duo milia por-
corum perierunt / 6a ad confutacionem
[illegible]
[illegible] de [illegible] et de [illegible]
[illegible] hominum bestie [illegible] sunt [illegible]
[illegible] hominis salute duo mi-
lia porcorum suffocantur / Septima
ad contumeliam demonum [illegible] por-
cus est [illegible]
[illegible] porcos significat
luxuriosos et immundos / nona
[illegible] bonum dominorum et pastorum
[illegible] dampnificati
non fuissent ad [illegible] non venissent
[illegible] eligunt demo-
nes [illegible] in porcos 2o eligunt

no quia sicut est in arbitrio corporis
que magis sibi permitti putabant
et hoc magis congruebat porci n
set in iudiciam spiritus set astu
ciam magis eis competunt / Ite
ut nocerent hominibus set ne dya
deret in infernum quod timebat ante
mortem suam / Magnus inde quod qui
lecumque summe bonitati non com
petit creaturam innocentem tradere
dyabolo puniendam / Racio irracional
creatura facta est propter hominem et quod
talis permissio ad salutem homi
num divine bonitati competit con
cessa est bruta non sunt in racio
ne in iniusticia inde peccus interfici
tur in rima domini sunt quod non
pecierunt generalem restitucionem
a deo Racio ad primum dicendum quod de filio
principaliter est dum homo ante deus
per confessionem in administracionem
vel quia facta est in rima hominis si deus
faceret de suo secundum voluntatem suam
ad ad dicendum quod non pecierunt precum
restitucionem fortassis ne demonia
referrent Ite querit quomodo demo
nes inhabitent homines quod secundum
dictum Damianus Augustinus in
ubi operatur sed demon operatur in anima
temptando ipsam quod est in ea con
dicio divine illud solum per se est
possibile qui creavit eam / Secundum
secundum corpus inde quod non per se
quis exire nisi quis intus est
sed demon exit de corpore ut hic
hoc quod est intrat corpus / Cum duo
spiritus creati non possunt simul esse in
eodem corpore loco per circumscripcionem
sed anima est in toto corpore quod in non
habet locum diversum / Cum spiritus creati
subtilitate sua non quod in medio sunt
nisi spirituum increatum et cor / Unde
sicut spiritus increatus subtilitate
sua potest penetrare omne corpus / Sol
tu non non sit in pertinencia magis
pertinencia / Intrat quo subtiliter non
dicam ad obiectum dicendum quod ubi tamen
est intrat de operacione in mediata
ad alius dicendum quod anima non est in uno
corpore vel anima et demon ne sunt
in eodem non tamen eodem loco quod enim
duo spiritus vel plures sunt esse

ad loco quam sunt motores
non tamen in eodem ipso / Spiritualiter cra
stos demoniacos possumus vide
tria nomina dei spiritum et nomine
tamen nomina quod duo ad significandum
duplex genus oppressionis dyabo
licum cum racionem per errorem
et hoc contra fidem volumus per mali
ciam et hoc contra mores de prima pro
cedit quod discedit quidam a fide at
tendentes spiritibus erroris et doc
trinis demoniorum / De 2o per Sau
la. Spiritus domini recessit a Saul
et agitabat eum spiritus nequam /
quantum ad de spiritum ramum triplex
dicit temptacionis quod a demone
aspicia sunt sicut falsitates demonia
dum illudunt simulacione bonitatis
sic oscitantes demoniunt a quo te
nent molestia potestatis sic seni in
mus propter primum comparantur spiriti
bus / Serpens erat callidior cunctis
2o dracomi quem serpent in ca
vernis sic quod et oculis dicitur
ton Lucifer primo pot alto
adimplens in dyas / Demum
admonimentum propter quod nocet dominus
quod hominibus in vitalibus scilicet peccata
spiritualia et porcis in carnalibus
scilicet peccata carnalia quos intrant
per peccatum per peccatum precipitant in mare
et consuetudine submergunt
in aquis infernalis et penitenciam etc. 97

Erat Ascendens Ihesus

Templi divina natura super
creaturam primo corporalem ut est
super creaturam primo spiritualem / Hic ostenditur
super compositam conditam scilicet hominem
et hoc quantum ad animam et corpus in
creacione palliata ubi ostenditur primo
sicut officium palliatum / Secundo
actum divine potestatis cum illis ibi
videns ante Ihesus / 3o eminencia
tam karitatis ad miracula / Ibi viden
tes autem turbe primum insinuatur
in oblacione palliata / 2um in
curacione oblati / 3um in relacione
miraculi / Circa oblacionem tamen de
libra unum ex parte inducentis
ad veniam 2o ex parte offerentis ibi de
notus eius ibi et ecce offerebant

3m ex parte languentis, s. morbi ge-
nus, i. paraliticum omnia disponi-
bant. Tertia ex parte medici, est opera-
tio eius et ex demonstratione efficacie cognitio
ex morbo patientis. Dicit ergo
Et ascendens Ihesus in naviculam trans-
navigavit, transiit potens pedibus transire
ne dispensationis vocat Iohannes transfre-
tavit, glossa: de terra Gerasenorum qui
rogaverunt eum ut transiret de fini-
bus eorum, et non statim egressus est
et venit in civitatem suam, s. i. Ca-
pharnaum ut dicit Crisostomus, et non dicit civi-
tas sua quia in frequentius habitabat, secundum
dicit Cris. Et ecce offerebant ei, i. ante
eum. Marci 2o et Luce 5 plenius determina-
mode offerendi ubi dicitur quod quatuor porta-
bant et cum non possent propter turbam in-
trare submiserunt eum per tegulas an-
te Ihesum in quo patet fides illorum. paraliticum
iacentem in lecto, in quo patet genus et
gravitas morbi nec est ille de
quo Ioh. v. qui expectabat motum
aque. Videns autem Ihesus fidem
offerentium paraliticum ostendit sue divi-
nitatis actum et separatum et in corpus
et quantum explicit, primo in remissione
criminis, 2o in cognitione cogitatio-
nis i. Et ecce quidam, et hec duo
pertinent ad animam, 3o in subita cu-
ratione consurgens i. Ut autem sciatis
et hoc pertinet ad corpus. In primo tangit
duo primo principium de congruo dis-
ponens, 2o principium efficiens i.
dixit paralitico. Dicit ergo. Videns autem
Ihesus fidem illorum non tamen cogno-
scendo quasi applaudendo duos paralitico
Beda quantum valet apud deum &
fides propria cum apud quem talent alie-
na ut intus et extra sanaret hominem
Confide fili, Luce 5 dicit homo, Augustinus
utrumque dixit Ihesus quia utrumque
testatur. Sic homo deum precaret sed
filius dei sibi peccata dimittit. Ieronimus
omnia humilitas propter actus qui mem-
brorum compagibus dissolutum filium
vocat dicit remittuntur, non remittit
et humilitatis insinuande. Et in
primus et minores est et remittit in
spe tribulationis peccata. Et ecce qui-
dam. Hic ostendit divinam potestatem in
in cognitione cogitationis in verbis
ubi primo ponitur cogitatio phariseorum
2o cognitio cogitationum i. Et cum
vidisset, 3o confutatio cogitatorum

i. Quid cogitatis, Dicit ergo. Et ecce
quidam de scribis, i. legisperitis qui duo
condicione convenerunt. Dixit intra se
i. cogitabat quia extra dicere propter populum
non audebat. Hic blasphemat,
quod dei est sibi usurpat. Est enim
blasphemia de deo iniuriam irrogare
quod fit cum vel deo attribuit quod ei non
convenit vel ab eo removet quod
ei convenit vel cum homo sibi quod soli
deo attribuit. Et sic modo iudicabant
eum blasphemare quia putabant eum
hominem et non deum. Et aggravat
eorum peccatum quod ipse dixit remittuntur
et non remitto licet ipse esset qui re-
mitteret. Et cum vidisset cogitationes
eorum iniquas quales erant et ha-
bebant post cogitaverunt et locuti sunt
nequitiam. Crisostomus. Solius dei est co-
gnoscere cogitationes hominum. Beda et in
hoc opus ostendit se esse deum. Dixit
ut quid. Hic ostendit confutatio
male cogitantium et primo ob in-
crepationem iniquas cogitationes pal-
lantem, 2o ... cogitatio-
num probante i. Quid est facilius
Dicit ergo Ut quid cogitatis in cordibus
vestris, scilicet me peccata non posse di-
mittere et quod dei est usurpare quasi di-
ca quia potestate cogitationes vestras modo
possum et peccata dimittere. Quid est
facilius. Hic confutant propositum
homini. Beda et Rab. Quod spi-
ritualis non creditis probet signum vi-
sibile. Quid est facilius dicere
dimittuntur tibi peccata, i. solo verbo effi-
cere quod dimittuntur tibi peccata, an sur-
ge et ambula, i. verbo efficere quod
quis paraliticus surgat et sanus
et ambulet. Beda. Utrum paralitico sit
peccata dimissa solus noverat qui di-
mittebat. Surge autem et ambula
tam ille quam qui surgebat quam
illi qui surgentem viderant appro-
bare poterant. Fit ergo signum corpora-
le ut probet spirituale quod dicitur. Cris. Et hoc
nobis manifestius et magis incer-
ta subita curatio corporum quam animarum
et possibile primum quod reliqui. Ut
autem sciatis. Hic subditur actus divi-
ne potestatis in subita curatione tante
infirmitatis et ponitur primo quid
verba ad instructionem 2o quid ad
curationem ibi: Tunc ait paralitico.

et ibi ponitur primo pro impio dominus
2o effectus impii scilicet sanavit dicit ho-
mini autem sciatis vos pharisei quia filius ho-
minis id est Christus habet potestatem dimitten-
di peccata in terra. Cum dicit in terra quia in
vita ista est locus remissionis peccatorum
tunc ait paralitico. Intelligendo est cum
verbum ewangelii certa sint verba Christi
vel possunt esse omnia verba ista ewangeliste
sicut autem vos possitis scire quia
filius hominis habet potestatem dimittendi
peccata in terra tunc ait paralitico surge
cum pedibus tamen dicit introducebat
enim iste paraliticus lectum eius quod dicit
surge in lecto in lecto eius quod dicitur et
tolle lectum tuum paraliticus etiam in-
mobilis eius quod dicit et vade in domum
tuam. Surge ecce in curatione tol-
le lectum tuum in curationis perfectum
quod valitudo tibi plene restituta
est et vade in domum tuam id est perfecte
curationis manifestacionem et sur-
rexit statim ad imperium domini et
abiit in domum suam. Iste autem addit
sublato grabato suo id est lecto. Videat
magna virtus tibi imperium sine mo-
ra salus concomitatur. Hester 12 Do-
mine deus omnipotens in dicione tua
cuncta sunt posita. Videntes autem
turbe timuerunt. Primus ondit
dominus virtutis actum circa paraliticum
curatum. hic subditur effectus turbarum
et tangitur triplex turbarum actus
quia timuerunt quod est racionalis et timue-
runt quod est irascibilis et glorificave-
runt quod est concupiscibilis. dicit ergo
Videntes autem turbe scilicet miraculum
factum circa paraliticum timuerunt in mun-
do et ammirando Luce 5. dicit stupor
apprehendit omnes et glorificaverunt deum
qui potestatem talem dedit hominibus. Glo-
rificabant tamen potentem non homines
operantes. Glosa. Preterea quia non dum plena
habebant de Christo cognicionem quod purum
hominem credebant sicut et alios ho-
mines esse et hanc potestatem a deo ac-
cepisse. Crisostomus hic quare non debuit
in officium et modum sic dicit. Preterea
quod dicit fecisse id est Judea quod non
in Ytalia vel inter Indos autem factum est
miraculum ideo dicit venit Crisostomus
Iste primo venit in civitatem suam
Beda. dicit et Augustinus id est Capharnaum
eius quia civitate sua non alia quam
quam Nazareth intelligimus. Preterea alia

quod civitas eum attulit id est Christum
in lucem deposit et hec Bethleem
alia nutrivit et hec Nazareth et al-
tera domicilio inhabitantem habuit et hec Ca-
pharnaum et de hoc loquitur hic. Ad obi-
tum dicendum quod Christus fecit hoc mira-
culum non Nazareth et frequenter sed ap-
titudinem erat in Nazareth ideo predicto
dicit Crisostomus civitatem Nazareth et infra
videns Jesus fidem illorum non
paralitici eum offerentes cum et sine ipsa
iustificaverit adultum. Augustinus Qui
creavit te sine te non iustifi-
cabit te sine te. Ideo creatus sine fide
aliena in ipsa sed ipsa minor erat
quia aliena sed forte ipsam inspectione
aliena vel suam non habet in sta-
tu oblacionis de qua loquitur igitur
sed habet ad illud eatenus eum dixit
Confide fili. Iste primo id est remittuntur
tibi peccata. Quia Hieronymus Ipsius sanat
in anima. Iste Christus agit quia plus de-
debat curacionem corporis quam ani-
me non habebat virtutem et non erant
sibi peccata dimissa. Preterea Christus dicitur
sponsum doloris sed non Christus vel sponsus
vel Christus secundum spiritualitatem vel Christus
id est vellem vel Christus persone ad Christus
in curatione anime. Et est hic argu-
mentum contra hereticos sic quod primum sa-
nat in fide cetera. Iste confide fili
Crisostomus fides facit filium dei. Iste autem
non dum habebat fidem quia male vox-
filius ideo statim tamen iste filius
ficacione. Iste quare iste sanantur
in anima et in corpore et primo et ani-
ma in corpore non autem sic legitur
in aliis. Preterea ea infirmitas ex isto
sunt culpa ideo primo removenda
Et est argumentum quod medicus visi-
tans egrum primo debet eum monere ad
penitenciam et confessionem in peccato
manente sibi sed in volens sinis-
trum maligna opponere. Ex quo videtur
quod infirmitas eius peccatum est eo non
posset sanari a peccato dimisso
sed Ysidorus qui incidit in scelus
inde sanabit quia non potest sanari
vel liberari a pena. Textus dicit Crisostomus de
de Nabuchodonosor quod redditum est
ei sensus. Preterea habent diverciciam inter
nullam [illegible] potuit punire. Iterum cum
vidisset cogitaciones quod non Christus
videbat eorum vidit omnia antequam.

fiant. Cum inedit eas in esse actu
alit quas producit eius futurus
in suo esse gratie quia quod est facilius
dici videtur quod duo sophistice argu-
mentatur scilicet a maiori sed a simpliciter affir-
mando quod maius est creare animam
quam corpus ... corpus dei dicitur ...
... vel ex parte operantis sic facile
est utrumque vel ex parte operis sic ma-
ior est facilitas ad unum opus
quam ad aliud / sic iustificare in ipsum
maius est creare celum quia in primo
est resistencia peccati et requirit motum
liberi arbitrii in alio non / vel ex parte
eorum quibus apparet sic ... primo est
argumentum a simili / 3° a minori
2° procedit obiectio quod filius hominis
habet potestatem dimittendi peccata / contra
solius dei est dimittere peccata ...
... est filius dei et filius hominis
... dicit filius hominis ad innuendum
unionem humanitatis et deitatis in una per-
sona quia utraque persona ... quod ipse
dimittat peccata ... est quod ... quod
... unitate persone sic et calitate
vel condicionem humanam ... non ...
... 3° similiter distinctione ... spiri-
tualiter edificant quidam ex parte
offerentis quidam ex parte languentis
quidam ex parte curantis / offerentes
gerunt typum prelatorum et hii sunt
... qui deferunt portare et offerre huma-
num per verbo predicacionis / ex consa-
cionis studio oracionis subsidio ad
instruccionis / languens gerit typum
peccatoris qui peccatum ... paralisis dis-
solvit per malicie ... facit tumu-
... consuetudinem / reddit ...
bilem per obstinacionem / impedit ...
... per desperacionem / curans ante
... impetrat veniam penitenti
confiteri ... suisse per di-
leccionem culpe / tolle lectum tuum per e-
mendacionem vite et vade in domum
tuam per reditum iusticie / Et cum tran-
siret ... Superius ... est
de vocacione a statu iusticie ad sta-
tum perfeccionis et de confirmacione
per miracula ... ad timo-
rem ex consideracione potestatis ...
de vocacione a statu culpe ad statum
iusticie ubi ponit primo vocacio
a statu iniquitatis / 2° confirmacio
per miracula alliciencia ad amorem
bonitatis ... at eo loquente ad

eos ecce princeps unus / In summa
primo ponit accio divine pietatis
erga contendentes / 2° reprehensio hu-
mane impietatis erga conversos
... divine
pietatis erga contendentes / ostenditur
primo in actu vocacionis 2° in ac-
tu suscepcionis ... est cum
discumberet / primum patet in vocacione
... 2m in benigna suscepcione pub-
licanorum / erga vocacionem ... notat
... duo ex parte vocantis duo ex
parte vocati sibi in brevi ...
cia / primum est vocantis ... 2
vocati ... sedentem
... ex parte ... vocatus
... sequere me ... obe-
diencia ex parte ... surgens
Sciendum est hic quod ... vocatus ...
... in monte
ut dicitur ... 2° et luce ... patet circa
... 12 electi sunt in monte
sicut patet luce ... non ...
ordinem historialem ...
quod eius vocatus ...
... ponitur ... miracula ...
... Et cum transiret inde ... de
galilea dicit ... recapitulacio
et non continuat ... vo-
cacionis ... de quo
... vidit
hominem ... corpus
... sedentem in theloneo
... est ... publicum ...
... publica / vel mensa in qua
computant ... ab athelonii ...
... est vectigal ...
... theloneum ... ubi ...
... emolumenta redduntur
et ibi sedet exactor vectigalium ...
... a ...
... effiagitant ...
... anno ...
... Matheum nomine Glosa
... vendidit non appel-
lant eum nomine vulgato sed ...
... Mathe
... nominat ... Et ait
illi sequere me ... cordis ...
... et sequens ...
...
... sequens ...
...
... omnibus ...
... 2m ...

los / 3º in benis vel supbos / quartu
auaros & luxuriosos. Et factum est
hic ostenditur xpi pietas in actu
susceptionis que reddit commendabi-
lis ipm tam primo ex statum ex p
te suscipientis / 2º ex conditionem ex
pte susceptorum ibi Et ecce multi pub-
licanorum 3º ex modum susceptionis
i benevolus ibi 3º Et factum est discum-
bente eo in domo. Quantum ad vo-
cationem recapitulatio Et quantum ad
commune historie presenti & lo rep-
tit de vocatione ut commodosius
tangat ad communem Ecce multi ta-
git in publicam tangit officium
hi sunt qui publica vectigalia
exigunt vel conductores vectiga-
lium vel reipublice vel qui ne-
gotia huius seculi ipm lucri sectantur
& peccatores tangit statum qui probat
ipsius ad quem peccatorum vel occa-
sione hic dicitur & criminales in
mutabilibus, sicut publice alios de-
mentes & per iter nulla videant pub-
licanum a peccatis ad meliora con-
versum & prima in benigne locum ab
eo ipso non dispicerent sed illi penitentes
tes veniebant Et discumbebant
cum Ihesu & discipulis eius. forte in-
vitati a Matheo ut hic socios
in prima quos habent socios in culpa
Et videntes pharisei hic subditur hu-
mane impietatis reprehensio circa
coniuges et hoc duplex prima phariseorum
2ª discipulorum ibi Et tunc accesserunt
discipuli. 1ª reprehensio est de
de susceptione peccatorum / 2ª de con-
descensione infirmorum in prima de
dicitur discipulis de magistro in 2ª magistro
de discipulis in prima 1º ponit re-
prehensio per modum questionis facta dis-
cipulis / 2ª responsio salvatoris ibi At
Ihesus ait. Circa reprehensionem phariseorum
implicantur tamen primum in oculo cor-
dis cum dicitur Et videntes scilicet oculo
indignationis facta aliorum non sua
contractio operis cum subditur pharisei i. di-
visi ab aliis hic 18 non sum sicut
ceteri homines de tercio dicitur cum ad-
ditur dicebant discipulis consuetu-
do detractorum est loqui de alio
non in faciem eius ut hic discipu-li

indicabant eos peccare alloquebantur
magistrum infra 12. Ecce quare faciunt
discipuli tui quod non licet facere
sabbatis sed non magistri alloquebantur
discipulos ut hic / quare cum pub-
licanis & peccatoribus manducat magis-
ter / utrobique tamen in magistrum in-
iurant quia error discipulorum igno-
mia est magistrorum At Ihesus au-
diens ait / hic subditur responso
salvatoris confutantis eos triplici
primo ratione / 2º auctoritate scripture ibi
Euntes autem discite / 3º exemplo
sive adventus sui dispensatione
ibi Non enim veni vocare / Pro at dum
talis est audiens bonus potius
communicat quam sanus sed ego sum
medicus ergo magis debeo communicare
cum peccatoribus ut sanentur. quia enim
pharisei qui se reputant sanos /
Et hoc est At Ihesus audiens sci-
licet verba phariseorum ait scilicet phariseis & discipu-
lis eius / Non est opus medico i. in
opus vel non est opus i. oportunus
valentibus i. sanis sed tamen ad
comparationem huius est necessarius sed ma-
le habentibus. Unde sicut non sufficiat me-
dicus sanus / labor non eruit
eos a morbo / Euntes autem / hic
confutat eos auctoritate scripture & re-
mediat confirmando vocatos quia di-
xit male habentibus multorum eos d-
ecipiens phariseos dicitur Euntes i. a
temeritate vestra recedendo discite
ignorantie vestre subveniendo quid
est quod dicitur dominus Osee vi. Misericordiam volo
pro peccatorum dimissionem & non sacrifi-
cium per holocaustorum oblationem
quod est facere misericordiam & indulgentiam ma-
gis placet deo quam victime vel
misericordiam in peccatorum penitentium condo-
nacione quam sacrificium in peccatorum
impenitentium condempnacione & hoc
patet Non enim veni vocare iustos
in primatum sed tamen ut proficiant de vir-
tute in virtutem sed peccatores ad primatum
ut corrigant / Beda Beda et
Rab. / vel non veni vocare iustos
i. eos qui se iustos reputant quia se
iactant. Sed non sibi iusti videntur
ut dicitur. Crisostomus forte yronia est
contra eos. vel non veni vocare
iustos quia nulli sunt iusti omnes enim
peccaverunt & egent gratia Dei etc.

videbant eos
peccare

quare vocatus post andream iohannis
philippi iacobi et ceteris discipulis in ceteris
aliorum apostolorum non sic in textu. quia
in theolonio est aliquid dicitur eius
in piscacione aliquid vilius. Hiis
quia credere cum per clara narrarent
scriptum est quia ut mirabilior appareret
et commendabilior doctrina. Secunda
circa secundo dicitur vocacionem huius de
ista quare textus cum dicitur eum petro
et iohanne et aliis discipulis non vocat
in textu. Tertio tunc vocavit quando noverit
fortiorem non in principio cum discipulus
et indispositus adhuc erat. Item super
de singulis sicut est cum. Glosa
i. omnes vectigalium impositus ...
quia cupidus sequendi christum dicit
textu. Reddite que sunt cesaris
cesari etc. Item in relegione non
cepit qui non esset conatus et
expedibus. Tertio in bonis eius erat
videlicet publica fraus vide
unpius primo ante domum super
diis hic fecit. Item ... arguit phari
seus et publicanus vel impiciatur hic
... ut scelicia eorum
qui statu sicut sunt salvatorem
quare quod homines vocante uno
habilis sunt penitentes. Tertio ... tante
virtutis tanta signa precessit quod
apostoli antequam crederent viderunt dubium
non est quia fulgor ipse et maiestas
divinitatis occulte que etiam in facie
relucebat ex suo aspectu videntes
ad se trahere poterat sicut magnete
lapide hoc tamen ... ut stipula
et festucas sibi complet quomodo magis deus
creaturas omnes ad se trahere poterat quos
volebat. Item quia ... vocabat
ut ... ut ... accedat.
Item distribuebat cum christo. hic quod habe
bant ex mamona iniquitatis
habebant. Secunda dicitur prima ... in
quibus inter vos vocatus est forni
cator fornicator aut avarus cum
huiusmodi nec cibum sumere. Tertio quia cum
medit. christus ex impio ... non
ex avaricia sed non ... ex
eo ... magnum lucrum
fuit erat ... publi
canorum ... modo quam
de ... Tertio hiis qui
sua salute ... sicut de pecca
toribus qui venit ... illorum
quorum sunt illa. Item quare publicanis

et peccatoribus manducat magister quod hic ar
guant eum sedem id est per superbo oculo
et insaciabili corde eo hic non edebam.
Tertio presumptionem mali non licet
sed increpacionem licet eciam cum excom
municatis. dicitur quod cum istis manducavit
primo ut confunderet phari
zeos qui ex ficta iusticia despicie
bant peccatores sicut patet Luce xv
iiii. non sum sicut ceteri homines. Secundo
ut eos ad penitenciam retraheret sicut dicit
hic. Tertio ut nature omnibus diceret diligen
dam. Sap. xi. nichil odisti eorum que
fecisti. Quarto ut omnes in spe salutis
erigeret. Ezech. xviii. ... volui
actor ad apprendum spem. Item non
veni vocare iustos. Cum vocavit
nathanaelem petrum et andream
et alios iustos. Tertio loquitur de voca
cione ad penitenciam iustos enim
vocat ad proficiendum vel iustos sua
sola reputacione qui ideo noluerunt
penitere sed peccatores i. peccata sua atten
dentes. Tunc accesserunt ad eum
post reprehensionem factam a phariseis
subditur hic reprehensio facta a disci
pulis iohannis ubi ponitur primo de discipulorum
ieiunio questio. Secundo magistri [illegible]
Et ait illis ihesus in quorum discipulorum
plorum iohannis tamen implicant se
phariseis ... ad phariseos culpa
ieiunii sui iactancia discipulorum
christi calumpnia dicitur quod. Tunc scilicet pha
riseis consultatis accesserunt ad eum
scilicet discipuli iohannis forte a pha
riseis provocati dicentes quare et
pharisei ieiunamus frequenter
primus etc. et postea phariseos ponunt ut
maiorem facerent accusacionem. discipuli
pli autem tui non ieiunant quare dicit.
Et ait illis ihesus
non facient hic. subditur dicti responsio ubi ostendit
hic quod non convenit discipulis suis ieiu
nio incurrere ... ieiunium
secundo quod non ieiunant consolacionis propter
carnalitatem suam. Nemo autem in
mittit. primum ieiunium et penitenciam
ex ... de peccatis. Secundo ex ...
cione divine dulcedinis ...
... ut maiorem ... prima ponit
primo non ieiunandi. Secundo mei
... temporis ieiunii. Venient
autem dies. Secundo autem prima tale est

filii sponsi non conveniunt lugubria
quia dum sponsus est presens. Sponsus
Christus est presens discipulis. Glossa. Et
hoc est. Et ait illis Ihesus supple pro-
pter maiorem sponsionem eius probacio-
nem. Per omnes leges et consuetudines
humanas possunt filii sponsi, id est gaudii
et eterni presidii lugere quamdiu cum
illis est sponsus. Supple presencia corporali
et spirituali. Amonitionibus non ponit quia
... crucibant eam a mysterio suo. Jo.
3. Hic autem sponsus sponsus est
hic tortorum relinquit quia quamdiu
maior ex nobis fuit et minor
ex nobis magis sunt patet conclusio.
Crisostomus autem dixit sicut medi-
cus quamdiu loquebatur pueris qui me-
dicina indigebant. Hic autem
sponsum quem loquitur apostolus qui filii
lavant. Venient autem dies. Hic
ostendit tempus ieiunandi sive in absen-
cia sponsi et hoc est quod dicit. Veni-
ent autem dies, id est tempus passionis
quam auferetur ab eis sponsus. Supple
presencia corporali quia vos indu-
auferetur. Et tunc ieiunabunt
in animo merore. Jo. 16. Plo-
rabitis et flebitis vos etc. Jeronimus
refert de Iacobo quod cum vidit dominum
capi devovit se non gustaturum
donec ipse dominus resurgeret. Nemo
autem immittit. Hic ostendit dominus
quod non conveniunt discipulos suos ie-
iunare ieiunio consolacionis propter
carnalitatem suam ad quod ponit
duplicem similitudinem. Sive vestimenti no-
vi et vini novi ad que comparat
perfectionem vite ex qua provenit ie-
iunium consolacionis ut si iaceret
homo contemplacionem et affectione
divina. Duplex enim est perfectio anime
una exterior sive perfectio cognitionis
et hec comparatur vestimento novo
alia interior sive perfectio amoris et hec
comparatur vino novo. Discipuli autem
adhuc corporales et veteri vita induti
significantur per vestes et utres
veteres. Primo ergo ponit primam si-
militudinem ut est. Sed talis non convenit
quia incedo veteris vestimenti et novi
adhuc inde quia peior scissura
fit discipuli non sunt sicut vesti-
mentum vetus quia adhuc fragiles

ex veteri vita de qua nuper vene-
runt perfecto non ieiunio. Ex ab-
stinentia divine cognicionis est
sicut vestimentum novum et hoc est.
Nemo. Discrete operans committit
id est consuit illud inferius commissu-
ram id est particularem quam eciam alia mit-
titur panni rudis, id est novi quod non
dum venit in usum vel in vesti-
mentum vetus. Sed assidua ie-
iunia diu novit corpus. Tollit
enim sit, in sermo plenitudinem suam
id est integritatem et decorem vestimenti
veteris a vestigio vel adiunctione
mite spiritualis a novo commisso.
Et peior scissura fit, id est maius
dampnum sequitur quia non volentes
sustinere quod imponitur redeunt ad
sua prima conversacionem Gen. Jacob
Gen. 33. ait Scio teneros parvulos
quos si plus in itinere laborare
fecero deficient una die cuncti
greges. Ubi sic quamvis expressius
docet quod discipulis non dum forti-
bus oportet condescendere et non
gravedinem preceptorum imponere donec
sunt impregnati per spiritum sanctum. Neque
immittunt vinum. Hic subdit aliam
similitudinem et est sensus quod hec non
competit ut ponatur vinum novum
in utres veteres ne rumpantur. Ergo
ut perfecto ieiunio excessus divini
amoris quem significat per vinum
novum fervor convenit discipulis
quia adhuc sunt sicut utres ve-
teres non dum fortificati vel reficiti
... ergo. Neque mittunt. Supple discrete
agentes vinum novum in utres
veteres supple non dum impregnatos
alioquin si tantus fervor infunderetur
et imponeretur fragilibus discipulis
rumpuntur utres, quia ut dicit
glossa rudes mentes hoc pati non
possunt et vinum effunditur, id est talis
fervor annichilatur. Vel rumpuntur
utres per multitudinem malicie et vi-
num effunditur per indignacionem
gratie ... et utres pereunt per
dampnacionem eternam. Sed vinum
novum id est excessus amoris ex vi-
no fervens ieiunii, in utres
novos id est in mentes spiritu sancto
impregnatos et fortificatos etc.

et sunt est in discipulis nostris
theorice actu 2o. Et ambo cons-
nant. Iuxta illud: Scriptura doctrine
memorie traditur, et mens non
est sine fructu vini nomine dici-
tur amoris. Secundo multa. Scriptura
calidum et inflammatiuum. Cant. 8.
aque multe non potuerunt extinguere
caritatem. Quia sicut in mota est
Job 32. venter meus quasi mustum
absque spiraculo, sic amor dei in
qua est ocioso operatur. Cum magna
sedi[?] dicitur quia cito inebriat.
Cant. 7. Comedite amici et bibite
musto inebriati carissimi apostoli in
penthecoste. Ergo certi: musto madi-
di putat quos spiritus repleuit
terminatur. Hic accesserunt ad eum disci-
puli Johannis. cap. 2o. et Luce 7. Querebant
quidem qui crediderunt Ro[?]. Aug.
sic et crisostomus legunt et
a pluribus ut a communibus et dicitur
ista ad discipulos dicitur ab ewang[elio]
Discipuli tui non ieiunant
terminatur quare discipuli Iohannis ma-
gis ceteri tunc ieiunant quam
discipuli Christi. Ratio quare discipuli
Christi plus refrenant illicitas
concupiscentias presentia Christi et doctrina
quam in aliis actibus ieiunia. Item
non possunt sponsi lugere. Terminatur
quare Christus noluit discipulos
suos ieiunare. Iohannes autem vole-
bat. Ratio propter genus commendationem
ad ostendendum quod ex exterioribus operibus
non est salus sed ex gratia vel propter
eorum singularitatem vel nouitatem
vel propter significationem ut ostendat
quod alii discipuli sunt spiritualiter ieiunii
sicut non. Nemo immittit
commissuram. Ex hoc videtur quod domino
non consiliis vel preceptis non sit
aliquod ieiunium in ingrediendum
Cor. cap. nono. Hic genus de mo-
morum non cecit insuper in oratione
et ieiunio. Ratio quia ieiunium sanatur
pestes corporis, oratio pestes mentis
Ad ieiunium abstinentiam pertinet duplicem
sibi particulariter et hoc duplex quantum
ad tempus ut cum ieiunatur tempus
determinatum ieiunandi vel quantum
ad mandatum ut cum ieiunatur
ut homo a carnibus vel a vino

et talia sicut cum ieiunatur vel sicut fit
vniuersaliter secundum ad tempus et man-
datum quod obligat ad sic et subtrahit
omne delectabile sibi et hoc non debet
eis coniungi secundum intellectum. Hic Et ex hoc
videtur quod peccator non debet recipi ad
religionem ubi est utile ieiunium et
Ratio non debet coniungi sed si voluit accipere
non debet repelli. Et tunc examinare
tempore probationis ex similitudine. Prima
accipitur tempore argumentum. Primum est
contra facilitatem recipiendorum ad reli-
gionem maxime ad presbiterum 2. 3 contra
prelatos erga subditos et maxime
infirmos austeritate. 3 contra similiter
duplicem. Secundum est accipitur
tempore argumentum. Primum est contra eos
qui habent vestimentum domine sapientie et du-
cunt vitam veteris hominis. 2 quod non
ne [?] iustitia non sunt contineri
dare moribus non dominum ymnonatis.
3 contra eos qui dicunt peccatoribus
pax pax ubi adulationes. Quia
anima est sponsa cum qua Christus
sponsus esse desiderat. Sicut sponsus
habet omnes conditiones desiderabiles
in sponso quod ditissimus, aliorum
sponsa sua non ditaret. Pro. 8. Me-
cum sunt diuitie. Et quod sapientissimus
aliorum omnia dissiparet. Coll. 2
in ipso sunt omnes thesauri sapientie.
Quia pulcherimus aliorum sponsus dis-
pliceret. Ps. Speciosus forma pre
filiis hominum. Quia nobilissimus
aliorum contempneret. Ecce generositate[?]
generositate eius glorificant con-
tubernia. Quia potentissimus aliorum
opprimeret. Certe primo unus est
altissimus creator omnium. Quia optimus
aliorum non diligeret. Cant. 1. Dilectus
meus candidus caput eius de
his omnibus. Hebr. primo locutus est
nobis in filio. Certe nobilitatis
ex excellentia que constituunt vni-
uersorum heredem. Certe diuitiarum afflu-
entia per quem fecit et secula. Certe
inestimabilis sapientia qui cum sit splen-
dor glorie. Certe forme elegantia
portans omnia verbo virtutis sue.
Certe infinita potentia remissionem
peccatorum faciens. Certe immensa bonitas

Talis sponsi filii non decet lugere quamdiu sponsus est cum illis / Hec illo loquente / Summus posita est conversio peccatorum et quia anima utitur corpore tamquam organo et organi triplex potentia scilicet vegetabilis sensibilis et rationalis leso corpore potest anima impediri / Secundo ergo reparacio corporis primo quantum ad actum vegetabilem in resuscitacione puelle et sanacione emoroisse / 2o quantum ad actum spiritualem in illuminacione cecorum ibi Et transeunte inde Ihesu / 3o quantum ad actum rationalis in sanacione demoniaci et muti ibi Egressis autem illis obtulerunt ei / Quia ergo est actus vegetabilis in corpore prius adeo quod vegetare aliquis quantum ad ab esse quod est vegetativum sub contemplacione quod sic in adequacione humorum et convenienti disposicione maxime sanguinis quod in morbis et in sanguinis fluxus secundum hoc narrat primo sanacio emoroisse a fluxu sanguinis / 2o suscitacio puelle a sompno mortis ibi Et cum venisset Et quia ad bona omnium vegetabilem pertinet ideo sunt utrique coordinaciones primo ergo introducitur fides domini potestatis / 2o diuine pietatis ibi Et surgens Ihesus Fides potestatis introducitur primo ad suscitacionem puelle 2o ad sanacionem emoroisse ibi Et ecce mulier / Hec primo introducitur fides potestatis 2o signum pietatis ibi Et surgens Ihesus In prima describitur primo petentis persona / 2o petendi forma ibi Accessit 3o petitionis causa ibi Domine filia mea Hec illo loquente ad illos scilicet discipulos Iohannis et phariseos Ecce princeps unus quidam et habet unum nomen dignitatis exprimit quia archisinagogus nomine Yayrus id est illuminatus per gratiam officii archisinagogus preeminet per scientiam et doctrina phariseorum et disciplina ut precipet omnibus suis et aliorum motibus talibus habet potest petere suscitacionem puelle sue id est proximi accessit proximo et adorabat humiliter eum quia et Luce viiio dicitur cecidit ad pedes eius

dicens confidenter / Domine filia mea Hec subditur petencius maxima ubi primo confitetur domini potestatem dominus potest omnia qui potest 2o exponit sua indigencia / filia mea / non ancilla non nutrimentaria scilicet filia defuncta est non carnibus consumpta, insinuata scilicet defuncta modo non in sepulcro inveterata et ideo recencius est dolor et plus urget 3o petit medicinam scilicet veni domine dominus petit potest tamen ut veniat manum imponat / et sic filia revivisceret dicit glossa / scilicet veni personaliter impone manum tuam personaliter et veniet vita spiritualiter veniet deus per gratiam preveniente impone manum per gratiam concomitantem et tunc anima vivit per gratiam cooperantem / Et surgens per fidem et confessionem potestatis domini ab archisinagogo subditur hic signum humilitatis in Christo cum dicitur Et surgens ad peticionem principis sequebatur eum et discipuli eius cum eo / hic datur forma subditis obediendi quia tam facile acquiescit inferioribus Ipse prelatis nimirum obediendi Ipse prelatis animas mortuas suscitandi ergo surgens vero annuit et petencium succumbit in ipsum penitencium scilicet discipuli et id est complementum peccatorum / Ps. Exsurge domine adiuva nos et libera nos et cetera / Et ecce mulier per quam fidem petentis principis suscitacionem puelle subditur hic mulieris petentis sanacionem super quam ubi describitur in hac mulieris primo turpis eius passio / secundo humilis eius actio ibi Et accessit retro / 3o fidelis eius cogitacio ibi Dicebat enim intra se / passio non eius aggravat potest tamen potest pacientis fragilitate ibi Et ecce mulier potest passionis qualitatem id est emoroissa fluxum sanguinis paciebatur / potest paciendi diuturnitatem quia xii annis accessit et cetera actio eius commendabilis potest fidei devocionem quia accessit retro et adiuvaret ergo cum fiducia ad thronum glorie eius ut misericordiam eius et cetera

reputaui ppt' verecundie honesta
tem quia accessit retro quasi
retro et verecundabat pro infirmitate
verecunda quia per legem reputabatur
immunda quia eciam facile non potuisset
perturba/ ideo ppt' multitudinem compressionis
quia dicit hic homo pro culpa sua
ppt' humilitatem [illegible]/ Et tetigit
fimbriam vestimenti eius/ indigna
enim reputabat se tangere pedes do
mini vel plenitudinem vestimenti habebat
enim xpus fimbrias iuxta consue
tudinem hebreorum secundum preceptum
legis num. xv. et zach. viij° dice
bant enim intra se .i. in corde suo
Romanis .10. corde creditur ad iusti
ciam si tetigero tantum vestimentum eius
salua ero scilicet ab hac infirmitate
hab. in [illegible] tamen fere magna
est necessitas/ Et est notandum quod accessit
.i. accedens depsit dicitur tetigit
tangens credens accepit quia
hic tenens fide verbo et ope omnes
salus acquiritur hab. doctor multi
quantum sit corpus xpi quod in fimbria
tum monstrauit esse virtutis quid
ergo nos spac' dicimus qui non solum
corpus domini contingimus sed
eciam conficimus sed et sumimus
illa medicina accepit ex mulier
nec illis quibus illa medicina
in [illegible] confunditur conteritur De
hac muliere dicitur pulcrum mirabile
legimus/ ita dicit eusebius/ postquam
sanata est fecit statuam ad yma
ginem xpi in terra sua que veste
et fimbrias habebat sculptas ut
videbat xpum hic et hanc habebat
in magna reuerencia. Contingit
autem quod subtus ymaginem cre
uit herba nullius virtutis que
cum attingeret ad fimbriam tante
virtutis erat ita ut multi sana
rentur per eas. ut patet in hystoria
tripartita li. vj° ca. xl. dicit quod cum
iulianus apostata cognouisset
quod in cesarea philippi erat simul
acrum [illegible] sanguinis [illegible] pro fu
gio [illegible] fecerat eo deposito sua
ymaginem collocauit que ful
mine ictu fracta est Ambrosius
videtur velle quod mulier fuit mar
tha soror [illegible] in simone [illegible] de

Salomone inter beneficia xpi que
enumerat dicit dum largum sanguinis
fluxum sanauit in [illegible] dum
demones expulit de maria dum
corpus redemit spiritus constrinxit
in lazaro Et ecce corpus per fidem
diuine potestatis a duobus reperitur effectus
pietatis xpi in duobus primo in sa
nacione enormissime 2° in suscita
cione puelle .i. Et cum venisset ihesus
in domum principis factum est in tercio 2°
in domo/ in prima tamen primo in
signia pietatis in xpo 2 in secundo
sequela sanitatis a morbo .i. Et
salua facta est. Insignia pietatis
tangitur tum primum quantum ad corporis
motum cum dicit At ihesus conuersus quia
retro erat posita per se conuerte domine
et de publicis esto super nos 2 in quan
tum ad aspectum cum subdit Et videns
eam ps. [illegible] manum tuam
respiciat nos tu domine 3° quantum ad
verbum cum addit Confide filia. Unde
ta facit fiducia dat cum dicit filia
cogitabat enim quod tactum suum cum in
munda erat ad fidem plena prouocat
cum subdit confide salua iniciat
cum addit fides tua te saluam fecit
non dicit dominus ego te sanaui sed fides
tua ut [illegible] docerat
et mult [illegible] fidei extollat salua facta
est/ hic subdit sequela sanitatis
ondit autem primus [illegible] quod salua
facta est dicitur [illegible] est cum motu est
prius et tamen prius quod fuit salua
de preterito et est de presenti. [illegible]
quasi multi quando erat infirma dicit subita
quod ex illa hora. Sunt enim quatuor qua
propter manifestat dominus eam ipsa latentem
accessit [illegible] ponit crisostomus prima
est ut mulieri tangere non liceret inde
conscienciam morbi/ 2 ut mulieris eundem
dicit quam estimabit hic xpum latere/
3 ut fides eius ostendat omnibus exem
plum credendi grande/ 4 ut
[illegible] se cognitam omnium/ 5 ut
ostendat quod ut dominus sistit sanguinis
fluxum 6 ut de fide dirigit archisy
nagogum/ cuius infidelitatis hic mulier
erat archisynagogus .i. cum medicum
ducebat hic tactum fimbrie sufficere

bat. Et cum venisset ihesus. Hic agit
de suscitacione puelle. Circa quam ont
tu primo suscitacionis ordinem. 2º mo
du i. Et cum eiecta esset turba. 3º
famam. Et exiit fama. Item primo nota
ta primo lugentium i. venito. 2º in
ventorum eiecto i. Recedite. 3º asti
cum consolacio i. non est mortua. 4º
signis ipsum irrisio i. Et deridebant
Videnti quod in illo fine tibicines
tumultuantes et irrisores. Tibici
nes agunt instrumentis per quibus dicitur
Et cum venisset ihesus in domum prin
cipis et vidisset tibicines [illegible] potuit etiam quod ipsi
nati in bia sicut fuit de tempore [illegible]
i. quod noluit ut mediam et mag
et mediam et vidisset tibicines
per carmine lugubre canentes an
tiquitus enim erat ad exequias vo
cabant ut suo carmine alios ad lu
ctum provocarent. Christiani autem
non conveniunt illis hoc quod non dicunt
consolabiliter sed tumultuantes a
gunt libris per quibus dicitur. Et turbam
tumultuantem ubi turba i. turbacio
et tumultus et etiam signum mortis pu
elle. Dicitur enim infirmus vivit quando
est in domo pressura agunt suffi
cit sequitur. Dicebat Recedite. q. d. [vel]
dimittite lugere non est mortua pu
ella i. in morte mansura sed dormit
i. ita etiam possum de facili suscitare
sicut de sompno. Et deridebant eum
hic deridebant in eius presencia
non irrisit non arguit eos quia
quanto maior fuit irrisio tanto
postea maioris virtutis ostensio. Et cum
eiecta. Hic ostendit modum suscita
cionis in quo tria concurrunt primum
est remocio turbe impedientis. 2º
operacio cause efficientis i. intrat. 3º in
obediencia creature obedientis i. Et sur
rexit dicit quod. Et cum eiecta esset tur
ba flamantium tumultuantium
et deridentium primum [illegible] dignorum
res et est argumentum quod primus erant
culpa et ingreditur quod intrat quo
locum ubi mortua iacebat cum patre
et matre et petro et Iacobo et Iohanne
ut dicit [illegible] et luce 8 hos solus te
stes voluit huic miraculi ut in
ore duorum vel trium testium [illegible]
borum stet omne verbum. Et tenuit
manum eius in signum humilitatis
et pietatis suo demisit manum
meam dexteram. Et dixit solo
clamando ut dicit luce viii. puel
la surge quod dicit de loco mortis clamat
ant ad eum [illegible] a corpore et
[illegible] corporis in loco [illegible] in
limbo ad eorum qui fuerunt erant
edificacionem ad monstrandum eorum
qui dicebant [illegible] falsum
ad excludendum [illegible] magi
ce supplicacionis. Et surrexit pu
ella quia nulla mora interpolabatur
et statim et exiit fama tante
clemencie quia afflictorum precibus
condescendit tante sapiencie quia
sic omnia disposuit tante pote
stie quia tanta et talia facit in
universa terra illa etc. i. non potest
veritas abscondi super montem
posita. Legimus puellam i. animam
racionalem captivatam per suggestionem
primam de [illegible] 1ª [illegible]
culpa captiva [illegible] de terra [illegible]
benedicta per consensum in mala opera
cione. Iohannis 3º mortua operacione
iniquitatis ut hic filia mea
modo defuncta est. Contra quod quanto
dicitur quod est in extremis luce 8
quod moriebatur. Nota sunt omnia
pro diversis temporibus quia cum recessit
[illegible] a domo in extremis la
borat sed cum venit ad ihesum crede
bat eam iam esse mortuam vel
et in [illegible] conveniunt sed [illegible]
agentes calumpniantes Consue
tudo enim vocandum est quia ex
tollere mala et plus quam quod dicere
ut sic provocent qui rogant
quem dominum et imponere manum super
illam. Serviunt quasi non [illegible]
iste sicut regulus [illegible] q. [illegible]
[illegible] potenciam christi qui potest
sanare absens sicut puer vide
quod magis quam ille sicut iste pu
ceps synagoge et peritus in lege
ad quod angelus nichil inest diffe
runt verbis sed de voluntatibus [illegible]
dicunt alia fuit sicut et in ce
teris signis iudeorum non nisi animo
quibus dictus est quo vidit quod
plenitudinem fidei habebat cum
illa sic protulit vel communi
modo loquendi vel ex surrepcione

compellente vi doloris io a dno
no degnit Item imponens manum
sup illam et vivet Primitus verbum hic
pbat Secundo ostenditur miraculorum que
fecit Item tetigit fimbriam Prima
fuit est immunda quia propter ab ea primum
sit se tangi. Secundo ut ondit se sup
legem et quod eam gratiam destituerem
legis implet secundum bedam. Item quid
quasi hanc curavit in via antequam
suscitavit puella Tertio ut ecclesia
gentium ad fidem informet vel pro
mysterium ut significaret quod filius
venit ad iudeos sed tamen ecclesia gentium
primo curata est. Item confide filia
hominem confidebat quem tante fidei
plenitudine ondit. Secundo quia ...
... et penitentia expostula-
bat ab ea ut ad eternam et vitam veni-
ret salutem vel secundum cris. eam
... Item non est pu-
ella mortua. Ipsi primo nisi ve-
ritate erat mortua aliter enim non
esset resuscitata Secundo quia hominibus
mortua erat quam suscitare non pote-
rant deo dormiebat in cuius dispositione
et anima recepta veniebat et
eas suscitanda quiescebat Spiri-
tualiter tamen notat hec puellam in
filia i. in anima moriente peccatis
remedium in principe i. in ipso
domino creatore regnante in xpo
... puellam ...
... morti appropinquant
... illicitis concupit
in extremis laborat tamen ad ...
accedit si ... tamen consilium ...
... tamen ...
opera mortifera. Remedium pec-
catum principes ad xpm accedit cre-
dendo adorat diligendo dominum
appellat metuendo confitendo
... dum xpus surgit
... exaudiendo turba eiicit
... expellendo intrat gratiam
infundendo vel turbam eiicit
impedientem removendo Turbantes
sunt demones suggerentes vel ...
adulatores tumultuantes sunt
affectiones vel amici carnales dei
... sunt ... vel detractores
Et ... de re-
paratione corporum quantum ad actum
sensibilis vegetabilis hic agit de
... quantum ad actum sensibilis

illuminatione cecorum ubi primo ex-
primitur in cecis invocatio pietatis
Secundo exigit ab eis confessio veritatis
Dicit eis ihesus. Tertio ... i. cu-
ratio cecitatis Tunc tetigit. In
vocatione pietatis pro ostenditur in in-
... clamando ... re-
... dicit quod Et transeunte in
ihesu inde. Transeunte de domo principis
in domum suam scilicet in nazareth secuti
sunt eum duo ceci. De hiis duobus cecis
et de muliere solus ... narrat
secundum aug. Unde non sunt illi
duo ceci de quibus ...
... illi ... sunt in intro-
itu iericho sicut patet infra. xx. Cla-
mantes ... domine in via Cla-
mabat autem quia ad lumen non
videbant et ... quod ipse
esset deus et posset audiri ... cor-
pus clamabo ad deum altissimum
Ergo secuti sunt pede Clamantes
ore ... devota oratione Miserere
nostri fili david Ecce tamen in hac ora-
tione ad impetrandum lumen una quod
postulant i. miserere ... petitionem
non ... non potest non misereri
... quod ... i. nostri
digna miseria ... carentes lumi-
nis ... Spiritualiter ... gaudium que
... in tenebris ...
qua quod allegant i. fili david. ...
... ab hominibus natus ut
homines misericordie salvaret
... audiant ... et dicunt
salvatorem filium david. Et enim
natus non est in eterna quo ...
filius david Item clabant et
orabant et ... Verbum
sequitur Cum autem venissent ad do-
mum scilicet in nazareth Accesserunt ad
eum ceci ... in sua petitione per-
severantes ... ille per-
severavit pulsans. Et dicit eis
ihesus post invocationem pietatis
... exigitur hic
ab eis confessio veritatis ... fide-
... po-
test ... interrogatio ...
cecorum responsio ubi dicunt ei
etiam domine. Et dicit eis ihesus ...
... interrogat sed ut fi-
dem confessio ... con...
... salus ... commutatur

Creditis quia hoc possum facere nobis q. d. confessi humanitatem
mediantes filiu david sed credit
q possum hoc facere ut deus cuius
eius est divinitas sunt miam cecal
i. Dicunt ei utique dne Cecus
no ult filiu david vocant sed
alius ostendunt se deum confi
tentes q est nomen ptatis Tunc
tetigit hic sequitur curatio cecitatis
ubi exprimit eiiciionis tale pri
cipiu i. fidem eorum et credi
sunt mandata & occultacio i
2 comminatus est precium pillumina
tione i. illi aut exeuntes etc. po
tunc post confessionem fidei tetigit
oculos eorum Ubi confessio ois me
ruit dixine ptatis effectus tactus
ad que tanta sequitur. Alius que
secundum fidem vestram fiat nobis
ut lum. hic fides mente illu
minat ut oculis luce restituat
Et apti sunt oculi eorum ys 31 Tunc
aperient oculi cecorum Et comminatus
est ihesus dicens Videte ne quis sci
at dans nob exemplu iactam
fugiende instructio cum laudatur in fa
cie flagellatur in mente At illi p
cecati illuminati exeuntes p d domo
diffamaverunt eum i. fama et p mi
raculu eius sermo divulgaverunt
in tota terra illam s. nazareth
Lectio hic fily david Quare
magis filiu david quam filiu
abrahe quia alius notant. p°
secundum Cris. Quia hoc nome ma
ioris honoris videbatur. Ite q no
lebant eum ad ma provocare
david aut fuit multum miseri
cors q dicant tibi i. natura e mi
sericordia to miserere. ps. hoc confite
eu esse messiam q a david fue
sunt plures promissiones de eo
Ite cum ingressit domum Quaeritur
quare eis p traxit eos et quare
no curavit eos in via s. i domo
p° s. m cris. voluit curare eos
multitudine ut doceret nos vita
re vana gloriam. Ite ad innuend
q domus in qua sanat ceci no
est nisi ecclesia. Ite ad signifi
candum q ihesus quia in domum ve
nit i. in celum aperuit duo o-

ci i. duo pp.li s. iudaicus et ge
tilis p fidem sunt illuminati Ite
illi aute exeuntes etc. sunt tra
gressi mandatum. Ite quidam
dicunt inconvenienter q no sunt tace
tes no precepit impossibile Ite
a precepit dns i. q voluit 2 est
ad esse potuit a q voluit 2 sic
deus sunt. Ite d. p. s. hic ad inst
ruere sic contra Cris. boni no e
bonum quam Ad primum dicend
q preceptum dat a ad exequendum
a ad probandu vel instruendu
primu obligat ad faciend rem
precepti 2um ad exequendum volu
tate vel intentionem precipientis
3° ad ostendendu aliud de precepto
s. 2° comminatus est eis ne di
cerent alicui ym no sunt d hibito
ddi s. potius moralis instructio
ut laudes sua bona que faciunt
velint late sed tamen ut psit
alys predicant i. miti 2 10 ym no
sunt transgressi quia no fecerunt
contra intentionem precipientis vel
ddm q ihesus fuit eis prohibitum
et postea revocatum ad a. dd
q dns iussit taceri no simpl
s. ppt vana gloriam s. tm tacere
non potuit vm est utilit ppt
aliorum no posse utilit fieri
d. 2um ms no posse fieri. Ad
aliud ddm q no posse sim du
cat voluntatem sed impium op
tangim opatus legis no go se
q i. q opat impat sit volitu
ab imperante sed i. dant a quid
tuc d. mc i. q patet in vino
lacone yaac Ad ultimum ddm
q institu init s. quam intellige
dum est no ita sed fore sicut
eum actu nolo ppt utilitate
2 nolo ppt vana gloriam spualiter
2 ceci sunt intellectus et affectus
malignus Duo aut sunt oculi
affectus. dext amor bonitatis
et gle divine sinist timor in
stitie sive vindicte Et sic est
quadruplex in mo oculis s. a
est error cca divinitate 2° ex
cecat oculus p lesione pupille
Ephe iiij° ut no ambuletis
sicut gentes ambulant in

vanitate sensus sui tenebris
obscuratum habentes intellectum alienati
a via dei per ignoranciam que
est in illis que est propter cecitatem
cordis eorum. Item est error circa
quantitatem. 2º excecant oculus per
velamen pellis 2ª cor. 4 In ipsis
quem paravit opertum est evangelium in quibus
deus seculi excecavit mentes
in fidelium ut non fulgeat
illuminacio evangelii Christi glorie. Item est
malignitas contempnendo benignitatem
dei et sic excecatur oculus ut non
videt quando palpebras suas habet
clausas ys. vi. Excecati corda
populi eius et aures eius aggravat
illa et oculos eius claude. Item
est presumptuositas non videns presenciam
non timens iusticiam sic
excecatur iustus apprehendendo con
tinue ex lucidum. Item 2º obse
quia et dona excecant oculos
iudicum. 3º Seruauit ceci in plateis
sunt sanguine non deturpata. Egresso
autem illis hic ponit 3m miraculum
in reparacione curacionis quantum
ad actum vocalem in curacione
demoniaci muti. Factus enim
vocalis est loqui. Item demon
est spiritus vocalis ubi primo ou
ditur impedimentum vocalis intrat
prestatum 2º miraculum in actus
testificacione ibi et eiecto. 3º
admiracio turbarum ex miraculi
novitate ibi et mirati sunt. 4º
blasphemia phariseorum de medela
detractione ibi pharisei autem dicebant. 5º
conclusio huius partis in sufficienta
ostensione divine potestatis ibi et circuibat
ihesus. Impedimentum non in
vocalis ostenditur primo quantum ad
affectum intus faciendo. 2º quantum ad
actum distinendo ibi demonium habens
quod hic egressis autem illis scilicet duobus
cecis de domo obtulerunt ei hominem
mutum et ex primis habentem
demonium de isto sicut de duobus
cecis solus Matheus narrat. Et eiecto de
demonio locutus est mutus. Item
dicitur prius miraculum prefiguracio in
eiectione demonis et restitutio
locucionis lingue. Sap. x. Sa
piencia aperuit os mutorum et lin
guas infancium fecit disertas
et mirate sunt turbe. Super hoc exponitur

signorum. Unde requirunt dantes magis
sic apparuit in israel i. talia mira
culo non sunt visa inter iudeos. Et
magis apparuit in israel quando sic opera
potentem Jo. xv. Item filius tur
barum sic loquitur prudenter Jo. vii.
numquam sic locutus est homo qui sic
compatitur humilis infra vi. De his
autem quia extra quem sic patet pacie
prima pet. 2º Item cum malediceretur
pharisei autem invidia pleni dicebant
Jo. Item virtute magna non possunt
opera calumpniari in phariseos demo
niorum eicit demonia sic impletum
tum est ei quod Ps. In multitudine virtutis
tue mencientur tibi inimici tui.
Item passus contemptum rogat Bisericum
Et circuibat ihesus. Hic ostenditur
in eis effectus divine pietatis quantum
ad tria primo quantum ad laborem itineris
2º quantum ad doctrinam humilitatis ibi
docens in synagogis. 3º quantum
ad beneficencie curacionis ibi et curans.
In primo apparet clemencia in secundo
sapiencia in 3º potencia. Dicit ergo
Et circuibat ihesus. Hoc est contra
negligentes omnes civitates
et castella i. maiora loca et minora
quod est contra locorum et personarum ac
ceptatores. Pu. vi. Distincta Festa
sufficit animam tuum. Et docens
in synagogis eorum. Item debitum
locus quia ibi erat conventus
simul et predicans. Item debitus
modus alius docet ut doctor ali
quis predicat ut predicator Roma.
2º primo sapientibus et insipien
tibus debitus sum. Evangelium regni
certe debita materia scilicet evangelium
ducens ad regnum. Et curans om
nem languorem quamvis licet non sit
vehemens gravat tamen ex diuturnitate
nitate et omnem infirmitatem super
vehemencior quando gravat ex pas
sionis acerbitate. Felix qui sic
patitur videndo quam sic loquitur
predicando quam sic operatur sanando
Item hic obtulerunt ei homi
nem demonium habentem quare
ipse non venit sicut fecerunt duo
ceci cum non haberet liberum gressum
quia demoniacus non habebat usum
racionis mutus erat unde amisit

vsu locucionis ideo optinuit quasi
eciam innaturalis et per eo loquentem
vi et deus non requisivit fidem
ab eo sicut a duobus cecis. Item
mutus ut dicunt naturaliter surdus
est quia ergo fides ex auditu quo
credit / ille qui non est aptus audire
non audiri potest. Spiritualiter iste
demoniacus signat hominem insu
fficientem et in vita quia demonia
cus et in doctrina quia mutus
[illegible] vi non est annuncians neque pre
dicans neque audiens sermones
meos. Videns autem Jhesus turbas.
In principio sexti capituli de actum
est de legislacione generali hic agitur
de legis promulgacione speciali
et primo de promulgacione facta
synagoge Iudeorum 2o de ordina
cione promulgacionis gencium infra
xvi. Tunc accesserunt ab Iherusalem.
In prima ondit promulgacio facta
synagoge per [illegible] apostolorum 2o
per ipsum Christum infra xi. Et factum
est cum consummasset Jhesus. In prima
primo agitur de institucione apostolorum
ad preconium legislatoris ubi ondit
necessitas et congruitas institucio
nis apostolorum 2o modus institucio
nis ad predicandum [illegible] capitulo
xvii. Et convocatis. 3o exhorta
cio auditorum ad recepcionem predica
torum infra xvi. [illegible] qui vos reci
pit me recipit. In prima ondit
institucionis primo necessitas secundo
congruitas ibi Tunc dixit di
scipulis. In prima ondit primo
affeccio pietatis 2o exhibicio
[illegible] necessitatis primo propter mi
seriam populorum ibi Erant ve
xati 2o propter defectum pastorum ibi
et iacentes / dicit ergo Videns
autem Jhesus turbas. Propter [illegible]
institutum clemencie misertus est eis
non dicit eorum sed eis ad representi
nem id est ad utilitatem eorum sub
veniam [illegible] apponendo et corporales
miserias [illegible]. Erant vexati.
Propter [illegible] per varios errores
demonum [illegible] tamquam similia
[illegible] iacentes. Propter [illegible] va
na [illegible] correptos [illegible]

facerent in terra prius et sicut
sicut oves non habentes pastorem
non habentes aliquem qui ducat eas
ad bonum et hoc contingit aliquando
ex pastorum absencia. Ezechielis 34
facte sunt oves mee in devoracio
bestiarum agri eo quod non esset pastor.
Aliquando ex pastorum malicia propter
malum exemplum quod prebent sub
ditis. Jeremie primo. Grex perditus factus
est populus meus, quia pastores
eorum seduxerunt eos. Aliquando ex
ignorancia. Ysaie xvi: ipsi pastores
ignoraverunt intelligenciam.
Tunc dixit. Hic ondit insti
tucionis congruitas per conclusio
nem sermonis ad discipulos qui
est ad tria. Primum est habundancia
populi, 2m paucitas sapientum
ad predicandum ibi Operarii autem
pauci, 3m [illegible] in vocacio
divini auxilii id est Rogate. Dicit
ergo. Et hoc est Tunc dixit di
scipulis suis Messis quidem multa.
Glosa: multa est turba ad su
scipiendum verbum et afferendum
fructum. Operarii autem pauci id est
docentes instruentes sub duplici
nomine significantur predicatores et
messores. Predicatores quo ad homines
Iudeorum in statu culpe infra xv.
Non sum missus nisi ad oves
[illegible] quo ad populum gentilem
in statu humilitatis Jo. 4o. Videte
regiones quia albe sunt ad
messem. Similiter predicatores
significantur sub duplici nomine pas
torum propter pascuum doctrine. Jo.
ultimo. Pasce oves meas. Et
patrum propter exemplum vite. Infra
xo. Convocacione autem facta en
operarios. Rogate ergo quia dominus turba
vexata erroribus vexata iam
corporibus defensor est et pastoribus.
Rogate dominum messis id est me dei
filium ut non mittat predicatorum
necessariam ex parte sua ut mittat Ro
manis primo. Quomodo predicabunt
nisi mittantur. Aliud ex parte ut
mittat vel eiciat [illegible] operarios
vel non ociosos. Tunc enim mittit

cum operatur / 3m respectu proximi in messem suam scilicet ut reponatur in horreum domus / In primo auctoritas in 2o ydoneitas / in 3o utilitas implicatur / Et misit hic / Messis quidem multa. Luc. x. Messis est semen quod dominus quo primo apostolos mittet ad seminandum ubi nunc non dum erat messis / 2o quam dominus seminaverat in cordibus eorum et ipse habitando et per prophetas pronunciando apostolorum quo sicut Io. 4. Alii laboraverunt etc. ut messis dissimilis ad messem p[illegible] Rogate quidem dominum messis. Ipse sed non ignarus est mittere apostolos. Sed quid quo vult rogari 3o ut exprimat affectus eius erga salutem quam sic sollicitat ut roget / Item ut omnes doceant orando dominum alicui predicatoris officium. Messis quidem est congregatio electorum predicatorum dominus ipse Christus. Veneramur

Et convocatis xii

Supremus orsa necessitas et congruitas apostolorum hic subditur institucio eorum ad predicandum in iudeis etiam et ad hoc concurrit primo collacio potestatis / Secundo forma doctrine ibi Hos duodecim misit Christus / 3o virtus vite ibi Gratis accepistis / Ut prime sit consignatio trinitatis in creatione sedem potencia sapiencia et bonitas in prima implicantur. Ita primo libri quibus conferenda erat potestas vocacio / Secundo potestatis determinacio super spiritum et super corpus ibi dedit eis potestatem / 3o vocatorum nominatio ibi duodecim discipulorum nomina sunt hec. Congo et convocatis i. primo non seorsum vocatis ipsos ad potestatis collacionem et officium in [illegible] equaliter hoc fecit ut unus alteri se non preferat. Item ut concorditer predicent. Duodecim discipuli de quorum nominibus infra eodem et quid est sicut in convocacione fuit commendacio congregationis in suo congruenti

signatur ita hic numerus apostolorum presignatus fuit in multis / primo per xii patriarchas Gen. 29 prolem generando / Secundo per xii principes tribuum Num. 1o precepta salutaria promulgando / 3o per xii fontes in Elym Exo. xv. unda irrigando / 4o per xii lapides preciosos in veste sacerdotali Exo. 28 etiam exemplis ornando / 5o per xii panes Exo. [illegible] annas nos mentes reficiendo / 6o per xii exploratores Num. xiii. vitem futuram annunciando / 7o per xii lapides altaris 3 Re. xviii sacrificium in se reportando / 8o per xii vitulos Exo. 22 per ipsos quattuor sustinendo / 9o per xii lapides a Jordane sublatos Josue 4to Jordani fluxum et divicias continendo / 10o per xii boves eneos sub mari eneo 3 Re. vii. baptismum predicando / Undecimo per duodecim leunculos in throno Salomonis 3o Re. 10 tyrannos mundi vincendo / Duodecimo per duodecim portas civitatis Ezech. 48 portas celorum regni aperiendo / Tredecimo per duodecim horas diei Joh. xi. vite Christi ante tempora ordinando / 14o per xii fundamenta civitatis Apoc. penultimo etiam in celis et operibus sustentando / 15o per xii stellas in capite sponse Apoc. xii. etiam doctrinis et miraculis illuminando / Dedit eis potestatem super quam nemo potestatem et virtute potant impar [illegible] multa distancia inter hic et Christi donarum accipit. Isti quicunque agunt agunt potestate Dei. Ille si quid facit in hereditate sua et virtute doni confitentur potestatem in qua et super spiritualem unde dicit Spirituum inmundorum i. demoniorum ut ejicerent eos a corporibus obsessis. Mat. ultimo / In nomine meo demonia ejicient et super corporalem unde addit et curarent omnem languorem i. morbum gravantem ex diuturnitate et omnem infirmitatem

i. morbum gravantem ex debilitate
corporis. Bed. Et clemens dominus
non mundet suis sicut curavit
omnem languorem et infirmitatem
sic apostolis tribuit potestatem. Duodecim
discipulorum. hic subdit numerum et
nomina vocatorum. De duodecim di
scipulis ipse quibus dedit potestatem
nomina sunt hec. nominat autem
eos propriis nominibus ut prendo quod
futurum excludant secundum Rab
tum ut nomina eorum ita sibi credi
tum in libro vite scripta esse osten
derent. Primus dignitate non vo
cacione sed dignitate Symon
qui dicitur petrus secundum Rab. petrus
addit ad differentiam alterius Symo
nis qui dicitur cananeus. Talis de
bet esse prelatus Symon i. obe
diens prime humilitate petrus
i. agnoscens propter claritatem
et andreas frater eius tam spiri
tu quam carne. Rab. andreas grece
interpretatur virilis latine. quia
viriliter domino adhesit et bartholo
meus qui interpretatur filius su
spendentis aquas. Syrum est
et non hebreum. Jacobus zebe
dei ipse filius hoc addit ad differentiam
sequentis scilicet jacobi. jacobus interpretatur
supplantator. et johannes frater eius
in quo gratia. Grecia jacobus cura
carnis domus vacante suppla
tavit. Joh. ab principio amoris gra
ciam super pectus domini in cena
recubuit. Thomas qui interpretatur
abyssus vel geminus grece. quia quod
ceteris credentibus dubitavit et al
tius veritatem resurrectionis invenit
Jo. 20. Et mattheus qui interpretatur
donatus publicanus. Rab. ceteri
evangeliste [illegible] xi. Luc. vi. ponunt
ante thomam et precedunt ta
cent publicanum. Sed ipse honore
rum evangeliste et se postponit
et publicanum dicit ut ubi ha
bundavit delictum superhabun
davit et humilitas. Jacobus alphei
ipse filius hic alpheus habuit
iiii^or filios quorum tres fuerunt
apostoli scilicet judas Symon et ja
cobus qui et frater domini dictus
est supra iii. et xx dictus est
joseph qui appellatus barsabas

et hii sunt consanguinei christi
et jacobi et johannis predictorum sicut
patet in hiis versibus. An
na viros joachim cleophe et
salomee. Ex hiis marias tres
habet has duxit joseph alpheus
zebedeus. Christum prima ioseph
jacobum cum Symone judam
altera que sequitur jacobum parit
atque johannem. [illegible]
illa minorem. Et thadeus qui ab
evangelista luc. judas jacobi dicitur
et alibi appellatur lebeus quod inter
pretatur corculus i. cordis cultor.
credendum est eum cum fuisse
[illegible] jo. thadeum apostolum
evangelista tradit historia missum (ad abagarum)
ad edissam regem. Symon cha
naneus sic dictus a cana vico
galilee ubi convertit dominus aquam
in vinum. Jo. 2o. Et judas qui
et tradidit a duobus a vico ubi or
iundus fuit vel dicitur scariothis
quod interpretatur memoria mortis a mi
licia scelesis qua petivit cum
addit Ipse et tradidit eum
hos xii misit. Secundus decima
ta collatio potestatis. hic decima
forma doctrine ubi dantur ap
postolis ita precepta. primum quantum
ad auditorum distinctionem. secundum
quantum ad predicationis materiam
i. Euntes autem predicate. 3um quan
tum ad predicationis per miracula
confirmationem. i. Infirmos curate
quantum ad auditorum distinctionem
dat duplex mandatum. primum nega
tivum respectu gentium. aliud affir
mativum respectu iudeorum. i. Sed
potius ite ad oves. Gentiles
tangit sub duplici differentia. una illarum
que sine lege sunt que dicun
tur gentes. Alia illarum qui legem
moysi. s. pentateucum tantum recepe
runt et hii dicuntur samaritani
dicit ergo hos xii misit. Ins
no ab initio misit illos sed post
quam viderunt paraliticos curatos
et mortuos suscitari. Jhesus
non dicit dominus quia non ad domi
nandum non ad congregandum
sed ad salvandum mittebat
tunc apostolos in tempus predicationis

precipiens eis et dicens in viam
gencium ne abieritis .i. apud gen
tiles ne abeatis primo predicare
iudeis prius oportet predicari iude
is ne haberent tamen non accipien
di et in civitate samaritanorum
ne intraveritis quod non con
iunguntur iudei samaritanis sed
potius ite ad oves que perierunt
domus israel quia quia omnes erant
pasti quia perierunt indigent
redemi quia domus israel erat
alijs sponsa Euntes autem predica
te hic determinat predicacionis
materiam d. euntes cum accu
diosos predicate cum multos
dicentes quia appropinquabit re
gnum cum vaniloquos et in
iusticulos quod d. predicate quia
ipse est ut appareat ianua regni
celestis mea passione ipse quia
ipse est ut rex celorum regnet
hominibus sibi subditis qui ei lo
ge erant ante adventum christi quia
primum nullus potat ad illud
appropinquabit appetitum ad me
ditandum affectum ad amandum
effectum ad possidendum infirmos
curate hic ponitur modus mira
culorum qua ad predicacionis con
firmacionem quia sicut homini
hominibus rusticanis et absque
eloquij venustate pollicen
tibus regna celorum nemo cre
deret dat potestatem miracula facien
di d. infirmos curate quantum
ad passiones inficientes homi
nes circa quantum ad passiones
nolunt affligentes dicitur ut
fidem darent ubi offensum et
bona fecerent et bona predi
carent dat potestatem miracula
distinguntur autem illa in 4or pas
siones qua sit quia passio in
corpore aut est causata ut infirma
ut ab egritudine aut extrinse
ca ut a demone Ex ab intrin
seca sic est infirmitas que ma
ior sit est lepra que maxima sic
est mors competit ut ordo
secundum ministeria quia infimi sunt
qui temptacionibus consenciunt

morti qui operantur leprosi qui co
suetudine se et alios inficiunt
demoniaci qui contempnunt Conuo
catis Et convocatis cum tres fuerunt
discipulorum vocaciones quarum prima
fuit in simplici noticia de qua
Joh. primo 2a in familiari cohabitatione
luc. 4. 3a in discipulatu cum quod
cum primo luc. 5o 2a vero de qua
loquitur hic R.o non loquitur sed ut
luc. 5o de aliqua illarum sed de qua
dam singulari et perfecta vocacione ut
mitteret eos ad predicandum Item
queritur de ordine quia premittitur vo
cacionis 2a cum Beda a cuius com
peri petri supra 8. usque hic con
firmacionum habuerunt relata mira
cula et fuit ante sermonem domini in
monte hic autem accedit
ad ordinem rei secundum quod gesta est
post curatum centurionis sicut supra
8. ut secundum aug. 7 eius ordinem
ebdomadis rei geste et quibus non term
et incertum est Item supra 12. xij
discipulorum quantum cum ad discipulos
habet quare christus illos voluit xij
apostolos mittere R.o ad discipulos
quia tot erant lingue ge
neris xij ante apostolos elegit ad fun
dum quod tot homines erat vocatum
ad fidem trinitatis de iiij or partibus
mundi duodenarius cum constat
ex quaternario per ternarium ducto ut
econtra quater tria ut ter iiij or fa
ciunt 12 ut cum duodenarius con
stat ex duplo senario qui est numerus
perfectionis significare voluit quod deberent
esse perfecti sed vite et consciencie sine
operis et sermonis debet esse in illis
qui habent officium apostolicum Item
dedit illis potestatem cum et potestatem
increata sed hec non pertinet creature
aut ut creatam sed phane non
potuit facere vera miracula R.o de qua
eis potestatem creata qua ad preces
eorum potestas increata miracula
faceret Sed Jeronimus de qua potestate la
borant singulari discipuli non
in nomine eius .i. in vocacione no
minis eius Item quare cum dimat
eos ut patet per comitacionem copie

latina. Secundo insignum mutue dilec-
tionis. Item ut mutuo se inuica-
tos fortiores efficerent quia qui admi-
natur a fratre quasi ciuitas firma
contra dolum in fidei confessione. Item
contra conflictum in tormentorum tolle-
ratione. Ecce quod cum lumbus est esse
duos simul quam unum. Item Simo
qui dicitur Petrus. Nota quod mutatum
fuit nomen Symonis in Petrum
licet quod in electione Marci 3° dicitur quod impo-
suit ei tunc nomen Petri. Contra
Glossa super Luce vi in prima electione
dicitur hoc nomen primo mutatum non
sed in prima vocatione cum vocatus
fuit ad eum Johannis i. Primo dico Johannis i. Secundo
ita fuit signum nominis imponendi
predictio. Unde in futuro loquitur dicens
Tu vocaberis Cephas. In electione
non est impositum est ei illud nomen
sed infra 16. Ibi facta est signi no-
minis confirmatio. Item queritur quare
fuit ei mutatum nomen. Primo in
signum spiritualis mutacionis quia
qui perficitur debet mutari in alterum
virum ut legitur de Saule primo Regum x.
Secundo ad ostendendam eius firmitatem
et certitudinem sibi factam collacionis dicitur
infra xvi. Tu es Petrus etc. Item
Simon et Judas Scarioth. Symon de
Cana ubi ortus est vel ex tribu Ysa-
char. [illegible] nomen
accepit Genesis xxix in benedicione
Dan. Dicitur quod fuit de tribu Dan. Item
[illegible] 38 dicitur quod fuit de tribu Effraym
[illegible] de Effraym dicitur [illegible] illis
tribubus. Scarioth de tribu Dan [illegible]
de tribu Ysachar [illegible] nominis
interpretatione que est merces mea
et ipse pro mercede vendidit Christum.
Item in viam gentium ne abieritis.
Contra infra ultimo dicitur Ite docete
omnes gentes. Primo secundum Jeronimum quod dici-
tur fuit ante resurrectionem cum voca-
di erant Judei, sed aliud post resurrec-
tionem cum gentes. Unde oportebat pri-
us Judeis predicari ne haberent causam
non recipiendi. Item ad omnes con-
infra eadem. Ecce ego mitto vos sicut
oves in medio luporum. Secundo secundum
quosdam hic dicitur de missione ad Judeos,
aliud dicitur ad gentes. Sed contra

utrorumque dicitur de prima missione. Secundo
oves quo ad turbas, lupi quo ad
principes et phariseos, vel oves quo
ad simplicitatem generis, lupi quo
ad seueritatem persecutionis. Gratis
accepistis gratis date. Post collacionem
potestatis per formam doctrine hic do-
cet eos formam vite que debet ei-
us explicatur. Primo quantum ad ab-
dicationem cupiditatis mundane.
2° quantum ad excludendum timorem
aduersitatis ibi Ecce ego mitto vos.
3° quantum ad precisionem carnalis
affectus ibi Nolite arbitrari. Scilicet ut
primum istorum [illegible] vel
[illegible] a ueritate doctrine. Primo
removet affectum predicatoris a cu-
piditate explicatur. Primo suadendo
gratitudinem intencionis. 2° prohi-
bendo occasionem cupiditatis ibi
Nolite possidere. 3° excludendo
curam mundane sollicitudinis ibi
Dignus est enim operarius. Dicit ergo
gratis accepistis potestatem medela
faciendi, gratis predicandi ministe-
rium, gratis dispensate. Gratis date
ne desinat gratia ne vilescat in-
effabile donum preciabile reputatur.
Actuum 8°: pecunia tua tecum
sit in perditionem quod estimasti do-
num dei pecunia possideri. Nolite
possidere. Hic prohibet occasionem
cupiditatis generaliter. Primo quo
ad superflua cum dicit Nolite possi-
dere aurum neque argentum. Glossa:
si haberent non viderentur predicare
causa salutis sed causa lucri. Actuum 3°
argentum et aurum non est michi.
2° specialiter quantum ad necessitates [illegible]
cum haberent neque pecunias appensas
[illegible] in zonis vestris. Secundo eciam dimi-
ttas de tunicam [illegible] modum
modum necessaria [illegible] amputauit
Ecce [illegible] nichil [illegible] ad
pecunias. 3° quantum ad ipsa necessaria
que sunt duo vel ad vivendum vel
ad [illegible]. Ibi ad vivendum vel
necessaria contra corruptionem ab exterio-
re, sic dicit Neque peram in via
que est receptorum alimentorum,
aliis autem ab interiore sic dicitur
neque duas tunicas. Ita quod [illegible]
altera sit superfluitas. Ibi sunt

ncria ad itinerandu aut ad su
porr stentacom, pedu sic dr neqz cal
ciamenta a tergs sic addit neqz
virgam q̄ne itinerans pbet
auxiliu / pdio plato dixit duas
summitates corpis no esse vela
ndas neqz assueta si debere
mollicie capitis / et pedu q̄
ex sunitate hn̄t cetra ro
bustiora sit / cenit hec qnaz ita
ꝯ esse phibuit possessione tpa
liu pro hec cputabit a pmitiua
ecca ut ondeīt omia gubna
ri diuina dispensacōe ut ondeīt
ecus fide coy errores hoium
qui eciam syderu ul fortuna cre
debant oīa agi, z hoc adhuc
ꝯpetit aplicis viris succedentibz
aplorz / Cuiuslz tn sit ꝯ ptati
nolint succedere no paupertati
cu tn paupertati no ptati pmit
tat regnu dei / Cauta dz esse
er pdicatori in deo fiducia ut pecu
niaz no quat sumptus / deinde q
sunt 2 ones qnaz hec pcepit pmo
ne sint cupidi ul ambiciosi
2o ne sint ꝯ pusillanimes ꝯ
ut mittet[illegible] ubi nunc ondeīt
luc 22 cu misi vos sine sac
culo et pa qui[illegible] si alij abige
obligat[illegible] pro consilio no est
pceptu q ecc no audit aliqs
sanu consiliu z utile / facie
cius repelle / Cito nisi illud
q dedit illud q dedit magni q
sily angelus pu. vny / Ego sapi
encia habito in consilyo / Cte neqz
peram coy luc 22 cum hz
sacculu tollat simili et peraz
et istud agi dz in pa missione
aliud luc ad 2am ptinet c qnia
z mittebant ad ꝯtrarias ge
tes z ab eis passim bn opte
bat q alij sibi puidient / Cte
neqz duas tunicas coy multo
vna tunica ciens no sufficit in yeme pro
quot quot sunt necie p eius re
putant / sy ꝯ pedy no q i locis
glacie z nive rigentibz vna
qns tunica licat esse contentu
q qnia in tunica esse vestime
tu intelligimus ne a vestime
ti ad obtinendz sustinendz vesti
mentu / sz si no ppt timorez

multomagis ppt ostentacom / Sed
multi ꝯtemplant si pfundu hone
state cu carnis puritas vestiu no
amplicet si mimat z consonesti
os quo ablecetur / Cte neqz calcia
coy necia sunt in palestina que
terra arenosa est et in estate cali
da nimis / pro no phibet necite
sed sollicitudine ne quis puret
pcandu ne desint ul forte phibz
preciosa et exquisita / ch Sph vs
pedes calceati in pedatoy / Cte
neqz virgam / Coy ag l mell
tutelas in ma a virgam in tn pro
hc forte inter pros in tpalibus
qua omnio a nobis demus repelle
ne faciamus virgam qua utimur
cu pedz et rm dm auxiliu hominis
Cug baculi pfidum cu quinus con
si phibet virgam quid de equis z
de equorz salleris / pro hy i cribz
z hy in equis z pdamus sup ag
p virgam inter ptas, accipiendi
sumptus qua uti potuit ul no uti
pro coy q noluit / Dignus e opaius
Pdica toribz hic ostendit apostolibz eciaz mun
dane solicitudis z hz q debita e
eis ab auditoribz subuencio i ne
cessaris z no est qnaz omia ista
pcepit / qnt ham / ecce hic pre
pit nil fe qua omia debent
eis dari aut in ori qne eciam hoc
anot primo ondit sustentacom
esse eis debita 2o a quibus esse
accipienda i a in qualicunqz cui
tate intrat 3o qualiter debeat
se habe erga volentes i intuites
hunc 4 qua g negantes i
a quicunqz no receperit vos qt
go ita mechil defiat impediens
ut ꝯpeti sitis ad pdicacom et
auditores sustetabunt vos ad obz
lig accipe / Dignus eni est opa
rius cibo suo .i. necessarys ad vitaz
pma cor 9 ordinauit dominus
hys qui ewn ymmerciant de
ewy° viue hmt est q dyaconus
pcedit a pstro ad pstly quam
missus a deo ad pdicandu
ewan tn publiyacons sert
publicam in qnis liber sustin
tat / qnia alij dent pdicatore

sustentac*ionem* In quacumque civitate
hic ostendit a quibus est accipiendum
quia a bonis et honestis hominibus
promissis dicit ergo cuique civitatem intra
veritis id est in quamcumque maiorem sive mi-
norem intraveritis interrogate quis
in ea dignus sit propter aspectum vestre
recepcionis et melius per testimonia
virorum et per famam eligendus est hos-
pes nam ex eius infamia predicacio
vilescit ideo multo magis pro eius eli-
gendo dignus. Et ibi dicit ut
sciat se hospes magis gratiose accipe-
re quia dicit Et ibi manete donec exeatis de civi-
tate vel castello. Ubi dat cerre-
gulam documentum ut hospitalem mul-
titudinis mira custodiant aliud
enim est predicatori regni celestis
circuitare per domos et immobilis
hospicii mora inmitari. Dico ergo
mandavit unum dicere electi hospi-
cii quod est de civitate ne dicit hic
quod non liceat predicatori alium inmutare
hospicium vel etiam alias comedere ma-
xime ut non gravet hospitem suum
dum tamen ad dignos declinat sed prohibet
quod inmutacionem hospicii spiritum ioco-
sa est mira commencionis quando illo-
det apperere in predicatore alia est gu-
losistas quia consuerunt homines non
nos hospites tamquam pena et tercia
est declinacio infamie hospitum
quia si diuturnent videri hospites
indigni. Intrantes autem hic docet
qualiter debeant se habere quando colunt in
et suscipiuntur ubi ponit primo in
structionem et promissionem ibi Et si quidem
dignis fuerit. Instructio duplex ponit
primo qualiter se habeant in intrando
secundo quid dicant salutando vel pax
huic domui dicit ergo Intrantes autem
in domum salutate eam id est famili-
am ut sit lata relacio a ante-
cedente per consequente relativum con-
tinentis pro contento dicentes pax
huic domui id est familie. Sic ergo
intrantibus cum operacione pacis hic
dico optandi sunt hospitibus
salus in amocione malorum et pax
in adepcione bonorum. Salus cum
peccatum dampnacionis pax quantum
ad bonum reconciliacionis. Sunt

aut modum intrandi et saluta
di dedit dominus ut plus ostendit
ad quid venit scilicet pacem fac-
bella fidei predicatores non domus
sed de salute quam lapsum debe-
Et si quidem fuerit. Hic promissio duplex
subditur secundum duplicem disposicionem
hospitum prima est promissio gra-
tie participacionis pacis cum hospitibus
si domus fuerit digna. Et promis-
sio recompensacionis pacis et
gracie ipsis predicatoribus si domus
fuerit indigna ibi Si autem dicit
ergo Et si quidem fuerit domus illa
digna id est familia eius predesti-
nata ad vitam veniet eam pax
vestra quam ei optatis super eam. Pre
precepit ergo suum omnem ministerium
tum Si autem non fuerit digna pax
vestra id est vestre optate pacis ad vos
revertetur vel pax vestra quod merces
predicacionis vobis a deo recom-
pensabitur quia assequimini in vobis
et si non aliis prodest et oracio mea
in sinum meum convertetur. Et quicumque
non receperit hic instruit eos qua-
liter se habeant ad non recipientes
ubi ponit primo instructionem secundo co-
minacionem ibi Amen dico vobis dicit
ergo Et quicumque non receperit
vos vobis nichil non ministrando
neque audierit sermones vestros
mutis moribus observando exeun-
tes foras de civitate sive de ca-
stello excutite pulverem de pedi-
bus vestris in testimonium. Sive
in signum illis scilicet qui indili-
genter querunt primum ut dicit
Jeronimus in testimonium laboris sui
tum quod ingressi sunt in civitate
et predicatores apostolica usque ad illos
pervenit excutite ergo pulverem
id est minima itineris vel laboris tem-
poris susceptis exponite quia tan-
tis occasio maioris dampnacionis
secundum signum est pulvis a pedi-
bus signum est laboris itineris
excussio pulveris in utilitate
signat laboris quia inutilia
solent excuti et abici tercium est
signum ut ostendat se ab eis ni-
chil terreni querere nec eciam minimum
de terrenis operibus eorum nec eciam
pulverem de terra sua. Puta[illegible]

sibi adherere corporaliter pedes mittit
in signum excussionis tamen appe-
titus vel humane laudis amen dico
vobis / hec post instructionem apostolorum
subdit comminationem recipere repel-
lencium quam assignat ex comparacio-
ne Sodomorum et Gomorreorum.
dicit glossa appendendo Amen dico vobis
tollerabilius erit terre Sodomorum et
Gomorreorum .i. minus agetur contra
eos in die iudicij / quam illi civitati
.i. habitatoribus civitatis illius qui
spernunt vos et sermones meos
licet eo illius est secundum Rab. quod illi
solum legem nature transgressi sunt
hii isti eciam legem scriptam et dei prophetarum
et apostolorum spiritualem super que gratis
accepistis / quia absque quia [illegible]
affectu predicandi removent
ista primo benediccio sine symonia
et puritas ibi gratis accepistis
gratis date / 2º precinacio [illegible]
plicitas i. nolite possidere aurum
3º [illegible] cupiditas i. neque pecu-
niam in zonis vestris quas signatum
affectus 4º [illegible] [illegible] ibi
neque peram / ubi sunt [illegible]
5º vestium superfluitas i. neque
duas tunicas quanto minus vile
as 6º corrigendi [illegible] ibi
neque virgam / 7º personarum eligi-
bilitas ibi interrogate quis in ea dignus
[illegible] 8º malorum societas
ibi interrogate quis in ea dignus
sit / 9º leuitas instabilitas i. ma-
nete donec exeatis / 10 [illegible]
intrantes autem domum / et unus
iste interrogate quis in ea dignus
sit [illegible] [illegible] sine interrogacio-
ne dicitur ad publicanum ergo
[illegible] fecit [illegible] doctrina Pe. [illegible]
quia est ignorantis ab hominibus
interrogantes ignorantes [illegible]
tenent dominus autem qui omnia
[illegible] [illegible] erat enim dignum
ad introitum suum / in quo eciam
datur doctrina quod si quis [illegible]
suo adventu alium [illegible] licite
possit ad eum [illegible] sicut bonus do-
minus hospite sicut contigit ad
fidem in catholica / Item tollerabilius
erit terre Sodomorum cum Sodo-

mite alios qui peccabant et ne-
mini [illegible] [illegible] inconveniens est
comparacio Pe. non sit comparacio [illegible]
quantum ad peccatum carnale sed quo oppo-
nit [illegible] quantum ad peccatum i. hospita-
litatis in quo adhuc isti magis
peccabant quia tantos repelle-
bant post auditam veritatem Ego
ecce mitto / post exclusionem cupi-
ditatis subdit hic exclusio timo-
ris adversitatis sine instructio quo
ad pacienciam in adversis et patet ordo
[illegible] eorum cum corrumpit adver-
sitas frangit / hic sicut illud super-
veniunt affectum cupiditatis sic
hic excludit timorem adversitatis
ubi primo [illegible] missio / 2º po-
nit instructio i. estote ergo prudentes
vel ex missione sit fiducia ex
instructione constancia quantum ad
missionem tangit triplex condicio ibi
Et ecce / 2º missorum i. sicut
oves / 3º eorum quibus fit missio
i. in medio luporum / dicit glossa Et ecce
ego quos vos elegi vos docui
vos armavi mitto vos / homi-
nes doctos instructos mili-
tes armatos / medicos peritos
sicut oves / ut lacte doctrine ali-
os nutriatis exemplo mansuete
conversacionis / alios attrahatis pro eis
corpora exponatis in medio luporum
[illegible] [illegible] et aliorum infidelium
qui dicuntur lupi propter crudelitatem
rapacitatem et dissimulacionem autem
ro [illegible] quod post discessum meum
intrabunt lupi non parcentes gregi
rapaces mirabilis venator dominus
qui per agnos suos oves venatur
lupos capit et devincit paciencia
vincit potenciam et hoc dicit
in medio luporum / ut paciencia sit
quasi centrum ad omnem in iuriam
circumdantem / Item in medio persecucionis
hominum conversacionem / Item in medio
per abnegacionem ut in medio non
participent eorum malicia / Item
in medio propter omnium paucitatem
et luporum pluralitatem / Item in
medio propter omnium unitatem in
fide et luporum pluralitatem in erroribus
Ambrosius cum eius pugna [illegible]

aggressa sunt meretricem. Estote ergo
prudentes / post missionem apostolorum
subdit hic instructionem missorum et
primo ponit instructionem generalis 2°
specialis ibi Cavete a / instructio ge-
neralis est duplex prima quantum ad
prudenciam serpentinam contra falla-
ciam scelerum / 2ª quantum ad pacienciam colum-
binam quantum ad credulitatem tyran-
norum et hoc est Estote ergo prudentes
sicut serpentes / ad intelligendas et
cavendas fraudes Et simplices
sicut columbe ad sustinendas et co-
mpatiendas iniurias et lesiones
Columba est enim avis gemibunda
et mansueta prudencia autem necessaria
in precavendis malis simplicitas
in faciendis bonis prudencia
quantum ad racionem simplicitas quan-
tum ad voluntatem / prudencia ser-
pentis est in 3bus veterem enim pellem
ad artam foveam deponit corpus
pro capite exponit cum sit frigida
natura solem diligit / pellis depo-
sicio pertinet ad ad incipientes qui
deponunt veterem secundum sustinacionem (?)
conversacionem veterem hominem [posi] Corporis
exposicio pro capite pertinet ad profici-
entes qui pro mente defendenda
quod est caput hominis totum hominem
morti tradunt hoc male facit ab
imelech (?) quod dicit quod solis dilecto
pertinet ad perfectos qui insistunt di-
vine dilectioni contemplacionem quasi
inmanant et inflammant Sicut
enim serpens diligit solem pro duo-
bus pro calore quo natura vigoratur
et pro luce per quam sensit amittit
visum sed ad instar divine oculos
aperit et sic illuminatur Ipsis vo-
lunt nos deus assimilari prudenciam
serpentis sed non veneni aut com-
plexionem [ligne] non in ligno porcione non
tam fructuosa de ambulacione
Simplicitas columbe dicit etiam co-
nversacionis in meditando licet enim
blandos oculos et dulcem appetitum
habeat primo causa pulcra os lu-
ce in 7 affectionis in dilige-
ndo deum significatur enim in amore
ad quam sunt bene figurant oculi
eam 3° in foraminibus petre et

intencionis in operando Resedit
enim super fluenta aquarum ut acci-
piter insidias caveat per umbram
quam in oculis eius facit colum-
be super rivos / Cavete autem
post instructionem generalem subdit
hic instructionem specialem et primo
quantum ad prudenciam contra te-
meritatem 2° quantum ad simplicita-
tem contra pusillanimitatem ibi Non est di-
scipulus / in prima primo monet
ad cautelam contra oculta ma-
chinacionem / 2° concedit fugam
contra apertam persecucionem ibi Cum autem
persequuntur / in prima primo dicit ca-
utelam generalem 2° specifi-
cat eam ponens multiplicem tri-
bulacionem que est persone duplex
prima tribulacio gravius machi-
nata ab extraneis / 2ª gravior
machinata a propinquis / ibi Tradet
autem vos 2 ibi Tradet autem
frater fratrem dicit ergo Cavete de-
inde quia mitto vos inter lupos [caute]
ab hominibus id est a persecutoribus hominum
qui fraudulenter nos decipere et
violenter puniunt querunt Ab
hominibus malis homo pessima
est malum bestia unum pessimum
est malum malus homo autem
unum diabolus enim ad instar
aut de non audet sed malus ho-
mo timet sed contempnit Eos
quos supra lupos dixit hic ho-
mines dicit exponens se Tradent
enim vos hic ponitur tribulacio
gravis ubi tangitur primo vehe-
mencia doloris 2° impressio co-
nsolacionis ibi Cum autem tradent
vos / circa primum notatur tria
primo vehemencia / 2° causa ibi
Propter me / 3° sequela ibi in testi-
monium vehemencia tribula-
cionis tangitur secundum triplicem
impugnacionem veritatis paren-
tum venientium Primo dicit Tradent
enim vos id est oculta manifesta
eorum facient contra vos in co-
nsiliis suis id est in locis privatis
ubi consiliant et tractabunt
opponent / Gen 49 in consilium
eorum non veniat anima mea

aliquando impugnatur per apertam iniu-
riam et sic addit Et in synago-
gis suis i. in publicis conven-
tibus ubi conveniunt sub spe-
cie iudicii secularis et iusticie fla-
gellabunt vos / aliquando impu-
gnatur per violenciam et sic addit
et ad presides i. ad minores principes
et ad reges i. ad maiores princi-
pes ducemini propter me violenter non
mansuete ut qui non possunt per appe-
ticiam [?] faciant per violenciam /
ut paulus et barnabas ducti
sunt ad presidem actuum xvi Jaco-
bus et petrus ad regem herodem
actuum xii propter me i. propter nomen
mei confessionem Hic optimus
titulus paciendi cum deus est
causa unde dicitur In testimonium
illis quod est testimonium mee con-
fessionis Io. 2o actuum primo Et-
eritis michi testes in urbe ut
sit illis i. iudeis et gentibus
in testimonium sue salutis Gregorius
quorum persecutoribus est admo-
nicio malis in testimonium et
inde perisse sine excusacione p-
ereant unde electi exemplum capi-
ant ut vivant / 2 Cor. 2o
aliis quidem sumus odor mortis
in mortem aliis odor vite in vitam
Cum autem tradent vos Hic p-
mittit dominus consolacionem primo
removendo timorem de responsione
2o promittendo responsionem
in oportunitate ibi dabitur enim
vobis / 3o certificando super hoc
ex responsionis datore ibi non
enim vos estis / dicit ergo Cum au-
tem tradent vos ad iudices addu-
cendo oppositiones contra vos
machinando nolite cogitare
vos per sollicitudinem anxiando
quomodo i. de modo proferendi ornato
vel inornato aut quid loquamini
i. sapienciam in mente et eloque-
nciam in ore hoc patuit in Stepha-
no actuum vij / in paulo quare et
ut dicitur / Non enim vos estis
qui loquimini / quod licet i. non
ex solo ingenio vestro procedunt
procedunt / sed spiritus patris vestri

spiritus est enim loquitur in vobis
sicut similitudo [?] melius in organis
ita sicut organa emittunt mo-
dulaciones ad motum trahentis se-
cundum quod predicator loquitur ad volun-
tatem patris inspirantis Gregorius
ad ... accedens sed ego sum
qui prior vos verba edidi / Sed ego
sum qui loquor 2. Cor. 13 an ex-
perimentum eius queritis qui loquitur
in me christus / Tradet enim frater
hic predicitur tribulacio gravior ma-
chinata a propinquis / primo vehe-
mencia tribulacionis / 2o promissio
consolacionis ibi Qui autem perse-
veraverit / Circa vehemenciam tribu-
lacionis tangitur primo forma / 2o
sequela ibi Et eritis odio 3o / ca-
usa propter nomen meum Circa primum
tangitur duplex genus propinquitatis
naturalis / prima est trahentis corporis
qui ab eadem stirpe descendunt
ut sunt fratres / 2. supposicionis ut
patris ad filium / 3. supposicionis ut
filii ad patrem dicit ergo Tradet autem
frater fratrem / ut Cayn abelem
Gen. 4 non tantum in carcerem / contra
affirmant et propinquitas preque-
ciam ps. Et inimici hominis
malediccionem miserie / et qualitas
persecucionis Et pater filium quod p-
inabilius Zach. 13 dicent ei
pater et mater qui genuit eum non
vives / et insurgent filii in parentes
i. illis et fratres morientur in eos Et
afficient eos morte quod est ultimum
malorum de hoc ad litteram actuum 12 hic
autem non tantum de apostolis sed postea missis
i. in mortibus hic est intacte / Et eritis odio
vos qui nescierint esse et sequentem
apostolos hominibus omnibus et externis
et propinquis homo enim hic magis
odit meum quod ... utrum et inpu-
gnat amorem dei et mundi / distat ad
plenius celum et terram ps. 15 Si de mun-
do fuissetis mundus quod suum est
dilexisset / Et eritis odio et hoc propter
nomen meum sed tantum / Qui autem
perseveraverit usque in finem spiritus in
gracia permanendo et non finaliter suc-
cumbendo hic salvus erit quia
finis non pugna coronat hoc signatur

in signo / Quan que est ultima
lra in qua omis sin di salvandi est
Ezech. 9. Quia penitencia est in
gen vium consumacio itinu
ueris ad mortem / in medias ad
finem sorte pacis / constantie filia
amica pacis / amicicie [illegible] nodus
unanimitatis / vinculum / societatis / pignus
graciarum / tollere penitenciam hec
obsequium habet mercedem / vero bene
ficium gracia / hec fortitudo laudem /
Et ideo non qui incipit sed qui
perseveravit hic salvus erit / Et
aut hic in signum distinctionis sin
gularitatis etiam paucitatis Quia
incipere multorum est finire paucorum
In principio delectio est in fine
probacio quod set donum sit et ideo est sed
Deus erunt erunt hic pro illo
Ecce ego mitto vos Quia non
ad mundi gaudia sed ad passiones
eorum. Infra eo Cum autem persequentur
vos non misit in persecucionibus ire
sed fugere Pro cuius est persecucio
una generalis de qua loquitur Quia
alia personalis de qua dicitur Sed
eorum quod periculum mortis fugere [illegible]
utilitate impietas est ergo multo ma
gis persona fugere Tertio veritas est
spes fidei vite et doctrine Ergo
persecucio personalis est pro fide vel
iusticia tunc vel pro morte sua pro
confirmacione fidei tunc non est fugi
endum et hic ut patet in presentibus
et subveniat homo quo quaelibet
utilis penitencia fit in precepto
quando quia tunc nullus requirens hanc
graciam inveniri cum esset successor
precepti Quo cuius est penitencia
continuacio in bonis operibus hec
non est in precepto Alia penitencia
voluntatis in proposito bene agendi
et hec in precepto Quemadmodum spiritus veri
tatis Quandoque enim modi spiritus vel
mercatus sed hic loquitur et in
malis quia quoniam [illegible] cognoscit
dicatur pater est verum sed creatus hic
pro errore Cum autem persequentur vos
Supra monuit ad cautelam
eorum occultam machinacionem hic
concedit fugam contra apertam

persecucionem ubi tamen primo fugere
potest generalia insinuata confessio
et consolacionis iteracio Amen
dico vobis / Ergo ita Cum per
severavit salvus erit persecucio
autem ad salutem necessaria potest
esse non solum in continuo paciun
do sed etiam pro loco et tempore declinando
Ergo hec Cum autem persequentur vos in
una civitate fugite in aliam
ne amplius homo divulgetur
et verbi predicacio audiatur et veri
insinuacio providetur ut hospita
litas impleatur non enim declinatis Quia
ita patet ad tempus fugere ut alii po
stis predicare / Sic fugit Jacob a
facie Esau Gen. 27. Sic David a Sa
ul primo Reg. 20. Elyas a Jeza
bel 3. Reg. 19. paulus a Damasco
2. Cor. 11. Amen dico vobis fideliter
dico vobis Hic anthipofora in
sinuacio consolacio Sicut enim
non misit persecutoribus audacter
sed fugere ne dicerent ipsi vaga
bes ubi quid ergo faciemus
per omnes civitates iudee et cetera
et non abierunt hec proveniunt dicens
quod non consummabitis i. complebitis
civitates Israel fugiendo vel fidem
predicando donec veniat filius
hominis i. a mortuis resurgat
vel potest exponi de consumma
cione finali q. d. prestes et declinas
fuge quia non consummabitis
convertendo ad fidem civitates
Israel donec veniat filius hominis
i. ad resurreccionem generalem in gloria
rius non enim convertentur quousque
filii Israel donec post finem Sed si
licet preceptum apostolis fugere [illegible]
que sit tunc quia apostoli iudeis et aut
et tenelli tunc de personali futu
rorum persecucio tunc quia cum pas
sionem Christi precorum [illegible] fides
non erat vivificanda vel multipli
canda et ideo melius erat fugere
Secus post passionem Christi non est
discipulis de terminata instructione
spirituali quantum ad prudenciam cont
ra multitudinem hic subdit instructionem
spiritualis quantum ad simplicitatem com
simplicitate ubi armat primo

cor pusillanimitate ubi ex timore
contumeliarum et iubis 2o cor
pusillanimitate ex timore passioni
corporis ibi et nolite timere eos qui
affligunt animam sed corpus con
tumeliarum timore dominus exclu
dit primo enarrando eventum dece
ciui veritati timorem 2o mandando
ad apertam veritatis predicacionem ibi
dico vobis in tenebris timorem
autem enarrat primo duo primo per con
sideracionem sui adventus salva
toris 2o per consideracionem 2i adventus
in iudicio ibi nichil enim opertum salvatoris
respectu discipulorum con
tinuit sub triplici similitudine quia ut
magister racione doctrine veritatis ut do
minus racione potencie maiestatis
ut paterfamilias racione eius boni
tatis [illegible] hic triplex modus
comparacionis primo sicut superiores
ad inferiores quia non est discipulus
2o sicut equalis ad equalem quia
sufficit discipulo 3o sicut minores
ad maiores comparacionis [illegible] pro
dit ergo a minori sit si in magistrum
et dominum in paterfamilias blasphe
as inciderunt et ipse pacienter et
intrepide sustinuerunt multo plus
fiet in ipsis qui sunt ut discipuli
servi et familie et ipsi debent pac
ienter sustinere dicit ergo non est i. non
decet esse discipulum super magistrum quia
si magister non vult suas vindicare
iniurias qui deus est sed ipsos
persecutores paciendo vult [illegible]
concordes [illegible] discipulis
qui puri sunt homines [illegible]
[illegible] ut servus dicit nec [illegible]
super dominum suum i. contra deum
[illegible] et [illegible] potestati sed suffi
cit discipulo i. sufficere debet ut sit
sicut magister eius in iniuriis sustinens
et [illegible] non [illegible] beneficia
conferens et mala recipiens et
servus sicut dominus eius super eos
[illegible] sedeat [illegible]
[illegible] sicut honorat [illegible]
ut eundem calicem bibat infra 20
potestis calicem bibere quem ego bi
biturus sum ut [illegible] in hostium
intravit luc. ultimo sic oportuit
christum pati et cum [illegible]

in sua visitacione acceperat luc.
xvi. si patremfamilias i. me prin
cipem gentem sollicitudine presiden
tem auctorem belzebub vocaverunt
i. me operari in belzebub dixerunt
supra 9 et infra xii quanto magis
domesticos eius sed vos ioh. xv
iam non dicam vos servos sed
[illegible] patet ergo vos domestica
et imitatores mei [illegible] eos
homines fragiles et peccatores [illegible]
[illegible] ut timeatis ab homine
mortali et sic per exemplum salvatoris
in primo adventu enarrat discipulorum
timorem contumeliarum in iubis nichil
enim hic enarrat timorem racione 2i
adventus in quo erit manifestacio
meriti utriusque bonorum et malorum
dicit ergo ita dixi quod non timeatis nichil
enim opertum quod non re
velabitur in iudicio futuro et hic quo
ad meritum bonorum ut occultum
[illegible] quod non sciatur in futuro quo ad iu
dicium malorum ut optimum dicitur quod
latet ex natura ipsa ut cogitaciones
intenciones [illegible] occultum quod la
tet astucia humana ut quedam opera
mala ideo nolite timere persecutores
[illegible] et blasphematores [illegible]
quia veniet dies iudicii in qua
et vita [illegible] et corpus [illegible] demon
strabitur [illegible] apostolos et predicatores
vos dicunt hostes pacis et salvato
res et [illegible] orbis vos dicunt
[illegible] enim dico vobis [illegible] enarrat
condicionem veritatis timorem [illegible]
ad apertam veritatis predicacionem
primo ad manifestum sine [illegible]
2o ad publicum sine [illegible] accep
cione ut timore [illegible] dicit
ergo [illegible] enim dico vobis [illegible]
tibi in tenebris [illegible] dicite
in lumine i. in [illegible]
quod secrete in aperto [illegible]
[illegible] ut sic quod dico vobis in te
nebris i. obscure et sub enigmate
dicite in lumine i. aperte predicate et
quod in aure auditis i. privatim et soli
tarie predicate super tecta ut ubi
[illegible] palam sit et omnis audiencia
et [illegible] palestino ubi domus
non habent tecta [illegible] sed plana
et sermones [illegible] ad populum

dimit hic nec primus sup domu
eor. Jere. xi. Jam non dicam servos
vos non dicam servos i. amplius servili
s(ed) filiali. Item belzebub dicitur in-
mus rex assiriorum conditor ninives
primus nomine patris sui Bel qui posuit
statuam in honore ipsius eorum ...
... de inicium ydolorum quia
dolens pater ecce ... sibi filii fe-
cit ymaginem ... utrasque se ...
... quod dicitur hic et i. Item in
civitas ninive an minim facta
fuit quo ... eam condidit ...
conditor dicitur i. amplificator Item
ne ergo timueritis eos cum ...
sup fugite in aliam civitatem s(ed) fi-
liali timendum est. Timor multiplex
est quidam naturalis et hic permittit
alius filialis et hic ... est
... qui ... vel mundanus
... exhibet ... cantica et hic
et hic ... primo ... na ... in
suadet ... in culpa ... ars ... sa-
... Item quod dico in tenebris
... in occulto locu-
tus sum vel ... non potest esse
in occulto quia ... lux est
... in occulto dicitur loqui respectu
... palaciorum et in ... respectu
clamoris ... in ore ... comit
... quod lux spi-
ritualis est in tenebris ... corpora-
libus s(ed) non in spiritualibus ... primo
lux in tenebris lucet. Et noli-
te timere. Enarrato timore contin-
... hic enarrat ti-
morem passionum corporis et hoc
... qui ... hic ... ponitur
... ex consideratione humane
impotencie et est ... talis non est
timendus hostis qui non potest ledere
nisi corpus et ledendo perficit ...
magnus talis est tyrannus qui
... ledere corpus non animam ymo ...
perficit animam. Et hoc est quod dicit
Et nolite timere eos qui occidunt
corpus ... in machabeis et
... 2o mach. ... animam autem
non possunt occidere. Unde corpus est
vestimentum anime sicut ergo si quis
scindat vestimentum alicuius illi
... iniuriam facit s(ed) dampnum

non patitur in re. Sic anima occisio-
nis sentit dolorem s(ed) dampnum non
patitur in re quia deus solum pativi
... ubique me servator ...
lamit. Strenuus autem miles non
timet mori cum sciat meliorem
restituendum ... dicit ... corpus ...
est sicut equus anime ad ...
... Unde ... Si nimius ac-
cepis bone vel asinum nove assi-
due ... cum eo ... cum ho-
die autem tuus tollet a me quia
et corpore corrumpitur non ... ad
utilitatem anime quia post modicum
tollet ... Secunda ratio est ex con-
sideratione divine potencie ... vo-
... ab homine timendum est
quia habet potestatem in totum hominem s(ed)
hic est solus deus ... solus
timendus est ita quod nichil ...
... est quod dicit. Sed pocius time-
te eum qui potest ... ordinacione
non ab alio dependenti ...
animam et corpus perdere quia plus est
quam occidere in ... ysidorus
ethimologiarum xiiii. ... ...
locus est ignis et sulphuris quod
appellari putatur a valle ydolis
consecrata que est iuxta muros
iherusalem olim cadaveribus mortuo-
rum repleta. Ibi enim hebrei fili-
os ymolabant demonibus dicitur
ille locus Gehennon i. vallis
filiorum ennon vel dicitur Gehenna
a ... quod est terra ... profunda
quod est in profundo terre et est locus
ignis et frigoris. Nonne duo
passeres. Ratio 3a ... ex considera-
tione divine providencie et ...
providencia superiorum iuste singula
ordinans aufert sollicitudinem
et timorem a iustis s(ed) providencia
dei iuste ordinatur vita et mors
... et irracionabilium animalium
... non est eis timendum sine vi-
... moriantur. Et hoc est quod
dicit nonne duo passeres qui ...
et viles sunt in ambobus ...
... quod minimum est ... in ...
... sunt et unus ex
illis ... passeribus non cadet sup-
... non moritur sine patre vestro

i. sine patris providencia quanto
magis ergo nec nos. Unde Cris. Si
passer cum eum non cadit sine voluntate
quanto magis nec homo iustus. Si
enim hoc nec sine racione agit in
hiis quorum precium est minimis assis
quanto magis in hiis quorum precium
est sanguis Christi. Et ita capitulum
secundo secundum apreciabilem ita potest
formari consequenciam. Et paritum
sine providencia dei non permittitur
ipsum enim estis timere non debetis
quod absque dei providencia ruinat
vel capilli. Et cetera. Tercio ex con-
sideracione resurreccionis future
que solum pertinet ad hominem
et est talis. Non est timendum de
maioribus ubi est providencia de
minoribus sed deo est providencia de
capillis quia cum corpore in debito
numero resurgent ergo non est time-
ndum de aliis sicut apostoli dum tradantur
morti. Et hoc est quod dicitur vel et
capilli capitis vestri omnes numerati
sunt. Propter hunc ut taceam de
tota massa corporis eciam minime
particule corporis reservantur in futurum
et sic concludit nolite ergo ti-
mere immo omnem timorem vestrum
in eum proicite quoniam ut cu-
pillus perit. Unde Cris. firmat nolum-
tatem quod futurus est ... officiis
deo in numerum quod pro debito reddit
et recipit precedens premium. Multis
passeribus meliores estis quo ad
statum nature quia racionales et spiritum
quo ad statum gracie quia adopcione
filii quo ad statum future gloria
in gloria beatificandi. Ubi ergo disponit
et accepta sacrificia passerum quanto
plus sacrificia corporum vestrorum
Omnis ergo qui confitebitur. Et cetera.
Quarta racio ex consideracione ut est
retribucionis et est talis non est ti-
mendum ubi permittatur bonum in mi-
libus sed minimi confessionis fideli
commutatur in premium visionis dei
ergo non est timendus confiteri fide
et hoc est quod dicitur tantus quoniam multum
secundo premium ita predicate super tec-
ta et nolite timere quia capilli
vestri numerati sunt ut pervenit ad re-
surreccionem gloriam. Omnis ergo qui con-
fitebitur me i. fidem meam coram

hominibus. Romanorum 10. Corde cre-
ditur ad iusticiam ore autem confessio
fit ad salutem. Unde Cris. non sit tamen suffi-
cit fides cordis sicut cor creaturas deus
nisi eis confitebor ego eum. Quanta me-
lior est deus homine tanto melio-
ris confessio hominis confessio
coram patre meo qui in celis est. Sed
qui dicit venite benedicti patris mei
in iudicio coram patre meo non tamen
coram hominibus qui crediderunt vel qui
hominibus vel qui mandabunt vel an-
gelis qui laudabunt. Sed coram patre
primo regi ut appetet et ne re-
piret ut remaneat. Et ita ergo exi-
git in confessionis plenitudinem
cum dicit confitebitur i. corde et ore
simul fatebitur. Fortitudinem cum sub-
dit me non sed ipsum non mundum
non ydolum. Evidenciam cum addit
coram hominibus non in occulto. Item
tamen committit in primo confessionis
dei que magnificant et ex parte
eius a quo confessio fiet cum dicit
confitebor et ego. Et ex parte eius
coram quo fiet cum subdit coram
patre meo. Et ex parte loci ubi fiet
cum addit qui est in celis ubi
simul erunt confitentes et confessi
Iohannis 12. Volo pater ut ubi ego sum et
Qui autem negaverit. Et cetera. Sexta
racio ex consideracione future dampna-
cionis et est talis nil debet cadere in
homine quod ducat in confusionem
eternam sed timor perdendi innega-
cione fidei est huiusmodi ergo et hoc
est quod dicitur qui autem negaverit me
coram hominibus ad istam negacionem
nichil boni sequitur sed multa confu-
sio. Unde sequitur negabo eum ita
quod nichil valebit eum alia affirma-
cio coram patre meo in tempore extreme
necessitatis. Infra 2. Thi. 2. Si nos
2. Thimo. 2. Si sustinemus et con-
regnabimus et ipse negabit nos
Septimo ... dni. prime summa
Ex consideracione divine bonitatis sive
rem ... et iusticie. Et tractat illa
pars in qua enervat timorem adver-
sitatis mundane. Remittitur hic super
illud nonne duo passeres asse ve-
neunt. Luce. 12. Nonne quinque
passeres veneunt dipondio
Et hos non multum distat hic ab alio
quia dipondium est mensura constans

ex duobus assibus et dicitur a dyo quod est
duo quasi duo pondera et duos asses
continens et ita duo passeres pass[i]
et minor pro dipondio vel quadrans pretii
emuntur et ita non repugnat vel non
ita fuerit verum de pretio sed ut vilitas
significet/ quia passeres quaedam homines exem-
plificat de avibus et de talibus potius
quam de aliis. Tertio ad primum quod fecit quod
firmat/ ut omnes statim exolvant
ad 27 quia et omnes minimas passeres
magis sunt noti magis domestici
in conspecti ymolatici vij ubi et
offerri in mundacione leprosi levit. xiv.
et omnia quae [illegible] apud [illegible]
super illud vnus ex illis glossa non
moritur sine providentia [illegible]
[illegible] habens curam de vno
de duobus et curam generalis providentia
est deus de omnibus sed specialis ut di-
sciplinae mandatorum de rationalibus
est super illud capilli capitis/ glo-
minime particule sustinet respectum
significat/ cum multi capilli superflui
sunt et frequenter attonsi. Secundo augustinus
materia capilli redibit ad totum
corpus et ad eandem partem vel ad
aliam sicut decet erit in statura
quam respondet/ nolite arbitrari
[illegible] ab alia parte [illegible] accepisti
docuit virtute vite quae debet esse
in predicatoribus primo contra adu-
lationem mundane prosperitatis/ secundo
contra ad [illegible] timoris ad[illegible]
sitatis [illegible] tertio contra ad personas affinis
carnalis/ primo contra ad alterum
secundo contra ad [illegible] vel cum non veni
pacem mittere [illegible] monet
primo [illegible] affectum primo
ad altum secundo [illegible] intelligi [illegible] natu-
rali affectu ostendit quae vocat carnalem
id est inordinatum vel cum dat pacem
et secundum hoc ponit [illegible]
[illegible] carnalitatis/ primo [illegible]
[illegible] de ea agnitus sine [illegible]
secundo sub similitudine ponit [illegible] interiorum
vel [illegible] veni pacem 3 [illegible] explanat
similitudinem [illegible] glossa [illegible] dicit [illegible]
nolite arbitrari id est [illegible] homines iudi-
cio opinari quia veni mittere id est
[illegible] vel confirmare vel amplifi-
care pacem in terram id est concordiam [illegible]
colligacionis vel [illegible] carnalis
affectionis de quia [illegible] pacem [illegible]

videns non veni [illegible] pacem tollere
[illegible] mittere sed gladium id est separacionem
et persecucionem eius per quam [illegible] gla-
dio [illegible] veniret [illegible]
[illegible] mittere gladium separando vel
[illegible] ignem inflammando luce
12 ignem veni mittere super terram
[illegible] ulterius [illegible] mittam [illegible]
[illegible] in vos [illegible] gla-
dium separacionis ut hic/ [illegible]
[illegible] homo quod
[illegible] gladium suum [illegible]
de quo [illegible] unus est sermo dei
et [illegible] quod gladium [illegible]
non ad latus sed retrorsum [illegible]
[illegible] ut
[illegible] gladius
in labiis eorum [illegible] in vo-
luntate non ut pungeret sed ut [illegible]
[illegible] significat per abymelech
sacerdotem primo regum [illegible] cum habe-
bat gladium Goliae in voluntatem
[illegible] quod ille gladius
fuit occasio mortis/ veni enim se-
parare hic explanat quod dixit [illegible]
[illegible] ubi ponit [illegible]
2 in [illegible] affectum quam maxime
ligat primo est [illegible] secundo affi-
nitatis [illegible] et nurum 3 familia-
ritatis [illegible] et inimici hominis [illegible]
veni separare hominem id est filium ad-
versus patrem suum et filiam ad-
versus matrem suam glossa venit [illegible]
natos affectus carnis [illegible]
quibus ita [illegible] diligimur vel
[illegible] aut vel [illegible] non
[illegible] honorandi
[illegible] vel vno
[illegible] alio [illegible] mandu-
cante sit [illegible] separatio [illegible] fide [illegible] proba-
bitatis [illegible] et [illegible]
id est uxor filii adversus socrum suam
id est mater mariti et inimici hominis
quia sic separatus est ab aliis
vel fide vel religione/ domestici
eius [illegible] non [illegible]
[illegible] pace [illegible] ut [illegible] bellum
[illegible] de his omnibus [illegible] sub [illegible]
[illegible] amat patrem
hic ostendit quod vocat carnalem affectum
[illegible] non [illegible] sed inordinatum ubi
plicat [illegible] amorem affectum ad [illegible]
[illegible] inclinat affectus [illegible]
vel plus quam me [illegible] supremum

i. non est me dignus. Et iterum qui
amat patrem et matrem plus
quam me, quod sit multipliciter. Quia propter eos
ad fidem non venit, vel acceptam
dimittit, vel mortale committit,
vel statum suum periculo exponit,
non est me dignus, nec tamen in mun-
do isto hospite in medio tuo est
in regno remunerationis. Crisostomus:
non est dignus pane quo vescitur.
Et qui amat filium. Postquam ex-
clusit inordinatum amorem quo fertur
ad illos a quibus duximus originem,
hic ad illos quibus originem damus,
quos naturaliter ab omnibus aliis quia natura
plus inclinat ad istos quam ad
alios. Et exponendum est ut supra.
Et qui amat filium vel filiam
plus quam me non est me dignus,
quia sub deo et propter deum quos quis amat
amandi sunt, unde hic ordo affec-
tionis est. Nam qui amat deum
amat patrem, amat filios. Sed ne-
cessitas venit ut amor parentum
et amor filiorum amori dei con-
trariatur et non possit utrumque servari, ad in-
iustos pietas in deum est. Et qui
non accipit crucem. Hic ostendit abi-
ciendam carnalem affectionem quam est
hominis respectu sui, ad quod ponitur
triplex ratio. Prima est acquisitio gratie
quia aliter non est homo dignus deo.
Secunda evasio pene quia aliter homo
dignus est supplicio. Et qui invenit
animam suam. Tertia est adeptio glorie
quia sic homo glorificatur in celo.
Et qui perdidit, in primo ponitur
tria. Primo mortificatio carnalis
affectus in acceptione crucis. Secundo sim-
plicitas intentionis, non est me
dignus, lapidando quosque proposito. Et
Et qui non accipit, primo ut sit
mortificatio voluntaria contra re-
primentes vel dimissos crucem suam,
primo ut sit consona contra simplicitates
vel dimmunitas. Et unde non
accipit primum in ulnas suas hic
secundo crucem accipit, in eo propter
fidem ... sustinet, et
propter homines assumit, aut cum
proximis compatitur, primum pertinet
ad invicem, secundo ad confessores vel
claustrales, tertio ad iniquitatos fi-

deles. Secundo quod hec crucis acceptio
posset fieri sine intentione recta ad-
dit, et sequitur me, non modo per magis
cupiditatis, non carnem per viam
voluptatis, non homines per favorem
vanitatis, non est me dignus, quia
nec modo consortio per gratiam, nec in con-
solatio per similitudinem, nec perpetua nec
in consortio per gloriam. Bernardus: delica-
ta est divina consolatio. Et qui in-
venit animam suam. Beda: tam ani-
ma vita naturalis quam qui carnaliter
cupit vivere. Unde dicitur qualis homo
de quo prima dicitur. Secundo. Et qui in-
venit animam suam, id est qui in imminente
persecutione eligit ad tempus vitam
naturalem anime negando Christum, procul
dubio habet eternam dampnationem. Unde
sequitur perdet eam, in qua querit in-
venire temporaliter perdet eternaliter. Et qui
invenit animam suam quantum ad personam,
hic est secundo ratio secundum quam ad evas-
ionem pene, et est talis, nullus debet
perdere animam suam, sed qui propter timorem
mortis temporalis negat Christum perdit
animam, quia nullus scit in minente mor-
te dei negato Christo. Et hoc est quod dicit:
Et qui invenit animam suam. Beda:
in anima presens vita intelligitur, qui quasi
carnaliter cupit vivere in dicitur carnalis
homo de quo prima dicitur. Et qui
ergo invenit animam suam, id est qui in im-
minente persecutione eligit ad tempus
vitam naturalem anime negando Christum,
procul dubio habet eternam dampnationem,
in sequitur perdet eam, in qua querit
in vivere temporali perdet eternaliter. Et
qui invenit animam suam quantum re
de peccatis tamen delectabilibus et simi-
labor abutendo, perdet eam. Gregorius
Sic prosperitas stultorum perdet eos.
Et qui perdidit. Tertio ratio quantum
ad adeptionem glorie, et est talis ... quanti
debet iuri ad gloriam anime sed qui
exponit pro Christo animam morti est
... quia quibus dicitur pro Christo animam ex-
ponere morti. Et hoc est quod dicit:
Et qui perdidit temporaliter animam suam,
id est vitam humanam naturalem, vel loquitur
more eternalium qui ex mundo
mundo dicuntur se perdidisse propter me,
non propter se, ut latrones, non propter homines

ut superbi vane gloriantes non propter
meritum ut ostendi / sed propter mundi di
ligendo in corde contempnendo in ore
contemnendo in opere / ps. propter te
mortificamur tota die in presenti
etiam in vita eterna. Ebre. 12. non sus
cipientes redemptionem ut meliorem
invenirent resurrectionem / Et nota
quod qui invenit [illegible]
qui perdit inveniet alibi in bene
ficiorum perdendo non tamen licenter
Qui vos recipit. Continuat exhor
tacionem sine restrictione respectu
predicatorum / hic incipit exhorta
cionem sine instructione respectu auditorum
scilicet de susceptione predicatorum hortatur
autem duplici promissione primo sunt
[illegible] / 2o retributionis future ibi
Qui recipit prophetam. dicit ergo
Qui recipit vos me recipit hi
larius non est aliud apostolos rece
pisse quam deum quia in illis Christus
et in Christo deus habitat / Ecce ergo
dignitas apostolorum et commendatio
hospitalitatis et sublimitas Christi
habitans in receptis apostolis unde
quisquis se Christum accepisse arbitretur
et in receptione Christi se deum pretium
accepisse / Talem utique actu se cre
di equalis et quod est per rationem a deo
et quod mihi distat inter me et
deum / Et qui recipit me, recipit
eum qui me misit / Et qui recipit
prophetam. hic hortatur ad receptionem
predicatorum per promissionem retributionis
future / primo promittit pro recipiendo
2o excludit excusationem de non re
cipiendo / Et quicumque potum
dederit / Recipit autem quis duplex vel
intuitu doctrine sic dicit prophetam / vel
intuitu bone vite sic dicit iustum
dicit ergo Qui recipit prophetam in nomine
simpliciter sed in nomine prophete. i. non propter
lucrum temporale sed quia propheta est mercedem
prophete accipiet. q. d. Qui
prophetam largitate sua sustentabit
quamvis ipse prophetiam non habeat
apud deum tamen premium prophete habebit
Ex. 17 Abdia / quod quidem pavit prophetas
meruit habere premium prophete. Eccli. 2?
28 Et qui recipit iustum in nomine

iusti. i. quia iustus est mercedem
iusti accipiet / Sicut de Raab que
accepit exploratores et salvata
fuit cum illis. Iosue 2o. Grego. expo
de bono propheta sicut angelus abraham
exponitur sicut Iob ut sic cum quis
antiphona posset eius quis dicitur
susciperem ne prendonem prophetam
ad hoc inde non omnes prophetas
esse recipiendos et propter nota et
propter mercedem suscipiunt licet indignus
sit qui suscipit / Unde dicit i. nota
vel iusti. i. eo quod nominatur propheta
vel Et quicumque potum. hic tollit
excusationem de non recipiendo
ne aliquis posset causari et di
cere paupertas mea retraxit me ab hospi
talitate quia non possum hac occa
sione levissimo precepto dederit
dicens Et quicumque potum dederit
non dico ad unum non pluribus
minimis istis / non solum ex
maioribus calicem non lagenam
aque non vini frigide non cali
de ne paupertas inopie lignorum
occasio queritur / Amen dico vobis
i. certitudinaliter promitto non perdet
mercedem discipuli si tamen det in
nomine discipuli .i. intuitu isto
quia est discipulus meus / Receptio
doctorum [illegible] ponit. sed prophetam iustum
et minimum discipulum in prophetia per
rogativam [illegible] i. minimus discipulorum
[illegible] [illegible]
[illegible] sunt quia in hoc mundo in
perfectis habent non iudices erunt cum
Christo in ultimo. Alio modo de receptione
discipulorum dicitur quod hic principaliter
intendebat quia ex premissis concludi
sit Maior est invitatio discipulorum
ad magistrum quam prophete et iusti sed
illorum receptio remunerabitur a Christo
ergo multo plus discipulorum Christi
Et nota [illegible] / Nolite arbitrari quia
venerim pacem mittere in terram dicitur
in diebus eius iusticia et habun
dancia pacis. Ad Eph. 2.
ipse est pax nostra. [illegible] est pax
mala scilicet concordia in malo et
pax bona scilicet concordia in bono
mala est pax carnis de qua hic
dicitur. Et qua [illegible] xj [illegible] in pace sunt

Doctrine iuncto
prerogativa

omnia que possidet mundi de quo
ps. zelavi super iniquos pacem
peccatorum videns hanc non venit
dominus mittere sed destruere. prima pax
est blandiciis / 2a cum viciis / 3a
cum demonibus. Bona pax sed est
in veniunt. una cum bonis 2o est
vestra pax hominibus Lc. 2 Et si
pt quod nobis est alia pax [illegible]
audiam quid loquatur. 3a eterna
Ys. 22 / Sedebit populus meus
in pulcritudine pacis in tabernaculis
pt. [illegible] quando pax [illegible]
dixit pax vobis Jo. 20 Mala
ergo pacem non venit mittere et tamen
bona quia venit reparare hominem
dominus plenum. Con. [illegible] xx
bona premium [illegible] hoc
de spacione [illegible] sed ab amore
inordinato parentum non de caritate
quod est sine contumelia creatoris
Est inuidere [illegible] accipiet con-
tra vel equalis michi datus ali-
qua et relinquit omnia pro-
[illegible] [illegible] quod de-
[illegible] 2o non valet
obiecto. Aliquando fit equalis
[illegible] / Et tunc est donum
quod est meritum [illegible] et actualiter
quantum ad primum pt esse equalis
[illegible] quantum ad
[illegible] non quod debent aliqua
[illegible] operibus super erogationibus
[illegible] vel [illegible]
di quod non [illegible]

Et factum est cum con-
summasset. Iesus sermones hos. de di-
vulgatione nove legis
sua per institucionem apostolorum. Hic
agitur de eius divulgacione
sua propria xpi. et primo ipse sal-
vator fecit promulgacionem apte
2o parabolice. Infra 13 capitulo.
Sic facit bonus medicus primo
dat medicinam infirmo apte de
in quo infirmo abhominat dat ei
in voluntate. In prima promulgat le-
gem primo quantum ad revelacionem
vitalis illuminantis intellectum / unde
[illegible] et ps. in graduum de re-
de revelacione vitalis i. Con-
fitemini tibi domine / 2o quantum ad sua-
vem bonitatem allicientis affectum
ex quibus duobus constat lex ista

i. Venite ad me omnes qui laboratis
In prima ponit primo predicationem
2o auditorum deliberationem / Cum consummasset
[illegible] In prima primo intendit
auctoritas nove legis 2o ostendit quod
non repugnat ei auctoritas veteris
legis i. A diebus iohannis baptiste
usque nunc. In prima ponit primo
[illegible] 2o confirmatio pre-
dicationis [illegible] i. Iohannes cum
audisset. Et hoc continuando
ad [illegible] ad pre[illegible] / Et factum est
cum consummasset iesus sermones
[illegible] in quo [illegible]
doctrinam datam discipulis. precipiens
discipulis. [illegible] que dicta sunt supra
capitulo x. hoc [illegible] quia que dicta sunt
i. sunt precepta et obligent apostolos
et successores hic videtur quod non liceat eis
possidere aurum vel argentum et ideo distin-
guit. quod duplex est possessio quedam
affectu et non licet quedam effectu
et licet. vel non licet possidere ut
dominus sed ut dispensator licet. vel ha-
bere non amare licet possidere pro dispen-
sacione non pro dominio. transiit inde etc.
[illegible] misit subtraxit se ipsum vide-
licet eis locum faciendi quia in [illegible]
non [illegible] vel [illegible] nullus
ad eos aliquis iret. ut docerent
credenda et predicarent operanda vel
docerent ad instruendum intellectum
predicarent ad movendum affectum
in civitatibus eorum. sed discipulorum non
quorum dominicant sed in quibus na-
ti et nutriti fuerant vel eorum i. iude-
orum. [illegible] quod docuit apostolos predi-
care iudeis non samaritanis [illegible]
retorqueret eis [illegible] offendicula
[illegible] precipit / Venit Jo. et [illegible]
[illegible] vocalis [illegible] i. opus
[illegible] per duas [illegible] animas
i. pro duo precepta caritatis transiit at-
tamen ut ostendit [illegible] sua pia
Lc. 13 duxerunt eum in supercilium
montis. Et ipse transiens
per medium illorum ibat / sua pia
ostendendo ut hic vel sequitur ut
doceret et predicaret sua misericordia.
Act. 10. [illegible] benefacien-
do et sanando omnes [illegible]
[illegible] singulariter [illegible] domini
[illegible] Jo. 13 ut [illegible] ex hoc

mundo Johannes aut cu audi
set hic subdit confirmaco pdi
caconis p opa ptat / z pmo rv
capiti s discipulorum johannis 2º
rptu simplicium s quinus plib
i illos aut abeuntibus discipulos
aut johannis confirmat dixit pº
con pntez dubitaco3 & diuul
cius pmo p opa ptat / 2º dado
cautelaz con dubitacoz futuraz
de passibilitate huanitat i et btq
qui no fuit scandalizatus in conf
macoe pnt / dubitaconis oste
dit pmo dubitaco 2º confirmaco
ibi et respondens ihus pppria
mplicatur ta s johis i tacito
discipulorum suorum missio missorum
interrogato z hec est q dr Johannes
aut ipe bapta cu audisset i vin
culis ipe positus ab herode ad
instanciam herodiadis q ri ... cepit he
rodes ac tenuit iohannem ... qa exposuit
opa xpi . ipe ... qui
faciebat mittens duos de discipul
suis ut ipsis respons crederet
qua in ore duorum vel trium testium
stabit omne verbum . & ut ia aut
illi ipe xpo p discipulos suos ut
illis s discipulis suis missis ut
ponderet qui sermo xpo ... Tu es
tu q d ... no credidis qui
testimonij phibeo de xpo vos ipi
dixite / tu es qui venturus es
messias in lege pmissus qui de
bes salvare ... dicit pmo johis
quod baptizavit aqua qui venturus
es an alium expectamus ... ventu
ros credit s xpm z antixpm
Jo . 7 ego veni in nomine patris mei
z no recepistis me si alius ve
nerit in nomine suo illu recipietis

Sanit

& aug . 7 ... hylarius no
dubitado qui sint s more du
bitantis / gessit ut p xpm conf
maret discipulos quos de pº du
bitare notat ut ... q
re nos ... ut videntes
signa crederent dicit ... 7
qmit johis p discipulos Tu qui
venisti in mundu nascendo es
tu venturus ad infros ut te pdi
cante mortuis inferos & mi

ciam suis an alium expectamus
qui mittamus ad ho negocia ...
no dubitamt & cuius psona
s an ... ut palam deprehendat
ad instantiam ... solet quari utrum
... ad inferos sit articulus
de quo querit ... z respondens ihus
ait illis / hic subdit confirmaco
p responsionem domini ubi pmo
... johis ... ad ip
remittit / 2º ... sub
iungit i ... vident / dt go Et re
spondens ihus suis no verbis
... ait illis euntes nun
ciate iohanni que audistis an qua
venistis z vidistis ... vel
audistis ... videstis
in miraculis operum que ...
... verba ... opa / ... vi
dent / hic subiungit ... ...
cons s miracula mea quia in
presencia discipulorum johis multos
curavit dns miracula aut hec
enumerata hic consistunt i amocoe
mali tpalis z ... ba
in ... contemptorum boni m
dialis sic est ... pauperes
evangelizantur / malum aut & sep
cia morte & infert morte / sic
infert morte sic est ... mor
tui resurgent s pmo & est ...
... potencie sensibilis / sic ... ce
tus apte apprehensibilis z clau
dicaco apte motive aut ... &
... potencie vegetabilis sic ... lep
... est ... corrupto & ...
... ... z ... sic est surditas / ut ... referri
... ... ad ... mala
... ... ex peto
... homines qui sunt infirmitas
quo ad claudos / ignorancia quo
ad cecos / concupiscencia / quo ad lepros
malicia quo ad surdos / dicit ...
... s pus vident & hec ... g.
... g. claudi ambulant / i. pha
ti ... ut ... constu
tutus est ... z
... ... claudus lepi
mundant ... et lue
xvii occurrunt ei decem viri leprosi
surdi audiunt ... omnia

fecit et surdos fecit. de hiis ys.
xxxv. Tunc aperientur oculi cecorum
et aures surdorum patebunt tunc sa-
liet sicut ceruus claudus et aperta
erit lingwa mutorum. per hoc patet
quare potius ponit ista miracula
quam alia vel secundo per hoc ostendat quod ipse
est qui predictus est in lege et prophe-
tis. quarto quia completa sunt que antiquitus
sunt predicta. mortui resurgunt. Joh.
xi. de lazaro. Math. ix. de puella. luce
vii. de adolescente. ambrosius. vera
miracula plenum testimonium reddunt
quod sit filius dei. hoc est [illegible]
vel zacharias vel [illegible] fieri [illegible]
thobias oculos recepit. filii sunt
angeli non hominis medicina. Ely-
zeus mortuum suscitavit ipse
[illegible] et [illegible] iiii Reg. xvii
hic leprosi naaman mundare fecit
[illegible] sed hec non sunt propter [illegible]
toritas [illegible] signa [illegible] Christus at
[illegible] predicta miracula faciebat
pauperes ewangelizantur. i. pauperes
[illegible] beatificantur [illegible] Beati
pauperes spiritu [illegible] antiquitus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vel ewan-
gelizantur. i. in ewangelio vel in predica-
tione [illegible] sit [illegible] pauperes
et diuites [illegible] xli. ad [illegible]
pauperibus [illegible] vel [illegible]
[illegible] vel sit de [illegible] antiq-
[illegible] i. ewangelizant [illegible]
et quod non minus [illegible] pauperes ewan-
gelizatos [illegible] primo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ta [illegible] est ad [illegible]
languore et [illegible] ante [illegible]
[illegible] est [illegible] sic est mors
ad sanitatem et hoc vel quo ad membra
ordinata ad cognoscendum sic est
cecitas quo ad visum surditas
quo ad auditum [illegible] est [illegible]
[illegible] disciplinatus vel quo ad
membra ordinata ad agendum
vel et hoc vel quo ad motum de loco
ad locum sic est claudicacio vel
quo ad actum in loco sic est lepra
que consumit corpus et [illegible] opera-
tiones [illegible] impedit sic [illegible]
per verbum dei [illegible] [illegible] et
[illegible] magis credunt quod [illegible]
[illegible] [illegible] cecitas est error

[illegible] [illegible] [illegible] claudica-
cio [illegible] affectionis. iiii Reg. xviii
[illegible] claudicatis [illegible] in medicina
[illegible] carnalis [illegible] v.
[illegible] vir fortis et [illegible] surditas
[illegible] obstinate mentis [illegible]
ant [illegible] mors [illegible]
a deo [illegible] mors [illegible]
occidit homo per maliciam [illegible]
[illegible] pauperes [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] pauperes [illegible] [illegible]
et [illegible] tollit fidem et predicatio [illegible]
[illegible] non [illegible] affectio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fugit [illegible] fugit [illegible]
dat. Et beatus hic [illegible] de [illegible]
[illegible] per [illegible] passionis [illegible]
dicens et beatus qui non fuerit scan-
dalizatus in me. i. [illegible] in me viderit
[illegible] non me [illegible] et [illegible]
sunt beatus [illegible] visis tot signis
non scandalizati sed admirati [illegible]
potuit [illegible] fidelium [illegible] in
scandalum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] miracula vidit [illegible] [illegible] in
me non [illegible] materialem [illegible]
[illegible] potuit esse [illegible] scan-
dali [illegible] vii [illegible] [illegible] scan-
dalizat [illegible] facit [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] scandalizatur qui [illegible]
aut [illegible] post [illegible] satisfe-
discipulis iohannis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] credere quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
iohannis et [illegible] credunt testi-
monia que audierant ab ipso
de Christo [illegible] [illegible]
iohannis. Unde [illegible]
[illegible] dubitacionum
discipulis de Christo [illegible] a
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
primo [illegible] [illegible] opinio-
nis. [illegible] per [illegible] [illegible] excel-
lentis sanctitatis [illegible]
[illegible] [illegible] videbat [illegible]
[illegible] de Christo [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in fide et mollis in vita
ostendit primo quod non est [illegible]
quod [illegible] mollis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

mollicies ad concupiscencie vo
luptatem pertinet / dicit igitur illis at
[I]n discipulis Johannis abeuntibus scilicet
a Christo redeuntibus ad Johannem Jhesus cepit
dicere ad turbas commen
dando Johannem quid existis in
desertum videre / scilicet ultra Jordanem
ubi baptizabat Johannes. Loquitur autem Chri
stus pro tempore preterito quia erat in carcere. scilicet
preposito q. d. qualem creditis quod sit
ille quem iam diudum ad vincula
recepit existis videre arundinem ven
to agitatam i. putatis eum vacilla
bilem et instabilem quod ad modum
arundinis concedat omni vento
non est sic de eo hylarius Johannes
nec prosperis erigebatur nec adversis non
erat inclinari / ea igitur interrogatur
per hanc interrogacionem fatuitas pa
tudinem levitas pagitata in
stabilitas per ventum / secundo si sup
ior prima quia quod beatus qui non
fuit scandalizatus in me contra
Johannem erat ut plerique arbitrantur
quia Johannes a Christo tantis laudibus
predicatur q. d. non patet hec ad Johannem
sed discipulos. Sed quid existis videre
Johannem mollibus vestimentis et q.
d. non si enim preciosis vestibus et de
liciis uti voluisset non desertum
quesivisset sed palacia regum
vel principum hic dicunt sanctus quod
tunc erat sicut pega lascivie sanctus
quia adversitate constractus est inmat
solitudo et carcer si enim mollibus
vestimentis voluisset non heremum non
carcerem habitasset licet enim ei sile
ter multis potuit honoribus secundum
quod / mollibus potest intelligi adu
lacio qua removet dominus a Johan
ne credit quod omnia que predica
vit de Christo dixit ex adulacione
in presencia commendans in absencia
dubitans et hoc omnia probat ecce
qui mollibus vestiuntur in domibus
regum sunt si enim adulator fu
isset in deserto cum bestiis non vi
xisset sed in domibus regum et
magnatum ubi locum habent adu
latores sic igitur tamen removet per hac
interrogacionem mollicies vestis

palpacio adulacionis flexibilitas
timoris et est argumentum quod vita
rigida et predicacio mollium non
decet / pergunt palacia regum quid
existis remota mala de Johanne
opinione hic subditur eius com
mendacio quantum ad triplicem
excellenciam primo quantum ad
prerogativa cognicionis cum dicit
prophetam / 2º quantum ad dignitatem
officii ibi hic est enim de quo scriptum
est / 3º quantum ad eminenciam con
versacionis ibi amen dico vobis
primo commendatur a dignitate cog
nicionis primo quia prophetam generaliter cum
aliis prophetis specialiter potest manus domini
ibi et dico vobis / vel totum potest
sic dividi quia laudatur Johannes
primo testimonio turbe quantum
tum quod sed quid existis / 2º testimonio
prophete scribentis ibi hic est enim de
quo / 3º testimonio patris scriben
tis ecce mitto angelum / 4º testi
monio Christi dicentis ibi amen
dico vobis dicit igitur sed quid existis
videre prophetam / ad hanc questionem non
est respondendum negative unde dicit
etiam dico vobis prophetam quia futurum
predixit et plusquam prophetam / et
quia digito demonstravit / hic est
enim de quo scriptum est Malachi
iii° hic commendatur a dignitate
et auctoritate officii quia non solum
preveniat archanorum divinorum
revelator sed etiam precursor Christi
et preparator hominum ubi commendatur
ex eo quod hic / quia enim ad verba
verba sunt patris ad filium / ecce
inquit mitto Johannem primo fuit
homo missus a deo / Johannes ex eo
quod hic quod officium angelicum mitto
inquit angelum meum officium
enim angelorum est archana reve
lare sic officium Johannis archana
predicare angelicam vitam duxit an
gelis comparatur Johannes ex eo quod
fuit quod a domino fuit Christi pre
cursor et dicit ante faciem tuam
i. ante manifestacionem tuam et ut
plenius preparet et addit qui pre
parabit viam tuam predicando pe
nitenciam baptizando ad assuefaciendum

an .i. an oracionem tuam ad mundum ipse. Ego vox clamantis in deserto parate viam domini. sic officium predicatorum est preparare corda auditorum ad adventum domini ad iudicium vel in mente. Ecce hic loco argumentatur quia iohannes fuit angelus ad quod inducitur illud quod infra dicitur. venit iohannes non manducans neque bibens quod est proprium angelorum sed angelus accipiatur ibi racione officii non nature propter quod ipse propheta malachias dicit. labia sacerdotis custodiunt scientiam et legem requirunt de ore eius angelus enim domini exercituum est. et dicit quod abiit non manducans et cetera glosa secundum consuetudinem illorum non quia omnino non manducauit sed quia vilia et modica manducabat ut locustas et mel silvestre. Amen dico vobis. hic commendat ihesus iohannem ab eminencia vite et conversacionis ubi ponit … sumatur de ipso ponit et secundo ab illa excipit eum qui autem minor est. dicit ergo destruens omnes calumpnias hereticorum amen .i. fideliter et veraciter dico vobis inter natos non inter natas ut excipiatur virgo beata maria que est pura omnibus filiis mulierum quod sonat corrupcionem non in designacionem … et accipit christus non surrexit maior iohanne baptista licet aliqualis nulla est iohannis cum filio dei collacio vel ceteris prophetis vel patriarchis preferatur et in gloria sed equatur vel nullus … non … coalcior fuit vel adhuc futurus sit relinquitur in dubio. sed quia in statu generali fama videtur christus includitur … quod ipse fuit natus de muliere generaliter de muliere. Respondeo … qui autem minor est .i. christus quia minor erat opinione iudeorum vel minor etate. in regno celorum .i. in ecclesia militante maior est illa dignitate nature. … non sum dignus solvere. … doctrine … christus plures discipulos

… ferit quia iohannes. 3o exposicione potestatis in miraculorum comparacione quia iohannes nullum signum fecit Ioh. 3o. vel qui minor est sed angelus in regno celorum .i. in ecclesia triumphante maior est eo propter statum fruicionis. quoniam nonnumquam angelus celi maior est quovis homine mortali. Tu es qui venturus es an alium … ipso videtur quod iohannes dubitat de christo … Ezechiele … iohannes requirunt per discipulos. Tu es qui venturus es … quod venisse redemptorem novit … usque ad finem descendit dubitabat … glo. … potuit primus vates … venturum credidit non … Exponit quidam dicunt quod est dubitacio … infidelitatis … in mediis … ut in discipulis … in emmaus … ultimo pietatis vel amoris ut in petro de passione christi … absit a te domine. hoc ultimo modo dicunt quod iohannes dubitavit non tamen dubitans quia in nuba dubitacionis … videns filium … dicit … melius … quod iohannes nullomodo dubitavit … qui vocem patris audierat qui … qui testimonium … qui columbam viderat numquam ignorabat absit ad … ad modum dubitantis … discipulos … bonus et prudens pater et morte … fideli tutori discipulos assignat … non sibi credebant … testanti de illo quod quidam faciebant … zelo magistri misit eos ad ihesum … peticione … ut … et melius suscipierent a christo vel potest dici quod non dubitavit iohannes de presenti

xpi ad inferos · sed de descensu in
anima aut in corpore · glosa · Circa
vero descensus xpi ad inferos sit
articulus quod non quia non ponitur in
simbolo sanctorum patrum quod dicitur in missa
sed quod in glosa dicitur iohannes dubitavit
de christo cum esset in carcere · descensus
ad inferos articulus est · non de hoc
dubitavit iohannes · ad aliud dicendum quod
quia amotum fuit in cena sinodo
propter quosdam hereticos qui dicebant
christum puram creaturam · secundo sic alios
ad inferos descendisse quod est falsum
sed contra · remittat iohannes
... quare non dicit simpliciter ego
sum · [illegible] cum iohannes non dubitaret
sibi quare dicit dominus remittite iohanni
pro discipulis quia magis crederent
operibus quam verbis / ad aliud dicendum
quod hoc fecit ut per eos remitteretur
de corpore fide iohannes liberaretur qui de
errore constabat · contra · ab eminentibus
quaeritur quare non presentibus discipulis
commendat iohannem · dicendum quod una
ratio quia ne videretur adulari homini
ut presentibus familiaribus hominis
iohannes eum commendaret / alia ne
insultacioni eorum satisfaceret quia
contra christum insultabat ex invidia
quod minor eorum debet maior reputari
quia non erat veritas cum illi bo-
nam opinionem haberent de eo · contra
quaeritur quare non cognovit spiritualia
eorum discipulorum et turbarum sicut
iudeorum · contra · ix · ut quid cogita-
tis mala · contra · dicendum quia illi ex
malicia dubitabant nolentes
intelligere ut bene agerent / isti non
ex simplicitate et ignorancia non
credebant · contra · propheta et plusquam
propheta convertit primo interrogatum
dicit propheta videtur quod non quia
... et intencionem
quaerentem quaerebant ... erat propheta
ille qui missus erat in lege · scilicet christus
de quo deuteronomii xviii · prophetam de gente
tua · contra · et non videtur magis ad in-
tencionem quaerentem quia ad proficien-
dum eorum · contra · qui minor est in regno
celorum maior est illo · contra · nullus
est homo tunc erat in regno celorum
unde descendebat ad lymbum ·

Secundo loquitur de sanctis futuris non de
presentibus · secundo in glosa · a diebus iohannis
a principio contra · contra est auctus nove
legis / sic ordine quod non repugnat
ei auctus legis veteris · ubi ordinatur
primo eius impletio quantum ad mo-
ralia / secundo commoda cessatio quantum
ad figuralia · ..
... impletio quantum ad promissa ibi
sed vultis · et in illis tribus commenda-
doctrina iohannis · tempore de preterito et
de presenti et de futuro dicit quod a
diebus autem iohannis baptiste · i · postquam
iohannes cepit predicare tanta
fuit virtus predicacionis eius usque
nunc inclusive · secundo corinthiorum vi · ecce
nunc tempus acceptabile · regnum
celorum vim patitur et violenti · contra · dicitur
est sicut si aliquis regnum datum
esset extraneis quod violencia videretur
inferri ipsi regno / unde hylarius
regnum celorum vim patitur · quia
gloria dei israel patribus debita a
prophetis promissa a christo oblata
fide gentium occupatur · dicendum quod priora
quam iohannes predicavit finiunt
... aliene lo-
cum pervenitur et violenti illis
... videntur hic non sed publi-
canum et peccatores rapiunt · contra · ex
clusis filiis regni · secundo notatur
dupliciter violencia / primo ex parte
regni propter defectum naturalis successionis
alia ex parte vendicantium
regnum propter defectum ... impulsu
... · i · divine promissionis que
ad iudeos prima et principalis facta
erat / omnes enim prophete · ita ut
dicat iohannes est inicium evangelii
per quod implentur moralia legis
et eciam demonstrat legis veteris · tam fi-
guras que notantur in lege quam pro-
missionem que notatur in prophetis
dicit ergo · omnes enim prophete et lex
usque ad iohannem prophetizaverunt
et dicunt ista futura tempore eius quod erat
xpo contrapartem · sunt ante legem
... et habet de innuat
iohannes presenti dicens ecce agnus
dei · contra · et in hoc ostenditur virtus pre-
dicacionis iohannis de presenti et si

velut sic tamen impleto quantum
ad promissa etc. Et si vultis re-
cipere i. michi credere et predicatori
eius acquiescere sciatis quod ipse est
helias in spiritu non in persona secundum
angelum et sic solvitur contrarietas
quod supra primo helyas es tu dixit
ego non sum. Alia heresis
excluditur secundum ieronimum non minus
et insultos et hereticos qui dicunt
animas in alia corpora reverti sed ideo
dicit helyas quia consimilis fuit
in spiritu et virtute quantum ad vite au-
steritatem quantum ad solitudinem con-
versacionem quantum ad regis persecucionem
vestimentorum vilitatem zona pellicea
cingebatur. Ipse iohannes precursor
adventus christi fuit sed helias
secundi iudicii qui venturus est
precursor secundi adventus sicut
dicit propheta malachias ultimo
mittam vobis heliam antequam
veniat dies domini magnus et
qui venturus est ut me inveniet
existentibus in limbo ut sunt etc.
de longinqua redempcione sicut me
nunciaverunt existentibus in hoc mundo
sed quia hec verba mistica erant et
ea plena capiebat addit qui
habet aures ad officium audiendi
spiritus audiat intimus adhibe-
do diligenciam circa ea que dico
vult ante propheta talibus ubi
ponendo aliquod arduum vel
misticum et hoc moneat intellectum
ad intelligendum ut habetur vel affectum
ad acquiescendum infra xxviij
qui habet aures audiendi vel affectum
ad exequendum infra xix sunt
eunuchi qui se castraverunt capiat
etc. Cui ante similem. Secundo ponit
utilitatem predicacionis ubi ponit
auditorum duorum ubi ponit primo
increpacionem incredulorum, secundo
pro credentibus graciarum actionem in
illo tempore respondens ihesus dixit
confiteor. In prima primo fit
increpacio generalis secundo specialis
ibi tunc cepit exprobrare
in increpacio generalis fit propter ob-
missionem penitencie interioris in qua

est cordis dolor et gaudium. Exprobracio
specialis fit propter obmissionem penitencie ex-
terioris. In prima primo ponit incre-
pacionem generalem, secundo plurimorum qui
boni erant ex receptione et iustifica-
ta. In prima ponit primo generalem
increpacionem et duplicem racionem
venit iohannes dicit ergo cui similem
tudinem increpans quia non habue-
runt planctum compunctionis ex prima
predicata a iohanne nec saltum exul-
tacionis ex una exhibita a salvatore. Cui ante similem estima-
bo generacionem istam i. modernorum
perversorum et infidelium tot mirabilia
videncium audiencium non obedien-
cium non credencium. Et ut crisostomus generacio
eius perversa est et infidelis filii
sunt facti sua interrogacione et subdit
sua responsione. Similis est
pueris sedentibus in foro i. con-
gregacio aliorum qui clamantes
clamorem sunt eis prophete qui co-
equalibus dicunt cecinimus nobis
et non saltastis lamentavimus nobis
et non planxistis patet eis quod pue-
ri habebant cantica leticie et la-
mentacionis et dicunt aliis male
facis quod ludentibus non [exultatis] ad-
ludatis et dolentibus non condo-
letis sic iohannes predicabat lamen-
ta penitencie christus exultacionem
sed generacio iudaica non plorat cum
iohanne plorante nec gaudet cum
christo gaudente comparatur autem hic
non personis propriis quia sic comparantur
clamantes intelligitur christus et hic
iohannes per negligentes iudei au-
dientes et nichil facientes sed totum
negocium tot negocium. Spiritualiter
pueri sunt predicatores et doctores
pueri per comparacionem humilitatem vel
columbina simplicitate per vite pu-
ritatem sedentes in foro quia vident
celestium iudiciorum arcana per contemplacionem
regalem perceptorum clamantes predi-
cando coequalibus. Cum capacitatem
auditorum doctrina contemperando
cecinimus nobis misericordiam peccatorum
iam iustorum gloriam beatorum exp-
ponendo ... cum eterne suppliciali-

provisione dei et [illegible] familiaris
visitatione divine presencie tem-
poralis per consummatorem victorie de
hostibus per sanctitatem deus canticum
novum quia mirabilia fecit. non saltat
malis saltu confusionis quo ad primum
saltu devocionis quo ad secundum saltu
contemplacionis quo ad tercium. Iste saltat
[illegible] que penitus dimittit [illegible]
per celeste desiderium se levat ad con-
templacionem quibus isti se [illegible]
per extreme fragilitatem lamentamus
vobis ostendentes culpam multiplicem de-
miseriam interim penam eternam et non
planxistis planctu compunctionis
pro culpa planctu compassionis proxi-
morum planctu oracionis pro pena. Et re-
norum [illegible] contingere consimile
laudamus nocte. Venit enim iohannes
hic adaptando similitudinem subdit
interpretacionem dicens. Venit prima quia
credidimus iohannem ad penitenciam exhor-
tanti secundo quia nec salvatori ad [illegible]
provocanti. Venit filius. Dicit ergo
Venit enim iohannes non man-
ducando neque bibendo scilicet delicata
comedebat enim cibus eius locustas et
mel. vinum bibit vinum. Dicitur non man-
ducans panem neque vinum. Ecce
vos peccatores lamentantem id est pro
peccatis ad penitenciam verbo et exemplo
provocantem et tamen non creditis ei
sed dicitis demonium habet quia non
demonium non comedit neque bi-
bit. Venit filius hominis sed [illegible]
non solum sed vivus et [illegible] manducans
et bibens sicut in mundo et in publico
cum aliis hominibus. Ecce vos peccatores
gaudentem id est [illegible] leta promitte-
tem et dicitis sed [illegible] quoniam
[illegible] ecce homo [illegible] dominum sed
sola fragilitate humana. Iohannes [illegible]
vos scimus quia hic homo vorator est
vorax per aviditatem potator vini
per consuetudinem publicanorum id est
peccatorum secularium amicus sed per simila-
ritatem. Sed enim tales sunt tabernarii
et gulosi aviditas consuetudo
et societas mala. Hic autem non
servat deus ordinem in similitudine
in qua preponit tantum lamentacionem
et in adaptacione in qua preponit iohannem

sibi et [illegible] hoc est humilitas sua
quia preponit iohannem sibi [illegible]
quia ordine dignitatis tamquam ante-
cedentem ordine etatis iohannes [illegible]
preparavit. Et iustificata est. Hic quia
interpretacio fuit generalis et pau-
ci inter eos credebant ideo addit et
iustificata est id est iusta reputata
in dictis et factis sapiencia id est ego christus
qui sum dei virtus et dei sapiencia
a filiis suis id est discipulis et aliis cre-
dentibus paucis q. d. christus quamvis
de me iudicent infideles tamen
pauci credentes vero iudicant.
[illegible] ordinat sapiencie filias intelli-
ge ut [illegible] manducando [illegible] ma-
ducando esse iusticia sed et equa-
nimitatem tollendi [illegible] et [illegible]
ciam non se comprehendi pro habunda-
ciam. Aliter et melius. Et iustifica-
ta est q. d. non solum non credendo
sed eciam irridendo et condempnando
sapienciam sed ergo iustificata id est flagel-
landa [illegible] quo [illegible]
et filius [illegible] [illegible] de te
iustificabo a filiis suis id est a vobis
qui dicitis esse filii [illegible] filios
[illegible] et exaltavi [illegible]
[illegible] quid [illegible] qui de
omnibus male iudicant dicentes
enim si quis studet et vacat humi-
litati ypocrita est si vacat
gulosus est si parcat timidus est
si iusticie insistit [illegible] est si simpli-
citer [illegible] malicio-
sus est si maturitati flegmaticus
est si iocunditati dissolutus
est si societati secularis est
si silencio et paci dissimulator
est si aliorum correctioni presump-
tuosus est si insistit vigiliis et
oracionibus indiscretus est. Si
[illegible] dormitacioni sompnolentus
est et predicacioni et aliorum salu-
ti appetitor laudis est si desistit
negligens est et remissus est.
Si [illegible] adulator est si ad-
ulatori renuit superbus est. In-
cepit [illegible] per interpretacionem
generalem subdit hic [illegible] per [illegible]
specialem et [illegible] [illegible] per [illegible]

cum 3° forma ibi ve tibi corozaym
et ho. Tunc postquam increpauit
s. iudeos in genere et iudicat eos ob
stinatos et tunc in speciali exprobrat
i. ad modum exprobrantis mali fu
tura predicit ve. vnde super et premi
a voce exprobrantis et eloquentis
qui exprobrare est in facie male
dicere obloqui est absente de
loqui inde de ciuitatibus in quibus
facte sunt plurime virtutes eius
vt pluribus operum multitudini et
magnitudini crederent. Iohannes
xv. si opera non fecissem in eis [illegible]
[illegible] ingratitudo exprobratur et sub
ditur ingratitudo propter iudicium
ad ipsius quia non egissent penitentiam
q. d. et doctrinam audierunt et mi
racula viderunt et tamen credere
noluerunt Iob xxxiiii°. Dicit do
minus locum penitentie et ipse abutitur
eo in superbia. Ve tibi corozaym
post exprobrationis causam sub
ditur exprobrandi forma vbi ex
probrat iudeis comparationem gentium
in transgressione legis naturalis spe
cialiter hominibus 2° quibus omnibus
aialibus i. Et tu capharnaum
in forma primo ponit penae co
minacio 2° inuitum l. quia sum
tu 3° comparatio l. vnum tamen di
co vobis. Et 3°. iudeos ostendit
deteriores et peiores gentilibus
quia gentiles sunt transgressi le
ge nature tantum iudei non legem nature
et moysi et gratie ve i. dampnatio
nis eterne tibi corozaym ve
tibi bethsaida. Notandum quod
sunt ciuitates galilee in littore
laci genezareth tyrus et sy
don sunt gentium ciuitates ty
rus enim ut dicit glossa metropo
polis est fenicis in tribu nep
talim sydon vrbs est fenicis
et dedit in sorte filiis aser sed
eas non possiderunt quia hostes
de eis expellere non potuerunt sed
cum eorum gentibus vixit non fuerunt
sub eorum dominio fuerunt tamen in
diuisione terre in filios ergo duabus
ciuitatibus habitabant gentiles

quibus peiores fuerunt iudei aliarum
duarum ciuitatum quibus duabus
ciuitatibus dominus exprobrat dicens
sum quod singulariter pena reddi
et vtris magis quam aliis quia in istis
celeberrima fecerat miracula vnde
subdit initium penae quia si in tyro
et sydone que fuerunt vrbes ydo
latrie virtutes facte que tamen lege
naturalem habebant facte fuerunt virtutes
i. diuina prodigia et miracula que
facte sunt in vobis. Cenisius commutat
illius omnes ciuitates et mutabat
omnes langwores et de istis penitencie
intelligendum est licet sine nobis
non exprimantur olym penitenciam egissent
quam vos non percepistis in cinere et
cilicio hic addit quomodo antiquitus
erat mos sic penitenciam agere vt patet
Iosue 3°. de i. in cinere in cinere in ci
licio ex recordatione peccati preme
gentis in cinere ex consideratione
mortis vel in cilicio afflictio ex
terior in cinere humiliatio interior
verumtamen dico vobis q. d. non est tan
ta culpa in penitentia immo tyro
et sydoni remissius erit i. die iudi
cii quam nobis i. minoris penae quam
vos iudei obstinati quia illi minus
peccauerunt quia neque legem scriptam rece
perunt neque prophetas habuerunt neque
miracula viderunt et est argu
mentum quod aliis omnibus maior
erit pena christianorum quam infi
delium clericorum quam laycorum sapi
entum quam simplicium prelatorum
quam subditorum moraliter per has duas
ciuitates et tria per que significatur
significantur tamen in hominibus maxime
ignorancia magnitudine que 7
est lucrum et sapientia quam per corozaym
que interpretatur secretum et nec mea
misterium vnde primo enim cognoscen
dum sum est ordo vel placeo quam per
bethsaydam que interpretatur domus
piscium et domus venatorum sunt
enim domus domini penitenciales et
refugium peccatorum i. subditorum
significantur sunt domus venatorum
qui plura capiunt cum venatoribus
quam cum pluribus 3° est religio
quam per capharnaum que interpretatur villa

pulcherrima et ita intus sicut exterius
speciis pertinentibus dicitur ve tibi [illegible] a
terris et in terris et arida et per terram
quia preceptis non obedivit quibus
non acquieverunt [illegible]
[illegible] peccatum cordis vel operis
vel [illegible] in proximum a [illegible]
a carne a mundo a dyabolo apostropho
ve ve ve in quibus potencia
scientia et voluntas [illegible] duas quodammodo
primas deprimit eas bona voluntate
destituit mundus [illegible] excecat
ad ea sequitur ex predictis scilicet ad tres
[illegible] infirmitate ingratitudo
et malicia. Et tu capharnaum que
[illegible] exprobrat [illegible] civitati que
[illegible] alijs [illegible] cum que
bona [illegible] recepat [illegible]
quia alias [illegible] designat de [illegible]
missione penitendi et negligencia
hac de [illegible] et superbia [illegible] alijs
[illegible] est pena in [illegible] cum [illegible]
[illegible] in [illegible] quam plus est [illegible]
[illegible] prima [illegible] secundo [illegible]
[illegible] usque ad infernum. 3o [illegible]
tudo [illegible] quia [illegible] sodomis
[illegible] supplicium [illegible]
[illegible] dico vobis [illegible] et tu capharnaum
[illegible] usque
ad celum exaltata es [illegible] opinionem
[illegible] non [illegible] si ascendit
usque in celum superbia eius et caput
eius nubes tetigit [illegible]
[illegible] descendes [illegible]
usque in infernum descendes [illegible]
[illegible] est intelligencia vel [illegible]
[illegible] descendes quia [illegible] maior predicator
superbie [illegible] vel quia exaltata [illegible]
[illegible] maioribus [illegible]
[illegible] supplicijs quia [illegible]
[illegible] sicut [illegible] sodomis
[illegible] comparacione
ad agentem [illegible] lege [illegible]
[illegible] dicitur quia si in
sodomis que erant pessimi facte
fuissent virtutes scilicet miraculorum que
[illegible] audivimus
[illegible] in capharnaum [illegible] forte man-
sissent [illegible] civitates sodomorum [illegible]
[illegible] usque in hunc diem
quia non [illegible]

[illegible] fortis [illegible] sua
dubitacionem [illegible] peccatorum [illegible]
ad [illegible] loquitur [illegible]
mano [illegible] quia [illegible]
[illegible] in pena sicut [illegible] dico
vobis quia terre sodomorum remissius
erit in die iudicij quam tibi .i.
minorem penam sustinebit [illegible]
[illegible] et si maiorem [illegible]
[illegible] enormitatem peccati et [illegible]
[illegible] ostendit [illegible]
[illegible] predica-
cionem [illegible] omnes
[illegible] usque ad iohannem [illegible]
adventum [illegible] signa
[illegible] non videmus [illegible]
[illegible] actuum xxi legitur quod [illegible]
[illegible] filie philippi
dyaconi [illegible] iohannis et
etiam [illegible] pauli [illegible]
quod prophecia est [illegible]
[illegible] non [illegible] hoc dicit quod [illegible]
[illegible] excludit [illegible]
[illegible] prophe-
[illegible] distinguendo quod est
prophecia [illegible]
[illegible] et de hac [illegible]
et est prophecia [illegible] in
qua omnis prophecia [illegible] et de
hac loquitur hic [illegible] non [illegible]
filium dei quod erat [illegible] ad [illegible]
[illegible] quia non erant
digni [illegible]
[illegible] ut nos ad [illegible]
[illegible] magis [illegible] 3o ut
[illegible] humilitate confundet [illegible]
superbiam quia [illegible] dignos se
[illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] eis noluit et mi-
racula facere [illegible] eos
predicacionem suam non recipere [illegible]
[illegible] non [illegible] alijs [illegible] ad
predicacionem suam primam [illegible]
[illegible] primum
est [illegible] voluntas. 2m est
[illegible] veritas [illegible] est in
[illegible] 3m est [illegible] utilitas que
[illegible] philippus cum [illegible]
de bethsaida [illegible] eos

ulta eant contendi psa ca. Quid est paucorum hominis qui eant ibi ad aliud donum et ipsorum quod volebant credere sunt iudei ad quam fuerat missus ne nostra prophetizeis et sacerdotibus prenocionis occasione dicitur videtur. Ecce super de iustificata est sapientia hominis et angelus sapientia non querit vocis testimonium sed operum. vnde dicitur Jo. vos estis mihi testes et c. 2o non querit vocis testimonium a malis vel non querit propter suam indigenciam sed propter magis vel melius donum que loquuntur. pro tempore non parvula sola miracula sufficiebat ad testificacionem de eo sed post passionem debuit esse vox et miraculum cum ea non esset prius sicut ante et quare non misit sodomis predicatores cum quo certe suffecisset. In tunc eant Ihesus iustitiam post adventum Christi Ihesus nunc aliter in glossa quod non predicat credituris nomine illi cum vivunt vere misericordia et vitas. In illo tempore respondens Ihesus dixit. posita est iudeorum predicacio responsionem increpatio hic subditur de revelatio parvulis gratiarum actio ubi ponitur primo forma gratiarum actionis 2o ea revelacio vitatis vel ea ma abscondisti 3o ratio revelacionis vel ita pater quia gratiarum actionem [illegible] cant tamen Ihesus modus bene dicit. In illo tempore scilicet cum exprobrasset iudeis obstinatis procedit Ihesus quasi tacite obiectioni vel cogitacioni quam volunt intelligere videt scilicet quare non predicant credituris et predicant non predicant credituris [illegible] glossa quia vero quod plures [illegible] yens ommis dei cultor filium dei in carne venientem tamen abstinatus recipit quam gentilitas tamen prima recipit hinc obiectionem vel cogitacionem videns Ihesus dixit confiteor tibi pater et cetera modus actus gratiarum actionis confiteor tibi id est gratias ago vel [illegible] [illegible] ulto laude. [illegible] dicitur [illegible] [illegible] laude

tamen Ihesus in spiritu et dixit confiteor tibi pater [illegible] laude pater [illegible] creaturam. domine celi et terre per temporalem creacionem contra Sabellium qui confundebat personas pluralitas distincta patris in hoc quod una confitetur alii et contra Arrium qui negabat Christum dei filium per naturam quia vocat eum patrem quod [illegible] dicitur per generacionem 3o contra Manicheum qui ponebat duo principia [illegible] dicens esse a malo deo celestia et spiritualia a bono deo cum quod dicitur creator sive domine celi et terre id est creature superioris et inferioris quod abscondisti et cetera ratio confessionis sive gratiarum actionis scilicet revelacio veritatis secundum parvulis et hoc per naturam et [illegible] abscondio veritatis secundum superbis et hoc per iusticiam et [illegible] absconsio revelacioni quod primo superbi [illegible] veritatis [illegible] et postmodum gentiles humiles receperunt ut habetur Actuum [illegible] quod abscondisti hec scilicet archana [illegible] agnicio filii sunt ad impleta sapientibus et prudentibus. scilicet sibi et [illegible] ipsa veritatis sapientibus in credendis et prudentibus in agendis vel sapientibus in divinis ut in lege et prudentibus in mundanis vel sapientibus et prudentibus [illegible] mundana [illegible] de qua prima Cor. 3o stulta fecit sibi deus sapienciam huius mundi hec autem triplex est terrena animalis diabolica [illegible] terrena in cupidis et avaris animalis in voluptuosis et luxuriosis diabolica in superbis et ambiciosis a talibus abscondisti et revelasti parvulis id est humilibus et intellectum in obsequium fidei captivantibus et cetera [illegible] de [illegible] superborum et exaltacio humilium. Ita pater hic subditur ratio sive causa revelacionis et primo ea proxima et in mediata 2o media [illegible] tibi tradita dicitur [illegible]. Ita pater [illegible] quod abscondisti ab illis et revelasti [illegible] quia sic fuit placitum ante te [illegible] [illegible] [illegible] placitum

pt nullam non alia rone voluit fi
lius quod illos ex probavit et has elegit
nisi solum beneplacitum patris
mysteriorum et secreta dei discutere
non possumus sed confessione illorum qui
de secretis dei volunt querere racionem
omnia tibi tradita sunt hic secundo
est revelacionis [illegible] media hic
[illegible] ostendit causam revelacionis
primo generalem 2° specialem i. Et nemo
novit expositive autem ista de x° dicit
primo secundum quod notatur equalitas po
tencie in filio cum patre ad hoc quod dicit
omnia sed relinquitur auctoritas princi
pii in patre quod notatur equalitas
sciencie cum subdit et nemo novit sed
equalitas voluntatis cum addit et
cui voluerit filius revelare unde
quod pt per secundum quod scit per 3um quod vult
revelare dicit go ita revelasti par
vulis pater et hic per me filium omnia
creata et superiora media et infi
ma celestia terrestria et insensualia
spiritualia corporalia et ut quod concretum
tradita sunt ad eandem racionem
vel omnia eciam increata contribua
ta eternalia et spiritualia ut sapiencia
potencia bonitas eternitas et dicit
pluralitas propter diversos modos
quibus tradita sunt in filio tuo eternaliter
non per generacionem a patre meo Rabanus
omnia filio pater tradidit cum sibi
equalem genuit non est intelligendum ut
deus designat hec et cui tradit
possideat vel quod pater existit filius
et propterea possideat 2° expositive de x°
per hominem omnia michi tradita sunt
a domino patre omnia vel omnium potestatem
ciam sed [illegible] xpristi diving [illegible]
et si non omnipotencia qui creatura
[illegible] non potuit vel sic ut sit acco
modata distribucio ut intelligatur
specialiter de apostolis et aliis electis [illegible]
non elementa que ipse eternit pro
nos primulos tradidit eligendos
[illegible] custodiendos Johannis x
sine quod dedit michi pater non perdam
ex eo Et nemo novit hic ostendit
specialiter causam huius revelacionis
quod noticia habet huius [illegible] maiorum

et hoc a patre quia nullus est tam
ingeniosus nisi pater cognitus
nisi magister nisi unde nimium
[illegible] et coequalem noticiam patris et
filii cum dicit nemo novit filium
equaliter plene et perfecte hec dico
propter homines qui cognoscunt per
fidem et beatos qui per manifestam
visionem non tamen comprehendunt si
cut non excludit per hoc quod persona
quod sit exceptus equalis non pro
les [illegible] spiritus non tamen est alius
eciam [illegible] pater neque patrem no
vit quis nisi filius et cui vo
luerit filius revelare et est
ita filius causa revelacionis et per
[illegible] quod dicit michi pater mihi [illegible]
omnia tradita sunt in quo [illegible]
[illegible] eorum patrem et [illegible] eiusdem
voluntatis et sciencie cum ipso Ve
nite ad me hic [illegible] promulgacionem
in confirmacionem racionem [illegible]
ad racionem veritatis illuminans intellectum
hic subditur promulgacio quantum ad
[illegible] boni [illegible] affectum
ubi ponitur primo promulgacio et
confirmacio infra 12 Et cum tusse
ret inde venit in synagogam
eorum promulgacio autem eorum sit pro
nobis 2° exemplo sine [illegible] Et [illegible]
[illegible] autem nobis ad tria primo
ad remedium ad [illegible] quod sit per fidem
2° ad tollendum [illegible] eius quod sit
per amorem Tollite iugum meum
3° ad suspendendum quod sit per operis imi
tacionem Et discite a me [illegible]
primo facit vocacionem venite
2° ostendit necessitatem qui laboratis
3° promittit utilitatem et ego
reficiam dicit go ita omnia michi
tradita sunt per me habetis accessum
ad patrem io venite ad me omnes
per fidem [illegible] venient ad te et
[illegible] filii eorum ad me imita
[illegible] per operis imitacionem ps° [illegible]
ubi [illegible] ulterius venite et
videte ad me fruendum per glorifi
cacionem infra 22 venite bene
dicti patris mei Ergo venite vos cla
[illegible] ad me [illegible] veritatis venite

vos naufragi ad me portu
quietis felix temp ad q si infe-
lix temp aquo io addit Omnes
qui laboratis sm pmu nat i qua
nascimur q̄ homo nat ad laborem
Jo 5 Sm 2m culpa p qua
transgredimur ie 9 ut inique age-
rent laborauit Sm 2m pcm
in qua morimur Sy 3o Gal ult
ctra in ope tuo Sz Spu tam hic
loquitur de labore infidelium i sta-
tu ydolatrie i in cultu ydolorum
ps 47 Egypti et cu qui labo-
rat luxuriosi i voluptatibus
auari in cupiditatibus ambicio-
si in dignitatibus Ecci io labor
stultorum affliget eos Et honera-
ti estis sed honore veteris le-
gis actu 12 hic est honus q
nec vos et patres tradicionis
mosa 23 imponunt honera grauia
et importabilia Dya sentit pos
[illegible] mentis sup [illegible] sit
Et ego reficiam vos sed cibo s
doctrine eukaristie et gr̄e Tolli-
te iugum hic subdit secundum i imita-
tionem s ad tollendum iugum xpi
q fit p amorem dt go Tollite i
voluntarie accipite i quo libertas
arbitrii iugum in quo pietas do-
mini iugum dicta a iungendo iugum
enim ewangelii coniunctiuis eo q
gentiles et iudeos in vna fide
iungat Ecci vltio Supponite
vos absque argento sapiencie et col-
lum vestrum subicite iugo eius
iugo dicit dilectionis eo q homi-
nes efficit absque iugo Iugo
3o vis sm mortificacionis eo
q carnem spm subicit Trenorum
3o Bonum est viro cu portauit
iugum ab adolescencia Et me
ne cognamplaritas tollendi me-
um dt quasi p nob tuli pmu
docendo 2o diligendo 3m susti-
nendo pro vos i vob psidens
p dnim ut impleatis quo ad
iugum ewangelii pro pro vos i
in vio supioi q io qnitu ad
iugum dilectionis pro vos i
in vio extioi q tao quitu
ad iugum mortificacionis Gal ult
Stigmata dni Et discite a me
hic subdit 3m in imitationem s ad
discendum mores xpi q fit p imi-
tacionem ubi ponit primo i imita-
tionem 2o lenitate et pcedentis alliciat
tamen i Et mitis sum dicit go
Et discite sm fallacia simplr
intelligendo sm postilla meatis
et retinendo sm pigricia efficacit
ad implendo a me docente verbo
et exemplo quia mitis sum extimes
in moribus et humilis intimus in
affectibus corde non ficte ptendens
laudibus Ecci ca in imitatoria mi-
titas in conuersatione humilitas a cog-
tione mitis i intencione aut sum
q nullu ledo humilis q nullu
despicio sed corde q nullu decipio
2 Cor 2 Sapite nos memine
lenimus Et inuenietis hic subdit
alleciatiuum et primo lenimus i imitatorem
2o precedentes i mediati i requi-
em meam dt go Et inuenietis
scilicet si diuidendo obediendo et comp-
liabimus vitis sed in spiritu et in futuro
de primo Ecci vltio modicum labo-
raui et inueni requiem multa Seque-
de 2o ps 37 Videbit pacis mens
requiem enim meam hic subdit
alleciatiuum ad tollendum iugum
primo et hic dupliciter primo i affec-
tum suauitatis 2m effectum leuitatis dt
go ita tollite iugum meum si vos
ne timeatis grauamine quia iugum
meum suaue est Grauamen enim erat
iugum legis per multiplicitatem mo-
ralium per amplitudinem iudicialium
[illegible] defectum sacrorum insufficientem
non sic in ewo Et honus meum leue
q sufficit habere quid in eo et quam
quod honus leuium pbabile Ecci
abstinere a malo et velle si bonum
omnia amaritudine pro cetera pntibus
non capi nolle alios fire q non
vis pati Amice reuelasti ca p
mulieribus quarum non dt obedientibus vel
multis et opportunum eius q dnus
sapientibus et prudentibus et non ou
lex pro dispna timore vel aut

meum ingenium / unde 2° Cor. ut
discipulos qui habebant [illegible] superbie
ab elatione reprimat. unde super illud
Confiteor tibi glo. i. gratias ago tibi
quod ultro quod absondisti. Com. licet
de quod creatore homini et infidelium
peccatum est. Glo. 2 [illegible] licet de-
oculta dei iusticia quod superbi ignora-
verunt et humiles cognoverunt vel dicunt
quod consultatio refertur ad unum scilicet ad
revelationem et ad absconsionem. unde
sic placitum est ante te. Com. per talem
voluntatem omnes homines salvos fieri et
ad cognitionem veritatis venire. Sed ad co-
gnitionem veritatis non venit homines in
ipso. Glo. voluntate vult antecedente
te que sola respicit ordinabili-
tatem nature in finem suum voluntate consequen-
tem attendit merita persone et quia
deserunt merita persone ideo repugnant
in nos W. vel voluntate conditiona-
ta vult si ipsi vellent non voluntate
absoluta quando non potest effectum
in creatum. unde nemo novit fi-
lium nisi pater. Com. hic nemo dicit distri-
butionem in genere sic nemo i. nullus
homo et tamen excipit sic quia
non continetur sub homine dicit [illegible]
quod genus sic nemo i. nulla res
et est falsa quia filius et spiritus sanctus
novit patrem. Glo. i. in [illegible] quod
genus et exceptio non personalis
sed essentialis. unde neque patrem novit
quis nisi filius et tamen. Com. dicit glo.
de noticia increata et est falsa
2° pro copulatione scilicet noluerit
filius revelare dicit de creata sic
est falsa quia Glo. ubi cognitio sunt
similiter i. quod analogice ad utrumque
et prima competit filio pro increata
creatura vel loquitur de creata
et hec competit filio et quod homo
unde ingratitudo eius meum peccatum est
[illegible] quod non reddit in mente
illud alliciatum suo in veritatem
sed nisi potest discite a me ad in-
veniendum quod imitatio operis necessaria
est tollentibus iugum Christi amoris
quia amor dei operis non opera-
tur magna. unde [illegible] quia

ingratitudo eorum scilicet iniquitas est quia
ingratitudo legis scilicet in lege adulteri in
in eorum tempore, in lege homici-
dium in eorum tempore [illegible] quod [illegible]
~~quia in lege opera [illegible]~~ [illegible] opa
in lege regnabant in eorum tempore
bona voluntas sufficit nec ad am-
mittit alia causa dicitur sunt in li-
gedo. unde homines mecum bene-
dicti. Glo. [illegible] data est sola que
ducit ad vitam. Glo. 2 [illegible]
et humilitas arta vel angusta quia
in initio bonum eam est consue-
tudine dimittere sed processu temporis
in effabili dulcedine dilatatur
sicut serpentibus gallis dentibus
[illegible] gravant in principio comede-
re sed postea delectat. [illegible]

In illo tempore abiit :-

Ihesus. Facta est promulgatio
nove legis quantum ad substantiam
bonitatis et hec verbo. Sed hic
ideo facit facto sive exemplo ubi
ostendit quando sanctitas veteris
legis est perfecta reprehensione
2° ipsa reprehensio reprehendendi
occasio sublimatur ex hiis [illegible]
precepit intellectum dicitur in illo
tempore post mortem iohannis. Unde
Beda narrata predicatione et mira-
culis bis quinque anni [illegible] Iohannis
homines fratrum statim transiit ad
alia que sunt facta in alio anno
post mortem iohannis abiit Ihesus
per sata. hic est per campos ubi erant
segetes et hec ut a turba declinaret
et locum manducandi disci-
pulis daret sabbato quod sunt iudeis sumpta
reprehendendi occasio. Sed quia ibat
sabbato. Glo. ut cessare faciat legem
per evacuationem sabbati. Discipuli
autem eius in quibus maxime
reprehensibile erat videbatur trans-
gredi legem sicut modo in religiosis
esurientes tum ex paupertate
tum ex turbarum importunitate sed
habet q. 3° in quo significatur
quod predicatoribus et prelati debent [illegible].

porrecturi cibum corporale pro salute animarum / Ceperunt evellere spicas et manibus confricare sicut habetur Luce vi et Marci ii. Hoc autem quia videbatur illicitum non propter se in sabbato vel in hoc opere tamen sunt nondum vana errore Pharisei destruunt. Ideo apostoli leviter sabbati destruuntur non tamen plenum quasi transgressores legis transgressores recipiunt. Ebionite cum omnes alios apostolos recipiant, contemnunt fidem in sermonibus et sabbatum non ad legem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lectura edificat exemplo apostolorum, ut non paratas epulas sed cibos simplices querimus. Iterum ut non in hospitales predicatores et lectores sed verba simplicia et edificabilia diligamus / Pharisei autem videntes sensus plenos [illegible] [illegible] dicunt ei / Ecce discipuli tui i. tua doctrina informati faciunt quod non licet eis facere in sabbatis. Et dignum cum illis reprehensione / At ille dixit eis / Hic subditur domini responsio ubi ad confutacionem phariseorum nititur primo auctoritate aliorum, ibi: Dico vobis aliena primo David legali, 2o sacerdotali / Aut non legistis in lege / Ex prima auctoritate formatur argumentum a [illegible] exempli simmetrum et est talis [illegible] similibus [illegible] est mediuni sed simul necessitas fuit in David et in discipulis non ergo David excusatur qui comedit panes quos non licebat, et a maiori ex parte scriptorum et est talis: David in necessitate comedit licite panes quos solum sacerdotes comedebant licite ergo multo magis discipuli spicas omnes omnibus et hoc est quod dicitur / At ille dixit eis scilicet phariseis / Nonne legistis / Dicit ab [illegible] sabbati illud quod fecit acomodacionem ad aliorum non facit ad excusacionem sed dispensacionem in necessitate dicit / Nonne legistis primo Regum 21 quid fecerit David quando esurit

Ecce articulus necessitatis constringebat eum a facie Saulis / Et qui cum eo erant / Intravit in domum domini in tabernaculum in quo propter ecclesiam civitate sacerdotali non ipse David in propria persona intravit sed sacerdos Abymelech pro eo / Et panes propositionis comedit scilicet in sabbato quia tollebantur et alii recentes substituebantur super mensam propositionis Exodi 27. Quos non licebat ei edere neque his qui cum eo erant nisi solis sacerdotibus Levitici 8 q. d. [illegible] / Aut non legistis / Hic nititur auctoritate sacerdotali et est talis: sacerdotes quorum maxime est legis ceremonias observare violando sabbatum sine crimine sunt ut dum occidunt vitulos et incidunt [illegible] ergo multo magis qui nulla [illegible] sunt ut ordinis dicit ergo / Aut non legistis in lege / Levitici 12 Numeri 19 quia idem in tempore sacerdotes qui maior status in templo [illegible] locus sabbatum violat [illegible] quando occidunt et [illegible] incidunt et tamen sine crimine sunt quia hic accepit hoc / Dico autem vobis 3o per comparationem ibi Quod ergo filius prima hoc talis maius est templum spirituale quam figurale sed figurale potuit defendere sacerdotes sibi deservientes ergo multo plus spirituale quod est Christus discipulos sibi credentes Dicit hoc Ioannis 2 Solvite templum hoc etc. et hoc est quod dicit / Dico autem vobis i. vere assero quia maior templo est hic s. dominus templi quia dominus templi vel hic i. in hoc loco Aggei secundo maior erit gloria domus novissime quam prime / Si autem sciretis 2o [illegible] magna convincit eos passim [illegible] quasi ceremonias veteris legis [illegible] [illegible] sine crimine sed absque sic sabbatum est ceremoniale ergo [illegible] dicit ergo Christus / Si autem sciretis i. vere intelligeretis quid est [illegible]

Ozee vi· miam volo et non sacrifi
cium quia ut ait plus placet creatori
deo quam stultorum victime· non con
dempnassetis innocentes· i· apostolos
quos innocentes et veri adheserunt ei
dominus est enim filius hominis etiam
et videtur quia convenit sibi plene po
testas dispensationis et est talis dominus
quod potest dispensare cum illis quibus
voluerit· potest· quia xpistus potest tollere
discipulis et sabbato· ergo potest dispe
sare cum discipulis in sabbato/ et hoc
est quod dicit filius enim hominis· i·
xpistus dominus etiam est sabbati et ita
non subest observationi legali sed
potest ambo· ac si diceret sicut possum
sabbatum ita possum destruere· Spiritualiter
per apostolos significantur predicatores et pec
cati per sata mundi diverse segetes
diverse nationes/ spice homines/ palee
corpus/ grana anime· per hos discipuli
ut predicando a terrenis separando
confricant animo exemplo suo opa
cionis ad penitentiam provocando i· qua
separat animam a iunctione sicut palea
a granis et manducat· Corpori i·
corporando/ ex deum est per et acti
io· Tacta et mandata de hoc con
quirunt demones et infideles aliter
per sata intelliguntur sacra scriptura diverse
segetes diversi libri spice sunt tex
tus ergo per discipulos evellunt per la
bores/ confricant per meditationem
manducant per recommendando memo
rie ad suam edificationem/ Et Ruth
2° Vadam in agrum ut colligam
spicas quando autem in sabbato etc· 18·
Sapientia scelera in tempore nocti· hinc
repugnat vel i· inde adulato
res· d· quia quiescendum est sal
tem in sabbato/ Quomodo hic super i·
quod fecit david dicit glo· quod ab
ymelech dedit panes david
et Primo Regum 21 Contra q· Marci
2· ex introivit domum dei sub abi
athar Responsio Primum· dicitur idem erat sed
binomius vel 2m Bede duo fuerunt
et tunc ambo pariter abymelech

pater et abiathar filius ideo dicitur
quod uterque est· Item quantum ad verba sola ne
cessitas excusat in pluribus sine
dispensatione vel quod non licet ipsa vero
si necessitas sunt ad necessitatem etiam
quis potest dispensare/ ad idem dicendum
quod dicit hic quod vel dispensasse abi
melech ad idem dicendum de precepto
et de dispensatione/ Tamen sunt genera
preceptorum quorum quedam sunt necessa
ria permittendo voluntati ut in
regula monachorum Quedam
superveniunt a necessitate in preceptis mo
ralibus/ Quedam precepti super vino
que ante sunt fine necessitatis di
spensationem recipiunt ab homine quia
2° a deo tamen quia 3° a nullo nisi
causa quia ut preceptum dominice de
iustitia de matrimonio· ergo etc· est
necessaria dispensatio Contra Machabeus
pugnavit in sabbato non legitur
dispensatio· ad idem dicendum quod aliquis
sit deus in deserto non potest
comedere sine dispensatione Responsio
quidam dicunt quod necessitas exigit dispe
satio sciendo quod distinguendum est
quod autem i· venit quam possibile dispe
sare 2° exigit dispensatio etiam non
et non contra ullum vel argumentum
tamen quod est a maiori affirmando
aliter enim dispensationes sunt
cum maioribus quam cum minoribus
non ergo ullum vel argumentum
dispensat dicitur cum david ergo
cum discipulis Responsio i· extrema necessitas
omnes preceptis sanctum quod preceptum naturale
hominum enim non sit comparatio propter
ad personam sed causa ad causam·
consimilem· Item occidunt vitulos
vitulos in honorem dei occidere non
est opus simile ergo non violant
sabbatum Responsio mali hominis faciebant
ex timore simili sine punirent
spiritualiter et ita opus eorum erat
simile ex intentione operantes cum
in libertate ex parte operantur vel vio
lant i· observant ita ut violare
videantur Item dominus sabbati i· non
subest observationi legali/ Contra quod est·

iuxta natiam ex nulla sunt sub lege. Per subiectio illa fuit voluntatis non ex necessitate. Ideo inter dominum scribit pro simulatione aliquis se fuisse ostendit per auctorem. Et ecce intrasset iterum synagogam. Proxima in publicatione nominis legis quantum ad significantiam bonitatis hic confirmatur opera mirabilia sed sicut reparacionem generalem. Primo a corruptione tanta a principio ex tunc corporis. 2º a peccato in tunc corporis et spiritus. Et iterum ablatus est ei demonium habens in prima sit confirmatio duplex primo per modum exprimentalem in operibus miraculosis. 2º per modum rationale in doctrina et verbis. Unde precepit eis in prima ostenditur virtus Christi primo in opere particulari, 2º in opere universali. Et veniens sic tercia opus pertinet tangitur primo ad miracula antecedentium 2º concomitantium. Et Pharisei autem Pharisei iniuncte in quibus ostenditur proposito salvatoris ubi ponitur primo interrogationis occasio 2º ipsa phariseorum interrogatio. Et interrogabant 3º Christi visio. Ipse autem dixit eis tertia ostensione tamen non primo tempus de quo dicit. Et cum transisset inde i. ad alias partes et circuisset per illam septimanam venit in alio sabbato ut dicitur in 6 luce in synagogam primo ad docendum propter maiorem populi frequentiam sicut venatores venantur ubi putant invenire multitudinem ferarum et piscium. Ecce in Christo tria inter stabilitus licet enim Pharisei insidiarentur ei non timebat venire ubi erant. 2º hoc eorum proposita doctrine veritas que in publico docebat eorum [illegible] zeli immensitas que totum hoc faciebat propter salutem animarum. 3º infirmitas adveniens. Et ecce homo habens manum aridam. Dicit gl. in libro Nazareorum li- qui iste fuit cementarius [illegible]

vocibus dicens precans homo cementarius eram manibus victum queritans precor te Iesu restituas mihi sanitatem ne turpiter mendicem cibum. Et interrogabant eum hic sequitur interrogationis sermo et ponitur primo interrogatio 2º interrogantium intentio. Ut accusarent dicit igitur. Et interrogabant eum scilicet Christum Pharisei dicentes licet in sabbato curare. Interrogant non ut discant sed ut accusent. Unde sequitur ut accusarent eum ut si dicerent non accusarent eum de crudelitate si dicerent sic accusarent eum de sabbati transgressione quia prohibetur a quibuslibet operibus serviliis in sabbato. Sed similia prohibebantur non spiritualia. Ipse autem dixit eis hic sequitur Christi visio ubi primo ponit ad propositum visionem specialem, 2º infert conclusionem generalem. Itaque licet. Dicit autem talis est argumentum sub minimo homo qui autem ex omnibus si ceciderit in puteum levabit eam in die sabbati, ergo multo plus homo curatur si contingit egrotare. Ponit ergo primo maiorem propositionem tamquam per se notam, 2º minorem. Quanto melior est et hic est. Ipse autem dixit eis quis est ex vobis homo multo magis denud. quem habet una ovem multo magis homines. Et si ceciderit in puteum sabbato nonne tenebit eam [illegible] et levabit eam extrahendo ergo hoc sit propter cupiditatem multo plus debet fieri ubi salus queritur [illegible] ideo subdit assumptionem. Quanto melior est homo ove quod dicit non est comparatio. Ex hoc infert conclusionem 2 maxime ad propositum quia sequitur Itaque licet sabbato curare. Unde glo. Competenti exemplo solvit questionem eorum ut eos ostendat sabbatum violare in opere cupiditatis qui eum violare arguunt in opere caritatis. Tunc ait hic sequitur hic tangitur concomitantium miraculum et primo imperium dominum, 2º obedientiam infirmi. Tunc extendit 3º evidentiam miraculi. Et restituta est et hoc est. Tunc sanitati restituta ut adiuncta dicit ait homini manum [illegible] aridam [illegible]

precepit tamquam potestatem habens etc. a.
Et extendit et ipse dixit et sana sit
et restituta est sanitati sicut altera
in quo patet perfecta et complecta sani
tatis curacio. homo habens manum
aridam est peccator habens enim quandam
cor aridum quia sine bona affectione
et compassione in quorum persona dicitur
Ps. percussus sum sicut fenum et
aruit cor meum. Secundo lignum
aridum quia sine bona electione sine
dei laude de quibus Ys. et ligna
eorum siti aruit. Alii manum aridam
quia sine bona operacione. de istis Zach.
xi. brachium eius ariditate sicca
bitur. nota hic habent autem isti manum
dextram aridam ut dicitur luc. vi. quia
multi sunt impotentes ad bona sed
potentes ad mala. hec autem ex
ariditas sumitur ex similitudine arboris
aride que tunc vere est arida quando est
sine succo sine foliis sine fructu.
Et parte loquendo cor habet aridum
in mundi linguam magniloquam
manum animi. Iste ex in obediencia
dei. dicit extende manum ad pauperem
per elemosinas largiciones. primo secundo manum
tuam aperuit in opere et ad deum per
devotam oracionem. Thren. iii. levemus
corda nostra ad celum. quarto
[illegible] operacionem. Eccli. ultimo extendi
in altum manum meam. [illegible] sana
peccator. Sequitur hic [illegible] Si licet
sabbato curare. quare dominus frequenter
in sabbato quam alia die sanabat
Dico [illegible] ut non solum consumet
[illegible] sabbatum sed eciam [illegible]
[illegible] eo [illegible] silen
te omnium. Ipse interrogabat eum [illegible]
[illegible] luc. vi. [illegible] ipse dominus ait
ad illos interrogo vos si licet in
sabbato bene facere an male. Secundo [illegible]
[illegible] corda [illegible] non
discreperit [illegible] non ipsi
[illegible] interrogant temptantes dominum.
[illegible] dominus videbat cogitaciones eorum
statuit hominem in medio et interro
gavit eos et illis tacentibus [illegible]
[illegible] Sequitur autem hic
tangitur quia miraculum et primo in
phariseis affectum malignum. secundo in Christo.

affectum [illegible] Ipsius autem [illegible]
malignitas autem [illegible]
in bono [illegible] et exierunt in
mala machinacione et consilium fe
cerunt [illegible] Sequitur autem de si
nagoga et [illegible] Christi [illegible]
a lumine recedentes [illegible]
lumen sanacio [illegible] ipsi confu
tati lumen sustinere non poterunt [illegible]
[illegible] in media [illegible] hominem querebat
extinguere. consilium [illegible] consilium
faciebat [illegible] [illegible] consi
lium eorum non veniat anima mea
quo cum perdunt ambo quod vita
perdunt non quo [illegible] veniunt. hec
[illegible] primo legitur de [illegible]
morte Christi Ihesus autem sciens [illegible]
[illegible] eorum [illegible] In [illegible]
[illegible] consilium eorum recessit inde
et hic [illegible] multa primo ut [illegible]
[illegible] recessit non timore ut [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] venerat hora passionis [illegible]
[illegible] non dum venit hora mea
[illegible] non [illegible] locum quia non [illegible]
[illegible] [illegible] luc. xiii. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Et vos
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Et secuti sunt [illegible]
[illegible] est [illegible] primo in opere [illegible]
[illegible] sanacionis unius hominis
[illegible] ostenditur in opere universalis
sanacionis omnium sequencium [illegible]
[illegible] primo [illegible] ad [illegible]
2o [illegible] et curavit eos
[illegible] Et secuti sunt eum multi
[illegible] visis miraculis et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Et curavit eos omnes. [illegible]
de illo [illegible] et precepit eis [illegible]
[illegible] est [illegible] pro
[illegible] per modum [illegible]
in opere miraculorum. [illegible] facit
[illegible] per modum [illegible] doct
[illegible] ubi [illegible] primo [illegible]
[illegible] [illegible] 2o [illegible]
[illegible] [illegible] ut adimpleret
[illegible] Et precepit eis [illegible]

enarrat ne manifestum eum facerent
Ambros. hic instruit ne eum aliquid
magnum factis sonorum [illegible] quamvis
non quo prohibet omne [illegible] opera
tione in utilitate audientium
in bene factis vane glorie appetitus
non adimplet. hic describit perfecta
com[illegible] ubi ponit salvatoris co
mendat a quatuor perfectione primo
gratie ibi puer meus 2° sapientie ibi
iudicium dedit 3° patientie ibi
non contendet 4° clementie ibi arun
dinem quassatam 5° iustitie ibi
donec eiciat. Et hic corrindet
que [illegible] predictis [illegible]
[illegible] gratie in [illegible] legalium
et sabbati unde dixit venite ad
me omnes qui laboratis perfecto
sapientie [illegible] consultatione phariseorum in
terrogantium si licet in sabbato curare
perfecto patientie in declinatione phariseorum
machinationem cum recessit perfecto
clementie in sanatione turbarum sequen
tium quas omnes curavit perfecto
iustitie in occultatione factorum ope
rum que manifestari in dignus
nolunt propter vanam gloriam dicit quod
propheta [illegible] fecit [illegible] ad quem [illegible]
ta est ad impletio prophetie. Et hic
est quod dicit ut propheta [illegible] non ca
usat adimpleretur. quorum est primo
hoc de in persona dei patris [illegible]
ecce puer meus ubi ondit [illegible]
perfectionem gratie fuisse in Christo secundum gratiam
unionis quia in ipso est unita di
vinitas humanitati que non [illegible]
[illegible] si emendi puer propter [illegible]
tiam carnis assumptam propter innocentiam
propter in obedientiam [illegible] puer natus
est nobis [illegible] i. meus propter singula
rem [illegible] quia incelsum fuit
ut [illegible] quod non esset opus patris nisi
meus quia filius non unigenitus
meus quia [illegible] a me alienus
non sic alii filii hominum [illegible]
sunt [illegible] [illegible] omnibus
[illegible] dilectus meus [illegible]
[illegible] quem elegi [illegible] homo [illegible]
[illegible] elegit [illegible] elegit
[illegible] ad [illegible] redimendum
vel electus [illegible] quem elegi [illegible]
[illegible] electus quo ad pontificatum [illegible]

impingere dilectus non enim esset electus
sine dilectione sicut dilectus sine electione
[illegible] quo [illegible] gratia unionis [illegible]
[illegible] 2° [illegible] humanam electus quia ele
git [illegible] unione divina dilectus meus quia
[illegible] ad unionis [illegible] puer meus
inter alios quem elegi ab aliis dilectus
meus ad gratiarum dona in quo com
placuit anime i. voluntati mee hic
perfectionem capitis i. Christi qui [illegible]
influit in corpus ecclesie de plenitu
dine sensus [illegible] per [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ipse
[illegible] complacuit 2° [illegible] est [illegible]
persona [illegible] complacuit [illegible]
totum corpus [illegible] unde [illegible]
[illegible] nemo venit ad patrem nisi
per me. ponam spiritum meum super eum
hic ondit perfectionem gratie in persone
singularis ubi implicat in Christo [illegible]
[illegible] eum dicit persona [illegible]
[illegible] super eum [illegible]
gratie [illegible] eum subdit spiritum
[illegible] non ad mensuram dat deus spiritum
i. non particulariter [illegible]
[illegible] eum subdit [illegible] super eum
spiritum [illegible] plenissime [illegible]
[illegible] omnes ut omnes [illegible]
sunt [illegible] spiritus domini
super me. iudicium dedi [illegible]
[illegible] hic ondit perfecto sapientie quia
sapientis est predicare et iudicare
[illegible] iudicium i. iudiciariam pota
tem sibi a patre traditam Io. 5 pater
omne iudicium dedit filio iudicia
[illegible] [illegible] faciendam de
ipso gentibus i. gentilibus vel [illegible]
[illegible] gentilibus [illegible] iudicabit
[illegible] gentibus per apostolos et
predicatores [illegible] [illegible]
[illegible] non contendet hic describit perfecto
patientie ubi [illegible] ab eo [illegible]
impatientie que sunt contendere [illegible]
et [illegible] impatiens [illegible]
[illegible] illata aut credit [illegible]
vindicare [illegible] non [illegible]
contendit [illegible] sic clamat
[illegible] non sic [illegible] vox eius
[illegible] [illegible] de Christo non contendet
[illegible] [illegible] 2° [illegible]
[illegible] contendere [illegible] cla
mabit i. invocabit ad [illegible]

alienum ut adversarios vindicet neque
audiet aliquis in plateis vocem
eius i. sine murmuracionis vel ma-
ledictionis impatient 2° cum male-
diceretur non maledicebat cum pateretur
non comminabatur quod non est contenciosus
vel contradictor non est clamosus per impa-
tienciam non litigiosus per vindictam
arundinem quassatam i. iudeos ute-
res extimo et alii legis observancia
et vacuas intus spirituali intellige-
ncia et quassatos quod omni vento doc-
trine et errores motos non confringet
i. statim condempnabit sed supportavit
expectando in penitencia quod quia gladio in-
dula quia dum vos patiar et in fine
tamen conquassabit capita inimicorum per
alia litteram et linum fumigans i.
gentiles per quod qui legis naturalis sco-
ando extincto in vis amantes
fumum involvit non extinguet sed
alia scintilla in magnum fidei ar-
dorem suscitabit per fidem et confirmabit
per bona opera ... et [illegible] alii tene-
bre sunt aut lux in domino / secundum
hylarium exponit et arundi-
nem quassatam i. gentes vento va-
nitatis agitatas gratia et vacuos non
confringet non destruxit sed ad salutem
vocavit et lignum fumigans vel
linum secundum aliam litteram i. extinctum
spiritum vel exiguum in reliquiis ysra-
hel non extinguet i. non auffert sed co-
mitte disposuit 2m secundum Jeronimum arun-
dinem quassatam non agitatam quia
peccanti manum porrexit et linum
fumigans non 2m et modicam
fidei scintillam in parvulis non con-
tempsit donec iudicium sed ordinet
perfecto iusticie primo i. condempna-
cione non credencium de iudeis et
de remuneracione credencium de gen-
tibus ibi et in nomine eius gentes
sperabunt vel donec veniat quasi ejiciat
donec iudicium passionis secundum quod iudi-
catus est eiciat i. perducat ad
victoriam per quod princeps tenebrarum Jo. 12
venit princeps mundi huius vel sic
donec iudicium activum secundum quod iudi-
caturus est in fine eiciat i. perducat
ad victoriam per quod de inimicis suis ps.
donec ponam inimicos tuos scabellum
pedum tuorum et in nomine eius scilicet filii dei
gentes quarum plenitudo intrant

profectum fidei sperabunt de salute aeterna
in qua non est aliud nomen sub celo
in quo oportet salvos nos fieri
Ps. xviii [illegible] confringet reges gen-
tes et in eum sperabunt gentes et ulte-
rius quia iudicium iudicabit gentibus
futurum et non instans agit Jo. 3°
non misit deus filium suum ut iu-
dicet mundum vel non venit ut iu-
dicet condempnacionis in preto sed miseri-
cordie iusta iudicia ut ubi tamen
aliquod est enim iudicium Christi multiplex
unum quod venit sustinere scilicet passionis
per diminucionem et intendere iudicet de
viventes et mortuos aliud quod
venit inmediate scilicet futurum distribu-
cionis Jo. 7 pater omne iudicium de-
dit filio 3m quod venit facere et hoc
triplex distinguitur reprobacionis quo
ad iudeos Jo. 9 in iudicium ego
veni in hunc mundum et qui
non vident [illegible] 2m purgacionis quo
ad demones ps. iudica domine
nocentes me et alibi quod sunt dies
sui tu [illegible] 3m absolucionis quo ad
suos a domino de tentos ps. 33 fa-
ciat iudicium et iusticiam in terra
est autem iudicium quod vult presumere
sed correctionis [illegible] Cor. xi dum
iudicamur a domino corripimur iterum
quod vult fieri secundum discussionis 1a
Cor. xi si nosmetipsos diiudi-
caremus non utique iudicaremur ipse
quod vult in micia et hoc ut refert de
[illegible] ipse non contendet Cor. je.
ego contendentem tecum in iudicio eo
quod dixisti non peccavi vel non conten-
det contentione iure sed iusticie futuri
examinacionis ipse non clamabit Jo.
7° stabat ihesus et clamabat
ad idem heb. v cum clamore vali-
do exauditus est ad idem luc
23 clamans ihesus voce magna
ait in manus tuas commendo spiritum
meum vel non clamabit ut in-
paciens ad auxilium invocacionis
sed ut doceret in sua predicacione ut
instrueret dives in sua passione
ut [illegible] in sua morte ipse
non audiet in plateis Jo. vi
murmurasse Jo. dante alapam
Jo. xviii si male locutus sum
testimonium perhibe de malo ut ad fi-
dem [illegible] in tumultu ad patris

audiat / Tunc oblatus est ei / cum
sit virtute xpi et amborum ma
li causati a principio ex tunc cepto. scor
pali hic audi. et idem. Amborum
ma mali causati a primo instituto
spuali ubi audit. primo in mi
raculo virtus saluatoris / 2o confusio
adversariorum non credentium miracu
la et abscisum omni virtutis ibi
phari aut audientes. Circa mira
culum tangit tria / primo audien
tia 2o efficacia ibi curauit
3o consequentia ibi Et stupebant. dicit ergo
tunc. scilicet post curauit magnum al
dam oblatus est ei. i. quod dicit offitu
sedens demonium habens. i. quod notat
passionis duplicitas. i. tbus quia
demoniacus et cecus et mutus.
Iste similis est in miracula et so fra
sit / 2 los dicit qui erat priuatus audi
tu et non loquela et curauit eum
a demonio liberando ita ut loquer
etur. in quo restitutio loquele et
indit in primo illumino cecitatis
vel tenebrarum / Stupebant hic
3o subditur congruus admiratio turba
rum et hec in duobus primo in stupe
scere mirior / 2o in locuti dicere
cor i / Et dicebat et hoc est quod dicit
Et stupebat omnis turba. i. mi
nores et infirmi in quibus frequentur
fra dominum sit ea salutis sed in maio
ribus occasio blasphemie sicut
dicit damascenus / Dicta est inter stu
porem et admiratione non admira
tio est ex visione magni / Et dice
bant turbe. scilicet non phari nunquid hic
est filius dauid quibus vinati
niug eruditi et per beneficia filium
dauid predicant quae presentes
confitentur ergo filius dauid per
promissionem fra insta 22 erunt
vob vi. de xpo cuius filius sit.
q. d. iste est messias promissus per
omnes nunquam qui dauid fuit magni
mi mirores sicut per 7o et 12
per singularem excellentia quam cum
tres de dauid erat actum et licet
nobis dicere de patriarcha dauid.
vel nunquid hic est filius dauid
q. d. ex operibus per se filium dauid
quia dauid fuit magnitus contra
demonium appetitus desiderabilis con

tra peccatum deum confitetur contra mentum
spuali miserie petrus exercet in
homine intellectum sic per de Gappo
medicus 13 / vexat affectus sicut in paulo
primo Reg. 29. Claudit os ne confiteatur
petrus sicut per in cayn Gen. in o
ding enarrat Gehenne et admittus go
xpi gratia intellectum illuminat ut Iob
29. affectum liberat ut in paulo actu
12. os aperit ut in zacharia luc 1o
vexat aut demonium homines. scilicet superbia
in mente / concupiscentia in carne / cupidi
tas in rebus / prima Ioh. 2o / Omne
quod est in mundo et stendat. tales
demonium facit mutum non cum loque
la sit data homini ad laudandum deum
ad edificandum proximum ad confitendum
petrus prima loquela aufert super
bia que quod dei est scilicet laude usurpat
sibi. 2a aufert auaricia que sibi
soli intendit non proximo. 3a au
fert luxuria et maxime contra naturam
unde Sodomia intemptat. sic tum
iste facit cecum. est aut cecitas a
ua a culpa et a vindicta phari aut
sapientes precontinue saluatoris du
ctu in miraculo quod audit. admissi
lorum confutatio ubi coniciunt primo
contra dictores 2o temptatores / Tunc
audiunt ei quidam de scribis impia
primo contra dictores malignitatis
audit. 2o a xpo conuincit ibi Ihesus
aut sciens dicit ergo phari aut. i.
a deo diuisi pharisei in diuisio et
temptat / Audientes quod dicebant
turbe quod erat filius dauid dice
bat ex invidia blasphemantes
hic non eicit demonia nisi in Belze
bub principe demoniorum quia non
potuit contradicere operi miraculi hoc contra
dicunt cum oponis dicentes xpum
non virtute dei sed virtute diaboli eie
cisse demones. Belzebub. dicit
principes muscarum per fordes immo
lati sanguinis contra ipso 2o. Reg.
nota ydolorum abelo fuit digne
nimis cum rex quidam nimius
belo patre suo mortuo statua con
stituisset et eius diuos honoribus in
stituit eius simulacra consuetudine
caldei recognitores Bel vocarunt
palestini Baala moab Belfegor
quam intempta omnes vetustas ydantes

ipse est primus patri iudei autem vnius de
discipulis in derisionem generum Belze-
bub appellabant assertores in hoc similia
eo principe demoniorum inhabitante
in eius virtute xpm dicebat operari
Ihesus autem sciens hec contradiccio-
nes quas malignitas comouet dice-
bant autem tria contra actorem esse
miraculi 2m quod xpus non est minister
dyaboli autem quomodo potest demonium 3o quia mi-
raculum non decet opus dyabolicum
reputari vel autem facite arborem bonam
in prima primo concludit stultitiam
2o instruit veritatem vel Beati estis
quia in prima potest primo racionem du-
centem ad inconueniens et comparacionem
demonis ad demonem 2o racione
concludit per comparacionem xpi ad disci-
pulos vel Et si ego in belzebub. Prima
ro talis est 2m glosam xpus eicit
demones vel in virtute dei vel
in virtute demonis contrariorum probat
manifesta in hoc sit [illegible] quod est
demonium in seipso hec destruitur hec est
contrario sequitur non sed deus dando potestatem
eiciendi demones seipsum diuidit
ergo destruitur sed non destruitur quia
nescit et ipsum sciens destruitur ergo
non dat hac potestate ergo non in principe
demoniorum eicio demonia primo ergo
ponit maiorem et omne regnum 2o
minorem et Et si sathanas 3o con-
clusionem quomodo ergo et hec est quod dicitur
Ihesus autem sciens cogitaciones eorum
id est non tantum sermones blasphemie
sed eciam cogitaciones id est videns ex quibus
mouebantur et per hoc probat quod est deus
dicit eis omne regnum diuisum in se
non potest per discordias periculum contra
se alterutrum pugnantium desolabitur
quippe quod si solidum et firmum esset nisi
partes diuiderentur tunc dissoluitur quod quia
pene nos crescunt discordia vna-
que dilabuntur primo Mach 1o diuisit
illis regnum suum et multiplicata
sunt mala in terra et omnis ciuitas
et domus diuisa quod se non stabat ecce
ixo diuisum est cor eorum non intelli-
gunt indiccionem non facit in talibus
in regno in ciuitate vel domo 2m
triplicem vnitatem sub qua viuunt ho-
mines scilicet quidam viuunt sub vna
lege vel viuunt et sic regnum alii
sub consuetudine et sic per ciuitatem

alii sub vno tecto in societate
et sic fit domus. Sic a regno a ciui-
tate ad domum exemplificat a ma-
gnis in minoribus et primus vt per
hec sua racionem fortiorem et sufficientem
ostendat Et si sathanas sathanam
eicit ita vt quis vnus obsidet alius
eius liberet aduersum se diuisus est
sed certum enim probatur est diuisus
et diuisio inimicorum et sic dicitur
aduersum se diuiduntur in plegio
non possunt aduersus nos viribus pu-
gnent et temptant sed ista diuisio non
soluit regnum ipsorum sed quia aduersum
se diuiduntur non concludit quomodo
ergo stabit regnum eius id est non sta-
bit sed destruitur. Sed nullus sciens
intendit suum destructionem vt non
stabit et ita erit finis mundi sta-
bunt hic ad temptandum nos secundum quod
phisici credebant ex filii. Sed hoc
est finis mundi quia non dicit autem
[illegible] et conueniunt phisici per
racionem ducentem ad inconueniens
Et si ego in belzebub. Hec secunda
alia racio consimilis et potest intelligi
dupliciter 2m glosam de exorcistis quia
ad inuocacionem dei per exorcismos
faciunt alii demonia obsessis
corporibus eiciebat de quibus dicitur
ixo vel de apostolis. Et est ro talis
Sicut hec est potestas eiciendi demones
per me et principe demoniorum
filios vestros sed filii vestri dicunt
ipsi non in principe demoniorum eici-
unt demones ergo nec ego dicit ergo
Et si ego in principe id est auctorita-
te principis demoniorum eicio de-
monia scilicet a corporibus obsessis
filii vestri id est exorciste 2m glosam dicunt
et Rab. vel 2m Augustinum apostoli qui
de vobis nati sunt in quo eiciunt
id est in qua potestate ideo ipsi vestri iu-
dices erunt vos scilicet condempnando
de mendacio quia dicitis contra me
quod si in virtute dei eiciunt multo
plus ergo eius oppositum mendacius
affirmastis vel 2m Augustinum apostoli de
compositione generum qui sunt consci-
encii male actus ad xpm dicitis
ipsos ergo testes et iudices indi-
cii mei in hac parte vel eiciunt
iudices in futuro approbacionem
et approbacionem iudicii. Set dicit ergo

in spu dei / Empnus elegit phos
fictitie hic astruunt et insipiunt fi-
tate qr xpc no eicit demone dy
aboli ut phatu go sequi' q eicit
uirtute dei cu no sit alius medium
dicit go / Si aut ego in spu dei ei-
cio demones pervenit in vos re-
gnum dei et cessat regnum dyabli
hic xpus innuit / regnum dei .i. ego
xpus qui deus eo regnare in
vobis quare go me blasphematis
uel regnum dei .i. tempus gre ad
nemus regnum gre q nob offen-
du verba veritatis et miracula pietatis
predicant / Venit in vos .i. con-
tra vos qui contradicitis regno gre
et eo excludemini a regno glorie
vel aliter / Venit per illud dictum re-
gnum credentibus patefiet / vel re-
gnum dei .i. iudiciaria potestas qua
condempnat impios et a fidelibus
recipitur / Et hic est sensus / pre-
venit .i. preveniet qr dabit contra vos
sententia / Sed aut quo sit xpus q demo
no est actor miraculi hic xpc
probat q ipse no est minister dyabli
adducens primo ratione cogentem
intellectum / 2o comminatione terrentem
affectum ibi Ideo dico vob. de pectin
in prima ratione primo
ponit et comparatione bonitatis
ministri ad actorem 2o p comparatione
voluntatis ministri ad voluntatem
actoris ibi Qui no est mecum 3o
p comparatione operum ministri ad opera
actoris ibi Et qui no colligit me-
cum / prima ratio talis est actor est
potencior ministro xpus est poten-
cior dyabolo ergo xpc no est minister dy-
aboli Ad maiorem ponit in litera sic
Sed aut quo potest quisquam dixit .i.
xpus cui no est quis similis super
in potestate intrare in domum fortis
.i. dyaboli de quo Job 12 no est potestas
super terram quae ei. dyabolus forte facit
nostra negligencia no illius potencia
Et dicitur domus dyaboli corpus obsessum
a dyabolo uel peccatoris corpus / Et vasa
eius diripere .i. homines obsessos
a dyabolo uel deceptos aptabiles eius
eiusmodi nisi prius alligaverit .i. super-
averit fortem .i. dyabolum et tunc do-
mum eius diripiet .i. peccatores
a dyabolo possessos aptabiles eius

cerneret / Sequitur patet q cum xpc eiciat
demones et ab eis liberat homines
potencior est demonibus no ergo minister
eorum / 2o in angelis domus dyabli dicitur
mundus qr totus mundus in maligno
positus est prima Jo. 2o Et mundus quid
est in mundo dicitur esse sive no racio-
nabili sed racione malicie qr in eo principatur
hanc domum xpus intravit in incar-
nacione fortem alligavit maxime
in passione totaliter quantum ad malum
bonos tenente ad infirmum et aliqualiter
compellente ad peccatum / Et domum et
vasa diripuit in descensu ad inferos
qui traxit vinctos de lacu Zach.
ix. Et dicuntur aie vasa qr sunt recep-
tiue virtutum et graciarum / Et quedam
sunt vasa in honorem quedam in con-
tumeliam / Qui no est mecum
contra me est. Ad idem talis argumentum et actor
concordant in voluntate sed xpc et dyabolus
habent contrarias voluntates ergo xpc no
est minister / Et hoc est q dicitur / Qui no
est mecum in bono conveniendo vo-
luntatem meam ad ipsius contra me
est / Ideo dyabolus qui cum deus no est
contra ipsum est qr ille vult animas cap-
tivas tenere quas xpc liberare desiderat
Et qui no colligit mecum / Tercia ratio
ad idem talis eadem sunt corpora ministri
et actoris sed no sunt eadem opera xpi et
dyabli ergo xpus cooperando no est
minister dyabli / Et hoc est q dicitur / Xpus et
qui no colligit mecum .i. fidei uni-
tatem in ecclesia sicut monile supra
dispergit sicut lupus Jo. 10 lupus ra-
pit et dispergit oves dominicas minister
opera sc. xpi et belzebub dispergit / Ideo
dico vobis / per instructionem vitatis
subdit hic comminatione dampnacionis
et primo occulte / 2o manifeste ibi
Et quicumque in prima facit duplicem
modum peccandi remissibilem sed ex
infirmitate et ignorancia / 2o irre-
missibilem sed ex certa et pertinaci mali-
cia ibi Spus aut / dicit go / ita no
velitis acquiescere racionibus nec operibus
ideo dico vob. vacit et peto / Omne
peccatum scilicet et blasphemia ubi q hu-
mana fragilitate committitur ho-
minibus remittetur / vel omne peccatum q
facit homo ex infirmitate et blas-
phemia q facit ex ignorancia

remittetur. homini primo primam partem dicit psalmista confitebor adversum me domino et tu remisisti. i. remissibile est ut patet in paulo qui veniam consecutus est quia ignorans fecit. **Spiritus autem blasphemia** etc. hic patet differentia inter peccatum blasphemie et spiritus blasphemie quia duo prima remissibilia sunt 3 et 7 non peccatum est in spiritum sanctum in altero blasphemia in deum quando si ex ignorancia vel infirmitate fit dicitur simpliciter blasphemia si ex certa malicia dicitur spiritus blasphemie. Unde blasphemia est in tribus. Per blasphemiam in phariseis qui ex invidia impugnabant opera christi et tamen sciebant contrarium. **Secundum Richardum** de sancto victore quando aliud sit blasphemie et affectu et desiderio vituperacionis divine spiritus blasphemie ad odium dei sicut spiritus sanctus ad amorem dei et ideo dicit **non remittetur**. i. difficile remittetur quia raro penitet hominem quam sit quia hic peccatum non habet remorsum consciencie ... hic excludunt heretici qui dicunt **non remittetur** prima est contra novacianum qui lapsis in peccatum mortale veniam non negabat et ideo dicit **non remittetur** est contra origenem qui dicit omnis veniam consecuturos per iudicium universale tamen actus quod fecit. **Et quicumque dixerit** explicat a parte dicti comminacionem. **Et quicumque dixerit** verbum scilicet blasphemie ex infirmitate vel ignorancia **contra filium hominis** i. christum quod eum scandalizatus ex infirmitate ... vocavit ... veniam habere potest et hoc est **remittetur ei si penituerit**. **Qui autem dixerit contra spiritum sanctum** scilicet verbum blasphemie. i. qui peccat ex certa malicia quod est peccatum contra spiritum sanctum **non remittetur ei** i. vix remittetur ei **neque in hoc seculo neque in futuro** quia tales vix aliquando penitent. remittitur tamen ... **Qui autem dixerit verbum** distincto personarum in patrem et filium et spiritum sanctum ... quia non est una maiestas trinitas una sapiencia una bonitas ... et una offensa in illos ... attingit peccatum ex infirmitate ex infirmitate

quod sit contra attributum appropriatum patri quod est potencia. Et est contra peccatum ex ignorancia quod est contra filium appropriatum filio quod est sapiencia ex malicia et contra appropriatum spiritui sancto quod est bonitas ... concordant ... ... ex ignorancia ex passione ex electione. Ex ignorancia quando ignoratur aliquid circa quorum sciencia ... a peccato. Ex passione ... impetu passionis vel illate ... vincimus obicitur ex electione quando ex certa deliberacione sine temptacione ... peccatum et hoc intelligendum est ... finaliter non formaliter. Ad obiectum dicendum quod licet una sit maiestas tamen sunt appropriata. Item quod ... qui ... sunt species peccati in spiritum sanctum. Ideo assignat ... a magistris quod ... peccatorum remissionis ... maxime bonitas que appropriatur spiritui sancto que impugnatur ... spiritum sanctum ... vel ex parte remittentis in quo requiruntur duo ... in dilectione cuius contra quod est desperacio ... in oblivione ponens ... contra quam est presumpcio vel ex parte eius cui fit remissio in quo requiruntur dolor de peccato preterito contra quod est impenitencia et voluntas cavendi in futurum contra quod est obstinacio ex parte non eius per quod fit remissio duo requiruntur scilicet ... fidei ecclesie contra quod est impugnacio veritatis agnite et suffragia societatis ecclesie contra quod est invidencia ... gracie ut patet in ... **Ideo non remittetur**. contra peccatum in spiritum sanctum non aufert homini statum viatoris ... omne peccatum ... Et peccatum potest dici irremissibile vel a potencia activa remittentis scilicet filii dei sic nullum peccatum est irremissibile vel a potencia passiva suscipientis quia qui circa ... ... vel a ... passibilitatis scilicet quia ultimo.

sit remissibile sit peccatum demonis
et aliorum dampnatorum est irremissibile
vel a parte facultatis sive dispo
sicionis sic peccatum hominis est in spi
ritum est irremissibile quia includit
impenitentiam dispositionem irremissibilem
quia tollit omnem racionem conversio
nis quia ponit rebellionem voluntatis
ad deum vocantem vel talem conversio
quia miraculosa est ex speciali gra
tia neque in futuro / ex hoc videtur quod
aliquod peccatum sit remissibile in futuro
Contra damascenus quod hominibus est
mors hoc angelis est casus sed an
gelis post casum nulla remittitur
ergo nec hominibus post mortem / Respondeo dupplex
tamen hic legitur opinio una dicen
cium quod in separacione anime a corpo
re ex ipsis omnino remittitur culpa
venialis que venit ex concupiscencia
et fragilitate carnis Secunda non
pena remittitur post mortem alii
dicunt communius quod in purgatorio remittitur
pena sive mortali sive venia
li debita sed non remittitur culpa in
venialis Ad obiectionem dicendum quod id
intelligitur quo ad remedium non
quo ad expiacionem per modum pene
satisfactionis / Aut facite arborem
probato quod dyabolus non est factor mi
raculi et quia opus non est misterii
dyaboli / hic 2o probat quod opus miraculum
non debet demonis operis indi
care ubi utitur primo probacione 2o
argumento in progenies viperarum 3o
comminatione in Dico autem vobis
probacio autem talis est a voluntate
sed mala egreditur opus malum
et a bona bonum / sed dyabolus habet
malam voluntatem ergo numquam facit
malum opus Et bonum sunt quod
sanare cecus et mutum ergo illud
non est opus dyaboli Et hoc est quod dicit
comparans voluntatem arbori et fructum
operi / Aut facite arborem bonam et
fructum eius bonum indicate / si
bona est voluntas bonum opus
elicit quod non dicitis in dyabolo Aut
facite arborem malam et fructum eius
idest si dicitis voluntatem dyaboli malam
ergo et opus eius et propter hoc laudando si quidem

ex fructu arbor cognoscitur Sed opus
sanacionis malum non est ergo non est opus
dyaboli Ergo arbor bona Christus et fruc
tus eius opus bonum / arbor ma
la dyabolus fructus eius opus malum
et loquitur vulgariter / Efficite idest dicite
Secundo quod dicit iste fructus bonum progenies
viperarum / hic arguendo utitur quasi ex
planando et adaptando dictam similitudinem
phariseis ubi primo redarguit eos
per modum comparationis 2o per modum inquisitionis
sive deliberacionis comparationis se
Bonus homo de bono / et prima ponit
ponit questionem / 2o racionem ad questionem in Ex
habundancia / dicit ergo progenies vi
perarum idest venati filii venatorum mo
dos qui occidisti patrem Christum et nunc
occidere quaeritis in nobis est / Ysidorus
vipera a filiis interposita consumitur
ita ipsi a machinacionibus pessimis
que sunt dyaboli fetus lacerabantur
Item vipera occidit veneno lingue
ita et ipsi Christum / Job 20 occidet eum
lingua viperae / quomodo potestis bona loqui
cum sitis mali quasi dicat nullo modo / Cum
enim sitis arbor mala sicut dyabolus
non potestis fructum bonum facere Ysaie 32
Stultus fatua loquitur Et ratio est
Ex habundancia enim cordis os loquitur
sicut fumus ab igne surgit et olla
bulliens redundat / proverbiorum 17 os
fatuorum ebullit stulticiam / Bonus
homo hic procedit per modum deliberacionis
comparationis eos malos eo quod
mala verba proferebant vt est superius
Bonus homo de bono thesauro
idest de debita intencione et voluntate
profert bona scilicet verba et assimiliter ma
lus de malo thesauro idest de mala
voluntate et intencione profert mala
scilicet verba Dico autem vobis / Superius
processit probando et arguendo hic co
minando et primo penam verbis ociosis
2o innocentis in Ex verbis enim tuis
Sciendum est quod dicitur ita mala profert verba
que eis impendenda non sunt / Di
co autem vobis quoniam de omni non tamen de
vno verbo non tamen sed ocioso non tamen
pernicioso quod locuti fuerint homines
non tamen de peccato de pueri reddent
racionem quod est difficile quod locuti sunt
sine racione in die iudicii quod est
terribile quod sine spe veniae Et ultra

Cuncta que finit ad ducet dominus
ad iudicium verbum cum est angeli
intelligentie ut dicit damascenus sy
mus debet esse ratione quod in prolatione
sua ad lumen quod ad linguam. Secundo
aut sit verbum ociosum dicit glosa super ga
ulus ociosum est quod caret ratione iu
ste necessitatis aut intentione pie utilitatis
quod super legunt. Tertio Secundo quod non edi
ficat audientes. Quidem dicit locu
tum. Quarto quod in veritate replicat in
sermonibus ora dissolvit et ad preserit
turpitudinis et hoc non ociosi sermo
nis sed criminosi reus tenebitur. Ideo quod
in verborum pondere reprobacio consistit hu
mane vite. Ex verbis enim tuis iusti
ficaberis id est meliores ut tamen iustus
sermones si sunt bona verba et
subdebitur constancius prelata et ex verbis
condempnaberis si sunt mala et sub
iacebitur constanciis prelata. Proverbiorum 18.
Mors et vita in manibus lingue.
Contra. Consequentia iudicium non enim
alius ex quibus dicit de te sed ex
quibus ipse met locutus es. Ideo ca
culacionis fecit et tu dominus es dice
di. Primo locutum est os meum
contra te. Dicunt hic de omni verbo
ocioso reddet rationem. Contra ociosum est
rone vacuum de eo non potest quis
reddi rationem. Preterea licet quod ociosum sit
ratione vacuum tamen quod debuit pre
ratione de eo exiget ideo sub omissione
omnis rationis. Item de omni verbo ocioso
non dicit super hoc de omni opere ocioso.
Preterea quod verbum ratione non aliud sit omne
opus. Item ex verbis tuis iustifica
beris vel condempnaberis. Ex hoc ut
quod nullum sit verbum indifferens. Contra
salutare hominem homines ex quadam
urbanitate est indifferens. Preterea quod
dam quod credunt quod nullum verbum est
indifferens quod omne verbum in indi
cione deliberativa procedit non sic
omne opus. Ad aliud quod opponitur
dicendum quod salutare bonum verbum et non
gemitus mortis. Et dicat aliquis
quod est verbum indifferens tunc intelligen
dum est hic de quibuscumque verbis quan
tum non de bonis nec de malis ut
patet in litera. Item ex verbis tuis con
dempnaberis quod ex ociosis non sit ma
la ad id dicendum quod ad iudicium venit
ad id facit quidam expositor dominus.
Secundo mulier brevius quod bonum
vitys et plenitatis vel multorum
multitudo congreget necesse est ut
enim precantes velud sub lapide
tum frangatur sic verborum ociosorum
multitudine mens fatigatur. Solu
tio primum de ociosis de positione non
effectum intelligitur. Ad aliud dicendum quod
venit ad iudicium non tamen quia
condempnacionem causaret sed concomitan
cia. Ad tertium dicendum quod non est omnis
similis sua multiplicatum multum
non transit in aliud genus quia
ad sermonem tantum tenet quantum ad pondus
sed verbum ociosum potest in genere velox
et quo ad continuam et quo ad pondus
licet consuetudo et contemptus possit
trahere in alia genera. Secundo communiter in verbis
sine loquendo attendenda sunt que
sunt quod verbum cum quis et quid dicat
sicut sunt quasi digiti in manu lin
gue. Quod determinat apostolus Col. 7.
Sermo vester sit semper in gratia sale con
ditus id est ut verbis utilis sine ociosita
te. Ociosa sunt omnia que ante in
utilia sunt et inhonesta inuti
lia que nec audientibus nec loquentibus
prosunt inhonesta que nec digni
tati audientis nec loquentis con
veniunt nociva que vel ad er
rorem vel ad veritatem ducunt. Secundo quod
determinat Ecclesiastici 22. Cum stulto ne
multum loquaris. Tertio quod cum alio
loquitur consideret an sit talis cum quo
aliquem deceat loqui. Tertio est aliquis
ut sit talis qui correctione sua
indigeat vel qui correctionem sua non
recipiat. Ubi secundum sit loca
ubi nullus ut in studio quidam
ubi raro ut in convivio quidam
ubi raro ut in lecto. Quod determinat
Ecclesiastes 3. Tempus tacendi et tempus loquen
di. Secundo contra alij propter auditores
infirmitatem Job 16. Audivi multa
hec vobis dicit sed alij propter pec
cata vitandum. Proverbiorum 10. In
finis videt. Tertio alij propter prove
nienciam Proverbiorum 21. In medio in
quietorum. Alij propter auditorum
dignitatem Ecclesiastici. Nolite semper da
re et cum loquendo id est quo gestu
quo sono qua significatione.

Sit ergo gestus modestus et humi-
lis humilis et suavis, sigue ve-
rax et dulcis. Tunc respondunt ei qui-
dam scribis quiete sunt adversarii
contradictis operibus christi, hoc volu-
erunt adversarii christi temptantes ipsum.
Hii qui volebant summe opprimen-
tes potestatem, 2o hii qui volebant
summe opprimentes sine infirmitates
suas carnali affectione, vel ut adver-
so lapsu. In prima tangit primo
temptantium conatum, 2o domini ru-
sionem vel cum ipse ait. Dicit ergo. Tunc
responderunt ipsi contradictores
ex aperte quiete sunt tunc voluerunt
temptare occulte ut sic possent eum
calumpniari cum cum illa non valet
veniunt ad signum. Quidam de scri-
bis et phariseis et cetera ipsi consultati
sunt alios sibi adiungunt quorum
societate suffulti principaliter inten-
dunt phariseis procella vel delicate et ma-
gistri in scriptura. Dicentes magi-
ster tangit eorum adulacionem magi-
strum vocant cum non volunt esse
discipuli eorum principie. Volumus a te
curiositate signum videre. Primo. Eorum
primo perdita signa querunt. Luc. xi.
Dicitur quod petebant signum de celo for-
te ut tonitrua audirent sicut tempore
Samuel primo Regum xii, quia rara
sunt in palestina tempore estatis propter
defectum materie et potencia agentis
solis qui consumit omnes vapores
ita non possunt congregari sed dispersos
maxime velut tonitruis sunt in plenimi-
nus forte ignem petebant descende-
re de celo ut tempore Elie iiii Regum xv.
Iiio quodque adulacionis poma
et subdolus praemittunt. Nomine
suppone magister subdit actum clemen-
tie. Volumus, quasi dicat tu condescen-
das voluntatibus nostris addunt
effectum potencie. A te signum videre
quia nemo potest hec signa facere
que tu facis nisi deus fuerit cum
illo. Iohannis 3o. Qui respondens ait. Hic
subditur christi responsio ubi repellit
eorum temptacionem, primo per abne-
gacionem culpe, 2o per cominacionem
pene vel boni imminite. In prima

ondit primo quiescenciam perstitatis
2o repellit quiescenciam conatus ibi.
Et signum non dabitur ei, et ergo ... quod
dicitur: Et ipse ait illi, nobile est si
quam continuabatur ei secundum in principio
de memoria eicit demones manu
sancte, tunc vidit pestines in plebans
dicunt eorum, hic non tamen eum laudem
apperit vidit eis in quo docet am-
plectenda esse obprobria et adulaciones
ut esse vitandas. Generacio mala
in opere et adultera in fide, quia et si
ydola non colebat tamen non sponso
christo se alienabat. Signum querit
ad calumpniam eorum ut quasi dicat. Alia
que videntur signa non fecerunt
primi. 3o. Aliud quem propria sua male-
dicit esse blasphemia generacio quod
sibi munda videtur esse simulacio
gladio qui sibi munda videtur esse
simulacio gladio cuius excelsi sunt ocu-
li esse superbia gladio qui pro dentibus
gladios habet esse detractio. In hiis
generacio maior semper modum repetendis mul-
tiplicant. 2o. Et phariseis. Et signum non
dabitur ei. Hic replicat eorum conatum
ubi primo abnegat eis signum ut
tentum, 2o exponit quod dicit, quod dicitur
ibi Sicut enim fuit. Dicit ergo ita petit
hec generacio signum et calumpniam quasi meum
et ideo signum non dabitur ei sicut petentibus
generaliter petunt nisi signum Jone
prophete, quia fuit humilitas et infirmi-
tas exponit quod fuit ut signum. Sicut enim
Jonas fuit in ventre ceti Jone 2o
paravit deus piscem grandem, tribus
diebus et tribus noctibus ad litte-
ram sic erit filius hominis id est christus in
corde terre id est in sepulchro. Tribus
diebus et tribus noctibus Jonas
enim fuit signum immunis dupli-
citer et sic ubi quia vivia voca-
cis significant quod non continent et sic
intelligitur ideo quod fuit in ventre ceti
ubi fuit tria absorbcio detencio
et emissio, absorbcio fuit signum
mortis christi, detencio sepulture
et emissio resurrectionis et dabitur
ei signum id est signum Jone ut
credant et salventur. Sequitur. Hic
super illud Et signum non dabitur, qui
non dedit signum ut in suo signo

crederent in ipsum Judei quia non
petebant ad credendum sed ad deprehen-
dendum. Et signum non dabitur et ideo tunc non
dedit petentibus eis. Item et non dabitur
eis ante passionem licet fuerint coram eis
multa signa ut illuminatio ceci Jo. ix,
lazari suscitatio ut Jo. xi, post passionem
sio tunc commotio monumentorum, aper-
tio et alia huiusmodi. Secundo dicendum quod dicitur
quia illa signa ante mortem eius non
sunt data sed quia mors eius et passio
fuit precipuum signum et ultimum
signum signorum in quo omnia signa luce-
bant [illegible] datum Judeis dicitur quia si
illi crederent salvarentur, si non dampnarentur
sicut Jonas fuit signum
Ninivitis ut si crederent vellent ut
salvarentur, si autem non subverterentur
ut patet in littera. Item glossa querunt signum
de celo et signum non dabitur ei-
dem in transfiguratione audita est
vox de celo et in passione sol ob-
scuratus. Secundo signum de celo dicitur quia
humilitatis non [illegible] signum in
transfiguratione non datum est signum
discipulis non Judeis in passione
non fuerunt signa et data [illegible]
ut intelligendum est non dabitur modo
signum et si post ea data sunt. [illegible]
ita erit filius hominis in corde terre
tribus [illegible] tamen una die artifi-
ciali et duabus noctibus fuit in
sepulchro [illegible] a die veneris [illegible]
ad diem sabbati [illegible] secundum
[illegible] dicitur per synodochen ut a par-
te totum intelligas. Est enim dies
naturalis et artificialis. Dies naturalis
continet diem et noctem, artificialis [illegible]
24 horas. Primo [illegible] dies naturalis co-
putatur a parte diei parasceves cum noc-
te precedente et a die integro sabbati
cum nocte precedente, tertio a parte diei do-
minice cum nocte precedente sic fuerunt tres
dies artificiales et tres noctes.
Alii exponunt sic: tribus noctibus id est
duabus [illegible] et tribus [illegible]
[illegible] ante passionem Christi dies precessit
noctem in quo signatur status [illegible]
[illegible] precedens statum culpe sed post
passionem Christi [illegible] in quo significatur
de passione de tenebris culpe [illegible]
ad lucem [illegible] et [illegible] dies passe

[illegible] computatur cum nocte sequenti
dies sabbati cum nocte sequenti et
sunt due dies et due noctes sed
dies dominica cum nocte precedenti
quia tunc nox precessit illam diem
una nox est [illegible] duas
et sunt tres dies et tres noctes.
Viri Ninivite [illegible] respuit
[illegible] temptacionem per [illegible]
[illegible] culpe hic [illegible] [illegible]
natorum pene duplicis. Primo dampna-
tionis, 2º [illegible] vocationis
[illegible] mundus [illegible] [illegible] ponit
duo exempla gentium primo quantum
ad primam per quam delentur peccata
[illegible] Ninivite, 2º quantum ad do-
[illegible] sapientie per quam futura [illegible]
in regina Saba [illegible] [illegible]
[illegible] penituerunt per amorem boni
illa venit per amorem veritatis.
[illegible] plus quam Jonas et
Salomon et tamen [illegible] ad eius doctrina
[illegible] ad eius miracula
[illegible] in [illegible] et
blasphemando ut non contenti
[illegible] superbi [illegible] qui erant
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] signum [illegible] dicit
Viri Ninivite surgent in resur-
rectione generali in iudicio [illegible]
cum generatione ista [illegible] que
similiter tunc resurgent et condemp-
nabunt eam [illegible] operacione melioris
[illegible] non auctoritate iudicandi quia
penam [illegible] non videntes signa
in predicatione Jone qui solum
[illegible] predicavit et ecce plus quam
Jonas hic id est in medio vestrum
et ideo maiorem dampnationem [illegible]
[illegible] comparatione [illegible]
[illegible] dampnabi-
[illegible] primo ex comparatione populi
ad populum quia illi Ninivite gen-
tiles et barbari et [illegible] plus
[illegible] 2º ex comparatione predicantis ad pre-
dicantem quia ille Jonas [illegible]
hic Christus deus et homo hic Jo-
nas [illegible] hic Christus [illegible]
[illegible] 3º ex comparatione predicationis
ad predicationem quia ibi Jonas tri-
bus diebus hic Christus tribus annis
hic Jonas nullum fecit miraculum
hic Christus multa fecit. 4º ex compa-

essentes ad essem quod illa elegerunt
predicationem isti non sed etiam addiderunt
blasphemiam. Sic xpus dicit quod
primo generationem istam
condempnabit quia surgent
2o in iudicio ex animatione
quod in iudicio 3o iudicio condempnationem
quod condempnabunt
condempnationis quod primam constituit
regina austri et cetera et similitudo
non digna tangentur in iudicio sicut
in primo dicit glossa Regina saba quod
etiam ecclesia non dubitat quod dicitur
regina austri saba [illegible]
in quorum diecebat sibilla
surget .i. resurget in iudicio
scilicet non cum generatione ista pessima
et condempnabunt eam .i. condempnanda ostendit. Capitulo 3o
condempnat iustus impios mortuos
vivos quia venit et cetera
labor itineris a finibus terre et cetera
distancia regionis audire sapientiam
quam sola fama didicerat
Salomonis qui primum hic est
tempus agnatur iudeorum malicia
quia illa mulier isti viri
a remotis venit isti presentem
habent et cetera tantum labore isti sine difficultate
illa laudavit alienigena isti condempnabant
proprium indigena illa ad ipsum venit
quia sola fama cognovit isti
predicationem miraculis contempserunt
illa ad purum hominem venit isti
ad deum et hominem noluerunt illa
cum muneribus isti vulneribus et opprobriis et cetera. Regina austri venit
a finibus terre xpum noluerunt venire
de plateis ad audiendum xpum
nolle de ecclesia et cetera 2o xpum
sic voluerunt et ecce plus quam Salomon
hic quia hic deus ille
homo tantum 3o hic deus
in illo pacem habuit tristitiam
vel 3o in quo sunt omnes thesauri
ille edificavit templum destructibile
hic indestructibile et 2o solvite
templum hoc. Cum immundus spiritus
Supremus comminatus est dum iudeis
meridiem pena futura dampnationis
hic comminatur pena sue
excecationis similitudinem de mo
niaci ubi primo ponit similitudinem

2o posita exponit ibi Sic erit et similitudinem
quam in prima ponit primo demonis
egressum 2o progressum ibi
ambulat 3o regressum ibi tunc dicit
revertar 4o ingressum ibi veniens
5o effectum ibi et fiunt novissima. Glossa
ita non est similes ministri
ut regina austri quod ut me predicantem
voluisse ut me docentem
sapientiam didicisse sed est filius hominis
demoniaco a quo diabolus expulsus
item in eum regreditur ad legem
enim diabolus populum iudaicum ydolis
serviente possidebat data non est
circumcisione et lege per cultum unius
dei exiit ab eis ipse et solas gentes
obtinuit. Et veniente xpo
et ab eis contempto fugatus a gentibus
conversis ad fidem venit ad
antiquos possessor ad iudeos et cetera
nunc in vasit et possidet eos 2o
tangit explicite statum sub lege naturali
legis scripture et legis gratie et hoc
est quod dicit Cum immundus spiritus
scilicet diabolus exierit ab homine .i.
a populo iudaico per circumcisionem et
legem datam. Ambulat quod dicitur recessit abraham de terra sua. Genesis 12
ambulat quia abiectus ab uno
progreditur ad alium. Job primo Circuivi
terram et per loca arida .i. corda gentilium
que humore fidei et gratie
et unione fidei carencia quaerens
requiem .i. appetens manere similiter
per infidelitatem et dominacionem
et non invenit quod gentiles fidem
susceperunt sed in nemore in propriis
iudeis et excecatis. Job 40. Sub
umbra dormit et cetera. Tunc dicit
spiritus immundus in quo implicat
degrediendi proposito unde dicit .i. apud
se proponit Revertar in domum
meam .i. in iudeos excecatos per
infidelitatem. Gen. primo In principio et cetera legis
et circumcisionis et venies hic tangit
regressum eius quia terminat in mo
dispositione iudeorum ad recipiendum
eum invenit 2o credulitatem
demonis ingressum per vacantem
et vacuam et assimilat 3o incredulitatem
ingressoris ibi et intrantes in
manendi et vacuum domum proponit ibi

habitant in ipsa prima tangit tempta-
cionis dispositionem mediorum ad receptionem
ingredientium d. et veniens ipse ad
domum et [illegible] spiritus immundi [illegible]
[illegible] vacantem ab operibus itaque tamen
per maliciam scopis mundatam ab operi-
bus nicorum [illegible] per affinitatem et orna-
tam [illegible] per [illegible] simulacionem. Tangit
[illegible] que dicit loci dyabolo [illegible]
[illegible] [illegible] et itaque simulacionem
tunc vadit. Hic notatur crudelitas
[illegible] [illegible] ubi [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] que assumit alios [illegible]
[illegible] septem alios. dicit ergo. Tunc vadit
[illegible] quod intendit perficiendo et as-
sumit septem alios septem per [illegible]
[illegible] [illegible] de quibus temptant
hec sunt septem gentes pugnantes contra
filios israel Josue 19 et 20 [illegible] sep-
tenarius septem donis spiritus sancti
[illegible] nequiores se vel [illegible]
[illegible] vel [illegible] conatu vel per peti-
tum vel per effectum quam fuerunt ad quos re-
deunt nequiores qui [illegible] [illegible] nequ-
[illegible] temptant de peccatis quibus [illegible] blas-
phemia quorum [illegible] [illegible] [illegible]
tas nequiores quam de peccatis quorum
[illegible] [illegible] infidelitas de [illegible] ne-
[illegible] non [illegible] ad [illegible]
[illegible] est [illegible] malum quam [illegible]
bona est [illegible]. Et intrantes habitant
ibi [illegible] est intencio demonum ut
non [illegible] ad horam [illegible] ut morentur
usque ad mortem vel usque ad finem
mundi qui [illegible] [illegible] fiunt
et sunt [illegible] [illegible] effectus. Et
fiunt novissima hominis illius
[illegible] [illegible] peiora prioribus quia
peiora sunt [illegible] [illegible] Gregorius
[illegible] est viam veritatis non agno-
[illegible] qui [illegible] agnitum retrorsum [illegible]
[illegible] [illegible]. Sic erit et [illegible]
[illegible] [illegible] Sic erit huic gene-
racioni pessime mala sunt ista [illegible]
in deserto qui vitulum adoraverunt [illegible]
[illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] qui [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] adve-

[illegible] [illegible] qui filios et filias demo-
niis ymmolaverunt [illegible] [illegible]
pessima [illegible] [illegible] adventum [illegible] qui
filium dei ad se missum crucifixit
[illegible] 22 novissime autem misit
filium suum [illegible] [illegible] [illegible] hanc
[illegible] [illegible] baptismalem [illegible]
[illegible] recidivat ad culpam sicut
[illegible] [illegible] ad [illegible]. Adhuc
eo loquente conviciis temptatoribus
qui nolebant [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nolebat
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
affectus ubi ponit [illegible] [illegible]
et temptancium [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] In prima tangit tria
[illegible] materia et modus. dicit ergo
Adhuc eo loquente ad turbas [illegible]
predicando et docendo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] turbis [illegible]
predicabat [illegible] turbas erudien-
das [illegible] [illegible] [illegible] in quo materia
temptacionis. Cristus videt dyabo-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
filius dei d. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] timens ne [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ducit [illegible] [illegible] carnales
ut per [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
bant quod non per turba [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] querentes
loqui ei [illegible] [illegible] [illegible] dicit
ante ei [illegible] [illegible] temptacionis
modum [illegible] dicit Dicit autem ei
quidam Ecce [illegible] venit quidam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] loquitur Ecce ma-
ter tua [illegible] [illegible] [illegible] dicit
ut [illegible] [illegible] [illegible] affectum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ipsi [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sunt et in
patulo ubi [illegible] est stare
[illegible] mater tua [illegible] [illegible]
[illegible] et fratres tui quos [illegible]
[illegible] [illegible] iubet diligi foris stant
[illegible] te in loco [illegible]
querentes te [illegible] [illegible] te [illegible] venit

ro dicens ad eos egredi [illegible]
[illegible] q[uod] d[icitur] ipse xps ecce mea glo-
riatis in celo, qui videtis hic
in terra non s[un]t ecce filius dei
quem hodie genuerunt, nondum
est de b[ea]ta virgine q[uod] tamen pa-
ra[illegible]bat natum similem quia
absencia eius non sustinebat
luce 2° ego et pater tuus [illegible] quere-
bat ad ultimum q[uia] eius presencia
satiari non potuit ut hic quere-
bat magnum [illegible] crucifixum
q[uia] eam eius presenciam amittebat
[illegible] ig[itur] stabat iuxta crucem [illegible]
[illegible] ergo ter invenit eum primo
in medio doctorum interrogantem
inde in medio [illegible] predicantem
ultimo in medio latronum paci-
entem primo in templo / 2° in do-
mo / 3° in patibulo [illegible] que-
bat invenire [illegible] dolebat in-
quirendo filium luce 2° [illegible] fili quid
fecisti [illegible] hic cupiebat vide-
re [illegible] stabat foris expectando
eius aspectum vel cupiebat sic
crucifigi [illegible] stabat iuxta crucem
[illegible] At ipse respondens hic
subditur [illegible] conturbatus [illegible]
[illegible] in [illegible] et visionem [illegible]
ne [illegible] non [illegible] affectum car-
nalem [illegible] visionem [illegible] spiritua-
lem [illegible] et extendens et [illegible]
[illegible] At ipse respondens ait dicenti
sibi q[ue] mater mea [illegible] et
[illegible] que est ma-
ter mea et qui sunt fratres mei q[uasi] d[iceret]
non [illegible] carnalem affectum ad eos
[illegible] fratres non [illegible] sed opus
spirituale [illegible] cognacionem [illegible]
meliorem copulam mentium quam
corporum [illegible] non [illegible] marcionem
et manicheum negantem [illegible]
ut natum de [illegible] fantasmatice [illegible]
[illegible] sed apostolos cognacionem [illegible]
ut hos in comparacione [illegible]
[illegible] et extendens
hic subditur [illegible] magna [illegible]
[illegible] affectum spiritualem primo ad
discipulos [illegible] 2° ad omnes in-
[illegible] quia [illegible] et [illegible]
Et extendens manum in discipulos

fratres ait ecce mater mea quia
me conceperunt in sua mente quia
peperunt me in populo credente [illegible]
ubi dicit et fratres mei quia opera
patris mei faciunt q[uia] mi[hi] coheredes
in celo erunt non solum isti spiritualiter
sed quicumque fideles et [illegible] quicumque
enim fecerit voluntatem patris mei qui
in celis est ipse meus est frater et
soror et [illegible] [illegible] primo
dedit eis potestatem filios dei fieri et
[illegible] in predicando quia deum [illegible]
gignunt in cordibus auditorum [illegible]
[illegible] quicumque fecerit voluntatem pa-
tris mei ipse introibit in regnum celo-
rum [illegible] meus [illegible]
hic adhuc loquente ad turbas
[illegible] hic [illegible] locutus est phariseis
[illegible] [illegible] loquebatur
[illegible] phariseis ad confutacionem turbis
ad erudicionem [illegible] credunt phari-
seis [illegible] [illegible] sit
[illegible] de turbis [illegible]
[illegible] de phariseis ad [illegible]
[illegible] loquebatur [illegible] pharisei
intendebat turbarum erudicionem
[illegible] phariseorum confutacionem [illegible]
[illegible] publice arguebat
phariseos coram turbis [illegible] assimili
sacerdotes et prelati [illegible] coram
populo debent argui [illegible] publice argu-
unt [illegible] publice [illegible]
populum a via fidei [illegible]
[illegible] ubi est [illegible] in prelato
[illegible] debet argui [illegible] est
de aliis [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] populo [illegible]
mater mea [illegible] qui non [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] est
[illegible] in [illegible] [illegible]
do ab alio [illegible] in dando aliis
sic [illegible] ut ali-
um [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dolores et labores [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible] generacione
est labor [illegible] ipse meus frater et
[illegible] non [illegible]

fres sicut primus qui singula confert
sed quantum locus ad quemlibet adest ut
regat eos in spiritu non solum quantum apostolus
competit uti eo quod ad eos tam mater
extendit / item quantum hic addit so-
ror et non semper pro nunc aliter cognus
videat contemptum nisi in sexu magis
quia in prioribus distinxit / item quantum
ponit mater eo propter hoc dat pre
dignitate pro omnibus et officium ma-
tris et aliter in quantum primus sit pro-
cedit primum et ordinat semper in
quantum alienus sic primitus quodammodo
primum et ordine hic /

In illo die exiens ihesus

derum est de divulgacione no-
ue legis manifeste quod agitur
de occulta sermone parabolico et primo de
divulgacione secundo de divulgacionis
confirmacione infra eodem et fac-
tum est cum consummasset ihesus parabolas
ponit primo divulgacionis processum
secundo narracionem ibi exiit qui seminat
tercio conclusionem ibi intellexistis hec omnia
in primo primo ad divulgacionem au-
diendam ponitur modus congregacionis
secundo modus predicacionis ibi ita ut in na-
viculam tercio modus divulgacionis
ibi locutus est eis / circa primum
notatur duplex / primo ex parte doctoris
secundo ex parte auditorum ibi et congrega-
te sunt dicit ergo / in illo die scilicet quo
sic confutavit phariseos et scribas exi-
ens ihesus post sermonem de
domo in qua predicavit se-
debat secus mare [illegible] in
eos qui intra sunt [illegible]
quia in illo die ordo quo [illegible] lo-
cus [illegible] mare et congregate
sunt ad eum turbe ad doctorem mul-
te turbe id est simplices non scribe
et pharisei quia eo simplicibus [illegible]
nacio eius [illegible] tercio [illegible]
[illegible] de quo Romanis 12
[illegible] pressit [illegible] appropinquat
exiens de domo id est a iudeis [illegible]
12 / [illegible] domum [illegible] sedebat
secus mare / propter gentilium et con-
gregate sunt ad eum turbe multe

propter gentilium pro quo semper plus quam
non cognovit convenit sic ita
ut in naviculam hic subdit
modum predicacionis duplex primo doc-
toris ad predicandum secundo auditorum
ad audiendum ibi et omnis turba
dicit ergo sic duxi autem hic multe
ita ut in naviculam non impe-
diret ascendens ut audiretur
sedebat ut eius auctoritas atten-
deretur et omnis turba tanquam in-
vitatus ad audiendum stabat
in quo aviditas audiendi notatur
in littore in quo promptitas ad
ingrediendum et locutus est id est subdit
modum divulgacionis scilicet duplex
sincerum et parabolicum dicit ergo
et locutus est eis id est ad utili-
tatem eorum multa in quo dili-
gencia turbe audientium con-
in invidia scribarum et phariseorum in pa-
rabolis de quorum parabola est rerum
discrepancium sub aliqua simili-
tudine facta collacio moraliter
ponitur forma doctoribus ad
docendum et hic in medio notatur
primum est separacio a carnali coniunc-
tione confusione cum dicit exiens
de domo Gen. 12 secundum est in-
[illegible] sedebat
tercium est sublimitas exempli
ascendens in naviculam primo
Re 10 [illegible] omnem [illegible] plenum
quartum est auctoritas magisterii
id est sedebat / [illegible] turbas / quintum ponitur forma
auditoribus ad audiendum et
hic ad mores / primo quantum ad be-
nivolenciam sermonis auditatem
id est turbe multe id est similes [illegible]
ubi simulitas ibi pacia [illegible]
[illegible] sermonem [illegible] secundo quan-
tum ad intencionem id est stabat quia
non movebatur hic et alibi [illegible]
[illegible] 8 [illegible] omnes [illegible] erat
[illegible] tercio quantum ad simplicitatem
[illegible] ultimo / [illegible] appropinquat
[illegible] ecce exiit qui seminat / hic
subditur narracio parabolica mul-
tiplex primo in genere seminis

2m differenciam seminacionis 2a
in qua semina 3m diversam sup-
seminacionis i. Simile est regnum
celorum homini qui seminavit 3o
in specie seminis q e granum sinapis
i. Simile est regnum celorum grano
4o in fermentacione panis ibi
Simile est regnum celorum fermento
5o thezauri i. Simile est regnum
celorum thesauro 6o margarite i.
Simile est regnum celorum homini
negociatori 7a in sagena i. 7ma
simile est regnum celorum sagene
prima respicit ex ordine ceteris
quas sequitur progressum ultra
consummacionem prima ergo parabola
que est de semine quod seminatur
totum pervenit decepta et partem ex
ordine ceteris respicit quia totum
corpus sine fructu fidei et bo-
norum operum obtinuit exceptis
paucis de iudeis credentibus
qui suscepto verbo Christi et apostolorum
fructum bonum produxerunt [illegible]
parabola ponitur tam primo parabo-
le editoris [illegible] [illegible] habi-
antis 2o expositoris i. verbo eius
auditus prima continet seminis
iactum et casum i. et dum se-
minat [illegible] prima implicat [illegible]
que dicit de [illegible] predicatore [illegible]
zelum quia est officium quia qui
seminat actum quia seminare semen
sermo et fructum in quo est species
fructus dicitur ergo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in visibilitate [illegible] modo
visibilis apparuit Jo. 1 Exiit
a patre meo qui seminat i. qui
habet officium predicandi et gratiam seminandi
seminare semen suum i. doctrinam verbum
quod est suum et quod ab eo alii acce-
perunt et dicitur semen verbum
quia unum est ut semen et vite frui-
tur que est vitas et vite fruim
que est utilitas seminaverat
cum per angelicas revelaciones
per Moysen preceptum et prohibiciones
per prophetas promissiones et commi-

nacionis [illegible] [illegible] [illegible] ipsum exiit
seminare dicit i. et dum seminat
[illegible] semina iactum [illegible] semina
casum et primo casum in defectu 2o in
[illegible] i. alia non ceciderunt [illegible]
bona defectum non tangit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] adre-
halerunt quia secus viam 2o pro-
mas [illegible] [illegible] ad [illegible]
i. alia autem ceciderunt in petrosa
3o [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] i. alia autem ceciderunt
inter spinas habent autem [illegible] defectum
admixtum [illegible] temptaciones prima dya-
bolice [illegible] et venerunt volu-
cres celi 2a in [illegible] [illegible]
i. Sole autem orto 3a solicitudo
[illegible] i. et creverunt spine Sup-
ponamus primo 2m in [illegible] sit
et dum seminat [illegible] [illegible] semina i.
terram iaciendo quedam [illegible] grana
ceciderunt secus viam ubi non oc-
cultat [illegible] sed a volucribus com-
editur vel [illegible] et venerunt volu-
cres celi [illegible] aeris et collegerunt
ea alia [illegible] ceciderunt in petrosa
ubi non habebant terram in qua profun-
darent et figerent in eis radices
et continuo exorta sunt Sol [illegible] pe-
trosa cito [illegible] [illegible] [illegible] non
figerent in eis radices quia non habe-
bant altitudinem terre [illegible] pe-
tras Sole autem orto estuaverunt
i. estum solis [illegible] non potuerunt
et quia non habuerunt radicem profundam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et aru-
erunt [illegible] patet ad literam [illegible]
[illegible] potest intelligi [illegible] [illegible] ma-
la auditorum ubi [illegible] [illegible] [illegible]
sunt qui audiunt et non efficiunt
illius [illegible] [illegible] [illegible] nec fructum
[illegible] quia dyabolus tollit de corde eorum
et hii sunt secus viam alii sunt qui
audiunt et efficiunt aliquo sed non
possunt facere quod dicitur [illegible] non [illegible]
[illegible] in eis verbum per bonum [illegible]
et hii sunt [illegible] petrosa 3i sunt qui
audiunt et efficiunt et possunt bo-
num facere sed non perficiunt Unde

suffocatur in eis bonum propositum
prevalentibus in eis curis et divi-
tiis et voluptatibus mundi et hii sunt
inter spinas. Et adaptatio [illegible] p[illegible]
porcionum eorum in prestitibus [illegible] glo-
et dimmodo [illegible] sic et di-
seminat i. dum verbum mittat quod apostolus
prece mittit filius per se vel per suos
alios predicat hominibus. Quedam i. quedam
pars seminis cecidit secus viam
i. cor demum per varios attritum per
malas affectiones [illegible] fecit
eos [illegible] et non [illegible] et volu-
cres celi comederunt id i. demo-
nes quia celestis sunt spiritualis ne-
quicia destruunt sola suggestione
rapiunt et destruunt. Dentibus [illegible]
denotabunt eos aves morsu a
malissimo. Alia ceciderunt in pe-
tram glo. i. duriciam prave mentis
[illegible] producunt facie sua ubi
non habebant terram multam intellectus
humilitatem aut obediencie et quam
non conscientia sunt quod ad horam dum
audiunt verbum compungunt se non
multum crescit [illegible] conpuncto quia
non habebant altitudinem terre i.
humilitate pacie in temptacionibus
probacionis. Sole autem orto i. fervore per-
secucionis estuaverunt per inpaciaciam
et desolacionem iosue [illegible] percussit
sol super caput iosue et estuabat
et non habebant radicem timoris
humilitatis et profunditatis. Ecclesiastici primo
radix sapiencie timor domini iste enim
tales humectantur. Ephesios 3o. in cari-
tate radicati et fundati. Arue-
runt glo. unde fidei perdiderunt
[illegible] arvit herba et defecit gra-
men [illegible] omnis virtus. Alia non ce-
ciderunt inter spinas i. in corda
diviciarum et avicorum solicita
et creverunt spine intellectus [illegible] mul-
tiplicate sunt divicie et suffoca-
verunt ea i. occupaverunt mentem
ut fructus spiritualis in ea proficere non
posset. Genesis 3o. spinas et tribulos
germinabit tibi. [illegible] in
via desides impetus in [illegible]
in spinis divites [illegible] que
non dt dominus [illegible]

desides et perdiderunt hii divites
et suffocaverunt hii in [illegible] et
precierunt [illegible] non vult eos
[illegible] ne in diffidencia mittat
sed relinquat [illegible] auditorum
[illegible]. Alia non ceciderunt
sic agit de ea semine quantum ad
[illegible] ubi [illegible] actio
seminant quod alia ceciderunt
condicione recipiencium quod in
terra bona fructificato semine
reddiderunt fructum. Dicta fructifi-
cacionis quod ad [illegible] [illegible]
Alia non ceciderunt in terra bona
que est [illegible] per [illegible]
[illegible] et secundum [illegible] fructum [illegible]
dominus dabit benignitatem et terra
nostra [illegible] et dederunt fructum [illegible]
bonorum operum aliud centesimum [illegible]
i. in virginibus et [illegible]. Centena-
rius enim constat ex denario duc-
to in denarium. [illegible] decies de-
cem sunt centum [illegible] est [illegible]
in quo significat decalogus
[illegible] [illegible] Genesis 26.
Seminavit ysaac in terra illa
et invenit in anno ipso centuplum.
Aliud sexagesimum [illegible] i. in viduis
et continentibus. Sexaginta enim constat ex
denario ducto per senarium in quo
significat decalogus cum senario operum
[illegible] de quibus [illegible]
[illegible] prima [illegible] vidua eli-
gatur non minus sexaginta annorum [illegible]
operibus maxime [illegible]
Aliud tricesimum i. in coniugatis [illegible]
[illegible] obseruancia deca-
logi [illegible] fructus autem [illegible]
seminatur in pace facientibus pacem.
[illegible] loquendo [illegible] a pre-
petua [illegible] fecit mundum quod [illegible]
[illegible] in quo seminat
creaturas quod seminum [illegible]
Seminavit [illegible] primo angelos
in celo, 2o primos parentes in paradi-
so, 3o humanum genus in mundo,
[illegible] in virginis utero [illegible]
semine quantum ad aliqua [illegible]
cecidit per superbiam secus viam
[illegible] est per [illegible] quod [illegible]

gminat absorptu est a nolu
cribus celi i. a supbis cogita
cionibus q primo ortu tcelo fuit
et io astris gaudebant. ysa xiiij.
quo cecidisti lucifer qui mane
oriebaris. 2º cecidit sus petram
vi aliquid pmansit in paradiso
ti in suo ortu orto sed ad ora
temptaciones arruit et pit sicut he
bri 3º qm cecidit inter spinas
i. inter peccta iam ubique pululantia
et io suffocatum est granum ho
mi? ex spina i. originali culpa
qm cecidit in terram bona s[illegible]
ne mala et attulit fructum
(Margin: Sexagesimo) mi redepcione centesimum i incipi
entibus ~~[illegible]~~ insufficientibus
centesimum in pfectis. Infra in
contemplu accipientibus. Semen
istud s. xpus primo cecidit in
tra bona in incarnacione vesti
tundo. terram 2º mortuum tpass
one. Jo. 12. Nisi granum frumenti
cadens in terram [illegible] pululant
in resurreccione Job xiv lignum h[illegible]
spem [illegible] si precisum fuerit. 4º [illegible]
accedit dursum in ascensione. Jo. a
ascendit sicut virgula [illegible]
pdicat spica in gentem vocacione
ysa v. cum consumpta fuerit [illegible]
explebit in vniversali ecclesie
constitucione ysa 8. Reliquie ysrl
[illegible] fient a [illegible] in
unde conuersione futura ad corp[illegible]
[illegible] in [illegible] tpe dicam
in [illegible] 8. recondet in
[illegible] vite eterne [illegible]
constituabit [illegible] in ea sua
Qui habet aures audiendi audi
at. Hic reddit io que loquitur
pabolam. ubi pº excitat attenco
auditorum. 2º introducitur questio
discipulorum. Et accedentes. 3º
dum [illegible] ad instructionem ipsorum
Qui [illegible] ait illis. Dicit ergo
Qui habet aures. Rab. ubicumque
hec ammonicio ponitur misticam
[illegible] et attente querenda ostendit
sup i. apoc. 3º. Qui habet aures
audiendi audiat quid spiritus
dicat ecclesiis. Gº [illegible] explic

auditum primo exterior in corpore
de quo dicitur Qui habet aures. Sed
interior in mente de quo subdit
audiendi. 39 ut appreqnit de quo
addit audiat p[illegible] auditum est
sensitiue 29 intellectiue 39 ef
[illegible] de hijs ps. Audi filia et
vide et inclina et accedentes disci
no tam accedunt corpore quam accedunt
voluntate. ps accedite ad eum et
illuminamini. Dixerunt ei quare in pa
bolis loqueris eis. Super qm in un
no magno ordinis magna cuius
discipulorum docebat eos qui [illegible]
no intelligebat et talem laborem
edificacione frandebat. Et ta
hic dupliciter [illegible] vna manifesta s.
qua ubi manifeste et expresse alia
expressa que turbis in pabolis
Qui [illegible] hec fuit domini vi
sio ubi dns videt primo gom
plicite 2º expresse l. io [illegible]
ad prima assignatur dup. io pa
xpte manifestatur semen. 2a
xpte recipitur i. Qui enim habet
dabitur ei Et opposita iuxta se po
sita magis elucessunt. In inter
cione manifestacionis sed apphe
[illegible] addit de manifestacione
no sed turbis. prima [illegible] est
quia datum est apphis alijs non. 2 est
apphi [illegible] alij non. 2 est
2. io eu prim. Et hoc est quod d
Qui [illegible] gom impliciter. ait
illis. Et quam [illegible] videt gom
impliciter qua expresse. [illegible] qua
apphi in ordine interrogacionis [illegible]
dit caritate sua dns at t orde
[illegible] apphorum [illegible]
io [illegible] gom que [illegible]
ad eos io dicit vobis. q. d. io non
loquor vobis pabolam. [illegible]
vob [illegible] [illegible] vris. Da
tur i. nosse misterium regni celorum
i. abdita [illegible] pfundita
tu [illegible] illos [illegible] Tunc
apperuit illis sensum ut intelligerent
scripturas. Misterium regni celorum
i. ecclesie militantis [illegible]
po [illegible] non dicat vos [illegible]

amicos quia omnia que cumque audivi
a patre meo nota feci vobis / sic dicitur
fidelibus et similibus / Aliis autem non est
datum hoc signum unde unus ubi pri
pit. qualemcumque portet homo thab
naculi in volunta quod tu aaron et filii
eius tangebat / Qui enim autem habet dabitur ei
etc. 2o non scilicet exponit recipientis quia
dandum est eis intelligere illis qui
sunt ydonei et hoc est quod dicitur ita
datum est et istis non et multo qui enim
habet intelligentiam dabitur ei ubi ...
... vi... qui omni corde tuo accede
ad illam et habundabit scilicet intellige
di Romanorum xiv unusquisque in suo
sensu habundet Quia qui enim opus habet
dabitur ei intellectus / et habundabit
in augmento gratie per intellectus
bonis omnibus fidelibus ... quibuscumque
dabitur ei perseverancia / et habundabit
gloria quia gratiam et gloriam dabit dominus
qui autem non habet amorem ubi dicitur illos
quod ... ... vel ...
... studio auferetur ab eo quia nulla
... sapientie dulcedine gaudebit
... dicit quod ... ...
... habet / ... tollitur ab eo quos
non habet ... si non habent quos aufertur
et ... qui habet ... illorum ...
et facit ... iusticiam ...
... dei ... ... tenens
occupati ... ... dicit et non habens
quod ... ad ... ... habet quod dico
... facit ... ...
... ... ad ...
... dicit et ... ... mortuus
... qui habet intellectum non operatur bonum
non intelligit dicitur ... et ...
ponunt ... ... / Qui enim autem non habet
et quod habet auferetur ab eo et tunc ... ...
exposicione sic qui non habet opus i.
quod habet i. quod ... ... intelligere
aufertur ab eo / quia fides sine operibus
mortua est / ... ...
intellectum sicut ... ... opus
et ... sic qui non habet ... ...
... habet illam / ... ...
... qui ... ignorat ...
... ... qui habet i. ... ...
... ... et parabolis ... ad ...

...

... sed qui in parabolis loquebatur
turbis et primo tangitur causa occul
tacionis parabolarum scilicet turbis / 2o
per oppositum causa manifestacionis scilicet
discipulis / ibi beati autem oculi / Causa primi
est in fidelium incredulitas / 2o causa
est fides discipulorum et sic in primo
... ... nobis 3o causa ma
nifestacionis quoad apostolos scilicet donum
intelligendi amor veritatis et fides
... ... causa primi 23 ... ...
... causa occultacionis quoad turbas
... ... donum intellectus ... ...
veritatis et incredulitas procedit
autem in hac ... primo incredulitatem
assignans 2o ... ...
... ... ut adimpleatur et hoc est
... in parabolis loquor eis quia videntes
quia videntes / ... ...
... ad fidem veritatis cognitio
... et intelligentiam / Cogitacio
... quia ut videntes i. videre ...
... ... miracula ... ...
non videat veritatem cogitando
... ... / et audien
tes non ... ... non
audiant ... ...
... ...
... intelligant ... ...
... ...
... ... / ut adim
pleatur hic ... i. ...
... ubi ... ...
incredulitate / 2o incredulitatis
... ... est 3o ...
... ... videat / dicit ...
ut adimpleatur in eis ... ...
et incredulis ... ...
et ... ... ut ... ...
... non ... ... adim
pleta est ... ...
... est audite audientes
et nolite intelligere videte visionem
et nolite cognoscere / ... ...
auditu ... ... audietis ...
... / et non intelligetis ...
... ... cognovit bos
possessorem suum / et videntes oculis
corporis videntes opera mirabilia

salvatoris et non videbit iustitia
bello iniquus. defectus visus pertinet
ad defectum cognitionis et defectus au-
ditus ad defectum affectionis ex parte
cognoscitiva aliquis ex parte affectiva
non oportet ponere intellectum ut sup-
ra patet. ad quod dicitur quod ibi intelligit
audit verba et non intelliget. incras-
satum est enim cor populi huius. expositio textus crede-
dulitatis et hoc quantum ad tria. primo quantum
ad obtusionem intellectus unde dicit
incrassatum est enim, i. obtusum ad
intelligendum. crassitudo enim impedit
subtilitatem intelligendi quare pingue-
do vel pinguitudo [illegible] intendit tenuitatem
et [illegible] hec tenuitat. Deuteronomii 32. in-
crassatus est dilectus et recalcitravit
populus hic. i. iudeorum incrassatum
cor sunt [illegible] mali. 2o quantum
ad gravitatem affectus unde subdit
et auribus graviter audierunt. graviter
audiunt quibus audita gravia sunt
et molesta. Sap. 2o gravis est
nobis etiam ad videndum. 3o quantum ad sub-
versionem cogitationis et oculos clau-
serunt suos. Hoc [illegible] oculos suos
clausisse dicitur. Ne arbitreris cul-
pam nature sed voluntatis. Cecitas enim
[illegible] cogitationem et etiam interrogative
oculos autem nequando videant
hic subdit effectus eius precedentis
quantum dicitur in quorum enim est et non
aliquis. primo est incredulitas cum di-
cit nequando, i. ne aliquando videant oculos
clauserunt. 2m est odium veritatis
conversionis eorum subdit et auribus audi-
ant. Et hec quia aures [illegible] agunt. 3m
est defectus doni intelligentie
[illegible] conversionis eorum addit et cor-
de intelligant. Et hoc est quia cor in-
crassatum habent. 4m est defectus
conversionis eorum. subdit et convertantur
4m defectus sanationis [illegible] eorum
dicit et sanem eos. Nequando videant
ant oculis fidei opera audiant
auribus intelligentie verba et corde
sapientie intelligant et convertantur a cul-
pa in [illegible] gratiam et sic est ultimus
defectus insanabilis populi illius [illegible]
3o continue filii voluntatis et pa-
rabolis [illegible] vias et sic [illegible]

infidelitas iudeorum eorum nolen-
tium credere sicut supra dicitur loquitur eis
in parabolis. videtur quod male
quia erat iudeis expositus non capiebat
sed in parabolas. pro quo ad hoc assignantur
hic rationes quoniam prima ut sicut
mores palestinorum ubi predicabat
2a ut magis medie informat
3a ut intus in dignis celetur. 4a
ut studiosi exercentur. 5a ut
per cognita tractant ad incognita
6a ut per [illegible] expositiones
doceat scripturas. 7a compleret illud
ps. aperiam in parabolis os meum. Et
notandum quod dominus loquitur in expositionibus
sicut precepta dedit et prohibitiones
ad operandum sed loquitur per assumptio-
nes quia promissiones semper et
obmissiones ad [illegible] ultimo
loquitur uno sicut [illegible]
ex precedentibus [illegible] mal. [illegible]
nationem [illegible] Gregorius [illegible] fac-
[illegible] unde [illegible] sapientis ad
[illegible] quicunque [illegible] iste pa-
rabole sicut non ad [illegible] dominus
quia non [illegible] in [illegible]
sunt quia similitudines sunt [illegible]
[illegible] sapientis qui auditores
vult inducere ad id quod intendit
potuit etiam esse vere ad litteram et [illegible]
[illegible] et ad [illegible]
ipse quicunque [illegible] parabola
[illegible] ad quod videt [illegible]
habet ponit parabola que audito-
rem reddit attentum. Exigit [illegible]
materie [illegible] parabolarum ubi [illegible]
[illegible] hanc [illegible]
[illegible] ut ordinat [illegible] peccatorum
ad turbas que in illis diebus
deficiebat in iste [illegible] ad
hunc hodie videmus deficere pre-
[illegible] errorum quo ad hereticos per-
fidiam [illegible] quo ad iudeos pra-
vitatem [illegible] quo ad malos chri-
stianos [illegible] sunt [illegible] vita et semper
[illegible] 3o [illegible] spinas [illegible]
[illegible] videmus deficere et afferre
fructum [illegible] quo ad bonos lay-
cos [illegible] quo ad bonos clericos
[illegible] quo ad bonos religiosos

[illegible] corpus quod [illegible] quo corpus
qui ubique presens est [illegible] non loquor
secundum similitudinem et dispensacionem qui
est ad nos prior cum factus est
nobis et per suam carnem et per carnis
assumpcionem / aliud cecidit secus
viam aliud inter spinas contra
[illegible] agricola qui proicit semen
suum secus viam / vel supra petram vel
inter spinas [illegible] sator non mult
[illegible] non debet proicit se
cecidit / vel ideo quod non est simile
quod potest malis vel spina non potest
fieri non potest vel non spina spiritua
lis potest / [illegible] potens est deus
de lapidibus istis suscitare filios
abrahe i a peccatoribus iustos
[illegible] est eis semen ut conuertantur
vel sic sunt inconuertibiles accedentes
accedentes discipuli eius post quam
accesserint non ne erant in eadem
naui cum ipso et turbe in littore
ad quod dicendum [illegible] vel ut intelligatur
de accessu locali et ipsi in eadem
cum naui erant sed aliquantulum
prius accesserint vel ut intelligatur
de accessu mentis / ipsi cum interro
gaco [illegible] faciebat quod accessum
mentis erat et cum [illegible] accedente
ad eum et [illegible] / beati autem oculi
[illegible] ea manifeste [illegible]
[illegible] ad discipulos qui
est comendabilis fides eorum qui
[illegible] primo ex comparacione ad
[illegible] incredulos [illegible] ex comparacione
ad fideles [illegible] amen quippe
dico [illegible] / beati autem non [illegible]
[illegible] oculi [illegible] beati qui vi
dent angeli beatitudo est visio in
effabilis pulchritudinis apostoli autem
videbant visu [illegible] et exteriori
[illegible] forma [illegible] hominis et
[illegible] beati et aures vestre
que audiunt [illegible] / luc 10
beati oculi qui vident que vos vi
detis / amen dico vobis / sic comendat
eorum fidem ex comparacione ad fide
les [illegible] quos comendat ex
statu [illegible] prophete et iusti ex affectu
quod cupierunt videre et audire [illegible]
[illegible] quod non viderunt / dicit [illegible]

amen quippe dico vobis quod multi
prophete pollentes cognicione et
iusti pollentes sanctitate cupierunt
videre que vos videtis i in presencia
[illegible] filium dei incarnatum
[illegible] oculos tuos
et descende [illegible] oculos de
[illegible] et descendes / [illegible]
videt te [illegible] et tu non
viderunt et audire que auditis
[illegible] predicantem et non audie
runt [illegible] 20 [illegible] meus
est cum faciet deus ista / [illegible]
[illegible] oculi beati qui vident deum
post [illegible] beati qui non viderunt
et crediderunt [illegible] beati [illegible]
fidem [illegible] per diffi
[illegible] in quo maior
[illegible] presenciam
[illegible]
[illegible] fidem [illegible]
te [illegible] et non viderunt
deum [illegible] / auditu auris
audiui te nunc oculus meus vi
det te / [illegible] abraham
exultauit ut videret diem meum
vidit et gauisus est / [illegible] vi
derunt in [illegible] non in spe
[illegible] creata non diuinam vi
[illegible] illi viderunt in spe apostoli
[illegible]
impletam / [illegible] ad bene videndum
[illegible] sunt necessaria instrumenta
[illegible] aptum obiectum
[illegible] instrumentum
[illegible] mundum
[illegible] beati mundo corde [illegible]
Cor autem mundum reddit amorem
[illegible] impedimenti sine macule
[illegible] est ab
errore [illegible] ab
amore eternali [illegible] ab
amore mundi / [illegible] fides
et caritas / [illegible] sicut [illegible]
[illegible] autem apostolus ad romanos
[illegible]
[illegible] 13 videmus nunc per
speculum [illegible]
[illegible] creature et
[illegible]
[illegible] est ex [illegible]

plenitudo divinitatis corporaliter i. solide. Johannis aut(em) obiecto vid(e)ntes signa primus apposuit xx(x)a operum miracula utrumque doctrinam verborum primum cum vide(n)t dicunt ut veniremus Jo 13. Exemplum enim dedi vobis ut quemadmodum ego feci et vos faciatis. 2o ut conveniamus Jo 7. opera que ego facio. 3o ut conformemur Jo 6. Domine ad quem ibimus verba etc. / Vos aut(em) audite parabolam seminantis. In primis premisit seminantis parabolam hic subdit parabole expositionem ubi primo petit audientiam / 2o ponit expositionem ibi omnis qui audit. Dicit ergo presentes expressius quod est vobis et videlicet aliis. Vos aut(em) audite parabolam seminantis scilicet rectius i. parabole expositionem. Hanc aut(em) parabolam ipse dominus exponit ut reminiscentie loquitur ondit et dat intelligi sermonem ut corpus in celum elevat. Et omni audienti verbum / hic exponit parabolam de semine / et primo de eo quod cecidit in defensione / 2o de eo quod cecidit in petrosa ibi qui aut(em) non cecidit in terram bonam. Et in prima primo ponit parabolam seminis defectus per demonis errorem / 2o per pravitatem mentis ibi qui aut(em) cecidit super petram. 3o per solitudinem mentis ibi qui aut(em) cecidit in spinis. In prima tangitur raptum demonis de seminis comparans se seminavit auditores tue. Dicit omnis qui audit verbum regni i. eorum que promittit regnum celorum ad litteram legis que promittebat temporalia et non intelligit i. ad actum perducit. Sunt enim qui non volunt intelligere ut bene agerent venit dyabolus malus i. dyabolus qui est fons actor mali per superbiam cuius malum non est remissibile per penitentiam cuius malicia dissuadendo per invidiam venit in quod surgendo errore latenter et rapit i. auferendo violenter magna quidem est personalitas et rationis fortitudo ubi dicitur ad cor humanum quod ad celestia natum est per beneficium rapiat (?) quod seminatum est

spiritus a deo hic qui seminatus est verbum ... dicitur sed debet dici quod seminatum est ei loquitur. Hic est semen seminatum est et ager seminatus in quo sit quod seminatum ut dicit Crisostomus hic de corde cuius semen rapitur est qui seminatus est i. semen recipit secus viam et non semen in vos per suffocationem dyaboli temptationis. Qui aut(em) seminatus est secus viam ... tangit inter auditum verbi dei / 2o iocunditatem susceptionis auditi ibi et continuo cum gaudio 3o cum defensus intelligeret non habet aut(em) / 4o quo facto ... tribulacione dicit ergo qui aut(em) seminatus est i. semen recipit super petram i. duritiam pectoris mentis hic est qui verbum audit ad tempus quod talis ad tempus credit et continuo cum gaudio suscipit i. de facili suscipit impressionem et de facili de ... non habet radicem spiritus caritatis. Ipsa enim est intima defectus eorum ... Radix eorum exsiccata est fructum nec plena faciet / unde sequitur sed est temporalis i. ad tempus manet. Ex hoc ondit solum eius defensus est. Facta aut(em) tribulacione ad eorum expressione ab homine vel tribulacione i. locus suo prelatione de loco ad locum / vel tribulacione quo ad susceptionem predicationem quo ad insufficientem verbum spiritus fidei continuo scandalizatur cadens a fide vel devotione. Est per defensus carnis in spinis per infusam tribulacionis (?) semine verbum dei sermonis ... in scriptura verbum gracie quo ad aurem quos consolatur et glorificat Actum 20. Commendo vos deo et verbo gracie eius scilicet verbum ... quo ad mortuos quos vivificat Jo 6. verba vite eterne habes Actum 7o gratie et loquitur 27 verbum salutis quos ad perditos esse solvat Actum 13 vobis verbum salutis missum est. Regni in doctrina celestium bonorum ut hic viii solacii

in sustinentia passionum malorum
ut Hebr. 12. Rogo vos fratres ut
sustineatis verbum vitae et completionem
promissorum Jacobi 5 voluntarie
genuit vos verbo veritatis verbum
vitae in gubernatione suorum sicut
primo portans omnia verbo virtutis
suae. Semen autem seminatum in spinis
sunt 3o vero in spinas tangit primo
vicium verbi 2o defectum seminis et hoc
dupliciter primo ad cor i. Et sollicitudo
2o quo ad effectum i. Et sine fructu
fit hoc. Semen autem seminatum est
i. semine recipit in spinis i. in
angustia et sollicitudine mentis
cum multis locis suscepturus hic
est qui verbum audit pro lectura
et sollicitudo saeculi huius pro lectura
ex accipiendi timor perdendi et
fallacia divitiarum. Sed fallaces
sunt promotores in illa est nisi
per divitias in quibus volunt esse
omni divitiarum in divinia ad eius
ornatus venire est ut parere sentit
et suffocant verbum et sine fructu
sit bonum operis deficit. Et 3. vana
est spes illorum et labores sine fructu
tamen Semen non in terram bonam sed opposito
de semine et cecidit in petrosam tan
gens primo vitium 2o fructum i. et
fructum quidem vitium tangit i. 3 hoc
in attentione sermonis et audit
in amore et notitia veritatis i. et
intelligit in opere sanitatis et fruc
tum affert dicit hoc. Semen non in terram
bonam seminatum est i. semine reci
pit hic est qui verbum audit per
attentionem et intelligit per fidem et
amorem fructum affert per bonam
operum. Jo. 15. Ego elegi vos ut eatis
et fructum afferatis et fructus vester maneat.
Et facit quidem hic subdit dicens fruc
tum dat. Et facit quidem fructum aliud
centesimum et sicut primus et in tempore
statum fidelium Tricesimum in quo ad
coniugatos et tamen bona in regimine
obsequium per denarium 7. i. continentes
futurum Sexagesimum faciunt continen
tes qui sex opera civitatis observant
pro quo denarium in de quibus prima

illius 2o Et filios erudivit. Con
tinentes in fructu ad virgines quae no
lunt multiplicari in aliis per opus
carnale sed in operibus propriis spi
ritualibus et hoc signatur per denarium in
quo fit conventum denarium centesimum
vel primus fructus est virginum. Item
Ad florem mei fructus honoris
29 praedicatorum 2. illius 2o laboran
tem agricola de fructu et cetera 2a
3a minorum Item 3a Qui nisi plantaverit
plantavit super vinos agros fruc
tificat. Aliam autem parabolam Hic
primus ponit unam parabolam perti
nentem ad exordium ecclesiae. Hic
subdit quibus pertinentes ad profectum
ipsius ecclesiae dant primae pertinent
ad profectum ecclesiae in fide Alia secundum
tres ad profectum ecclesiae in moribus
i. Simile est regnum caelorum. Circa
primam ponit primo praedicatos 2o
pertinentes ad profectum ecclesiae in fide
fratribus parabolarum 2o prae
dicatos sine expositos fratribus
manifeste i. Haec omnia locutus est Jesus
in prima ponit primo parabolarum
occultates veritatis 2o occul
tationis i. Haec omnia locutus est Jesus
ubi videt tacite quomodo qui
possit fieri quod in parabolis lo
quebatur exponit Jesus in prima
ostendit salvator profectum ecclesiae
in fide 2o in tres parabolas 2o primo
in fide dignitatis ipsius 2o in fide
quantitatis eius i. Simile est
regnum caelorum 3o in fide
virtutis i. Simile est regnum
caelorum fermento in prima ostendit primo
seminatorem veritatis 2o superseminatorem
erroris i. Cum autem dormirent
dicit hoc tangens bonum seminatorem
et bonum semen et bonum locum.
Aliam autem parabolam proposuit illis
sunt eis et exponit turbis Simile
est regnum caelorum i. ecclesia mili
tans bonum quod seminavit Christus
et in operibus vel praedicando vel tota Trinitas
semen bonum est in semine seminatum
verbi Dei de quo in praecedenti para
bola est semen in propriam fidem

vel bonitas bona de quo dicitur in ista
parabola magno suo i. in ecclesia vel
in mundo et est semen corporum scilicet
[illegible] caritatis de quo in sequenti
parabola Ego semen bonum est fides
caritatis Christi inspirata mundo Am
brosius et Remigius exponunt mo
raliter de semine quod seminat in agro
cordis unde dicitur bonum non fit
nisi bonum cum bonum semen ad opera
[illegible] producit de hoc semine publico
[illegible] seminavit iusticia [illegible]
fidelis iusticia est rectitudo vo
luntatis propter se servata [illegible]
quo est in nobis semen bonum vo
luntatis enim non sumus sufficien
tes ex nobis 2 Cor 3 [illegible] in
nobis est et ex nobis est sufficientia
ad operandum non convenit ad [illegible]
nandum est hic quod non fit in istis
parabolis comparacio personarum ad personam
sed negocii ad negocium similiter sicut
de semine [illegible] comparatur [illegible]
gno celorum i. ecclesia [illegible]
[illegible] / Cum autem dormirent
homines i. custodes qui ad cau
telam et custodiam sunt deputa
ti per quos prelati [illegible] quorum
sopno i. negligencia [illegible]
[illegible] dyabolus superseminat sup
seminat zizaniam hic 2o pa
stores [illegible] in eadem per seminaco
[illegible] ostendit hic superseminacionem
errorum quam salvator in
vitat ad in [illegible] primo ad caute
lam 2o ad paciam vel accidentes
autem 3o ad discrecionem ne forte
4o ad longanimitatem vel sinite / Cau
tela necessaria est in prosperitate pa
ciencia in adversitate [illegible]
hic duas comites discrecionem
in agendo longanimitatem in ex
pectando / Circa primum notandum primo
negligenciam custodum / 2o semina
co falsitatis vel venit inimicus
3o manifestacio mali seminis
vel Cum autem crevisset herba etc. pro
Cum autem dormirent homines i.
custodes qui ad cautelam et cu
stodiam sunt deputati per quos p
relati [illegible] quorum sopno i. ne
gligencia [illegible] dyabolus
superseminat zizania hic 2o
pastores autem in eadem regione

vigilantes dormiunt enim prelati
tripliciter vel cum torpent in ecclesia
[illegible] 3o distinctione [illegible]
[illegible] non dedis sompnum
oculis tuis neque dormitet pal
pebre tue vel cum solvunt [illegible]
[illegible] dormitis [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] ignorancia sive culpa [illegible]
[illegible] 3o non dormiamus sicut ceteri
sed vigilemus et sobrii simus / Venit
inimicus [illegible] dicit inimicus
[illegible] superseminavit
zizaniam i. errores [illegible]
[illegible] ad [illegible] zizania
nomine [illegible] nomine
[illegible] alio nomine [illegible]
[illegible] et est genus [illegible]
in singulari [illegible] et in [illegible]
vel [illegible] zizania sunt
in medio tritici i. electorum [illegible]
[illegible] electis vel in
medio tritici i. in corde hominis
in quo erat bona voluntas [illegible]
[illegible] actus [illegible] venit super sem
[illegible] et abiit venit in [illegible]
ne erroris superseminavit [illegible]
hominis et abiit in occultacione [illegible]
superseminavit in consensu hominis
et abiit in occultacione errorum sub
specie veritatis / Cum autem crevisset
[illegible] erroris manifestato
et [illegible] cum [illegible] moribus
et fide [illegible] cum autem crevisset
herba [illegible] fidei [illegible] 2o [illegible]
[illegible] i. [illegible]
[illegible] et fructum fecisset i.
[illegible] bonum quia fides sine
operibus mortua est [illegible] autem
apparuit zizania i. manifestacio
erroris per veritatem [illegible]
[illegible] non [illegible] in
[illegible] ostendit
quod [illegible] per apostolos
[illegible] per Christum [illegible]
[illegible] quod zizania [illegible]
[illegible] in [illegible] accidentes
[illegible] in [illegible] ad
paciam ubi [illegible] primo [illegible]
[illegible] / 2o admonicio [illegible]
familias ad paciam in [illegible]
vel et ait illis [illegible] / Accidentes

ante sum prefamilias tamquam
fidelis domini sui tamquam diligentes
cura rei omnes et solicite tamquam cer
tantes audi dicentes Christi volentes
discere cur interrogare domino pater
in hac questione ex quibus crescit ad
miracio rei pater in hac questione ex
quibus crescit admiracio est ex eo
quod supponit domine quod omnia potens
omnibus dominatur. Secundo ex eo quod ponit
nonne bonum semen seminasti et ita
rei seminans semen et agri et ita
crescit admiracio ex seminante
nonne tu seminasti inimicus autem
superseminavit et ex semine bono
semine quod autem corpore ex
agro in agro tuo unde ergo
interrogat ex eo quod querit unde ergo
habet zizania. Antiqua questio est
unde malum cum deus non habeat causam
efficientem ex parte actoris cum deus
non est causa mali. Tercio cum non habeat
causam efficientem ex parte sua quia
malum nichil est. Tercio cum non
naturalem inclinacionem ex parte boni
quia ad bonum est et ad bonum
naturalis inclinacio ordinata. Sed licet
non habeat causam efficientem habet tamen
causam deficientem scilicet liberum arbitrium
hominis et angeli. Malum est actus in
cedens ex defectu boni quia subiectum
in bono et per ipsum agit et corrumpit.
Secundo nam licet non ex eius institucione
tamen operis operacione et corrupcione
quia est ad malum. Et omnia ista
sunt a causa intrinseca. Alia ad hoc
est causa intrinseca et hanc assignat
dominus tamquam manifesta cum dicit
et ait illis inimicus homo id est dyabolus
hoc fecit. In hoc notatur parcia non
enim auditus hic albo dolo prefami
lias respicit in nunc non modo vel
cum voluit instruere nos ut
dolos caveamus secundum dyabolus
dicit homo dicitur quia sub similitu
dine humani hominem decipit
ex quo omnes dicit non quod alter ho
lis ex eo quod homini a principio in
imicatur. Contra 3 primicias poterit
in te [illegible] vel ab inicio quia ipse

vel quia voce imperativa quod [illegible]
est homines cum in malicia sua per
sistit. Servi autem dixerunt ei vis
imus colligimus ea id est vis ut ex
communicemus eos et separemus a nobis
talium nostrorum pecora amputat
avunculus sui qui festinat. Sed similiter
discipuli Luce 9 vis dicamus ut
ignis descendat et ait filius
hominis non venit perdere sed salvare
unde hic et ait non. Nescio magis
pacia optantes ne forte hoc pro
paciam invitat ad discrecionem. Eius
ne forte colligentes zizaniam
ubi eradicacio scilicet zizaniarum
dampnosa est pupitosa amovendo
aliqua de causa ad hoc. Secundo hoc tamen
per unam et subamovendo de multa
in otima. Sed tercio per hec amovendo
dampnosa est quia multitudo est in
ea vel principes non sunt ea mani
festa et redundans in malum eccle
sie dicit angelus quia aliqui tollendi
sunt mali propter pacem ecclesie. Corrupti
enim est qui non habet multitudo [illegible]
habet vel vicio alicuius et [illegible] ex clu
dendi non sunt hiis [illegible] modis
prohibetur eradicacio hic unde [illegible]
hic ipsius ne eradicetur simul et
triticum id est quod est bonum si [illegible]
fidelis sola supplicacione dampna
retur vel quod est triticum quo ad alios
dicunt si eradicatur aliquis non
communicatur alii fideles scanda
lizantur vel triticum id est hoc quod futurum
est triticum quia modo non est malus
qui cras erit bonus. Sinite utra
que crescere ad longanimitatem
que usque ad finem intendenda est
unde dicit dominus primo quod non dominus
occultorum iudicium usurpare. Secundo
quod dominus regnare dicit in tempore
messis. Sed tercio sinite utraque id est zi
zaniam triticum bonos et malos
crescere usque ad messem id est ad iudici
um et hoc est intelligendum qui
non sunt notorii neque pertinaces
neque comiti pertinacia neque per eos
imminet universale dampnum
ecclesie et in tempore messis dicit ex quo
et ipse quod occultorum dei iudicio sunt
reservanda quia ipse est qui venit
cuncta bene in iuxta opera sua. Tangit

quo primo mediorum replebor 2° me-
tum bonorum. Triticum autem congre-
gate in horreum meum i. finalis consumma-
cionis post. [illegible] capite sabbati [illegible]
et matt. dicam messoribus i. an-
gelis colligite zizania primum a con-
sorcio bonorum in iudicium exclude-
do et hoc quo ad penam dampni secundo
penam sensus et alligate ea in fasciculos
id est simul peccantes quorum vnitas est
alligata. ut ideo possint crema-
ri per adulteros ad [illegible] reges [illegible]
2° penarum varietas cum subdit ad
comburendum [illegible] non vno
fasce quia diuersitas penarum [illegible]
quibus conuenit 3° penarum debitas
cum addit ad comburendum triticum autem
[illegible] primum [illegible] et hoc [illegible]
[illegible] quo ad eternam felicitatem
que notatur in [illegible] societatem
que notatur in collegio et congregacione
et loca iocunda amenitate que
notatur in horreo diuino i. [illegible] in mon-
te i. in celo empireo. Notandum quod
zizania et semen bonum et ma-
lum non separantur sed in agro spirituali
licet in malis [illegible] non est simul
catholicorum christianorum clericorum et reg-
ibus [illegible] in agro spirituali [illegible]
[illegible] bonitas [illegible] et malicia [illegible]
[illegible] in eadem [illegible] et ziza-
nia [illegible] in [illegible] semine [illegible]
[illegible] et zizania comburentur [illegible]
[illegible] uel informata [illegible] superseminat
zizania [illegible] uel informis
[illegible] uel loquitur [illegible]
[illegible] sinite utraque cre-
scere usque ad messem [illegible]
[illegible] non sunt [illegible]
uel [illegible] a gladio mali [illegible]
[illegible] agitur gla-
dium tuum in vaginam [illegible]
[illegible] malum a nobis [illegible]
et subdit [illegible] quo medi-
cum [illegible] tempore [illegible] corpo-
ra [illegible] filius [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] qui
ad malum alios [illegible]
[illegible] gladio
[illegible] membra [illegible] alia corrupit
[illegible] non occulti sunt tollendi [illegible]

[illegible] quia forte conuertentur [illegible] non
[illegible] sicut lolium et triticum
quia dum herba est pares [illegible]
colligite zizania primum. Contra 27
[illegible]
[illegible] maledicti
[illegible] quo diffinitiuas [illegible]
[illegible] primo [illegible] diffinitiue [illegible]
[illegible] in execucione sen-
tencie mittunt [illegible]
[illegible] nuncia [illegible]
[illegible] in [illegible] supplicia
malorum in execucione [illegible] fasciculos
[illegible] non in vno fasce [illegible] 24
[illegible] conuenire omnes
[illegible] quo ad penam dampni [illegible]
[illegible] quo ad penam sensus autem
[illegible] hec [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et sunt [illegible]
a quibus [illegible] primum
est bonitas [illegible] in [illegible]
bona [illegible] bonum semen
in agro suo. 2° est [illegible] in
in tollendo mala [illegible]
[illegible] homo inimicus hoc fecit. 3°
est [illegible] in [illegible]
[illegible] ne forte colligentes zizani-
am. 4° est iusticia [illegible]
in reddendo [illegible]
[illegible] sinite utraque crescere usque ad
messem et in tempore messis [illegible]
[illegible]
[illegible] malicia qui est [illegible]
inimicus venit [illegible]
[illegible] talis locus [illegible]
[illegible] cum dormirent
[illegible] dormiunt [illegible]
[illegible] 2 [illegible] dormiente
[illegible] spoliatur [illegible]
[illegible] 26 dormientibus custodibus ziza-
nia [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] fidelitas [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] zelus
[illegible] et colligemus ea [illegible]
domus tue comedit me. Alium

parabolarum / Simile est parabola in qua
demonstratur processus ecclesie in fide
dimitatis xpi et oppositum in crescen-
tibus [illegible] sub. alia parabola
in qua declaratur processus ecclesie in fide
humilitatis xpi ubi parabola [illegible]
[illegible] de xpo / primo in incarnacione 2o
passio ibi quod minimum est 3o in resurrectione
Cum autem creverit / 4o ascensio ibi
et fit arbor / 7o predicacio apostolorum
eius divulgata ibi ita ut volucres
Et aliam parabolam / q. d. hec cum
multi et non possint duci in cognitionem
dimitatis ut [illegible] parte indigeant
in fide in charitate / alia parabola
proposuit eis d. / Simile est regnum
celorum i. processus ecclesie in fide charitatis
nitatis [illegible] grano sinapis quod di-
gnum semper [illegible] dimitate 7o [illegible]
[illegible] sinapis [illegible] charitatem
quanto plus atterit tanto plus re-
dolet / quod accipiens homo i. deus
quod fecit in incarnacione cum verbo
carnem assumpsit / seminavit in agro
suo i. corde fidelis anime / [illegible] 3o
non dicit seminibus quasi multis sed semi-
ne quod est xpus / vel sit [illegible]
in incarnacione seminavit in
morte. Rab. Granum sinapis corpus
xpi seminatum magno [illegible] mor-
te quod minimum est omnibus seminibus
i. omnibus [illegible] in passione quo
ad reputationem / 3o [illegible]
[illegible] [illegible] vidit omnia Cum autem creverit
in resurrectione maius est omnibus
seminibus i. hominibus mortalibus [illegible]
3o [illegible] oportet crescere [illegible] sit minimum
[illegible] illa die erit gloria dei
in magnificencia et gloria 2o ar-
bor [illegible] in ascensione [illegible] est arbor
fructifera cuius non deficiunt fructus
sed fuerunt in [illegible] et folia eius in
medicina [illegible] 47 [illegible]
ita ut volucres celi i. homines ad
celum mente volantes veniant
credendo et habitent [illegible] in
ramis eius i. in apostolis per mundum
dispersis quorum doctrinis et exemplis
fideles [illegible] / vel ramis i.
[illegible] et [illegible] volucres celi
i. angeli et alii [illegible] / veniunt et habitant

quia in [illegible] requiescunt [illegible]
primo [illegible] [illegible] [illegible]
cum [illegible] [illegible] [illegible]
Sed queritur quod hoc est verum ad
literam quod granum sinapis cre-
scat in arbore cum non sit arbor sed
herba / [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] est non [illegible] [illegible]
vel exponitur et arbor i. arbori
similis vel accipitur arbor [illegible]
[illegible] planta aliter exponitur
sit [illegible] / Simile est re-
gnum celorum i. predicacio [illegible]
que docet [illegible] [illegible] [illegible] sunt
[illegible] [illegible] [illegible] sunt va-
[illegible] cor [illegible] sit desideria
grano sinapis quod calefacit
in [illegible] venenum i. errorem
expellit caput i. mentem pur-
gat quod accipiens homo i. xpus
[illegible] seminavit [illegible] et discipulos
suos in agro i. in mundo quod
minimum est omnibus seminibus i.
discipulis vel quia [illegible] sibi cre-
dit in principio vel quia [illegible]
predicat [illegible] / vel quod docet
[illegible] in mundo sunt vilia [illegible]
pauperes vel quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] doctrina
[illegible] fides [illegible] [illegible]
in aliis [illegible] [illegible] [illegible] con-
[illegible] / Cum autem creverit per divul-
gacionem maius est omnibus [illegible]
i. [illegible] [illegible] [illegible] et poeticis
que [illegible] olera quod cito decidunt
et non [illegible] fructum [illegible] sed
[illegible] [illegible] quemadmodum
olera [illegible] cito decidunt et fit
arbor alta per eius sublimacionem
sit fructifera per eius utilitatem
ita ut volucres celi i. anime
[illegible] celos [illegible] [illegible] veni-
ant per fidem et habitent [illegible]
in ramis eius i. in dogmatibus
eius / vel ut volucres i. predica-
tores qui ut [illegible] volant ve-
niant studendo et habitent [illegible]
in ramis eius i. in [illegible] expo-
sicionibus [illegible] [illegible] historia
tropologia allegoria anagogia / [illegible]
2o [illegible] filios eius [illegible]

eius et subtrahimus eis incredulitatem. Aliam parabolam. Ter-
nata parabola in qua determinatur
processus ecclesie in fide et qualitate. Et
hic subditur alia in qua determinatur
processus eiusdem in fide trinitatis sine
unionis diversitate et qualitate
in Christo. In qua parabola primo sunt co-
gnoscenda quid significet regnum
celorum, quid fermentum, quid mulier,
quid farina, quid sata tria, quid fer-
mentatio tota et cetera. Aliam parabolam
locutus est eis. Quoniam diversas po-
nit parabolas ut iuxta morborum
varietatem diversa sit medicina.
Simile est regnum celorum, id est ecclesia
militans in qua deus regnat
per fidem vel doctrina dei regnum que
dei predicat fermento, id est fidei quod ac-
ceptum mulier, id est divina sapientia abscon-
dit in farine satis tribus. Farina
divina scientia satis tribus. Satis tres
sata i. 3 persone qui ponuntur sub
uno, et dicitur persone quia in-
scrutabilis est de eis loqui. Ad litteram
satum est genus mensure in-
more palestinorum modium et
dimidium capiens. 3 Reg. 18 Hydria
farine tue non deficiet donec fer-
mentatum totum, id est donec multiplicaretur
fides trinitatis per totum ecclesiam. Sunt
duo dimidium ecclesia et in fide trium
ut confundant persone, et in separabi-
lem de hac parabola Luce 13. Aliter
exponitur sic. Sunt sicut tres
modo tres persone in una natu-
ra, sic in Christo 3 sunt nature in una persona,
fuerunt enim heretici qui non posuit
ista fermentationem totam. Quidam
enim dixerunt quod Christus sine corpo-
re. Alii quod divinitas esset loco
anime. Quidam quod Christus sine anima
sed non corpus, qui corpus fantasti-
cum et non verum assumpsit. Unde ipsi
non fermentabat in duo sata. Unde
Bede. Mulier, id est virgo Maria abscon-
dit fermentum, id est Christum in tribus sa-
tis farine, id est in anima carne et
deitate et hec sub archa ventris.
Aliter exponitur in Bede mulier, id est ani-
ma sua abscondit fermentum, id est
dilectionem in tribus satis farine, id est
in tribus modis diligendi, scilicet ex toto

corde, ex tota anima, et ex tota mente,
vel in tribus viribus anime, scilicet racio-
nabili, irascibili et concupiscibili, in quibus
caritas sive doctrina abscondita est, cum
illas diligenter implet. Aliter
Hylarius. Divina sapientia abscon-
dit in tribus satis farine, id est tribus
prioribus scripture, scilicet mosaice, prophetice et
evangelice. Aliter exponitur in eodem
Hylarium. Farina est plebs ex diver-
sis collecta. Tria sata tres status fide-
lium, Noe, Daniel et Iob. Ezech.
14. Vel quod de tribus filiis Noe processit
totum genus humanum eundem sapi-
encia fidem et doctrina sancta et
caritate commendat in patri donec
fermentetur, id est donec in fine mundi
perfecto numero electorum fideles ad gloriam
resurrectionis perveniant. Et tunc
perfecta calefient caritate. Deus enim
est ignis, et sic tunc fiet. Hec omnia
locutus est. Superius po-
sita est parabolarum occultacio. Nunc
ubi dicitur primo modus loquendi, secundo
confirmacionem modi ut ad implet.
Dicit ergo hec omnia per predicta locutus
est Ihesus, id est parabolis, non sic ad di-
scipulos et sine parabolis non loque-
batur eis. Per hoc tunc alias multa sine
parabolis dixisset ut adimpleretur.
Hic confirmat quod dixit in duas
rationes. Prophetie non invidet aut ex
invidia vel ex malicia parabolice
loquitur. Dicit ut si convenienti non
causabit ad implet quod dictum est
per prophetam dicentem. Ps. 76. Ex per-
sona dei, Aperiam in parabolis os
meum, quod quidem aperui ad prophetas
et ex ore eius aperui os tunc et imple-
bo illud. Eructabo abscondita.
Ps. Fructavit cor meum verbum
bonum. Abscondita in qua a consti-
tucione mundi. Licet mea abscon-
dita erat quod deus homo quod ut vir-
go quod beati pauperes in apercione di-
dorum magnitudo in eructacione
dicentis in parabolis dicta latentia
in absconditis dicta occulta nunc
dicit aperiam ut loquar evidenter
in parabolis ut loquar quod os
meum ut loquar velut eructabo

pullulauit / de profundo ducens ut
loquitur propheta: abscondita a con-
stitucione mundi ut loquitur utiliter
tunc dimissis turbis. postquam para-
bolas a christo sibi subditur earum expo-
sicio et primo parabole de zizaniis
ponitur primo exposicio explicite
2o aliarum duarum exposicio datur in-
telligi implicite ibi Qui habet
aures / prima ponit primo discipulorum
peticio 2o saluatoris exposicio ibi
Qui seminat dicit / 3o exposicionis ad-
aptacio ibi Sicut ergo zizania / Circa
peticionem discipulorum implicatur
tria scilicet tempus quia dimissis
turbis locus quia venit in domum
modus quia accesserunt / dicit ergo Tunc di-
missis turbis. Christus non interrogabat
exposicionem venit in domum pro-
ut discipuli tamquam domestici ha-
bent oportunitatem querendi / Et ac-
cesserunt ad eum discipuli tamquam eius
familiares accedunt discipuli
ad opus triplex. alii ut petant effectum
sue pietatis / Mt 8 accesserunt ad
eum discipuli eius dicentes / Domine
salua nos perimus alii ut expiant
iudicium sue voluntatis / Mt [illegible]
accesserunt ad eum discipuli eius dicen-
tes ubi vis paremus [illegible] alii ut
sciant noticiam veritatis ut hic [illegible]
dissere i. expone dissere quia nemo non in-
nuit illa nisi pater nos qui tibi
credimus quia dixisti vobis datum est
nosse misterium regni. parabolam
zizaniorum / [illegible] quare hanc magis
petunt quam alias [illegible] quia plus
videbatur hic ponderis quam aliis
eo quod dura sunt [illegible] cum multa vere
commendacione et promissione / sicut
[illegible] vel quia primo posita sunt [illegible]
[illegible] de illa et aliarum exposiciones
desiderant audire et ipse eciam [illegible]
alias exponit sicut [illegible] 3o /
Qui seminat ait / hic subditur para-
bole exposicio eo ordine quo superius
est exposita edita primo quantum
ad seminacionem / 2o quantum ad super-
seminacionem ibi zizania autem sunt filii
3o quantum ad messis consummacionem ibi
messis vero / et hoc est quod dicit /

Qui seminat ait qui seminat semen
bonum est filius hominis i. christus filius
virginis [illegible] 21 Seminaui de domini-
ca [illegible] / ager est mundus manife-
stum est. s. quod mundus est suus pos-
sessione [illegible] et creacione quod non pos-
sidet quod esset aduersarius potestatis quod est
contra manicheum. Bonum vero semen
hii sunt filii regni intelligendum est
filii [illegible] finaliter non sicut illi de
quibus Mt 8 [illegible] filii autem regni
eicientur foras. Sed nota quod quidam
dicuntur filii vocacione tantum sicut infi-
deles iudei / quidam vocacione
et electione sicut fideles nostri
quidam vocacione electione et perfi-
cacione sicut angeli et alii beati
zizania autem filii sunt nequam / ysaie
primo Ve autem genti peccatrici filiis
sceleratis semini nequam. Inimicus
autem qui seminat ea. s. zizania
est dyabolus ps illumina oculos me-
os ne vmquam obdormiam in
morte ne quando dicat inimicus [illegible]
Messis est consummacio seculi quia
dampnati dicunt Iere 8 transiit mes-
sis [illegible] et estas et nos saluati non
sumus messores angeli sunt Joel 3o
mittite falces quia maturauit messis
Sed queritur quare tangit primum
semen nequam quam seminante-
[illegible] in exposicione [illegible] bonum
semen et eciam in edicione parabole
semen [illegible] quia voluit [illegible]
exponere filius regni filius predicato-
rus [illegible] inimicus qui seminat
ea est dyabolus [illegible]
paganus [illegible] quod alius sit actor
malorum et alius bonorum sicut
alius ponitur hic qui seminat filios
regni alius qui filios predicatoris
[illegible] hic de semine cre-
acionis quia [illegible] hic omnes sunt
bonum semen et bona [illegible]
Ego te plantaui vineam meam
electam omne semen verum Sed de
seminacione veritatis vel falsitatis
bone voluntatis vel male et in-
qua bona filiacio vel mala [illegible]
[illegible] voluntas autem mala [illegible]
dicit voluntatem [illegible] a filio hominis

malitia sic est a vicio hominis
vel in agro sunt seminata et se-
men bonum et zizania quia malum
in bono substantificatur. Sicut ergo
zizania / hic ponit expositionis
adaptationem ubi primo ad supplicium
reproborum tangit maior scilicet temporis
opportunitatem quia in fine seculi
iudicis auctoritatem quia mittet
filius hominis iudicii equitatem
quia colligent de regno eius sup-
plicii acerbitatem quia mittet eos
in caminum ignis / et hoc est quod
fert sicut ergo zizania colligun-
tur etc. omnes in iudicia in
segete zizania quia et igne com-
buruntur sic erit in consummatione
i. in fine seculi quando etc. Filius
hominis consummabit et hoc est primo
non quantum ad se sed quantum ad corpus
misticum / mittet filius hominis
i. christus angelos suos sibi ministran-
tes super bonos exercebit vindictam
sicut nunc filantropia quo ad
beneficium promptus ad penam tar-
dus et qui prius seminat palios
primum et colligent de regno
eius i. de ecclesia militante omnia
scandala simpliciter i. omnes ho-
mines scandalizantes qui super
alios faciunt ruere in peccatum et
eos qui faciunt iniquitatem
continuam ad se non dicit quod fecerunt
quia multi peccaverunt et penitendo peccata
deleverunt sed qui faciunt, sed continu-
ando mala voluntate usque ad
mortem et emittet eos scilicet ubi debet
supplicii acerbitatem ex triplici loco
loco quia in caminum ex duplici
quia fletus ex tormento quia
stridor dentium et hoc est et emit-
tet eos super iniquos in caminum
ignis scilicet infernalis Malachie 3o
dies domini accensa veniet quia
nempe amoris et glorie erit in
pace civitate beatitudinis sicut
camino ardoris et misere in ba-
bilonia civitate confusionis in-
sequuntur i. erit fletus propter caren-
tiam visionis divine / et stridor den-
tium propter penarum acerbitatem / et ex-
ponit fletus i. dolor vehemens
quia forte non erit in latrine [illegible]

et stridor dentium i. passio vigens
Apocalypsis 16 et manducabunt linguas
suas pre dolore vel fletus ex calore
ignis et stridor dentium ex fri-
gore contingente Job 24 ab aquis
nivium etc. tunc iusti fulgebunt hic
describit et attollit premium beatorum
qui sunt filii regni dicitur ergo tunc
super malis confusis et in tenebris
eiectis / fulgebunt iusti sicut sol
comparatur gloria iustorum soli maxime
quo ad corpus quia tunc glorifi-
cata multo pulchrior erit sole in
sole autem maior dotes corporis glori-
ficati videntur nominatur claritas
in creatis insensibilibus maxime sole
clarius agilitas quia exiens in orien-
te statim apparet in occidente subti-
litas quia transit per vitrum impassi-
bilitas quia radius eius non le-
ditur nec maculatur. Sapientie 3o
fulgebunt iusti tamquam scintille
in arundineto discurrent in regno
patris eorum ergo tamquam filii regis acci-
pient regnum celorum o quam
gloriosum est regnum in quo perfecta
securitas quia iusti perfecta claritas
quia fulgebunt in quo perfecta delecta-
bilitas quia sicut sol dulce lumen
et delectabile est in quo sublimis
dignitas quia in regno in quo
summa securitas quia patris eorum
qui habet aures. Exposita parabo-
la zizaniorum explicite quasi aliarum
duarum expositionem innuit implicite
dicens qui habet aures audiendi au-
diat scilicet alias duas parabolas
audiat i. mistice intelligat
exponendo sunt sicut prius simile
est regnum celorum thesauro absconso
to per hoc ecclesia in fide quod dicitur
prius eius in moribus primo quantum
ad vitam activam / 2o quantum ad
vitam contemplativam i. iterum simile
est regnum celorum homini ne-
gociatori in thesauro agri intelli-
gendum bonum operis in margari-
ta que fit de rore celi inundato
in concha devote contemplationis
in prima ostendit primo ea quod
est similitudo quia eta thesaurus

absconditum in agro / 2o ad quem
opera sit similitudo i. quem qui invenit
ubi invenitur in quo primo in veniens
thesaurum per bona operacionem / 2o abscon
sio per rectam intencionem i. abscondit
3o vendicio patrimonii per totalem
abdicacionem vel et pre gaudio / 4to
empcio agri preciosi dilectionem i.
et emit [illegible] / Simile est regnum
celorum i. persona [illegible] vel congrega
cionis electorum thesauro i. xpo qui eciam
invenitur in operibus actionis et ideo si
milis ei abscondito in agro per
agrum intelligitur exercicium actionis in
humilitate quippe operum et passione
tormentorum fuit i. absconditus ysa.
45 vere tu es deus absconditus
vel 2m glosam est celeste regnum dei
dicitur quod tunc est absconditus in
agro quando homo querit se in bonis
actionibus desiderio isto et vere abscon
ditus quia ps. [illegible] magna multitudo
dulcedinis tue quam abscondisti
timentibus te / quem qui invenit
homo qui fit per bona opera vel 2o
postquam invenit eum postquam [illegible]
per contricionis confessionis et satisfac
cionis vel [illegible] [illegible] et omnis
abscondit per rectam intencionem
[illegible] [illegible] desidat qui thesaurum
in via publica portat / Exemplum
de ezechia qui ostendit omnes thesauros
suos nunciis regis babilonis et
amisit ysa. 39 / 3o et pre gaudio illius
vadit pedibus mentis ipsum attem
tendo Job 3 quasi effodientes
thesaurum gaudent vehementer cum in
venerint sepulcrum et vadit vendit vi
que habet contempnendo omnia. 19 Si
vis perfectus esse vade et vende
omnia et emit agrum illum totaliter
celestibus in paradiso ps. 43 Con
sideravit agrum et emit illum ad lau
dem virginum vel parabola exponitur sic
thesaurus in agro est virginitas in
carne et corpore de quibus thesaurum
istum in vasis fictilibus [illegible] istum the
saurum consideranda sunt tria primum
est quod invenitur sine habetur [illegible]
de quem qui invenit et in quo inve
nies abscondit vel sic abscondit
3m per absconditum celestis [illegible] natur
vel additur et pre gaudio non ante

invenitur in luxuriosis sed potius
[illegible] et tribula ps. 30 pares pre
[illegible] [illegible] [illegible] 12 Adinveniet ve
tum venter et diripiet thesaurum
non absconditur in vana gloria ysa.
39 letatus est super hiis ezechias
et non fuit verbum quod non ostenderet eis
in templo non ponitur in avaris
eccl. 10 Nichil iniquius quam
amare pecuniam cap. xij. Aliis
dominis qui in ventis est sine ma
cula [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
tez virginitatis humilitatis et pau
pertatis virginitas nomine thesauri
nominatur ut habetur [illegible] ante
virginitas thesaurus est in quo po
quam sit de preciosis non autem est
ponderacio anime continentis eccli
26 ps. 21 thesaurus desiderabilis
quod [illegible] custoditur omnia u
nde omnes capiunt [illegible] illud
Job 28 [illegible] egressus est thesaurus
3o quia de [illegible] [illegible]
21 non [illegible] [illegible] [illegible]
eccli 3o Jocunditas cordis hec est
vita hominis et thesaurus sine de
fectione 4o quia dentibus
cap. 3o [illegible] [illegible] et in con
gnata luc. vj. Bonus homo
de bono thesauro [illegible] humilitas
nomine thesauri absconditur non per
occultacionem intencionis sicut
loquitur dominus [illegible] 6o Ora patrem
in abscondito vel 2m per cohibicionem
[illegible] ostiorum [illegible] [illegible]
ingreditur per fenestras ysa. 26
vade populus meus intra in cubicula
claude [illegible] 3o per ingressum reli
gionis [illegible] est mo
[illegible] [illegible] cum thesauro ysa.
[illegible] in petram absconde in
fossa humo [illegible] despicabilis
[illegible] ysa. 13 [illegible] abscon
ditus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et castitas
[illegible] paupertas nomine
thesauri omnibus [illegible] [illegible]
pendantur [illegible] 19 Si vis
perfectus esse [illegible] ubi implicatur
in quo [illegible] ad abre
nunciacionem primo debitus ordo

io dt vade pius pstina quitatez deponendo et vende ab renunciando / 2o debitus modus omnia que hes inferiora et exteriora. Sicut quod egit ananias / actu et similis debitus et de pauperibus dare quod egit prodigus luc. 17. 3o debitu intencionis et veni sequere me ad dictum phareseorum. Simile est regnum celorum. determinato primo textu quantum ad vitam activam / hic determinat quantum ad vitam contemplativam / ubi ponitur primo similitudo / querenti bonas margaritas / ubi tangit inquisitionem querentis invencionis / vendentis / emendi. Dicit ergo. Iterum simile est regnum celorum i. perfectus in vita contemplativa homini negociatori supple qui querit dulcedinem psalmus 30. Gustavit et vidit quoniam bona est negociacio eius querenti bonas margaritas i. perfectus contemplacionis per meditacionem sine dicatur margarita dulcedo vite celestis secundum gregorium in sine caritas secundum augustinum in sine lex et prophete sine lacramentum passionis et resurrectionis exposicionis nimia quia omnes iste margarite quirunt per studium contemplacionis apostolorum. Singule porte ex singulis margaritis erant inventa autem una preciosa margarita i. dulcedine vite contemplative sine caritate actis excellencior abiit ad forum spiritualem meditacionem / et vendidit omnia que habuit per contemptum phil. 3. omnia arbitror ut stercora ut christum lucrifaciam et emit eam per contemptum et desiderium eternorum phil. 3o cupio dissolui et esse / cum christo. non enim hinc nichil vendit omnia per compassionem nam filius dei tradidit se in precium ut nobis se compararet. Quanto magis debemus nos ipsos dare et omnia ad comparandum eum nobis augustinus dicit fratribus amicis nichil magis carum recipimus quam nos ipsos quia talibus replicati non non emimus nos ergo ipsos pro illa margaritha demus non quod ut tam valeat sed

quia plus dare non possumus quam hic gregorius quare regnum celorum tot similibus comparatur et opponitur quia rebus terrenis eo simile dicitur ut ex hiis que novit surgat ad incognita et per hoc quod sic novit diligere discat et incomparata cognita amare que emit angustus cum multas margaritas negociator querat tamen inveniat unam preciosam in venisse dicitur quia non est qui faciat bonum non est usque ad unum i. ad christum et secundum hoc christus dicitur margarita. Sicut enim margarita nascitur ex rore celesti in concha maris se aperiente / sic christus nascitur spiritu sancto / a maria se consenciente. Vos. et. Rorate celi desuper quare dicitur quod margarita valet contra fluxum sanguinis sic caritas christi contra morbos peccatorum / vel potest dici quod diverse margarite sunt diversi modi vivendi inter quos unus est preciosus scilicet vite contemplative quia maria optimam partem elegit / vel diverse margarite sunt diverse virtutes quarum una invenitur excellencior et preciosior ut habetur prima cor. 13. Moraliter in hac parabola ponuntur nobis tria imitanda scilicet officium scorum / studium morum / desiderium eternorum / officium notatur in negociando / studium in inveniendo / desiderium in operando / filios qui novit negociari spiritualiter ad actum actionis per intendere ex operibus vite / tal vendit sua pauperibus et emit regnum celorum quia feneratur domino qui miseretur pauperis psalmus 33 Gustavit et vidit scilicet quantum ad statum perfectionis quod est omnia pro christo relinquere / vel petrus cum rebat petebat petrus ecce nos relinquimus omnia / psalmus 30 melior est eius negociacio acquisicione et cetera quantum ad statum supererogacionis que est actus devote luc. luc. 19 negociamini dum venio / 3o filios negociator qui vendit non nocena sicut ambiciosi / pro filio homini usque

gram cor & Ezech 28 anrz
quesiuisti z argentu non in
utilia sicut em osi / Baruch
3° negociatores terre qui exquisi
uit sapientiam que de terra est s;
salubria sicut sancti de quibus
hic / Item felix negociator q
in bonis bonis vicibus bene
nouit lucrari / qui abijt a se
p carnis mortificaconem z ven
didit omnia p omni abrenun
ciacionem / z comparauit eam p pro
pre voluntatis subieccionem / et appe
quia tamen sunt bona in eo q emun
tur / cum est quia incomparabilis
ps. bona p eorum a dno habenc
cunctaz / preciosa quia inestimabilis
Job. 28 nescit homo precium eius
non inuenitur terris margari
tha quia incorruptibilis / pet
1° hereditatem incorruptam etc /
Item simile est regnum celorum
sagene de trinitatis parabolis
quantum ad ex ordinem ecclesie z p sequ
hic incipit alia parabola in
qua describitur consumacio ecclesie
ubi ponitur 1° similitudo / 2° similitudi
nis exposicio ibi Sic erit in consuma
cione / Similitudo introducitur
quo ad duo / 1° quantum ad pisca
cionem que fit in presenti 2° quantum
ad piscacionis discussionem que
fit in futuro ibi Quam cum impleta
esset / quantum ad piscacionem tamen ta
gitur quantumcumque sagena loco
mari / effusus congregacione / dicit ergo
Simile est regnum celorum / i ecclesie
predicacio ecclesie sagene misse
i diuulgate in mundo / propter mul
titudinem / propter magnitudinem / propter amari
tudinem / ps. hoc mare magnum
etc 13 captitatz piscatores multos

nescit mittere sagenam qui non
est piscator / vnde dimittes nescie
nt piscari s; apli z aplica viri
ex omni genere piscium i hominum co
gregantes i bonorum z malorum diui
tum z pauperum sanorum z infirmorum
iudeorum z gentilium quod significatur actuum
10 per illa que ostensa petro ubi erant
de omni genere animalium terre i archa
noe Gen. 6 ubi erant animalia
munda z inmunda hec maxime
fuit tempore apostolorum z nunc hodie
aut paucos capit sagena
Quam cum impleta esset / hic sub
ditur discussio piscium i hominum q
erunt in fine i in separacione bo
norum a malis / vnde tanguntur tria
1° tempus separacionis / 2° modus separa
cionis ibi Educentes / 3° modus separa
cionis ibi Elegerunt dicit ergo Quam
cum impleta esset quod erit in fine
seculi quando implebitur numerus electorum
Educentes supple de mari i de fluc
tibus huius vite / z sedentes ad
littus alterius vite i in resurrectionem
quorum dispositionem dicit
cum dicit et secus littus sedentes
litus z in gloria est finis seculi
sedere est iudicare / sedebunt ergo
angeli cum in fine mundi officio
sibi iniuncto iudicabunt vel hic
de aplis vel aplicos viros dicit q
tunc sedebunt p immortalitatem
qui modo sunt in mari i in vita
mortali / Venatorum tollicionem
Elegerunt bonos in vasa sua
i in eterna habitacula / Dan. 12
eligentur z dealbabuntur multi
malos autem foras miserunt / Apoc.
21 Foris canes beneficii z in
pudici / Sic introducitur pun
dentibus ignibus / et exclusis

fatuus clausa est et ianua
regni supra 25. Sic erit in con-
summacione seculi. Hic subditur simi-
litudinis exposicio, ubi tangit
primo ad iudicium ante, 2o ad con-
comitans i. et separabunt, 3o 2m
subsequens i. et mittent etc. Glosa
Sic erit in consummacione seculi. primo
in igne zeli mei devorabitur
omnis terra, quia consummacionem cum festi-
nacione faciet dominus. Exibunt de
celo empireo angeli ad convoca-
cionem populi iudicandum. Et separa-
bunt malos de medio iustorum.
Iam mixti sunt in medio, scilicet ma-
li inter bonos, et mox distincte
manifeste separabuntur et mittent
eos in caminum ignis. Sequitur hic
ubi magis timendum est quam
exponendum est i. erit fletus pre ar-
dore et stridor dencium pre frigore.
Sed tamen advertendum est quod in consumma-
cione seculorum in quo redarguentur
apostoli qui ponunt mundum ab e-
terno, et dicitur consummacio triplex vel quia
tunc erit numerus completus electorum
sic consummatur opus vel consumma-
bitur status viatorum sic
consummabitur temporum vel quia cessabit
successio rerum mutabilium sic
consummabitur dies. Exibunt angeli
qui tunc spiritualiter dicuntur exire
sicut messores ad metendum.
Glosa eo. egressis quando nulla erit
sicut precones ad convocandum,
supra 24. Mittet etc. Sicut
executores ad mandatum ad ex-
sequendum ut hic. Separacio ma-
lorum que apparebit unus iustorum et
loco. De qua dicitur separacio mal-
quippe ut nullus evadat. Glosa
consummacionem colliget omnia scan-
dala quia in proporcionalis ut
nullus fidat quia infinita di-
stancia, equalis porcio que est
inter penam et gloriam, infimum et ce-
lum, tenebras et lucem, dyabolum
et deum, beatitudinis ad obiectum
quia irremediabilis quia iniqua
fiet renovacio hic. 16. Chaos
magnum firmatum est. Consideretur
hic quare dominus in parabola ista
non exponit piscacionem in principio
sicut fecit piscium separacionem.
Primo quia hic intendit de consummacione
ecclesie ideo non exponit nisi quod
pertinet ad consummacionem. Generalitas
autem consummacionis piscium quod
pertinet ad exordium vel primum
ecclesie non introducebatur nisi
ut postmodum separacio inducitur.
Intellexistis hec omnia. Cum primus
posuit divulgacionis nove le-
gis exordium et narracionem, hic
subdit dominus questionem ubi primo
vertitur dominus questione sed ut discipuli
predicta intelligant. 2o de eo quod
sit in exortacione ad alios do-
cendum i. ait illis. Glosa primo intel-
lexistis hec omnia sicut parabolas
predictas. Glosa ad apostolos sit questio
non tamen vult audire ad faciendum
sed intelligere ad docendum. Dicunt
ei eciam domine. Sap. 6o Audite
reges et intelligite iudices fi-
nium terre. Ait illis. Hic vertitur
exortacione ad alios docendum
quod intelligitis ut alios intel-
ligere doceatis ideo scilicet omnis clericus
et alios docebitis. Ideo omnis
scriba doctus. apostoli sunt scribe et
notarii Christi ubi eius figuntur
in tabulis cordis. Doctus in
hiis que oportet scire et alios doce-
re in regno celorum in ecclesia mi-
litante verbis tamen verba quod sit

doctus per studium sancte scripture prof-
ficiam doctrine in regno celorum per
merita vite. Similis est homini patri
familias. i. in 2 notatur de simi-
litudine imitacionis non compa-
racionis qui profert de thesauro suo
i. de sciencia sua. Cant. vii omnia
poma nova et vetera servavi tibi
... ut 2m glossam nova de suavi-
tate regni vetera de terrore sup-
plicii s. penetrent quos pena
non mutat. vel nova per ad
monicionem virtutum vetera per de te-
stacionem viciorum. Col. 3o Expo-
liantes veterem hominem. Et nota hic
nova et vetera cum veteris sit an-
nomen dicit dicens vetera et nova
Primo 2m intellectum nomen preponit
dignitate. vel prius dicit nova
post vetera quia pusillanimes prius re-
fovendi sunt consolacione ut fugi-
ant peccata confirmandi timore ne ca-
dant. Ergo contumaces prius in-
crepandi ut timeant postmodum
consolacione confovendi ne desperent
Et factum est cum consummasset ihesus
postposita divulgacione nove le-
gis occulta hic ponitur eius con-
firmacio per miracula. Primo 2o ma-
xima que prodigia sequenti capitulo
vel Et cum audisset ihesus pau-
cas non virtutes fecit in patria
sua propter intencionem et indignitatem
compatriotarum multas propter fidem
alienigenarum vel eius indignitatem
non compatriotarum ut faceret eis mi-
racula ostendit primo absolute 2o re-
spective capitulo sequenti a [illegible] non
indignitatem ondit duplicem primo quia
condempnabunt xiii ... digitos
sine precium. [illegible] quia non credebat
eum esse filium dei vel Et fecit virtu-
tes multas. In primo ad maiorem

comparacionem ondit primo con-
fusionis 2o eorum contemptus vel Ita
ut mirarentur. 3o contemptus locus
vel Jhesus autem dixit eis. In primo
implicatur tamen s. recessum accessum
et documentum ... Et factum est cum
consummasset ihesus parabolas istas
in quibus sunt profectus doctrine sal-
tus sunt in me. Cris ubique vm
d[illegible] vobis et veniens in
terram suam. Cris ne detrahent
ut sibi in urbanum patriam suam
dicit galileam vel specialiter nazar-
eth in qua fuit nutritus. Doce-
bat eos in sinagogis eorum non
parabolice sed manifeste. Eorum agitatur
eorum incredulitas et contemptus
in hoc eciam signatur quod non est
sistendum in parabola sed ad nu-
dam veritatem si ipius est intelligen-
cia ita ut mirarentur. hic subditur
eorum et primo interior in corde
2o exterior in ore vel Et dicent
... Unde hoc isti unde docebat eos ita
ut mirarentur. in veneracione
doctrine s. humane sapiencie et
dicent. hic ondit eorum contemptum
in ore ubi tangit primo in illis
contemptum 2o motivum vel Nonne
hic 3o scandalum vel Et scandali-
zabantur. Conturbo non ad con-
temptu eum esse humilis parente
le qua tangit in ore que [illegible] me-
diate cum stant homines s. pater ma-
ter fratres et sorores. dicit g[illegible] et dicent
Ubi huic sapiencia et virtutes sapiencia
in verbis virtutes in operibus mi-
raculosis. Sed nove viri suppone-
bat prima eorum primo. nos autem
predicamus christum dei virtutem et sapienciam
dei. [illegible] sed ex unitate veritate
impugnabat et ex pravitate ge-
neris et infirmitate carnis non

lebat abeo excludi pom ma-
iestatis eius subdunt nonne hic est
fabri filius marie / Credebat n.
eum esse fabrum et fabri filium a(u)tho
in corpore eius latet virtus nam
erat faber et fabri filius sed non eius
quem putabat quia eius non erat fi-
lius ut putabatur luce 3° / Erat
ut putabatur filius joseph sed filius
fabricatoris omnium filius illius qui
fabricatus est auroram et solem / Nonne
mater eius dicitur maria quia hoc
vnum dicebat n(on) erat obprobrium
et in veritate quia mater intacta licet
et in corpore opinionem genuisset
sed virgo permanente / et fratres eius
i. consanguinei more scripture Jacobus
et johannes joseph simon et judas
p(ro)pter errorem heluidorum ma(n)ifestus est
et condempnacio hereticorum innuens
quod fratres xpi non liberi marie /
et joseph sed more scripture intelli-
guntur fuit cognati Gen. 13 / fratres
eius sumus Erant autem accipiantur
sic pro et fratre ipse mariti fuit / et de
filius et de patre / Et sorores eius
i. cognate / nonne apud nos sunt
quod dicit / Gen ergo ista omnia hec /
Zab magna cecitas ista quia
nobis et fratres xpi cognoscunt
et tamen propter gentis noticiam contemp-
nunt / nonne sunt apostoli filius
david et tamen radix de stirpe re-
gie / et scandalisabuntur in eum
per destinacionem malicie quam
habebat de peccato infidelitatis
in peccatum de ceteris / Scandalum
eius petrum quod perdit ex equalita-
te / Isti ergo videbant altitudinem
doctrine et puritatem gentis et in-
firmitatem hic / ergo erat inequalitas
et ideo videbat unum propter
aliud et scandalizabat ipsa
vnus in lapidem offensionis

in petram scandali / Jhesus autem
dixit eis / post contemptum ondit hic
locum contemptum assuetum / super patriam
patriam et hic est / Jhesus autem dixit
eis verbum humilitatis et paciencie
non indignacionis et pene / Non
est propheta sine honore. i. com(mun)iter de quo
de vt.. is propheta suscitabit
deus / vel certe quibus alius / quia
nimia familiaritas parit con-
temptum nisi ad in patria sua quo
ad locum specialem sic joseph et
patria sua a fratribus suis affligitur
Gen. 37 in egipto a ab extraneis
honoratur Gen 40 / Sic moyses a
maria et aaron abmurmurantur
Num 12 et ab aliis populis venera-
batur / de rustico qui noluit a-
dorare ymaginem crucifixi
que facta fuit de piro sua / Jo-
nos est cum omnibus in verbo non
enim considerant precia mira opera
non virtute sed fragilem recordantur
infanciam / Et non fecit ibi
operaciones suas indignos eum
credulis quia non credebant ipsum esse
filium dei / ubi tangit primo in-
credulorum paucitatem 2° pau-
citatis vero / i. propter incredulitatem
eorum / Et non fecit ibi i. pa-
tria sua virtutes multas fecit
tamen paucas ut confirmaret fideles
ut fecit multas ne amplius
condempnarentur / Crisostomus ne dicant
hostis est nobis propinquos de-
spicit et ne dicant si facta fuissent
signa nos credidissemus propter in-
credulitatem eorum / In hoc quod
fides maxime cooperatur miraculis
faciendis / Ex predictis contemptus
humanitatis hic incredulitatis
vel contemptus ad verba hic ad

sca cecinit hec sup i. filius fabri
beda ex ne ubis 2 fris xpm
cognoscunt ob noticiam gnis eo
tepnunt / Com Si cognouissent
nuq dnm glie crucifixissent / Pro
2o stez incredul sunt no cog
sunt pro xpm agnoscunt i. cog
sci punt / Uel debuerunt saltem opi
bus credere a ut uidebant Ite sup
i. / no est ppha sine hono in p
Glo / S eo ppha est cui sit in re
lacio occultorum que ignorat ß
xpus hebat sciam om que ad
esse ordinat ergo ppha ... non
sunt Pro ppe no sunt ppha 2m
q obicit ß ptexto nois pt di
ci ppha s. quantum ad uam demicia
conem futurorum / Ite sup i. uirtutes
multas Glo / fecit uirtutes ali
quas ß no multas ne incre
dulos condempnaret / Com po 3o / q
no credit iam iudicatus est Pro
ne condempnaret ipsos amplius
s ne plus punirentur qui plus
contempserunt. Et sequitur

In illo tempore aud
in fine precedentis capituli
ondit indignitatem iude
orum absolute hic ondit indig
tatem herodis ne s pceis fient
miracula 2 hec repetitur ipsi
tu s herodis alienigene / S.com
ambo ondit in herode pmo
post audita miracula fides
dimi ptatem / 2o error eius
circa psona saluatoris / ibi et
ait pueris suis dt g. In i. tpe
s ps morte Johannis baptiste
qui mortuus fuit ano penul
timo predicatonis dnice / Et hec
inseruit ut mors iohannis no
pmittatur audiuit herodes
s. antippa filius herodis /

ascalonite qui occidit pueros
Et 2o subito ecciam passus est
dns 3us fuit agrippa qui occidit
Jacobum 2 incarcerauit petrum
actuum 12 Tetrarcha i. quartam
ptem regni hns a tetras q
est iiiior 2 archos princeps pri
cipum fuit monarcha
tocius iudee 2 totum regnum ob
tinuit in dolo / diuiso aut post
morte eius regno in 4or ptes
archelaus habuit duas 2 phi
lippus 2am 2 iste 4tam famam
de ihu i. de doctrina 2 de mira
culis eius / Cecinit Cris que
iste in pricipio no audiuit hanc
famam 2 uidet q hij qui i ptri
bus sunt tarde adiscunt 2 no mul
tum curam faciunt / de hijs que di
sunt / Et ait pueris suis hic subditur
error herodis circa psona sal
uatoris ubi ponitur opinio er
ronea circa miraculorum actorum
que ponit Johannes 2o Chrisostomus ta
declarat modum mortis Johis 2
tamen c herodes eum tenuit / Et
hec est q dt Glo que dt de
opinione resurrectionis cum de mor
te nichil dixisset reuertitur et
narat qualiter obijt dicit g. /
Et ait pueris suis Cris no
sine causa fcas dixi ß famulis
suis hic est Johannes In hijs er
rabat pmo in noticia salua
tum ait hic est Johannes baptista
pmo dns Jo baptiste Et in o eum
no suum dignus 2o in resurreccione
pcinpois uel ipse surrexit a mor
tuis ambo alienigena nullo
signo attestante pnunciat uerum
Jo iudei multis attestacionibus
xpm no surrexisse ß furtim
sublatum esse maluerunt / 3o
in ea opinione miraculorum uel / Et

io virtutes operant[ur] in eo i[d est] nunc
operat[ur] virtutes q[uod] no[n] a[liu]d herodes
eu[m] timuit / hic describit eb[ib]ita
passione[m] eb[ib]ru[m]t[e] / ubi p[rim]o pon[it]
antecedencia 2[o] (con)sequencia i[d est] et
volens eu[m] occid[ere] 3[o] (con)sequencia
i[d est] et allatu[m] est caput antecede[n]
cia tangit m[ateri]o[r]e actoe[m] qui[a]
herodes ordine[m] q[ui] tenuit mo
tivu[m] ad p[er]petratio[n]e[m] s[c]eleris q[uia]
p[ro]pt[er] herodiade[m] i[de]o[m] ex p[ar]te jo
hannis i[d est] dicebat e[ni]m et h[oc] e[st]
herodes e[ni]m tenuit iohanne[m]
p[ri]mo ut puniret et alligavit eu[m]
p[er] p[ri]mo ministros suos / et posuit
eu[m] in carcere[m] no[n] a[utem] eu[m] sta
ti[m] interfic[ere] p[ro]pt[er] herodiade[m]
uxore[m] fr[atr]is . s[cilicet] philippi secu[n]d[u]m
joh[ann]e[m] herodias fuit filia regis
arethe . de quo 2[a] Cor[inthios] 12 da
masci p[re]positus gentis arethe /
C[u]m eni[m] fr[atr]is esset i[d est] viveret
philippo fr[atr]is herodis antipe
abstulit ea[m] a philippo et ad
augendu[m] dolore[m] ei[us] dedit ea[m]
uxore[m] isti herodi qui maioris
potencie et fame erat / josephy
ta[men] dicit q[uod] herodias fuit filia
aristoboli soror agrippe / Et
sp[eci]aliter duplex tenet p[ro] dila
tione[m] alligat p[ro] consiliu[m] in
carcere[m] p[ro] (con)suetudine[m] s[cilicet] animaz
a suo sponso separata[m] et alij co
pulata[m] / dicebat e[ni]m ei s[cilicet] hero
di joh[ann]es testis et defensor veri
tatis no[n] licet t[ibi] h[ab]ere ea[m] io jo
h[ann]es multo dignus est helias
ead[em] e[ni]m audacia et libertate ar
guit iste herode[m] et herodiade[m]
q[ui] elyas achab et jezabel
uxore[m] Cu[m] nit[itur] hic ip[s]e surrexit
a mortuis s[e]c[un]d[u]m lu[cam] ix[o]
ait herodes joh[ann]e[m] ego decol

lavi quis est iste de quo ego
talia audio / R[espon]d[eo] p[ri]mo potuit
dubitare s[ed] p[ost]q[uam] q[uod] invaluit in
mor[e] miraculorum (con)firmatus e[st]
in sua opinione ite[m] no[n] licet
tibi s[e]c[un]d[u]m f[rat]r[e]s debebat suscitare
semen fr[atr]is sui de[uteronomi]o 22 R[espon]d[eo]
ver[u]m est hic defuncto sine se
mine s[ed] uxore[m] vivente no[n] li
cebat accipe le[viticus] 20 . ite[m]
cu[m] herodes esset gentilis quar[e]
arguit[ur] de lege cui no[n] s[u]b[d]ia
cebat / R[espon]d[eo] fforsitan lege in
decorp[or]e tenebat vel 2[um] (con)side[ra]
id p[re]ceptu[m] in lege expressu[m]
erat de lege na[tur]ali s[cilicet] i[d est] q[uo]d
tibi no[n] vis alij no[n] feceris / Et
volunt eu[m] occid[ere] hic ostendit
constancia[m] passio[n]e[m] et h[oc] in q[uatuor]
quorum in affectu malignitatis
q[ui] volens 2[o] in verbo dolosi
tat[is] s[ed] eu[m] in ma[n]dato 3[o]
in signo simulate equitatis
i[d est] et (con)tristatus e[st] 4[o] in fco cru
delitatis i[d est] et misit et decolat[ur]
malignitas affectus ondit cir[c]a
2[o] primo q[ui] erant de p[er]sona ti
more mali humiliate 2[o] ad[d]it
male inflamate i[d est] die ante
natalis dicit gl[oss]o / Et volens eu[m]
occid[ere] q[ui] dignebat eu[m] amos
i[d est] odio h[abe]nt corripientem
et timuit timore mundano vel
humano / Glo[ssa] timor corrigit
ti[m]or homi[nem] differt opo[rtere] s[ed]
retinet voluntatem do[mi]n[o] h[ab]eat
oportunitatem vel occasione[m] i[d est] se
dicionem p[o]p[u]li / multi e[ni]m erant
bapt[iza]ti a iohanne qui[a] s[ed] p[ro]ph[et]a[m]
eu[m] habebant no[n] tu[m] p[o]p[u]l[u]s s[ed] et[iam]
herodes / Ita timebat s[ed] amor
mali timore[m] superabat p[ro] quo
eciam deu[m] postponebat / Unde
s[e]q[ui]tur / die ante natalis h[ic]

subdit amor male accedens
ex epulacone et saltacone quia
saltauit et ex delectacone quia
placuit dicit 5o / Die aut nata
lis herodis in quo fecit cenam
magnam Questio in Jos nullum aliu
legimus obseruasse diem nata
lis nisi herodem et pharaonem / ut quos
eius erat impietas pura esset
solempnitas Jeronimus autem Melior est
dies mortis die natiuitatis ad
mem / Memorandum quod timore
quem addiscunt celebrandum / pro
suetudinem uel pro ingrogita
tam saltauit filia herodia
dis Jeronimus quod cum saltatione ne
assidemus Jeronimus ubi est sal
tacio ibi est dyabolus in saltibus
exultauit demonum inuestit
in medio ut ab omnibus videtur
ut tamquam mediatores demonis ad
peccatum penandum tamquam media
tris venis ad caput iohannis
amputandum et placuit herodi
cui tamen debet erubescere quia cum
filia erat adulta secundum gradiens
argumentum quia impudice et dis
solute filie sue signum uxoris
sue pro sui obprobrium / Unde cum
iuramento Hic ostendit dolositatem
ubi ubi ostendit primo herodis
indiscretam promissionem / secundo
insuper puelle peticionem ibi At
illa premonita dicit 5o / Unde cum
iuramento pollicitus est ei dare
quod peteret ab eo Addit forte
iurauit ut occasionem preacie
ut videtur facere in posterum quod facie
bat spontaneus / Questio Mar Addit
etiam si dimidium regni mei
peteris / At illa premonita a
matre sua Jeronimus cum hero
dias ne alii herodes moneret

iohanne eam relinqueret et cum fratre
concumberet / optabat in potestate li
beram habere quem illicitas nupcias
arguebat / Unde monuit ut
peteret caput / Unde sequitur Da
mihi inquit in disco caput
iohannis baptiste / Beda Lepuit ut
inter quae affectionis voluntatis
Ipse affectionis auxilie Questio Mar
in dicit pro caput instrucionis in
igne in disco andacie nimie
caput Johannis baptiste / discus hic
accipitur pro scutella lata aliter
accipitur pro superiori mensa uel
clino aliter pro mensali quod inter
ponitur mense actu 12 Et contrista
tus est Hic ostendit ypocrisim
regis et hoc in duobus / primo
in simulacione tristicie / 2o in
dissimulacione malicie ibi
Propter iusiurandum / dicit 5o Et
contristatus. I. tristari simulans
Rab tristiciam preferebat in facie
tamen letabatur in mente / Propter ius
iurandum q. d. ex non est ex
malicia quod ego facio sed propter
iusiurandum quod tamen herodi non licet
Rab sub occasione pietatis impii
fiunt Unde iuramento scelus ex
cusant fiunt cum dolosius
in promittendo et fallacius in
soluendo Propter ius iurandum
Beda quod tamen non erat obseruandum
ubi malum incaute promittitur
primo Regum 25 Dauid iuramento occidere
nabal nec tamen occidit / et tamen
bene fecit / Et propter eos qui simul
recumbebant quia forte illi desi
derabant petitionem puelle non tamen
baptiste complacebant / ut omnes fie
rent consortes sceleris / vel Propter
iusiurandum et propter eos qui
petebat regem q. non

solum mandit sed quia promiserat ma-
nifeste coram omnibus iussit dari
consitiis hic ostendit crudeli-
tas quia misit i. ancillam dedit
et decollavit Johannem baptistam
per ministros in carcere occulte
propter quod timebat populum ut dictum
est / Et allatum est caput hic
progressiva et crudelitas pas-
sione tangitur circa duo primo
allacio capitis / 2o sepultura
corporis ibi Et accedentes dicitur 2o
Et allatum est caput eius /
in disco scilicet de carcere in proximo
sanctum ... et tam digno
... indignum et datum est
puelle in premium saltacionis
Et puella tulit matri sue
... ut haberet linguam
in potestate sua / Ecce quam cru-
delia crudelitas magna
quia ... caput est decollatum
maior quam allatum et ...
... sed maxima
quia in potestate adultere assignatum /
Et accedentes hic ostenditur de
sepultura corporis ubi ostenditur
primo discipulorum devocio ad
Johannem cuius corpus sepelie-
runt / 2o ad Jhesum cui nunccia-
verunt ibi Et venientes dicitur 2o
Et accedentes discipuli eius
Hoc possum intelligere discipulos
qui sepelierunt Johannem fuisse
ipsius Johannis et ipsius salvato-
ris tulerunt corpus eius et sepel-
lierunt secundum Jeronimum Johannes in se-
baste occisus est que olim
dicta est samaria ibi herodes
fecit domum regiam sed in
machetota est sepultus que est
oppidum ultra iordanem in for-
te duarum ... et dimidie

et huic concordat josephus in
dicit tam contradicit certe
hystorie in qua dicitur quod in ma-
chetonta occisus est sed in se-
baste sepultus / de capite non
non est dubium quia translatum fuit
in ... et sepultum inter he-
liam et abdiam Et venientes
nunciaverunt Jhesu propter passionem
Johannis et etiam opera et doctrinam
sicut dicit ... in omnibus
hic ostendit devocionem discipulorum
ad magistrum et quia accesserunt velo-
citer et quia tulerunt reverenter et
quia sepelierunt humaniter et quia
nunciaverunt compatienter / Et se-
cessit postea in qua principaliter
confirmata incredulitas iudeorum
respectu herodis alienigene
de morte non Johannis qui incre-
dulitati actum est / Et cum audisset
Jhesus hic fama divine po-
testatis hic subditur experiencia
eius ad confirmacionem nove
legis divulgate in parabolis
experiencia autem divine ostenditur
in 4or / primum in curacione lan-
guidis / 2m in multiplicacione
panis ibi Vespere autem facto / 3m
in calcacione maris ibi Et
dimissa turba ascendit in
montem 4m in tactu vestis
ibi Et cum transfretassent venerunt
primum pertinet ad confirmacionem
generalem late legis / alia tria
ad specialem / primum respicit ex or-
dinem ecclesie quantum ad multi-
plicacionem ecclesie credencium
et concordat parabole de iactu
seminis 2m processum eccle-
sie quantum ad sedacionem tribulacio-
num et concordat parabole de 3i

zarius super firmatis 3m con
firmacionem etc ubi etiam omnes
curantur qui tangunt fimbriam
que est confirmacio vestis et co
rudet parabole de sagena / Ecce
in miraculum tangitur in 1° p°
exemplum vitande temeritatis 2° glo
rie vitatis i Et cum audissent
turbe 3° affectus divine pietatis
i Et exiens vidit turbam ma
gnam 4° effectus pietatis i Et
curavit languidos / Circa
exemplum vitande temeritatis in dicto
recessu tangitur occasio secede
di et modus i secessit inde
dicitur ergo / ita intelligamus mor
tem Johannis Jhesus Et cum audisset
Jhesus secessit inde tempore de ca
pite colligitur ex glo / primo
ut parceret inimicis ne homici
dium duplicarent homicidio
Christus / 2° ut daret exemplum vitande
de temeritatis / Crisostomus. noto cau
telam contra periculorum audaciam
3° ut probaret sibi credentes
qui sequebantur eum / Secessit
autem non fugit ut ostendat ma
gis persecutores vitare quam time
re cum noluerint regem facere eum
tunc fugit Johannes 6 Jn navicula
ut circa elongaretur malig
nitas persecutorum circa tangitur
in locum desertum seorsum quod erat
iuxta mare tyberiadis ut dicitur
Johannes 6 Ecce ergo et etiam recessum
tamquam a quo quia inde scilicet a vi
cinio malorum, tamquam ad quem
scilicet in locum desertum non in pal
lacium non in castrum / modus
medium quia in navicula non in
curribus non in equis et cum

audissent etc sequela sim
in quo probatur fides et devocio
simplicium ubi ostenditur primo quod seque
bantur quia simplices, qualiter quia
pedestres unde quia de civitatibus
dicitur ergo / Et cum audissent turbe
simplices scilicet et pauperes non sa
pientes mundi non potentes,
non divites secute sunt eum
Johannes 6 Abiit Jhesus trans mare gali
lee quod est tyberiadis et pede
stres non equites quod ipsi pede
ma desertum arripuit et desid
erium salutis ostendit de civita
tibus glo: de sentina qui per omnes
voluptatibus forte hoc signi
ficat futurum scilicet quod multi pedestres
erant dominum secuturi 3° Et exiens
ex pedestres principaliter inti
meruit / affectus Ecce predicato
res pedites multos in equitatem
equis ambulantes sunt ex
dicitur de volatilibus i. de conte
platiuis Ecce super 4° pedes gra
ditur abhominabile et nobis Eccle
10 vidi stultum et indignatum
in sublimi et divites sedere de
orsum vidi servos in equis et
principes ambulantes sicut
servos super terram Exiens hic
affectus divine pietatis et hoc
ex triplici actu scilicet inde exiens et
misericordia dicitur ergo et exiens supra de
navicula per desiderium salutis eorum
forte non exspectavit nisi pedi
tes venientes / vidit turbam
multam per aspectum compassionis
psalmus vide humilitatem meam et
laborem meum et misertus est eis
per affectum compassionis psalmus Respi
ce domine et miserere mei et curavit

languidos eorum pre nimis
efficiunt et non solum sanavit eos
docuit et refecit. quia Marci 6 misertus
est eis et docuit eos multa
quo sustinendo fatigatos pascen-
do ieiunos / docendo inscios
sanando egrotos insinuat quan-
tum in devocione et fidelium de-
lectatur. Et sic est primum primum
miraculum / Sequitur hic cum au-
disset secessit inde. sed non ne-
sciebat aliqua ei dicendum
Respondeo utique sciebat sed in hoc ostendit
carnis assumpte veritatem ex-
empli imitacionem bonum mo(nens)
Vespere autem facto / expedito primo
miraculo hic sequitur 2m scilicet
de multiplicacione panum ubi
tanguntur iiii or primo affectus
divine pietatis / 2o approbacio fi-
dei vitalis ibi videntur non habemus
3o effectus pietatis ibi acceptis
quinque panibus / 4o humilitatis
documentum ibi Et statim com-
pulit discipulos / In prima tan-
guntur primo turbarum necessitas
2o divina pietas ibi Jhesus autem dixit
de necessitate vero turbarum ostendunt
discipuli / primo racione loci quia de-
sertus est / 2o racione temporis quia iam
preteriit / 3o racione sermonis ibi di-
mitte turbas / Glossa Vespere autem
facto notatur temporis ut insinuetur
convenientia ad insinuandum
accesserunt ad eum discipuli eius
Crisostomus familiariter potant
ei locum turbe cum eius re-
verencia silebat dicentes insi-
nuando desertum desertus est locus
iste etc. / Glossa conduxisti nos in
hunc locum pessimum quem non aral
... et hoc per comedendi iam

preteriit / in quo ostendit desi-
derium salvatoris quod habebat de sa-
lute animarum quia usque ad vesperum
protrahebat sermonem / Sic etiam
paulus usque ad mediam noctem
Actuum 20 / dimitte turbas
in quo notatur devocio turbarum
que dulcedine divini sermonis te-
nebatur / ut euntes in castella
ubi sunt victualia emant si-
bi escam / Sequitur hic quo apostoli
potuerunt de domino diffidere cum
potenciam eius experti fuissent
in tanta multitudine miraculorum
et eius compassionem in tanta compas-
sione infirmorum quia ergo non di-
cunt ei pasce turbas Respondeo non de-
ficiebat in eis fides sed colla-
cio secundum deum in hac necessitate
etiam non dum habuerant talis sa-
pienciam et ideo non attemptabant
tale quid dicere / Item quia voluit
hoc miraculum in deserto fieri Respondeo
Liralis quia si iuxta villam factum
fuisset potuisset habere calump-
niam quia aliunde fuisset panis
cito allati Item in hoc significat
se esse illum qui 40 annis pa-
vit populum in deserto / quem patribus
promissus erat / Item ut commutet
diffidenciam illorum qui dixerunt
numquid poterit deus parare mensam
in deserto / Item in signum futuri
quia in religione ubi non seminatur
nec metitur pascit deus suos
suos Jhesus autem dixit eis /
post omnem necessitatem apostoli ostendit
hic pietas domini consideretur
primo contra remedium quod insi-
nuabat / 2o contra defectum quem
ostendebat ibi date eis vos manducare Jhesus
autem dixit eis non habent necesse

ic ps in castella angy ut e
mat sibi escas / date nos illi
manducare ps cibu corpale
pa pet ulterius pascere qui in ub
est gregez Dixerunt ei / hic
ostendit probatio vitalis fidei in di
scipulis primo in allatione panu
quos credebat posse multipli
2o in turbis credentibus ad prep
ta domini per quem credebat se
posse pasci i et cum iussisset
dt go Dixerunt ei non sunt
hic nisi quinque panes et duos
pisces q. d. parum est et non
sufficit in solicitu cavit de rectu
qui ait illis afferte in illos
huc / andi ysarchion andi
te mamethe quinque panes
et duos pisces ad se affer mis
sit ut eos sufficeret atque multi
plicaret / Et cum iussisset turbas
discumbere super fenum / in quo
innuit probatio fidei turbarum
que aliter turba ad manducandum
non credidisset in machin quinque
Acceptis quinque panibus hic ond.
effectus divine ptatis et hoc ex
quinque / primo ex paucitate ci
borum / 2o ex multiplicatione
panu i aspiciens in celum
3o ex distributione multiplicatorum
i dedit discipulis / 4o ex sup
habundantia cophinorum i et
tulerunt reliquias / 7o ex non
personarum manducantium i man
ducantium dt go Acceptis qui
que panibus in manibus gloriosis
et venerabilibus que habebant
vim multiplicandi ps aspi
ente te manum omnia implebunt
bonitate / unus go panum et
piscium pt paucitate quam

indicat numeri in insinuat / na
quinque panes intelligunt quinque
libri moysi / pisces psalteria et
prophetia in quibus totum testamentum
vetus comprehendit / Aspiciens in
celum sicut in suscitatione
lazari Jo. xi. sicut et sanatione
surdi et muti mr. vii. Et per hoc
omne datum optimum et omne donum
perfectum desursum esse insinuas
ut nec visus, nec oculos ad celu
erigere docet ut premium sum ho
noraret ut non videre elemosinam
sed celesti hic fecit esse ondet /
benedixit eos et fregit ope / et
benedictione multiplicavit et
fractione ad edendum preparavit
in quo ond. vim in divino mi
sterio assumpte humanitatis / Itez
benedixit ut sufficeret ad sati
andum turbas fregit ut sup
habundaret ad replendum . 12
cophinos fragmentorum / nonne
q legitur de domino q ter fregit
panem in prima fractione mi
rabiliter multiplicavit ut hic et
mr. 6 . luc. 9 . in 2a panem in
corpus suum mirabiliter transsubsta
ntiavit / luc. 22 . accepto pane
gratias egit et fregit / in 3a e
mirabiliter manifestavit / luce
ult. / cognoverunt deum in frac
tione panis in multiplicatione
fuit ostensio maxime pietatis
in mutatione manifestatio
in finite ptatis in manifesta
tione illuminatio divine virtutis
dedit discipulis suis sed hic
ibidem distributio panis primo
ordinatissima quia per discipl
et per discipulos turbis / 2o largis
sima quia manducaverunt omnes
3a sufficientissima quia

saturati sunt. contra 9o. Et dedit
discipulis suis ut ponerent an-
te turbas. Et hoc fecit triplici de causa. Primo ut
fortius crederent miraculo suppo-
nentes habentes cum petros manum
panis multiplicatum sufficere. 2o.
ut timerent quod omne bonum non
est suum sed est Christi largitate habent
post Ewangelista ... exponunt. et est
3o ut eos honoraret et honora-
tos ostenderet. Ps. Nimis honorati
sunt amici tui deus. Discipuli
autem dederunt turbis tanquam mini-
stri legis. Sic Joh. xi. Lazarum
primo suscitavit et postea dixit sol-
vite eum tanquam ministros. Per
Christum tamen ... mirabiliter, a mon-
tibus tanquam mediatores orbis
post susceperunt mores pacem
populo et manducarunt omnes simi-
liter recipere proposita vel per
recipere et saturati sunt. quia
nullus defuit ex parte largientis
post. Edunt pauperes et saturabun-
tur. Et tulerunt reliquias. Hic ma-
gnificat miraculum ex superhabun-
dantia fragmentorum. Contra. Et tulerunt
reliquias super panum et piscium xii.
cophinos fragmentorum plenos.
Per duodecim cophinos apostolorum cophini
de reliquiis. vel ut haberent unde
perpetua egentibus donarent cibum.
Non sit dimittes epulo eius reli-
quias canes non pauperes co-
medebant. vel ut ex reliquiis Deus do-
ceant. Sunt panes qui mul-
tiplicati sunt et videt fragmentorum.
Non enim in magnum
panis integri quam aliunde fu-
erunt allati. Manducantium vero
autem hic ultimo ad complementum
magnificentie miraculi computat
numerum manducantium uno ciborum
cum manducantium quasi fuerunt viri
quinque milia virorum in quo patet

ingenti. i. activi homines quia
secuti sunt viri eum exceptis
mulieribus et parvulis. Quasi mirant
typum gentes inferiorum sicut
dicit Grisostomus in Glo. Et statim
compulit. post esum ... propter
post prolationem vitam esum propter
subiungit hic documentum humi-
litatis. Secedendo a turbis con-
gruit facit miraculum ne ei
applauderent et eum regem facerent.
Computat 9o. Christus discipulis
primo recessum. 2o. modum
ascendere in naviculam. 3o. mo-
tivum donec dimitteret. Contra 9o.
Et statim post multiplicationem
panum et refectionem turbarum
compulit. i. coegit. Tumultus
in bellis est via ad contempne-
dum homines. Discipulos
ascendere in naviculam ut rece-
derent a loco illo quod ut dicitur Jo. vi.
venturi erant post refectionem
ut caperent eum et facerent regem.
In quo erudit nos fugere terre-
num honorem. Unde Ambrosius.
Vere quotiens hominibus preesse de-
lectatur totiens in apostasiam homo
dilabitur. Et precedere eum trans fretum.
i. ultra mare Tiberiadis quod dicitur
stagnum Genezareth. Ergo autem
precedant habet cap. vi. quia ad
Bethzaydam que fuit civitas
Andree Petri et Philippi. donec
dimitteret turbas. Volebat u-
tique se separare a turbis. Quia
hec fuit causa. donec dimitteret turbas
ut irent in castella. Contra. dicitur
Jo. 6. quod dominus quesivit a Philippo
unde ememus panes ut man-
ducent hii. et Philippus dicit
ducentorum denariorum panes non
sufficiunt. Et Marc. 6. dicit quod disci-
puli dixerunt euntes emamus

ducentorum denariis panes et de-
mus illis manducare. Ista autem
videntur discordare. Responsio: 2us evangelista
scribit quod unus obmittit alius dicit
sub intelligendo quod primo discipuli
rogaverunt dominum ut dimitteret
turbas ire et ipse respondit non
habent necesse ire, deinde post hoc va-
[illegible] multitudinem et dixit
Philippo. Unde [illegible] post
responsum Philippi dixit quod pa-
nes etc. Et respondit Andreas: Est
puer unus hic. Et Iesus dixit
Date vos illis manducare et
tunc dixerunt [illegible]
quod licet non sufficiamus tamen [illegible]
Et tunc dixit afferte eos illos
hic sicut narratur hic et nulla
est contrarietas. Item Date vos illis
cum sciebat quod non habebant nec
poterant dare. Responsio: [illegible]
vocat ad dandum ut illis [illegible]
habere non [illegible] fit ma-
gnitudo signi et [illegible] etiam in-
nuit quod per eos pascenda erant cor-
da ieiunia. Item Non habemus nisi
quinque panes. Contra [illegible] dicitur
Est puer unus hic qui habet etc.
Responsio: iste quem habebat vel erat ex di-
scipulis vel alius familiaris eius
et ideo reputabat se habere. Item cum
discipuli debebant venire in de-
sertum quare non providebant eis
melius de panibus. Responsio: propter spiri-
tualem refectionem quam communiter
a domino habebant non multum cura-
bant de refectione corporali in quo
designantur successores eorum qui de-
licatis providerunt sibi. Item quare
non creavit novos panes cum
esset maioris virtutis. Responsio: triplex
ratio assignatur: una in confutationem
erroris Manichei qui dixit
corporalia esse a malo deo ideo ostendit

se esse creatorem rerum corporalium quod
ei obediat tamquam sua. 2a ma-
nifestationem sue cognitionis quia
ipse est qui continue seminat mul-
tiplicat per usum qui panes mul-
tiplicavit per miraculum. 3a in si-
gnificationem misterii. Unde Beda:
Salvator non nova creavit
cibaria sed benedixit pristina quia
in carne veniens non alia pre-
dicavit quam lex et prophete sed si-
gnificavit quia clausa sacra pate-
fecit. Item cum optimum vinum fecit
2o de mutatione aque in
vinum quare hic panem ordeaceum
distribuit. Responsio: quia ibi transmutavit
et ideo potentissimam formam ei
dedit; hic autem multiplicavit et
ideo manet eadem forma [illegible]
[illegible] autem quaeritur quare transmutavit
in meliorem panem. Responsio: ut virtus
appareret miraculi et ut ostendatur
quod hic panis ex illis multiplica-
tus est. Et dimissa turba hic
subditur 3m miraculum in calca-
tione maris ubi ostendit primo [illegible]
mutandi mutationis quantum ad
humanitatem. 2o [illegible]
[illegible] additate [illegible]
[illegible] autem [illegible] autem hic exem-
plex [illegible] a turbis recedendi oran-
di et nobis ipsis vocandi [illegible]
ordo quia orationem precedit dimis-
sio turbarum. Unde dicit dimissa turba
tumultuum [illegible] affectionum cogita-
tionum ascendit in montem qui-
bus erat a turbis [illegible]
[illegible] solitudo [illegible]
solus orare. Trenorum 3o Sedebit
solitarius et tacebit. Deinde nobis
ipsis vocatio [illegible] ante facto
solus erat [illegible]
locis in temptatione. super [illegible]

orone hic/in passione Joh. 16
venit hora ut relinquatis me
solum. hec autem ascendisse in mon
tem ad docendum Mt. 5 vides quod
turbas ascendit in montem ad
orandum ut hic luc. 6 Corpit
in monte iter ad miracula fa
ciendum infra 17 ascendens in
monte sedebat ibi et praecerunt
eum cum eos / navicula autem hic
subditur experiencia divine pta
tis quantum ad dignitatem ubi ondit
primo commocio tempestatis / 2o effus
divine ptatis ibi quarta autem vigilia
noctis 3o reverencia divine potestatis
ibi Qui autem in navicula erant
commocio tempestatis ondit ex du
obus primo ex commocione fluc
tuum et contrarietate ventorum quod
quod / navicula autem per agitat
quolibet iusti provenit quod navi
cula fuit sicut navis magna
Eccl. 9 Civitas parva et panci
in ea viri in medio maris sic
tribulacionis sicut sic mundus littus
ps venimus in altitudinem maris 6o
lo. Ecce ego mitto vos iacta
batur fluctibus sicut sic aliquantu
lum generaliter fluctibus i. quia va
riis modo hereticorum modo ty
rannorum modo falsorum generalium
eccia premitur fide et virtute / 2a
cor. et reb. / 3a pace anxii
conatur / Et super hoc totum erat
illis ventus contrarius i. ventus
diabolicus / Job primo / ventus
vehemens irruit a regione
deserti / Quarta autem vigilia
hic ondit effectus divine ptatis
et primo in tempestate / 2o in tranqui
litate ibi Cum ascendisset in na
viculam In tempestate duplici
3o de ambulacione 2o impetu
liberacione ibi vides autem ventum
Circa ambulacionem duplicatur /

primo quia tunc xpus super mare
ambulavit / 2o quia aliis po
tenciam ambulandi offerebat ibi
Respondens autem petrus primo ostendit
clementiam primo sc. maius xpi de
ambulacionem / 2o effectum sceptrum
ibi Et videntes eum tangens
quantum primo ad quos venit / Quarta
autem vigilia noctis prima vi
gilia est conticinium 2a tempe
statum 3a gallicantum / quarta ante
lucanum / de hiis quarta / vigila
te quia nescitis quando veniet se
ro an media nocte an gal
li cantu an mane / Misticum quod dicitur
Quarta autem vigilia ondit
quod tota nocte laboraverunt inve
niunt quod dicitur sicut dicitur lc. 5 Spi
ritualiter vigilia prima est per
cacio cardinalis / 2a heretica / 3a
in fidelibus / 4a post quam
venit dominus ecciam / vel prima
vigilia est in principio suo
Eccl. 12 Vigilia honestatis
tabefacit / 2a in amocione
mali commissi Eccl. 38 Vigi
lia sua mundavit fornacem
i. voluntatem / 3a in proposito non
peccandi infra 26 Vigila
te et orate ut non intretis in
temptacionem / 4a in voluntate
satisfaciendi Apoc. 3 primam
age quod si non vigilaveris veni
am ad te et tunc veniet deus
per graciam Gen. 17 Generacione quarta
revertentur huc et dicitur / venit
ad eos ambulans super mare
quia omnes tribulaciones mundi huius
potestati subiecte sunt / ps. dominus do
minatur potestati maris / Et
videntes eum hic subditur admi
rabilis de ambulacionis
effectum et primo ondit discipulorum
timorem / 2o magistri assecuracionem

ꝰ Statimq3 ihūs trāz dis-
pulorꝫ ondit ꝯ tꝰbus / pⁱᵐᵒ ᶜᵒⁿ-
turbaco ī mēte ⁊ 2ᵐ timor
in affectione ibi Et ꝑtimore /
3ᵐ clamor in voce ꝰ Cla-
mauerunt dᵗ gᵒ Et videntes
eū sup mare ambulare . Erat
ēā timore turbati sūt ꝗ3 in
politi erant . Una vice dicentes
quia fantasma est . Iō Et m̄s
marchioni ⁊ manichei / dog-
mat ihūs xp̄us nō est nat͡ꝰ
de virgine ꝯ3 appuit ī fantasma-
te quod apli timerent ne fan-
tasma videat / Et ꝑtimore cla-
mauerunt quod erat timoris magni
erroris indiciū est ꝯsimⁱ cla-
mor ⁊ mitanor / Statimq3
ihūs / hic subdit cor aperti
acio a xp̄o ubi pmo dūs fi-
ducia3 ingerit cont turbacoⁿ
2ᵒ ondit p̄ncia3 cont clamore3
ꝰ Ego sum / 3ᵒ dat securitatē
cont timore3 ꝰ nolite timere dᵗ
gᵒ Statimq3 ihūs / ne a tīo
ne absorbeantᵘʳ locutꝰ ē dūs
ꝯs 30 / ad vocē clamorꝫ tm
statim ut audierit exaudivit
ubi / habete fiducia3 liberacōis
quia ego sum liberator . liberi
lacōnis ꝑ pᵒ Ego tecū sum
ait dūs ut liberem te . Cui ꝗ
nō cognoscebat ꝑsonā eius
ꝑpter tenebras ꝯ3 vocē bn̄ no-
uerant ut quis erat quia ex
voce sibi nota poterant eum
agnoscere ꝑpe eius est qui habet
vim esse . Exo 3ᵒ Ego sum qui
sum nolite timere defectū
necessariorum luc 12 nolite
timere multis passeribus plures
estis / nolite timere gladium
persecutorꝫ Mat 10 nolite timere
eos qui occidunt corpus ⁊c /
nolite timere impetū tempestatꝫ
sicut hic ꝯs 23 nolite timere
tollectū pheorꝫ Mt 10 nolite
cogitare quo a' quid loquamini
nolite timere dispendium ꝑmi-
orꝫ luc 12 nolite timere pusil-
lus grex Rūdit aūt petrꝰ
hic ꝯ vno effectū dūme ꝑtatꝫ
ꝗ sup mare ambulauit / hic
ꝗ alij qui ꝑtatē ambula-
ri alij tenent ubi ondᵗ pmo
humilitatꝫ ꝑtatꝫ a petro postlacō
2ᵒ postulate rei collacō ꝰ
At ille ait 3ᵒ execucō ꝰ et
descendens petrꝰ ⁊ hᵗ ē Rūs
aūt petrꝰ dixit ꝗ cogno-
uit eū ad voce3 dñe q̄ hēs
omnē ꝑtate3 Si tu es dī filiꝰ
2ᵐ qd dixisti ego sum iube
me venire sup aquas petrꝰ
in omnibus onditᵘʳ ardentissime
fidei ceteris discipulis tacenti-
bus credidit / se posse facere
ꝑ voluntatē magri q̄ nō po-
terat ꝑ natura3 / At ille ait veni
angꝰ ad nutū eius sua ē ꝑtas
ut sequnturᵘʳ ꝑtatꝫ execucō /
Et descendens petrꝰ de nam-
cula in quia erat cū alijs
ambulabat sup mare ut
veniret ad ihūm . Felix motꝰ
quia sup aquas . mundane
ꝑspitatꝫ pcontemptꝰ ꝯ3 feli-
cior motꝰ ꝗ ut veniret ad
ihūm saluatore3 araro / quare
hic / Si tu es ex hᵗ videtᵘʳ q̄
petrꝰ dubitauit Dcōi cogno-
scebat vocē eius / Ad 2ᵐ instantꝰ
ei nō quemt ei sᵉ ondiciom

sed amorem per fidem demonstrauit ad
quem in desiderio ostendit adeo fidem
merendo quod in pedibus suis posset
ambulare super aquas. Tertium quare
petro contulit hanc potestatem ex quo
petrus habuit nature Ro 2 ... in
ei solus xpus hoc fecisset veri
tatem carnis dubitare nobis reli
quisset. vnde iudei qui putabant
xpm non esse verum hominem quod super
aquas ambulauit vel iudicant
quod petrus super aquam ambulauit
quem verum hominem esse non negant
Quartum in hoc innuebat singulare
eius pontificium super alios quia
quilibet ex parte maris fuisset
vel ex parte aque super naturam leui
ficate Ro 2 distinccione ... in
ne ex parte corporis quia illo tempore
assumpsit dotem agilitatis corpus
eorum ex parte aque pedibus
saluatoris se prebebat. Secundum
alios vtrumque fuit et natura ipsa
sed corpus fiebat diuina virtute
Hugo de s. victore in dyonisii c. 4 li.
de diuinis nominibus. Sicut igitur
qualiter de virginis sanguinibus
alia lege quam naturali formabatur
sic et qualiter pedibus ponderosis
et ambulauit in humida et in
stabili substancia. Videns autem petrus
ventum ostendit effectum diuine po
testatis in xpo et ambulacione
hic ostendit hoc idem in petri libera
cione. scilicet quod in ordine exprimuntur
primo necessitas liberacionis ibi cla
mauit 2o modus liberandi ibi
Et continuo extendens ihesus
3o argumentum merendi ... que
fuit causa periculi ibi Et ait illi mo
dice fidei. necessitas ostendit quando

ad causam in vento valido quando
ad effectum in mersione. dicit ergo
Cum ibat petrus autem super timeret
videns autem ventum validum
id est vehementem timuit ex in
firmitate hominis carnis et talis
natura humana multociens quod sunt
magna diligens in moribus re
darguntur. petrus super aquas
non timuit de ambulare ve
tum timuit sicut helyas qui ante
fuit ignem petere de celo et ad
denunciandum sacrificium et audacter
arguit regem achab minas
timuit Jezabel 3o Reg. 9.
Et cum cepisset mergi quare hoc
permisit deus vnde hylarius
super mare ambulare fecit vt
ostendat diuinam potestatem mergi
ne reputet se deo equalem et
ne suam obliuiscatur infirmitatem
clamauit dicens. Timor enim
excitat clamorem clamor non
impetrat exaudicionem presbyter
ad diuinum cum tribulacionem clamaui et
exaudiuit me dominus quod omnia
potes. saluum me fac quia de
me potenciam non habeo. Et con
tinuo extendens ihesus hic ostendit
ditur modus liberandi petrum quod
xpus liberauit festinanter et
potenter et hoc est quod dicitur et continuo
quia ipse est deus omnibus inuo
cantibus eum. et extendens ihesus
manum potencie ad liberacionem
apprehendit eum glo. impendens
auxilium quia non est voluntas
neque mentis sed dei miserentis.
Ro 9. adhibet autem deus
multis multa periculitatibus ma
num potencie ad liberacionem vt
hic timentibus ubi sapiencie ad
complacionem Eccl. eodem c. fine

pecantibus respectu gratie ad illuminacionem luc. 22 Conversus dominus respexit petrum et egressus foras flevit amare. dubitantibus apparuit sue presencie ad certificacionem Jo. ultimo. Cum fores essent clause venit ihesus et stetit in medio laborantibus corporaliter sue clemencie ad consolacionem luc. ultimo de duobus discipulis euntibus in emaus. Ihesus autem appropinquans ibat cum illis desiderantibus presencia glorie ad beatificacionem Ecci. 24 Transite ad me omnes qui concupiscitis me et ait illi arguendo eius titubacionem modice fidei quare dubitasti q. d. hic fuit inter eos qui subiugebantur apoc. 21 Timidis et incredulis pars eorum in stagno ardenti. Fides autem petri arguitur pro modicitate ut hic modice fidei. Commendatur pro integritate infra 16 Beatus es Symon bariona quia caro et sanguis. Et admiratur pro instabilitate luc. 22 Ego autem pro te rogavi petre ut non deficiat in signum quod fides eius debet esse magna integra et firma. Et cum ascendisset post effusionem divine potestatis ostensionem in tempestate ostenditur in tranquillitate cum dicitur Et cum ascendisset in naviculam cessavit ventus. Jeronimus luc. Et nocte dominus precepit graz adest mox ventura bella quiescunt Ysa 2o Et post tempestatem tranquillum facis. Qui autem in navicula post commocionem tempestatis post effusionem divine potestatis subditur hic reverencia dei oportet et primo in signo quod adoravit 2o in verbo quod dicitur Vere filius dei es.

dicitur 9o Qui autem in navicula erant venerunt ad litus vel venerunt per fidem et adoraverunt eum per fidei confessionem sicut magi Mt 2 Venimus adorare eum. Quod non naute ecce non est fides non locus adoracionis dicentes Vere filius dei es. Ferunt ad verum signum tranquillitatis maris reddita naute filium dei confitentur. Et arianus predicat in ecclesia dei creaturam. Primus autem filium dei confessus est Johannes ipse Jo. 11 et in multis locis confessi sunt demones luc. 10 et 4o confessi sunt familiares ut petrus infra 16 Martha Jo. 11 Confessi sunt extranei sicut naute milites et centurio infra 16 Sed magis leg. quod pontifex vel sacerdos hic confitetur. Et sic tractat 3m miraculum in cessacione maris. Et cum transfretassent hic subditur 4m miraculum in curacione infirmorum ad tactum vestis ubi primo ostenditur tempus curacionis et locus 2o modus i. Et cum cognovisset 3o modus i. Et quicunque tetigerunt dicitur 9o Et cum transfretassent i. transissent ad terram venerunt ad terram Genezareth i. maris partes maris tyberiadis quod dicitur genezar vel genezareth quod generans auras ex se pidantibus undis i. venerunt in Capharnaum sicut dicitur Joh. 6 et inde transierunt Bethsaidam Sicut dicitur luc. Et cum cognovisset hic ostendit modum curacionis sc. intuitu fidei eorum quod ostenditur primo in corde 2o in ore i. Et miserunt 3o in opere i. Et rogabant dicitur 9o Et cum cognovissent eum viri loci illius timore alii facti Jo. 10 Cognosco oves meas et cognoscunt

me mee misit in vniuersaz
regionem ad congregandum omnes
infirmos fuit huius magna fides
non contenta salute suorum aliorum
salutem querit / et obtulerunt ei omnes
male habentes sicut dicitur 6 capitulo
et rogabant eum aliqui eum non
postulaverunt salutem in credentes
salvatorem / ut fimbriaz vesti-
menti eius tangerent / et propterea confessio
fidei perfectum tempus prius enim vo-
cabatur ihesus ad domum vel ut
tangeret vel ut imponeret / hic
sufficit tactus fimbrie / et quicumque
tetigerunt sal-
vi facti sunt celeriter
et connotat tangebat eum
quia tussiebat / hic significat xpi
vissitacionem ad gentiles per apostolos
primum primo tussit in apostolorum
ad gentilium conversionem / Genezar
enim interpretatur vicum nativitatis
et signat gentilitatem / 2º fidei
sinceritatem cognicionem i· et cum
cognovissent post plures cum
primo non cognovissent fuerunt in
2º conversus ad me / 3º fidelium mul-
titudinem / quia misit in vniuer-
saz regionem hic vero fuit in
exitus viarum et quiescens in
veniret non sic in sinagoga
quia quem sibi soli noticiam dei
predicabat / hic non fecit liberacionem
hacionem / per passionis
vniuersalis peccati curacio i· et ro-
gabant eum fimbriam eius que est
extrema pars vestis est extre-
ma xpi in carnali morali
opacio que tangitur perfidem
unde Si tetigero fimbriam
vestimenti eius salua ero

C 17

Tunc accesserunt ad eum
a principio xv capituli dominum est
de promulgacione nove legis
propria primum sinagoge iudeorum
hic insinuatur per ordinacio de pro-
mulgacionis fiende ecclesie gen-
cium eius replecionem iudaice ve-
tustatis et hic querit ad amplia-
cionem perfectionem primo quantum ad per-
fectionem veritatis / 2º quantum ad per-
fectionem bonitatis / infra 17 et
cum venisset capharnaum ac-
cesserunt qui didragma acci-
piunt primo fit eliminacio in-
dutici erroris / 2º fundacio cha-
ritatis / infra 16 / venit ihesus
in partes cesaree philippi ibi prima
fit eliminacio iudaici erroris
primo quantum ad agenda / 2º
quantum ad credenda / infra 16
circa primam primo fit iudaici er-
roris quantum ad agenda elimina-
cio / 2º promulgacio nove legis
fiende gentibus et per ordinacio
in eodem capitulo i· Egressus ihesus
inde venit in partes tyri et
sydonis / 3º reliquiarum de in-
deis credituris conversio / infra
eodem i· et cum transisset ihesus ve-
nit secus mare / ibi prima primo
fit eliminacio iudaici erroris
in agendis quantum ad execu-
cionem operabilium / 2º quantum ad
cognicionem agendorum / i· Tunc
accedens petrus dixit / Eliminando
nos et illuminando iudaicam ce-
citatem quantum ad execuciones / primo
ondit eorum superstitionem / 2º ostendit
superstitionis confutacionem i· ipse at
respondens / 3º reprobacionem ibi
Tunc accedentes discipuli

stico corporis oritur in hoc quod argu-
ebat discipulos in modicis et
ipsi vitabant in magnis / Tan-
git ergo arguendi occasionem / 2o
formam ibi quare discipuli tui
3o materiam ibi non enim lavant / dicit
ergo Tunc scilicet omnes male haben-
tes ad tactum fimbrie sanarentur
tunc venerunt eum magis dicendo eum
accesserunt ad eum / ad arguendum
discipulos ut quasi amici vellet
arguere discipulos coram turbis
et maiore gratia formare Scribe qui
se putabant habere perfectionem scien-
tie in lege et pharisei qui se puta-
bant habere perfectionem vite ab Ierosoli-
mis vel Ierusalem metropolis erat
et fons religionis et doctri-
ne et habitatores eius honorabiles viri
venerunt quasi per totum habentes ar-
guendi et zelum legis et sic in
istorum accessu simulatio et alii
prospectu a loco a quo intelligitur
gloriatio dicentes ecce forma
arguendi quare discipuli tui quasi
ubi est nobilis discipuli quos
doces doctrinis noluerunt con-
sentire cum quorum culpa est re-
fundenda in te quia non corrigis /
transgrediuntur non solum aliquid
obmittunt sed tollere infringunt
traditiones seniorum quas oportet
observare quia in antiquis est sa-
pientia Job 12 Transgrediuntur tipum
illorum qui plus zelant trans-
gressionem humanarum traditionum
quam divinorum preceptorum plus de
[illegible] quam [illegible] plus
consuetudinem quam utilitatem non
enim lavant manus ecce materia
argumentationis cum manducant
panem quasi hoc verum de mandatis
seniorum quia [illegible]

arguunt quia multi homines plerum-
que sunt polluti manibus baptisma
servat quia qui sinceriorum cordium sor-
des abluere negligunt ad medi-
cum salutis non quasi ad medi-
cum sed quasi ad pugnam currunt apli
ant hoc bene fecerunt vel
quia eam qui erant in deserto ubi
non erat copia aque vel quando
transibant per agros vel quod intel-
ligebat hoc non pertinere ad veri-
tatem vite / Sed curiose deprehende-
bat apostoli superflua attendentes
vitia / Quare autem vos hic super-
stitionem et errorem confutat dominus
primo convincendo / 2o enunciando
ibi nam deus dixit et hoc est Quare
autem vos non propter iam sine in-
dignationis sed per contrariam questionem
et argumentationem confutans eos / ait
illis hoc et vos transgredimini
mandatum dei propter traditionem vestram
obedire enim oportet magis deo
quam hominibus actuum 5o Tangit
ergo indignos arguere arguunt
et sigillat eos / Nam deus dixit
hic enunciando legis auctoritatem
confutat eos primo impietatem
traditionis / 2o superstitiones in-
utilitatis ibi Et convocatis ad se
turbis In prima quia impietati erat
addita simulatio / confutat ergo
traditionem erroneam primo quantum
ad impietatem per auctoritatem moysi / 2o
quantum ad simulationem per auctoritatem
ysaie ibi ypocrite In prima ponit
primo auctoritatem divine legis / 2o
traditionem impietatis ibi Vos
autem dicitis / 3o irritationem divine
legis ab eis ibi Et irritum fe-
cistis dicit ergo Bene dixi nobis
transgredimini dei mandatum.

nā deus dixit exo 20 honora
pr̄e netia dando ꝛ reuerenciaz
exhibendo q̄ honor ĩ septimo
no pn̄ ĩ salutacōibꝰ ꝛ officiis
defendis quā etiā ꝛ munerꝫ
collacōne sentit̄ prēz ꝛ mrēz
a quibꝰ est pn̄cipiū generacōis
in quibꝰ etiaz quilꝫ pxīmꝰ mrē
ꝫ illi honorant̄ / de quibꝰ ma
xime obligamur ꝛ ppꝰ deus
dixit leuit 20 / Qui male
dixit non tantū ūbo quā signo
ꝫ tanqꝫ facto prī uel mrī mor
te moriet̄ / ponit ergo auctez
ꝛ quīt in ad obligacōem de ho
noracōne ꝛ quīt in ad penaz
de in honoracōe / Vos at dicitis
hic subdit̄ tradicōes impietatis
euacuātes legē diuinaz quātum
ad honoraciā s. de honoracōne
exhibenda ꝛ de inhonoracōe ca
uenda / hō precepit deus ꝛ becil
litati ꝛ penurie prm̄ in compulsos
ut filij eos honorarent ꝛ necessitatis
hac lege ut pharisei sub intent
ꝛ impietatē sub nomine pietatis
inducerent docuerunt filios me
lius sic deo prī suo denouerent
uñ ipsi parentes egenti fiebant
ꝛ oblacō filiorum sub pretextu re
ligionis cedebat in lucrum
2° parentes occasione oblacōes
prīuabat ut etiaz peccata offerebat
dt ergo ita deus dixit / Vos at
autem dicitis ꝛ in tradicōe
ūra instruitis alios quicūqꝫ
dixit / hic lr̄ implicite primo sic
quicūqꝫ dixit i. dicere psump
sit prī uel mrī o prī uel mr̄
quod indiges uel petis munus
a me munus quodcūqꝫ est s. a
me uel mea deuocōe obla
tum in templo tibi pderit ad

vtilitatē aīe magis quā daret̄
tibi qꝫ tūc pdesset soli corpī uel
intrrogatiue sic quodcūqꝫ ē ex
me i. ex meis rebꝰ i. quid quid
hoc est munus oblatū deo tibi
pderit q.d. non ꝫ potius sacrle
gus esses si acciperes quē deo
voui / Et sic sꝫ pnis honorifi
cant prēz ꝛ mrēz ꝛ hic eua
cuat̄ mandatū dei de parentibꝰ
honorandis / alio mō legit̄ quod sit
locucō defectiua sic quicūqꝫ di
xit quod sequitur tibi pderit et
non honorificat̄ vita s. etiā
dignus nec transgredit̄ quod honori
sint ꝛ sic euacuat̄ pena de
inhonorancia / Con quod pubiorum
23 cum sub est a prē suo
uel mrī ꝛ dt hic non ē peccatū
homicida ē ꝛ ita irritum fe
cistis mandatū dei de susten
tandis parentibꝰ ppter tradicōem
vram quē ūre sunt auaricie
q.d. ma defectus pietatis ppter
cupiditatē impietatis / Cuius
tradicō est humana gstitucō
gpulens cupiditati hominum ypo
crite quā gsultata tradicōe eorum
ppter impietatē hic consultat
ppter simulacōem ipos in quia
arguunt in eis tamen simulacō
dis / Hic labijs me honorat eloquen
gra cordis cor eorum longe
est frustracō uniuersalis fin
stra colunt me. dt 5o Yppocrite
quem euatis tm de exterior locu
com ūrum ppter amant de nobis
vos ppha quod cognoscebat malis
eorum dicens ys s. 19 2o in aliaz
lrāz lrā mea est appropinquat
ppulus iste ore suo ꝛ labijs su
is glorificat me ppulus hic

mediacionis labiis me honorat
i. superficialiter legem custodiunt
non servant verbo non facto sicut et
non imitantur. Cor autem eorum i.
recordacio que est ad memoriam
intencio que est ad intelligen
ciam dilectio que est ad voluntatem
longe est a me. Per obli
vionem datum sine tamen mor
tuus a corde sine causa autem per
ceptum mandatis colunt me quia
tamen superstitiose exterius docentes
doctrinas que est ad credenda
et mandata que est ad agen
da hominum contemptis preceptis domini.
Ebre. 13 doctrinis peregrinis et
variis nolite abduci. Et con
vocatis turbis. Confutata
tradicione impietatis hic
confutat tradicionem superstitionis
et inutilitatis ubi ondit primo
scribarum et phariseorum indignitatem
quia turbas non ipsos vocat. Secundo
spectat turbarum attencionem
vel audite. Tertio perfert confutacionem
sentenciam racionis vel non quod intrat
dicit ergo. Et convocatis turbis
quas pharisei decipiebant contra
vocacionem generum perfundabat (?)
dixit eis audite exterius
et intelligite interius audite
obediendo intelligite atten
dendo. Audite vocem intelli
gentie [illegible] et esto mansuetus
ad audiendum. Non quod intrat in
os etc. Sed in quos totum intra
de ore carnis quia ad literam du
cibus intrat ad os coinqui
nat hominem et si exit per vo
mitum tunc coinquinat sed in
spiritu et sensus (?) pertinet ad
os carnis sed in ad os cordis
quia non quod intrat in os corporis
coinquinat hominem i. animam

sed quod videtur procedere de ore i. ex
corde hoc coinquinat hominem. Extra
primo coinquinatum est corpus mens
et consciencia sed pocius dicitur quod non
loquitur de coinquinacione corpora
li sed de spirituali tantum. Ecce ideo ab
superfluo est illud. Illud quod ma
ius est discerne non cibum non co
inquinat hominem quia omnis creatura
dei bona Thi. 4. quod minus est
sed non lotis manibus manducare
Ergo primo hoc tantum ut vult. Et ab
quod dominus observancias ceremonia
les eliminat. Sed dubitacio quo
pharisei hoc audito non scandalizantur
in Christum Credit eius quod tunc
erant vendentes quia statim
abierunt. Est igitur sensus. Non
quod intrat in os i. comestio ciborum
sine discrecione non coinquinat
hominem ex quo patet cessa
bant legalia quia tollit di
screcionem ciborum que in lege
non erat. Maior elegio pla
nius potest intelligi sed quod cor leves
sordes non coinquinat spiritua
liter et ideo non est curandum
utrum lotis manibus vel non
lotis attingantur cibus corporalis.
Ergo Videmus multos qui in
tantum curias lavantes manus
et os qualiter aut mundare
affectant animam eorum illam facientes
sordes manum sunt
rapina homicidium omnis ma
ledictio hec reprobacio blas
phemia. Tunc accedentes
discipuli post confutacionem sequitur
hic reprobacio ubi ondit hic
reprobacionem iudeorum primo racione
obstinacionis secundo racione exce
cacionis vel Sinite illos ceci

sunt tuisse. 3o perdicitur pena eo
dampnacionis ibi Reus autem si ceco
ad ostendendum obstinacionem eorum
primo ponitur discipulorum interroga
cio 2o xpi responsio ibi At ille respondens
dixit 3o Tunc qui audierunt reli
gionem eorum enarrari Accedentes
discipuli eius aliter quippe ac
cesserunt discipuli aliter adversarii
aliter angeli, illi moti simplici
tate, alii moti dolositate, an
geli moti reverencia et subieccione
illi ad interrogandum alii ad ca
lumpniandum angeli ad ministrandum
Matth. 4 accesserunt angeli et mi
nistrabant ei. Dixerunt ei Scis
utique qui omnia scis autem quia
[illegible] quia pharisei quorum magna
est religio in cibis audito
hic verbo s. quod enarrat discreciones
ciborum et tradicionem seniorum scan
dalizati sunt i. indignati vel
verbo offensi. Et ab scandalum
quod offendiculum vel ruinam
pedum dici possumus unde sumitur
illa distinccio scandalum est
dictum vel factum minus rectum prebens
occasionem ruine. Et hoc est
dictum scandalum activum. Aliud
autem passivum etc. quod necessario ex
dicto vel ex facto minus recto
sed pocius audito verbo hic perita
tis et veritatis et equitatis scan
dalizati sunt. Unde non dicunt tu
scandalizasti. Unde Augustinus veritas
[illegible] odiosa est [illegible] sed [illegible]
[illegible] ia g. cavet dominus scan
dalum eorum qui exigebant libencium(?)
tum unde dixit: ut autem non scanda
lizemus eos vade ad mare etc.
hic autem non cavet. Ratio quia scan
dalum illud erat ex ignorancia quia
nesciebat xpm esse dei filium
horum autem ex malicia. At ille

respondit. Hic subditur xpi responsio
ostendens illorum obstinacionem
dampnabilem cum dicat At ille
respondens ait Omnis plantacio q.
d. obstinati sunt eradicandi
et ideo non est dimittenda veritas
doctrine propter scandalum eorum.
Omnis plantacio tradicionum
humanarum quam non plantavit
pater meus. Primo carnalis
cupiditas, quam subdit celestis
quia premium eorum non sunt
eradicabitur cum plantatoribus
suis. Et hoc a fundamento i. a xpo
per reprobacionem a fidelibus per sepa
racionem a terra viventium per dampnacionem
Sapiencie 4 adulterine planta
ciones non dant radices altas
sed obicitur: Omnis plantacio etc.
ergo eradicabitur plantacio pau
li eorum 1o Ego plantavi Ro
dicendum plantavit autem pau
lus ministerio. 3o ex hoc argu
unt manichei duos planta
tores i. duo principia unum deum
lucis aliud deum tenebrarum
Ad plantare non est creare alio
quin paulus esset creator quia dicit
plantator. Sinite illos
hic ostendit ceccacionem eorum
quo ad regimen sui ipsius et quo ad
regimen aliorum q. d. Sinite illos
quia indigni sunt revocacione
obstinati sunt in sua incredu
litate. Sinite ergo illos in peri
culo dampnacionis. Ceci sunt
ipsi et duces cecorum in aliorum
regimine. Ys. 22 Speculatores
eius ceci omnes etc. Cecus autem
hic ostendit eorum condempnacionem q.
Cecus autem ut pharisei si ceco
i. ut subdito ducatum prebeat vel

presit / Ambo in foveam cadunt
sicut linee obliquitas proce-
dit ex regule obliquitate / Ca
cum pastor per abrupta viciorum gra-
ditur necesse est ut grex in precipi-
cium ducatur. Unde monstruosa
res est ymmo magis periculosa
prelator cecus doctor insciens
precursor claudus prelatus ne-
gligens preco mutus / Sed licet quia
sicut claudi precurrere ita fatui
precipere non possunt / Circa quod quatuor ma-
la inde orta obstinacio reprobacio
excecacio dampnacio que se con-
sequuntur / nam primo est obstinacio pro-
prie voluntatis / Ad hanc sequitur
reprobacio per subtraccionem gracie gra-
tum facientis / Ad hanc exceca-
cio in obtenebracione racionis et
hanc dampnacio in pena perpetue
ulcionis / Respondens autem Petrus
eliminato iudaico errore
quantum ad agendorum execucionem
hic eliminat quantum ad cogitacionem
et primo quantum ad eos qui lite-
ralia spiritualiter et parabolice dicta
intelligebant / 2o quantum ad eos
qui spiritualiter litteralia observan-
da credebant contra quos subdit
non lotis autem manibus Circa primum
primo argumentum erroris / 2o
instruccionem veritatis ibi At
precedit Circa primum ponitur primo
peticio petri / 2o responsio ibi At ille
dixit et hoc est quod dicit Respondens autem
Petrus tanquam fidei princeps
pro omnibus dixit Edissere nobis
parabolam istam intelligitis Et
apostolorum dictum est putabat apostoli
parabolicum dictum Sed 2o ibi vide-
tur quere tanquam ydiota et
ignarus verborum dei Ro cum in

multis locis sacre scripture legere-
rent perperam dictorum verborum / et
in verbis dei intelligerent evacu-
acionem dubitarunt utrum de ore
cordis vel corporis loqueretur non
inquirunt / Edissere parabolam cum
mistica sit et obscura nobis in-
telligencia / Sed quero utrum petrus sic
dixisse cum nulla interrogacio pre-
cessit ymmo pocius verba sua
sint interrogacio / Ro dicendum quod ver-
ba sua comparata ad affectum sunt
responsio cum eum querendo sit in
affectu querens videt quem affectum
patefacit Comparata vero ad Christum
sunt quod verum verius i. interrogacio
non responsione querens / At ille
dixit secundo increpacione / Adhuc
et vos sine intellectu estis / pu-
tantes mistica quod est sine dictum
sine intellectu tanquam simplices
non sicut pharisei tanquam rebelles
Sed videtur quod non essent arguendi quia
non dum venerat tempus evacuacio-
nis legis Ro ex divina gracia
communi / cum dominus tamen in dictis quia
in factis evacuacionem legis po-
tant intro / unde subdit Non
intelligitis quia omne quod intrat in os
Super hunc calumpniantur quidam
heretici quod dominus phisice dispensa-
cionis ignarus putet omnes
cibos in ventrem ire et in
secessum eici cum statim in
suis partibus et minores me-
bullas diffundatur / Et vi-
det licet hoc nomine secessus
appellet hic omnis evacuacio
prognosticis multis corporis sunt
in quacunque digestione sive
in prima que fit in stomacho
sive in 2a que fit in epate /

sine in 3a que fit in omnibus membris
quantum ponitur ab amena in
ore que est prima inter alias ut
est intelligendum quod velit salua
tor quod nichil de cibo remaneat
in alimentum corporis et in addita
mentum sed est sicut omne quod in os
intrat i. de omni quod in os intrat
magna pars per naturacionem e
mittitur / Et illud in os loquendi
frequens est in scriptura sicut de
b. omnes maledicent in 2a epistola
unde omnes qui sanguine insidiantur
in i. de omnibus multi / Que autem
procedunt / hic per argumentum e contra
[illegible] subdit instructionem veritatis
ubi docet ea que coinquinant
hominem / primo in generali 2o in
speciali i. de corde enim [illegible] prima
tangit mali radicem ramum
et fructum Ramus primo radix
cor fructus coinquinatio dicit glossa
Que autem procedunt de ore ut
mala verba de corde exeunt
i. de cordis in medicina sicut fumus
ab igne fetor de latrina et ea
coinquinant hominem inquinatum
cogitatione prima coinquinat i.
simul et magis inquinat locutio
sordida quia 3 lingua constituitur
in membris nostris que macu
lat totum corpus / De corde enim
exeunt / hic docet in speciali que
coinquinant hominem et primo ex parte cor
dis / 2o ex parte operis i. homici
dia 3o ex parte oris i. falsa testimo
nia dicit glossa / De corde enim exeunt
cogitationes sicut pullula
tiones de semine ex hoc argumentum
Rab. primo quod principalis anime [illegible]
[illegible] est in cerebro sed [illegible]
[illegible] in corde / 2o quod dyabolus non

est in missor malorum cogita
tionum sed intentor / Unde dicit
sic arguendi sunt ex hoc quidam qui
per cogitationes a dyabolo immitti
putant et non ex propria nasci vo
luntate / dyabolus enim intentor
est argumento sed non actor qui
nec [illegible] gestus et verba
sed obicitur Jo 13 dicitur quod cum dyabolus
immisisset in cor Jude ad idem
per immissiones per angelos
malos / Ideo immissio accipitur
pro suggestione aliter enim non
potest illabi anime / Iterum quod vocat
principalis anime sensus et motus sed
non [illegible] a cerebro et in
medicos / Ideo principalis dicitur dupli
citer [illegible] sensus et mo
tus sunt in corde quod in medio
positum est / vel et in manifesta
tionem sicut sunt in cerebro ubi
est formatio homicidia / hic
subdit peccata in opere et in qua
druplicem differentiam / Contingit
enim peccare et in cupiditatem sed in
intentionem / Secundum cupiditatem re
spicit ad ulterius actum sic sunt
homicidia et in cupiditatem car
nis / quantum ad coniugatos sic
sunt adulteria / quantum ad soli
tos sic sunt fornicationes pro
cupiditatem delectationis / vel sic contingit
peccare contra proximum vel quantum
ad lesionem proprie persone sic sunt
homicidia propter quod intelligitur de
nocumento quod durat in persona
proximi instinctu / [illegible] / non
decides vel quantum ad lesionem
persone commicti [illegible]
[illegible] sic sunt adulteria a quo
cumque alio sic sunt fornicationes

vel quantum ad lesionem temporalis sub-
sit sunt sancta falsa testimonia
contra proximum Proverbiorum 19 Testis falsus non
erit impunitus et blasphemia
eo est quod dicitur Levitici 20 ut
blasphemiam fecit / Istis sunt que
coinquinant hominem Baruch 3
coinquinatus es cum mortuis
hii sunt vii panes diaboli
quibus utebantur pharisei / Contra vii
panes quibus refecti sunt apostoli
supra eo non lotis autem manibus
manducare non coinquinat hominem
quod de ex quo nullus cibus coinquinat
nat hominem spiritualiter ergo a minori
non lotis manibus manducare etc.
Et sic ostendit quod spiritualia non
debent intelligi literaliter / Unde
hic precipitur in scriptura loco ab-
solute de lotione tantum spirituali magis
intelligendum quam corporali
operatur in hoc evangelio ponit dominus
quedam ad reprobacionem phariseorum
quedam ad commendacionem peccatorum
quedam ad instructionem discipulorum
prima incipit a principio capituli
scilicet Accesserunt ad eum 2a ibi Acce-
dentes discipuli 3a ibi Respondens
Petrus / Prima reprehendit autem dominus eos
primo de impietate ibi
quare et vos transgredimini 2o
de simulacione ibi ypocrite 3o de su-
persticione ibi Et convocatis turbis
in prima sunt dicti sunt tyranni qui
iniqua statuta faciunt / in 2o
falsi fratres qui simulant exterius
quod interius non sunt / in 3o heretici
qui prohibent homines a cibis quos
deus creavit et non abstinent a
falsis doctrinis quibus se et alios
corrumpunt / Circa 2m ponit
triplicem commendacionem scilicet reproba-
cionis ibi Omnis plantacio. ex-
tirpacionis ibi Sinite illos. condemp-
nacionis ibi Cecus autem si ceco
Reprobacio fit a gratia / extirpacio
a culpa condempnacio simul preci-
pitacio in penam procedit / Circa
3m ponit triplicem instructionem
unam in de temptacione gulositatis
ibi Omne quod in os intrat per
[illegible] in ventrem et vetitus est
aliam concernacionem oris ibi Que pro-
cedunt procedunt de ore Proverbiorum 21 Qui
custodit os suum custodit ani-
mam 3m in custodiam cordis ibi De
corde enim exeunt. Proverbiorum iiii
omni custodia serva cor tuum / Et
egressus Ihesus / Eliminato er-
rore iudeorum respectu aliorum sed
subditur prefiguracio vocacionis
gencium et hoc sub typo mulieris
Cananee venientis ad Christum
ubi primo ponitur prefiguracio pre-
dicacionis in gentibus future 2o
effectus predicacionis in conversione
gencium ibi Et ecce mulier. Circa
prefiguracionem tangit primo recessum
a iudeis / Et accessum ad gen-
tes in partes tyri. dicit ergo Egressus
inde Ihesus scilicet a terra Genezareth
relinquens obstinatos iudeos
secessit in partes tyri et sydonis
que sunt civitates gentilium
Gen. xi. Et in tyro et sydone
si facte fuissent etc. hoc enim omni a-
viditate susceperunt predicacionem
apostolorum Actuum xxi. Et obicitur
qui videtur facere contra doctrinam suam
Matthei 10 In viam gencium ne ab-
ieritis etc. Ro. ... Gen. 12
filius hominis dominus est homo
et sabbati Ipse enim non est subditus
legi ex obligacione vel debito

ne abierit ad predicandum vn-
de vbi plures habuit mutationem
non receptionem si venire ut vn-
de nominatur mulier veni-
entem potius si venientem rece-
pit et hoc significatur in adventu
magorum qui a domino sunt recep-
ti primicie gencium / Egressus
ait ihesus a secreto sine ma-
iestate recessit passionem
humanitatis / in partes tyri per
suscepcionem penalitatis / Tyrus
enim interpretatur angustia / cuius
sunt due partes culpa et pena
primam suscepit per similitudinem / 2am
per veritatem et sydonis proximacionem
humane salutis / Sydon interpre-
tatur venatio que duplex est
temporalis et spiritualis prima docet
fugere / 2am procurare / Et ecce mulier
hic prefigurat fides gencium con-
sequentes predicacionem vbi sub typo
mulieris Cananee primo ponitur
fidei commendacio gencium / Et
commendatur fides multipliciter / effectus
tibi sicut vis / Commendatur et
fides humilis primo a veritate / 2o
a veritate in miserere mei / 3o approba-
cione in qui non respondit ei / huma-
nitas ostenditur per opera que sunt egre-
di et clamare / veritas per verba que
sunt miserere mei domine fili dauid
probacio per constanciam que fuit
iusta / dicit ergo Et ecce mulier
ecce ihesus egressus in remedium
et mulier egressa in occursum vbi
notatur tanta commendacia confessionem
promptitudo quia ecce sic prompta
fuit fides gencium / Ecce re-
quasi diceret veniet qui non erat
nec cum mulier in quo fragilitas
sexus cananea in quo gen-
tilitatis generis / Cananei enim
licet amisissent fidem in qua

cat cum terra mediorum tyri terminabat
nomine vero cananea quod commu-
tans temporalia pro eternis a finibus
illis egressa / non solum a ciui-
tatibus peccati dimissionem sed eciam
a finibus prolongacionem et occasionem
incitacionem / Clamabat clamorem
indicauit tanta necessitas amoris
et doloris / Clamabat quia
indigebat miserere mei clamabat
quia amabat domine fili dauid
clamabat quia dolebat filia mea
male a demonio vexatur / pri-
mus clamor in admiracionem
2us in desiderium / 3us in lamentum
dicens miserere mei domine / Hic
commendatur fides mulieris a veri-
tate et hoc per eius confessionem
vbi ostenditur primo humilis miserere
inquit / 2o fidelis in domine
fili dauid / 3o accusatrix in fi-
lia mea dicit ergo miserere mei
quia misera sum / in hoc quod
dicit mei patet affectus vehe-
mencia quia malum alienum sibi
sibi suum reputat / Sic
debet facere quilibet prelatus domine
fili dauid / domine propter potenciam
diuinam / fili dauid propter humana
sed simul domine fili dauid propter
in duabus naturis vnitatem quasi diceret
ex diuina habes potestatem / domine
quia potes quod potes es domine
fili dauid ex humana volun-
tate potes ... domine dauid
et omnes magnitudinis eius
ex racione commissionem quasi diceret
non domine secus est filius dauid
vt nos saluet infra 21 / O-
sanna filio dauid miserere mi-
quasi diceret / non allego meritum quia
omnis iusticie mee quasi pannus

menstruate / Vel sic non peto
medicum / Ps. Et non intres i[n]
iudicium non obliviscor distinctionem
quia non sufficientes ex nobis / 2
Cor. 3o § posito beneficio / et io
misere mei / ondo negocium
filia mea / ubi exponit genus
morbi quia vexatur / quantitatem
morbi quia male / subiectum
morbi quia filia dicit ergo filia
mea quod dicitur non ancilla / non
extranea sed filia quod in genus
male vexatur / non dolore in
nato non voluntate assumpta
sed a demonio illato quod est
gravissimum / Vel hoc tempore demonium
vexat filiam meam id est animam
meam amor dominandi hoc
vexat insensibiliter / amor lucri
andi hec vexat incompassibiliter
amor delectandi hec vexat
irrationale male vexat quia ve
xacio non sentitur peius quam
morbus desperatur pessime quam
medicum contempnit / Qui non
respondit ei verbum / probacio fidei
mulieris quantum ad tria / primo
quantum ad constanciam / quia licet
xpus non audisset ei tamen
ipsa perstitit constans / 2o quantum
ad longanimitatem quia licet se
xpus excusaret ipsa tamen non
destitit / Ipse aut respondens
3o quantum ad humilitatem quia
licet eam xpus obiurgaret
ipsa tamen humiliter respondit i[d est]
Etiam quis ait non est bonum
sumere / In prima ondit domino
[?] pietate sine taciturnitatem / 2o mulieris instantem
importunitatem / Et accedentes
et hoc est / cum non vidit ei verbum

et hec ut constanciam eius proba
ret ut probatam manifestaret
ut doctrinam formaret quia dixit
in viam gencium ne abieritis
sed tunc est ideo quia si nunc non debuit
videre nunc post / Vel ista erat gen
tilis genere sed israelita fide vel
in prima vocacione et non posset
in ea cognosci gentilitas ac
instinctibus non debuit ei videre
quam ad instanciam ostendit se israeli
ticam fidem potuit et debuit ei
loqui / Et accedentes hic ondit
mulieris instantem importunitatem
quam attestantur apostoli / unde dicit
Et accedentes discipuli eius
ignari una moti mulieris
importunitate victi rogabant
eum dicentes dimitte eam quia tenens
non exaudiendo quia angustiam
tenuit premendo / Quia clamat
in quo vehemencia post nos
in quo instancia § ex hoc
videtur quod pluries intulerit tamen
Marci 7 vero Cum introisset
in domum mulier ingreditur
cuius filia spiritum immundum habe
bat et procidit ad pedes eius
Vel 2 in uno [?] / primo mulier
venit ad eum in domo ubi
eam noluit audire nec videre
facie cum id quod dixit / Et io
primam gencium ne abieritis
sed postquam egressus est de do
mo secuta est eum mulier cla
mans / et hoc est quod dicit / quia clamat
post nos / Ipse aut nichil / Vel post
mulieris constanciam ondit eius
longanimitatem / ubi ponitur
primo excusacio salvatoris
ne eam exaudiat / 2o instan
cia mulieris ut eum flectat i

At illa venit et [illegible] go ipse at
respondens discipulis suis
ait non sum missus nisi ad oves
i ad iudeos que perierunt spe
per infidelitatem ps errauit sicut
oves pretez hoc vitat scandalum
iudeorum et hoc quia et [illegible] est
et reddidit eos inexcusabiles
Jo xv Si non venissem et lo
cutus eis non fuissem excusa
cionem haberent de peccato Sed opponitur
quod cananea de qua dicitur de omnibus
israel que non fuit de qua go ad eam
missus fuit sicut non de qua
quod petebat tunc Ro non
sunt missus nisi ad iudeos vel
prius sed congruit et apostolos ad
gentes sicut ait michi de qua de
domo israel fidei et si non que
fides tunc ex instancia patitur
vel domus israel est ecclesia
vel generacio videntium per fidem
in qua sunt omnes super predestina
ti et electi i reprobi infra xx
Ex omnibus ante quendam pre
vint et in parte nescitur ad
quarum libitionem fuit missus
dei filius Ex hoc ait locus
sumitur hostici argumentum
contra vos quod anime nostre sunt illi
spiritus qui de celo descendunt de
longinquo israel est domus videntium
in celum empireum ex quo omnes
ceciderunt et perierunt ad quas
redimendas missus est dei filius
Sed per textum corpus obicio ex
cluditur per hoc quod distinguitur do
mus israel a ceteris nacionibus
illi autem qui ceciderunt super spe
in spectum dapnabuntur infra
xxi Vos ex patre est dyabolo
et angelis eius At illa venit

hic subditur instancia mulieris
in tribus primo in signo appropinqua
cionis quia venit 2o in signo
adoracionis quia adoravit 3o
in verbo oracionis quia dixit domine
adiuva me dicit go At illa
venit magis ipse scientia
eum quia prius longe sequendo
clamabat et adoravit eum
Crisostomus qui deum deum tamen adora
bis dicit Domine adiuva me go
adiuva potius quia tu es dominus
misericors per maiorem quia tu es dei
filius vel non domine hic gau
deum quia potes est vel domina
mina Exponit go potenciam
dicit domine exposcit efficaciam
auxilii adiuva exponit
i potenciam sum mea fuit interim
filie a demonio vexate qui
ius ait Commendata constancia
et longanimitate mulieris
hic commendatur eius humilitas
ubi ponitur primo obiurgacio
mulieris 2o humilitas mulieris
vidient i at illa dixit 3o
ex hoc sequitur commendacio fidei
mulieris i tunc ius Ex hoc
qui ius ait non est bonum
quia tam ordine mis et iure
sumere [illegible] i illa dei de quo
[illegible] il sibamt illud pane
vite et mittens filiorum i iu
deorum de quibus ipse primo filios
mittam et mittere canibus i
gentibus quia ad conversionem dice
bant canes propter rationem [illegible]
dicit ratione ydolatrie ratione
simie in sanctos Apostolus ultimo
foris canes et venefici At illa
dixit ecce humilitas mulieris
que tanto plus magnificatur

quanto maiores sunt ab in(?)gacio
que quanta sunt patet ex verbis /
quod non filia non pane digna sed
potius catula dicta est / et omnia
concessit mulier vnum s(cilicet) Eciam domine
q. d. verum dicis sed tamen catelli i. gen-
tiles et in mundi et immundi / Edunt
de micis i. de reliquiis que
cadunt de mensa dominorum suorum
i. iudeorum quibus mensa doctrine
et verba miraculorum proposita sunt
q. d. dominus hic aliquam micam
tue largitatis / verum et si non vis
facere sicut iudeis multa mira-
cula saltem vnum fac sana fili-
am meam / vel sic lege Eciam
domine verum est quod dicis non peto
panem integrum sed micam non
hic dedis in negare indigenti
nam et catelli edunt etc. / Crisostomus
vide eius pacienciam et humilitatem
dominus enim vocat iudeos filios
et illa dominos non doluit in ini-
micorum laudibus nec in suo convicio
est molesta ymmo amplius
se humiliat nam dominus gentiles
canes vocat et ista catulos
panem qui in mensa ponitur /
Item triplicem mulier peti-
cionem / In prima petit liberari mi-
sericordiam inquit miserere mei domine fili david /
In 2a petit domine inquit adiu-
va me / In 3a petit sanari / nam
et catelli inquit edunt de mi-
cis que cadunt. In prima confite-
tur miseriam ideo ait miserere mei
In 2a infirmitatem ideo ait adiuva
me. In 3a medicinam et ideo superad-
dit nam et catelli edunt q. d.
et si a mensa non tamen a micis ex-
cludas / Hic enim ordo est quia primo
enim sunt homines miseri peccatis / 2o
impotentes ad resurgendum et ideo
medicum ad relevandum / Item prius

Ex peticionibus sequitur ordo efficien-
cie. In prima petit graciam remis-
sionis et hec pertinet ad graciam
iustificantem / in 2a graciam opera-
cionis et hec ad graciam cooperantem
in 3a graciam consolacionis et hec ad
graciam consolantem / Tunc Ihesus ait
illi. Item laus mulieris verbis
in verbis et magna in suis(?) /
Sed enim considerandum laudatorem
quod salvator non enim quem se ipsum
commendat ille probatus est sed
quem deus commendat / Et lau-
datam quod mulierem humilem sic lau-
dem quod fidem magnam ideo dicit /
O mulier fragilis non mente
magna est fides tua conformi-
tate et probacione / Tres mulieres
fides laudatas legimus in ewangelio
Emorroissa et haec cananea
et hec Magdalena luce. A
fides potens patuit propter in-
fideli cogitacione dicebat enim
intra se etc. / Fides altius infideli
conformi et visione / Fides 3e in
fideli operacione / Fiat tibi sicut vis
per commendacionem fidei mulieris
ostendit hic fidei virtutem in ob-
tentu curacionis filie ubi tangit
primo curacionis cito / 2o effectum
vel Et sanata est dicit Ex quo fiat
tibi sicut vis. Crisostomus hic ostendere(?)
quod valeat instancia ora-
cionis quod apostoli non obtinuerunt
ista perfecit / Ex hoc eciam patet
quod magis vult rogari a nobis
peccatoribus(?) quam ab aliis licet
maiorem(?) habeant / In hoc
eciam patet quod fides ... sine
...(?) suffragatur / Et sana-
ta est filia eius ex illa hora
ostendit autem hic tam sanitatis
perfectionem sanandorum condicionem

sanandi oportunitatem / Et misit h'
gnac dns hmt inhel talitz
gulaz ondit Ro h 7 fo 7 hoc
fecit ut exemplu nob daret
sicbat eni hic caz doctaz / ul
ut iudeos malignadi auff'
ret et eos gentez alliceret ad
amorez eius vitatis q hc q
tu incipaiunt caz gtez unde
fides hmi mulieris fuit ma
13o ior qua petri qsic 6 q mo
dice fidei qre dubitasti de hac
aut mlr dr o mlr magna
est fides tua Ro hmt panoz
petri fidem qui sup aquas
ambulant z iuocata fuit
qn timuit hic no dr fides
magna mulieris ipptu cepi
dicatis iudeoz pp qua filia
cum z ducacom spanie et
mestaz amisisint / Et cu transisset
inde ihus / Sumpns porta
est vocacio gentem et leg'
emetiaco ordinaco h' sub
dit vocacois reliquias ipsi
pugnaco ubi tangit primo
pugnaco pdicacois 2o fides
reliquias / Et accesserunt
in prima pugnat pdicacio ge
ntium a dno / primo qut ad il
luminacom intellcus / 2o qutu
ad elevacom affectus / Et ascen
dens dr go Et cu transisset inde
ihs / i in iudeaz venit secus
mare galilee / que erat regio
iudeoz hc pphat est zach
po venite ad urbez nuocoris
dns / Et ascendens in monte
sedebat ut ad supna erigeret sede
bat i sedes qr no est visibi
nisi in celestibus / et accesserunt
hic subdr effectus pdicacois
fides reliquias / et hc quntu
ad dno / po qut ad ablucom

erroris / 2o qut ad credulitatem
vitatis / i prius aut gnorans
et eos introducat / demo geny
maclors / primi in curacone
infirmoz / 2o in inclinacone
turbaz / in primo h curaco ab
infirmitate infidelitatis in
2o refeccio quo ad intelligen
ciaz vitatis gentem / qut
ad pm miraclm tagit tria
primo dnice ptatis fidez / 2o
efficaciam i et curavit eos /
3o amiracoe i ita ut turbe
mirarent ondit aut fidez
prius in accessu 2o in turba i
et pvenit dr go / Et acces
serunt ad eum turbe multe
ut pdicacom audient mi
racula videt precia gaude
rent pos q credite ad eu et
illuminati habentes secu mu
tos hic dr cinat multipli
citate infirmitatu spualit 2
gnalit / et tagit in q gna
gna qut ad lraz pt ee
defens / ul impetratione sic mu
tos ul motum sic clandos
ul apphensione sic cecos / ul
in corpe sic debiles / et hc est
q dr habentes secu mutos spi
tualit hominu mutos q de
fcu boni sermonis Ezech 3o
cis mutus n qi vir abiurgans
qr dns qpapans est clandos
q defcu boni opis 3 R 13
Usqqo claudicatis in duas ptes
cecos q defcu vel cognicois
ps 79 palpamus sicut ceci de
biles q defcu boni volunta
tis ps 30 reliquit me virtus
mea / Et nondu q 2m olgs
primo est debilitas i volun
dem sequit cecitas in vom

z claudicacio in ope z ex lepro
minitas in dña laude. Sz hec
ordinat^r z^m magnitu^dz no
comuti et alios multos q hec
nomiant^r. Et preciunt ad pe
des eius. In q° ondr fides tu
barz in actu exteriori aliter q hec
no proiecissent il ex potentia
curati credidisset. Felices pe
des xpi ubi morbi curant^r ut
hic ubi peta purgat^r hec a
stans retro secus pedes dni
ubi eciaz morbi curati st ut
hic z proiciunt eos ad pedes
eius ubi uba peta discutit^r hec
io xpi pedes secus pedes dni
rec de hu° ultio, et in appi
cabat pedibus xpi ubi peta
remittunt^r infra ultio, ac
cessit ex petis. Et curat eos
Hic effectus diuine ptatis ysa
27 ca°. Deus ipse veniet
et saluabit nos. Tunc apient^r
oculi cecorum z aures surdorum
patebunt. Tunc saliet sicut ceruus
claudus z apta erit lingwa
mutorum. Sz q^a istos stati
curauit vel^z aut carnae
az dni ex ptac fecit. Vo ad lit
teraz q multi in fide cat g stat
distulit curacom in fidei sue
pbacom isti aut modice fi
dei erant io statim curauit
ne scandalizarent^r. In hoc eciaz
ostendit^r abstinacio infirmorum
na dns infirmos corpore multos
sanat, multi aut tarde z pa
rum recipiens no ingrata sunt.
Ita ut turbe. Hic admiracio
diuine ptatis ubi p° ont^r ipaz
admiracom, 2° admiracois cam
i. videntes mutos. 3° ami
daci^a deuocom i. Et magni
ficabat dt g° sic z curauit,
Ita ut turbe admirarent^r vide

tes eos loqui. Sz cur supra
posuit in maior gna infirmorum
hic tm ea repetit. Dr hic. Vo
q in spirit curat^r cognitiua p
fidem rectificat^r opatiua p spez
vinculu lingwe soluit^r p
caritate debilitas aut potencie
naturalis no ex toto aufferi^r
z io in curacoe no repetit. Et
magnificat deum ysrl i. deu
videntem p fidem magnifi
cabat laudando, ps. Magni
ficate dnm mecum z exaltem
admirando, luc. vij. Accepit
aut omnes timor z magni
ficabat extollendo, luc. i°
Magnificat aia mea dnm.
Jhesus aut conuocatis discipulis
Sm ista tria^o infirmitatum
preter curat^r curacio errorum
hic agit^r de refeccoe turbe p
qua s^r refeccio intelligencie
doctrine ewn^ce. qm p septe
panes int^r sptua pfeccony
z spualez refeccony. Circa q
miraculum tangit primo ca
cionem diuine ptatis pietatis. 2°
cionem diuine ptatis i. dicunt
ei discipuli. 3° ex in simulita
te i. Et dimissa turba. In p^a
tangit duas circumstancias pietatis
primo compassionem misericordie, 2°
declinacom indigencie i. Et
dimittere eos. dt. Jhesus aut co
uocatis discipulis dixit conuo
cat discipulos ubi reuui
rendi ex^m accipiant ut
ex collocucoe magnitudine
signi colligant ut instruat
nos q i nre opule domui cum
aliquid magnum facit proponi
pt ut vocat maiores int^r
compluci hic cu minoribus misericor

turbe / Compatit quippe miseri
et compassiua charitate vnde
glo. compatitur ut homo pascit
ut deus et h. dicitur nota pietas
est quod sui proximi est miseri per et
pec. / quia iam triduo etc. vbi in
sacrum duplex longanimitas et
necessitas / longanimitatem ondit
cum dicit quia iam triduo perseuerant
mecum / ad literam me sequendo
verba mea audiendo miracula
videndo demum subdit necessitatem
non habent quod manducent et
tamen non sollicitant et ideo eis co
petit remedii / Et quia enim quare
exprimit dominus istud triduum et
videt ne dicant discipuli quod
cibaria attulerunt / quia iam triduo
q. d. Et quod attulerunt totum
consummatum nec ultra habent quod
manducent / Item quare non peti
bant a domino turbe cum suffi
ciens vidissent miracula et panum
Ad ob medicinam turbe vene
rant et ideo panes petere non aude
bant / Item 3 quia apostoli soli
citi erant pro turbis vnde dice
bant dimitte eos ut eant
in castella 2o hoc ultro dominus
se offert / Vnde hic Ad hic sunt etc.
ex locorum diu quod super quae cast
eant hoc longe ideo hic nulla
spes prouidentie erat / alia ratio
potest esse 2m Crisostomi quod forte re
tolebant de miraculo quinque pa
num et de pietate dominum ideo tace
bant considerantes quod simile vellet
facere. Et dimitte eos hic subdit
releuationem indigentie vbi in
plicat deus primo releuantis
potestatem 2o releuandi rationem. i.
ne deficiant dicit hic Et dimitte
eos ieiunos nolo in quo ondit
voluntas potens exequi quod de
siderat quantum dicere vellet sed

volo est liberum voluntatem ex
equens et potentiam ita volo
ne deficiant in via. panis n.
confirmat cor hominis Et vnde
addit / quia multi eorum ex eis
de longe venerunt / Secundum 3 vo
nos domini pietatis ad nos /
prima est pacientie longam
initas quia perseuerant et
indigentie necessitas quia non habent
quod manducent. pos deficit
virtus mea quia hic pluritas
et quia magna via de terra
ad celum hic .xv. abijt in re
gionem longinquam / Et dicunt
ei discipuli. hic affirmatio domini
de pietatis hic ondit effectum
diuine potestatis / circa quod exprimit
primo magnificenciam poten
cie ex multitudine discumbentium
et paucitate panum 2o proba
cio turbe / 3o ondio potencie
in effectu ibi Et accipiens septem
panes / in prima admirantes
discipuli allegant tamen penu
riam loci quia in deserto necessitatem
quia panes tantos multitudinem
populi quia turbam tantam / ex hoc
est quod dicit Et dicunt ei discipuli
ut non aduertentes de miraculo
precedenti quinque panum ut dubitan
tes si vellet eos pascere sed in
mirabilem ut naturam modum
vnde quomodo in deserto panes tantos
quibus nos possimus perimere /
ut saturemus turbam tantam
et eis ait non ignarum sed vo
lentes doctum quot panes
habetis / at illi dixerunt septem
hic enim manifestatur pau
citas panum ut manifestius
appareat miraculum et paucos
pisciculos non multos non firm

culos in quo probitas sca[illegible] discipulorum et defectus solicitudinis corporalis ut est ordo sermo precedit in textu quia non synagoge sed xpm [illegible] et mundum deserentibus celestis alimonia repetitur. Et precepit turbe ut discumberent super terram non super fenum sicut super quia ad litteram non erat tempus ut fenum esset in campis. Et accipientes hic ostendit diuinam potestatem in effectu primo quantum ad multiplicacionem panum 2° quantum ad distribucionem multiplicatorum ibi Et dedit discipulis 3° quantum ad habundanciam distributorum ibi Et comederunt omnes 4° superhabundanciam reliquiarum ibi Et quod superfuit 5° abundancie maiorem admiracionem subiecit manducancium numerum ibi Erant autem [illegible] Et accipiens vii panes et pisces ut multiplicarent ex contactu manuum [illegible] gratias agens ut habundaret ad refectionem turbarum fregit ut super habundarent sporte fragmentorum in quo dedit nobis exemplum gratiarum accionis ostendens nos differre a bestiis ut cognoscentes quid et a quo datur nobis gratias patri numerorum referamus a quo omne datum optimum et omne donum perfectum. Ita primo [illegible] ordo xpi debitus ad scriptum quod panes accepit, glo[illegible] fecit quod docuit addit quod gratias egit ad proximum quod fregit spiritualiter i. scripturas aperuit. Et dedit discipulis hic subdit panum distribucionem et primo discipulis et per discipulos turbis ibi Et discipuli [illegible] Et dedit discipulis suis ut distribuerent et discipuli tamquam ministri dederunt turbe in quo [illegible] dominus papa [illegible] nolebat tabulam mense distribuere. Et hoc signatur est in distribucione panum ut hic et [illegible] in solucione mortuorum [illegible] Soluite eum et sinite abire in adiectione discipulorum [illegible] Soluite et adducite [illegible] eorum enim ministeria sit adductio ad fidem et resolucio ad reconciliacionem et distribucio ad refectionem. Et post [illegible] dixi verba mea in [illegible] Et dederunt [illegible] non absconderunt quod [illegible] Eum abscondit frumenta [illegible] non vendiderunt quod super [illegible] gratis accepistis et comederunt omnes quod aliquis [illegible] et saturati sunt non in [illegible] ut remanentes [illegible] in quo notatur panum et piscium habundanciam [illegible] Edent pauperes et saturabuntur. Et quod superfuit de fragmentis ecce habundancia tulerunt septem sportas plenas ecce [illegible] valet elemosina et [illegible] mutua quod res distribute crescent et [illegible] habundant coacervate non [illegible] et [illegible] faciunt [illegible] doctrina omnis res non deficit [illegible] non [illegible] non [illegible] quod superhabundat [illegible] ante panem [illegible] et post multa tempora [illegible] illum. Erant autem qui manducauerunt numero [illegible] istorum [illegible] in lande[illegible] lapis [illegible] est, et [illegible] et milites [illegible] infirmi [illegible]

est melior et facilis ad loquendum
predicacio et ideo in mundo preteritis
quadratura virtutum et non
ponit in vino sicut eos vnum q
recludunt abeis qui ad bel
la dant pacem, sunt milites et p
uli / Et dimissa turba per
affectum diuine pietatis / et ad
inuitacionem turbarum per effectum
diuine pietatis in refectione tur
barum hic ondit xpristus humilitatem
in turbarum dimissione / uel
largitatem xpristi in uitacionis instr
uens prelatos quod debent regredi
ad actiua ad contemplatiua secundum
Gregorium super ezechielem et est ut alii prendarum
domum meam . dicitur . Et dimis
sa turba quia inuitatorum pa
uerat ascendit in nauiculam
Tunc laudes et ambiciones
supplicacionum fugiens recessit post
miraculum operum non pedibus abiit
sed nauigio ut non sequeretur
eum turba / et uenit in fines
magedam que alio nomine dicitur dalma
ta quia idem locus duo nomina
habebat et est regio / Circa istud
miraculum queruntur multa propter
diuersitatem ad predictas primo
de diua queritur ad numerum panum
quia in quinque panes hic septem
tanguntur / 2o queritur ad numerum
et quantitatem piscium quia in duos
hic infinitos ibi pisces hic
pisciculos 3o queritur ad locum
refectionis quia in super fenum hic
super terram / 4o ad quantitatem
cophinorum quia in 12 cophinos
hic septem sportas quod videtur de
rogare potenti miraculo cum fuerint
plures panes et pauciores co
medentes / 5o queritur ad numerum
comedencium quia in quinque milia hic
quatuor / Conueniunt autem in hiis

quia utrobique refecto in monte et utro
bique desperato et hic queritur ad locum
Item in multiplicando et distribu
endo et hic queritur ad modum
Item in utrobique primum et melius
non mutantur et hic queritur ad
numerum Ad hoc omnia generalis re
spo Tunc omnia si concordarent
unum tradiderit oblivioni et ideo
quemadmodum sunt diuersitates mi
raculi non vacat a misterio ad
primum dicendum quod per quinque panes in
telligitur doctrina veteris testa
menti propter quinque libros moysi
per vii panes doctrina noui te
stamenti in quo septiformis
gratia renouatur et datur Item
propter sacramenta Item propter vii beati
tudines quia octaua redit ad
caput et confirmacionem facit spe
cialiter illi ordinacioni ysti non quia
deliciosior et sapidior et ma
nifestior est doctrina noui
testamenti quam veteris Ad 2um
dicendum quod per duos pisces intelliguntur
reges et sacerdotes qui ungebantur
pauciores pisciculos doctrina doctorum
et apostolorum qui nos xpristo reficiunt
qui dicuntur pisciculi propter humili
tatem sed pauca propter peccatorum quia
stultorum infinitus est numerus / Ad
3m dicendum quod ubi non super fenum
sed super terram sedere iubentur quia
in nouo testamento diuine et
delicie calcari iubentur / Ad aliud
dicendum quod hic maior est redundancia
quia in quatuor milia cum xpristo domino
fuerunt et ideo amplius celestis pa
buli receperunt Tunc notandum quod
forte sporte cophinis sunt
maiores et ideo licet non mo ty
capacitate potuerunt esse repletes
ut fertur Tunc hic fecit ne cqua

litas signum eos in oblivionem
mittetur ideo nunc cophinos et
quales discipulis facit nunc
non panibus. Ad aliud dicendum
quod hic maior inedia ⁊ maior
intentos cardinalis vel prec(ise)
maior edomita i. non quinque mil-
ia ... quatuor quia continent
... in numero multiplex vz
penitentium operantium et con-
templantium prelatorum predicatorum
penitentium confessio contritio satis-
factio. Primo ... quia iudas et
fratres eius transierunt iordanem
et adierunt ... ps. cum in-
iquitate mea ego annunciabo
et cogitabo pro peccato meo;
cogitatio sancta est locutio nunc
actio bona. In quo adhuc
tres dies sunt et recordabitur
peccator ... Ione 3°. Con-
templantium meditacionis lo-
cucionis orationis ... vi intra
in cubiculum per 3 dies continuos
esto abea et nichil aliud nisi
orationibus vacabis. Cum ea pla-
torum discretio in intellectu zelus
in affectu iustitia effectu. Luce
13 ... demonia eicio et sa-
nitates perficio hodie et cras et
3a die consummor. ps. Bonitatem
zeli et sciam et disciplinam predi-
catorum paupertas castitas et
obedientia. Actuum 9 de paulo quod
erat tribus diebus non mandu-
cans neque bibens. c. 16.

Et accesserunt ad.
Declinata est enor-
mitatis ... ad agenda
hic eliminatur ... ad creden-
da et hoc duplex ubi eliminatur
primo error ... ad
... docendo. Et cum venis-
sent discipuli. Secunda error ...

ad credenda ipse introducit
primo phariseorum et sadduceorum temp-
tacio et 2° temptantium confutacio
ibi at ille respondens dixit. Circa temp-
tacionem exprimit tria occasionem
qua accesserunt intencionem quam
cogitaverunt peticionem qua ro-
gaverunt. dicit ergo. Et accesserunt
ad eum non tanquam amici et
familiares sicut discipuli non
tanquam supplices ut adirent suc-
cessum non tanquam egeni et pauperes
ut beneficium peterent sicut mul-
ti sed tanquam inimici et insidia-
tores ut ipsum temptarent. Unde
sequitur pharisei et sadducei tempta-
tes eum. Iste principales secte
et hereses erant apud iudeos sed
pharisei tanquam ab aliis divisi sa-
ducei quasi iustificati. Actuum 23.
Sadducei non dicunt resurrectionem
mortuorum. Et nota quod pa-
rietes veniunt ... contra ad
... sibi ... in lege doc-
tissimos ... consortes
associant ... sadduceos ...
... discordarent
ut sic convenirent adversus dominum
et adversus christum eius. Et ro-
gaverunt eum ... postulatio
curiosa ut signum de celo osten-
deret eis ut fulgura vel pluvi-
as vel tonitrua vel quod plueret
eis manna sicut exo. 16 vel
quod stare faceret solem sicut Iosue 10
vel retro cederet sicut ys. 38 vel
quod daret ignem de celo sicut
elyas 4 reg. 1 vel quod daret pa-
nes de celo sicut dedit tribus
in deserto ut gule eorum satisfa-
ceret. Signum de celo querunt credentes
qui de astris et signis celi ut
dicant ys. 47. Stent et salvent
te augures celi qui contem-
plabantur sidera ys. 47. [illegible]

in celo et terris prescriptio per signum
celestia secreta innuatur. Iob xi
excelsior celo est et quid facies. Et
omnibus datur signum in abysso. Luce
10. videbam sathanam sicut fulgur
de celo cadentem. At ille respondens
hic subditur temptancium confutacio
eos scilicet increpando obiurgando
et reprobando. Ubi primo tangitur in-
crepacio propter negligenciam signi-
ficacionis utilem. 2o obiurgacio pro-
curiositate inquisicionis inutilem
vel generacio mala. 3o reprobacio
propter obstinacionem infidelitatis
ipsorum vel tunc relictis illis abiit.
In prima ostenditur primo facultatem
cognoscendi de suo adventu veri-
tatem ex simili. 2o arguit ex 1a
similitudine quod eum debent cognoscere
vel faciem ergo celi. Ad primum ergo
ponit duo signa pronosticacionis
futurorum scilicet in serenitatis et in tempe-
statis dicens ergo. At ille respondens ait illis
eis scilicet increpans eos. Facto vespere
scilicet cum sol declinaverit ad occasum
et minus radius transiit ad eius
provapores in terram elevatos
dicetis serenum erit. Rubicundum
enim est celum pronosticando quod noc-
te futura et die sequenti. Et hec
est racio quia rubor predictus ex
[illegible] polum pertendit quoniam
tunc est tenuis et bene a sole
abstractus et tunc tendit eum ad in-
ferius [illegible] 2o per quos
[illegible] purgat a va-
poribus et serenatur. Quia autem rubor
[illegible] pertendit signat vaporum
[illegible] et non a sole [illegible] ab-
stractum et non pertendit serenum sed
pluvias quia calor illic [illegible]
tat ex hoc quod radii solis cum [illegible]
[illegible] penetrant et non desuper at-
tingunt et ideo non attingunt inferius sed
relinquuntur. Et mane [illegible] ru-
bente celo dicetis hodie tempestas

[illegible] erit rutilat enim triste celum.
[illegible] Celum enim dicitur triste
similitudinarie et est [illegible] propter
signis corporis [illegible] dis-
solutis et involutis corpora et [illegible]
signum dicit et accipitur cum rubore [illegible]
quia sol inferior [illegible] nobis
radios orientis de [illegible] in
[illegible] quia tunc signat aqua [illegible]
pendentem tunc. Ubi autem sit in corpore
solis rubor sicut flamme et in
[illegible] videatur sicut [illegible]
cum [illegible] et sic tot in
rubicundum sit lucidus splendo-
ris significat longam serenitatem
quia signat vapores [illegible] in [illegible]
et per [illegible] consumptos. Sed
quero in signis celi in quibus
non estis edocti scitis indicare
tempora pronosticando de serenitate vel
pluvia multo magis ex scripturis
legis et prophetarum in quibus estis edoc-
ti debetis cognoscere [illegible]
ab eis predicatum in sequentibus [illegible]
[illegible] faciem ergo celi id est dis-
posicionem aeris diiudicare nostis
pronosticando de futuris per signa
[illegible] fallibilia. Signa autem temporum
scilicet adventus mei a prophetis predicta
et nunc in effectu exhibita [illegible]
[illegible] et [illegible] adventus sunt Christi
[illegible] duo tempora non potestis scire
facultatem nobis [illegible] et in [illegible]
[illegible] 8. Milvus in celo
cognovit tempus suum et turtur
et hirundo et ciconia custodi-
erunt tempus adventus sui. Populus
autem meus non cognovit iudi-
cium domini. Alibi per vesperum in quo
celum est rubicundum significatur
passio Christi [illegible] sanguine rubica-
ta [illegible] [illegible] rubrum est
vestimentum tuum. Per mane serenum
resurreccionis gaudium post adve-
[illegible] de [illegible] fletus et

ad matutinum leticia quia intu-
lans celum est tribulacio fina-
lis et precedens tempus per tempestatem
sequentem futurum iudicium. [illegible]
simo dominus in potestate et turbine
ps. deus manifeste veniet et in
circuitu eius tempestas valida. ap-
parit vespere est hominis sentitur
mane [illegible] vs. 38 de ma-
ne usque vesperam [illegible] rube-
bit est [illegible] caritatis [illegible] tran-
quillitatis mentis. Quia ergo in
mane [illegible] rubet ce-
lum future tribulacionis. Item 3°
sibi accidit ad similitudinem dicta
in iusticia et timore et appa-
ret ad tentacionem
que non in spero .i. in spe morti? ha-
bet caritas signum serenitatis
future que sequitur tempestatem
Eccl. 3° post tempestatem tranquil-
lum facis et post lacrimacionem [et] [illegible] ve-
stra vertetur in gaudium. Generacio
mala. Hic subditur obiurgacio
propter curiositatem inquisicionis
signi. Unde dicitur generacio mala
quo ad morum perversitatem et adul-
tera quo ad fidei violacionem
signum querit quo ad maiestatis
indignacionem. Prima cor. Iudei
signa petunt. Et non dabitur eis
nisi signum Jone .i. infirmitatis
de quo ps. Fac mecum signum
in bono ut videant qui me
oderunt et confundantur quoniam tu
domine adiuvisti me. Et hoc est
signum passionis per quod omnis
homo est consolatus. Et relictis
et relictis illis. Hic subditur
replicacio propter obstinacionem in-
fidelitatis iudeorum. Unde dicitur et re-
lictis illis. Scilicet propter obstinacionem
iudeorum abiit. Invenitur ad gentes
[illegible] in dispersionem gen-
tium ierunt et doctrinam gen-
tes [illegible] hec signa tem-

non potestis scire quod debetis scire.
Non actum? quia non est vestrum nosse
tempora vel momenta. Ad idem infra
13 de die autem illa et hora nemo
scit neque angeli celorum. Ideo ad
primam obiectionem dicendum quod intelligitur
de hiis que pertinent in sua
potestate et de hiis que dependent
ex libero arbitrio, vel dicendum ad
omnia quod non est nosse tempora
vestrum ut que veniat vel
tendit perpetuas quia hoc est per
supercomis? secundum 2am sententiam nosse
intendit. Ad aliud dicendum
quod et si nesciamus precise ad in-
dicium tamen signa appropinqua-
cionis scire possumus et debemus. Item
24 Iste signum non dabitur ei
nisi Jone. Contrarium quia dicit
Luc. 21 ad hoc est dicendum quod in prima
propter quarumdam temporis quod primus
adventus fuit infirmitatis et
potestatis, et 2us. Unde dicit Crisostomus
aliud est signum pri-
mus aliud est status. Ita nunc
signis que in terra sunt temporis
est quia de ipso ubi ipsa
tempora nunc ut medicus venit
tunc ut iudex, nunc ut er-
rantes requirat tunc ut peccatores
deponat et ideo propter indigentes
petencium et sic. Ex parte angelorum
fidelibus sunt data in signum
de celo quia datum est eis cre-
dentibus apostolis in linguis igneis
spiritus sanctus apparuit. In infide-
libus non de celo sed de terra vel
de abysso signa danda sunt
nisi signum Jone .i. quod signatum
fuit in Jona sancto. De quo supra
c. 17. Item quare bis fit ea-
dem reprehensio a Christo. Scilicet de signo
passionis. Ideo passio Christi dicitur

signum habet erroris quo ad malos
quia si in viridi hoc faciunt in arido quid
fiet luc. 23. et amoris quo ad
bonos [illegible] bis fuit iteratum
quare non querunt exposicionem signi
a xpo [illegible] cor [illegible]
quia cum magis oportet interrogare quid
est quod dicitur de signo Jone non inter
rogant quia non desiderio discendi
veniunt sed temptandi / Et cum
venissent discipuli / eliminato er
rore iudeorum incredendo quo
ad se ipsos hic eliminat errorem
in docendo quo ad alios ubi
duo docet tamen doctrina in
dam erroris / primo occulte
2o manifeste ibi At illi cogita
bant intra se / in prima primo
ponitur erudiendi occasio 2o
occulta [illegible] secundum ibi illic dicit 5o
Et cum venissent discipuli eius
trans fretum [illegible]
[illegible] relicto mundi [illegible]
obliti sunt panes accipere. 1.
fragmenta vii sportarum / [illegible]
[illegible] oblivionis potuit
esse quadruplex / una [illegible]
sollicitudinis in crastino / [illegible]
alia [illegible] panum quibus
reliquias dimiserunt / 3 [illegible]
de duo quia [illegible] in duobus [illegible]
[illegible] quod [illegible] deficeret
[illegible] est [illegible]
tibi [illegible] / [illegible] dulcedo ve
ri panis quem secum habebant
[illegible] raptim de [illegible] pane
non cogitabant Sapie 16
panem habentem in se omne de
lectamentum quem dicit eis [illegible]
viii dicitur quod precipit eis / intuemini
et cavete [illegible] domini [illegible] provi
dencie / [illegible] que est ne
cessaria ad vitandum vicia et

[illegible] humilitatis / duo [illegible] cavere
in doctrina phariseorum falsitas er
roris [illegible] monet circumspectionem
et simulacio virtutis [illegible] monet
ad cautelam [illegible] Intuemini quia
nullum malum [illegible] cogni
tum et cavete vobis et aliis / a fer
mento phariseorum et saduceorum /
[illegible] viii addit et affirmento
erroris 2e habet [illegible] fermentum
saduceorum / qui dicunt non esse
angelum neque spiritum [illegible]
[illegible] corpus [illegible] &
quo fermento hic 2m fermentum
phariseorum quod tercia legis di
[illegible] tradicionibus hominum post
ponunt qui predicant [illegible]
et impugnat [illegible] de quo luc.
12 Attendite a fermento phariseorum
3m est herodianorum quod est
adulterium homicidium [illegible]
[illegible] simulacio religionis
de hoc [illegible] viii / primum est erroris
2m simulacionis / 3m [illegible]
moris / primum corrumpit racionem
2m intencionem / 3m operacionem
de hiis [illegible] non in
fermento veteri quo ad primum
neque in fermento nequicie quo
ad 2m / et malicie quo ad 3m
At illi cogitabant / hic docet
eos manifeste ubi tamen primo
manifestacionis occasio / 2o
ipsa manifesta erudicio / ibi
Sciens autem ihesus / dicit 5o
At illi cogitabant inter se di
centes quia [illegible] / quia pa
nes non accepimus / et [illegible] dicit
quia panem non acceperunt non [illegible]
[illegible] de pane phariseorum fermentato
acciperamus / Sciens autem ihesus
hic subditur erroris manifesta
cio / ubi ponitur primo affectus

ꝯronē redarguco / 2º redar
guti edificaco 1ᵉ Tūc intellexꝰnt
Errabant aut̄ apli in duobꝫ
q̄ᶻ de fmēto panū timebat q̄ᶻ
panes nō tulerant ꝛ qᶻ ista
ad l̄raꝫ de fmēnto accipiebat
pmo gᵒ arguit̄ de pmo s.
q̄ᶻ timebant de fmēto panis ma
terialis / 2ᵒ & 3ᵒ s. q̄ᶻ habebant
de fmēto intelliens spualis ibi
q̄nᵃc̄ intelligit̄s dᵗ gᵒ Sci
ens aut̄ ihūs p̄s dn̄s scit
cogitacōnes hoīm̄ dixit eis
quid cogitatis int̄ vos mo
dice fidei q̄ᶻ nō in ṗna capit̄s
q̄ᶻ panes nō habetis / panū
inte habebant fōn quod est ca
ꝯm panū io de panū fōo nō
dubitac̄ nō debebant / non
dum intelligitis / misti͛m na
panes int̄ doctrina sana
ꝛ vicia p fmēntū int̄ ma
la misꝫ recordamī / Qñ ītm̄
in multiplicacōne panū vn
serunt̄ quinꝫ panū sup̄ dist̄
butorꝫ in quīꝫ milia hoīm
Eᵃ 4 et tot cophinos sup̄
sistis pᵉ de residuo mecꝫ re
pente recordamī quīꝫ paⁿ
septe distributorꝫ in iiiiᵒʳ mi
lia hoīm Eᵃ xv ꝛ tot spor
tas sup̄sistis / Sciendum ꝙ alit̄
discipuli alit̄ phī habebant
illi ꝯ simplicitᵗᵉ / vn̄ ꝛ adūsᵉ
capiebat isti ꝯ puisitate q̄ᶻ
intellige nolebat / Qm̄ itᵃ
hic cauete a fmēto · i · a doc
tᵃ phīseorꝫ Con̄ pūs 23
Sup cathedraꝫ moysi sede
bunt phī ꝛ scbe que dicunt
facite ꝙ · i · loquit̄ de doctrina
moysaye ꝛ preceptorꝫ dūorꝫ q̄ᵉ
de doctrina suarꝫ tradicōnū / Itēꝫ
quid enꝫ quaᵃ nō dᵗ ma
nifeste cauete a doctrina / Et

videt nouāt eos oblitos esse
miraculorꝫ panū ꝛ vult eos
rememorari fc̄orꝫ sup̄ᵉ ꝛ sub
ito pharmētu nō intelᵗ hic
venēꝫ / vl̄ melius dᵗ a fmēto
ad inuenendum q̄ nō phibet
doctrina ū in quītū est ifma
peruers / Item modice fidei
quaᵃ nō sic arguit Eᵃ xv
vbi maior sūt expssio dubi
tacōnis vn̄ dixerunt vn̄ nob
panes in desto / Ad ꝑt dupᵉ
experienciaꝫ hoīs macti ar
guit̄ sup aut̄ tollandi c̄aut
q̄ᶻ sel videant / Quaᵃ nō
intelligitis / hic 2º arguit eos
q̄ᶻ habebant de fmēto intelle spū
ualis dices / Quaᵃ nō intel
ligitis quīndo de pane vnh
sicut dixi vob cauete a fmēn
to phīseorꝫ ꝛ saduceorꝫ q · d ·
nō est vob dubitandum de
pane m̄ali q̄ᶻ ꝙ possum
ita multiplicaᶜ ut vidistis
nᶜ de illo loquebatur / io de alio
pane ꝛ fmēto intellige de
buistis · s · de pane doctine & c̄
quo vͤs · ii · Cᵃ m̄ hitaꝑ tēraꝫ
austri ostiūte ꝯ panibꝫ su
gentī / Cᵃ a austrᵉ calide et
lmosa corda illuīata spū
intelligenciē et zelo caritatis
accensa sᵗ panes sūt pmo
nos sapie salutaris fugien
tes sūt peccantes occurrentes
sūt pdicatores / Tūc intellexe
runt / p̄ ij redargucōnum intelle
ꝯronā sublit hic edificacōz
redargucōnis q · d / Tūc p̄ ij re
dargucōnum intellexerunt tanq̄
edocti a dn̄o / p̄s declaro s
mōnī tuorꝫ illumat quia
nō dixit cauendum a fmēto
panū sp̄ᵉ malū q̄ᶻ sup̄ xv

aut non quod intrat in os etc.
sed doctrinam phariseorum et saduceorum.
Cum autem in hac a medicinis abstinet
eos observationibus ambobus scilicet
corporalis cum magna solicitudine
caveret quanto magis spiritualis.
Venit Ihesus in partes Cesaree
Philippi. In principio xvi capituli
posita est eliminatio medicina-
torum, hic sub secundo fundatio
eterne veritatis. Et fundatio ve-
ritatis fundate ibi Amen dico vobis
sunt quidam de hic stantibus etc.
[illegible] introducitur autem fun-
datio eterne veritatis primo quantum
ad fidem incarnationis, secundo
quantum ad fidem redemptionis ibi
Tunc precepit discipulis suis
ut nemini dicerent quod ipse esset
Christus. Tertio quantum ad fidem resur-
rectionis ibi Filius autem hominis
venturus est in gloria. In prima tangitur
primo expressio fidei incarnationis,
secundo commendatio exprimentis ibi
Respondens autem Ihesus dixit ei beatus
es. Tertio promissio fundandi ec-
clesiam in fide eterne veritatis
ibi Et ego dico tibi. In prima
de fide incarnationis ponitur
duplex questio et duplex responsio. Po-
nitur questio primo de opinione hominum,
secundo de opinione discipulorum ibi
Vos autem quem me esse dicitis. In prima
ponitur primo Christi questio, secundo disci-
pulorum responsio ibi At illi dixerunt.
Circa primum tangitur [illegible] ordinis
forma ibi Et interrogabat quem
me dicunt etc. Venit Ihesus
tamquam salvator ubique lumen
doctrine spargens, ubique perditos
querens, ubique peccatores salvans.
In partes Cesaree Philippi. Civi-
tas est Fenicis in finibus iudee

ad perfectionem quam Philippus
filius Herodis tetrarcha Iturie
et Traconitidis regionis edifi-
cavit ob memoriam sui nominis
et ob honorem Tyberii Cesaris. Et
erat civitas ad quam Rome cen-
sus capitalis deferebatur pro
descriptione facta universalis orbis
sub Augusto Cesare. Hic con-
gruum quod fuit ut in illo
loco in quo orbis Rome sol-
vitur [illegible] orbis dominus eri-
geret Romam fidei quod solvitur de
capite anime, id est de mente. Ibi
Et interrogabat discipulos suos.
Non quod interrogat quia dubitet
vel ignoret sed ut errorem homi-
num [illegible] discipulorum eliminaret.
Quem dicunt homines esse filium
hominis, id est [illegible] non dicit
quem me dicunt esse homines licet
de se intelligeret, ne iactanter
de se querere videretur, sed filium
hominis dicit, forte propter duplicem
[illegible] incarnationis credi
vult, et in confessionem determinavit
[illegible] autem de persona eius dicit
quem quod persona est duarum naturarum
et quod humana [illegible]
[illegible] quod habet [illegible]. Et
est sensus quem dicunt homines
me esse filium hominis per naturam
quam [illegible] quem [illegible]
me dicunt esse. Pulchre autem
dicit homines qui de fide dei
intelligere [illegible] dicit [illegible]
[illegible] quod licet [illegible] obi
[illegible] humana infirmitas [illegible]
[illegible] putabatur esse mai-
estas et per [illegible] satis faciliter
cognoscere poterant quod deus erat
qui talia faciebat. At illi di-
xerunt [illegible]

deponi ut eis compulsis disci
puli veritatem profiterentur non ex
vulgi opinione sed ex divina reve
lacione / Alij Iohannem baptistam
propter vite eminenciam Mathei 8 Io
hannes baptista surrexit a mortu
is et ideo virtutes operantur in eo Alij
Helyam propter evidenciam poten
cie quia ignem de celo deposuit
super superbos 4 Regum primo / et ignem super
sacrificia 3o Regum 18 / Alij Ieremi
am propter perfectionem vite quia pecca
ta populi planxit Ieremie ix / Quis
dabit capiti meo aquam et oculis
meis fontem lacrimarum / Aut unum
ex prophetis scilicet Helizeum propter excel
lenciam sapiencie habuit enim duplicem
spiritum Helye ut 4 Regum 8 / Nonne
cor meum in spiritu erat quando rever
tit homo de curru suo / Et sic
patet diversio errorum / De quibus hic
adhuc variantur homines in quaeren
do salutem sive beatitudinem Vnus
quisque ponit beatitudinem quod dili
git / Sapiencie 13 Vani sunt omnes
homines non subest sciencia dei et de
hijs que videntur bona non po
tuerunt intelligere eum qui est
neque operibus attendentes cogno
verunt quis esset artifex sed aut
ignem ut luxuriosi propter arden
tes ignes libidinis / aut spiritum
ut elati et superbi / vel aerem cita
tum de aura favoris humani
vivunt / aut gyrum stellarum ut
curiali considerancium [astronomi] / vel nimiam
aquam ut gulosi / vel solem ut qui
de altitudine gradus gloriantur /
vel lunam ut avari quorum habundan
cia in consummacione deficit / et
quanto plus implentur pecunia
tanto plus evacuantur / propter de[?]
num vendi[?] raciones deos putaverunt

Interrogat hic eum dominus secundum quid
sentirent a turbis et quid a
discipulis quare interrogabat
Ideo ut ostenderet distanciam apostolorum et
populorum quantum et ut daret eis occasionem
merendi et confessionem eorum digna
mercede remuneraret / Item ut
appareret petri eminencia in
confessione et probaretur collacio
sibi tradende potestatis / Item ut
fidem illorum perfecte approbacionem
et commissionem in ipsis fortius
confirmaret / Secundum illis ihesus audi
ta opinione hominum / hic queritur
opinio discipulorum / ubi ponitur
primo christi interrogacio / 2o petri
responsio / Respondens autem Symon et
hoc est quod vos autem ab alijs dis
creti quibus datum est nosse
misteria regni celorum Mathei 13 / Qui
est lux mundi Mathei v / quibus
omnia quecumque audivi a patre
nota feci Iohannis 15 / Quem me
esse dicitis / Ambo primo dixit
se filium hominis quod contempla
cioni corporis profitebatur sed addendo
quem me dicitis / significavit
per id quod ipsi exterius videbatur
aliud occultum de quo querebat
in quo credencia fidei se ex
tendere debebat et est argumentum
quod prelati dent inquirere que opinio
habeatur de eo tam apud plebem
quam apud alios prelatos / Respondens
Symon petrus dixit / Ille pro
omnibus respondit quia omnibus preesse
et prodesse debuit / Symon inter
pretatur obediens petrus [?]
ca lingwa dicitur agnoscens in primo
ordine credentis ydoneitas
in 2o responsionis facultas desi
gnatur / Symon enim est nomen

greca

petrus cognomine / Ioh i° Tu vocaberis cephas quod interpretatur petrus / Cephas enim interpretatur caput et hoc non est petrus id est per similitudinem officius quia sicut caput regit et influit sensum aliis membris et motum ita petra continet et confirmat edificium quod est in aialibus caput quod hoc est petra in edificiis / Tu es xpc filius dei vivi / Ecce completa xpi confessio in qua consistit persone singularitatem / cum dicit tu distinguens / Tu solus altissimus super omnes / virtute cum subdit es / designat idem ipse es / alia autem non sunt esse id est perpetuum / humanitate perpetuus id est vivens vos hominem dicunt super me / ego quod vivus in divinitate / etiam qua ondit ta se quod est persone quod est ratione quod est actus naturalis quod est proprie / quia filius naturalis / in quo omnis filii adoptivi adoptantur pri... in impotens generare adoptare non potest / ps Dominus dixit ad me filius meus es tu / quod est ratione quod dei naturale est ut sicut filius hominis est homo ita filius dei deus et est actus naturalis quia vivus ipse secundum et in nobis ...

Sicut petrus habet veritatem etiam confessio veritatis in petro commendatur a tribus primo prompta sine hesitacione / unum scilicet ... dixit / Tu es xpc / promptitudinem non potest in multis legimus ad remunerationem ... quod dicit illi continuo relictis ... ad confessionem fidei sicut hec prima sit in ... pati red... ... homines multi. melius videant de bonis ... ... scilicet et ... de fidei

promptitudo petri

... vel mandatum ad passionem ... infra xxvi. Secundo ... ad ... petri luce xxii. Conversus dominus respexit petrum ... ad vivum ... et recordatur per recordationem et egreditur per abominationem peccati et plorat per amaritudinem animi / ad ... Io xx. Currebant duo simul / sed petrus ... ad ... ... petrus audiens quod dominus est tunica ... et misit se in mare / Tercio quod plena sine dubitatione / tu es xpc filius dei vivi / hoc expositum est / Tercio quod alta significatione quod confitetur in xpo humanitatem et ... fuit ... plenitudinem gratie

Respondens autem ihesus / hic ... dicitur laus confessionis fidei ... beatus ... Bariona ratione ... quia caro et sanguis ... / Ihesus autem ihesus dixit ei / Sicut enim petrus pro omnibus loquebatur sic et dominus in petro omnibus videt beatus es Symon ... est quod petrus consistit et symon beatificatur / quod petrus cognoscens Symon obediens interpretatur / quod cognitio fidei ... laudem non laudem sed obediencia vel ope... petrus consistit petrus negat / infra xxvi petrus est scandalum / infra ... quia agnoscentes et non obedientes consistunt se nosse deum / factis autem negant ad titum i° / et sunt aliis ...
... verbis

dulu p malu xpi bariona
i. filius columbe qr fruit Zab
vii d qr pua simplicitate xpo
qsitebat p ea dt q dt dici
bariohanes i. filius iohanna
fuit vlt i. post vlt / Symo
iohis diligis me et sic vicio
spiritor dignatu e / qr caro
et sanguis no reuelauit
tibi ex carne quidem no attol
litur nisi ad ea que a carna
libus accipiunt organis sensu
corporis a quibus suscipit aliqm
fantasia eciam circa diuina / ia
Cor 2o Anal homo no percipit
ea que sunt spus dei / Stulti
cia enim est illi et no pt intel
ligere que sup naturalia [illegible]
expugnat / Similiter et ex af
fectu sanguis no surgit mens
ad ea que diligit et petit
sicut tenebres doctrinam / Ba
laam qui docet et fornicari
ari Apoc 2o / Caro enim fuit quod
spnat carnem / no est parti
ceps diuine sapie i cogitone
secretorum ut hic / no est parti
ceps diuine gre in operacoum
bonorum / Ut ia Quid neque
quia q ex cogitauit caro et
sanguis no est pticeps di
ne glorie in retribucione primorum
pa Cor xv / Caro et sanguis
regnum dei no possidebunt
et io Gal po / Cum autem placu
it ei qui me segregauit et
sed pr meus qui in celis est
sunt lumi qui illustrat mentem
hominis sicut de celo lux exte
rior diffunditur / Ja po omne
datum optimum et uel in celo dr
esse qr illucet nobilior eius
actus ubicumque tamen e pr in mente

et sic patet q confessio / no est
p adulacionem sicut confessio
phariseorum infra xxii / Magister
scimus qr verax es / no est
p falsam ymaginacionem sicut con
fessio carnalium / no est p
humanam racionem sicut confessio
nathanael Jo po / Rabi tu
es xpus filius dei hic ait qr
xpus dixit occulta / sed p
diuinam reuelacionem et io hic
beatificatur no alii / Ego et
dico t / pro fidei confessione pro
expressione commendacionem promit
tit hic stabilimentum fidei et
ecclesie sup hanc fidem edifi
cacionem / et po quantum ad noti
ciam veritatis / 2o quantum ad accep
tabilitatis / et porte inferi
3o quantum ad emendaciam veritatis
et tibi dabo claues / Ca
nonicam veritatis edificacionem
implicat in or edificacionis
ministerii qui xpus est / Edifi
cabo in quo ministerium qui xpus
est petrus est / tu es petrus
fundamentum quod est petra
et sup hac petram / edificium
q est eccia ecciam meam / dt
so / et ego qui sum vitas in
mobilis dico tibi cuius dicere
est facere / qr tu es petrus a
me petra dictus / et sup hac
petram i. firmam veritatis firmitatem
edificabo ecciam meam tamq
fundamentum Eph 3o sup edi
ficati sup fundamentum apostolorum
est go fundamentum ecce expe
p auctem / appli p ad ministeriorum
[illegible] p ministerii pticipacionem
et io dicunt esse firmi p con
stanciam et fragilitatem /

firmi amen [illegible]

aidi p abstinenciaz cor voluptatez gnes p maturitate gt
lenitate ps ffundamta eius
in motibus suis Edificium ex
lapidibus vivis pma pet 2o
ad que accedentes tanq ad la
pidez vivum etc / Et porte infer
ne sunt suggestiones demonu
incitacn gnto . nona bella eh
sit dns z ptas hostium ipe sb
mit / cavillacones hereticorum
Job 28 / nunq q apte sunt tibi porte
mortis z delectaciones viciorum
ps cum exaltas me de por
tis mortis / in glo hic porte
inferi sunt peta blandimenta
heresis quibus infirmi ineunt ad
morte / no prevalebunt adversus
eaz / q no separabunt eaz a
caritate z a fide 8o in q de
scendit pluvia qnt / ad sug
gestiones demonum / venunt
flumina qnt / ad delectacionez
viciorum / flaverunt venti qnt
ad psuasiones hereticorum qnt
z irruunt etc / Et tibi dabo
hic subdit emunciacio ptatis
ubi implicantur tn collacio
spalis / q tibi dabo / ptas sb
limus / claves regni / ex
cnco ntalis qdenusz etc / Ite
go tn vba quibus xpc indicat
maiestate sua quia petrus
est qfessus ut eius qfirmaret
sniaz . ego dico / ego edifica
bo / ego dabo / solus eius di
sunt vim dicit 1 perpe qp
tinet ad potenciaz pris sinn
edificare qptinet ad sapiaz
filii ps nisi dns edificaverit
domum sinn dare qptinet
ad bonitate spc sci a q o sr
dona graz / Ia Cor 12 / dt
go Et tibi dabo / h unquis

soli petro date sunt ad hoc qd
in solo alius hnt iudiciales
ptatez similr unde eius dr
infra xviii / quecuqz alli
gantis sup petraz erunt li
gata z in celis / Et io petrus
hac ptatez spalit accepit
ut omes intelligant / Et
quicuqz ab unitate ecclesie
z societate se separant nec a
petro solvunt / nec in celum
ingredi pnt / q xpc ecciaz
no est qui ligare possit aut
solvere / columba eius ligat z
columba dimittit una est co
lumba mea / Cant vi / q iterum
hanc ptatez hnt omnes eccia
in epis z sacdotibus sicut dt
qcorius h singulari dr est
q hec hnt ex dimacone plen
tudinis que ptas fuit in
petro z successoribus eius
qui soli vocant in plenitu
dine ptatis i pte alii soli
citudinis / claves 1 pntes
iudiciaj ptatez regni celorum
1 eccie que dr regnum celorum
q ad usum eius digne minst
eris se aditus ul clausio re
gni celorum in se / Et qdenusz
ligaverus clavi no errante
sup terraz 1 ppls sup terraz vi
vente / erit ligatum z in cel
1 celestis curia approbabit z
qfirmabit / ul in celis 1 in
celis / Et qdenusz solveris etc
qo qtinetur hic de clavibus ecce
primo de ntate videt q sit
firma q clavis regni ad aperien
dum hostium h hostium celorum
se apertum est a passione xpi
Apoc 2o / vidi hostium apertum

Clausio / apertio celorum

in celo. Ad clausuram celorum, ipse ex
licet quedam universalis sed non perpe
tua, scilicet facta est homini propter peccatum
primorum parentum et duravit usque
ad Christum. Alia universalis et perpe
tua, que fit homini per ultimam sen
tenciam et durabit imperpetuum.
Tercia particularis et non perpetua, que
fit homini tempore presenti propter culpam
et penam ei debitam. Quo ad primam
claves soli deo date sunt. Quo
ad secundam nulli. Quo ad terciam ecclesie,
ita tamen quod potestas auctoritatis est in so
lo deo, cui competit per gratie infu
sionem; potestas excellentie in Christo,
cui competit passionis meritum;
potestas ministerii in prelatis ecclesie,
quibus competit per ministerium sacramento
rum. Ad obiectum dicendum quod Christus
amovit clausuram generalem, sed
tamen quilibet potest sibi ponere parti
cularem peccando. Tercio queritur de quidi
tate, quid est clavis. Videtur
videtur quod habitus, quia in anima non sunt
nisi passiones, potentie et habitus;
sed clavis non est potentia, quia
potentie insunt a natura, nec habitus
quia non inclinat potentiam ad
actum, nec passio quia non afficit
subiectum; ipsum ergo etc. Respondeo: sicut
principium activum naturale est poten
tia naturalis, et principium activum vo
luntariorum est potentia racionalis,
est voluntas, sic principium supra
facultatem nature et voluntatem
existens est potestas supra naturam
et voluntatem, talis enim potestas est
clavium. Unde clavis est potestas
quedam spiritualis, scilicet nature a deo
data et infusa, non innata nec
acquisita. Ad obiectum dicendum quod
procedit de potentiis naturalibus non
infusis. Tercio queritur de numero cla
vium. Dicit glossa hic quod sunt due:

c: Clavis quid

scientia discernendi et potestas ligandi
solvendi. Sed clavis sufficit ad unum
hostium, ergo etc., et una spiritualis. Ad
idem scientia non datur in ordine,
claves enim dantur. Respondeo: sicut
in sole potentia liquefaciendi
et indurandi una est in ra
dice sed due in effectibus, clavis
enim dicitur potestas iudicandi in foro anime,
non corporum; potestas autem iudicandi
ex duobus integratur: ex potestate
discernendi in causa ex cognitione,
et potestate diffiniendi in causa
determinatione sententiam condempnato
riam vel absolutoriam. Prima potestas
dicitur hic scientia, alia potentia.
Ad primum obiectum dicendum quod non
est simile, quia aditus potest pa
tere quantum dignus et indignus;
spiritualis non videtur debet perdere po
testatem discernendi. Ad aliud dicendum
quod scientia ut est habitus cognitivus
non est clavis, sed potius est auctoritas
discernendi. Tercio queritur de usu
clavium respectu culpe. Et videtur
quod inefficaciter operatur ad remissionem
culpe. Secundo: in absolvendis
peccatis idem operatur sacerdos evan
gelicus quod olim sacerdos le
galis in leprosis mundandis,
sed ille tamen ostendebat mundi
ciam, nullomodo efficiebat. Ad
idem: Solus deus potest remittere
peccata nisi solus deus. Contra:
Joh. xx: Quorum remiseritis
peccata remittuntur eis. Respondeo: circa hoc
diverse sunt opiniones. Unam
ponit magister Sententiarum libro quarto distinc
tione xviii, usus clavium in
remissionem culpe et pene vel
operatur efficiendo sed tamen ostendendo
secundum eum; hoc est quia sic sacramenta
nove legis non efficerent quod prius

gravaverint. Alia est quod virtus clavium operatur ad remissionem culpe non in actu absolventis sed in proposito penitentis et in ipsa contritione que est cum proposito confitendi. Sed contra hoc est illud quod virtuosum est cum est in actu quam cum est in habitu solum. Sed si penitens homo in actu habetur tunc multum operatur. Alia est quod operatur quando est attritus licet non sufficienter contritus accedit sed supplicando tamen verbum et forma absolutionis formam continet. Sed contra hoc est quod absolutio boni layci plus valet quam mali sacerdotis sicut supplicando. Alia est quod valet non per se sed per virtutem divinam consistentem in operando sicut litera dominice operatur ad beneficium obtinendum. Sed contra hoc est quia nulla vis creata est in forma sacerdotis. Alia est communior quod valet instrumentaliter et ad gratiam et ad iustificationem disponendo non ipsam immediate efficiendo sicut ad mundationem originalis culpe in baptismo valet ablutio aque ita ad mundationem actualis valet absolutio sacerdotis quia sacramentum hoc habet pro materia actum iusti. Unde dicunt quod attrito ad confessionem accedenti virtute absolutionis sacerdotis que instrumentaliter ad ipsam disponens datur gratia iustificans. Contrito non datur augmentum gratie. Sed ratio videtur non operari ad iustificationem quia remedium est adultorum in quibus necessaria est operatio propria. Ad obiectum primum dicendum quod idem operatur et plus quia iste ostendebat signo sacer- doti. Ad aliud dicendum quod solus deus

dimittit tamquam agens principale sed virtus clavium tamquam disponens instrumentaliter. Item queritur de usu clavium respectu pene temporalis utrum quod nichil operatur quia post absolutionem sacerdotis remanet debitum pene temporalis ergo solvit ab ea. Respondeo quidam dicunt quod sacerdotes in absolvendo dimittunt penam eternam et ligant ad temporalem. Contra ergo si post confessionem vadat ante confessionem sine culpa dampnatur. Alii dicunt quod commutat in temporalem. Sed contra non habet potestatem ligandi et solvendi nisi super terram. Ideo dicendum quod dimittit partem pene satisfactionis debite secundum proportionem sicut ipsi penitentes merentur sibi dimitti sicut suffragia ecclesie prosunt defunctis secundum quod ante ipsi quod sibi prodesse meruerunt. Hec autem remissio fit virtute clavium de thesauro ecclesie cuius sunt claves. Item queritur si sacerdos potest uti clavibus propria voluntate utrum quod sic quia pene arbitrarie sunt. Item sine satisfactione iniuncta multos absolvit Christus ut Magdalenam Luce 7 et adulteram Iohannis 8. Ergo Christi eius et sacerdos potest facere. Respondeo sacerdos in absolvendo operatur ut minister non mortuum ut securis sed vivum ut servus. Ad rationem non operationis instrumenti exiguntur tria. Primum in ipso ministro dispositio. Secundum in materia proportio. Tertium in virtute motoris. Nam securis nisi sit acuta non secabit vel si non habeat materiam proportionatam ut ligneam si non moveatur ab aliquo. Similiter in absolutione sacerdotis debet concurrere

An sacerdos sine penitentia iniuncta possit peccatorem absolvere.

vtus vsus ptatis sue z ppa
co suscipientes z vtus di mo
tor. Tunc pcepit discipl suis
pq fundacom ebna. vitatis
quatum ad fidez incarnacois hic
ondit eius fundacom quatu ad
fidez mre redempcois pfte pas
sione respctu incarnacois suf
ficit confessio fidei respctu passi
onis exigitur eciaz emulacio
ubi primo destitr redempcio sua p
passionem 2o passio pponit ad e
mulacom i. Tunc ihus dixit
discipulis suis. In prima tagitur
primo occultacio mre redempcoz
2o modus dnice passiois i. Ex
inde cepit ihus 3o difficultas
tollendcionis i. Et assumens eu
petrus et hoc est qd dt post tnc
confessione vitatis pq confessionis
laude pq pmissione ptatis
pcepit ihus discipulis suis ut
nemini dicerent qd ipse est xpc
Con. Et. 7. Qo dico vobis in
tenebris pdicate sup tecta po
ista phibicio fuit ad temps s. usqz
pq resurreccom ne si an passionem
pdicaretur qd esset ihus i. salua
tor irritaretur fides in cordibus
credencium ppt futurum scandalu
passionis sicut in aplis qui at
cessaunt ea s scandalu passiois
pq resurreccom cessauit effectus
vnde supra ultio (?) te docete
omes ambo iubet taceri qd sit
filius dei primo ut fallat princi
pez mundi 2o ut doceat humilitez
3o ut adhuc rudes z i pfecti
discipuli maiores moles pdi
cacione deprimerentur. Exinde cepit
ihus. hic subdr modus passio
nis ubi primo ondit ecclencia
passiois 2o ex opposito gla resur
reccois i. et tercia. In prima tagit
primo paciendi voluntate qnia

sciret ad hoc ibat vtilitate qz
optebat ydietate qz multa pati
acerbitate qz occidi dt qz Exinde
s. pq phibicom cepit ihus ondere
discipulis s. pfectioribus. Glo. Ecce
ca phibicois pdicacois q. d.
Tunc pdicate cu ita sicut dicta
passus fuero qz ante no pdest
qz eu optet ire iherlm ad
opandu salute in medio terre
Luc. 13. no capit pphaz perire
extra iherlm zllud optet opem
portat opus aptas. Et multa
pati qz comphendi colaphizari
conspui deridi accusari z fla
gellari a senioribus qui debant
hic pminenciaz vite scribis q
videbant hre progatiua sciencie
et principibus sacerdotum pq habebat
excellenciaz potestatis z occidi
iniuriam z 3a die resurgere
Act. 10. Quem occiderunt suspe
dentes in ligno hunc deus die
3a suscitauit. Et assumens eu
petrus. hic subdr difficultas
tollerancie passiois primo qn
tu ad increpacom petri 2o
qntum ad agnicom xpi i. conuer
sus. In prima primo tangit
increpacionis forma 2o ma
teriaz i. Absit a te dne. dt ergo
et assumens eu petrus ne coraz
alijs videretur magistrum arguere z est
argumentum qd subditi no debent
platos in aperto increpare illu d.
cepit qz no pstitit i increpa
cone dimisit dicens. Intelligitur
amantes vel amatis affectus qz
no voluntate sua ondit. Absit
a te dne. s. qd filius dei homo
moriatur no erit tibi hoc. primus dt
qd in ebreo habetur pprcius esto
tibi dne no erit tibi hoc. s.

tam turpe patibulum tam grave
supplicium / et quia si petrus
peccavit venialiter quare sic eum dominus
redarguit. Vade retro satana scandalum mihi es
Glossa i. me offendis / ad idem
petrus ait / absit a te domine
Glossa optando quod optavit contrarium
divine voluntati peccavit quare et vocatur
sathan / Responsio quidam dicunt quod ce-
cidit in caritate / non a caritate
nec mirum si non cecidit in caritate
non a caritate nec mirum si non ce-
cidit in caritate audita christi pas-
sione quibus pluribus iniqua postea
cecidit a caritate instante passi-
one / unde peccavit venialiter
non mortaliter / ad obiectum primum
dicendum quod offendit dispositive non
simpliciter / ad aliud dicendum quod opta-
re contrarium divine voluntati ex
quadam naturali pietate non est
mortale petrus / alii dicunt quod
non peccavit non offendit simpliciter
sed conditionaliter sed si ibi fieri
posset sed apostolus romanorum ix op-
tabat ipse anathema fieri
pro fratribus meis / dominus autem arguit
eum ne procederet ad nolendum hoc
simpliciter et efficaciter / Item increpavit
eum petrus potius quam ceteros /
Responsio 2m Glossam / petrus non volebat
dictam confessionem suam non putabat
filium dei posse occidi vel propter
amoris fervorem quo ceteris fervebat /
Crisostomus dixit petro
sic arguit petrus a christo propter
ea quod adversatur bonum et dicitur
sathanas / et quod prebuit occasi-
onem scandali et dicitur scandalum
quia non sapit ea que dei sunt
dicitur ergo / Crisostomus quod
accipiat petrus qui procedebat
dixit petro arguendo ipsum
vade post me conformitate volun-

sathanas quia mee voluntati
adversaris quod et dicit infra sicut
ego patri / infra xxvi / non
mea voluntas sed tua fiat /
scandalum mihi es / i. das mihi
scandalum vel occasionem ruine
a me accipis / quia non sapis
ea que dei sunt / dispositionem dei
de mea passione considerando
sed ea que hominum humana pro me
zelando Ro. viii / sed qui in car-
ne sunt que carnis sunt sapi-
unt philippenses 3° / Glossa eorum in con-
fusionem qui terrena sapiunt /
Crisostomus sape deus non humana sed
divina non carnalia sed spiritualia
non terrena sed celestia / sed queritur
hic quomodo inquit Crisostomus / Cum
revelacione eciam potius a christo
beatificatus fuerat ita cito cecidit
Responsio quod filius dei est noverat sed
misterium incarnationis non intelligens
sathanas vocatus est / unde
Ieronimus dixit / ex revelacione
patris celestis / 2m ex revela-
tione carnis et sanguinis aliter
quam primum / Crisostomus potuit er-
rare qui beatus erat sciat igitur
prudens lector hanc beatitudinem
deinde ligamus in futuro esse
promissam / non sibi data pertinuit
fuisset non in eo primo confessionis
errori locum habuisset / Item quare
non corripuit sic christus Iohannem
baptistam cum prohibebat eum
baptizari / Glossa in° ego a te
debeo baptizari / Item quare sic
dominus redarguit sic vel dixit
quia Glossa in° vade sathanas
Responsio ordinat cultorem cognitor
cordis christus vidit et alio affectu prohi-
bicionis procedere Ioh. prohibuit

contra affectum sensualitatis et reverenciam
maiestatis et ideo instruitur Tercio
modo / [3] petrus non increpavit
contra affectum inordinati amoris quem
nimium habebat. unde nec de passi
one audire poterat vel contra tracta
ment sicut amicus audito gra
vamine amici dicit / nequaquam erit
hoc tibi absit et ideo reducitur ut
quasi irreducibilis / vade post me.
diabolus non adversabatur contra affectum
malignitatis et ideo repellitur tanquam
non reducibilis vade retro /
Notandum quod petrus legitur adversantem
passioni christi / primo in predicacio
ne passionis / ut hic absit a
te / [2] in ministerio locionis Jo xiii
non lavabis mihi pedes / [3] in
insultu sive capcionis [Jo] xviii
petrus ergo cum eduxisset gladium
et cetera et hic arguitur est in primo de
inordinata affeccione unde non
sapis ea que dei sunt / in 2° de
inordinata consideracione unde quod
ego facio tu nescis modo / in
3° de inordinata ulcione unde
converte gladium tuum in vaginam
primum instinctum ad inordinacionem
concupiscibilis / 2m ad inordinacionem
racionalis / 3m ad inordinacionem
irascibilis / Tunc ihesus dixit /
post passionis premunciacionem hic
dominus hortatur ad sue passionis
imitacionem / et primo ponit con
hortacio / [2] conhortandi racio / ibi
Qui enim non voluit animam suam hor
tatur autem ad tria primo ad nega
cionem semetipsum per abnegacionem
propriae voluntatis / [2] ad tol
lendum crucem per mortifica
cionem viciorum carnis ibi et tollat
3° ad sequendum se per contemptum
concupiscencie temporalis ibi et sequatur
me / dicit ergo tunc scilicet post ob
iurgacionem petri / dixit ihesus
discipulis suis qui vult quasi dicat
noli prohibere meas passiones
quia oportet sustinere ipsas hiis
qui volunt salvari / unde hic di
xit et discipulis pariter et turbe
ait Marci viii / convocata turba cum
discipulis suis / que cum supra
dicta sunt dixit discipulis se
orsum / hic autem ad omnes genera
liter loquitur / quia imitacio passi
onis ad omnes pertinet vel se
cundum veritatem vel secundum affectum / si quis
vult post me venire per affectum
intencionem per imitacionem racionem
ad priorem superiorem / et bene dicit
vult quia neminem cogit ut si
militer sit gracius deo et proximus
sit gravis sibi / Crisostomus si quis
aurum daret et thesaurum exponeret
non vocaret cum violencia sed
omnes invitent multo magis
ad ea que sunt in celis / abne
get semetipsum id est propriam scilicet pro
priam voluntatem / unde abneget
id est abiectum se neget in omnibus
quorum ipse causa est / quia vel mala
sunt vel vana / et tollat crucem
suam id est cruciatum quod propter mor
tificacionem vel carnis castita
tem proporcionaliter contingit /
Crisostomus / qui enim abnegat / si videt
afflictum / si ligatum / si egrotum
si hostibus infestatum non innat
ita ut ipsius corporis modo non
ignosceret / si combureretur / si flagel
latur / si sequatur me per ista imita
cione operacione / Beda quam pau
ci volunt post te me dicit cum tu
provenire ad te nemo est qui
nolit / consequi cupiunt

no(n) co(m)pati / que(re)re no(n) cura(n)t que(re)
t(ame)n i(n)ue(n)i(r)e desidera(n)t cupiu(n)t
te(n)e(re) q(ui)ete(m) s(ed) nolu(n)t req(ui)e(m) optant
co(n)t(r)aria i(n)sto(rum) no(n) cura(n)tes
p(r)i(n)cipia eo(rum) / Si quis vult i(n)
ve(n)i(r)e / i(n) festo i(n)u(encionis) s(an)c(t)e c(ru)c(is)
legit(ur) ubi d(omi)n(u)s p(ro)ponit p(rim)o muta
cio(n)e(m) s(u)e passionis / 2o d(icit) mo(dum)
mutacionis / abneget q(uan)t(u)m
ad p(ri)mu(m) implicat(ur) t(ri)a p(rim)o seq(ue)n
ci(am) caritate(m) cu(m) d(icit) / Si quis /
2o sequ(en)di libertate(m) cu(m) subdit
vult / 3o i(n) seque(n)do co(n)formitate(m)
cu(m) addit me / Circa ad 2m
si(mi)lit(er) implicat t(ri)a / p(rim)u(m) sui ab
negacio(nem) cu(m) d(icit) / abneget semet
ip(su)m no(n) t(ame)n sua s(ed) (et) suos su(m)
intellect(um) su(um) affect(um) su(um) s(ecundu)m
intellect(um) racionis affect(um) volu(n)t(atis)
s(ecundu)m i(n)c(ar)nacionis / p(rim)u(m) abnegat(ur) p(er)
fide(m) / 2m p(er) spe(m) / 3m p(er) carita
te(m) Gal. 2o vivo ego iam no(n)
ego (et)c. / 3m est carnis afflic
cio cu(m) subdit / et tollat crucem
sua(m) p(er) mortificacio(nem) sui p(er) con
passione(m) p(ro)ximi / p(er) co(n)tine(n)ci
a(m) i(n) i(llis) si no(n) su(n)t / Gal. v.
michi absit gl(ori)ari (et)c. / 3m est
vera nobilis i(n)tencio cu(m) addit
(et) sequat(ur) me / q(ui)s bo(n)u(m) in
i(n)tencio(n)e eo(rum) s(e)c(un)d(u)m s(an)c(t)a(m)
me seque(n)s d(ivi)na i(n) operacio(n)e
eo(rum) c(ru)ce(m) d(omi)ni me ...
tans ... i(n) ...acione
eo(rum) comodi(s) t(em)p(or)al(i)b(us) / Si quis
vult venire / In his v(er)bis (ex)
cludu(n)t(ur) tria p(ri)me i(n) u(ni)ta
lis p(er) ordinacio(n)e / (et) est p(ri)ma
violenta co(ntra) h(oc) d(icit) / Si quis
vult / 2a voluntaria sacrificabo
tibi (et)c. / 3a diminuta q(uia) no(n) to
dat sua deo (et) s(e) ip(s)um co(ntra)
q(uod) d(icit) abneget semetipsu(m)
...

3a delicata q(ue) sic volu(n)t age(re)
p(eniten)ciam ut nullam senciat afflic
cio(nem) co(ntra) q(uod) d(icit) / et tollat cruce(m)
Gal. v. q(ui) a(ute)m su(n)t xpi s(un)t car
nem sua(m) (et)c. / q(ua)m i(n)numerata
q(ua)m aliq(ui) glo(ri)ant(ur) de passionib(us)
p(ro)p(ri)is vel fil(ior)u(m) suo(rum) / q(ue) nec
...il talem faciu(n)t co(ntra) q(uod) d(icit)
sua(m) no(n) aliena(m) / p(er) v(er)o Si f(ilius)
ly abraham est / 3a mome(n)
tanea co(ntra) q(uod) d(icit) (et) sequat(ur)
Luc. 9 addit(ur) cottidie / 4a
...lata que est ... q(uod)
co(ntra) q(uod) d(icit) me no(n) ...
Jo(hannis) 10 / oves mee voce(m) mea(m)
audiu(n)t (et) cognosco eas et
sequu(n)t(ur) me / Q(ui) a(ute)m eni(m) volu(er)it
...it subd(itur) ... (ex)hortacionis
vel assume(n)de c(ru)cis ... (et) h(abe)t
(ex) ... p(ri)ma sumit(ur) (ex) c(on)sideracio(n)e
mali debiti no(n) seque(n)tib(us)
2a (ex) c(on)sideracio(n)e boni debiti
seque(n)tib(us) q(ui) a(ute)m at p(er)dit
3a (ex) p(ro)celacio(n)e ... ad fu
tura morib(us) q(ui) a(ute)m ... d(icit)
d(icit) g(ra)ciu(m) q(ui) a(ute)m eni(m) volu(er)it a(n)i(m)a(m)
sua(m) i(d est) a(n)i(m)alitate(m) sua(m) ...
... alimoniis ...
salva(m) face(re) i(d est) pocius salva(re)
t(em)p(or)e p(er)secucionis q(ui)a me c(on)fiteri
vel salva(m) face(re) i(n) ... de
licate s(e)cu(m) / no(n) p(eniten)ciam affli
ge(n)do p(er)det ea(m) / ...
a(n)i(m)a(m) ut sit s(em)p(er) ... relacio
... p(er)det ... i(n) futuro ... i(n)
... i(n) morte etia(m) / Alit(er)
legit(ur) / Q(ui) a(ute)m volu(er)it a(n)i(m)am sua(m)
salva(m) face(re) i(n) futuro p(er)det ea(m)
... i(n) p(rese)nti morti exponendo /
et passionib(us) p(ro) xpo ...
... si s(e)cu(n)das p(ar)tes ...
... / p(ri)ma ...
... magis ... ...

Item aut perdit aiaz sua
tribulacoibus & morti si nete fi
cit se exponendo vel corporaz af
fligendo propter me aut sua con
mandata mea faciat ps. Item
propter te mortificamur tota die
i. veniet eciaz in futuro gloria / no
tandum quod passio afflictio penit
malitatis me facit invenire
aiaz vt hic [illegible] & a / invenit
servus tuus cor suum vt possi
de possit aiaz suaz luc 21
In paciencia vestra possidebitis
aias vras Saluatur aiaz Joh
12 Item odit aiaz sua & vita
eterna [illegible] inveniunt aut per re
nonacionem & hoc a penitentibus
possidetur per subiectionem & hoc a per
ficientibus saluatur per glorificacionem
et a perseverantibus Item vi
dere / Item 3o vo super ex
tollacone preciu ad futura vbi
notatur primo ymmutabilitas temporalis
lucri 2o incomparabilitas spiritu
alis dampni / vel aut quam dabit
homo / & in qualibet parte in
dit duo carnalium obiectorum
tarite preciu eius dicit perdit
homo aiaz sed in lucrum vel
tas divicias seu delicias et
honores vo dicit Item vero cum per
dent homini si vniversum mundum
lucretur / de quo moriens ni
chil portatur secum potuit & pe
catum ymo plus acquisivit
de mundo tanto plus de ipso
[illegible] vo / Item in glorificamus
sunt hic in deliciis tm date
ei tormentum & luctum Item
no sine detrimento paciatur
pe amittendo gliaz incur
rendo pena eterna & perdendo
mundana simbaz q. d. totum in

vtile sit ambo vel de cam
dum est ne propter avariciam pe
cunie vel amorem carnal. vite
salutem aiaz querere negligas
que nichil prodest lucrari facultate tempora
lia si perdantur eterna et ponit
Cris. [illegible] si egens in vltimis
malis mittis fratres suos in
lacrima age quod lucrum estima
ves te corpo [illegible] sic quod
lucratur aia tua misera [illegible]
ne lassimento si suaz dap
nacionem [illegible] / exponit hic
eciaz de illis qui lucrant aliorum
aias & suas negligunt Cris.
si alterius solicitus [illegible] prias
te sil [illegible] ens qui metalla
fodiunt & quiunt alteri possit [illegible]
[illegible] si aiaz perdaz [illegible] vel
[illegible] qui lucrabor redimaz
[illegible] hoc [illegible] est / vn dicit aut quam
dabit homo commutacionem
i. redempcionem pro aia sua dap
nata q. d. [illegible] dabit pecunia modo
no liberatur quia zelus & furor
viri no parcet in die vindicte
nec acquiescet cuius precibus
nec suscipiet pro redempcione dona
plurima pro [illegible] / filius aut
hominis Supremus ponitur [illegible]
similitudo vitatis / primo quantum
ad fidem / 2o quantum ad fidem re
dempcionis hic 3o ponit quantum
ad fidem retribucionis que est
in adventu ad iudicium vbi
tangit primo iudicis adven
tum / 2o retribucionem singulorum
vel et tunc reddet / in prima ta
git primo adventum [illegible] 3o cor
tatum / vel cum angelis / 2o sunt
in gla in apprendo comitiva
cia in manendo iusticia in

r(et)ribuendo d(icit) g(lossa) ita dixit
nullaz dabit homo commuta-
tionem p(ro) a(n)i(m)a sua / et ve(nturus) filius
enim hominis .i. virginis s(cilicet) xp(istu)s
qui ita se vocat. s(cilicet) p(ro)pt(er) g(e)n(er)is
humilitate(m) / p(ro)pt(er) eternis vitate
p(ro)p(ter) suis p(ro)vinitatez sine initi(o)
tatez / venturus e(st) ad iudicand(um)
orbez in gl(ori)a p(at)ris sui. p(ro)mitt(itur)
tis / 2 g(lori)e manifestacionez /
p(ro)mt(itur) h(o)i(e)s q(ui) p(ri)mo ve(ni)t humil(is)
cu(m) angelis suis. vs 2o dus.
ad iudicium veniet cu(m) s(er)ui
o(mn)ibus ap(osto)lis suis / et tu(n)c reddet
sine dilacione vnicuiq(ue) s(ine)
p(er)sonaz accepcione s(ecundu)m op(er)a
sua / sine munerez corrpcoe
sine x vltro / Ecce venio ci-
to / 2 merces mecum reddere vni-
cuiq(ue) m(er)e op(er)a sua / Tres
g(enere) tangit p(er)sonas s(cilicet) filius
qui iudicabit iniquitates / p(ro)-
qui iudicabit ancte angeli
qui iudicabunt approbacione Amen
dico vob(is) / Empno porta vita
tis eterne fundaco / h(o)c sub-
d(icitu)r vitat(is) fundat(e) confirmatio
fide resurrectionis / 2o confirmacio
passionis sequitur capitulo. i'
Et interrogabat eu(m) disci(pu)li ei(us)
fideles ante diuine resurrectionis
confirmat(ur) p(er)t(ra)nsfiguracionem eius q(ui)
glorificacionis / primo po(n)itur p(ro)missio
2o exhibicio sequitur capitulo
3o occultacio sequitur ta(n)to ibi
Signantes at oculos. d(icit) g(lossa)
Amen dico vob(is) / Glo(ssa) q(ui)a
in dies ca(n)t ap(osto)li in p(re)sen(ti) p(ro)-
mittitur eis corona consolacio
ut certius credant de futuro
videre q(uod) sic venturus / Sic red-
ditum est q(uod) tu(n)c in terra e(st) ut
confitearentur tenuem remuneracionis /

Amen dico vob(is) q(uod) d(e) s(er)uis sit
de hoc sunt quidaz / h(oc) expo-
situr p(ri)mo de claritat(is) assump-
tione q(ua)m p(ost) pa(u)cos habituri
erant / 2o de gl(ori)a resurreccione
3o de ecclesie militat(is) dilata-
cione / primo exponi(tu)r sic / sunt
quidaz de hic stantibus s(cilicet) petrus
2 Ioh(annes) 2 Iacobus / qui non gu-
stabunt morte(m) s(cilicet) t(em)p(or)alez.
que est quida(m) gustus r(e)sp(ectu)
tu mort(is) eterne / vel gusti
d(icitu)r q(uanti)tatem q(ua)ntu(m) ad bonos qui
in morte no(n) p(er)manent / do-
nec videant filium hominis
venientem in regno .i. i(n) cla-
ritate q(uam) ha(bebi)t cu(m) ve(n)i-
et ad iudicandum / vn(de) glo(ssa)
in corpore mortali ostendit eis
in mortalitatez s(ed) claritati
similez futuri in mortalita-
ti 2 ita est s(ecund)o / donec vide-
ant / .i. ymaginacoz 2 rep(re)sen-
tacionem gl(ori)e regni dei q(uod) ex-
hibuit eis p(ost) sex dies a p(ro)-
missione / 2o exponit(ur) sunt
quidaz de hic stantibus h(oc)
dicit ut ex cludat iudaz q(ui)
no(n) vidit resurrectionis gl(ori)az
qui no(n) gustabunt mortez
donec videant filium hominis
venientem in regno suo .i.
in glosa resurrectione 2 ascen-
sione q(ua)m in p(er)petuum regabit
usq(ue) no(n) ad id t(em)p(or)is o(mne)s ap(osto)li
vixerunt p(ret)er iudaz / 3o expo-
sit(ur) 2 in Bedaz / p(ro)mittit a(pos)t(o)l(u)s
discipulis suis visuros dila-
tacionem ecclesie an(te) q(ua)m p(er) morte(m)
exeant de mundo / Et sic dicit
Sunt quidaz de hic stantibus
qui no(n) gustabunt morte(m) ut
Ioh(ann)es ebo(n)(i)ta / 2 quidaz alii /

qui vixerunt diu post passionem
domini videant filium hominis
venientem in regno suo i. ecclesia
dilatata regnantem et hoc contigit
in ecclesia primitiva cum mundi gloriam
ut omnes crederent in celo re-
gnaturum. Vel hic regnum vocat
presentis temporis sive claritatem transfigura-
tionis celum empireum et presens
ecclesia. Sequitur hic et in aliis
quare dominus illam promissionem
promittit et non statim exhibet
Item quare non nominat discipulos
illos sed dicit Sunt quidam
Ideo visionem promissionem distulit
ut eam vehementius desidera-
rent et desideratam magis ac-
ceptarent. Item ne aliqui disci-
puli absentes paterentur zelum si sta-
tim promissum implevisset. hic
ergo est quod in promittendo non
dicit nomina eorum qui visuri erant
Item quare tantum tres discipulos
assumpsit. Videtur solum ut in
ore trium testium stet testimonium
deut. 19. Item insignat quod qui
fidem trinitatis servant fruentur
in eterna visione gaudebunt
Item quare pauca elegit. Item quare
istos tres petrum iacobum et
iohannem. Ideo quia istos tres fami-
liarius diligebat. hos enim as-
sumpsit in domum archisinago-
gi cum eius filiam suscitavit
in monte quando transfiguravit
in passione cum oravit. primo
ad ostensionem sue potentie. 2o
ad ostensionem sue glorie. 3o ad
ostensionem sue [illegible]. Unde
in glosa super luce 9 tangitur
prerogativa istorum trium petri
in clavium officio iacobi in sa-
cerdotii solio iohannis in mi-

commisso sed ex isto videtur quod iste
erat iacobus alphei qui fuit
episcopus ierosolimitanus. Item
contra augustinum sive epistolam ad gala-
tas infra capitulo sequenti dicitur
iacobum et iohannem fratrem eius quod
verendum est ad glo. dicendum
quod solius sacerdotis vocat sub-
limitatem intueri vel regimen
eius. Ad aliud dicendum quod augustinus
opinative dixit ut modo
communiter dicere solent. c. xvii.

Et post sex dies assump-
sit. Supra posita est transfigura-
tionis promissio. hic subditur
eius ostensio ad confirmationem fidei
incarnationis etiam quod transfigura-
tionem tangit tria. primo ante-
cedentia. 2o concomitantia quod
et transfiguratus est. 3o consequentia
quod dominus autem petrus dixit. Ante-
cedentia duo exprimuntur tempus
et locus de tempore dicit. Et post sex
dies luce 9 dicitur quasi dies octo. sed contra luce
quod dicitur factum est post hec fere post
dies octo. Ideo dicendum quod augustinus ponit
tres dies inter medios. luce
non addit primum quo promisit
et ultimum quo solvit. et hoc quia
post sex etates mundi quies
quam est ab omni labore et l. s. quod
est prefiguratum i. refigurandum. As-
sumpsit ihesus petrum et iacobum
et iohannem fratrem eius. Tres testes
fidei. commendant autem vel gloriam
Et videre oportet quod per fidem agnoscat
sicut petrus quod vicia supplan-
tet sicut iacobus quod ad bene
operandum gratiam habeat sicut io-
hannes quod omne mutari con-

sistit incidendo vim indecli-
nando malum infaciendo bonum
Et duxit illos / Glo. gloriam ma-
iestatis ostensurus in montem excel-
sum scilicet Thabor. Si enim non in
vallem ruidet Glo. ut doceat
gloriam non in profundo huius seculi
sed in regno superne beatitudinis
esse querendam. Seorsum a ceteris
tu(rbis) in medio 2° per locus Et trans-
figuratus est. Hic tangit conco-
mitancia eius primo transfigura-
cionis actum / 2° modum ibi / Et re-
splenduit / 3° legis et prophetie testi-
monium ibi Et apparuerunt / dicit ergo
transfiguratus est / non dicit et transfi-
guravit se ut notetur actus sive
operacio divinitatis sed in na-
turalitatis. Ad eos qui erant
amici Jo. 14 Qui diligit me
diligetur a patre meo et mani-
festabo ei meipsum. Qui erant
mundi Mt. 5 Beati mundo corde
quoniam ipsi deum videbunt / Qui erant
spirituales Eph. xi Et revelasti
ea parvulis / Et resplenduit
facies eius sicut sol / imo plus
quam sol sed nichil habet clarius
cum corpore / vestimenta autem eius
facta sunt alba sicut nix / 2° per
ipsa sunt lumine ut corpus alba
apparerent / vel per faciem divinitas per
vestimentum humanitas intelligitur
Unde sicut splendor solis in
infinitum excellit splendorem
nivis ita splendor deitatis splen-
dorem humanitatis. Querunt quidam
fuit ista transfiguracio quedam
aut convenientes quod in corpore
mortali deum tanta gloria in-
mortalitatis potuit apparere. Di-
cunt quod illa claritas fuit in a-

ere visiva non in corpore dominico /
Alii dicunt quod dominus accepit in
concepcione corpus mortale et
opacum / sed transfiguracione acce-
pit ad horam corpus inmortale
et clarum adherentes huic verbo
transfiguratus est. Transfiguracio enim
proprie dicitur transitus de figura in figuram.
Alii dicunt quod ab ipsa concepcione
habuit corpus inmortale et in-
passibile splendens preclarum licet
non appareret sed voluntarie passi-
bile propter dispensacionem incarnacionis
Unde quinque voluit ostendi dotes
corporis / ut subtilitatem na-
scendo agilitatem super aquas
ambulando / claritatem in transfi-
guracione / inpassibilitatem in
cena. 2° fuit transitus de figura
ad figuram non quantum in re sed quantum in
manifestacione. Sed hec omnia
tamquam falsa et erronea eliduntur
pariter primo / nemo putet
enim amisisse corporis veritatem
qua non subtraxit sed addidit
Unde licet quod facta est facies
eius altera non alia intelligitur /
Unde dicit quod licet deum quod in corpore
mortali ostendit miraculose de
vero inmortalitatis legis conveniunt
sicut miraculose super aquas
ambulavit / Glo. quod tunc potest di-
ci naturalis in quantum erat dispo-
sicio in corpore xpi ad claritatem
consummatam peti consummacione
ad eandem gloriam ex unione ad
deitatem fuit sic transfiguracio
simpliciter sed quod naturalis
reddit ad transfiguracionem tamen
fecit discipulos assumpsit / in
monte ascendit / orationem per-
misit / ad designandum quod ad

glorie illam non pervenit presertim sine societate propter altitudinem perfectionis et ordinis deinceps felix gloria que illam commutacionem assumpsit petrus in quo cognitus christus dei filius et proximum cognitus dei generat dilectionem et capit disperacionem. cognitus generat humilitatem et capit presumpcionem. cognitus proximi generat compassionem et capit crudelitatem. Jacobum in quo lucta et supplantacio et hec tria carnis mundi et dyaboli non enim coronabitur nisi qui legittime contra istos certabit. In signum huius jacob per luctam accepit benediccionem ut habetur gen. 32. Johannem in quo gracia et hec tria recipientes efficacia et promotis. prima corpus. xv. erat dei sumus id quod sumus gratia ad prima et gracia eius in me vacua non fuit. quarto ad tertiam sed omnibus habundancius non laboravi ego solus sed gracia dei mecum ad 3am. felix qui eterni montem ascendit in quo sunt tres gradus abiecio sui mortificacio carnis contemptus mundane prosperitatis. Secundo proxime precedenti ca°. Cum vult venire post me felix qui sic ordinem insistit per fidelitatem perseverant donec appareat gloria in facie. non etiam transfigurant cum solem quod dum beatorum personam dei per claritatem dei illuminant per exemplum et doctrinam vestimentis layci quibus sufficit albedo minus per mundiciam intencionis et operis. Et ecce apparuit eis moyses et helias loquentes cum eo scilicet xpo. Et apparuerunt isti duo propter multa potius quam alii primo ut ostenderetur xpm

non esse heliam aut unum ex prophetis secundum illorum opinionem. 2° ut ostenderet iudeos invidos qui accusabant eum tamquam transgressorem legis et blasphemum ideo adest moyses innuens quod non erat contrarius suae legi adest helias zelotes pro gloria dei innuens quod non erat blasphemus. 3° ut doceret apostolos habere mansuetudinem sicut moyses et zelum legis sicut helias. 4° ut apostolorum augeat fidem duos signum de celo heliam et ab inferis moysem. quinto in signum quod iusti et mortui qui per moysem et vivi qui per heliam intelliguntur regnaturi sunt in gloria cum xpo. Sexto ut ex omni parte testimonium habeat de celo prius in nomine de ethere nubes de paradyso helias de terra apostoli de inferno moyses. Cum eo loquentes primo de excessu quem completurus erat in iherusalem ut habetur luc. 9. scilicet passionis eius que fuit excessus amoris doloris et humilitatis amor fuit super mensuram Jo. xv. maiorem hac dilectionem nemo habet. dolor super consuetudinem Trenorum primo o vos omnes qui transitis per viam. humilitas super naturam Jo. 2° Recordatus dominus ut respexit ante petrum. Et hic surgit consequencia duos primo scilicet affectum amoris et iocunditatis in petro de glorificacione humanitatis. 2° affectum timoris et humilitatis in discipulis de magna excellencia maiestatis. Adhuc eo loquente. Respondens autem petrus dixit ad ihesum sed numquid solus petro loquebatur tamen videtur quod audierunt illa que isti de passione loquebantur

bantur et ideo cum alloquebantur. Respondit autem petrus quia tacuerunt moyses et helias / *Domine bonum est nos hic esse* / Bonum audiebat petrus quod oportet istum ire in ierusalem et multa pati formidans et zelans / et adhuc propterea non audebat contradicere aperte / enigmatice hoc innuit / hic scilicet in loco alto solitario secessio vivendo cum viris potentibus helia qui in monte ignem fecit moyse qui nebulam intravit. quasi diceret nullus sciet ubi simus. Item in tanta delectatione sumus dulcedinem eternam gustantes ita bonum est hic nos esse. non ad modicum sed manere ideo subdit / *Si vis faciamus tria tabernacula.* Rabanus. Etenim apostolus quis degustat dulcedinem vite celestis amplius omnia fastidit / In inferto *tibi unum. moysi unum. et helye unum.* In hiis erravit petrus ut habetur marci ix. tum quia in via patriam quesivit tum quia in paca tabernacula necessaria putat tum quia utilitatem proximorum neglegit / Augustinus. Erras petre mundus perit et tu secretum queris vides gentes querere [illegible] et tu tibi esse diligis. mundus tenebras induit et tu lumen abscondis. Nemo enim accendit lucernam et ponit [illegible]. *Resplenduit facies eius sicut sol.* Glossa. quia non videri potuit sicut sol in rota. Pro lux solis est [illegible] oculis et corporibus lux glorie [illegible] ideo in ista figura non in illo. Item quia sicut porrigitur [illegible] claritas manifestat gloriam suam quia palia / Pro quia nobilior est in glorie corporalium et evidentior in exemplo in sole possunt intelligi alie dotes agi-

litas scilicet et subtilitas et impassibilitas. Item queritur utrum hec claritas sunt resurrectionis future vel simul illi quod eadem hora proximo donec videant filium hominis venientem in regno suo glorie. In eadem claritate qua erit pacto iudicio ad idem. *Beda* non subtraxit carnis amisit sed gloriam future resurrectionis ostendit / Glossa. alia glossa / Et petrus clarificata humanitate / tanto afficitur gaudio ut nunquam velit abesse. intuitus ingenuum putandum de hiis qui divinitatem videre meruerunt et cum ita sicut est scilicet. cum petrus non sic videbat. Ad idem Glossa sublimius in exemplum future beatitudinis. Pro credendo quod non est eadem sed illi plus sunt et exponendo sunt autores quia non propter proprietatem loquuntur sed propter similitudinis expressionem. Item *moyses et helias.* Queritur utrum in veritate sunt in propriis personis. Quidam dicunt quod sic [illegible] [illegible] [illegible] Alii dicunt quod angeli eorum personas gerentes ibi apparuerunt ut in sunt [illegible] quod angeli sicut fecerunt quod ipsi personaliter fecissent si fuissent. Item *helias.* Glossa. Dominus [illegible] prophetarum. Glossa. de david hoc quod in prologo scripsi. Item idem de moyse. *Loquentes cum eo.* Glossa. Pro moyses sunt eximius domini familiaritate signorum ostensione legis promulgatione. helyas est eximius vite austeritate [illegible] vite divinitus david eximius prophetie sublimitate.

regia dignitate / apostoli et sua
promissione. Item ambo 2° testes
sunt de celo, scilicet moysen heliam
et ipsum patrem; cum moyses erat in
inferno, helias in terrestri paradiso,
ergo venit in celo [illegible] de celo non
sum certam, sed sum fidem quia ibi
erant future presentie masmi
item quod ambo 3° non cogno-
verunt quos numquam viderunt / Et
videt pre maiestate super eos
venientes, in quo innuitur quod in
futura gloria alter alterum quem num-
quam vidit cognoscet. Adhuc
eo loquente / Hic ostendit affectum
timoris et humilitatis in discipu-
lis. Cuius affectus tangit pro-
cam / 2° effectum ibi Et audientes
discipuli / 3° consolationem ibi
Et accessit Ihesus / In ea non
duo sunt / primo obumbratio
nubis / 2° intonatio paterne
vocis ibi Et ecce vox dicens. Ergo
Et adhuc eo loquente scilicet petro
ut loquutus in presentia con-
dicetur ut magnificentia Christi
ostendetur ut per maius testimonium
fides firmaretur / Et ecce nubes
lucida / ad differentiam antiquorum
misteriorum ubi nubes caligi-
nosa quia apparebat illic in ti-
more, iste in amore; illorum co-
gnitio sub velamine figura-
rum sive nubes quia tunc cognitio
enigmatica, sed lucida cognitio
sine figura / obumbravit
id est operuit eos quia maiori lu-
mine perfudit / sicut luna ob-
umbratur ex radiis solis per
quos illustratur. Et ecce vox
de celo dicens / Ecce deus in
nube loquitur ut magis
credant dei voci et qui pole

citus erat patribus loquens in nu-
be / Hic est filius meus dilectus
in quo mihi bene complacui / Illud
exposuit in [illegible] 3° ubi eadem at-
testatio patris est facta in baptismo
et transfiguratione ubi ostenditur gloria
resurrectionis / loquitur pater in si-
gnum quod ipse est auctor gratie que
datur in baptismo / dator glorie
in resurrectione. Ubique commen-
datur quia nomen filii patris
celestis in baptismo / per gratiam / in
resurrectione per gloriam / Hic non
ad ipsum audite ut conveniat
post confessionem / Ecc. 16 hoc
clamat pater ut hic / hoc cla-
mat mater Jo. 2° Quodcumque di-
xerit vobis hoc facite / Hoc clamat
legislator / Deutero. 18 Ipsum
tamquam me audietis / hoc
clamat spiritus in prophetis Ysa. 13
audientes audite me / hoc cla-
mat ipse filius in doctrinis
Sup. viii / Qui habet aures
audiendi audiat / Quis ergo
respondit excusare / audite ergo
ipsum quia veritas est / credite ipsum
quia vita est / sequimini ipsum quia
via est / Jo. xiiii / Ego sum
via veritas et vita / Et audi-
entes discipuli 2a Pet. 2° Hanc
vocem audivimus etc. / ceciderunt
in faciem suam non sicut heli
primo Reg. 4 cecidit retrorsum
et fractis cervicibus mortuus
est. Cadunt ergo iusti in faciem
suam per humiliationem / Sup. 2°
Et peccatores ceciderunt enim
a deo per gratiarum actionem Apoc.
2° / perdiderunt in conspectu throni

in facies suas. Et timuerunt
valde. Casus enim exterior signum
timoris exterioris timuerunt. 2um
glo. quia se crasse cognoverunt
quia nubes apparuit quia vocem
audierunt spiritus tamen magis
debetur timor. Et accessit ihesus
hic subditur consolacio. 2um tria
actum sacerdotis tangitur et conforta
re. In primo notatur gratia preveniens
in 2o gratia cooperans in 3o
gratia consummans dicit glossa. Et ac
cessit ihesus quia ipsi surgere non
poterant et tetigit eos ut
corporis membra solidaret. Dan.
10 Manus tetigit me et erexit
me super genua. Dixit
que eis ut suo metum fugaret
surgite contra casum. Nolite
timere contra metum. Levantes
autem oculos suos. Et nunc po
sita est consignacio. hic subditur
consignacionis occultacio. Primo
in textu prohibitionem visionis
2o in verbo preceptum occultacio
nis ibi Et descendentibus illis. dicit
glossa. Levantes autem oculos suos
post tactum et confortacionem. Et
est argumentum quod hec visio cor
poralis fuit. Neminem viderunt
nisi solum ihesum. quia lumen. Ei
enim moyses et helias per pre
sentes nos prius viderunt ita
cum pacinis de dixisset testimonium
io recessissent antequam petrus loq
veretur. antequam nos prius audirent
sicut dicitur luc. 9. Ut ad solum
ihesum pertinere intelligerent. Talle
gorie ablata nube viderunt
ihesum mansisse et moysen et heli
am evanuisse quia postquam per legis
et prophetarum umbra decessit apostolo

enim viderunt et revelata sunt
illis scriptura. Luc. ult. Aperuit
illis sensum ut intelligerent scrip
turas. Et descendentibus illis.
hic datur preceptum de occultacione
consignacionis ubi tangitur fora
macia et duracio precepti. dicit glossa
Et descendentibus illis. dominus
cum tribus discipulis de monte
thabor et precepit eis ihesus ne
mini dixeritis visionem. Ne
tanta gloria persona incredibi
lis esset passionem sequentem
et apud rudes sequens crucis
scandalum generaret hac racione.
glossa is. precepit eis ut nemini
dicerent quod ipse esset xpus. Etiam
ad hoc posite sunt ille rationes
donec filius hominis a mortu
is resurgat. i. a statu mor
talitatis reparetur in qua mortalitate
insurrexit ad faciendum quod dicitur
Eccl. 11 ne laudes hominem in
vita sua. Et in eodem ante mor
tem ne laudes quemquam. Et inter
rogaverunt eum. post fidei resur
rectionis confirmacionem subditur hic
confirmacio passionis christi. primo
per textum 2o per miraculum ibi
Et cum venisset ad turbam
3o patet i. conversantibus autem illis
in galilea. Horum sit ad confid
acionem miraculum ad probacionem
vero ad compassionem. Circa textum
ponitur primo de scribarum opinionis
circa fidem resurrectionis. 2o ponitur
textum ad confirmandum veritatem
fidei passionis. i. Dico autem vobis
quia helyas. In prima ponitur primo
disciplorum interrogacio. 2o domini
responsio. i. At ille respondens.

et hic est / Et interrogaverunt eum
discipuli eius dicentes quid ergo legis
perite dicunt. i. magistri et docto
res quod elyam oportet primo veni
re. Sed hic est hec questio secundum
Rab. et Jeronimum discipuli audi
erunt de bono veniente in regno suo
vel dixit. Sunt quidam de hic
stantibus qui non gustabunt et
credebant eum in transfiguracione
vel aliqui putabant eum non am
plius mori nec resurgere et quod
audierunt quod elyas prius debet
venire et restituere omnia et ipse
iam preterisset ab eis et ideo moventur
ad interrogacionem quid ergo scribe
dicunt quod oportet eliam primum i. ante
adventum tuum gloriosum venire
q.d. sed tu iam venisti in gloria
quo elyas prius fore tunc dis
posuit sic et non cepit modo
At ihesus respondens ait illis. Primo
monens illam opinionem de adventu
elye putabant eum iam venisse
sed veniet in 2o adventu adve
niet dominus Elyas tamen precursor
iudicii in fine. q.d. non est
iste adventus quo veniet
antequam veniat ad iudicium
de quo Malachias ultimo capitulo
nobis eliam prophetam antequam veniat
dies domini magnus / ostendit
stat quod non dicitur esse in 2o
adventu / et restituet omnia
hic dicitur potest intelligi primo quoque
officio sue predicacionis convertet
corda filiorum ad patres et econtra
sicut dicit Augustinus de civitate
dei. Intelligencia patrum perdu
cet ad intelligenciam filiorum
ut sentiant illi quod senserunt
isti et econverso vel restituet corda

hominum illius temporis ad credendum christo
et resistendum antichristo / vel re
stituet omnia que dicta sunt quod dicit
mors et dominus vinee deo distulit
ciam post. Primus est homo qui
vivet et non videbit mortem
Dico autem vobis / hic premittit
christus passionem precursoris ut
confirmentur discipuli in fide
passionis salvatoris / et primo
recitat passio precursoris / 2o
predicit passio salvatoris ibi
Sic et filius hominis / 3o subditur
intelligencia verbi ibi Tunc in
tellexerunt / de primo tangit
duos adventus precursoris in
q.d. Dico autem vobis q.d. ita pre
cursor 2i adventus veniet
in persona sua persona elyas sed pre
cursor primi adventus s. elyas
in virtute s. Johannes baptista venit
et hic est quod sequitur quod elyas
non corpore sed spiritu et virtute hic
primo quoque prohibit ante illum in
spiritu et virtute elye luc. 1o. Et
si vultis ipse est helias / iam
venit et non cognoverunt eum
i. non approbaverunt nec amaverunt
sed potius fecerunt amicos quos
eos sunt corripientes a porta
et loquentem perfecte abhominati sunt
Sed fecerunt in eo quecumque voluerunt
intelligi ... et decolla
verunt sed quo dicitur impli et fecerunt
cum non fecit nisi herodes ...
... herodes autem philippi
... Herodias consilium puella
non pro saltus Sic et filius
hominis non est cognitus quia
mundus per ipsum factus est et
mundus eum non cognovit non
receptus quod in propria venit et sui

cum non receperunt / et passus est
ab eis. l. in diis inquietantibus
militibus pylato iudicante herode
consentiente / Et in hoc verificatur
error illorum qui putabant eum
nequaquam amplius mori / Tunc
intellexerunt cum discipuli plena
quia ad Iohannem bap. diceret eis
quod credebat in eo impletum esse
quod dominus dixit et quod eum etiam alias
helyam vocaverit [illegible] 2o [illegible] sic su-
scepisse simonis [illegible] ut au-
diat sapientiam [illegible] / Sic
et filius [illegible] ille de collatus iste
crucifixus [illegible] vinum
hominis [illegible] predicatione [illegible]
gnus [illegible] similitudo attenditur
quo ad passionem in generali non
quo ad formam vel sive in speciali
Et cum venisset ad turbam / hic
confirmat fidem passionis per mira-
culum curationis lunatici ubi
tangit primo constantiam infirmi-
tatis / 2o curationis [illegible] Hic autem
in prima tangit tria primo patris pro fi-
lio lunatico petitionem / 2o peten-
di necessitatem [illegible] lunaticus est
3o sanandi difficultatem [illegible] Et ob-
tuli eum / In prima tangit tria
primo loci opportunitatem quia cum
venissent petentis humilitatem
quia genibus provolutus petitio-
nis modum quod domine miserere
[illegible] Et cum venissent ad tur-
bam / Decursum enim erat locutus
cum discipulis de mysterio regni
de passione futura accessit ad
eum homo / [illegible] sicut
[illegible] genibus provolutus ante
eum ad auxilium humiliter implora-
tionem [illegible] domine cum subest vo-
lens posse / Sap. xii / [illegible] cum
[illegible] est misericordia [illegible] filio
meo in magna infirmitate /

Quondam quod quidam rogant pro se
ipsis ut [illegible] [illegible] [illegible]
quidam pro aliis quietis ut [illegible]
[illegible] et [illegible] de [illegible] cuius filius
infirmabatur Capharnaum quidam
pro servis ut [illegible] de centuri-
one / quidam pro extraneis [illegible]
[illegible] homines loci illius
et obtulerunt ei omnes male haben-
tes [illegible] Et ad comparationem omni-
um [illegible] flectebat / quidam
pro inimicis ut Stephanus actuum
vii quod lunaticus est / hic secundo
petendi necessitas que innuitur
ex magnitudine infirmitatis
et frequentia et [illegible] periculo /
Frequentia ostenditur cum dicitur quia
lunaticus est vel [illegible] denominatur
lune in singulis mensibus /
fiat iterato infirmitas / Glosa
[illegible] et [illegible] dicitur
[illegible] lunaticum appellat non quod lu-
na demonibus famulat / sed dum
cursum lune observans corrumpit
homines ut per creaturam infamet
creatorem [illegible] facit petrus
quod per demonium / signatur [illegible]
[illegible] per continua in malum
varietatem sine ad [illegible] dicitur [illegible]
dicitur / [illegible] ad laudem dei
confessionem / Eccl. 21 Stultus ut
luna mutatur / [illegible] morbi ostenditur
cum dicitur / Et male patitur / [illegible]
[illegible] dicitur [illegible] apprehendit
eum et allidit et spumat et stridet
dentibus et arescit / periculum ostendit
cum addit nam sepe cadit in ignem
ut [illegible] sepe [illegible] gemit et [illegible]
in aquam ubi pene submergit
[illegible] [illegible] et tangit
duo elementa que maxime
activa sunt / Sic per suggestionem
demonum homo frequenter cadit

in igne idem dic' et cupiditate in aqua luxurie et cupiditatis / et obtuli eum hic i. misit sana di difficultas cum d' / Et obtuli eum discipulis tuis et non potuerunt curare eum / infirmi sunt discipuli sed non omnes tres enim colupni petro ja. jo. cum aliis non fuerunt qui illi lunaticum curare noluerunt non potu erunt in hoc dicit obtuli eum discipl. hic argumentum quod peccator debet se presentare sacerdoti in hoc quod non potuerunt curare hic quod solus deus est prima remittere peccata unde sicut membra a capite recipiunt sensum et motum ita xpistus qui est caput ecclesie et in utraque naturam sive eius presencia et virtute michi potest facere remittere peccata hoc quod dicit et non potuerunt curare / Con luc ix dedit eis super omnia demonia et b. x. demones eiciunt / Ro. vniversalis potestas data est eis in illis qui digni erant curacione sed erant in nostro erant impedimenta propter que non potuerunt primo propter infidelitatem petentis / 2° propter peccata pro propter que puniti erant 3° propter tepiditatem fidei apostolorum 4° propter difficultatem morbi cum audi et io infidelitas arguitur cum dicit o generacio incredula indi gnitas i. Et increpavit eum Jhesus remissio fidei ostendit i. Si habueritis fidem sicut granum sinapis / difficultas morbi aperitur i. hoc genus demoniorum non eicitur nisi Ros. ihesus ait / pro contrarias infirmitates ostendit has contrarias curacionis 2° increpa cionem ipsorum peticionis / 2° cura cionem ipsorum necessitatis i. afferte mihi illum / 3° interrogacionem discipulorum ipsorum assignat difficultates

i. Tunc accesserunt discipuli ad Jhesum secreto patris ego dicens prius infirmi quia cum hesitacione et infirma fide pe tebat ait o generacio incredula contra fidem et perversa contra mores quousque ero vobiscum per presenciam corporalem quousque nos paciar sustinendo obstinacionem vestram Sic dicit xps non tedio victus quod iratus est sed sicut medicus egro to contra sua precepta agenti vel loquitur idque vico sed qui argui in quantum cum solus dixit ar gui Ro. quod turba simul cum isto infidelis erat / afferte illum huc hic tangit curacionem circa quod tangit primo oblacionem ut probet fidem offerencium / 2° increpacionem infirmi ut ostendat eum indignum i. Et increpavit / 3° demonis eieccionem i. Et exiit / 4° curacionis celeritatem i. Et curatus est / dicit ergo ista vos estis incredul / et tamen quis multum indiget curari afferte illum huc / miserere ad me medicum misericordem illum in preciis constitutum ad me sal vatorem / Pe. cap. 9 dicit magister attuli ad te filium meum et in crepavit illum Jhesus Glo. pu erum non demonem ut ostenderet traditum demoni propter peccatum suum sed contra cap. ix quod ab infan cia passus cap. 9 ea addit Glo. vel propter peccatum parentum vel pro di cto et si ab infancia passus tamen adultus fuit propria volun tate peccavit vel et si non morbum tamen continuacionem morbi meruit peccatum ergo increpavit illum i. demonem quod vir pro diabolo cap. 9 quia cum accessisset prius et vidisset

ia

ihesum stante; primus obsecravit illum
et expresse habetur; et increpavit
primus spiritum inmundum quod est quod
2a primum in textu: non demonem
sed non demonem, tamen unum utrumque
increpavit demonem propter longam
obsessionem et primum propter peccatum similiter
et exiit ab eo demonium; licet
multum clamans et discerpens
aliquando in quo signatur quod cum expel
litur commoves temptationes concitat
quam qui possidebat quietus ut
ut expulsionem sua indicaret
et curatus est puer ex illa hora
et dicitur puer eo quod iam sanus
erat adultus vel puer quia sept
primo recipit in scriptura ut quod
damnatione primi parentis sanus
est. **Ezechiel XI**: Ego quasi nutrius
in humeris eos portabam meis
et nescierunt quod curarem eos. **Tunc
accesserunt**. hic arguit dominus
discipulos suos primo sunt cura
tionis difficultas 2o propter oppositum
unum est facultas ibi **amen
quippe dico vobis**; ad questionem
difficultatis notandum primo discipulorum
questio 2o domini responsio ibi **dixit
illis ihesus**; circa primum tangit primo
formam 2o materiam ibi quare nos
non potuimus, dicit ergo **Tunc** post
curationem lunatici et increpationem
accesserunt discipuli ad ihesum tamquam
ad magistrum ut addiscerent secundum in
qua verecundiam habebant eo quod
demonium eicere non poterant
secreto. forte timebat ne gra
tiam perdidisset quod acceperant
et ideo secrete interrogabant
non propter verecundiam ut [illegible]
unum videbat quod hic fecerit culpa
deprecantis quod increpatum a domino
audierant et ideo impossibilitas

precantis et **dixerunt ei quare
nos**; supple qui sumus fideles non
**potuimus eicere illud. dixit illis
ihesus propter incredulitatem vestram**
secundum responsionem dicit quod hoc erat propter incre
dulitatem patris. et non erant in
fideles. sed incredulitas patris
et si fuit causa non tamen totum sed causa
hec incredulitas discipulorum
ad aliud dictum quod domini discipuli
increduli non propter defectum fidei
sicut iudei sed propter remissionem
fidei. unde **Hylarius**; domino
in monte demorante ipsis cum
turba residentibus fides illorum
tepuerat. et hoc patet quod sequitur
amen dico vobis quia si
fides vestra cum sciens esset. tunc
Amen quippe dico vobis; hic
ostendit facilitas expulsionis
primo ipsum emergentium demo
nis generaliter 2o ipsum huius de
monis specialiter ibi **hoc autem genus
demoniorum**; in prima tangitur
primo possibilitas facilis quo
ad demonia expellenda. Ergo
quo ad alia facienda ibi Et
nichil impossibile. dicit ergo amen
**quippe dico vobis si habueritis fidem
sicut granum sinapis**. ex hoc ar
guunt heretici quod apostoli infideles
non cum granum sinapis sit minimum
ut semina si non habebant fidem
sicut granum sinapis nec habebant
Sed quod sunt comparatio ad quantita
tem seminis sed ad virtutem. unde
Jeronimus. **sicut granum sinapis** i. si
mile grano sinapis i. humilem
ferventem que adversitatibus attri
ta fervencior fiet granum enim sina
pis nocumentorum attritione [illegible]
te purgat ut dicit Jeronimus. **Item**

magis attenui plus ꝰ dolet
ꝛ attnte mutat ꝛ modicu est
Sic fides pbata credo ꝛ viceꝝ
superfluitate expellit Actu x
v ffide purificans corda eorum quemi
rus atta fine odorez magis
diffundit prima pe. c. pbacio fidei
vre preciosior sit auro qd p ignez
transit etiam humilez intellectum
prima Cor x 10 in captiuitatez re
digentes omnez intellectum et ob
sequium fidei dicitis monti huic
tolle ꝛ transfert ꝫ magis legimus
qd apli hec fecerunt Ro pterea aut
dicit monti huic l. demoni
magno qui est mons pestif
ꝑs Et transferant moueres l. con
tusi huic l. a corpore obsesso
nl pt dici qd hec quod ad literaz
non fecerunt non ꝑ diminucioz
ptatis ꝫ ꝑ carenciaz utilitatis
miracula aut data sunt ad ho
minum utilitate legitur tamen
quosdaz sancti hec fecisse l. vita
ꝑrum ꝛ adhuc forte fieret si ex
pediret ꝛ firior fidei exigeret nec
solu hec faceret ꝫ etiaz quecuz
impossibilia vi[de]ntur sequitur ꝛ nichil
impossibile erit vob pt. adim
plendum omnia possibilia sunt
credenti hoc aut genus demoniorum
quo homo cadit in aquaz p
appetitu voluptatis in ignez
p appetitu elacionis Ignis enim
tendit sursum non eicitur nisi
oracionibus ꝛ ieiuniis Ieiunio
enim expellit voluptas carnis
oro elacionem mentis ꝫ quare
non facit dns mencionez de
elia nt eant simul pt 3es ptes
satisfactionis Tho xij Bona e
oro cu ieiunio ꝛ elemosina

Vel ꝑ nimiaz connexionem ad in
vicez elia intr. inter illa duo
nl ideo qd elia vincit inor-
dinacionem ad pximum ꝫ ac duo
sunt con inordinacoz hominis
ipsius con inordinacoz carnis
iniurie qt inordinacoz mentis
oro nl primum notatur de elia
cio malorum porrez declinacio
bonorum Vel in quibus includitur
elia Conuersantibus aut illis
i galilea confirmata fide dni
de passionis primo pxxiy secdo
p miraculum 3o confirmat publice
ubi primo predicit ordo domine
passionis 2o ne absorbeant
tristicia discipuli predicit eis resur-
reccionem i. Et tercia die dicit go
Conuersantibus aut eis s. Ihu
ꝛ discipulis eius in galilea in
qua erat nazareth i qua erat
xpus nutritus dixit illis
Ihus repetendo qd amplius
mentis eorum infigat Dicitur
in galilea que interptatur trans
migracio quia transmigrantibus
domina mysteria ꝛ archana re
demcionis humane genus reuelat
nonne qd ter dns predixit sua
passionem applis Supra 16 ꝛ hic
ꝛ infra xxvi nl ppter triplicez
statu saluandorum p fidez passi
onis s. incipiencium pficien
cium ꝛ pfectorum nl 6. proponit pas
sio ad imitacionem cu sequitur ibi
Et cum bibit venire pg inc hic
ad fidei confirmacionem infra dispu
pulorum premonicionem ut sta
gella plura inferant
Tercie ascendimus iherlmaz et
filius hominis erit sacimet[?]
incarnacionis qz filius dei

carne assumpta sicut est filius hominis tradetur. Circa sacramentum passionis tradetur enim a patre per caritatem nimiam a se ipso per obedientiam voluntariam a discipulo per suggestionem inimici a Iuda per cupiditatem a iudeis per invidiam dolosam a pylato per pusillanimitatem in debitam et in manus hominum id est diversarum nationum humanitus scilicet scientium iudeorum et gentilium et diversorum statuum scilicet militum regum principum sacerdotum religiosorum et peccatorum. Et occident eum magna iniquitas quod homines occidant hominem salvatorem. Et tercia die resurget. Id est propter peccatis admisit iustitiam si iustitia per accidentem quis esset qui non deficeret si passa eius non contemnet. Et contristati sunt vehementer. Sicut neque Moyses neque Helyas neque vox patris audita neque resurrectio pronunciata potuit eos cohibere a tristicia. Unde hic quando illud dixit eis super absit a te domine. Vel quia Petrus coram eum stabant quia non sapiet ea que dei sunt et precepta divina alloquii super hic amplius non sunt. Atque contristati sunt vehementer. Contra Luce 9 et Marci 9 dicitur quod ignorabant verbum istud et erat velatum ante eos ut non sentirent. Sed igitur non intelligunt quomodo tristantur. Vel verum intelligebant verba que dicebat verum contristabantur. Sed qualiter filius dei pateretur ignorabant quia non erat [illegible] tarditate qua amore continue gerebat quod qui deum credebant morituros recipiebant. Item

quintum utrum debeant velle passionem Christi sic sic quoniam mala contristabantur sed non quoniam non conformabant voluntatem suam voluntati divine que volebat Christum pati. Vel passionem Christi contingit considerare dupliciter aut simpliciter absolute in quantum est passio aut in comparatione ad finem in quantum in ea reddemptio. Primo modo habet rationem mali per detrimentum patientis et sic noluit apostoli sed sic voluerunt iudei. Secundo modo habet rationem boni scilicet mundi redemptionem et utilitatem corporis gloria et sic voluerunt apostoli. Et cum venissent a primo quod dicitur capitulo posita est promulgatio novem legis fienda per eum quod continet veritatem perfectorum incedendi cum reprobatione iudaice erroris. Hic ponitur per eum quod continet bonitatem perfectorum operandi cum reprobatione iudaice malignitatis et primo proponitur exemplum per eum quod continet bonitatem perfectorum. Secundo ondit iudicium domini in quantum ad malignitatem iudaice reprobationis capitulo 21 ibi Et accesserunt ad eum ceci et claudi in templo et sanavit eos. Perfecto autem bonitatis exemplum in tribus ondit. Primo quantum ad perfectorum actiuorum in uno ad 19 capitulum. Secundo quantum ad perfectorum religiosorum sive contemplatiuorum 20 capitulo. Tercio quantum ad perfectorum prelatorum capitulo 20 et 21. Primo non perfecto actiuorum de timatis in tribus primo innocentie in iusticie. Infra 18 capitulo d Si peccaverit in te fr

tinus / 3o ibi ibi vetur accedens
ad eum petrus / persone innocen-
cie ondit non volendo ma-
lum alteri sed eciam cauendo occa-
siones incommodi sicut sunt
scandala et hinoi docet gra-
uitatem scandali primo in te-
mpali / 2o in temporali circa primum
circa vitacionem scandali in re te-
mpali quod potuisset accidere si non
soluisset tributum / primo ponitur de so-
lucione tributi quo 2o vrsio ibi Et
cum intrassent / Circa primum tangit
tria quia nunc locum proponas quem
cum ibi Et accessit quomodo mo-
dum et dixerunt dicens 3o Et cum
venissent capharnaum / in quo
aggrauatur ingratitudo quia si eos
esset dominus debitor tributi ex
quo eis multa miracula fecit
manerat non esset magnum si
modicum temporale ab eo non exi-
gerent / Constat autem quod ibi plus
predicauerat et plura miracula
fecerat quia alibi luc iiii / Quanta
audiuimus facta in capharnaum
etc / Accesserunt qui didragma
accipiebant / exactores scilicet tribu-
ti ad opus augusti cesaris pro
eo primo facta est nuda tribu-
taria ita ad reddendum tributum
capitale singule ciuitates da-
bant quadam summa pecunie
sed postea per augustum cesarem facta
est tributaria ita ut omnes te-
ro capite tenerent. Taxacio
autem temporis erat didragma
id est denarius qui pro capite sol-
uebatur stater id est quod simul qui
pro capite viginti sed siclos
didragma media pars dragi
ma quarta pars et 10 minus quod stater

sufficiebat ad solucionem pro duo-
bus et stater iubetur afferri de o-
piscis Quoniam pro quo est stater
genus et est genus monete habens
ymaginem cesaris / de qua luc
xv decime inter habens dragmas
decem / Item est genus ponderis
et accipitur in medicina / Item
alios dragma tris est genus
carminis ubi alii incipiunt alii
recedunt / et dicitur dulcia cantica
dragmatum pro que. Vel dragma
genus nummi numinis bis quinque
valebit / dragma notat pondus
stateris pars quarta notatur drag-
ma dragma vel quod dragma quo
cantus ad petrum quod prius pre signatos
magnitudine non audet ad
ipsum xpistum accedere et dixerunt
magister vester non soluit didrag-
ma quasi dicens dic ei ut soluat /
Et ait petrus eciam id est verum est
quod non soluit / Et cum intrasset
ibi hic sub dictacione in
sio ubi dominus primo ondit sua
a tributo libertatem / 2o miraculose
solui iubet propter scandali
vitacionem ibi ut autem non scan
dalizemus dicens 3o Et cum intrasset
in domum pro ihesus cum discipul-
lis prevenit eum scilicet petrum.
ihesus dicens Et quod petro prevenit
tib prevenit dominus volens ex
parte post clamacionem tributi
ne scandalizentur appli sciens
quod petrus de hoc querere volebat
item ut se deum verum ondit quia
absencia ut presencia cognoscebat
quid tibi videtur Symon sed quod
est hic quod a petro tributum querit
a symone ecclesiud Reges terre

tributo dicit dilectionis operationis
gratiarum actiones obedientia non soluit
et compleat accepit. Reges terre a quibus
accipiunt accipiunt tributum vel debitum
censuale vel censum vel debitum capi
tale. A filiis suis an ab alienis.
Iudex mundi iudicium querit petri
ut nullus condempnet alterius sententiam
si bona est quia iudicos qui dap
nat quicquid ab alio dicitur. Item
quia non sunt condempnanda a prelatis que
alia minores. At ille dixit petrus ab
alienis. Dixit illi ihesus. Ergo
dendo spiritus ex propriis. Ergo liberi sunt
filii. multo magis ergo dominus re
gum qui filius est regis eternum
secundum diuinitatem et filius dauid
secundum humanitatem. Jo. viii. Si filius
vos liberauerit vere liberi eritis. Et
est hic argumentum quod ecclesia non
tenetur ad tributa regum vel prin
cipum nisi forte pro terris vel feodis
vel aliis bonis patrimonialibus
de hoc extra de immunitate penultimo et quin
to extra de [illegible] viii. Ut autem non
scandalizemus eos. Matth. xv. non
vitant scandalum phariseorum quia
isti simplices illi sapientes illi ex
ignorancia illi ex certa malicia
offendebant. Vade ad mare. petrus
quippe piscator erat. Et mitte
hamum ad piscandum. Et eum
piscem qui primus est vel qui primo
ascenderit tolle. cum primus [illegible]
primum inuenit in loco hoc nescio
piscem ante [illegible] saluator pro
sciens quod voluit hic statim in
[illegible] et quod ipse primo capiendus
erat [illegible] et malignitate
[illegible] ad [illegible] eius stati stat mox
[illegible] factus est et [illegible] futuros
erat ipse loquendo fecit [illegible]
[illegible] etiam semper in [illegible] edifi

cat auditores cum ille cuius fit ora
tante sunt paupertatis ut etiam
viii tributum soluere non haberet. Et
quis obiciat iudicem portare pe
cuniam in loculis Videmus dominum
necessitas portare vos pauperum in
suos vsus conuertere ad ipsum dicens vel
ex [illegible] Et aperto ore eius inuenies
staterem. Fili gloria huius [illegible]
staterem qui voluit duo didrag
mata. Illum sumens da eis
pro me et te. Spiritualiter piscis
xpus [illegible] mundus [illegible] mores
stat in [illegible] ore [illegible]
redemptionis [illegible] xpi ore
et tributum est solutum et liberati
sumus corporaliter [illegible] dicitur
Vade ad mare in amaritudinis
peccati consideratione. Et mitte ha
mum [illegible] compunctionis et aperto
ore in confessione da staterem id est sa
tisfactione et liberatur peccator a tri
buto dyabolice exactionis. Et cum ve
nissent capharnaum. Ex
[illegible] ab eo exigitur tribu
tum quam alibi. [illegible] licet quod
dominus erat in nazareth [illegible]
que villa erat [illegible]. Ca
pharnaum [illegible] ab eo exigitur
tributum. Spiritualiter non non vacat
a misterio cum vnde alibi legatur
[illegible] villa consolacionis
vel [illegible] in quo in
telligitur predones vel raptores
qui diuicias [illegible] eum
[illegible] et consolantur et [illegible]
et licet modicum tributum tamen cas
[illegible] Item hic [illegible]
vobis [illegible] qui [illegible]
Vade ad mare. [illegible] primus in
mare [illegible] statim
[illegible] ut [illegible] dominum mar

p'm eius sepulta cum macula
siccat nisi a / Item quantum Christus eun-
no ex mandato iubet dare censum
cum Judas loculos haberet / Vel ut
ostendit magnitudinem sue maiestatis
et libertatis magna cum libertas
sint superiores solvere non pro homine
Item dicitur quod mos est ut christi non solvunt
pro aliis / Vel quod forte non quaerebat
ab aliis vel insignum quod petrus erat
caput aliorum et census dabatur pro
capite Item quantum ambo quia
dominus solvit censum unde papa
debet se subicere potestati temporali ut
non scandalizet / Vel quod xpus licet
sit filius duplicis regis non
censum legis solvere tenetur pro hu-
militate tamen carnis cum iudei
dicebat Supra 3o Sic decet nos
implere omnem iusticiam et hic
fecit non solum ut non scandalizet
sed docet censum sibi debita
reddere infra xxij Reddite que
sunt cesaris cesari / Item de scan-
dalo sciendum quid est / Secundo in-
fra scandalum est dictum vel
factum minus rectum prebens occasi-
onem ruine [illegible] pharisei ex li-
bro domini scandalizati sunt Supra
xv et tamen ad libitum non erat minus
rectum [illegible] sicut obex in via de-
signatum est dare itineranti oc-
casionem ruine corporalis sic
dictum vel factum minus rectum est
natum dare occasionem ruine spi-
ritualis / Scandalum non grece
dicitur sonat latine [illegible] diffi-
nitur scandalum / Ad obiectum dicitur
quod obex [illegible] accipitur [illegible]
[illegible] obicitur ut si quis la-
pidem magnum vel lignum proiciat
in via [illegible] ex medio ambulantis
ut si quis proiciat modicum la-
pillum aut florem [illegible] scanda-

lis actus et est pro modo peccatum
2o passivum et sic est veniale
peccatum vel etiam opus meritorium
quia bonum opus de se non prestat
occasionem ruine sed ex vitio acci-
pientis. Capitulum decimum octavum

In illa hora accesserunt

Supra postquam determinatum est cum petro
[illegible] quo ad vitacionem
scandali in re corporali / hic de-
terminatur quo ad vitacionem scandali
in re spirituali / Et quia primo ponitur
discipulorum exhortacio ibi Et ne
scandalizaverit / Circa exhorta-
tionem primo ponitur discipulorum quaestio
de maioritate ellacione / 2o re-
sponsio domini ex humilitate / 3o pre-
illis in nocentie ibi Et adnotans
illius primum / Circa quaestionem tangit
[illegible] quando acta sunt actum quaerendi
et quomodo modum dicitur Secundo In illa
hora quando vero moti sunt discipuli
ad hoc quaerendum / Vel quia dedit
occasionem quaerendi habuit ex as-
sumptione trium discipulorum in mon-
tem Supra xvij Sed cum videbant
aliis ex collectoribus et alia spiritua-
lia eis revelata sunt vel ex
eo quod audiebant petro claves
celorum esse commissas vel ex eo
quod cum videant dominum
et petro censum dare / ex hoc
cum videbatur maior esse ideo
io [illegible] sequitur In illa hora acces-
serunt discipuli ad ihesum / sicut di-
scipuli ad magistrum in veritatis sicut
subditi ad medicum caritatis sed
familiares ad dominum maiestatis
[illegible] accedit ad eum et illuminavit
dicentes quis putas est maior
in regno celorum / id est in collegio

inferorum / vel minimo in ecclesia mili-
tante vel primo in ecclesia triumpha-
te [illegible] vnde quod de primatibus
terrenis non contendunt nos ante-
cessores ad eorum infirmitates p[er]
nemus non enim contendimus quis a[utem]
in regno celorum sed quis maior
in regno terrenorum comparatas
in singularitatem est vna dictio
et comparatas grece silabica sicut
compositum et accentuatur media
correpta licet quidam alii et mul-
ti faciant duas dictiones sed tunc
dicitur dici quis putas maiorem
et adnotans [illegible] papilium
hic subditur dominus visio de humilitate
[illegible] parvulis innocentie ubi ostenditur
simplicitatem actu innocentie affirmat primo
quantum ad affectum amicitie sive humili-
tatem / 2m quantum ad intellectum
sive simplicitatem vel et communiter hu-
miliavit se / 3o quantum ad affectum
[illegible] sive benignitatem vel et quo-
niam suscepit vnum [illegible] primo
[illegible] ea verbo et adhuc
vel ad [illegible] vocatus parvulus etate
vel humilitate hic parvulus dicitur
[illegible] sicut sensus materialis quia
[illegible] sensus est eius [illegible]
vel parvulum vel [illegible] adnotacionem
dicitur [illegible] parvulus natus est
nobis statuit in medio vt ab
omnibus equaliter videretur in quo
sicut dicit ambrosius docet simplicitatem
sine arrogancia caritatem sine
invidia devocionem sine iracun-
dia [illegible] enim [illegible] est se non vi-
dicat [illegible] forma [illegible] concupiscit
et culpas ignorat vt sensus [illegible]
nondum [illegible] verba de humilitate
primo quod habet familiaritatem ad
[illegible] adnotacionis parvulum [illegible] sibi
similem [illegible] hos vocant [illegible]

quibus [illegible] conveniunt / 2o stabi-
litatem [illegible] ad se et ipse vnum statuit
cum humilitas non [illegible] nec vnde
cadat quia [illegible] est de alto in ymum
humilitas altum nescit sed repu-
tat se in ymo / 3o protectionem
unde dicitur in medio quia humilitas
est in medio vt colligit sibi
alias virtutes / et dixit amen
id est vere dico vobis nisi conversi fueritis scilicet
a vera elacione et reputacione
et efficiamini sicut parvuli mitos
et innocentes humiles [illegible] via
reputacionis / non intrabitis in regnum
celorum quia nec in gratiam presentem
nec in gloriam premium nec in scrip-
turam per intellectum / vnde [illegible]
e[illegible] [illegible] 10 ego sum hostium
quia ego hostium humile et man-
suetum [illegible] humilem esse
et mansuetum / quicumque ergo humili-
averit hic subdit 2m effectum in-
nocentie sive humilitatem et simpli-
citatem [illegible] actu de-
bitum vel humiliavit / ex consideracione
cum ubi quod est [illegible] sub
[illegible] et descendit de [illegible]
[illegible] notatur [illegible]
[illegible] in humilitate debita ma-
teriam humiliavit [illegible] se non
aliud [illegible] 3o [illegible] maior et de
humilitate [illegible] omnibus debitam for-
mam sicut parvulus [illegible] [illegible]
qui non humiliatus fuit debi-
tum finem / hic maior est in regno celorum
quia ubi maior [illegible] ibi
maior capacitas / ubi vero ex-
cellencia humilitatis ibi excel-
lencia dignitatis [illegible] ubi
humilitas ibi excellencia [illegible]
[illegible] 3o humilibus autem dat graciam

ibi excellencia glorie pu(er)o 29
speculez s(piritu)m suscipiet gloria ac-
quiramus quo semper ad semper et
magis ad magis / s(ed) quo primus
perfectibilitate est magis in regno
c(elorum) et paruulus est maior / Et qui
susceperit / hic addit effectum cno-
[illegible] s(ed) benignitate in actu
exterior [illegible] d(icitu)r / Et qui susceperit
paruulum unum talem in no(m)i(n)e s(ed) in-
nocencie imitatorem in nomi-
ne meo i(d est) p(ro)pter meum amorem uel
ad inuocacionem nominis mei me
suscipit / hic adicit (christus) [illegible]
ut [illegible] eos magno honore
suscipiendos / luc. 10 qui vos
recipit me recipit / Qui ergo
suscepit affectu ad compaciendum
effectu ad consolandum effectu ad
sustinendum paciencia ad suffi-
ciendum me recipit / Qui autem
scandalizauerit p(er) exhortacionem
ad bonum subdit hic exhortacionem
ad malum / quod duplex est quia in-
nocencie exterius p(er) scandalum
et interius p(er) contemptum / primo ergo
docet vitare scandalum 2o con-
temptum ibi videte ergo ne contempnatis
/ Scandalum vitare docet / primo
actiuum siue alienum / 2o pas-
siuum siue proprium ibi Si autem ma-
nus / Scandalum docet aliorum
vitare / primo specialiter / 2o generali-
ter ibi Ve mundo / prima tangit
primo culpam / 2o penam ibi Expedit
ei ut suspendatur / d(icit) ergo ita p(re)-
miabitur qui susceperit paruulum
propter me et oppositum dicens / qui
autem scandalizauerit facto uel dicto
maxime vero occasionem ruine i(d est)
mortalis peccati dando d(icitu)r autem
scandalum a scandalon grece
quod est impactio uel ruina Vnum

multo magis qui plures / De
pusillis istis i(d est) de minimis (christ)o
scandalizatur / Qui in re pusillus
d(icitu)r quia qui magnus est robu-
stus in fide et caritate moueri
non potest / prov. 12 / non contristabit
iustum quicquid ei acciderit / qui
in me credunt / magis enim vi-
tandum est scandalum fidelium quam
infidelium quia [illegible] potest dari occa-
sio ruine oblato fidei i(d est) minui
credulitatis et peccati infideles qui
minus sunt liberi possunt in mag-
nam ruinam / Expedit ei / hic sub-
dit penam scandalizanti et exponit
de pena temporali et eterna / De temporali
d(icitu)r autem de inflicta innocenti
aut nocenti. Et Ieronimus loquitur secundum
ritum palestine ubi pro ma-
ioribus criminibus ligato saxo ad
collum solebat homo in ma-
re proici / Et sic d(icitu)r mola asinaria
quia erat grauis et ponderosus lapis
ut est asinus uel quia volueret
s(ed) asinum / Sed d(icitu)r mola asinaria
quia voluit asini et circa rota
in molendinis expedit ei i(d est)
multo utilius est in noxiam
mortem temporalem [illegible] mortem
[illegible] quia scandalizando fiet
morte perpetua punitur / 2o ex-
ponit de nocente qui patietur
sustinet penam pro culpa commissa
et d(icitu)r Ber(nardus) multo melius pro cul-
pa breuem penam accipere quam
eternis penis cruciatibus / et accipitur
positiuus pro comparatiuo / Istud est
expediens istud non / 3o exponit
de pena eterna [illegible] Rab(anus) 2o per
molam asinariam secularis vite
circuitus ac labor intelligitur quod asini
voluunt cum molam istam sunt
stulti amatores mundi qui ex-

cecati a philisteis cu sampsone
posuit ad molaz indicu dey p
mae no psidiu etia dapnato
designat / est 9o ssy / tam scan
dalizanit · i · qui sub spe scitat
albo vel xo cetos defecit / me
lius · i · mag malu ei eet ne
cu xtioi scitu ad morte tir
na acta cotingit q sat onsio
cetis in culpa imutabliz on
dit cxma si solus cadit tol
lerabilig cu pena cuact / qui
n peccat in statu religioso mul
tos ledit malo exeplo / alio
9m hylaiu / asinus est gen
tilis intellius asing ad mo
laz adoras gentil lapidez
est eny xpiano melig p eius
exeplu sies cig pdnt si re
masisset paganus q tantaz
penaz paciet in inferno ubs
pagam qua ubs xpiam / et
intelligendu est cetis paribus
et sic docuit se vitae scan
dalu spaciali · quomg quis
l sina sit cont omis ty spali
ton aplos d qui hic spalit
de dignitate gtendit / in quo
potant quo vocabant p sim
scandalu pd · / be mdo hic do
cet vitae scadalu gnali · i · quo
pmo cotinuat no vitatiby / et
videt duabg tacitg quomby ibi
nccae est · 2 · i / ba tamen dicit go
ve mdo · i · mdamus petoibus
a scadalis · i · ppt scadala que no
cauet io pma corp vm° / si q
ca scadalizaet sicz mcu noy
madncacz sz q posset ab eo q
ri si ita malu est alios scan
dalizae gnalit pmittit scan
dala euenire z videt / Nccae
est cny · i · expediens ad aliorz p

bacionez / ut veniat scandala
z est qual pdicto psecucois si
ue aplorz z eis credentiu a
mundo infrenda pma corp io
oppetit heres ee ut qui pbati
sut mani fiant i vob / sed
icly posset argui necce est ut
veniat scandala / go qui faci
ut scadala no sut puniendi
z videt q pmo / vm tame
ve illi homi / p quo scadalu
venit / cxma sicht dicit glo
non 9m utilitate que inde p
venit sz 9m voluta que tendit
medica cenit hic in die illa ac
cessit discipli / dicit ex dicit
q interrogant eos quid in via
tractabat at illi tacebat / si
quidem in via disputauerant
inter se quis maior esset / 9o
dns interrogant eos no ipsi do
mi in / pem luc q d q intrat
in eos cogitaco quis corp eet
maior / go cogitacoes discipulorz
videt z pvidit dns sicut d
luc ix / eni sut dns que i
via trtauerant no q insciens
ilorz eu esset pnipor cogita
comi sz ut ex visione sua
eos argueret z ipi tuc confusi
tacuit / sz post modu vo
cati a salvatore dixerunt sicut
d hic accesserunt z dixerunt quis
putas est maior / et ex his
patet qualiter hic questio ve n
tilata fuit int discipulos pmo
de ea cogitando / 2° de ea co
gitata disputando / 3° de dispu
tata contendendo / sicut addit
hic · 2 · ffca est gtencio int di
scipulos illi quis eorp videt
ee maior / ultimo ut eam
magistro solvat pponendo ut hic

ptum quae utilitas conversionis simplicis
sicut sequitur / comminatione in mundi
applorum occasio inventio / vel modo
humilitatis refugium introducit
primum nisi conversi fueritis / Glossa avaritia
elacione ex hoc videtur quod fuerit a
[illegible] et hinc concordat per [illegible] glo
[illegible] Vero secundum quosdam semper ambi-
tiosi fuerunt sed [illegible] ad [illegible] commacionem
secundum alios [illegible] fuerunt dis-
positione [illegible] emulacionem
dignitatis non semper per mortem
[illegible] illud unum de pusillis
Glossa magnum enim non potest mo-
veri / Con[tra] [illegible] magnum
est potest cadere Vero non potest moveri
semper sed tamen potest / quis putas maior
est in regno celorum / Con[tra] minimus
est in regno celorum maior est
vita [illegible] / Vero prius ponitur per
[illegible] et [illegible] est i. et
vel quod erit maior [illegible]
[illegible] ut sit maior / necesse
est ut veniant scandala /
Con[tra] scandalizare est peccatum ergo
non est necessarium Vero necessitas non
respicit simpliciter eventum scan-
dalorum non radicem ex qua scan-
dala procedunt sed maliciam quae
non ex necessitate sed ex libertate pro-
cedit et ideo totum imputatur
libero arbitrio / Et sic dicit Crisostomus
Sicut necesse est ignem calere et
nivem frigere ita necesse est iniqui-
tas mundi crudelibus plena scan-
dala generat [illegible] non omnibus
[illegible] tamen / illa necessitas
non cogit humana corda [illegible]
quia qui [illegible] sunt
monet scandala sicut [illegible]
ad ignem necesse est calefieri non
tamen necesse est esse ad ignem [illegible] sim-
pliciter calefieri [illegible] supposito igne
Si autem manus tua [illegible] doctrinam
vitare scandalum passivum [illegible]

[illegible] ne scandalizetur aliquis
ab aliquo vel a se ipso / aliquis
autem alius potest probare maliciam scan-
dali [illegible] per admonitionem [illegible]
ficatur per manum [illegible]
significatur pedem [illegible] consilium
quod significatur oculum / [illegible] nisi
quod aliquis [illegible] / 2° maliciam
scandali potest [illegible] / vel per actionem
[illegible] quae per manum vel passionem
quae pedem vel cognitionem quae
per intellectum oculi / Et in qualibet po-
nit [illegible] monitionem / 2° [illegible]
sicut patet [illegible] 3° Si manus
tua id est adiutor tuus [illegible]
[illegible] vel pes tuus . i.
[illegible] in [illegible] vel ma-
nus [illegible] in [illegible] pes
[illegible] in [illegible] scandali-
zat te [illegible] [illegible]
[illegible] abscinde eum affectionem ad ipsum
[illegible] et proice abs te
[illegible] eius [illegible] / vel si est
platus abscinde [illegible] et
[illegible] vitando / Et intelligitur si ca-
[illegible] non potest [illegible] 12 / noli [illegible]
[illegible] ne forte si di-
[illegible] semitas eius et sumas
scandalum anime tue / [illegible]
non [illegible] quid alius dicat
vel [illegible] de flagiciosis est aut
[illegible] / Bonum est tibi / [illegible]
[illegible] monitionem subdit [illegible]
duplicem / prima est allicienis per
missionem glorie / alia [illegible]
[illegible] ibi [illegible]
duas manus / et [illegible] in
summa [illegible] est [illegible]
[illegible] vel [illegible] in para-
diso quia [illegible] amicos
[illegible] in inferno [illegible]
dicit / Bonum est tibi ingredi ad
vitam debilem vel [illegible]

sustentatorem seu directorem vel so
cio / vel claudum i. sine principio su
stentatore vel amico quam duas
manus vel quam duos oculos etc. i. quam cum
istis mitti ad gehennam ignis eter
ni / et si oculus tuus / Glo. primo
... in consiliis vel dilectus sicut ocu
lus scandalizat te i. in errorem
vel contra doctrinam erue cum separando vo
luntate et per abstinentiam separando so
cietate / Vide Glo. super 1. Bonum
est tibi etc. admoniamus in eo
quod sicut prius cum uno oculo i. sim
plici veritate in vitam intrare quam
duos oculos habentem mitti in ge
hennam ignis. Rab. in originali
Si quis est ita tibi coniunctus vel
manus oculus pes melius est vel
propinquitate eius / caveas quia
dum vis lucrifacere cognatos / et
necessitatem eorum habeas in ruinam / aliter
potest exponi de scandalo hominis a se
ipso sit / Si aut manus tua / i.
operacio vel meditacio advocacio vel
sermo et pes tuus i. affectus tuus
vel ymaginacio carnalis aut
tercia scandalizat te dando
occasionem peccandi erue eum
non membrorum sed tollens usum / Erue in
quam / quantum ad effectum ne faciat
erue et per abstinentiam / quantum ad ef
fectum omnia cum voluntate dimit
te etiam opera i. tollens vitam / Bonum
est tibi ad vitam spiritualem glorie ingredi
spiritualiter debilem / Unde [illegible] est debilitas /
una bona quia si quis impotens
est et tardus ad periculosa et nulla
opera / 2° Reg. 9 Fuit filius Jonathe
i. spiritus claudus debilis i. non vigens
non promptus ad malum / alia mala
quia quis infirmus est ad bonum. Ys.
35 Confortate manus debiles roborate. De
prima loquitur hic / vel claudum / Unde
[illegible] est claudicacio bona de
qua Gen. 32 Jacob postquam luctabatur
cum angelo claudicabat pede ma

la de qua 3° Reg. 18 Usquequo claudi
catis in duas partes / De prima loquitur
hic quam duos oculos etc. i. quam habere in
divicias et delicias temporales in
affectu et effectu / et propterea mitti in
ignem eternum / Similiter intelligendum
est de oculo quia melius est cum sim
plici doctrina et veritate intrare i. vitam
eternam quam cum multis habens mitti
in gehennam / 2° consilius est
vitam solitariam ducere quia ab vi
te principiis initia vitam eternam perde
re nondum quam multas humilitates ex
cellencias legimus in hoc loco habet
enim humilitas excellenciam primo
in collegio sanctorum quia est exemplum spiritus
sancti / Unde advocans parvulum
statuit in medio eorum Jo. si
[illegible] te imitari hominem humilem
[illegible] imitare / 2° ex officio quia
est hostiaria paradisi Unde nisi con
versi fueritis et efficiamini sicut par
vuli non intrabitis etc. / prima 29
humilem spiritu suscipiet gloria / 3° in
primo quia de maioribus regni
Unde qui se humiliaverit etc. / 4°
in primatu sine fastigio quia
est [illegible] Christi / Unde qui susce
perit unum parvulum de pusillis istis
qui in me credunt expedit ei
5° in hoc exilio quia eius comites
et ministri sunt angeli Unde sequitur
videte ne contempnatis unum de pu
sillis istis quia angeli eorum etc.
[illegible] hic quod dimittendum
propter scandalum et videtur quod vitas Aug. 13
in parabola de zizaniis dicit Glo.
[illegible] quando multitudo est in ca
[illegible] et princeps de [illegible] est [illegible]
[illegible] propter scandalum debet dimitti
vitas [illegible] quamvis per
dicacio debet subtrahi et opera mise
ricordie vitas doctrine et vite [illegible]
de quo queritur an sit propter scandalum

dimittendu aut e malu ipse
sine mortle sine veniale / et
de illo no est dubiu q dimitti dz
ꝑ nalis vo pxm p exemplo / et
est bonu ꝗo bonu pcepti ꝛ
hoc no dz dimitte qz pmittan
do pctō altius nllo dz pctae
a bonu pp erogacoms ꝛ hoc
qnams posset dimitte pscan
dalo altius tn no tene tolli
sz aliqn ad tpus intmitte qz
de pfectone vite ꝛ vitate et si
no tenete / Sz vitas vite et
iusticia doctne no est simplr
ppt scadalu dimittedu Sz q
iusticia vite ꝛ doctne scandala
tedunt / Ad obiectum dcm q de ve
tate doctne ad dimpt vl tamq
redundas i emendaz in vnive
sa pximo ut est satisfccō ꝛ hoc
no dz dimitti pscandalo / vl
tamq redundans in cancellu
reipublice sicut pncō ꝛ hoc
pt dimitti ab eo qui het pm
de reipub / Ad aliud dicendu
q licz pdicacō ad tpus debeat
dimitti / no tn tolli intmitti
ad ad dcm q a intmittenda
sut qn scandalu oitz ex igno
rancia pusillorz / Sed qn qn
oritz ex malicia invidorz
veritate agnitaz pcepnentiu
Item indz q tpalia nra debe
mus dimitte vl dare ppt scan
dalu Sz tn eos ne ut scanda
lizemus eos ad id qn ordine
caritatis debemus aiaz pximi
plus dilige q tpalia / Contra
btus thomas repetijt bona
ecctie cu scadalo regis ꝛ suorz
Ad cu scandalo activo ingl
licz repete tpalia de passivo
dcm q a sut bona alicui qui
ad ministrauit tn debet repete
a nra ꝛ tn a spat coraco ex illi

dimitte aut no ꝛ tuc qslm e
dimitte sz no tenetz qz dicitur
nia malignus spoliandi bonos
Ad 2m obiectum q in hoc aia pxi
diligitz qz retinedo rez alicuz
no soluitz / Videte ne gtepnat
docuit pus vitare scadalu hic
docet vitare conteptu qui est
qsi radix scadali ubi pmo po
admonicō / 2o admonicois rō
i dico enim vob / et sumitz rō
duplx ex compacoe huane nē
ad angelicaz sm duplcz excellen
ciaz / pmo qntu ad custodiam
anglorz / 2o qntu ad redepcom
hominu no anglis facz p xpm
i venit enim filius hois et so
Videte i diligēt attendite / ne
contepnatis ab vl ope vim ex
hijs pusillis / dicitz pusilli aut
sut qui nup in xpō nati sut
dico aut vobis / Sc pma rō
a maiori q no est contepnedum
a minoribz ꝛ iufirs sz pvuli no
contepnutz ab anglis btis ergo
nec ab hominibz iufirs gtepni de
bent / Sc hoc est dico enim vobis
qma angli eorz ppē custodes i
celis i in celesti pria no qmus
sz creatura nobilissima sp vi
dent / 2 rō pnt remeciae in
iurias illatas eis quos custo
diut faciem pris / nō hua
no faciem q d immediata vi
sione ꝛ clarissima cogncōe dei
qui in celis est ut glorificator
licet ubiqz ut gubnator no
sut vo contepnedi pusilli tum
ppē quinitate apoc 19 qui
timetis enim Sc tn ppt pegna
coms cohitacom ps ariaha
pusilla cu Sc / Tum ppt condi
coms equalitate Sup 6 pu
sillu Sc tn ppt caus cohēditz

luc 12 nolite time[re] et tu pp[ter]
custodis dignitate[m] ut hic tu
pp[ter] redempcionis magnitudine[m]
ps benedixit omnibus q[ui] timent et
no[ta] q[uod] thema in festo angelorum
angeli eorum ubi not[antur] tria quia
s[unt] angeli q[ui] celu[m] habitant q[ui] pp[ter]
se[m]p[er] vident in p[ri]mo dignitas
in 2o sublimitas in 3o felicitas
dignitas in condicione quia sunt
angeli ps qui facis angelos
tuos sp[irit]us et ministros tuos et
sp[iritu]s d[icitu]r qu[antu]m ad na[tura]m angelus
qu[antu]m ad officium ignis qu[antu]m ad
actu[m] qui est illuminac[io] purgac[io]
et p[er]fecc[io] sublimitas i[n] habitac[ion]e
q[ui] in celis sunt est enim habitacio
t[ri]plex una homi[num] ad peregrinandum
[ter]tia alia demonum ad insidi
andum s[cilicet] aer 3o angelorum ad
iubilandum s[cilicet] celum Job 38 ubi
eras et felicitas in visione que
exp[ri]mit[ur] q[ui] ssp[irit]u clara q[ui] faci
iocunda q[ui] patris mei Jo 14
d[omi]ne ostende nob[is] patrem et sufficit
nob[is] venit enim filius hominis
ecce 2a ro[tio] su[m]mpta ex redemp
c[ion]e xpi ubi ostendit p[ri]mo dispen
sacio humanitatis 2o voluntas
diuinitatis i[bi] quid vobis videtur
dicit 3o venit enim q[uo]d non sunt
contempnendi p[ri]mo reuerendi
pusilli r[aci]one custodie angeli
ce vi[de] ergo ne dicas ille fa
ber est ille sartor i[d est] agricola
ab angelis qui eis missi sunt
venerabiles sunt s[ed] q[uia] maius
est r[aci]one diuine redempcionis
venit enim filius hominis salua
re q[uo]d perierat s[cilicet] g[e]n[u]s humanum
no[n] tam magnos s[ed] et pusil
los ps benedixit omnibus q[ui] timent
dominum pusillis cum maioribus
Ergo venit i[n] quo humilitas
mirifica filius hominis i[n] quo

voluntas admittenda filius homi[num]
ex matre et feminine commixcione
ipse est filius unius hominis i[d est] v[ir]
ginis ex sp[irit]u s[an]c[t]o operacione salua
nac[io] in quo humilitas appete[n]
da q[uo]d perierat in quo na[tura] mis[eri]
anda quid vobis videtur mi
h[ic] p[ro] pulchritudine diu[er]s[a] volun
tas diuina de humana no[n] de
angelica redempcione ubi ponit[ur]
p[ri]mo pulchritudo 2o pulchritudo ad
aptacio i[bi] sic no[n] e[st] voluntas
a[n]te patrem vestrum in pulchritudine
tangit tam de homine q[ua]m condicione
p[er]dicione i[bi] errauit reparacione
i[bi] et si contigit tangens q[uo]
condicionem humane na[tu]re et angelice
sub pulchritudine eius dicit q[ua]ndo
quid vob[is] videtur si fuerint ali
cui centum oues s[cilicet] deo angeli
et homines ergo nonaginta enim
centenarius p[er]fectus est numerus ipse
enim centum oues habuit cum an
gelorum et hominum naturam errauit
et errauit una ex eis s[cilicet] cen
tesima p[er] qua[m] significat[ur] glo[ssa]
una errauit quia h[om]o peccauit
et mortem p[ro] una ouem homo q[ui]
unus creatus est unde omnes
perierunt ps omnes nos
q[ua]si oues errauimus omnis enim
errans non est p[er]dita s[ed] in via
p[er]dicionis nonne relinquunt
nonaginta nouem i[d est] nouem
ordines angelorum decem enim
significat unus q[uo]d ponitur quia
p[er]fectus eius sunt unitas et trina
tus q[ui] nonnes unum et tria
faciunt nouem h[ere]ditas an
gelorum unius et trinus deo h[abe]
ant p[ro]pter h[oc] h[ab]et glorificacionem
corporis in deserto i[d est] in celo a
demonibus derelicto alia lit[ter]a

het in motibus excelsis ps. Al
bmans tu mirabilis a montib
eternis Delinque hic dicitur forma
seruum accipere et vadit querere eam
que erant audibile it de celo
ad mundu de mundo ad patibu
lu de patibulo ad lymbu ps
Exultavi sicut omnis qui perit
et si contigit hic subdit homis
iustificacio ubi implicat tria
hominis libertatem in contingenti
reparabilitatem in venerati vti
litatem in gaudio excellencie
dicit ergo Et si contigit hoc dicit
quia nemo salvat coactus
quod inveniat eam per laborem et
zelo Amen dico vobis quia
gaudium hebit super eam in ven
tam magis quia super 99 que
non erant Sed contra status
innocentis pulchrior et honora
bilior et per melior est quam
status penitentis ergo magis gau
dendum est de innocente quam
de penitente et plura sunt pau
cioribus eligenda ergo magis
est gaudendum de 99 omnibus
quam de una Ro per loquendo
et ceteris paribus verum est melius
bonum tamen contingit magis gau
dere de modico actu sed non habitu
quia actuatur circa ipsum magis
afficit sic est in proposito vel sicut
Glo aliam hic dicit causam quod ma
gis nos gaudere facit de una
reparacionem quia de angelorum in
mutabilitatem vel hic dicit osten
sionem magis in pluribus argu
mentis ipse gaudere ondit de re
paracione hominis quam de angelorum in
mutabilitate quod facit omnia ar
gumenta divine potestatis pro pecto
ribus esse ondunt Alii exponunt
aliter ut centum oves referat

ad genus humanum 99 que intelli
gunt iustos et penitentiam pecto
res sicut in id non veni vocare iustos
sed peccatores Et tunc potest hic intelli
gi 2m Rab et Greg de peni
tente sicut et iusto torpente
dicit quod melior est tamen unius
bonum mortuis Greg dux
in prelio milite plus diligit
qui post fugam reversus hoste
fortiter premit quam eum qui nunquam
fugit et nunquam fortiter egit
Sic non est voluntas Ecce si
multitudinis applicacio in quo
ondit voluntas divina de cuius
libet salvacione cum dicit Sic non
est voluntas ante patrem vestrum
qui in celis est Glo Sicut non
est voluntas pastoris ut una
ex omnibus pereat sic est quod pereat
unus non eciam multi de pusill
istis non eciam de aliis Ezech 18
nunquam voluntatis mee est mors
quod dicit non Sap pusillum et
magnum ipse fecit quod docet pa
bolam ad precautam ne pusilli con
tempnent Si autem peccaverit in
te sicut dixit fuit supra fine p
cedentis capituli perfecto actuorum
in perfectione innocencie nunc et
iusticia habito quo de perfectione inno
cencie et malum nunc hic agitur
de perfectione iusticie ad quam de
scendam et intendit primo tamen
ex parte iusticie 2o tamen ex parte dei
ibi amen dico vobis quecumque liga
veritis Circa ex parte iusticie in cor
reccione sunt necessaria tamen iusta ea
sicut pro pecto Si peccaverit in
te eius amicus et primo afficit frat
rius iustus ordo correpcionis cum
et determinat modum procedendi
primo quo ad corrigibiles 2o quo

ad incorrigibiles i. Si at cet(er)a(m)
non. Circa corrigibiles docz pad(e)
primo correctione(m) p(ri)uata(m) i. int(er)
te et ipsum 2° publica(m) et hec primo cu(m)
pauca p(er)sonis i. Si aut(em) te no(n)
audierit 3° cu(m) multis i. dic ecc(lesi)e si
eos no(n) audierit 2° est triplex
correpcio p(ri)uata multiplicata
et diuulgata. p(ri)ma est amoris
2a timoris 3a pudoris ut sic
p(ri)uata renouet(ur) amor(e) p(ro)p(ter) ca(ri)
tate(m) timor(e) p(ro)mulgata(m) pu
dor(e) ad incorrigibiles no(n) op(er)is
est vita ut qui corrigi no(n)
possunt salue(n)t(ur) obp(ro)b(r)ijs ut
alijs no(n) obsit c(ontra)g(ium) Si aut(em)
peccauit. Ita est voluntas ut
nullus peccat q(ui) i(n)noce(n)t(er) et redu
cat(ur) q(uod) sit p(er) correpcionem peccat(oris)
uel dimissionem penitentis. et
io dico. Si aut(em) peccauit in te
i. cont(ra) te i. iniurias afficiendo
uel cont(ra) te i(n) ipse malo exemplo
corrumpendo. uel in te i. te solo
sciente. p(ri)mo hic te e(st) acti cas(us)
2° ablatiui. F(ra)t(er) tuus fide uel
ordine aliq(uo) d(icitu)r corripe. Vade
no(n) no(n) solum p(ro)p(ter) eu(m) corrigat
(ut) ut d(icitu)r g(l)o(ssa) q(uo)d nescio ene(r)
gie vime vocis act(us). Vade
ut te c(om)pacie(n)te(m) et solicitu(m)
sentias. Vade ut si subt(er)fugi
at tu inuenias. Secch i(n) m(od)o
vade ad domu(m) sui(?) et corripe c(ontra)
no(n) laudes adulando. p(ro)p(ter) q(uo)d
laudat(ur) peccator no(n) ples(?) ve(n)
dado corripe no(n) negligas p(re)
gitando. corripe. no(n) occidas
viciando int(er) te i(p)su(m) solum
q(ua)ntu(m) ne publica correptus
verecundia(m) p(er)dat p(er)dita i. pecc(at)o
p(er)maneat p(ro)p(ter) c(on) no(n) s(upe)rbiam
et mansuetudo et corripem(us)

Ezec(hiel) 3° c. q. Si p(er)cusserit te in
vna maxilla(m) tu pacient(er) c(on)
ip(s)is vad(e) et paciencia e(st) adhibe(n)
da et correpcio no(n) p(re)t(er)mittenda
sem(per) aut(em) loq(ui)m(ur) de pecc(at)o ma
nifesto a(ut) de occulto. Si de ma
nifesto g(enera)lit(er) i. peccante cu(m)
ho(m)i(n)ibus corripe c(ontra) q(uo)d no(n) int(er)
te et ipsum. Si de occulto cont(ra)
no(n) p(otes)t adhiberi testes. R(espondeo) de
occulto int(er) tu(m) aliq(ua)nd(o) noto
uel ad cognoscendu(m) facili sicut
pos(?)ca audit(ur). Si te audierit.
p(er)mittendo et cessando a pecc(at)o
lucratus es eu(m) f(rat)res tui. i.
cui(us) renocatio cedet tibi. i(n)
lucru(m) sp(irit)uale q(ua)ntu(m)cu(m)q(ue) p(ro) salu
te(m) alteri(us) salus tibi acq(ui)ritur.
Si at te no(n) audierit. i. correc
cionem tua(m) secreta(m) no(n) suscepit
adhibe tecu(m) q(ua)ntu(m)cu(m)q(ue) studio
corrigendi no(n) c(on)u(in)cendi sub
testib(us) c(on)u(in)cere(?) adhibe eu(m) q(ui)
w(?) p(er)deste no(n) abice vnu(m) uel
duos. q(ui)a q(uo)d d(icitu)r vnu(m). Cont(ra)
d(icitu)r ut(?) ig(itur) no(n) stabit testis vni(us)
cont(ra) aliq(ue)m. R(espondeo) duob(us) modis
p(otes)t q(ui)s age(re) cont(ra) p(ro)ximu(m) p(ri)mo
m(od)o de i(n)nu(n)ciacio(n)is sic sufficit
vnus cont(ra) aliq(ue)m R(espondeo) uel p(er) mo
du(m) accusacio(n)is sic exigu(n)t(ur)
duo uel plures et sic loq(ui)tur
m(od)o duo(rum) uel triu(m) testiu(m) sta
bit o(mn)e v(er)bu(m). et si eos no(n)
audierit te cu(m) corripientes et mo
nentes dic ecc(lesi)e si p(ri)uata p(er)sona
corripit sic ponendu(m) est. dic
ecc(lesi)e i. toti plato(?) cu(m) co(mmun)i(ta)te
p(ro)testes qui p(ri)us noluit esse
audi(r)e corripientes. Si no(n) pla
tus corripit s(e)c(un)d(u)s est dic ecc(lesi)e
i. cora(m) eccl(es)ia cu(m) excomunicatio(n)e

obiurga in communi ecclesie fidelium/
Si autem ecclesiam non audierit .i. ob
iurgacionem prelati vel per correctionem
ecclesie se non correxerit / sit tibi sicut ethni
cus et publicanus .i. deuita eum
tanquam hereticum et excommunicatum
ethnicus dicitur gentilis ethnos enim
grece gens latine / publicanus
dicitur qui huius seculi sectatur per frau
des furta et iniurias vel qui
est exactor publicorum vectiga
lium/ ponitur autem isti i. excommunicati
qui apud iudeos habentur ut excom
municati quod quo non enim contingebant
iudei samaritanis / Circa materiam hic
de correctione fraterna circa quam ex
planada sunt quedam dubitabilia
primo utrum corripere peccantem sit
preceptum vel non / precepta sunt quia
secundum corripere non solum prelatorum verum
eciam sacerdotes sciant illud
Ewangelii impleri si peccauerit in
te frater tuus / Sed contra Glossa hic
ita peccat qui fratrem suum pec
care videt et tacet sicut qui
peccanti non indulget secundum .i. dubium
est istud preceptum obligat non
tantum prelatos et prelatos tantum
quia hic dictum est petro in persona
hic amen dico vobis quecumque
ligaueritis etc. vel super secundum ligare
et soluere non est omnium sed contra
Contra quibus tenetur ad opus miserie
spiritualis / Ideo corripere peccantem
est preceptum affirmatiuum et omnium
et in omnes plus tamen ad hoc li
gantur prelati quia alii quam prelati
ex zelo caritatis tamen tamen prelati
habent corripere flagello et verbo alii
verbo tantum / Ad obiectum dicendum quod
hic specialiter solum dicitur sacerdotibus
quia magis tenentur / Ad aliud dicendum
quod est ligacio duplex iure sicut

et officio sicut prelati vel sacerdotes subditis
post correpcionem ex correpto prelatorum
est prius non tamen simpliciter tercium queritur
ex quo est preceptum quando ligat et
quando non / Ideo cum sit preceptum affirma
tiuum ligat semper sed non ad semper excepto
secundum loco et pro tempore quando libet et ex
pedit et credit homo quod correctio
sit utilis apud illum quem corripit
Sunt autem quedam in quibus homo
absoluitur ab isto precepto/ primum
est cum non sit aliqua spes correc
cionis quoniam frustra niti et ni
chil aliud quam odium querere / optime
dementie est/ proverbiorum ix noli ar
guere derisorem ne oderit te / secundum cum
timetur defectus probacionis et ma
lum agitur ubi obligatur actor
ad talionem si in probacione deficiat
tercium cum in periculo iudici iniqua
noto sum cuius ille notorius vel
conuictus est / quartum cum melior
occupatur ad minus quoniam bono va
cat sicut monachi / Item vel
titudo vel potestas est in culpa vel
correpcio plus nocet ecclesie quam
prodesset vero non spes non testis
probabilis vel sit monachus quia
circa rto quantum quot modis potest
peccare homo correctionem fraternam
Ideo in correctione debent attendi in correc
cione fraterna scilicet discrecio bonitas
caritas et utilitas / discrecio in
opere / bonitas in operante/ caritas
in intencione/ utilitas in fine/
Contra hic propositum peccat quis
in correpcione/ primo per indiscrecionem
ut sic manifestamente coram aliis
sine premonicione/ vel quod non possit
deuincere probacione/ ubi forte deuincet
aliter ei/ qui potius vult obesse
quam prodesse/ 2o per manifestam
corripientis maliciam possit
enim in eum replicari de ... 2o

iram et

v9

Tem pdicas no sciandm sciarꝭ
et supp vij Tno dicis sit tuo
sr sine. Sic peccauit czec. 1 2
vij Tem nocte iacēs cu vxore
psupsit archaz cadentez tangē
3o psciniustm intencōm ut si no
xplicetur ꝙ caritate corripias
ꝭ xmendicta ꝛ depone. Sic pc
cauit etiam ueniolado uenda
pris Gn xx. 4o p inutilitate
ut qui corripit ubi nullaz uti
litatez pmentuaz cognoscit
Sicut Joseph qui accusat fres
apud prem crime pessimo Gn
18 corrigat aut in tlē casu
qui pt pdesse ꝛ no obesse ut
qtangy supplemit 1 Secundo
qnt qualis ordo ī pcessu hꝰ
correctōis suandus est. Vo pec
catu prius a est tibi soli cogni
tu a paucis alys est notu a
ē publicu. Si tu solus scis no
ut deus ꝭ ut p confessionē
ut homo pctaz cognitez dēs
ipm corripē inte te ipm solu
amicabilit si te audiuit lucr
tus es illu si aut no audi
et te tacias don heas alia
uiaz pcedendi. Alia via pt
hic dupt qua illud pctm a
est itabile aut no si sic dēs
aliquibus bonis qui noluint
pdesse ad dicē p quod possit
eu dephende ut corripiat
eu Si no itabile nichilomi
potes eu coraz tlibus corripē ut
de illo pniteat et de simili s
timeat ut es pditor sui eu
nus qc sic angy supplem lo
cu lemt 1 4 pcedit ulteri
ut sup. Amen dico vobis
hic subdunt tā ꝙ pte dei co
incidencia tlius pdcis ꝙ pte
ministri ꝛ pmo sine ministri co
siracō que concidit cā ministe

ꝭo orōnis eius ꝙ audico q
respondet ministro aīmo. V 3terꝭ
dico vobis. 2o dina cooperacō
que respondet ordini ministo v
ubi enim sint ministri duo qt 9o
ita dixi sit tibi sicut ethnicꝰ
ꝛ ne qmo supbus sequestros
tlez qtepnet ut ꝙ accin pote
statez tenuit aplis ut videat
qui in tlibꝰ dapnatꝛ quam
dina sna roborat ꝛ ne hꝰ
modi snaz aliqui cotepnat
tame ab hoie fraz ondit no
ē qtepnenda ꝙ robur et
firmitate het a deo confirmate
in celo q senis ministri facit
in tra et hc est quod dicat
Amen dico vob quecunque liga
ueitis vinculo anathematis
sup terram i in eccia milita
te. Erunt ligata in celo i tlis
sna qfirmabit dnio in dicio
et quecunqꝫ solueritis sup terram
renocando ad ecce unitatē
erunt soluta ꝛ in celo p dinaz
approbacōm. Et idem dicm est
Gn 16 ꝭ i dr alligamus plr
ad in inuencōm q̄ōis aucte
ligandi ꝛ soluendi unu sunt
ꝭ cooperacē ministrim plures
Iterꝭ dico vobis. Hic subditr
tercium ꝙ audico. Benignus
vna sna mea fina stabit
inuitado qfirmacē ꝛ recipi
endo pnitentez ꝙ ibi ondit
q demqꝫ age fidelit pete ꝙ
si duo ꝙ vobis fidelibꝰ ꝭ no
infidelibꝰ vnanimt qsenserint
de corrigendis pctoribꝰ de ꝙ
communicandis rebellibus ꝛ
eccia de omni re petenda ꝙ
time qma sup trraz ubi est

optimitas mendi de aliis medi
candi discrete / Quaecumque rem pe
tierint scilicet pie perseverant et ad sa
lutem et sic sine mora / quia fiet
illis a patre meo qui in celis est
Jacobi primo omne datum optimum et omne
donum perfectum desursum est. aut consensus ho
minis esse in multis bonis primo
in fide ad deum credendum [illegible]
xx sine sententiis non alta
sapientes sed humilibus i. fidelibus
consentientes / 2o in voluntate ad
deum diligendum Eccli. 37 in tribus
beneplacitum est animae meae et
primo vir et uxor sibi bene consen
tientes 3o in moribus ad bene
conversandum ps. in domo domini am
bulavimus cum consensu / 4o in precibus ado
randum ut hic si duo ex vobis
etc / 5o in doctrinis ad intendendum
prima Cor. primo obsecro ut idem
dicatis omnes et non sint in vobis
scismata ut perfecti sitis in eodem
sensu / 6o in vocibus ad laudandum
deum Dan. 3 hi tres quasi ex uno
ore laudabant / Ubi sunt duo vel
tres hic subditur cooperatio divina
vel associatio ubi implicat tam
congregationem et congregationis
bonitatem quia in nomine meo
bone congregationis utilitatem
quia ibi ego sum etc. Quod dixit
fiet illis a patre meo ostendit se
datorem simul cum patre subditur ubi
enim sunt duo vel tres / multo
magis plures congregati fue
rint in nomine meo / non in
augendis divitiis sicut cupi
di et avari / non in crudelibus in
pudicis sicut lascivi et luxuri
osi non in ulciscendis iniuriis
sicut irati et iracundi et superbi sed
in nomine meo i. ad salutem
propriam vel alienam quaerendam ad

gloriam nominis mei manifestan
dam / Jacobi in nomine domini congregati
sunt qui ipsius gloriam emulantur
ipsius sponsi sicut ipsi per omnibus
et prora fidei oculis et cordis modo
mentis non discernunt / ibi ego sum
in medio eorum / Jacobi amat me
dium mediator dei et hominum qui
in medio doctorum inventus est
Luc. 2o medium stetit ad baptismum
[illegible] medium pependit in cruce
Jo. 19 resurgens quoque stetit in me
dio discipulorum Jo. 20 quaedam
quando ad medium veniet separabit
agnos ab haedis / Infra 25 / In
hoc quoque processu promittit dominus ec
clesiae tam omne suum confirmationem
quia quaecumque alligaveritis ora
tionem exauditionem quia si duo ex
vobis sua cooperationem / quia ubi
duo vel tres / primum commendat
ecclesiae auctoritatem ut teneamus 2um
ecclesiae orationem ut fiducialiter petamus
3um ecclesiae congregationem ut in ipsa
maneamus // Circa primum ad primum notandum
quod ecclesiae auctoritas est veneranda
quia a deo collata Mt. 16 tibi
dabo claves regni caelorum quod
cumque ligaveris / quia divina sunt
confirmata ut hic et quod ligaveris
quia per spiritum concessa Jo. 20 acci
pite spiritum sanctum quorum remiseritis
peccata etc / Item auctoritas [illegible]
[illegible] data quia stabilita
in peccatorum reconciliatione vel
exclusione Mt. 16 Infra
in nodatione vel absolutione
ut hic in peccatorum remissione
vel retentione / ut Jo. 20 / Circa
ad 2um notandum tamen ad efficaciam
orationis quia plures sunt duo quia
fideles sunt ex vobis unanimes

s conveniunt de congregacione quomodo
est semper in medietate/ quantum ad
2m notatur tria congregacionis unitas
bonitas et utilitas/ unitas cum
dicit ubi duo vel tres/ in binario
quem dat graciam caritatis/ in ternario
fidem trinitatis/ in binario corpus
congregat et animam/ in ternario 3es vires
anime/ ergo congregati non per discor
diam non dispersi per errorem concupi
scenciam non segregati per singularitatem
singularis enim omnis a lupis
comeditur/ ps confitebor tibi domine
in toto corde meo in con.e iustorum
et cong. Bonitas congregacionis
cum addit in nomine meo/ in quo
implicat quod est congregacio que non
est in nomine suo ut sibi placet
sicut hereticorum Gen 12 / cum
non congregat mecum dispergit
luxuriosorum/ ps congregacio
tauro(rum) in bonis peccatorum con
spiratorum/ ps aperta est terra/ et
deglutivit dathan et similiter
cum job 15 congregacio ypocri
tis sterilis. Sed in nomine meo
in carnis mortificacione/ ps
congregate illi sanctos eius qui or
dinant testamentum in abrenunciacione
mundi. Tercio congregacionem
pauperum affabilem in propria volun
tatis abieccione/ ps separare
eos omnis congregacio populi cum tamen
ibi sum ego in medio eorum/
Tunc accedens petrus/ dicto de
persone innocencie/ de iure
de persone iusticie/ hic 2o agit
de persone iure que est remissio
in iure/ ubi ondit primo remis
sionis utilitatem/ 2o necessitatem
ideo assimilatum est. In prima
ponitur primo questio petri de multi
plicacione remissionis utrum
sit tamen 2o responsio de utilitate

remissionis/ dicit illi ihesus
dicit glosa. Tunc petrus prohibet sibi primo
dominus et in modum similem et
plures remissionis non potest/ Supra
dixit dominus videte ne con
temnatis et adiecit si peccaverit
in te frater tuus corripe et primum
premisit si duo ex vobis [illegible]
quo petrus quomodo dimit
tat et hoc est. Tunc accedens pe
trus intellexit mentis magis
quam motum corporis dixit ad
eum domine quociens peccabit in
me frater meus/ id est contra me
vel me sciente vel publice
quia petrus scit in certam est
certam scit in unum et dimittam
ei secreto corripiendo vel
petrum remittendo/ usque septies
scilicet querit hic dominus non petrus
supposita dimissione querit
de modo dimissionis/ primo
quo querit usque scilicet hoc supposicionem
ad vel ex eo quod dictum est supra
dimitte nobis debita nostra
sicut et nos dimittimus vel po
tius ex eo quod in mt dictum est
Si peccaverit in te 7/ quia sic
peccantes corrigendi sunt et pe
nitentes dimittendi sunt/ quia
ad dimissionem peccati correpcio
alias non valet/ item querit
usque scilicet istum numerum scilicet septies
quia non dicit magis vel minus
ad forte scilicet ex eo quod dicitur Gen
4o septies dabitur ulcio de
cayn quo plocam a contrariis
si septies puniendus et septies
dimittendus/ vel forte ex eo quod
habetur prov 24 septies in die
cadit iustus et resurgit/ vel
quia septem peccata mortalia vel

qc sunt ex maiori usitacione
illius numeri in lege. Septenarius
enim numerus primus est in lege. Dicit
illi ihesus / Verum putauit pe-
trus ad magnum dicere sed quid
amator hominum xpistus ait sed dico
non dico usque septies / tibi sed usque
septuagesies septies / Ille numerus
iungitur dupliciter vel per multiplicacionem
sicut vult ieronimus vel per aggregacionem
sicut vult augustinus 2 in 1o iste numerus
multiplicat se ipsum ita ut vii
adiunctum ducatur in a d s quadringentis
in nonaginta vicibus q d quo
ciens dimittas in die quociens
homo non potest peccare i viro potest
peccare / Secundum augustinum intellim-
dico numerum per simplicem agitacionem
i ad septem vicibus / sed tunc queritur
cur dominus potius vndecies i isto
numero quam in alio ... ut publi
canus satisfaciat quoniam petrus
quia per septenarium sunt facta
q d quociens volueris multipli
care septenarium / 2o ponitur finitum
pro infinito ut intelligatur ... di
mittendi vbi Verum non enim
numerum ponit sed infinitum quod con
tinue 2 ... est augustinus / ita dicit
... septenarius ducitur i vndeca
in ... septenarius deffinit
vniuersitati quia septem diebus
voluitur vniuersum tempus vnde-
narius transgressionem quia plus
recedit a decalogo / vbi in hoc
numero signatur vniuersitas trans-
gressionum / 2 sic vndecies dominus
quocienscumque gentibus peti 2 quociens
cumque peccauerit dimittere sed ex
hoc dampnantur heretici qui non sunt co
binendi sed ... retinendi quociens
cumque relabantur. Videndum est
per 1o quod dicitur / luce 1a / vbi additum

si peccatum egit dimitte illi et si
septies in die peccauerit 2 vel pe
nituerit / Ideo assimilatum est / Supra
ostendit dimissionis vtilitatem
hic ostendit necessitatem sub simili et
primo per ex diuine bonitatis 2o
per creaturam humane malignitatis
/ Egressus autem seruus ille
dicit ergo Ideo assimilatum est / Verum
ne videatur hominibus onerosum toci
ens dimittere difficile adiecit
parabolam 2 comparacionem suam dicens si
ipse qui est rex 2 dominus omnibus di
mittat seruo 2 nos debemus alijs
dimittere / 2 hoc est quod dicit Ideo assi
milatum est regnum celorum . i .
ecclesia militans 2 fit comparacio
non persone ad personam sed nego
cij ad negocium / homini regi
i xpisto omnia mansuete rege
nti Sap viij / attingit a fine
usque ad finem fortiter 2 disponit
omnia suauiter qui voluit racionem
ponere cum seruis suis quod voluit
reg / Iste regis suauis rigorosus
ex racione ut dicit luce 16 Redde
racionem villicacionis tue vbi dicit
... littera / mita vnicuique
examinat 2 hoc non solum per prop
rias sed per creaturas per confessio
nes / per illuminacionem ... consciencie
in quo monetur eciam prelati
diligenter inquirere de statu sub
ditorum / Et cum cepisset hoc scilicet
... regis equitas in con
... ad quam ostendam
tangit primo debitum suum / 2o
... domini / Cum autem non
haberet dicit ergo / Et cum cepisset racionem
ponere / ... examinacionem
mita 2 consciam suam / Quodo
enim suum in examinacione sed ...

vnicuique

modium dabitur de nobis sumat 2m
multa Mathei 18 Ante iudicium
interrogatur ipsum oblatus est ei
qui debebat decem milia talen
torum intelligitur plus iudaicus
qui decalogo instinctum multis cru
transgressionum debitor fuit qui
decem milia talenta debebat
sibi dei innumerabilibus peccatis cat
tenus mox quod palipp ultio pec
catum super eum anime manifestum
autem non haberet Secundo severitas domini
ad quam ostendendam tangit primo
impotenciam satisfactionis ex parte
sui obligati 2° contractam per
ne ex parte domini tam in anima
quam misit eum dominus venundari
quam in corpore quia et uxorem eius
tam in bonis suis et spiritualibus
quia et filios quam in temporalibus
quia et omnia que habet dicit 3°
Cum autem non haberet unde redderet
i. cum in mibus suis satisfacere non
valeret homo enim per se potest peccare
sed non resurgere offendere sed non
satisfacere iussit eum dominus ve
nundari est enim venundatio
culpe et pene et sic est duplex
ipsius 2m Ieronimum penam hic
venditi supplicium intelligo
dampnati sicut ipse dixit iussit i.
permisit enim iusto iudicio
venundari i. spiritui immundo
sive sicut et uxorem eius i. con
cupiscenciam de qua genuit ma
la filii et filios eius post fiat
filii eius orphani et uxor eius
vidua uxorem 3° et filios ve
nundari est per comparacionem interioribus
et operibus pena solvitur exterioribus
et omnia que habebat quia tempora
lia ps 39 auferentur omnia

que in domo tua sunt in baby
lonem non iusticie speciem iudaici
cum subditos et prelatos simul
cum tota sua corpore per magnitudinem
delictorum tradidit extinccionibus na
cionibus ut qui noluit voto sol
vere tormento quod cogitur persol
vendus solvere quod bibit ad precium
argenti Prodiens autem servus
Secundo pietas domini in dimissione
debiti ad quam ostendendam tangit
tria primo sui humilitatem 2° hu
miliantis sue orationis habitum 3°
domini miseracionem misertus autem
dominus dominus enim prima motiva
sunt ad 3m ut dicit 5° procidens autem
servus ille videns se vinculum
obligacionis quod habebat defectum
restitucionis quia unde redderet non
habebat misericordiam peticionis quia
dominus eum venundari iube
bat gratis et ad remedium hu
milis orationis Unde procidens ro
gabat eum post benivole adoro
remus et procidamus ante deum
qui pacientiam habe in me pacientie
et penitencie donando spacium
condonando delictum relaxando
supplicium et omnia reddam tibi
Secundo tamen eum vinculum obliga
cionis promittit solucionem quia
reddam tibi eum defectum resti
tucionis petit expectacionis
pacienciam quia pacientiam habe
cum misericordiam peticionis porrigit
humiliacionem et nunc unde red
deret cum unde redderet non haberet
3° in statu culpe non habet unde
redderet sed in statu penitencie habet
post Gregorius liberavit tibi domino
omnibus que videntur melius

sed pro tot beneficiis et pluries ca-
licem salutaris accipiam et nomen
domini invocabo, in credendo,
sperando, diligendo, reddimus
sicut licet, reddam credendo et te
Misertus autem dominus, hic subditur
miseracio domini primo in affectu,
2o in effectu duplici, scilicet in dimis-
sione culpe, quia dimisit eum,
et in relaxacione pene quantum
ad debitum. Et ista tria ex parte
domini sunt correspondencia tribus pre-
dictis ex parte servi: miseracio hu-
miliacioni, dimissio peticioni,
relaxacio promissioni. Et sic
humiliacio misericordiam, oracio veniam,
promissio graciam impetravit. Et hic
est Misertus autem dominus quia
miserator et misericors dominus servi
illius, sic parcendo in contri-
cione, sic dirigens in confessione,
sic permittens in satisfaccione.
Dimisit eum liberum accepta
culpe, et debitum dimisit ei
relaxando reatum pene eter-
ne. Cuius misericordia deus pec-
catoribus dilacionem et accipit peccato-
rum remissionem. Egressus
autem servus ille post magnam domini
benignitatem, subditur hic ira-
cionem humane malignitatis scilicet
similiter vitam suam inmisericordis
qui noluit conservo suo d'cpio (misereri)
ostendit tria: primo maliciam peccat-
orum, 2o peccatorum malicie ac-
cusacionem, ibi Videntes autem conservi;
3o accusati obiurgacionem, ibi
Tunc vocavit eum dominus; 4o
obiurgati condempnacionem, ibi

Iratus dominus eius tradidit eum.
Malicie peccatoris in peccato, accu-
sacio in morte, obiurgacio in
iudicio, condempnacio in inferno.
Circa peccatorum maliciam ostendit
primo simulacionem, ibi Egressus; 2o
misericordie oblivionem, ibi Et procidens
conservus eius; 3o crudelitatem
in iusticia, ibi Ille autem noluit
sed abiit. Simulacionem nota
ex accione violenta que agravatur
ex tempore, ex persona et ex modo. Ra-
cione temporis est breve post magnam re-
cepcionem premium permissum quantum centum
denariorum cum dominus in maximis, quia
suffocabat eum, et ideo tangit
egressionem secundum quantitatem per-
ex accionem debiti. Ibi Egressus
autem servus ille, scilicet a libertate
fidei vel de obligacione pecca-
ti, invenit unum de conservis suis
qui debebat ei centum denarios.
Racione persone centum denariorum
debitor erat ~~invenit autem in actu~~
quam de aliquibus commissis debitor
erat. Invenit autem in actu pre-
cordiacionem in mente in via pro ob-
liacionem persone, et tenens suffo-
cabat eum. Racione modi consum-
sufficiente est in fine pro vin-
dicta ex ... Dicens redde
quod debes ... tormentis ... in mea
pro ... ubi ... Egressus
autem pro reprobacionem ... pro be-
neficiorum oblivionem; servus ille ...
iudaicus ... timorem
non amorem; invenit pro co-
gnicionem unum de conservis suis
scilicet ... gentiles qui debebat ei
centum denarios. Denarii sunt

in cottidianos usus conuertunt
est inus pfectionis ergo p centum
denarios designantur precepta mo
ralia que erant in lege que
gentilis plus iudaico seruare
debebat quia ambo acceperant
sed iudaicus expressius in scriptura
a quibus gentiles post ea didi
cerunt. p talenta que non ita
sed pro tempore expendunt signantur ceri
monialia et iudicialia que
non sunt ita necessaria et tenens suf
focabat eum quia gentilem ipse in
quam sibi debitorem fatigabat grauiter
ipsi non esse eius ad salutem sed
carnales obseruancias non modo
persuasionibus sed eciam tormentis
aliquos expetebat sicut patet
in primitiua ecclesia de paulo
et aliis persecutoribus et hoc est
redde quod debes .i. carnales ob
seruancias post decalogum hec
vel suffocabat dum prohibebat
ne liberum esset in publicum
actum .i. denunciauerunt eis
ne loquerentur in nomine isto
vel suffocabat redde rationem
quia cerimonialia non sunt
obseruanda actuum xxv audie
runt eum usque ad verbum hoc et
leuauerunt etc. Et procidens conseruus
post simulacionem iusticie in seruo
nequam subdit hic obmissio
nem iudei in corde ubi ondit
primo motiua ad iram secundo
ipsius inflexibilitatem denegacionem
ibi Ille autem. Circa non motiua
sunt ad iram hec conseruum sim
ulacio quia procidit supplicacio
quia rogauit promissio quia omnia

reddet promisit et hoc est. Et pro
cidens conseruus eius et ideo
dicit iudeus quia procidit et quia
seruus eiusdem domini sunt ro
gabat eum dicens patienciam habe
in me .i. pro me et omnia reddam
tibi .i. emendabo iudicio ecclesie
quod deliqui. Ille autem noluit
scilicet dimittere rancorem sine in
dicium post noluit intelligere
ut bene ageret iniquitatem. Set
sed abiit hic post obmissionem
iudei tangit crudelitatem
et iusticie ex verbis quia abiit
quia incarcerauit quia tenuit.
abiit in viam cayn a naturali
pietate recedendo ubi dicitur illi
qui in viam cayn abierunt
et misit in carcerem tribulacionis
et crudeliter affligendo donec
redderet debitum plenarie et ad
unum satisfaciendo ipsas in
iurias usque ad ultimam exper
tando cum i. hic. a non ha
bentibus illis unde reddant do
nauit utrisque conseruo. patienciam
habe in me a persecucione
fidelis ipse cessando et omnia
reddam tibi mandata legalia
spiritualiter implendo. At ille
plus iudaicus noluit spiri
tualem intellectum qui uiuifi
cat acquiescere sed abiit a spiri
tuali intelligencia et a christo
recedendo et misit eum in car
cerem tribulacionis affligendo
hic est carcer in quo paulus
et silas simul missi fuerunt
actuum xvi. eiecit eos in carcerem

intimacionem et pedes corporis stringit ligo-
donec reddet debitum, id est hic inten-
des ut legem eternalem impleat
quod secundum illam sic penabat. Viden-
tes autem conservi eius malicie per-
petracionem subdit hic malicie
denunciacionem et hoc ab angelis vi-
dentibus, ubi tangit tria quod vide-
runt per cognicionem, doluerunt per
compassionem, retulerunt domino
per intimacionem. Primum pertinet
ad intellectum, secundum ad affectum, tercium
ad effectum, et hoc est Videntes au-
tem conservi eius, id est angeli qui conservi [fr…]
[ra…] sunt ad deum gesta hominum.
Apoc. 22. Conservus tuus sum
et fratrum tuorum. Que fiebant,
omnia eius opera et supplicia
que patitur, viderunt. Contristati
sunt valde, propter afflictionem populi
christiani, vel nota quod angeli do-
minum nostrum propter salutem subiecto-
rum [illegible] dominum super [illegible]
phil. 2. In nomine Ihesu omne
genu flectatur etc. propter salutem
creacionis quod in [illegible] na-
[illegible] Job 1º Ecce vehe-
mens ventus que fecerunt etc.
propter salutem instructionis quod eadem
instruere debemus. ps. 103 Qui fa-
cis angelos tuos spiritus etc.
Con[tristati] videntes que fiebant.
Nota quod tres testes habemus a
quibus non abscondimur: deus,
Heb. 4 Omnia nuda et aperta
sunt; angelos suos ut patet hic;
demones [illegible] 1º viderunt
eam homines etc. Contristati sunt.
Nota quod angeli contristantur ad

culpam ut hic, letantur ad penitentiam,
Luc. xv. Gaudium est angelis
dei. Referunt nostras ad gloriam, Luc.
xvi. Factum est ut moreretur men-
dicus et portaretur. Et venerunt con-
intimacio et narraverunt domino
suo [illegible] presentationibus
ponendo omnia que facta fuerunt
pro salute fidelium cum dolore pre-
sencium divinum implorando. Nar-
rant cum triplici: 2º Glo. [illegible]
[illegible] ad deum referendo, con-
querendo, et auxilium implorando
narrant autem angeli nostras cul-
pas ut hic nostras iusticias,
ut Thob. 12. Quando orabas cum
lacrimis etc. nostras miserias. Job
33. Si fuerit pro eo angelus loquens.
Aliter exponitur quod conservi sunt predi-
catores ecclesie qui contristabantur
propter malum quod fiebat et narra-
bant domini auxilium quod presen-
tiores implorando sicut hic.
Tunc vocavit. Hic per
intimacionem malicie secundum ordinem
eius a domino obiurgacionem. Obiur-
gantur autem in servo tria: primo
nequicia quo ad proximum, 2º
ingratitudo quo ad deum, vel Omne
debitum, 3º ira quo ad proximum
vel nonne quo oportuit te etc.
Tunc vocavit illum dominus suus.
Nequam [illegible] vocato sit mo-
nitus in gloria si fuerit [illegible]
in medico. Infra 20. Voca opera-
rios et redde illis etc. Serve ne-
quam. Quare non equus sed iniquus
quod recipiendo miseriam et red-
dendo iniquitatem. Omne debitum quod
totum dimisi tibi quia rogasti me

qm sz eas oppssus in tribula:
En hec sola 2 modica pce i
petrasti ps flamam et ex
audiuit me / Nonne go et te
optuit misereri conservi tui / Sic 3i
intellige que sunt proxim tui
ex te ipso / Sicut ego misertus
sum tui / Crisostomus Si quis videtur
dampni affici debeat hec con
q̄ fem est contra videtur precepti
cogitare proximi contra sic remittere
ei qui offendit hec i glosa
incede in vehementiam 2m Glosa
exposita sic ut loquatur 1o medi
ico d / Nonne go 2 te oportuit mi
sereri conservi tui / i. gestes dignas
mia reputare quare omnes peccaverunt
mit 2 egent gratia dei Roma 3
3o 2 ys 9 vocabo non plebem
meam non meam, gratiam a3t
Et iratus dominus / hic est q̄m i
quo ondit quod displicacionem suam ad
qua agguandam descrbuntur ta
ntum est iudicis i placabili
ssimi est iudicis implacabili
tas quia iratus 2 in misericordia
crudelitas quia tortoribus 3 impe
ne perpetuitas quia donec redderet
3t go / Et iratus dominus / non pre
essem sz pro silitudine effectus
pu vin9 sicut sicut firmitus leonis
ita est ira regis / tradidit eum
tortoribus / A Nicol lune / ministris
iracis / sic .33. Gymo malinus
lo tortura 2 opes / Donec red
det vniversum debitum · i · i perpetuum
quia i non est locus redemptionis
vel satisfactionis sz displacionis
sic 2 pr / p9 propterea simile
subdit hic sicut ad aptacionem
d sic 2 pr vir celestis faciet
vobis 3 quod formidulosa sima

si sr eos pena non dimittimus
magna nobis a deo non dimitte2
et quare vnusquisque pt dicere ore
nichil hoc cor ipsum ondit deum
inductum quare simulacionem pacis sic
te aufferet d / Si non dimiseritis
vnusquisque sr suo de cordibus
suis / Gregorius constat quod si hoc
quod in nos delinquunt ex corde
non dimittimus iterum iterum a nobis
exigetur quod nobis penitenciam dimis
sum fuisse gaudemus sz ex hoc
videtur quod peccata redeant pecca
tas peccatorum peti 2o exigitur
quod dimissum fuit non in se sz
quantum ad magnitudinem dimis
sionis / 2 io dim · iam redire quare
ingratitudo est i·u dimissionis
que omnia fugit 2 illa quod dado
l·z sunt ad omnia dimissa //
Contra nostra peccata dimissa re
deant quod sic per gratiam sequentem
postiod multa redeunt go plo
cu agi ys per culpam post de
mitta redeunt / Conclusio quod i dat
tu est in michi ln / 2o quidam
dicunt quod redeunt non in se sz per
equipolenciam quare ita maculatus
est sicut an non quod ma
cule pecc redeant sz malla
septis ita elogat a deo sicut
vniversitas precedencium / Et 3o
hic est quare tunc vna fornicacio
eque grauis est sicut centum
homicidia precedencia confessa
pnis / Alii dicunt quod re
deunt per aggrauacionem peti sequentis
non quod peccatum sequens sit eque
grave sicut omnia precedencia sz quare
grauius ex comparacione precedentium

Ad obiectum dicendum quod per mortem est
dictus ad mitigandum quia ad pu-
niendum. Item licet mortifica-
ta sint vitia non tamen sint vitia
mortalia. Item utrum redeant
quo ad penam quod sic quia licet deus
quod tradidit eum tortoribus donec
redderet universum debitum. Contra
dicitur quod una omnia obligatio semel
extincta non reviviscit. Ergo
multo plus dicendum quod una divina
quia clementior est vox divina
quam humana. Respondeo peccatorum pena
aut est tota dimissa et non
redit nec agnatione quia sicut ag-
natur culpa sic et pena. Aut
non totaliter et post dimissa non
redit et post non dimissa redit
per accidens quo ad penam infir-
mitatem vel animi non ante
redit quo ad acerbitatem. Unde
sicut veniale cum mortali
eternaliter puniuntur sed veniale
minori pena et proporcionabiliter
ita mortale simul et quod prima
non est completa propter recidiva-
cionem eternaliter punitur. Ad obiectum
dicendum quod universum debitum intelligitur
de quantitate discretiva sive extensive
sive in omnibus peccatis pro quibus
pena non est completa. Glosa
non intelligitur de quantitate conti-
nua sive intensive. Item videtur
quod venialia redeant quia Glosa
eo. dicit donec reddat novissimum
quadrantem glosa eciam pro minoribus
peccatis. Contra per veniale sequens
non redeunt venialia prece-
dencia ergo nec per mortale quia
minores sunt colligaciones

Respondeo venialia dimissa dicuntur redi-
re aut quo ad aggravacionem sequentis
culpe aut quo ad solucionem pe-
ne non solute que tunc solvitur
in inferno. Ad obiectum dicendum quod non
est simile quia veniale non facit
in gratiam nec per se puniuntur in inferno
non sicut mortale. Item queritur utrum
per ingratitudinem redeunt quod non
ex beneficiis precedentibus et agnatur
ingratitudo sequens nec tamen dimi-
nuitur beneficia ergo nec peccata. Contra
per ingratitudinem redit servitus
dimissa ex offensa domini tempora-
lis ergo multo magis servitus spi-
ritualis ex offensa domini spiritualis.

Et factum est cum
Superius dicitur de per-
feccione activorum hic dicitur
de perfeccione religiosorum sive con-
templativorum ubi primo ponit
ordinem secundo narracionem ibi
Et accesserunt ad eum pharisei
Item ex ordine huius doctrine mul-
tiplicantur minores tempus ordo
locus infirmitatum curacio
que est consumacio doctrine perfec-
tis et preparacio sequentis dicit ergo
Et factum est cum consummasset Iesus
sermones istos. quia consumacio
sermonum ipse erat. Item quia
ad finem usque perduxit. migra-
vit a galilea et venit in fines
iudee trans iordanem. Glosa ab
iudeorum provincia ad distinccionem
aliorum gencium iudea dicitur secundo
habitat in iudea in plaga
ad orientem samarie galilee
decapolis et aliarum regionum
eiusdem provincie. Nondum

quod sic nuigunt propter desiderium pro-
ximi propter documentum secundo ut osten-
deret desiderium patiendi tempore cum
appropinquat de passione nunc acce-
dit ad locum passionis quia volun-
tarie passus est propter dissemi-
nacionem verbi Luce 4o ceteris
et aliis civitatibus oportet me
evangelizare quartum 7o discere fugientia
ut doceat fugam mundi Et fuit
cum aliquis predicator descendit
in galileam predicacionem non
per mutacionem status stati co-
summatis sermonibus Dicit migrare
a galilea quia nemo militans
deo implicat se curis secularibus
narratur primum in iudea confessio
fidei medium confessio peccati finis
confessio laudis ad quam pervenire
est per migracionem a galilea
i. a mundo Et hic [illegible]
nem i. per similem descensionem
Et secute sunt eum turbe multe
de galilea quintum licet ex pie-
tate ut doceantur ex infirmi-
tate ut sanentur unde sequitur
et curavit eos ibi i. in iudea
sed quare non in galilea
Responsio Glossa signat curacionem in iu-
dea ut gentes in eam intra-
re vel veniam quam iudei parabantur
admittere [illegible] per-
pet et sanavit eos Et acces-
serunt ad eum Hic sequitur narracio
in qua agit de perfectione reli-
giosorum que consistit in triplici
professione scilicet continencie obediencie
et paupertatis voluntarie et in hoc
agit de triplici perfectione primo continen-
cie 2o obediencie ibi Tunc oblati
sunt ei parvuli 3o paupertatis

vel Et ecce unus accedens ait illi
perfectionem non castitatis sic vult
ostendere ut non respuat sed approbet
castitatem coniugalis copule sic
respuebat hereticus ponit primo ap-
probacionem castitatis coniugalis 2o
perfectionem omnimode castitatis ibi Di-
cunt ei discipuli eius prima est
in remedium 2a in consilium
prima abstinet ab illicito
coitu 2a a bono Ad approban-
dum coniugalem castitatem ostendit
separatam esse indivisibilem ubi
ponitur primo superiorem unionem in-
separabiliter a phariseis quo 2o
sub divina unione et institutione
Qui respondens ait eis In prima
tangit condicionem quare phariseorum
intencionem quia temptantes quasi
quia dicentes Dicitur ergo et accesserunt
ad eum pharisei temptantes consimiliter
temptantes eum et dicentes
quintum licet ex simulacione ut deci-
piant Extra primo accessisti
ad deum maligne et cor tuum
plenum est dolo Beda Non
enim est medium distancia in
turbis et phariseis hee conve-
niunt ut doceantur et sanen-
tur infirmi hii accedunt ut
salvatorem et doctorem veritatis
decipiant temptantes Has
de novo illos similiter admi-
xit [illegible] premisit
[illegible] de [illegible] turbarum
et sanacione infirmorum ut ex
animetur vel exaggeretur domi-
na phariseorum Si licet homini
dimittere uxorem suam Sponsus
legittime copulata et sponsa

vincte aliaz duce plus eni
relinquit sub intelligencia
qua in suppsicione sermonis sepmit
dimitte in gra. exquacunque
ca. s. que scribebat in libello
repudii / de nt° 29 · eam nos
hic sbd° dux visio & condi
cio ubi pbat insepabilitatem
matrimonii / pmo in lege nali
2° p legem moysi i· sz modo
moyses mandauit / 3° p le
gem evangelii i· dico aut vobis
qz quicunque dimiserit &c. pa
pmo facit auctem / 2° infert
conclusionem i· quacunque non sunt
pnancte legis me oudit co
iugii debitam matiam debi
tam dispoicionem & debita form
mas ita que ptinet ad conn
matrimonii amonem est debi
ta quicio maris & femine i
dimidina inter consuetudine
retineos / masculus & femina
sunt debita materia / quicio
est disposicio insepabilitas
est qi forma pmo q° ont
debitam matiam i· non legistis
2° disposicionem sine legittima
cionem i· ppt hc relinquit / 3°
formam sine insepabilitatem i·
et adherebit uxori et hc gn
ris aut eis · s. phies · non
i· nome legistis / Sum pmo
q ma qui fecit hoies ab i
nicio dns · s. masculum & femi
laz fecit eos / cum dictio s·
quis que attenditur ex pte
corporis & hm qt fecit · qz ppe
2m corpus fcra est 2m ani
maz creata & ē argumentu

manicheos qui dicunt natu
corporalem factam a dyabolo & dispt
denes · ppt padiz pp hc · s. ppt
continendi facultate relinquet
homo prem · hc est quantu ad
filiam & matrem · hc est quantu ad
filium cu hijs psonis phibitu
est contrahere / et sic in dc ppone
sumit excepta a singulis pr &
filia mr & filius & no alie /
et hc optime ppt paucitate
hominum / pquam moises alit
ordinauit & ultimo eccla
alit / et adherebit uxori sue
& quantu ad mutuum affirma
ciones · & erunt duo in carne
una quantu ad unitate cor
poris / vel in carne una · i·
in unitate pn ppagandi
vel ut unum heat ptatem sue
carnis potenciam / pa cors
vi° / Et hc tp disposicio actu
ppt tp bonum matrimonii bonum
sacramenti ut copula non dirim
datur / in pma disposicione bo
plis · s. ut plis generetur / in
2° bonum fidei / in 3° ut corpus
alij no tradatur · nondum qi
dicta auctem phibet ois illi
citus coitus / pmo p ctum con
nam cu dt / masculum & femi
laz / Contra qz Romanos pmo
femine eorum immutauerunt na
lem usum in eum qui est con
nam phibet & masculo relicto
nali usu / 2° p ctum incestu
cu sequit ppt hc relinquet
homo prem & matrem · cu istis
mixtio licita contrahere / 3° p ctum
fornicacionis cu addit / et ad

hebit uxoi no incta ipe v
xor dr̄ ɔiugata no absoluta
q° petiu adultij cu sbdr̄ sue
no aliene / g° qz̄e ī vnq ɔsss
ad vxoēz promissu̇m 2° / ī°
bigamia cu sequitur / r erit
duo in carne vna no tres
coīj q lr̄ lamech primus fe
fecisse scij q° eim accept
duas vxoes hc id excludr̄
p hc q dr̄ vxoi sue lin
no vxoiby / ɔtraz itaz no st
duo / h! ɔcludit inseparabitez
ex dca auctē primo ro auct
2° rone ɔiugentis i° ros g°
deus ɔiuxit / fa° vna car
nēz / dt g° ita erit duo in
carne vna ɔtraz itaz no st
duo in carne litz i psonis
duo sint s3 vna cao stz q
vna sca est carnal ɔmixtio
quos g° deus ɔiuxit facie
do vnaz carnē / homo no
separat s3 deus / e ɔmit hc sic
p hc relinquet / ex hc vr̄
q homo pt vxoēz absol
nat ab illo s honora priez et
mriez / ī° 2m / Greg patz
ex pdcis q inte dr̄ dilecoē
quo ad copulaz carnale no
no quo ad bnfitij exhibici
one / ɔtraz aut est q pr̄ r
vxoz bnq equat indige
ant cu magis tenet sub
ueure ī° de bonis quiby
tenet mags vxoi q2 ita
by sut vxoes sicut mir
ei aut hēat p ij de i° mas
tenet pro qua vxoi / ɔtraz
quos deus ɔiuxit / sont
dr̄ / 3 / p fornicacoz licz

homi dimitte vxoēz ɔtraz ca
religionis ex mutuo ɔssn
pnt se dimitte / ī° / separacio
ɔiugij pt intelligi dupliciter
vl quo ad inetez sic non se
pant fideles legittie ɔiucti
vl quo ad thoz sic pnt sepa
i vl ex consssn p dimiu
sionem / vl p suprnemens
altius petiij / r tuc homo
no separat s3 deus / bij / sco q
homo no separat ou p desid
io scds prima dimittit / ds
separat qu ex ɔssn vl pter
sionem dei q2 ipius malu
est / ɔtraz ɔssns pt ee ad tpe
vel inpetuu prima / soz vij°
q m hnt vxoes sunt q
no hntes / dicent illi quid
g° moyses pq rnsionij ☩
subdit hic obiecoz phsieoz
ex lege moysi / vij p° po
obiecco / 2° dnca rnsio i
et ait illis / et hc ē dicent
illi ipi x° pharisei quid g° mr
appunt calupniaz qua p
paravant q d qu deus sic
ordinavit quid g° / ij / on
g° moyses cultus suus dei
r taz auctoritatij mādavit
libellu repudij r dimitte
ipe vxoēz in quo vr̄ apte
ɔtrdicere institucoe dei sm
de in° 2° / si accepit ho
vxoēz r no invenit gratiaz
in ɔspectu eius p aliquaz
feditatē scribet libellu re
pudij r dabit i manu eius
r dimittet eaz de domo sua
libelly repudij ɔtinebat
repudiacoz r repudiacois
caz r sustetacoz ei assignataz

et ait illis quod moyses non
dedit propter duriciam cordis ves-
tri i. propter obstinacionem et maliciam
permisit vos dimittere vxores ves-
tras. q. d. deus non potest esse
sibi contrarius ut ad a. ait mussat
et nunc summam nono scandat im-
pio secundum permissio sunt homines non
imperium dei quia maluit tolle-
rare divorcium quam desidia eorum
impericiam sive homicidium. ad
hoc tamen primum cavit iudei ista
ait permissio non absolvebat
eos de peccato sed tamen de pena de
repudio satis scitum est &c. ab
abicio at non fuit sic propter or-
dinacio a deo sed ordinacio non
eterna quia ut constanciam separabit-
ur propter permissionem quia est dissimula-
cio minoris mali ne fiat ma-
ius. agora. hoc licet multos
dimittere eterias de quibus vi-
xerunt abiicio ait non fuit
sic antiquitus solebat recipe
eterias propter zelum dicarum non
propter cupiditatem diviciarum et per-
dendas propter zelum dei non propter
amorem deliciarum bonum et quod
quam suscipit dicas sapiens
est sed nunc aliter est libenter di-
mittunt vnam et recipiunt aliam
pinguiorem in pecunia non in vita.
dico autem vobis. omnia in separabi-
litate unionem in lege nature
non obstante lege moysi hoc
id ondit per legem eius et quia
ex repudio duxit mechia de-
putabatur vna viri alia du-
centes alia mulieres alteri nu-
bentes et ideo duo prohibet primo
primam et 2am ubi et qui dimis-

sam duxit mechatur est et hoc
est quod dicit. dico autem vobis. quod
doctrina xpi concordat legi na-
li quia iam est tempus perfectionis. quia
quicunque dimiserit vxorem suam
simpliciter quantum ad repudiacionem
et etiam cohabitacionem nisi ob for-
nicacionem. quia vna carne di-
uidit in alteram et separat. sola
fornicacio est quae vxoris
vincit i. tollit affectum. quod
24. quam tenet adulteram stul-
tus et impius est et intelli-
gitur adulteram consuetudinariam
similiter homo est proclivis ad contine-
ciam nec quia ad mulierem primam
suam. et aliam duxit illa viven-
te dimissa mechatur i. adul-
terium committit secundus cum ad
ulterius quod et qui dimissam duxit
primo viro viuente mechatur
habet quam tamen ducit sub adulter-
ium. sic dicunt ei discipuli eius
approbata castitate coniugali quam
ponitur pro castitate simpliciter
et quia virtus est circa bonum diffi-
cile voluntas ymmo ex iudi-
cio apostolorum continere tollit esse
bonum. 2o autem dominus ondit
quod sit difficile vero quam dixit illi
non omnes. 3o per distinctionem ondit
quam sint voluntarii vero sunt in
eminentes. et hoc est quod dicitur
dicunt ei discipuli eius. quod si
sic causa mulieris si ita est. causa ho-
minis cum vxore ut sive nullomodo
dimittenda sit nisi propter fornica-
cionem non expedit nubere i. bonum
est continere. quia grave pondus vxor
est si excepta causa fornicacionis
non licet eam dimittere quando n-
si temulenta est si iracunda

si gibbosa si nigra si morbosa
si iurgatrix si maledica tenen-
da est huiusmodi et velimus nolimus
ve sustinenda cum eius libidini sub-
scribimus nos inviti. Qui
dixit illis. hic ostendit dominus quod con-
tinentia sit difficilis et primo quia
est paucorum 2° quia ad hoc exi-
gitur divinum auxilium ibi Sed quibus
datum est et hoc est qui dixit
illis non omnes capiunt verbum
illud scilicet ut contineant quia accep-
tum non sunt continentes quamvis
omnes capere possunt sed non omnes vo-
lunt capere. Quamvis audiet lu-
xuriosus et displicebit ei. Sed
ri Sed quibus datum est. Glosa
quia non valemus nisi ex gratia. Sap.
8. non possum esse continens nisi
deus det. Eunuchi ergo non a casu vel
fortuna virgines sunt sed qui a deo
petunt virginitatem et laborant
ut accipiant. Sunt enim eu-
nuchi. hic ostendit per distinctionem
quod continentia sit voluntaria ubi
distinguit tres species continentiae
prima a natura 2a a casu et vi-
olentia ibi et sunt eunuchi
3a a voluntate vel gratia ibi et
sunt eunuchi qui seipsos.
Continentia quae contracta sine a
natura tamen est dicitur. Sunt enim eu-
nuchi id est continentes. Eunuchus
enim vocabulum est graecum
qui de matris utero sic nati sunt
scilicet sine instrumentis sine
... hi scilicet castri id est castri-
nati dicuntur castitas horum non est
meritoria nec demeritoria conti-
nentia non illata sine violentia
tamen est dicitur et sunt eu-

nuchi qui facti sunt ab hominibus
hi scilicet dicuntur spadones a spata
quia cum huiusmodi instrumentis solet
castrari. Eccli. 20 Concupiscentia
spadonis devirginavit iuvencu-
lam. Continentia voluntaria
notatur cum dicitur et sunt eunuchi
id est continentes qui castraverunt se-
ipsos id est qui se castos vivere vo-
luntarie decreverunt propter regnum
caelorum. hi dicuntur eunuchi ab
eu quod est bonum et nicos vic-
toria quasi bona victoria et hi
merentur et bone voluntatis
quia spontanea et bone
intentionis quia recta et bone
actionis quia bona. Ista enim
promittit Ysa. 26 Haec
dicit dominus eunuchis qui
custodierint sabbata et elege-
runt et dabo eis nomen
melius a filiis et filiabus. Ex
hac auctoritate videtur quod aureola
sit quaedam fama vel quidam
honor amplior aliis. Qui
potest capere capiat ut sit sensus
vel intelligat quod dico vel qui
potest pugnare contra carnem
pugnet et capiet triumphum.
Et est vox ortantis vel invi-
tantis continentie bravium quod
cuilibet affirmo nomen imponitur.
Tunc oblati sunt ei parvuli.
hic ... de perfectione continentie
sive castitatis hic agitur de
perfectione obedientie sive humilitatis
in commendatione parvulorum
circa quod tangit duo primo de-
notatur obedientia in oblatione 2°

difficultas in discipulorum prohi-
bicione ibi discipuli autem incre-
pabant / 2º mitigatur in discipulorum
reprehensione ibi Jhesus autem ait
illis sinite / quarto indignitas
in manuum impositione ibi et cum
imposuisset eis manum dicit quinto
Sinite sed cum de castitate esset
primo oblati sunt ei parvuli
per quos designantur humiles
et obedientes quia sicut parvuli non
ducuntur propria voluntate sed alterius
ita humiles et obedientes ut
eis manum imponeret et oracionem
in voce et manum benediceret
impositio autem manuum ortum ha-
buit ab antiquis patribus qui
volentes benedicere parvulis impo-
nebant eis manus Genesis xlviii
et actuum 20 Tunc imposuerunt
manus super illos / discipuli
autem etc. difficultas et in-
crepacio discipulorum quia incre-
pabant eos primo non quod
nollent eos in salvatore bene-
dici sed quia non dum gentes ple-
nissimam fidem habebant puta-
bant eum in puritate lassari
Jhesus autem ait illis / hic notatur
mitigatio in parvulorum co-
mendacione quos commendat
primo ad mitigacionem / 2º ad
premium 7 pre... ibi talium est enim
Et hoc est quod dicit / Jhesus autem ait
illis sinite parvulos venire
ad me quos propria voluntate venit ad
me / aperit quem non est accep-
cio personarum actuum 10 et no-
lite prohibere eos commacionibus
terrendo malo exemplo corrum-
pendo prius io nolite prohi-

bere beneficia eum qui potest extra quo-
magis gratia quem notatur ibi sinite eos
quos placet eis via certa ibi
parvulos via bona quia venire
non recedere via recta quia ad me
via libera quia nolite prohibere
talium est enim regnum celorum
non dicit istorum sed talium ut non
etate sed humilitate et innocen-
ciam commendet / 4º humilitas
est observatus et custos virtutum
quia nichil est quod ita gratum deo
faciat et hominibus quam si mi-
nime multo magni et humili-
tate nimium videantur / et cum
imposuisset eis manus intel-
ligitur ut humiles dignos sua
benedictione significet in quo
innuitur humilium dignitas / a-
biit inde / sic spiritus cottidie
humilibus manum imponit cum
eis graciam et auxilium habent
Et ecce unus / Christo de perfectione
castitatis et humilitatis hic 3º
agitur de perfectione paupertatis quam
laudat in exhortatione ad obser-
vanciam mandatorum preceptorum
quod est necessitatis ubi ostendit primo
quod est necessitatis precepti / 2º quod
est paupertatis voluntarie ibi
dixit autem ei adolescens / in
prima tangitur primo conductio ge-
neralis / 2º specialis ibi dixit
enim illi / in prima ponitur primo
adolescentis questio / 2º domini
responsio ibi qui dixit ei dicit quo-
Et ecce unus accedens dixit
illi / Glossa audierat iste de
parvulorum regno vult quod dominus
non parabolas sed aperte exponi

quibus mitius posset vitam conse-
qui. Magister bone. Quod ergo magister dicen-
dus est, Jo. 13: Vos vocatis me
magister et domine et bene dicitis. Quod
bonus, ymmo bonitas ipsa dici-
tur legendum est. Bonus sanctissimo bonus
est dominus, conformitas in die tribu-
lacionis. Quid boni faciam. Non
dicit quid dicam, Matth. 7: Non omnis
qui dicit michi domine domine intrabit
in regnum celorum, sed qui facit
etc. Sed quia bonum potest esse in [illegible]
quid bonum, sed quia parum valent
omnia nisi sit bonus finis,
ideo dicit addit: ut vitam eternam
consequar. Qui cum dixit. Re-
spondit dominus primo quantum ad 2
questionem, scilicet Si vis ad vitam ingredi
etc. Hic est quod Ihesus dixit ei:
quid me interrogas de bono
[illegible] vite eterne. [illegible]
de [illegible] [illegible] dicit
qui accessit animo temptandi non
[illegible] et ad hoc est Glo.
[illegible] adolescentes divites et superbos
[illegible] verbo domini [illegible]
quid me dicis bonum [illegible]
[illegible] quod audito verbo domini
[illegible] est [illegible]
[illegible] cum simpliciter accessit
quod probatur ex illo [illegible]
[illegible] dilexit eum, ad hoc
est contra illa Glo. [illegible]
[illegible] potest esse quod primo animo
temptandi accessit, sed post verbum
domini [illegible] sunt [illegible]
[illegible] verum est [illegible]
[illegible] quid me interrogas de
bono. [illegible] 10 et Luc. 18:
quid me dicis bonum. [illegible]
[illegible] utrumque potuit dici

ut alterum referatur ad id quod quere-
batur: quid boni faciam,
alterum ad id quod ait: magister bone.
[illegible] verus est bonus deus. [illegible]
[illegible] 10: nemo bonus nisi solus
deus, sed magistrum se negat bonum,
ad hoc Glo.: non Christus se bonum
esse negat, sed etiam bonum deum
[illegible] se magistrum bonum non
esse, sed absque deo nullum bonum
esse testatur. Et ideo [illegible] quid
me dicis bonum, quasi diceret: cum tu
non credas me esse deum, et
nemo bonus nisi deus, quid
me bonum dicis. Vel si credis
me verum bonum credere et deum
[illegible] verus est bonus deus,
simpliciter, tum quia sua bonitas
est sua essencia, tum quia ex se
non ab alio sed bonitate, tum
quia omnis alia bonitas a sua
bonitate, tum quia nullus defectus
vel diminucio in eo invenitur,
et ita bonus est essencialiter, principaliter,
causaliter et perfecte, et si angeli
boni et homines boni, non tamen
sic boni. Si autem ad vitam
vis ingredi, serva eternam sua
mandata. Si vis, ecce libertas.
Ad vitam ingredi, ecce salutis
possibilitas. Serva finaliter
mandata, [illegible] ecce ve-
ritas [illegible] ingressus in
mandata eterna. Dixit autem
illi [illegible] [illegible]
ubi ponitur primo adolescentis
[illegible], 2o domini [illegible] At
dixit [illegible] hic est dixit illi [illegible]
adolescens qui [illegible] [illegible]

[Margin note: malum]

data necia ad vitam eternam
conservant dixit / hic secundo dum
visio in qua enumerat precepta
primo que ordinant ad proximum
et primo generale / 2o speciale / et
diliges proximum / in prima tangit
preceptum ordinans ad proximum
primo cui quo naturam quoque tenemur
2o ad patrem a quo naturam tenemur
honora patrem / quantum ad proxi
cui quo naturam quoque tenemur ordi
nal docet primo quantum ad perso
na propriam / 2o quo ad personam
adiunctam ad speciem conservationem
non adulterabis / 3o quantum ad
adiuncto et datum in conservacionem
dividendum et hic ut non noceat
ei ut facto non furtum facies
ut verbo non falsum testimonium
et hoc est quod Christus autem dixit
non homicidium facies ma
nu occidendo mente odiendo
avaricia beneficium subtrahendo
Exo 20 non occides non adul
terabis etc / pena tenemur de
terminat licet velit / et in me
chatus fuit quis etc / non furtum
facies rem alienam iniuste con
trectando / non falsum testimonium
dicas quia testis falsus non est
impunitus proverbio 19 honora patrem
tuum et matrem tuam eis reveren
tiam exhibendo eis subveniendo
do / Exo 20 Deuteronomio 7 ecclesiastico 2o
honorat patrem suum vita
vivet longiori / et diliges
proximum tuum sicut te / ad quod
diligis te scilicet ad gloriam et gratiam
vel sicut teipsum id est non verbo
tantum sed opere et veritate proximum
enim est omnis qui nobiscum conve
nit in natura et gratia / hic quare non
enumerat hic omnia mandata cum
sine omnium observacia non sit
salus / Respondeo ordinat per precepta
ordinans in proximum in quibus
implicat alia / et supponit
quod qui diligit proximum legem
implevit quia in dilectione proxi
mi intelligitur dei postea quod ergo
distinctio autem illorum tanta est
quaeritur quare sic ordinat
mandata / Respondeo ordinat et
quod magis obligat prius et ad prius
et ideo praeponit negata / Et sicut
teipsum / quaeritur quare iste modus
additur in isto mandato et non
in aliis / Respondeo ad insinuandum
quod est forma aliorum / et est
fundamentum aliorum / nichil hic
tamquam veritatis / quaeritur
quare non tantum hic preceptum de
non concupiscendo / Respondeo intelligitur in hoc
quod dicit / diliges proximum / qui enim
vere proximum diligit / nec rem eius
nec uxorem concupiscit / dixit
ei adolescens / in ista docetur
mandatorum observanciam que
est necessaria / hic docet perfectam
voluntariam / que est consilii et
perfectionis / ubi ponitur primo
questio ad excitacionem / 2o
visio ad instructionem / Ait
illi Christus / si vis perfectus esse adole
scentis sufficienciam ad salutem
2o quantum consiliorum perfectionem / quid
adhuc michi et hic / dixit ei
adolescens hec omnia integre
custodivi a iuventute mea.

gtinue Ecc. 6. ffili a iuventu
te tua accipe doctrinaz et usque
ad canos &c / 2mo adhuc in
de est ait illi ihesus / hic subdit
visionem vitans ad volun
tariaz paupertate cuius ostendit
perfectionem arduitate et dignitatez
primo quo ponitur perfecto cum sit
humane infirmitatis i. et timo
ris observacione legis / 2o ardui
tas sit humane infirmitatis i.
Cum aut audisset adolescens
3o dignitas sit future retribu
cionis i. Ecce nos petrus dixit
illi perfectionem non humani consilii
ostendit primo in abdicacione tempora
lium / 2o in imitacione bonorum
i. et veni sequere me. In me
dio aut imponit signum ut
alliciat ad utraque ipsorum
i. et habebis thezaurum et hoc est
ait illi ihesus si vis perfectus esse
in tua libertate perfectus esse quia
hoc est de perfectione vite / vade
quo passum / et vende perfectum
omnia non partem contra pertractatos
que habes. contra raptores et usu
rarios etiam falcidis de a
lieno ut sic permittatur et da
pauperibus / contra symoniacos
et ambiciosos / qui dant divi
tibus ut accipiant dignitates
da pauperibus non tamen paupe
ri ut mitiores auctas affectus
[illegible] pauperibus dignus vel co
dignus ut histrionibus sed ut
hec ad perfectionem sufficit missi
pro divicias dimi sequatur
to sequitur et veni sequere me
[illegible] sequitur xpm qui imi
tator eius est per vestigia eius

gradietur / vel sic vade per viaz
obediencie et vende omnia per commu
tacionem prudencie / et veni per
severitatem paupertatis voluntarie
et sequere me per constanciam pa
ciencie / et habebis in quo in
fallibilitas thezauri i. quo
securitas perversitas in celo
in quo securitas partis ibi 2o
Scio enim cui credidi et certus sum
quia potens est &c / Cum aut audisset
hic ondit humane perfectionis ardu
itate per comparacionem ad infirmitatem
humanam ostenditur autem arduita
quia est humane infirmitati
instabilis, difficilis et impossi
bilis / instabilitas pertinet ad af
fectum doloris qui est de presenti
difficultas ad affectum timoris
qui est de futuro malo impos
sibilitas ad effectum primo quo
quia est instabilis in adolescentis
constancie / 2o quia est difficilis
pro diviciarum i. ihesus aut dixit
3o quia est impossibilis ex deum pre
potestatem i. aspiciens aut
ihesus dixit. Et quo Cum ergo aut
audisset adolescens verba hec
de vendicione et abiectione
temporalium abiit tristis hic tri
sticia que ducit ad mortem
2a Cor 7 / Erat enim multas
possessiones habens / qui tamen
in amore instabilis amata
abiit ihesus aut dixit hic ostenditur
difficultatem sequendi xpm
in paupertate voluntaria et hoc
ondit primo absolute 2o co
paratiue i. et iterum dico vobis
et hoc est ihesus aut dixit
discipulis suis quod [illegible]monens

ne redierint ad divicias Amen
dico vobis quia dives difficile
intrabit in regnum celorum. Ideo dif-
ficultas est causa de rebus corrupti-
bilibus que cum angustia possidentur
adepte pro tempore subsistunt subsi-
stentes sollicitudinem ingerunt
hic intrare de amare recedentes
dolorem frequenter impediunt. Quia
dives difficile intrabit in regnum
celorum. Hic autem intrare de amante
divicias et est sensus quod talis
nec facilis nec difficulter intrabit
sed tamen dum non intrabit quia
dum dives sunt. Sed de habente li-
sensus plus hic quod sequitur quod facilius
est camelum etc. Vel de utroque
exponitur quod habens et non amans
difficile intrabit propter multa de
habente et amante exponitur diffi-
cile id est impossibile. Et iterum dico
hic ostendit difficultatem comparative
ubi primo ponit comparacionem divitis
ad camelum 2o subiungit quod hic
ad miracionem discipulorum ibi auditis
autem hiis etc. Dicit ergo Et iterum dico vobis
facilius est camelum etc de
foramine per foramen acus transi-
re. Ad litteram quedam porta vel
dicitur erat in Ierusalem que vocabatur
acus per cuius foramine non nisi
exhonerati poterant intrare came-
li, sic nec dives in regnum celorum
nisi depositis diviciis vel per ab-
iectionem vel saltem per non dilectionem
vel acus potest accipi pro instinctu
conscienciae. 2o camelus non potest in-
trare nisi dividatur in multas
minutas partes. Facilius est
ergo camelum etc. Quia divitem
confidentem in diviciis quia qui
confidit in diviciis corruet.

Prov. xi. In diviciis per amorem et
habentem etc. Item amat
divicias sanguinem non capiet
ex eis intrare in regnum celorum
quod illud aliquo facere facile vi-
detur illud difficile vel impossi-
bile apparet. Ergo difficultas que
in abieccione diviciarum propter transitum
regnum celorum. Dicunt etiam quod ca-
mele quod amare divicias pas-
foramen artum est et humor [illegible]
tumulas non admittit. Conscientie
facilius est camelum id est xpm
pati pro amatoribus seculi ad xpm
conversi. Sed hic dicitur xpus came-
lus qui sponte humiliatus
[illegible] onera portavit
vos. Item acus pungens quia
antiquitatem inter ne quasi
scissa vestimenta resarcire dig-
nus est et in cruce xpus est
acus ita non habens simpliciter
peccati cuius pes subtilis est divitas
pars grossa est humanitas
cameli gentiles qui plus di-
nos indaicam acus foramine
passionis melius acus id est
consunt homines angelis per ista
ante acu facilius transivit ge-
tilis populus quia iudeicus.
Auditis autem hiis. Quod quidem di-
cebantur a xpo de divite mi-
rabantur valde discipuli dicentes quis
ergo potest salvus esse. Sed nulla
fit videtur questio cum plures
sint pauperes quam divites. Re-
spondetur secundum Glo. in uno divitum comptu-
tabat omnes divicias quas aliqui
licet non habent et multi sunt di-
vites et pauci pauperes. Item
quod discipuli pau-
pes possint turbantur et audierunt
quod pro salute eorum affitiebant.

Aspiciens aut[em] ihesus. hic ondit
impossibilitatez talis p[er]fectionis
qua ondit p[ri]mo ex difficultate humana
2o ondit possibilitate[m] ex admi
tione diuina / et ait dicit. dicit g[rati]o
Aspiciens aut[em] ihesus ip[s]e ut suo
aspectu eos attentos redderet dixit
eis apud homines / quorum est p[ro]p[ri]a
causa no[n] p[ro]p[ri]e sunt g[ra]c[i]e impossibile
est ut p[ro]p[ri]e a suis cupiditatibus
contrahant[ur] & saluent[ur] apud deum
aut[em] omnia sunt possibilia / Glo[sa]
nunc[?] deo quodam difficile est
deo aut[em] michil nullatenus quia non
omnia vel impossibile quia potest
omnia michil difficile quia potest
omnia / Tunc vnus petrus / circa
p[er]fectione[m] paup[er]tatis & dignitate[m]
hic ondit eius dignitate[m] ubi
ponit[ur] p[ri]mo petri quo dicit p[ri]mo
2o dni visio i[bi] ihesus aut[em] dixit
illi / In p[ri]ma p[ri]mo petrus p[ro]mit
mit in / apud p[re]mium i[bi] Amen
g[rati]o cit / p[ro]mit aut[em] duo i[n] mito
p[ri]mo abdicatio[n]e[m] mundi 2o imi
tatio[n]e[m] xpi i[bi] et secuti sumus d[icit]
g[rati]o Tunc s[cilicet] audito q[uod] esset imp[ossibi]le
diuitibus difficile diuitibus i[n] possibile
hominibus intrare in regnum celorum
Tunc petrus dixit ei ecce nos
reliquimus omnia / s[ed] quo[modo] o[mn]ia
reliquit qui no[n] o[mn]ia p[ro]p[ri]a
vel paucula h[ab]uit / R[espon]deo omnia
reliquit qui michil sibi reti
nuit o[mn]ia reliquit qui volu[n]tatem
dimisit que est capax o[mn]ium vo
litorum plus [enim] p[er] plus mundi co
cupiuit qua sua nouit / s[ed] q[uia]
no[n] sufficit relinquere omnia
subiungit q[uod] p[er]fectum est / et secu
ti sumus te / quid g[rati]o erit nobis
q[uia] d[icit] fecimus q[uod] iussisti q[ui]d g[rati]o da
bis nobis p[re]mium p[ro] eo / Amen

cum michi est i[n] celo & in terra quid
volui sup[er] terram / ihesus aut[em] dixit
hic subditur visio & i[n] qua p[ro]
p[ro]mittit p[re]mium correns [?] mito
imitationis & 2o p[re]mium corres[pondens]
mito abdicationis mundi i[bi] & o[mn]is
qui reliquit / p[re]mium no[n] imi
tationis ostendit in t[ri]bus i[n] glo
sa resurrectione / in eterna assessio[n]e
i[n] iudiciaria potestate / p[re]mium est
generale sanctorum 2um & 3um speciale
apostolorum & applicatorum virorum /
Et hoc est / ihesus aut[em] dixit illis
Amen dico vobis / ego s[cilicet] qui
no[n] possum falli nec fallere q[uia]
vos qui secuti estis me in
imitatione viuendi & p[re]dicandi
in regeneratione omnis humane /
Rab[anus] dicit sunt regenerationes / p[ri]ma
ualens ex aqua & sp[irit]u ad eccl[es]iam
p[ri]mo p[er] lauacrum regenerationis
2a corporis d[icit] quia hic & h[oc] erit
in generali resurrectione cu[m] sedebit
filius hominis ad iudiciu[m] iudi
cii g[rati]o sedebit p[ro]p[ter] auctoritatem iudici
ariam quia h[ab]uit filius hominis
p[er] similitudinem forma[m] p[er] quam iu
dicabit in sede maiestatis
sue p[er] manifestatio[n]e[m] p[ro]prium qui
prius latuit / sedebitis vos qui
ti & secuti sup[er] sedes xij. tanq[uam]
principes honorati / iudicantes
xij tribus israel / que vobis cre
dentibus credere noluerunt. Rab[anus]
nemo putet tm xij apostolos
iudicaturos nec soli xij t[ri]
bus israel sunt iudicande s[ed] i[n]
xij apostolis vniuersitas signifi
catur virorum p[er]fectorum s[cilicet] applicatorum
in xij t[ri]bus vniuersitas iudica
dorum / Notandum q[uod] iudicium erunt

ordines in iudicio 2^m quod gl(ossa)
habet duo electorum et duo reproborum
electorum unum iudicantium cum Christo
de quo hic. Alius iudicatorum
qui temporalia habentes ... eis usi
sunt infra 25 c(apitulo) ... et de dictis
in iudicatione. Reproborum similiter
unum eorum qui ... fidei in-
meri opera fidei ... ...
quibus dicetur ite maledicti in
ignem eternum. Alius eorum qui post
acceptam fidem per apostasiam re-
cesserunt vel qui eam recipere no-
luerunt de quibus Jo(hannis) 3° qui non credit
iam iudicatus est. Et omnis
qui reliquit. Hic ... ...
abdicationis ... ubi explicat
primo meritum, 2° premium ibi centu-
plum accipiet, 3° ... ...
... ... ibi multi autem
erunt primi ... prima post primo
abdicationis actum ... sine debi-
to ibi propter nomen meum. Abdica-
tionis actum tangit quantum ad
ea quantum ad ... ... que
intelligitur per domum, quantum ad carna-
lem cognacionem que intelligitur per con-
sanguineos sive propinquos ibi
vel fratres, quantum ad temporalem posses-
sionem que intelligitur per agros et
patet ordo quia difficilius relin-
quitur ... ... quam cognacio
et cognacio quam possessione ex-
terior ... Et omnis qui re-
liquit domum propter ... Gen. 12
Egredere de domo tua etc. vel
fratres aut sorores quantum ad pro-
quos vel patres aut patrem aut
matrem quantum ad ... ...
sunt in linea collaterali, 2ⁱ
sunt in linea ascendenti, 3ⁱ
sunt in linea descendenti aut
agros id est possessiones ... ...

... aut filios quantum ad ...

nomen meum invocandum predi-
candum defendendum, actum ...
... ... et mori
paratus sum ... ...
... ... centuplum accipiet
... primum ... primum ... primum
... ... et vitam ... ...
centuplum accipiet ... ...
... centuplum accipit qui car-
nalia dimittit pro deo spiritua-
lia accipit que comparatione
et merito ita excedunt temporalia
sicut ... ...
... centuplum est acceptio
filiorum ... ...
castitatis gloria ... que est
regnum dei ... ... Gen.
26 ... ... car-
nalia pro Christo largiendo et re-
linquendo in anno primo et in-
venit centuplum et vitam ... quo
... eternam ... quo per-
petuitas possidebit ... quo di-
gnitas ... ...
possessor est. Multi autem. Hic
quod non sufficit relinquere si ...
... ... et non perseveret
subdit multi autem erunt primi
novissimi id est qui sunt in no-
vissimis primo et ... statu
erunt in novissimo ... Judas
de apostolis ... in apostolatu
et novissimi primi ... de
latrone in cruce ... de Iudeis
qui ibi sunt primi vocatione
et novissimi ... ...
gentiles ... Gen. 18 maior serviet
et minori. Similiter Joseph fratres
sunt ... Gen. ... ...
novissimi per humilitatem sunt
primi in gloria et primi per superbiam
sunt novissimi per finalem
abiectionem. Ca^m 20

Simile est regnum
Sermo iste actu est primo
de perfectione activorum / 2o
de perfectione religiosorum / licet 3o agit
de perfectione prelatorum ubi ondit sta
tus prelatorum cum prefiguracione
quisionis populi gentil et cum per
fecto prelatorum consistat in tribus
s labore doctrine / securitate vite /
ancte potencie / primo agit de
labore doctrine / 2o de securitate vi
te i et ascendens ihesus ierusalem
assumpsit 12 / 3o de auctoritate po
tencie in princ. 21 ca. / et in
hiis tribus prefigurat conversio gen
cium s in vocacione operariorum / in
illuminacione cecorum / in solucione
pulli et asine / circa laborem doc
trine eliminat vicium in videlicet
in prima circa laborem doctrine ponit
primo parabolica instructio / 2o
subdit quo i Sic erunt primi no
vissimi / In prima primo sub parabola
invitat ad laborem doctrine /
2o increpat vicium i videlicet
i Sementes ante i et primum ar
bitrati sunt / ad laborem doctrine
subsilitur patris familias tria
hillitrencia proponit / primo
operariorum conductio / 2o conductorum
missio i Convencione autem facta
3o missorum retribucio i Cum autem
sero factum esset / missio autem distin
guitur secundum distinccionem horarum
dicit quo / Simile est regnum ce
lorum ponit autem parabole quod super dixit
in exordio ut autem facilius
appareat quid in parabola lateat
attendenda sunt tres / primo prefa
milias est deus trinitas cuius
familia est omnis creatura / per ipsum
omnia et terra etc / 2o operarii eius
sunt predicatores et eciam omnes
vere vinetes / Et hinc multi sunt

vbarii qui dicunt et non faciunt /
3o denarius est vita eterna pro
missa operariis dei / 4o vinea
alle. est ecclesia et licet 2o in ipso
exorat anima et licet 2o in basiliam
2o in ipsis iusticia generalis / 7o
hore sunt etates mundi vel eta
tes hominis / 8o prouidator vinee
est xpistus secundum quod homo i quantum ad decre
tum patrisfamilias quod vinum eius pre
dicit quo Simile est regnum celorum
i patris eterna vel iustorum vita
et fit comparacio non eciam persone
ad personam quia negocii ad ne
gocium et sensus negocium quod
fit in ecclesia similiter est simile nego
cio quod fit ab homine patrefami
lias ut similiter patet homini pa
trifamilias i deo domino vinee ec
clesie / Cuius ipsi ecclesie edifica
vit vineam ut in terra cont
evantes in inferno mittit i celo
victores retribuit quia modicum
quem nobis dedit et noctem de
inferno et lucem de celo / Operari
os autem mittit i pertinent etatem in
ut videlicet operentur ne dispendant
in locum tormentorum / qui exiit
primum manifestacionem suam / qui
non cognoscit in secreto est qui
non cognoscit de occulto procedit
ad noticiam / eo quod frequencius
exiit quo amplius suam no
ticiam dedit / primo mane
in prima mundi etate conducere
operarios i iustos et sementes
nomine suum aliis manifesta
tes Ergo operarios non tamen lo
cutores quia melior est pre
dicacio facto quam verbo non fa
bulatores non destructores in
vinea sua in ecclesiam militan
tem cuius palmites sunt iusti

a pmo abel usqz ad ulti(m)u(m) electu(m)
ul(tim)u(m) 2(us) Sic(ut) co(n)ductio(n)e op(er)arios
i(d est) uite vinitores in op(er)ibus iusticie
q(uia) iusticia e(st) vinea palmites
sunt uirtutes ut mansuetudo be
nignitas et s(imi)lia 3(us) Sic(ut) denariu(m)
sumus acce(n)suri sine op(er)e no(n)
p(otes)t op(er)ari / uera sunt op(er)a iusticie
no(n) ut agros colam(us) no(n) ut
diuicias acquiram(us) quam(vis)
h(oc) sine pecc(at)o fac(er)e possum(us) no(n) t(ame)n
sunt op(er)a uera / Sicut p(ate)r familias
p(ro) (con)ductio(n)e (con)venit p(ro) manifesta
cio(n)e (con)duct(i)o(n)is p(ro) multiplice immi
tacio(n)e op(er)arios in vineam sua(m)
p(ro) bonoru(m) op(er)um multiplicacio(n)e
Sicut adam p(ri)mo positus est
in paradiso s(ed) q(uia) no(n) coluit est
eiectus sic et nos mo(do) positi su
mus et si neglexim(us) sil(ite)r p(er)i
cim(ur) Anima p(re)ditu(m) admo
neo d(e)b(e)t e(ss)e s(im)p(li)ciu(m) / Conuen
cio(n)e aut(em) f(ac)ta / hic s(ubsequitu)r (con)ducto
ru(m) missio q(ua)e distinguit(ur) p(er)
diu(er)sas horas mitt(untur) q(ui)d(a)m
mane de quib(us) hic q(ui)dam
in 3(a) de quib(us) i(bi) Et egressus circa
hora(m) t(er)cia(m) / q(ui)da(m) in sexta
et nona de quib(us) i(bi) Iteru(m) (con)venit
alii in xi(a) de quib(us) i(bi) Circa xi
nd(?) h(e)c diu(er)sitas horaru(m) expo(nitur)
du(pliciter) p(ri)mo de m(a)c(r)ocosmo i(d est)
maiori mu(n)do q(uia) hora p(ri)ma i(d est)
mane fuit ab adam usqz ad
noe / 3(a) a noe usqz ad abraha(m)
6(a) ab abraham usqz ad moy
sen / 9(a) a moysen usqz ad ad
ue(n)tu(m) (christ)i / xi ab adue(n)tu
(christ)i usqz ad fine(m) mu(n)di in qua
ap(osto)li missi su(n)t q(uo)r(um) m(er)cedem
plena(m) et si t(ar)de venie(n)tes
acceperu(n)t / Ab h(oc) concordat
p(ro)ce(ssus) Greg(orii) et Cris(ostomi) / (Secund)o expo(nitur)
de microcosmo i(d est) mi(n)ori mu(n)do

s(cilicet) homi(n)e q(uia) in mane intelligi(tur)
i(n)fancia / in 3(a) adolescencia / in
6(a) iuue(n)tus / in 9(a) senectus / in
xi decrepita etas / q(uia) q(ui)b(us)cu(n)qz
t(em)p(or)e qualib(et) etate uocat d(omin)us ho
mi(n)es ad gr(aci)am et ad gl(ori)am d(icitu)r
q(uo)d / Conue(n)cio(n)e aut(em) f(ac)ta cum
op(er)ariis ex denario diurno
Sic(ut) (con)ue(n)cio e(st) vite et(er)ne
p(ro)missio / denari(us) d(icitu)r a dece(m)
q(uia) valebat dece(m) nummos usu
ales et s(igni)f(icat) vita(m) b(ea)ta(m) q(uia) in de
nario e(st) signa(tur) rotu(n)da in quo
no(n) e(st) inue(n)ire fine(m) in quo s(igni)f(icat)(ur)
et(er)nitas / in denario e(st) ymago
regis i(n)sc(ri)pta in quo significa(tur)
a(n)i(m)e ad d(eu)m plena (con)formitas
In denario est plenitudo dilec(tionis)
in quo dotes cor(poris) [potri] glorificati
significat(ur) formositas / In de
nario sunt dece(m) in quo notat(ur)
p(re)miu(m) p(ro) obs(er)uancia dec(a)logi
s(ed) diurnus est denari(us) t(ame)n q(uia)
tota vita ho(m)i(n)is iusti (com)putat(ur)
vna dies Jo(hannis) xii Ambulate
du(m) lucem h(ab)etis t(ame)n q(uia) dabit(ur)
i(n) die gl(ori)e ps(almus) melior e(st) dies
vna Misit eos in vinea(m) sua(m)
q(uia) ab inicio venit ad uocan(dum)
ad fide(m) redemptoris In morte
enim abel redemptoris mors signi
ficabat(ur) p(at)res eciam i(n)uitabant
filios ad cole(n)du(m) deu(m) Et egressus
hic subd(itur) 2(a) missio ubi tangit(ur)
p(ri)mo missio diuina / 2(o) obediencia
hu(m)ana i(bi) At illi abierunt
In p(ri)ma o(ste)nd(itur) p(ri)mo cura d(iui)
na ho(m)i(n)es inquire(n)do q(uia) egressus
(est) dicit / 2(o) i(n)uitando q(uia) dixit
illis ite / 3(o) p(ro)mittendo q(uia)
q(uo)d iustu(m) fuit d(abo) v(obis) / Et egressus
circa hora(m) t(er)ciam q(uia) fuit a noe
usqz ad abraham t(un)c exp(ressi)t
q(uia) magis fuit manifesta / noe

cuius figura est completa promissio ter-
ciam Noe signum est diluvium per
quod signabatur baptismum regene-
ratio. Egressus 3° per maiorem mani-
festationem vidit alios per imparationem
et mystice est tamen quia stantes
in quantum tres partes quia in foro de-
centi quod mundi comparantur otiosos
in quantum fugientes bonam operationem
forum quoque est mundus in quo stant
dicit enim Chrysostomus in vidi con-
tentiones diversorum negotiorum
diversitates tumultuosa et omnia
sunt venalia. Ociositas est de-
biti operis defectus. Unde peccatores
sunt mortui non otiosi, quia divi-
sunt mortuus est, qui opus divi-
num operatur otiosus est, qui alie-
num tollit mortuus est, qui sua non
dat otiosus est. Coluisti vicem
vinee si das regnum sive mi-
nas si vendidas otiosus es contra
Et dixit proponendo tamen innota-
cionem laboris. Item contra dictorum hominis
et vos Jo. xv. posui vos ut
eatis insinuatorum operis in vine-
am meam, scilicet ut colatis et dila-
tetis et custodiatis. Cant. i. posue-
runt me custodem in vineis.
Et quod iustum fuerit. Ecce promissio
retributionis et merces iustitie
quod iustum fuerit et super condignum
quod dabo vobis. Non tamen reddam
bonis vestris, non sunt condigne. Et
illi autem abierunt. Eorum vero cura
ne surgamus ad vineas. Et
intelligendum est illi id est quoniam ex-
cis iterum autem exiit per apostolorum
suam manifestationem. Circa vi. horam
que fuit ab Abraham usque ad
Moysen et nonam quia a Moyse
usque ad adventum Christi. Hylarius
vero quod sexta etas sit a Moyse us-
que ad David et nona a David
usque ad Christum. Et fecit similiter

circa xi. horam. Ecce ultima missio
ubi ostenditur cura dei ad homines pro-
pter in sua manifestatione, et in bona
repromissione. Et dixit eis in
operis invitatione. Et item et vos
in vineam meam. Dicit Gregorius: Circa
xi. horam non homines id est ultimis temporibus
exiit id est per se ipsum apparuit. Intelligitur
quod per apostolos invenerunt. Roma-
no 2°. Filioli novissima hora
est. Et invenit alios stantes
scilicet gentiles perplexos a bono
opere torpentes. Nondum quod ex-
iit assumpta patris carne assu-
mendo Jo. xvi. Exivi a patre
meo et veni in mundum. De utero
virginis mundo nascendo. Mat. ii.
Ex te exiet dux qui regat
populum meum Israel de umbris
legis ipsas revelando. Ysa. lxii.
Propter Syon non tacebo. Et invenit
Christus quod multi qui fuerunt
et cum labore discurrendo et cum
clamore predicando et cum dolo-
re patiendo. Tren. i°. O vos
omnes qui transitis per viam. Alios
vero est affectibus votibus et mo-
ribus differebant ab antiquis
patribus stantes non proficientes
non se humiliantes malis in-
herentes. Job xv. Tetendit adver-
sus deum manum erecto collo. Et dixit
illis scilicet in diebus per se ipsum et gen-
tibus per apostolos. Quid hic
statis tota die ociosi, quasi diceret de-
sperando vos non excusat ratio
quia quidem locus exigit ratio quia
hic tempus innatur quia dies ratio
quia cottidie otium dampnificat
ratio quia otiosi facultas suppetit
quia statis. Ergo quid id est qua rati-
one huc statis quando conditionis collabora

tocius labor' scuamitate' meo
dis ppinquitate' hec sc3 i lo
co laborioso periculoso suspiccio
so ad opus sedato status ma
datorum mortuo obliti ad vngi
tu bonis stupefsi carnis
illecebris consumati mundi viciis
detenti tota die i. tota vita
z in pueritia z i adolescentia
z in iuventute z in senectute
ociosi / vos michil proficientes
proximis non subvenientes deo
non servientes / hostibus non resiste
ntes z impositis non prudenter
tes io pri 21 / quam periculos
ociu subtilissimus est / dicunt
ei quia nemo nos conduxit
sz non videtur verum dicere quia
prius fuit eius qui nec / prophetam
legis scripte qui hortabantur
eos bona operum / ideo p est quam
quod alios inter gentiles qui non
erant conducti p lege scrip
tam lex etiam non observata
erat vix propter non habebant
perfectam dei cognicionem / nemo
nos conduxit quia non expectaverunt
habuerunt predicacionis verba di
na prophetarum sacramenta / dicit
illis ite z vos scilicet gentiles
in vineam meam / inveniet scilicet copa
ciendo vel credendo ac consiten
do opere laborando / vnde ne
scitis quia qui non operatur in hoc
seculo non manducat in futuro. p
mo dies est dies operacionis
dies qui sequitur dies feriarum
cum autem sero factum est post
operariorum conductorum z missiorum
subdit hic remuneracio ita
quia tamen in mo tempus quia sera

actor quia dominus magister quia pon
ditor ordo remuneracionis i' voca
operarios dicit quinto / cum autem sero
factum est lucas' nimis male
voluit inter dez angi merui
isti io ei quia ys. ij. enim nos ce
cidisti lucas' sero autem i mores
hominis pro obscuritate sedita
te oblivionem relinquere z con
pletoriam / vel sero est tempus mundi
cuius quia illud est in fine mundi
quia sicut sero nemo potest operari
ita post diem mundi quia in sero
redit homo ad domum sua de talia
ad medium suum ita in mundo
quilibet ad locum suum qui sibi
parant vel sinistre vel dextre
vel superiorem vel inferiorem quia in
sero accedunt lumine i. vita
fratrum qui tunc fulgebunt infe
lix qui tunc habebit lucernam ex
tinctam / infra 27 dicitur vbi
de oleo vio quia lampades z c
dicit dominus vinee i. dominus pro
quam dominus est inter creacionis
qui vineam plantavit inter in
quisicionis sic etiam liberavit inter
empcionis / sic p sanguinem filii
sui emit / inter consumacionis
quia facit omnis expensas z
operarios mittit / procuratori
suo i. xpo prius enim omnia de
dit in manu eius io 3. B. voca
operarios / hic sub dicit remunera
cionis ordo / primo quo ad tempus
2o quo ad personas i' incipiens
in prima non tamen secundo quo
tacto qui fiet generaliter in
dico cum dicit voca io v. ve
niet hora qua mortui audi
ent vocem filii dei / 2o discussionem

stul

cu subdit opaios siue bonos
siue malos. Bonos s[cilicet] q' opant[ur]
isistant ne pdant tpe[m] simi
letant ut apnt deu plac
ant / pseuerant ut madiu
etna accipiat / ps[alm]. Exibit
homo ad opus suu[m] i[d est] ad opa
co[rum] / et redd[e] illis p[re]c[ium] statim
siue dilacoe. mercedem suam
p[re]c[ium] siue diminucoe p[er] eccl[esiasticum]
Lex. Cuiusq[ue] suus mercedem suam
accipiet s[ecundu]m laborem suu[m]. ps
eu reddit dilcis suis sopnu[m]
incipiens / hic tang[itur] ordo remu
neracois quo ad psonas et p[ri]o
quo ad impatu[m] ordine / 2o q[uo]
ad impii executoe[m] i[bi] Et cu ve
nisset dicit 2o incipiens a nouis
simis usq[ue] ad primos. Cirroy
ymi ait aduert[e] q[uod] sicut
indi. q[uod] ex opibus iusti facti sunt
gentes at ex ira / cuius sicut
eum incipit a minimis iusti
vo a maximis. Ezech. ix. A sanctu
ario meo incipite. Iusticia sunt
omnibus redde ÿ nouissimis
primo. h[oc] e[st] no[n] sunt grui ÿ me
liusimi g[ra]ti / tn alijs reddat
Quia eu[m] nouissimi i[n] labo
re sunt primi in primo. Si g[ratia]
a nouissimis p[ri]us quasi milias
denarios redd[e] capit q[ui] ad
padisi reqmiz p[ri]us latroz
qua petrus p[ro]p[ter]ea dicit qm si la
tro p[ro] etate no[n] venit ad ve
niaz venit tn s[e]c[un]d[u]m pmariu[m]
Cum venissent g[ra]o p[re]c[ium] ad p
eaton vocatoz qui circa
horam venerant nonam s[ecundu]m[m]
ad opand[um] i[n] vineaz accepunt
et ipi singulos denarios. p[er] vi
taz etnaz angli denarius est
vita etna que eqnal[is] e[st]

omnibus nulli brevior nulli lo
gior multorum tn diuisitate
fulgebunt mag[is] alij minus
prima cor. xv. Stella differt
a stella in claritate. hic aut[em]
denarius vnus e[st] ipse multiplex
tn p[ro] accipientem differenciaz
venientes aut[em] et p[r]imi. ps q[uia]
inuitant ad laborem doctine
hic incipat vicini i[n] vide
ubi grutat primo q[uan]do dictum m[ur]
muracoz p[er] sua equitate qua
ubi sunat[ur] equitas cessac[ione]m
murmur / 2o coroz neqmciaz
p[er] sua bonitate i[bi] volo aut[em] et
huic nouissimo. murmur in
oc[ulis] neqmcia in corde / In p[ri]a
po[nitur] quorum dictum murmuracoz / 2o
murmuracois grutacoz / i[bi] at
ille unus vrm. In p[ri]a tangit
primo murmuracois occasionem
2o ipam murmuracoz i[bi] et acci
pientes dicit g[ra]o / venientes aut[em]
primi i[d est] iudei / vel ex illis
q[ui] p[ri]o vocati sunt ad primariu[m]
arbitrati sunt q[uod] plus essent
accepturi quibuslibet digno
rem locu in regno qui p[ri]us
fuit in thabernaclo vel in
templo. ÿ minus iuste arbitu
tur q[uia] p[ost]q[uam] acceperunt aut[em] et
ipi singulos denarios i[d est] sigla
prima mxo quitoz p[er] d[e]i iu
benignu[m] i[d est] candem etnitatem
eu gentibus iustificatis / et ac
cipientes murmurabat. Sed dica
mus est vita etna quo e[st] ibi
murmur et oculus neqma. Ad quiz
mois expono[n]t ÿc p[ri]o p[er] singu
laz licionem s[ecundu]m in qua sit primo
ad alios et alijs de cadem mul
titu[dine] no[n] imitata noa sit

in ps cum occiderent eos qui e
bant eum non occisi sed alii re
manentes Et est supple Accipi
entes vocacionem non adeptionem
quia et si laboraverunt, non tamen fia
liter in gracia persisterunt murmura
bant super mali in visa gloria bonorum
in modico vel alias / 2° expone de
presenti murmuracione accepta qui
in spiritu 2° denarium accipere in
presenti per graciam et spem in futuro
per gloriam iudei ergo qui prius ad fidem
accedebant etc quia pre gentibus
preferebant et ideo murmurabat vi
dentes gentes sibi preferri ma
gistrorum largicione in spiritus sancti
missione Actu xi et x° et in
aliis locis 3° expone per similitudinem
id est per voluntatem spontaneam vel
confessionem qui quasi primum murmura
bant tamen per familias in illis
in missione egit et potuit sic in
de murmurantibus Et sic tempore
exponendo potest dici quod ista
murmuracio erit in modico admi
racio meliorum de tanta gloria
generum de tanta bonitate dei
de tanta murmuracione eorum non
in testamenti sed quo quererent
quod fecerunt An oculus tuus ne
quam est / Ideo dicit Nisi non potest
culpam sed potest consideracionis et eq
ualitatem quia admiracio procedit
ex admiracione divine iusticie
magis quam more infirmitate
Secundo ista admiracio potest esse
suspensio antiquorum patrum in
lymbo Et Augustinus antiqui
qui per longa nimium tempora ad
celum pervenerunt quasi per murmura
cionem denarium accipiunt nos autem
sine murmuracione quia mox ut

quod murmur supple dicatur / 4° potest dici

de corpore exivimus sine mora premium
accipimus Unde potest expo
ni de demum penitente et nunc quod
unus non statim evolat sicut
alius etc ergo Et accipientes
murmurabant conquerendo vel
admirando adversus patrem fa
milias de benignissimi s
gentilis vel minores vel in bo
nis sancti nocentes Una hora fece
runt quod de modico tempore laborem
sustinuerunt de novo cum volun
tarius spiritu brevemente cum mi
to passione passi et pares illos
nobis fecisti supple in premio qui
portavimus pondus diei et estus
Iterum pondus diei sunt opera
iusticie estus per concupiscentiam seculi
Gregorius ideo dicit quia alium modum omnibus
bonis preparabat et ideo quod tunc
fuerunt cum maiori difficultate
iusticiam servaverunt quia felicitas
mundi impedimentum est autem
pondus eciam potest dici honor
sed mandata legis / Et potest expo
ni contra omnes quod nec vos estis
estus calor temptacionum que
constat maliciae demonis
cupiditas temporalium delecta
ciones motuum carnalium per
tanturum ergo supple quia non succubuimus
generaliter ista murmurantes figura
tenent quorundam claustralium
qui eo quod diucius fuerunt in claustro
murmurant si preponatur eis mi
nores vel iuniores / At ille res
pondet quantum ad murmuracionem
propria equitate qua ondit
deus primo non inferendo in
iuriam 2° faciendo iusticiam
in racione ex denario et hoc e
At ille respondens uni eorum dixit
etc Uni dico omnibus dico

qa xiiij vel viii quia via et equalis erat omnibus occasio amme perfidi sinceritatem et si non pro operatorum non facio tibi iniuriam Job 34 absit a deo impietas et ab omnipotente iniquitas / Nonne ex denario convenisti mecum et in sorte id est ex conformitate per magis et conversationis / tolle quod tuum est et vade / hic expositio litteralis de malo sit Nonne ex denario convenisti mecum. i. nonne promisisti pro vita eterna finaliter de talenti / tolle quod tuum est i. penam eternam et vade in ignem eternum / Anselmus reddo tibi et cum opera tua interitaque iustitia sunt vel de bono qui et si iniuriamur non tibi in iniurie sint pretmaxis sit / tolle quod tuum est quod de patris sum tibi redde mercedem tuam / vade intra gaudium domini vel et in sorte penam in accepta iustitia vel prim aliam corporalem de sinu anima re vel habe paciam quippe tollas mercedem tuam Volo autem et huic sic conformat eorum nequitiam per suam bonitatem quod ondendo pactum suum primo voluntarium secundo licitum contra non licitum 3o bonum contra An oculus tuus dicit 5o volo autem et huic novissimo i. populo gentili sicut et ab et iudeis dare sicut et tibi primo indaico [illegible] et gratia [illegible] mea eius ut equalis fiat populus gentilis vel huic novissimo i. pena facti sicut et tibi i. nocenti et ne illicita credatur voluntas subdit / An non licet mihi quod volo facere / ergo dicit quod volo quia vult id licitum nos [illegible] quia licitum id volumus [illegible]

Stulta est heresis quod contra dei voluntatem est / non solum licita sed et omni benignitate plena sed et voluntas divina id addit An oculus tuus nequam i. invidiosus quia ad primatum internequam est i. invidia plena quia ego bonus sum. ex una bonitate mea tendat quam meas / hec primo bonus dominus et conformitas in die tribulacionis [illegible] de dato eius nemo iuste murmurat quia apostolus dat quod ho [illegible] Sic erunt / Supremus posita i. parabolica instruccio hic subditur instruccio generalis ubi tangit duo primum quod pertinet ad operarios specialiter / 2o quod ad omnes generaliter i. multi enim sunt vocati. dicit primo Sicut dictum est erunt novissimi primi et primi novissimi. Sed enim in corona non est inventu neque finis ita ut [illegible] etiam ad tempus in illo seculo non novissimi dicit non primi / vel distinguendum quia primi vocati asunt ad laborem doctrine id dicit Sic erunt novissimi. Sed postquam [illegible] fuerint in doctrina et primum paltinrecthe a vico in vidue alii novissimi [illegible] et [illegible] de capite [illegible] in candorem et [illegible] de candor in caput Sicut [illegible] est leuit. xiiij admena [illegible] mortuus [illegible] et ille [illegible] et [illegible] i. candorem / multi enim sunt vocati pauci vero electi ad fidem et multi pauci [illegible] ad beatitudinis primum / sicut omnes

carnem vocantur ad electionem
sed vnum eligit in exemplum sicut figu
ratum est Judicum vii de Gedeone
qui plures vocauit ad bellum
sed paucos eligit quos secum
duxit. Et ascendens ihesus Glo.
mis spiritum est, de perfectione prelatorum
quantum ad laborem doctrine hic agitur
de eadem quantum ad sanctitatem vite
cum elimatione morum simplicem
et gressionem generum persigna
tione in illuminatione cecorum primo
secundo agitur de perfectione prelatorum 2°
subditorum perfignatio quesionis ge
rum, i. Et egredientibus illis
de iericho secuta est eum tur
ba multa primo ad ornan
dam perfectionem vite necesse est pla
tos ponit primo se i. humilitatis
exemplum / 2° subditi docendum
i. Cum accessisset ad eum mu
lier primo primo exemplum humilitatis p
ponitur quod prelati, 2° circa quod
attenditur quod circa passionem sal
uatoris i. Et ascendens etc. Glo.
Et ascendens ihesus hic est per si
tum loci vel ascendens ihesus iheru
salem non descendens in babilonem
veniebat enim de iericho, erat
assumpsit 12 discipulos tamquam
perfectiores typum prelatorum
gentes non infirmos qui sunt
scandalizari scilicet quod voluit
omnibus typum indicare per
passionem suam vt ecce Glo.
tu mecum moriar et dat illum
Circa quibus in exemplum 3 proponit
humilitas passionis quod prelatis
et perfectis. Ecce ascendimus. Hic
in exemplum humilitatis predicit
dominus sua passionem circa qua
locum quod in alium modum circa

filius hominis tradetur principibus sa
cerdotum et tertia die resurget. Quod dicitur
non tangit quantum ad tertiam / quantum
ad inchoationem quod tradetur quantum ad
progressionem quod illudetur. Tunc
quantum ad consummationem quod crucifigetur
Et 3° in quo iniuria facti
condemnatio. In quo voluntas
eundi / Comminatio i. quo iniuriatur
oportunitas patiendi / Ecce quod de
nuo compellit. 3° cum hec vi
debitis vidistis i. circa predictam
ne estimetis purum hominem
nam et si posse mori est hominis
tamen velle mori non est hominis /
Et filius hominis tradetur cui a
gitatur condemnatio ista tradetur
condemnati in quo innocentia
quod filius hominis i. ingenuitatis tradetur
mori in quo fraudulentia
quod tradetur primo a iuda opulenter
tradetur condemnandum in quibus
malicia quod principibus sacerdotum
et scribis tradetur condemnationis quod
inequa cum iniusticia quod et condem
nabunt eum morte. Primo per flos
tentes nullo iure ordine se
nato secundo post cogite ecclesia
condemnemus eum 10 ipse plorat
i post euangelium dominum et natum
de iudicio meo tradent eum
primo summi principes et scribe
eum accusatione omnes eum accu
latione mortis eum pilato
barabe latinus gentibus se
pylato et ministris romanorum
et hec ad illudendum vbi eo
tunicis purpura vestiunt eum nos
inducere et flagellandum vngis
et nodis post sum flagellatum
totam diem crucifigendum clauis
ferreis vel illusio fuit passio

in capite quam cum in collo ala-
pis et facie arundine in capite
percussit flagellacio in corpore
crucifixio et exstimulatibus
toris ut in manibus et pedibus
et tercia die resurget ecce tempore
et gloria resurreccionis quam passioni
anectit ut tanta resurreccio
enarraret scandalum crucis ista
passio et resurreccio coniunguntur
ut in passione nostra generalitas
in resurreccione nostra dignitas
compleatur. Sed quare christus totiens
repetit de passione sua. Responsio quia
sepe eis dixit et in glossa quia
multos in nomine potestatis potuit labi de
medio eorum iturus in iherusalem
et apostolos secum ducturus ad temp-
tacionem precauet ne de ignominia
passionis scandalizentur.
¶ Tunc accessit post verbum passionis
subditur hic verbum in imitacione humi-
litatis cum conclusione opposita ubi
concluditur primo venit elacio
mis. 2° venit indignacionis
ibi et audientes decem indignati
sunt. In prima tangit primo occa-
sionem eveniendi. 2° forma ibi
Jhesus autem vocavit. Circa primum
notandum in ordinem temporis cum dicitur Tunc
accessit ad eum. Sed unde notandum
ad eum ista peticio cum premissa
fuit ignominiosa et infirma de pas-
sione media. Responsio quia humili passionis
adiecit gloriam resurreccionis
et audita resurreccione putabat
eum mox illico regnaturum et quia in
4° adventu promittit in hoc esse
complendum et aviditate femina
cupit premia immemor futurorum
2° exprimit personas petentes quia mater
filiorum zebedei. Circa hoc est Sa-

fia
lomee id est pacifica que genuit
filios pacis et nostris temporibus voca-
tionis apostolorum et passionis domini
mortuum est zebedeus et ista se-
cuta est dominum cum filiis suis scilicet
iacobo et iohanne adorans et pe-
tens ad ab eo. Ergo accessit
adorans et petiit. Accessit est
in fide adoracio in signo peticio
in verbo. Accessit quia scriptura ado-
ravit fide peciit generaliter scilicet
quod cederet ea que volebat petere
unde non statim prorumpit in expressam
peticionem sicut consueverunt fa-
cere petentes. 3° per sentenciam peticio
porrigitur a christo ibi qui dixit ei
quid vis. 4° id quod petitur ibi
ait illi dic ut sedeant hii duo
filii tui. Petit quem desiderant in
tuis filiis qui natus eum dicitur sedeat
honoris unus ad dexteram et alter
ad sinistram. Dominicas unde addi-
tur in regno tuo. Alii filios suos
militaturos predicit alii honoris
nemo filios suos predicit dum
per eorum illorum magno precio com-
parant salutem illorum non dono
accipere volunt sed si vident illos
pauperes ista tantum ut audiant
quod corpori sunt arcentes non animorum
quibus deficiebat ista mulier in
ordine et intencione et materia in
ordine quia prepostere quia ante me-
ritum querebat premium dicitur et quod
ut sedeant hii quam non dum labo-
ravit in intencione carnalitatis
credebat enim sibi hic ex lege
debere carnis id est dicitur hii duo filii
mei. Cor tamen in materia
vanitas quia pompam querebat
id est subditur unus ad dexteram tuam
et alius ad sinistram. Credebat
in regno esse sinistram et dexteram

et ipsi ea a deo mereantur. Tunc ait Ihesus. Hic propter duo occasionem subdit duo dicit. Secundo ubi primo corrigit vicium elacionis, secundo invitat ad imitacionem humilitatis. Primo ostendit in potestis bibere, secundo primo in calicem quem meum, dicit quantum ad primum: Respondens autem Ihesus dixit illi. scilicet filiis zebedei quorum consilio mater petebat. Nescitis quid petatis, scilicet in me. Tunc vero ambo erant nescitis, quia ante humilitatem passionis exaltari volebant, per multas enim passiones et tribulaciones oportet intrare in regnum celorum, Actuum xiiii. Et ideo dicitur. Potestis bibere calicem quem ego bibiturus sum. Per calicem significatur ubique passio et tormentum. Tamen quia tamen mensura bibitur, quia non permittit deus homines temptari supra id quod possunt, prima Corinthiorum x. Tamen quia cito transit sicut potus, secunda Corinthiorum iiii. quod enim quod in presenti est momentaneum et leve tribulacionis nostre. Tamen quia delectat, secunda Corinthiorum xii. libenter gloriabor in infirmitatibus meis. Dicunt ei possumus. Ait illis. Hic invitat eos ad imitacionem humilitatis et hoc ostendit ex primo ubi primo implicat mitem passionis, secundo primum exaltacionis ibi sedere autem ad dexteram, dicit quantum ad primum. Ait illis calicem quidem meum bibetis, id est passiones pro me sustinebitis. Quod primo ambo biberunt passionem. Tamen Jacobus abscisso capite truncatus, sic Johannes autem propria morte vitam finivit. Sed si non tamen cum in ferventis olei dolium missus vi dibus Christi calicem non desinens pe bibens, quia sed dissilit. Unus

sustinuit de actu alter affectu. Unus scilicet Jacobus, alius scilicet Johannes, olei dolium missus. Sedere autem ad dexteram. Hic exponitur multipliciter. Sedere autem ad dexteram vel sinistram meam vel a me secundum divinitatem quem omnia habeo a patre. Unde auctoritas est a patre, vel non est a me secundum humanitatem ut nobis meis consanguineis illud donem, vel secundum glossam, non est meum dare, quia non est dantis sed accipientis, quia non est acceptor personarum apud deum, sed quicumque dignus est accipit, et ita quia dignus non est consanguineis vel non est meum dare vobis ad hunc superbis vel aliis quibus est paratum a patre meo. Exponitur quasi alii id est humiliantibus quam iam vult exaltari, quia regnum talibus paratum est. Ita enim paratum est regnum celorum deum diligentibus sicut quinimmo parat nobis... Oculus non vidit deus absque quod paravit diligentibus te. Quidam insignientibus sicut domus vel hospitale paratur pauperibus qui non habent pallacia vel domos alias. Sic paravit in dulcedine tua pauperi deus. Ut humilibus sic peregrinis paratur cibus et vestitus pro... [illegible] ... nobis bonum iter veniamus et ... impedientibus sic paratur honor pro honore bonum pro bono ... et finaliter perseverantibus sicut operariis paratur merces ... prima Petri primo hereditatem conservatam in celis vobis qui in virtute dei custodimini per fidem et salutem paratam revelari in

quibus parata regnum celorum sic vide ... aie

goct s̄ cuntur

nouissio tpe // Tunc accessit ad eum mr
filiorum zebedei petens ad. Tom
ay. 10. d. q̄ ista petitio fuit ipor
ta ab ipsis filiis zebedei et ob
h̄ d. filii zebedei petiuisse
Ad mr petiit s; introducta
a filiis et ob hoc d. filii pe
tiuisse et parentes eant et ob h.
appetebat / ite q̄re no p̄ s;
p aliud petierunt Ad pmo ne
alii discipuli t̄baent si pete
rent in regno p̄mi ee vnde
nichilominus indignati / 2o ne
ipi a xpo reprehendent q̄ n
bn attendent ad doctinaz pre
humilitatis / 3o ne sustinent co
fusionem si contigeret eos ipelli
cu eent tanti ite quit q̄re
p mulierez potius qua p viros Ad
q̄ mulier scit bladis adulari
ut p; de dalida / 2o q̄ si er
raet male petendo minus ar
gueretur a xpo / 3o ut citius ex
audiretur p̄ simplicitatez ite
q̄re p matrez Ad 1o q̄ corpe
nuius attinebat xpo / 2o
q̄ fidelius aduocaet p filiis
et confidentius cu nepote suo
xpo / ite nescitis q̄d petatis
Tom sup deus est petens ad
abeo q̄ no adeat q̄ pete
bat Ad regnum pete est ad
s; sed ad dextram et sinistram
sine merito h̄ n est et ad h̄
vndit / Tunc audientes decez
hic corrigit vicium indignationis
vbi pmo pot occasionez 2o cor
rectionem i Ihesus at vocauit et
3o Et audientes decez s. alii
apli indignati sunt Glo. s̄d
illi carnali petierunt ipsi

sup omnes ste et isti carnalit
contristati sunt aspire ee non
ans / De duobus fratribus p̄c pete
tibus exaltari Tunc dixit i digni
sunt / q̄ isti ausi sunt h̄c p mer
pete quato magis t̄baent si
petitio eorum fuisset suscepta / et
io necesse dixit no sedebitis ut
sedebitis ne ceteros irritaret
s; tamen p̄ humaniter sic vndit
ut mr fres concordia no rum
pet et omnes spaent s; quia
duo no puenirent indignitatem
eorum cu inquinamentis videat
suos discipulos indignari Capit
m. omnis altitudo Tunc
Ihs frangit patitur duos di
scipulos no ite pete n̄ ite
dixit ut ex eorum culpa occa
siones tueniat docendi
regulaz pietatis n̄ est penulos
ea ordz parte magro Ihesus at
vocauit / hic subdit correctionem
indignationis / ubi p̄o reprehendit
indignacionem / 2o ponit nitar de
humilitatis documentu i s̄ed si
quis voluerit int vos fy pma
pmo tangit q̄dicez principum
et eorum / 2o docet discipulos
suos face oppositum i no ita
erit int vos / et h̄c est Ihesus
aut vocauit eos / tamen pmis
p̄ ut aberrae reuocaet ut
pace informaet ut viri debi
te placationis exaudiet ad se
tamen ad salutis medicina ut
mitigarent tamen ad vinculum
pacis quo vinierent tamen ad
ingiu vitatis 4o instruerent
et ait scitis q̄ principes gē
cium i. qui intigentes pria

pariter dominantur eorum / et sit re-
latio ad intellectum et qui maio-
res sunt potestatem vel electione domino
tangit dominationem et effectum domina-
tionis potestate exercent in eos quia
dominantur terrenos locum licet domina-
tio et dominium exercendo sed non ita
erit inter vos / inter sanctos quod
nos nostre salutis petitis et
vultis prelationem venire ad
quietem et regni possessionem cum
eo ad summa utilitatem attendatur
non imperando sed ministrando non
dominando non ita erit inter vos sed inter
vos / vel sicut in regno terreno
ita est quod prelati sunt domini sed in eorum
regimen non est terrenum sed spiritale
unum propositum debet esse inter nos
quod prelati ecclesie sunt ministri non domini
non ita erit inter vos / sed quicumque
voluerit hic subdit humilitatis
imitande documentum primo docen-
do verba 2o confirmando suo exemplo ibi
sicut filius hominis / in prima docet du-
plicem humilitatem primo in operando
humiliter / 2o in sustinendo paci-
enter ibi quicumque voluerit dicit ergo
sed quicumque sive nobilis sive
ignobilis voluerit inter vos ma-
ior fieri prelatione dignitate / sit
vester minister quia non primatum habe-
ndo sed humiliter ministrando Ecclesiastici
Quicumque desiderat primatum ha-
bere signatur humiliter sustinere
non enim qui fuit maior in
honore est maior sed qui inferior
est maior / et quicumque inter vos
voluerit maior esse id est primatum
tenere / erit vester servus non ex con-
dicione sed ex caritate non ex compul-
sillacione sed ex caritate Ecclesiastici
32 Rectorem te posuerunt noli
extolli etc. / sicut filius hominis

hic docet humilitatem exemplo suo et
habet duplicem partem primam in operando secundam
in paciendo ibi et dare animam suam
dicit ergo ita sum ego in medio sicut
filius hominis id est Christus non venit
ministrari sed ministrare id est temporaliter
dominari ut ei domini ministrent
sed ministrare / Luce 22 Ego in medio vestrum
sum sicut qui ministrat sicut
in locione pedum id est in distribucione
panum per instructionem infirmitatum
in expulsione demonum id est discipulos
suos ad predicandum et dare non tantum
predicando et miraculis amonendo
sed animam impendendo / et hoc est
et dare animam suam id est vitam Ieremie
12 Dedi dilectam animam meam redemp-
cionem pro multis / pro omnibus quantum ad
sufficientiam sed pro multis non pro
omnibus quantum ad efficientiam
quamvis velit omnes homines salvos
fieri sed si attendat ad eum / non
enim sic vult ut nolentes sal-
ventur sed volentes / non enim va-
lidus est si nolenti donatur /
Notari possunt hic tria verba in quibus
innuitur ad quem venit Christus
quorum primum refertur ad ingressum
quia non venit ministrari sed ministrare
in quo humilitas quia non est cum
turba famulorum / non cum appara-
tu equorum / non cum pompa divi-
ciarum / non cum deliciis penatorum
aliorum / refertur ad progressum
sed venit ministrare in quo cari-
tas et maxime in die cene quando
ministravit discipulis verbo exemplo et sacra-
mento / verbo vitae / exemplo humi-
litatis / sacramento caritatis /
tercium refertur ad egressum / et
dare animam suam / in quo pietas
Ergo dare non reddere animam

Luce

no tm tres vel depccoꝝ no dap
nacoꝝ p multis nō pre cogita
gᵒ benignitate qꝛ dᵒ pcosita
tꝫ qꝛ aiaꝫ utilitate qꝛ i· dep
coꝫ pᵒ deprecoꝫ visit dns
ipᵒ suo egredientibꝫ illis ꝑto
de pfecoe vite platꝰ sꝫ sbdz
pfignacō qūsionis genem in
illuiacoe cecoꝝ ubi poᵗ pᵒ
illuiacōis loci 2ᵒ ordicꝫ i
et ecce duo ceci 3ᵒ moꝫ i
aysticus est cecꝰ ihus In pᵃ
pte pᵒ loci 2ᵒ seqlaꝫ tm be
m illuiacōis tepsionꝫ i fcēn
ta est cū dᵗ gᵒ egredientibꝫ
illis s mgro ꝛ discipulis ab
iericho ubiꝫ iericho e m bs
qua tngssso iordane distin
xit iosue p qua gstruxit
alicꝫ ahiel 3ᵒ rg xvi qua
sua gra dns visitac digtꝫ
est s pt pfidiaꝫ eiꝰ m destr
ta est a romais p qua 3ᵃ
edificata ē qne adhuc ma
net hec qᵗ pmittit de illu
miacoe ceci cū appropinquaret
iericho ihus ꝛ qūsioe zachei
de quibꝫ luc xviii ꝛ l. in
scienta est cū tba multa cōs
assidui doctoꝝ sigm ē ceca
plia sicut studio si agricole
messis fecunda et ecce duo
ceci hec sbdit illuiacōis or
dineꝫ ubi onᵗ pᵒ aniccdēcia
ad illuiacoꝫ 2ᵒ cecoꝝ peti
coꝫ i et clamant ceca dicētes
In pᵃ implicat tā pambla
3ᵒ ex pte cecoꝝ necitas qui
ceca ex pte loci optunitas qꝛ
mgs viaꝫ ex pte de pspitas
qꝛ tnssibat dᵗ gᵒ et ecce duo
ceci dicēs de istꝫ qᵗ v vim

comedat qui cat ti ͣ eiꝰ ce
famosissis qui ex magna
felicitate ceccꝫ note cat
mise ꝛ notabat ethimo
theus bartholomei filius
qᵗ io sedebat secus viam
no i moti a via salutis ad
litaꝫ ut a tnseuntibꝫ eliam
petent audierit qꝛ ihus
tnsiet felix audico mirror
libꝫ qulti eiꝰ reges volūt
audire ꝛ no audierint luc
10 o rosa pciosissia caritate
iusticie candida ꝛ passio
nis sanguine rubicūda cecꝰ
rosa anqꝫ videat sentitur
ꝛ anqꝫ tueatur tenet in
odoribꝫ suis Sic dno tnse
unte dno ceci anqꝫ videūt
suavitate sensit fraglanciaꝫ
et clamāt hec dᵗ cecoꝝ
peticoꝫ ꝛ pᵒ cecoꝝ denotoꝫ
t clamoe 2ᵒ cecoꝝ fidelitate
t cōfessioe i dne miserere 3ᵒ i
feriitaꝫ t clamoꝝ multipli
cacoe i turba aᵗ inᵉpabat
qᵒ efficaciaꝫ t impetroe i
et stetit ihus ꝛ vocāt dᵗ gᵒ
et clamant quitli magno
desidio illumai postulat di
cētes dne cꝰ natiuꝰ faciūt
hꝫ ceci insinuando sua petcoꝫ
pponunt ptateꝫ dimitatis
dne ecce pmo venit est al
tissimus cator cꝰ apponit
magnitudineꝫ huanitatis
filꝫ dd pᵒ adventu dᵒ dd
ꝛ ois magnitudis eiꝰ pe
tunt actu mē miserere ex
ponunt pssiaꝫ sue miseric
quia sui ceci turba auteꝫ

increpabat / hic subditur instancia
corporis in clamore multiplicatur
ubi introducitur / primo turba
prohibens clamorem, 2o instancia
cecorum clamorem amplians
dicit illi ubi dicebatur ad tuam
ad iusticiam sive ad clamorem
quia illi magis clamabant ad cu
mulacionem fidelis confessionis domine
fili david ad iteracionem humilis
peticionis miserere nostri. Dicit igitur
turba autem increpabat eos
quia videbat sordidas ve
stes non convenire claritati / Spiritualiter
carnalia desideria peccatorum
mundi et dyaboli obstant / Et sic
homines triplicem turbam impedientem
unam a carne, aliam a mundo
3am ab inferno / ut taceant a con
fessione a proximi edificacione
a laude dei. Sed turba omni bono
obsistit turba desideriorum carnis
increpat alliciendo. Turba
tyrannorum mundi increpat persequen
do turba demonum inferni increpat
decipiendo / sed quando tace
bunt ab oracione ceci pugnaciam
virtutis et perpetue essent non sta
tu mediati per defectum virtutis
sed ipso magis salutis / Psalmus: Cla
mabo ad deum altissimum / At
illi. Ecce ergo impediebatur sed
impediti magis accendebantur
magis clamabant dicentes miser
ere nostri fili david. Quia ecce
est via fidei quanto magis vitit
tanto magis accenditur utique fidei
in prelio secura est in certitate
... / Et stetit ihesus. Hic
subditur clamoris efficacia et
hoc in triplici stacione, in vocacione,
in interrogacione. Et hoc est quod dicit
Et stetit ihesus quia sequitur non

potuit et quos pergentes non vide
bant. Et vocavit eos ne tur
ba prohiberent si non vocati veni
rent et ait interrogans non tam
ignorans quid vellent sed ut ex
visione cecorum manifesta
debilitas et utique ex remedio
cognoscatur ut oracionem ex caritate
ut non vi confitentes se posse
salvari significet. Quia filiy
david cecos illuminare non potest
filius autem dei potest. Non ergo interro
gavit / Quid vultis ut faciam
vobis. Dicunt illi: Domine ut aperiantur
oculi nostri. Quia dum dixerunt fili
david suspicio est sanitas mox
ut dicunt Domine sanitas adest
inspiracio ut aperiantur oculi nostri
spirituales ad deum contemplandum
ad nos cognoscendum ad proximos
instruendum non ad vana visitandum
non ad inmundicie inspiciendum
non ad noxia visitandum. Misertus
autem ihesus. Hic subditur modus corporis
illuminacionis circa quem tangit
affectum interne quia misertus. Tactu
saporis quia tetigit oculos effectum
potencie quia confestim viderunt
Dicit igitur misertus autem eorum ihesus
cecorum dispensando tetigit ocu
los eorum. Bernardus 2o ... Eos non
tangit oculos in radiis sine lu
cis consciam illuxit et confestim
viderunt fides et sequuntur immuta
cione. Quia non resilierunt post
beneficia quia multi ingrati fuerunt
Gregorius videt et sequitur quod bonum
quod intelligit operatur. Nonne
Ecce tempus est modus illuminacionis
illuminati enim quidam legimus
libros sicut quidam ceci Luce 18
aliquem tactu sicut isti aliqui
unguento sicut cecus Jo 9

lutu fecit ex sputo ubi est
predicacio tacta mistice inspiracio
uncio sacramentorum institucio sed
3o illuminat deus per sacramenta
sacre scripture per declaracio primo
lumine illuminat per carismata quia
per illumina oculos meos ne un
quam obdormiam etc. Et xxi

Et cum appropinquasset
Ecce In precedenti actum est de perfeccione
prelatorum quantum ad laborem doc
trine et sanctitate vite hic 3o agitur
de perfeccione eorum quantum ad amicitiam
personarum Et sicut dictum est tria vi
cia corrumpunt que dominantur
ambiciorum prelatorum primo vicium
in vidie 2o vicium superbie sed
3o vicium avaricie sine symo
nie Et in omnibus istis est
prefiguracio gentilis populi quantum ad
prelatos novi testamenti primo
in vocacione operariorum hora xi
2o in illuminacione cecorum 3o in
solucione animalium et adduccione
ad xpistum sicut hic ex hoc quod
intencio huius textus est ista ta
2us que dividitur in 3es partes
primo in pro de signo apostolice auc
toritatis 2o prefiguracio conversionis
populi gentilis ibi Euntes autem
discipuli fecerunt. 3o de repara
cio symonie et avaricie sac
dotalis ibi Et intravit ihesus in
templum Et prima ordo ita primum
enim est in adventu xpisti ad mon
tem oliveti 2us in descensu
ad populum 3us in ingressu in tem
plum sicut ei sunt progressus vie
quo primo venit in montem oliveti
et tunc discipulos misit in ierusalem
et tunc obsequium animalium et prelatorum

prelatorum accepit de ipso intravit
in templum et tunc vendentes eie
cit Prima de signorum apostolice auctoritatis
sine potestatis sacerdotalis designa
tur primo conformitas collacionis
2o debitum execucionis ibi Ite in
castellum 3o approbacio conforma
cionis ibi Hoc autem totum factum est
ut adimpleretur In prima ordinatur
conformitas dicte auctoritatis primo
ex parte loci 2o ex parte temporis ibi
Et tunc misit dicit ergo Et cum
appropinquasset aliqui premittit
que 2us in ordine historie que
iohannes supplet primo enim venit
Bethaniam sed sabbato ante
ramos palmarum ubi factum
est ei solempne convivium in
quo fuit lazarus quem prius su
scitaverat ioh. de quo ioh. xi In
crastinum autem venientes in
ierusalem transiverunt per bethfage
que erat viculus sacerdotum
ad alenda animalia sita in
monte oliveti in cuius confinio
late civitas est sita Bethania
et 10 distat a monte oliveti
tangit quod tercium locum de iero
solima est locus passionis Bethania
domus obediencie in prelatum
et pertinet ad statum perfeccionis
qui apostolis data est et mundus
missio predicacionis ecclesie propo
nit Ite docete omnes gentes
mons oliveti a quo descendit
est statum ascensionis quod est
conformitas dispensacionis temporis
ut completa passione resurrec
cione et ascensione pateat col
lacio apostolice auctoritatis in spiritus

sancti missionem Jo 16 v abiero
et Tunc misit ihesus hic sub[ditur] co
gruitas offendi[tur] auct[oritas] [illegible]
condicionis quia illi qui mittunt quibus
aplica auctoritas debet esse duo
discipuli per quod in duobus not[atur] sinca
caritas pro sacramentum gemine
dilectionis in discipulis volun
taria paupertas quia qui non
renunciaverit omnibus que possidet
non potest esse eius discipulus luce xiiii
[illegible] i per vera humilitas [illegible]
[illegible] discite a me quia mitis sum
et humilis corde Et sequitur Tunc
misit ihesus in quo auctoritas
duos discipulos suos in quo
ydoneitas cuius [illegible] di
cunt hos duos fuisse petrum
et philippum et congrue petrus co
gnoscens in quo signat ad vine
[illegible] filius eius lapidem [illegible]
ad [illegible] vel duos [illegible]
ubi ubi in ore duorum vel trium
stabit omne testimonium vel [illegible]
discipulos i qui disciplinatos
[illegible] edificacionem [illegible] Bonum
et disciplinam suos et [illegible] congru
itas collacionis auct [illegible] ca
stellum hic sub[ditur] debitum [illegible]
tionis [illegible] salvatoris [illegible]
[illegible] ingit que [illegible]
primo ad predicacionem ire / 2° ad
salutem [illegible] i et sta
tim invenietis / 3° [illegible]
ad [illegible] solvite et ad
ducite Et sequitur Ite in castellum
ad liram in [illegible] qua sic vocat
[illegible] vel [illegible] quia [illegible] nomi
civitatis amiserat quia [illegible] lib
tate [illegible] reducta erat in [illegible]
[illegible] [illegible] cum
erat romanis [illegible] de libertate [illegible]
ali reducta erat in [illegible] pe
ccatorum [illegible]
in paucitate habitatorum [illegible]
[illegible] castellum quod contra vos
est i vobis ex opposito [illegible]
ibant in ierusalem [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
in [illegible] et [illegible]
et statim invenietis [illegible]
[illegible] introitu civitatis alliga
tam asinam et pullum cum ea ad
[illegible] in ierusalem erat asina
communis deputata communibus
usibus pauperum qui non pote
rant habere iumenta et erat in
[illegible] alligata vel
in communi loco et qui ea indige
bat dum qua habebat eam pabu
lum ei dabat pullus autem [illegible]
[illegible] ad [illegible] et hic
[illegible]
[illegible] ad predicacio
nis officium ad sacros mittit in
castellum i in mundum qui in
pugnat deum multis [illegible]
in credulitatibus [illegible]
in voluptatibus et [illegible]
in vanitatibus [illegible] cupi
ditatibus [illegible] ambicionis
[illegible] totus mundus in
maligno i in malo [illegible]
positus est [illegible] angeli ve
loces ad gentem convulsam et
dilaceratam ad [illegible]
quod contra vos est discipuli [illegible]
[illegible] obstinacione [illegible]
[illegible] Jo 16
in mundo pressuram habebitis et sta
tim invenietis quia [illegible]

solicitudine querendi asinam
alligatam et pullum cum ea. Secundum
glo[sa] unum ad iudeos scilicet asina
alterum ad gentes scilicet pullus refer-
tur. Secundum dicitur ibi est quartum
Secundum propter quasdam similitudines
animalium huius homines sunt assimila-
ti. Deum ut dei filium non cogno-
scentes est cuius hoc animal in med-
... et stultum et infirmum sic fue-
runt homines ante Christi adventum
alligatam. Secundum Augustinum propter nostrum
liberum quidem arbitrium
secundum voluntatem divinam quia non
sed semel peccantes obligamur
... nos iam non in ira ...
sed sicut navis fracto gubernaculo
illuc ducitur quo tempestas
voluit sic et homo divine gratie
auxilio perdito peccatum non ad
vult sed quo draco vult. Secundum propter
miseria[m] quorundam peccatorum que debet
nos movere ad querendum bestia-
lis similitudo quia deus homo iam
...[illegible] homo cum in honore
esset non intellexit id est
asinam et pullum cuius spiritualis
ligatio quia de libero sumus capti-
vus ... ligant cum
spiritus malis ... et ideo alli-
gatam talis multitudo ...
Stultorum infinitus est numerus id
est statim ... ubique
cum ... peccatores ...
asina ... pigra stolida
... ab amore ... i.
ad spiritualia a posteriori ... i.
ad temporalia pullus carnalis affec-
tus liga[tur] i. voluptatum ille-
cebris ... quia ...
tunt cum ... multis ...
... ... eos ...
voluptates sunt ... eos

... mundi ... inuentus
solutum hic et ... excal-
catio ... insolvendo in
adducendo in ducendo. Sol non
est a vinculis peccati et hoc potentia
... vero solvite ad ...
... est ad gratiam ... et hoc Christi boni-
tatis vero addit et adducite
... ut adducet omnes
... de cunctis gentibus
donum deo ... est ad ...
eorum impedimenti et hic ubi ...
tatis vero ... et si quis vobis
aliquid dixerit impedire vo-
lens dicite quia dominus hiis opus
habet non propter ... sed propter magnam
utilitatem ... magnam con-
versionem propter ... magnam salutem
et ... quia ...
... eos. Secundum ...
... eorum ... in ...
illorum animalium ad ...
... hoc autem totum factum
hic ... approbatio ...
in ad impletionem prophetie ...
... ad ...
adventum et propter hoc ... duabus
... ad adventum in ...
et hoc ... in ... ...
ad adventum in carne et ...
... in carne. Secundum ali-
quos ... totum ...
est ut adimpleretur ut est ...
... non ... quod
est dictum per prophetam Zachariam ...
... dicite o predicatores fi-
lie Syon i. ... i. ecclesie ...
... Syon est mons ...
... et ideo ... que ...
... id est ... filia ...
... filia est ...
... ... Christo.

sic wt cum propheta minor predicans
filiis de xpo primum est eius ma
iestas ibi rex tuus tibi propheta
premissis dicens non dicas non
habemus regem nisi cesarem apoc 19
habens scriptum in femore rex regum
etc 2m eius caritas ibi venit tibi
cum tu pocius debes ire ad eum
ad laudem tibi id est ad tuam utilitatem
eius tibi si credideris contra te
si non credideris 3m eius pietas
ibi mansuetus math. discite a
me quia mitis sum etc 4m eius
auctoritas ibi sedens super asinam
et pullum eius subiugalis sa
piencie que sub iugo et onere po
situs non ad laudem supponitur quia se
dit inita brevi in spacio secundum spiritualem
intelligenciam quia in precordiis se
det utriusque populi ps deus sedet
super sedem sanctam suam zach 9
iustus et salvator et ipse pauper
hec sunt insignia regis huius
paupertas pietas et equitas
convenit primus in ingressu paup
in experiencie iustus in iudiciis ecce
rex tuus advenit ibi in car
ne condit propheta primo predicabiliter
ut cognoscat et credatur ibi
dicite filie syon id est predicate
mundo ps dicite in civitatibus
iuda ecce deus vester deus in
fortitudine veniet 2o admira
biliter ut cogitetur et exaltetur
id est cotidie quod est non admiracionis
dan. 2o ecce iste venit saliens
in montibus transiliens colles
amabiles saltus de celo in uterum
de utero in mundum et hoc fecit
humilitas ... de mundo ad pa
tibulum et de patibulo ad infernum

... de inferno ad mundum et de mun
do ad celum et hos saltus sanctificatos
saltus 3o venerabiliter ut timeatur
et colatur ibi rex [illegible] 10 omnes
non timebit o rex te / 4o desi
derabiliter ut recipiatur ibi tuus
ps deus tuus ego sum non
recipiatur / quinto admirabiliter
ut post ipsum ibi venit io. 16 exivi
in a patre meo et veni in mundum
[illegible] quis wt veni pro
me / 6o utiliter ibi tibi id est ad uti
litatem tuam non suam / Septimo
amabiliter ut confidamus ibi ma
nsuetus mansuetudo quippe facit
amabilem et exigit [illegible] / octavo
humiliter ne exaltemur ibi sedens
super asinam et pullum [illegible] vos
cognoscere magnitudinem adventus
considera quem adventus eius non
sedet in equo amore [illegible]
fulgens non ascendit super sublimi
bus equum discordie amatorem
qui pectus plenum habet iactancie
qui procul odoratur bellum et
gaudet ad vocem tube et cum
viderit sanguinem pugnam desi
derat [illegible] est non habet [illegible]
derat galeas [illegible] orna
menta tribulind [illegible]
quid ramos frondentes signa
signa pacis Cives ante
discipuli portant designacione
apostolice auctoris hic sub figura
generationes populi gentil
[illegible] tam pro actu apostolorum
2o actus turbarum ibi plurima
autem turba actus ante apostolorum
[illegible] quo ad [illegible] per [illegible]
per adventum per vestium impositionem
per cooperationem ad dominum passionem /

ymeq q° actꝫ applorꝫ sive sac
dotlis est insolnend pp'm a
petiq q no² ch d² / Euntes aut
disc'li fecerunt sicut precepit ill'
ihesus / aug'. vult Euntes aut i modi
vniusq predicare / 2° e in ad
ducendo ad fidem vitatis vnde
sub² / et adduxerunt asinam et
pullum / Et pm petrus asinam ad
duxit z paulus pullum Gall
2° Traditum e in chro in ppn
oi sic z petro successoris / 2° est
informac' i precepti q nota ibi
et imposuerunt sup eu vestimenta
sua / pro q vest' aplica e docta
... z diuersos scriptorꝫ sive et
ecclesiasticorum documentu varieta
tes quibus n' aia instructa sive
ornata fuit suppor dnm ihesu
no mer² Apoc 18 Beatus qui
custodit vestimenta sua ne nu
dus ambulet / 4° e co opacio di
ne scissionis q fit admirando
ad perseuerancia i gra vn dt
et cu d' sup sed' fecerunt pa
cem / b Glorificate z portate
dnm in corpore uro / plurima aut
turba / hic sub² actus turbe q
est psigniacio xpianorum z q
primo quo ad credendi / 2° q° ad
confitendum i turbe aut que p
cedebant / xpianorum ad creden
tus primo ad nuitu instrum
to vestiu i corpi / 2° q suppos
in expansione ramorum i in
exercicio bonorum operi Ecorum con
fitendi fidem psignat dupl' primo
in clamore predicatorum i turbe
aut 2° in confusione ?ilorum i
et cu [illegible] 2° dat
hic xpianorum i paciendo i operando
in predicando in contendo dt g°
plurima aut turba strauit

vestimenta sua in via per quo pro
ce dnm asino nikti strauerunt
vestimenta sua i via quia su
mus [illegible] tes
simplicibus viam suo exemplo parant
Gm de Stephano actu vij vidi
celos apertos / Alij cedebant ramos
de arboribus z sternebant i via
Gl'o simplicibus se in exercitiis
vniendi [illegible] iudicu g
abymelech accepta securi pa
dit arboris ramu z dixit q
me videtis fac' facite / Turba
aut / hic psignat xpianorum predica
di ubi implicat² ta [illegible] p
dicancium i clamore maria
predicandi i dinitatis z humanitatis
[illegible] confessione i osanna filio
dauid primus predicacois in
peticione salutis eterne i osanna
in altissimis dt g° / Turba
aut que precedebant quantu ad
doctores veteris testamenti z qui
sequebantur quo ad predicatores
noui testamenti qui a primis no
discordat / Clamabant dicentes
o sanna filio dauid o sanna i salu
filio dauid ablatiue psilium dd
i p xpim nl datiue dicentes
filio dauid i xpo osanna in
quo confitentur humanitatem / Benedictus
qui venit in noie dni / i quo
confitentur diuinitatem et bis di
cit osanna q' saluator est
xpus [illegible]
diuinam essenciam [illegible] humanam
tate Rab [illegible] mediu
[illegible] z sententie gentil' z q'
omnis in mediatore di z hom
crediderunt qui [illegible] z qui
sequebantur osanna clamauerunt
osanna in altissimis i salua

in excelsis qui pius salvabit
ab inferis / Item dicunt alii vna
in libratione pene alia in collatione
glorie osanna vltimum exposicio Circa quod
interpretantur quidam osanna gloriam
alii redemptionem interpretationes has
reprobat hugo dicens quod osanna to
tum est ebraicum et componitur ex cor
rupto et integro nam osi apud
hebreos sonat quod obsecro et anna
idem quod salua quasi diceret obsecro salua / Tamen
beda vult quod osi sit interiectio et
anna salua quasi o salua Benedictus
qui venit in nomine domini / Nun
cius solet recipi libentius propter duo
propter propriam bonitatem et propter mittentis
auctoritatem Ex istis duobus co
mendatur hic christus ex propria boni
tate cum dicitur / benedictus qui venit
a mittentis auctoritate cum subiungitur
in nomine domini id est a deo deo missus
Gal. iiii° At ubi venit pleni
tudo temporis misit deus filium
suum / vel in nomine domini / sed qui est
idem deus cum patre / propter dixit
dominus domino meo / vel in nomine
domini id est ad nomen domini invocandum
ps narrabo nomen tuum fra
tribus meis / vel in nomine domini
id est ad honorem patris propter Io viii° ego
honorifico patrem meum / Et cum
intrasset / hic prefiguratur ex in
quietudine aliorum in clamore predi
cacionis ubi implicantur duo
primo populi commotio / 2° commoti
confessio in populi autem dicebant
et hec est / Cum intrasset ierusalem
commota est vniuersa civitas
dicens quis est hic quod licet aliquis
sciencia negligencia veritatem
post commotionem a facie eius vni
versa tamen populi autem dicebant
quod licet a minoribus incipit con
fessio vt ad maiores perveniat

hic est ihesus propheta a nazareth
galilee / Notanda sunt hec
tria quod dicitur ihesus tangit nomen quod
propheta tangit officium quod nazareth
tangit patriam / quarto hec nomen
salvatoris quod ihesus officium est
indicatoris quod propheta patriam dele
ctacionis quod nazareth quod interpretatur
flos hic quarto non est ad salvandum
2° confortat insensibiliter per spem
officium ad docendum 2° illustrat
racionaliter per fidem patriam ad delec
tandum 3° allicit ad concupisci
biliter per caritatem / Inuenit hic
asinam alligatam et pullum
cum in aliis euangeliis non fit
mencio de asina sed de pullo tan
tum addiscunt vtramque ad ihesum
et 2m Crisostomus Euangelium Christi
Mattheus gentibus scripsit et
non pullum in quo nullus populus
gentilis remanebat sed hyeronimus
hebraice et hebreis scripsit non
asinam commendat ad me tamen ad christum
per quam gens ebrea inter non
desperanda de salute si penitent
addit autem et pullum in signum
ut vsque christi ad gentes / Turbe cla
mabant / Animaliter quod mouebat
eos ad clamandum Vnde Crisostomus super
illud Commota est civitas ag
to ingressu commouebatur vide
rent admirabiliter quod laudabat
ut deus sed deus laudabatur
in hominem presto autem quod non ipsi qui
laudabant sciebant quod lauda
bant sed spiritus subito ingressus
in eos veritatem ammoneret vba
nitatem fundebat vel propter lazarum
quem de morte suscitauerat et
alia miracula que fecerat in fe
sto pene sane de quo supra v.

Plurima turba Com[men]t[ator] vi
deri impossibile q[uod] in tractatum si
cu[m] v[er]ba audisset q[uod] ih[esu]s venit
ierusalem acceperunt ramos palmarum
et invenit ih[esu]s asellum et se
debat sup[er] eum / 4o q[uod] d[icitu]r p[ro] p[re]re
capitulacio[n]e intelligendum est q[uod] p[ri]m[o]
sedit sup[er] asinam s[ed] p[ro]p[ter] adventu[m]
turbarum in ultimo sedit s[upe]r pul
lum p[ro]pterea dicite filie syon Com[men]t
Joh[annis] xij d[icitu]r q[uod] sc[ri]ptu[m] est noli ti
mere filia syon / s[ed] com[men]t in zach[arie]
q[uar]t[o] Exulta satis filia syon
iubila filia ierusalem [illegible] ecce [rex tuus]
no[n] q[uod] fuerunt viri in iuberso si
militer s[ed] i[n] intellectum simplicitate
p[ro]pterea ch[ris]te se h[ic] offert apte cu[m]
an[tea] abscondit se a facie eorum
ipsorum iudeorum p[ro]p[ter] passionem Joh[annis]
xij p[ro]pterea quint[o] quare h[ic] suscep
honores collat[us] in t[em]p[or]e regis cu[m]
p[ri]us fugierit in montem q[uan]do eu[m]
voluerunt rege[m] facere Jo[hannis] vj et
ita sibi contrarius vi[detur] sibi fuisse
R[espondeo] sicut d[icit] augustinus d[omin]us non
facit contraria s[ed] p[ro] congruentia operatur
diversa / nam q[ua]n[do] no[n] d[u]m tempus
passionis advenerat ideo se ip[su]m
occultabat nu[n]c aut[em] cu[m] ad
venit se manifestat [ea]d[em] ad
[illegible] in L[u]c[am] / ut apl[ostol]i illorum
con[tra] se excitaret invidiam et
no[n] se invitu[m] pati demonstraret
E[t] obicit L[u]c[as] Eo q[uod] eos exci
tavit forte mortem sua[m] fec[it]
innoxios ab[s]i[t] no[n] excitavit
eos ut facerent q[uo]d an[tea] nolebat
s[ed] ut posset facere q[uo]d p[ri]us no[n]
valebat facultas est eis data
no[n] est mutata voluntas / s[ed] int[ro]i
vit ih[esu]s i[n] templu[m]. Cu[m] p[ri]mus
porta est p[ro]figurata co[n]fessionis
p[o]p[u]li gentilis h[ic] subd[itu]r co[n]dep

nacio avaricie sacerdotal[is] et
maxime symonie q[uam] co[n]dempnat
nulla p[ri]mo facto i[n] eiectio[n]e / 2o
v[er]bo in increpacio[n]e i[bi] et dixit
eis ih[esu]s scriptu[m] est / in eiectio[n]e
no[n] facta est co[n]dempnatio sacerdotalis
avaricie quo ad tria primo quo
ad negociacio[n]e[m] 2o eiciebat e[ius]
mentes et vendentes / 2o quo
ad contractu[m] illicitu[m] nummulari
orum i[bi] et mensas nummulariorum /
3o quo ad vendicio[n]em sacrorum
i[bi] et mensas vendencium ad l[itte]ram
in primo atrio templi sacerdotes
fecerunt loca venalia ubi
stabant venditores et emptores
et h[oc] fecerunt sic[ut] q[uod] cupidi[ta]te
ut si om[n]es venientes i[n] templu[m]
h[ab]erent parati quid offerrent et
sicut d[icit] [illegible] sacerdotes erant
cupidi q[ui]a eis vendebant
animalia et columbas q[ua]s pauperes
offerebant ut vendita reciperent
oblata / et q[ui]a aliqui no[n] habe
bant pecuniam unde emerent po
suerunt i[bi] nummularios qui mu
tua darent / et q[ui]a no[n] audebant
dare ad usuram dabat ad mu
tuum Colliba collibie dicu[n]tur
munuscula Jo[hannis] xj d[icitu]r poma
et hui[us]modi que accipiebat p[ro] de
nariis et eos expellendi sunt
ab ecclesia d[icit] g[losa] et intravit
ih[esu]s i[n] templu[m] dei [illegible] [illegible]
civitate primo templum adp[ro]p[ri]
c[iu]s forma religionis tri
bu[e]s ut quocu[m]q[ue] venimus do
mum oraco[n]is primo s[ed] ibi est
adeamus et p[ro] oracio[n]e deo co
mendati sic ad alia agendu[m]
negocia fere eamus / et eicie
bat h[ic] permittit aut[em] de fle
tu dni sup[er] ruina civitatis

futura de quo Luce 20. Omnes vendentes et ementes de templo. Zach. ult. non erit mercator ultra in domo domini, qui vendit et emit vix sine peccato esse potest. Et mensas nummulariorum [illegible] sacerdotii altaria dei mensas nummulariorum appellantur et cathedras vendentium columbas evertit. Cathedras ad litteram vocat sedes vendentium columbas, sed que cathedre proprie non sunt sedes venditorum sed prelatorum, ideo [illegible] est quod mistice [illegible] evertit illorum sacerdocium qui de impositione manus per quam spiritus sanctus datur precium accipiunt. Honorius [illegible] dicit [illegible] ad [illegible] clericis [illegible] sunt ab ecclesia militante per simoniam et a triumphante pena de [illegible] sed [illegible] Jo. 2o. De hac non 3a alii [illegible] loquitur ut [illegible] Luce 19 et dixit eis scriptum est Ys. 56 domus mea, id est meo nomini dedicata, domus orationis vocabitur. 2o Paralip. 7. [illegible] celi celorum non capiunt te domine quanto magis domus quam edificavi sed ad hoc facta est [illegible] ut [illegible] orationes [illegible] sacerdotum ante [illegible] vos autem fecistis eam speluncam latronum. Latrones enim non [illegible] in [illegible] publicis [illegible] et [illegible] in speluncis se abscondunt. Jere. 7. numquid spelunca latronum facta est domus ista in qua invocatum est nomen meum in oculis meis. Nota quod sicut [illegible] domus est [illegible] reconciliationis quo ad penitentes Gen. 28. non est hic aliud nisi domus dei

et porta celi. 2o orationis quo ad proficientes sicut hic dicitur. 3o instructionis quo ad perfectos Ys. 2o venite ascendamus ad montem domini et ad domum dei Jacob et docebit nos vias suas et ambulabimus in semitis suis. 4o iubilationis et laudis Ps. [illegible] qui habitat in domo tua. [illegible] fit spelunca latronum vel [illegible] quia corrumpitur ab hereticis vel [illegible] quia sacra vendunt ut a symoniacis vel prebendarum [illegible] ut ab ambitiosis vel pecuniarum quia male expendunt ut a voluptuosis vel 2o Mach. 4. latronum est et in templo dei [illegible] latro est [illegible] de religione [illegible] tantum [illegible] aliquem [illegible] vite ut ypocrite aliquam [illegible] ut questuarii advocati aliquem per fortitudinem potencie ut nobiles aliquam oblationes [illegible] ut domini mundi de [illegible] Jo. 10. Omnes quotquot venerunt fures sunt et latrones. Ypocrite vendunt oves quia simplicitatem pretendunt et [illegible] vestem ovium quia intrinsecus sunt lupi rapaces. [illegible] advocati vendunt asinas de quibus Job primo boves arabant et asine pascebantur iuxta illos, et advocati mali nobiles vendunt accipitres qui capiunt rapacitate sua [illegible] beneficia [illegible] et [illegible] sunt [illegible] nummularii commutant pecuniam et [illegible] sunt qui [illegible] dominis solum [illegible] pecuniam. [illegible] quod non [illegible] [illegible] Ezech. [illegible] et [illegible] in [illegible] oculis eius [illegible] maiestas divinitatis [illegible] in

dum et ad domum [illegible] vias suas et ambulabimus in

facie ita ut nemo ausus esset
mecum respondere. Et accesserunt ad
eum ceci. Hominis ab ipsa parte lu-
ce capitulo. Et venissent capharnaum
et porta est laus ... dicuntur pre-
tinet ad pastorem et activis et in
contemplatiuis et in prelatis sic subse-
quenter dicitur in reprobacione
iudaice malignitatis. Reprobatur
autem malignitas ista triplex. Primo
propter contemptum pietatis. 2° propter temp-
tacionem veritatis capitulo 22 Tunc
abeuntes pharisei consilium inierunt
ut caperent eum in sermone. 3°
propter simulacionem bonitatis capitulo 22 a
Tunc locutus est ihesus ad turbas.
Reprobatur autem propter contemptum pietatis
ostense in miraculis. Primo in dignitatem
animi. 2° in temptacionem ubi
Et cum venisset in templum. 3°
in obmissionem boni ubi Quid
vobis videtur Homo quidam habebat
duos filios. 4° in pertractacione
mali ubi Aliam parabolam audite.
Homo quidam erat paterfamilias. Circa
indignacionem animi phariseorum tangit
primo indignantes eorum deprehensio.
2° ipsorum indignacionem
consultacio ibi Et dixerunt ei audis.
3° reprobacionis illorum perfectacio
ibi Et relictis illis abiit. 4°
pueri gentilis perfugate confessio
ibi Et videntes discipuli indignati
sunt. Occasio autem indignacionis
tangitur duplex. Primo insufficiencia
pietatis in curacione infirmorum. 2°
obsequium in laude puerorum ibi
Et pueros clamantes. Primo ergo
tangit pietatis ostensionem. 2° indi-
gnacionem maiorem offensionem ibi Viden-
tes autem dicit ergo Et accesserunt
ad eum ceci et claudi in templo
et sanavit eos. Ecce quando tunc
sanavit pro multa. Primo pro

consummacionem auctoritatis ut sicut consumma-
cionis non solum auctoritatem sepe-
ret in maiorum propositum consummaret.
2° propter veritatis testificacionem. Unde
ambrosius virtutis sue magnalia
in templo ostendit calumpniantibus
ut quia populi clamabat ipsum filium dei
dicit quod testis vocis illorum. 3° in
diversitatem ostensionem inter prelatos
et principes inter plebem et sacerdotes
inter infideles et fideles quia
illi illuminantur hii non magis
excecantur et iō sequitur. Cum
viderent autem et iō videntes prin-
cipes sacerdotum et scribe mira-
bilia que fecit ihesus in cecorum
et claudorum sanacione in tanta
multitudine de templo eieccione
et pueros clamantes in templo
et dicentes osanna filio david
indignati sunt. Crisostomus prius
loquebatur laudem in samari-
tane tempore pristinas et considera-
cionis quo ad in terram ... et
videntes voluntatis quod ad offen-
sionem indignati minuacionis quo
ad illos quod dicunt ei audis quid
hic subditur indignacionem consulta-
cio ubi primo eorum minuacio
ponitur. 2° consultatur ibi Ihesus aut-
em dicit et hec est Et dixerunt ei au-
dis quid isti pueri dicunt? Ex hoc
motu enim suum manifestabat
quasi dicit sicut ingratis et his gloriam
declinacionis. Ihesus autem dixit
eis utique. Ego audio mag-
nificans exprobacione insanientem non
vidit eorum calumpniam.
paciens non enim dicit bene faciunt
quod me laudant vel errant quia
pueri sunt etati ponere sed magis
sic videt et ubi pueris testimonio

sacre scripture consinat. 8 ex ore
infancium et lactancium perfecisti
laudem Et bndt perfecisti laus enim
nichsata a turbis in via sed
augmentata et complecta in templo Ç
nonus quod tunc sunt que perficiunt
laudem que nonn^r hic p^o concor
dia quia discordia dissonanciam
facit cum de singlis. xpoe dan
3° Cum hi tres qui ex uno ore
&c / 2° iudicia quia non est speciosa
sa laus in ore peccatoris io dicit
infancium apoc 14 Et nemo
pt dicere canticum nisi &c / 3° di
na sapiencia in glo in quibus
vitalis operat^r non ingenium hominis
io dicit lactencium / ezec 2° lac
tabo eam et loquar ad cor eius
laudem non incipiunt penitentes
adiciunt perficientes perficiunt i
nocentes / Et relictis illis Con
fitata indignacione iudeorum que
subditur perfignacio reprobacionis et
est i duobus primo in corpore relic
tione / 2° in ficus arefactione ibi
Mane autem revertens urbem add^r
perfignacio conversionis gentium dicit
g^o Et relictis illis Glo quere
dulis et in obedientibus abiit
foras in bethaniam i i domum
obediencie In reprobacio iudeorum
in 2° conversio gencium perfignacio q^r
dam non libri leguntur extra civitatem
Sed Rab post Ibique mansit / Sed
quare non mansit in ierusalem ad h^c
Glo quia pauper et nulli adulaba^r
nullum in tanta urbe inveniret hospi
cium sed apud lazarum receptus est
s in bethaniam prope ierusalem Et in
hoc est argumentum quod excellen^d
honoris principum non come^r huma
na sed potestate divina facta est alio
quin pro tanto honore quis hospite

invenisset / Sed 5° iudeorum i
fidelitas per paupertas illius ho
spicium civitas quia non mansit Cris
sostomus enim est iudeorum non in cunc
macione ubi clariores non sunt
sed ubi fideliores / non gaudet ubi
epule large sunt sed ubi civitas
floret / Mane autem revertentes
hic subditur et figura reprobacionis
iudeorum s arefactio ficus circa quam
tangit^r in^or primo per clemencia
2° iudeorum culpa i et nichil
invenit / 3° reprobacionis sentencia
et ait illi nunquam / 4° reprobacio
nis effectus i arefacta est Cle
mencia non per omni i inhoracione
iudeorum quia ad in^or s in eo quod
redit esuriit iudit et i venit
dicit go / Mane autem revertens ss
a bethania i ierusalem more stu
diosi operatoris Secundum 11 mane
fervencia sermone tum ad literam sunt
mane sed hic esuriit uel 2° in
xpo in veritate humane carnis omnis
vel spiritualiter Cris. non quod homo cibum
tunc sed quod desit salutem quia si quis
homo esuriisset nunquam mane esu
risset / Et videns fici arborem
Cris synagogam per multitudinem
gencium sub uno cortice i hominum
sub una lege de hominum fructum
Ier 24 Ecce nisi bonas pessima
fructus malos mala valde et
bona / i quia una per uniformi
tatem ritus ceremoniis viam quia ma
nebat legem sed non i via quia non
credebat xpo quod est via veritas
adeptam spiritualem cordium perducit
spiritualem / xp p^o in ipsa invenit
sed sine nota et non i venit
nichil nisi folia i verba legis et
tradiciones phariseorum absque illis fruc
tibusque virtutum non est una in

incolis vel est ficus in ficulnea
Sed cum habent folia uberis et
flores morum et fructus operum Be-
da cuius in cibum fructus et folia
eius in medicinam/ Et dicit hoc
inveniet hic multi assunt operibus
doctrinis et miraculis/ Et ait illi
numquam ex te fructus nascatur in sempiternum
Sequitur merito arbor ut fiat
sterilis/ Ad hoc Glo non sane cre-
ator in iniuria possidentis vel arboris
se creata sua utitur pro arbi-
trio et ad utilitatem aliorum In hoc
enim signata est reprobatio iudeorum
est autem sterilitas culpa male-
dictio iustitia arefactio pena in-
fertur et arefacta est continuo ficulnea
Ezech. .17. feci lignum viride aridum
hic numquam ex te nascetur fructus
scilicet operis meritorii in sempiternum Con-
reliquie salve fient ut Ro. 10.
Ad hoc Glo arefactis foliis et truncus
aruit sola radix vivit quia
in fine iudei pullulabat quia dicit
numquam scilicet manente obstinatione
vel numquam scilicet manente te toti
quia modice reliquie salve
fient Item q. .xij. dicit quia non erat
tempus ficuum ergo non meruit
maledici/ Ad hoc videt Glo
quia non dum erat tempus salvacio-
nis israel eo quod plenitudo gentium
non dum subintroisset/ vel quia
preterit tempus fidei cum predicacio
ad gentes transiit/ vel ut facto
terreat ne quis folia et verba
habens sine fructu inveniatur cogi-
di et eterna supplicia subiret/ Et
videntes discipuli hic prefiguratur
populi gentilis conversio ubi primo
ponitur discipulorum admiracio de
reprobacione signali iudeorum/ 2o
christi responsio prefiguratur in inventione
translacionem conversionis gentium ibi

Respondens autem ihesus dicit 3o Et viden-
tes discipuli mirati sunt Crisostomus
omnia in conspectu eius erat primum
quia humidum est et primo dicit in hac et
non in alia planta quia in omni
humiditatissima vel forte mira-
ti sunt quia nullum ex eo precipue
in novo testamento et ideo patet
quod non dicit in aliis maioribus
miraculis quod discipuli mirati sunt
quomodo continuo aruit/ sed per eius ma-
ledictionem Crisostomus non quia maledixit
arbor fructum non dedit ideo ma-
ledixit/ Respondens autem ihesus hec secunda
visio de magna est commendatio
fidei primitive inspectionis et per-
suasio conversionis populi gentilis
ad cuius conversionem concurrunt duo/
primo predicationis virtus 2o ora-
tionis id est Et omnia quecumque petie-
ritis est ad monendum arbitrium
liberum sed ad gratiam impetrandam
dicit 3o. Respondens ait ihesus dixit
eis Amen dico vobis si quis
non debet admirari/ Amen dico
vobis si habueritis fidem et non hesi-
taveritis/ fides cum perfecta est sine
hesitatione pro primo postulet autem
in fide nihil hesitans non solum
de ficulnea facietis quod acciderat
sicut ego feci/ Sed si monti
huic dixeritis tolle et iacta te
in mare/ De hoc Gre. .xij. dicit quod hoc
fecit ad literam Gregorius quem hic tempus
volebat ecclesiam suam ampliare
Sed mistice legitur hic ambo de
predicatione apostolorum christus qui
mons est a iudeis est oblatus
et in mare gentium iactatus et in
sermone agonis appellatur demonum qui
de hominibus obsessis ab
apostolis et eorum successoribus expellitur
et mitigatur in mare id est in loca

auara et omnia quecumque con-
tencia est et ordo eius predicatione
ad conversionem peccatorum ideo subdit et omnia
quecumque petieritis oracione credentes
accipietis et ad salutem ordinem disposita
credentes non hesitantes accipietis
tunc vel propter ea vel ad meritum vel
ad voluntatem Unde noli vilipen-
dere oracionem quia dominus non vilipendit
eam sed antequam egreditur de ore tuo
scribit eam in libro suo et indubitanter
exaudiet Unde quia subdit nobis quod
petimus de quo nomine utilius Et cum
venisset in templum Hic ponitur
est contra reprobacionem iudeorum ad con-
tempnendam domini potestatem et hoc
in indignacione circa hec hec consi-
derantur temptacione ubi ubi ponitur primo
contempnens potestatem Christi in verbo tempto
re 2o subditur eorum confutacio per in-
sionem salvatoris ibi Respondens autem ihesus
ait illis Circa primum implicantur
circumstancie agravantes iudaica
perversitatem in temptacione facienda primo
per circumstanciam loci ubi dicitur Et cum ve-
nisset ut doceret et orarent et oraret et con-
daret in templum in quo loco pec-
care est sacrilegium committere 2o
racione intencionis quia accesserunt ad
eum non ut docerentur ab ipso sed ut
docentem caperent in verbo 3o racione
temporis quia ad eum docentem id est cum
doceret quando maxime non erat in-
pediendus 4o racione personarum
quia principes et seniores populi quorum
potius ad audiendum peterent cum certa
malicia extitisse hos superbe
ne quia aut vel minus ignorancia
excusat dampnatur Ecclesiastici est
iniquitas a senioribus 5o racione
modi questionis quia dicentes in
qua potestate hec facis quod non dixi
sed beelzebub Luce 12 et quis
dedit tibi hanc potestatem quod certa

est non in creata Unde Sanctus
in iudicibus Christo dominum inestas causas
accusandi non invenerunt conven-
ientes de bonis turbabantur sustine-
tes in medio ardorem simulatis
ad hec verba in qua potestate hec facis
dicebant enim sacerdotes aput
se nos tenemur columpne templi
et ecce iste eciam super eum veniu-
bit et ecce iam solus respondit in templo
et nos contempti tacemus plures erant
et nos sublimes tacemus Et in vidua
quem sibi est in nunca non qui
respondit plurimum facit in malum
illi autem eum respondit pater glo-
riosus at ihesus ait illis Hic
subditur eorum confutacio et hec duplex
primo per responsionem interrogatio-
nis 2o per negacionem responsionis
ibi ait illis et neque ego Et primo
exprimitur confutacio 2o confutatur
questio in baptismus iohannis unde
erat 3o subditur iudeorum perplexa
cogitacio ibi at illi cogitabant
4o ponitur ipsorum ignoranciam
confessio ibi et respondentes ihesu dixerunt
et hec est Respondens ihesus ait illis
interrogabo vos et ego unum
sermonem Unde interrogacione
sua docet temptatores de quo in-
de et obiectionis illius astuciam
racionabili propositione confunde
et non veritatem mentitur publi-
licare si quod non vidit dominus di-
cere ad hoc est triplex racio primo quia
fecisset contra suum preceptum Matthei
7 nolite sanctum dare canibus
2o quia illi indigni erant qui
audierunt temptandi querebat 3o quia
in utile fuisset Unde Crisostomus
prodest quam ceco aliqua pulcri-
tudinem mittit quem si dixisset
in veritate videbo et ego di-
cam vobis in qua potestate facio

q. d. interrogatus ad tempus nō
addiscendum / et ideo vos interrogo nō
ad docendum sed ad sciendum baptismus
hic confirmatur quo quia clamus
clamo intelligitur / cum dicit baptismus
Johannis unde erat de celo an ex hominibus
i. ex dei ordinatione an hominum
fictione / at illi cogitabant / ad
interrogationem suspensi / Job. q.
cum repente interroget quis re-
debit ei / intra se / ex qualibus
visionibus sua insidias consistorum
cum dixerimus de celo dicet nobis
quare nō credidistis illi quando
testimonium perhibuit et in quo predi-
catio mirat sicut videtur ambo
ex dixerimus ex hominibus timemus
populum de ex parte effectum teneamus
turbas / quia pro maiori parte
eius baptismum susceperant et ideo
timebant lapidari a turbis /
omnes enim habebant iohannem tamquam
prophetam ex vita austera et ex
doctrina sana / et ex testimonio christi
ei perhibito / Et in et vndecies
illi dixerunt nescimus nescire
fatentes / In hoc patet quod ut humilitatis
verbo ei aptarent insidias et
mentiuntur / Eius accidentes cum in
quibus quia declinant et ipsis in
eunt sicut dicit / cum aventata
est dignitas sibi / Ait ille / Circa
consideratur eorum ex ratione ne-
gociationis visionis / Ait ille
et ipse neque ego dico vobis in qua
potestate hec facio q. d. nō dico
vobis quod scio quia nō vultis fati-
consitis / Sed constabit de cau-
sis occultatur veritas vel quia
nō sunt auditores capaces
Jo. 16. multa habeo vobis dicere
sed nō potestis portare modo / 2o.
quia sunt temptatores sicut et a
nolite sanctum dare canibus sicut fui.

hic amen dico vobis quia publicani et me-
retrices precedent vos in regnum dei / tempus
preterit. / primo in indignationem ait
2o in temptatione ubi hic 3o ut
hic in obmissione boni ubi
ponitur primo parabolica similitu-
do / 2o eius expositio ibi dixit illi
ihesus amen dico vobis quia publi-
cani / In prima primo ponitur pa-
rabolica sui narratio / 2o ponitur
super hoc christi interrogatio ibi quis
enim ex duobus fecit voluntatem
patris / 3o phariseorum responsio ibi
dicunt ei primus / In prima primo
excitat attentionem ad audien-
tiam sui / 2o ponit statum condicio-
nis populi gentilis et iudaici in
hoc quidem habebat / 3o modum
predicationis utriusque populi ibi
et accedens ad primum dixit fili
vade hodie operare in vinea mea / parabo-
lam sequitur eos cum vos presbiterum
intendit et tunc ipsos in eam indi-
ces facit / Amen dico vobis / in quo in-
sinuat ut a nullo magis fiducia
est nisi ubi eam ipsi adimplendo
committitur / homo quidam / scilicet deus
pater qui dicitur homo ratione mansuetudinis
qua habet ad homines / habebat duos
filios i. duos populos scilicet gentilem
et iudaicum / Unde et amens et ille
hoc ut deus quia homines quos tamen
affectu primo diligit quia cum nā
sit deus tamen magis vult diligi
ut pater quam timeri ut deus / Et
accedens ad primum hic ponit mo-
dum predicationis utriusque populi
et primo gentilis 2o iudaici / ibi
accedens autem ad alterum dixit
similiter / Circa primum gentilis
figuratur obmissio legis naturalis
dicentis ad christum / In prima impli-
catur tamen / 2o legis naturalis in
simulatio / 3o in simulatione obmissionis

sio vel ille ant[em] iuis/ 3o obmittens
prima et legis ad impletio vel pp
ca ant[em] prima mora dicit glosa. Et
accedens ad primum/ glosa ad gentiles
populum et con. Ideo in primo
gentium mens ... gentil
est primus tempore origine et multitu-
dine primus dignitate et fa-
miliaritate et dei cognicione. Dicens
in quo signatur inpressio legis
naturalis in cordibus gentilium/
Fili vade hodie operari in vineam
meam/ i. in tempore legis scilicet in-
nocenciam facit legis naturalis quod est
hoc quod tibi non vis fieri alteri ne feceris
sunt impleta bonum opus vel
intencio ita quod notatur cum dicit/
Fili quod filiali amore non sim-
pliciter timore et spiritualiter operari. Augustinus
non simpliciter sub lege sed sicut li-
beri sub gratia constituti. Instancia
multa quod notatur cum dicit vade
operari etiam quod ... perpetuam
...nstant operari tempus op-
portunitas quod notatur dicit hodie
i. in die presentis vite. Ideo quod ...
ant[em] optime operari quia dies est
loci congruitas quod notatur cum
sequitur in vineam meam i. in
ecclesiam extra quam non est locus
merendi et operandi meritorie.
Unde ... et vos in vineam
meam etc. ille ant[em] scilicet populus
gentilis/ Respondens superbe ait ecce
apte contrarius sunt qui bonum
relinquunt et malum eligunt/
nolo quod legi naturali non obedi-
unt et libero arbitrio abusus est.
Romanorum primo/ Cum enim deum
cognovissent non sicut deum
glorificaverunt aut gratias egerunt
sed evanuerunt in cogitacionibus suis

peccata hic designatur status co-
rrupcionis in adventu salvatoris
cum dicit penitencia ant[em]. i. in adventu
Christi prima mora/ fecit Christi pe-
nitenciam dedit deus gentibus
ad vitam abiit in vineam prout
opera misericordie operari petulans primo
mus contumacia quod per correxit
postea ductus est sibi et congregati sunt
accedentes ant[em] ad alterum/ hic
subditur predicacio iudeorum populi
ubi primo designatur legis lacio
ex parte dei/ 2o inpletionis promissio
ex parte populi iudeorum/ sed ait ille
iuis/ 3o contemptus obmissionis
ex apostasia vel fidelitatis in ad-
ventu Christi vel et non iuit dicit glosa
Et accedens ant[em] ad alterum scilicet
ad populum iudeorum dixit similiter
quod ei per moysen legem dedit/
Ideo 2o ait ille iuis dixit
per moysen ego domine. Ideo 2o quia
precepisti vis faciemus et non
iuit/ ... in lege moysi dedit
vobis legem et nemo ex vobis
facit legem/ ... dixerunt lin-
guas suas loqui mendacia cum
opere dignia ... pro-
missionibus sed ... reddit
Reus ex duobus hic subditur
interrogacio iudicis et visio
nea dicit glosa/ Reus ex duobus
filius fecit voluntatem
patris et sequitur visio iudeorum
indigna respectibus exprimunt
quod ... sua/ dicunt ei pri-
mus fecit voluntatem patris quod
relinquunt quod primus est dignus
...a. scilicet populus gentilis et ...
bacio et pena/ Exiit bidens
quo ad ... voluntatem petul-
erint de primum filium voluntate

pris scripsit scilicet populus gentilis
quia melius est non promittere quam
mentiri / Et autem legitur alicubi
quod videmus nomissim sicut dicit
hylarius in originali alii habent dominum
et 2m hylarium iudeos intelligere
vitutes sed tergiversando nolunt
dicere quod sciebant sed mentiuntur
ne visio sua compareret eos
sed in verbis explicibus non habetur
nomissim primus / dicit illi ihesus
hic subditur parabole expositio circa
quam tangit primo reprobatio iude-
orum / 2° intuitu reprobationis addi-
tur et hic duplex 2m obmissionem
duplicis boni / primo credendi
ad predicationem iohannis i venit enim
ad nos ihesus / 2° penitendi de peccatis
i vos autem videntes / et hic est
contra illos ipsis per prelatorum ab eis
sumatur considerando / amen dico vobis
quia publicani / ut acceptores quia
meretrices ut magdalena hic
a precedent vos in regnum dei
.i. in ecclesiam militantem per fidem
et i triumphantem per gloriam nos
autem per infidelitatem relictis
et publicanos et meretrices
penitentes dat intelligere gen-
tiles ad fidem venientes venit
enim ad nos / hic subditur rep-
bationis materiam primum scilicet contemptu
credendi quam signat et sanc-
titas iohannis [illegible] contra peccatores
contra quo venit enim ad nos et
iudeos et [illegible] iohannes spe-
tatus et [illegible] in via iustitie
quia viam mandatorum ambu-
labat quia viam iustitie .i. penitentiam
predicabat quia austeritatem sancte
vite demonstrabat / et non cre-
didistis ei iusto scilicet iusta lo-
quenti / publicani autem et meretrices

crediderunt ei Crisostomus puto quod
persona omnium peccatorum publicanus
est persona omnium peccatum meretrices
ponuntur / In veritate enim sexu
virili sic peccata sunt tamquam avaricia
potissime abundat i viris et for-
nicatio i mulieribus / vos autem
videntes viam iustitie quam ostendebat
Christus quia predicabat verbo viam
penitentie i peccatoribus tam i viris quam
in mulieribus / nec penitentiam habuistis
postea / scilicet post completam predica-
tionis ut crederetis ei et salu-
aremini / Crisostomus nec tunc penitentiam egi-
stis ut crederetis ut vel eorum
exemplum sequamini quorum debueratis
tis esse exemplum / Origenes duo filii
sunt subditi et prelati siue laici
et clerici primus filius populus qui
plures non enim [illegible] prelati
tu creatus est natura et mundus
primo sensus est postea vox enim
prelationis volunt a laicis qui
non promittit et soluit clericus
qui promittit et non soluit
designat clericorum prevaricatio
ex ethicis ex dicti contradictione quia
illi prelati et hiati isti non
ex addito promissione quia di-
ximus scilicet ecce dominus scilicet ad cultum
et custodiatur ecclesie ad quod non aliis
ex difficili quasi positione quia de primo
contra per viam mortis et non hic contra
de 2° / aliam parabolam audite
Summum omnium est contemptus peccatis
in iudeis primo .i.i. dig-
nitatem eius / 2° in temptatione ubi
3° in obmissione hic hic idem omnibus
in specifica viuli et hic dupliciter
primo in vinea et secundum in vinea
applorum iusta xi ca° vini
prima parabolice iudaica
malignitas i duobus / primo quod

tu ad magnitudinem beneficii 2°
quantum ad protectorem secundum Comestorem i.
eum at tempus fructum appro-
pinquasset / Insuper autem multa
continentur sub parabola brevi ex-
hibita iudeis 1m eductionis
de egypto i plantatione / 2m
protectionis angelice i sepe cir-
cumdate / 3m doctoris legis i cir-
culari / 4m pro ingressionis per cultu
religionis templi / 1° erudicio-
nis doctorum in agricolis / perti-
net at primum ad bonum collatorem
2m ad conservacionem / 3m ad mali
amocionem / 4m ad protectorem 5m ad
multiplicacionem fructuum / pro prima concitatur
primo attencio ad auditum Aliam
parabolam audite / 2°
proponit similitudo ad exemplum cum
dicitur homo erat paterfamilias s. deus
dominus totius creature qui plan-
tavit vineam i synagogam
et plantavit sic credendo sicut dicitur Ego te
plantavi vineam electam
et iterum plantasti eos et radicem
misit de egypto i terram promis-
sionis tradendo et sepe circum-
dedit ei custodiam s. tribum an-
gelicam humanam et terrenam
Sepe quasi i custodiam angelorum
ut ps. Immittet angelus domini in circuitu timencium eum et
ipsalem protectorem virorum belli-
corum ut david machabeum
p° machab 2° machabeus at
protegebat castra israel Salomon
in vinone amorum ps. Et
quid desti noristi macias et
fodit in ea torcular Torcular
erat quia timore comprimebat
quo fodit i ecclesiam s. sanctis mu-
nus et promissionibus de quibus ps
in meditacione legis patrum et edifi-
cavit turrim in medio eius

templum quod turris propter altitudinem
edificii propter securitatem refugii
propter dignitatem privilegii i respectu
aliarum nacionum quia Ergo turris
Et tu turris filie syon / Eccl
quod propter numerum gentis propter populi
multitudinem nebulosa propter altitudinem
et locavit eam agricolis i
doctoribus et platis quorum debet
exstirpare vicia tanquam spinas
et inserere virtutes tanquam bona
semina i cordibus istorum subditorum
isti agricole dei sunt operarii de quibus
ro conduxit operarios in vineam
suam et peregre profectus est non
mutando locum sed operandi et li-
berum i liquens arbitrium / Ecce
ergo multa bona collacione bo-
norum i plantacione amocione ma-
lorum i defensione instruccione
morum i legislacione cognicione
agendorum i ritu i structure ex-
ortacio bonorum in loca conve-
nientes operariorum i dum protectore
aspicere pt exponit de Ceteri
de quo tangit multa p° fundamentum
in qua plantavit locus
exprimitur vel i i coram filio
olei i xpo in quo unio di-
vinitatis designatur in comm-
unicatem humanitatis que sufficiens in
filio olei / 2° tutamentum qui
scripsit eam s. angelus zach 9
Circumdabo domum meam ex
hiis que rex / 3° ornamentum
que sarcinata edificavit i ca
et quod tu torcular s. crucis ps
ps 93 Torcular calcavi solus
Timmins s. inter quod lay
Sicut turris david collum tuum
Sic collum coniungit corpus
Sic maria mediatrix est
ecclesie xpi agricolas s. platos

quorum vanis mistijs gubna
sti etiam exponi de religio
ne cuius fidelis est maxime
in templo isto prelatos quinque
reges regula et constituciones sit
hoc quem dissipat semper mor
em tolub... est lecto
et studium sacre scripture Tercio
predicatos per viii Quarto for
tissima nomine dicit agricolarum
locatos prelatorum scito / et fe
lices qui bene colunt non ne
gligunt augent et non dimi
nuunt conservant et non destruunt
Cum autem tempus / hic sub de indu
cta malignitas / quantum ad
peccatorum homicidij / ubi po
nimus sub plurali peccatoris
homicidij exaggeracio / 2º sub
de homicidorum reprobacio quanto
vero Cum autem venit 3º predictorum
expositio dixit illis esse in
quo legisti / quo peccatorum non homi
cidij exaggerat templo et in tri
plici / primo in primorum prophetarum
2º in sequenti / Iterum misit
alios servos 3º in Christi qui
est finis prophetarum / Novissime
autem misit / Primo exaggera
tur homicidij in primis vero
contemptus veritatis / quoniam primus prophe
ta / in 2º vero contemptus
veritatis / Iterum misit alios
plures prioribus / in 3º vero con
temptus emendi heredis quoniam
novissime autem misit filium suum
ipse tangit tamen quantitate i que
ibi tempus fructuum appropinquavit
dispensatorum missionem quoniam
misit servos crudelitate i sic
ibi quod agricole apprehensis etc
Cum autem tempus fructuum appropinquasset

i. cum oportunitas temporis se offert
ut abs fructum i eis remunerent
hic 22 ante 3º annum sint ex
quo veniens quarens fructum
misit servos suos i. Moysen
et Aaron legiferos vel alios
potius prophetas ad agricolas i. in
deos germanos qui se et alios
male colebant ut acciperent
fructum eius i. ut inciperent fine
bus legis que sunt obediencia dei
et prelatorum agricole autem i. pra
elatos iudei apprehensis servis
eius i. legis custodibus alii
occiderunt / alium occiderunt /
sicut non viderunt vivi de moy
se et Aaron sed occiderunt re
bellionibus occiderunt asserto
nobis lapidaverunt legislatores
quod dixisti i. mirys afferunt i.
pro irritaverunt Moysen in
castris Aaron sanctum et irrepatus
est moyses pro eos Glosa alium
occiderunt ut Jeremiam alium
occiderunt ut Ysaiam / alium lapi
daverunt ut Zachariam filium barachie
tempore quo de babilone capti in
ierusalem ebraicam de sagine scorum
Iterum misit alios / hic sub de
missio sequentium prophetarum ubi sit
tamen eorum dispensatorum missionis
cum dicitur Iterum misit alios servos
Glosa et alios prophetas et multipli
catos admonitionis cum se prim
plures prioribus / sicut a ventr ad nos
omnes servos meos prophetas dilu
culo consurgens et non audistis
eos essens crudelitatis cum
dicitur addidit et fecerunt illis simili
ter. a tempore prophetarum non sint
scienti infra 22 filium qui
benedicis et prophetas ex novissime
autem misit / hic sub 3º missio

ubi fuit tamen non tertio dispensacio missionis filii sui incarnacionis / et tamen dispensacionis. Forsitan verebuntur. Tercio specialis occasionis. Agricole autem dixerunt et cetera. Novissime autem, id est in temporibus ultimis misit ad eos filium suum. Gal. iiii° At ubi venit plenitudo temporis misit deus filium suum tamquam perfectum et tantum unicum quia patris unigenitus et sibi unicum. Et est argumentum contra hereticos qui dicunt Christum filium dei per adopcionem non per naturam quia si diceret eum solum filium quo alii tamen debent prophetas filios dici sicut Christum vel Christus suus sicut ceteros prophetas dicentes. Forsitan verebuntur filium meum quia potentem in miraculis, quia verum in doctrinis, quia liberalem in muneribus, quia benignum in humane conversacionis misteriis / vel filium meum quem constitui vivorum et mortuorum iudicem / Act. 10 Hic est qui constitutus est a deo iudex ... Ego autem constitutus sum rex ab eo. Agricole autem videntes. Hic tercio insinuatur zeli occasio que designatur ex tribus / ex affectu ex consensu et effectu / Affectus mali quia invidia videntes. Inquit filium. Consensus peior quia ex conspiracionis concordia venite. Inquit occidamus. Effectus pessimus quia ex crudelitate nimia et apprehensum eum, dicit glossa. Agricole autem principes et sacerdotes iudeorum videntes filium eius id est Christum et in miraculis. Cap. 2 Iohannis. Et nobis eciam ad videndum dixerunt inter se hic est heres. Hebr. primo quem constituit heredem universorum venire esse ... [illegible] cum nullum quod notatur in voce occidendi et in voluntate vendi /

est heres et hic est in mutato in deum... Venite occidamus eum. Hic signatum est in Gen. 37 ubi dixerunt fratres Ioseph occidamus eum / et habebimus hereditatem eius. Glossa: hereditas id est quam resurgens possidebat ecclesia quia mollitebat [illegible] iudicium fide eius ... iusticiam quam ex lege est gentibus ... dominabatur. Aliter secundum Crisostomum: et habebimus hereditatem id est temporalem possessionem cogitabat enim ... si istum habebit populus doctrinam ... ut dimittat consuetudinem hostiarum que ad nostrum pertinent lucrum; si autem occiderimus eum neglecta iusticia sic optinebit consuetudo offerendarum hostiarum et fiet nostra possessio et nostra hereditas. Et apprehensum eum eiecerunt extra vineam et occiderunt. Hic quarto describitur ex apprehensione, ex eieccione, ex occisione. Apprehensio ad passionis augmentum, occisio ad passionis complementum. Primum pertinet Mt. 26: Apprehenderunt eum. Io. 18 dicit et apprehensum eum. Luc. 22 Comprehendentes eum duxerunt ad domum principis sacerdotum. Apprehendunt eum ... tamquam latronem. Mt. 26 Tamquam ad latronem existis cum gladiis et fustibus, tamquam hominem tamquam hostem fugientem. Secundo eiecerunt eum, dicit et eiecerunt extra vineam id est extra urbem. Heb. ult. Iesus ut sanctificaret populum extra portam passus est. Levit. ... adeo extra castra ... eiecerunt autem eum tamquam immundum, tamquam leprosum, tamquam blasphemum ... separabantur a castris. Num. 12, Levit. 13. Iste tamen erit speciosus sine macula nos

ignominis candor lucis eterne
non lepprus ymago bonitatis
divine non blasphemus ultro oc
ciderunt unde addit et occiderunt
Actuum 3° Auctorem vite interfe
cistis occiderunt autem eum turpissime
Sap 2° morte turpissima condemp
nemus eum crudelissime Jo. 18
non pepercit effudit in terram
iniustissime Job 16 hec omnia
passus sum absque iniquitate
manus mee / Sequitur hic est
heres Luce 20 quod ex omnibus
operibus eius cognoscebat eum
esse filium dei / Ad idem glossa per
principes per ignoranciam sed per
invidiam occidisse Sed contra
prima Cor 2° Si cognovissent
numquam dominum glorie crucifixissent
Actuum 3° Scio quod per ignoran
ciam fecistis sicut et principes
vestri / Ad 1 agricole cognoverunt
eum esse messiam sed non filium
dei minores non litteras ignora
verunt / vel potest dici quod cognoverunt
per coniecturam non per certam scienciam
Cum ergo venerit / post iniustum male
ficium post scelus homicidii
Sequitur hic de iusto iudicio
ubi primo ponitur interrogacio
saluatoris 2° responsio illorum
exprimencium sentenciam sue con
dempnacionis / Aiunt illi ma
los male perdet dicit ergo / Cum
ergo venerit scilicet ad iudicium dominus
vinee / Quid faciet agricol
illis. querit non quia ignoraret
sed ut ex eorum responsione condem
naret ipsos / Aiunt illi ma
los male perdet hec pertinet

ad reprobacionem iudeorum ipsos in
perdicionem Babilonis nota / et vineam
suam i. ecclesiam vel sacram scripturam
locabit aliis agricolis hec dicit
quantum ad conversionem gentilium quia
per gentiles cum ... reddent ei
fructum credendo corde confitendo ore co
fitendo operis implendo corporis
paciendo temporibus suis / Eccle 3
omnia tempora temporis sunt habent
ps. Et erit tamquam lignum quod
plantatum est / Sequitur hic
aiunt illi malos male
perdet / Contra Luce xx dicitur quod dominus
dicit hanc sentenciam quo audi
to dixerunt illi absit / Respon
deo primo 2 modis / quidam
intelligentes dominum dicere eos di
xerunt absit / Alii autem non dominum
intelligentes dixerunt malos
male perdet / 2° sic / Luce alia
fuit sentencia cordis et alia gra
hic alia oris quod narrat lucas
hic / Luce in prima quidem facie
videtur contrarium verba et contra
ria sunt ille sed hic rationes
oris eorum exponit iste sed hic rationes
nes cordis / Dixit illis ihesus
porrecta parabolica similitudine
hic subditur eius exposicio ubi
primo ponitur parabole exposicio
2° ex dominica exposicione certa
quedam iudeorum indignacio /
Et cum cognovissent principes
Exponitur autem parabola a domino
primo quantum ad meritum reproba
cionis patrum suorum ... 2°
quantum ad sentenciam reprobacionis
ex predictis concluse / Ideo dico
vobis quia auferetur / Et hec

Dixit illis ihesus nunquam le
gistis in scripturis. Sensus quod de pa
rabolam meam non intelligitis
cum istam scripturam non cognoscitis
lapidem id est xpistum multociens pla
nius signatum quem reprobaverunt
scribe et pharisei edificantes id est
sua instituta statuere volentes
vel edificantes secundum suam inpu
tacionem et suas tradiciones hic
factus est in caput anguli duos
in se una populos coniungens scilicet
iudaicum et gentilem. propterea per se
ad quem accedentes lapidem vivum
ab hominibus quidem reprobatum a
deo non electum et honorificatum
secundum me videatur hoc opus esse hu
manum secundum dicitur addit. A domino
factum est istud et ideo non est
dissolubile secundum magistrum Actu
v. Si ex hominibus est consilium
hoc opus dissolvetur si vero ex
deo non poteritis dissolvere. Et de
quo tantum subitum in fidelibus conversi
sio non est consueta secundum admirabile
ideo subdit. et est mirabile in
oculis nostris id est admiracione di
gnum. Nota ad literam sicut dicitur
in hystoria cum edificaretur tem
plum a salomone fuit allatus
magnus lapis aliquando in quo
lapides ponebantur ut in ve
tus est ei locus cum multo ... nos
probaretur. Unde quia reprobatus ab edi
ficantibus tamen in summo in ve
tus est ei locus ydoneus quia
coniunctione duorum parietum ideo dictus
est lapis angularis. hoc ante
longe predixit daniel non iu
re edificavit templum secundum filius
eius. de illo lapide erat in

tencio eius secundum de xpisto porro quod
reprobatus a iudeis in passione
factus erat lapis coniungens du
os populos et duo testamenta
quia duos parietes. Ephesiis. Ipse
est pax nostra qui fecit utraque
unum lapidem quem reprobaverunt.
In hac auctoritate possumus notare
de isto lapide scilicet de xpisto ihesu
primo reprobacionem in passione
quod lapidem quem reprobaverunt in
de id est persequendo accusando
condempnando. Exaltacionem in eius
resurreccione quod hic factus est in
caput anguli. non quo defuit
quod factus de placacione, quod in capitulo
de conclusione quod in sanctificacionem
quod a domino factum est istud hic
est lapis abscisus de monte
sine de manibus danielis 2o. Et est
mirabile in oculis nostris mi
rabile scilicet quod peperit virgo
quod non comprehendit humana intellectus
quod non capit. Et ideo absor
puit quod erant ex conversione
fidelium de quibus in nacionibus ... spe
cie gratia effusa est. Dicit hoc tria
mirabilia sunt quod deus in eternum
voluit quod virgo peperit et quod
hoc credidit. Adeo dico vobis
hic exprimitur sub ... sua re
probacionis et hoc quantum ad domino
potentiam ad subtraccionem gratie in
presenti. Et quantum ad inflictionem
pene in futuro id est Et qui ce
ciderit super lapidem istum. propterea primo
quod reprobacio iudeorum. Et
vocacio gencium id est et dabitur
genti dicit quod ideo dico vobis
Secundum ... confessione et ut propheta

revelacione. Concludendo quod auferetur
a vobis regnum dei, id est gracia per quam
deus regnat in vobis, ut secundum glossam
septuaginta sena luce ca. Regnum
dei intra vos est. / Et dabitur gen-
ti facienti fructus eius. Isti fruc-
tus sunt cordis contricio, divine le-
gis meditacio, beneficiorum dei
recordacio, passionis compassio, gra-
ciarum accio, predicacio. / Et qui
ceciderit super lapidem istum. Hic describitur
reprobacio iudeorum quantum ad in-
flictionem pene in presenti. Sed exponitur
aliter et in sermone primo ut per eum
qui cadit super lapidem intelligitur
fidelis peccans qui conquassatur
et confringitur sed non penitus conteritur
vel comminuitur, quia adhuc per
penitenciam aliqua spes remanet
vel manente fundamento fidei. La-
pis vero super eum cadit quem
iudicat ergo non credentem, comminuit
et ideo totus conteritur. Ps. Et
conteret sicut lagena figuli
contricione pervalida. Crisostomus: Quia
magnus lapis est Christus, qui ce-
cidit super eum confringitur, super quem
ceciderit comminuet eum. / Item
cadit super lapidem non in totum
se frangit quantum lapidem est in terra
sed in quantum ipse fortiter ceciderit.
Ideo dicit: Unusquisque fortiter cadit super
Christum ante ipsius pondus et ma-
gnitudinem peccati vel ipsius altitudinem
et dignitatem status sui, ut si laicus
homicidium fecit vel adulterium
fortiter cadit propter pondus criminis.
Clericus vero et spiritualis persona
et si non tam grande tamen peccatum le-
ve fecit, fortiter cadit propter alti-
tudinem dignitatis, sicut lapis
qui de alto cadit grandem foveam

facit. / Item qui de alto cadit in-
firma ejus ubique audiuntur. Illi autem
super quos lapis cadit non secundum
sua opera puniuntur sed secundum suas per-
sonas non tamen puniuntur quantum
Christus potest / ut exponitur. Sic super
lapidem cadit qui venialiter pec-
cat, qui non a caritate cadit
sed in caritate. Super illum autem
lapis cadit qui mortaliter peccat,
qui quasi conteritur et comminuitur quia
omnis totaliter perit. / Et cum audis-
sent. Hic describitur indignacio
iudeorum orta ex parabole ex-
posicione, ubi circa affectum mali-
gnandi Christo implicat tria: primo
motum in auditoribus agnicione,
secundo in inquisicione, ibi: Et quere-
ntes, tercio repressionem, ibi: Timue-
runt vel timuerunt turbas. Dicit
ergo: Et cum audissent principes
sacerdotum, in quibus potestas tune-
batur, et pharisei in quibus sanctitas
putabatur, parabolas eius
et cum suis exposicionibus cognove-
runt quod de ipsis diceret. Isti sunt
qui sunt ingrati, homicide, inre-
diti et dampnandi. / Et querentes
eum tenere sicut lupi agnum,
prosequi non vel velum quesierit
eam magis timuerunt turbas.
Propterea facta est cohibicio male
voluntatis ne procedant ad
peccatorum scelera quia sicut prophe-
tam eum habebant turbe ma-
xime que super veniunt ad
solempnitatem magis timebant
quam perplexum civitatis. / Crisostomus di-
cit: Infirmus donec spirat se pos-
se sanari sperat sed a noxijs
cibis, sed ante intellexit se

inseparabile iam non sibi perit /
sic homo donec in medio est perat
separat salutem qualitercumque ob-
servat se a malis si autem contem-
plando deseparat iam in medio dubi-
tat salvari nescies hoc minus quam
sicut in bonis sunt gradus bono-
rum sic in malis sunt gradus peccatorum
et sicut infinitus est deus in re-
tributione bonorum ita infinitus
in retributione malorum Similiter
sacerdotes omnibus malis reple-
ti quam iam in deum peccare non po-
terant in ipsum deum magis mit-
tebant non ignorantes eum esse
filium dei sed iam non parcentes sibi /

Respondens ihesus dixit.
In precedenti parabola con-
tinetur reprobandam incredulitatem perfidiam
in persecutione necis christi discipu-
lorum / sed hic hoc est ... in perfe-
ctione necis discipulorum christi et
ad hoc introducitur parabola re-
gis invitantis ad nuptias
cuius invitatos in vita occi-
derunt Ad commendationem igitur iusti-
ciam condempnationis iudeorum primo
ponitur invitacio iudeorum / 2o ho-
norum ... exaggeracio sibi in-
vitacio gentilium ibi Tunc ait ser-
vis suis nupcie quidem Iterum
prima primo designatur incarna-
tionis beneficium / 2o ad fidem incar-
nati invitacio iudeorum ibi misit
servos suos / 3o contemptus in-
vitatorum ibi et nolebant ve-
nire / 4o iudicium reprobacionis
eorum ibi Rex autem cum audisset
iratus est / primo 22o intendit
ad ostendendam gratiam regis / 3o ad
ostendendam maliciam hominis / 4o
ad ostendendam severitatem iudicis
deum est amplectenda malicia
fugienda iusticia metuenda et
sic Et unus ihesus christus obvi-
ans male cogitacioni eorum de
morte sua quam querebant eum
tenere dixit iterum in parabolis dicens
eis / Simile est regnum celorum
id est negocium pertinens ad regnum celo-
rum quod potuit fieri per hominem Sy-
monimus homini regi dicitur re-
gis pater est hoc ut intelligatur
quod nomine hominis predicitur
non facit deus nisi qui fecit
nupcias filio suo. triplices nup-
tias celebravit in regimine
uteri / 2as in mundo / 3as in fideli-
a / primas ergo fecit in copula-
tione divine et humane nature / ubi
et in gremio nupciarum thalamus
et uterus virginis paranymphus
Gabriel angelus procurator divine
unitatis sed suavitatem spiritus sanctus
Luce primo Missus est gabriel an-
gelus ... spiritus sanctus superveniet
in te et virtus altissimi ob-
umbrabit tibi et ideo quod nascetur ex te san-
ctum vocabitur filius dei / Iste nupcie
fuerunt iniciate in patriarchis
et hec per signa ratificate in
regibus et prophetis et hec promis-
siones consumate in novissimis
diebus et hoc per exhibicionem rei /
Secundas nupcias fecit in commercio
christi et ecclesie Ephes. quinto Sacra-
mentum hoc magnum dico autem
in christo et ecclesia. Fuerunt autem
inchoate in passione christi quando
de latere eius dormientis in cruce

formata est eccla sicut de
late ad dormientis costa ra
tificate in resurrectione qui soluit
eius vinculum / zach 9° consu
mate in ascensione qui introdu
xit eam in celum palacium
pos ascendisti in altum / ps pfic
consumabunt in resurrectione futura
qui exhibebit sibi ecclam non
habentem maculam neque rugam
apoc 16 · Beati qui ad cene nupcias
etc / 3as nupcias fecit i co
mitione sapientie et fidelis anime
ozee 2° sponsabo te m i m
sticia etc / iste nupcie celebrant
dupliciter per gratiam quantum ad proficientes
incipientes / presentiam quantum ad
proficientes / per gloriam quantum ad
pervenientes / et misit servos
suos vocare invitatos ad nuptias notatur invi
tatos i iudeos ad nupcias
i ad fidem incarnacionis xpi p
missam in patriarchis figuratam
i lege predictam i prophetis 5° p°
sed est i vitacio prophetias vii
p° quito Baptistam per prophetas
ipe sunt qui testimonium perhibet
2° prima vocacio per prophetas de
qua dicitur heb 1 / Multipharie nos
omnes servos meos prophetas / 3°
2ª vocacio per apostolos de qua seq
iterum misit alios servos / Septi
in invitabat per missos et figuras
prophetas promissis et illis discipulis
rogantes illos et missis et no
lebant venire / hic subditur con
temptus iudeorum quem agravant
ex duobus primo ex contemptu
vocacionis iterate post i vitacionem
2° ex contemptu vocacionis iterate
per vocacionem i iterum misit alios.

dicit quod et nolebat venire
credendo scriptis i vitantibus
obediendo servis invitantibus
cogitando imperiis regalibus
iterum misit alios / hic subditur
iterata vocacio que est facta per
discipulos xpi ubi primo tangit
invitacionem per apostolorum i / benite
ad nupcias / 2° contemptum iudeorum
i illi autem neglexerunt / prima
allicit eos multipliciter primo
a cone et mincone mea cum dicit
iterum misit alios servos / i apostolos
dicens / dicite invitatis i m
dis vocatis a xpe abrahe
2° allicit beneficiis suis communi
cum subdicit / Ecce prandium meum
paravi et cetera / et missi in incar
nacione impleta et cetera /
prandium est doctrina inspiracio
et ex ubi celestium misteriorum
de filio dei que omnia man
ducans homo i audiens acquirit
sibi vitam eternam / prandium ergo
ostendit incarnacione ut sit in
mane gratie / Roman 13 · nox
precessit dies autem appropinquat
ysidrianus i passione Canti 1°
indica mihi ubi pascas ubi
cubas i meridie sed cena i et
na ostensio cum non succedit
aliud prandium Apoc 19 · be
nedicte / 3° allicit ex omnium
corporum addit Tauri mei
et altilia occisa sunt / Tauri sunt
patres veteris testamenti qui sub
lege iugo laboraverunt qui in
nemoribus cornibus ventila
bant / 3° Tauri tamen et pulli
animorum qui operantur tantum terrena

altilia .i. alatilia dicta ab ale-
do sicut Ieronimus nomi testamenti
pinguedine caritatis saginati
penitus interitum alati ad superna
mente etc / B. Tertio consideratur
volatilia celi occisa sunt. Quia
pro salute populi occidentur parati
est cum apostolo non dicere cunt occi-
si ergo non altilia / Quarto occidebatur
mundo quantum ad peccatorum unde
semper in morte afficiet ex vob
vel occisi vel occidi parata. post
Quintum patet te mortificamur / Quarto
allicit generacionem sacramenti
mentis redempcionis cum addit / Et
omnia parata cibus locus et
vestes / cibus de quo in post
parati in conspectu meo mensam
adversus eos / locus de quo ps
xvi / Vado parare vobis locum
vestes de quo xxviii filiis Aaron
tunicas iacincias parabis / Quarto
ergo tanta sit instancia multi-
plex invitacionis / tanta abieccio
beneficii / tanta provocacio ex li-
tanta excitacio ex consummacione
sacramenti / venite ad nupci-
as credendo diligendo operan-
do / vel quia sapiencia edificavit
sibi domum / Illi autem neglexerunt
post vocacionem subiungit hic acceptus
vocatorum quem ostendit in tribus primo
in culpa negligencie quo ad
aliquos / 2o in culpa avaricie
quo ad alios ibi et abierunt
3o in culpa homicidii quo ad
reliquos ibi Reliqui vero tenuerunt
dicit ergo Illi autem neglexerunt
quia deum non timuerunt / quia
qui timet deum nichil ne-
gligit / Eccl. vii / Et abierunt
alius in villam suam quantum ad

avariciam in possidendo / Alius
vero ad negociacionem quantum ad
avariciam querendo / Ieronimus qui in
in villa mere operis exercent
sive in agro sive in vinea
sive in lignis et quod quod labore
manuum consit ... aut non la-
bore manuum sed aliis lucris
concupiscunt hic negociacio vo-
catur / post ... nominatam non cog-
in negociacionem in tribus impo-
tencias dum / Reliqui vero hic
subdit crudelitas aliorum qui
agnant ... violenta de tenco
in multis illacio in iusta occa-
sio dicit ergo / Reliqui vero tenu-
erunt servos eius et post affen-
sionem dominum / Et contumeliis
affectos occiderunt / infelix qui
non credit / infelicior qui con-
tempnit et abiit / infelicissi-
mus qui predicatores opprimit et occi-
dit / Lucas / Sicut ignis quanto
plus ligna suscepit tanto
in maiorem flammam erigitur
sic anima mala quanto magis
veritatem audierit eo amplius
in malicia excitatur / Rex vero
cum audisset / Hic perstringit in-
dicium condempnacionis et re-
probacionis iudeorum quod quidem tenet
ex tribus ex irae implacabilitate
... iracundia ex ministrorum cru-
delitate ... missis exercitibus ex
pene acerbitate quia perdidit et
succendit dicit ergo Rex vero Cum
homo diceretur qui invitabat
et opera clemencie agebat nunc
autem in ultione rex cum au-
disset non dicit quid audisset
ex quo innuit quod manifesta
reprobacione non indiget / P

hic solvitur dubitacio quare videtur
quod non servato suo ordine passit
ad primorum principes cum debuit in
quinque tantum ecclesiam in discendendo
et videbo utraque clamorem etc.
sed non optinuit quia notorie erat
10 dicitur. Cum audisset. Glosa super vo
cem sagiens et est argumentum
quod manifesta sunt homicidia v
tute sunt testimonium. Stratus est
quod non signat peccatorem in po
sse inflexibilitate, pari vi 3e
lus et furor viri non parcet in
die vindicte // notandum sunt quatuor
commendabilia in rege scilicet imme
sitas potencie, profunditas sapi
encie, severitas iusticie, sevi
tas clemencie. Talis est rex
noster xpc quia nunc commune quam
bum dicitur leo in multis locis. nunc
terrorem reddunt quia suprema pro
prima esse in nunc amorem corrupi
quia iusticia summa. nunc furorem sub
nituntur quia clemencia immensa
primo quia potens et vincendum prima
corpus. primo. Solus potens rex et
cetera. 1o. Unus est altissimus cre
ator omnium quia sapiens audiendum
3o. Ps. 10. Magnificatus est rex
salomon super omnes reges terre et
universa terra desiderabat vide
maiestatem eius et audire sapi
enciam eius quia iustissimus metu
endum ut hic et 10. Quis non
timebit te o rex. prov. 19.
Rex iustus erigit terram quia cle
mens amandus Ps. 20. Quare
rex timens vult et magnificus
prov. 20. Misericordia et veritas
custodiunt te. Et misit princi
pibus suis ad litteram sub. Glosa. Ro
manus subiecto et respectas

vel anglis super quod suscepit dicitur
dominus exactum apostolo. in vot
ubi dicitur et exercitus celi sequebatur
eum perdidit homicidas illos
Glosa. iudeos interemit et civi
tates illorum succendit ad litteram
per tytum et alia loca circumcirca
sicut perdixat dominus luce. in
videns ihesus civitatem flevit
super illam, vel in futuro perdidit
quantum ad penam dampni. Suc
cendit quantum ad penam sensus
Tunc ait servis suis. post in
vitacionem iudeorum subdit hic
invitacionem gencium ad fidem in
carnacionis ubi ostenditur primo libe
ralitas regis ad nupcias in
vitantis, 2o severitas legis dis
cumbentes in nupciis distinctis
vel preparavit ante nos ut videtur
invitacio est in parte predica
cio distincio in futuro ergo hec li
beralitas invitantis non facit
et malorum severitas distinctis
faciet dicitur ipsorum, in differen
cia est quantum ad octavalem par
tem in fide differencia non est quantum
ad futurum et retribucionem. Circa libe
ralitatem invitantis ad fidem signi
missio predicatorum ad vocacionem
gencium aberrancium, 2o egressus
predicatorum ad congregacionem gen
cium in fide ibi et egressi sunt
3o impleccio ecclesie ad di
versitatem credencium ibi et impleta
sunt nupcie. In prima tangit
ta vocandi oportunitatem quia
nupciis paratis vocacionis or
dine quia iudeis reprobatis
ibi Ite quia in veritati sunt voca
torum quidam quia gentes sunt

tes p̄dolis i ḡte g° ī exitus
viarꝫ· dr̄ g°. Tūc ait s̄uis su
is· i· aplis ⁊ sequacibꝫ suis
nupcie quidē pate sūt· i· omē
sacramētū incarnacōis patūc
⁊ in ḡtes ut ītimatas p̄dicacō
passio ꝯ p ex· Sꝫ in nō sinfirez et
lectury eis nō s̄unt ꝛ· ꝯ· Sꝫ
qui in ciuitati s̄unt p lege ⁊
p̄phās ⁊ aplos· nō erāt digi
i· nō reddebat se dignos act
13 vob̄ ī iudeis opteb̄at loq̄
p̄mū v̄bum dī ubi· Sꝫ qz ip̄m
repulistis illud ⁊ ī dignos vos iu
dicastis ecce ꝯūtimur ad gētes
exitꝫ sūt defectꝫ accōm̄ ꝯ·
est via que ducit ad c̄atorez
na s̄cpta ⁊ c̄atura· na p instr
cōm hōis ⁊ hic lib̄ ē īterior
s̄cptura p mādatū legis ⁊ hic
est lib̄ exterior· C̄atura p re
sign̄ c̄acōis ⁊ hᵉ ē īferior du
plex d̄ua erant d̄ns me
scit· Gentiles aūt nō erant
in istis viis· Sꝫ ꝯmānt ⁊ de
manānt io dr̄· Ite ad exitꝫ
viarꝫ· i· ad gētiles errantes
qui tūc p̄uaricabatꝰ lege nē
ignorabāt lege s̄cptē ⁊ non
attēdebat lib̄° c̄aturē col
tes c̄aturā ⁊ io tanq̄ tīmo ad
hēbat c̄aturē colētes c̄aturā
p c̄atorē· Et quoscūqꝫ īvenitꝭ
cuiuscūqꝫ ꝯdicōis vel ꝯdicōnis
cuiuscūqꝫ linguē vel etatis
cuiuscūqꝫ statꝫ sit accepcōne
p̄sonarꝫ· Vocate ad nupcias
· i· ad fidē incarnacōis dēcū
· io ꝯunitate ꝯmpi qz nō ē
p̄sonarꝫ acceptor dēs· Sꝫ ī oī
gente ꝛ· Et egressi· hic subꝛ
egressꝫ p̄dicatorꝫ ad ꝯūsacōz

generi in fide· ubi cōmēdantꝛ
p̄dicatores p° ī obedīe ꝯcur
sē· i· Et egressi· s̄ui· de mēda
vs 2° de s̄ermone exhibit hīs 2°
ab hūilitate ꝯdicē· qz s̄ui eis
· i· appli ⁊ aplici viri 3° a ni
tate dilatacōe· i· in vias s̄iīs
p° genēm nō ut eas apphā
rent sꝫ ut inde hōies īmorā
ēnt vl ī vias· dr̄ signāt qā
signatꝰ eīn ad exitus viarꝫ
p̄dicaūnt ad vias tn̄ egressi
sūt· qz licꝫ hīs qui erant in
exitibꝫ viarꝫ p̄dicaūnt ip̄i
tn̄ ī via manētes sꝫ illis nō
ꝯformabat· In vias dr̄ nō ī
viaz tn̄· q̄ulti eīn nescīnt
ire ul ad vnū locū qr̄ ultro
euntes ī mūdi viuunt· 4°
cōmēdantꝛ a ꝯūsiōis utilitē
qz ꝯgregaūnt oēs quos ī ve
nūt bonos ⁊ malos· Glo· Ecc̄a
eccīa ē mt̄ aliud qz ē locꝫ bo
norꝫ ⁊ infirnꝰ qui ē locꝫ ma
lorꝫ ita indistīcte colligit bo
nos ⁊ malos· Sicut ī archa
fuit diuisa aīalīd gn̄a sꝫ
munda ⁊ immunda sic in vase
petri diuisa reptilīū gn̄a sic
in area gn̄a mixta cū palea
et implete sūt nupcie· eccl̄e
cū ꝯiuctis ꝯdidiūt ꝯcordia
ti sꝫ erant ad vitaz implete
at ⁊ ꝯūtu ad nūꝫ ⁊ ꝯūtu ad
meritū ⁊ ꝯūtu ad ꝯcordiacōm
dn̄az que erit ī fine mūdi
qn̄ cōplebiꝛ nūs electorꝫ ī d̄ne
plene lucis i· ecc̄ie que re
cipiet illūiacōz a sole ūn
sūd· i· ad meritū ꝯtinet at
nos· dextera ē libalitas vos
ꝯūtu ad grāz ī ꝯmīa hic ondꝛ

cuius serenitas quantum ad iusticiam
in facto et serenitas omnis in verbis
in discretione in obiurgatione in
condempnatione discretio est in manife-
statione iniuriarum / obiurgatio in
accusatione peccatorum / condemp-
natio in afflictione suppliciorum di-
scretio quod notatur in visione ingressus
obiurgatio in increpatione
hominis ibi Et ait illi amice / con-
dempnatio in sententia mortis ibi Tunc
ait rex ministris etc. [illegible] Intravit
autem rex [illegible] deus ad iudicium
veniens non est in solio sit [illegible]
ubi vult apparere ibi [illegible] Ve-
nit videre discumbentes. ut vi-
deret facta in fide quiescentes ma-
nifestans sua [illegible] [illegible]
et [illegible] 1 Cor. 4 illuminabit
abscondita tenebrarum infide-
les enim pertinet ad iudicium quia
qui non credit iam iudicatus est
Io. 3. Et vidit. i. vidi fecit
ibi hominem i. totum [illegible] malorum
qui in malicia sociati sunt
i. unum non vestitum veste imp-
eriali i. habentem fidem sine caritate
Gregorius Hec caritas vestis im-
perialis dicitur quia hac in conditor
ipse habuit dum associandi sibi ec-
clesie ad imperialis venit. Sola
quippe dilectione dei actum est ut
eius unigenitus mentes electorum
intraret. dicitur at vestis imperialis
quia tegit turpitudinem peccatorum
quia protegit a frigore temptacionum
quia ornat [illegible] donorum et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a dextris
[illegible] Et ait illi. Duo sunt
in isto scilicet [illegible] [illegible] obiurga-
tio et [illegible] illud quod [illegible] Amice
et [illegible] quod [illegible] quomodo huc

intrasti / et [illegible] quod manifestat
non habens vestem. Et hoc est. Ait
illi amice debiti obiurgatione
sed non [illegible] Amice fidei parti-
cipatione sed non operatione. Amice
nomine et non re. Sic [illegible] est
amicus solo nomine dicitur. Quomodo
huc intrasti. Sacram ecclesiam
suscipiendo fidem eius confiten-
do non habens vestem imperialem
totum factis negando. Sicut
2a [illegible] confitentur se nosse deum factis
aut negant. Ti. 1 [illegible] [illegible] [illegible] li-
[illegible] hominum loquitur [illegible] Vel
quomodo huc intrasti credendo vel
operando non habens vestem imp-
erialem non servando [illegible] Apoc.
16 Beatus qui custodit vestimenta
sua ne nudus ambulet. At
ille obmutuit pre timore con-
[illegible] pre [illegible] [illegible]
pre ignorancia excusacionis. Et
quippe est tempus [illegible] obmutescendi
[illegible] [illegible] [illegible] in tenebris [illegible]
[illegible] [illegible] Tunc dixit rex
post omnia sequitur condempnacio
dimissa [illegible] sententia [illegible] perso-
nalis [illegible] generalis [illegible] Multi enim
sunt vocati personalis [illegible] sententia
[illegible] [illegible] triplicem [illegible]
[illegible] [illegible] in vinculis [illegible] flagellis
in tenebris. Duo vincla quia
ligatis manibus et pedibus [illegible]
[illegible] tenebras [illegible] In tenebras
exteriores [illegible] flagella quia
ibi erit fletus et stridor dencium [illegible]
[illegible] Tunc [illegible] [illegible] iudi-
cio dixit rex ministris [illegible] angelis
ligatis manibus eius ad resisten-
dum et pedibus eius ad fugiendum
in quo [illegible] pene [illegible] [illegible]

mittite eum in tenebras exterio
res in quo pene horribilitas quia
erit fletus et stridor dentium in quo
pene multiplicitas in ligacio
ne signatur impossibilitas re-gre
diendi per quod dicitur ligatis ma
nibus et pedibus quia impossibil
ad benefaciendum et pedibus quia
impossibil ad bonum volendum et ab
ligati pena quos hic a bonis
operibus ligavit culpa pedes
qui visitare pauperes neglig
manus que indigentibus nichil
tribuunt a bono opere vel ex vo
luntate ligate sunt que ergo in
vicio ligantur sponte in supplicio
ligabuntur vel in tenebris exterio
ribus notatur exclusio a luce glorie
mittite inquit eum in tenebras
exteriores quia infin... dampn
natus qui ibi iuste perit in
nocte dampnacionis qui hic sponte
cecidit in cecitate cordis
pes introibit in generacionem parvum
suorum et usque ad ... in stridore den
cium et fletu notatur passio gehen
ne ibi erit fletus ex vehemencia
ardoris et stridor dencium ex ve
hemencia frigoris Iob 24 ab a
quis nivium transibunt ad calo
rem nimium multi autem sunt vocati
hic sub forma generali glosa re
pulso uno in quo omne corpus
malorum notatur exprimitur generalis
forma et iustitia multi autem sunt
vocati per fidem ad nupcias pau
ci non electi ad beatitudinem ab isto
unum compte... in similitudine ... de
precatur quanto si clericus est ...
lat non ulli enim bona inci
piunt sed in bono minime perseve
rant alii non cum tanto sollicitudine
metuat quanto ignorat ...

hic signatur in filiis israel qui
in magno numero de egipto educ
ti sunt in primo tamen ad terram promis
sionis introducti sunt Caleb cum
duo milia milia virorum intraverunt
numeri 20 Secundo quia hic liber ibi
erit fletus et stridor dencium in
septem locis ewangelii Prima ... et ...
tum septem vicia maxime prela
torum in quibus ubique in puniti littera
reddit causa prima causa est quia
male intraverunt per ... non ...
non per dominum per simpliciter non
pecuniam in ... hic quomodo
hic intrasti non habens vestem nup
cialem et sequitur ibi erit fletus et
stridor dencium secunda causa quia male
vivunt non sicut pastores sed
sicut predones non sicut epi
scopi sed sicut ... Ezechielis 12 de sage
na malos autem foras miserunt
et sequitur ibi erit fletus et stridor den
cium tertia causa quia alios scandali
zaverunt sicut lapis subito offen
sionis obvius in pede Mathei 13 col
ligent de regno eius omnia scan
dala et sequitur ibi erit fletus et stridor
dencium 4 quia inutiles et ocio
si sunt arbor enim inutilis
in igne proicitur inutilem servum
proicite in tenebras
et sequitur ibi erit fletus et stridor den
cium Quinta quia opprimunt subdi
tos superbia ubi et avaricia su
pra dominus Si autem dixerit
servus malus ille moram facit
et sequitur ibi erit fletus et stridor den
cium 6 quia in hiis omnibus presumpsunt
de se magis credendo et ina
niter iactando Luce 13 dicunt
mali nonne manducavimus
et sequitur ibi erit fletus et stridor 7
a quia non peniterunt Elacio cum

superbie repugnat. Similiter primo
[illegible] viii de [illegible] filii autem
regni eicientur foras, et regnum
ibi erit fletus et stridor. Tunc ab
euntes pharisei. Audito [illegible] re
probacionis iudeorum pro contemptu
divine pietatis. Hic sequitur [illegible]
reprobacionis eorum propter reprobacionem
et contemptum veritatis [illegible] primo
hic consultacio iudeorum temptancium
xpistum ubi consultant eos [illegible] primo
in [illegible] secundo [illegible]. Con
gregati autem pharisei. In prima
[illegible] iudeorum temptacio et con
sultacio contra [illegible] veritatem primo
contra veritatem iusticie et reddicionem
tributorum. Secundo contra veritatem doctrine
de resurrectione mortuorum. De di
gnitate preceptorum et [illegible] consisti
[illegible] primo [illegible]
temptacio veritatis. Secundo consultacio temp
tacionis. Cognita autem Ihesus
nequicia. Temptacio iudeorum
malicia [illegible] primo in
nequicia cordis, secundo in [illegible]
dulcedine sermonis, [illegible]
Magister scimus. Tercio in [illegible] qo
[illegible] Dic ergo nobis quid tibi vi
detur. Nequicia [illegible] [illegible]
[illegible] quia consilium inierunt
[illegible] obligatur [illegible] quia ut
illum caperent [illegible] opus
quia mittunt ei discipulos suos cum
herodianis [illegible]. Tunc
[illegible] parabolis confundat eos [illegible]
[illegible] si posset eum in sermone
confundere [illegible]. Abeuntes pharisei
Tunc a xpisto ad herodianos
consilium inierunt [illegible] penultimo
[illegible] ad phariseos et [illegible]
[illegible] ad [illegible] per concor
diam in malo [illegible]
contra xpistum in consilio eorum non

[illegible] alia via ut caperent
illum in sermone. Stulticia est
sibilis ~~persone et capabilis~~ de me
cia de [illegible] persone et capabil
que non potest esse sapiencia et sermo
non ubi in verbo et mittunt ei
discipulos suos cum herodianis vel
deinde ponent et accipient
si per herodianos vidisset. Herodia
nos, id est militibus herodis qui eum
caperent si per discipulos phariseorum
vidisset. Herodiani nolebant tri
butum dari, pharisei non. Tunc ne
forte pharisei suspecti [illegible]
non possit mittunt discipulos
qui ignotos ut facilius deciperet
et deprehenderet [illegible]
Tunc mittunt discipulos [illegible]
[illegible] malicia [illegible] nam
[illegible] [illegible] [illegible]
sunt venenose animales. Catuli
leporum si venacione nocere non
[illegible] gaudent et mor
sibus ludunt [illegible] in ori
ginali phariseus notabat de [illegible]
[illegible] [illegible] solvat
herodianis. Dicentes magister. Hic ostenditur
[illegible] dulcedo sermonis in du
plicitate adulacionis adulato
rie autem commendat [illegible] xpisto [illegible]
[illegible] vite doctrine et [illegible]
[illegible] Magister scimus quia verax
es. Ecce veritas vite de qua
[illegible] quo ambula
[illegible] in veritate et [illegible]
dei [illegible] et mandata dei que
sunt via eundi ad deum. In veritate
doces. Ecce veritas doctrine [illegible]
contingit [illegible] quia viam dei
modum quia in veritate actum [illegible]
doces [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et non est tibi cura de aliquo
id est non times aliquem ut accipias
personam [illegible] exponunt per se. Non

respicis personam hominum. veritas instru-
ctio. Similiter vitam divinam et
vitas. Romanos 3°. non est personarum
acceptio apud deum. Respicis personam
hominis accipere est honorem non comparatum
ad rem sed quod ipsi est ho-
noratus, et intendit de honore in
iudicio. Dic ergo nobis. Item pertinencia
quodlibet magna videtur implicari diffi-
cultas duorum contrarium utrum
competens est quantum ad cesaris
maiestatem si diceret quod non debet
dari. Aliud quod competens quantum ad
legis libertatem si diceret quod licet. Tunc
eius in tunc temporis magna seditio
inter iudeos de tributo. Fariseorum
nunc non philosophi quod populus peculia-
ris regis dicunt non debet solvere
tributum regi terreno cum deus in
posuit sua vectigalia scilicet pri-
micias decimas oblaciones
et hostias. Alii dicebat quod solu-
tum esset tributum quod Romani
erant defensores totius orbis. Volebat
ergo phariseus quod Christus videret ut
videretur actor discordie seditionis et
caderet vel in manum phariseorum si tri-
butum negaret vel in manus popu-
li si tributum concederet. Et ideo dicunt Dic
ergo nobis discipulis tuis quem te
magistrum vocamus annoque quomodo te
sic commendamus dubiis qui hic
ignoramus. Quid tibi videtur licet censu-
dare cesari an non. Cognita autem
ihesus nequicia. per temptacionem co-
gitat hic temptacium maliciam
tripliciter. Tamen in quanta est ipsi primo
enim deprehendit nequicia et fraudulenciam.
dulenciam quid me temptatis
3° confundit astuciam ostendite
michi ergo. Cognita autem ihesus nequi-
cia. prima igitur videtur est in-
terrogatus inter cognoscere pos
confirmatur nequicia pecorum

et dixit misterio cordis cor dat et
renes deus. Dixit quid me temp-
tatis ypocrite. inter patrem non
interrogatur. Sed ypocrita est qui
aliud est et aliud simulat aliud
in opere agit aliud in voce predicit.
ypocrita grece simulator vel fictus
latine. Ostendite michi. Hic confutat
astuciam quibus per tamen confessio prius est
confessio numismatis et in confessio
inscriptionis. Et ait illis Ihesus
cuius 3° diffinicio quibus ibi
Tunc ait illis. Hic reddite. Ergo
Ostendite michi numisma census
id est denarium datum census quod va-
lebat decem denarios et habebat
ymaginem cesaris et nomen scriptum
numisma grece est sculptum ipsa
ymagine nummus est eius scriptum
At illi obtulerunt ei denarium
id est censualem. Et ait illis Ihesus cuius
est ymago hec. quantum ad sculp-
turam cesaris et superscriptio quantum ad
scripturam nominis. Non ignorancia
interrogat sed ut competenter ad eorum
verba videat dicunt ei cesaris.
Nam Tiberii sub quo passus est dominus
omnes autem reges romani a primo
cesare cesares appellantur. Tunc
dixit illis. Reddite que sunt
cesaris cesari id est tributum et pecuni-
am per quam confitemini nos illi subie-
ctos. Et que sunt dei deo id est primici-
as decimas oblaciones et hosti-
as. Rom. 13. Cui tributum et cui censum
vel etiam ambo. Sicut cesar ex-
igit impressionem sue ymaginis
sic et deus animam habuit sine vultu
et signitatem. Et legimus quod homo
ad ymaginem et similitudinem dei sicut
denarius ymaginem regis que pec-
cando corrupit. Item ambo

Cum alia sit ymago dei et alia
regis terreni si non vis esse obno
xius cesari noli habere que sunt
mundi sed qui habet divitias ob
noxius est cesari. Si vis igitur tiro
nem tenere omnia tua relinque
et christum sequere. Et hiis patet que sunt
cesaris reddenda sunt cesari non
enim potest quis esse discipulus domini
nisi renunciaverit omnibus que possidet.
Consideratur hic tria notantur. primo con
ditio denarii. 2º interrogationis sup
scriptio oblati. 3º responsionis diffinitio
tum de dat reddi oblato. In dena
rio sunt tria materia pondus et sup
scriptio cum ymagine. Materia est
operatio bona vel mala argentea
vel stannea. pondus est intentio
recta vel prava. Job 28. Non po
sunt neque pondus ymago dyaboli
est culpa ymago dei gratia. prima
cor. 15. Sicut portavimus ymagi
nem terrestris sic et portemus yma
ginem celestis. Superscriptio est ex
terior conversatio humilis ad imita
tionem christi vel superba ad imitationem
dyaboli huius denarii conditio est in
morte. Secunda inquirenda quo
ondit in premissima tempus
horum. scilicet interiorum aspectu carnis
velatum. exterior conspectu ob um
bratum. Dum ad primam exspectatum
Cant. 2º. Ostende michi faciem tuam
in conscientiam felix qui poterit dicere
illud ps. Tibi dixit facies mea
etc. Secunda interrogatio fiet in iudi
cio de ymagine. Tertia hor
renda interpretatio illorum. Cuius
est hec ymago et superscriptio. Yma
go cesaris in superbis. Superscriptio
enim cesaris possidens principatum
hic est dyaboli ymago vituli in
luxuriosis qui mutaverunt gloriam suam

in similitudinem vituli. ymago bestie
in avaris. Apoc. 19. Qui adora
verunt ymaginem bestie mit
tentur in stagnum ignis sed re
sponsio fiet in iudicio. Reddite
ergo que sunt cesaris cesari et que
sunt dei deo. quia hii ibunt in supplicium
hii in gaudium. Et audientes
ad declarationem dicte questionis exprimitur
hic consultacio temptationis et consultatio
ad admirationem et consultatio ad recessum
dicitur igitur Et audientes pharisei
mirati sunt etc. Non credebant
ad tantam sapientiam
vati sunt quia caliditas eorum temp
tandi non habuit locum. Et relicto
eo abierunt. Quia subtilitati
ita perseverabant. Sap. 2º. Abie
runt iusto scilicet christo abierunt in ex
terminium. In illo die post temptationem
phariseorum de solutione tributi secundo
hic temptatio saduceorum de ar
ticulis fidei. et hoc de resurrectione
mortuorum quia credebant resurrectionem
futuram sed credebant contra illam quod pu
tabant se post resurrectionem habituros
uxores filios et agros et anima
perhiberi de celo venturam. Saduce
orum negabant resurrectionem dicentes
animas cum corporibus interire. Ad con
futationem igitur phariseorum confinxerunt
fabulam de mulieri que habuit
VII viros querentes cuius eorum
esset post resurrectionem. Eligas alto
primo saduceorum cum phariseis
que in illa est eorum fidei
dicens igitur utrasque eorum confutat
post ergo primo temptatio narratur. 2º
confutatio temptationis fit a sal
vatore in dicens Ihesus ait il
lis. Prima tangitur pro
... ex praemissis ... (illegible)

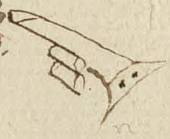
questione i. Et interrogavit
dicit glossa primo dicens sapientia tamquam cum
ut astuta et fraudulenta. Cris. unus
dies sed multa tamen contrariis cum
attemptabat eum tali consilio ut quod
singuli racione non poterant efficere
tamen et tedio vincerent. Accesserunt
ad eum saducei qui nunc sunt
appellati propter sanctitatem opinionem
qui dicunt non esse resurrectionem. Actuum 23
Saducei non dicunt esse resurrectionem
neque angelum neque spiritum. Et interroga
verunt hic ponitur evidenciam saduce
orum contra ubi primo quod presumptuose
adducunt legis auctoritatem. 2o quod
tenendo narrant casum sine ad
inveniendum i. erant enim apud nos
3o quod concludendo querunt questionem in
resurrectione quo cuius quod ad fortifican
dum quoniam addunt racionem i. omnes
enim habuerunt dicit glossa. Et interro
gaverunt eum dicentes Moyses di
xit i. mandavit Deuteronomio 25
si quis mortuus fuerit non
habens filium i. sine liberis ducat
frater uxorem eius illius i. quemcumque
erat proximior si non habebat fratrem
ut suscitet semen fratris sui i.
nomen eius generet prolem. Propter hanc
auctoritatem i. dicunt quod plerumque plati qui
uxorem fratris sui i. propinqui libenter ac
ciperent et semen suscitare nollent
semen in terram funderent. Genesis 38
Erant magis vacat tercius quod di
nes de impossibilitate quo naz
dunt vel ad invencionem. Erant autem
apud nos septem fratres. Fingunt
hic saducei vel ita potuit accidere
dicunt legis et facta que sunt
tradita viri uni. Et primus u
xore ducta defunctus est et non
habens semen reliquit uxorem fratri

suo i. dimissa est eius lege ut
frater eius duceret eam. Similiter 2 et 3
usque ad 7. Novissime autem omnium
enim non erant pater non proximum de
in quo querunt inducunt quod conclusio de
contra veritatem resurrectionis. In resurrectione ergo
cuius erit de septem uxor et addunt
quod racionem i. omnes enim habuerunt
eam q. d. quasi racionem tu dices esse
unius eam racionem est illius quod omnes
habuerunt eam. Respondens autem Ihesus ait
illis. Hic ponitur racionem confuta
cio per responsionem salvatoris. Et primo
philosophorum 2o saduceorum i. de hac
dunt mortem 3o ponitur animatio
turbarum i. Et audientes turbe. In
prima ponitur primo increpacio erroris 2o
conclusio veritatis i. In resurrectione
non nubent. Circa hoc est: Respondens
autem Ihesus ait illis Erratis
nescientes scripturas que mortuorum
resurrectionem insinuant. Resurgent
gent enim corpora sine condicione
animali quam querunt et nubat
neque virtutem dei quod potens est
vivificare corpora post mortem
vel virtutem i. iusticiam dei quia de
vivencium ... anima opera
que fecit anima meret in corpore de
remunerari vel premium vel propter gloriam
vel penam. Cris. primo arguit
stulticiam eorum quod non legebant
et unum est causa alterius quod ex diligen
cia leccionis nascitur sciencia dei ignorancia
racia enim negligencie filia
est. In resurrectione enim neque nu
bent hic confutat eos conclusionem
veritatis primo quantum ad animalis
amocionem 2o quantum ad spiritualis
condicionem i. sed sunt sicut angeli
dicit glossa in resurrectione spiritualis
non nubet quia neque nubet.

sp^c mlies zog latia qsuetudo
greco ydiomati no tndz im
bo eny ysc dicit. mlies sz vi
vpod dnce sz hic sunt intellga
ny q mlie d vur z mlbi d
nulielbz deny sit sz sut sd an
gli di i corruptibiles z in
gnabiles no q sint sps sed
gnales Rabanus Glo in ois
i nonati absz vllo metu mor
talitatis absz vllo tiem staty
actu Grego stulti q q in hc
selo sili estimat in c in hc
selo q moim nascim z q
nascim io vpod dnteg nt
q moiendo minuit nasce
do simplicat g moiendi ntc
z nascendi vtilit z mlbendi
ca solutoz e na iste mundy
carnis e i ciaps sicut aia
in hc mdo pegna e ita ead
i i vna quaqz eny res i sua
pna forcoz est z dnat. de
resurrectioe at mortuoz non
legistis hic pbt qsitaco sadu
ceoz p teliz locy de no d
dnis reos no qsistem sz d
dns abraham de ysaac de
iacob qui mortui st g ipi
qsistut sz no i cor g i aia
g aie no e mor cu corpe
p g p maioz 2 mnoz
I no e at de mortuoz gl
g d resur mortuoz no le
gistis p cu deny e a do
dnce ego sum ds abraha ds
ysaac ds iacob q sst mortui
sut z mortui esse qy dixt
hc ds ds at no e mortuoz
i omo no qsuti sz viuen
g ipi viuut no i cor g in
aia sz qno qsidc pbat rr oz
corpy ro qsimitate iusticie
na qu gl sc ee den abraham
z alioz qui sinerut ei in
corpibz suis hic at immai
no pt fieri n fiat rr o corpy
vniu g pbat dns qsspti sc q
aie viuat ps n cu corpibz in
trant altiy p qns s q corpa
resurgat Et audientes tu
rbabat i doctria eis s q
ita prudent vidit Rab Tra
simpx p humilitate vias gi
lens mira la vendit / phri
ant no so gbibebat sed
etiaz tocy bom auctoz con
tumelys i spectabant / So vi
mg ab qs pncipibz isrl
credit i cu Audientes aut
phri Crisy porta mdioz tep
tacio z reoz qsitaco / p cca
vitate iusticie i reddicoe t
buti / 2 cca vitate doctrie
in resurrectioe mortuoz / h 3
cca vitatez vite in dignitate
pceptoz ubi p po temptatia
do / 2 va rusio aut alii ubus
in p iplicat dno p quen
tiu malignitas / 2 quis ardu
itas i aggr qd est magistru
gl. g phri at audientes sp
z gaudentes sicut hic. luc. 20.
tim q silc i ponisz sadniis no
sctibz q dicut / con i msioz
eis d artictis resurrectois / co
nenut i vnu ut ecent con
cordes i teptacoe dolosa q
ty contrj etant i doct / Con
nenmt g ut teptet vnica
mlti q no pt vom Et i
terrogauit eu vnus eis d
vitate mdos ee pfessi sut
qui mlti s ap mm qsult / dice
bat eny ap s vny loqt p oibz

oms loquitur p vnu z si quid
meat oms intendant vicito
cs si no victus fuit vnus solus
videat gfusus z io dt vnus ex
eis no quilz ß legislator tep
tas eu qa no scire, gsidans
ß teptans an intrrogatus ne
sciat qd intrrogabat. Ch in Ens
teptant i pn. ß ex rusio
dni utilitate cepit vnd z
magnificavit rusioz eius qr
xii dicis bn dixisti hoc est
maius omibz holocaustis cogi
tu ardmitas qois & quaco
madatorz Ens magnum vot
eius no vl ee discipulus d ma
dato magno intrrogat qm
n. minimu sciat qd est man
datu magnu i pme i. pcipuu
z dt magnu no maius z in pro
rusidiose ut oia que ds ma
dant magna sint qz q ille
vidit occasionz heant tepta
di aliud affirens ee magnu &
plibz dat illi ihus hic sub
rusio ubi p. docz mada
torz dimaz pemine z z.
aliorz abltys dipedeiaz i qu
bus eius duobz madatis ppa
p. indicat duo madatu ca
litatis pemine alijs z in &
diligedo ds z in & diligedo
pximo i sile at z in i signe
in p. a xplicat ta materiaz di
ligeds vom dnm dm tuu
forma ex toto corde tuo et
hic e dat illi ihus diliges
dnm dm tuu & ut. xj g. di
liges no tm cogites qr cog
re e pp in leuane ne dilige
ad religiosi cord z vere dili
ges no tm timeas qr dilige

magis e qz timere z moraco di
cultine lz timoez pfecto no
dilectoz Ens Time fratres
est dilige timor filiorz sub
neruit dilecto se libtate qm
in timore ds fuit pena qz
cnadit metus at mistu no
lz diliges ex dnm omnipotez
tm timor dm, oia gsidante
em honor tm totu se tibi
dante eu amor dnm qm
pte suus e fuus dm qm p
te suus e eis tm qm p te
totus expansus e ex toto cor
de tuo z ex tota aia tua z
in tota mete tua hic multi
xpos z in Ang i cultas est
uborz i hic eius dus xpmit
qz in dilcto sua totu requirat
aiaz z in Bn ex toto corde
i sapiat eos sngrs sciez dsp
ne pdncam tota aia dul
cit totu amoz ceterns ne af
ficiam tota mete fortit
totu pssnas mundi ne opprima
m hic eius sit ta que pcipue
retrahut ab amore di diuag
cao mundus Ch fangus ex
toto corde i intellcu sine er
roe tota aia i volutate sn
contradicoe tota mete i me
moria sine oblimoe E go
aia que e vna i z potn
cys ymago di diligit dimaz
eciaz i z p ppois ut mens
refat ad prez cor ad filiu
volutas ad spm sem fm
bsidorz toto corde ut oms
cogitacoes i dm reflectas
tota aia ut oms affcoes
in dm gitas tota mte ut
oms ss tm deo vacent in
tllcus sipna cogico memoria

Qui enim aliquid horum circa temporalia oc-
cupat non tota mente deum dili-
git. Luc. 10. Diliges dominum deum
tuum. Secundum Hugonem toto corde id est de-
votione quo ad ingenium tota
anima id est discretione quo ad consensum
es tota mente id est prudencia
et fortitudine quo ad amores. Item
tota mente quo ad contemplatores
qui sunt virtutes et deum ullum
sunt in medium. Ex toto corde quod
est in continuo motu quo ad acti-
vos. Motus enim in actione est.
Ex tota anima quo ad platos
anima enim libet dupliciter esse scilicet esse co-
niuncti et esse sic platus deus esse
quietus corporis per actiuam et vaca-
re sibi per contemplativam. Hoc est
maximum et primum mandatum. Ma-
ximum propter dignitatem propter id de quo
est sermo propter veritatem. Prima Cor. 13.
Maior horum est caritas. Maximum
sublimitate propter id ad quod sunt propter
obiectum dominum deum tuum id est ma-
ximum difficultate propter id quod
est sine propter modum precepti quod
ex toto corde. Ait Hondemius quod
legisperitus qui sunt de magis-
tris ait iudicium hoc est maximum.
Singula enim magis sunt. Sed hoc
maximum ut omnem excludit
maliciam. Thomas inquit: Quere pri-
mum dat hic de dilectione man-
datum propter facilitatem quia libe-
rius est. Nichil enim tam liberum
et in potestate hominis sicut amor. Un-
de non potest se excusare a manda-
to amoris. Nam ab ieiuniis potest
se excusare pauper, a sermonis
infirmus, a laboribus in bellis
et amare omnis potest de ut iº. Io.
Mandatum quod ego precipio tibi hodie
super te est nec procul positum in excel-
so propter generositatem quia nichil

generosius est. Una enim sit libera
amanti et dato. Prima Cor. 13. Si di-
stribuero et cetera. 3º propter utilitatem
quia potius est. Est enim amor virtus sum-
ma qua anima est in pondus ante in
celum ascendens ubi angustus
pondus meum amor meus eo feror
quocumque feror. Utique dilectionis
in 3bus patet ipsa enim vincit bella
Cant. ult. Fortis est ut mors
dilectio. Ipsa enim implet man-
data Rom. 13. Plenitudo
legis est dilectio. Ipsa enim dirigit
ad superna. Cant. 1º. Recti diligunt
te trahe me post te. Item hoc
est maximum et primum mandatum
ergo primo primum sunt precepti
est caritas. Quia primum et ultimum est
ultimum in consumacione quia omnia com-
plet primum in intencione sicut quod finis
est primum in intencione ita quod est ultimum
in solucione est primum in capacitate
et quo ad istud mandatum in hoc repel-
lant quia est primum et ultimum.
Item est novum et antiquum. Anti-
quum diminutum quia a principio datum
et legi nature mandatum. Prima Io. 2º.
Karissimi non mandatum novum scribo
bo vobis quod mandatum vetus.
Sed novum utilitate quia innovat
hominem vel filios quia nunc de te
in nobis veteris. Io. 13. Manda-
tum novum do vobis. Item est
unum et multum unum in radice
multum in operacione. Io. 15. Hoc est
mandatum meum ut diligatis
invicem. Sed precepta divina mul-
ta sunt et unum multa propter diversitatem
operis unum in radice dilectionis
vel quod maximum sumpsit quod nichil
preveniunt autem quod nichil. Item
ex toto corde tuo. Augustinus intel-
ligencia sine errore. Corde in-
tellectus est cognoscere affectus

dilige no eq° ste ꝯtota mte
angl' a medi sine oblivione
sed ꝯ media no diligit q°
mens / dem est ꝯ tota mte
ste ae q lz de tiatu modu p
necessariu inciai no pt sed di
lcō no pt qr no pt diligi de
semp modo q° no lz mo m de
tiatu / ad p̄m q ꝑ pfos
mos diligendi ꝯplectit actu
intiorum et ꝯtiorum dilcois actus
ꝯtior ... est sm tres ptes
ymaginis / requirit em spes
dilci pmis i media et ꝯfusio
semp ipaz pactu intelligencie
et affcō voluntatis ad ipaz spes
addit affcō ꝯtioris ops qui
nota p totalitate utrius qui
addi alibi cu dr Et ꝯ omnibz
viribz tuis / 2° ad obit m ddm
q ꝯ potencia cogitiua oit ab
stracte p mo m diligentes
ꝯaffectiua no ꝯpletme pmo m
ꝯsequtis / ad 3m ddm q aligs
actus pt spe actu sp ant s
limitacoz cu sit ois actus
intensus hēt mo m / ad p̄m por
cōm medy ut int suppslu m
et diminutio sit ois actus inte
tu cardinalio lz mo m / actus
no ꝯtior lz mo m intior no
vn ds pt e minus affligere
in sensu dei no tm nimi aac
deu / obiecto pcedit 2m zaz
acceptoz requirit utrz hoc
pceptu possit impleri in via
q sit pceptu legis ligat s
no i statu pnte qr i no est
necessaria lege dui qo ligat o
statu me / sed no pt i ma
tor ad mlta qnte sntne e
in ma cor ad multa pt de ...

qnte qo no pt i deu tu qnti
... totu et pfsm dr cui inteth
de e ht at pt ee dnp a cor
que dz spe aut cor qui pt
spe / pma difficultas est p
fectois me 2 pnte p a pcipit
viatori ime in via / 2 cudit
ut tmu vie / ad obit m ddm
q mo potiu po i ad alliaa
cy ut sigend sui q ut pcep
tu Sm at ple est spine / spe
sub de dilcoe pxim ubi cta
laz implicat tu actu qma
dilcoes obiectu / qr pximu
mo m q tempy. dt q° sm at
q sc ple e spine / intellm q
no e ple in sc q de ie ple
pficoe qr ad psliteuz dr ferus
est s qr de actu ple ut eodz
qr de dilcoe qr do sicut de a°
dpcdt / vn cu dr s m no e
ordo n ad maiaz qui e de
et pxim vnu em pcptu est
de dilcoe / ut ecia e ordo ca
ritatis qr aor pximi caugat
ꝯ amore dei / io dr Romanos
13. Qui diligit pxim lege
impleuit / qr ca inte i ca
to no eq° / nomine no pxi
mi intr omnes ho / est em qua
dupx ... pxitatis qr e pxim
na qr het eand naz cu ao
2m q dit ho abarahb no
em dia aralia ab vno sicut
omes hoies ab vno pxim
hereditate cui eadz hereditas p
mittit cu alio s. q dit ho
a de moibz / qui ab i a hedit
dimo ꝯtelngi sut n pnt ad
illaz pueire / pxim uto
ut lege 2m q eadz in tenaio

ligat omnes sic omnes obliga
m. xo. plenissime incarnatione
2m quia hec dicit ab anglis habe.
2o inmediate angelos apprehendit. Et
in hiis duobus mandatis tota lex
pendet et prophete. sed quia totus de le-
gacies et mosaicis sine commi-
nationes et sine brevit hic enim in-
tendit ut introducat caritas et
omnia precepta addit duo ista
brevia dlo po. dne talis lex data
sunt in quibus claut x precepta
uno precepto quod ordinat ad proximum
cuius hic diliges proximum
sicut teipsum. Item magis hic dicit
te diliges proximum. modum enim
diligendi apprehendit 2m quatuor
primo 2m finalitas sit ut diligat
proximum propter deum. 2o primo materia
lis sit ut diligat eius bonum non
malum. 3o 2m formalis sit ut or-
dine debito et deum et super te
palia 4o 2m efficientis sine
monitis ut quia hoc non quia pre-
tium sed filius domesticus vel quia
amicus et hiis modis debet homo
diligere proximum sicut se ipsum
ad obitum dominum quia hic sicut non
est non equalitatis sed similitudinis
Congregatis autem phariseis quanta
tis adiungis xpi sanus quomodo
de procedenti per visione hic quantitat
eos xpus sua interrogatione de fi-
de hominis ut magis qui est xpus
ubi pono quo eius de xo cognitione
2o phariseorum visio insufficiens
de humana genero. Dicunt ei
David. 3o obiectio prosecutionis
in xpo. intelligitur diuine ut dicit
illis quomodo 4o quantitatis corrupt
sionis impossibilis. et ut non
potuit dicere ergo Dixit autem

phariseis primo quia ad temptandum venerunt
interrogavit eos dicens Cuius pater
interrogabat de illo quem crede-
bat esse venturum quem presentem non
credebat credere cuius filius esse de-
bat et hoc est quid vobis videtur i. messia
i. lege promisso cuius filius est
Dicunt ei David. sed ipse de semine
venientis tamen persona super sedem
tua Credebat enim illud fore
purus homo de genere David. Ait
illis quomodo hic subiungit obiectio
concludens in xpo intelligi
diuinae scilicet sit nullus pater filium suum
qui habet naturam eius ab isto testa-
dominum suum sed David in spiritu sancto
testatur xpum dominum suum ergo non
eius habet naturam quod trahit ab ipso
sed altera sed quod dicit dominus eius scilicet
diuinam humano quo ante ita
loquitur de xpo adducit 2o
xo iam designat vel ergo David
et hoc est ait illis si xpus est
purus homo et semine David ut
credit quomodo ergo David eum vocat
in diuinae spiritu manifesta sunt
cui spiritu sancto prophetico non in corde
suo ut noluit itaque prophetice
vocat eum dominum dicens de ps. 110 in
persona dixit dominus ipsi sic ex
ponitur dixit dixit dominus eterno
vel et hic dominus meus i. messie
sede a dextris ergo iste messias
non sit purus homo probatur hic
xpus hic ultra primo quia David vocat
eum dominum quod est hoc filius et
dominus alterius 2m eandem naturam ergo
est aliam naturam 2m quod est filius
et hoc est humana alia 2m quam
dominus et hoc diuina 2o probat hoc
sic quia David dixit hic ultra
non dicat messias quomodo ergo

dns eius erat qui non dns erat
oportet ergo aliam naturam ponere 2m
quam erat / 3o patet idem ex hoc quod sicut
sede a dextris ~~[illegible]~~ meis impos
sibile est enim purum hominem sedere a
dextris dei patris dicit qui modum ad debi
lendam intrivgnacionis [illegible]
similia multa surgunt contra
[illegible] abrahe hec argumenta dicit
ac et ex ipsius personalis scripture psal
mus et patet sede 2o ps dicit quod dixit
dominus domino meo scilicet abrahe se
de a dextris meis / sed quid abra
ham conveniret [illegible] ite an
[illegible] [illegible] ite [illegible]
sacerdos [illegible] patet [illegible] veritate
de solo xpisto intelligi qui solus
est dauid 2m carnem et dns eius
2m diuinitatem et per hanc veritatem dicit
ergo dauid dixit dns / scilicet deus
pater dno meo id est xpisto filio suo cui
dicit et equaliter filium generaui
sede dno meo / non scilicet quod dicere
in me meo temporaliter sinus hoc
scilicet quod pater celestis filius sede
a dextris meis / id est equaliter mecum
2m quod deus vel in potioribus bonis
in quantum homo potioribus [illegible] [illegible] [illegible]
vel assumptum est ad celum et se
dit a dextris dei / donec ponam / [illegible]
clusive non quod post ea non sedeat
sed sedebit eternaliter / [illegible] primo
et non cognoscebat eam donec
peperit filium non quod post ea cog
novit quod nunquam cognovit / inimicos
tuos scabellum pedum tuorum
id est donec omnes rebelles [illegible]
necessitate vel bona voluntate sub
iecti sunt / [illegible] die iudicii [illegible]
et credat te virum deum et hominem
[illegible] vel coacta [illegible]
sunt in die iudicii [illegible]

et credunt [illegible] / patet i Cor. 15
oportet eum regnare donec ponat
inimicos suos sub pedibus suos
tangit ergo dauid in ista auctoritate
[illegible] pertinentia ad xpi diuinitatem
primo consubstantialitatis magnificentiam
in dixit dns / id est filium consubstantia
lem genuit / 2o potestatis excel
lentiam in dno meo / anastasius
dns pater dns filius et 3o equalitatis
honorificentiam in sede a dextris
meis / 4o sine dominacionis mani
festacionem in donec ponam inimicos
tuos / [illegible] ergo dauid hic xpisti diuinitatem
auctoritate arguit contra iudeos et
etiam contra hereticos / [illegible] ergo [illegible]
vocat eum dnm / 2m veritatem
quod ergo filius eius est eum sicut filius
eius propagacione subiectus sicut pater
et maxime 2m [illegible] [illegible]
primum / [illegible] ergo filius [illegible] et dns
scilicet filius in quantum homo / et dns
in quantum deus / et nemo poterat hoc
manifestum [illegible] ergo [illegible] primo ex
[illegible] [illegible] / 2o ex metu [illegible]
rogacionis / nec ausus fuit dicit
ergo et nemo poterat ei respondere [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] erat [illegible]
[illegible] nec ausus fuit [illegible] ex
[illegible] die amplius interrogare eum [illegible]
metu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel non intro
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex
quo intelligimus [illegible] [illegible]
posse quod [illegible] [illegible] difficile
posse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ista in qua exprimitur iudaica
malignitas in temptacione
veritatis. Capitulum 23

Tunc locutus est ihesus.

Tempus ont reprobatom
indiarie malignitatis
pp contempti ptatis z vitatis do
hic ot corp reprobacoz pp silacoz
bonitatis in ypocrisi ubi salua
tor po inti amonitie 2o comina
coe i. Ve at vob scribe z phei
3o pdi o i. Et vos ipleti mensu
raz amonico indicit pietate
cominaco seueritate z pdicaco
uitatez in pa po p admonico
turbaz ad obidz cu repssioe
supbie phezoz 2o admonitio
discipulorz ad humilitatez cu repn
sione vane gle scribazo i. oia
eni opa sua faciunt. Inpa pt
po corz auctez 2o ad monitoz
i. Et oia quecunque dixerint
3o ot corz supbiaz z austeritaz
dnacoz i. alligant eni honera
dt go Tunc s illis qinitatis z
inposito eis silencio locutus est
ihesus ad turbas z ad discipulos suos
q. Turbe sunt simplices z ipsi
discipuli docti z psti Cuis sedo
dnis ad suos qiurit smoz in
phezoz z scribazo qinfio illazo si
et disciplina punctuacoz in
nacz vin i quo sic altin qsu
di ut alt no emdiat Sup
cathedraz moysi i. doctina q
moyses pdicamt docent sob
ig in platis pabat in cathe
draz sedebunt scribe z phei q d
Aquila dicent i honore s pau
ci labodant dope videte go quo
sedatis qz no cathedraz facit
sacdote s sacdos cathedram
no locus scificat hoiez s ho locu
no ois sacdos e scus s omis
scus e sacdos qui bn sedet
su cathedraz honoez capiet
ubi a qui at male sedit imraz

cathedre facit in medico sedes
si bn dixis z bn docius bom
ind si eis si male vixis et
bn docius tm solus indices
na bn docedo pp in istrumens
quo pp q deat vme s mle vi
nedo doces quo dcas qdepn
comina qo hic subt amonicoz ubi
po snadz implico doct 2o
dissnadet imita o mte i. s p
opa corz 3o subz ro nuitz i
dicunt eni z no faciunt dt go
omnia qo cunque dixerint nob
i. ad utilitate vraz pertinet
ptinencia ad cathedraz snate
cord z facite ope s quo opera
corz nolite face qnt li do
traz tenete no vitaz Cris
strugi et hoiz malo doctna
bona perdit cee tra vilis p
cosa anz pdicit inde prt
vilez traz pcosi anz qti pin
no s danz eligi tra i ligi
sic nos de malis doctna accipe
z mozes relinque na z apibus
nati qbi no sunt s flores qbaz
flores colligunt z qbas relinqut
z vos flores doctinazo colligite
z qinsacoz relinque ut q i util
qba qrat z sbdit roz dicunt u
z no faciunt qz no qcordat vi
ta doctne Crisos Qui pdicat
z infidelit agunt paciz alis
dat z sibi no lcnt vitate adnt
z medacia diligunt anaiciaz
castigat z cupiditate excat
dnacz bn doce z male vine
mess and e qz se sua lingua
dapnat Crisos. hoz qnd
vox iacob manus at esau
alligant eni hic subt supba
z austeritaz corz dnacoz i. dno
bn pmo i austeritate i dico in
quo ad alios 2o i remissio opin

quo ad se ipsos i digito aut dt
go alligant enim honera pro le-
gis cum suis traditionibus ut sunt qua-
tuor importabilia viii. sc. honera qua-
tum ad affectum ad importabilia qua-
tum ad effectum / et imponunt super hu-
meros hominum non in suos per coac-
tionem observancie preceptorum ipsi signantur
per Roboam 3º Reg. 22 pater meus
cecidit vos flagellis ego autem
scorpionibus / digito autem suo i. le-
ui motu vel actu nolunt ea
movere sicut non vult hic viii de phariseis
qui non querent laudem hominum non fa-
cient ea que tradebant / Vel nolunt
voluntate absoluta sed condiciona-
ta nolunt secundum gloriam hominum qua de-
ficiente nolebat movere / Ideo
circa vitam tuam esto austerus circa
aliorum benignus audiat te homines
pia mandantem et gaudia facien-
tem / si eciam alii penam penam
congerendo nomen melius est dimina
cionem reddere quam de austeritate. ubi
pusillas largus est dispensator
non dz esse tenax / Et de benignus
est. ut qui sacerdos est austerus / Omnia
enim opera sua. hic monet disci-
pulos suos ad humilitatem contra presump-
cionem vane glorie scribarum et phariseorum
ubi primo exprimunt phariseorum vani-
tatem / 2º monet discipulos ad humi-
litatem i vos autem nolite vocari
primo exprimunt in generali / 2º in spe-
ciali dilatant enim dt go / Omnia
enim opera sua faciunt ea in inten-
cione et eo fine ut ab hominibus
videantur et querant gloriam inter ho-
mines / Gloria enim est que nullo fine
inane te non firmat intus / Di-
latant enim / hic ostendit eorum vanitatem
in speciali et primo de opere / 2º in volun-
tate i amant enim / Super glo. Imp-
ioni ablitis attendere pro docet
ne eorum filacteria pendeant vel eorum
emulacione inflamemur / Emulacio

est in opere emulacio in voluntate
Emulacionem operis ostendit in duobus in
dilatando filateria et magnificando
do fimbrias quorum primum pertinet
ad mandatorum observanciam 2m
ad memoriam dt go / dilatant enim
filateria sua. philateria vocant car-
tulas vel cartas fronti eorum
applicatas i portatas in quibus in
scriptus erat decalogus ut quasi re-
ligiosi viderentur i pluribus male
interpretates quod dicitur ut ligabis
ea in manibus tuis et erunt mo-
ta ante oculos tuos / Enim
spiritualiter manum intelligenda sit
opus et oculi magis meditacio
quod non intelligebat quasi lex porta-
nda in corde non in corpore / Dicitur
autem philateria a philaxo quod est
servare et thorax quod est lex quasi ob-
servacia legis / Et magnificabant
fimbrias num. xv. deutro xxii
iussit moyses ut in iiiior angu-
lis palliorum facerent fimbrias per quas
discernerentur a ceteris populis i distin-
guerent eciam religiosi dicti / Ipsi
hinc fimbrias credentes tamen aliter
de deo cognoscere quod indignus esset
primum mandatum phariseus at faciebat grandes fim-
brias et in eis ligabat acutas
spinas / ut eundo vel sedendo
pungerentur ut sic commoniti recor-
derentur beneficia dei / et hoc faciebat
ad ostensionem / Amant enim hic ostendit
vanitatem i voluntate / Et primo
de ambicione honoris / 2º i appeti-
tu vane laudis honor in sessio-
nibus in ubis i et salutacionibus
ambicionem honoris exprimunt tum
in locis carnalibus quam spiritua-
libus s. i cenis et in synagogis
Amant enim primos recubitus
in cenis. s. ut principaliores vi-
deantur / et primo eis servatur in

quo not eos de gula isti sunt
quorum venter deus est philipp
3o / et primas cathedras in syna
gogis deum i. ecc. a. noli quere
ab homine dignitatem neque ambire
cathedram honoris / et salutaci
ones / hic appetitum vane lau
dis ostendit in duobus p.o voce appru
tis / 2o apprus sapientie / et vocari
dicitur go. ista amant primas cathe
dras et salutaciones in foro quo
non salutari in foro non primos
recubitus negat eos quibus ut
magistris vel platoris ordine compe
tit si a fidelibus doctis illos cum
dos quam ut ista in debite appe
tunt et vocari ab hominibus rabbi ergo
vocari appetunt et non esse / non
appetunt et negligunt officium /
et notandum quod triplex quoniam homines
vel ad terrendum carnalia sicut
in cenis vel spiritualia sicut in
sinagogis / vel temporalia sicut in
foro et ubi pharisei volebant habere
principatum esse ergo maior gratia
quam in hac scientia reprehenduntur a
platis et magistris in quibus non sunt
imitandi / primum est defectus boni
operis quia dicunt et non faciunt
austeritas placoris quia imponunt
honera gravia / magis non primas
imponunt pro modico aliis / 3
ostentaco singularis actionis quia omnia
opera sua faciunt / et affectus ambi
cionis et laudis quia amant primos
recubitus in cenis / vos autem noli
te per oppositum sibi aliam pharisaeorum
salutaciones hic monet discipulos
ad humilitatem / p.o dissuadendo appeti
tum vane laudis / 2o suadendo
virtutem humilitatis / i. et maior
est vestrum in p.a dissuadet appeti
tum vane laudis ostendens 3 / e
primo voce sapientie / 2o voce potentie
i. omnes autem vos fratres 3o bonitatis /

i. vel vocari in. primo 2o p.t dis
nasionem / 2o disnasionis ratione ibi
unus est enim dicitur go. / vos autem noli
te vocari rabbi / non enim honorem
vel nomen prohibet sed quod sibi in
debitum nomen magistri usurpet /
vel in debite sibi appetitum lau
dis 3o / nolite fieri plures ma
gistri vel nolite vocari rabbi
i. nolite vos asserere vel alios a
lienos auctorem scientie / quia hoc dictum
ingenio dicitur auctor / quia hominum sapere
confundit / et sicut dicit intellexisti
me quod deo dabitur vobis autem vel
non honorem divinum hominibus an effica
tis / 2o hiis sequitur / unus est magi
ster auctor qui illuminat hominem
intus quod non alius hoc enim tum do
cendo exterius non intellectum probat
pos doctrinam in me a minente
ma / omnes autem vos fratres / ergo
primus dissuasit appetitum nomi
sapiente / hic dicit dissuadet vocem
potestatis atque ad quod ponit duplicem
vocem una id est paritas similitatis
humane / alia est paritas subiectionis
divine / i. et patrem nolite vocare
dicitur go. omnes autem vos fratres estis
ab uno sacro filio deo ab uno geni
ti sed ad unam hereditatem
vocati sed ad regnum celorum / et
patrem nolite / etc. non dicit sit
gratia carnalis sed spiritualis utriusque
quoniam est cunctas est apud deum
id dicit et patrem nolite vobis
vocare super terram i. auctorem grandu
di carnalis vel spiritualis noli
te dicere tamen attendentes / unus
est enim pater vester qui in celis est auc
tor nature et gratie malachi 2o nu
quid non unus pater omnium vestrum est
hic vocari / hic dissuadet appe
titum vane laudis voce bonitatis
quia deus bonus est ideo dicitur go. non vo
cemini i. non appetatis vocari

mgri ut appellet² q'mgri q'
erudit xº ponit sup q erudit
ubo q mgr e vng xpc xem
plar v&a omy bonoru ro tz
bos vocat me mgri et dne
z bn dicit z ita q vng tria in
vniuso q ipe solg qui illuiat
ad capiat ipe solg qui infort
ad vitaz ipe solg qui generat
ad graz ul ipe solg e actor sa
ncte gre et uie nond est
q filg dei ihc xpc dr vng de
ppt pfitaz nat dicat pma corp
q nllg de n vng z vng cator
ppt singlarez infinitate ptatis
vng e altissig creator
omy vng de ppt sumaz gnalitez
placois cphs 1mº vng dns
vng dns p a corp viny
dns ihc xc vng mgri ppt in
tima infusion cogicois ut
hic vng e eny mr vircts vy
pr ppt pdnctoz vnnsitatis
ut hic vng e pr vr vng ho
ppt singlarez eminetiaz sactitats
ro xi expedit vob ut vnns
moiat ho p pplo pos nd e q
faciet bo y no e ussz ad ver
vng pastor ppt vnitz z gnale
ifectoz ppti fidel ro 10 efficit v
nu ouile z vng pastor qui
maior e pg disuasioz vdi
suadz hic ritute humilitat
et p pt suasioz z suasiois
humiliadi se vbi i qui n se
exaltat dt q qui maior e
viny ul nilo sitat ul of
fico dignitat et sd mgst vi
fimgri qnacz wt dos frie
me regedo ncre e ut illos
pueniat abregedo z ecci 32
Rectoez te posuit esto i illis
q vng x ill Sy ut maior
fmet mod q n se exaltanit

hic subr voc humiliadi se z h
dx fa dup y elacois z pre
mium humiliacois a et qui se hu
miliamit dt q qui n se ex
altamit p elacoz z p arrogan
ciaz humiliabit ppena z dup
nacoz pu 29 superbi seqr
humilitas z qui se humiliamit
nd recipit sz vadit exaltabit
i gla mirabili Job 12 q hu
liatg fuit z igli no q hec
ubo h posr i ebuq ut hic z
luc 14 z 18 add nond tp ex
humilitate cord & qua 8 ro
dicite a me q mit sy z hu
mil cord sedith vny humilg
mas illi orie & q sedith vny
humili y z masnetoz ppt tibi
placuit ord ecce 36 obsec
vos ut digne abulet vocac
qua voti estg cu oi humilitate
humilitate eny ta custodint as
scdmitas sbicois q nd hunt hu
lit considaco ppe fragilitats
qua nd hunt adiz meditaco
melior q habebit antippnis
ve at vob scribe Empuy vsy e
dns admonicoe hic vult co
nuacoe dupcoe scribaz z pha
izeoz ppt punstate na ypo
cs placy est cooptma vitats
gº doctine a instr ant vite
doctine dur clande vna ad
noticiaz vitats hic e p y ve
ve qui clandicit trahedo
ad punctu croi sic e 2 y ve
ve vob qui dicit ve at 2º
loco hic poit y supaddiru e
z punsru a cqr 12 vz illd ve
vob scribe z phi qui comedi
tis domos viduaz z sub p
p origalia bed z fab zeu
p canones erroy ubi hoc
est 1aº cqr a z luc ty i ead
ne qmuctas que tu glo xo
pt hc mitate nd msti corrupit

ypocr̄e dup̄l a' orando ī in
felā sic ē 3m ve / ve vob duces
c' defendo iniustā sic ē 4m ve
ve vob q' decoratis vilitate vite
corpis ypocr̄e tpl' a' dissi'la
do malū sic ē 1m ve / ve vob
qui mundatis a' palliando bo'
sic ē 6m ve / ve vob scribe et
pharisei q' similes estis a' iustifica[n]do
se ī operacioe ad aliud signū sic
ē 8m ve / ve vob qui edificatis
sepulcra 2o sunt viii puisitates
ypocritar̄ due cōtra vilitate doc
trine s' claud' noticiā vitatis
z the' ad pmiciez erroris z due
cōtra vilitate iusticie s' orac̄ ī in
iusticiā z defēre iusticiā 3o cōtra
vilitate vite s' dissilac̄ malū
pallac̄ bonū iustificac̄ se p' co
paciōz ad aliū signū adaptant
aūt p'porcionē z descriptionē septē
b'titudinibus p'ma po'ī comīatio
dupacoīs 2o puisitas ypocr̄
z hoc quo ad ea q' scriptā inl'e
exponebat / q' sicut p' ipsi ime
bat q' alios a fide impediebat
p'm ī qui clauditis 2m ī vos
aūt intratis / 3m ī nec intrantes
sinitis ve vob ī etiā dupacoīe
vob īminet scribe qui putatis
vos pitos ī lege / z pharisei qui
dicitis nos pelagios in scitate
ypocr̄e simulantes q' no estis
qui clauditis regnū celorū ary
honēs ī q' viris pmis ī doctoribus
abscondit z maior ne intel
ligant admouit' p' vii sic ē
regnū celorū dnr̄ q' scripture in
quibus ista ē regnū celorū
ianua nō ē eorū via exposicio
sine intelligen' vitatis [illegible]
clauditis malo exo' vii dt
omnes q' scandalizat uno exo'
pios dico vos aūt no intratis
q' intellige et c' no vultis

nec intrantes intrare nolentes
z credere cupientes intrare sinitis
ymo crāt cōtra q' pre 3o ipsi
phibent beneficia cū ymit pt hec
aūt cōtingit ppt defectū p'me b'ti
tudinis que ē pauptas spus
sine humilitas q' illi nolunt
humiliac̄ intellectū ī obsequiū
fidei et oppoītur p'me b'titudinis q'
ē fides ideo [illegible] vt nos cōiunctis fu
erit z efficiamur sicut paruuli
no intrabitis / 4m ve vob ascend
ne vacat tibi bene pt legi et
cōtinuat ad precedens / q' post
clausionē celestium intendebat
ad pdaz tpali' bonorū no at
tinuat' cis d' ve vob scribe z
pharisei qui comeditis domos vi
duarū / Glo' q' ma substitutoē
mech intenditis n' ut pdaz sub
icite plebi faciatis / q' quac̄
domos viduarū magis con
iugatarū z puellarū [illegible] 2m
q' vidue facile decipiunt
no habentes qui copule virorū
z facile tibus de v'bus suis
pstant sic dndi libtatem hunt
sic puelle suspite sunt pp' eta
tē cōiugate pp' zelotipiaz
io cū mulieres frequencius p'f
sunt hn̄c collocucioes orone
longas hntes n' ut simonī
acos apparent z maiora do
na recipient / Luc̄ [illegible] m ana
iciaz vite religiosis colore de
pingitis z dya' p' arma p'
statis ut armet' dignitas
qm pietas estimat' pp' hoc
scz rapina z pallaz oraz am
plius accipietis iudiciū ī
maiorē dampnacionē sapient' in
iudiciū durissimū fiet hiis q'
psunt / Chris' ve vob ī q' p'm

quia iniqui estis. 2m quia fictitie
sanctitatis assimilantur. Ve vobis scri-
be et 3m ve ubi ponitur sua pena
primo ponitur comminatio dampnationis
secundo pravitatis ypocrisis. et hoc in duobus
primo in simulatione pietatis in quantum
tenetis mala. 2o in perversione eorum
ut eum fiunt filius. dicit ergo. Ve
vobis scribe et pharisei ypocrite qui
circuitis mare et aridam. scribe
et pharisei lustrantes orbem cum lu-
crum quaerebant de gentibus facere suos
proselitos et circumcisos ministros pro-
prios ut faciatis unum proselitum. pro-
selitus dicitur conversus de gentilitate
vere ad fidem conversus. et cum fuerit
factus, scilicet non eo studio [illegible] quod
sit [illegible] facitis eum filium per-
ditionis quia ad gehennam [illegible]
nos [illegible] generat unum [illegible]
[illegible] filius appellatur [illegible]
[illegible] vos ex patre dyabolo
estis in duplo quam vos [illegible]
[illegible] erat [illegible] et filius
gehenne est videns [illegible]
[illegible] ad gentilitatem [illegible] et fit
prevaricator utriusque [illegible] et ma-
iori pena dignus est ut [illegible]
[illegible] in duplo [illegible]
[illegible] in gentilitate quia [illegible]
gentilium [illegible] et [illegible]
[illegible] qui [illegible] et [illegible]
[illegible] est [illegible] pravitas opponitur
caritati [illegible] beatitudinis
[illegible] cum magis [illegible]
[illegible] zelo avaritie magis [illegible]
[illegible] ad laudem vel ad lucrum
temporale [illegible]. Ve vobis duces
ceci et 3m ve in quo ponitur [illegible]
[illegible] primo contra [illegible]
dampnationis. 2o obiurgatio
pravitatis dicentes [illegible] ibi

[illegible] dicitis [illegible] pravitate
exprimit dupliciter primo [illegible]
2o [illegible] veritatem [illegible]
[illegible] altare dicit ergo. Ve
vobis duces ceci in quo exprimitur
defectus [illegible] speculato-
res [illegible] omnes [illegible]
[illegible] qui dicitis in quo defectus
[illegible] quicumque iuraverit [illegible]
[illegible] iuraverit
[illegible] non erat obligatorium
[illegible] per dona templi
et altaris in quo 2m [illegible] non
dei timorem attendebat sed suam
cupiditatem [illegible] 2m [illegible]
in quo [illegible] et dona [illegible]
[illegible] dicebat quia
templum et altare ut homines [illegible]
[illegible] ad offerendum dona
[illegible] vnde [illegible] ad iuramentum [illegible]
[illegible] in templo oblatum et in
[illegible] ad iuramentum per altare
[illegible] et per dona altari obla-
ta [illegible] quicumque iuraverit in
altari [illegible] primo [illegible]
[illegible] 2o [illegible] obiurgatio
[illegible] et ceci dicit ergo. Ve vobis
quicumque dicitis qui iuraverit per
templum dei nichil est id est non obli-
gatur isto iuramento sed quicumque
[illegible] non [illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible] templi id est [illegible] pecunia
que [illegible] sacerdotibus [illegible]
obligatur et si [illegible] quod [illegible]
[illegible] quod [illegible]. Stulti [illegible]
[illegible] obiurgatio [illegible]. Stulti
quo ad notitiam veritatis. ceci
quo ad tenebras [illegible] quid
maius est sicut dicit [illegible]
[illegible] duces [illegible] tem-
plum erat [illegible] oblationes
[illegible] obiurgatio quod maius est

aurum vel templum quod sanctificat aurum
i. templum quod sanctificat aurum. Constat
quod maius est quod sanctificat quam quod
sanctificatur. Ergo et templum maius quam
aurum. Ergo et iuramentum factum per
templum maius est quam per aurum tem-
pli. Quia secundum Bedam est templum tunc
mirabile in quantitate. Et qui-
cumque hic addendum est in altari
et sicut primo posuit in istis sanctificacio
et secundo obligacio in dictis quid
enim maius est. Dicit ergo Et qui-
cumque iuraverit in altari nichil est
i. non obligatur ex tali iuramento.
Quicumque autem iuraverit in dono quod est
super illud i. in oblacionibus et victimis
et ceteris que offeruntur super illud
debet. Scilicet ex quo iuramentum
circa hec obligacio oritur. Quid
est maius donum scilicet materiale
quod est in altari an quod sanctificat do-
num quod est altare. Sanctificans. Ergo et
iuramentum factum per altare maius.
Qui ergo iuravit in altari iurat
consequenter. Circa hec concludit
veritatem ubi ostenditur iuramentum per
creaturas esse obligatorium exem-
plificans in creaturis dignitatis rati-
one sanctificacionis ut in altari
et templo; secundo racione creacionis ibi
Et qui iuraverit in celo. Primo
primo exemplificat in altari quod est
locus oblacionis, secundo in templo
quod est locus oracionis ibi Et qui iuraverit
etc. Dicit ergo. Qui ergo iuraverit in altari
iurat in eo et in omnibus que super illud sunt,
quia altare continet et sanctificat dona
et non e converso. Quicumque unum habet habet
multa. Et qui iurat in templo iurat
in illo et in eo qui habitat in templo
quod habitat, sanctificat continencia

contenti et contenta sanctificatur et san-
ctificans habitantis habitati. Et ita
secundum quod sit iuramentum factum per dona
templi vel altaris est obligatorium,
multo magis iuramentum factum
per templum vel altare, cuius contrarium
dicebant pharisei. Et qui iurat in celo
i. per celum iurat in throno dei,
quod vel secundum Bedam celum, et in eo
qui sedet super illud i. in deo qui dicitur
sedere super celum propter manifestacionem sue
maiestatis in revelacione. Quia
deus in celo parat sedem suam.
Concludit ergo per creaturam iurat ipsi
creatori, per creaturam presidentem illi crea-
ture quod sunt considerandi dampnati vel in se
et quantum sint ex nichilo. Secundo sunt
vanitas et non addendum in te-
stimonium vel se quod inserviunt in domini
vel principium et finem. Secundo revelaci-
onis splendido veritatis creatoris et
addendum in testimonium. Et sic qui
iurat per illas iurat quodammodo per deum.
Et iuramentum per creaturas licitum
est obligatorium. Ve vobis scri-
be et pharisei hic est quartum ve ubi primo
commemoratur dampnacionem. Dicit Ve vobis
scribe et pharisei ypocrite. Secundo detestatur
eorum perversitatem et reprehendendo
errorem eorum primo in despiciendo in-
tencionem legis, secundo in despiciendo vita-
tem in legibus i. legis optimum facere. Tercio
obiurgando eorum cecitatem ibi
Duces ceci, errorem exprimit in
hoc quod pro minoribus contempnebant ma-
iora et inutilia pro utilibus ostendit observacionem
minorum, secundo obmissionem maiorum
i. in relinquitis. Dicit ergo Ve vobis qui
decimatis mentam et anetum et ciminum, que
omnia sunt minima, licet dari sint
an ex precepto domini vel non. Hic ibi de-
cimatis ab aliquo est mirum quod

accipit et qui dat dicitur decimare.
pharisei autem de minimis decimas
dabat ut dicitur a modicis, cete-
ris omnium dat decimas. Luce 18:
decimas do omnium que possideo. Sed
de minimis exigebat decimas
ex cupiditate. Secundo potest intelligi qui
decimatis, i.e. decimas datis vel ac-
cipitis et de minimis herbis. Et
relinquitis, i.e. non observatis que
graviora sunt legis, i.e. maiora et ma-
ioris ponderis apud deum, scilicet iudi-
cium quod est in mandatis vite viven-
do quo ad se, misericordiam quo ad pro-
ximum, fidem quo ad deum. Vel iudi-
cium quo ad regimen prelatorum,
misericordiam quo ad regimen [illegible],
fidem quo ad statum contemplativorum,
que in omnibus in prelatis in bo-
nis invenitur vero facientes
iudicium et agentes fidem. Vel
aliter relinquitis. Glosa: maiorem
tu cure que graviora sunt legis. Cuius
de suo quod lucro sollicite di-
gebat et de gloria autem dei et sa-
lute bonorum negligebat, sicut
modo sacerdotes curant quod decime
bene persolvantur, sed quod confessiones dili-
genter audiant et predicationes
frequenter faciant non bene curant.
Sed i.e. opera optime facere, i.e. prin-
cipaliter agere. Unde Iudicabo te
o homo quod sit tibi bonum et quod dominus
requirat a te utique facere iudi-
cium et diligere misericordiam et sollicite
ambulare cum deo tuo. Et illa
[illegible] ut decimas ab omnibus non
obmittere. Hic est argumentum prela-
torum quod dande sunt decime de omni-
bus et de minimis vel de constitu-
tione ecclesie vel generali [illegible] pa-
ter aliter ordinavit. Duces ce-
ci excolantes culicem, i.e. minora
discernentes. Culex est animal
parvum ut dicit Isidorus Ethimologiarum ab

aculeo dictum. Hec autem in ore fistu-
la admodum stimuli qua pungit
carnem et sugit sanguinem. Excola
est secundum Papiam et Hugutionem idem
est quod purgare vel liquare et componitur
ab ex et colo as. Unde [illegible]
camelum autem glutientes, i.e. ma-
iora subtrahentes et permittentes.
Camelus est animal magnum et de-
forme per quod magna peccata
intelliguntur. Unde hic prelati nostri temporis
culices liquant et camelum glutiunt
cum maiora permittentes minora
discernunt. Optimum vero est statu-
tum quod magna et minima
pena aut neutram in magnis
adhibent diligentiam. Sed facilius
liquant [illegible] sicut est hodie
in claustris plus punitur aliquis
pro obmissione unius constitutionis
vel admonitionis quam ipsius regule. Sic
plus de transgressione decretalium
vel constitutionum hominum quam verborum
et mandatorum Christi. Ve vobis.
Hic est septimum ve, ubi primo [illegible]
nationis [illegible] ibi Ve vob-
is scribe et pharisei ypocrite. Secundo ypocri-
torum in malignitate dissimula-
[illegible] ibi qui mundatis. Tertio
[illegible] ibi pharisee ceče.
In prima tangit primo [illegible]
[illegible], secundo malitiam interiorem
[illegible] autem plenum est. Dicit ergo
Ve vobis scribe et pharisei ypocrite
qui mundatis quod deforis est cali-
cis et parapsidis. Calix est vas
[illegible] potus, hec parapsis [illegible]
parapsis dicitur vas [illegible]
ut dicunt [illegible] vas est
quadratum et dicitur parapsis quasi [illegible]
[illegible] i.e. latera vel angulos
[illegible]
[illegible] templum aut sacrifici-
[illegible] per dies festos [illegible]
et vestimenta sua laudabant

et nemo a peccatis se ipsum pur-
gabat cum dominus corporis non mun-
diciam laudet non sordes quod desp-
icit interius autem i. in conscientia et in-
tus plenum estis rapina et inmun-
dicia per abiciens affectum prolixi-
tatis carnis pp primum dicit ys 3
pp 2 17 Ezechiel 8 posuit in mun-
dicias in cordibus suis Tales
multi sunt modo mundi dealbati
exterius ornati et decorati interius
inmundicia plenum Sic si quis no-
lunt interiora exterius vultu fe-
torem multaque similia invenit
Ezechiel viii° fili hominis fode
et invenies abhominaciones pharise-
ice Hic subsequenter salubris instruccio
ubi primo arguitur cecitas 2° medi-
catur interna puritas i. quedam pars
3° permittitur puritatis utriusque vi-
tas vel ut fiat et illud dicit quo
pharisee ceca pp quod 17 ad interi-
ora interiorem munda prius quod intus est
calicis et parapsidis per calicem
cor hominis intelligitur quod continet fluxu
eius cogitacionum et quietum gustum
gustum suave dilectacionum munda
dat quo quod intus est calicis et parapsi-
dis est purgare cor a sua
dilecta cogitacione et a prava
delectacione sed magis lava a ma-
licia cor tuum Iherusalem ut salva
fias ut fiat quod deforis est mundum
i. verus sit ornatus sanitatis non ma-
licia dissimulacionis vel ut fiat
quod deforis est mundum quod ad utras-
que mundari est et corporis et anime
que incipere ab interiori habet quia non
est qui faciat quod deforis est et quod
de intus est fiat nondum quod
tempore viret quod est non ceca
quod tempus cecitas arguatur primo
in docendis in ve vobis duces
ceci qui dicitis 2° in corripiendis

et eligendis i. dicitis duces ceci excolantes culicem 3° in agendis ut
hic pharisee ceca munda 3 ut
3° Eciam ceca in plateis ve
vobis hic est sextum ve ubi primo
primo dampnacionis comminacio 2°
ypocrisis corporis in bonum simulacione an-
nunciacio i. qui similes estis ubi primo
ypocritarum similitudo 2° ponitur exponit
Sic et vos quidem dicit quo Ve
vobis scribe et pharisei qui similes estis
sepulcris Sepulcrum eius est locus
cadaveris mortui cuius similes
sunt corpora continentes hominem in mor-
tali peccato existentes quod eum ex-
apparent hic habitant in sepulcris
sunt in dealbatis exterius pro bona
simulacione actum 22 pronunciat
te dominus paries dealbate qui de-
hominibus apparent sunt speciosi
sicut poma Sodome Sic
ipsi omnis gloria eius filie regis
ab intus sed per appositum
eius gloria filie dei apparent in-
tus non sunt plena ossibus mor-
tuorum et omni spurcicia ut
in ossibus in quibus consistit robur
significant audacitates ad peccata
et in spurcicia voluptates
carnales ossibus mortuorum
et horribilia et omni spurcicia
et abhominabilia Sic et
vos quidem hic exponitur similitudo
primo ad exteriorem apparenciam bonitatis
2° quo ad interiorem spurcicie
iniquitatis i. foris autem plenum
estis dicit quo Sic et vos quidem
a foris non ab intus apparetis non
estis hominibus non deo iusti intus
autem plenum estis ypocrisi do-
minii vane laudis et iniquitatis
i. vane vilitatis vel ypocrisis quantum
ad interiorem simulacionis et in-
iquitate quantum ad effectum mali-
gnitatis quod significat per hoc quod intus

cat lucides et optimus eremus
deum ut ve vobis scribe scribe est rep
tum ve ubi po p dapnacionis
corpus comuniter 2o punitatis
corpus i corpatura sin mistifica
ofuta i qui edificatis ubi ostenditur
corporis iactanciaz 3o misto 2o in
verbo i et dicatis si fuissemus 2o
obiurgat corporis malignitatem
i ptractus testimonium dicit 5o ve vobis
scribe et pharisei ypocrite qui edifi
catis sepulcra prophetarum et ornatis
monumenta iustorum qui pphs e
excellencia vitatis in mistis
excellencia bonitatis tab hon
pro amorem pietatis et bonitatis
et fecerunt sed pro actorem van
laudis Crisostomus dicebat apud se
si bene fecimus pauperibus quis illud
nescit et videt sed tempore nescit
transit tempus et cum tempore transit
beneficium memoria melius est ergo
edificia facere que appareat orbi
si non illis tempore solum sed i posteros
inspicies quid tibi post mortem
prodest ista memoria si ubi es
torqueris et ubi non es laudaris
ornatur 2m solum quid est replere
edificare ii corpore dees et i iusti
de the qui pre ypocritarum est et
et vera ornat ea quod eundem
sunt dicunt aliqua bona de
eis ut mediat non ea de tecionis
sed compassionis animo et affectu dicere
Crisostomus ornat est ista iusti
tuare mortuos et spoliare vi
ventes quod facerunt illi quod de ra
pinis faciunt ecclesias de san
guine miserorum tolle et deo offer
quod non est offerre sed velle vio
lencie sue socium deum facere ut
cum sibi ablatam prinam de peccato
libenter accipet operatur i peccato
Crisostomus bene domum dei edificare
de pauperibus et fidelibus mundi
vinat in edificio cum homines

habitant deus at thesaurus sanctis
et dicatis etc contra eo ubi si fu
issemus i diebus patrum nostrorum
non essemus socii eorum in san
guine prophetarum i ad effundendum
sanguinem prophetarum gesticulata et fla
corporis testificatis eorum id est s
non te mistificatis apud deum
Crisostomus Est sunt mendici pertitorum
secorum cultores pnam contemptores
trinnia viniciorum anima mor
tuorum isti sanctos colebant et scitan
tes condempnabat eundem cum sanctitas
sit an diligenda quam sanctum ptractus
sic consistat corporis malignitatem ob
iurgacionem evidenti concludens
ptractus testimonium est vobis mccipit
q d scelera patrum i pbatis pro ipsum
per sanctitatis pro quando pretium et sur
bus eadem scelera facietis et sicut ap
pbatis quod filii estis non solum carne
sed et imitacione corporis quod prophetas occi
derunt Crisostomus qui sit arbor ex sine
tu cognosci et fructus parborum de
mat Et vos implete Hinc in
inse est sit amonicio quod pertz
ad pietatem inducens et post commina
quod pertz ad severitatem iusticie secundo 3o
ostendit pro dictis quod comprimit medicam
divine iusticie i abiectionem mediorum
ubi insinuat duplicem mediciam
primo condempnacionis 2o i probacionis
secundum etc ego mitto ad vos prophetas
primo ad primo insinuat initium 2o
medicam in i spiritus dicit 5o et
vos filii probaci quod sunt filii
homicidarum et vos implete
i. implebitis quasi non precipit
sed quod fieri credit as sed ideo 2o
Soluite templum hoc i solnitis
mensuram patrum vestrorum q d quod
illis defecit vos implebitis
nec solum implevunt sed multum
excesserunt mensuram quod illi prophetas
sed isti prophetarum magnum illi servos

ipi dimi illi hoies ipi filiu
dei pa [illegible] et ut impleant
petta sua [illegible] quo ad nuh
tatz [illegible] [illegible] [illegible] ap asim
ti sit in malo [illegible] n quo
mordeat et cu momordeirit

fugiunt

quo se occultet [illegible] quod
si mordeat [illegible] i [illegible] inch
linq [illegible] qui occulte detrahit
genima vipparz q ad mali
ciaz i numer malorz [illegible]
dolos homicide hoicide nati
quo fugietis a iudicio gehenne
i quis nos liberabit a pena
etna non [illegible] vacuo no
cit [illegible] q i meditabitur et
in ciou [illegible] 20 lib' apti sunt
i [illegible] [illegible] liberabunt nos [illegible]
quorum [illegible] oznatis no q
no [illegible] ec anima illorz [illegible]
timuerit des [illegible] ecce mitto
ad vos q' [illegible] medici in [illegible]
[illegible] [illegible] q tangit p mit in
2 [illegible] i ecce i [illegible] mei
tangit du p assiendo 2 con
[illegible] i [illegible] [illegible] [illegible] pt
p [illegible] 2 [illegible] [illegible]
i ame dico vob [illegible] p tria
p missionem pdicatorz 2 pre
[illegible] [illegible] i et ex illis
occidetis 3 [illegible] [illegible]
[illegible] i ut veniat sup nos [illegible]
[illegible] io [illegible] q dicitis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] i [illegible] ut [illegible]
[illegible] medici ecce mitto
ad nos [illegible] [illegible] et [illegible]
dos ad me pphas sapientes et
[illegible] [illegible] applos vocat [illegible]
pphas qui [illegible] [illegible] [illegible] tant
pleni sapientes q corda [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
q de [illegible] [illegible] nova et ve
[illegible] [illegible] act xj [illegible] in
[illegible] q i anthiochie pphe et
doctores [illegible] [illegible] sup illud
io ecce ego mitto [illegible]

ut impleatis mensuraz [illegible] [illegible]
q [illegible] dedit eis occasioz peccandi
[illegible] [illegible] no e [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut pdicatum [illegible] q [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] de no pendet
occasionem peccandi no ut pecca
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ex
illis occidetis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] agregat
[illegible] [illegible] ex morte angustia
[illegible] et ex illis occidetis sicut
paulum et jacobum actu 12 ex
morte ignomia [illegible] et [illegible]
ut petrum et andream ex [illegible]
[illegible] [illegible] et flagellabitis
in sinagogis vris ex iniuria
affligentur [illegible] et [illegible]
de [illegible] in [illegible] [illegible] xj [illegible]
[illegible] et [illegible] ex [illegible] [illegible] et
vincula et carceres [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
sunt [illegible] ut veniat [illegible] [illegible]
debitaz homicidarz [illegible]
sine [illegible] [illegible] ut [illegible] ut [illegible]
[illegible] est q d no est [illegible]
voluntatis [illegible] [illegible] [illegible]
ut veniat sup vos i [illegible]
[illegible] [illegible] et omni malorz no
bis [illegible] omnis sanguis iustus
i debita [illegible] [illegible] omnis
sanguis qui [illegible] e sup [illegible]
[illegible] effuderunt sangu [illegible] i
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a sangui
ne abel iusti de quo [illegible] 3
[illegible] [illegible] [illegible] a deo accepta
[illegible] ad sanguine zacharie [illegible] za
charias no fuit xij pphetarz [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] historia et
[illegible] [illegible] fuit filius ioiade sacerdotis
[illegible] [illegible] [illegible] sua [illegible] [illegible]
est barachias [illegible] [illegible]
nois [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] sup [illegible] [illegible]
[illegible] quem occidistis i [illegible] [illegible]

nobis filii occidit sicut .ii. para-
lipp. 24. Spiritus domini induit
zachariam filium ioiade sacerdotem
et stetit in conspectu populi dixit hec dicit
dominus quare transgredimini mandatum domini et sic
et congregati adversus eum miserunt
in eum lapides iuxta imperium regis
inter templum et altare. Hugo. holocau-
storum quod erat extra templum scilicet in atrio
templi sed queritur quare potius nominat
istos duos scilicet abel et zachariam
quam alios multos qui et ab hac
[illegible] occisi sunt Responsio ut in uno
scilicet abel laycum qui fuit pastor
ovium in alio clericum scilicet zachariam
qui fuit altaris officio mancipa-
tus intelligat. Amen dico vobis
hic concludit asserendo venient
hec omnia scelera et scelerum pene
super generationem istam [illegible] et
quantum ad homines accipitur sed genera-
tionem et in omnibus temporibus fuit sed
quantum ad deum tamen due scilicet bonorum
et malorum et sicut est una generatio
bonorum a principio mundi usque in
finem de qua psalmista generatio rectorum bene-
dicetur sic est una generatio malorum
de qua Iohannes viii vos ex patre dyabolo
estis et si non omnes sunt tempore uno
tamen omnes sunt eorum dyaboli et super istam
generationem omnia mala venient psalmista
veniat illi laqueus quem ignorat
Ierusalem Ierusalem hic [illegible] dominus
increpationem iudeorum commemorando et
plangendo [illegible] affectum pla-
gentis [illegible] dupliciter [illegible] ex qua
est multa increpationis [illegible] est [illegible]
homicidii [illegible] contemptus [illegible] quotiens
volui congregare filios tuos [illegible]
prima tangit duplex homicidium [illegible]
[illegible] [illegible] quid [illegible]
[illegible] [illegible] et la-
pidas eos [illegible] Ierusalem Ierusalem
[illegible] [illegible] pro [illegible]

[illegible] veniat ad Ierusalem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel quod [illegible]
eos duplex carnaliter et spiritualiter
[illegible] ante tamen ex quibus [illegible]
hec scelus primo [illegible] agens cum
dicit Ierusalem quasi si babilonia si egyptus
[illegible] esset sed Ierusalem urbs sacra
[illegible] si iudeus si paganus pecca-
ret ad esset sed [illegible] [illegible] et in
inimicus maledixisset michi [illegible]
Ierusalem pacifica que [illegible]
pacis et occasionis sed et columba
[illegible] [illegible] sed et iudas [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] qui pro
pace [illegible] facit bellum [illegible]
Ierusalem magistra legis caput re-
ligionis [illegible] de syon exibit
lex et verbum domini de Ierusalem [illegible]
[illegible] si laici si [illegible]
sed clerici [illegible] religiosi domi-
stici [illegible] homo pacis mee
in quo speravi qui edebat pa-
nes meos [illegible] actionis
que occidis et lapidas [illegible]
[illegible] occidis manu [illegible]
[illegible] et [illegible] occidis et lapidas
non tamen occidisti quasi [illegible]
[illegible] [illegible] et in [illegible] actu
vel malo [illegible] quasi non
[illegible] sed occidis [illegible] pa-
[illegible] occidis sed [illegible] hostes
[illegible] [illegible] [illegible]
non sed prophetas sed eos qui ad te
missi sunt organa spiritus sancti
[illegible] dei [illegible] ad
[illegible] castigandum et instruen-
dum et [illegible] [illegible]
[illegible] ad cor Ierusalem quotiens
volui [illegible] sic contemptus
dei quam [illegible] affectum
multiplicatum quotiens volui
quemadmodum gallina [illegible]
affectum [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et contemptum quam noluisti

dt g° quociens volui e° qui
bonorum meorum non indigeo e°
qui mortem peccatoris nolo ego
qui omnes homines salvari volo
quociens in quo multociens, primo
per legem nature 2° per legem scripture
3° per legem gratie. Item quociens
in mane pueritie in 3a adolescen-
tie in vj [illegible] in [illegible] senec-
tutis in vespere decrepite etatis. Item
3° simul cum vicinis celorum [illegible]
quia noluisti dum magis [illegible]
[illegible] non sed nolui con-
gregari filios tuos. [illegible] multi-
[illegible] dispersiones ad malum sed pau-
ca congregationes ad bonum quod pater
dispergit draco [illegible] io. lupus rapit
[illegible] dispergit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad colligendas
paleas dispergit eternaliter [illegible]
[illegible] 2° dispergit [illegible]
[illegible] dispergit [illegible] pos
[illegible] nos [illegible] omnes disper-
git tempestates sicut [illegible]
[illegible] non colligit mecum disper-
git sed deus congregat [illegible] in veritate
te fidei [illegible] vult congregare vos
in domo dei [illegible]
pos congregata de nationibus ut con-
fiteantur in veritate superne ci-
vitatis pos edificatus [illegible]
dns quemadmodum gallina con-
gregat pullos suos sub alas
[illegible] magnum affectum
habet in filios ut [illegible] ostendit
affectum ostendit et eos ab his [illegible]
tegens cum milvo pugnet
ita dominus [illegible] infirma-
ta protegit nos et defendit a dy-
abolo [illegible] moyses
et aaron [illegible] pro-
tegit nos sub alas aquilarum
2° regum et sacerdotum et multis
[illegible] voluit [illegible] congregari

Tandem expandit alas suas et in
quo [illegible] pos sub umbra
alarum tuarum protege me et adhuc
noluit congregari quantum quia
christus comparat se gallin[illegible]
sicut patet luc. 13 vocavit herodem
dicens vulpem ut [illegible] insinuaret se
esse illum qui insidiabatur vocavit
se gallinam quia vulpes gallinis
insidiabatur vel propter [illegible] se
[illegible] primo quia passus pro nobis
doluit [illegible] vere languores
nostros tulit. 2° quia cum milvo
i diabolo nos pullos suos prote-
git [illegible] sub umbra alarum tu-
arum protege me. 3° quia pullos
vagantes i peccatores ad cibum eternum
congregat [illegible] longanimi et
[illegible] 4° quia alienos pullos
sibi suppositos i gentiles iudeos
[illegible] ut suos nutrit [illegible] xi
venite ad me omnes qui laboratis
[illegible] ab aliis avibus que non [illegible]
in his [illegible] hirundo [illegible]
sit super alta quiescit affectu
plena dolet [illegible]
[illegible] pullus clam-
[illegible] sic est gallina
[illegible] dicit dominus [illegible] et nolu-
isti [illegible] ne-
glexisti [illegible] impedimisti
[illegible] est non [illegible]
[illegible] non peperi ut [illegible]
peccatum illorum vitam neglexisti
omnes medici spirituales defecerunt
in te et tu [illegible] non es [illegible]
[illegible] passio tua [illegible]
[illegible] ego [illegible] quid facerem si tu
ipsa [illegible] non [illegible]
[illegible] reprobationis [illegible]
[illegible] reprobationis [illegible] ad [illegible]
[illegible] 2° [illegible] ad in-
[illegible] dico [illegible] nobis

dt go ecce q d i pxio v'lingue
vob domg vra i eplu 2 civi
tas desta di auxi anglorz
psidio ostitutorz mis 2 ht pro
nos tolletes locu 2 gete sicut
timmerunt io xi Cris q pul
li no audiemt mez vente
nemt Rong rex q accipit 2
pte iudeorz occidit gladio et
pte dimisit pp emias Et bz
dico eny vob no me videbit
a nc sz ab hc passionis mee
tpe donc dicatis Bndcus qui
venit i confiteami me x'm
bndcm dei filium a patre missu
q erit i adventu claritatis ad iu
dica'm zach 12 aspicient me
i quem ofixerunt et 2'm io'm
no videbit me faciem meam di
mitatis donc i n dicatis ofite
do pfidez qua ad primaz bndcu
qui venit 2c i hic e bndcus
qui venit i mundz p incarnacoz
missus a patre pz qui timent con
usio v'linguas ad indicium Ca 2e

Et egressus ihesus

a pma° hmg libri p° s 2
2° 2 amplis ont' ebirecta q xpc
sit rex in xpo de ncsz ad 24
ca'm ont q sit legifer in pphe
2 pcepta ont q xc sit iudex in
p2 mo'rs i vltimis zbq ostiviyest
quo venit 2 salvavit nos p
passioz 2 iu'rz esta pp hac go
ca. pte duo ca'la cotinete agit
p° de antecedetibz ad indici'm 2°
de ptinetibz ad indici'm infra
21 i cu aut venit filius hois
in maiestate sua anaidecia
pma duo sunt q tagit p'm est
osnaco secli 2'm adventz xpi
infra eodz d sicut n fulgur
exit aboriente Consuacoz secli
psfigura e in destitoe ihlrz p°
q° po destitco ihlrz 2 templi

2° signa osinacois secli i Sede
te aut cu sup monte Cca destr
uont duo p° pdicidi caz occa
sio 2° infallibilis eius acompaco
i pte aut ius occasio u fuit
duplx vna ex pte xpi s egressus
de teplo alia ex pte discipulorz
s edificorz ostsio i et accessert
ad eu dt g' et egressus ihus de
teplo ibat Cris sufficiss dice
egressus ihus de teplo sz addit
ibat q affirmyas q pmaneat
no rediemt uel egressio fuat
recessu addit no ibat ut sig
ficz accessu ad getes Et acces
sut ad eu discipuli ut lini q
dixat domu sine timetatez
de ipmedatzio accedut discipuli
ut pciat epus 2c 2 signa de
stitois viss ut ondet ei edi
ficacoes tepli q tacite quebat
admirando quo taz magni la
pides 2 strnctue fut dirupe
zo 2c g osidiuta edut dima
gnis lapidibz 2 pcios hc oppo
hic q q'd q vnq ex discipulis
dit illi magi aspice quales
lapides 2c hic d' pli 2 acces
sut discipuli Ad accessut disci
p vnq p oibz loqbat' ul simlez
ppli posut pp vna voce omy
ad quend pte aut ius dit
illis videtis hc oia que tany
sua 2 taz sumptuosa vident
Amen dico vob i verat testifi
cor no v'linquet' hz no v'lingue
hic i in hc loco lap sr lapide
qui no destruat' hc fcuz e impte
42 ano pp passioz a romanis
2 ppea ex toto ab helya adri
ano qste eny fnditus evertit ihlrz
2 v illos edificavit civitate
modica vocatis eaz noie suo
elyam pp hac no destitoe
ihlrz de invrat' dei iustia bz
Cris Ea civitas dom regi suo

timens sed sunt rebelles non
[marginal: mittit] ne inmitte[tis] ut fiat de ipsa ut
que ptate[...] regis non cognouit
i bono cognosc[a]t in malo/
luc 21 c[apitulo] si cognouisses et tu et
quidem in die hac que ad pacem tibi
[...] dimittunt prunissu[m] et ut excite
e bonus gratia aliquid cum elemosinis
tolle[re] ne quis insiliis in fide oc-
casionem indignandi habet/ argu-
it humana superbia in edificando
magnas domos et palacia
ymagines crucifixi ier[emias] 22 / ve qui
edificat domum suam et non in
iusticia [et]c[etera] At eo h[oc] sub dominus
sig[na] consumacionis seculi/ h[ec] at signa
sunt in tribulacionibus q[ue] attendit[ur] p[ro]
[...] g[...] in [...] p[ro]c[e]ss[...] et co-
nsumacio[n]e p[ri]mo q[ui]d p[ri]mo tribulacionis in
[...] 2o p[ro]gressus i[bi] Tunc tradent
vos/ 3o consumacio i[bi] et predicabit[ur]
h[oc] eva[n]g[elium] [...] q[uo]d p[rim]o p[ro]b[atur] [...]
go/ 2o dum visio i[bi] et vnus ihesus
[...] q[uo]rum replicat[ur] ta[m] locus q[ui]
in monte modicum q[ui] s[e]c[un]do mate
[...] q[ui] d[icit] nob[is] d[icit] q[ui]d sedente
aut eo sup[er] montem oliueti q[ue] [...]
satis [...] g[...] unt in [...] loco sic p[ri]m[...]
bracio consumacionis secli et aduentus
ad iudicium a quo loco ascendit
in celum actu[um] p[ri]mo Et galilee [...]
accesserunt at ad eum discipuli s[cilicet]
petrus et andreas iacobus et io[hanne]s
ut h[abe]t[ur] [...] xiij d[ic] nob[is] [...]
h[ec] includunt ca[...] p[ri]mo de t[em]p[or]e d[...]
cio[n]is ier[usa]l[em]/ 2o de signis adue[n]-
t[us] ad iudicium 3o de consuma-
cio[n]e seculi et h[oc] e[st] dic nob[is] q[ua]n[do]
h[ec] erunt .i. quo t[em]p[or]e destruet[ur] ciui-
tas et q[ui]d e[st] signum aduentus tui
ad iudicium et consumacionis seculi
forte credebat [...] p[ro] destruccionem
[...] / [...] aut q[ui] [...] sunt
[...] et diligen-
tes et audio[...] ad [...] de-
[...] p[ro] [...] nos vij [...]
omnibus laborantibus [...] e[st]

[...] maior libri interrogat
ubi e[st] mansio meacamus sicut
computat q[u]i implebit[ur] an[...] agri-
cola terra [...] p[ro] [...] tat in[...]
p[ro]gnas [...] de [...] x[pist]o cogit
[...] dicit liber de consumacione seculi
[...] q[ui] ubi e[st] thamum [...]
i[d est] cor tuu[m] Sedens at ihe[sus] h[oc] [...]
d[icit]ur [...] visio ponit[ur] q[uia] [...] sig[...]
aduentus sunt duo i[d est] circa p[ri]m[um]
est seductio errorum [...] ad
intellectum/ 2um p[er]turbacio timoris
qu[...] ad affectum i[bi] audituri n[...]
[...] plia alia duo i[d est] corpus
p[ri]m[um] [...] impugna[cio] g[...] i[bi] con-
surget gens contra gentem 2m [...]
p[er]turbacio elementorum i[bi] [et] erunt
pestilencie [...] p[ri]ma monz [...] ad
cautelam con seductos/ 2o
[...] cautele [...] i[bi] [...]
nemini [...] e[st] Tunc ihesus
dixit videte ne quis vos se-
ducat .i. [...] a [...] du-
cat [...] dns vnus de [...] p[ro]
monuit tam[quam] [...] de [...]
ti mon[...] tam[quam] [...]
multi u[...] 2m [...]
[...] ier[usa]l[em] [...] cadio [...]
[...] sunt q[ui] [...] dixerunt [...]
[...] et paci appropin[quare]
et h[oc] [...] vnus sunt Symon magus
de quo dicebat h[oc] e[st] uirtus dei ma-
gna actum 8 et [...] d[icit] q[ui] eo
fili[...] [...] in [...] roma de [...]
[...] regni [...] xiiij [...]
dicebat [...] et h[oc] e[st] [...]
[...] in quo diuersitas [...]
[...] h[ab]et [...] [...]
qui h[ab]ebat facies [...]
is veniet [...] a
me [...] in quo falsitas [...]
a attendite a falsis p[ro]ph[et]is q[ui] ve-
niunt in nomine meo in quo dolo-
sitas [...] nomine meo sibi vsur-
pates [...] Symo[n] magus [...]
[...] [...] reliquerunt [...] volu[mi]nibus [...]

pacietis

sicut ergo corrumpit ergo parturiens
ergo oppositis 2o fert verum dei
2o ora di dicentes 2o sunt prope
pro 2o nunc at sicut antixpi et
multos seducent in quos pro ipsis
2 Thym 2o mali homines et seduc
tores proficient in peius errantes
et in errorem mittentes. Quia dominus
non separatim quod sic premuniat ad
destruccionem ierusalem et quod ad consumma
cionem seculi non eadem possit ut eadem
videant ad utrumque pertinere quia te
quo corrumpet dominus in medio deso
lacionis insurget ut rapiat
sicut quando eam in domo sunt quia pro peri
culum eam [illegible] gravia fiet est
quo cum morte fantasmata ven
det sicut et medium in centum suo mul
tos paciet errores. Audituri estis
hic predicat 2m signum et conturbacionem
timoris quantum ad affectum ubi
cedit percutiendo quia audituri estis
admonendo quia videte ne quis
consolando quia oportet enim hec fieri. Dicit quod
auditum enim est non visum vel
passum quia ut est dicit ea que sunt
in medio non possunt nocere eis qui
sunt extra medium sicut qui est in tabernaculo
navicula sonum quidem tempestatis au
dit et vexaciones fluctuum ipse quidem
statum non sentit. prelia hominum
cum hostibus et oppiniones preliorum
et seduciones quos ad omnes [illegible]
a passione domini bella habundabunt
in iudea cum hostibus suis Rab.
Beda et Ierosolimam et inter ipsos se
diciones habuit ut narrat Iosephus. Vel prelia dei patris et
oppiniones de futuro et ne hiis
perterriti apostoli iudeorum deciperentur
admonet. Videte ne turbemini sp
ne desperatis iudeorum et predicacionem
oportet enim hec fieri non facile nec sine
malicia hominum contingerent et do
lorum in electis sicut non est statim
finis vel finalis desolacio civitatis
vel cultus iudeorum sed post in [illegible]

[illegible] sicut at dominus voluit si ut
mitteret apostolis predicantibus quantum
et vobis in incredibiles erunt vel
finis vel finalis consumacio seculi de
quo dicitur vel in fines et finis
venit. Consurget enim 3m
signum in expugnacione hominum
que potest esse vel inter innocentes sed
consurget gens contra gentem
contrariam signum fuit in ipso
adventu xpi vel 2o. Non levabit
gens adversus gentem gladium vel
inter maiores 2e dominum regnum
in regnum erit commocio principum
et ipse pugnabit civitas contra
civitatem regnum adversus regnum
exercitibus hec contra hostes et exercitus
contra exercitus et hoc signum expugnacionis
sunt erunt sicut illa
prelia et erunt pestilencie erunt
4m signum ex perturbacione elementorum
corporum ubi ponit tria scilicet pe
stilenciae que proveniunt ex in
equalitate humorum fames que
ex sterilitate terre motus ex viole
ta compulsione. In pestilencia cor
rumpitur aer nec in fame deficit
at atque nec in terre motu mu
tatur ordo status nec et addit
per loca ad ostendendum quod particula
res erunt terre motus universal
enim terre motus non fiunt vel in
passione domini infra 2a est. Sed
volens hec signa non intellige
non proficiunt ad manifestacionem
bella enim consilia sunt et
fames et terre motus nec potest
esse signum vel futuri quod est
in usu et hec sine dubio
visum est quia non sunt signa proxi
ma sed in remota que est quia qua
les fames quales terre mo
tus possunt capitate iudee

sic̄ put q᷑ Josephus lr̄ sp̄ialr̄
q̄ in eccīa pestilencie carnalitꝰ
viciorꝫ fames ubi dm̄ tūc mo
tꝰ t̄bulacōnū erūt vij hoc
expoꝰ de eccīa dī q̄ multū in
fine teptabit̄ vij ce² Et aut
h̄ inicia dolorꝫ qī p̄cīa
vrbis bellati xº pº ihclmis
tristitie p̄micoꝫ ut qī q̄ captiꝰ
qui adueniꝰ antiꝰ no ptruss
tū inte² vij i signa d̄stctois
babilonis p q̄ destrco mudi
h̄² dī vij 13 tribulacōes et
dolores tenebūt q̄ ptinen
tes dolebūt / Tunc tradet pꝰ
t̄bulacōis i tem subdit hic
eiꝰ d̄ p̄gressꝰ coꝫ q̄ p̄dict²
pmo t̄bn̄ / 2º sustinētibꝰ p
mittit² inmiacō i ecm at
p̄tinaint t̄bulacº p̄d² 2ꝰ
tripxgeng / pꝰ est violencia
afflictōis / 2ꝰ p̄dicio et dyꝰ
i 2 multi p̄sndo ipsi / 3ꝰ ha
bundācia iniqtatis i et quꝫ ha
bundaūt iniqtas violēcia
afflictōis dr̄² / pmo futura
ab infidelibꝰ 2º a fide dispē
tibꝰ i Et tūc scandalizabūt²
pꝰ agnat q̄ 3ꝰ / 2 roē i com
tabilitatis q̄ tradet 2 rōne
adelitatis q̄ occident 2 rōne
gualitatis sine amdinitatis i
Et eritis odio hominibꝰ omibꝰ
dt gº Tunc tradet vos / Sta
occulta insidiacō qūe no ca
uet i t̄bulacōe hꝰ ꝑplētu ē
i p̄ronis applorꝫ qꝫ q̄ecidū
n lrꝫ sꝫ p applos om̄ crede
tiꝰ in p̄sona signifi² qui i fic
in plibꝰ t̄bulacōibꝰ st pba
dī Sicut estimo q̄ iaꝫ hic d̄
sicut ꝑpoicō carnal q̄ dt
Tunc no ii tc cepit pati apli

quꝰ omitas ē destructa 2 ab apo
sione dm̄ ut pꝫ actū 3º 2 7º
ꝑ sp̄ualr̄ ecce quēmt / Job 6 put
t̄bulacōibꝰ libāmt te 2 occidet
vos Apoc 13 Et meneꝫ no ado
ravit ymagine bestie occi
dent² Et eritis odio in quo on²
q̄ t̄bulacō p̄cedit ex ano oībꝰ
hominibꝰ i omibꝰ hūana sū
pnetibꝰ no dnā i quo ondr²
q̄cit gnal Angꝰ ocliꝫ egns
odiosa ē luxꝰ que prius est
amabil / et q̄ mīmo no tm̄
facit pena ꝫ 2 cū addit ppt
nomen meū sp̄c q̄ p̄dicabit / qꝫ
odiu figatū ē i egipcijs q̄
odiunt filios isrl Exo 21 et
in esau qui odiunt Jacob
Gn 21 2 in fribꝰ Joseph q̄
odiunt eūd Gn 37 / Et tc scan
dalizabunt² / hic sub² grauior
afflicō ipe fidē d̄s̄entibꝰ ubi
tan² pº ansio infinorꝫ 2º t
bulacō a ipsorꝫ 2 qutꝰ 7 a d̄ eff
i et in vicē tradent 2 qutꝰ
ad affinj i et odio habebūt
dt gº Et tc scandalizabūtur
multi a fide dispiēdo i erro
res ruendo / pꝰ Thy iiijº ꝫpe
missis dieibꝰ discedet a fide
2 in vicē tradet apostrata 2 in
vicē odio habebūt Je 12 fres
tui 2 domꝰ pris tui ipi in
pugnabūt coꝫ te Sicut enim
pama erāt patū no scandi
lizabat² ut i vicē tradebāt
ꝫ erāt cor vnū 2 aīa vna
luº odiunt ꝫ ad iniuiaꝫ ita
ut nc i dubꝫ sinceꝫ inui
mes caritate / 2 multi p̄sēn
do hic sub² aa t̄bnº qutꝰ
ad ꝑdicacꝫ erroꝫ ubi tam

primo seductoribus falsis 2o seducent
multi et seducent. dicit ergo multi
pseudo surgent. Sed Rab. hic accipit
de hereticis quorum primus fuit Sy-
mon magus et extremus maior
omnium erit antixpus. hic surgit con-
tra xpum et seducet multos per falsam
doctrinam, per simulatam vitam, per si-
gna mirabilia. dicit Et multos
non omnes sicut dicit textus quia non
est in eis seductorem sed negligencia
seductorum alioquin omnes seduce-
rent. Mt 13 exsurgent pseudo
xpi et pseudo prophete. Et quoniam abunda-
bit hic subiungit 3o tribulacio scilicet ha-
bundancia iniquitatis ex qua oritur
cupiditas que maxime appetit
temporibus nostris. dicit ergo Et quoniam habun-
dabit iniquitas. Orosius: nostro tempore
bellorum incendium fuit et
homicidium et inundaciones sicut
habundabit primo et tribulacio in ag-
pugna et desertis circulis in decem-
pitis refrigescet multorum cari-
tas. caritas enim non in multi-
tudine ad eterniam sed quo ad actum
solum vel modicum oppositam eterne
caritatis et plus tollit refrigescit caritas
ergo molestias quantum ad tribulacionem
refrigescet quantum ad fruicionem dimi-
nuit quantum ad motum frequen-
tiam refrigescet ergo nunc hic per tribu-
lacionem que ad tribulacionem non de-
bat calle ut callebat et illius
3o Erunt homines se amantes cu-
piditi elati superbi qui non timet
a fratribus nimis pati 3o Qui autem
perseveraverit per predicacionem
tribulacionibus subiungit hic consumi-
promissionem remuneracionis dicens
Qui autem perseveraverit in fide
veritatis et amore bonitatis usque
in finem presentis vite quocumque tempore

incipiat et quocumque tempore venerit
capiat hic salvus erit. Rab. non
incipisse sed in bono perstitisse virtu-
tis est cum antiquis scilicet tamen in
fine titubabunt non ad gloriam
sed penam vadit. Jo. Levit. 3o
precipit offerri cum hostia pacifi-
corum caudam per quam significatur finalis per-
severancia actum. 3o Esto fidelis
usque ad mortem et dabo tibi coronam
vite. Et predicabitur hoc evangelium in
universo orbe per 1 iordanis et pro-
gressu subiungit hic consolacionem et con-
tam. primo preambulum benefici
multiplicacionis divine scilicet predicacio uni-
versalis 2o quorum supplicacionem tribu-
lacionis et tunc veniet consumma-
cio. dicit ergo Et predicabitur hoc evangelium
in universo orbe. scilicet novum testa-
menti hic est quod significatur de exped-
icione et regni consumacione seculi unde
glossa ad literam tenet hoc signum
quod non instet dies domini antequam de
solacio regni animi quam appellant sint
in toto orbe diffusi quia in omnes
terras exivit sonus eorum. glossa
quia nonat deus cordium dignorum
suorum de excidio et predicacione pre-
venit consolacio prelacio revelat
ut sciant multos plures futuros
eterni gaudii de toto orbe re-
ligatos et hic in testimonium omnium
et in predicacionem quia qui non cre-
diderit condempnabitur. Vel ultio
manus quod predicacio novi testa-
menti dicitur evangelium propter suam perfectionem
et bonitatem quia vere bonum et ho-
nestum. Ro. 13 non erubesco
evangelium. Vita dicitur est in salutem
quia bonum utile. Romanorum 13.
Quam speciosi pedes evan-
gelizancium. dicitur autem evangelium
propter suam dignitatem quia nil

finaliter ad regnum cui perducit
vel cantatur quia reges facit vel ma
tiatur quia de regno disserit. Apoc
13 vidi alterius aquile volantem
per medium celi dicentem voce magna ve ve ve
Et tunc veniet consummacio. Hic sub
concipis signum tribulacionis ubi
venit consummacio seculi in quibus
constabit persecucio antichristi primo
in abhominacione desolacionis, 2o in
violencia tirannice persecucionis
quia erit tunc tribulacio magna
3o in seduccione erroris quia surget vel
pseudo christi et pseudo prophete. Pro primo predicto
2o ad cautelam admonicio ibi
Tunc qui in Iudea sunt fugiant
in montes. Pro 2a predicit pro persecucionis
premium 2o periculum ibi Cum ergo vi
deritis. Et 3o ibi Tunc. Nota antequam
ia veniant vij annis [illegible] per
predicacionem [illegible] in mente nobis
[illegible] non ex venturis dubitare
nos debemus. Veniet consummacio cum
tatis vel vidi [illegible] consumma
cionem et abreviacionem audivi ad
dominum deum exercituum super terram. Cum
autem videritis abhominacionem i. anti
christum [illegible] 2o [illegible] abho
minacio quia adunabit et extollet
super omne quod dicitur deus ut dicitur
2 Thess 2o. Desolacionis quia te
et electorum desolacio qui destruct
cultus dei stantem i. loco sancto i. in
templo 2 Thess 2o. Et tunc re
velabitur homo peccati filius perdicio
nis et per consequens ita ut in templo
dei sedeat ut ostentans se tamquam
sit deus. Que dicta i. predicta est
a Daniele Dan. xi erit abho
minacio in templo desolacionis.
Qui legit per prophetiam Danielis
et intelligat per consummacionem vidi
instare. Item alibi dicit Et usque
ad consummacionem et finem perdurabit

desolacio. Et expositor de antiquo
fore dicit hic aliter expositor i. glo
ut sit que signum ad excidium
urbis et consummacionem orbis de exci
dio urbis expositor sic. Cum vide
ritis abhominacionem desolacionis i.
ydolum in templo desolato positum
quod intelligitur de ymagine cesaris
quam posuit in templo aut Elye
Adriani de statua que in ipso
loco sancto longo tempore stetit narratur
enim quod Elyas Adrianus posuit
ymaginem suam in muris templi
ut colerent eam Iudei quod cum fre
gerent volentes tantam iniuriam
sustinere ex quo indignatus
Helyas civitatem funditus evertit
et in medio edificavit suam civi
tatem. Aliter expositor de prelato exo
ratur aliquis prelatus est ydolum
abhominacionis et desolacionis. Za
charias xi O pastor et ydolum
derelinquens gregem. Dicit autem abho
minacio propter fastum quia de abho
minabilis quilibet [illegible] deo propter preven
te cordis prov. xvi abhominacio
domini cor pravum propter iniquitates
operis prov. xvi abhominabiles re
gi qui faciunt impie propter in
dignitatem oblacionis prov. xv Vi
ctime impiorum abhominabiles
viris totis et abhominabilis. Et addit
desolacionis propter dispendium.
Sine deprivacione i. prima desolatio
latur aut propter vel per negligen
ciam officii vel per corporacionem
vel per subtraccionem temporalium. Sic
stat in loco sancto propter mostrum
in officio. Tunc qui legit et in
telligit verbum ecclesie destinacionem
plani depravacionem populi preclama
cionem. Tunc qui in Iudea sunt
hic subditur admonicio ad cautelam

z primo ad fugiendum 2º ad ad[illegible]
gem i. orate aut ut non fiat / In
prima p[ar]te p[ri]o admonicoz 2º [illegible]
cat [illegible] v[e]l aut p[er]gna
tib[us] [illegible] statu[s] homi[nu]m
illoz qui i[n] iudea illoz q[ui] in
tecto illoz qui i[n] agro / et p[ri]m[o]
[illegible] admonico illis q[ui]
sunt i[n] iudea ut fugiat ad mo[n]
tes illis q[ui] sunt in tecto ut non
descendant tollere ad de domo
illis q[ui] in agro ut non reuertan[tur]
ad domum [illegible] locum
fuge s[cilicet] montes [illegible] ad litteram tam
cit urbis obsidio [illegible]
tutum dimittere [illegible]
tate [illegible] occupacioz [illegible]
[illegible] obsidionis [illegible] primo
q[ui] i[n] iudea sunt fugiant ad montes
[illegible] ad litteram [illegible] sunt [illegible]
[illegible] timo [illegible]
monita oraculo fugerunt in [illegible]
[illegible] agrippe q[ui] [illegible] romis
in 2º monet solli[citudinem] fuge cum
[illegible] et q[ui] in tecto est non descen
dat tollere i. ad tollendum aliquid
de domo sua [illegible] ad fugiendum
in 3º monet ad velocitatem
fuge cum addit z qui in agro est
non reuertatur [illegible] i[n] domum tollere
tunicam suam [illegible] est [illegible]
tunicam [illegible] / [illegible] q[ui] [illegible]
tinet ad fugam [illegible]
[illegible] tunc s[cilicet] [illegible] anti[christi] /
q[ui] in iudea sunt fugiant ad montes
[illegible] maior [illegible]
[illegible] experiencia [illegible] sicut
maior [illegible] [illegible]
experiencia [illegible]
[illegible] spiritualiter in
[illegible] tres status hominum per eos
qui in iudea status incipien
cium q[ui] [illegible] fidei manent
[illegible] ad [illegible]

per eos qui in tecto status proficien
tium qui iam super carnem que est
domus anime super mundum qui est
domus hominum [illegible] q[ui] [illegible]
de[illegible] / [illegible] per [illegible]
[illegible] sicut [illegible] tecto
per illos qui in agro status perfectoz
qui in se perfecti alios perficere cona
[illegible] a [illegible] in agro /
2º sic [illegible] consilium admonicio
nis [illegible] dat consilium
ascendendi ad montes / sic qui in
iudea sunt i. in confessione fidei [illegible]
in [illegible] / fugiat ad montes [illegible]
[illegible] i. ad [illegible] apostoloz / z [illegible]
z in [illegible] ad culmina [illegible] per
[illegible] a montibus
[illegible] / 2º dat consilium non de
scendendi sic z q[ui] i[n] tecto est i. [illegible]
cedit carnem non descendat tollere
aliquid de domo sua i. inclinet se
ad carnalia desideria [illegible]
ad actus [illegible] conuersacionis [illegible]
Romanos [illegible] carnis [illegible]
[illegible] / 3º dat consilium non reuerte
di sic qui in agro est i. qui opa[tur] in
ecclesia sicut bos in agro non reuer
tatur tollere tunicam suam i. rem
aliquam [illegible] ut
[illegible] / [illegible]
[illegible] tunica mea
[illegible] / ve at pregnantibus [illegible]
in illis diebus [illegible]
[illegible] z filioz [illegible]
na [illegible] fugere non potuit 2º
[illegible] uxor [illegible] fugiens
z [illegible] filium suum [illegible] p[ro]
[illegible] pregnantes
z [illegible] tpa
[illegible] pregnantes in
possidendo [illegible] / [illegible]
[illegible] carnis [illegible] que
[illegible] perfectius que [illegible]
[illegible] perfectoz que
morte [illegible] / pregnantes sunt
q[ui] bonum opus [illegible] / [illegible]

fecerint mercatores vendentes
qui facere ceperunt sed non perfecerunt /
Est / 3° pugnantibus et vendentibus
ve quia cito scandalizabuntur in per
secucione antixpi vel adeo mali
inflammati vel timore mali sti
lante vel utroque modo Orate
hic ponitur ad admonicio i. ad eam
dem ut amoneatur fuge impe
dimentum in duplex s. in yeme et in
sabbato quia in yeme impedit intem
peries aeris et in sabbato transgressio
legis / non enim in sabbato licebat
ire ultra mille passus est ergo sensus
impedit fuge tunc sed oate ut ha
beatis tempus aptum fuge / Spiritua
liter hic duplex defectus caritatis in
yeme et boni operacionis in sab°
in yeme est gelicidium amoris
in sabbato defectus boni operis in
yeme quippe est vetus in quo super
bia absconditas aeris in quo in
dia ignis in quo iam frigus in
quo accidia gelu in quo avaricia
solet magis comedi in quo gu
la in a luxuria in quo luxuria
Erit enim tunc tribulacio / Convenienter pedic
tam est temptacio que erit in tribulacionis
Bonitatis in antixpo hic ponitur
tribulacio que erit ex violencia tyran
nice persecucionis / 2° ponitur admo
nicio salubris i. Tunc si quis vobis
dixerit violente persecucionis tangit
primo magnitudinem 2° vero ipsi
magnitudinem persecucionis ostendit in
ad omnes aliis tempus preteritis scilicet
presentis et futuri dicit ergo / Erit n. tunc
s. tempore antixpi supra tribulacio magna
talis qualis non fuit tormenta cre
dima que plus continuantur
in fida sit sed quam sine est signorum
operacionis eos qui tormenta inferunt
non eos qui sustinebunt coronan
tabunt / qualis non fuit ab ini
cio mundi usque modo dan 12
Erit tempus quale non fuit ex quo

gentes esse ceperunt usque ad tempus
illud / Et hic quia tunc conflabitur persecucio
omnium in unum s. infidelium hereticorum
tyrannorum et falsorum fratrum christianorum quorum
venti et minor bestie pugnantes
in mal dan vii / Et et vement
antixpus cum signis et prestigiis ad
decipiendum carnales cum donis
et divitiis ad flectendos cupiditate
cum minis et suppliciis ad terren
dum impossibiles / Tunc et erit in pec
catoribus defectus virtutis / quia tunc
maior debilitas defectus dilectionis
quia tunc refrigescet caritas / defectus
fidei quia erit opportunitas in dubietas
temporis ergo tunc ydoneitas statim
perdere breviatio dominacionis ad
consolandum / prima in eo cum persecucionibus
2ᵃ in eo dispensacio dicit ergo / Et nisi
breviati fuissent dies illi quibus
scilicet operabitur antixpus non fieret sal
va omnis caro s. iusti quia ex illa
tentacione dicitur si dominum caderent
sed propter electos breviabuntur dies
illi / prima abreviacio de qua dan
12 quia per tempus et tempora et dimidium
temporis i. tres annos et dimidio quibus
regnabit antixpus quantum et predica
vit xpus / Apocalypsis 13 / Datum est ei
os loquens magna et blasphemias
et data est ei potestas facere menses
quadraginta duos i. 3ᵉ annos cum dimidio
cum 12 mensibus per anno computatur
dan 12 / porro doctores intelligunt
a tempore quo posita abhominacio deso
lacionis dies 12 quod est i. 3 annos
et dimidium / Beatus qui expectat
et pervenit usque ad dies mil
lesimum trecentesimum / 35ᵐ / hoc quadra
ginta vel annos addit post mor
tem antixpi quod quod dicit Glosa et
solum addet ad penitenciam malorum /
et refrigerium bonorum tunc at vadit
ad perfundendum et regnum sanctis et
fratribus in porte tua ipsi dicens /

Tunc si quis vobis i. in mutacionibus
vestris dixerit ecce hic i. hac na-
cione vel patria vel secta est christus aut
hic i. in alia sed hic dicit quia dona-
tiste dicunt eum tunc in affrica inde
in media ventum nolite credere 2
Thess. 2° obsecro vos ut non ci-
to moveamini a sensu vestro neque
in 9 omni spiritu nolite credere sur-
gent enim pseudo hic 3° subditur
temptacio seduccionis erroris ubi
primo predicit seduccionis temptacionem
2° contra hoc salubrem admonicionem
vel sicut ergo quis vobis dixerit in
prima predicit temptacionem falsitatis
quia pseudo 2° temptandi formam
et dabunt signa 3° temptacionis
finem ita ut dicit ergo surgent
enim pseudo christi i. falsi christiani
i. predicantes doctrinam christi vel qui a
mendacio dicuntur christiani et pseudo prophete
i. predicantes doctrinam legis et
prophetarum vel in sermonibus patres sibi di-
vinas revelaciones et prophete
prophetabunt mendacia pseudo
qui falsi vel fallaces latine
et dabunt signa magna que ad
sensum de presentibus et prodigia que
ad predicunt de futuris vel signa i.
opera mirabilia admonendum
intellectum prodigia i. opera mirabi-
lia ad monendum affectum prima Thess.
2° cuius adventus erit secundum operacionem
sathane in signis et prodigiis
ita ut in errorem inducantur si
fieri potest seducant tentantes in ea
signa que data sunt illi fide-
les si fieri potest electi i. si aliquo
modo possit ut de suo proposito mutarentur
vel 2 si non est eciam in cel-
lulis sed post in tenebris vel
2 pangit et ambo de non veris
electis xpo. viij. quod dicit si fieri potest
non hic dicit quod omnia electo sunt
stracte sed si forsitan multi videntur
electi in spiritu in medio videntur electi

sicut fuerunt de media pretendere et
de paradisi vobis spiritum sunt prophete
vigilet quia primo mutarentur et
ut prima iacula minus ledant
Ecce ergo dixerint vobis hic salubrem
admonicionem de duobus de non exeun-
do de non credendo nolite exire quo ad
voluntatem vel mutacionis nolite cre-
dere quo ad mentem vel credulitatis et
hic est contra duo in quibus perhibebitur
malicia antichristi unum est species
religionis que signatur per desertum aliud
species cognicionis divinorum archanorum
que signatur in penetralibus et hoc
est sicut ergo dixerint vobis pseudo
per hec in deserto est quod sub specie
sanctitatis eius vos decipere volentes
nolite exire ad sequendum per mutacionem
operis ecce 22 illius viri egredia-
tur domus sue ecce in pene-
tralibus est i. in decem gentilium
et antichristianorum qui iactant se habere
noticiam secretorum post et de gratia
terra corporis vanas et penetralibus vel
quod ipsorum nolite credere sicut enim
fulgur exiit post ... est unum
anus ad mediam ... nacio sub
hic subditur ... adventus christi ubi po-
primo adventus prenunciatur ad fidem
2° admonicio ad vigilanciam vel
vigilate quia nescitis in prima po-
primo futurorum prenunciacio 2° temporis quo
hec futura sunt certitudo et de pri-
mo ... prenunciat
at ... primo quo ad modum ad
mentem christi vel futurorum 2° quantum ad
temporis certitudinem at per tribulacionem
3° quantum ad ordinem et mittet
angelos suos in prima tangit primo
adventum christi 2° corporum qui eum co-
sunt regnum et ubicumque fuerit corpus
in prima dicit adventum christi fore in tribulaciones
publicum et manifestum ... sicut en-
im quod nolite credere hereticis
sive aliis de christo mencientibus quia
eius adventus erit manifestus ita ut

intimet orbis partibus et notescat. Sicut enim fulgur exit et ita subli-
exit ab oriente et ita subito et appa-
ret in occidente. Luc. xvii. Coruscans et
cito apparebit nobis, ita erit ad-
ventus filii hominis scilicet ad iudicium
generale // Nomine fulguris habet
[illegible] iudicium quia nulli parcit. Cant.
viii. Zelus et mors fortis non parcet
in die vindictae quia scindit et tunc
fiet separatio malorum a bonis. Matth. xiii.
Separabunt etc. Secunda [illegible] accendit
et tunc ignis ante ipsum praecedet et
eius illustratione veniet. Tertia corpus in-
veniet dominus qui et illuminabit quia
ad occultum descendit. Job 26. Quis
poterit tonitruum magnitudinis eius
intueri / Ubicumque fuerit corpus illic
[illegible] adventus illorum qui cum Christo sunt
regnaturi quia rapientur obviam
Christo in aera. Prima Thess. iiii. Glossa
Ubicumque fuerit corpus etc. Rabanus et
[illegible] homines congregabuntur aquilae
idest sancti perspicaces visu secreta [illegible]
[illegible] velociter volatu
[illegible] appetendo / sic per corpus
potest significari passio Christi corpus
mortuum dicitur cadaver. Job 3. de aqui-
la dicitur ubicumque fuerit cadaver statim
adest aquila idest electi congregantur ad
corpus eius cum eius passione devote re-
colendo similiter imitando [illegible]
de eius carne satiantur et sic per
[illegible] ut aquilae renovabuntur.
Ubicumque fuerit corpus idest in iudicio generali
[illegible] corpus propter tria ad
denotandum [illegible] quia [illegible]
[illegible] est ad [illegible] pas-
sionis [illegible] corpus
[illegible] ad significa-
[illegible]
apparebit [illegible] passus [illegible] Apoc. primo
videbunt eum omnis oculus et qui eum
pupugerunt. Ibi congregabuntur et
aquilae idest electi qui dicuntur aquilae
propter multas proprietates [illegible]
in renovatione [illegible] renovabuntur

ut aquilae [illegible] propter
visionis claritatem quia [illegible]
oculis videbunt solem in rota [illegible]
corpus [illegible] propter [illegible]
[illegible] propter elevationis sublimitatem
Job 39. Numquid ad praeceptum tuum ele-
vabitur aquila et in arduis ponet
nidum suum. Congregabuntur [illegible]
capite [illegible] Congregabuntur
filii Iuda et filii Israel pariter et po-
nent sibi caput unum [illegible] principes
populorum congregati sunt cum deo Abraha-
[illegible] filii [illegible] [illegible] sicut
novellae olivarum in circuitu mensae
tuae / Congregabuntur [illegible] in
omnis [illegible] 13. [illegible] cum spon-
so in thalamo [illegible] / [illegible] lapi-
des in caelesti aedificio [illegible]
nes Israel congregabit [illegible] hoc
de sacro altari et angelis sic
Ubicumque fuerit Christus idest Christus [illegible]
ibi congregabuntur aquilae idest angeli propter
multa ad venerationem corporis / ad re-
pulsionem hostium / ad protectionem [illegible] /
ad allationem orationis in caelum / [illegible]
et de [illegible] per corpus mor-
tuum et praedicatoribus qui per aquilas
[illegible] congregari ad [illegible]
corpus de manu [illegible] ad susci-
tandum de sompno mortis / ad sanandum
de vulneribus peccatorum / [illegible] cum
congregari cum [illegible] ut possint [illegible]
[illegible] ut possit susci-
tare [illegible] ut possit sanare.
Statim autem post tribulationem / [illegible]
adventus [illegible] / [illegible]
[illegible] potentiam dat
manifesta indicia [illegible]
[illegible] / 2º inferiorum [illegible]
plangent 3º [illegible] adventu [illegible]
et videbunt / [illegible] superiorum
[illegible] quia [illegible] superiorum corporum
[illegible] in obscuratione luminarium [illegible]
superiorum [illegible] in [illegible]
angelorum et virtutes caelorum //

vel superiorum signorum que notantur in ap
parencie signum vel de peccatis hominum ibi
et tunc apparebit signum quod 9 talia que
ant nos in morte per emulacionem
dierum illorum .i. per adventum antichristi
et morte eius quia mortuo antichristo
adhuc signa durabunt ut ecclesia et
tempore dicant homines venit dei ad xpm
Sol obscurabitur et luna non dabit
lumen suum quod potest intelligi dupliciter
vel per subtraccionem propter luminositatis
signi sol et luna et stelle ad tempus
suo lumine privabunt ut vicinum
domini adventum indicent secundum pacto
indicio et modo innovato magis
lumine recipient in xpo illud ysaie 2°
Erit lux lune sicut lumen solis et
lux solis septuplum vel eciam pre
similitas morientis domini eius
turbatur et magis sicut vestimentum
induit sic humano genere p quod sta
sit ora eciam sine constanto celorum
iniusticia lugent et tradunt de porto
tenebris induuntur vel obscurari di
cuntur non diminucione sui lucis secundum
superveniente claritate veri solis ob
scurari videbuntur et nullius est lunis
ysaie 24 Erubescet sol et confundetur
luna cum regnaverit dominus exercituum
Et stelle cadent de celo hoc potest le
gi multis modis quantum ad imitacionem
luminositatis in obscuritate et ita
cadent non a situ sed a lumine potencialiter
lumine cadebunt ut vicinum domini
iudicii adventum vel 2° quantum
ad apparicionem vel nunc vel vapor
inflammatus apparebit cadere ad mo
dum stelle sic venientes indicia
tales inflammaciones crebras et am
plius fient et signa inflammacio
nis mundi vel 3° hoc dicitur propter scin
tillaciones que apparebunt in aere con
tra superficies et virtutes celorum
.i. angeli movebuntur motu timoris
et reverencie vel iudicis motu tre
moris vel iudicandorum motu pietatis

oberis vel corpus qui promebunt
ad iudicium sicut qui rex terrenus
venit in expedicionem tota civitas
secum concitatur quanto magis rege
celesti veniente iudicare vivos
et mortuos virtutes angelice mo
vebuntur terribilis inspicere terribilem
dominum precedentes cum ymnis fulgura
petunt et labro precedet pro tubis
horrendum tonitrum vociferabunt
Et tunc apparebit signum filii hominis
.i. crux xpi in celo sicut crux a
parebit solis lunam lucencior omnes
ita ut non sit nemo accusacio
nis cum viderint crucem Et per hoc
intelligunt alia signa passionis
ut clavus lancea et corona que
ut aiunt quidam in iudicio dif
ferunt vel potius per hoc intelligunt
stigmata passionis in corpore ihesu
sicut et modo putat crucem xpi
esse videndam in celo velut ante
ponito ihesum xpm habentem testimonium
passionis in corpore suo vulnerum la
ce et clavorum ut explicat est zach
12 videbunt in quem transfixerunt
vel potest dici signum crucis impressum
frontibus electorum celestium quod significatur
Ezech 9 Signa thau in frontibus
virorum gementium et dolencium
Et tunc plangent omnes signum in
frontibus seu in corporibus passionem
Et erit dira inter homines venien
tes cum xpo iudicare electi eius
in aera rapti erunt et reprobi in
reprobi tamen gravis et ponderosi
angustiabunt in inferioribus in tam
Reprobis apparebit signum filii ho
minis in reprobis passio vehemens
per signum sue dampnacionis Et io
dicitur tunc cum videbunt triumphale
signum in electis nullum effugium
evasionis nullam spem evacuan
di dolores plangent in consolabili

oms tbg tic gnat i. oes nili
qm terrena dilexerunt qui cu tre
na volutate decesserunt / Secundo
plagent gentes plagent mali xiani
qm magis dilexerunt mundu quam deu
no sic tbg domini ps 7llne eius
ascendunt tbg tbg dni testimoniu
isrl Ex quod plagent i. sua oil
pauy quod conmiserunt sua stultici
quod no correxerunt sua glaz quod amiserunt
sunt sua pena quod incurrerunt /
Zach. 12. In die illa erit planctus
in ierlm / et videbunt eciam quos
videbunt evidenter quod videbunt
personaliter quod filius hois i. xpm tribut
quod in nubibus ad literam sicut ascendit
ut in nubibus i. cu sctis celi po
tentibus quod cu virtute multa ad pu
niendum malos honorabili quia
cu maiestate ad premiandum ut
cu virtute generalitatis et maiestate
dominitatis quod cu deitate reprobi no
videbunt ii in afflicti / Et mittet an
gelos per motus et tpe ou2 hic
tpe et ordo adventus ad iudicium
ubi ponitur duo quod parabola ad
iudicand primo unu in mediatum
scz iu° mortuorum 2° final con
fusio malorum / Ab arbore at fici
3° ou2 immutabilitas pdtorum
/ Amen dico vob de iudic mor
tuorum ot. ti sepeptimet mdabi
lit et prt / Et congregabunt ante
cu generalit / A iiii venti
In p° ou2 tpe x inistim gete ad v
bestorum mortuorum sanglorum et
hic in missione aglorum electorum et hic
in tuba ipsius xpi hois et hic in voce
ministrio anglico colliget plures
vnde dt Et mittet anglos suos
In virtute tube cooperante singuli
pulveres in corpora unde in tuba in
telligit commo eleuatorum sine v
nirsorum corporum p° Cor. 15. Ca
net enim tuba et mortui resur-

gent virtute voce disponente
ad resurrectionem auxiliis et reformatorum
ps dedit voci sue voce virtutis
/ Et congregabunt electos suos / Et
congregatos rapiet nubibus et inde
congregabunt et reprobi omnes quod resur
gemus p° Cor 15. Red i resurrectione
beatorum uter resurrecto malorum
ppt sptalem mpetaz i communicando
ptr quod ponto sine inter omnia
que sunt ad fine oia at pr electos
ptr congregandi magis competit electis
ronic unius ardoris cordium i cari
tate / A iiii or ventis celi i. a qtuor
climatibus s oriente et occidente
ab austro et aquilone Ezech. 37.
A qtuor ventis i suffla a summis
celorum i. ab extremis tic finibus
usque ad fines eorum Summitati celi
dr extremum tic ubi logi appare
tibus celi tic qui dr orizon vi
tage terre / Vult 3° dicere quod ab omni
pte tic sine ab ea que vr esse
terminus ad celum sine ad illam
que tratur ad aerem / Ab arbore at
fici hic ondr final confusio malorum
que antecedit adventum xpi ad iudi
cium ubi p° ponit sub parabola confusionem
2° exponit parabolam i. ptra et nos
cu videritis / sicut parabola exponitur ad
literam tic e consecutia pdtorum p
sili 3 sic Sicut foliorum et florum
pullulacio in arbore e signum prope
statis ita pdtorum signorum exhi
bicio erit signum iudicii imminentis
mystice sub x arboris docet
adventum consumacionis mundi precedentem
scdm Bed inter synagogam dup
nata quod xpc no invenit in ea
fructum iusticie quod genuit tam ma
ledixit dns dicens numquam ex te
& 21. et aruit et adhuc in hac
ariditate manet / Cum at fidei
iudeorum et caritatis feruorem accipient
et isrl arbor fici dum stellis

fructu reddet quod ubi ficus vidis
tantum non linquit in proximo ... non du
bites sed quando ... ple de fi
cu quam de alia arbore potest similitudo
et videtur quod pene per arbores tract
et difficile ficus post ficum ... antequam
veniat ... ut recordet ficus in
...lo sermone ... Ab arbore fi
de qua ... fortem ...
... parabola cum iam
ramus eius tener fuerit ... quod hu
... apprehendit ficus ... ex ...
... et folia nata ... fi
... ut amota obstina
... ...
... continuit ...
... quod folia ... fructus de
... est estas ... estas id est ... et
... nominas de qua
... piger ... no
... mendicabit ... in estate ita
et vos cum videritis hec omnia quod predixi
signa et ... ipsi ...
... prope
esse in ianuis ... vel dies
iudicii ... in hostio stat
... ut intret domum ... Ecce
... ad hostium assistit ...
... dies ... Amen dico
vobis hic assistit ... immutabilitatem
... ubi primo ponit ...
secundo ... verba ... celum et terra ...
... Amen dico vobis ... ut ei
fides adhibeatur quod non preteribit
generacio hec ... generacionis quam omne
genus hominum ... ipsorum ...
quod non ex toto deficiet ... veniat
... vel generacio ...
... non transibit ... in mor
litate ... fuerint ...
mata ... vni aut
... non transibit a lege
... omnia fiant celum et terra tran
sibunt per commutacionem in novacio
nis. Verba autem mea non transibunt

sine effectu complecionis ...

Terra in eternum stat ... Gregorius
celum et terra ... que habet ...
magine recipiunt et transeunt
sed per ... sine fine constat ...
... vidi celum novum et terram nova
que non alia condenda sunt sed hec
ipsa innovabuntur verba autem mea non
preteribunt quia sine ulla innovacione
sine ... sine mutacione
implebuntur ... verbum dei
permanet ... quod ... me
... legisse in analibus Ebreorum ...
signa ... quindecim dierum ...
... mare ... cubitis super altitudinem
... in loco suo ...
... descendet ut vix videri possit
... belue marine apparentes super
mare dabunt rugitum ...
... ardebit mare et omnes aque
... herbe et arbores dabunt ... san
guineum ... omnia edificia
... collidentur ... 8
fiet generalis terre motus 9 equabitur
terra 10 exibunt homines de cavernis
et ibunt quasi amentes non potentes
loqui 11 surgent ossa mortuorum
et stabunt super sepulcra 12 cadent
stelle de celo ... ...
... magnos ...
13 morientur homines viventes
ut cum mortuis resurgant 14
ardebunt celum et terra ...
... 15 fiet celum novum
et terra nova et homines resurgent
... dies illi quibus hec fient
sunt ... vel impo
... hoc autem multa
... dubitacione de die autem illa et
hora sermonis ... est sic
et preambula ad ... quod ...
... admentes
quem ... tempus ...
... adveniet ...
... indicandorum
... erunt duo in agro ...
... tempus ...
... et ...

cant in diebus noe de preteriti om
incertitudo generalis vel omis creature
primo vel humane secundo vel anglice ibi
neque angeli secundo concludit omis creatura
que cognoscere poterit in comunali causa
dicit glossa de die autem illa glo ne forte
audiret signus quereret de certa
die iudicii et de certa hora dicit de
die autem illa et hora nemo scit in
nullus hominum neque angeli celorum
Zach 3o erit dies una que nota
est domino nisi pater ubi pater solus quod
iste addit neque filius et in aliquibus
libris sed non est de textu secundum aug. beda
quod in originali in codicibus latinis
additum est neque filius licet in
grecis exemplaribus non inveniatur
scriptum hoc sed quia in aliquibus inveniatur absur
dit sic arrius et eunomius et
dicunt patrem et filium non esse equales
quia non sunt equales qui novit et
qui ignorat sed cum omnia tempora fecit
scilicet omnia enim per ipsum facta sunt quomodo
ignorare potest partem cum novit totum
Item si novit quod maius est quomodo
ignorat quod minus est temporis partem Item
si omnia tradidit sibi pater ergo noti
ciam illius temporis tradidit ei Item
ultimum diem ignorat tunc ergo et pe
nultimum et in tercium has in oratione vocis
ponit ad in originali propter eam hoc ex
positione multi et dicunt ambo filium ne
scire diem est quia non facit homines
scire actu prius non est utilem nosse
tempora vel momenta etc secundum augustinum
nescit filius in corpore eius quod pon
tum est in terra secundum ceteras fuerit scilicet
nomine unigenitus hodie iudi
cii sed non ex natura humanitatis et quod quia
que solus pater dicitur scire. potius non dicitur
de filio cum alterum nutrimentum pat
non alterum potentia. Item quare
potius excludit filius quam spiritus sanctus
cum ipse et hic modo nesciat in non
faciat nos scire sic et pater contra
pater non includit sed hic tantum homo

...so makes exceptionem Item nisi pater solus
vel hec in quo filius in quo spiritus sanctus
intelligi. Com dicto exclusiva ex
cludit diversum suppositum. 3o autem
persone diverse diversitate generis in
suppositum ad primum dicendum quod locutus hic
ibi quod ergo apostoli querebant ut quare
volunt de die a ab ipso filio cum
loquebatur non sit a patre vel a spiritu
sancto ideo non oportuit dicere pater nisi pater
autem spiritus sanctus sed filius nescit scilicet
ut doceat nos quia ab ipso spiritu
querit. Ad 3um dicendum quod hic nisi inge
tu adiuncte secundum exceptive
Ad 4um dicendum quod in supposito eiusdem
non cum dicto exclusiva addi
tum vim non excludit aliud vel pluralium
concomitancium in quibus conveniunt scire
scire velle posse sed vel non qualem
excludit ut et generalis. Sicut in
cant in diebus noe hic ostendit incerti
tudo in certitudinem temporis de futuro ubi
post diluvium et temporis iudicii in
hoc implicatis duo iudicialia
generalia unum quod precessit et fuit
in diluvio per aquam aliud quod futurum est
per ignem in generali iudicio post
primo expresso quantum ad incertitudinem
ut sicut ante diluvium erat in
certitudo futuri sic ante iudicium est
incertitudo futuri quantum ad tempus de
terminatum et certum quantum ad incredu
litatem multorum carnalium dicit ergo
Sicut enim erat in diebus noe
vel loth secundum luc. ca. ante diluvium
comedentes tangit hic quadruplex
proprietates in hominibus illius temporis in or
dinatorum affectus ex parte carnis
duplex primo in ordinatorum intellectus
ex contemptu vitalis vel usque ad eum
diem ex parte carnis tangit in or
dinatos primo ex parte nutrimenti secundo
generationis vel nubentes et hoc est
comedentes et bibentes in gula
et ebrietati dediti in canonica

katholica indicitur in epistolis ma-
nifeste commixtiones sine timore
se ipsos pascentes nubentes
in impetu tradentes quod non ali-
menta et impetus sed inordinatus
licitorum usurpat sicut eius potius est
in scriptum hic non in immanitate
culpe usque ad eum diem quo subito
in ordinatione mentis impetus pena diminuit
unitas perimat in culpa contemptum
intelligendi dei potentia et non
cognoverunt consequens est quod dicit glossa
hystoria dedita et iudicia dei
contempnentes usque ad eum diem
quo intravit Noe ad archam diluvii
in sexcentesimo anno vite illius dies in-
gressus est Noe in archam et non cog-
noverunt id est cognoscere noluerunt gra-
vis Noe predicationem qui modo fa-
bricante dicendebat donec diluvium
veniret et tulit omnes id est subito
delevit et submersit omnes impios
ita erit adventus filii hominis id est
ad iudicium vel ita subito et in-
sperate comprehendet filios noctis
sperare vel adveniet dies
domini sicut fur sed quamvis dies
iudicii cum pacis sit an iudi-
cium mereantur cum supra scriptum sit
surget gens contra gentem et erit
tribulatio qualis non fuit etc.
Ad quod dicendum quod post bella fames
terremotus ad dierum brevius se-
quetur pax de quibus Daniel dicitur
et tunc reprobi sibi pacem et securita-
tem promittent. Prima ad Thessalonicenses v: cum
dixerint pax et securitas repen-
tinus eis superveniet interitus sed quia
si ad dies eius datur ad primam
ut dicit glossa Gregorius tempore de transitio non
repentino veniret. Vel sic intelli-
gendum quod ad illos ad dies non erit
iudicium sed in mundo est quia post. Tunc
duo erunt in agro. Hic post in-
certitudinem temporis ostendit incertitudinem
salutis iudicandorum nam hos de

suo statu perimat ostendit. Ac si
diceret in omnem diem status erunt alii
electi alii reprobi vel quod tempore
contentum in agro et in mola et
in lecto. Ad agrum pertinet status
prelatorum sive clericorum qui ponuntur
ut custodes vel operarii in agro
domini. Ad molam labor activorum
sive religiosorum. Ezechiel 14 sub fi-
gura Noe Daniel et Job ~~in am-
biguo diminutam~~ et secundum Gregorium
Noe in undis archam regens
sit status prelatorum Job in ambiguo
diminutam positus statum activorum
Daniel vir desideriorum abstinen-
tie deditus statum contemplativorum
in quorum quolibet statu sunt quidam electi
et quidam reprobi ut dicit Gregorius. Tunc
scilicet in illa consummatione erunt duo in
agro id est in agricultura prelationis
unus assumetur scilicet ad gloriam si-
cut bonus prelatus alter relinquetur
scilicet ad dampnationem sicut malus pre-
latus sicut Abel et Cayn unus frater
assumptus est Cayn homicida re-
lictus Naboth et Achab quarto Regum
ubi canes comederunt Jezabel.
Due molentes id est duo genera ac-
tivorum in mola una id est in eodem
vio active qui in motu mole
volvuntur sollicitudinibus. Apocalypse 18
vox mole non audietur am-
plius. Una assumetur ad gloriam
altera relinquetur ad gehennam
sic assumitur Jacob et relinquitur
Esau Malachias primo Jacob dilexi
Esau odio habui. Istos activos
designat in femino genere propter fecun-
ditatem vel propter coniugium vel quorum
quia propter carnalem conversationem ma-
gis effeminati sunt vel quia tem-
pore in consilio aliorum regimen sexo
ius ac femineus infirmus et fragil-
is. Duo in lecto id est duo genera

Ad tertium statum contemplativorum

contemplatiorum vel lecto vel indigete
contemplacionis de quo Luc x. Maria
in stolidus unus assumetur ad gloriam
ut Mathias alter relinquetur ad ge-
hennam sicut Iudas assumuntur
prudentes virgines et relinquuntur
fatue Mathei xxv. Ezechielis 13. Con-
solacio abscondita est ab oculis me-
is quod ipse inter fratres dividit
vel 2m [illegible] in lecto sunt divites
et duo in mola pauperes et duo
in agro mediocres seculares qui
non sentiunt premium neque damnum
altari bene et si dicitur sit quod divi-
tes vix salvantur non tamen omnes
pereunt et si dicitur sit duo pauperes
spiritu non tamen omnes unde dicitur grece
hominum aliquem salvabit et aliquem
dampnabit. Vigilate ergo. Pre-
nunciatur quia futura sit ... admonen-
dum et hic quod omnium noticiam ...
subditur admonicio ad vigilanciam
pro declinacione malis et ... de
bonis ubi ponitur primo admonicio
generalis. 2o specialis. Quemadmodum
est fidelis servus ... primo
admonicionem 2o approbacionem
per ... Illud autem
scitote. 3o infert conclusionem ibi ideo et
vos estote parati ... po
admonicionem 2o ... quia nescitis
et hic est quod infert ... pro
incertitudo est vobis salutis in quo
cumque statu sitis. Vigilate ergo
prima pars in Estote prudentes et
vigilate in oracionibus quia nescitis qua
hora vel in mane pueritie vel
in 3a iuventutis vel in ... adole-
scentie vel in ... senii dominus ve-
nturus sit vel ad iudicium par-
ticulare in cuiuslibet morte sine ad
iudicium generale vel ... qui
nescit homo finem suum sed sicut pisces

capiuntur hamo et sicut aves
capiuntur laqueo sic homines capi-
untur in tempore malo. Ecclesiastes 9. Horam
ultimam noluit deus nobis esse
cognitam ut semper possit esse suspecta
ut dum eam previdere non possimus
sine intermissione nos ad illam
preparemus. Illud autem scitote. Hic
probat per exemplum quod plus vigilandum est
in rebus spiritualibus quam corporalibus
sed patresfamilias hora suspecta de
adventu furis vigilant ... corporalibus
mortis ergo ... hominis hora quam ... omnis
hora est suspecta debemus ... vigilare
in spiritualibus. Luce 12. Hic confundit
desides qui non tam student sua
parare quam illi preciosa que fures
asportant illi enim vigilant vos
autem non vigilatis ut pati ... in
manu et hic est quod dicit. Illud autem
scitote etc. Exponitur aliter hec simi-
litudo dicitur 2m Luce 12. pater ... vocat
fratrem qui domum intrat quod si in-
venit per negligenciam custodis
vas spoliat domum destruit
instruit ... argento ...
... bene ... laqueis homini
sit spoliato. Fur non fures igitur
adhuc inimicus abscondit se in ... li-
gnis sed inimicus est ... ut per
... alias et vestes ... bonas
... nescit ... dat. ... et
labore ... domum ... sua
sunt ... suggestio
in operibus ... spoliatus
et in ... sed hanc ...
... et ... vigilanciam
vigilancie insidias furis ... ergo
... vigilancie ... caute ... solent
non sine ... resistere fortiter ...
aut de ... eum ... affirmat
quod non venit ... ut fur. 10 10
... dolum quod ... de ... labili
... non sine scientia

z occultat fedm pz apolitr pit
smodo eiy sup olend z ipi sint
iacula ficus sendmi q tamt
quens qz denotat pa pe ultio
ste est vigilac ad tm vz ad cu
stodiaz sui infra 26 vigilate
ut no intret i temptacoz admo
mcoz adnumq pa pe ult sobrij
estote vigilate ad iunocacoz
sunctorum angelorum pa pe iij vigi
late orationibus ste est i resiste ne pfo
diatur domus sequitur dyabolus qui p
penitet suggestioz 2o fodit de
lectacoz 3o pfodit p cssz pn
mo pt caucri 2m mag 3m
maior illius exponit z vult
sm q mortis dicit q occulte ve
nit sicut fur pa thess v dies domi
sicut fur veniet domum corpz
p ocm 2m habitant domos
luteas anima os z amcs fun
stre cti vij gcs iniqtate prefa
milias sup domum pfodit q
diuina custodia sparsus dormit
i tempe mors adhitaculum
corpis irrupit z ad supplicium
trahit si autem respiceret ipsum vigilacum
q aduentu iudicij i mincter
puniendo peruer n qmittete
ancillauit est qui ssmus z uia
sciret pf familias qua hora
fur veniet i mors que sur
de z mito ul ppt i pmissum
aduentu et tamquam fur ul ppt oc
cultu introitu pa thess v
dies dni sicut fur ita in nocte
veniet ul ppt frontium et
expoliacoz omnium rerum q q
qui furis nocte veniret sicut
te rapuisset qsufficisset eis
vigilacium itaqz ne i peccato mo
riet q mors peccator pessima
z no sinet pfodi domum sua
i molicia aliter acor qz ethi

sz sponte exire gregis eadem ad
peccatores in cor qz i ipso domi
cilio delectant z veniens ea sua
dei angelus mortis pfodit corpus
z aiaz violenter euellit aime
aut iustorum qui i q in exilio
sunt veniente sua no pfodimt
sz gaudentes exeunt ita z vos
hic concludit qz pdicis q si tanta
diligencia adhibet pro custodia
rei que multo minus pro custodi
ae ideoqz z vos estote pati sine
macula cordis sine i pa patn
cor meum dns sine timore
ois pz ego autem in flagella
patris sum sine i obra opis
pz patris sum z no sum tu
batus qz qua hora no putatis
i no estimatis filius hominis
veniet est i pace ad iudicium
ptienlac i mortis de q eccl
28 memor esto iudicij mei
sic ernij erit z tuum vel hodie tibi
ul venturus est ad iudicium ge
nale in sine mundi z io au
iudicium pa iustiaz eccl vi
c ingentes i fidelis pro qua
laz admonitoz ad vigilaciaz
subdit hic pales z po i ippm
platorum in suo fideli 2o i ipo
actuorum i suis negociaci
bus fallo 21 b i sicut eum
sto parte p fiesceres in prima
monet pmo platos ad bo
faciendum sub similitu sui boni
2o ad malum faciendum sub simili
sui mali i si at dixit ille
suus malus in pa tangit pmo
mitu 2o pmi in i tunc ille
sui mitus qo pt sub similitu
qua no impossibilitate sed
difficultate not qz exprimit

no

quantum ad mores / simplicitate / fideli-
tate / prudentiam et ordinariam potestatem /
similiter attenditur. Unde sermo cum glo-
sa [illegible] servus similis in oculis
fidelitas. Unde dicitur primo Cor. iv / quod
in omnibus servus fidelis dominus
fidelis primus ad imperium tamen
prudencia. Unde ad [illegible] primo per in-
structionem prudentes et vigilantes prelatos
in promptum subditi dati et ratio dare
dedit nobis in unimodo grege in quo
possunt nos servos sensus vel aliter
[illegible] fidelis in interiore
servus i. similis affectu officium
et prudens officium [illegible]
constituit dominus super familiam suam
in officium debitum suscepit [illegible] ut
det illis cibum in tempore. [illegible] et
predicacione quod dicit non sufficiat
non vendit cum simoniacos
cibum non venientium cum [illegible]
in tempore i. tempus optimum cum medi-
[illegible] cibum dant [illegible] sed ubi
exempli et spiritualis subsidii [illegible] 20
pasce pasce pasce. Beatus ille
servus primo innuit bonum prelati et in-
sinuat [illegible] primo [illegible] i. gratia-
li, 2o in spirituali. Amen dico vobis
spiritualis primum attenditur in [illegible]
beatitudinis que pertinet ad animam
[illegible] quod dicit Beatus ille servus quem cum ve-
nerit dominus eius i. [illegible] invenerit
sic facientem sic fidelem sic prudentem
sic potentem [illegible] ubi cum venerit
implicatur finalis perseverantia. [illegible]
ut [illegible] i. morte [illegible]
dominus [illegible] dicit veniens. Amen dico
vobis. [illegible] spiritualis primum [illegible] quantum
ad progressiva beatitudinis que pertinet
ad [illegible] quo [illegible] dicit
Amen i. vere dico vobis quoniam super
omnia bona constituet eum [illegible]
non aliis sed ut [illegible] habeat eterna
gaudia [illegible] vita [illegible]
custodia [illegible]

dupliciter honore digni habeantur maxime
qui laborant verbo et doctrina
[illegible] ex ipsis multis habebunt amicam
ex subditorum acquisicione ancolla ha-
bent [illegible] bene vixerunt et eciam
alios bene vivere docuerunt. Bona
quippe precia sunt preclara sine
[illegible] et [illegible] sed bona celestia
sunt omnia et perfecta [illegible] ex parte
cognoscimus et ex parte diligimus tunc
autem perfecte. Si autem dixerit. Hic monet
dominus prelatos ad malum declinantes
sub [illegible] mali servi in quo primo
detestatur initium male vite; 2o
comminatur supplicium eterne pene
ibi Veniet dominus eius. Initium vero de-
testatur quantum ad triplicem maliciam:
primo [illegible], 2o [illegible] ibi Man-
ducet autem et bibat, 3o [illegible]
ibi Veniet dominus eius. Malicia [illegible]
[illegible] quantum ad deum
primo quantum ad [illegible] i. affectum 2o
quantum ad crudelitatem i. effectum ibi
Et ceperit percutere. Dicit ergo Si autem
dixerit ille malus servus i. presump-
sit ac si in corde dixit [illegible]
verba dolosa in corde et corde lo-
cuti sunt mala [illegible] Dominus meus [illegible]
ad [illegible] longe est a
me [illegible] 2o dominus si mo-
ram fecit [illegible]
et ceperit percutere conservos suos i.
[illegible] ceperit affligere [illegible]
[illegible] verbo [illegible] et [illegible]
[illegible] Sicut [illegible] pec-
catis [illegible] et [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] domo tua [illegible]
[illegible] domesticos tuos et op-
primens eos. Et dicit Si ceperit [illegible]
magis [illegible]
[illegible] ubi
detestatur [illegible] carnis et [illegible]

biaz [illegible] et bibat cum
ebriis / deditus societati et imitacioni
eorum in gula et lascivia [illegible]
vs 28 [illegible] sacerdos et propheta nescie-
runt pre ebrietate / veniet dominus
servi [illegible] malicia vocatur quem insi-
nuatur in [illegible] consideracionis mor-
tis et iudicii ad quod [illegible]
dicit veniet dominus servi illius scilicet in
morte ubi est iudicium particu-
lare vel in extremo examine ubi e-
rit iudicium generale in die qua non
sperat et hora qua ignorat [illegible]
te congregante [illegible] et [illegible]
[illegible] luce xv 2o ponit
vitam et [illegible] malorum prelatorum
ipsorum qui sunt [illegible]
suspencio / mors / [illegible] / castimargia /
[illegible] / [illegible] / et negligencia /
Et dividet eum [illegible] comminatur sup-
plicium pene quod consistit in [illegible]
[illegible] a [illegible] bonorum in co-
[illegible] ad [illegible] malorum ibi
partem eius ponet in afflictioni-
bus [illegible] tormentorum illic erit
fletus dicit quia ita veniet dominus ad
[illegible] malum et dividet eum quia
fiet divisio in disceptacione qua se-
parabit bonos a malis sicut
[illegible] ab [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] vel 2 in morte faciet
divisionem [illegible]
[illegible] corporis [illegible]
[illegible] partem eius [illegible]
corpus et animam ponet cum ypocritis
id est cum dampnatis [illegible]
disparavit [illegible] partibus [illegible]
familiam sibi commissam fame
siti [illegible]
[illegible] pallia
[illegible] potius
[illegible] ypocritis [illegible] cum aliis [illegible]
[illegible]
[illegible]

dampnatis qui in agro vel in mo-
la [illegible] bonum videbatur et de-
licti sunt ibi erit fletus [illegible]
cia doloris et stridor dencium [illegible]
[illegible] Job 24 [illegible]
[illegible] ad calorem nimium
transeat ab aquis nivium [illegible]

Hunc simile est regnum

post ammonicionem prelatorum
subdit hic ammonicionem contemplatorum
ad vigilanciam [illegible]
[illegible] Erit
itaque [illegible] parabola pertinet
ad designacionem [illegible]
fidelium qui [illegible]
[illegible] virgines primo ponit parabolam
2o concludit [illegible] vigi-
late itaque in parabola ad moni-
cionis contemplatorum [illegible]
primo [illegible] 2o [illegible]
[illegible] exierunt obviam
[illegible] 3o [illegible]
[illegible]
[illegible] parabola [illegible]
[illegible] in quo [illegible]
[illegible]
pertinet ad [illegible] vite [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

abola pertinet / que accipientes
lampades suas / accipere lampades
est ensio operis ut sit aliquis in
xp̄o vel 2o. sed fides que animam
illuminat sicut lampas domum hec
lampades venientes ad xp̄m per sacer-
dotes in baptismo acceperunt. Exie-
runt obviam sponso .i. xp̄o et sponse
.i. ecclesie. Sed dum vero obviam
quia tunc concordaverunt voluntati dei
et ecclesie qui acceperunt fidem xp̄i
Et hic gradus tempore possibilis convenien-
cia bonorum et malorum quantum
ad eternus convenienciam quia omnes vir-
gines erant quantum ad fidei con-
cordiam quia omnes lampades accipie-
bant quantum ad dei noticiam quia ob-
viam exibant / Quinque autem ex eis
hic secundus gradus discordia i. minor concordia
primo quantum ad distinccionem vocis / quin-
que virgines erant fatue / 2o quantum
ad affectum voluntatis quia licet ac-
ceperunt lampades tamen vacuas vel
Et quinque fatue / Dicit ergo quinque autem
ex eis erant fatue quia vanitati
quinque sensuum serviunt et bona opera
plausibus hominum fecerunt. Unde co-
rda fatuorum effundentur / Et quinque
prudentes quia vanitate deserunt
petimus ad eterna sed virgines
prudentes sed pro deo bona operantes
et fatuas pro vana gloria labora-
ntes / Sed quinque fatue acceptis lam-
padibus i. operibus de genere bonorum
non sumpserunt oleum secum / i. quo
signatur defectus gracie et bonus decoris
oleum caritatis que est super virtutes
sicut oleum natat super liquores
oleum iocunditatis Glo. leticiam
mentis quam habet quam intus de
placencia consciencie Glo. alia in alia
est oleum puritatis et consciencie et
mentis. Unde oleum de capite

intus non deficit / Prudentes vero
sumpserunt oleum caritatis iocunditatis
puritatis in vasis suis .i. intus co-
rdias cum lampadibus .i. cum bonis
operibus q.d. ex caritate fecerunt
sua opera bona. Felix qui habet
claritatem prudencie in aspectu ut
sit de numero prudencium virtutem co-
ntinencie in carne ut sit de colle-
gio virginum fecunditatem gracie in af-
fectu ut habeat oleum caritatis suorum
operum in effectu ut habeat lampades
accensas Luce 12. Sint lumbi ve-
stri precincti per castitatem et luce-
rne pendentes ardentes per graciam et
vos similes hominibus expectantibus
dominum suum per obedienciam / Mora au-
tem faciente / per mutuum expectacionis de-
lat hec judicium consideracionis
circa quod tamen primo tangitur prambula
primo consideracio mundi 2o convocacio
judicium vel Media autem nocte cla-
mor factus est. 3o finalis discussio vir-
ginum futurum vel Tunc surrexerunt
omnes 2o desperabit iudicium ibi
et ornaverunt lampades suas. Dicit ergo
Mora autem faciente sponso .i. xp̄o
per hoc judicium differente scilicet
donec impleatur numerus electorum
dormitaverunt omnes quantum ad
languorem corporis et dormierunt
quantum ad sopitum mortis vel
dormitaverunt per negligenciam vel Et
Tardante mundi consummacione
non solum peccatores sed eciam iusti et
spirituales ad negligenciam sunt devol-
uti et ad carnalia oblecta-
menta tepuerunt ut impleatur illud psal-
mum Nisi quia dominus qui de-
fecit sanctus. Comparatur autem mors
sopori propter multa / primo quia a mor-
te est excitacio ad vitam dampnatorum
et adulti qui in pulvere dormierunt
evigilabunt / 2o quia sopitus licet

ymaginē mortꝭ Jo xj laza
rꝰ amicꝰ nr̄ dormit ſꝫ vado
vt a ſompno ex̄ 3o qꝛ ſic ī ſōpno
quieſcit a laboꝛe p̄ntꝭ vite ſic
eciā ī morte Apoc 14 b̄ti mo iaꝫ dt
ſꝑ ꝑꝫ ī pace ī idipm̄ / 4o qꝛ
ſicut dormiētē mētꝭ impetrat
ꝺ mitꝭ ꝛ nc̄ ꝺ demitꝭ ſic nc̄ pꝫ
morte ē ſtatꝰ merēdi vel ꝺe
merēdi Ecc 11 b̄ mortuo ꝑi
mētꝭ ſit perit ꝯfeſſio / 5o qꝛ
ſic dormiēs ꝯtētꝰ eſt lecto
ī quo iacꝫ toto mōdo alio ꝺe
lecto ſic dormiēs cū dormierit
nl ſecū auffert Job 27 6 qa
ſicut mſiri ī ſōpno ſic mali
ī ſōpno vocat̄ 1a theſſ 4o
nolumꝰ vos ignoꝛe ꝺe dormie
tibꝰ vt nō ꝯtriſtemi / Media
aūt nocte Hic ſubdit̄ ꝯuocatio
iudicij que erit terribil ꝛ rōne
tp̄is qꝛ meā nocte ī ſubito
nullo ſciēte Apoc 13 veniaꝫ
ad te tāq̄ fur ꝛ rōne clamorꝭ
qꝛ clāor fctꝰ ē tubacōn an
gelorꝭ excitās mortuos ꝛ ꝯ
uocās ad iudiciū / O qntꝰ
clamor nō erit aīa ita alte
ꝺ celo nc̄ ita pfūꝺe ī inferno nc̄
corpꝰ ī ſepulcro qn̄ audiant
illaꝫ vocꝫ hūt voce clamorꝫ
ꝛ rōne tīmorꝭ qꝛ ecce ſponſꝰ
venit ꝛ rōne iuīe obuia
tōnis qꝛ exite obuiaꝫ ei ecce
ꝯo tenebra terribil appacēnti
qꝛ meā nocte ſonꝰ horibilis
aduenimēti qꝛ clāor fctꝰ eſt
tīmor delectabil bonis qa
ecce ſponſꝰ venit ſtupor admi
rabil cunctis qꝛ exite obuiaꝫ
ei Tūc ſurrexerūt hic ſbdit̄
ſīnal reſurrectō hoīm cuiꝰ erit̄
1o ꝯpeīitas qꝛ tēc ſ ī aduenitu
ad iudicium vitas qꝛ ſurrexerūt /

ꝯualitas qꝛ oēs 3a cor 15 oēs
quidē reſurgemꝰ homꝭ vñ ꝑ
titas qꝛ ingnes ille ſ aut dorie
rūt Sed eciā mīo reſurgent
cor̄ Job 19 ꝺ carne viſuꝰ ſū
ego ipē ꝛ nō aliꝰ hic alterans
Et ornauit hic tōꝰ p̄ am
bulat ad iudicium hic pabolice
deſcribit̄ ipm̄ ꝯpacacōis iudi
cio ſcꝫ 1a apoc 20 iudicati ſt̄
mortui ex hiis que erāt ī li
bris ī ī ꝯſcijs apoti hic ponit̄
ꝯparacō fatuarꝫ ꝛ prudentū
ī oīm ꝛ vane gliancū ꝛ bn̄
opanciū / Reſꝑco nō ag va
ne gliant̄ ſolet ſurge ꝯtīt
ꝯtīucis reſtō mlt̄ī ī aīmo
ad ꝯtīꝭ altiꝰ ſuſſingē coopa
cōe ā a ſmiſtꝭ hūane appba
cōis ſtīne ſcp̄m ex dīi iu
dicacōe ad ꝯtīnēdū reſꝑcoꝫ
ꝯſtō ipō ꝺr ꝛ ornauit lam
pades ſuas ī apit ſe cogiti
nit alia opa p q̄b̄ ī mneā
coꝫ ꝯtabant / Greg ornat
lāpades qꝛ ſcōꝫ ſua opa iu
meant ſine pciunt p q̄bꝫ
ſtitudine recipe ſpant h̄ec n
qne ē fatuꝭ ꝛ prudentibꝰ
ſꝫ ī fatuꝭ ē vana fiducia ī
prudētibꝰ vā / Ad vitā ꝯtin
gebt lāpadis ꝯuig̃nt̄ vꝫ cla
ritas vite ī quo ſign̄ puritas
quo ad ſe ipm̄ ꝑlenitudo olei
ī q° una quo ad pxīmꝭ ecce
q· aliud ꝺe capite tuo non ꝺe
fruct ī flama° ignis ī quo
fides cū dilecōe ad dēu / Fatue
aūt ſapientibꝰ dixerunt / ſpiritō
dnent̄ ad petend ac ſi ſic
dicerent Greg fatue ſua fidu
cia decepte dicūt p̄ris date
nob ꝺe oleo vrō q· d· iuſticia

una sufficiens est, vos glorifi
care et nos confundere conceptis
quo nos nil fecit nobis testimoni
de operibus que vidistis quia conten
tes quia fideles quia lampades haben
tes. Ad evacuandum presumpcionem 3am
scilicet de testimonio bono interius in
animo dicit. quia lampades nostre extin
guntur. i. opera nostra que nobis vi
dentur lucere in adventu iudicis
obscurantur. Gregorius quia oleo vio
glorie quem et intencionis recte privantur
ideo ad eo non sunt mercedem quia ea
absorbuit quesierit. Iob. 21. lucerna
impiorum extinguetur. Et tunc ex
aggravandi sunt i. ut stupefacte
in medico si semper fuit ingres
in medico quanto magis fornicarii
et mentites. Apoc. 13. Beati oste
dat et dampnacionem mentitorum magis
si potestates lampades i. opera de
genere bonorum quanto magis por
tantes tyrannes. i. opera singulari
da quorum fumus ascendit usque ad
celum. Apoc. 9. ascendit fumus
putei abyssi. Si oscitantes sponso
quanto magis serpentes et contu
macia inserentes. Si solite de oleo
quanto magis negligentes. Respon
derunt prudentes dicentes. Ad e
vacuandum presumpcionem 3am scilicet de
aliorum suffragio addit. Respon
derunt prudentes i. quia visione
ostendunt duo primo humilitas
prudentum 2o vanitas irriden
da fatuarum i. ite potius ad
vendentes et emite. Ne forte non suffi
ciat nobis et vobis. Ex hoc non de
avaricia sed de timore dicunt quia
vix quisque pro operibus suis respondet
non potest in die iudicii aliorum
utentes aliorum vicia sublevare
Ite potius ad vendentes. Ambo
no dicunt aplm sed ex obliquo eo

medeant emere sponso vel qui
singulari ... q. d. videatur nos
quia nos admittat alii qui
nobis vendere consueverunt et emite
vobis. Ambo vendunt oleum
qui adulando aures i. eras
mittunt. De quo ps. oleum autem
peccatoris non impinguet caput meum.
Dum autem irent emere. Post indi
cium ex diaconis sub... sequitur primum
retribucionis in quo evacuatur
alia duplex presumpcio malorum s.
ex humanis favore que nichil
prodest et de ... que non
liberabit. Ecce hic retribucionis
ostenditur duplex retribucio. primo retribucio
bonorum 2o malorum. Novissime
vero veniunt. In prima tangitur in...
sermocinans sponsi veniens ve
nerabile quia que parate erant
intraverunt cum eo
... et clausa est ia
nua. dicit ergo Dum autem irent emere
... loquuntur si adhuc ve
mentes inveniunt ire emere
in quo replicat ... et ...
... remanent ... angeli
i. ... inclinantes se ad ea que
foris sunt et solita gaudia requi
rent in quo ... fiducia
ex humano favore. Venit sponsus
... palato
cordis ... ad ... venit
sponsus ... intraverunt
cum eo ad nupcias ... ...
et clausa est ianua. dicit ergo venit
sponsus cum sublimitate qui prius
venit cum humilitate cum ...
qui prius cum infirmitate cum ...
tate qui prius cum paupertate. Et que
parate erant speculo fidei palio
spei ... caritatis ...
... quo ... ...
... ...
palio fortitudinis intraverunt

cum eo ad nuptias. comparabilis dul-
cedo et post introitum quia intrant
et post conclusionem quia cum eo et post festum
quia ad nuptias. prima desidera-
bilia et possessio regni ad quod
intrant et societas dilecti quia cum eo
et consummatio gaudii quia ad nup-
tias. apocalypsis 19 beati qui ad nuptias
agni vocati sunt et clausa
est ianua. ianua id est tempus est
nunc ad indulgendum que nobis
omnibus offertur. ianua gloria ad
intrandum que non omnibus penitentibus
reseratur. et ideo clausa est in pluribus
conclusis clausa est celis reclusis
clausa est operibus consumatis. novis-
sime vero veniunt. hic agitur de re-
tributione malorum ubi notantur tria
post sua opera prima quia novissime
2o vana de deo confidentia quia
dicentes domine. 3o reprobacionis
sententia at ille respondens ait dico quod
novissime veniunt non et reliquis
virginibus per nimis tardum et in-
fructuosum penitentiam sit et dives
epulo qui deposuit clamavit pa-
ter abraham. domine domine
aperi nobis. hic michi videtur ex
necessitate repetita confessio cum quis
non ex voluntate confitetur nam vo-
luntaria medicina sufficit. ex
necessitate autem non magis sufficit ideo di-
citur v. vere tarde quia ad fidem
christi ecclesia quod in domino appellatione
confessio idem est quod repetitio fidei
indicatur et sed quod videtur notare
vocalis si operibus negetis non sua-
mus unde et addunt sed confir-
mantes loquitur et reprobationis
sententia infertur sententia cum dicitur at ille
respondens ait amen dico vobis ne-
scio vos quod dicitur ego vos desero quia
iniqui estis et non cognosco. christus
est vir perditionis difficilius ubi

sunt qui dicunt etiam simul diabo-
lum hos licet vere hec virgines
sunt et de cordis puritate et con-
fessione non fidei glorientur quia tamen
non habent oleum in tunc confirmat ig-
norantia a proprio non quia ignoret no-
ticia speculacionis sed approbacionis
vigilate itaque. hic concludit in
tencionem sententia cum dicitur vigilate itaque
per diligens proprium nemat quia ne-
scitis diem neque horam id est adven-
tum iudicis et de obitu vero in
eis est. Gregorius. ut secret quisque
quo tempore de seculo exiret a vo-
luptatibus ad primum tempus se parare
potuisset si quem penitenti veniam
spopondit. peccanti diem crastinum
non promittit. ergo ideo de minimis ...
extremum metuere quem non possimus
previdere. sicut enim homo peregre
per instructionem prelatorum sub parabola
...orum et instructionem contemplatorum
sub parabola virginum. sic addit
instructionem actorum ad vigiliam
sub parabola servorum negocia-
torum quibus dominus tradidit bo-
na ad lucrandum et multiplicandum
ubi ponit tria commissionem ne-
gociacionem et racionem. commissio
dicitur in collacione bonorum negocia-
cio in labore servorum racio in
discussione et retributione meritorum
collacio talentorum signat ... id est
collacionem bonorum negociacio
id est exercitium bonorum operum ab ho-
mine. hic que de commissione exi-
gitur exprimit examinationem
et remuneracionem operum de fine. com-
missionem de cogitatione activus
de preterito negociacionem ex parte
de presenti racionem premiorum de futuro.
primo ut diligat. 2o ut servat
3o ut metuat. primo ne sit

ingenuus ad intellectum 2m ne sit
lentus ad opera 3m ne sit presump
tuosus ad futura. Item hic osten-
ditur duo in hac particula prima
commissionis quia uni dedit alii [quinque talenta]
duo alii unum. 2 negociacionis
ibi abiit autem qui quinque talenta
2° exigencionis ibi post multum
vero temporis. In commissione tangit duo
primo ordinem 2° modum. 2° tangit
primo modum generalem ibi et tradidit
2° specialem ibi et uni dedit quinque.
Circa primo dicit q. d. hic dixi vigi
late quia nescitis diem sic homo
peregre proficiscens vocavit et reddi
dit servis suis. Et hic est quod dicit
Sicut enim homo peregre proficiscens
i. xp̄c ad celestem patriam carnem
in qua passus locum eius carnis
[illegible] que [illegible] ad peregrina
ducitur deus in celo collocatur.
peregrinacio enim fuit passibilis
innocentis regis [illegible] celum
[illegible] et vocavit servos suos
[illegible] educendo eos ad ipse sue
[illegible] vocat eos qui non
sunt [illegible] et tradidit
illis bona sua semper addendo
que pertinet ad hoc ut sint
sancti et virtutes. Item dedit
dona hominibus et uni dedit quinque
talenta. [illegible] quinque gratia tale
[illegible] argenti [illegible]
[illegible] primo [illegible] ultio et plu
[illegible] Zach v [illegible] que inte
quinque gratia bonorum que tradidit
duo bonum nature bonum quod significatur
per talentum [illegible] quod non [illegible]
permanet incorruptibile. Sicut
posuit deus hominem quem fecerat
in paradiso bonum gracie ad operandum
[illegible] quod significatur per talentum
que preciosissimum inter metalla

[illegible] corpus [illegible] plus omnibus labo
ravi non ego sed gratia bonum scientie
ad docendum quod significatur per talentum
argenti propter eloquia domini eloquia
casta argentum [illegible] bonum potentie
ad defendendum quod significatur per tale
ntum [illegible] quod domat cetera metalla
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad suscipiendum quod significatur
per talentum plumbi quod est vilissimum
inter alia et infectivum. Job 6
[illegible] est plumbi [illegible]
alii autem duo scilicet bonum nature et ad
quinque alii non unum omnibus in
dedit bonum nature [illegible] primo vidit
deus cuncta que fecerat et erant
valde bona unicuique secundum
propriam voluntatem susceptibilitatem
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] Ergo unicuique in uno
pondere et mensura quia unicuique
secundum propriam [illegible] et hic est argumentum
[illegible] non [illegible] impossibile
et [illegible] [illegible] non lo
[illegible] [illegible] liberum [illegible]
[illegible] [illegible] intelligendum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
locum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in manu
[illegible] abiit autem qui quinque
talenta post dictam commissionem
agitur hic de dicta negociacione
et primo quantum ad illum qui quinque ta
lenta acceperat 2° ad illum qui
duo ibi similiter autem et qui duo
3° quantum ad illum qui unum ibi
[illegible] autem unum dicit ergo abiit
autem ibi qui quinque talenta acce
perat abiit autem [illegible] voluntatis
[illegible] [illegible] vir qui non abiit
et operatus est in eis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

prima opacione(m) in(com)mutabat
et lucratus est alia q(ui)nq(ue) p(er)fectu(m)
edificacionis i(n) p(ro)ximo g(rati)a sc(ilicet) o(mn)ia
omnia fecit s(e)c(un)d(u)m ap(osto)l(u)m ut o(mn)ib(us)
lucrif(ace)ret. vel lucratus e(st) q(ui)a sua
op(er)a multiplicauit q(ui)a q(uo)s ce(teri)s
cognouit ca(rn)alem q(uo)s corp(or)alib(us)
sp(irit)ualia. Similit(er) at (et) q(ui) duo
talenta acceperat. i(d est) aliq(ua) q(ue)
d(ic)tis q(ui)nq(ue) et lucratus est alia
duo. Et attendit(ur) sic id e(st) i(n) moto
q(ua)n(tu)m ad se et i(n) edificac(i)o(n)e q(uan)tu(m) ad
p(ro)ximu(m) et duplicat(ur) h(ec) accep-
tu(m) et sic. 8 augebit termi-
ta sing(u)lis ...
talenta q(ui)nq(ue) lib(ri) s(un)t moysi ...
ad illu(m) q(ui) multos p(ro)p(ter) ...
sp(irit)uali accep(er)unt ...
unitate ...
sunt ... q(ui)nq(ue) Illi aut(em) q(ui) i(n)
tellex(er)unt legem no(n) ut sig(n)at(um)
s(ed) ut rem acceperunt unu(m) q(ui)a rem
ip(s)am et no(n) ... aliud s(un)t
sunt ... infideles duo no(n) ta
lenta gentiles ... i(d est) fidei et
op(er)ac(i)o(n)is ... hic ... historia
na illi q(ui) q(ui)nq(ue) talenta accep(er)-
unt lucrati s(un)t ad q(ui)nq(ue) q(ui)a q(ui)
intellex(er)unt de lege sp(irit)ual(ite)r do-
cuerunt alios et lucrati s(un)t alios ut
p(atet) de ap(osto)lis i(n) p(ri)mitiua eccl(es)ia
et q(ui) duo s(imi)l(ite)r fecerunt s(ed) q(ui)
unu(m) i(d est) m(en)ti ... intellig-
tes et no(n) sp(irit)ua(lite)r et ita unu(m) ...
et no(n) ... i(d est) ... suffoderu(n)t
i(n) t(er)ra ... lit(er)ali et
ita ... talentu(m)
illud q(ui)a ... ut
... intellig(er)e ... sp(irit)ualem
Qui aut(em) unu(m) acceperat. ...
de eo q(ui) unu(m) acceperat ...
... Qui aut(em) unu(m) acceperat. ...
... abiens

motu p(ro)p(ri)e voluntatis fodit
i(n) t(er)ra(m) ... t(er)re-
ne et t(er)renis act(i)o(n)is ... greg(orius)
talentu(m) fod(er)e i(n) t(er)ra e(st) acceptu(m)
ingeniu(m) t(er)renis actib(us) i(m)plica-
re et no(n) sp(irit)uale lucru(m) accipe(re).
... Et abscondit pecuniam d(omi)ni
sui sine p(ro)ximi edificac(i)o(n)e.
... achar ... palliu(m) abscon-
dit i(n) t(er)ra et argentu(m) ... humo
op(er)uit ... 20. ... abscon-
dita et thesaurus i(n)uisus ...
... ... q(ui)b(us) ... negociac(i)o
actiui et ... et mali
... q(ui) ... indigent
signat(ur) i(n) illo q(ui) accepit v(ero)
... ... q(ui) accep(er)unt
duo mali i(n) eo q(ui) accepit
unu(m). Post multu(m) u(er)o t(em)p(or)is
... et negociac(i)o(n)em
subd(ic)it ... ...
ubi tangit(ur) ... ...
nis. Et ad ... ubi
uenit d(omi)n(u)s ... reddi-
de ... Et posuit rac(i)o(n)em cu(m)
... reddic(i)o(n)is ... Et
accedens q(ui) unu(m). dicit ... post
multu(m) u(er)o t(em)p(or)is ...
et ... intervallu(m) ...
d(omi)ni et aduentu(m) ad iudiciu(m) ...
... ad iudiciu(m) d(omi)n(u)s ... no(n)
... ...illor(um) q(ui)b(us)
bona sua co(m)misit et posuit rac(i)o(n)em
... Redde rac(i)o(n)em
villicac(i)o(n)is tue. Et accedens ...
... redde rac(i)o(n)is p(ri)mo
... ad ... 2(o) ... ad ...
... Accessit aut(em) 3(o) ... ad
malos ... Accedens aut(em) q(ui) unu(m)
... ...
negociac(i)o(n)is ... ... lar-
gitas ... ...
... illi d(omi)n(u)s ... no(n)

sim exprimitur in 3bus scilicet in preparacionis diligencia quia accepit. In offerendi potencia quia obtulit. In confessionis gratia quia dicens Domine quinque talenta tradidisti michi. Dicit glossa Et accedens qui quinque talenta acceperat i. preparans se confidens dicendo veniens obtulit alia quinque talenta. Ecce potencia offerendi multiplicata cum sint talenta multiplicata et multa que offeruntur et que cum a deo acceptantur. Ecce 3a oblacio iusti impingnat altare dicens Domine quinque talenta tradidisti michi. Confidens gratificare et totum ei respondet quia ab eo accepit. Prima Cor. 4 Quid habes quod non accepisti. Ecce alia quinque super lucratus sum. q.d. multiplicata sunt multa ex gratia tua cum usu liberi arbitrii. Ait illi dominus eius. Hic exprimitur largitas remuneracionis ex parte domini. Ubi primo fit applausio cum dicit euge. 2o meritorum approbacio cum subdit serve bone et fidelis. 3o premiorum exhibicio quia super pauca dicit glossa Euge scilicet i. bonum sit tibi. Ubi notandum quod euge aliquando est exultacionis ut hic per hoc eius gaudium signatur. Et in Psalmis alii cum irrisione frequenter dilatant super me os suum dicentes euge. Alii adulacionem per quam efficiunt confusionem sua de dicunt michi euge. Alii exortacionem Psalmus Qui dicunt in cordibus suis euge euge. Sumitur per preparacionem stimulacionis que ad recipiendum bonum per quarumdam appellacionem que ad deum et fidelis. Pertinet dispensacioni que ad proximum. Prima Cor. 4 Hic iam queritur inter dispensatores. Et quia super pauca. Hic subditur exhibicio premiorum quorum ostenditur equalitas quia fuisti fidelis. In firmitas quia super multa delectabilitas

quia intra in gaudium dicit glossa quia super pauca fidelis fuisti. Ecce pauca sunt bona presentis vite licet multa esse videantur. Sed fidelis super multa constituitur. Cum devicti omnis corrupcionis molestia in illa celesti sede gloriatur. Pauca cum sint presencia bona que utimur. Ut hic pauca supplicii que patimur. Sap. 3o In paucis vexati in multis dispositi. Pauca sunt opera quibus merem. Ecce magnum laborem et premium in multarum regnorum. Super multa te constituam. Et in Psalmo 32 Constituit eum super excelsiorem terram vel multa. Unde Psalmus Quam magna multitudo dulcedinis tue quam abscondisti timentibus te. Intra in gaudium domini tui. Intra ut sit exprimendo preter gaudium suum eius, ex visione dei et corporis ex consideracione infinita multitudinis ex gloria corporis ex societate omnis caritatis. Psalmus Letificabis me in gaudio cum vultu tuo. Per hoc quod dicit intra notatur res accepta per hoc quod subdit in gaudium res iocunda per hoc quod addit domini tui quia res est dignissima. Accessit autem et qui duo quamvis reddit id a presens quibus committuntur duo talenta proximi significant intellectus et operacio sunt bonis alius modus exponendi sicut super de quinque talenta quia accepit consitendo obtulit pandendo dicens confitendo Domine duo talenta tradidisti michi. Ecce alia duo super lucratus sum in predicando bonis operibus a me diffundendo duplicando bona sua bonum studio a me diffundendo in proximum per exemplum edificacionis. Ait illi dominus eius. Ut supra. Quod in quinque talentis dictum fecit et cum quando de duobus

in xo similiter accepit gaudium
non considerans lucri magnitudinem
sed studii voluntatem. Accedens autem
et qui unum acceperat ait quasi diceret
eo a malis in statu eterne reproba-
cionis peruenit ubi induxit primo
sui excusacionem 2o domini increpacio-
nem Respondens autem dominus eius 3o condempnacio-
nem Tollite itaque. Excusacio autem
in pectore suo, increpacio in iudi-
cio domini, condempnacio in supplicio in
fine. Ad suam excusacionem induxit
duo, primo acerbitatem domini 2o insuf-
ficienciam suam sui ibi et timens abii
Ad excusacionem proponit duo primo
duriciam ad excusacionem inmitem 2o
exaccionem ad excusacionem iniusticie
ibi et metis ubi non seminasti etc.
Quo accedens autem qui accessit
sine questione [illegible] infelicissi-
mus a sua conscientia testimonium qui
unum talentum acceperat. [illegible] bonum
ne [illegible] vel [illegible] ait Domine
scio quia durus es. Sunt principes
delicates [illegible] [illegible] Hos ait [illegible]
rex duri intelligens condempnasti
et metis ubi non seminasti et
congregas ubi non sparsisti. Seminat
deus noticiam in cognicione vita-
tis spargit virtutes in exemplis
bonitatis. Metit quia ubi non se-
minat cum in morte fidelitatis
ab illis exigit quibus non sunt [illegible]
[illegible] sicut non sunt sicut sunt
Iob et in aliis [illegible] [illegible] mor-
tis ab [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Congregat
non ubi non sparsit [illegible] in medico
fructum [illegible] requiret ab illis
quibus exempla bonitatis non proposuit
in sicut messio pertinet ad
mortem ita congregacio ad iudici-
um [illegible] 3o Congregabo vos in val-

le Iosaphat allegorice dicitur me-
te ubi non seminat quia gentes ad
suam fidem convertit quibus prius sem-
en doctrine legis non dedit. Unde
ait apostolus Io iiiio Ego misi
vos metere quod non seminastis alius
est qui seminat et alius qui
metit. Congregat ubi non spargit
quia gentes congregat ad amorem
bonitatis quibus exempla bonitatis non
prophetat in patriarchis et prophetis. Et
timens abii. Hic ad suam excusacio-
nem insufficienciam suam sumendo [illegible]
et hic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et timens propter agendi [illegible]
vite statum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] salute aliorum vel timens
ne [illegible] in [illegible] libertate [illegible]
2o ex voluntate cum [illegible] abii
per liberum arbitrium in quo [illegible]
[illegible] ab incommutabili bono
et abscondi in terra talentum tuum
q. d. non sum usus noticia mihi
data per eterna sed per terrena in quo
est conversio ad commutabile bo-
num [illegible] equalitatem reddendi cum addit
Ecce habes quod tuum est q. d. sufficit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in aliis [illegible]
[illegible] Et si talentum non perdi-
[illegible] [illegible] sicut qui ea
[illegible] [illegible] accepit et [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible]
non dominus fecit et si [illegible] non per-
didit quidem lucrum potuit facere
si optimo [illegible] [illegible] Et quo
ad suam excusacionem [illegible] propter timorem
amissionis voluntatem [illegible]
[illegible] et equalitatem reddicionis
Respondens autem dominus eius hic [illegible] in-
[illegible] suam a domino quod est in [illegible]
[illegible] ubi dominus primo suum incre-
pat 2o [illegible] increpacionis ex-
plicat [illegible] quod [illegible] etc. quo
Respondens autem eius dominus dixit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Sed vere in aliis a largitate
vocat violentiam et pigritiam in multis
aliquando vero proximum suum. Item propter frigus
piger arare noluit, mendicabit
ergo estate. Et dicit explicat ipsa duo
primo calumpniam malitiam, secundo ob-
iectionis pigritiam, i. respondit ei.
Item hic cum quod dicit [illegible] scilicet
[illegible] scribas ubi quoque meto
ubi non seminavi et congrego ubi non
sparsi, multo magis ibi sparsi, quasi dicat
per obiectionem [illegible] et [illegible] in
dicto illos quibus non predicavi
nec [illegible] bonitatem non proposui. Quo
multo magis te cum talentum
notitie mee ad negociandum
commisi, quem te accepisse quam te
expendisse [illegible] cur ipsum mei cogi-
tatio non [illegible] timorem [illegible]
[illegible] me [illegible] diligentiam que-
sitam. Respondit ergo ad [illegible] et
aliorum commodum te pecuniam
meam i. sermonem vel legem com-
mittere nummulariis, i. auditoribus, qui
quod audiunt operantur vel possunt
docere alios qui post ea aliis mi-
nistrent. Et ego veniens ad di-
[illegible] recepissem utique
quod meum est cum usura i. te et
[illegible] quos [illegible] acquisivisses
[illegible] usura [illegible] sed [illegible]
[illegible] magis placet deo [illegible] in-
[illegible] domino qui [illegible] pan-
[illegible] Tollite itaque [illegible]
[illegible] malignum
in calumpniando et torpore [illegible]
[illegible] comparatio [illegible]
[illegible] pena [illegible]
[illegible] afflictionum pene
[illegible] et servum inutilem [illegible]
[illegible] notat [illegible] pena
secundo [illegible] [illegible]
dicit ergo Tollite itaque ab eo talentum

i. donum sibi creditum [illegible] naturalis inge-
nii vel notitie vel legis. Et loquitur
[illegible] quod dominus auferet [illegible]
intelligentiam vel per demones vel
per vitia quibus homo infatuatur in eli-
gendo malum vel infatuatur propter
[illegible] vel non recepit [illegible]
[illegible] pena. Et date ei qui habet x talen-
ta [illegible] quo patet quod dominus non [illegible]
[illegible] [illegible] eliciat [illegible] quod
bonum [illegible] quia [illegible] multa
dare illi qui habebat x quam illi
qui habebat maiorem [illegible] illi
dari debuit qui pauca quam qui
plura accepit. [illegible] Gregorius
[illegible] qui [illegible] qui duo
accepit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sed [illegible] duo
operatio et intellectus. Respondit ergo
illi qui habuit [illegible] et
ad ministrum dari intellectum [illegible]
qui [illegible] talenti omni
enim habenti dabitur [illegible]
[illegible] omni enim habenti [illegible]
ad ministrandum [illegible] dabitur gratia
et habundabit i. doctrina [illegible]
[illegible] dei [illegible] laus et [illegible]
[illegible] habundabit. Item habenti [illegible]
dabit augmentum [illegible] et habun-
dabit [illegible] ad [illegible]
[illegible] dabitur [illegible] et habunda-
bit [illegible] [illegible]
ei autem qui non habet studium et [illegible]
et quod videtur habere [illegible] vel
[illegible] studio auferetur ab eo [illegible]
[illegible] caritate
non habet [illegible] que bona esse vi-
debantur amittit vel qui non
habet [illegible] non [illegible]
[illegible] quod videtur habere [illegible] legis
auferetur ab eo [illegible] [illegible]
[illegible] intellectum [illegible]
[illegible] [illegible]
affluentiam [illegible]

largitate temperat huius arte
qui regit magno opere stude
at ut usum atque utilitatem cum
proximo faciat huius locum loquendi
apud dominum dampnatorum [illegible]
talento timeat si non cottidie
eo vacat apud pauperibus
non intendat / Et [illegible] in [illegible]
hic [illegible] pene illacio [illegible] in fu
turo prima est carencia lucis
divine quo ad penam dampni / 2°
passio multiplicis angustie quo
ad penam sensus in fit fletus [illegible]
[illegible] in [illegible] in tenebras
exteriores [illegible] in tenebris [illegible]
[illegible] [illegible] exteriores etiam
[illegible] dampnatorum / quia [illegible]
[illegible] hic in [illegible] mentis
illic [illegible] in nocte dampnacio
nis Romanorum p°. obstinatum est
cor eorum [illegible] illic pati coacti
tenebras ulteriores quia hic libenter
[illegible] tenebras voluptatis
ibi erit fletus [illegible] primo
quia [illegible] in oculis [illegible] et
[illegible] [illegible] passione frigoris
[illegible] 6 8 13 22 Cum autem venerit
[illegible] [illegible] [illegible] indi
cium hic [illegible] ad in
dicium que sunt in [illegible] p° iudicium
dorum [illegible] 2° [illegible] separa
cio in Et separabit eos ab invicem
3° eorum [illegible] [illegible] in Tunc
dicet his qui a dextris 4° [illegible]
tatorum [illegible] in et ibunt hi in
supplicium [illegible] prima tamen primo
[illegible] [illegible] 2° [illegible]
[illegible] in et [illegible] Condi
ciones autem [illegible] [illegible] 2° ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] p° [illegible] venit [illegible]
p° in [illegible] [illegible] [illegible] in
potestate [illegible] infirmitate hic

in maiestate angelorum potestate
iudicis dignitate [illegible] [illegible]
Cum autem venerit [illegible] ad iudicium fi
lius hominis [illegible] in ma
iestate sua [illegible] [illegible] dum
sua [illegible] apparebit [illegible] divinitatis hu
manitas [illegible] filius hominis et filius dei
ad [illegible] [illegible] ad [illegible] divinitate
non aliquis [illegible] [illegible] [illegible] nata
et omnes angeli cum eo in quo
[illegible] [illegible] [illegible] in dispositione
angelorum Tunc sedebit [illegible] [illegible]
regnabit et super sedem maiestatis
sue [illegible] [illegible] [illegible] apparebit
cum omni potencia sua Apoc. [illegible]
[illegible] sedes posita est in celo et su
per sedem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
tus filii dei ad homines primo in in
firmitate corporis [illegible] [illegible]
p° in [illegible] venit et [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
2° in [illegible] [illegible] sancti
[illegible] Job [illegible] si venerit
ad me non videbo eum [illegible] 13 ad
eum veniemus etc. 3° in maiesta
te dei [illegible] ad iudicium / [illegible] hic quo
[illegible] primus fuit in dispositione apostolorum
quos [illegible] elegit / [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] infudit Sap. [illegible]
venerunt in omnia bona / 3° in
[illegible] angelorum [illegible] [illegible] [illegible]
p° venit [illegible] in primo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] officium [illegible]
militatis [illegible] 12 filius hominis non
venit [illegible] [illegible] [illegible] 2°
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
bendo [illegible] amoris Can. [illegible]
veniat dilectus in ortum suum [illegible]
3° ut sedeat [illegible] iudex [illegible]
[illegible] iudiciarie potestatis [illegible]
videt [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] omnes gentes

omnis temporis omnis conditionis omnis etatis / Joel 3° Congregabo omnes gentes et deducam eas in vallem Josaphat / et separabit eos ab invicem scilicet bonos a malis / Separabit in quantum unitos omnino unita disiciendo loco loca varia assignando vocabulo diversis nominibus appellando hos edos illas oves / Et hoc est quod dicit sicut pastor segregat oves ab edis / pro moribus mite innocencia brutorum tamen propter simplicitatem tamen propter fecunditatem tamen propter mutilitatem pre estimati sunt sicut oves. Edi sic per edos intelliguntur pravitas malorum propter fetiditatem impetuositatem sublimitatem et statum et quia oves a dextris. Glo. in eternum. Edos autem a sinistris i. in eterna damnatione. Edi a sinistris sunt qui querunt temporalia. A dextris qui querunt eterna. propter hoc quod dicit statuet notatur immutabilitas unde cum lex transsire de una in aliam tamen de non. Tunc dicet rex his quibus ostenditur discriptatio et primo pietatis quantum ad electos / 2° severitatis quantum ad reprobos i. Tunc dicet rex his qui a sinistris eius erunt ipsa post primo in invitacio ad primum 2° commendacio meritorum i. Esurivi enim dicit 9°. Tunc dicet rex his qui a sinistris eius erunt i. bonis non dicit filius hominis sicut supra sed rex ad cuius officium pertinet subditos regere leges condere transgressores punire observatores premiare quod tamen apparebit tamen non erit / pilatus ergo rex es tu. Tunc non dicet in dei rege non habemus nisi cesarem. Venite benedicti dulcis invitatio unde in magno tamen implicat gratiam gloriam et predestinacionem ad gloriam pertinet benedictio prima venite quia benedicti patris mei i. qui benedictionem a patre accepistis / patris mei benedictionem domini semper cupiunt iusti ad gloriam pertinet possessio possidete sequitur regnum / Sap. 5 accipient regnum decoris et diadema speciei de manu domini ad predestinacionem pertinet preparacio eternitatis paratum inquit vobis a constitucione mundi i. elegit nos ante constitucionem mundi Ephes. p° secundum eorum Jo. 14 vado parare vobis locum Jo. ante constitucionem mundi paratum sunt predestinatorum a constitucione mundi predestinatorum ab ascensione preparatorum / Esurivi enim et dedistis post invitacionem ad premium subdit hic commendacionem meritorum ubi enumerat sex opera misericordie / misericordia autem consistit in relevacione miserie quia sunt miserie hominis in hac vita est autem miseria naturalis et accidentalis / naturalis est aut a corrupto intrinseco aut extrinseco / Si est a corrupto intrinseco sic est sitis aut esuries sed esuries a calore consumente sitis sitis a calore corrumpente humidum si a corrupcione extrinseco sic est indigencia vestimenti et hospicii scilicet vestimentum contra immutacionem aeris pro quam competit hospicium et contra in mutacionem distrahentem corporis competit pellacionem / miseria accidentalis duplex est aut ex corrupcione ... sic est infirmitas aut compellacione violentie sic est carcer / Et in hoc enumerat esurivi enim et dedistis mihi manducare s. in me et in pauperibus propter me quod frange esurienti panem tuum. Sitivi et dedistis mihi bibere. Gen. 24 Tu bibe et camelis tuis tribuam potum / Hospes eram et collegistis me 2 mo Ebre. 12 hospitalitatem nolite oblivisci inde cognovistis me ... ys. 28 Cum

Nota

vidis modum opi eum infirmum
et visitastis me. Eccli. Non te pigeat
visitare infirmum. In carcere
eram et venistis ad me consolando
et liberando. Exo. de rege qui venit
ad Danielem. Dan. ult. De his
[illegible] Job 31. Et sic nonnulli
sex opera misericordie. Septimum est sepelire
mortuos. Thob. I°. De quibus
versus: vestio poto cibo tectum do
visito solvo condo. Versus de septem
operibus est iste: visito cibo poto
redimo tego colligo condo.
Sed in Rab. de spiritualibus operibus potest
sic exponi: qui esurientem pa-
scit ubi reficit, qui sitientem
potu refrigerat, qui errantem
in domum patris reducit, qui nu-
datum protegit, qui infirmum fi-
de assumit, qui tribulacione oppresso
subvenit compaciendo vel condolen-
do vel dilectionem adimplet. Tunc re-
spondebunt ei. Per condicionem iustorum
subdit hic humilem admiracionem
condicionem iustorum, ubi ponitur primo
admiracio iustorum, quo 2° dignum
commendatur visio ibi Et respondens dicet
illis, quantum 3°. Tunc respondebunt ei
iusti dicentes. Non diffidentes de
verbis domini sed vel stupentes pro ma-
gnitudine maiestatis regis vel quia
parva videntur eis omne bonum quod fece-
runt. Roman. viii°. Non sunt condigne
passiones huius temporis ad futuram
gloriam que revelabitur in nobis. Ter-
go videbunt ipse non alii preces
que te respexerunt admirati et [illegible]
loquuntur ipse: Domine quando vidimus
dus et quando te vidimus esurientem et
Et respondens dicet illis. Admiracionem hu-
militatis sequitur explicacio laudis
et veritatis. Amen dico vobis quamdiu
in quo et quanto tempore fecistis opera misericordie
exhibuistis uni ex his fratribus

meis minimis mihi fecistis. Sicut
quod meis quia ait ipse non vel videtur
generaliter dicere de pauperibus sed de his
qui sunt pauperes spiritu, ad quos
tendens manum dixit. Mt. 12: Isti
sunt fratres mei et mater mea qui
faciunt voluntatem patris mei
et ex dicta Glo. vi. quod non sit in-
tencio eciam non fieri pauperibus spiritu
ro Glo. Ro. et in spiritualem reputacionem
quia spiritualis reputat sibi fieri quod fit
pauperibus spiritu, tamen in omnibus est dandum
ut Eccl. cum dicit fratres tuos
et minimos vos omnes. Iudicans fratres
sunt quia faciunt voluntatem patris mei
minimi quia sunt humiles et abiecti.
2° tangitur dispensacio contra ad elec-
tos. Tunc dicet rex hic ... dis-
cepcio sententie contra ad reprobos
in qua tangit iiii°r. Primo sine
dine contra malos promulgacio
2° de meritorum ex pluracio ibi Esu-
rivi enim et non dedistis. 3° falsa eorum ex-
cusacio ibi Tunc respondebunt ei et ipsi
et ipsi. 4° divina iudicis accusacio
ibi Tunc respondebit illis. In prima
tangit duo circa reprobos. Primo signum
culpe quia a sinistris eius erunt
2° cumulum pene quia eiecti arde-
bunt ibi Discedite a me quantum 2°. Tunc
dicet rex his qui a sinistris eius erunt
id est reprobos qui sinistra id est temporalia
quamdiu vixerunt attendunt attamen
sinistri Rab. 2°. Discedite a me. Hic
quantum cumulum pene reproborum in 3bus
in exclusione visionis divine
cum quantum Discedite a me. In passione
eternali maledicti cum subdit in ignem
eternum in confirmacione potestatis
diabolice cum addit qui paratus est
diabolo. Discessio est pudoris inter
dum dolor, maledictio horroris quantum
quantum Discedite a me maledicti et [illegible]
ra discessio quia a me fonte vite

deficient / a me lumine glo-
rificabuntur / a me torrente volupt[atis]
inundantur / a me plenitudine uber[tatis]
inebriantur / de hiis ps. Quoniam apud
te est fons vite et in lumine tuo vide-
bimus lumen et inebriabuntur ab uber-
tate domus tue et torrente vo-
luptatis potabis eos. Maledicti
primo maledictione culpe ps. Ma-
ledicti qui declinant a mandatis
tuis. 2o maledictione pene et
est enim maledictio que in summa
quedam facienda scilicet est mala de-
testatio Job 3 Maledicant ei
qui maledicunt diei / alia susti-
nenda scilicet est tollacio obprobrii
Mt. v. b. Beati estis cum ma-
ledixerint vobis. Gal. 3o Christus
passus est pro nobis maledictus /
3a cavenda scilicet est preceptio peti
ps. Voluit maledictionem / quarta
timenda scilicet est damnatio eterni
supplicii de qua hic In ignem
eternum. De quo duo queruntur quibus consideratur
primo eternitate de qua hic
et ps. ult. Ignis eorum non ex-
tinguetur / obscuritate ps. Vox domini inter-
cidentis flammam ignis id est separando
ab ardore ut ardor sit in inferno
sine claritate [illegible] ps. Ignis
supercecidit [illegible] eorum ardo-
rem ps. 32 Ignis succensus est
in furore meo et ardebit usque
[illegible] qui paratus est diabolo
et angelis eius / O consorcium
horribile quod ad audiendum
tamen horribile ad videndum sed ad
sustinendum horribilius quam ad cogitandum.
Sed queritur hic quare non dicit a con-
stitutione mundi sicut de regno
bonorum [illegible] ut ostendat quod aliter
fecit deus ad puniendum aliter
ad premiandum / ad premiandum
habet se ex suo proprio [illegible] / ad pu-
niendum ex nostro quia peccato. Item ps. 3o
ab eterno paratum est regnum non ergo
a constitutione mundi. Item ignis
est paratus ille a constitutione mundi
per visionem dei sed ab eterno per dispo-
sicionem [illegible] aut paratur
per multiplicationem culpe. Item queritur
[illegible] quare regnum paratum est an-
gelis sicut hic ignis. Ad hoc dicendum a con-
stitutione mundi paratum est regnum
hominum sic angelis in predestinatione.
Ignis non debetur nisi pro merito
culpe unde qui primo peccavit
[illegible] infernum sibi fecit. Ideo dicitur paratus
diabolo qui primo peccator fuit et ad
suggestionem eius homo peccavit.
Iterum cum possumus [illegible]
hic ne videtur [illegible] subdit
de [illegible] exprobratione et
[illegible] exprobrando obmissionem
operum [illegible] commen-
dando eorum exhibitionem et
legenda est [illegible]
[illegible] sic eorum [illegible]
[illegible] Tunc respondebunt
[illegible] Tunc videbit illis dicens
Et [illegible]
dicitur fallere non potest littera plana
est sicut prius. Et ibunt hii in
[illegible] singulorum
[illegible] Et ibunt hii
in malo in quo [illegible] eternum
supplicium in quo [illegible] pe-
ne eternum in quo [illegible]
[illegible] multorum an-
norum [illegible]
[illegible] et angelis
eius [illegible] de inferno liberationem
[illegible] Et [illegible]
alii in vita eterna alii [illegible]
[illegible] iusti autem in
vitam eternam. [illegible]

poci9 sit discepcacio de opibus
mie qua de opib9 iusti cu mag
teneam ad opa iusti Ite pocius
argunt de obmissione qz omis
sione eo maior tenus sunt eo
magis ita mag arguendi
Ite qua mag arguit de p
batis i pxi9 q in deu Ite eo
vi sunt opa mie que obmitt
vnie sepultis mortuor de
qua ti mag comendat Thobi
as Ro opa mie mag exprimi
ut ondit qz dns pmpcius fu
isse ad mirandum Ite qz maz
aly gencium mto ingratitudi
nis argunt Ite si petet una
qua ke maxe op est ipi iusto
de medico ipellent qz maz
no fecerunt Ite qz opa mie faci
liora sunt qz na adhuc inclinat
et io mag arguendi ubi desunt
et vmmcandi ubi assunt et io
iusta vmmant et alia ad 2m
possit ph dicit sicut ad pmu qz
q ponit mag e ut inmat amp
faciendis de maioib9 vi si ob
missa arguit mlto plus cois
sa Rob si stilitas i igne mit
capacitas q mct si medicus
fiet ei sine mia q no fecit
maz qualr medicus fiet ei
qui fecit et rapina Ad 3m ph
pz i visio qz si peta mis com
dico reprehendit qnto mag
peta i deu ut blasphemia ydo
latria Ad 4m d qz sepulta obmit
tit qz mag e necia mi ceta
mie opa s ang sepultua
funez mag est ad solacium
et comodum vinor qz defuctor
qz nichil impret ubi defuctus
sepo q sepellret Ite eu sit
mia corpal et spualis qual

poci9 arguit de fcus corpalm
qua spualm Ro qz corpalia
opa euidentoria sunt ut ex pht
signit et i Ite infirmus et i car
ce et no visitasti me qua eo
singlis de factis subdat singli act9
ipis ondub9 sit sub vni9 act9
Ro qz et dno qui passus qnez
si i inmcabilitate sz ti dnt
decenmete qz una ex compace
ne alia ex illacone violencie
et io qui vmd actu qnez ad re
medium s visitac sz dnt qz in
firm9 ut vlenet sz incarceraty
ut libet za po Religio man
dat Ite qrit utz ca discepo
cit volis ul metal tm q vo
cal Aug dt 20 de ciuitate dei
p qd dicis medicus hic tendat
in eo est sz si metalr tm fiet
stacius expediet go volis fiet
eos supie mo discrmpet ios
in sclatu sine voce Ro quida
dicut q medicus est mentalr
no vocalr et mlto i tpe ptin
det Aly dicut q solu metalr
eo libu qradop appient Aly
dicut q et mtlr est in tiq et
volr dictins qz medica bit ex
no tm ut dns sz ut et homo
et io cu medicus est no dns
mo tm sz et hnane Cor at
maius gaudiu sempe boni
et maior dolor sensibil est
i pbor vi no sensit et hoc
sz utilr et cocilis hom ~~expo~~
~~cio~~ opaco hnic opinioi ad
hendo dom ad obiect9 qd di
scrimpet illos sine voce suffi
cientr ex ensacois no sine
voce discepcacionis qual. E. 26

Et factum · est · cu · cu ·

A principio huius euangelii [illegible] ea
p(er) x° [illegible] regem [illegible] 2° et de
[illegible] legislatorem usque ad 2a
ca 14 / 3° iudicem 2 [illegible] 27° [illegible]
[illegible] iudici saluatorem
Ostendit primo quod saluauit
nos a culpa passionis ca° primi
et 2a / 2° quod saluauit a miseria
p(er) [illegible] 28 In parte prima primo agit de
passione et morte per quam liberamur
a morte eterne dampnacionis
seu a deo separacionis / 2° de sepultura
post passionem et mortem et exequiis
per quam liberamur a debito mortis
temporalis infra 2a ca° ibi Et cum preterisset
sabbatum [illegible] In parte prima
exprimit condempnacionem [illegible] procuratam
per iudeos / 2° consumatam per gentiles
infra 2a [illegible] condempnacionem
[illegible] procuratam per iudeos ostendit primo
circumstancias tradicionis disputatas
a condempnacione / 2° circumstancias eo
[illegible] appropinquantes condemp-
nacioni ibi Erat autem pascha et ma-
[illegible] in [illegible] 3° circumstan-
cias [illegible] condempna-
cioni ibi principes autem sacerdotum et
omne concilium [illegible] et tradicionis
[illegible] in x° [illegible]
[illegible] tradicionis et [illegible] post
[illegible] et appropinquant ibi pascha autem
dies azimorum accesserunt ad eum
et [illegible] ibi Et venit ihesus
cum illis in villam que dicitur In parte
determinat primo consilium tradicionis
quod fuit [illegible] / 2° [illegible]
que fuit per traditorem discipuli ibi
Cum autem esset ihesus in domo symo-
nis [illegible] que venit in passione
et in morte domini ihesu et discipuli
[illegible] domesticis et in
[illegible] propinqui et gentiles

[illegible] discipulis [illegible] tradi-
cione iudei [illegible] gentiles
[illegible] condempnacione et [illegible] omnes
[illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible] in do-
mesticis [illegible] fugiunt primo
[illegible] et suppliciis [illegible]
alii prodendo / alii procurando /
alii condempnando Circa consilium
determinat primo [illegible] tradicionis
in x° / 2° consilium [illegible] de po-
testate [illegible] ibi Erat [illegible] principes
sacerdotum In parte prima primo [illegible]
at [illegible] / 2° [illegible]
[illegible] passionis ibi Scitis quia post
biduum pascha fiet [illegible]
[illegible] sic [illegible] / domino
sabbato [illegible] ramos palmarum
fuit bethanie in domo symonis
leprosi ubi factum est ei solempne con-
uiuium et lazarus quem suscitauit
[illegible] fuit de discumbentibus et ma-
ria effudit unguentum super caput
ihesu de quo infra [illegible] In cra-
stino [illegible] super asinam intrauit
in ierusalem et veniens in templum
eiecit vendentes et ementes et
[illegible] redijt iterum in betha-
niam In crastino [illegible] 2a
iterum rediens in ierusalem intrauit
in templum et docebat ibi et
[illegible] adultera et liberauit
[illegible] fecit et [illegible]
[illegible] 2a
[illegible] sit dubium est [illegible] 3a
docens in templo [illegible]
[illegible] sicut [illegible] 22 /
et eadem die [illegible] ei edi-
ficia templi [illegible]
lapis super lapidem / Et in [illegible]
[illegible] verba [illegible]
[illegible] biduum
qui [illegible] 22 [illegible]

aut exiit cum discipulis suis
in monte oliveti 2° predixit eis
signa consummacionis iudicii et futuri et
i. dixit eis hic ubi Scitis quia
post biduum pascha fiet. quia quo
audierant principes sacerdotum
cum dicebant non inveniebant a-
nimo prestantes quis vellet subtra-
here manum corpus quia signa sunt ista
facta scilicet die ... conspirantes quo-
modo possent eum capere et occide-
re. Cum iudas audivisset eos con-
gregatos venit ad eos in atrium
cayphe et pepigit cum eis de tra-
dendo domino pro argenteis Et hoc
est quod dicit. Et factum est cum consummasset
ihesus sermones hos. [scilicet] de consumma-
cione seculi et de consummacione iudicii
sive iudicii vel sermones hos. i. om-
nes sermones a principio evangelii
scilicet predicando et faciendo complevisset
dixit discipulis. Et hoc erat quasi conspiracio
sermonum ipse est dixit discipu-
lis suis ... que secuntur. Scitis
quia post biduum pascha fiet et pre-
legit hic proximi fieri ...
debebat vel intelligitur Sed si in
2a feria hoc dixit quomodo verum est quod
dixit post biduum. Iudei computabant
dies incipiendo a vespera ad aliam
et incipiendo a vespera tercie ferie
usque ad vesperam 4e ferie sunt duo
dies et in eorum sero immolabatur
agnus paschalis et tunc in die iovis
factum est pascha et ipse tradidit se
et filius hominis i. ihesus tradetur
ut crucifigatur. Ergo Exhibetur quod
dicunt salvatorem tenuisse mor-
tem et passionis diem cum dicit pater
si fieri potest transeat a me calix iste
post biduum enim pascha fiemus

tradendus sic nominis et ipse non de-
clinat insidias ut timens fugit
absolucionem multarum conflictionum
Notandum quod pascha dicitur vii modis
primo tota septimana azimorum
que incipiebat ab azima 14
die aprilis i. mensis et durabat
vii diebus scilicet usque ad 21 diem
aprilis sicut patet levitici 23 et exodi
12 Sic accipitur actuum 12 volens
post pascha eum producere populo. 2° pro
ea die scilicet prima 14 lune
qua debebat comedi agnus et
incipiebat festivitas sic ac-
cipitur levitici 23 primo mense scilicet a-
prilis 14 die ad vesperum pascha
domini. 3° agnus paschalis qui tunc
comedebatur sic accipitur luce 22
in qua necesse erat occidi pascha
4° pro diebus azimorum post immo-
lacionem agni scilicet 17 dies qui erat
solempnis ... 13 ante diem festum
... 7° panes azimi qui co-
medebantur illis diebus ... 18
non intraverunt in pretorium ut non
contaminarentur sed manducarent
pascha i. panes paschales 6°
festivitas ... 2° pro aliquo
velle non sunt phase sicut ...
7° quod signatur per agnum paschalem
scilicet christus pro eo quod Etenim pascha
nostrum immolatus est christus. Eb-
domadas hos dies continue
panes azimi christus Tunc con-
gregati sunt hic declaratur consilium
de tradendo domino in quo implicantur
in ore conspiracionis aggravantes ...
... dolositas crudelitas
et malignitas Racio ... notatur
in congregacione dolositas in consul-
tacione i. et consilium fecerunt cum

quot modis sumitur pascha

dolositas in mente, ibi: ut Iesum
dolo tenerent; malignitas in
sermone, ibi: Dicebant autem: Non
in die festo. Ad aggravationem sce-
leris describuntur personae tales quae
debebant retinere statum suum. Nam
principes sacerdotum debent recti-
tudinem et sanctitatem, Exo. 19: Sacerdotes
qui accedunt ad altare sanctificentur;
seniores populi sapientiam et hone-
statem, quia in antiquis est sapientia,
Iob 12; summi sacerdotis qui
dicebatur Caiphas debebat veri-
tas et dignitas. Ad aggravationem ul-
terius facit locus, quia in atrio princi-
pis sacerdotum. Sed amplius aggravat
contemptus, quia congregati sunt. Contra
hunc [?] quia facta congregati sunt prin-
cipes sacerdotum et cetera. Contra principes [?]
convenerunt in unum adversus
dominum, et seniores populi, de quibus
egressa est iniquitas, Dan.
13, in atrium principis sacerdotum qui di-
cebatur Caiphas, qui erat ponti-
fex anni illius, et consilium fecerunt.
Contra dolositas, ibi penultimo [?]:
in consilium [?] non [?]
... ut Iesum dolo tenerent et
occiderent. Super illud Psalmi: Et dolos to-
ta die meditabantur. Et primo
dum meditati sunt in causa [?] Christi
mortem, de timore [?] contra crudeli-
tas quia quaerebant eum tenere ad
occidendum. Dicebant autem super [?] Christo
consilio: non in die festo super capi-
endum ad occidendum. Hoc non di-
cebant propter reverentiam festi, sed sicut
subditur: ne forte tumultus fieret
in populo. Non quia timerent scandalum
populi, sed timebant ne populus conveniret
ad liberandum eum, quo [?] debebant
pascha victimam celebrare; victi-
mas populi [offerre] et pietatis [ornare] et parandum [?]

ta ... et vasa mundare et sic ritu
legis purificari ut esum agni di-
gni fierent, congregantur in mentes [?]
consilium quo dominum occiderent, non
timentes peccatorem [?] ut peius se
damnat, sed cavetis [?] ne amor
populi de manibus eorum tolleretur.
Cum autem esset Iesus. Post tractatum de
consilio hic subiungitur ... pro-
ditorem discipulum, ubi ponitur primo
pietas mulieris circa Christum; 2º
impietas proditoris, ibi: Tunc abiit unus
ex discipulis [?], unus de 12. Circa
pietatem mulieris ponitur primo
eius pia actio; 2º discipulorum in-
discreta reprehensio, ibi: Videntes autem
discipuli; 3º Christi approbatio, ibi:
Sciens autem Iesus ait. Actio mulieris
ponitur ad imitationem, discipulorum
reprehensio ad declarationem, approbatio
Christi ad retributionem. Circa fiduciam
mulieris implicat eius fiduciam
in hoc quod accessit, libertatem in hoc
quod attulit, pietatem in hoc quod ef-
fudit. Dicitur ergo: Cum autem esset Iesus
in Bethania. Bethania enim
fuit castellum in quo morabantur
Magdalena, Martha et Lazarus,
distans ab urbe quindecim stadiis, Io. 11.
Ad quod venit Iesus ante sex dies
paschae, scilicet in sabbato palmarum,
ut habetur Io. 12, et fecerunt ei cenam
ibi. Ad quod venit ista mulier.
... unctio ante posita [?] ... per
narrationis per recapitulationem quia
... ordo narratio-
nis historiae sic est: Tunc abiit
unus de 12. Sed interponitur ...
ut ostenderetur occasio qua
movit proditorem, scilicet dispendium
quod videbat per lucrum [?] ex effusi-
one unguenti super caput domini

istum volebat recompensare in
Glo. premissa est ea que compulit
proditorem ad vendendum dominum sim-
ula enim fur erat et loculos habebat
unguentum effusum quod putabat
vendendum et precium sibi retinendum
ut ad ipsum pervenisset quod perdidit
in unguenti effusione recompensare vo-
luit in magistri venditione. Glo. ge-
neraliter. Cum autem esset Ihesus in bethania
in domo symonis leprosi. id est qui
fuerat leprosus sed dominus sanaverat eum
a lepra et ad huc pristinum nomen
retinebat. Glo. Accessit ad eum
mulier. tanquam ad innocentem fontem la-
vantem infirmitates ipsius habens
unguentum. id est vas alabastrum
unguenti id est unguento plenum. secundum
quod dicitur Iohannem unum alabastrum est
genus marmoris candidi sicut dicit
beda quod ad vasa unguentaria
cavatur solet eo quod optime et incor-
rupte servare dicitur unguenta unguen-
ti preciosi. Marcus dicit nardi spicati id est
de spicis et foliis nardi confecti
quod preciosissimum est et maxime redo-
lens est autem nardus frutex
aromatica. Glo. Marcus. Inde nardus
dicitur odorem fundit. Iohannes ait
nardi pistici id est fidelis non adul-
terati cum aliis pistis enim grece est
fides latine. Et effudit super capi-
ti ipsius recumbentis. Glo. Marcus Ihesus super
[illegible]. Cum autem esset in domo symonis
leprosi. Io. 12 dicitur quod erat in betha-
nia ubi erat lazarus suscitatus
quod erat in domo lazari. Ad quod
dicitur quod manifestum est quod in domo la-
zari erat. Ro. [illegible] in alia
domo erat. Glo. Sed videtur velle
quod in domo lazari [illegible] dici
quod ea domo erat lazari sed [illegible]

bat in ad tempus Symon leprosus
Glo. Accessit ad eum mulier. Glo.
[illegible] magdalena soror
lazari. Glo. Ioh. [illegible] primo putet
[illegible] est que super caput un-
gentum et que super pedes effu-
dit unguentum. illa enim et lacrimis
lavit et crine tersit et merito ma-
nifesta appellatur. de hac non Lu-
cas. Glo. Cuius autem vero esse
una et eadem apud omnes contentio
non est. Ro. Quamvis opinio est
quod una et eadem fuit mulier [illegible]
sed non eadem [illegible] statum quia tunc ut pec-
catrix quasi ad pedes [illegible] et est
nunc ut familiaris et premissa
quasi caput unxit et pedes. Io.
[illegible] caput ut habetur Io. 12 et fuit una
et eadem unctio quia narrant ista
3 evangeliste alia quam narrat Luce
a. Glo. Effudit super caput eius
que fuit [illegible] huius effusionis
Ro. in palestina solebat homines
effundere unguenta et adhibere ho-
minibus illius terre ad lenimen
laborum et etiam contra estum solis
ad distemperamentum aeris [illegible] pro-
pterea huius mulieris que labor
[illegible] compaciens pedes et caput
unxit [illegible] unguento et
[illegible] delectatur [illegible] Viden-
tes autem discipuli [illegible] mulieris
unguentum preciosum [illegible] subdit
discipulorum reprehensionem in [illegible]
[illegible] ubi reputant eam indignam
quia accessit [illegible] quia effudit
iniuriam quia pauperibus non tribuit
Glo. et ipsi reprehendunt tamen primo
eius indignitatem cum dicit videntes
autem discipuli mulierem accedentem
unguentum preciosum effunden-
tem indignati sunt [illegible]
tamquam indigna dicentes ut quid

proditor fuit et minime inde lap-
tes in morte amarorem et cupi-
ditatis quia cum non venit ad
manus suas perditum fuit. Ecce
quam omnium malorum radix et non
satiabitur pane indigens. Et
ideo reprehendebat causam quia indi-
gnatur. Potuit enim istud un-
guentum venundari multo. Alia littera
non potuit enim istud ungu-
entum venundari trecentis denariis et
et in hoc insinuat occasio-
nem venditionis Christi ab ipso Iuda.
Sicut enim erat procurator domus
domini, sic consuetudinem antiquam
tradidit scilicet accipere decima ex
[illegible] vel datorum domino et quia
noluit unguentum istud vendi
ut haberet 30 denarios, quae est deci-
ma 300, et quia venditum non
fuit, ideo sic [illegible] vendidit Christum
pro 30 denariis argenteis, sicut
in 30 argenteis valebat 300
denarios usuales [illegible] tempo-
ris totum pretium. Et dabatur pauperibus.
Ecce sub praetextu pietatis
suam cupiditatem celat. Iohannes 12.
Dixit autem hoc non quia de egenis
pertinebat ad eum sed quia fur erat
et loculos habens et ea quae
mittebantur portabat. Et quia
discipuli indignati sunt. Contra Iohannes
12 dicitur unus ex discipulis eius
Iudas Scariothis. Respondeo [illegible]
pro singulari ponitur per synodochen ut pluralis
ponatur pro singulari sicut omnes po-
nantur pro uno sicut quod convenit
sicut illi fecerunt [illegible]
[illegible] vel [illegible] Iuda
[illegible] vel consenserunt
Iudae audientes quod pro pauperibus
loquitur vel potius dicendum quod in-
dignati sunt contra de discipulis

cum Iuda sed dicitur quod ex una
parte [illegible] Iudas autem ex cupiditate.
Sicut ut quid perditio haec. Contra discipuli
videbat hic [illegible]
sunt magistro suo. Respondeo discipuli non
intendebant hoc [illegible] perditum super-
fluum [illegible] ad [illegible]
pauperum. Sicut discipuli vide-
runt sustinere magistrum suum pa-
tienter quando indignati sunt. Respondeo
audierunt ab eo multa non solum
et non satisfecerunt ideo forte cre-
debant quod dare pauperibus esset me-
lius. Sicut cum dominus doceret vitam
paupertatis quomodo [illegible] sibi
data et habebat loculos. Respondeo si-
cut [illegible] loculos habebat non pro
sua propria utilitate sed ad necessitatem
et ad sumptum pauperum suorum.
Sicut quare Iudae commisit locu-
los et avaro fecit dispensato-
rem. Videtur quod ei occasionem peccandi
dedit. Respondeo una causa est ex divina
dispensatione hoc actum est ut
malo eius desiderio satisfaceret
sicut [illegible] alia
causa est [illegible] Crisostomus ut absciderat
ab eo omnem occasionem. Non
enim habebat dicere quod pro desideriis
pecuniae [illegible] proditorem [illegible] lo-
culos et alia quae dabantur
portabat. 3. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] tradidit custodiendum [illegible]
Sciens autem Iesus [illegible] discipulorum
reprehendentem indignationem
[illegible] commendant [illegible]
[illegible] introducit [illegible]
[illegible] se de-
fendens [illegible] opus est in bonum
defendit autem mulierem a verbis
quae [illegible] reprehendebat. Primo

ab impietate et opus n bo[m]
2º a p[ro]digalitate i[bi] mittens eni[m]
unguentum / hic 3º ab indig[ni]tate
i[bi] Amen dico vob[is] ubicumq[ue] p[re]
dicatum et[c]. q[uo] Secu[n]d[u]m at[tem] isti p[ri]
mo indignor[um] i[n] p[h]risiom[m] et
cogitacio[n]es aut illis, q[ui]d mole
sti estis huic mulieri. q[uasi] d[iceret] vos mi
nus p[ro]p[ri]e est nob[is] et mole
stos h[ab]emus q[ui]a molesti estis
z[et] mod[o] d[ic]o / opus enim bo[num] op[er]a
ta e[st] i[n] me. Un[de] de bono op[er]e la
udat[ur] eciam s[ecundum] de op[er]e pietatis z[et]
devocio[n]is s[ecundu]m i[n] d[ic]it 20. ne
cedas s[ecundu]m in i[n]tirite op[er]ante
dem p[ro]bat q[ui]a dix[it] sic ma[xime]
exhibendu[m] e[st] op[u]s pietatis do
recedenti quam fuli[...] i[m]mane[n]
ti cui p[otes]t s[em]p[er] op[u]s pie[tatis] exhibi
s[ed] ego s[um] d[omi]n[u]s cito recessuru[s]
p[er] morte[m] no[n] sic paup[er]es. g[o]
op[u]s mag[is] co[n]v[e]niu[m] ordine pi
etatis fecit q[uam] q[ui]a si exhiberet
paup[er]ib[us] et h[oc] e[st] q[uo]d d[icit] na[m] pa
up[er]es s[em]p[er] h[abe]tis vobiscu[m] q[ui]b[us] s[em]p[er]
p[ot]est[is] b[e]n[e]facere sicut d[icitu]r aut [...]
de n[on] p[ro]v[idebis] no[n] de[e]runt paup[er]es
in t[er]ra h[ab]itacio[n]is tue. Me aut[em]
no[n] s[em]p[er] h[abe]bitis vobiscu[m] s[ed] co[r]p[o]r[e] in
fra ult[ra] Ecce ego vobiscu[m] su[m]
usq[ue] ad co[n]su[m]macio[n]e[m] [...] q[ui]a h[ic] eum d[icitu]r
h[ab]e[re] m[o]r[t]e[m] [...] in corp[or]e sp[iritu]m et
q[ui]etu[m] z[et] co[n]su[m]macio[n]e[m] Baruch 3º
p[o]st h[ec] in t[er]ris visus e[st] z[et] cu[m] ho[m]i[ni]b[us]
co[n]v[er]satus est. Aliud no[n] co[n]tineri
ad s[e]p[ul]t[ur]alem p[re]ciam vel p[re]sencia[m]
Mathei 9º v[e]n[ie]nt dies q[ua]n[do] au
fer[e]tur ab eis sp[on]sus. Mittens eni[m]
h[ec] hic defendit eam a p[ro]diga
litate q[uasi] d[iceret] no[n] fuit unguentu[m]
p[er]ditum q[uo]d effudit n[ec] s[u]p[er]fluu[m]
q[uo]d fecit s[ed] co[n]ve[n]iens z[et] licit[um] in
fruit q[uia] p[ro]p[ter] mittens eni[m] h[oc] [...]
unguentum in corp[us] meu[m] ad se
peliendu[m] me fecit. [...] q[uia] nos
putatis p[ro]dicio[n]e[m] unguenti e[st] offi
ciu[m] sepulture s[ed] mag[is] in h[oc] op[er]e
mulier intendebat de sepultura
vi[vi] q[uia] no[n] q[ui]a vi[vi] pot[ius] vi[v]enti
obseq[uiu]m q[ua]m morienti [...] ex
p[osi]co[n]e ad sepeliendum me
fecit i[d est] fecit s[icut] me p[ar]avit h[oc]
unguentum ut i[n]venia[tur] in die[m]
sepulture mee p[ro]p[ter] q[uo]d s[ecu]nt[ur]
ut in die sepulture mee fi
net i[d est] s[ed] s[i] ad sep[u]lt[ur]am p[re]valuit
q[ua]m sup[er] caput eius effudit
[...] i[n] h[oc] p[re]venit corp[us]
meu[m] ung[er]e in sepultura[m]
credibile e[st] enim eam s[er]vasse
d[omi]n[u]m i[n] p[er]p[et]uo morituru[m] z[et] no[n] un
gentu[m] passu[m] cu[m] p[ro]p[te]r tunc
expedit z[et] p[ro]p[ter] officio sep[ul]ture
i[m]p[le]navit vel fecit i[d est] p[re]venit
corp[us] meu[m] ung[er]e i[n] sep[u]lt[ur]am
q[ui]a ip[s]a no[n] potuit fac[er]e q[ui]a no[n]
e[st] h[ab]itura op[p]ortunitate[m] vel ad se
peliend[um] me fecit in signu[m]
sepulture i[d est] munc[...] [...] mo[r]e
[...] ung[er]e mortuos. Amen
dico vob[is] / hic defendit eam ab
indignitate q[ui]a p[ro]p[ter] h[oc] co[n]sequ[etu]r
et memoriale z[et] h[oc] e[st] q[uo]d d[icit] ita
nos putatis eam indignam et
in dignam s[ed] male. Amen
dico vob[is] ubicumq[ue] fuit hoc
ewa[n]g[eliu]m p[re]dicatu[m] i[d est] ubicumq[ue]
se dilatavit eccia p[ro]p[ter] atten
de noticiam futuro[rum] q[uia] passus
p[re]videns z[et] mortuus fuerat
[...] s[e]c[un]d[u]m toto orbe celebra
d[u]m in toto mu[n]do dic[etu]r q[uo]d h[ec]
i[d est] obsequiu[m] q[uo]d m[ihi] exhibuit
i[n] memoria[m] eius s[ed] magis q[uasi] d[iceret]
memoriale p[er]petuum h[abe]bit ex
h[oc] q[uo]d fecit in p[re]s[e]ns [...]

ctna eit iusty / Nonā q dns
ihūs xpc defensor fuit mag
dalene de tbz 2 de tbz i plurib3
ty patientr sustinendo / Tunc
abijt vnus ex illis precitis iuda
scarioth eum xpm deplote hic ser
impietas discipuli tendens quia
2 vendit ma cum ta ad ordinem
historie hic eius q i morte eo
giteco 2 aplm modorz de ista
tendo 2 occidendo / Tunc iudas
proditorz om imperat nil de vitu
pabilia / p° mgtitud q vnus
de 12 2° p dicon q abijt ad
principes 3° cupiditate qua
ait illis quid vultis mi dare
4° impietate q querebat opor
tunitate dt go tunc fiat sequitur
pg indignatio gtiaz de effusione
vngenti in sa° palmarz fuit
vnus de 12 Tunc officium aplicum
addimz a°orz aplorz scarioth ph
filius erat cognomi suum addimz
aliquis apli iude abijt ad princi
pes sacerdotum no i vitati no
coactus spontaneus abijt ad
aplum impiorz pos beatus vi
qui no abijt i consilio impiorz
scarioth mt media mortis
q no ipente psnatus s diuinus
meditatus sed precepit tria q°
dicit statit arius abiet q sed
gta abijt 2 vendidit ppsumd
sicud legit et cia eplaz de ips
so erat mos eius tn eo hinc
e eorz q multi abstinent a ceteris
sed gta q illi fiat pt eo sunt
vendita / et ait illis hic ondi
tur cupiditas in tbz i hc q
obtulit dnm vendendo / quid
vultis mi dare / in hc q pmisit
cu tradendu / 2 ego vobis cum
in hc q accepit oblatum pretium
at illi gstituerunt ei ps° mercator

qui tuz dedit pro catello de ip
primo vix pvans eum
vissitoris et hc est ait illis
ps principibus adipsum dnm cog
nate / ecce quid vultis mi dare et
ego vobis eum tradam pc adocu
mendu sit lex agendi sc i dico
sigtu in venditoe ioseph Gen
22 At illi gstituerunt mando
ci 30 denarios argenteos. Etiam
10 michil i agny qua ama
permaz et exinde querebat op
portunitatem ut eum traderet in discipulo pdi
toris in dolo cupiditatis i pro
hic om malignitas in studio
malignus discipulis qui studet
in morte magistri sui et hic est
et exinde querebat sp p ditor
opportunitate loci 2 tpis seque
ut eum traderet luce 22 sine tur
bis i fraudulentia q inpetus
ut coram ppli gsimy ne impe
diret 2 de manibz eorz tolleret
Prima at die azimorz Emoy
determinat circumstancias tradicionis
adhuc distantes hic determinat
circumstancias tradicionis ppinquas
qum ad tria quorz pm est p
uidencia futurorz / 2m in media
presentiorz i senatibz at ill
accepit ihūs / 3m in e gsideratio
iaz i minente / Tunc dixit ill
omnis vos pdicat gr° p ditors
petrus in pruidentia futurorz
instituit sacrum eucaristie
in media ptitorz om i mi
nis scandalum discipulorz in
cauillaz pncium / Tunc pmi de
futu° tradicionis introducitur
p° signa sui / 2° pdicatio ubi
v° et dentibz illis signa facti
sunt paratio 2 ocisio agni pa
scalis signa no vel sacrificij
i agnu comestio paschalis

describitur quantum ad mores primo
quantum ad discipulos diligentia
et prudentiam in querendo / 2o
quantum ad domini potestatem in dispo-
sitione in civitate 3o quantum ad
discipulorum obedientiam in preparando ibi
et fecerunt discipuli sicut precepit
illis Ihesus / 4o quantum ad domini
humilitatem in discumbendo vespere
autem facto discumbebat prudentia
discipulorum declaratur in duobus primo
in considerando temporis oportunitatem quia
prima die azimorum / 2o in querendo
loco apto ad domini voluntatem
ubi vis paremus tibi dicit quod prima
autem die azimorum id est que dies pri-
mus quam azima prima die come-
debantur quia ad vesperum incipiebant
fermentum et agnum ymolabant sicut
patet Exodi 12 Levitici 23 Numeri 28
Deuteronomio 16 accesserunt discipuli
ad Ihesum dicentes quia videbant venisse
tempus congruum legali sacrificio Luce
22 venit autem dies azimorum
in qua necesse erat occidi pascha
id est agnum pascalem ubi vis pa-
remus tibi comedere pascha id est agnum
pascalem vel dicit ubi quia ut dicit
super Lucam non erat eis certa domus
in qua [illegible] maxime [illegible]
cum habundat quamvis edifi-
ciorum domorum cenacula quas
[illegible] maiores colligere de-
bebant / at Ihesus dixit [illegible]
dum potius in ordinando [illegible] in-
sinuat primo ordinationem auctorem
cum dicit ite / 2o ordinandi potestatem
vel et directe [illegible] magister dicit 3o ordi-
nandi signatam veritate vel tempus
meum prope est etc [illegible] at Ihesus
dixit insinuans locum congruum
preparatum ite in civitatem [illegible]
ut sic faciat 2a in lege de [illegible]

is ymolabatur in loco quem dominus
deus tuus elegerit qui autem discipuli
fuerunt missi Luce 22 dicitur quod misit Pe-
trum et Iohannem ad quemdam specialem in ci-
vitate sed quem non nominat Luce
[illegible] habetur in glossa [illegible] quem
[illegible] et Luce dicunt principaliter
[illegible] ad quemdam [illegible]
[illegible] propria sua et non dicit [illegible] in
prudentis ite dicit in civitatem ad
quemdam ad [illegible] quod ad quemlibet quantum
est ipse dominus et non est ad quod
discipulos suos non mittat Iob
38 [illegible] fulgura [illegible]
[illegible] domini [illegible]
[illegible] sit [illegible] ut [illegible]
pascha celebrantibus [illegible] qua
recipit [illegible] Ihesus dominus sed non
magister [illegible] Christi [illegible] est
vera [illegible] magister [illegible]
sine [illegible] et signat eius potestatem
[illegible] 23 [illegible] magister dicit tempus
meum id est mee passionis meum
quod a me ab eterno preordinatum
a me in lege prefiguratum a me
amore hominum desideratum prope est
quia in festino apud te facio pa-
scha id est volo facere apud te quod
congruit ad comestionem agni
pascalis cum discipulis meis ut
sic terminetur figura sacrificii legalis
Luce 22 dicit et ipse demonstrabit
vobis cenaculum grande stratum / et
fecerunt discipuli eius sicut preceperat
illis Ihesus et [illegible] quod nichil
precepit nisi salubre et ideo quod quando
precepit faciendum est festinatur
quia tempus breve [illegible] quia primo
[illegible] quia [illegible] et [illegible]
[illegible] debita observantia
et paraverunt pascha id est agnum pascalem
[illegible] quo [illegible]

homo suscepit cum non solum
quia ignorans sed estimans se sine
inimicicias dei sed contempsit in il-
terpretationem divinitus inspiratis Be-
ne ait circa dicta 2o prudencia
in providendo deinde in dicto 3o obediencia
in preparando, hic 4o dominum humilitatem
in discumbendo in cena Vespere au-
tem humilitas 2a patet ex impletione
legis quia in vespera id est in sero sicut
quod mandatum erat Exodo 12 Et
ex quietu sue passionis facie[bat]
quia discumbebat cum discipulis suis
id est 12 apostolis dominus cum servis magi-
ster cum discipulis pater cum filiis pater cum
socijs qui cum amicis pius filius
hic sicut novelle olivarum in
circuitu mense tue. Hec refectio
signat refectionem eternam in vespere
id est in fine mundi futuram felices
illius recumbitus compaliens sed
quomodo distinguebat si pascha co-
medebat quia in Exodo 12 Sic co-
medetis illum renes vestros ac-
cingetis calciamenta habebitis
in pedibus vestris tollentes ba-
culos in manibus et comedetis
festinanter sed patet quia ante comme-
stionem agni discumbunt sicut
mos est predicatorum quando discumbunt
cum rectia ad prandium preparant
et in esu agni fecerunt sicut lex
mandavit circa quod illorum qui-
dam sunt id est 1a vespera est hic ipso
comedunt agnum pascalem
Et ipse dominus licet dominus come-
disse carnes ipsi agni pasca-
lis deinde surrexit a cena et
lavit pedes discipulorum sic dicitur
Jo 13 Et cena facta etc Et dicit
Augustinus facta id est parata non dum tran-
sacta quia adhuc post ea recubuit

et buccellam intinctam tradidit et cor-
pus ea corpus suum sub sacramento
omnibus tradidit vel ut volunt
quidam facta erat cena quantum ad
agnum pascalem quem comede-
runt festinanter et tunc surgens a
cena lavit pedes discipulorum
de qua locutione solus Jo loquitur
et post locionem pedum resumpsit
vestimenta sua et iterum recubuit
et docuit eos et tradidit cor-
pus suum sic habetur et in Mattheo et in Lu-
ca narratur Tunc surrexit Judas
et venit ad principes sacerdotum
et tunc dominus fecit sermonem illum
qui ponitur Jo 13 id est Nunc clarificatus
est filius hominis etc usque ad 16
cap et illam sequitur orationem quam
fecit ad patrem Jo 17 Sublevatis
oculis in celum etc Et post
orationem factam exierunt in montem
oliveti et dixit illa que nar-
rantur ab evangelistis et a Johanne plenius
scripsit Et transierunt post ea trans
torrentem Cedron et venit ad
radicem montis oliveti iuxta
villam Gethsemani et orat
et precepit sic fecit ea que nar-
rantur ab evangelistis et a Johanne
pretermittit tamen ab aliis non posita
in missa et tunc venit Judas pro-
ditor cum iudeis et ceteris illum
Cepit perfigunt dominus passionem
suam sed hic predicit passionem
suam verbo ubi insinuat primo
proditoris primo scelus deinde vocatione
aliqua quia unus vestrum 2o insi-
nuacio occulta id est Qui mecum
ait qui intingit 3o cum ex
passione manifesta id est Tu es ait
Judas qui tradit eum Sic
quo proditoris malicia quia quamvis
notus non erubescit audacia
quia cum Christo manum in parapside

mittit p[ri]mas sillaba q[uia] p[ro]c
q[ui] erat innocens sp[irit]ua[liter] interrogat
eu[m] p[ri]a tam[en] p[ri]mo tradic[i]onis reue
lac[i]o 2o dis[cipu]lo[rum] c[on]t[ri]stac[i]o et hesi
tac[i]o i[d est] et c[on]t[ri]stati d[icit] g[lossa] At il
lis illis p[ri]mo in cena in ead[em]
mensa dixit amen dico vobis
q[uia] unus v[est]r[u]m s[cilicet] discipuli q[ui]
domestici q[uo]n[iam] amici estis me
traditurus e[st] me inimicis v[est]ra
ac me amem fidele[m] me no
ti in n[e]c[essi]tate[m] q[uia] unus q[ui]s[que] a p[er]
p[ri]o suo n[on] se custodiat et i[n] se
no[n] h[ab]eat fiduciam q[ui]a ...
s[ed] q[uo]n[iam] c[on]dit[ur] includat ...
ut maior appareat malicia
traditoris q[uia] ... edebat et cu[m]
p[ro]debat. Ite[m] clamat at d[omin]us
p[ro]ditore[m] s[ecundu]m ep[iscopu]m ... ...
p[ri]mo ut ondit se ... c[on]t[ra] natu[ram]
... p[ro]debat s[ecundo] ut
ondit se p[ro]ptulatu[m] pati q[uo]n[iam]
p[ro]ditor potuit morte[m] q[uia] p[ro]u
debat 3o ut p[ro]ditor p[er]mittet
q[uia] si no[n] late[re] audiebat
s[ed] vi[dens] d[omin]us su[a]e q[ua]n[tum] ...
... ...
... corrupe[re] ... ...
... ... ubi e[st] sp[irit]us
correctionis q[uia] no[n] erat ...
... ... designaui[t]
eu[m] ... no[n] ... ... ne ma
nifeste convict[us] ... fi
eret At c[on]t[ri]stati sunt valde s[ed] eu[m]
no[n] erant ... ...
c[on]t[ri]stant ... ... q[uia] plus
credunt ... ... et time
tes fragilitate[m] sua[m] q[uo]n[iam]
de pecto ... no[n] ... ...
... dilectu[m] ... intelligit ...
... singuli dicere Nu[m]quid ego
su[m] d[omi]ne s[cilicet] i[d est] ... te ...
... et ... ... tamen
... ... At ille

unus ait hic insinuat p[er]sona[m]
p[ro]ditoris insinuac[i]o[n]e occulta ubi
tam[en] ... 1o insinuac[i]o p[ro]ditoris
2o explicac[i]o ... filius ...
ho[mi]nis 3o ... dampnac[i]onis
i[bi] ve at ho[mi]ni illi d[icit] g[lossa] at ille
unus interrogacio[n]e disci[pulo]rum ait q[ui]
intingit mecu[m] manu[m] i[n] pap
sid[e] hic me tradet ysidorus ethi[mologiarum]
20 papsis e[st] vas q[ua]dratum
et d[icitu]r ap[u]d apos ... grecu[m] et
latine d[icitu]r latus ... ... q[uia]
... ... i[d est] latina
... ... intingit mecu[m]
mecu[m] in cathinu[m] cathinu[m]
e[st] vinac[u]m ... aptu[m] ad recipie[n]
du[m] liquore[m] fictile uel luteu[m]
uel potuit e[ss]e q[uo]d[dam] vas et
... uel vini ... ... hic
me tradet glo[ssa] qui latent[er]
no[n] respuit manifesti
... s[ed] vi[dens] d[omin]us ... ...
... ... occultu[m] ... om[ne]s
comedebat in uno vase q[uia] p[er]
apps d[icitu]r in quo erat allatus agnus
pascal[is] ... ... erat omni[um]
manu[m] mitte[re] in papsid[em] lic[e]t
... alys manu[m] ... a
cibo ipse iudas cu[m] magistro ma
nu[m] mittet ut audacia ...
... c[on]sciencia[m] ... At filius
hominis quide[m] vadit i[d est] magis
filius ... q[ui] passus e[st] alii sunt
filii ho[min]is vadit ad morte[m]
... iudei ... ... sic scrip
tu[m] e[st] de i[psius] ... homo pacis me[us]
qui edebat panes meos ...
... om[ne]s ad occasione[m]
... ...
das occide[re] ... Ve aut[em] homi
hic ... ... dampnac[i]o
... ... 2o
... ... homo erat d[icit] g[lossa]
ve aut[em] ho[mi]ni illi p[er] que[m] filius
ho[mi]nis tradetur ... 2o ve ...

cordis et labiis scelestis proderet ei
dolorem, ut quem pudor timoris non
retraxit, denunciata sibi eterna suppli-
cia cohiberent, ut sic a scelere perpe-
trando retraheret. Bonum erat ei si
natus non fuisset homo ille. Sed contra si
non esset, nec bonum nec ma-
lum ei esset. Respondeo: si bonum ei esset
aliquid natus esse, quia aliquid natus
esset. Propter hoc multipliciter exponitur, primo
ut sit sensus: et infinitus sermo glo-
riosus melius esset ei omnino non
esse quam male esse, et si natus
non fuisset in utero nec ex utero,
nullum malum ei non posset, et per pec-
catum quod bonum ei esse. Secundo exponitur
de utero matris ex utero sic: Bonum
erat illi, id est nunquam malum, si na-
tus non fuisset ex utero, sed in utero
mortuus, quia tunc penam dampni
tantum pro originali pateretur, non sensus
pro actuali. Tercio modo exponitur spiri-
tualiter spirituali quia natus est domino
per baptismum, unde vos ex parte dyaboli estis. Quarto
potest exponi de utero spirituali
sic: Bonum erat ei si natus non
fuisset ei, id est Christo, per vocacionem, et sic
non esset apostata per prodicionem, scilicet
id est secundum Petrum: Melius est viam veritatis
non agnoscere quam post agnitam
retro abire. Ait Iudas: Hic ostendit
dominus proditorem suum expressio-
ne manifesta, ubi primo secundo, tercio
proditoris ad se ex culpa, quarto
responsio salvatoris ad manifesta-
cionem, ibi: Ait illi: Tu dixisti. Ait
autem Iudas qui tradidit eum dixit:
Nunquid ego sum, Rabbi? Non vult
eum dominum, sed sic alii quia iam a se
magistrum dicit, pensat alius sub
eius magisterio in manibus. Ait illi:
Tu dixisti, quasi dicat: proditum te non
ego. Eadem responsione confutatus est
dominus quod Pilatus in pretorio iudicatorem
nonnumquam quod licet in mortem modo mitti.

dominus in nocte ac proditorem suum
primo dolore prestat, cum ait: Unus
vestrum tradet me et contristati sunt.
Secundo amore propter pacem proditoris quia
cum ad cenam recipit; unde dixit:
Qui intingit mecum manum
in parapside, pacem quia proditorem ad
mensam admittit. Tercio timore
per comminacionem eterne dampnacio-
nis cum subdit: Ve autem homini illi.
Quarto pudore per manifestacionem expres-
sionis et dicionis cum addit: Tu
dixisti. Cenantibus autem illis, quod dat
memoriale et dicionis ubi tangi-
tur primo institucio sacramenti
nove legis, secundo destructio cerimo-
nialium veteris legis, id est Dico autem
vobis, tercio persolucio laudis gratiarum
actionis, id est Et ymno dicto.
Institucio sacramenti nove le-
gis continet primo sub specie panis, secundo
vini, id est Et accipiens calicem.
Contentum ad sacramentum caritatis
sub forma institucionis in
duobus quorum primum pertinet
ad formam consecracionis, secundum distri-
bucionem, id est Dedit discipulis. Quantum
ad formam consecracionis tangit tria
que Christus fecit super panis accepcionem,
benediccionem et fraccionem. Accepcio est
ante finem, benediccio ipsius, fraccio
instituto. Et accepcio quantum ad actum
domine significat materiam huius sa-
cramenti de tritico, benediccio quantum
actum domine significat panem in vel-
amine corporis transeuntis, fraccio
quantum actum domine significat vinum et
ad corpus suum fraccionem sub duabus
partibus panis consecrati, dicitur
Cenantibus autem illis, id est adhuc
in cena sedentibus post esum agni
typici accepit Ihesus panem
Christus, id est ad consecracionem et bene-
diccionem, speciem dedit, id est quod sequitur: Hoc est
corpus meum, et sic consecravit et fregit.

ecclesie dedit et frangit species pro
quo eciam sicut hic facit eciam
Et est fraccio illa non in corpore
vero sub qualis fraccione ma-
net corpus integrum sed est in speciebus
illis. Dicit autem fraccio sit in 3
partes in signum quod fractus fuit
Christus tempore flagellacionis ante passionem
clavis in passione lancea post
passionem. Item propter tres partes
ecclesie una regnat in paradiso
alia dormit in purgatorio
3a militat in hoc mundo. Dedit-
que discipulis hic omnino distribucio
sine dispensacio divini corporis
ubi implicatur tanta liberalitas
dispensantis quod dedit corpus suum
sub specie panis condonatis in-
cipiet. Que discipulis suis quoniam
si de eciam sunt et unus et multo
aliter cum non habent unus eandem
de 1o modo percepcionis spiritualis ma-
ducacionis quam duplex est spiritualis
de quo ait accipite vel spiritua-
liter i. intelligite et accipite
non rapite cum ideo quia usurpat
unus quod non habent super rem licet dum
sumant sacramentaliter. De quo
addit et comedite. Primus est
bonorum aliquorum omnium fidelium
vel utrosque potest accipi spiritualiter
accipite per fidem et comedite per
caritatem Io v. nisi manduca-
veritis carnem. Hoc est corpus
meum. ecce forma verborum quibus bene-
dixit secundum quorundam opinionem hoc i.
contentus sub specie panis [illegible]
hoc est corpus meum verum [illegible] hoc
supponit vel demonstrat non pro tempore
in quo profertur sed in tempore quo
prefinitur completa oracione. Conti-
nebat si agnus est paschalis typum
retinebat divine passionis
[illegible] ad tempus cum agnum immolare

14 luna ad vesperum et ipsi
debent immolari sed constat quod
passus est luna 15 propter hoc dicunt
quidam Christum fuisse passum
14 luna quantum ad preparacionem [illegible]
[illegible] non quantum ad execucionem sed
dicendum melius quod ut vitas indicat
signatur in 14 luna passio eius
incepit et consummata est usque ad
15. Item passio enim a iudeis
captus et ligatus est et deinde cenatus
palmas et colaphos [illegible]
[illegible] sunt quoniam [illegible]
non [illegible] ita subito accidit hoc
sicut putatis. Item cenantibus
illis. Tunc quod omnis [illegible] accio ma-
sit in distinccione quod cenati [illegible]
consistere et accipere eucharistiam [illegible]
quedam sunt in sacramento substancia-
lia et ita non mutantur ut ma-
teria et forma quod non esset sacramentum
quedam accidentalia et hec licet mu-
tare [illegible] Tunc quod [illegible] a Christo accep-
tum erat hic convenientes ad signi-
ficacionem sed ut cedit signum si-
gnato sed tempore statutum ab ecclesia
magis est conveniens ad sacramenti
reverenciam utrosque tamen magis do-
cent sed hoc tamen ad significacionem id est
ad reverenciam hoc operando id est in
parando [illegible] post cenam corpus
suum tradidit quod necesse erat pa-
tere signum [illegible] consumari et post [illegible]
pascha sub sacramento [illegible] nos
non [illegible] tanti sacramenti [illegible]
[illegible] divine passionis [illegible]
[illegible] corporalibus [illegible] et si Christus
fuit baptizatus 30 anno non
propter hoc [illegible] Item acce-
pit ihesus panem. Contra quod sub
[illegible] specie dedit corpus suum non
[illegible] addit in [illegible] libro
[illegible] distinccione [illegible] potest 3 [illegible]
de quibus [illegible] occulte

Christus ne sit vel sentiatur ... Hoc dicit sine risus strepitu ludicrosa fides ... qui benedixit quamvis ipsum sicut ipsa turba ... benedixit ... benedictionis ... sit etiam non spirat forma ... addit *hoc est corpus meum* et ... sicut patet in ordine verborum ... et distinctio ... precedit turba ... quod non tenet etiam in ... Secundum hoc triplex est opinio. Una est quod dominus ... sine verbis confecit et postea formam conficiendi nobis dedit, sicut sine verbo baptizatus est et hanc opinionem tangit Innocentius 3 in quodam libro suo ... secundum quod dicitur *et benedixit* benedictio ... alia est quod verbis aliis occultis consecravit et postea formam aliis aperte dedit. Secundum quam ... aperte dicit ... est quod ad ... sacramentum ... opinio est quod dixit illa verba *hoc est corpus meum* ... conficiendo ... aperte formam conficiendi ... hic ... est ... Tertia opinio ... videtur est quod illis verbis *hoc est corpus meum* ... confecit et formam conficiendi dedit. Ad obiectum ... quod non dicit successionem verborum sed potius ... et ... illorum actum et ... est ... quo ... est ... hoc est *corpus meum*. ... demonstrat corpus ... corpus Christi ... quia ... corpus non est corpus Christi ... illos qui dicunt ...

... patet ... quod demonstrat corpus ... non ... est ... omnis ... est ... non est ... est ... corpus Christi. Ad obiectum patet ... quod demonstrat corpus Christi non ... in quo ... sed ... Christi ... in ... nullo ... verba ... non ... non debent ... cum ... non est ... formam sed apponitur ad denotandum ordinem consecrationis ad ... quod ... non est de ... ipsa ... non ... cum antiquis ... *Et accipiens calicem*. Hic demonstrat institutionem sacramenti sub specie vini ... accepto vino ad sacramentum ... et ... institutionem ... vitatis sacramenti ad ... *et dedit illis* accepto sit cum gratiarum actione, ad ... nos ... cum ... devotione ... magnificentia huius sacramenti institutionem ... vitatis ad institutionem ... cum forma verbi ... *Et accipiens calicem*, id est vinum cum aqua mixtum in calice ad turbandum ... *sanguinem suum ... est* ... libationem ... et ... agendum ... *et dedit illis*. Hic institutio ... ubi tangit ...

sacramenti utilitate cum dicit hic est
sanguis meus / 2o dignitate ibi
novi testamenti / 3o utilitate
qui pro multis effundetur. Circa
communicandi generalitatem dicit bibite
ex hoc omnes. Dicit glossa et dicit illud
preceptum dicens bibite ex hoc
omnes quia omnibus necessarium et utile
est. Cant. Comedite amici et
inebriamini carissimi. Salvatorem
enim dicit ... qui bibit hic
est sanguis meus quem ego do
vobis in potum. Jo. vi. Caro mea
vere est cibus et sanguis meus vere
est potus. Sanguis scilicet novi testa
menti dedicatur utrumque enim te
stamentum sanguinis effusione primo
dedicatum est et confirmatum. Heb.
testamentum testatoris morte con
firmatum alioquin non valet dum vivit
qui testatus est confirmatum. Heb. 8. Ecce
dies veniunt dicit dominus et consumma
bo super domum Israel et super domum
Iuda testamentum novum. Dicitur autem novum
propter tria quia a novo Adam scilicet Christo
institutum novum perfectum quia
novat. Ro. vi. In novitate vite
ambulemus novum propter ...
quia novam doctrinam ... Marc.
i. Que est hec doctrina nova.
Jo. xv. Mandatum novum do vobis
novum propter promissionem quia nova
promittit scilicet vitam eternam. Jo. 6. Ver
ba vite eterne habes. Ps. Renova
bitur ut aquila iuventus tua.
Mea qui pro multis efficaciter sed
pro omnibus sufficienter. Propter quod sequitur in
Ps. Que utilitas in sangui
ne meo dum descendo in corruptionem.
Effundetur id est effundetur pie ex
condonate filio volente sponte
donante Iuda proditore Pilato
permittente gentili exequente. Hu

ius hic prodit dominus suum pro suis
dissimule caritatis plenitudinem
hic effudit totum in comprehensibi
liter ... in digitorum quo effun
detur habundanter pro multis. 2o li
beraliter in remissionem peccatorum. 3o
utiliter. Apoc. 1. Dilexit nos
et lavit nos a peccatis in sangui
ne suo / Non enim est qui tam dili
git filium ut effundat sanguinem
suum. Ecce quo sanguis datur in
potum sitibundis. Unde bibite
ex hoc omnes. Datur in pretium capti
vis unde dicit effundetur pro multis.
Datur in lavacrum viciis unde addit
in remissionem peccatorum. Quia dicit
bibite ex hoc omnes. Quia non dicit
accipite et bibite sicut supra co
de sacro corpore accipite et
manducate. Ro. In sacramento
panis corpus non est sine sangui
ne ex aqua nec sanguis sine
corpore / unde licet duplex sit sig
num unum est sacramentum et non ac
cipite non repetitur nec aliud
sacramentum accipi videtur. Sed dicit co
medite et bibite ut ostendat
hoc esse sub duplici specie corpus sub specie
panis sanguinem sub specie vini.
Item quod addit hic omnes et non
supra cum dicit comedite quia cum ab
omnibus accipiatur sub specie panis
non ita sub specie vini propter periculum
magis debet dici comedite
omnes quam bibite omnes. Ro. pro
videt dominus quod debet a pluribus
sumi sub specie panis in confusionem
hereticorum nec dicit
propter hoc sanguis meus sumatur
quia non sumebat sub specie vini
sed panis ait bibite omnes. Item
quod addit ex hoc quam

tenens in parte. Secundo panem fregit
in suspeccione distinctam et designata
dedit corpus suum quod non sit quia
de eodem calice biberunt. hic est
potus dilectus ad potandum. Tercio in re-
missionem peccatorum quantum quia non
addit hoc in sacramento panis sicut
hic. Secundo vero huius nominis sanguis
magis sonat in remedium peccatorum pa-
ne. Tercio non corruptibilibus autem
corpus panis sonat in effectum vero
communicacio addit hic quia in
Tercio hic est sanguis. Eciam hanc
formam verborum non tenet ecclesia
hic est enim calix sanguinis mei
ergo vel forma non est ecclesia tamen
in hoc sacramento vel male hic tra-
ditur vel necessarie ab ecclesia mutatur
Secundo forma in qua ecclesia communa
conficit est per quam in cena prius
sunt et hanc tradidit vero illa
prima dicta est ecclesiastica. Ad vero in-
cedunt propter formam verbo dicit
innate sed sto narracione. vel suffi-
cient ponunt formam eandem intel-
ligibilem sed non sensibilem. puto
autem quod sub forma ab ecclesia
tradita conficere posset si ecclesie
placeret sed tamen alia sumatur debet
Tercio cum in hoc sacramento corpus Christi sit
materia panis et vinum corpus Christi for-
corpus Christi signum videtur quod non sit unum
sacramentum sed duo. Secundo vinum est sa-
cramentum subiectum speciei sed vinum
vinum tribus modis dicitur. primo
vinum indivisibile quia nec actu
divisum nec potencia sicut punctus
secundo vinum continuitate quod est unum
actu plura tamen potencia sicut
linea. tercio vinum perfectione sicut
domus hoc ultimo modo dicitur hoc sa-
cramentum vinum. Ad obiectum dicendum

quod quamvis sint in plura materia
non tamen formaliter sed una se opponunt
quia intendunt perfectionem significare
ad ad dicendum quod forte tantum et signum
ulterius est unum licet non formam
que est forma partis sed dico de
signo cum toto Christo sit sub aqua
specie videtur quod sufficiat una species sive
panis vel vini. Secundo sacramentum debet
competere et usui eius et significacioni
secundum utrumque modum convenit corpus Christi
materia huius sacramenti usus eius
usus est in effectu quia ad sui inte-
gritatem requirit cibus et potus
significacio corporis Christi est una que
representat preteritum sive passionem Christi
et quia in passione sanguis separatus
fuit a corpore ideo separatim utrumque
in hoc sacramento significari oportuit. Ad
significacio representat futurum effectum et
sic cum ordine ad plenitudinem re-
dicendum utrumque significari ideo in
sufficient. Tercio cum non faciat quod
mencionem de aqua videtur quod non de-
beat apponi aqua cum vino
tercio quia dominus apposuit aquam con-
est decenter quod non conveniens non debet
apponi. Secundo hic aqua non est
de necessitate huius sacramenti sed de-
bitum est vinum sine apposicione aque
posse confici dicitur tamen apponi eadem pro-
pter Christi tamen propter statum ecclesie
eadem propter signacionis Christi pas-
sionem signat eius unio unionem
membrorum cum capite Christo pro quorum
amore passus est Christus. Tercio signat
quod sanguis et aqua exivit de la-
tere Christi tercio sanguis Christi nos lavat
a culpa aqua a pena. Ad
obiectum dicendum quod Christus apposuit de
congruitate non tamen hic sit men-
cio quod causa erat in vino

dico aut vob. hic o^t cerimonias
veteris legis destruendas, unde i^d
est novis sacramentis ve
teris succedit, et sic vitis p. est plebs
iudaica, geminia cerimo
nialis, qui fidem cum ad fidem in
regnum patris ecclesia militans.
Et hec est dico aut vob. q. d. licet
usque delectatus sum oblacionibus
veteris legis in quibus comedunt ag
num et modo comedi agnum
pascale iuxta ritum illum, sed
dico vob a modo non bibam de
genimine vitis huius. i. de ce
tero non delectabor in illo ritu
usque in diem illum cum illud bi
bam novum. i. perfectum p. i^d
quod novum sacramentum renovatum
perficiatur. i. donec delector vob cum
videbis renovatum perfectum in re
gno patris mei. i. in ecclesia mi
litante, et sicut i^d hic pronom
non nisi solum fidelitate plures
sine significatum. Alio^o exponun
tur vitis sit plebs iudaica
genimine cuius malicia de qua
bibit dominus ante passionem sed a
modo scilicet post passionem non bibet
quia ultra non pacietur de. i. sed
cum intrabit plenitudo gen
cium de conversione iudeorum, et sic
hic pronom i^d refert gentes a
malicia conversus. Tercio fit ad lit
teram ut exponam a modo non
bibam de hoc genimine vitis. i.
de vino usque in diem illum
s. post resurrectionem cum bibam novum
i. de novo quia eo pellatus iam no
natus vobiscum. Incredibile enim
est quod post resurrectionem comedit cum
discipulis et bibit. Quarto exponun
de gloria resurrectionis et vitis est hu
mana natura genimine est cuius mor

talitas. Et a modo non bibam
de genimine vitis huius. i. post quam
ab^a separavero corpus non assumam
illud usque in diem, et tunc illud
bibam novum. i. in summa i^d id
in substancia immortalitatis et nova
cum postquam fit dispositus. scilicet. in sup
tibus corporalia et mortalia licet
non comedi tunc et hic relativum i^d
refert solum licet qualitas sit mu
tata. Competit aut predictis
licet enim dedit corpus suum sub spe
ciebus panis et vini impassibile cum
in se fuit passibile, sed completa
passione dedit passibile et ut
impassibile sed modo^o. Et ympno
dicto. hic subditur laus domino comuni
cantibus ad deum. Et ympno dicto
forte aquo in psalmo mea in quo e^d
edent pauperes et saturabuntur
et laudabunt dominum. vel ympnum
vocat sermonem quem fecit in
die cene quem recitat iohannes.
Exierunt in montem oliveti
sicut exigit passio sua in oratione
in gratias agens. Et venit in
monte manifestum dicens et ad
capharnaum venit in locum quod
notum post xv. Et tunc dixit eis ihesus
i. sermonem et orationem finivisset
Omnes vos scandalum patiemini in me
in ista nocte illi est post tempus cum
datum in mortali conditione ut
patet hic in tribus dicit quod sedicio
conditionis iam imminens. p. predicto
scandali qualitas et p^o predicit
scandalum generale omnium. 2° spe
ciale petri in vobis ad petrum alii
illi. Scandalum generale predicit
duplex primo de tenendo 2° co
solando in post quam aut firmavit
tionem inveniret ex scandalo

passionis consolacionem non ex parte re-
surrectionis. In prima parte predicit de scan-
dalo in morte, 2o confirmat per auc-
toritatem scripture: scriptum est enim. Et hoc
est: Tunc dixit illis ihesus. postquam
venerunt ad locum passionis: Omnes
vos scandalum pacienini id est occa-
sionem vel offendiculum ex hiis que
videbitis in me. Istud scandaliza-
tum fuit timore mortis quia relicto
eo omnes fugerunt. Sed certe in ma-
gistro suo et ipsa scandalizati sunt.
Absit non enim de illis dominus sed
super omnes vel de quibus sermonem di-
cebat discipulis non mulieribus. Sed
quamvis predixit eis futurum scanda-
lum, tamen penitentium vel defectum
[illegible] liberant. In ista nocte
post vesperam quando comedebant
agnum paschalem. Ponderemus quod
tot tollerabilia scandali videre
quod paciemini et generaliter quod omnes
et occasionem quia tempore et temporis o-
portunitate quia in nocte. [illegible]
nocti competit scandalum in adversitate
relinquerunt dominum quem in prosperitate
reperiebant ipsum. Scriptum est enim
Zach. 13. Et iterum: Percute
pastorem et dispergentur oves gregis.
Ad literam percute pastorem et ...
nos peccatores in penam primitias
per ... qui tu percussisti pro
peccatis fuit videlicet quo a quibus percussus
fuit a deo per permissionem a iudeis
per illusiones agentibus, per flagel-
lacionem. Ysa. v. Percusserunt me et
vulneraverunt me. Item alii percus-
sis quia in capite. Matth. 27 Ar-
undine percuciebat caput eius arundi-
ne. Item Ysa. v. In ... percucientes
maxillas, non dico vilius per cor-
pus. Corpus meum dedi percucientibus.

Item omnes percussus percuciam igitur
pastorem. Beatus lacio dimittitur
et pastor bonus percutitur. Jo. 10.
Ego sum pastor bonus. Item pa-
stor magnus hebr. ult. Deus
autem pacis qui eduxit de mor-
tuis pastorem magnum ovium.
Pastor ovium 2a Pe. 2o. Conversi
estis ad pastorem et pastorem animarum
vestrarum. Et percutietur omnes gre-
ges. Scriptura passionis primo
cipient. Sed ad sanabimini
quod dispergentur timore mortis.
Sed recipient virtute passionis
sed et sanabuntur medicamento
passionis. Item omnes id est apostoli
sic moraliter percusso pastore id est
prelato omnes id est subditi disper-
guntur. Primo rapiunt quia lupus
rapit et dispergit oves. Jo. 10.
Postquam per timorem scandali
passionis sublata est consolacio re-
surrectionis ut sicut fuerunt tristes
ex passione ita letentur ex glorifi-
cati visione. Et hoc est quod dicit:
Postquam autem surrexero precedam
vos in galileam. sic consequenter sur-
gens in placere dei precedo ... sicut
dux, per exemplum tanquam propugnator
per hostem conflictum. Zach. 3o. Ex-
piavit me in die resurrectionis
mee dicit dominus. Themata in tema
vel in duobus sequentibus: Percuciam
pastorem et dispergentur oves gregis.
Ubi nota ... primo ad ... Thom.
Contrarietas et dicit: percuciam. Pos-
terior (?) petrus et relinquerunt ...
2o ... ad ... caritas. Et
subdit pastorem qui animam suam
discipulos et suos sermone primat
et suo corde ... et suo
pane corpus et sua vita et eo

visionem explanat Jo. 10. Ego
sum pastor bonus etc. 3° ostenditur
instabilitas, cum addit et disper-
gentur oves gregis 3° Zach. 13 vi-
de contra istud dispersi i. motibus
quia omnes non secuti pastorem Respondens
autem petrus sic sed dicit scandalum
passurum sed petrus ubi tamen expres-
sior sed petrus separat, 2° dicit di-
scipulis et similiter. Similiter et omnes
discipuli dixerunt expressionem petri
tunc declarant primo ardorem petri in
promissione 2° errorem eius in ...
sua predicatione ibi Ait illi Jesus
3° fervor eius in contradictione ibi
Ait illi petrus et hec est. Respondens
autem petrus ait illi et si omnes
scandalizati fuerint ego nunquam
scandalizabor, non ... medi-
tum et temeritas sed fides et ca-
ritas dilectionis. Contra ... non
scandalizari et scandalizatus est ...
... alijs preposuit
et ... temeritas
sunt ... ad ... quod ...
... est ... signification
cum ... fallens ibi ant
... fallens ...
ad ... quod ... pertulit ...
fidei ... non fuit temeritas ...
quia ... et ...
caritas. Ait illi Jesus sed per-
errorem fuerit petri ... su-
predictione cum dicit ait illi sed petri
... Amen dico tibi quia in
hac nocte antequam petrus ...
... permittit ... ut ... sui
predicit antequam gallus cantet ter
me negabis i. antequam ... galli
cantum negationem inchoabis
que erit ... et ...
... non attendit ...
... inchoata sunt ne-
gatio ... galli cantum
negavit ... galli
cantum ... negavit ...

bis, et in ... quod
gallus bis vocem dedit ter me
negabis ... non notavit ... com-
... negationis ... alij ...
inchoationem ... aliter potest exponi antequam
gallus cantet i. perficiat ter me ne-
gabis ait illi petrus ... sub-
... petri in tanta contradictione. Et hec
est ait illi petrus intelligens quod
... predicit timore mortis ne-
gaturus, etiam si oportuerit me mo-
ri tecum non te negabo Respons-
... petri in triplici primo quia
... contradixit, 2° quia ... pro-
tulit, 3° quia sibi totum attribuit
quod ... non scandalizari
et mori ... non potius ... dei
et ... gerit typum ... ali-
... qui multa promittunt ...
... deficiunt ... i. ... a
... et omnes discipuli dixerunt
sed non perseveraverunt ... hic
... permisit deus petrum cade-
re ... ut ...
ut ... potest ...
plus ... quod sibi crederet
... ut ... eius audacia
... ut alij ... instruerentur
... qui non sunt ...
... ad negationem ... propria
fragilitate ... cogitantes et de
... intelligentes, ... ut pe-
trus ... prelati disponunt quia
subditi ... debent. ... dispo-
... apostolorum principem permisit
cadere ut ... disperet
... alijs ... debet ...
... hereticorum ... di-
... quod caritas ... non
amittitur ... amissa ... potest
... omnino ... in
... petrus ... per ...
liberum ... arbitrium ... potest

no negare [illegible] z xpc potuit
dicere falsum ¶ Vnde ubi est deus de p̄
tito respectu futurum non est ne
cessitas in deo cum ex parte dicti
sit contingentia non [illegible] licet supponit
si petrus potuit non negare
et xpc potuit dicere falsum quia [illegible]
sunt ex parte dicti [illegible] et
contingentia tamen [illegible] impeciat
deum [illegible] non cadit sup
positum [illegible] actum negandi z de ac
tu [illegible] [illegible] q. 2 q. de
ista temporis negacione pono hoc
deus [illegible] dns egressus est de
domo in qua manducauerat
pascha Jo. 13 luc. xxii an[illegible]
egressus est Ros sup Rab quod illi
duo posuit hoc in capitulo
quod isti duo anticipando / Et ve
nit cum illis ihc &c. [illegible] de tia
[illegible] [illegible] dictus
z approximantes [illegible] detiat [illegible]
[illegible] ut in minutis ubi
detiat [illegible] [illegible] in minutis
[illegible] pº affectum eius [illegible]
[illegible] vel [illegible] / 2º [illegible]
no latent eius affectum [illegible]
nec diuinitatis / 3º [illegible] possit
in actum [illegible] pa
ciencie z humilitatis [illegible]
eo affectus [illegible] et
[illegible] appropinquans in
[illegible] z andream [illegible]
appropinquabit hic [illegible] af
fectus [illegible] / Et adhuc
eo loquente &c. [illegible]
[illegible] [illegible] oro
nis domini [illegible] ad
[illegible] ad deuocionem
orationis [illegible] oro
ne domini pº [illegible]
[illegible] loci [illegible] 2º
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] discipl

suis [illegible] / 3º [illegible] [illegible]
ab aliis [illegible] [illegible] Vadam
illuc / 4º [illegible] [illegible]
[illegible] z assumpto petro / 5º [illegible]
[illegible] sustinete hic 6º [illegible]
[illegible] et progressus pusillum
[illegible] ad deuocionem orationis
[illegible] / 7º [illegible] [illegible]
[illegible] 8º [illegible] si possibile
est transeat / 9º ordinatam ibi
[illegible] non sicut ego volo /
10º attentam [illegible] non potuistis vna
hora / 11º [illegible] vigilate z
orate ne intretis / 12 [illegible]
[illegible] 2º abiit [illegible] [illegible] abiit
venit ubi [illegible] locum [illegible]
z [illegible] [illegible] egressus
est de domo [illegible] [illegible] mon
tem oliueti / venit cum illis
in villam que dicitur Gethsemani
[illegible] villa est in radice montis
oliueti [illegible] qui sic
dicebatur z [illegible] vocata
z est trans torrentem cedron Jo.
18 egressus est trans torrentem ce
dron [illegible] venit in villam
que venit [illegible] [illegible] 19 [illegible]
venit in predium cui nomen
Gethsemani [illegible] [illegible]
Gethsemani vallis pingue
dinis in qua [illegible] locus [illegible]
[illegible] vallem humilitatis
[illegible] [illegible] [illegible]
z dixit discipl suis sedete
hic [illegible] [illegible] no
[illegible] sicut vas non
loco ita [illegible] figuratum
est Gen. 22 ubi dixit Abra
ham [illegible] suis expectate hic
cum asina ego z puer [illegible]
[illegible] [illegible] / postquam adora
[illegible] ad vos

videre quo hic dicitur vadam illuc
et orem. Spiritualiter enim orans sit omnium
remotus / Et assumpto. hic ostendit
amicabilitatem ubi dicitur primo convocans
testes quos ad testificandum / 2o ostendit
cautelam magnam quam cepit contristari
3o provocat discipulos ad compaciendum
ibi tunc ait illis tristis est anima
mea dicit ergo et assumpto petro et
duobus filiis zebedei scilicet Jacobo
et Johanne. Hos tres eciam sibi assumebat
quia et specialius hiis fuit eis primo in
suscitatione puelle ... in transfi-
guracione ... et in agone et in
oracione ut hii felices tres testes
petrum assumens in quo penitencia et hec
dicitur ... Johannes gratia in
quo castitas et hec ... monens
Jacobus supplantator in quo inte-
... et hec ... ceremoniis
et pertingens cepit contristari. Vnde dicit
cepit quia tristicia non est duratura
circa eum / Et mestus esse. Augustinus
cepit pavere et tedere. Luce 22
factus est sudor eius sicut gutte
Tunc ait illis tristis est anima mea
usque ad mortem id est tristicia que est
in me ... durabit in me donec moriar
... quod dicitur usque ad mortem non
... quo ad intensionem
doloris sed quo ad duracionem temporis
... et in me ...
in me turbatum est cor meum. Sus-
tinete hic id est ... in quo
... in oracione / vel
... sustinete ... tribu-
lacionis / Et vigilate mecum non
... pacem ...
... vigilanciam ... quibus
... tunc hic tristis
est anima mea / tunc ... non
est tristis ... turbulentus /

Et angustia dolor est ... que
nobis nolentibus accidunt sed non
Christo nolenti non accidit / Nota passio
turbacionis potest in aliquo tripliciter accidere
Quia potest imperium et iudicium racionis
ut motus subitus qui appellatur pro-
passio aut contra imperium et iudicium
racionis ut motus pergressus usque
ad turbacionem racionis vel ...
... ut in malis vel ...
... ut in bonis ... quarta
dicitur passio aut secundum imperium et iudi-
cium racionis ut motus a racione
imperatus et ordinatus ut cum pe-
nitet vel compatitur. Primo
passiones sunt in omnibus primis et
... 2a in ... 3a
4o quia in eo tollit ...
erat subita racioni et ... inferior
... et superior deo ut tam
... potencia impediebat actum
... naturalis ...
... ad obitum. Item quantum ...
... timuit quasi Augustinus cepit
pavere et tedere / Contra ...
... caritas ... timor
... est naturalis et ...
sunt in Christo ... et ...
... et hec non
sunt in Christo ... ad
obitum omnia / cepit contristari ...
contristatur ... non ... paciendi
... veniat ... infelicia
Judam et ... apostolorum ...
... glo-
... cepit Christus pa-
vere non ... sed morte naturali
fragilitate ... Nota sup-
plendum est non ... paciendi
tum vel ... perturbate
vel ... a passione ...
Et progressus pusillum hic ostendit
oracionem ... similem ...

et passionis pusillum .i. quantulum
separatus ab eis [illegible] 22. Et
ipse avulsus est ab eis quantum iac
tus est lapidis / prodit .i. fecit sua
devocione ut humilitatem mentis habitu
corporis ostendat orans corde et ore
quod patet ad te domine clamabo etc. In
hic ostenditur devota forma oracionis quia
in nobis primo docuit in practica
fiducia respondendi. Et hic patet
tamen quod [illegible] etiam genuflexione
et quantum debet vel conatur et quantum
ipse ab eo [illegible] / Si possibile est
transeat a me calix iste [illegible]
pia oracio et patet exponendo multipliciter
quia [illegible] ipse homo [illegible]
[illegible] si ipse ad [illegible] exposicio multis
modis [illegible] angustie / transeat
.i. fiat ut me moriente mors
moriatur [illegible]
[illegible] Si possibile est / et si aliis
modis [illegible] liberacionis
possibiles sunt cum iste [illegible]
[illegible] satisfactionis [illegible]
[illegible] dilectionis [illegible]
[illegible] sunt omnes abstinencie vanum
tamen vacuum [illegible] / 2o
transeat a me ut non maneat
sed ut cito transeat 3o ut sit transeat
a me .i. cito mutetur do
lor mortis in gaudium [illegible]
ut non [illegible] cor
ruptionem temptacionis / sed [illegible]
[illegible] etiam exposicio multis modis
[illegible] sic transeat a me .i. a me
[illegible] ut ab eis [illegible]
ne ex morte mea [illegible]
[illegible] talis sed iste [illegible]
[illegible] 2o exposito [illegible] calix iste
.i. pena illata passionis a me
.i. a meis [illegible] ne permaneat
in eis [illegible] sed [illegible] dele
atur 3o sic transeat a me calix
iste .i. tocius [illegible] mee pas
sionis a me .i. a meis discipulis
.i. ne diu maneat in eis [illegible]

[illegible] non [illegible] sed tamen
mortis [illegible] est
[illegible] 2o transeat
calix iste .i. tocius passionis et
mortis mee a me .i. ab omnibus
qui sunt [illegible] ut sit non
timeat mori pro nomine meo
[illegible] cognoscito [illegible]
[illegible] caritate [illegible]
[illegible]
verumtamen non sicut ego volo sed [illegible]
humanum affectum / sed sicut tu
oracio ordinata [illegible] ordinacione
una propria voluntate ad [illegible] quod
non sicut ego volo et propria voluntate
ad [illegible] sed sicut tu [illegible]
[illegible] transeat [illegible]
[illegible] non sicut ego volo sed
sicut tu [illegible] est
[illegible] voluntatem humanam
voluntati divine subicit / [illegible]
[illegible] prima oracio transeat
a me [illegible] ut racionis [illegible]
[illegible] oracio [illegible]
[illegible] non mori / [illegible]
oracio [illegible] ad [illegible]
sed sensualitas non potest in [illegible]
[illegible] oracio / [illegible] sed alle
gacio patet [illegible] et patet ut
monet ad [illegible] et advo
cati ut [illegible] sic oracio christi
[illegible] transeat calix sunt se
[illegible] ut moneret ad [illegible]
[illegible] velle suum [illegible] et ora
[illegible] actu [illegible] unde
[illegible] advocata sensualitatis
[illegible] non quia [illegible] velle [illegible]
[illegible] petebat sed ad [illegible] vo
luntate humane [illegible]
nos [illegible] ad [illegible]
[illegible] peticiones nostras
voluntati divine supponere [illegible]
non sicut ego volo sed sicut tu [illegible] vo
luntas sunt voluntati divine
[illegible] voluntas humana [illegible]

dicitur quando deliberativa et sic in
christo fuerunt conformis voluntati
divine. Alia naturalis sicut fertur ad
bonum suum et sic non fuerunt conformis
voluntati divine ut volito sed fuerunt
in modo volendi sicut ut vellet quod deus
vellebat tantum velle. Secundo non est
semper contrarietas voluntatum nam
filius naturalis bona voluntate vult
morem sicut non mori quod tamen deus
vult mori. Et venit ad disci-
pulos suos. Hic ostenditur oracionis christi
singularis attentio in hoc quod vigilans
in oracione alios excitat ad tale
faciendum. Intendunt ergo christum fa-
ciente tria circa primum est discipulos
visitare, secundum dormientes excita-
re, tertium excitatos increpare ut non
potuistis. Ut sit tamquam bonus pastor
gregis sui visitando foveat
et excitando premoneat et incre-
pando corripiat. Dicit ergo et venit
scilicet de loco in quo oraverat solus
ad discipulos suos scilicet petrum ia-
cobum et iohannem et invenit eos
dormientes. Beda. Sopitorum cordis
significacio erat quod in passione gratia
dei carent sopore infidelitatis
qui commori elegerant nec vigi-
lare potuerunt nec considerare. Aug.
nos dormitantes domine te ora-
re pro nobis excita nos ne vigi-
lemus ne in temptaciones intre-
mus sopnorum suorum fantasmata
interea ludificant animam et deni-
grant uxorem maris ut tu civit-
tas manu tua et liberes de a-
quis multis. Et dicit petro Simon
sic non potuisti una hora vigi-
lare mecum. Quasi diceret in hoc apparet tua
infirmitas ubi quod dicit una hora
ostendit quod brevis est molestia
temptacionis in presenti vel invocacionis

Calvus. Omnia que tollerabilia
brevitate fiunt et etiam si ma-
gna sint. Vigilate. Hic ostenditur oracionis
et vigilancie preceptum discipulorum
ubi primo ponit excitacionem ad
vigilandum et orandum, secundo subdit du-
plicem causam vocacionis scilicet prima
temptacio hostis ut ut non intretis
et infirmitas carnis vel spiritus
quidem promptus est. Dicit ergo vigilate
attente oculis mentis et corporis et
orate devote labiis cordis oris
et operis. Glossa. Prius monuit vigilate in
orationibus ut intretis non in temptacionem.
Non dicit ut temptemini sed ut non
intretis ut ut non vos temptacio
superet et teneat inclusos sed
presens tenetur qui intrat barbarum
quo hostes insidiantur sed vigi-
lantes solicitudine et orandi
clamore insurgunt contrarium. Spiritus
quidem promptus est hoc eandem
quod spiritus fit promptus est ad vigi-
landum et consistendum caro autem infir-
ma ad bonum faciendum ad malum
sustinendum propter quod dicit Ro. 6. Hu-
manum dico propter infirmitatem car-
nis vestre. Sicut dicit Glossa. Non de-
se hic dicit sed de hiis qui dicebat
se negaturos quorum caro infir-
ma erat ad sustinendum pondus
tribulacionis. Quia non dum erat in-
duta virtute ex alto. Ecce ergo
quod vigilandum est tamen propter spiritus
receptorem unde dicit vigilate me-
cum non propter nihil. Orate unde
dicit vigilate et orate tamen propter
calliditatem hostis unde dicit ut
non intretis tamen propter ingratitu-
dinem. Meritis unde dicit Spiritus quidem
promptus est tamen propter infirmitatem
carnis vel caro autem infirma
contrarium. Secundo abiit. Hic ostenditur oracionis christi

ee caritatem in quo docet instanciam orandi ubi o[ratio]t p[rim]o intencionis p[er]misse 2o rectitudinem cuius d[icitur] Et relictis illis et abiit Iterum oravit p[ri]ma po[ne]t p[ro] oro xpi ad pr[ima] 2o visitacio eius ad gregem. Et venit iterum 2o platum inst[ruit] ut instruit gregem intendens nunc contemplativam nunc activam vitam duce[n]do dicit g[lossa] Iterum 2o abiit p[rim]o ad locum illum in quo prius oravit et oravit dicens Pater mi si non potest transire calix iste nisi bibam illum fiat voluntas tua. i[d est] s[ecundu]m H[ieronymu]m sermo si non potest nisi me paciente salvari populus nisi me occidat fiat 2o in plati tertium xpi hic ut q[uod] non xpi erat pati Contra vos dicitis oblatus est quia ipse voluit Respondeo voluntate passus est s[ed] dicitur i[d est] necessitas intelligitur si non potest ita quemadmodum aliter eius potuit fieri Et venit iterum et invenit eos dormientes erant enim gravati 2o venit eos quos non redarguit quia inquit ita subiti erant perterriti ut eius presenciam non sentirent s[ed] n[ec] sentitur nec sensu suo inspeciat ut non stupefaceret stupefactos magis q[uam] doceret Erant n[on] soli corpore gravati sed et mentes languore meroris et formidine o[mn]ium oppressi vigilia prolongata Et relictis illis abiit 2o visitacio oracionis prodire ubi post p[ri]mo rectitudo oracionis 2o visitacio huius i[d est] Tunc venit ad discipulos 3o licencia concessa i[d est] dicit eis dormite iam dicit g[lossa] Et relictis illis hic est argumentum quod platum non s[ed] d[icitur] arguendo s[ed] aliquando dissimulare et infirmitati condescendere 3o iterum abiit ad locum eundem et oravit 3o eundem sermonem dicens Pater mi si non potest transire etc. Tunc p[ost] tercia[m] oracionem venit ad discipulos suos et dicit illis dormite iam et requiescite s[ecundu]m Ch[rysostomu]m hic ostendit quod fugiebant et fugient ab eo et quod xpi auxilio non indiget Dormite hic s[e]c[undu]m i[d est] non permisistis vna hora vigilare mecum quomodo ponitis in crastinum periculo quam alios dixit omnes dormientes Ro[mani] s[ecundu]m bylar[ium] et e[st] p[ro] certis erat in crepando iterum quia inter ipsos erat principalis et in inter alios resplendebat Item quia in eodem differentiam platus plus est increpandus quam alii certis paribus Et oravit 3o quia tertius qui oravit 3bus vicibus eundem sermonem 3o s[ecundu]m Rab[anum] ut et nos ter orem[us] a preteritis peccatis veniam a presentibus tutelam a futuris cautelam et h[oc] p[ro] vna salute 2o ut omnes orationes ad vnum d[omi]n[u]m tendunt in p[er]sonis dicam[us] 3o ut nos doceat contra tres temptaciones scilicet superbiam avariciam luxuriam clipeum oracionis opponere 4o p[ro]pter temptacionem suae passionis s[ecundu]m Cayphe herodis et pylati 5o ut tres inimicos in oracione debellare atque tres attentas inimicitias 6o ut tria petenda esse oracione monstret scilicet veniam gratiam et gloriam 7o ut tria genera hominum orare moneret scilicet Noe danielis et Job i[d est] platos continentes et coniugatos et omnes Item dormite iam quia ita qui iubet eos dormire in tanto periculo Respondeo ut prima ad eos ondet compassionem quia gravati

cant ite ut coarctat sua ins
inctate q eu ipo vigilae no
potant Ite insignat q in
xo infidelitat suppliq ignadi
cant Ite quo dorie potant
cu spatii addit ecce appropinquabit
hora etc et adhuc eo loquente
iudas venit Ro sy hylai in
et hic dixt aplo intervallo
interposito Ite ca 14 dr dormie
iaz et quiescite sufficit sy qr
quiescitis ecce appropinquabit
hora Ite abyt et venit Ibi ecce
a no ites ubi i tua oro
Ro anctas sic intelligendu est
no ites i ita sic diliges in
sendo interrogat et denote ubi
ordis tne ne pyca pobmis
sione vel negligentiaz optat
te itae ty itae ip denocony
ul i scitacaz bony est Ite et eudem
simony in pdicado dnis bony
est quiz itae Ecce appropinquabit
Emyry ompi e i implicto affius
xpi in orone et scitia hec o
on pdigro intellens i pdicoe
eticois et audacia sua ubi
ondit passioz sua pr a dno
prupitz p abco volutate vol
latz i sugite camy pre
missioz dnt p i hoc v i v
mot i et filius hominis dicit go
ecce appropinquabit hora hoc pre
cienciois quo ad hoste lne 22
h e ora vra et ptas tenebraz
ho passionis q ad salvatoz
io 13 Sciens ihe qr venit hora
eius ut transeat ho i deptionis
et salvatonis quo ad hoiez Ro
13 hoa e iaz nos de sopno sur
ge et filius hois tradet i manus
ipis hc eugit spoy dispi manus

qr eit opus nostre corp
no qpue dilecto obnoxius
eet possit 3o Ita i eis xpi
tradita e i manus impiorum Sur
gite eamus pro obviaz pditori
et psecutoribus ut no timeres
ut latrones nos i venirant
ut leticia passim et confiden
ciaz videat et passiony omo
voluntariaz fuat Io 18 Sciens
ihus oia que ventura erant
sup eu pessit obviaz eis et
dixit eis quem queritis Ecce appro
pinquabit q d in proximo est qui
me tradet Sicut pditor ago
vu monet nos ad ta primo
ad teptacoes nos ppae cu dt
Surgite 2o i bonis operibus
psicit eu dt eamus 3o dixit
hoaz qi teptacoz pxiaz ex
ptae cu addt Ecce appropinquabit
Ite 2o filius accedes ad sen
tente dl sta in iusticia qui go
pugn sit ad pcauend aut pace
cu teptacoe se hre estimant
a q loge sit tenea putat at
de salute sua no curant hi q
de n mal volut donec sunt
vulnati cu ty Ite 18 dicat
ad languorez adhibe medi
cina hi sut stulti advocati
q ppae volut allegacoes an
lataz suaz cu ty dicat Ite
8 ante iudicum pa insiciaz
hyp sit qui amisso equo se
dit stabulu cu ty dicat
Ite iaz dapna hostia pd se
as Adhuc eo loquente Sup
ct in xo affccoes imitacony
ex sciencia et orone Ite tradicois
sue progniciaz hic describit

opitu t'dicionis in c'ssoy et
temptacionis eius ubi p'us describit
actum tradicionis eius 2° parat
subitatorum i. dixit[?] illi iste
littera actum tradicionis insinuat
p° tempus quod adhuc loquente 2°
cetera i. ecce Iudas unus de xii
3° modum i. qui autem tradidit eum
dedit quo et adhuc eo loquente di-
scipulos ad temptacionem exhortante
sua presencia ostendit ecce
Iudas hic ostendit tradicionis spem certam
insinuans a quo traditur quia ecce
Iudas a quibus traditur quia cum eo
turba multa quorum autem t-
ditur i. missi a principibus et aliis
ecce Iudas unus de xii venit
dicens cum sibi precepit quem querebat
eum discipulos suos certum iussu
eius eos i. ipse Iudas venit
ad locum ubi eos pernoctare
noverat et agnovit traditor ex
vicio ingratitudinis quia unus de
xii a domino electus de xii Nonne
xii vos elegi et unus ex vobis
dyabolus est ... super ... Iohannis ...
omnia pollicetur [illegible] ut omnes
alto [illegible] consilio tollat
tunc dicebat ubi ad tempus disperget
[illegible] insidias inspectando pa-
storem Et cum eo turba magna
pro ex gentibus romanis et iudeis
cum gladiis et fustibus [illegible]
Iohannis [illegible] hic cum armis venerunt
quod forte iudicabat ... quod xii
[illegible] ... tempestate
noctis [illegible] ut sine tur-
bis eum invenirent et caperent
[illegible] turba multa ad querendum unum
[illegible] armata ad querendum inermem
[illegible] in nocte ad querendum cotti-
die [illegible] in templo ... xxiiii
[illegible] paul tam multa vide-
runt ad investigandum dominum

iussi a principibus sacerdotum quos debet
retrahere eius dominus [illegible] a se-
nioribus populi quos debet retrahere
maturitas antiquitatis sed non
sunt longius [illegible] non
[illegible] intelligunt [illegible]
[illegible] qui autem tradidit
eum hic [illegible] tradicionis modus
ubi [illegible] fraudulenciam
traditoris p° [illegible] machina-
2° i. machinacionem [illegible] et
[illegible] accedens [illegible] qui autem
tradidit eum dedit eis signum
[illegible] ad [illegible]
[illegible] palam
eum tradidit [illegible]
[illegible] quemcumque
osculatus fuero ipse est tenete eum
[illegible] Iacobum alphei
qui erat similis domino [illegible]
nocte venit dedit eis signum
[illegible] quem querebat in-
[illegible] alias [illegible]
illorum [illegible] osculatus est
ipsum ut [illegible] tenerent
[illegible] ipse est [illegible] tenete
eum et confestim accedens ad Ihesum
dixit [illegible] domini magistri
eius [illegible] discipulis [illegible]
discipulus [illegible] osculatus [illegible] amicus [illegible]
erat [illegible] pacem cum amico
[illegible] et occulte [illegible]
[illegible] ubi [illegible]
bellum [illegible]
[illegible] penam [illegible]
obmittit [illegible] quod dominus
[illegible] eos [illegible] Ihesum
nazarenum [illegible] ego sum et
ceciderunt in terram et [illegible]
[illegible] et dixit [illegible]
[illegible] osculatus
est eum [illegible] Iudeorum

osculat ad designandum quod ingressus
erat pacificus. 2º [illegible] sa-
lute in ore osculo sancto per quod in-
stitutum est sacerdos osculetur altare
qui accedit ad missam primo in
die pronus sinibus agnus cantare
in cena pro [illegible] negat. Dixit
que illi Ihesus. Ecce pacia sal-
vatoris. 2º hic in tribus primo quod osculum
suscepit 2º ab suscepit osculum
dominus non simulatorum nos docet
at [illegible] ne proditorem fugere videatur
et ut plus afficeret proditorem cum
adverso eius non negavit. 3º quod
amicum vocavit amice inquit
4º pro [illegible] ut [illegible] amica
amice quod hic misisti vel am-
icus erat affectus sed non affectu quod
implebat desiderium domini pa-
ti pro peccatoribus volentis vel amicus
affectu non diliges sed diligens
quod eum dominus beneficiis ... post
si ne penitentiam. 5º quod eum sic
dulciter invocavit eum ait Ad
quid venisti ~~et est verbum co~~
~~mminantis~~ q. d. videas quid facis non
quod dominus ignoravit sed quod ad consideran-
dum propriam conscientiam induceret. 6º
a consideratione non essentia tua tamen
mea non percipit. 7º Ait dixit
Ad quid venisti et est verbum
comminantis q. d. ob quod certe pro morte
tua perdenda vel verbum
interrogantis q. d. tu nescis
bona unius vel verbum commi-
nantis q. d. considera finem tuum
malum. Notandum quod hoc verbum di-
citur in confusionem ut [illegible] in
amice quod hic misisti aliquando
in recordationem ut [illegible] 20 dicit
non facio [illegible] aliquando in vo-
cationem ut hic amice ad quid venisti

amice in venationem ut [illegible]
[illegible] amice aliquando in supplicationem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Tunc accesserunt [illegible]
declarant constantiam salva-
toris distantiam a quo [illegible]
hic declarat constantiam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ubi ostendit [illegible] comprehensionem
salvatoris non [illegible] ex impo-
tentia sed [illegible] ex voluntate
et primo ostendit modum comprehensionis 2º
modum deductionis ibi At illi te-
nentes Ihesum duxerunt illum
in prima ostendit quod [illegible] comprehensus
[illegible] arbitrio 2º quod destitutus
omni humano auxilio ibi Tunc
discipuli relicto eo omnes. In prima
ostendit primo quod est comprehensus ex impo-
tentia sed ex [illegible] 2º ex ar-
bitrio et propria voluntate ibi In illa
hora dixit Ihesus turbis. In prima ostendit
primo modum comprehensionis 2º ordi-
nem [illegible] ibi Et ecce unus
ex eis [illegible] comprehensionis [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] sicut accidit
magis [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sic [illegible]
[illegible] ad [illegible] accessit ma-
num extendit [illegible] tetigit
et comedit sic illi pedibus
accesserunt et manus iniecerunt
et Ihesum tenuerunt [illegible] quod dominus in ca-
pite [illegible] manus extendit
de cetero non descendit dicit quod Tunc
[illegible] osculum inde accesserunt
sicut [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et manus in-
iecerunt in Ihesum et tenuerunt
et [illegible] tenuerunt eum for-
titer et [illegible] [illegible] xv [illegible]
[illegible] dominus aperit [illegible] et

manib; imposito ꝫ dicit me
et ecce viri. p(er) modum compre
sionis o(stendi)t h(oc) ordine disposi
tionis ꝛ q(uia) videbat comprehendi
nt impotens ꝛ t(ame)n voluntarie
o(stendi)t q(uo)n(iam) no(n) e(st) comprehensus ex impotentia
s(ed) ex dispositione q(uo)d o(stendi)t p(rim)o ex com
pacia qua defendi noluit
2o ex eius potencia q(ua) ex resiste(n)
re(?) potuit i(d est) ampu(ta)tus q(ui)
no(n) possit 3o ex dispositione q(ue)
p(ro)ficua(?) replebat i(d est) [illegible] q(uo)d
replebunt p(ri)ma o(stendi)t p(rim)o zelum
petri d(omi)ni liberare nolentis
2o paciam d(omi)ni petrum argue
t(is) i(d est) Tunc ait illi ihesus c(on)v(er)te(?) g(ladium)
tunc et ecce vnus ex eis q(ui)
erat cum ihesu [illegible] petrus co
de ardore mitis(?) d(omi)no tercia ze
latus sic finees zelando lege(m)
p(er)fodit adulteros n(umer)i xxv
ergo petrus no(n) fuit arguendus
s(ed) commendandus sic i(d est) [illegible] infi
nes commendat d(omi)no ꝛ zelus
ꝛ opus i(n) petro zelus s(ed) no(n) opus
ꝛ h(oc) q(uia) t(em)p(or)e gr(ati)e [illegible] ... le
x... sic t(em)p(or)e legis d(omi)na ... sine
iusticia. [illegible] maius [illegible]
exemit gladium suum i(d est) de vagi
na [illegible] s(ed) q(uo)m(odo) est vnus
erat i(d est) gladius cum d(omi)nus iussisset
no(n) h(ab)ere peram neq(ue) duas tu
nicas [illegible] accidebat a d(omi)no p(er)
cutere(?) ... vn(de) ...
... sibi gladium formidans
p(er)secutores vel gladium vocat
cultellum magnum ad agnum
dividendum ꝛ panem scindendum
s(ed) q(uo)m(odo) p(er)cuciebat cum iussisset
(v)i(?) no(n) dare alapam [illegible]
[illegible] eius iussum erat ei non
vindicare s(ed) h(oc) ait no(n) vin

dicat se s(ed) iniurium vel non
ita p(er)fectus erat adhuc sicut
postea p(er) missionem sp(irit)us sancti
ꝛ p(er)cussit s(er)vum p(ri)ncipis sacerdotum
cui no(m)en erat malchus s(ecundu)m q(uod)
Jo. 18 Et amputavit auriculam
eius dextram q(ue)m postea tangendo
sanavit d(omi)n(u)s vt d(icitu)r luce xx
ii s(ed) vnus illis ictus [illegible] ...
... apostoli ipsum in capite vo
luit p(er)cutere vel [illegible] i(n) experien
ciam p(er)cussionis vel forte ...
i(n) mistu(?) sunt vnus no(n) in ...
actus ... vt dixi(?) ...
de ma(nu) ... gla(dium) p(er)cute
s(er)vum amputare aurem ... h(oc)
[illegible] modo argu(it) ... cetera
... petrus no(n) gerit typum
p(re)lati qui ma(n)u p(ro)pria ex
tendit gladium suum ... exstit(it)
p(er)cutit in ... ꝛ melius
amputat aurem obedie(ntie) ... h(oc)
no(n) d(ebe)t ... nisi ... vltima
necessitas cogit s(ed) h(oc) ... ꝛ ...
q(uo)d ... luce xxii addit
d(omi)n(u)s si p(er)cutimus i(n) gladio ...
q(uia) ... no(n) comprehenderunt
apostolos ꝛ maxime petrum qui
p(er)cusserat cum gladio s(ed) nichil
retinuit eos ... i(n) ... ...
que p(re)stitit eos respiciens
sic p(at)z Jo. 18 vbi dixit d(omi)n(u)s
si me q(ue)ritis sinite hos ab
ire. Tunc ait ihesus h(oc) ...
pacia d(omi)ni arguitur(?) p(er) de ...
... vindicare vbi p(rim)o d(omi)n(u)s
... vindictam 2o comminatur
penam i(n) ... qui acce
p(er)int ... h(oc) ... Tunc ait illi
ihesus converte gladium tuum in
locum suum i(d est) in vagina(m) ...
... possit vindictam vel ex
hibeat pacia(m) ...

no nos metipsos defendentes
fres karmi omnes enim qui accep
int ipsa auctoritate gladium per con
dilitate vindicte non amore
iustitie / gladio peribunt i. ipsa
vindicta erit eis perditionis ex
Job ... fugi a facie dm sed vi
quod dns non dicimus hic per liber
actum primo tertio quod pugnandum
fecisti glo non sunt immunes
a peccato qui xpianis pugnant pu-
nit fide ... hic sic petrus per
tempore semel sed xpc non permisit
... i ... ...
per actum est ... ...
nulla i ... sit ... ...
a impediendo sicut paulus ad
tim. 22 quia commixti sunt mi-
litibus ... ... vi-
olenter ... sic ... licet
a impugnando / 2 ... a ... sima
ta ... pribere sic ... sic
zelo i. pecto ... ...
no ... correctionis
sine iustitia ... ...
sine armis ... layco et
clerico permittitur a me cum armis
sed layco sed non sic clerico permit
titur a me cum armis licet lay
co sed non sic clerico permittitur
a me cum armis licet laycis
sed non sic clerico / Si iniuria sit
publica sic ecclesie vel fidei ...
licet i cum armis ad ... glo
... quod ... ...
vel ... ...
... cum potentia ... ...
potat ... ...
quo pz quod voluntarie pacie-
batur dns ... quod non ... ...
batur ... ... potestate aut ...
...tas quod non possim rogare

... meum 2 exhibebit ... in
plusquam xij legiones angelorum
q. d. sed ... no indigeo auxilio
xij apostolorum qui possint ...
xij legiones angelorum legio ...
sex milibus complet ... duo-
decimus a ... ...
nam ... ... xij legi-
ones ... milia an-
gelorum ... xij legiones ...
... ...
... quod omnes nationes
... ... pos-
set si vellet ... ... sunt
... angelorum sit 2 ...
hic pro omni genere hominum ...
... ...
cato passionis ... ...
significatum est ... ubi dicitur
... ... 2
... ...
... 2 ... 2 ... io
... legio ... legio ...
... ... a lego
... ... legit i. eligit
vel a lege quod omnes ... a lege
dispositi sunt / Quomodo ergo ... ...
dispensationem passionis quod scriptas
implebat d. / quomodo ergo implebuntur
scripture / quomodo sic ... si non sic fi-
at q. d. si aliter fiet quam sic non
implerentur ... i. quibus scriptum
est quod sic oportet fieri s. xpm
pati ad utilitatem i. ... quod 2 si
... liberationis alius modus sint
possibilis nullus convenientior ...
... / Non ... xpm pati
... ...
... non ... ... impo-
tentia sed ... ...
... ... est ... arbitrio

et voluntate ubi p° arguit
illacionem in me / 2° ostendit complicitatem
simpliciter contra voluntatem / cottidie
apud vos eram 3° ostendit se velle
ex divina dispensatione / hoc autem to-
tum factum est quod i. ad hoc quod ipsi qui eum co-
prehenderunt dicit Christus tamquam
tamquam ad latronem existis angelus
magni consilii verbo dei nouerat ē
quam tam dulciter suos allocuta
est persecutores tam dulci modo
gaudet ē redarguit ut ipsorum ne-
quiciam compescat et nos ad
imitacionem sue benignitatis nulli
in nichil sic tradenti sic capien-
ti sic percucienti sic iudicanti
tradit / Existis sicut ad latronem
cum gladiis et fustibus qui poterat
comprehendere me / quod volet tamquam
ad latronem quod enormiter committitur
sicut de vobis publicatus apud
vos sedebam / quod de vobis sicut
doces in templo sic doctor in
infestis et non me tenuistis
et hoc ideo fuit quia adhuc tenere
volebat unum pro quod nos me
teneatis ē ex debito mee vo-
luntatis ysaie 53. oblatus est quia
ipse voluit / hoc autem totum factum
est ut implerentur scripture prophetarum
ex quo patet quod ex dispensatione divina
factum est quia sic Christus voluit sic
ei disposuit et prophetas suos per
prophetas in scripturis predixit ysaie 53
tamquam ovis ad occisionem ductus
est et sicut agnus mansuetus
qui portatur ad victimam / noverat quod
Christus fuit dicit tamquam latro captus ē
ut hec ps 2 et [illegible] propter
verba labiorum tuorum ego custo-
divi vias latronis cum latronibus
est iudicatus Io 18 Erat autem Bara-

bas latro / Christus inter latrones ē crucifi-
xus luce 23 / cum eo crucifixerunt
eciam inter duos latrones / propter latro-
nes passus quia non [illegible]
ex spelunca a latronibus occupatus
sub [illegible] simul venerunt latrones
et fecerunt sibi viam in me obse-
derunt in gyro tabernaculum meum
Tunc discipuli omnes hic ostendit
qualiter dominus fuit destitutus
omni humano auxilio cum gratia te-
ni necnon magistri omnes discipuli
sui fugerunt et amici libera-
to eo inter manus hostium ipsi
fugerunt timore perterriti 2°
impletum est quod dixerat dominus
Mt 26 omnes vos scandalum
patiemini in me in hac nocte
Job 19 fratres meos de longe
fecerunt a me et noti mei
quasi alieni recesserunt a me / At
illi tenentes Ihesum / hic ostendit
modum comprehensionis hic ostendit modum
deductionis ubi p° ostendit eum
deductum a iudeis / 2° eum desti-
tutum a discipulis / Petrus autem
dicit 3° / At illi sic nimis pessimi
tenentes Ihesum sicut legitur du-
xerunt ad caypham principem
sacerdotum sed p° duxerunt eum
ad annam sicut patet Io 18 tunc quia
domus eius prius occurrebat et
tunc vigilabat vel domini an-
ne in transitu prope erat / tunc quia
annas habebat socerum cayphe
vel sic eius erat et iam [illegible]
vel hic / hic fecerunt predictione
quia exhibebat in illis quod fiebat
quasi trophea statuentes sicut
eius dicitur ps° pilati [illegible] dicit
convenerunt principes sacerdotes
et unum sinum inter eos et pro

ea totum de statu fuit. Et dicunt
itaque totum resistunt et durauit
usque ad hodie. Qui videns in de-
sibi utilitatem prouenire vendi-
dit sacerdotium suis duobus Anne et
Cayphe qui sibi vicissim in mi-
sterio succedebat. Annas autem
in primo anno fuit pontifex
et in secundo Cayphas fungebatur pon-
tificatu. Unde impossibile est
quod ut de voluntate Cayphe pro-
ducerent eum ad Annam ut mi-
noris culpe videretur, sicut alius sa-
cerdos in ea condempnatione. Sed quia Cay-
phas principalis erat, Iohannes tres evangeliste
non fecerunt mentionem de ductione
prima que facta est licet ad Annam, sed
tantum de secunda que fuit ab Anna usque
ad Caypham. Iohannes autem tangit et sup-
plet ea que fuerunt interrogati-
ua ab Anna de doctrina et quod re-
spondit: Ego palam locutus sum
mundo. Et qualiter unus assisten-
tium dedit alapam Ihesu dicens: Sic re-
spondes pontifici. Et tamen ea que
fuit interrogata a Caypha que
alii expresserunt dimisit. Ideo erat
ab Anna ad Caypham principem
sacerdotum qui anno illo fungebatur
officio pontificali. Secundo quem pon-
tificatum illegaliter sibi per vim a-
conquisierat ab Herode Romano princi-
pe. Ubi scribe [illegible] et seniores conscientia
et pharisei in quibus dicitur esse sinagoga
et sermones in quibus debat esse ma-
turitas discreta conuenerunt ad
tractandum de condempnatione Christi. Post
principes conuenerunt in unum ad
ipsum dominum, Petrus non sequebatur
hic omnino de statu Christi et discipulis
et spatium de Petro omnino agit Christus
quando et quod in domo quando
erat ingressus intus et in usque
ad laudabilem et ad vituperabilem omnino
in Petro. Petrus non sequebatur eum

a longe laudabile erat quod sequebatur
quod ex devotione vituperabile quod
a longe quod ex timore. Parthus quod
pertinet hic est qui negat sim-
pliciter et quod pertinet fidei est
post elongasti a me amicum et
proximum et discipulus eius, ideo sequi
ingressus si non ipse perturbationes
vadit tamen non perturbationem fugit
non adhuc videns vadens. Usque
ad atrium principis sacerdotum. Ingressus
nemini erat atrium quod [illegible] Post ideo
Petrus stabat ad hostium foris. Quidam
autem ex discipulis qui ut creditur
Iohannes qui erat notus pontifici di-
xit hostiarie ut introduceret
Petrum in atrium ex tunc Petrus de...
ubi ministri calefaciebant se ad
ignem, ubi calefaciebat se cum
illis Petrus non quod remissus sed quia
frigus erat. Et ingressus intro in
ipsum atrium de ductus per eam hosti-
ariam. Atrium Iohannes sedebat. Petrus ad ignem
sedebat cum ministris ut videret fi-
nem scilicet quid iudicaret pontifex de
Ihesu vel finem totius negotii.
Ut videret finem dominum videns laudabilem
quod expetebat sed dolo quod
ex amore vituperabile quia ut videret
finem quod ex humana curiositate oppo-
sita quod [illegible] eadem doctrina et quod relicto
eo omnes fugerunt. Ideo non Iohannes
erat in[grediens] Petrus sequebatur. Ideo
post fugerunt sed Petrus et Iohannes eum re-
dierunt licet fuga sit in demonstra-
tione alterius, passione alterius
per ornamenta apostoli. Iste in ex-
tentione cantica[?] post dereliquerunt
me, ut ipse a longe et lumen oculorum
meorum. Principes autem sacerdotum
primus erant fuerunt diuisi in tres
partes in qua Petrus debuerat tem-
ptationes quesiuisse appropinquantes
condempnatione. In tertia vide hic de-
erat temptationes illusionis

promas condempnacionem hec a
illusio et condempnacio videatur quod ex
iniuria sic hic in dicto sunt ex
iniuria sic hic comprehensio excom
potencia omnium 1o in derisio falsi
testimonij ad prm condempnandi
2o subtraccio vel testimonij ad ip
defendendum in petrum non preualebat
istum iniuste in prima agitur pro de
accusacione 2o de accusati con
dempnacione ibi tunc princeps sac
dotum scidit vestimenta sua 3o
de condempnati illusione ibi tunc
expuerunt in faciem eius in oc
ibus primo in reputacionis nostris na
tiqua accusacio quod prefatos te
stes in ignorancia condempnacio quod per
iniquos iudices in iniuriosa
illusio quod per impios deputatos
sunt satellites in prima ad probandum
in inocencia omnium 1o quod non potuit
conuincere aliquem falsa attestacione
2o quod hic propria ipsius confessione ibi
et exorcizo princeps sacerdotum
ait illi quod deferens contempt
a veritate vel ab in modo dicen
di quod eius dicitur falsum vel falso 1o
quod interdicat testimonium falsum di
centium 2o testimonium falsum loquen
cium unde nouissime autem venerunt
quod ut dicit Glossa non possum quod
dixit dominus ibi in triduum contra
accusatorum ad maiorem confu
sionem ingratitudinis et ipsarum suspicio
num 2o in iniusto tempore 2o ita quod conue
nit contra iniusto iudicio
super iniustum processum iniustum atque et in
fra et si alterum deficit iudi
cium est iniustum omnino 1o quod
fiebat ad eorum iniustum processum
quod querebat falsum testimonium 2o
quod aliquid eorum iniustum anim quod ut
eum morti traderent 3o quod aliquid

eorum iniustum erat quod et non inue
niebat quod in iniustum processum quod
eorum vero fuit iudices et actores
ut in iniuria inherentes et falsa
testimonia querentes dicitur principes
sacerdotum autem et omne consilium
erant quorum omnes autem omnes prin
cipes per consilium malignum
eum obcedit hic querebat falsum
testimonium procurando et sic condi
nando eorum ipsum non attendentes
illud Exodi 20 non falsum testimonium
dices ut eum morti traderent
non ut veritatem inquirerent contra
tiqua intencio Sapientie v. di
xerunt impij apud se non recte
cogitantes circumueniamus iustum
et non inuenerunt postquam defecerunt
scrutantes scrutinio cum multi
falsi testes accessissent quod ut
multum falsum dicebat ut multi
dicebat postquam conspirauerunt in
iniquitate testes in iniquum et multum
est iniquitas sibi cecidit quod x
comprehenditur latro tamen licet est
pastor bonus ligatus est tamen
vermis licet est agnus man
suetus iudicatur tamen impius
licet est iustissimus condempnatur
tamen blasphemus licet est ve
rissimus etiam pondenda comprehe
ditur hic resistit quod ex volun
tate ducitur hic quod dicit quod ex ma
sueto iudicatur hic respondet
quod ex humiliter condempnatur et suspi
nit quod per nostra salute de hijs
omnibus versus 13 nouissime autem ve
nerunt hic subtrahitur testimonium falsum dicen
cium ubi habetur duo primo quod dicto
testimonium quod duo falsi et improba
testimonium hic dixit possum
quod ergo nouissime autem scilicet post
multorum falsa testimonia venerunt
duo falsi testes duos adducunt

ut legem servare videatur & ut
19 non stabit testis unus contra aliquem
sed transgrediuntur legem quia falsos ad
duxerunt sicut figuratum est in accusatione
naboth pro vinea sua 3o Reg.
21 Et dixerunt hic dixit
possum destruere templum dei et post
triduum reedificare illud. Falsitas hic
manifestatur ex 3bus ex commutatione
ex additione ex interpretatione. Ex com
mutatione quia dominus non dixit
possum destruere sed solvite. Item non di
xit reedificare sed excitabo. Item
de templo dei non materiali
apparet ex additione quia ad
diderunt dei sic hic & multum
sic dicit Io. 2 quod dominus non dixit
sed simpliciter ait Io. 2o Solvite tem
plum hoc & in tribus diebus excitabo
illud. Ex interpretatione quia non in eodem
sensu in quo dominus dixit intulerunt
verba. dominus dixit de templo corporis
sui predicens passionem suam in templi
solutione ... in excitatione
[illegible] sicut accipiebat de templo
materiali lapideo. Et exurgens
princeps sacerdotum. [illegible]
est quia non potuit [illegible] alti
[illegible] hic [illegible] quod ...
ubi ponuntur ... pontificis ... impe
tuosa ... 2o ... discreta
dissimulatio. Iesus autem tacebat.
3o ponitur ... maligna
questio. Et princeps sacerdotum ait illi
dicit questio Et exurgens ... solio
ubi erat princeps sacerdotum ...
phas ait illi ... nihil
respondes ... & ... non
... locum calumpnie ex
... de solio pontificis ut
... motum cordis
demonstraret ... qui
isti adversum te testificantur.

Ihesus autem tacebat ut ex oc
casione sermonis locum accusandi
non inveniat. Hic et ne ignorans
interrogabat ... Iesus autem tace
bat et hoc & multum ... 1o ut
ostendet suam iniustitiam quia & pontifex
indignus erat & testes ... sicut
pilatus indignus erat audire
visionem ... ad ... fecit
... est veritas ... ...
... ne loquens quia despi
cient doctrinam ... tamen
2o ... suam ... ne amplius
peccarent ... sicut
... non audiens et non habens ...
... 3o ...
suam ... quia ut dicit ...
... ut ... quia ...
... calumpniatur ...
... suam pacientiam ut ...
... ... agnus coram ton
dente se obmutescet. Et prin
ceps sacerdotum ... pontifex ... po
tificis ... ubi ponitur ...
... malignitatis ex parte pontificis
... vitatis ex parte filii
... dixit illi Iesus tu dixisti. Et
... est. Et princeps ait illi ...
ut ... quia malicia non
potest ... & ut ... & ...
... videatur ... Adiuro te per
deum vivum. ... ad ... ydo
lorum ... vitam ... ut
aliquid ... ut dicas nobis si tu
es Christus ... ad ...
quia ... vocatus
& ... fuit ...
... filius dei ...
... & interrogat de
duobus quia ... in Christo
& quia ipse est filius dei & ... missi
... in lege ... dixit illi
... videt dominus 1o ...
... 2o ... comminando.

verumtamen dico vobis. Et hoc est
dixit illi ihesus. Secunda bis inter
rogatus fuit et tunc predixit pre
senciam. Et bis interrogatus fu
it. Secundat usus caput tuum
tu dixisti et e filius pylato et
cayphe. Responsio li q pylatus di
xit de presenti tu dicis et cayphe
de preterito tu dixisti Secundum glo hec
Hic si [illegible] Rab. sacerdos legis vide
at que xpus predixerat io lo ei
de preterito tu dixisti q.d. in lege
hoc dixisse potuisti quod eum sim xpus
filius dei vivi pylatus non de no
vis audiebat io dicit ei tu dicis
verumtamen dico vobis. Hic videt
misericordiam comminando Scie
bat enim dominus quod persona inimicorum
nolebat cayphas credere eius
condempnacionem non futurus iudicium
quumque omnes se esse futurus iudi
cem licet modo iudicaret ubi im
plicat tunc manifestatorem sui fu
turi iudicij quia videbitis auctorem
iudiciorum quia sedentem a dextris dei
executorem iusticie quia venientem
auctorem [illegible] ex parte divinitatis exe
cutorem ex parte humanitatis et hoc
est quod dicit verumtamen q.d. licet modo in
honeste tractetis quem prius honorem
et inuste condempnetis tamen dico vobis
amodo videbitis filium hominis
sedentem [illegible] condempnatis nec est
[illegible] quod dicit ys 26 [illegible]
tollatur impius ne videat gloriam
dei quia visio non erit eis glo
[illegible] non letitie sed luctus
non [illegible] sed tristes quia omnes vi
debunt xpum in humanitate iudi
cantem sed non omnes eum divinitatem
[illegible] sedentem [illegible] iudicia
[illegible] a dextris dei [illegible] in
dicantes auctorem venientem [illegible]
iudicium [illegible] humanam in
nubibus celi ad [illegible] vel in nu

bibus celi i. in sanctis dan. aspicie
bam in visione noctis et ecce in
nubibus celi quasi filius hominis veni
ebat. Et sic patet confessio xpi coram
iudice caypha. Tunc princeps
sacerdotum post xpi accusatorem hic
subiungitur eius condempnacio [illegible]
[illegible] ubi primus cayphas pro
cedit ad xpi condempnacionem primo
crimen imponendo 2o opinionem
assistencium exquirendo ibi quid vobis
videtur 3o [illegible] ibi pro xpo blasphe
miam 2o dicit crimen imponat cuius
professionem xpi [illegible] ibi scidit
adhuc egemus dicit glo tunc in
testimonio [illegible] et audi
ta xpi confessione quam faciebat
se princeps sacerdotum scidit ve
stimenta sua signo imponendo
blasphemiam. Et sicut dicit
Rab mos erat iudeorum cum aliquam
blasphemiam audiebant scinde
vestimenta sua in signum interioris
doloris cordis non illa. Glo. sci
dit vestimenta sua sicut [illegible]
cum audiunt verba [illegible] za sic
paulus et barnabas cum in cultu
divino honorarent. Actuum 14. Quis
exclamando blasphemavit
blasphemia enim est attribuere cre
ature quod solius dei est vel deo quod solius
creature est. Et ideo princeps [illegible]
[illegible] blasphemias quia quod dei
est deo non attribuis et filium dei
puram creaturam credis. Quid adhuc
egemus testibus q.d. [illegible] in casso
laboramus querendo testes ecce
nunc i. in aperto et coram omnibus
audistis blasphemiam. In primis in
[illegible] sed [illegible] angustia et [illegible]
[illegible] tegeret et molestiam in[illegible]
[illegible] imponit in innocen
tem xpm. Job. xv. iniquitas do
cuit os tuum et imitaris linguam

blasphemacionem condempnabit
te ad tempus et non ego / Sed vos
videtis quia me videtis proprietas
uocis sed consulte agitur respondit o
primonis assistencium ubi primo po-
titur ex conspectu / 2o iniquitas
condempnacio ibi At illi respondentes
dixerunt reus est mortis sicut
dixit quod eum blasphemum putabat
sequuntur arbitrium principes condemp-
nantes eum mortis reum quod di-
citur Levit xxiiij qui blasphe-
mauerit nomen domini morte mo-
riatur Item 2o morte tamen pessima
condempnauerunt eum ambo et Item
contra legis preceptum et consue-
tudinem quod legis precepta contraueniunt
dicente domino innocentem et iu-
stum ne occidas Exo 23 / Tunc
expuerunt dicto de ipso a tempta-
cione de temptati condempnacione
hic subditur de condempnati illusione
que ostenditur in 3bus in expuicione
in percussione in derisione Expu-
erunt ut vilificarent percusserunt
ut affligerent / deriserunt ut stul-
tum ostenderent Unde et pena
culpe primorum parentum in qua
fuit triplex inordinacio una in
appetitu illiciti honoris cum credi-
derunt dyabolo dicenti eritis sicut dij
alia in ligni sumpcione contra prohi-
bicionem mandati / 3a in cupidi-
tate sciendi vnde contra appetitum hono-
ris voluit Christus vilificari et conspui
contra delectacionem esus prohibiti vo-
luit percuti et colaphis cedi
contra cupiditatem sciendi voluit
stultus reputari dicit glossa Tunc
spreta lata mortis sentencia expuerunt
in faciem eius Job 30 faciem me-
am conspuere non verentur in quam angeli

desiderant prospicere prima pe. primo
post [illegible] domini in faciem Christi
tum Et colaphis eum ceciderunt
colaphi sunt percussiones in collo
vel [illegible] corpus [illegible] percu-
cientibus Alii autem [illegible] sed
[illegible] palmas in faciem
eius dederunt Job 16 exprobran-
tes percusserunt maxillam meam
palme domini percussiones in ge-
nis dantes dicentes [illegible] prophe-
tiza nobis Christe quis est qui te per-
cussit [illegible] velauerunt fa-
ciem eius [illegible] dum [illegible] lu-
debat ad maxillas / Petrus vero
sedebat foris quid actum est de condemp-
nacione sua testimonium [illegible]
quo subiectum est [illegible] testi-
monium [illegible] vel testimonium
vnde hic intendimus negacio pe-
tri [illegible] cito [illegible] narrat
[illegible] maioritatem negacio-
nis ad [illegible] timorem / 2o peni-
tenciam [illegible] ad [illegible]
ibi Et recordatus est Petrus verbi Ihesu
Culpa non negacionis narrat-
ur de [illegible] na de-
[illegible] negacionis [illegible] / 2o occa-
sio [illegible] ibi Et accessit ad eum
vna 3o [illegible] ibi Et continuo gallus
cantauit dicit glossa Petrus non sede-
bat intus [illegible] sicut
Jo 18 [illegible] non appropinquabat
ad Ihesum ne [illegible] suspicio oriet-
ur [illegible] malo [illegible] in
[illegible] magnum / Petrus [illegible]
[illegible] et [illegible]
dit [illegible] negauerunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] stella [illegible]
magi [illegible] quibus
[illegible] regressi [illegible] / Et ac-
cessit ad eum [illegible] occasio

et magis tamen negationis que fuit
tercia. Duo ad ultimum ancillarum et
tercium ministrorum. Primo ergo ponitur negatio
simplex facta sine iuramento, ibi Et
accedente una ianua. 3o facta negatio
cum detestatione et iuramento, ibi Et
post pusillum accesserunt. Et ista ex
[illegible] tamen [illegible] possunt nega-
tionem [illegible] nam ipsa prima fuit tamen ex
obmissione veritatis, id est 2a fuit
abnegatio veritatis, id est 3a cum duobus
dictis fuit impugnatio veritatis.
In prima ponitur primo ancille proclamatio
2o petri negatio, ibi Et ille negavit.
Dicit ergo Et accessit ad eum una
ancilla dicens. Nota [illegible] si ac-
cedit ad eum temptatio quando se e-
longat a Christo quia quando se elongat
a te [illegible] Et tu cum Ihesu na-
zareno eras. Vir dicit eras quia iam
esse desinebat vir petrus. At ille co-
ram omnibus [illegible] ait ille [illegible]
dit [illegible] et si oportuit me
mori [illegible] negavit [illegible]
coram omnibus qui timorem mortis
habebat dicens Nescio quid dicis
id est nescio ad quid facto istius. [illegible]
mines cognosco qui eum [illegible] no-
minat [illegible] de simbolo lat[illegible]
cum cognoverunt [illegible] negavit
in petro [illegible] quedam [illegible] non
debet [illegible] latine [illegible]
[illegible] debet difficile [illegible]
meat ergo bonus ne peccat per pro-
bitatem et malus ne desperet per mul-
titudinem maliciam [illegible] tamen po-
nitur ab ancilla prodit petrus quasi
a [illegible] una est ad confita-
tionem mulier quia a muliere non
a viro ab ancilla non a libera
primo victus est, et ideo est ut con-
dat [illegible] et [illegible] in no-
cte dominice [illegible] et passionem

Et [illegible] petrus [illegible] sicut [illegible] anti-
quos [illegible] petrus [illegible] reduxit
ita [illegible] ad [illegible] negat
[illegible] principem
3 ut [illegible] cum [illegible]
[illegible] Beda ab una
de ancillabus [illegible]
[illegible] 3o Accedente ait ille [illegible] 2a
negatio ubi ponitur primo alterius an-
cille proclamatio 2o iterata petri
negatio, ibi Et iterum negavit. Dicit ergo
Exeunte autem illo ianuam [illegible]
[illegible] et [illegible] ianua [illegible]
[illegible] vidit eum id est advertit
de ea alia ancilla et ait his
qui erant ibi [illegible] quibus [illegible] facie-
bat [illegible] Et hic erat cum
Ihesu nazareno et [illegible] petrus re-
[illegible] ad ignem et stabat [illegible]
cum aliis [illegible] palam [illegible]
[illegible] dicitur quod [illegible] adstantes
dixerunt [illegible] Et tu ex discipu-
lis eius es. Et luce 22 dicitur et post
pusillum alius videns eum et di-
xit et tu ex illis es et iterum mul-
ti proclamavit in eum [illegible]
[illegible] Et iterum negavit
cum iuramento quia non novi
hominem. [illegible] quod hic ex
uno peccato [illegible]
[illegible] peccato [illegible]
[illegible] de tua
negatione petri [illegible]
facta fuit quod in atrio Cayphe [illegible]
[illegible] Iohannis xviii
ad idem [illegible] dicitur quod in atrio Cayphe
petrus non potuit agere penitentiam
[illegible]
[illegible] negationis [illegible]
amare flevit [illegible] ad id
[illegible] dicitur [illegible] luce xxii
[illegible] dicitur facta negatio in
atrio Anne [illegible] petri

negacionem dicitur · Adduxerunt ihesum
ab anna ad caypham in pretorium
ad idem est quod augustinus in libro de concordia
euangelistarum asserit tercium negacionem
tunc factam in atrio anne Vnde sciendum est
dicendum tria negacio incepit in atrio
anne sed completa est in atrio cay-
phe et hoc dicit patet ex quodam
capitulo iohannis quia cum ei non faciat
mencionem de cayphe sed solum de
anna post primam unam negacionem de-
inde interrogauerunt de xpo et tandem
quod facit alias duas negaciones
post que postea facte sunt in atrio
cayphe Et quod ipse dicit adduxerunt
ihesum ad caypham super primam negacio-
nem non dicitur quod tria negacio pre-
cessit adducionem illam sed una
tantum precessit Similiter et narrant
communiter quod communiter mate-
riam non hystoriam uolebat ut
ut melius dicitur uidet liber de
Singula est adduxit ergo ihesum
ad caypham in pretorium et confirma-
tur quod ab anna ubi solum xpus negatus
est tandem a cayphe in pretorium
pylati legitur ergo quandam fuit de
tria negacione quidam ad inchoa-
cionem et dicit eam fuisse in
atrio anne Alij quidam ad consumma-
cionem et dicit eam fuisse factam
in atrio cayphe Et autem dicit et
narratur in hoc loco usque ad cap-
itulum quod sequitur dicitur per recapitulacionem quod sy-
mon est 2 in hystoria ordine prece-
dunt hec omnes tres [illegible]
ita concordat tunc per nega-
cionem scripserunt Vnde scripserunt non per-
tinet [illegible] sed nos eundem
uolentes quidam malum est non
in omnibus deo obtemperare sed in parte eo

fide Et post pusillum iterum 3a
negacio ubi ponit primo nega-
cionis occasio 2o ipsa materia
negacio in qua concepit per occa-
sionem tamen duo primo petit a cir-
cumstantibus percelacio tu de vere
tu ex illis es 2o percelacionis
confirmacio [illegible] nam et loquela tua
dicit ergo Et post pusillum in isto
pusillo exponit petrus et ipse
stabat ad ignem et dicit lucas
fuit intervallo facto quasi hore unius in
glosa habet que ad impleat quod iste
breuitatis causa obmittit et sic
magister [illegible] sed alias [illegible] Et
gallus cantauit quo ingressus
in atrium fit negacio Accesserunt
qui stabant [illegible] ad interrogandum
et sicut dicit xpo [illegible] istos sunt
unus ex seruis principis sacerdotum
cognatus illius cuius abscidit
petrus auriculam Et dixerunt petro
vere tu ex illis es confirmacione
dicit quod unus dixit nonne ego
uidi te in orto cum illo ut est
conuertas quod unus qui eum uidit
in orto maior affirmabat certi
at [illegible] fidem et ideo unus
dicit quod pertinens [illegible] confirmant
quod dixerant nam et loquela tua
manifestum te facit sed non re-
medius erat [illegible] in loquela
[illegible] hebrei [illegible]
[illegible] hebrei sunt et unius
lingue [illegible] una [illegible]
[illegible] loquendi modus et [illegible]
[illegible] ierosolimitanis distin-
guebat in loquela petrus quia
erat de gallilea sic et alij disci-
puli xpi sic de plurimis sunt
[illegible] per loquelam quod non
potuit dicere publice sed [illegible]

roboleth iudicium &c. Tunc cepit
detestari i. maledictum se
obligare et iurare quia non novit
hominem i. quia non noscit xpistum
quem vocat hominem quem quondam
filium dei vivi dixerat Jo. 2°
[illegible] medius vestrum [illegible] quem vos
nescitis non est xpistus. Et continuo gallus
cantavit. hic 2a galli cantus
tertie negationis tempore quod
dixerat dominus petro supra hic quod dicitur
continuo gallus cantavit insinuat
quod inter peccatum et penitentiam cor-
rectionem non debet esse mora. Secundum statum
galli i. prelati sunt predicator-
es penitentie et devotionis et dicere
vigilate iusti et nolite pecca-
re 1a cor. xv. Galli cantus
est instancia inspirationis in corde pec-
catoris primo quod de malo culpe
fugiendo 2° de malo pene
vitando 3° de bono glorie ac-
quirendo primo annunciat fetidi-
tatem culpe 2° acerbitatem pe-
ne 3° amenitatem glorie. Et
recordatus est petrus. hic post cul-
pam petri negationis subdit primam
fletus ubi ostendit primo primitus de-
cessionem 2° primo [illegible] i.
Et egressus foras. dicit ergo Et re-
cordatus est petrus audito galli
cantu ubi ipse predixerat et
cetera priusquam gallus cantet i. pre-
cantet ter me negabis. [illegible] vel
ita erat dilectio ut memoria
ubi continuo io dicitur [illegible] 20 non
declines a verbis meis. Et e-
gressus foras ut quieret liberius fle-
vendi locum flevit amare
i. ex corde amaritudine. ys. 22
Recedite a me amare flebo
nondum [illegible] tamen que fuit pe-
ccata petri ad primum galli

cantum ut [illegible] Aspexit dominum
de qua luc. xxii. Conversus
dominus respexit petrum recor-
datus ubi ut hic Et recorda-
tus est [illegible] pertinet ad auditum
doctrine [illegible] 20 [illegible] au-
ditus [illegible] sunt 2° ad inspec-
tionem [illegible] 3° de aspectu
eius in [illegible] 3° ad recor-
dationem beneficiorum ys. 3° [illegible]
[illegible] recordabor. Et
ant fuit ad [illegible] petri
2° [illegible] que sunt
occasio peccati et offensa [illegible]
occasionem fugiendo [illegible]
flendo [illegible] offensam dolendo
io dicitur [illegible] egressus foras ut
fugeret occasionem loci [illegible]
occasio negationis [illegible] victoriam
[illegible] Cayphe non potuit
agere primam foras egressus ut
ab [illegible] [illegible]
negationis [illegible] liberius fle-
tibus [illegible] [illegible] ne
fles [illegible] flevit ut
deleret peccatum [illegible] lavabo per
singulas noctes [illegible] amare
quia offenderat xpistum ys. Recogi-
tabo tibi omnes annos meos in ama-
ritudine anime mee cap. xxxviii

Mane autem facto

Mane post [illegible] de [illegible]
[illegible] a [illegible] in manus
[illegible] hic [illegible]
[illegible] a [illegible] in manus
gentilium [illegible]
[illegible] xpistum [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] passionem [illegible]
i. Tunc [illegible]
[illegible] 3° [illegible]
non [illegible] hominem [illegible] filium

i. petentes at blasphemabant
prima pars at ostendit in christo fuisse quenis
peccati mc. i. deceptoris quia iniustus
secundo correctus peccato premium hominis
quia passus et mortuus. tertio suffi
cientissimus quia dei filius. prima pars de
scribit circumstancias primo tradicionis
secundo accusacionis i. ihesus autem stetit
ante presidem. tertio condempnacionis i. vi
dens autem pylatus quia nichil proficeret
In quibus tres introducuntur testes
innocentie christi. i primo testimonium pro
ditoris qui dixit peccavi. secundo te
stimonium uxoris pylati que dixit
nichil tibi et iusto illi. tertio testimonium
iudicis qui dixit innocens ego
sum a sanguine iusti huius. prima pars
i. describit circumstancias tradicionis
exaggerat reatum iudeorum primo
quantum ad machinacionem sceleris secundo
quantum ad sceleris dissimulacionem i. et
videns iudas. tertio quantum ad
crudelem simulacionem i. et prin
cipes argenteis in templo. machina
cionem sceleris exaggerat primo ex par
te affectus quia mane. secundo ex par
te gradus quia omnes principes
sacerdotum. tertio ex parte effectus quia
ut eum morti traderent. ex parte
affectus ostendit tamen primo fervorem. Petrus
dicit sceleris eum dicit mane at fero
dab inde solliciti sunt tota noc
te vigilaverunt ut fierent homi
cidium. job xxiiii. mane autem
consurgit homicida. dein ostendit affectum
malignitatis cum subdit consilium fe
cerunt machinando mortem
eius sic ps. cogitaverunt adversum
eum consilia multa quia omnes in
quo generalitas principes sacerdotum
in quo dignitas et seniores populi
in quo antiquitas pos. deus pro

posuit super filium hominis ego non
generalitas non universitas non
honestas a scelere retrahat sed non
equitas unde dicit adversus ihesum. postea
convenerunt adversus dominum et adversus
christum eius ut eum morti tra
derent. hic ex parte effectus tamen in
troducit ad exaggeracionem sceleris
quia vinxerunt duxerunt et tra
diderunt vinctum est ut non mo
veretur quo vellet ductum ut
moveretur quo non vellet tradi
tus ut pateretur quod non meru
erat quia pro delictis nostris non suis
Romanorum v. licet tamen sunt quod ...
iniquitas quia generis humani ex
peccato premiorum premium geruit vin
ciebatur cum ex difficultate ad
bonum ducebatur pravitate ad
malum sed trahebatur violencia spi
ritus immundorum difficultas erat
propter pravitas carnis violen
cia hostis dicit ergo ita consilium in
ierunt adversus ihesum ut eum
morti traderent que fuerit vi
tam mundo et vinctum eum duxerunt
ligatur qui solvit compeditos ad
duxerunt et tradiderunt poncio
pylato presidi sicut dicit ps. ... ig
ligatum duxerunt ad pretorium
ipsius pylati et non introierunt
ad pretorium ut non contaminarentur
quia ut dicit augustinus consuetudo
erat iudeis in festo azimorum
non intrare in tabernaculum ali
enigene et tunc pylatus exivit
foras ad eos et videns eum liga
tum cum tanta multitudine admirans
dixit ea que dicuntur in iohanne
tunc videns iudas. hic ostendit
sceleris dissimulacionem iudeorum
quia cum iudas recognovisset se pec
casse tradendo eis innocentem et

iusti sub dissimulacione tussie-
runt ostendit quod primam proditoris
2º dissimulacionem sceleris in iudeis
At illi dixerunt quid ad nos
in prima proditoris ostenditur primo penitendi
tendi occasionem 2º cordis do-
lorem in prima duccionem 3º oris con-
fessionem in peccavi tradens. Contra quod
dicit mercator iudas qui eum tra-
didit hic dicit ad dictum alicuius in-
de apostoli quod dampnatus esset spiritualiter
illius i. dampnacionem ad iudican-
tis vel quod dampnatus esset spiritualiter
penituit iudas mutato peccati et
na dampnacione digna prima doc-
tus i. angustia cordis et testi-
ficacione que tamen noluit quod non
propter amorem dei sed propter enormitatem
rei testes fuit et desperavit.
Retulit quod argenteos contra v-
stitucio quid de a principibus sacerdotum
et senioribus populi a quibus male
acceperat. Et notandum quod si iudas
restituit pecuniam male acquisi-
tam quia usurarius tenet usuram
vel symoniacus prebendam, quamvis
esset confessio peccavi tradens
sanguinem iustum non valuit. At
ista iude confessio propter tamen primo
ex parte illius cui fiebat quod non
presbitero sacerdoti et fideli iam i. iudei
amiserant officium sacerdotii nec
erant de ecclesia nec unio nec mi-
to 2º ex parte illius a quo fiebat
quod desperatus erat et si adesset dolor
cordis confessio oris restitucio op-
eris tamen deerat spes salutis. Tercio
iudas primam duccionem perdiderat
peccatum ponderis publici non pon-
deris privati. Pondus privati est
de quo psalmista dixi confitebor et tu
remisisti pondus publici est
de quo kayn maior est ini-
quitas mea. 3º ex parte confessionis
quia insufficiens et diminuta erat
confitebatur enim tantum dolum i. tradens
homicidium i. sanguinem necnon iam
i. iustum quod non propter illius cul-
pam sed propter iudeorum iniquitatem illum
tradidit. Iudas vidit veritatem
ubique fulgentem proditorem et de
ipso dat testimonium et contra eos qui
condempnaverunt appellat. At
illi dixerunt hic ostenditur in iu-
deis dissimulacio sceleris et hic
in duobus quod reatum a se excu-
tiunt et quod in venditorem infun-
dunt et hoc est At illi dixerunt
quid ad nos pertinet de facto tuo
primo ad te tu videris i. tu
nosti quod fecisti eum tradendo
et precium et oblacionem approbando
videris est proditum submittimus
futurum vel alia littera tu videbis
quod unde contingit q. d. Tu iudas videbis
si bene recipies si male sibi. Hic
accusacio sacerdotum est quod non
cognovit primam et iudei pertimes-
cunt hic quod iudei non lapida-
verunt eum sicut blasphemum eum lex
[illegible] blasphemum
extra castra et lapidet eum omnis
populus. Hoc fecit quia nolebat am-
plius gloriam eius de christo. At potest
dici quod non audiebat quia iam
potestas erat translata ad romanos
Et sunt de tradens peccavi san-
guinem iustum. Glosa quanto magis
qui crucifixerunt quod iudei plus
peccaverunt quam iudas eum [illegible]
pro peccatoribus omnibus iudeis insi-
licet [illegible] iudei et in

das q̄ se h̄nt in pcto isto sic
cupiditia z cocupiscē na pcto
i gritudīe plꝫ peccat̄ modus
q̄ de plenib' bn̄ficijs ingratus
fuit sꝫ modi affcu malig'
q̄ cꝫ maiori libidīe eum
int̄fecerunt / hoc at̄ ista loq̄r
nō tm̄ de pcto pdicōis sꝫ et
despacōis vm̄ addit z qm̄
pciā nō inuocauit. Despacō
despacō traxit ad interitū
et precis argenteis h' agit
de cime simulacōis q̄ ipa
cogitat cꝫ morte pditoris q̄
suspēdit se ms̄ paupr̄. Agit
hꝫ pmo h̄r d' morte pditoris
2º de cime silacōis i pncipes
aut sacerdotum in morte pdi
toris dn̄r eis in mota suspē
suspicō cupiditatis z aiūt
q̄ eis pcm̄ precit z labit
q̄ laqō se suspēdit / Et hic est
et precis argenteis i teplo
recessit. Ezech. a. argentum
eorū foras pieit z aurū
eorū in sterquilinium z nō va
lebit liba' eos. z abiens
p despacōz laqō se suspendit
Bn̄ ...z dm̄ a xº abiat z la
queo anaiam se suspēdat
sꝫ q fecāt i occulto ītꝫ oib'
manifestū ī publico z cōtior
qualitas supplicij indicat
p quē peccat Sap. xi. p que
peccat quis z torquet'. Bn̄
qualiter se q̄ denarios pdi de
narios in teplo reliquit z se
ipm̄ laqueo tradidit intp
aut ipa die crucifixionis Bn̄
re s sunt cū pncipib' sacrdot̄ re
cessit ut in eꝰmit' non est

opossitum sꝫ gl'ay respicit one
dm̄ se suspēdit planus ē
ut dt Iop vn̄r tm̄ ho ... vello
q̄ suspendit se amp dub eet
mortuus Lant at 3s nacoes
q̄e h' morte pditoēz mīe
pmo ut cōnatus i aere su
tu se de mōnd ondit psh
ac diligno p ... 2º q̄
pacifcēdo locū fiat i gula
ponitur ut artie qm̄ nore p
dicōmis eminuit puniciat
3º ut celo z t'i.e. cecus ondit
amabil' dm̄cia judeorū quos
n' peti gfessio n' ifstmo p
cij n' oracō ... suspēdij emo
lenit / q̄ n' pmitenti n' gfite
ti n' p...ti n' se suspēdenti
credidimt principes aut sac
h' agit de cime simulacōis
volut at simulaē scelꝫ duob'
moris / pmo i reuerēcia dm̄
honoris 2º obsequio pietatis
i consilio at' i to emerunt
principes at' sacerdotū accepti
argenteis dixerunt simulatis
irreuerēciaz dm̄ honoris z
obsequio pietatis / nō lꝫ eos
mitte in corbanā i. int' do
na dī / ecce silacō pietatis /
notandū q̄ corbona alij dicūt
domū ut ... a ... dixit ...
pira a mei corbana i. domū
alij dr̄ archa sine dom' i q̄
i ponebat' oblacōes i ...
z pcipem / Gazophilaciū ē
at archa magna i ponebat'
oblacōes pegnorū q̄ pcium
sanguis ē i pcium datum pro a
... consilio at' i to
h' agi' de cime simulacōis
sub spē obsequiū pietatis q̄
d' pecunia ea ordinaūt emere

agrum in sepulturam peregrinorum quia
fecerunt non in vineam pampinum
sed in infirmam [illegible] et ideo
[illegible] hic eciam [illegible] de precio ager
emptus aliud de facto scilicet hic re
cordatur [illegible] vocatus est
[illegible] propheciam [illegible]
[illegible] tunc adimpletum est
[illegible] Consilio autem inito [illegible]
[illegible] emerunt ex
illis agrum [illegible] de manibus [illegible]
[illegible] retinere non potuit [illegible]
eos amittere nolebat [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] emerunt ex eis agrum
figuli [illegible] nomen illius
agri vel ad [illegible] figuli erat
[illegible] ager erat in sepulturam
peregrinorum hic fuit de machi
nacione [illegible] latuit
diffamatur emptor [illegible] vo
catus est hic additur [illegible] impo
sicio nominis ut esset [illegible] re
memoracio [illegible] in detestacionem
nominis [illegible] propter quod vocatus
est ager ille [illegible] acheldemach
[illegible] hoc est ager sanguinis
hoc est emptus precio sanguinis
usque in hodiernum diem [illegible]
tudinis [illegible] vocatum
est nomen loci illius agri [illegible]
[illegible] in gabaon Tunc adi
mpletum est scilicet [illegible] quod
dictum est per Jeremiam prophetam di
centem [illegible] in hac prophecia
[illegible] in zach [illegible]
[illegible] ubi
[illegible] de empcione agri
sed [illegible] de precio sic appenderunt
mercedem meam xxx argenteis
et proiciam eos in domum domini

ad [illegible] prophetiam est de [illegible] 32
ubi est de empcione agri sed non
sub nomine [illegible]
[illegible] quia [illegible] domini eciam
et emi agrum ab Anamehel filio
patrui mei qui est in Anathoth
et appendi ei argentum septem
stateres et decem argenteos [illegible]
[illegible]
[illegible] completum [illegible]
dicit quod appreciaverunt [illegible]
[illegible]
accipiendum [illegible]
[illegible]
[illegible] non in originali vi
cio scriptorum [illegible] quod posuit hic
Jeremias pro Zacharias et dicit quod
quidam codices habent per Zachariam
prophetam quod latini scriptores non in
telligentes posuerunt pro Jeremia
alii per [illegible] alii simpliciter per prophetam
addit et sic [illegible] verba de
verbo ad verbum in quodam Jeremia
scripto apocrypho dicit ergo Et accep
erunt xxx argenteos scilicet principes
sacerdotum [illegible] de corbana [illegible]
[illegible] vile ma
[illegible] appreciaverunt a filiis Israhel
id est a Judeis et complicibus eius Et de
derunt eos scilicet argenteos in a
grum figuli id est pro agro figuli
emendo sicut constituit mihi dominus
id est sicut constitutum est Jhesus autem
[illegible] stetit ante presidem
hic agitur [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] presidis [illegible]
[illegible]

facit. 2o nihil testificatur. unde dicitur
tacebat ... ipse autem tacuit. primo testificatur
unde dicitur ait tu ipse autem tacuit. primo
interrogatorum fallaciam ... 2o pru-
dentiam ... respondit ait
illi Jhesus tu dicis. Et quidem Jhesus
autem stetit ante presidem. scilicet Pylatus
tamquam iudicandus ante iudicem qui
est iudicaturus vivos et
mortuos tamquam famulus ante dominum
qui est dominus dominantium ...
et impotens ante potentem qui tamen est
omnipotens. Et interrogavit eum dicens tu es
rex iudeorum. ordo historie est
quod cum dominus esset in pretorio Pylati
exivit ad eos Pylatus foras dicens
quam accusationem affertis adversus hominem
hunc secundum quod dicitur Jo. 18. At illi dixerunt
ei Si non esset hic malefactor non tibi
tradidissemus eum. quia cum non exprimerent
aliquam ... causam adversus
eum videns Pylatus quod per invidiam
tradidissent eum ait ad illos
si accusatis eum de peccato quod filium
dei se dicit vel quod possit destruere
templum accipite eum vos et secundum
legem vestram iudicate et tunc iudei
dixerunt nobis non licet interficere
quemquam ... Et incipiunt
et tunc accusaverunt eum secundum quod dicitur
Luc. 23 quod subvertit gentem et
prohibuit dare censum cesari et quod
diceret se regem esse. Et tunc intravit
iterum in pretorium Pylatus secundum quod dicitur Jo.
18. De prima non accusatione curavit vel
... reputaverunt quod sciebat eum
invidiose ... Reddite que
sunt cesaris cesari. Sed ... quare
de 2a interrogat. scilicet Tu es rex
iudeorum ... Jo. ... quod
timuit ... si non diligenter
inquireret de crimine lese maiestatis
ideo dixit Tu es rex iudeorum q. d.

quasi esse voluisti quod te finis rex iudeorum
sicut accusaverunt te dicentes. Et tunc respondit
Pylato secundum quod dicitur Jo. 18 A temet ipso
hoc dicis an alii tibi dixerunt de me.
Pylatus non respondit ... Numquid ego iudeus
sum q. d. non a me hoc dixi
sed a iudeis hoc accepi. Gens
tua et pontifices tradiderunt
me dicentes quod tu dicis te esse re-
gem et prohibes tributum dari cesari
et ideo ... quid fecisti
ad hanc questionem scilicet quid fecisti nichil
respondit sed ad primam de qua magis
dubitabat scilicet Pylatus scilicet de re-
gno suo respondit Regnum meum non
est de hoc mundo si esset ex hoc
mundo ministri mei decertarent ut
me ut non traderer iudeis. Tunc
dixit ei Pylatus regnum tuum de
alibi ergo rex es tu. Et respondit ei
Tu dicis quia rex ego sum. Et hoc
est quod ... ait hic dixit ei Jhesus
Tu dicis Ipse enim in usu tunc erat ut
sermo eius calumpnie non pateat
et tamen verum dicat q. d. non nego
me esse nec me talem esse confiteor
cuius regnum putatur de hoc
mundo. Et addit Ego in hoc
natus sum et ad hoc veni in
mundum ut testimonium perhibeam ve-
ritati. Et omnis qui est ex veritate
vocem meam audit q. d. obedit
ei. Et tunc Pylatus interrogavit
eum quid est veritas ut dicitur in Johanne
et tunc Pylatus exivit ad iudeos
et dixit nullam causam mortis invenio
in eo. Et tunc secundum quod dicitur Luc. 23.
Illi invalescebant dicentes Commo-
vit populum docens per universam
Iudeam a Galilea usque huc.
Et audiens Pylatus quod Galileus
esset ... occasionem dimittendi
eum cum Galilea esset de dominio
Herodis misit eum ad Herodem.

qui tc̄ erat i̅ illinus. Et tc̄ ꝑ
tulit eius illusione̅ & q̄ luc̄ xxiij
eum mech̄ in eo i̅ ueīet herodes
remisit eum ad pylatum. Et ait
ꝑ quos pu̅b(us) pri̅cipi̅ ait ad eos
obtulistis m̄i virum hu̅c q̄i di
gnum morte ꝛ c̄o dico vob̄ q̄
diligent̄ interrogaui eum ꝛ no̅
i̅ veni eo i̅ eo cā mortis ȝ neq̄
herodes i̅uenit q̄o co̅uertit fla
gell̄ dimittam. Et tc̄ ut d'
il accusabat eum i̅ multis. Et
eum accusaret. hic o' accusatores
iudeorum ꝑ i̅ vidu ꝑcedente
ubi o' p̄o paciā salua accu
sati i̅ silencio 2o iudeorum mali
ciā i̅ latu̅ silencio i̅ ꝑdicā a'
ꝑ ꝑa o' p̄o ꝑtinaciā iudeorum
i̅ accusando 4o paciā accusati
i̅ tacendo i̅ nichil respondit 3o postu
latore̅ visionis a ꝑ ꝑ i̅ tunc
dixit illi pyl̄ no̅ audis. 4o ad
miratorum pyli & ꝑ silencio i̅ et no̅
respondit ei qt̄ ꝑ. Et eum accusa
ret medacit' ꝛ ꝑtinat' aptis
sime q̄ no̅ pu̅t ꝑ tempe ꝑ i̅f
initate ꝛ remoibus ꝑ q̄ no̅
pu̅t ꝑtentia pigraniā n̄
respondit n̄ ad ꝑu ꝑ tentacione̅
n̄ ad deorum refrigatore̅ n̄
ad dicta eius ꝑ ꝑdacione̅ ȝ ꝑ
pri̅b(us) sic nichil respondit. pyl' at
i̅ ꝑte respondit ꝑo i̅ glo̅ q̄ pyl'
i̅ unus sciebat ꝑnia ꝛ io q̄ ei
respondit phileos at i̅ dignos ꝑua
visione iudicaui̅t. Tunc ꝑ ei
sic accusaret. Dixit illi pyl'
no̅ audis q̄nta adu̅sum te di
cu̅t testio̅ ꝛ ij ꝑ volebat
pyl' eum iudicem ꝑ ꝑando
libar̄ ȝ q̄ fecit dn̄s no̅ re̅
dit ei ad vllu̅ v̄bu̅ ita ut
mirar̄ vehem̄t ꝑ eius pa
ciā, ꝑsit at doc accusatores

ꝛ i̅ ciacores ꝑ pacient' ꝑ ꝑtinē dno̅
eum eius mag' i̅ nuabil' sal' ꝑ
paciā q̄ d'visio. Quare iudici
no̅ respondit 2o ne tūc ꝑ ꝑ ꝑ
ꝑ ꝑ dimitter̄ ꝛ ꝑ differ'
eius ꝑ ꝑ m'or vocis h(us) silencij
ꝑ i̅ vnmo̅ tacuit. n' ꝑmo
ꝑ ꝑ iusti q̄ i̅ dig̅ erant audire
ꝑ q̄ corruptu̅ erat iudicium
ꝑ ꝑ i̅ ꝑ condicte ꝑ obim
tere. 2o i̅ merore i̅ ne ꝑ ꝑ
ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ 3o ꝑ dis
ꝑ ne sic ꝑ ꝑ ꝑ dif
ferret ꝑ ꝑ ꝑ 4o exemplar
ut daret nob̄ ꝑ paciē ꝑ
i̅ turbatis i̅ ꝑdicā at hic
o' iudeorum i̅ vidua ꝑ latu̅
silencio ꝛ i̅ iudices testimo
ubi tanget p̄o iudices ꝑ ꝑ
2o interrogacionis occasione̅ i̅ hē
bat at 3o interrogacione̅ i̅ consu
etis ꝑ illis ꝛ hic i̅ ꝑdicā at
solēpne ꝑ ꝑ ꝑ pascha q̄ ꝑ ꝑ
ang' i̅ pascha & egipciaca ꝑ
uitute liberati sunt io i̅ signum
iucunditatis hui(us) liberacionis ꝑ ꝑ
at ꝑ ꝑ dimitte ꝑ ꝑ i̅ ad peti
cione̅ ꝑ ꝑ vinctum vnu̅ q̄ ꝑ
luissent ȝ ꝑ hic erat ꝑ ꝑ do
na ꝑ lege moysi no̅ habebat'
n̄ ꝑ lege nuptiali ul' roma
ad ꝑ ꝑ nulla ꝑ hac dimis
sione no̅ nuptial ꝑ ꝑ ꝑ
habebat i̅ ꝑ pyl' ȝ aua ꝑ
ꝑ ꝑ ꝑ eū placē no̅
habebat. Habebat at ꝑ in carce
re vnu̅ vinctum i̅ ꝑ i.
diffamatum i̅ malicia ȝ ꝑ
ꝑ n' erat ꝑ sedicione̅ ꝑ
ꝑ i̅ ciuitate ꝛ homicidium mis
sus i̅ carcerem ut d' luce xxiij
qui dicebat' barrabas ꝑ ibi est
no̅ ꝑ reputat ꝑ vnu̅ ul

qui per dominus scribitur qui autem scribit p-
dicitur i. interpretatur filius magistri quia ma-
gistri eorum erat filius z rabi magister qui
[illegible] interpretatur filius patris
quia bar est filius z abba pater. Et autem
dicit quod de baraba dicitur per anticipacionem
pylatus audita [illegible] uxoris sue [illegible]
z consilium dedit iudeis [illegible] pylatus
de baraba z christo comparans barabbam
christo ut saltem ex comparacione latronis
[illegible] christus melior appareret z pre-
ligeret. Cognoscebat autem illi hic describit
interrogacionem presidis circa quod tangit
primo formam 2o materiam i. barabbam
[illegible] 3o causam i. Sciebat enim
quod per invidiam z hec est Cognoscebat
ille i. [illegible] ut [illegible]
posset [illegible] dixit pylatus quem
vultis dimittam vobis barabbam
an ihesum qui dicitur christus. Baraba [illegible]
flagiciosus [illegible] ut eum petere
erubescerent. Christum qui dicitur christus i. uncti
[illegible] non dicit christum [illegible] rogare
[illegible] videatur eum christum [illegible]
[illegible] Sciebat enim
[illegible] interrogacionis [illegible]
primo satisfacere volebat populo [illegible]
[illegible] quibus non dubitet [illegible]
[illegible] Sciebat enim
quod per invidiam tradidissent eum et
[illegible] optinuisset [illegible]
[illegible] clamant omnes
[illegible] non hunc dimittas
sed barabbam. Sedente autem eo pro tribu-
nali [illegible]
[illegible]
[illegible] testificacionem uxoris 2o in
[illegible] pro tribunali [illegible] testi-
[illegible] uxoris tangit [illegible]
[illegible] christus [illegible]
[illegible] testimonio [illegible] nichil tibi z iusto
illi 3o motivum ad testificandum

[illegible] Sedente
autem pro tribunali i. in iudiciaria se-
de. Nam tribunal iudicium fit [illegible]
[illegible] z cathedra doctorum. Misit
ad eum quia erat z libenter [illegible]
uxor eius [illegible]
multorum [illegible] z [illegible] eius
[illegible] sed [illegible] supponendo
quod [illegible] Nichil tibi z iusto illi
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
sit [illegible] ut [illegible]
i. [illegible] multa hodie passa sum per visum
propter eum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] per mortem christi
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] mortem [illegible]
[illegible] mortem eius [illegible]
[illegible] forte [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] non dicit [illegible]
sed passa sum ut [illegible] eius [illegible]
[illegible] autem [illegible]
[illegible] testimonio [illegible]
[illegible]
[illegible] volebat [illegible]

liberare cupiebat primo quo post necessitatem
iudeorum maiorum persuadendo secundo
malicia minorum obediendo
Unde ait presides quarto concordi ipsorum
omnium de christo crucifigendo unde dicit
ille pilatus quid igitur faciam de ihesu quinto
voluntas pilati et allegatio pro
innocentie liberando quid enim mali
fecit at illi presides dicit quod ...
at ... qui audierunt
sibi ... de duobus ...
sunt malefactores ... petebant
barrabam qui non ...
... a morte ...
... clamant ...
... primo ... preditus ...
... pastores ...
... agnat ...
... et ... quia
... studiositas quia
... persuaserunt et ... quia petebant
barrabam Unde ait ... presides
... malicia minorum ...
... publice iusticia quod debet
innocentem liberare et nocentem pu-
nire primo quo post quo preside
... plebis unde at illi
et hoc ... Unde ait presides ... pilatus
ait ille ... vultis ...
... de duobus ... de latro-
ne et innocente dimitti ...
... quia duorum ...
... at illi ...
... ut barrabam ...
de symbolo ... iudeorum
... noli di-
mittere hunc sed barrabam qui fuit
... qui occidit ...
mortuos et dimittit latro-
nem ... occidat ... ille
pilatus ... concordia ipsorum
omnium de christo crucifigendo ubi post
primo quo pilati ... clamatio ...
... dicunt omnes crucifigatur
et hoc ... quod dicit pilatus ille ...

et ... quod ... ut ...
benevolentiam possit liberare luce
23 ... locutus est ad eos ...
... dimittere ... quid igitur faciam
de ihesu qui dicitur christus ... at illi
... crucifigere ...
... non ... honor ...
...
... ut faciam regi iudeorum
dicunt omnes crucifigatur mala fuit
barrabe ... sed peior ...
... voluntas ...
quia dicunt omnes ... mortis
quia crucifigatur non solum ...
non solum ... occidi sed
et crucifigi ... clamant non
quia ... eligebatur sed quia
mors ... dolor
... Cap. 2° ...
... at ille
presides ... voluntas pilati
et ... allegatio ...
christo ubi primo ... allegatio in-
nocentie christi a preside secundo a clamatio
mortis a preside plebis unde at illi
magis clamabant Et hoc est ait
illis preses quid enim mali fecit
...
... luce 23 nullam causam
mortis invenio in eo corripiam
ergo illum et dimittam et hoc forte
ait ut ... obprobriis
... mortem
... et ... illi ...
... magis ... et hoc
... at illi magis clamabant
crucifigatur ... a clamato-
... at illi magis ...
... plus ... liberare
... clamore cla-
mabant ...
...
crucifige ...
...
... multi //

Videns autem pylatus [illegible] de con-
stancia [illegible] et accusacionibus
hic agitur et constancia [illegible] et p-
[illegible] eius [illegible] magis
crederent et quod tumultus fieret a
clamacione secundo [illegible] contestacio [illegible] accep-
ta aqua lavit manus tercio pro-
pter manus [illegible] et innocens sum
[illegible] quarto [illegible] iusti [illegible] exposicio
[illegible] dimisit illis barrabam
[illegible] videns autem pylatus quia nichil
proficeret ad liberacionem [illegible] salus [illegible]
[illegible] quia non recipit stultus
verba prudencie prov. 23 sed ma-
gis tumultus fieret [illegible] accusacion-
em et [illegible] clamor [illegible] in
principium [illegible] tumul-
tus [illegible] contra paulum act. 21 ut non
posset [illegible] propter [illegible]
tumultum [illegible] accepta aqua la-
vit manus coram populo ut quos non
potuit monere persuasione mo-
neret signacione [illegible] quod significabat
innocentem [illegible] et [illegible] in-
nocentem [illegible] lavit
manus licet [illegible] non sunt loti
a culpa [illegible] vult
[illegible] iustificacione [illegible]
[illegible] non posse [illegible] sentencie
[illegible] eos [illegible] vel
[illegible] innocens ego sum a sang-
uine [illegible] iusti huius [illegible]
at eos [illegible] verbo [illegible]
[illegible] dicit innocens ego
sum [illegible] attestacionis quod ad [illegible] dicit
a sanguine iusti huius commiacionis
quod ad [illegible] dicit vos videritis
[illegible] vos videatis quid faciatis [illegible] dicit
ego sum iustus [illegible] attendite
qualem in [illegible] condempnandum
[illegible] alii non [illegible]
[illegible] vobis [illegible] non in-
[illegible] vos videritis [illegible] quod [illegible]
vos [illegible] ad supplicium [illegible] pecca-
[illegible] et [illegible] filii

[illegible] palam [illegible] videte
quid faciatis non [illegible] indi-
[illegible] et vidit vim
[illegible] pylatus [illegible] pili
[illegible] et [illegible]
da [illegible] innocens
[illegible] innocencia
[illegible] ad [illegible]
[illegible] sanguis eius super nos [illegible] culpa et
pena effusionis sanguinis eius
super nos et [illegible] quia obli-
gant filios suos quia addunt et
super filios nostros [illegible]
[illegible] et sanguis [illegible]
non [illegible] ab eis [illegible]
[illegible] maximi
[illegible] ad [illegible] non [illegible] ma-
gna [illegible] sint sanguis [illegible]
[illegible] sicut
[illegible] expedit ut
unus moriatur homo [illegible]
[illegible] videntur [illegible]
[illegible] ut sanguis [illegible] super
nos [illegible] ablucionem [illegible]
nos et lavit nos a peccatis [illegible]
[illegible] sed [illegible] pe. 2°
non corruptibilibus [illegible] et [illegible]
to [illegible] sed [illegible]
[illegible] sanguis [illegible] ad
emundacionem [illegible] magis sanguis
[illegible] potacionem [illegible] 6 [illegible]
[illegible] et sanguis meus [illegible]
potus [illegible] 26 bibite [illegible] omnes
hic est sanguis meus [illegible] dimisit
[illegible] exposicio et [illegible]
[illegible] morti [illegible]
[illegible] iniusticia [illegible]
[illegible] agentes [illegible] dicit
[illegible] dimisit illis [illegible]
illorum [illegible] 23 non [illegible]
[illegible] ad faciendum malum [illegible]
[illegible] accusacionis [illegible]
et [illegible] dimisit [illegible]
[illegible] dimisit eis barrabam [illegible]
[illegible] 23 [illegible] dimisit

virum dignum morte est. ideo ti-
mebant eum et in hiis que in nocte
conceperunt. Ihesum non flagellatum
a militibus vel ministris permittere
primo eum debet eum dimittere de-
bet tradidit eis in voluntati vestre
[illegible] eum tunc debet eum ab eis
capere ut crucifigeretur. eum tunc debet
eum salvare. flagella[illegible] i. aliquam cru-
cifixionem dominus christus assignatur. ideo tunc
in [illegible] ideo [illegible] tradidit eum primo
ihesum flagellasse et militibus
illudendum dedisse ut placati pe-
nis eius et obprobriis in morte vel
[illegible] non fremuerunt. Alia ratio secundum

secundum

ut quia leges romanas crucifigendi
prius erant flagellandi. Tunc
milites presidis. Apparuit hic causa
[illegible] christum et ministri et in ministerio co-
[illegible] hic [illegible] eum non passum
ut ondat eum de debitum [illegible]
in [illegible] passionem [illegible]
describit [illegible] primo quantum ad illu-
sionem secundo quantum ad crucifixionem vel
et postquam illuserunt ei. ad illu-
sionem [illegible] in [illegible]
quibus actores qui milites [illegible]
qui in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] instrumenta illusionis vel
et exspuentes in eum. [illegible]
vel et flexo genu. actores illu-
sionis [illegible] ad [illegible]
[illegible] sunt [illegible] [illegible]
sunt [illegible] ut in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] regem
[illegible] et ideo maxime [illegible]
est militibus illudendum in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] illudendum locum [illegible]
ad [illegible] [illegible] et hic
[illegible] Tunc milites presidis
suscipientes ihesum in pretorio
[illegible] locum [illegible] ideo in loco [illegible]
[illegible] in [illegible] maxime [illegible]
ideo [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]

[illegible] [illegible] non [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] fuit [illegible] qui
non [illegible] vnus vel paucos sed coho-
rtem [illegible] non [illegible] sed [illegible] et
hec [illegible] congregaverunt ad eum vni-
versam cohortem [illegible] ad illudendum
ut magis [illegible] post congre-
gacionem illorum in [illegible] et
exspuentes in eum clamidem [illegible] istru-
menta illusionis [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vestis coccinea corona spinea
arundo [illegible] vestis corpori co-
rona capiti arundo manui in po-
[illegible] loco [illegible] secundo loco corone
tercio loco [illegible] ad [illegible]
regalia insignia sibi imposita
ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vellet
sibi vsurpare non posset obtinere
et ideo exspuentes in eum [illegible]
vestibus [illegible] [illegible] sunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] clamidem coccinea
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et forte fuit
[illegible] vestimentum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] eum ad illusionem
vel [illegible] [illegible] fuit [illegible]
[illegible] et plectentes [illegible]
[illegible] coronam de spinis [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] po-
suerunt super caput eius [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] eum in-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
capite membrorum [illegible]
[illegible] [illegible] floribus [illegible] portat
et arundinem in dextera eius lo-
co [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] illusio
fuit [illegible] [illegible] illudere [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]

indiane potentie quia non est cla-
mide coccinea que est vestis po-
tentum [illegible] affluende
opulentie quia non est purpurea con-
dimento [illegible] non sunt spine super ca-
put [illegible] in spinis in vari-
etudine [illegible] quia non est in arun-
dine vacua et pulverulenta versus 30
[illegible] super baculum arundi-
neum confractum. Et exeuntes eum
clamide non tempore vestimentum
[illegible] in nativitate quia sunt paupertas
[illegible] a matre sua Luce 2° pan-
nis eum involvit [illegible] in passione
quia sunt voluntates [illegible] anno
[illegible] clamide coccinea
[illegible] quia sunt claritates [illegible]
a patre post [illegible] et [illegible] in
[illegible] sic vestimento
et plectentes coronam non tempore co-
ronam [illegible] doloris et ignominie [illegible]
[illegible] et [illegible] apocalipsis [illegible]
est corona [illegible] apocalipsis 14
[illegible] filio hominis habentem coronam au-
ream [illegible] 3° egredimini et videte
[illegible] sinagoga
Et genu flexo ante eum illu-
debant [illegible]
[illegible] quia
[illegible]
[illegible] Et genu flexo
ante eum [illegible] illudebat
ei dicentes Ave rex Iudeorum
[illegible] honorem exhibentes
qui regi [illegible] genu fle-
xo salutationes quia Ave laudes
quia rex Iudeorum Et dabant ei
alapas [illegible] in signum quod
eum [illegible] reputabat [illegible] il-
ludebat non [illegible] honorem
[margin: pricoe] [illegible]
Et exspuentes in eum [illegible] Iob
30 faciem meam conspuere non ve-

[illegible] acceperunt arundinem et percutie-
bant caput eius [illegible]
[illegible] maxilla medio
[illegible] illusiones [illegible]
eum [illegible] et dixit [illegible]
[illegible] Et postquam illuserunt ei [illegible] post
illusionem [illegible] crucifixionem ponitur
primo crucifixionis parabula 2° [illegible] consum-
matio [illegible] Et venerunt in locum qui dicitur
Golgotha [illegible] Et crucifixerunt
eum [illegible] parabula [illegible] ab
[illegible]
[illegible] parabula [illegible]
[illegible] clamide [illegible]
[illegible] ad locum crucifixionis
angariaverunt Symonem [illegible] Et post-
quam illuserunt ei primo in domo pontificis
[illegible] 2° in domo Herodis Luce 23
3° in domo presidis [illegible] ad [illegible]
[illegible] pontifices et magistri [illegible]
illudunt ei Et exuunt eum clamide
[illegible] Et induunt eum ve-
stimentis suis et duxerunt eum
[illegible] ut crucifigerent [illegible]
figurativa passionis [illegible]
[illegible] clamide
[illegible]
[illegible] passionis [illegible]
[illegible] ad crucifigendum [illegible] violentia
[illegible] Exeuntes autem
[illegible] angariaverunt Symonem [illegible]
[illegible] ad locum passionis
invenerunt hominem Cyreneum
[illegible] Cyrene [illegible] civitas in
Libia venientem de villa [illegible]
forte [illegible] et [illegible] et eum
[illegible] baiulans crucem [illegible]
[illegible] nomine Symonem
patrem Alexandri et Rufi [illegible]
discipuli [illegible] sic [illegible] hunc
angariaverunt [illegible] coegerunt
angaria [illegible] coactio [illegible] [margin: [illegible]]
[illegible] persona [illegible] coactio [illegible]
[illegible] ut [illegible] ut

tolleret i. portaret **crucem eius** usque ad locum crucifixionis. Hec autem non fecerunt compassione ad christum sed ut tanquam damnatum ad crucifigendum [illegible] ut ostenderent eum in signum honoris [illegible] et fatigatum et non credentem dei filium. **Et venerunt in locum** qui tangit [illegible] crucifixionis quia iste locus potest creatus locus honoris potest altitudinis creatus doloris. dicit ergo **Et venerunt in locum qui dicitur golgotha** et est hebraicum syrum et interpretatur calvarie locus [illegible] quod est calvarie locus. Sic locus calvaria dicebatur non propter [illegible] quia adam mortuus ibi sepultus cum sepultus dicitur [illegible] Ebron. Sed [illegible] de calvariis damnatorum calvaria non nisi [illegible] cista capitis carne et pilis [illegible] [illegible] [illegible] de sepulcris per locum [illegible] decollabatur homines incidebatur calvarie [illegible] ad condemnatos ad mortem signata Abel quem duxit Cain in agrum ut occideret eum. Gen. 4. [illegible] portare ligna in montem super quo immolatus est aries. Gen. 22. Iste per Joseph a fratribus in cisterna proiectus. Gen. 37. Iste per [illegible] suspensus in palam [illegible] **Et dederunt ei vinum bibere cum felle mixtum** [illegible] quia vinum cum felle mixtum dicitur [illegible] dabatur [illegible] potum dantur [illegible] mixtum fel [illegible] [illegible] quod dederunt ei vinum [illegible] [illegible] ut potum non [illegible] essent [illegible] commixtio fellis et [illegible] potum [illegible] quod milites [illegible] cum [illegible] vinum ad bibendum [illegible] calore [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible] dederunt ei [illegible] mixtum fel [illegible] potavit [illegible] **et cum gustasset** [illegible] non accepit [illegible]

non accepit ut biberet **vel cum gustasset** i. os apposuisset **noluit bibere** [illegible] ut ondenderet [illegible] potum [illegible] [illegible] quod potuit bibere quasi gustatum fuit ante mortem [illegible] [illegible] [illegible] ad mortem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] doloris [illegible] **Postquam autem crucifixerunt eum** et [illegible] [illegible] crucifixionis [illegible] penalitas i. visu [illegible] [illegible] gustu [illegible] vinum cum felle mixtum i. tactu [illegible] crucifixionis manuum et pedum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i. visu gustu et tactu [illegible] vidit accepit et comedit. Gen. 3. **Postquam crucifixerunt eum** [illegible] [illegible] crucifixionis et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] penalitas [illegible] [illegible] et vilitas ut sic [illegible] [illegible] crucem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] crucifixionis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] latinis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] **ut adimpleretur** dicit [illegible] **Postquam autem crucifixerunt eum** [illegible] **diviserunt vestimenta** [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] milites [illegible] crucifixerunt **sortem mittentes** [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

duos ut n. no scidit ea sz sorciam
de ea cuius sit ut adimpleret i. xo qd
radhi ipletum e q dcm e ipsis
xo pa sit xo diviserunt sibi vestimenta
mea alia tunica sz sr veste ma
sumentu i cosuetz miserunt sortem
sinbucz peca q militabat inde
ipsas ipletas z pictas sua
bat eu p. ne possz euade a de
pom de tunica z volebat om
de sua i potestz at si i pedity a cu
stodib no possz sz minae sed
qt angy ths custo sunt utile
ut xo qo diligentiy sua. xo mag
nity rs appeat sab ly obse
dunt i corpo thabnaculy mod
z iposint sup caput z pp ty sup
capt eiq ut i mdeciq appet et
caz ipuy pq sz modi tendunt eu
pp ys iq at altae i medio
capiti eniqz titlq mxo eiu cy
pisst at titlo q i sigillo tuispse
sit hely i est i sal as p in no
dunt nazaeno i floidy qo de
tpai no dunt rex iudeorum xo
asinis cruci no dunt z sed
qo xo iq h titly eat scripty hebraice
grece z latine ut os gentes possz
lege qe venant ad dm festy
qe tpty eet xo hec n. legimus
pectis emuebat ebrea pp di
uulgu z lege grca pp grecorum sapia
latia pp romanorum potestas nond
qd vo xo xoq sup iy ps cruce me
de mmes ipo distignu titly
s. medial qui a q dstent ad
mediuz sit mag mortuorum
sic sit i sepco sz sepulte gn 21
posuit titluy sz sepultorum
el pronunat q sibi i landy
z pronu y unorum q fit i ptra
demorz nl tuu qui rex sra q
sibr gn 2a iacob erexit lapidy
i titluy qr mdat aglos triuphat

sq ptuit eiz z ordiz triuphi z hic
sunt this titly vy dlo xxo p ctez
regnu no predit sz impiry ipsa
velit nolint i ra de ipse tusi
post eu xo duos latrones penitus
duo latrones ut q i xpsy puta et
ys ly et eu mgs deputaty est
uny a dextris aly a sinistris ut eo
ipsi quia xo geny iustitia sicq
leuit rpamo ppntatas q sigte
a dextra a xo timoe adiuisit q
sinistris a dinz pnitens e sal
naty a dextrz ipnites e iy batq
a sinistra q sigatuo e p os du
os q eant eu iosephi i cacere gn
xo nyhil ut i summat qp crucifigu
nos duos latrones sindy et
cazne dexte a dextris ut spiri
tuia z ei specat mdy a sinistris
ut bono ispltas i lignat gal
za anth absit glai n i cce dm
ny h tuez i lba xo dcamu z iohn
ptntes at blasphemabant eu
a preo hyca uo pmyssu z i m
sui ondepnatu z ita grites pci ny
uir i respeciosa ut v passu z ita
dbuito peau uir i respeciosa ubi o
i xo po vitate dine n z mutat
dine p vny i dmu z signaitat
i st eahon nona pp qr oppo
sita mx sz posita ius ebrae
sunt po medicat irrisio hom
ro passiony hmai y z opostra a
hoa irrisio hom ou xp pmo
iudeorum morz 2o maiorum i sili
at z principes 3o q dpnatorum la
tiue i xpuy at z latrones a m
noby iundet xp e eoioe capite
qz mouentes capita sua i sul
tatoe cuius q dntes vach q
destruis de fran dine ut ut
i fulna tc ipuy qt go ptntes
aut i amicz de xp tuisentes
ul sz mytlm no i via vitatis
pz ponentes blasphemabant eu
z uq sz qt dns dey pp q dil
mon pedes suos mouentes
capita sua p somis mdrtes

moue

derisrunt me locuti sunt labiis et mo
uerunt caput et ductos vache int
ricto e iuridentes et insultantes
vii iob 30 Ewandit somitu bnt
cum dicens vach qui destruit te
plum dei et in tribus diebus reedificat repe
tunt deca florentem testum et eis con
cordat quod insinuabat signo quam
mouebat capitis insultabant
verbo in sono vach imprecabat dicens sto
qui destruis salua temetipsum si quis intue
tibus reedificare templum in triduo
si filius dei es descende de cruce i.
potest amouere dolores quos sustine
bat 3o si enim verus dei filius est
suscipiet illum et liberabit eum
de manibus contrariorum Simi et principes sacerdotum
qui agit de blasphemia
manorum primo ponitur dicta blasphemia
cum 2o ipsa blasphemia ibi alios sal
uos fecit blasphemantes at vide
tres dicta principes in quibus prelatio
dignitatis stabit in quibus magisterium legis
phcie in quibus ornatus religionis
et agitur blasphemia ut et ex parte
gradus tam ex parte scientie tam ex parte sta
tus vite dicit ergo Simi et prin
cipes quibus vos primo principes tam insi
deles illudentes cum scribis de quibus
ut qui ut medicum operatur in semet
confudisti principes et senioribus di
cebat de quibus dicitur iz a senioribus
egressa est iniquitas alios saluos
fecit hoc est blasphemia in 3bus partibus quod
dicebat ipse quod tamen non potest quia
quantum ad opera salutis et quantum
ad amorem deorum dolorum et si rex israel
est 3o quantum ad ipectorem libera
tionis in confidit in deo liberet eum et hic
e alios saluos fecit quia dicunt in
ripere scripturis non potest saluum facere
quod dixit probat quod alios non saluat
quia non potest saluare quantum ad primum
vero dicunt scilicet alios saluauit sed quan
tum ad 2m filius potuit in utroque
facere sed noluit nunquam ut faceret
maius non in pre hoc quod dicas

illud dicitur in xo primo a est si deorum in
ad vel doctores sumebat eum et
potentiam ut hic potentes at blas
phemabat 3 statum ut hic et isra
el mundi at de illis statibus quod pe
deng in presentia eius dispiciat et
latinis et potest addi sequens suscep
tum si ad phos signi et gua
homines intuetur cum abnegamentum
impedientibus sequitur accidentium et de
licitorum apoc 14 quantum glorificauit
se in deliciis tantum date ei tormentum
et luctum quia dixit in corde suo
sedeo regina insipientibus cupi
di et auari quod potentia passionis
pro filius hominis nescit quia cor de
impossibilibus superbia et cum pappe
tum ex callidae luce in presens
at status et impedientibus et pacien
tes et genulos de aduersitate sicut
achitophel quod dispositum consilium
cum dissipatum prae impaciam
recessit in domum suam et suspen
dio interiit et ergo in sheceribus
corruat et in medio etc. at agam
debiles et gemma dissoluta
nihil quia non letificat virorum sunt
et in vadit illudit sensus pe
des presentis Si rex israel est
hic blasphemant ductos eum impo
tentes ad amorem passionis ubi
unum hesitat Si rex israel est
aliud postulant descendat nunc
de cruce 3m promittunt et credimus
ei prorsus fraudulenta promissio
maius fuit surgere a mortuis
et non credit ei Itaque quo mone
bat duas per ora blasphemantium
ut non soluit in desperatione vam
ut captiuos non detinet nole
bat offerre sacrificium meum vel in
conciliatione ut nos ipsi et sim
in hunc nolebat quod liberet ta
lem passionis quo omne vere mem
cum purgandi Tergo quod de cruce

de spiritu sancto. Et noluit de templo descen-
dere plus fuit mortem destinans
insinuando quod vita de sepulcro surgere
re. Confundit blasphemantes dicen-
tes eum impotentem ad impetrationem
liberacionis confidit in deo liberet eum
nunc si vult. Sed iudei sperant in
deum liberet eum salvum faciat
eum nunc quem vult eum. Dixit enim
quia filius dei sum. Quasi dicerent: Si vere dixit
liberatorem suum statim a deo impetrabit
quia pater libenter filium liberat et in-
habens iudei tamen negant de Christo
primo quod est eius salvator quia non est eius
liberator quia non est dei filius. Et ita
inimici omnes infamare sunt Christo contra
salvatorem creditur eius bonitatis et eius
bonitatis potestatis dei filius et eius virtu-
tis. Deinde at hec sed blasphe-
mantes cum de ... autem
in ... et latrones qui
crucifixi erant cum eo, et cum eis
maledicunt in verba exprimen-
tes latrones et ... hic ...
... vere dixit
... veniens
in ... sub ... primo
... blasphemant eum de ...
... signis vere credidit et ...
... dicit ...
... sicut ... est ... in-
... nobis insultasse et sic
nobis fecit ... ad hoc ...
irrisionem hominum ... compassionem
... ob tenebracionem
... et universitatem quia super universi-
tatem et dominationem ... a sexta ho-
ra usque ad nonam ... a sexta autem
hora tenebre facte sunt super universam
terram usque ad horam nonam ...
ne putetur naturalis eclipsis per tres
horas tenebre facte sunt has tres horas
... tenebris ... noctium
... in memoriam ... per
... noctibus celebrantes ...
... post mortem ... Dionysius

... compatitur Christo morienti et sol
obscuratur terra movetur petre scin-
duntur velum dividitur sepulcra mor-
tuorum aperiuntur solus homo miser non
compatitur pro quo solus Christus patitur ...
que omnis potestas dominatus Christo de-
... lucem ... quia ipsa lux ...
... in morte Domini compatiens ...
... potentie creature polite et
... eius ...
passionem in principio ... Dionysius
... apud Athenas dixit
quod deus ... patitur ... fecerunt altare
ignoto deo. Act. ... aliorum
ponit Glossa ... sol de ... pa-
tiente ... et ... sua lu-
ce ... quia lux ... que
illuminat omnem hominem venientem
in hunc mundum patiebatur eclipsim.
... in mundo
lux ... ut eum ... so-
... eclipsim ... ista
eclipsis fuit ... dominatus ...
non fuit ista eclipsis naturalis ut
... ut patet primo ...
... non potest ... natura-
lis per tres horas. Secundo ... tempus
impossibile est eclipsim solis
fieri nisi quando luna est in coniunctione
ad solem ... luna non potest fieri
eclipsis quia luna non est in regione
solis. Tertio ... eclipsis
... non potest fieri super universi-
tatem sicut dicitur hic. ... at dicit
quod tenebre fuerunt ... in mundo
... non ... generalitatem ...
... contigisset ... libris
... Dionysius ... qui a-
pud Athenas ... est ...
... historia ... Christus
... Christo hic noluit crucifi-
gi. ... qua hora ... Adam
mortem induxit eadem hora ...
Adam mortem moriendo de-

sumpsit vnum tempus passionis elegit
personaliter designare ben vt 6 eta
te 6o incipit per iohannem 6a hora
crucifixus et postea sua [illegible] que ma
ior est fuor [illegible] dici ad ondas
quod maioris caritatis fuoe pati
ebatur [illegible] quid et quare eta
quod cuius dicit glosa [illegible] alii glosa postea
[illegible] quarta hora loquitur de crucifixi
clamore vnius [illegible] angustia [illegible] eti
spe [illegible] linguis alii non locuntur de
crucifixi opus sed dicit [illegible] iii dicitur quod
glosa indicatur a prima quod quando
quod te crucifixus [illegible] mitt [illegible]
quod duus [illegible] horum 3am et sextum
sunt indicatur et in tertia [illegible]
[illegible] inspicies vnum sextum
dicit glosa 3 [illegible] et hic inspicies ad
sextum dicit glosa [illegible] [illegible] dicit sup
glosa [illegible] sed [illegible] 6a a principio [illegible]
fe [illegible] insignum [illegible]
quorum celebrat missas [illegible]
[illegible] 3a 26a Et circa horam
nonam hic o vitatem per [illegible] in
[illegible] primo in vitate ne
corpore sed [illegible] vnal [illegible] Ihesus a
clamans 2o in vitate [illegible]
Et ecce tempus velu et sic [illegible]
cludit [illegible] error primum er
ror asserencium ipsum assumpsisse corpus
impassibile per 2m error asserencium
ipsum assumpsisse corpus sine anima
per 3m error asserencium ipsum [illegible]
[illegible] hominem vitas [illegible] passi
onem [illegible] duobus primo in exclamacione
angustiosa 2o in potatione ama
ra Et quidam [illegible] [illegible]
primo tangit exclamationem 2o [illegible]
audiencium voce in Quidam autem
illic stantes dicit glosa Et circa horam
nonam [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] paciatur [illegible] dominus [illegible]
[illegible] tempus [illegible] quibus a diuina luce

et dilectione in hac luce accidimus
[illegible] que [illegible] nouem ordines an
gelorum [illegible] Exclamauit Ihesus
voce magna prima dolorum
angustia [illegible] eius [illegible]
mitatis et eciam [illegible]
quia primum glosa in puncto mortis
[illegible] fortis clamor non possit [illegible]
[illegible] clamore valido cum lac
rimis offerens exauditus est
pro sua reuerencia Hely hely la
mazabatham quod est Deus meus
deus meus vt quid dereliquisti me [illegible] Deus
deus meus [illegible] vt quid dereliquisti me [illegible]
[illegible] glosa [illegible] homo
[illegible] geminacio [illegible]
[illegible] geminatur
[illegible] in cruce per manus
[illegible] ab [illegible] loco Deus
meus respice in me [illegible] In
manus tuas domine commendo spiritum
meum [illegible] luce 23 [illegible] In
manus tuas [illegible] ut quid me dere
liquisti i. pene exposuisti et in
[illegible] que videbatur de
[illegible] quia mortem [illegible] vos [illegible]
ad [illegible] et in modico derelinqui
te vel te derelictum a patre dicit [illegible]
te [illegible] eius passio videba
tur [illegible] solis lat [illegible]
[illegible] videbatur [illegible]
[illegible] duos [illegible] ambos
[illegible] suscepit [illegible]
rat [illegible] Quidam autem illic
stantes [illegible] humano auxilio [illegible]
[illegible] audientium voce de
quibus dicit Quidam autem illic stantes
[illegible] non omnes sed forsitan [illegible]
romani qui [illegible] ebrei [illegible]
[illegible] audierunt [illegible] loqui
de helia [illegible] nota
[illegible] putabat heliam vocari
stantes [illegible] dicebat
heliam vocat vel forte [illegible]

potuit hic dicere non intelligi-
tis quid dicat propter tumultum / Et
continuo currens hic scilicet de pota-
tore concurrentia ad predictis pro [illegible]
quod supplet Io. 19 quia dixit sitio
Et continuo currens unus ex his videlicet
qui bibis potatus fuit et alii crucifixi
et crucifixorum sit et habetur aliter [illegible]
v [illegible] in spetio [illegible] sua vin-
mixto et in potacione [illegible] generaliter
linguam adhuc dicunt quidam crucifixos
citius mori si potentur aceto et in
potatus est iste et non alii ut citius
moreretur et hic vel instancia iudeorum
qui captabat maxime mortem Christi
vel ex tedio militum quos tede-
bat cum moram ut citius absolve-
rentur a custodia eius [illegible] Tercio autem
inusitio continua potus propter gene-
rationem personae quae potabatur continua
[illegible] ligno vetito ex quo disputa-
[illegible] propaginis generis humani [illegible]
**Et continuo currens unus ex eis ac-
ceptam spongiam implevit aceto**
quia forte sicut potabant propter
potacionem eciam vel forte vinum quod [illegible]
[illegible] ad bibendum acetosum fuit et
propter calorem **et imposuit arundini**
ut posset porrigere elevato in
cruce **et dabat ei bibere** arundo
[illegible] officium legis in passione
nam arundinem [illegible] perceptio
ad illudendum probacio ad percussio-
nem [illegible] ad potacionem **Ceteri vero
dicebant** Sine videamus [illegible] in-
[illegible] eius [illegible] [illegible]
[illegible] **videamus an veniat Heli-
as liberans eum** [illegible] intellexerunt
vocem dicentis Hely quia non Helye
[illegible] loquebatur Adhuc non pos-
set Helyam expectare / Et sic [illegible]
[illegible] personae in natura corporea pas-
sibili **Ihesus autem iterum** [illegible] vitas
personae in natura spirituali [illegible]
ubi [illegible] deus [illegible] clamorem et

emissionem [illegible] clamore ondit
[illegible] divine virtutis quia [illegible]
in [illegible] virtutis medicum est
[illegible] spiritum voce magna clan-
do [illegible] emissione spiritus non [illegible]
tus [illegible] / **Et hic est ihesus**
autem iterum clamans hic est quod dicitur Luce
23 [illegible] in manus tuas commendo
spiritum meum [illegible] spiritum [illegible]
[illegible] non [illegible] potest / Tria
[illegible] spiritum [illegible] / dolorem
emissionis / voluntarium / [illegible] / po-
tentiam [illegible] ponendi animam [illegible]
[illegible] passionem et iterum sumendi eam
[illegible] / non sic aliter [illegible]
[illegible] ponendi eam Luce [illegible]
Stulte hac nocte repetunt
a te animam tuam [illegible] sumendi
Cap. [illegible] Sed explicit spiritus
non [illegible] / **Et ecce velum tem-
pli** hic [illegible] ... [illegible] in na-
[illegible] ad quid [illegible] eundem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / 2º [illegible] / **Et multa
corpora sanctorum** [illegible] [illegible]
[illegible] quadrupedem [illegible]
in velo [illegible] terre mo-
[illegible] petre scissionem et mo-
[illegible] / velum [illegible]
quod erat ex [illegible] singularibus
[illegible] terra [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] velum erat [illegible]
[illegible] / terra erat ex [illegible]
[illegible] petre ex [illegible]
[illegible] [illegible]
ut sic [illegible] omne [illegible]
[illegible] passioni [illegible]
[illegible] **velum templi** ad lit-
teram quod appensum erat inter [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] templi appensum [illegible]
[illegible] templi [illegible] ap-

pontis s in magnitudine scissure in
duas partes assimilatur sed de hoc
sed in signum innelacionis et in vel
ligie ... veteris legis
que sanctus velata erant quod tunc
velamine adgne(?) remanet in
medio / narrat etiam josephus
virtutes angelicas ... presides tem
pli ... classi ... abhinc
sedibus / et terra mota est in signum
destructionis iudeorum / post commo
tionem et contremuit terra / et petre
scisse sunt in signum confusionis ge
tilium zacharie 14 scindetur mons oli
varum ex media parte sua ad ori
entem et ad occidentem dicat quod ad
hunc apparent iste scissure et de
ponunt in pergamum ... suas et
monumenta aperta sunt in signum re
surrectionis mortuorum ezechielis 37
ecce ego aperiam tumulos vestros
sepulcra ante morte domini signifi
catur de celo ut obseruatio potius
post mortem signi de terra ... quod
ante mortem ... requirebat
in celo post mortem ... nota
cia ... dilatavit in terra / et
multa corpora / hic ... testio
cat ... venal et primo testio mor
tuorum et ... / sanctorum ac
et qui in eo erant ... quod
... testium ... loca et q
bus testificati sunt / communia
... ydoneitas testium quod
multa corpora sanctorum ... quod
quod post resurrectionem locus sanctus quod
venerunt in sanctam civitatem / ...
tas fidelis quod apparuerunt multis
... ydoneitas ydoneitas te
stium patet ex ... ex pluralitate
quod multis ... quod corpora
sanctorum ex resurrectionis novitate
quod surrexerunt / ... ydoneitas

ex modo ex ... et ...
... et multa corpora sanctorum que
dormierant propinquo mortis re
surrexerunt hic ... participa
... quod non ante dominus surrexit
... surrexerunt ut
... ut ... primogenitus
ex mortuis ... / et exeuntes
de monumentis / post resurrectionem eius
... ordo et ... resurrectionis corp
venerunt in sanctam civitatem scilicet in
... quem antiquitus dicebatur
... templum et ... sanctorum et
apparuerunt multis testificantes
de dominica resurrectione ... na
zareus ... dominus ... mor
tem ... annos venerunt
in templum et ... illi q
erant in lymbo ...
... domini ad ... et de
... ubi ac ... con
... / post resurrectionem et ante
ascensionem ... potuerunt
... loca ... mar
... in terra ... ut
de paradiso ... locum ...
... quod ut dicit ambro
et beda hic ... cum domino
ascendente ... cum cor
... dicunt quod post ea ...
... in celum / quod ...
nulla fides ... ad
... dicunt eos in ...
... et ... surrexerunt cum cor
poribus glorificatis / ... dicit hic
... de mirabilibus ...
... quod post apparitionem corpora ...
... in celum ... non sunt
resurrectio sed suscitatio et non in
testio ... resurrectionis sed in testio
... passionis / alia ... ...
magis / ... terra ... in
... interrogatione petit ...

in gestione monumenta aperiuntur
in confessione cordis franguntur in
operibus mortuorum vivificati
apparent in spiritu tamen Christi in arce illu
minator. Centurio autem et qui cum e
o erant. Hic inducit testimonia
virorum, et primo virorum, 2o mulierum.
In primo testimonio est infidelium
et infidelium. Erant autem ibi mu
lieres multe. In primo notantur tria:
primo consideratio centurionis, 2o tempus
tio timoris ibi timuerunt valde,
3o confessio divinitatis ibi vere filius
Dei erat iste. In primo dicitur autem cen
turio gentilium ad confessionem mo
dum qui voluerunt credere visis
tot signis dicens. Centurio autem
hic gentilis erat et vocabatur co
quia sic erat 7 militibus preerat sub
se et qui cum eo erant custodien
tes Iesum viso terre motu et hiis que
fiebant quia spiritus sic clamans emi
sisset, spiritum exspiravit, vere filius
Dei erat iste. Marcus dicit: vere sic homo
Dei filius erat. Lucas: vere hic homo
iustus erat. Ubi exultat veritas
humanitatis quia vere hic homo et veri
tas divinitatis quia vere filius Dei
ubi veritas innocentie Christi et Pilatus
quia non iustus erat. Et hec tria sunt
necessaria ad redemptionem quia homo qui de
bet quia Deus qui valet quia
iustus qui congruit. Et Christus iste ag
natur filius [illegible] et Christus hic quia
accidit Deus quia a spinis sunt
homo a bestiis minimus iustus ab
iniustis. Et sic Dei filius [illegible]
homo [illegible] iustus [illegible]
[illegible] Deus [illegible] homo [illegible]
iustus [illegible] moritur. Erant
autem mulieres. Hic agitur de testimonio
mulierum ubi tangit primo conditio
nem mulierum, 2o nota precipua

lium inter quas erat Maria Mag
dalena. Commendatio autem primo in 2bus:
primo quia comparatur mollitie, 2o
quia instituunt [illegible] ex consequente
erant dicens. Erant autem ibi mulieres
a longe ad aspiciendum, ad considerandum,
ad compatiendum. Et discipulis fugie
runt mulieres persistunt et omnia
considerant. [illegible] ex quo [illegible] dispe
pellis mulieres [illegible] remanet ea
[illegible] tu pellis adhesit que
secute erant Iesum a Galilea mi
nistrantes ei. Ebraica consuetudo
erat ut mulieres de substantia sua predi
catoribus ministrent quod et dominus acce
pit [illegible] dicit apostolus non erat
scandalum. Inter quas erat Maria
Magdalena. Sic autem dicebatur a Mag
dalo oppido in quo nascebatur. Et
Maria Iacobi minoris et Io
seph [illegible] hic Iacobus fuit minor
filius Alphei et dictus frater domini
et fuit [illegible] Ioseph et [illegible] genuit
Alpheus Symonem et Iudam et
Maria Cleophe sic dicta a patre
suo Cleopha [illegible] Sta
bat [illegible] et sororem matris eius Maria Cleophe
et mater filiorum Zebedei que vocata
est Maria Salome [illegible] suo
[illegible] Ana [illegible] Cleo
pha [illegible] autem 3es notantur quia [illegible]
[illegible]
de [illegible] Maria Mag
dalena [illegible] penitentes quia
peccatores sunt [illegible] a [illegible] Maria
mater Iacobi et Ioseph [illegible] plu
[illegible] proficientes [illegible] Iacob inter
pretatur luctator et Ioseph aug
mentum [illegible] filiorum Zebedei
[illegible] qui [illegible] filius
postulavit [illegible] Cum sero autem
factum esset a primo [illegible]
de [illegible] passio et mors Christi
hic sub [illegible] de sepultura et [illegible]

quis sepulture ubi narat p°
sunt ioseph sepelliens x°. et ad x°
ceptu pertinens. 1° sunt modi corp
sepelliendi custodientium ad i° pertinent
i precedentibus i° aliter at dns ihu e
ceta sepultura tangit p° tpus i q°
e sepultus quia vespere 2° psona
p quam sepultus e i vent ho quidam
3° ordinem q° e sepultus e ibi
accessit ad pylatum 4° modum
quo e sepultus i et accepto cor
5° locum i q° e sepultus i z po
suit i i monumento 6° custodiam q°
e sepultus i et erat i maria
magdalena. quantum p° ad x°cia
cor de nocte ergo cum sero factum
sunt etc ut recordaretur aia
et occurreret i qualiter hora dici
gemmabantur passiones passionis salvatoris
z i qualiter ho hereat ad sepulturam
s i p° hoc septima z mane z in
die natalis etc designo ipso
subest ad x° siue z vngientis
cu dr venit ho quidam ubi i
plicat quia ceta ihu natus cu
subdit dicit ho quidam fortuna
cu subdit diues no tn peccunie
amator s pius dispensator
pauperum cu addit ab arimathia
ipa arimathia e ciuitas p'
samuel p° 2° i° nome cu
dt nomine ioseph / no in or
familias ioseph i scriptura primus
ioseph filius iacob gen. 29 i
quo no prudencia / 2us ioseph
vir marie sup p° i quo tempe
ria / 3us iste ab arimathia i q°
fortitudo de q° agit xv hic an
dacter accessit ad pylatum 4us
ioseph quo dr iustus actum d
in quo iusticia religiosorum cu ad
dit et ipse discipulus erat ihu ut
dt io no vnus de xii s de

ao s occultus erat ppter metum iu
deorum ut dr io 19 Et per pul
vitas eius quia dr io 12 multi
ex principibus credebant in eum
ordo sepulture describitur i x°i
sacramentis fidei quia i tribu
lacionibus illatis occultat de
se i° etc 6. Si possidemus aun
tu i temptacione possidemus illum
ubi p° p° peticio / 2° expandi
co peticionis i Tunc pylatus iussit
dt quo hic accessit ad pylatum
z peciit corpus ihu ut illud
sepelliret etc a° cuortino aut
no plebeias gratiam peciit aut
quia no licebat suspensos depo
ne sine iu° iud. Tunc pylatus iussit
reddi corpus hic datum est isti
eo quod nobilis erat de omnibus i de
ordine eius ut de or° cu
cursu ut dr ag° xv / Solent
molestant gratitudo ut non
multos hereant ius deponendi
de iure suspensum / Et accepto
cor° hic modus sepulture describitur
ad commendacionem paupertatis cu
dt z accepto cor° sponte d'ce
i volvit i° i sindone munda
z ut dt beda hinc mos ecclesie
est ut sacrificium altaris no i
serico al pano s lineo ce
lebretur vnde io 19 dr quod cu eo
venit ad corpus nicodemus ferens
mixturam aloes z mirre quasi
libras centum i quibus varietas
ungentorum significatur in esse cu no
defecit de fructu paupertatis qt
mundicia munditia castitatis qt
carne fragrancia ungentorum qt
dyaconis / Et imposuit i. q. locus
sepulture describitur ad confirmacionem
fidei z confessionem veritatis resur
rectionis cu dr z i posuit i i mo
nu° suo nouo i sibi poli

parato ad tollendum omnem suspicionem
Christi in monumento ubi ad positus
fuisset ponitur aliqui forsitan sus-
picari possent fingentes quod corpus
domini deus positum in pixide inven-
da quem nos ad nostros usus constituta
quod accidat in parte ne possent
dicere quod sublatum fuisset per furtum
Sed cum multis lapidibus edifi-
catum fuisset suspectionis furtum
ablatum dici potuisset et ad
voluit saxum magnum ad ho-
stium monumenti et abiit ne posset
dici per violentiam ablatum Sed
nec cum anxio plurimo non pos-
set sic clausum aperiri Sed ne-
ulterius posset dicere Iudei quod
multi erant discipuli non saxum
per violentiam absolverunt ondet
quod discipuli fugierant et sole mu-
lieres aderant unde subditur Erat autem
ibi maria magdalena et cetera iste vio-
lentiam inferre non potuerunt Secundo in
quarto xvi Et ipsius revolutus ab
lapide ab hostio monumenti Nunquid
per ipsas mulieres que non po-
tuerunt in tunc apportare magnus
lapis nec ab aliquo fieri fractio per fur-
tum aut violentiam Tercio quod
in civitate nazareorum dicitur quod ipsum
ioseph iudei posuerunt in carcerem
alligantes eum ad columpnam eo
quod ita honorifice sepellivisset
dominum et postea iterum apparuit dominus
in carcere ipsius quod maria mag-
dalena et liberavit eum erant autem
ibi hic subditur introductio assiste-
tum ad corpus compassionis et eum
cum dicitur erat autem ibi maria magdalena
et altera maria scilicet mater iacobi et
ioseph aliis notis ipsum ad sua
recedentibus sole mulieres que ar-
dentius amabant obsequium finire

insistebant corporis tantis quod primum
sedat postquam iterum eius primo videtur hic mu-
lieres que insistunt venienti
astiterunt morienti obsequente
sunt sepulto Secundo gaudens sunt
resurgenti Sedentes contra sepulcrum
ut aspicerent ubi poneretur corpus
ihesu ut sic ambulans per circa cogno-
scere possent unguere corpus Cum altera
autem die que est post parasceven post
fuit ioseph introducit fuit in
dicens ad detestacionem inducte per
insistant et mittentur ad infirmatam
domini pro custodiendo corpus sui ubi
tamen tria primo in custodia petitio
secundo petite concessio in ut illic [illegible]
tertio concesse appositio in illa autem ab-
euntes Secundum primum exaggerat impi-
etas primo per continuitatem voluntatis
in mali secundo per astuciam mali-
gnitatis contra christum in illa die recordati
fuerunt agnatur autem gentes corporis
te tempus cum dicitur altera die autem
sabbati que est post parasceven
in post preparationem pasce sive post proditi-
onem in qua parabat necessaria in sabbato
agnatur etiam corporis querun-
tibus eum dicitur principes sacerdotum
in quibus abiissi potestatis qui eum debet
venire discipuli in civitatibus et ipsi
contra pendebat et pharisei in quibus fictio
religionis agnatur et corpore persona
ad quam convenerunt quia ad pilatum
dantes volatilia cum [illegible] convenerunt
venerunt Erat tamen die recorda-
tissimus hic secundo astuciam mali-
gnitatis contra christum in quo dicitur tamen quod
solet in prima calliditate primo in pri-
mitas inveni que est de petito
secundo in petito custodie que est de pri-
mi in sepulchro custodi tertio in promisso
cautele que est de furto in ne
forte veniant discipuli et hec
tamen videtur esse prolixe consistit tres partes

stulum s. media de plito in
telligentia de preti z cautela de
facto. dt go dne ms go vocat
ly dne z hc modo ut dns et
ve rege contempto i simitute
alienigenaz redigeat et ad
ultoie loquendo dicunt / domine
adulaco e qz dicunt dne vero
dati similiter mali solicitudo
est qz dicit qz seductor e dns
de tecto est quilibet / nos suffi scilicet
mortis n z p morte scilicet la
tet / est at seductio dupx. bona
z mala. p.a e seductio scitatis
a scitate i virtute / de qua Jere. 20
Seduxisti me dne z seductus
sum / alia e seductio p vanitatis
contra virtute i scitate z hanc in
ponunt mendi xo qz dicunt e in
media e qne nos patitur erecta
nom [illegible] dixit Dixi
xv adhuc viuens post tres dies
in z die resurgam. Et post sub
dz intelligi apte totu ut pos
xpe fuit cu sua nocte sit p
bna die sabbatu integre p aa
z nox dnice cu 3a pte dici
pz 2c sit 3s dies / Jube ergo q
concludit xo pdicis custodiaz
ee necia cu eorz xo. q. d. xo
quo pdixit ita Jube ergo custo
di sepulcrum ps eam custodie
bat autz mea gsilud fecerunt
i vnum ut i dicz 3a et vij dt
angi / custodia corpe mi p
sunt fidi qz quito magis sinat
tato magis apptz ritus i sinitans
lucz quim intendunt mendi
ne forte veniat erro ro cu
stodie quia alligat i q alli
gat tu sepulla fu ut possit
fu i ne forte veniat sepla
ubi qz posset discipli finge
i et dicant plebi z sepulcrz
nocumenti qz posset sepni ibi
et erit nouissimus error. Et hoc

e ita Jube custodi sepulcrum ne forte
te veniant dispi eius et furent eu
ambo qz utra malicia sacerdotum qui
nos tu magis. sz z dispi de terit
z dicant plebi surrexit a mortuis
z erit nouissimus error peior priore
s dt. Sub pgiatos vuy dicunt qz
peior erit infidelitas i vuois qua
crudelitas passionis Confitetur
ergo plate qz pns sunt erroe i do
mi nec / ait illis pylatus habetis cu
stodie gressus z concedit pylatus
dnis pº. missos ad custodiendum
2º custodiendi auctez / i te custo
dite et hc e / ait illis pylatus habetis cu
stodiam q. d. sufficit nis qz i mete
dni gressus ite custodite sicut scitis
q. d. no tribuo de hc faciatis uos
de hc qz vultis z huius custodia
nichil valz eis qz si dns custo
dit ciuitatem / illi at abeuntes
hec scilicet custos appona z hc in
duobus i munitione q e p pmacis
z i sigilo q e lapidis i signantes
lapidem dt go illi at abeuntes
a pylato accepta licencia z habito co
silio de custodibus muniuit sepulcrum
custo. homines signantes sigillo uel
anulis suis lapidem q erat i ho
stio monumenti vij accepissent erat ad
sepulcrum cu custodibus i. pcitibus
custodibus z i hc apptz malicia
eorz q z custodibus no confident
sz i ipsi sigilla apponunt sz nomi
nibus erat ergo custodissent sicut sabbatum
Ho maior custodissent sicut legis no
oz xps qz cruce posse ty dici q
no erat opus simile sic n. sigil
lare literas qz sup i d et inoluit
d i sindone munda. Solo i sepulcro
sepulcri domini ambito qz signatur
quanitur q ut mortuu diuicys
auent / Corpus no erat sup. neqz
vilis neqz sumptuosa na z in
coxhy contu qz libras aloes

i ponit eo. 19. Ideo quia Christus est capt-
ivus mortuus ut eius corpus esset con-
debitum in loco patenti et horribili
sepelliri. Sequitur At dixit eis Pilatus cum
prohibebantur militibus sic humanis
honorificentiis possumus prohibere non
tamen aliquis vel Deus prohibendo ne resurgeret.

Vespere

Vespere autem sabbati
[illegible] at 26 capitulo [illegible]
est [illegible] passionem
suam [illegible] ultimo capitulo [illegible] est
[illegible] quia
[illegible] in claus-
[illegible] ad [illegible]
[illegible] multiplex
testimonium [illegible]
testimonium [illegible] in de-
scensu angelorum i angelus autem domini
testimonium [illegible] corpora
[illegible] et ex-
[illegible] monumento testi-
monium [illegible] et accedens
[illegible] testimonium tri-
git [illegible] ad mo-
numentum et motu [illegible]
angeli [illegible] et ecce terremotus
[illegible] tangitur
[illegible] nova
[illegible] Vespere autem
i nocte sabbati et autem non pro
parte noctis sed [illegible] que lucescit
i [illegible] in prima sabbati i in
die dominica que prima sabbati dicitur [illegible]
[illegible] i prima dies post sabbatum [illegible]
secunda sabbati tertia sabbati etc. usque
ad sabbatum. Ad [illegible] non
[illegible] dies septimane dicuntur no-
minatur ab ebreis gentibus latinis et gen-
tilibus [illegible] sabbati
[illegible] dies [illegible] a sabbato
sic prima sabbati i prima dies post sa-
batum que est dies dominica, secunda sa-
bati que est dies Lune, tertia sabbati
4 5 6 sabbatum quia dies dica-
batur sabbatum [illegible] sabbati

vii sabbatum [illegible] septimana vel
pro tota septimana sicut dicitur Luce 18 Ieiuno
bis in sabbato, vel pro generaliter
die septimane cum [illegible] prima
secunda tertia etc., vel pro prima die septimane
que dicitur sabbatum. Latini secun-
dum deos notant ferias dicentes dies
[illegible] vocantes [illegible] dies Lune
[illegible] dies Martis [illegible] usque
ad sabbatum et vocant [illegible]
[illegible]
[illegible] omni die feriae i cessa-
re [illegible] a peccato vel [illegible]
do [illegible] tempore [illegible]
[illegible] non vocabat dies a stel-
lis quas adorabat vel quas credebat
[illegible] posse dare bona ut a
Luna dies Lune a Marte dies Mar-
tis. Vespere autem sabbati i nocte septimane
a sabbato. Et ut non intelligatur de
prima parte noctis sed de ultima addit
que lucescit i in [illegible] noctis et quasi
in diluculo dies in prima sabbati i in die
dominica [illegible]
vespere noctis [illegible] totum et est
[illegible] vespere i nocte sabbati sed [illegible]
[illegible] vespere [illegible] noctis
intelligens [illegible]
[illegible] ad [illegible] ad [illegible]
[illegible] nox lucescit in prima sabbati i [illegible]
[illegible] dominice [illegible]
[illegible] nocte sabbati venit non [illegible]
[illegible] parte noctis sed diluculo
venit Maria Magdalena et altera Ma-
ria [illegible] non [illegible] dubium
ad [illegible] fuit vel Maria Sa-
lome vel Maria Cleophe vel
forte utraque fuit [illegible] non [illegible]
duas [illegible] dicitur [illegible]
[illegible] fuit [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] Salo-
[illegible] non [illegible]
[illegible] ecce [illegible]
[illegible] 24 capitulo Luce 24 dicitur et Iohan-
na [illegible] uxor Chuse procura-
toris Herodis et Maria Iacobi et ceterae

Solis
Mercurii dies
dies Iovis dies
Veneris dies
sabbatum sa-
turni

que tamen eius erant in dicto sepulcro
Marci xv dicitur ut venientes ungerent
illum. Jo. 20 dicitur quod maria stabat
ad monumentum foris plorans. Filie
maria et anna que ad sepulcrum reuer-
tebantur videlicet per meditationem plagarum
passionis unguenti per devotionem. Et
ecce terre motus factus est magnus. Dicit eviden-
ciam fortis et magnus, et quo magis
[illegible] ut evidencia moveat
intellectum magnitudine affectus terre mo-
tum [illegible] // Unde quod [illegible] terre motus
fortis in [illegible] lacrimis. Terra tremuit
et celi distillaverunt a facie dei
in passione [illegible] 2a / et in [illegible] ut
hic et ecce terre motus [illegible] in
[illegible] generali luce 21 et erit terre
motus [illegible] in terre mo-
tum sequitur [illegible] quod [illegible] in morte
[illegible] consideracione [illegible] ma-
[illegible] lacrimis [illegible] eo
consideracione passionis [illegible] et dolorem et
hic in passione vel [illegible] consideracione [illegible]
[illegible] amisse vel
dilate [illegible] et in [illegible]
vel consideracione [illegible] penitencialis [illegible]
in [illegible] anime [illegible] que
fit locutus est. Et cum transisset sabbatum
[illegible] magna [illegible] maria
[illegible] dicit [illegible] maria [illegible] sabbatizo
[illegible] dicit cum adhuc [illegible] esset [illegible]
dicit transisset autem sabbatum [illegible] ad [illegible]
[illegible] hora transisset [illegible] ab eo [illegible]
[illegible] licebat [illegible] vellet [illegible] sacro
sabbato [illegible] apparentibus [illegible] non
licebat cibos [illegible] ad a. dicendum
quod transisset [illegible] unguenta et noc-
te [illegible] cum adhuc [illegible] diluculo
[illegible] tenebris [illegible] ve-
[illegible] orto sole [illegible] venerunt. Angelus
[illegible] dicit quibus venerunt
maria [illegible] nocte [illegible] dicitur
et [illegible] tenebre erant [illegible] adventu
[illegible] Johannes [illegible] et [illegible] orto so-
le venerunt cum aliis vel potest dici /

[illegible] sol [illegible] apparebat
super terram [illegible] Angelus autem domini
[illegible] in [illegible] corpore [illegible]
[illegible] in [illegible] corpore
[illegible] angeli [illegible] quod [illegible] per an-
gelum [illegible] denunciacio mulieribus
[illegible] per mulieres [illegible] habebat
[illegible] cito [illegible] dicite [illegible] sicut
sunt [illegible] tempore mortis
a [illegible] mulieres et a mulieribus in viros
[illegible] annunciacio glorie [illegible]
et [illegible] ab angelo in mulieres
et a mulieribus in viros scilicet apostolos
[illegible] denunciatorem angelicam [illegible]
[illegible] angeli adventum / 2o actum ibi
et accedens revolvit lapidem
3o situm [illegible] et sedebat super eum
4o [illegible] erat autem aspectus [illegible]
[illegible] at [illegible] mulieribus dicit [illegible]
angelus autem domini descendit de celo
[illegible] [illegible] domino suo [illegible]
attestans [illegible] et accedens
ad monumentum revolvit lapidem
[illegible] [illegible] actum situm [illegible]
[illegible] affectum [illegible] dotes [illegible]
[illegible] glorificati in [illegible] revolucio
[illegible] lapidis [illegible] gloria [illegible]
[illegible] revolvit lapidem [illegible] ut
ingressum [illegible] apperiret [illegible] ut
egressum [illegible] sed [illegible] et
sedebat super eum [illegible] situs [illegible]
[illegible] gloria [illegible] mor-
talis [illegible] in sedendo
[illegible] que in [illegible] bellatores
[illegible] super lapidem [illegible]
monumentum claudebat ut clau-
[illegible] superius destruebat
[illegible] victoria mortis vel
[illegible] eternitatis [illegible] sic se-
debat super lapidem [illegible] erat [illegible]
monumentum [illegible] dicit [illegible]
[illegible] in monumentum viderunt
iuvenem sedentem [illegible] in

Glo(sa) quod forte duo angeli fuerunt
vnus intus et alius extra vel dicendum quod
angelo accipi potest quod interius dicitur
extra cum vocat hic monumentum
ipsum sepulcrum quod erat extra quod
non in caverna in qua erat sepulcrum
quod erat intus sepulcrum enim erat in
quadam domuncula / Erat autem
aspectus hic describitur habitus angeli
ubi tanguntur primo splendor admira-
bilis / 2o effectus splendoris in per-
timescentes Prae timore autem eius magnitudo splen-
doris intra gloria claritatis que
erat tribulatio impiis ... quod dicit
erat autem aspectus eius sicut fulgur
in fulgure enim videbatur ignea
sed erat mirabilis ... quod sequitur
Et vestimenta eius sicut nix ...
pro capilli eius candidi sicut alba
lana et oculi eius sicut flamma
ignis / Prae timore autem eius hic sequitur
effectus splendoris dicens exter-
riti quod exterriti sunt custodes
et ... quod facti sunt sicut mortui /
hic innuitur quod ... fugiebat ...
... ... cum
tribulatione angelus domini in ... ma-
gnitudine ... ... et ...
... ... venerunt mulieres et non
... ... / Respondens autem angelus
hic ... angeli ... ... cum muli-
eribus ubi ponitur primo mulierum ab an-
gelo confortatio / 2o ... ... re-
quisiti crucifixi ibi Scio enim / 3o
... ... probatio ibi venite
et videte dicit 4o Respondens autem angelus
dixit mulieribus ... quos videt
... non ... ... locutus ... ...
... ... corporis ... ...
qua ... ...
... ... dicit ... ... est ...
... vel potest dici quod videt
corporis ... nolite timere quod d(icit)
... Gregorius illi pavescant qui non
amant adventum ... ...
vos autem ... nolite pertimescere
quia vos ... ... / Scio
enim quod Ihesum quaeritis hic subditur crucifixi
... ... ubi ad fidem ...
... mulieribus ... ...
angelus primo noticiam ... ... /
/ Scio enim quod Ihesum 2o abs-
... ... non est hic 3o ...
... ... surrexit / 4o ...
... sicut dixit dicit 3o Scio
enim quod Ihesum ... crucifixum ... ...
... Gregorius quod ... ...
hic non Ihesus ... ipsum ... cru-
cifixum ... addit ad commendationem
mulierum ... Ihesum et crucifixum
... ... quaerit Ihesum
... ... non crucifixum quod non
... ... non ... ...
... ... nazarenum
et sic ... non ... ...
... ... fidem Ihesum et
... nazarenum ... contemplationem
crucifixum ... imitationem ...
... ... bonitate et
... cordis quaerite illum ...
crucifixum ad ... passionis ...
... ...
... ... surrexit non est hic
... ... sicut dixit
... / Venite et videte lo-
cum ubi positus erat dominus quod d(icit)
... non creditis visum et
tactum credite ... probat hic
angelus ... ...
et signis ... et ...
... ... fuerant
in sepulcro corpus domini quod etiam
... ... in monumento
... enim ... corpus ... ...

no ipsum demindasset ex in-
dado tradidisset et in manus
a custodibus potuisset / Sed mu-
lier ipsius videbat super eum lumen
sessionem gerebat / Jo 20 secundum con-
sueverit contristabat / angeli sede-
bat secundum assumpserunt mulieribus
et sederunt et steterunt vel stare
non vel non dicitur situ eorum secundum contra-
riam i. constituunt / Ite aliter et aliter
dicunt angelum et hic dicunt
angelos duos / primo ingresse in
monumentum viderunt unum post
modum non duos vel unus loque-
batur de quo aliter et aliter licet non
dicunt duos / Sed cito euntes hic
[illegible] qualiter impera est prohibens
[illegible] de [illegible] hominibus
sit aplis ubi deviant de [illegible]
acionis [illegible] / primo [illegible] de [illegible]
dicitur Sed cito euntes ut celeri-
tas tollat moram de amblatio
i obedientiam / 2o commitatos eum
[illegible] et dicite discipulis eius et
petro non dicit amatoribus [illegible]
dicitur Sed discipulis / Dicit non sunt
eius discipuli qui cum eo passi
non fuerunt non sunt discipuli qui
vel [illegible] quos [illegible]
[illegible] et timet illecebris
et [illegible] [illegible] scandalorum /
dicite et quia surrexit dicit ante
[illegible] petro [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cum [illegible]
de [illegible] timore passionis
ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] pro magnitudine
peccati [illegible] / [illegible] quod
vos [illegible] cum [illegible] et
ecce precedet vos in galileam
galilea ecce locus manifestationis
galilea interpretatur transmigratio
et ipse transmigravit de morte

ad vitam gloriosam ibi eum vide-
bitis / Jo 16 modicum et non
videbitis me / [illegible] mortis
et iterum modicum et videbitis me
[illegible] sit predixit vobis / Ecce
ipsa [illegible] predicacionis fide
[illegible] ipsa [illegible]
est addicionis [illegible] visio
ad [illegible] [illegible] ad
fidei confirmacionem Et [illegible]
[illegible] testimonium angelicum [illegible]
testimonium [illegible] et primo mulierum
2o [illegible] malorum [illegible]
vel [illegible] ecce [illegible].
3o apli vel [illegible] apli / Ecce
testimonium [illegible] primo quod eis sit
[illegible] 2o [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] sit [illegible]
[illegible] / Et ante illas [illegible]
[illegible] primo mulierum ad [illegible]
[illegible] 2o visibilis [illegible]
[illegible] vel et ecce ihesus occurrit
dicit [illegible] et [illegible] [illegible]
in quo [illegible] obediendi cum
timore et gaudio magno [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] gaudium
[illegible] de magistri [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] dns [illegible] timore et [illegible]
[illegible] cum timore / [illegible]
[illegible] [illegible] discipulis suis
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] angeli [illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible] ad ap-
plos / Et ecce ihesus [illegible] visi-
bilem [illegible] mulieribus [illegible]
ubi [illegible] primo [illegible]
[illegible] 2o [illegible] mulierum
[illegible] [illegible] accesserunt
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] 2o gaudentes

salutas i' b'n'dicte dt gro z ecce
q' sit i tete ihc occurrit ill' n
vid du eunt d auete colo-
ut maledictu p' mulis solue-
ys 64 d eternistile tali z fa
cienti instiaz. Ille at accesserunt
q' om devocio mulieru i h'
q' accesserunt tenuerunt adoraverunt
et h' e' Ille at accesserunt eu
de'tes amanter eu' oz e'd'
ebri' p z tenuerunt pedes eius
de osculantes z h'militate i q
suppat pbates vij glo' eu
ius des clanso comisse sepul
cro ut i mortale corpus dnd'
q' no tenetes ut vij corpus
pbant z adoravint eu tanq
fid' tnitatis assentes ys q
i. vltm i terr' dimisso adora
bnt te cpora' accedit ad x7
vsid illuminante ps accedite
ad eu z illumini tene' p
caritate quigete. Cap. 30
Tenui eu s' diligi ut dimittaz
adorat' p debiti cultus exhibi
coz. 6. 3° diuij den tm ado
rab' p illi soli s' mis. Tunc
ait ill' ihc' h' i sumt' ah
apparicois denunciaco sit ab
eis facienda ubi tu' p' muliere
appenacio z° de fidu de nuncia
acoe i sepro. s. ab' z q' denuncia
du e i ste. z h' e tc ait ill
ihc nolite timere sic n occurrit
tentib' auete d gaudentib'
ita timorez expellit a timenti
b' eu dt nolite timere ubi
replicat va ut qfirmet z in
ducit aglij abcs missu. ite
nunciate frib' meis i. aplis
z alijs ebri' z° no qfundit'
eos vocare fres ut eant in
galileaz ibi me videbunt
deciat locu appacois z p

missu visiois ut ex loco p
be' vitas ex promisso attendi'
caritas s' quit' que p9 r'oz
sic ipa vot fres. 4° ut vera
r'l'z vocat ut ad h'oez et
amorez accedat. Ab va sim
tas e q venat' fiez de hotu
z accipit dissolutu q pnit ob
pc' abscte no vidit sano ap
plaudit insimd no desit pla
catu no provocat idtn incitat
ut maiorez aste quit' que an
glo vot aplos dnos dnos no
fres 4° angli vot eos dnos
vor hmanitas debite dno dns
hoiez ihc at quis dns vot
eos no' caritatis i q° du' pla
tis sor caritatis z h'milis. Cap.
33. Atroiz te posuit esto i ill
q vmij ex ill. que cu abisset
pq testio' mulier' sbt' que te
stio' mulier' s' custodu ubi ot
1° quo placate sit testio' vt
2° quo corrupti nunc tulerint
testio' s'litatis. i' et quidam
eu s'molby quenu ad placaz
nei testioni replicat'. 4' q' tpe
q' testes i q° loco caz q' h' quid
testificatu sit p'6 dt gro que
s' muli'es cu abisset ad ex
pl'edaz visioez domicaz sz que
forciu testio' e abi immco
sb' ecce quidaz de custodibus
q' viderunt fciu z audierunt
anglicu vnij venerunt sz in
tern s. vlnju ut mags ecc
rubre z nunciaverunt prncib'
sac' ut i supportabiles eet te
stio' z oia que fca fuerant
ut eet' sperciu s' quo fcint an
te muli'es i ghedi i monu'
custodib' l' gentib' z que ibi
custodes no tenent eas. 2°
q' muli'es viderunt custodes

tritos et anglos sic allo qtes
igressi st vn i ebn° medi
hec q custodes dixo^nt ad pu^ios
audiui aglos loqui ad mili
tes q ad scoplos venant qma
sedo^t dns spedet eos i gu
lilea / et illi dixo^nt q scent
st milites c q qre no temui
st eos et vidunt q st milites
i nescio spatioe angli qnati
mortuu fuiui / qo quo eos
apphede potuimus / et cogregati st
cu senioribz h sibi testioy
corrumpere ubi o^t p^o corrup^tis
eiz q sunt affinis cupiditatis
2° corrupens effens q sunt at
testaco pltatis / et illi accep
pecunia / 3° corrup^tis sequela
q sunt ipietas erroris i in
dicis i et diuulgatu e vbu
id e tot eiz corrup^tis i firmat
ta pecunie largitate q pecunz
copiosaz dederunt pltate eo
scietis i dicite q dipti eius
venuit scienitas pmissiony
a psid et si hoc a auditu fuit a
psid / et ita corrupunt tps qu
tu ad cupiscibilez pecunia lar
gita quitu ad roalez pltate
afectu quitu ad iascibilez sceni
tate pmissa dt go et cogregati
cu senioribz ad confingend falsitatez
qsilio accepto dadi pecunaz
copiosaz dederunt militibz ad
sbuteud vi^tez hac pecunaz
no acceperunt de bonis suis pprijs s;
de templi erarijs ducti si
ad deuigand i r° s fama q
dicipli eius venut nocte et
furati st eu nob dormientibz
hec aptu mendaci^y angeli
ei docuerunt quo testes esse
potuerunt / et ita scipsi sunt pos

pssunt vt i me testes iustos
sz vere forz mediu pherebat
q dicunt qua furatus honores
paupes et ydiote no appre
dentes n° mandi si pecune
multos accepunt q apud dignity
tatez ondimit istum. Bruge
pestis auaricie In bonis aus
de testadu q ille q igeniu
dimits tu geg honig qsiderasti
tu dign^iy p commite ab apl^atu
perpetrasti tu multos custodes
scpulcri captiasti etc · io pecunie
obediunt oia B° ambros e sibi
le malu secti viuy pestis delta
doli artifex mi sepores lumos
pureq viato olgo dixus fomes
lituu erigo tinia scitatis ex
catis cordiu / quimedio iniu
bos eans genans ex media
laqueoz et sic sit auditu fuit a
psid · f quisquis i sblatu sit / re
tineat fina debis ei / ni q q
a nb congat / et securos vos fa
cie qsp^i absz cu pielo sz ·iq
dormiunt lingua sua loq media
cu · sit iiq agent / et accep
q° o^t corrupens effeny / s testio
pltatis ubi ypliea · tu lib · pdi
commedia / et accep · pecunia
q accepti quitu ad cupiscibilez
fecerunt q affectuati quitu ad
iascibilez sic erant edocti q
decepti quitu ad roalez et
diuulgte st vitates a filijs ho^iy
et diuulgatu e / ecce corrup^tis
sequela f error i ipsi^is preue
nit i iudeis q diuulgatu
e v · ist dapt iudeos · q xp^o fu
atu fuisse no surexisse · ipsi i
hodierna dieu pub erior ecpti
pery perseuerat i iudeis ne i xp^ay
credat sic · q apphendit iudaci^y

z voluit uiti Ambr. q̄ sic id
dixit eius i nocte venit et hic
vz enim q̄ dns surrexit i nocte
q̄ vult uelle pro eugs et Ambr
z ad idem consonat Augustin q̄ scap
sy i tempo vel is i me nocte
surrexit z tulit ptas gr̄az pro
diem is s̄z corp̄ pōs spm gaz di
luculo q̄ tempore. Sic ē v̄z dm
qz ē hō i v̄is. Pro Aug dt z
venit ecia q̄ surrexit mane
po ē ei q̄ inc lhuc concordat
auctas q̄ dt dominus hō. Ad ṗsi
ce mortem z totid diebz dy
hyeriesioz eius fuisse i tra mea
ta q̄ dz de pricipibz q̄ ddmj q̄
docebat eos mti de baptismo
dd q̄ sunt suli de i sto no i tpe
vn tu at dixit vz ṫestro / ut
eo z custodiu sh hic testro ȷ
aplorp eta q̄ deciat p̄o locu
appicois z m i esh dnz cultu
adoracois iz uidetes eu 3o
talys affecy dubitacois i q̄da
at eorp dubita 4o amocoz du
bitacois i et accedes c̄ locuty
ē dt go / xp at dixit abiuit
ssc a uluys s̄ Andy z bedez
i galilea p̄ i mote s̄ thabor
n̄ q̄stitutat ill i i ubi ordinat
se vispbli z ppbē ill ē 26 p q̄q
at pios plrdu uos i galilea
qualt que i galilea volut apparē
ro ut vitas vis plac q̄ i
pla miracla opatig qz i amp
quisatg z io melig cognity
2o ut esimet c tusmigtu z o
de iudeis ad gētes galilea n
mts z tusmug / 3o ut docat
tusmigu de vitys ad uirtute
z de uirtute i uirtute / 4o ut isi
nuet nos tusmigrē de isto
seclo ad ciuitat / 5o nos pcessit
ls ē bta tusmigtō in celis
eu sicut ē. Et videtes eu

pc vnu adorauit eū 26 eū
adorat dnd i obla suscepe / q̄dā
at dubita ut xp nomī rei hic
ult qstiatabat s̄ ppy vid gregr
ez dixit taz de i dormit no tat
illoz infirmitas q̄ mra utilitas
fuit na ill dubitatib vz multis
dz quint mirat qz z concedt hic
ult o z s̄ oclis videz pbmt / et
maibz q̄trtadz q̄ de ipi solo no
pt ē z o ult o. Glosa q̄ multipx
i dubitacō vid lucz tradital
dthomē q̄ dz diduz Jo 20 adm
lcouis s̄ dhe z hic ulte / sz ill at
no credibz z Racioemacois
dmal hic po / quo fit istud
pmittat s̄d Joh bap ē xy eu eē
q̄ vetus ee z ifidelitas s̄d
iudeoz Jo 10 Cum mē xc dit
ut palaz Et accedes ihc hic
sz z Ancocō oīs dubitacōs a
dixit eu dz Et accedes ihus
locutus ē eis qsolabilr
dicēs Datā ē mi omnis
ptas i celo z i tra ūmpalit
sz hic ut q̄ay regnat in celis
in o pficiz regnat i tra ut ppla
at s̄ Concurit i ce o et in tra
Remit q̄ que potig dicit data
ē m oīs ptas q̄ sapia ul bo
nitas. Pro potetiaz mgr co
modat qz de i mgr potiunt
dubitac apli q̄ de sapia ul
bonitate visa eius afflictoē in
passio ul qz ad corpore s̄ sequr
alia dns no ita e. 2o q̄ Data
est michi Con at intelligit
s̄ dnitate sic hac lhuc ab
etno p̄ raz no tpa data at
s̄z huanitate hac lhuc xp vi
bni ab instati qcepcois sm
2c mo no ē data Pro s̄ di
nitate sit dici data qz hac
etna lhuc a pre ul z dy il
lud tropo qnoies dz sz qy
i nota fit z ē ei data by
vz quo ad manifestacoz quia

fortitudo eius abscondita in
passione apparuit in resurrectione at
dicit potestas est data sibi secundum humanitatem
quia secundum divinitatem data fuit ei ab eterno
adiunxit non tamen quantum ad effectum
dispensacionis in tempore promittebat
crucifigi, et mori quia ante tunc dicit in celo
et in terra quia tunc non dicit et in inspiro
ideo quia potestas in illis duobus in
sinuatur potestatem super infernum probabi-
lem ut in nomine Ihesu omne genu
flectatur celestium terrestrium et infernorum
quia tunc quidem de forma baptismi
euntes ergo docete ad veritatem
dei resurrectionis in diversa testi
monium non tamen creaturarum rerum
sed creaturarum secundum omnium quasi communiter pro
pter congregacionem omnium fidelium ex
omni gente, 2º ex incessanti
divina cooperacione vel Et ecce ego
vobiscum sum ad consummacionem sae-
culi Et ecce tunc prius dat mandatum
apostolis primum de docendo in fide
et in de baptizando in trinitatis
nomine vel baptizantes eos 3º de in
struendo ad operandum secundum mandatum
de vel docentes eos servare omnia
Congruus ordo prius enim est
docendus auditor de mundo
fidei sacramentis imbuendus et
tunc ad mandata servanda instru-
endus quia anima nisi prius
fide repleatur non est ei dandus
baptismus nec valet mundari
baptismo si postea non insistat bo-
nis operibus Euntes ergo pater fami-
lias operarios in vineam suam dicit
Euntes ergo per mundum pro eun-
tes ibant et serebant mittentes
semina sua docete fidem omnes
gentes Renovat hic quod dixit
Mt. 10 In viam gentium ne ab

ieritis euntes ergo quod est contra
negligentes qui nec nolunt
docere quod est contra ignorantes
qui docere nesciunt et officium
assumunt omnes gentes quod est
contra personarum acceptores qui
tantum ad aliquos vadunt baptizantes
eos in nomine patris et
et filii et spiritus sancti ideo in nomine inquit
quia vel sunt tres persone
quia non est in tre in regno
dei quia fides sine operibus
mortua est ideo addit docentes
eos servare opere et penitencia
omnia quecunque mandavi
vobis quia qui offendit in uno
factus est omnium reus Ia. 2º
Et ecce ego hic subdit atte
stacio resurrectionis ex Christi co
operacione in ecclesia sine fine
ubi ostendit cooperacionis divi-
nitatis evidencia tunc dicit
Et ecce in differencia tunc addit
Ego vobiscum sum divinitas
tunc subditur usque ad consummacionem
seculi In eternam in mixcat magis
confortamus eos addit Et
ecce ego vobiscum sum presencia
divinitatis cooperancia labores
presencia sacramentalis corporis
usque ad consummacionem seculi in quo
omnes presentes animat Et usque
rememorat eis consummacionem
ne presencia solum inspiciat qui
simul cum presenti vita dissolvuntur
sed futura bona sine fine ma-
nsura Ad que nos perducat
qui est benedictus in secula seculorum
Amen.

In ... plenus honoris glorie ...

Explicit Gorra per manus
Jacobi bartonis dicti apsera genus de
Kaczow

m̄i cas ꝓnōia adde ūbo. Tunc ꝫ cū ꝓnōim ablatiuos omīs absoluti sē. Ergā ēti
ꝯpōit̄ absolute emarter dr̄ cart aūt. ū discretiue ē alios obliq̄s cū. Absoluti aū dr̄ q̄lz
lꝫ ꝛ sū discrēōe aliaꝫ ꝑsonaꝫ ꝛ ꝯdiscrēōe sūi discrēōe. ut da m̄ panē. cū h̄ nulla discrēōem
h̄t alti ꝑsone. Sin aū dicā da m̄ panē illi aū uīnū discrēōem fecit. Ingt nēs māpe
ualet ē addit̄ ūbo. ut ego facio h̄. tu facis illd. Cū facio ꝑse ꝑmā ꝑsonā ostndat. ꝛ
habeat ī se ui nēē absolutā addicō ꝓnōis aliq̄ desidat alti ꝑsone discrēōem. ut ego le
go. tu scribis. R maudna. uos it̄ auferte ister addes. ī in adelphis. Ego ibo ut̄ ita
op̄ sē parent̄. tu fac ut dixi. Cū aūtē adiūctiōem ꝛ recipit alti ꝑsone. ū ego ꝛ tu faciam̄.
articipiū aū cepetune ꝑ ūbū ponit̄. q̄ nascit̄ sicē de ubo retinentes ostendim̄. Cū
[illegible] ūboꝝ fiebāt ī causales figuras. ē gnib; q̄ eis accidit. ē ūba nō posset ꝯsequi
eiā sui ꝑsonare. ut ī poblicis cū adiugi posset ꝛ sū ꝯiuctiōe sociari ut me legente
ꝑficio. ꝛ legēns ꝑficio. ꝑlego. ꝑficio. Manifest̄ ꝫ. aū q̄ ꝑsi ē ꝑo nōiacōis q̄ ꝑticipiū ē no
mīat̄ ꝫ. si bn̄ seruaret̄. n̄ ꝑ nomi ꝛ ūbū. ponit̄ ꝑticipiū. ē exeis utrꝗ ꝑositiōem ꝑcdis.
nō ierga ꝑs accipiat. Gnm ꝑ masclīm ꝛ femininū eoꝝ abnegarin neutrū. Ausi ꝫ. ꝯpositaꝝ ꝑ
eū ꝑciam̄ ꝑone reliqui; ut h̄ ꝑticipiū uocare possim̄. neq̄ tū neut̄. ꝯ in duos ꝯpo
sitiuoꝝ gnm sit abnegatim. Participiū ē necē ē exq̄b; dīc ꝯpositis ꝑtem capiens ꝯsta
re. Cū nec aliā recte ī ꝑonim̄ ꝑtē. ū ꝑnom. l' aduḃiū. l' ꝯiuctōne. l' aliā aliq̄ ē nllā
ex aliaꝝ ꝑetare ꝑtē capiat ꝑticipiū. Cū ꝑ participiū gēci ponit̄ articulū q̄ nos sic ī ꝑ
nōie ostndim̄ n̄ habem̄. Cū ꝑā id. ꝑ sōt. o dictoc. ꝛ qui. ocītic. ꝗuis uideāt̄ ꝗnē ex ī ꝑ racōe
ꝑ ꝯpositiōs. ꝛ subiūctiuos h̄re articlos. tū sic docium̄ laci ē ꝯ ꝑnōie retabant. n̄ sē articli.
Hic tū ꝛ h̄ ꝛ h̄. indubitant̄ sē ꝓnōia. q̄ n̄ indeclinacōe nom̄ agnaticis loco articloꝝ non
recipiunt̄. Nec mir̄ ē apd̄ grecos ē articli inueniant̄ loco ꝓnōim ꝑōiti ap̄ hōem illo g.
Et aū ꝑ ꝑticipiū ꝓnom seq̄ debꝫ. n̄; ostndo ē ꝑteꝛ n̄ dbeat poni n̄ ꝑ supdēas causas.
paret aū q̄ ꝑd n̄ h̄ut ꝑmā ꝑsone. neq̄ antiqōem aliis dcōibꝫ. ꝑ supdēas ponit̄. Un
neq̄ nōiacōem q̄ꝑa aliq̄ rigōe accipit. Ex q̄ ꝑdcis ꝯponit̄ ceteris ꝑtibꝫ. q̄ si n̄ aū sit
neq̄ ꝯstare posit. Et ī de ꝑticipio diximus exq̄b; n̄ ꝯdiacōem acceꝑ. scꝫ. ē m̄ ꝑ appōicōem.
m̄ ꝯpositione ꝯponit̄ [illegible] ceteris ꝑtibꝫ. Cū natū ē posses est ꝯstructōe n̄ pricipal. Aduḃiū
n̄ q̄ ubi sē est articlim ꝑōicō. ū nōiacō ē eī ostndit. Cūm q̄ ī ꝑo loco ūbū ꝑ nom̄ ē. sic
ī sedo loco aduḃiū ꝑ ꝑdicōem ūbi ponit̄. Et ꝑ ꝯpone dcōis ui ꝑ defendis ꝯponit̄ nōibꝫ

Ee n. constat p[ro] eo dic[itu]r q[uod] in loco nominis sumatur pronomen. et in nominis compleat ordinacionem. Non aut[em] p[ro] nomi[ne]

loco nominis p[ro] se ponitur. impersonalibus ostenditur consequentibus. et q[ue] uerba adiunctiones coniungunt solos. et q[ue] obliquis

uerbis q[uod] ponitur necessario. q[uod] agere aut pati siue et p[ro] t[er]cia est. [Ostendat cum]

persona nominum. exemplis p[ro]cetas libri. i. actio l[ite]r passio nascitur. In est q[uod] intellectus uerbis. c. ipsis lib. q[uod] sui substan

cia significatum n[on] portat. In prima q[uo]d et secunda persona diffinitur. Sentencia n[on] q[uod] immutabiles sunt t[er]cie p[er]

infinitum. n[on] excepta fiat actio. sicut fulminat tonat. Ea n. q[ui]lis n[on] addam nomi[ne]. diffinita esse di

noscitur. Cum adsolum p[er]tineat toue. Optinuit itaque ut ea ubi nominacione alie q[uod] pres uba

nocentur. l[ite]r e[ss]e tercio illarum communie nominacionem p[er]excellenciam. h[oc] p[ro] e[st] egregia p[er] a possedit. Non iru

conabiliter tamen illud q[uod] q[ui] p[ro] nominis posicionem. non ea pre q[uod] p[ro]fo post accipitur ponimus. i. pronom q[uod] ui

te nominis c[um] uerbo continet omne. Deq[ue] manifestum erit p[er] racio h[ec]. Cum uerborum q[uod] causa inuenta sunt pronomina

Nomina n. [illegible] personarum sunt indicatiua. i. tercias indicant personas. Scilicet q[uod] nomina substancia. i. qualitate. l[ite]r generale.

l[ite]r p[ro]pria[m] significacia. Sic[ut] i[n] o[mn]ibus possunt intelligi personis tercie. Omnis. enim. p[er]sona et generalis. et specialis

capax est substancie et qualitatis. Pos. et. hoc est qui loquitur. et ad quem loquitur. et de quo loquitur aliquis. Et circa p[ro]

loq. et ad q[uem] loquitur. et de q[uo] loquitur. Itaque q[uod] confusio faciebat infinitam personam concessit ad sibi apta. i.

tercia p[ro]num pronominis. V[er]borum q[uod] t[er]c[ie] p[er]s[one] infinite sunt. Sed prima et s[ecund]a presentes sunt tantum et demonstratiue

semper. et figurate assumunt nomina. ut ego sic ille ego. Possum[us] tamen ille dicere. cum eorum nomi

pones esse fuit. neque in persona indicatiua sunt. i. loquntur. q[uod] p[er] u. p[ri]me persone. neque n. [illegible] infinites in

ponit nomina. neque ad ipsos pronunciantes nominaciones faciunt. q[uod] sunt p[ro]. s[e]c[un]d[e] t[er]c[ie] sunt persone.

Verba uero in t[er]cius personis erant. Ideo q[uod] excogitabantur pronomina in personis diffinitis discernit ut et nominis

posicionem. et uerbi ordinacionem. ut in substancia et diffinitas personas indicarem ut ego scribo. tu scribis.

et uerbum sig[nificatur]. loco nominis ponitur pronomen in persona. t[er]c[ia] uerbo adiuncto cognitum indicant. Itaque nichil p[ro]hibet in

tercia persona dicere aristarchus legit. Scilicet q[uod] due coniugantur t[er]cie persone. Non tamen ideo tercie persone pronomina su

p[er]uacue sunt. q[uod] possumus in t[er]cia persona ponere nomina. Ut et. tercius personis inueniuntur pronomina impersonalibus

ostenditur consequentibus. Vt supradicta ro ua; manifestum. q[uod] uite p[ro]ponitur uerbum pronomini. q[uod] ubi q[uod] cau

sa excogitata est. q[uod] maiora uerba personarum q[ue] pronominatim intelliguntur. et sunt indicatiua et ap

solute accipiuntur. Quod pronunciat amblo. l[ite]r scribo. non addiscrecionem alterius persone diffinit.

Pronomina uero nominatiua prime et secunde persone addiscrecionem alterius persone cognitiua sunt. ut si di

cam ego scribo. tu legis. l[ite]r ego et tu scribimus. ille legit. tu et ille scribitis. ego lego. Et si dicam

ego et tu legimus. n[on] addens. adrectas omnes personas discernitur. n[on] alia persona discerne uelimus. n[on] op[ort]et.

... ord ...

Nicolau...

...tate in...

...pietate p...

in d[omi]no ...

in tua ...

cordi...

honora...

torpor...

u[...]

vir angelicus cui [illegible] p[illegible]

[illegible] p[illegible] [illegible]

[illegible] Ille [illegible]

[illegible]

[illegible] ipse [illegible]

[illegible]

[illegible] qui [illegible]

Ille [illegible] angelis [illegible]

lget
tuit s
Dulcis
de bea
idum
ittede
...
ud tu
tund A
rudens
it in eo a
nbscuta vin
altha Dede
sa et spauit
t sup rupis
V Audi filia
rmile est reg
tem vginibs
tes lau

et p
ẞzui
y tuau
ude z iu
zaua
quip
ẞc
at su
nqbus
q ag
ergo aleu
habet qr m
e inē ᵹsad
et paulo att
et. Illa m
som ᵹsac m
auē petri